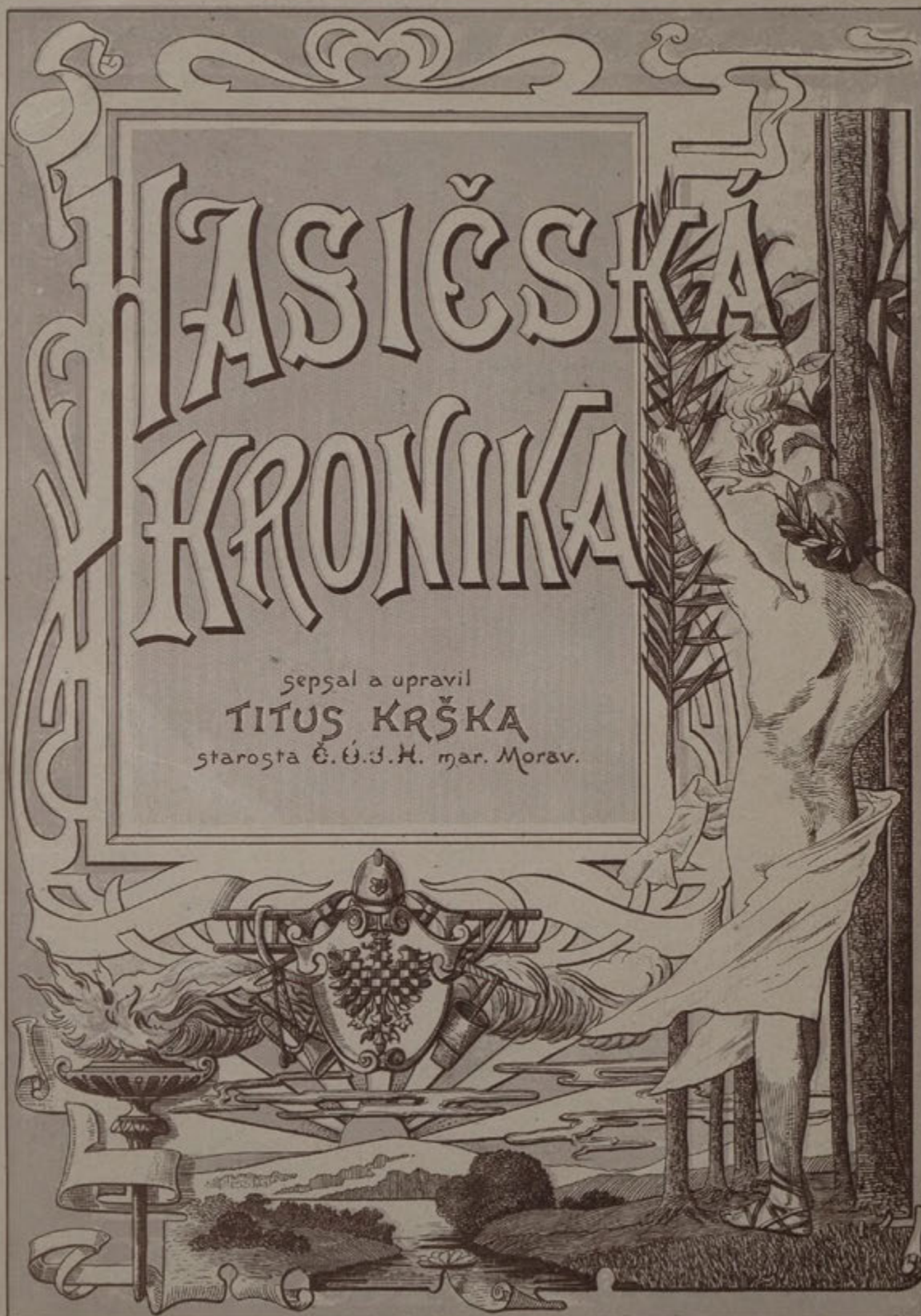

3245

MATICE
MORAVSKA

MATICE
MORAVSKA

50 LETÉMU JUBILEU

POŽEHNANĚ VLÁDY

JEHO VELIČENSTVA CÍSAŘE A JEHO MILOSTI KRÁLE

FRANTIŠKA JOSEFA I.

VĚNUJE

ČESKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA HASIČSKÁ

MARKRABSTVÍ MORAVSKÉHO

A

ZEMSKÁ SLEZSKÁ JEDNOTA HASIČSKÁ

ROKU 1898.

3245

JEHO VELIČENSTVO CÍSAŘ A KRÁL
FRANTIŠEK JOSEF I.

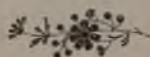

Padesát bouřných let již přeletělo
přes týmž Tvé všem drahý, Otče náš,
Boží však oko nad Tebou vždy bdělo,
stejnou své děti láskou objímáš;
proto hle, žertivy všechněch k nebi planou
za hlavu říše naší milovanou.

Morava předkem s chloubou k Tobě zírá,
žezlo kde vložil do ruky Tvé Pán,
do ruky, ježto sízu ráda stírá,
u nás štít zlatý Tobě odevzdán;
vzpomínát posud lid náš s myslí vroucí,
první že krále zdravil v Olomouci.

Nuže, an širá Austrie Tě slaví,
národů vděčných jásá Tobě ples,
Tvůj český lid se před trůnem staví,
celé Ti srdce darem nese dnes,
pro krále vždy jež věrně bilo, bije,
František Josef, císař král, ať žije!

Jan Šebek.

Hold českého hasičstva na Moravě.

Hasičstvo české oslavujíc 50leté blahodárné vladaření vznešeného mocnáře, obzvláštního příznivce této lidumilné instituce, za jehož vlády české spolky hasičské vznikly a tak se rozšířily, že jsou nejčetnějšími v národě našem, vzpomíná v památný den 2. prosince 1898, v tento tak vzácný a památný okamžik, vzpomíná bezměrné dobročinnosti milovaného vládce.

Ze všech našich as 926 has. sborů českých na Moravě a ve Slezsku není ani desetina, jež by podpory Jeho Veličenstva se byla nedovolávala, a nikdo nebyl oslýšán, všem byla štědrá ruka monarchova otevřena.

Jeho Veličenstvo uznávajíc činnou lásku a sebeobětování hasičstva ku blahu bližního, dovoliti ráčil, by svépomocné sdružení naše »Inval. has. fond« néstí mohl jméno vznešeného panovníka a odtud zván jest »Císaře Františka Josefa I. invalidní fond hasičský«.

Jest 2. prosince 1898.

Vítána buď chvíle blahá! Hle nesčetné zástupy hasičstva českého chtějí se odvděčiti dobrodělci milnému za péči, lásku a bezčetná dobrodíní a proto volají s pěvcem:

Hlas zvučný proseb našich slyš Pán země, nebe,
jež z nitra plynou k azurové bání:
»Bůh zachovej Tě v síle, sířež a ochraň Tebe,
dni žití Tvého prodluž lidu Tvému k přání,
všem k štěstí, zdaru, blahu, k časné, věčné spáse,
dni Tvoje oblaž, by Ti blaho kvetlo stále
a plody jeho zrály ku Tvé cti a chvále.«

Jeho Veličenstvo císař Pán František Josef I.

ísař František Josef I. ze vznešeného domu Habsbursko-Lotrinského narodil se dne 18. srpna 1830. v Schönbrunně, císařském to letohrádku u Vídně. Otec Jeho byl arcikníže František Karel, bratr císaře Ferdinanda Dobrotivého a máti J. V. Žofie, rozená princezna bavorská. Mezi léty 1830.—1848. žil arcivévoda František Josef pohřížen v pilná a vytrvalá studia, jimž oddával se rád a s celou duší.

Dne 2. prosince 1848 vzdal se císař Ferdinand Dobrotivý trůnu a v biskupském zámku v Olomouci za přítomnosti všech členů císařské rodiny, vyšších úředníků a hodnostářů vojenských četl toto prohlášení:

»Rozhodli jsme se pro důležité příčiny císařskou korunu složit a odevzdati ji Našemu synovci, nejosvícenějšímu panu arciknížeti Františku Josefovi, Jehož jsme prohlásili za plnoletého, an Naš milovaný pan bratr, nejosvícenější pan arcivévoda František Karel, otec Našeho synovce Františka Josefa, rozhodl, že podle domácích a státních zákonů příslušícího Mu práva k následnictví vzdá se na prospěch Svého uvedeného syna.«

Událost ta ovšem záhy se rozhlásila po celé říši a všude vzbudila podivění a radost zároveň. Každý řádný občan litoval odstoupení Ferdinanda Dobrotivého, zároveň však těšil se tomu, že na místo jeho nastupuje panovník tak nadějný, jakým byl mladistvý císař František Josef I.

Rok 1848. byl velmi pohnutý. Národové byli proti sobě, v říši byl rozbroj a k tomu přidružily se ještě boje zahraniční. Roku 1848. zrušeno úplné poddanství a robota a zavedeno vykupování pozemků; zřízeny císařské úřady, k nimž poddaní měli se na dále v soudních věcech a rozepřích utlíkati a odvolávati. Téhož roku vedena válka se Sardinskem. Vojům císařským velel osvědčený hrdina maršálek Radecký. Jeho vedením zvítězilo vojsko císařské u Mortary a Novary, čímž dobyta opět Lombardie. V témž roce podrobeni jsou i vzbouření Uhři. V letech 1849.—1852. cestoval císař Pán pilně a horlivě, aby z vlastního názoru seznal svá království a země, jakož i tehdejší poměry, nedostatky a potřeby.

Roku 1854. pojal císař Pán za manželku 17letou spanilomyslnou princeznu bavorskou Alžbětu. Princezna Alžběta narodila se dne 24. prosince 1837 a byla dcerou bavorského vévody Maxmiliána Josefa a princezny Ludoviky. Dne 23. dubna 1854 konal se slavnostní vjezd budoucí císařovny do hradu císařského. Den potom vykonán slavnostní a posvátný obřad ve dvorním kostele u Augustýnů. Národové rakouští plesali ve šťastném opojení, že císař Pán daroval říši milostnou a dobrou císařovnu a panovnici.

Dne 5. března 1855 požarovala nebesa císařské manžely dceruškou, arcivévodkyní Žofii. Upřímný a veliký byl bol císařských rodičův a s nimi celé říše, když princezna již v květnu r. 1857. zemřela. Druhá dceruška, arcivévodkyně Gisela, spatřila světlo světa dne 12. července 1856.

Nejradosnější dnem pro císařské manžely byl 21. den měsíce srpna r. 1858. S radostným jásotem vítali národové této říše zprávu, že narodil se v Laxenburce dědic trůnu, korunní princ Rudolf. Nejmladší dceruškou císařských manželu jest arcivévodkyně Marie Valerie, která narodila se dne 22. dubna 1868.

Arcivévodkyně Gisela pojala za manžela dne 20. dubna 1873 vévodu bavorského Leopolda, čímž utužena páska, spojující oba spřátelené rody, Habsburský a Wittelsbašský.

Jaro r. 1881. věrným národům říše naší přineslo novou radostnou zvěst. Zasnoubil se korunní princ Rudolf s belgickou Štěpánkou, druhorozenou dcerou Leopolda II., krále belgického a královny Marie Jindřišky. Sňatek slavnostně byl posvěcen dne 10. května téhož roku u Augustínů ve Vídni. Dobrotivé nebe požehnalo i tomuto vznešenému sňatku a obdařilo korunní manžely arcivévodkyní, jež narodila se v Laxenburku dne 2. září 1883 a nazvána jest ke cti babičky císařovny Alžběty.

Žel Bohu, že nová tato větev rodu Habsburského více rozvinouti se nemohla! 30. dne měsíce ledna 1889 po všech zemích veleříše naší z čista jasna rozlétla se zvěst truchlivá a zdrcující, že neúprosná smrt na lovcím zámku Mayerlingu u Vídně náhle vyrvala nám milovaného králeviče našeho Rudolfa. S ním shasla hvězda Rakouska, naděje národů, zvláště národa Českého.

Ztrátou jediného syna trpce zkoušené srdce císařských manželů poněkud rozradostnilo se opět dne 31. července 1890, kdy slaven sňatek nejmladší jejich dcery Marie Valerie s arcivévodou Františkem Salvátorem.

Hluboký žal a zármutek zavládl v říši Rakouské právě ve dny jubilea císařského. Dne 10. září 1898 roznesla se děsná, neuvěřitelná zvěst, že císařovna rakouská Alžběta v Ženevě ve Švýcarských úkladně zavražděna. Zločinná ruka sáhla na život vznešené panovnice, zranila srdce šlechtetné, dobročinné císařovny, které znalo jenom lásku a milosrdnou útrpnost, které cítilo s nešťastnými — srdce těžce zkoušené matky a trpitelky. Národové truchlí pro svou panovnici, která slzy nešťastným stírala, milosrdenství rozsévala, nikomu neublížila, tiše žila, dobře činila a přece nebyla ušetřena zloby. Krutý bol zasáhl opět těžce zkoušené srdce našeho nejjasnějšího mocnáře Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa. Nechť dobrotivý Bůh dodá mu síly v nezměrném žalu tom a nechť je mu útěchou nehlubší a nejvroucnější soustrast, již cítí s ním všichni věrní národové, sloučení pod žezlem jeho.

Válečné příběhy r. 1859.: Sardinský král Viktor Emanuel spojil se s Napoleonem III., císařem francouzským a oba společně učinili útok na rakouské panství v Itálii. K největšímu boji v této válce došlo u vesnice italské Solferina, kdež spojená vojska francouzská a italská setkala se s Rakusy. Po válce učinil císař Pán s Napoleonem III. ve Villafrance příměří a odstoupil mu se srdcem bolestným krásnou Lombardii, kterouž tento daroval králi Viktoru Emanuelovi.

Rok 1864. a 1866.: Náš císař Pán byl vrchním pánem ve spolku knížat německých. Rakousko účastnilo se v r. 1864., jako spojenec Pruska, války jeho s Dánskem. Později však chtělo Prusko býti prvním ve spolku knížat německých a toužíc po svrchovanosti vyhlásilo r. 1866. naší říši válku. Aby pak nebylo samo, spojilo se Prusko s králem Viktorem Emanueleem, jenž získal Lombardii, toužil ještě po Benátkách. A tak byla říše naše napadena se dvou stran: na severu a na jihu. Na jihu dobyla si armáda naše vedením slavného arcivévody Albrechta nových vavříků. Dne 24. června 1866 poražení jsou Italové v krvavé bitvě u Custozy nedaleko Verony na hlavu. Za nedlouho potom dobylo rakouské loďstvo dne 20. července 1866 na moři blíže ostrova Visu velikého vítězství nad loďstvem italským. Loďstvu našemu velel výtečný viceadmiral Vil. Tegetthoff. Stěží, jež provázelo naše zbraně na jihu, nebylo nám na severu příznivo. Po několika krvavých bitvách podleho naše vojsko velké přesile pruské u Hradce Králové dne 3. července 1866. Prusové obsadili Prahu a jedna část táhla k Vídni. Až válka tato dlouho netrvala, přece byla strašlivá a v Čechách odehrála se všemi hrůzami svými. Věrnost národa českého v těchto těžkých zkouškách okazala se opět skvěle a vznešený panovník sám to milostivě uznati ráčil. Následek této války byl, že císař Pán přestal býti členem knížat německého spolku a odstoupil Viktoru Emanuelovi Benátky.

Kongresem berlínským, jenž byl konán po válce rusko-turecké, určeno bylo Rakousku, aby udělalo pořádek v tureckých zemích Bosně a Hercegovině, kdež křesťanské obyvatelstvo bylo až dosud utiskováno. Od r. 1878. jest Bosna a Hercegovina spravována Rakouskem.

Císař František Josef I. jest první konstituční (ústavní) vládce Rakouska, jenž shromáždil ná ody své kolem trůnu svého, by společně s nimi o blahu, pokroku a rozkvětu říše se radil. Z vlastní vůle vydal císař Pán dne 20. října 1860 diplom, jímž se stanoví, že budoucně právo zákony dávatí, měniti a rušiti císařem a nástupci jeho vykonáváno býti má jen za spolupůsobení říšské rady a zemských sněmů, poslanci obyvatelstvem volenými.

Zákon ten byl ještě rozšířen patentem únorovým r. 1861. Obyvatelstvu říše byla udělena tak svoboda, jaké doposud nepožívalo. Avšak teprve v r. 1867. stal se nově zavedený pořádek v celé říši skutkem. V tomto roce bylo učiněno vyrovnání s Uhry, dle něhož stát náš od tohoto roku ze dvou skupin zemí a to ze skupiny rakouské a ze skupiny uherské se skládá. Ale nejen osoba panovníkova, nýbrž i určitá společná zařízení spojují obě tyto skupiny zemí v jediný pevný celek, jenž zove se odtud jménem: Rakousko-Uherské mocnářství. S císařem Pánem rozhoduje v Rakousku říšská rada, v Uhrách vyřizuje s ním záležitosti státní uherský sněm říšský.

Slavnostní korunovace Františka Josefa I. za krále uherského dala se dne 8. června 1867 a 21. prosince téhož roku potvrdil císař Pán základní říšské zákony, které rakouská říšská rada vypracovala. Zákony státními zaručena jest všem národům rovnoprávnost jazyková v úřadech a ve školách, udělena svoboda tisku, právo shromažďovací a spolková, svoboda osobní, rovnoprávnost při soudech.

Nehynoucí památku sobě pojistil náš milovaný vládce v dějinách novodobého školství rubec a obecného zvláště, jehož jest tvůrcem; neboť právě dobře zřízeným školstvím obecným právo vzdělanosti a osvěta šíří se do všech vrstev všeho lidu.

Nebývalý a nevidaný pokrok zavládl za posledního půl sta let, v době panování Jeho Veličenstva; změny se staly ve všech vrstvách obyvatelstva, v živnostech, ve vědách a uměních, v domácím i společenském životě přímo úžasné a neslýchané. Pohledme blíže na naši užší vlast Moravu C. k. ministerstvo orby, zřízeno byvši r. 1867., stará se o rozkvět rolnictví a příbuzných s tímto odvětvím: lesnictví, vinařství, hornictví atd. vzhledem ku celé říši. V jednotlivých zemích

starost ta vložena na zvláštní zemské hospodářské společnosti, která na Moravě r. 1897. přeměněna na zemědělskou radu. Zemědělská rada vládnouc značnými peněžitými podporami od státu i země rozděluje podpory do jednotlivých okresů na zdomácnění lepších obilních druhů, zalesňování, zlepšení plemene dobytka hovězího i vepřového.

Není ve vlasti naší politického okresu, kde by nebylo hospod. spolku, kde rolníkům poučení vzácných se dostává, kde společnou silou levně mohou zakupovati umělá hnojiva, dobytčí sůl, a v nejnovějším čase pořizují družstva nákupní. Za panování J. Vel. vznikly školy rolnické: Od roku 1872. jest ve Vídni zřízena c. k. vys. škola zemědělská. Roku 1874. zřízena střední škola hospodářská česká v Přerově a r. 1875. něm. střední škola hospod. v Nov. Jičíně. Nižších škol hospodářských jest hojně: tak o 2 ročnících máme českých 4, zimních hospod. 10, a jednu hosp. školu divčí. I na obecných školách běže se patřičný ohled na vyučování hospodářství. K tomu účelu jsou při školách pořizovány zahrady pokusné a pokračovací školy hospodářské.

Orné půdy se získalo odvodněním ploch zavodněných. Komise odvodňovací (meliorační) jsou zřízeny při c. k. ministerstvu orby. Mnoho učiněno ve příčině upravení (regulování) řek Svitavy, Dyje, Bečvy, Jevišovky, Rusavy. Na Moravě provedeno poprvé scelování pozemků v Záhlaví na Hané.

V zákonodárství říšském a zemském, jež se týká rolnického stavu, vidíme stálý pokrok. Při soudech cís. zřízeny sirotčí pokladny a r. 1851. založeny nové gruntovní knihy. Aby záležitosti pozůstalosti, převody majetkové, smlouvy svatební a j. šly právní řádně a správně se dala, zřízen r. 1855 zvláštní úřad c. k. notářství. Katastr t. j. výměra pozemků k vůli spravedlivému zdanění jich a usnadnění převodu ve stálém pořádku veden, k čemuž r. 1883 zvláštní úřední zeměměřiči (geometři) ustanoveni. Poplatky při majetkovém převodu jindy rolníky značně tížící změněny, ano r. 1895. téměř na třetinu dřívějších dávek zmenšeny. Revise katastru r. 1895. provedena. Platně působí od r. 1868 zákon o zamezení dobytčího moru; všude na venkově dobytčí lékařové se usazují; pro jisté obvody politické a pro celé země ustanovování jsou c. k. zeměští a c. k. okres. zvěrolékaři.

Zemský pomologický (zahradnický) ústav v Brně rozšiřuje ušlechtilé druhy sromů ovocných a vše, co by zahradnictví, vinařství a zelinářství prospěšno bylo. Zemský spolek rybářský stará se o zrybnění vod našich lepšími druhy ryb. Spolky včelařské starají se o rozšíření a zvelebení včelstev.

Roku 1876. zřízena Hypoteční banka markrabství moravského. Roku 1877. vydán dobrý zákon proti tulákům.

Tak jak pečováno o zemědělství, rovněž dbáno hospodářství lesního, hornictví a hutnictví.

Roku 1849. upraveno právo honební a r. 1852. vydán zákon lesní, jež do dneška jest platným a druhý zákon o policejních předpisech honebních. Brzy na to zřizovány školy lesnické. Střední lesnická škola v Sovinci u Šternberka na Moravě (nedávno přeložená do Hranic).

V Čechách známa lesnická škola v Bělé (Weisswasser) a v Písku, kdež se vyučuje jazykem českým. I ve Št. Hradci, Lvově, Hinterbrüllu u Vídně, ve Schneeberku v Krajině jsou školy takové. U nás na Moravě projednány zákony o ochraně ptactva (1870), o době šetření zvěře (1873 a 1876), o poštím a lesním pychu (1875).

Zřízením zem. inspektorů lesních (na Moravě 1872), kteří ustanoveni jsou jako státní úředníci při c. k. místodržitelstvích s ostatním úřednictvem, stal se opět krok ku předu.

Hornictví a hutnictví, jež zabývá se dobýváním a spracováním darů přírody vnitř země skrytých, jmenuje se také se zemědělstvím.

Na Moravě jsou proslulé uhelné doly Ostravské a Rosické, železárny v Blansku a Vítkovicích. Pro dobývání stříbra v naší polovici říše jsou Čechy na prvním místě (Příbram); taktéž se v Čechách dobývá cín, vismut, antimon. Na zlato jsou bohaty Uhry a Sedmihrady, na rtuť Krajina, na sůl a petrolej Halíč, na asfalt Dalmacie.

C. k. ministerstvu jsou podřízeny zvláštní »C. k. horní hejtmánství« a nižší »C. k. horní úřady«. Revírní horní úřady jsou v Praze, Slaném, Písku, Stříbře, Falknově, Lokti, Chomutově, Mostě, Teplicích, Kutné Hoře a Budějovicích. Zvláštní, přímo c. k. ministerstvu podřízené »C. k. horní ředitelství« v Příbrami, Mostě, Jachymově.

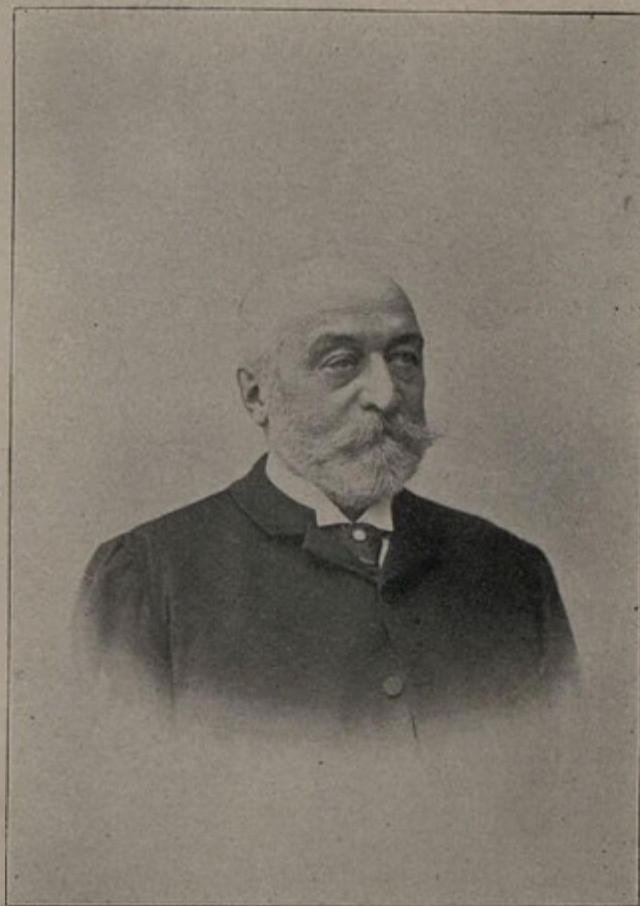
O dorost úřednictva hornického starají se zvláštní vysoké školy, jakéž jsou: C. k. hornická akademie ve Příbrami v Čechách a v Lubně v Štýrsku.

Pozorujeme-li řemesla, průmysl a obchod, jeví se nám následující pokrok. Na počátku vlády Jeho Vel. nezasahoval stát ve vývoj stavu živnostenského; vše ponecháno cechům samým pod městskými právy a vrchnostmi postaveným.

Převrat převrat nastal zákonem, Nejvyšším císařským patentem z r. 1859. ohlášeným, jímž vydán »Řád živnostenský«. Jím zvráceny stoleté obvyklosti, nastala svoboda živnosti vedle rovnosti a svobody politické. Zákon ten byl platen skoro 25 let. Když se však poměry výroby, mzdy a spotřeby ukázaly, že zákon změny potřebuje, vydány opět veledůležité zákony r. 1883. a

ROKU 1893 POŽENANÉ VLADY JEHO VELICENSTVA
MISTODRŽITEL MARKRABSTVÍ MORAVSKÉHO
ALOIS SVOB. PAN SPENS Z BOODENU,
C. K. TAJNÝ RADA, EXCELLENCE, RYTÍŘ RÁDU ŽELEZNÉ KORUNY II. TŘÍDY A ŘADU
FIL. HESS. I. TŘÍDY ATD.

ROKU 1898 POŽEHNANÉ VLÁDY JEHO VELIČENSTVA
Z EMSKY HEJTMAN MARKRABSTVÍ MORAVSKÉHO
HRABĚ FELIX VETTER Z LILIE,
MAJITEL VELKOSTATKU V NEJHOUBLÍCH, C. K. TAJNÝ RADA, EXCELLENCE ATE.

r. 1885., jimiž se měnil a doplňl »Řád živnostenský«. Jimi přivoděny nynější veškeré zařízení a správa živností svobodných, řemeslných a koncedovaných.

Roku 1883 uvedeno v život zřízení živnostenských inspektorů, jichž pod vrchním inspektorem ve Vídni jest 17. (Na Moravě 2: v Brně a Olomouci, ve Slezsku 1 v Opavě, v Čechách 5: Praha, Liberec, Budějovice, Král. Hradec, Děčín). Roku 1888. provedeno pojišťování dělníků pro případ nemoci. Nemocenské pokladny blahodárně působí. Nemoc živitele rodiny chudé a nemajetné měla dříve za následek nedostatek a nouzi v rodině, čehož dnes se rodina již obávat nemusí.

Roku 1897. vydána třetí novella ku živnost. řádu z r. 1859. a jedná o poměrech učňův a společenstev. Vedle nových zákonů jest nejvýznačnějším zjevem v obvodu živnostenského stavu vzdělání dorostu živnostnického zvláštními školami odbornými. Žákům z obecných škol vyšlým s velikým jest užitek, že ve zvláštních »pokračovacích školách průmyslových«, jež při obecných a měšťanských školách jsou zřízeny, v tom, čeho jim v životě nejvíce zapotřebí jest: zvláště v živnostenském účetnictví, písemnostech a kreslení — dále se vzdělávají. Skoly tyto, jichž je na Moravě as 70, podporují společenstva živnostenská, obce, země a stát. Roku 1885 zřízena v Brně c. k. státní průmyslová škola, jejíž odchovanci jsou dlílovedoucími, strojníky, mistry stavitelskými.

Odborné školy průmyslové máme na Moravě: C. k. odb. škola pro spracování dřeva ve Valašském Meziříčí, c. k. odb. škola tkalcovská v Brně, v Prostějově, ve Frenštátě, c. k. odbor. strojnická škola v Přerově, košíkářská na Vsetíně. Německé: c. k. odb. škola keramická ve Znojme, c. k. odb. škola tkalcovská v Nov. Jičíně, Rýmařově, Šternberku a Šumperku.

Máme ještě c. k. umělecko-průmyslovou školu v Praze, c. k. sochařskou a kamenickou školu v Hořicích, c. k. odb. školu pro umělé zámečnictví v Hradci Králové a odb. školu sladovníckou v Praze.

Pokroku živností napomáhají dále průmyslová musea. V nich nashromážděny poklady nejhledanějších, nejdovednější a nejúčelnější spracovaných výrobků a předmětů průmyslových. To, co před lety mladík na zkušenou do světa se vydávši jen s velikými těžkostmi a jako úkradkem ku zlokonanění svému shlédnouti mohl, to nyní v museu jest mu lehce dostupno. Odbornými časopisy a cennými knihami ve knihovnách museí uloženými, jichž lze každému použití, zdokonalí se každý snaživce.

Dorost obchodní vzdělává se zvláštními školami obchodními. Při průmyslových pokračovacích školách jsou zřízeny pro obchodníky — oddělení obchodní. Nižších obchodních škol jest v Praze i v Brně několik. Akademie obchodní jsou v Praze, Chrudimi a v Plzni.

Dopravní prostředky: Síť silnic rozvětvena; nové, velmi účelné samosprávné orgány »Okresní silniční výbory« mají péči o silnice venkovské. O hlavní (»erární«, císařské) silnice stará se stát.

Železné dráhy staly se v pravdě žilami, jimiž proudí jako krev v těle našem život a ruch obchodní. Roku 1848. měla říše naše něco přes 1200 km. železných drah a dnes jich máme přes 300.000 km. Vedle c. k. ministerstva železnic (r. 1896 zal.) stará se o dopravu c. k. ministerstvo obchodu c. k. poštou.

Pro Moravu a Slezsko jest jediné c. k. poštovní a telegrafní říditelství v Brně. Tomu podřízeny jsou c. k. erární poštovní úřady (na Moravě jest jich 37: Třebíč, Jihlava, Znojmo atd. a ve Slezsku 14, při většině z nich současně i telegrafní stanice); ostatní pošty jsou neerární.

C. k. telegrafní stanice mají na Moravě »Hlavní stanice« v Brně a Přerově; vedlejší stanice 4; s poštou spojených telegrafních stanic 208 (včetně s těmi při erárních poštách) a 4 soukromníky vedené stanice.

O státním telefonu. V tomto čase stávají na Moravě a ve Slezsku státní telefonní sítě v Brně s c. k. telefonními stanicemi na Starém Brně a na Celju, Jihlavě, Krnově s c. k. telefonními stanicemi Krnov poštovní úřad a Krnov nádraží, Moravské Ostravě s c. k. telefonními stanicemi Vítkovice a Přívoz, v Olomouci, v Opavě s c. k. telefonními stanicemi v Metči a Stablovicích. Při centrálkách ve Vídni, Brně, Praze a Pešti jest pro meziměstský rozhovor mezi těmito stanicemi zavedena stálá služba denní i noční.

Obchodními zákony pěstuje se úvěr a pomáhá se obchodníku, aby nabyl svých peněz za prodané zboží. Rakouský Úvěrní ústav ve Vídni zřízen r. 1855. Od té doby stále přibývalo ústavů peněžních, podniků svépomocných, jako jsou záložny a spořitelny obecní.

Roku 1883. sama vláda uchopila se myšlenky budití obecně spořivost, založila c. k. pošt. spořitelnu, jež za deset let svého trvání již vykazala vkladů v úhrnné výši 232 milionů zl. oproti výplatě 193 milionů zlatých.

Ku konci nesmíme opomenouti nejnovější reformy vlády, již zavedla r. 1895, poskrytnuvši stavu dělnickému přímé účasti ve práci zákonodárné. Utvořená nová V. všeobecná kurie pro

volby do říšské rady a roku minulého poprvé zasedlo 72 poslanců této převážně dělnické kurie ve sněmovně poslanců.

Z výše uvedeného vidíme obrovský rozvoj vlasti i říše naší ve všech odvětvích a směrech lidského snažení a vývoje.

Toho předním, často pak přímým, ano jediným původcem byl

císař a král náš František Josef I.

Úvod.

Vedle jubilea císařského oslavuje české hasičstvo na Moravě touto knihou třicetileté své trvání.

České hasičstvo umínilo sobě na věčnou paměť vypsati svůj vznik, rozvoj a slení; chce osvětliti snahy a tužby, jakož i hold vzdáti práci oněch mužů, kteříž o české hasičstvo na Moravě tolik zásluh sobě byli vydobyli a to v této instituci, ať na poli ochranném, sociálním nebo vlasteneckém. Chceme vypsati a tak před širou veřejností co nejnázorněji představití všechna zřízení, jež ku zdaru, rozvoji a mohutnění těchto lidumilných sdružení, hasičských sborů, přispívati mají a jež buď již pořízeny anebo teprve v život vstoupiti mají.

Touto knihou chceme sami sebe poznati a potomstvu ukázati šlechetné a lidumilné muže, kteří myšlénku opravdové pomoci bližnímu a lidskosti — jež zosobněna jest ve sborech hasičských — v rodných vískách pojali, ji pěstili a zřízením hasičského sboru v život uvedli; jaké jim činěny byly překážky v jejich lidumilné snaze, jimiž oni nedajíce se másti, neustali dříve, až dosáhli vytknutého cíle. (Aby dílo bylo názornějším a zajímavějším, jsou přidány k životopisům vyobrazení. Mimo vyobrazení jednotlivců jsou tu vypodobněna města, osady a skupiny hasičů, ano i celé sbory.)

Vedení nejupřímnější snahou prospěti dobru a blahu našeho lidu pomocí lidumilné instituce hasičské, vydáváme tuto knihu: 1. potomkům jako pěknou vzpomínku na muže na poli humanity zasloužilé a 2. k většímu rozmachu, k usilovnější práci a ku posílení dobré vůle mnohých mladých, nadějných pracovníků na poli hasičstva, čemuž z hloubi srdce voláme: Práci, práci nezištné ku prospěchu bližního budiž »Sláva a zdar!«

Ve Velkém Meziříčí, roku 1898.

Poplach k ohni v dávné době.

A)

Hašení ohně v dávné době.

B)

Hašení ohně v různých dobách.

Dříve než pojednáme o sborech hasičských a dobrovolných zvláště, uznáme za vhodné v této památné knize zmíniti se o hašení ohně ve starověku, kde ještě stříkačky a jiné stroje hasičské známy nebyly.

Chatrce v dobách nejdávnejších byly jen ze dřeva stavěny a hlínou vymazány, takže vypukl-li kde oheň, nedbal nikdo mnoho na uhašení. Nejstarší hašení lze přibližně pojmenovati bouráním, ježto veškeré umění odolat rozpoutanému ohni záleželo hlavně ve sbourání sousedních bulov. Při hašení používalo trhacích háků, seker, žebříků, sudův a džberů.

Později, když již osadníci poněkud lépe stavěli a přibytky své okny opatřovali a také sobě nějaký nábytek robili, osály se již zalidňovaly, a stavení více méně k sobě přiléhaly, uznalo obyvatelstvo za vhodné i svůj majetek chrániti a vypuklý oheň hasiti, což v XV. století konáno stříkačkou ruční. Než jaké to bylo hašení? Tak nebylo jen v obcích venkovských; ale ani v mnohých městech lépe se nedělo.

Druhá doba hašení ohně připadá již do času, kdy poznána stříkačka a tím počíná opravdové hašení ohně.

Uznáváme za vhodné naše čtenáře seznámiti s prvními stroji, které již jako stříkačky sloužily. Ač zprávy, které se nám zachovaly, jsou příliš skrovné, přece jest jisto, že stříkačky v XVI. století užívány.

Vynálezcem čerpadel o dvou botách, které se podobaly našim stříkačkám, měl býti Ctesibius z Alexandrie, jenž žil před 250 lety před Kristem. A toto čerpadlo, kterého se používalo pouze k čerpání vody, jest vlastně základem dnešních stříkaček.

Ctesibius a Heron z Alexandrie mluví již o své stříkačce s větrníkem. Avšak myšlénka Ctesibiova čerpadla a Heronovy stříkačky zmizela z paměti lidské po celé věky.

Teprve roku 1518. objevuje se zpráva o stříkačce, jejímž vynálezcem jmenuje se Ant. Plattner v Augsburgu. Po Plattnerovi téměř po celé století není zmínky o stavbě, tím méně o zlepšení stříkaček.

Počátkem XVII. století činí se zmínka o stříkačce v Norimberce. Roku 1602. zhotovil »Aschhausen a jeho compagnia« stříkačku, již nabídl městu tomuto ke koupi.

Roku 1655. dočítáme se o stříkačce, která měla hnáti silný proud as 30 m dlouhý, jež měla boty ležaté a celý stroj spočíval na saních. K obsluze a k čerpání však potřebí bylo 38 lidí; zhotovitel se jmenuje Hautsch.

S lepším strojem, umístěným již na kolech setkáváme se v témže století ve Štrasburku. Tyto stříkačky jsou bez větrníku a jsou dosud v témž městě co historické památky uschovány.

Roku 1664. vypravuje Perrault v Paříži o jisté stříkačce, která má sice jen jednu botu, avšak udržuje stálý nepřetržitý proud; patrně měla tato stříkačka větrník. Kdo byl však vynálezce tohoto větrníku není známo.

Roku 1696. znám jest již obraz Mariottovy stříkačky s větrníkem.

Roku 1719. sestrojil v Lipsku stříkačku Jakub Leopold z Planic.

Soustava těchto stříkaček se stojatou, pohyblivou a u větrníku připevněnou mosaznou žárnici, která se téměř až do doby 1850. udržela, jest každému známa. — Již v XVII. století Hollander Jan van der Heyde v Amsterdamě byl vynálezce hadic. První hadice byly kožené nebo ze silného rezného plátna sešité.

Při hašení v obcích venkovských byl první osobou obecní kovář a v městě kominický neb zámečnický mistr; tolikéž při tom zdatně působil i policajt, který až do roku 1850. vedle poboční zbraně též i liškovku nositi směl, a touto sotva při ohni jen ukazoval, nýbrž úřední moc svou hned vykonával.

Vypukl-li oheň, bylo první věcí zvonění na poplach, hulákání a křik: Hoří! Bylo-li to v noci, bylo tlučeno na okna i kamením, vše běželo k požářišti ustrašené jako ve válce, když nepřítel pronásleduje voje a jde každému o to, by aspoň život zachránil.

Kdo stál v cestě, byl odstrčen anebo povelán třeba i do příkopu, zachráněný předmět sebe drahocennější, odkopnul se stranou. Tu stávalo se často, že měl-li kdo sekeru neb motyku v ruce, udeřil z pouhé svévole do předmětu, jež třeba i zničil.

V této době vykonávaly v městech záchranné práce řemeslnické cechy, jež mívaly také své vlastní a trhací nářadí; město mívalo řady hasičů, jimiž se při ohni každý obyvatel měl řídit a práce jemu přikázané konati.

K udržení památky podáváme zde podrobný Pořádek. Podobné Pořádky nalézají se v archivu měst z roku 1750.

P o ř á d e k,

který na pád vyniknoucího ohně v Městys Imramově pozorován a zachován býti má.

(Ze zápisů p. Ad. Zenatyho podává Fr. Vilím.)

Zkušenost dokazuje, že při vyniknutí ohně skrze kvapnou pomoc a obratu, pak moudré zaopatření a pořádek nebezpečnosti odvráceno a škoda ztenučena býti může.

Aby tedy v tom pádu, kdyžby v Městys Imramově — což Bžh odvrátiti račíž — ohně vyniknouti měl, zlým následkům se vstíc vyjiti mohlo, pročež se následovní pravidla ustanovují, a jedenkaždý soused a obyvatel se poukáže, pod příkladným trestem dle těch samých se zachovati.

1. Ony soused neb obyvatel, u kterého by oheň vynikl, zavázán jest pod přísným trestem, bez prodlení, hluk neb povyk učiniti, obzvláště nočního času jeho 4 nejbližší sousedy vzbuditi, a od téhož hluku dříve nepřestati, dokudž nevidí, že již některé lidé ten povyk rozšiřují a více lidí k pomoci svolávají.

2. Jestli ohně takový, že menší pomoci a práce ubašen býti může, tak oni, kteří první povědomost o něm obdrží povinni jsou rychle s vodou naplněnými putny přispěti a oheň udušiti.

3. Jak brzy pověst o ohni se rozšiřuje, povinnen jest rychtář neb jiný obecný úředník, v nedostatku týchž ale kterýkoliv soused klíč od kůlny, kdež stíkač schován jest z patřičného místa přinést a skrze to otevření kůlny přístup k stíkači a jiným potřebám zaopatřiti.

Poněvadž pak kůlna v městě blíže školy zůstává, tak vždy jeden klíč od té samé u učitele školního v místě příhodném vyseti, on pak učitel nejpředněji, jak by hluk uslyšel, bez očekávání na jiného, též sám k otevření kůlny přispěti musí.

4. Jestli ohně v místě vzdálenějším, kam by stíkač s lehkostí ruční prací dodán býti nemohl, tehdy od nejbližšího souseda koně k zaplazení a vezení stíkače dáni býti musejí. Totéž s vodními lejtama se pozorovati musí, kdyžby ohně v místě od vody vzdálen byl, v kterémž pádu každý potah držící obyvatel pod přísným trestem zavázán bude, koně své k zaplazení poukázati.

5. Hned jak pověst neb hluk o ohni se rozšiřuje, každý obyvatel z vejmutých oných, jenž v nebezpečí nejbližší jsou, zavázán jest k pomoci přispěti a jemu nížepoukázané potřeby neb nádoby sebou přinést.

V kterém obydlí hospodář s více čeledí neb statečnými dítkami zaopatřen jest, z týchž polovičku k přispění s sebou vezme. Dítka však, které ještě k práci schopné nejsou, z domu pustiti se zapovídá, lečby přibyték v nebezpečném místě byl, v kterémž pádu na místo od ohně vzdálené se poukázati musejí, poněvadž v takovém příběhu dítě snadno k úrazu přijíti může.

6. Aby pak při vzniku ohně jedenkaždý svou povinnost věděl, tak se následující pořádek ustanovuje, dle kterého se jedenkaždý bedlivě zachovati musí:

a) k řízení stíkače se poukazují: Franz Vařák, Ignac Kyšperský jeho zeť a Josef Buchta zámečnick.

b) K vezení stíkače a pumpování vody oufad městský vyjmenuje 16 nádenníků a jiných statečných lidí, kteří, když oheň vyjde, ihned k stíkači se sejdou a k místu, pokudž blízké jest, ho vězti musejí.

c) Žedníci, fezníci a kožešníci žebřiky, ševci a kováři háky hned jak hluk uslyší, k místu nebezpečí přinést musejí.

d) Tesaři, atolaři, koláři, bednáři a mlynáři každý s kladní sekerou se najíti nechají, aby na pád potřeby k odkrývání a boření stavení potřebování býti mohli.

c) Tkalci, krejčí a všichni ostatní obyvatelé s čeledí, každý s putnou naplněnou vodou k ohni pospějí a tou k udušení ohně nejpotřebnější potřebou a nejpilněji zaopatřovati musejí.

7. Poněvadž zkušenost dokazuje, že při příležitosti ohně zlí lidé oněm neštěstím obklíčeným to jmění, které z nebezpečnosti obhájí, zase odcizují, pročež jedna úřední osoba s třemi dobře zachovalými a k práci méně schopnými sousedy ustanovena býti musí, kterýchž povinnost bude, místo bezpečné a pohodlné, kdeby ony uklizené věci před ztrátou chránili.

8. Aby ale všemožný pořádek docílen a jedenkaždý k pádu potřeby připraven byl, oufad hospodářský každoročně dvě pruby ustanoví. Z toho ohledu vyhotoví oufad městský vyznamenání podle numer, v kterém jedenkaždý obyvatel v jeho při ohni povinnou práci vyjmenován a o tom poučen býti musí, aby tím způsobem, když pruba držána bude, dle svého povolání najíti se nechal.

9. Povinnost křesťanská s sebou přináší, že bližnímu v nebezpečnosti postavenému všemožnou pomocí přispěti máme; z téhož následku se ustanovuje, že, kdyžby v sousedstvu oheň vznikl, ten, který jej nejprvnější spatří, zavázán jest hluk s oznámením místa — kde hoří — učiniti, v kterémž pádu oufad města postačitedlný počet lidí na pomoc zříditi a stíkače tam zavésti nechati musí. Konečně:

10. Nevýhnutelná potřeba jest, aby při Městys Imramově jistá záloha nebo kasa ohně založena byla, z kteréby se výlohy neb přípravy a nářadí k ohni, odměny pro ty, jenž se obzvláště při takovém pádu zachovají atd. postihnouti mohly.

Vrchnost s radostí slušnou částku každoročně k tomu dobrému obětovati bude a sebe zavazuje, když obec městečka a cechové každý dle možnosti přispějí a k jistému ročnímu platu se zaváží.*)

Dle předstojících předpisu se jedenkaždý obyvatel Imramovský na pád potřeby bedlivě zachovati hleděti musí, a sice, kdožby přesvědčen byl, že své povinnosti zadosti neučinil, sám sobě připiše, když příkladně potrestán bude.

Dáno v zámku Imramovském dne 1. června 1802.

Antonín hrabě z Belcredi.

*) Kasa ohně byla skutečně založena tak zvaná „Feuerkassa“; neb každý ženich, když svůj stav změnil, musel do ní 1 zl. splatit a také jiné dávky a pokuty do té samé se spláceti musely, tak že ještě v r. 1856 pozůstávala.

Doba druhá padá do let 60tých, kdy již ve větších městech zřizovány obecní sbory hasičské; než i tyto nebyly řádně zorganizovány. Tak na příklad v Praze byli hasiči méně než nádenníci, jimž přiděleno bylo čištění ulic. Hasičstvu v čele stál vrchní hasič, dále cvičitel (Exerciermeister), dva vrchní hasiči I. třídy a 6 vrchních hasičů II. třídy, 81 hasičů, kteří byli umístěni v kasárnách a též tam stravováni. Velení bylo německé a mzda pro cvičitele byla 50 kr., pro vrchní hasiče po 40 kr. a 36 kr. a pro hasiče 24 a 27 kr. denně. Služební řád vydán magistrátem staroslavné Prahy dne 28. června 1857. za starosty dr. Wanka.

Tot stručný obraz, jaké bylo hašení ohně a hasičstvo ve druhé době.

Již roku 1860. počaly se účinkem spolkového zákona různé spolky zřizovati a sem tam i sbory has.; však jen zřídka a to nejvíce ve větších městech. Příkladu jejich následovala i města menší a pak i městečka; než dobře můžeme říci, že dobrovolné hasičstvo, které v letech 70tých se počalo šířiti i ve venkovských obcích a to dle řádu požárového, vydaného dne 5. dubna 1873., čis. 35. v markrabství Moravském, počalo se šířiti v rodné naší zemi všeobecně.

Dnes po 30 letech došlo hasičstvo pravého významu; vždyť každá pokročilá dědinka zařídila sobě dobrovolný sbor, hasičský.

V době třetí, nejnovější, užívá se z pravidla u všech sborů hasičských stříkačky s ústrojím ssacím. — Tot jediná vymoženost a pokrok ve zdokonalení stříkačky vozové. — Stříkačky tyto však vyžadují dosud příliš mnoho lidské síly a čerpání jest tak namáhavé, že nikdo nevydrží onu práci déle, než 10 minut, což má za následek, že při hašení nedostává se z pravidla vody a to tím, že lid od čerpání utíká, vzdor tomu, že jest pobáněn četníky a strážníky, což nám připomíná neblahou dobou »vrchnostenského karabáče«. Ač známe již parní, petrolejové a benzinové stříkačky, kterými lidská síla má býti nahrazena, nic méně pro velký náklad nemohou menší obce takový stroj sobě opatřiti, a proto jest nutno, by u strojů obyčejných nedostatky byly zdokonaleny.

Uznali jsme za vhodné obrazy znázorniti různé tyto doby v Tab. II.—IV. Obr. A značí poplach k ohni v době dávné; obr. B hašení ohně téže doby; obr. C hotovost k ohni v době novější až do roku 1860.; obr. D hašení ohně v době nynější; obr. E hotovost požární parní stříkačky a obr. F hasičstvo ve službě červeného kříže. Lidumilnost.

Největší vymožeností 19. století v oboru hasičství, jsou již parní stříkačky, které zavedeny jsou nyní nejen v městech větších, ale i v městech menších.

V této době rozšířena činnost hasičská na ochranu proti všem nehodám, způsobeným buď požárem, povodní, sesutím, zemětřesením atd. Sbory hasičské, jako sbory ochranné a zdravotnické v době války sloužiti mají dopravě raněných vojáků.

Tím jsme dle možnosti nastíhli hašení ohně, vznik hasičstva a vývin dobrovolných sborů hasičských před posledními 40 a 50 lety a přistoupíme nyní k vypsání organizace českého hasičstva na Moravě a ve Slezsku.

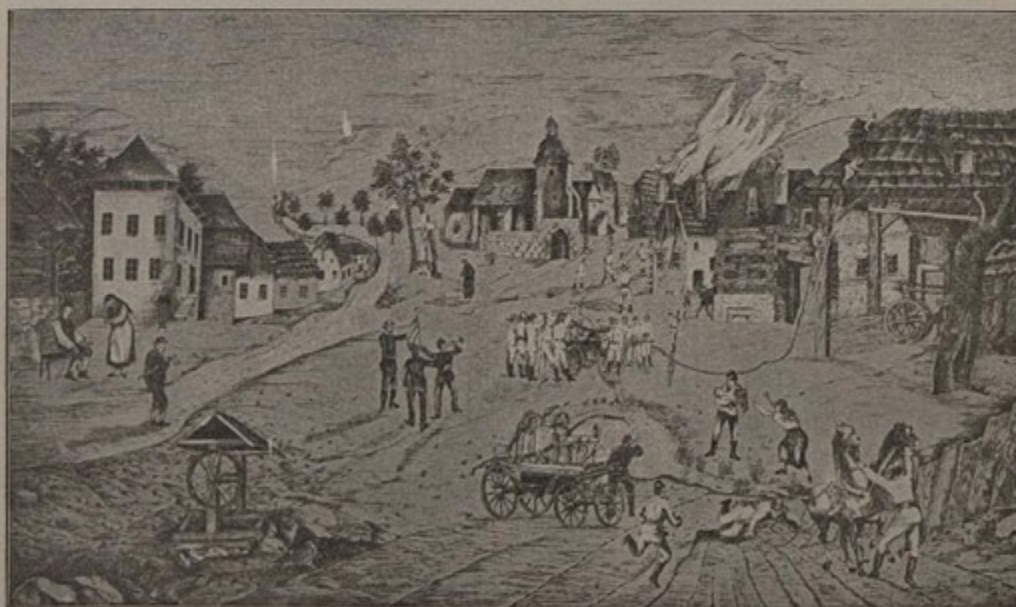

Hotovost k ohni v době novější až do r. 1860.

C)

Hašení ohně v době nynější.

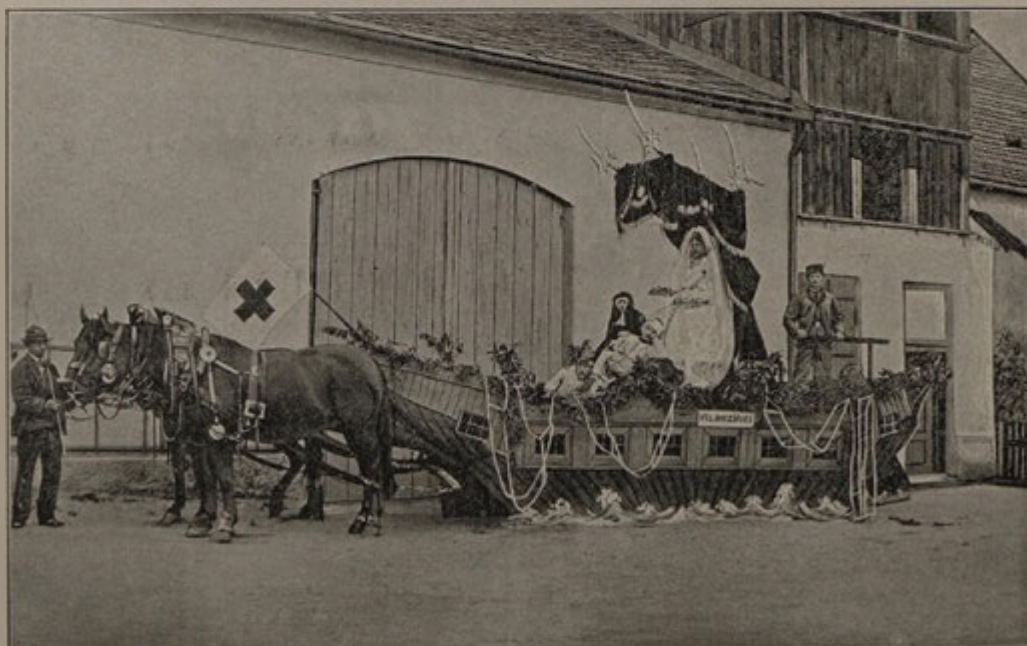
D)

Hotovost požární doby nejnovější a příští parní stříkačky.

E)

Humanita hasičská.

F)

Prvé počátky českého hasičstva na Moravě.

Nepatrný byl počátek světovládného Říma! Nepatrná jiskra rozdmýchaná, [rozšíří se v celé moře zhoubných, ničících, vše zžírajících plamenů. I spolky hasičské, toto nejmohutnější sdružení v naší rodné zemi, čítající jen českých hasičů na 30.000 mužů, měly původ před 30 lety velmi nepatrný. Kdožby se byl tehdy nadál, že než čtvrtstoletí uplyne, budou ony nejčetnějšími a nejmohutnějšími spolky v národě našem.

Roku 1868 přispěním osvědčených našinců: Hynkem Přerovským, starostou, Aloisem Haskem, radním obce a pak měšťanem Jos. Hapákem založen v Třebíči známým vlastencem Titem Krškou (jehož podobiznu přinášíme v tab. V.) první sbor hasičský, který však za tehdejších poměrů místních nebylo možno počítati za spolek ryze český, an v náčelnictvu byli opravdoví Němci (Hanák a Antoš) a sbor sám v sobě byl utrakvistický. Po odchodu T. Kršky, po rozpuštění českého obecního zastupitelstva a nastolení zastupitelstva německého přeměněn sbor v ryze německý a ten trvá dosud vzdor tomu, že po více let jest tam již české zastupitelstvo a obec většinou česká.

A protož dlužno hledati původ českého hasičstva na Moravě ve Velkém Meziříčí, kde první, ryze český sbor, dne 8. června 1871 opět Titem Krškou byl zřízen a odkudž pak vycházela všechna další činnost ku zřizování českých sborů hasičských na Moravě.

Po příkladu města Vel. Meziříčí počínala z prvu města, pak městysové a vesnice zřizovati české sbory hasičské, a to: Roku 1872.: Byteš Velká, Jevíčko, Krásná; roku 1873.: Náměšť u Brna, Opatovice, Telč, Uh. Hradiště; roku 1874.: Bílovice, Brtnice, Hovorany, Ilranice, Kojetín, Kunovice, Malenovice, Mětin a Olešnice.

Aby zřizování českých sborů hasičských dále se v budoucnosti rychlejším tempem, svolán

I. sjezd českého hasičstva a obecních představených do Brna r. 1874.

Přispěním pojišťovací banky »Slavie« (která roku 1874 měla schůzi důvěrníků v Brně) svolal Titus Krška svrchu jmenované sbory k úradě o dalším rozvoji českého hasičstva na Moravě na den 24. října 1874. Schůze této účastnilo se celkem as 5 sborů a více než 200 obecních představených, kteří měli opravdový úmysl, zříditi sbory hasičské. Nadšená a vlastenecká slova Tita Kršky: *»Chceme dnes vložiti dobré semě do úrodné půdy naší Moravě, z něhož má v krátké budoucnosti vzrůst mohutná česká lípa, pod jejímž stínem ujařmený lid by našel pomoci a národního osvícení,«* našla živého ohlasu. Tu byla již samým v úvahu vzata také organizace českého hasičstva na Moravě.

Roku 1875. zřízeny další sbory: Bohdalov, Bučovice, Bystřice n. P., Čechy, Jaroměřice u Jevíčka, Jimramov, Kamenice, Křižanov, Konice, Kunštát, Kuřim, Lomnice, Lysice, Nedvědice, Přerov, Tišnov.

Všechna únavná a obtížná práce pokud se týká hasičstva českého na Moravě, složena na bedra T. Kršky, který předvídal a citě neustálý vzrůst a mohutnění has. českého a věda, že nebude moci sám a sám veškerým požadavkům vyhověti, pojal myšlenku, která sice kotvila již ve slovích roku 1874 v Brně pronesených, zříditi na Moravě zemskou jednotu, za kterýmž účelem svolal též veškeré, až do roku 1875. zřízené sbory hasičské ku

II. sjezdu českého hasičstva do Velkého Meziříčí.

Sjezd tento konal se dne 12. září 1875 za velkého účastenství českého hasičstva z Moravy a pohraničních Čech. Stanovy pro »Českou Ústřední jednotu hasičskou« byly již vypracovány a valné hromadě předloženy. Poněvadž skromný Titus Krška nikdy nechtěl státi v popředí, nýbrž jen státi tu chtěl jako bojovník a pracovník, vyhlédl sobě za prvního předsedu hraběte Vladimíra z Logothetty, c. k. podplukovníka na odpočinku a náčelníka sboru hasičského

v Bílovicích u Uh. Hradiště, jehož podobiznu přinášíme na tab. VI., a též také zvolen. Bohužel vys. vláda zřízení »České Ústřední jednoty hasičské« nejen že nepovolila, nýbrž zakázala z důvodu, že na Moravě již jedna hasičská jednotka zemská »Mähr.-schles. Feuerwehr-Landesverband« stává. Rozumí se, že české hasičstvo nemohlo k tomuto německému svazku přistoupiti, který rovnocennost druhé národnosti zvláště za let 70tých uznati nechtěl. Proto musilo se české hasičstvo omeziti v této, nám nepříznivé době, na soustředění v jedné osobě — svého vůdce — Tita Kršky.

České sbory hasičské po celé Moravě ku veliké radosti všech našich jako o závod zřizovány. Tak zřízeny sbory roku 1876.: Brumov, Černá Hora, Přtkazy, Přimětice, Ruprechtov, Studená, Tovačov, Uh. Brod, Zdounky a Zvole. Roku 1877.: Hulín, Hunčovice, Líšeň, Náklo, Paskov, Sviadnov a Vsetín. Roku 1878.: Buchlovice, Frenštát, Ivanovice, Jedovnice, Kněžice, Lesnice, Ždár a Uhřice. Roku 1879.: Boskovice, Brušperk, Doubravník, Ivančice, Lipůvka, Luka, Nové Město, Plumlov. Rožná a Třebíč (druhý sbor). Roku 1880.: Bohuslavice, Čebín, Drahany, Cholina, Jevišovice, Kladky, Krásensko, Kobeřice, Křelov, Lukavice, Medlánky, Postřelmov Velký, Rájec, Rosice, Štěpánov, Střelice Velká, Veveří Bytýška. Roku 1881.: Adamov, Bludov, Četkovice, Holešov, Husovice, Královo Pole, Kynice, Mor. Lazce, Lažánky, Lhota Bílá, Michov, Némčice, Nové Veselí, Ptení, Rožnov, Roštín, Smržice, Šumvald, Újezd Velký, Večov, Vilímov, Vracov, Vranová a Žabovřesky.

Poněvadž téhož roku bylo již zřízeno na Moravě 82 sborů, stalo se sdružení těchto nezbytnou potřebou a proto svolal opět Titus Krška

III. sjezd českého hasičstva do Králova Pole

na den 4. září 1881, kde usnesena od přítomných 32 sborů tato resoluce:

»České hasičstvo uznává důležitost sdružení a protož má se se stávající hasičskou jednotou zemskou »Mähr.-schles. Feuerwehr-Landesverband« vyjednávati o sdružení, ale jen pod tou podmínkou, *uzná-li tato spravedlivě rovnocennost české národnosti a jest-li své stanovy smění a ve všem a všudy rovnoprávnost prováděti bude.* Jest-li však německé sdružení na tento návrh nepřistoupí, má se ještě jednou učiniti pokus se zřízením samostatné »České Ústřední jednoty hasičské«.

Provedení této resoluce, po případě zřízení samostatné »České Ústřední jednoty hasičské« uloženo Titu Krškovi. Bohužel, šlechtný a dobrý úmysl jednotného sdružení a působení veškerého hasičstva k jeho vznešenému účelu pro pávnovitost a panství našich sousedů nedošel uznání a všechno jednání v tomto směru bylo marným.

Uplýnula dvě léta marného čekání. Sbory se dále zřizovaly a to roku 1882.: Blansko Bobrová Hor., Boskovice, Bzenec, Dačice, Dlouhomilov, Drahotůš, Drasov, Hodolany, Hrabenov Jičín St., Krumslín, Lhota Vranová, Loučky Dolní, Napajedla, Německé, Ořechovičky, Pavlovice Podolí, Předklášteří u Tišnova, Přemyslovice, Přibice, Pustoměř, Rouchovany, Rovensko, Slavkov Střebětín a Třešt. Roku 1883.: Beranov Velký, Crhov, Hnojice, Hrotovice, Kvasice, Lanžhot Leština, Letovice, Loučka, Mikulovice, Ohrozm, Opatov, Osová Bytýška, Otínice, Přiseka, Štěpánov Stražek, Střílky a Ždánice.

V tomto čase vypracovány znovu Titem Krškou stanovy »České Ústřední jednoty hasičské moravsko-slezských dobrovolných sborů hasičských«, které také dne 1. srpna 1883. byly podány a poněvadž do 30 dnů nedán zákaz, svolán do Slavkova na den 9. září 1883

IV. sjezd českého hasičstva a I. valná hromada »České Ústřední jednoty hasičské moravsko-slezských dobrovolných sborů hasičských«

Této valné hromadě obcovalo 48 sborů a sice: 1. Křžanov, 2. Ruprechtov, 3. Dolní Štěpánov, 4. Líšeň, 5. Podolí, 6. Přtkazy, 7. Ořechov, 8. Hodslavice, 9. Holešov, 10. Žabovřesky, 11. Uhřice u Jevíčka, 12. Kunštát, 13. Lysce, 14. Smržice, 15. Letovice, 16. Černá Hora, 17. Troubelice, 18. Drasov, 19. Bučovice, 20. Střebětín, 21. Paskov, 22. Přerov, 23. Ivančice, 24. Mětin, 25. Velké Meziříčí, 26. Mor. Olešnice, 27. Veselí, 28. Bojkovice, 29. Os. Bytýška, 30. Slavkov, 31. Královo Pole, 32. Krásensko, 33. Kobeřice, 34. Přibor, 35. Postřelmov, 36. Hulín, 37. Husovice, 38. Vilímov, 39. Tišnov, 40. Bludov, 41. Blánsko, 42. Újezd Velký, 43. Čechy, 44. Kostelec u Prostějova, 45. Rovensko, 46. Adamov, 47. Hodolany, 48. Čebín.

Tato schůze byla prozatímním starostou Titem Krškou zahájena. Mezi jednáním (po 12. hodině) došlo vyřízení od c. k. okresního hejtmantství ve Velkém Meziříčí, jímž *vys. c. k. ministerstvo výnosem se dne 5. září 1883, č. 14128, podané stanovy schvaluje*, což vzato na vědomost. Stanovy přítomnými sbory přijaty a přikročeno k volbě výboru. Do prvního výboru zvoleni: Dr. Jos. Illner, advokát v Bučovicích, jako starosta (podobizna tab. VII); Augustin Holinka, řídící velkostatků v Líšni a Titus Krška, továrník ve Vel. Meziříčí, jako náměstkové starosty; Dr. Barvič advokát v Holešově, Jan Faust, soustružník v Lysicích, Jan Macků, koželuh v Tišnově, Fr. Ondráček,

rolník v Drasově, Antonín Přikryl, lékárník ve Slavkově, Jan Kočí, starosta župy tišnovské a Fr. Svoboda, lékárník v Tišnově. (Podobizny těchto mužů jsou na tab. XI.) Až do této doby řídil otěže českého hasičstva Titus Krška sám a sám.

Působení České Ústř. jednoty mor.-slezs. dobrov. sborů hasičských od r. 1883.

Při valné hromadě, odbyvané ve Slavkově, bylo učiněno především vyzvání ku všem zřízeným již sborům hasičským, by přistoupily ve smyslu Králopolského usnesení ku „Všeobecné podporovací pokladně dobrovolných sborů hasičských markrabství Moravského“.

Ústřední výbor konal po dobu 2 roků, stanovami vytčených, 7 sezení a to:

I. dne 27. ledna 1884 v Brně, kdež především usneseno: 1. sestavit řádný přehled celého hasičstva a soupis statistický, což uloženo T. Krškovi; 2. požádati veškeré pojišťovny o subvenci; 3. podati petici vys. vládě o správné provádění zákona, ohledně 2% příspěvků na sbory hasičské od pojišťoven a upravení poměrů pojišťoven ke sborům hasičským (bohužel vys. vláda dosud neučinila ničehož); 4. zřízení Invalidního fondu při Všeobecné podporovací pokladně (Macků, Krška); 5. vypracování řádu služebního (Ondráček); 6. upravení řádu požárního; 7. o všeobecném se současně valné hromady Podporovací pokladny; 8. vypracování vzorných stanov pro župní jednoty (Krška).

II. 25. května 1884: Jednáno o zavedení stejnokroje, o vypracování cvičebního řádu a zavedení stejných signálů (vypracování cvičebního řádu uloženo Krškovi, signálů Holinkovi, vzorné stanovy pro sbory Krškovi); jednáno dále o látkách na stejnokroje; zpráva, jak bylo provedeno dřívější usnesení.

III. 21. září 1884. v Brně: Petice vys. zemskému sněmu o změnu řádu požárního a o dalším zřizování českých sborů ve Slezsku.

IV. 30. listopadu 1884: 1. vyjednáváno o zavedení stejných signálů s německou Ústřední jednotou; 2. navrženi kandidáti za české sbory do Podporovací pokladny; 3. vyzvání k obcím, by zřizovaly sbory hasičské; 4. petice říšské radě o sestátnění pojišťovny proti požáru (Macků); 5. ustanovení stejnokroje a volba látek.

V. 1. března 1885. v Brně: Formality a zprávy o přidělených pracích, ustanovení okresních důvěrníků pro rozdělování zemských podpor, ustanovení valné hromady na měsíc srpen 1885. do Přerova. Výbor Podporovací pokladny předložil petici zemskému výboru ku schválení, aby se Podporovací pokladna rozdělila na dvě sekce českou a německou, což výborem zamítnuto a usneseno, aby se podala petice proti rozdělení; zároveň se mají všechny sbory znovu vyzvati k hojnějšímu přistupování ku Podporovací pokladně. Vys. výbor zemský povolil proti vůli českého hasičstva rozdělení Podporovací pokladny hasičské na dvě sekce: českou a německou.

V. sjezd českého hasičstva a 2. valná hromada České Ústřední jednoty hasičské v Přerově

konána dne 15. srpna 1885. Súčastněno bylo 44 sborů. Roku 1884 bylo na Moravě a v Slezsku 216 českých sborů, z nichž náleželo do svazu Ústřední jednoty 87. Do výboru byli zvoleni: Dr. Josef Illner, starosta, Holinka a Krška, náměstkové; do výboru: Faust, dr. Barvič, Přikryl, Kočí, nově zvolený Rudolf Kalovský, měšťan v Kojetíně a Jan Rychmann, stavitel ve Bzenci, zástupcové žup: Svoboda, za župu I., Jos. Janoušek, c. k. prof. v Přibofě, za župu II., Fr. Štěpka, obch. v Přerově za župu III., Vil. Oderský, rolník v Olešnici, za župu IV., Jan Kolínek, c. k. kancelista v Napajedlích, za župu V., jichž podob. přinášíme na tab. XI. a XII. Tu bylo jednáno: O zřizování knihoven, o veřejných cvičeních, o přednáškách, o zemském zákoně, o osvobození od poštovního, o zvýšení příspěvků askurančních pro dobrovolné sbory hasičské z 1% na 2%.

Výbor odbyval za dobu úřadu od 15. srpna 1885. do 14. srpna 1887 patery sezení a to:

I. 15. srpna 1885.: O průběhu valné hromady v Přerově.

II. 4. října 1885. v Brně: 1. Změna jednatele a pokladníka následkem přesídlení starosty z Bučovic do Brna a povolení paušálu pro tyto; 2. ustanovení důvěrníků okresních pro rozdělování zemských podpor z hasičského fondu; 3. revize zákona požárního; 4. zemská anketa o zavedení nuceného pojišťování proti požáru a monopolu. 4. Výbor souhlasí s nuceným pojišťováním, avšak s výhradou volnosti volby pojišťovny; 5. bezplatné jízdy na dráhabách po členy Ústředního výboru (Rychmann; nebylo povoleno).

III. 24. října 1886. v Brně: 1. O nošení poboční zbraně dle patentu ze dne 24. října 1852.; 2. aby povinnost domobranců byla určitěji vysvětlena a aby jisté procento obyvatelstva bylo osvobozeno od domobrany (Krška); 3. o zřízení pensijního fondu (župa Tišnovská).

IV. 17. dubna 1887. v Brně: O rakouském výboru hasičském (Dr. Illner, Kočí); o osvobození hasičů ze služby domobranecké (J. Rychmann); o valné hromadě, jež měla být konána dne 14. srpna 1887 na Vsetíně.

V. 14. srpna 1887 na Vsetíně: jednání o pracích valné hromady a zastoupení v Rakouském výboru hasičském.

VI. sjezd českého hasičstva a 3. valná hromada České Ústřední jednoty hasičské na Vsetíně

dne 14. srpna 1887. Roku 1887 bylo na Moravě a ve Slezsku 291 sborů, z nichž 149 náleželo do svazu České Ústřední jednoty. Na Vsetíně bylo zastoupeno 29 sborů; zvoleni byli: Dr. J. Illner, starosta, Holinka, Krška, I. a II. náměstek, Faust, dr. Barvič, Přikryl, Kočí, Kalovský, Pokorný; zástupcové žup: Fr. Svoboda I., Jos. Janoušek II., Fr. Štěpka III., Vil. Oderský IV., Jan Kolínek V., Jan Lolek VI., Jul. Janoušek VII., dr. Čermák VIII., po odstoupení tohoto nastoupil Al. Zavadil z Kovalovic IX., Vojtěch Turek X. Po odstoupení tohoto nastoupil Kar. Forner z Krakovce na jeho místo. Pojednáno: 1. O vadách při sborech hasičských (Krška), návrh o zavedení nuceného pojišťování (sbor Buzov); 2. návrh na opravu zákona požárního (sbor Rosice); 3. o revizi všech řádů Ústřední jednotou vydaných (Faust); 4. o připsáních ke stříkačkám (Štěpka).

Výbor měl v období svého úřadování 6 sezení a to:

I. 2. října 1887: 1. Jak dosíci hojného účastenství při valné hromadě Podporovací pokladny na den 30. října 1887 do Olomouce svolané; 2. o rozdělení této pokladny na dvě sekce (návrh přijat většinou hlasů); 3. návrh na změnu stanov a zařazení pensijního fondu při Podporovací pokladně (Krška);

II. 4. listopadu 1888: 1. Revize stanov Ústřední jednoty (J. Janoušek), revize služebního řádu (Faust), cvičebního řádu (Holinka); 2. Dr. Illner jmenován členem zemské komise pro rozdělování zemských podpor; 3. stížnosti proti nesprávnému rozdělování zemských podpor zejména městům; 4. projevení loyality Jeho Veličenstvu císaři a králi k 40letému jubileu; 5. o vyznamenání Tita Kršky pro jeho zásluhy v hasičstvu neprovedeno, an Krška toto zamítnul; 6. o založení odborného listu hasičského (sbor Rosice), což pro hmotné překážky nebylo možno provést; 7. o zavedení členské knihy — matriky (Krška); 8. návrh na ustanovení zemského cvičitele (župa Vyškov) a usnešeno zříditi okresní dozorce hasičské.

III. 14. dubna 1889: 1. Předplácení více časopisů; 2. jmenován delegát do rakouského výboru starosta Illner; 3. časopis »Hasič« ustanoven za orgán Ústřední jednoty; 4. o zřízení českého o sboru hasičského v Brně a založení fondu pro tento; 5. jmenování okresních důvěrníků pro rozdělování zemských podpor; 6. dar 11 přílbic R. A. Smékalem na oslavu 40letého jubilea Jeho Veličenstva z čehož poděleno 6 sborů; 7. ustanovení schůze vyslanců ve Velkém Meziříčí na rok 1889, o změně stanov, která hlavně vzhledem ku vzrůstání žup a tudíž velkému množství členů výboru nelze z finančních ohledů snést.

IV. 19. května 1889: 1. blahopřání R. Kalovskému k jeho 50tým narozeninám; 2. zřízení vzájemné pojišťovny hasičské (Krška); 3. usneseno přistoupiti za člena k Rakouskému výboru; 4. o vydání ponaučení o přistupování sborů hasičských k Ústřední jednotě.

V. 15. června 1889: 1. o taktice požární, instrukce k řádu služebnímu (T. Krška); 2. o pojišťování koní pro případ požáru ku stříkačkám; 3. revize signálů (Ludwig).

VII. 7. září 1889 ve Velkém Meziříčí: o projednání denního pořádku ku

VII. Sjezdu českého hasičstva a 4. valné hromadě České Ústřední jednoty hasičské dne 8. září 1889.

Téhož času stávalo na Moravě 372 sborů, z nichž náleželo do svazu České Ústřední jednoty hasičské 202. Předložena změna prvých stanov ze dne 5. září 1883 č. 14128, která čelila v hlavních bodech na změnu § 10. a 17., jež se týkají oba volby výboru a to z té příčiny poněvadž neustále se nové župy zřizují a tyto dle § 17. mají právo do výboru vyslati své zástupce co členy výboru; kdežto § 11. změněných stanov obmezuje počet výboru na 10 členů a sice 6 z celého a 4 ze zástupců stávajících župních jednot, poněvadž se takový velký počet ústředního výboru stával těžkopádným a z finančních ohledů nemožným. Tyto změněné stanovy nabyly platnosti dnem schválení, t. j. 27. srpna 1890 č. 30435 a byli zvoleni: Dr. Jos. Illner, starostou, Titus Krška a Josef Janoušek za náměstky; Jan Faust, Jan Kočí, Antonín Přikryl, Josef Přikryl, Josef Pokorný, Karel Vozáb, Rudolf Kalovský; za župy: Jan Rychman, Jan Kolínek, Alois Zavadil a Julius Janoušek. Po přednášce Tita Kršky (o poměrech pojišťoven ku sborům hasičským o jich zisku a sobeckém působení) usnesla se valná hromada jednoslovně pracovati všemožně k tomu, aby české hasičstvo *saložilo samostatně svou vlastní pojišťovnu*. Novému výboru uloženo vypracovati stanovy pro takovou pojišťovnu a učiniti v tom směru všechny možné kroky, aby taková byla povolena. Josef Janoušek mluvil o řádném provedení organizace veškerého hasičstva; Ludwig o odznacích hasičských.

Nově zvolený výbor odbyval za čas svého úřadování 8 schůzí:

I. **odbyvána dne 8. března 1890:** 1. Zpráva o podání petice k vys. vládě proti způsobu zavedení 2% přírůžek na sbory hasičské, kteréžto 2% jsou asekurančním společenstvem uloženy platiti z hrubého příjmu z pojistného a které tyto společnosti uvalily proti zákonu způsobem kartelování na pojištěnce (Illner); 2. blahopřání okresnímu hejtmánovi baronu Fillersdorfovi k jeho povýšení za c. k. místodržitelského radu pro zásluhy v hasičstvu (Illner); 3. o § 124. nového trestního zákona, dle kterého hasičové požívají práva veřejnosti a že ochranné předměty hasičské požívají zvláštních výsad (Illner); 4. o přispívání na rakouský výbor hasičský (Illner), o sestavení statistiky hasičstva pro všeobecné sčítání lidu; 5. firma R. A. Smekal v Čechách věnuje 100 zl. pro založení českého dobrovolného sboru hasičského v Brně (obnos tento uložen co vklad u Živnostenské banky pro Čechy a Moravu v Brně); 6. o důvěrnících pro rozdělování zemských podpor (župa vyškovská); 7. o zřizování praporů ve sborech hasičských označeno za věc marnivou a se nebudící; 8. o pojišťovně hasičské: zvolen zvláštní odbor, jemuž uloženo vypracovati stanovu.

II. **7. prosince 1890:** 1. vzpomínka zemřelých členů výboru Jana Kočího, měšťana v Ivančicích a Viléma Oderského, měšťana v Olešnici; 2. o schválení změny stanov, o cvičebním řádu (Frant. Janoušek, Titus Krška); 3. sezení rakouského výboru (Illner); o zřízení první české župy hasičské ve Slezsku v Opavě; 4. o zřizování župních jednot na Moravě; 5. blahopřání za příchodu sňatku Její c. a k. Výsosti paní arcivévodkyně Valerie; 6. účastenství slavnostního dekorování Jana Kopy, náčelníka v Otaslavicích (dr. Illner); 7. cvičení lezecké, podává Fr. Stejskal; 8. o zemských podporách a tabelárních jejich přehled (Krška); 9. o nových spojkách hasičských (Krška), o rozšíření činnosti hasičské na každou službu ochrannou při živelních pohromách, rakouský výbor hasičský; 10. o označení hodnotářů žup a ústředního výboru; 11. revise o doplnění signálů (Ludwig); 12. revise vzorných stanov pro sbory hasičské (Janoušek); 13. Příkryl podává vzor pro gruntovní knihy (matriky); 14. o zavedení župních dozorců (Ludwig).

III. **25. března 1889:** 1. návrh na vyloučení sborů ze svazu, které tři roky příspěvky dluhují; 2. Moravská pojišťovna věnuje ročně 200 zl. co subvenci (roku 1894. je odepřela); německé zemské jednotě platí neustále 300 zl. ročně. 3. ústřední výbor věnuje Němcům ohrožené župě opavské 50 zl. (dr. Dubový); 4. o dodávání látky pro hasičské kroje (dr. Illner); 5. o jubilejní všeobecné výstavě v Praze a účastenství se sjezdu česko-polského hasičstva z Moravy a ze Slezska roku 1891. (o vypravení dvou zvláštních vlaků), následkem čehož odpadnutí má V. řádná valná hromada České Ústřední Jednoty na též rok připadající. Česká Ústřední Jednota věnuje na jubilejní výstavu pro hasičskou skupinu 100 zl.; 5. o vyslání delegátů k všerakouskému sjezdu hasičskému v Teplicích; 6. Ludwig podává vzor instrukce pro župaí dozorce.

IV. **31. května 1891:** 1. osvobození poplatků ekvivalentu ze jmění hasičského (dr. Illner); 2. o moravské enketě, svolané vys. zemským výborem, o zavedení jednotného stejnokroje a odznaků (Krška, Illner); 3. o podmínkách při udělování zemských podpor, členství Podporovací pokladny, totiž stejnokroje, odznaky, signály dle instrukce České Ústřední Jednoty; 4. Zpráva o rozdělení zemské jednoty v království ve dvě: českou a německou (Illner); 5. dar pohofelým hasičům v Lysicích 10 zl., dar 20 zl. náčelníku německého sboru hasičského v Opavě pro velkou neduhu, která již i celou rodinu stihla; 6. Vzor odznaků pro členy Ústřední Jednoty moravské (Jul. Janoušek). Česká Ústřední Jednota hasičská podává návrh rakouskému výboru hasičskému na zavedení odznaků šaržových pro celé Rakousko (Krška, Illner).

V. **30. srpna 1891** za přítomnosti starosty zemské české Ústřední Jednoty království českého dra Figara a usneseno, aby se jak Moravsko-Slezská tak Česká zemská jednota účastnila V. všerakouského sjezdu v Teplicích svými delegáty, avšak jen pokud se týče věcí odborně hasičských, nikoli stafáží neb nějakých slavností rázu německého; za delegáty zvoleni: Dr. Illner a Krška, po případě Jos. Janoušek. Pro churavost starosty účastnili se Krška a Janoušek.

VI. **22. května 1892:** 1. Vděčná vzpomínka zesnulému členu výboru Frant. Svobodovi, lékárníku v Tišnově, a zaslání věnce na rakev; 2. o zavedení a ponechání tiskopisů a řádů pro členy za cenu kupní (Rychmana); 3. Pojišťovací banka »Slavie« zamítla žádost ústředního výboru o subvenci 100 zl.; 4. Návrh na změnu stanov České Ústřední Jednoty (župa velko-mezifíšská, třebská a novo-městská); 5. usneseno, aby se příští valná hromada pořádala dne 14. a 15. srpna 1892 v Bzenci; 6. o účastenství se českého hasičstva k uvítání Jeho Veličenstva v Brně; 7. o jmenování Jana Skorkovského v Humpolci co dodavatele látek pro stejnokroje sborům hasičským na Moravě; 8. o vzorných stanovách pro župy (Janoušek), o vzorných stanovách pro sbory (Krška), o matrice (Příkryl); 9. o statistice (župa kroměřížská); 10. o zavedení stejných spolkových knih u všech sborů; 11. o návodu při zkoušení stříkaček (Ludwig); 12. o jmenování časopisu »Ochrana Hasičská«, která má příštím rokem býti vydávána a redigována Titem Krškou, co orgán Ústřední Jednoty a povolení subvence 100 zl. (Jos. Janoušek). a) 6. srpna 1892 vyslána deputace českého hasičstva k nejdůstojnějšímu p. biskupu brněnskému za jeho vlastenecké vystoupení a hájení českého jazyka ve školách; b) věnováno 50 zl. na obstarání předmětů věcných k odborné přednášce, požádané p. R. Ludwigem ve Bzenci; c) změna stanov České Ústřední Jednoty má se odročit a při valné

hromadě ve Bzenci pouze hlavní zásady změny sdělit; d) regulativ pro zkoušky stříkaček (župa vyškovská); Příkryl doporučuje polní hasičskou lékárnu hasičským sborům.

VII. 14. srpna 1892 ve Bzenci: Prozkoumání denního pořádku ku

VIII. sjezdu českého hasičstva k 5. valné hromadě dne 14. a 15. srpna 1892 ve Bzenci.

Téhož času stávalo na Moravě a ve Slezsku 519 sborů, z nichž náleželo k Ústřední jednotě 355. Volba výboru dle stanov z roku 1883.: Dr. Josef Illner, starosta, T. Krška I., Jos. Janoušek II. náměstek, dr. Rom. Dubový, advokát v Opavě, Karel Vozáb, nadučitel ve Velkém Beranově, Jan Faust, Rud. Ludwig, Vavřín Kožušníček, Jos. Pokorný; za župní jednoty: Jan Rychmann ve Bzenci, Jul. Janoušek, Ant. Příkryl, Rud. Kalovský, Změna stanov odrcena a přijaty zásady, dle kterých se má Ústřední Jednota skládati ze župních jednot a nikoli ze sborů; zpráva o činnosti za minulé období; odborná a výtečná přednáška R. Lucwiga a různé experimentování s předloženými předměty. Hold Jeho Veličenstvu.

V krátkém období od 15. srpna 1892 do 8. září 1892 odbyval výbor pouze 2 sezení:

I. 1. února 1892 v Brně za předsednictví I. náměstka Tita Kršky, poněvadž předseda dr. Illner vážně onemocněl. Zpravodaj Jos. Janoušek předkládá návrh na změnu stanov České Ústřední jednoty; hlavní body: a) Ústřední jednota skládá se ze župních jednot; b) k sjezdům vyslanců či k valným hromadám vysílají župní jednoty delegáty; c) výbor 13 členů a 4 náhradníků volí valná hromada ze středu celého členstva; předseda volí a hlasuje vždy sebou; příspěvky pro Ústřední jednotu vybírá každá župa od svých sborů. Zpravodaj Titus Krška předkládá hasičskou mapu Moravy a Slezska, rozdělení župních jednot dle hranic okresů a osnovu organizace celé soustavy hasičstva; dále návrh na volbu tří zástupců do zemské komise pro rozdělování zemských podpor; dr. Dubový referuje o způsobu zakročení, jakým způsobem zakročení, aby rozdělování zemských sborů bylo spravedlivé. Rud. Ludwig referuje o způsobu vyznamenání hasičů zasloužilých, předkládá řád a vzory pro vyznamenání. Krška referuje o tiskopisech a knihách spolkových a jich zavedení a podává zprávu, že stanovy Císaře Františka Josefa I. Invalidního fondu dobrovolných sborů hasičských markrabství moravského došly vys. schválení.*) Dále podává zprávu o odznacích pro šarže sborů hasičských, které Ústř. Jednotou byly navrženy a ministerstvem vá. ky a zeměbrany schváleny pro celou říši rakouskou; konečně o trestním zákonu, pro hasičstvo důležitém.

II. 29. června 1893 v Přerově: Referent Jos. Janoušek předkládá doplněk spracovaných stanov České Ústřední jednoty, které po bedlivém uvážení nové organizace schválené a příští valné hromadě se odporučiti mají; dále referuje o nové organizaci, o přispůsobení stanov župních jednot a sborů hasičských vzhledem k této nové organizaci — Volba technické komise; zvolení: Jos. Janoušek, Julius Janoušek a Rud. Ludwig. — Referent Krška předčítá dopisy z království o »Národopisné výstavě« a přiděluje práce k této výstavě nově zvolené komisi. Referent Ludwig o označení bodnostářů, o složení hasičstva na Moravě a ve Slezsku jak po stránce administrativní tak technické v Ústřední jednotě, v Podporovací pokladně, v župních jednotách, ve sborech, pak v Invalidním fondu, v požární policii a v zemských podporách; též předkládá vypracovaný řád, dle kterého se zasloužilí hasiči mají vyznamenávat a jakým způsobem se toto prováděti má, by bylo důstojno. Starostovi Illnerovi povolen paušál 20 zl. měsíčně, pak honorář 60 zl. písařovi za obstarávání prací Ústřední jednoty. Návrhy Ant. Příkryla o cinkových pochoďnících, doporučení knihy: Jak. Al. Jindra »Česká literatura hasičská«, Vozáb a Jul. Janoušek mají předložit opravy řádu požárního vzory stanov a řádů pro župní jednoty. Kožušníček referuje o způsobu zastoupení českého hasičstva při nasazení Jeho Ex. arcibiskupa Olomouckého v Olomouci. Protokoly se mají v »Ochráně Hasičstva« uveřejňovati.

III. 8. září 1893: vyřízení mnoha stížností proti Podporovací pokladně a uloženo předsedovi svolati výbor podporovací pokladny. K žádosti obecního zastupitelstva města Velkého Meziříčí, za příčinou Národopisné a hasičské výstavy zde pořádané, jakož i neodkladnou nutnou změnu stanov, odbyval se

IX. sjezd českého hasičstva a 1. mimořádná valná hromada dne 8. září 1893 ve Velkém Meziříčí.

Téhož času stávalo na Moravě a ve Slezsku 619 sborů, z nichž bylo sdruženo v Ústřední jednotě 429. Titus Krška, co náměstek, za onemocnělého starostu dra. Illnera, zahájil schůzi. Prvním účelem sjezdu hasičského byla v Národopisné výstavě výstava hasičská, ve které mnoho nových předmětů literárních a technických viděti bylo. Zajímavým předmětem byla také parní stříkačka, zhotovená firmou R. A. Smekal v Čechách pro dobrovolné sbory hasičské zvláště

*) O Invalidním fondu pojednáno ve zvláštní stati.

sestavená tím způsobem, že takovou stříkačku dovede ovládat každý laik a že není třeba k obsluze a řízení odborného strojníka a konečně, že stříkačka tato za 13 minut jest vytopena a k práci schopna. Stříkačku tuto zakoupil za příležitosti hasičské výstavy ve Velkém Meziříčí sbor velko-meziříčský. Druhým účelem byla valná hromada ustanovená jediné ku změně stanov. Referentem byl Jos. Janoušek, který odůvodnil obšírně nálehavost organizace hasičstva a tudíž přiměřenou změnu; hlavní body této změny uvedeny jsou v předešlé stati. Po všestranném uvážení a obšírné debatě byly stanovy schváleny a dne 30. listopadu 1893 čís. 45130 vysokou vládou schváleny. Vincenc Broža z Křovic činí návrh: a) na zaslání příspěvků chekem, b) užívání signálů navržených, c) osvobození od poštovního, d) aby zemské podpory byly trvalé. Po usnešení a provedení holdu Jeho Veličenstvu císaři a králi Františku Josefu I. skončeno.

Výbor Ústřední jednoty, ve Bzenci volený, odbyval dne 17. a 18. února 1894 za předsednictví I. náměstka Tita Kršky poradou. Vděčná vzpomínka zemřelému předsedovi dru Illnerovi, rozloučení se s br. Jul. Janouškem za příčinou jeho přesídlení do Prahy. Do technické komise byli zvoleni: Jos. Janoušek, Rud. Ludwig, Ant. Příkryl a Hynek Světlík. Provedení organizace, která roku 1895 všestranně zavedena býti má. Označení hodnostářů hasičstva. 1. Veškerí členové ústřed. výboru bez rozdílu budou nositi okolo levé ruky bílý pás s monogramem Č. Ú. J. H.; 2. členové výborů župních modrý pás s hasičským odznakem; 3. členové výboru spolků hasičských červený pás s odznakem hasičským; 4. pro šarže ve sborech hasičských jsou náramky. Referent Krška podává zprávu o rozdělování zemských podpor: jak se podávají žádosti, způsob provádění pravidel, dle kterých se přístě podpory rozdělovati mají. Přijímání nové utvořených žup do svazu České Ústřední jednoty. Referent Ludwig o vedení inventáře; župa šumberská o zavedení požárních zpráv. Referent Janoušek: po zemřelém starostovi dru Illnerovi mají veškerí náčelníci nositi po 6 měsících smuteční odznak a roli ně jeho má se zaslati soustrastný telegram od celého výboru.

Následkem úmrtí starosty dra Illnera a uplynutím doby úřadování výboru, pak za příčinou změny stanov, odbyval se

X. sjezd českého hasičstva a 6. řádná valná hromada České Ústřední jednoty hasičské v Brně dne 3. května 1894.

Téhož času bylo na Moravě a ve Slezsku 683 sborů a v České Ústřední jednotě bylo sdruženo 29 žup se 496 sbory. I. náměstek Titus Krška zahajuje valnou hromadu. Po vzdání úcty zesnulému starostovi následovalo přečtení protokolu valné hromady ze Bzence a Vel. Meziříčí. Přítomno bylo 25 župních jednot, které reprezentovaly 100 hlasů k volbě oprávněných; dvě župy se hlasování vzdaly. Zpráva o činnosti výboru rozdána, která se schvaluje a přikročeno k volbě výboru. Zvoleni: Titus Krška jako starosta, dr. R. Dubový za I. náměstka, Jos. Janoušek za II. náměstka; do výboru: V. Kožušníček, Holice, J. Koupil, Vilimov, R. Ludwig, Příbor, Fr. Vilím, Věcov, K. Vozáb, V. Beranov, Ant. Příkryl, Slavkov, Jos. Jančík, Kojetín, H. Světlík, Rosice, J. Kotek, Záhorovice, R. Gudrich, Raduň; za náhradníky: Vil. Valníček, Slavkov, Fr. Pastyřík, Jos. Krčka, Rakvice, Fr. Süß, Ždár; za revisory účtů: Fr. Haslinger, Rosice, Beneš Pastor, Holešov, Frant. Plachetka, Velké Meziříčí. Schůze tato byla poněkud bouřlivá. Ku konci vzdán obvyklý hold Jeho Vel. císaři a králi Františku Josefovi I.

Výbor odbyval v době úřadování 6 sezení:

I. 29. a 30. září 1894: Předseda Titus Krška, zapisovatel Jos. Jančík. Provedeny volby odborů: 1. Odbor technický, zkušební a cvičitelský: Jos. Janoušek, Rud. Ludwig, V. Vilím, Hynek Světlík, Vav. Kožušníček; 2. administrace, zemské podpory a finance: Kar. Vozáb, A. Příbyl, V. Kožušníček, J. Kotek; 3. organizace a národopis: Jos. Janoušek, R. Ludwig, J. Jančík, K. Vozáb, R. Gudrich, Ant. Příkryl, J. Kotek; 4. právnícký a asekuranční: Dr. R. Dubový, J. Koupil, H. Světlík, Josef Jančík a V. Vilím. Starostovi České Ústřední jednoty náleží práce přidělovati, a ve všech odborech zasedati. Referent Janoušek odevzdává přepracovaný řád cvičební, referent Krška podává zprávu o revisi zemského zákona a řádu požárního. Poněvadž v zemském zákoně ze dne 16. prosince 1882, týkající se podpor ze zemského fondu hasičského, Česká Ústřední jednotka has. jest úplně pominuta a jen německý »Landesverband« a pak společenstvo Podporovací pokladny své členy do komise vysílá, žádá se, by rovnocennost obou zemských jednot hasičských byla tu šetřena a proto podána žádost na vys. zemský sněm o změnu a doplnění téhož zákona v tom smyslu, by i Česká Ústřední jednotka hasičská do této komise svého člena vysílati mohla. Přijat regulativ, dle kterého se budoucně mají rozdělovati zemské podpory, na jehož provedení má se co nejúsilovněji naléhati, poněvadž členové zemské komise, po většině Němci, české sbory poškozují a německým sborům v nepoměrně výši podpory udělují. Dále se má vys. zemský výbor požádati, aby svolil, by i část obnosu přikázaného Podporovací pokladně, udělována byla Invalidnímu fondu. Referent dr. R. Dubový podává zprávu o stanovách a zařízení Pojišťovny hasičské. Za tím účelem vysílána deputace k vys. ministerstvu do Vídně. Všechny sbory hasičské se mají o činnosti Ústřední jednoty za příčinou zřízení Pojišťovny hasičské uvědomiti a poučiti.

Referent J. Janoušek navrhuje, by do osnovy nového řádu požárního byly přijaty župní jednoty co úřady administrativní pro okres a proti župním jednotám co vyšší instance Ústřední jednoty. Přijaty do svazu Ústřední jednoty nově utvořené župy a sice: Litovel č. 23., Těšín, Slezsko, č. 24., Konice č. 25., Hustopeč č. 26., Plumlov č. 27., Val. Meziříčí č. 32. Bere se na vědomost zřízení zemské Ústřední jednoty pro vévodství slezské. Referent R. Ludwig podává zprávu o národopisné výstavě v Praze.

II. 27. a 28. dubna 1895 v Olomouci. Referent Josef Janoušek o organizaci Ústřední jednoty a přijmutí nově zřízených žup do svazu České Ústřední jednoty a sice pro okres vyzovický a pro okres velko-bytešský, které však nebyly přijaty, an nutnost jejich není prokázána. Karlu Vozábovi přidělen byl odbor Národopisné výstavy. Týž podává dnes zprávu, jak dalece pokročilo veškeré vyjednávání a stavba hasičského pavilonu na výstavě v Praze. Banka »Slavie« povolila 50 zl. podpory na Národopisnou výstavu. Expert R. A. Smekal, továrník stříkaček v Cechách u Prostějova, podává zprávu o sestavení normální stříkačky, která komisi (pp. Krška. Vozáb, Koupil, Jančík, Příkryl a Kozušník) byla prohlédnuta opravena a za normální stříkačku přijata a všem sborům doporučena. Ustanovení pro všeslovanský sjezd hasičský v Praze na den 11. srpna 1895 současně s Národopisnou výstavou. Referent R. Gudrich podává zprávu za onemocnělého dra R. Dubového ohledně Pojišťovny hasičské jejíž zřízení pro nyní neodporučuje. Usneseno k spolupůsobení vyzvat Národní jednoty na Moravě a ve Slezsku, pak hospodářské a politické jednoty. Zpráva revisorů účtů, Ústřední jednoty a Invalidního fondu, Haslingera a Plachetky vzata na vědomí. Má se podati ponížena prosba Jeho Veličenstvu císaři a králi o státním vyznamenání zasloužilých a 25 roků sloužících hasičů.

III. 7. a 8. března 1896 v Olomouci. a) Resignaci profesora Jos. Janouška z výboru za přičinou předsednutí z Příkora do Bina a vystupení z činnosti hasičské; b) vyřízení stížnosti sboru Krásné vůči župě valašské; c) vyřízení záležitosti župy pro severovýchodní Moravu ohledně nesprávného číslování této župy. Starosta podává zprávu o provedené organizaci, dle které veškeré sbory (až na 10) jsou již sdruženy v župních jednotách a tím i v Ústřední Jednotě. Referent Vozáb podává zprávu účetní o všeslovanském sjezdu hasičském a Národopisné výstavě v Praze. Starosta sděluje, že vys. výbor zemský schválil navrženou podmínku, dle které jen ony hasičské sbory mohou činit nároky na zemskou podporu, které jsou sdruženy vedle Podporovací pokladny též v zemské Ústřední Jednotě a plní veškeré povinnosti touto předepsané; dále oznamuje, že vysoký zemský výbor výnosem ze dne 23. listopadu 1895 čís. 47897 povolal do zemské komise pro rozdělování zemských podpor dle výměru ze dne 17. srpna 1895 č. 39457 Tina Kršku a Hynka Světlíka za české sbory, R. Rohreru a dra Richtera za německé sbory; za asekurační společnosti jsou vysláni: Aug. Konečný (Mor. vzájemná), Fr. Hirsch (»General«), Jan Fuchs (Dunaj), Gustav Schöne (Liberecko-Brněnská). Povolání těchto členů stalo se následkem opravy zákona ze dne 16. prosince 1882 a vyhlášky vys. c. k. místodržitelství, poněvadž dle tohoto zákona ani Česká Ústřední Jednota ani česká sekce do této zemské komise povolání nebyli (zapomnělo se na ně). Starosta podává zprávu o veškerých vyřízeních rakouského výboru hasičského a o domáhání se snížení poplatků na dráhách. Panu Karlu Vozábovi vzdává se dík a uznání za jeho namáhavou práci při všeslovanském sjezdu v Praze a Národopisné výstavě. Firma R. A. Smekal věnuje České Ústřední Jednotě starožitnou stříkačku do muzea, což přijato, má však zůstat i u něho schována, až Ústřední Jednota sobě k nějaké místnosti pomůže. Účetní zpráva byla přijata a schválena. Přijaty opět nové dvě župy a sice krumlovská čís. 29. a znojenská čís. 30. do svazu České Ústřední Jednoty.

IV. 10. a 11. října 1896. Věnována srdečná vzpomínka zemřelému členu výboru dru Rom. Dubovému a starostovi obce i sboru Pterova, zemskému poslanci Fr. Štěpkovi. Na uprázdněná místa ve výboru po dru Dubovém a Jos. Janouškovi povolán dle postupu Vil. Valníček ze Slavkova a Jos. Krška z Rakvic. K návrhu R. Ludwiga zaslán u příležitosti slavnosti 25letého trvání německého sboru hasičského v Mor. Ostravě a jeho náčelníku dru Richtrovi (jubilantu) pozdravný telegram. Projednání veškerých usnesení dřívějších zasedání a provedení jich. Vzor stanov pro dobrovolné sbory hasičské byl vys. c. k. místodržitelstvím ze dne 19. června 1896 čís. 21281 potvrzen. Vzor se nechá tisknout a formuláře, které se pouze vyplní, sborům se ponechají. Předložené písně od Heidenreicha přijaty a schváleny. K nařízení vys. místodržitelství ze dne 11. července 1896 čís. 18092 předloženo vyobrazení hasiče, jeho výzbroj a odznak šarží, dále vypsaný signály, které jsou Českou Ústřední Jednotou zavedeny u sborů hasičských. Vysokým c. k. místodržitelstvím předložena kniha, vydaná v Mnichově »Feuerlöschtaktik« se nezamlouvá a co dlo odborně se pochvalně neodporučuje. Ústřední výbor vydává na vděčnou památku podobiznu dra Rom. Dubového; náklad na tuto věnuje Krška. Usneseno, aby Ústřední Jednota vydala r. 1898 na oslavu 50letého panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I. a 25leté činnosti českého hasič. na Moravě »Kroniku hasičskou«, obsahující dějiny hasičstva českého na Moravě a ve Slezsku. O organizaci České Ústřední Jednoty pojednává starosta, pokud se týče nesrovnalostí jediných dvou žup VII. a XVII. a zpravodaj Fr. Vilím co delegát k urovnání poměrů vyslaný.

Referent Rud. Gudrich podává zprávu o zřízení slezské zemské ústřední jednoty hasičské s tím podotknutím, že tato míní zůstatí ve sdružení s Moravou pod jistými podmínkami. K založení této zemské jednoty vyslání delegátů: Vavřín Kožušniček a Rudolf Ludwig. O čestném odznaku, vydaném Ústřední jednotou pro zasloužilé hasiče, pojednává starosta s tím dodatkem, že odznaky roku minulého co do vkusu se nezamlouvají a doporučuje se jiný a má v nákrese předložený vzor. Referent Krška podává zprávu o nespravedlnosti a neústupnosti se strany Němců v zemské komisi při rozdělování zemských podpor a o nemožnosti, by docíleno bylo spravedlivého rozdělování těchto mezi sbory české a německé. Vylučuje dále ciferní nepoměr a libovolné zkracování českých sborů. Dne 11. října dostavili se všichni členové výboru k slavnostnímu odevzdání čestného diplomu starostovi Krškovi za jeho nestranné jednání vůči všem sborům a za práci nanejvýš namahavou, již nezištně pro hasičstvo koná. Mluvčím přítomných zvolen J. Kotek. Vzletná řeč jeho vyronila přítomným slzy z očí; hasičstvo v ní nazývá Tita Kršku svým otcem. Pak odevzdáno Karlu Vozábovi čestné uznání za namahavou práci při Národopisné výstavě; mluvčím zvolen Rud. Ludwig. — Poněvadž české sbory na Moravě a ve Slezsku úžasné se množily a všeobecně za největší shody uznána nutnost, by ve Slezsku utvořena byla samostatná zemská jednota hasičská, následkem čehož objevila se naléhavá nutnost stanovy České Ústřední jednoty opět všeobecné revise (opravě) a zdokonalení podrobiti. Referent Krška podává osnovu stanov, která v hlavních rysech tyto opravy obsahuje: § 1., že jednota tato omezena pouze na Moravu a jmenuje se Česká Ústřední jednota markrabství moravského; 2., že schůze vyslanecké odbývají se každá 3 léta, avšak volba výboru stanovena na 6 roků. Počet výborů stanoven dle poměru počtu sborů prostřednictvím žup v Ústřední jednotě současných a sice na každých 50 sborů připadá jeden výbor; zlomky více než 25 sborů čítají se jeden celek 50.; dále tolik náhradníků, kolik obnáší $\frac{1}{10}$ počtu celého výboru. Uprázdnilo-li místo I., po případě II. náměstka, poslední doplní se volbou výboru. Uprázdnil-li se místo výboru, doplní se toto z náhradníků. Při volbě výboru a náhradníků budiž brán zřetel, aby veškeré kraje Moravy byly zastoupeny. Do schůze vyslanecké vysílá každá župa mimo starostu neb jeho náměstka za každých 10 sborů k župě patřících jednoho delegáta, zlomky více než 5 počítají se za plných 10 sborů. Návrhy na jakékoliv změny musí býti nejmeně 5 župami podepsány. Župy, které se zdráhají plniti povinnosti, mohou býti se všemi sbory k župě náležejícími ze svazu České Ústřední jednoty vyloučeny. Spory z poměru spolkového, aneb spory se sbory a župami rozhoduje výbor Ústřední jednoty. Odvolání jest možné k valné hromadě České Ústřední jednoty. — Změna těchto stanov vyžadovala více zasedání a porad jak ve výboru tak v jednotlivých župách a konečně velké debaty ve valné hromadě. — O opravě zemského řádu referuje R. Gudrich a J. Jančík v tom mínění, že petice od mnoha set obecních představených na vys. sněm zemský byly podány, aby návrh České Ústřední jednoty byl přijat. O Hasičské pojišťovně referuje Krška. Vysvětluje jak daleko dospěla činnost ve sbírání závodních podílů a konstatuje, že již 100.000 zl. jest upsáno. Předkládá soupis všech úpisů a upozorňuje, že některé župy — bohudíky jen dvě — zůstaly v úplné nečinnosti.

IV. 20. března 1897: Zpravodaj Vav. Kožušniček, co delegát České Ústřední jednoty podává zprávu o výsledku své cesty při valné hromadě Slezské zemské jednoty v ten smysl, že Slezsko přeje si největší shodu s Moravou, ale že touží po samostatnosti a proto stala se Zemská jednota slezská skutkem. Zpravodaj Krška předložil osnovu stanov Hasičské pojišťovny, kteráž byla čtena a o níž se zavedla živá debata, kteráž vyžadovala delší dobu.

V. 26. června 1897: Starosta Krška zahájil schůzi a připomíná, že vypršelo období 3 let, skládá svůj úřad a usnešeno, aby celý výbor, an jsa si vědom, že ničehož nepromeškal, ničehož neopomenul, co by ku blahu hasičstva nebylo, solidárně svůj úřad do rukou valné hromady složil a jak dříve tak i příště solidárně vystupoval, načež probrán denní pořádek valné hromady a ve smyslu stanov § 16., by totiž každý kraj země byl zastoupen, sestavena kandidátní listina. Rudolf Gudrich se Slezska vystupuje následkem utvoření Slezské zemské jednoty z výboru a loučí se bratrsky; děkuje Moravě co matce a pěstitelce českého hasičstva, prosí, by Morava zůstala i na dále matkou Slezska. Starosta jménem výboru odpovídá, že Gudrich jest nejlepší zárukou shody hasičstva těchto dvou zemí.

XI. Sjezd českého hasičstva a VII. valná hromada dne 27. března 1897 v Brně.

Téhož času stávalo na Moravě 35 župních jednot se 730 sbory, které vesměs sdruženy byly v České Ústřední jednotě. Přítomno a zastoupeno bylo 32 župních jednot, které reprezentovaly 118 hlasů a 12 hlasů členů ústředního výboru; úhrnem tedy 130 hlasů. Valná hromada vzpomíná zemských členů dra R. Dubového a Fr. Štěpku povstáním. Od čtení jednatelské zprávy bylo upuštěno, an byla tiskem rozdána. Po živé debatě uznalo z 35 přítomných žup 32 jednosvorně nezištnou práci mužů zasloužilých a jich nehynoucí památku v dějinách českých, prohlásila valná hromada výboru srdečné uspokojení a díky za velkou činnost a schválila po přečtení zprávy revisorů úplně zprávu účetní a jednatelskou. Stanovy, předešle uvedené, které byly ve schůzi

výboru ze dne 10. a 11. října navržený, svorně — až na dvě župy — přijaty a přikročeno k volbě hodnostářů; zvoleni: Titus Krška starostou, Karel Vozáb I., Rudolf Kalovský II. náměstkem. Do výboru byli voleni: Vil. Karger (Lesnice), Jos. Koupil (Vlímov) Vavřín Kožušníček (Olomouc), Rudolf Ludwig (M. Ostrava), Frant. Vilém (Stražek), Emil Dvořák (Křetín), Josef Jančík (Kojetín), Jan Buják (Vsetín), Antonín Iglo (Studená), Dr. Jul. Kofránek (Třebíč), Hynek Světlík (Rosice), Vilém Valníček (Slavkov), Josef Kolek (Zahořovice), Eduard Steinmetz (Výmyslice), Jan Kolínek (Napajedla); za náhradníky: Jan Nekoksa (Vel. Ujezd), Antonín Vymazal (Domamil), M. Matoušek (Hrušky), Josef Krčka (Rakvice), podobizny Tab. XIII., XIV., XV., životopisy ve stati Ustřední jednoty. Poněvadž pan Jan Kolínek se svého místa ve výboru vzdal, byl na jeho místo povolán náhradník Jan Nekoksa. Konečně přijat nový útvar čestných odznaků pro zasloužilé hasiče a vzdán Jeho Veličenstvu císaři a králi hold, při kteréž příležitosti věnoval Titus Krška 100 zl. povolené mu subvence na časopis »Ochrana Hasičská«, kterou on vydává a rediguje, Invalidnímu fondu hasičskému císaře Františka Josefa I.

Rok jubilea císařského.

50 let jest tomu, co na trůn sjednocené říše rakousko-uherské dosedl nynější panovník císař a král František Josef I. — kníže míru. V tomto míru rozvíjel se národ český a mohutněl, rozkvétal na poli osvětovém, vědeckém, obchodním a národním.

Roku 1898 oslavoval národ náš jednoho ze svých křitelů: Otce národa Františka Palackého. Hasičstvo české, vyzváno jsouc správou ústřední, nejen slavností těchto jinými spolky pořádanými se co nejčestněji účastnilo a tak ku lesku a zdaru jich přispělo, než ono pořádalo samostatné slavnosti na oslavu Palackého a to a) slavnosti župní, b) slavnosti v jednotlivých sborech a konečně velikou slavnost Palackého ve Frenštátě a Hodslavicích 14. a 15. srpna. Lid venkovský se svým sborem hasičským v celých zástupech do města zavítal. Všim právem s pýchou a zadostiučiněním může hasičstvo říci, že přineslo důstojný hold otci národa — tomu, jenž nás velikým svým srdcem miloval, nám vše, co měl a uměl, věnoval.

Vedle slavností Palackého pořádalo hasičstvo české roku toho z ponuknutí správy ústřední císařské slavnosti jubilejní a ty konaly buď jednoty župní, buď jednotlivé sbory. Hasičstvo tu vděčně vzpomínalo laskavého a dobrotivého srdce milovaného vládcce, jeho otcovské lásky a účinné péče, jež našemu lidumilnému dobrovolnému sdružení nesčíslněkrátě blahovolně prokázati ráčil. — Mimo tyto slavnosti holdovalo hasičstvo české účastněné v Ustřední Jednotě Jeho Veličenstvu dne 7. května t. r., kteréhož holdu se účastnilo téhož dne přes 16 000 hasičů z Předlitavska.

Po osudné katastrofě zavraždění J. Veličenství císařovny a královny Elišky odbývány na všech místech a kostelích smuteční služby Boží, jimž veškeré sbory obcovaly a zaveden ve všech sborech půlroční smutek a smuteční odznak.

V den 2. prosince odbývány ve všech kostelích slavnostní služby Boží, jimž obcovalo veškeré hasičstvo. Po službách Božích vzdán hold Jeho Veličenstvu a v každém sboru u přítomnosti obecních a jiných hodnostářů přednesen životopis a působnost Jeho Veličenstva jak v úvodu této knihy uvedeno, načež konána sbírka na Invalidní fond hasičský markrabství moravského císaře Františka Josefa I.

Titus Krška,
náčelník sboru hasičského
v Třebíči,
nyní ve Velkém Meziříčí
1848-98.

Titus Krška,
továrník, náčelník dobr. sboru has. ve Vel. Meziříčí 1871—1898.,
starosta Č. Ů. J. H. markrabství moravského, starosta Inval.
fonder hasičského císaře Františka Josefa I., čestný člen mnoha
župních jednot a sborů hasičských.

Životopisy.

Titus Krška.

Podává Jak. Al. Jindra z království.

Jméno toto velmi dobře je známo českému hasičstvu nejen v markrabství Moravském, kde Krška téměř již 30 let neúnavně pracuje na poli hasičském, ale i ve věv. slezském a království Českém. Jeť Krška starostou České Ustřední Jednoty hasičské markrabství Moravského, starostou Invalidního fondu císaře Františka Josefa I. dobrovolných sborů hasičských markrabství Moravského, redaktorem odborného listu „Ochrany Hasičské“, jest známým publicistou a náčelníkem sboru ve Velkém Meziříčí, čestným členem většiny moravských župních jednot a velkého počtu sborů hasičských.

Ku jménu jeho těsně se pojí vývoj českého hasičství v markrabství a vévodství, tak že vším právem můžeme Kršku počítati k nejzasloužilejším předákům českého dobrovolného hasičstva vůbec, zvláště pak českého dobrovolného hasičstva na Moravě a ve Slezsku. Jménem jeho jsou protkány děje českého hasičstva tak husto, že nelze sobě české hasičstvo na Moravě bez Kršky ani mysliti; není práce, není podniku, ku kterému by Krška svou pilnou ruku nepřičinil.

Krška narodil se dne 11. srpna 1841 v Třebíči. Byv smrtí otcovou r. 1856 přerušen ve studiích, jež na německé realné škole v Jihlavě konal, stal se písařem u c. k. okresního soudu v Třebíči, později pak advokátním koncipientem tamtéž.

V letech 60tých byl Krška v prvních řadách pracovníků národních, byl neunavně činným v životě spolkovém. Spolurodáci třebíčtí, staří i mladí, rádi s ním obcovali a až dnes již 30 roků svého rodiště vzdálen, všichni, kdož ho znali, s láskou naň vzpomínají. Již v Třebíči účastnil se mladý Krška všech podniků vlasteneckých a lidumilných. Zřídil ochotnické divadlo, přispěl r. 1862 k založení tělocvičné jednoty, jejímž byl cvičitelem a nosil sokolský kroj. Roku 1868 přičiněním jeho zřízen v Třebíči prvý dobrovolný sbor hasičský na Moravě s velením českým, jež důmyslně zorganizoval a řádně vycvičil. Toho času nebylo ještě návodů pro sbory hasičské a zvláště názvosloví pro české velení činilo patrné obtíže. Než neunavný Krška přirozeným nadáním svým přemohl ku podivu všechny obtíže. Důkazem jeho nadání je, že organizace a taktika sborů hasičských dle návodu Krškova až po dnes se udržela.

R. 1871 povolán byl do sousedního města Vel. Meziříčí co městský tajemník. I zde podjal se ihned práce na poli dědičném. Zřídil ochotnické divadlo, sbor hasičský a všude, kde bylo co k práci, byl Krška na prvním místě ať v obci, ve škole nebo v kostele. Obecní spořitelna, která dnes miliony vládne, bez které existence města Velkého Meziříčí se ani mysliti nedá, jest jeho výhradní dílo.

R. 1871 zřízen na Moravě druhý český sbor ve Velkém Meziříčí, kterýž, poněvadž prvý sbor v Třebíči se záhy po odchodu Krškově poněmčil, dlužno vším právem nazvati prvním a nejstarším českým sborem na Moravě. Sbor hasičský ve Velkém Meziříčí tedy založen a maje v čele zkušeného náčelníka, stal se vzorem sborům jiným, jež byly po jeho příkladu zřizovány. Rady Krškovy používáno tak hojně, že směle můžeme říci, že českí hasiči v markrabství a vévodství jsou žáky, odchovanci Krškovými.

Snaha Krškova však nesla se výše. Záhy poznával, že neposlouží se vznešené myšlénce hasičské, bude-li jen několik sborů založeno bez vzájemného styku, ale že třeba, by sbory byly hojně zakládány a v pevný svazek spojeny. Proto svolal na den 24. října 1874 první sjezd českých sborů dobrovolných hasičů a důvěrníků banky „Slavie“ do Brna.

O další činnosti Krškově na poli hasičském netřeba se šířiti, jest v dějinách hasičstva uvedena; jediné zmíniti se musíme o jeho činnosti literární. Se jménem jeho shledáváme se v našich odborných listech již drahně let a hlas jeho bývá až dosud oceňován jako náhled hasičstva moravského.

Roku 1875 svolal první sjezd českého hasičstva do Velkého Meziříčí, který navštíven z království, celé Moravy a Slezska. Sjezd tento stihán ustaváky a poněvadž Krška již dříve střežen, byl tento sjezd příčinou jeho stíhání. Když roku 1876 přišla v obci k vládě, nedospělosti a ješitnosti jistých měšťanů, strana ustavácká, bylo první práci této strany dostati svému slibu: buď zničiti aneb aspoň neškodným učiniti Tita Kršku, neboť tento byl jim a tehdejší vládě trnem v očích, osobou nejobávanější. Krška byl způsobem neslýchaným zneuctěn, pošpiněn, a na pračf veřejné hanby postaven a konečně svého úřadu — výživy zbaven.*) Avšak Krška zůstal sobě důsledným, čistým a bezúhoným charakterem. Než neklesl. Bojoval, trpěl, trpěl nevýslovně a zase pracoval. V práci nalézal útěchu, již vůkolí mu dáti nechtělo, ač mohlo.

Krškovi nezbylo, než věnovati se jinému povolání. S mnohými překážkami a se zlobou lidskou mu bylo zápasiti; mnohé dílo, jež začal, nepotkávalo se zdarem, než při svém nadání a podnikavosti našel v průmyslu výživu, zřídil sobě ve Velkém Meziříčí továrnu na obuv, jejímž dosud jest majitelem.

Než vrátíme se k věci, jejímž účelem dílo toto jest. Roku 1874 vydal Krška samostatně malý spisek »Hasičstvo«, jenž měl ten blahý účinek, že se počet sborů hasičských na Moravě v jednom roce zdesateronásobil. Druhé vydání z r. 1885 valně rozšířené, bylo hledaným spisem i od hasičů z království. Na oslavu 100letého jubilea první průmyslové výstavy v Praze sepsal Krška r. 1891 »Úlohy dobrov. sborů hasičských, jakožto sborů ochranných vůbec«. V této knize zvláště přimlouvá se vřelými slovy za zakládání okresních pojišťoven proti ohni, jejichž hmotné výhody pro sbory vypočítává a přičiňuje pokyny pro zakladatele.

Platně také působil Krška při spracování různých vzorců a návodů pro sbory moravsko-slezské.

Roku 1892 pak počal vydávati »Ochranu Hasičskou«.

Že Krška jest nejen výborným theoretikem, ale i dovedným praktikem, dokazují četné jeho vynálezy v oboru hasičství (spojka, kotvice na vytahování hadic posunovací žebřík) a celá řada praktických pomůcek k hasičské škole, jež vystavil r. 1893 v hasičském oddělení výstavy Velko-Meziříčské, o jejíž zdar si získal nemalé zásluby.

Jako obratný kreslíř a dovedný malíř samouk, neváhá Krška ani okamžik upotřebiti svých zručností k poučení svěšeného mu členstva. Ochoty jeho, již vždy myslence hasičské rád prokazuje a obětavosti jeho, již opravdu vyniká, často používají sbory i jednoty župní, zvouce ho k přednáškám a výkladům do schůzí tak, že i v tomto směru je působení jeho jako činovníka hasičského příkladné.

Krška za mnohé zásluby své poctěn čestným členstvím od župních jednot a sborů moravských. Mimo to za literární práce vyznamenán o výstavě v Příboře r. 1887 čestným diplomem, o jubilejní výstavě v Praze r. 1891 stříbrnou medailí spolupracovníckou, r. 1893 o výstavě ve Velkém Meziříčí a r. 1895 na národopisné výstavě v Praze bronzovými medaillemi státními. Uznání pochvalných od obcí moravských má pak celou řadu.

V životě občanském neměl Krška na různých ustlano; bylot mu často pro přesvědčení snášeti útlisky. Leč jako pravý hasič, který překážek se neleká, dospěl k cíli. Poslední jeho dílo jest Pojišťovna hasičská, která r. 1899 v život vstoupiti má, a toto literární dílo: »Kronika hasičská«. Kéž Bůh žehná poctivé práci!

Zasloužilému pak činovníku a bratru Krškovi, který touto památní knihou slaví letos své 30leté hasičské jubileum, přejeme plného zdaru ve všech podnicích, jež pro blaho hasičstva moravsko-slezského v život vyvolal.

† Hrabě Vladimír z Logothetty,

majitel velkostatku v Bilovicích, narodil se dne 4. srpna 1822 v Tamássy v Uhrách. Studia svá odbyl v Brněnském lyceu, nažej vstoupil 1. srpna 1840 do c. k. armády a 21. dubna 1879 dovršil hodnost svou na c. k. podplukovníka.

Hrabě Vladimír byl mužem lidumilným; ač hrdým na svůj slavný rod, neznal pýchy byl k svým občanům nad míru něžným a přívětivým.

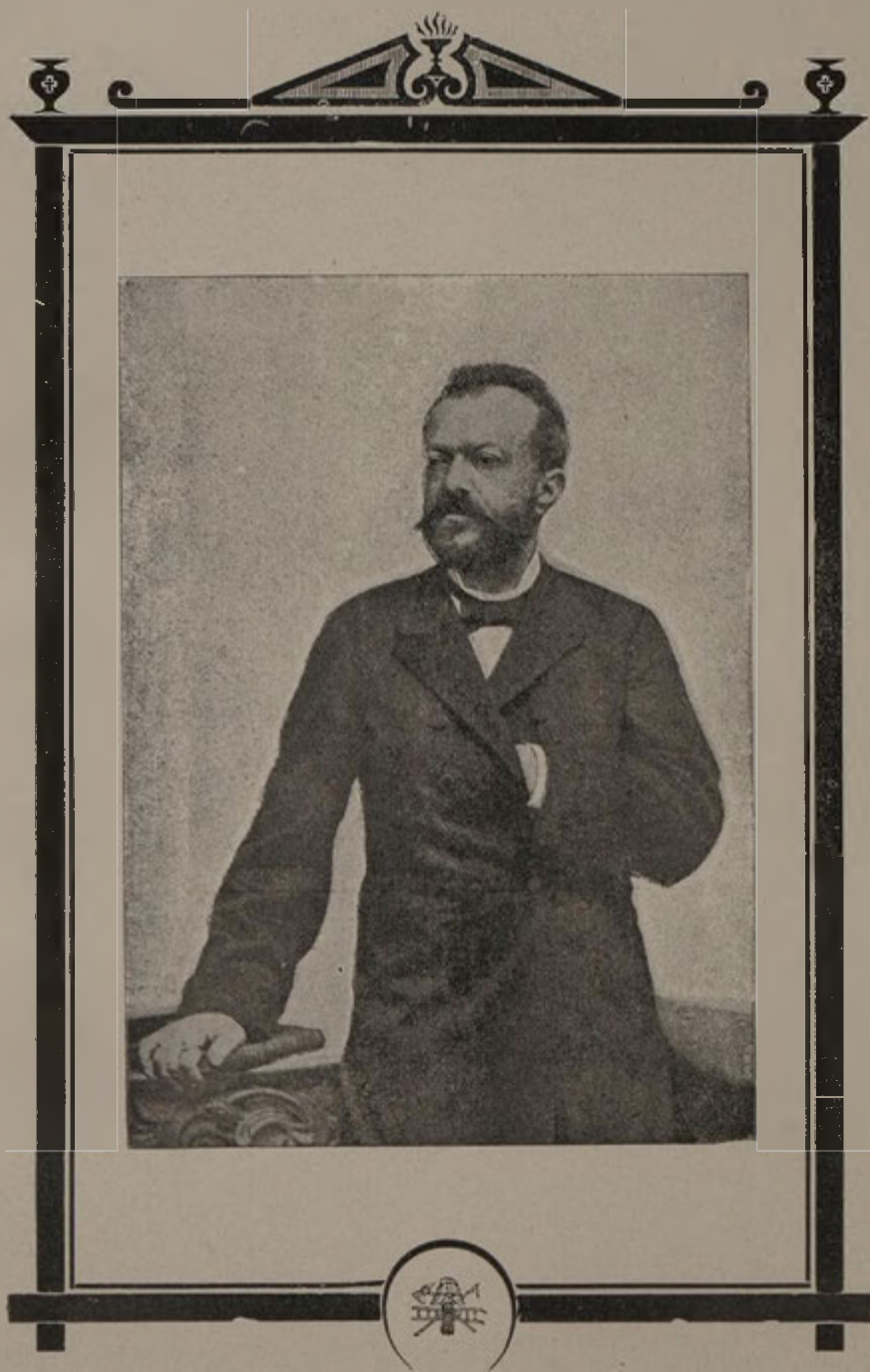
V roce 1871 svolal kol sebe mladíky bilovecké, které vycvičil a seznámil se stroji hasičskými; jemu po boku stáli synové Hugo a Alfred z Logothetty, pak tehdejší kooperator, dp. P. Ant. Dolák, a tak urozená šlechta, kněz a prostý venkovan v řadách hasičů společně cvičili a konečně s nemalou podporou hraběte Vladimíra z Logothetty i dobrovolný sbor hasičský zřídili, v jehož čelo jednomyslně zvolen hrabě Vladimír z Logothetty za náčelníka.

Že při veškerých požárech v místě i v okolí sbor se svým náčelníkem blahodárně působil netřeba zde líčiti.

*) Pozn. red. Toto až katovské dílo vykonáno k naléhání zvoleného zimního purkmistra, sloupu to ustavácká a jich kandidáta na zem. sněm p. Ferdinanda Kallaba a tehdejšího, již na mysl chorého c. k. okresního hejtmána Meixnera, který za 2 léta v blázinci svou pouť dle zásluby dokončil.

Hrabě Vladimír z Logothettu,
c. k. podplukovník, náčelník sboru hasičského v Bálovicích u Uh. Hradiště,
zvolený starostou Č. Ú. J. H. r. 1894

JUDr. Josef Illner,
advokát, první starosta Č. Ú. J. H. mor.-slez. dobrov. sborů hasičských
roku 1883–1894.

Na druhém sjezdu českého hasičstva, konaném ve Vel. Meziříčí dne 12. září 1875, vyhlédnut hrabě Vladimír z Logothetty za prvního starostu zřizující se Ústřední jednoty hasičské na Moravě, kteráž bohužel povolena nebyla.

Při valné schůzi všeobecné podporovací pokladny hasičské, odbývané v Nov. Jičíně, zvolen za člena výboru této pokladny, které místo až do roku 1880 zastával. Při V. valné hromadě podporovací pokladny odbývané dne 20. srpna 1880 v Mor. Ostravě vzdal se, následkem povolání do aktivní služby vojenské, svého úřadu. Logothetty se považoval za zástupce českých sborů. Vyslovil písemně své přání, aby při nových volbách zvoleni byli členové českých sborů hasičských poměrně k počtu přistoupilých.

Zemřel 7. prosince 1892 v Kadovci v Bukovině, kdež byl ředitelem státního hřebčince.

Krška.

† JUDr. Josef Illner.

Dr. Illner narodil se dne 27. srpna 1839 v Čáslavi. Studoval v Praze, kdež dosáhl hodnosti doktora veškerých práv. Po té přijal místo vychovatele v domě velkoobchodníka barona Herringa v Brně, u něhož pobyl šest let. Umíniv si věnovati se stavu advokátskému, vstoupil potom do advokátní praxe v Brně. Roku 1876 otevřel kancelář v Bučovicích, již po devíti letech do Brna přeložil.

Již roku 1878 zvolen byl dr. Illner předsedou sboru dobrovolných hasičů v Bučovicích, a od té doby shledáváme se s ním ve všech závažnějších podnicích českého hasičstva. Tak na sjezdu v Králově Poli dne 4. září r. 1881 povolán do výkonného výboru, jemuž uloženo postarati se o založení České Ústřední jednoty moravsko-slezských dobrovolných sborů hasičských. Když tato r. 1883 v život byla uvedena, zvolen dr. Illner na I. schůzi poslanecké dne 9. září 1883 ve Slavkově starostou jejím, kterýžto čestný úřad zastával s plným zdarem až do své předčasné smrti. Na všem, co v zájmu hasičství vykonáno bylo Českou Ústřední hasičskou jednotou moravskou, měl dr. Illner nemalý podíl. Když r. 1892 založen byl Titem Krškou a A. Šehou samostatný list hasičský na Moravě pod názvem „Ochrana hasičská“, stal se Dr. Illner jeho stálým spolupracovníkem a uveřejnil v něm řadu oznámení z Ústřední jednoty.

Povahou byl zesnulý pravým vzorem vlastence a muže, snaživý, svědomitý, poctivý ven a ven, obětovný, jemný a skromný.

Hasičstvo moravské svou láskou a oddaností se mu odvědčovalo. Leč ani českému hasičstvu v království nebyl dr. Illner neznámým. Získal si je cele vřelou i nadšenou řečí, kterou proslavil při sjezdu v matičce Praze dne 15. srpna 1891 v sále ostrova Žofinského. Dr. Illner vynikal také jako zručný hudebník a obratný hudební skladatel. Než pro přílišnou skromnost, již se vždy a všude vyznamenával, nedal všechny své skladby uveřejniti. Z uveřejněných nejznámější jsou: Čechův sen a operetka Kvas krále Vondry XXVI.

Také činnost jeho ve směru národním nelze pominouti mlčením. Byl jistě věrným, nadšeným i šlechetným synem vlasti.

Za své zásluhy zvolen byl dr. Illner čestným měšťanem města Ivančic, čestným členem 18 sborů dobrovolných hasičů v markrabství Moravském, 2 spolků vojenských vysloužilců a 1 řemeslnické besedy.

Roku 1894 oplakávali jsme ztrátu jeho co jednoho z nejzasloužilejších mužů o rozkvět českého dobrovolného hasičstva na Moravě. Zemřel totiž dne 6. února 1894 v Brně. Pohřbu jeho konaného dne 9. února t. r. v Brně, účastnilo se na tisíc hasičů v stejnokroji, náležejících do svazku 23 žup a 112 sborů ze všech končin markrabství Moravského a vévodství Slezského. Jako zástupce Zemské ústřední hasičské jednoty království Českého přítomen byl starosta JUDr. Jan Figar z Chrudimě. S mnoha stran zaslány soustrastné přípisy rodině zvěčnělého a osiřelé moravské ústřední jednotě. Na rakev zesnulého položen nesčetný počet věnců, vše na důkaz, jak úzce bylo sloučeno jméno zemřelého s hasičstvím nejen v markrabství a vévodství, ale i v království.

Čest a nehynoucí sláva budiž památce jeho, památce vzoru českého hasiče!

Jak. Al. Jindra.

Společenstvo

všeobecné podporovací pokladny dobrovol. hasičských
sborů a organisovaných has. sborů obecních na Moravě.

V zákoně ze dne 5. dubna 1873 z. z. č. 35., kterýmž vydává se řád policie požární a řád hasičský, ustanovuje § 53., že zřízena bude pro veškeré dobrovolné sbory hasičské na Moravě podporovací pokladna k tomu účelu, by z ní podporováni byli hasiči nehodou stížení, pak jejich vdovy a sirotci. Z příčiny té odbývána v Brně dne 12. dubna 1874 zařizovací schůze vyslanců 29 sborů hasičských, ve které první stanovy projednány a schváleny byly. Ku pokladně přistoupilo tehdy 8 sborů českých se 427 členy a 32 sborů německých se 2599 členy. Dle usnešení této schůze konala se v Olomouci I. řádná valná hromada dne 28. června 1874 u přítomnosti 48 vyslanců z 29 sborů has. Tu stanoven pravidelný příspěvek 5 kr. a týž za půlletí zůstal do dneška v platnosti. Ustanovená výška podpor byla však časem pozměněna.

II. řádná valná schůze konala se dne 8. září 1876 v Brně. Súčasněni byli 83 vyslanci ze 44 sborů. Přednesená zpráva byla pobídkou k usnešení moravského zemského výboru a výnosu c. k. místodržitelství ve příčině zakládání dobrov. sborů hasičských a jejich přistupování ku společenstvu všeobecné podporovací pokladny hasičské. Výbor byl nucen navrhnouti některé změny stanov. Výška podpor dočasných a trvalých ustanovena až do 200 zl. ročně.

Při III. řádné valné schůzi v Novém Jičíně dne 7. září 1878 zastoupeno bylo 36 sborů 44 vyslanci. Stěžováno bylo na veliké obtíže ve správě pokladny. Sestavena žádost na veškerá c. k. okresní hejtmanství, by tato na výhody podporovací pokladny hasičské poukazovala a sbory dobrovolné ku přistupování povzbuzovala; výbor sestavil normy pro podpory. Zaslání výkazů členských a příspěvků bylo od sborů velmi liknavé. Za 4½ roku trvání pokladny vyplaceno 69 hasičům podpor obnosem 2955 zl. 74 kr. Do výboru zvoleni pp. Rohrer, Schider, Förster, Čejna z Brna, hrabě Logothetti z Bílovic, Eschler ze Šumperku, Drbal z Vyškova, Nietsche z Olomouce, Hosch z Nov. Jičína a Jirusch ze Židlochovic. Co předseda úřaduje vždy vyslanec a člen zemského výboru, až do roku 1890 byl hrabě Belrupt. Příspěvek jakož i výše dočasných a trvalých podpor hasičům, vdovám a sirotkům zůstal nezměněn.

IV. řádná valná hromada byla ve Znojmě dne 22. srpna 1880. Súčasněno 31 sborů 84 vyslanci. Výška dočasných podpor ustanovena byla až do 2 zl. denně. Ve zprávě předložen návrh člena výboru Vladimíra hraběte Logothettiho: Jest povinností náčelnictva při přijímání nových členů největší opatrnosti a pozornosti dbáti. Příjmutím mužů slabých a churavých poškozuji se nejen tito sami, nýbrž i celá instituce dobrovolných sborů hasičských jakož i společenstvo podporovací pokladny hasičské následky lehkovážného přijetí trpěti musí. Přijat též návrh sboru mor.-ostravského, dle něhož podpory vypláceti se mají nejen při nehodách, požáru a cvičeních, nýbrž i při všech zachraňovacích pracích ať se konají při povodních neb při jiných příležitostech, ku kterým hasiči obecním starostou povoláni jsou. Zemský výbor se k návrhu tomuto připojil. Do výboru zvolen ke dříve jmenovaným členům dr. Judex z Jihlavy.

V. valná schůze konána v Moravské Ostravě dne 24. června 1882 u přítomnosti 50 vyslanců z 49 sborů. Od počátku zřízení podporovací pokladny hasičské došlo od 83 sborů 168

žádosti; 30 úrazů bylo při cvičeních a z těch ve 2 případech následovala smrt. Ke schůzi této došel a předčítán byl dopis člena výboru, plukovníka Vladimíra hraběte Logothettiho, v němž poukazuje na své jednohlasné zvolení v Novém Jičíně i od sborů hasičských s českým velením. Považoval se tudíž za povolaného zástupce českého hasičstva ve výboru. Povolán byv do aktivní služby c. k. armády, vystupuje z výboru pokladničního a vyslovuje přání, by *při nových volbách zvoleni byli členové českých sborů poměrně k počtu přistoupilých sborů*. Na to předčítána byla resoluce českého hasičstva, přijatá ve schůzi dne 4. září 1881 v Králově Poli, týkající se rovnoprávnosti a rovnocennosti českých sborů. Přes resoluci tuto přešlo se k dennímu pořádku a usneseno nově zvolenému výboru ji doporučiti. Výše příspěvků ustanovena na 10 kr. ročně, výše podpor dočasných a trvalých, jakož i podpor vdovám a sirotkům schválena až do 200 zl. ročně. Návrhy na změnu stávajících předpisů pro žádosti a zavedení formulářů přijaty. Do výboru zvoleni byli: R. Rohrer, R. Čejna, K. Förster, L. Tesař z Brna, Dom. Beneš z Nového Jičína, J. Eschler z Mor. Šumbérka, *Aug. Holínka* z Lišné, *Dr. J. Illner* z Bučovic, A. Jelínek ze Zidlochovic a Rud. hrabě Kinský z Krásna (8 Němců a 2 Češi).

V zezení výborovém ze dne 2. prosince 1883 v Brně oznámil dr. Illner založení České Ustřední jednoty moravsko-slezských dobrovolných sborů hasičských. Za příčinou vydání zákona, dle něhož pojišťovací společnosti přispívati mají k účelům hasičským na Moravě a sice od 1. ledna 1885, usneseno svolati řádnou valnou hromadu v r. 1884. Ve příčině omezení neštěstí při cvičeních schváleno: Spouštění se po lanech a seskok do zachraňovací plachty dovoluje se jen s prvního patra, jinak pozbývá hasič nároků na podporu. Cvičení se stroji a zachraňovacími přístroji, které výbor pokladniční za nebezpečné uzná a výslovně zapoví, nesmějí se konati, ano ani těch při požáru upotřebiti. Dr. Josef Illner navrhuje změnu stanov; vypracování ponecháno navrhovatelí, jež se ve výborové schůzi předložiti má.

VI. řádná valná hromada odbyvána 30. listopadu 1884 v Olomouci. Přítomno 177 vyslanců. Po podrobné zprávě předsedy R. Rohrera podává dr. Richter z Mor. Ostravy pilný návrh, by vys. zemskému sněmu podány tyly petice o rozdělení společenstva všeobecné podporovací pokladny hasičské na odbor český a německý. Proti mluví Hulka z Val. Meziříčí a T. Krška z Vel. Meziříčí a jiní. Dr. Illner předkládá sprostředkovací návrh, který však byl zamítnut a návrh Richtera přijat.

Změna stanov výborem navržená byla přijata — návrhy Dr. Illnera, po oznámení stanoviska zemského výboru předsedícím hrabětem Belruptem, zamítnuty. Příspěvek ustanoven na 10 kr. ročně; podpora dočasná hasičům až 2 zl. denně, trvalá až 200 zl. ročně. Podpora vdovám schválena až do 100 zl., sirotkům až 50 zl. ročně neb odbytné jednou pro vždy.

Schváleny návrhy výboru: Spouštění se po lanech a skok do zachraňovací plachty připouští se při cvičeních s výšky 7 metrů; stroji za nebezpečné uznaných nesmí se upotřebiti.

Titus Krška navrhuje založení *invalidního a pensijního fondu* pro hasiče 20 let působící. Odůvodňuje úchvatně potřebu této instituce a končí: Dnešní valná hromada račiž zmíněný návrh výboru pokladničnímu ku poradě a podání zprávy pro příští valnou hromadu přiděliti. Návrh se přijímá.

Do výboru zvoleni byli: R. Čejna, A. Jelínek, G. Neumeister, R. Rohrer z Brna, D. Beneš z Místku, J. Eschler ze Šumberku, *Aug. Holínka* z Lišné, *Dr. Illner* z Bučovic, Jos. Kočí z Ivančic, Jak. Neischl z Mor. Krumlova a Frant. Štěpka z Pterova (7 Němců a 4 Češi).

Stanovy změněné podány byly zemskému výboru ku schválení, byly však vráceny (výnosem ze dne 14. března 1886, č. 2894., s podotknutím), by ve smyslu usnesení vysokého sněmu společenstvo pokladny hasičské podalo nový návrh, který v VII. řádné hromadě v Olomouci dne 30. října 1887. proveden byl. Opravené stanovy valnou hromadou byly pak zemskému výboru předloženy a nabyly schválení dne 15. června 1888, č. 17.023., jakož i potvrzení vysokým c. k. místodržitelstvím ze dne 25. června 1888, č. 20.312. Tak provedeno rozdělení společenstva na odbor německý I. a odbor český II. Oběma těmito odborům předsedá, jak při valných hromadách, tak při společných výborových schůzích člen zemského výboru, nyní v roce 1898. p. Dr. Ed. Ultrich (podobiznu jeho přinášíme na tab. XI.).

Od r. 1889. vedl správu II. odboru podporovací pokladny has. tento výbor: Předseda *Aug. Holínka* (vyobrazení tab. IX.) z Lišné. Členové výboru: Rob. Boháček z Blanska (místopředseda), Jos. Janoušek z Příbora, Jan Kočí z Ivančic, Titus Krška z Vel. Meziříčí, Dr. Jan Šantrůček z Újezda, Frant. Štěpka z Pterova a Dr. Václav Šílený z Tišnova (zapisovatel).

Při schůzi společného ještě výboru dne 3. března 1889 v Brně usneseno rozdělení kmenového jmění. Ve výboru zasedali vedle 5 německých členů 3 čeští, a to *Aug. Holínka*, Dr. Šílený a Rob. Boháček. Návrh pokladničního výboru ohledně rozdělení kmenového jmění: Navrhuje se, aby na 1838 zl. 1 kr. páčící se kmenové jmění oběma sekcím každé zvlášť v další správu se přikázalo, a sice na základě při stavu založení v prvním pololetí 1874, kdy k společenstvu 41 has.

sborů s 3026 členy přináleželo, z nichž nyní 32 hasičských sborů s 2599 členy k I. sekci a 8 sborů se 427 členy k II. sekci přináležel. Případá tudíž na I. sekci pro 2599 členů 1578 zl. 93 kr., na II. sekci pro 427 členů 259 zl. 8 kr. — Návrh tento doporučuje se novému spolkovému výboru, aby jej přijal.

Rozdělení přebytku z hospodaření v roce 1888: Usneseno, by se přebytek z hospodaření v r. 1888. úhrnem 1629 zl. 57 kr. rozdělil přiměřeně dle počtu členů, dnem 31. prosince r. 1888 ku každé sekci přináležejících. Dle toho připadá na I. sekci pro 214 has. sborů s 12.026 členy (53 32%) 868 zl. 89 kr., na II. sekci pro 269 has. sborů s 10.528 členy (46 68%) 760 zl. 68 kr. II. sekce (česká) obdržela základního jmění úhrnem 1019 zl. 76 kr.

Výbor vyřizoval ve svých sezeních žádosti o podpory dočasné a trvalé. Radil se a usnášel o rozkvetu českého odboru podporovací pokladny hasičské.

VIII. řádná valná hromada konala se v Brně dne 8. března 1891 u přítomnosti vyslanců obou odborů. Zprávy obou předsedů s povděkem přijaty a usneseno vypláceti podpory hasičům až do 2 zl. denně neb 200 zl. ročně; trvalé podpory až do 120 zl.; podpory pro vdovy a sirotky zř. 60 zl. ročně. Dítka obdrželi podporu pravidelně až do ukončeného 14. roku. Do výboru byli zvoleni: Aug. Holinka z Líšné předsedou, Rob. Boháček z Blanska místopředsedou; dále T. Krška a Vel. Mezitíř, Dr. Václav Šílený z Tišnova, Dr. Frant. Šantrůček z Újezda, Frant. Štěpka z Přerova, prof. Josef Janoušek z Přibora a Rudolf Kalovský z Kojetína.

Ve výborových schůzích vyřizovány žádosti. Proti výtkám mnohých sborů pro zdlouhavé vyřizování ohradil se výbor a dosvědčil, že sbory omeškání podpor samy zavinily, nezasílajíce v čas předepsaných formulářů neb takové chybně vystavují. Dále hledě k neustále vzrůstajícímu se počtu členstva a tím i práce — správa vykazuje na 4000 podacích čísel — nelze jednomu muži a to pouze z ochoty vše zmocí. I usneseno vyřizovati žádosti nejkratší cestou ve lhůtách a způsobem předepsaným pomocí tištěných kuponův; zároveň zvolen T. Krška za zpravodaje, který bude o každé žádosti, způsobu vyřízení a v jakém stadiu se nachází, vésti evidenci, která každého měsíce v Ochráně hasičské se uveřejní.

V IX. řádné valné hromadě odbývané v Brně dne 3. května 1894. schváleny návrhy obou odborů podporovací pokladny hasičské a sice: Pro hasiče ve službě onemocnělého zvýšena trvalá podpora ročně až do výše 300 zl., dočasná podpora, po čas neschopnosti ku práci, zvýšena až na 3 zl. denně. Hasičům, kteří k žádné nemocenské pokladně nepřínaležejí, nahrazeny budou útraty lékařské a léky. Vdovám po zemřelých hasičích stanovena trvalá podpora až do výše 150 zl., pro každé dítě až do 14. roku 60 zl. a pro děti, které úplně osifely, až na 90 zl. ročně. Členský příspěvek ponechán 5 kr. půlletně.

Do výboru zvoleni: Hynek Světlík z Rosic (vyobrazení Tab. X.), předsedou, Antonín Příkrý z Slavkova, místopředsedou; dále T. Krška, prof. Jos. Janoušek, Karel Vozáb, Rudolf Kalovský, A. Habrmann a P. Fiša. Následkem podaného rekursu vystoupili poslední dva jmenovaní z výboru pro nedostatečný počet hlasův. Ve výborové schůzi dne 14. srpna 1894. přidělen předsedovi k ruce účetní Václav Oharek ze Hvozde. T. Krška podal »Jednací řád«, který s případnými změnami byl přijat. Stěžováno si, že mnoho poranění stává se při cvičeních. Usneseno vyzvati a poučiti sbory hasičské, aby se hledělo se vším důrazem k tomu, by poranění ta při cvičeních se zamezovala; zodpovědnost berte náčelník sboru. Usneseno dále zavésti nové knihy dočasných a trvalých podpor, nové předpisy a sestaviti statistiku úrazův a onemocnění.

Ve schůzi výborové dne 25. března 1896. vzdal se prof. Jos. Janoušek pro přílišné práce ve svém povolání čestného úřadu. Resignace přijata a vysloveny jemu vřelé díky za blahodárnou činnost. V téže schůzi nabyl výbor přesvědčení, že mnohé sbory činí ve svých žádostech veliké požadavky. Uvažováno o prostředcích, kterak zabrániti úpadku pokladny a stanoveny zásady, jimiž se sbory přistě řídití mají.

Počet sborů a členů v podporovací pokladně sdružených každým rokem vzrůstá, což pozorovati lze na přiloženém přehledu.

Koncem roku 1897 čítal český odbor 797 sborů a 24.547 členův, německý odbor 405 sborů a 17 946 členův. Čítá tudíž »Společenstvo všeobecné podpor. pokladny dobrovolných hasičských sborů a organizovaných hasičských sborů obecních na Moravě« koncem r. 1897 1202 sbory s 42.493 členy.

Při valné hromadě odbývané za předsednictvím člena zemského výboru p. Dra. Ed. Ullrycha dne 3. února 1898. byli do výboru zvoleni: Hynek Světlík co předseda, Emil Dvořák, náměstek předsedy, Jan Buják, Rudolf Kalovský, Vavřín Kožušníček, Titus Krška, Karel Vozáb co členové výboru. Počet sborů českých jest dnes 840 a bude koncem roku nejméně 850.

P ř e h l e d

vzrůstu »Společenstva všeobecné podporovací pokladny dobrovolných sborů
hasičských a organisovaných has. sborů obecních na Moravě«.

Roku	Počet sborů	Počet členů	Úhrnný příjem		Úhrané vydání		Podpory dočasné		Podpory trvalé		Počet úrazů neúspěšných	Poznámka
			zl.	kr.	zl.	kr.	zl.	kr.	zl.	kr.		
1874	40	3297	506	63	444	97	323	64	—	—	168	Oba odbory společně
1875	58	4417	516	30	684	58	588	80	—	—		»
1876	80	5940	659	70	1028	44	892	—	—	—		»
1877	93	6400	1052	21	819	93	710	50	—	—		»
1878	112	7559	813	93	501	29	440	80	—	—		»
1879	120	7596	996	19	442	83	410	37	60	—		»
1880	136	8301	1032	64	1118	20	739	85	160	—		»
1881	159	9441	1071	55	996	62	586	30	260	—		»
1882	176	10421	1176	74	1529	17	963	50	252	50		»
1883	212	12202	1346	52	1159	59	633	59	452	50		»
1884												»
1885												»
1886												»
1887												»
1888	438	21112	5267	48	3500	61	2357	75	800	—	92	»
1889	316	11699	2122	51	1183	11	599	—	385	—	27	Český II. odbor
1890	358	12675	2322	20	2257	39	1608	55	482	50	66	»
1891	468	13948	7449	24	2659	53	1713	23	420	10	66	»
1892	469	15305	3857	49	3526	14	2307	20	495	—	110	»
1893	504	17292	4239	76	3836	29	2022	26	1328	31	94	»
1894	589	19353	4458	11	5894	45	2905	31	1893	76	113	»
1895	666	21553	5146	45	6213	71	4080	38	1471	80	161	»
1896	730	22763	5443	86	3811	95	1621	35	1492	—	110	»
1897	797	24547	5292	03	5197	57	2834	97	1494	—	115	»

V. Oharek, účetní.

Augustin Holinka,

fiditcl velkostatku, náčelník has. sboru v Lišni a první předseda II. české
sekcce všeob. podporovací pokladny has. na Moravě od r. 1888—1894.

Životopisy.

Augustin Holinka.

Augustin Holinka narozen roku 1848 co syn správce statku ve Skaličce u Hranic na Moravě. Po odbytí hlavní školy v Odrách a 6 gymnasiálních tříd na Piaristickém gymnasiu v Kroměříži věnoval se hospodářství a vstoupil r. 1865 co příručí na panství Napajedelské. Roku 1868 vstoupil do služby u Jeho Excellence Egberta hraběte Belcrediho v Líšni u Brna, kdež jemu ihned mimo vedení knih důchodenských odevzdána byla též pokladna silničního výboru okresu Brněnského, kterouž po 6 let, a pokladna kontribučenské záložny Líšeňské, kterou po celých 25 let, tedy až do r. 1893 vedl.

Augustin Holinka dovedl si záhy nakloniti veškeré vrstvy obyvatelstva, tak že r. 1871. (co 20letý mladík) zvláštní deputací požádán byl, by předsednictví novozřízené rolnické záložny Líšeňské přijal, která též pod jeho vedením znamenitě zkvétala. Když později se předsednictví vzdal, a záložna — tak jako mnoho záložen v tomto čase — několik roků na to likvidovala, byl zvolen za likvidatora této záložny, což též z ochoty ku všeobecnému uspokojení provedl.

Roku 1876. byl též do obecního zastupitelstva zvolen, kterémuž po 3 leta co radní přínáležel a v kterémž až do jeho vstoupení na odpočinek působil. Obec Líšeňská má jemu z této doby mnoho co děkovati. Tak zavedl velmi dokonalé a přehledné účtování obecního majetku. Následkem jeho nátlaku a vlivu se stalo, že velmi zanedbaný místní hřbitov dle plánu od něho vypracovaného zařízen a značně rozšířen byl a časem též značného fondu nabyl. Sloužil nyní skutečně k okrase městyse Líšně. Na jeho naléhání se též stalo, že stráně nad Líšní a Mariánské údolí zalesněny byly. Dále zavedena byla na jeho návrh po mnohých bojích z jeho strany potravní daň z líhovin, která obci již více než po 15 let každoročně přes 2000 zl. vynesla, z kterýchžto příjmů se mimořádné výlohy uhražují. Tak na př. byla z těchto peněz vystavena velmi důležitá spojující silnice s Brnem.

Roku 1877 zařídil v městyši Líšni dobrovolný has. sbor, což téhož času s velkými obtížemi spojeno bylo a to tím více, jelikož sbor měl mnoho nepřátel. Pro tento sbor přinesl mnoho hmotných obětí. Když však pro lhostejnost obyvatelstva dobrovolný sbor has. podporován nebyl, tak že po 20letém trvání ani potřebné opravy provést nemohl, zařídil lidumilný p. Egbert hrabě Belcredi na jeho žádost k ochraně obce na vlastní náklad has. sbor zámecký.

Od Jeho Excellence hr. Egberta Belcrediho byl r. 1873 povýšen na důchodního, r. 1885. za správce a r. 1892 za říditele statků. Po úmrtí Jeho Excellence vstoupil r. 1895, tedy po 28leté službě na tomtéž místě, na svou žádost do penze. Dlel pak po 2 roky v Brně, přijal však roku 1897., jelikož práci jsa uvyklý, v nečinnosti déle trvati nemohl, opětně místo správce u hraběte Trauttmansdorffa v Koryčanech, kde dosud působí.

Augustin Holinka jest též sl. c. k. vrchním zemským soudem v Brně jmenován znalcem a odhadcem velkostatků a hospodářsko-industriálních podniků.

Roku 1879. byl do výboru všeobecné pokladny hasičské na Moravě zvolen. Jelikož v tomto výbofe, tehdy ještě společném, pouze 2 členové výboru české hasičstvo zastupovali, bylo jeho postavení dosti obtížné, než poštěstilo se jemu vždy, že žádostem o podporu (se strany českých sborů) náležitě vyhověno bylo, čehož důkazem bylo povolení četných trvalých podpor pro vdovy a sirotky po zemřelých hasičích.

Při rozdělení Podporovací pokladny na dvě sekce byl r. 1888. za předsedu české sekce zvolen, kterouž hodnost až do r. 1894. zastupoval. Jelikož po rozdělení pokladny sbory hasičské přímo s Podporovací pokladnou dopisovaly a ještě o pokladně náležitě poučeny nebyly, bylo úřadování to velmi obtížné a to tím více, jelikož předsedovi žádné placené síly přiděleny nebyly.

Hned při zřízení Č. U. J. H. byl ve Slavkově r. 1883 co místopředseda zvolen, v kteréž hodnosti až do roku 1893 působil, kdež při valné schůzi Č. Ú. J. H. ve Velkém Meziříčí ohledně mnohých se prací při Podporovací pokladně opětnou volbu nepřijal.

Ačkoliv již pak výboru Č. Ú. j. h. nepřináležel, vypracoval ještě jemu odevzdaný referát »Cvičební řád«, kterýž od nového výboru až na nepatrné změny přijat byl a až do nynějška v platnosti jest.

Augustin Holinka jest čestným členem více hasičských sborů a spolků vojenských vysloužilců, jakož i členem více humánních a vědeckých korporací.

Hynek Světlík.

Hynek Světlík znám jest na roli hasičské jako pracovník praktický a odborník dokonalý. Narodil se dne 24. června 1848 v Dol. Kounicích. Po odbytých studiích věnoval se stavitelství a zdokonalil se při stavbách v Brně a jiných větších závodech znamenitě. V březnu roku 1868. navrátil se ke svým rodičům do Rosic a věnoval se z větší části samostatně svému povolání, tak že svými stavbami po celé Moravě zvučného jména si dobyl.

Počátkem let sedmdesátých pokusil o zřízení dobr. sboru has. v Rosicích; šlechetná snaha jeho byla však rozhodujícími tehdy osobnostmi zmařena. Koncem r. 1880, za úřadování obecního starosty Jana Tichého, podařilo se jemu se stejně smýšlejícími druhy sbor založiti. Zvolen za náčelníka působil horlivě a staral se o vycvičení a zdokonalení sboru až do r. 1892, kdy zvolen byl starostou. R. 1890 předsedal zářijícímu se výboru župy Brněnské a zvolen byl roku následujícího župním starostou. Vedením jeho jest župa Brněnská mezi prvními a nejčinnějšími pracovníky na Moravě. R. 1894 zvolen do výboru »České Ústřední jednoty pro Moravu« a do »Společenstva všeobecné podporovací pokladny hasičské«, kdež zvolen předsedou. V obou těchto jednotách otevřeno jest nové pole jeho blahodárné činnosti. V Invalidním a pensijním fondu císaře Františka Josefa jest druhým místopředsedou a jako předseda Podporovací pokladny hasičské zasedá v anketě pro rozdělování podpor z hasičského fondu zemského.

Vedle činnosti hasičské uznání hodna jest činnost Světlíkova v ohledu národním a národohospodářském. Ráznost a přímá povaha klesla jemu cestu, takže r. 1874 zvolen v občanské záložně Rosické za revisora, po čtyřech letech do správního výboru a r. 1890 za pokladníka. Do kontribučenského fondu panství Rosického vstoupil roku 1879 a ihned byla jemu svěřena správa jeho. Do výboru obecního zvolen roku 1882 a od r. 1896, jest obecním starostou a místopředsedou školní rady. Družstvo moravských rolníků v Brně povolalo jej do svého výboru a sokoiská jednota Rosická učinila jej svým prvním starostou. Mimo to působil platně při zakládání mnohých jiných spolků a byl horlivým jejich činovníkem.

Světlík jest majitelem rozsáhlého hospodářství a závodu bednářského.

Hynek Světlík,

stavitel a majitel velkopřemyslu bednářského, předseda sboru hasičského
v Rosicích, župy Brněnské č. XVI. a předseda II. české sekce všeobecné
podporovací pokladny hasičské na Moravě od r. 1894—1898.

Zemská komise pro rozdělování podpor sborům hasičským ze zem- ského fondu hasičského.

Neustále množící a mnoho roků se opakující stížnosti veškerého obyvatelstva a dobrovolných sborů hasičských proti asekuračním společnostem, že tyto těží z pojišťování ohromné výdělků, že sbory hasičské střeží a chrání v první řadě asekurační společnosti před velkými ztrátami, že sbory hasičské při požárech své stroje a výzbroje si poškozuji a velké škody mají a že asekurační společnosti na takovéto opatření v jich prospěch pranicím nepřispějí, přimělo vys. zem. sněm Moravský přinutiti asekurační společnosti, by přispívaly na opatření hasičské.

Za tou příčinou vydán byl zákon zemský, ze dne 16. prosince 1882., základem kteréhož dle § 1. povinny jsou veškeré pojišťovny bez rozdílu, které na Moravě k provozování svých obchodů připuštěny jsou na útraty hasičských sborů a na podporování v neštěstí upadlých hasičů a jejich pozůstalých, platiti roční příspěvek, který činí jedno procento (kteréžto procento novým zákonem pozdějším — na dvě procenta zvýšeno bylo) hrubého příjmu z pojistného docíleného.

Jasně znění tohoto zákona nemůžeme mlčky přejíti, bychom se nezmínili, jakým způsobem asekurační společnosti zákon tento obešly; a sice ony společnosti neplatí na sbory hasičské pranicého, nýbrž tyto 2% uvalily na pojištěnce, které pojišťovny od pojištěnců vyberou a zemské pokladně odvedou.

Dle § 6 z ročních příspěvků pojišťovací společnosti (nikoli pojištěnců) budiž nejprve 10% odvedeno »Podporovací pokladně dobrovolných hasičů na Moravě« (viz stať o Podporovací pokladně). Ze zbytku příspěvků dle tohoto se vyskytujícího, utvoří se ku zařízení a zvelebení hasičských sborů fond hasičský, jež bude spravovati zemský výbor.

§ 3. Podpory vyměřují se prostřednictvím komise u zem. výboru, ku které pozvati jest tři zástupce za zemské společenstvo dobrovolných hasičů na Moravě a tři zástupce za účastnické pojišťovací společnosti.

I při tomto §. musíme se pozastaviti, že proti tomuto znění zákonitému Česká Ústř. Jednota až do roku 1895. žádným vyslancem zastoupena nebyla.

Teprve k naléhání zástupců Č. Ú. J. H. roku 1895. pozměněn byl tento zákon ze dne 20. června 1895. čís. 61. a sice § 3. v ten smysl, že do zemské komise pro rozdělování a vyměřování podpor z fondu hasičského má vyslati každá zemská jednota jednoho zástupce, pak asekurační společnosti čtyři zástupce.

Následkem této opravy zákona byly výnosem vys. výboru zem. ze dne 17. září 1897. č. 39.457. nové volby vyslané a výnosem vys. výboru zem. ze dne 23. listopadu 1895. č. 47.895. volba schválená a sice: za Mähr.-Schles. Feuerwehr-Landesverband Dr. Karel Richter z Ostravy, za Čes. Ústř. Jednotu hasičskou Titus Krška z Vel. Meziříčí, za I. sekci (něm.) Podporovací pokladny hasičské R. M. Rohrer v Brně a za druhou českou sekci Hynek Světlík z Rosic; za asekurační společnosti Ant. Konečný (mor.-slezská) Frant. Hirsch, (asek. Generali), Jan Fuchs, (Dunaj) a Gustav Schöne (Konkordie).

Jsme daleko každého úmyslu zavlačeti do této slavnostní knihy politické mínění, an kniha tato jest knihou památní a sloužiti má k upomínce na krásná a i trudná fakta.

Nehledě na převládající dvě třetiny obyvatelstva českého na Moravě, měli skutečně Němci z počátku až do r. 1886. většinu; avšak od r. 1888. počalo se české hasičstvo tou měrou množit, že čítá dnes Č. Ú. J. H. dvojnásobný počet sborů, oproti německé jednotě.

Zemský zákon nutící asekurační společnosti přispívat 2% z hrubého příjmu roční premie, byl vydán 16. prosince 1882. V tom čase měli Němci většinu sborů a to tím více, když připočítali též německé sbory ze Slezska. Vydaná vyhláška vys. místodržitelství ze dne 10. prosince 1883 byla rozeslána 25. prosince 1883, tedy toho času, kdy již Česká Ústř. jednota mor.-slezská dobr. sborů has. byla zřízena (první ustavující valná hromada odbývána 9. září 1883 ve Slavkově). Než c. k. místodržitelství nevzalo na tuto Českou Ústř. jed. (ve smyslu zákona ze dne 16. prosince 1882 § 3.) žádný ohled a tak povolání do komise pro rozdělování zemských podpor 3 zástupci, a to tak, že za německý Landesverband byl vyslán 1 člen, za Podporovací pokladnu, která byla tehdy ještě sloučena s Němci, 1 Čech a 1 Němec.

Ač § 3. t. z. zřetelně praví: „do komise této pozvati jest 3 zástupce za zemská společenstva dobr. sborů has.“, zní vyhláška vys. místodržitelství, že tyto 3 zástupce vyšle mor.-slezská Ústř. jednota (Landesverband), jednoty všeobecné podporovací pokladny has. a tři zástupci pojišťovacích společností.

Česká Ústř. jednota has. nebyla tudíž v této komisi zastoupena až do roku 1895. Teprve k naléhání českého hasičstva pozměněn zákon ze dne 16. prosince 1882 novou osnovou zákona ze dne 20. června 1895 č. 61, dle níž do komise pozvati jest *stejný počet* zástupců jednot zemských (tedy 860 českých sborů má stejný počet zástupců jako 460 německých sborů). Než Němci jsou ve výhodě i tím, že mají ještě při sobě 4 zástupce pojišťovacích společností, kteří s nimi a v jejich prospěch vždy a vždy hlasují, nečítaje ani v to, že předseda (člen zemského výboru) byl a jest též Němec — nyní alespoň spravedlivý. Bylo by spravedливо (dle způsobu prvotního zastoupení), aby nyní, když máme českých sborů $\frac{2}{3}$ a Němci $\frac{1}{3}$, byli v zemské komisi 3 Češi a 1 Němec, než o tom Němci nechtějí ani slyšeti.

Dále musíme poukázati na beztaktnost (nejmírněji řečeno) společností asekuračních, že mezi tyto svoje vyslance nevolí nikdy ani jediného zástupce Čecha, jsou to vždy veskrze Němci.

Pozorujme nyní rozdělování zemských podpor. Přinášíme zde přehled určených zemských podpor, jednak k vůli přehledu, jak stoupalo pojišťování dle ročně odvedené 2% kvoty, a jednak také k vůli přehledu rozdělených podpor na české a německé sbory.

Asekuračními společnostmi odvedené 2% příspěvky na sbory hasičské rozděleny byly následovně:

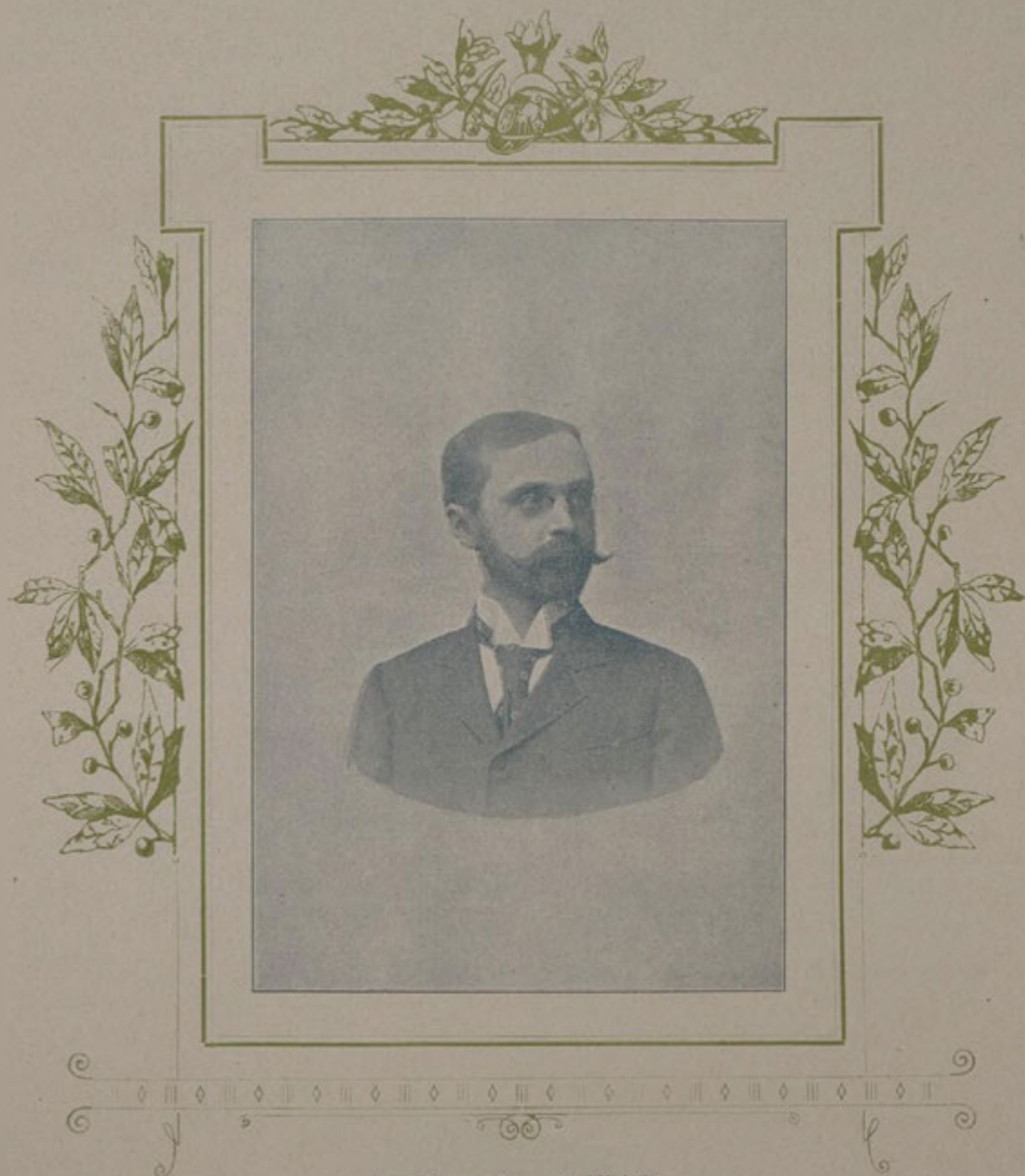
Roku	českým sborům	zl.	něm. sborům	zl.	Úhrnem
1885	216	3335	162	3475	6810
1886	253	5000	201	10300	15300
1887	291	8150	210	9400	17550
1888	325	13100	218	13100	26200
1889	372	13350	240	14250	27600
1890	382	19580	267	19520	39100
1891	456	19300	287	18200	37500
1892	519	18850	309	21650	40500
1893	619	23350	343	20500	43850
1894	683	26150	360	17350	43500
1895	696	28350	388	17650	46000
1896	730	30550	398	15450	46000
1897	797	27900	405	18300	46200
1898	860	29760	460	16440	46200
	7199	266725	4248	215585	482310

Porovnáme-li souhrn počtu v těchto 14 letech stávajících

českých sborů	7199
německých sborů	4248
úhrnem	11447 sborů,

obnáší dle tohoto počtu z obnosu 482.310 zl. a 11447 sborů quota na jeden sbor vypadající 42 zl. 13 kr. a připadlo by dle poměru počtu sborů

na české sbory v těchto 14 letech	303.077 zl.
na německé sbory v těchto 14 letech	179.007 zl.
avšak německé sbory obdržely	215.585 zl.
tedy na úkor českých sborů	o 36.578 zl. více.

Dr. Edvard rytíř Ulrich,
majitel panství Třemešku u Mor. Šumperka a předseda Všeobecné nemocen-
ské pokladny I. a II. sekce dobrov. has. sborů na Moravě atd. atd.

My k těmto číslicím nebudeme podávati žádného výkladu, jediné poznamenáme, že zástupci českých sborů žádali a dovolávali se po mnoha roků spravedlivého rozdělování bez rozdílu na národnost, a sice dle těchto zásad:

Při rozdělování budiž především celý úhrnný obnos rozpočten stejným dílem dle kvoty na jeden sbor připadající a dle tohoto podílu budiž jedna část českým a jedna německým sborům k rozdělení přikázána. Při vyměřování podpor jednotlivým sborům budiž hleděno na čas trvání sboru, jeho rozsah působnosti a majetný stav.

Proti této spravedlivé zásadě vzplrají se Němci a zástupci asekuračních společností je podporují; proti těmto spravedlivým pravidlům hlasují z důvodů klamných, že prý velké závody jsou v rukou Němců a tyto platí 2% příspěvky u velké většiny proti českému obyvatelstvu a proto prý se musí německým sborům dostat větší podpory.

Jak lichý jest tento důvod, leží na bifledni, uváží-li se ono faktum, že mnoho velkých závodů leží v ryze českých krajích a třeba by tyto byly v rukou Němců, jsou tyto výhradně jen českými sbory střeženy a chráněny; více netřeba mluvit.

Než my se kojíme tou blahou nadějí, že i tento poměr musí se brzy změnit a klademe nyní největší naději v předsedu této komise, jehož, ač je Němec, předchází nejlepší pověst o jeho smířlivém a vůči oběma národnostem spravedlivém jednání.

Z předu uvedli jsme jména těchto 8 členů (6 Němců a 2 Čechů) vysokým výborem zemským dle zákona povolaných, kteří tvoří zemskou komisi pro rozdělování a vyměřování podpor ze zemského fondu hasičského. Této komisi, jakož i ve všeobecné podporovací pokladně při valných hromadách a schůzích výborů obou dvou sekci, české i německé, předsedá vždy jeden příslušník vys. výboru zemského; k tomu ustanoven jest nyní, a sice od roku 1897 Dr. Eduard rytíř z Ulříchů, jenž veškeré záležitosti hasičské v zemském výboru spravuje.

Životopis.

Dr. Edvard rytíř Ulřích.

Dr. Edvard rytíř Ulřích narodil se dne 13. září r. 1855 v Brně, co syn pozdějšího předsedy mor. advokátní komory, zvěčnělého dra. Edvarda Ulřícha a manželky jeho Marie, dcery chéfa firmy stavebních podniků bratří Kleinů. Absolvovav v Brně gymnasium, odebral se na Vídeňskou universitu, kdež byl r. 1880 na doktora práv promován. V následujícím roce pojal za choť Mathildu, roz. hraběnkou Offermannovou, z kteréhož manželství narodili se dva synové.

Jest majitelem panství Třemešku u Mor. Šumperka. Jako správce tamnějšího pivovaru, jakož i správní rada Sobotínsko-Stěpánovského báňského a železářského těžířství, pak Rosické báňské společnosti, Wiesenberské lnářské přádelny a spolumajitel Vyškovského a Drnovického cukrovaru, byl mnohostranně činným na průmyslovém poli. V r. 1890 zvolen v kurii velkostatků do zemského výboru a přidělen mu vys. výborem zemským referát hasičský; jest tudíž předsedou Všeobecné nemocenské pokladny I. a II. sekce. Jest dále členem zemědělské rady, silničního výboru svého okresu, čestným členem několika spolků, mezi jiným též dobrovolných sborů has., s jichž snahami vždy plně sympatisoval.

Nejvyšším rozhodnutím ze dne 29. listopadu r. 1898. byl mu za jeho mnohostranně zdárnou působnost na poli veřejném a dobročinném dědičný rytířský stav udělen.

Bývalí členové ústředního výboru

roku 1883. a 1885.

JUDr. Fr. Barvič,
advokát v Holešově.

1884

Jan Faust,
soustružník v Lysicích.

1883

Ant. Příkryl,
lékárník v Slavkově.

1885

Jan Kočí,
starosta města Ivančic.

1885

Frant. Svoboda,
lékárník v Tišnově.

1886

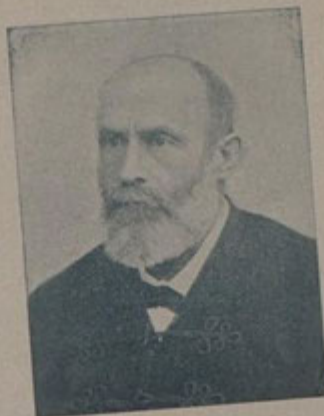
Vilém Oděrský,
učitel v Olešnici.

1886

Bývalí členové ústředního výboru roku 1885. a 1894.

Jos. Janoušek,
c. k. profesor v Příboře.
1885

Frant. Štěpka,
starosta města Přerova.
1885

Jan Rychman,
stavitel vo Břeuck.
1885

Julius Janoušek,
inženýr v Dol. Stěpanově.
1887

Josef Pokorný,
továrník na Vsetíně.
1892

Josef Krčka,
ročník v Rakvěci.
1894

Císaře Františka Josefa I. Invalidní fond dobrov. sborů hasičských Markrabství Moravského.

Mezi družstvy, jež sobě vytkla odpomáhati bídě lidské, která jako temné podsvětí zeje nad spokojenými druhy kraji, náleží zajisté v prvé řadě dobrovolné sbory hasičské. Tyto podle hesla svého: Bohu ke cti — bližnímu ku pomoci, konají ochotně, z dobré vůle a vnitřního přesvědčení to, co káže Boží lásky hlas, jsouce bratřím bratry v každý čas.

Veliké jsou služby, jež hasič koná; tu zachraňuje miliony národního jmění, onde hasič životy z rozkáceného živlu v bezpečí uvádí a to vše nedbaje svého zdraví ni pohodlí s vynaložením všech sil, ať ve dne neb za chmurné noci, v horku letním neb kruté zimě, nechť v žáru, dýmu neb vodě, za každých i sebe nebezpečnějších okolností tuto milou povinnost koná.

Plnění těchto povinností nečiní mladíku hasiči žádných obtíží. Než po mnohaletém řádném plnění těžkých těch povinností, hasič stárnoucí přeje si u věku pokročilém oddechu, zaslouženého odpočinku, neboť mladistvé pružnosti a železného zdraví tělu jeho následkem tolikerých bojů s ohněm a vodou (těmi divými syny přírody) mu ubývá, činíc stárnoucího muže k dalšímu boji neschopným ano i k samostatné výživě snad již nedostatečným.

Tu však nebývá nikoho, kdož by chránil tohoto zasloužilého pracovníka, kdož by postaral se o něho a dal mu alespoň do syta se najísti.

Projdeme-li řady dobrovolných sborů hasičských, shledáme, že největší procento hasičů náleží třídě střední, řemeslné, dělnické a pomocným vrstvám rolnickým; jsou to tedy lidé méně zámožní, ba většinou chudí.

Že o nějakých úsporách na stará kolena u chudiny takové nemůže býti ani řeči, jest přirozeno. A jaký osud čeká takového živitele rodiny, pakli se stane k práci neschopným? Kdo a jakou pomoc poskytne tomuto sešlému, těžkou a namáhavou službou hasičskou záhy ku práci a výdělku neschopnému člověku? Až na skrovnickou podporu, již mu domovská obec, neb obec ta ve které nalézá se sbor hasičský, jehož členem nehodou stížen byl, (viz § 52. zemsk. zák. ze dne 5. dubna 1873 a říš. zák. ze dne 3. prosince 1863 č. 105), poskytnouti povinna jest — nedá mu nikdo ničeho.

Ale stačí-li pak ta obcí poskytnutá podpora? Setře-li slzu kanoucí po tváři opuštěného hasiče, zažene-li chmury jeho ustarané hlavy, dovede-li překonati hoře a zapuditi bídu jeho? Nikoli. Hůl žebrácká a mošna jsou hasiči odměnou.

Proto jest se nám starati o to, aby takové společenské neduhy pěstováním a řešením snah lidumilných, osvědčenými a blahodárnými institucemi dobročinnými byly léčeny a mírněny a to tím jistěji, an otázka sociální bída, jejížto hluboké vzdechy a četné stesky vždy zřetelněji slyšíme — klepá všude na stánky rodinné porušujíc až jejich základy.

Za touto příčinou sestoupilo se u nás na Moravě družstvo českých dobrov. sborů hasičských, kteráž se dohodlo zříditi

Invalidní fond dobrovolných sborů hasičských markrabství Moravského.

Účelem tohoto svépomocného spolku jest, aby účastníci jeho vzájemně se podporovali, to jest, aby dobrov. hasičům, když sestárnou aneb se stanou k práci a k výživě neschopnými, dostalo se stále podpory, když byli určitou dobu, nejméně 20 roků, ve službě hasičské vytrvali a roční příspěvek 40 kr. zapravovali.

Potřebný k tomu kapitál zjednan býti má milodary, subvencí státu a zemí, obcí, pojištěn, dále zakládajícími a podporujícími členy a konečně příspěvky účastníků.

První ustanovující valná hromada, která se odbyvala dne 18. dubna 1892 v Brně, již svolal náš Krška a ve kteréž dotyčné stanovy předložil, obcovali následující zástupcové žup: Rudolf Kalovský, Josef Jančík čís. III., Karel Vozáb, F. Kolda čís. XX., Jan Rychman čís. X., Fr. Vilím, Rob. Boháček čís. VI., Fr. Stejskal čís. XI., Hynek Světlík, Jos. Müller, Václav Oharek čís. XVI., Jul. Janoušek, Fr. Zemánek čís. VIII., Rud. Ludwig čís. II., Vil. Valníček a Em. Valníček čís. IX., Meth. Matoušek čís. XV., Titus Krška čís. XIX. Poslednější co svolavatel předložil návrh stanov. Tyto byly po přičinění několika doplňků oprav svorně přijaty a zvolen pětičlenný výbor, jemuž uloženo vymoci úředního schválení.

Stanovy byly dne 24. prosince 1892 čís. 46.699 vys. c. k. místodržitelstvím v Brně schváleny, načež dle stanov § 11. provedena volba cestou písemní a dne 12. února 1893 byla první ustavující valná hromada. Do předsednictva zvoleni byli: Titus Krška co předseda, Rud. Ludwig, I. náměstek, Hynek Světlík, II. náměstek; do ředitelstva: Karel Vozáb, Jos. Müller, Jul. Janoušek, Robert Boháček a Rudolf Kalovský.

U příležitosti nejvyšší návštěvy Jeho Veličenstva v Brně roku 1892 podána byla ztuzující výborem Invalidního fondu (prostřednictvím náměstka zemského hejtmána p. Dra Šroma) Jeho Veličenstvu pokorná prosba, aby fond tento nazývat se mohl »Invalidní fond has. císaře Františka Josefa I. Prosbě této bylo Nejvyšším nařízením (dle dopisu kabinetní kanceláře Jeho c. k. apoštolského Veličenstva ze dne 1. prosince 1895, čís. 572) vyhověno a zároveň blahosklonně povolen ze soukromné pokladny Jeho Veličenstva značný obnos 200 zl.

Invalidní fond počal svou činnost r. 1893, avšak v pravém slova smyslu čítati může r. 1894 co rok činnosti.

Jestli naši povinnosti, zmíniti se o šlechetných jednotlivcích a celých korporacích, kteří značnějšími obnosy k založení základního fondu přispěli:

Jeho Vel. císař a král Frant. Josef I.	200 zl.	Spořitelna města Vel. Meziříčí	10 zl.
pí. Emilie, šlechtična ze Selmapru, z		Občanská záložna v Křižanově	10 »
Tajkovsi	100 »	Spořitelna ve Velké Bytši	10 »
Občanská záložna v Jevíčku	100 »	Občanská záložna v Rosicích	10 »
Rudolf Smekal, Čechy	100 »	Kontribučenský fond v Rosicích	10 »
Jasnost kněžna Leopoldína z Lobkoviců		Dr. Jul. Kofránek, advokát v Třebíči	10 »
ve Vel. Meziříčí	50 »	Občanská záložna v Třebíči	10 »
Baron Hirsch, statkář v Rosicích	50 »	Fr. Haslinger v Rosicích	10 »
J. Rahn, maj. uhelných dolů v Rosicích	50 »	Julius Brauner v Rosicích	10 »
Občanská záložna ve Žďáře	30 »	Obec Rosice	10 »
Hr. Spiegel z Diesendorfu ve Višňově	25 »	Obec Velká Bytš	10 »
J. M. kníže-arcibiskup Olomoucký Dr.		Sbor hasičský v Holešově	10 »
Th. Kohn	25 »	Sbor hasičský v Bučovicích	10 »
Obec Králové Pole	25 »	Sbor hasičský v Holicích	10 »
Velkostatek Rosický	20 »	Jan Skorkovský v Humpolci	10 »
Lambert Klabusay, Holešov	20 »	Josef Jung v Hukvaldech	10 »
Sbor v Adamově	20 »	Ant. Dreher, statkář v Rouchovanech	10 »
Občanská záložna v Bučovicích	20 »	Obec Třebíč	10 »
David Kellner v Rosicích	20 »	Záložna v Bučovicích	10 »
Hynek Světlík v Rosicích	20 »	Obec Křižanov	10 »
Titus Krška ve Vel. Meziříčí	15 »	Záložna v Křižanově	10 »
Obec Žďár	15 »	Obec v Třešti	10 »
Korčán Benedikt, opat v Rajhradě	15 »	Obec Přerov	10 »
Sbor v Kunštátě	12 »	Obec Konice	10 »

Úhrnem . . . 1172 zl.

Mimo těchto zde uvedených přispělo více než 150 sborů a as 15 žup k rozmnožení fondu tohoto buď příspěvkem zakládajícím neb podporujícím, pak různými sbírkami při nahodilých příležitostech, takže fond tento následovně vzrůstal:

Roku 1894 obnášelo základní jmění	7.597 zl. 41 kr.
» 1895 » » »	10.738 » 43 »
» 1896 » » »	12.607 » 92 »
» 1897 » » »	13.790 » 52 »

Téhož roku musilo se odepsati u 23 sborů 900 zl. příspěvků, poněvadž účastníci po více než 3 roky neplatili. Roku 1898, kdy ještě účty složeny býti nemohou, an rok dosud ukončen není, můžeme jen přibližně udati:

efektivní příjem	2000 zl.
milodary sbírkami v den památky nastolení Jeho Veličenstva	1000 »
k tomu hořejší	13790 »
úhrnem	16790 zl.

Vedle tohoto invalidního fondu zřízen roku 1898 na věčnou paměť a oslavu 50 letého panování Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. sněmem markrabství moravského »zemským zákonem ze dne 9. března 1899 zvláštní Invalidní fond hasičský« pro veškeré hasičstvo na Moravě a to dotací 5% příspěvků asekuračních, avšak zemskému sněmu vyhrazeno tuto dotaci na 10% zvýšiti. Tato roční dotace (která pro české hasičstvo na Moravě as 1500 zl. obnášeti bude), má sloužiti veškerým hasičům co podpora, když hasič nezaviněně stane se k vlastní a své rodiny výživě neschopným a upadne do bídy za jakýchkoliv okolností, tedy nejen z poměru služby hasičské. Této podpory mají býti účastny i vdovy a sirotci po oněch hasičích.

Dotace tato bude v celém obnosu každého roku na den 2. prosince rozdělována. Tento zákon vstoupí v platnost roku 1899. Bylo by od nás nevděčné, bychom nedovedli zásluhy mužů o tento náš Invalidní fond císaře Františka Josefa I. oceniti.

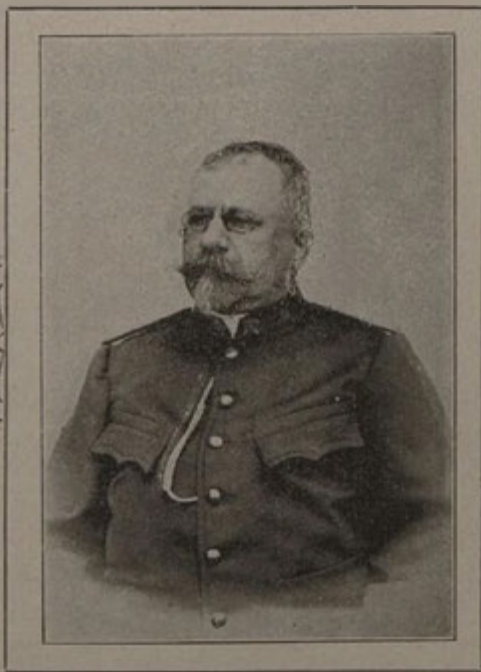
Jest více oněch mužů, kteří mají srdce na pravém místě, již se soudruhy chudšími cítí, pravíme více jest jich, než nelze nám jména všech zde uvéstí, bychom někoho zasloužilého, který snad i menším obnosem nebo způsobem přispěl a přece snad podle svých poměrů mnohem více vykonal než mnohý slavený mecenáš, nevynechali. Poněvadž nám při tomto všeobecném pojednání také místa nestačí, učiníme tak v pravý čas a na jiném místě. Jména oněch mužů jsou dobře zaznamenána a pro doby budoucí uschována. Všem těm bude Bůh žehnati.

Avšak jednoho muže, pro jeho neocenitelné zásluhy nemůžeme mlčením minouti; jest to muž nad míru skrovný, jehož hasičstvo mimo svého bližšího kruhu ani nezná, žije v zátiší, nevtrá se do popředí, aniž baží po hodnostech; věnuje se toliko práci tiché a nezištné a kdykoli hasičstvo jej volá, jest vždy na místě, otvírá svou štedrou ruku a pomáhá všudy, kde bída tlačí.

Sta zlatých vykazuje naše kniha Invalidního fondu milodarů jím získaných; a neméně i naše hasičská pojišťovna, ba i vydání této kroniky umožnil po stránce finanční. Tento zasloužilý muž jest náčelníkem sboru hasičského v Rosicích a dozorcem župy Brněnské, jest to František Haslinger, jehož podobiznu přinášíme.

František Haslinger.

František Haslinger narodil se dne 4. října 1838 v Javůrku na panství rosicko-veverském, kdež otec jeho byl šafářem a vyrábitelem sýra. Odtud odcestovav se svými rodiči do Uher věnoval se hospodářství. Roku 1863. navrátil se na Moravu a pronajal si mlékařství v Holešově, pak v Dřevohosticích a konečně r. 1868. v Rosicích, původním to bydlišti svých rodičů, kdež od té doby zabývá se mlékařstvím a výrobou vyhlášeného »Haslingrového sýra« a chovem čistokrevných

anglických plemen vepřového dobytka. Když r. 1880. zřízen v Rosicích sbor hasičský, přistoupil jako činný člen do sboru, kdež za krátký čas stal se podčetařem a na to náměstkem velitele. Roku 1892. zvolen jednomyslně za náčelníka sboru, v kteréžto hodnosti až po dnes ku chloubě nejen svého sboru, ale i celého hasičstva jako hasič s tělem duší blahodárně působí. Všecky zásluhy na poli hasičském vypočísti, zaujalo by příliš mnoho místa. Jméno Haslingrovo stalo se příslovím. Má-li se o někom říci, jak je horlivý ve sbírání různých příspěvků ve prospěch hasičských věcí, říkává se: »Umi žebraťi jako Haslinger«, nebo »To dovede jenom Haslinger« atd. První starostí jeho bylo opatřiti sbor dobrým nářadím, odpovídajícím místním poměrům, dále získati sboru co nejvíce členů přispívajících a konečně postavití sboru nové důstojné hasičské skladiště. V poslední příčině zejména stal se pověstným prodejem cihel blokových. K tomu přidružila se horečná činnost pro hasičský invalidní fond markrabství moravského, neboť v jednom roce sebral několik set zlatých. Ve své činnosti jest přímo neuvěřitelný a při svém věku 60 let neobyčejně čilý. Když vše opatřeno sboru pro výcvik tělesný, pomýšlel, aby členstvo i duševně se vzdělávalo. K tomu cíli zřídil svým nákladem sborovou knihovnu, která nese jméno »Knihovna Haslingrova« a která čítá dnes přes 400 svazků děl poučných a zábavných. Jakožto znamenitý odborník v ohledu finančním zvolen za pokladníka župy brněnské, za přehlízkatele účtů Ústřední Jednoty a podporovací zemské pokladny. Jest si přát, aby hasičstvo mělo takových mužů více, jakož i to, aby Haslinger dlouhá ještě léta pracoval ve prospěch hasičstva a zvláště našeho hasičského invalidního fondu.

Hasičská pojišťovna.

Nikdo nebude popírat, že jeden z nejdůležitějších faktorů národohospodářských jsou sbory hasičské, které chrání před zničením všechno to, co práce lidská zbudovala. Když i pojištěním hodnoty věci dostane se majiteli náhrady od pojišťovacího ústavu, není škoda tato tímto peněžním odškodněním přece nahrazena, neboť věc, která sloužila k potřebě, k užívání a požitku lidstva, jest zničena, ona z povrchu země zmizela (a tím se stala národohospodářství újma) — a aby tak se nestalo, jest bedlivou péčí sborů hasičských.

Neméně důležité jsou pojišťovny a pojišťování vůbec a proti živelním nehodám zvláště. Hasičstvo a pojišťovny jsou dva nerozluční činitelé, kteří vedle sebe velkou úlohu v národním hospodářství hrají a v dnešní době pokročilé jedna bez druhé se ani mysliti nedají.

Kdyby nebylo sborů hasičských, tu můžeme s určitostí tvrditi, že by nejen škod požárních bylo mnohem více (jež sbory hasičské omezují), byly by i značnější, čímž by musily pojišťovny větší náhrady vypláceti, a tím by jejich roční výtěžek byl menší, ba pojišťovny nebyly by mnohdy ani s to škody uhraditi. Pojistné by pak musilo býti mnohem větší, čímž by zase jen národohospodářství trpělo.

Může se nám namítati, že náklady na sbory hasičské jsou také dosti značná břemena, která by se bez mála vyrovnala oněm, kdyby i pojistné bylo zvýšeno. Tomu však není tak. Máme v rukou dobrá statistická data celého pojišťování a můžeme směle tvrditi, že není žádného obchodu na světě tak bezpečného a výnosného, jak obchodu pojišťovacího, ba že není na světě jediného podniku tak střeženého a chráněného, jak právě obchod pojišťovací. Nahodilým škodám, jimž jest každý obchodník, podnikatel, živnostník nebo řemeslník vydán, nestává žádné ochrany; za to pro škody požární jsou zákony trestní, občanské, řády policejní, soudy, orgány veřejné bezpečnosti a ku všemu tomu i dobrovolné hasičstvo. Toto poslednější pro nic a za nic střeží, chrání a brání každé škodě pojišťovny, a to ještě ponejvíce pojišťovny cizozemské a našemu národu nepřátelské, a to z pouhé lásky ku svému bližnímu! Toť přec na pravém místě tu láska není!

Když tak chladně a nestranně uvažujeme, kdo má největší prospěch z práce a obětavosti dobrov. sborů has., musíme doznati, že to několik zistných, hrabivých lidí, jimž jde jediné o vlastní prospěch a nic jiného.

Mnohý z pojištěnců platí více roků pojistné (20—40 roků). Tu musíme s jistotou čítati, že stavení po 20—40 letech velice sejde; v pádu požáru učiní pojišťovna pojištěnci značné srážky. V pádu neštěstí za obdrženou náhradu nový strop nezpůsobí. A konečně přece se bude těšiti, kdyby jen vyhořel, an by jinak za takovou dobu sešlý strop i krovy musil shoditi a nové postavit, aniž by vůbec dostal jaké náhrady.

Kdož zamýšlí své stavení opravit anebo stavěti, s potěšením vítá toho červeného kohouta a tu přijdou ti „nešťastní“ hasiči a odvrátí nebezpečí. V tomto případě, a bývá jich až 50% všech

požárů, hasiči pojištěnci se nezavděčili, za to však pojišťovně zachránili tisíce. A proto jest jen v zájmu pojištěn, když po jisté řadě let dají pojištěncům náhradu na opravení pojištěných předmětů. A tu ty cizozemské, našemu národu nepřátelské pojišťovny těžší z lidu našeho, za to však naše národní a vlastenecké cíle ubíjejí, kde jen mohou, a za to vše slouží dobrovolné hasičstvo těmto cizopáskům a náš lid při tom ještě nese dosti značná břemena na vydržování sborů has. Je-li jaký odpor proti hasičstvu, můžeme jej vším právem zde hledati, neboť lid musí platiti na sičstvo pojišťovným i obci. Tvrdím, že účel dobrovolných sborů hasičských v tomto směru jest pochyben a nestane-li se náprava v čas, že krásná idea hasičská utrpí, neboť těžiti hmotně a fysicky z obětavosti sborů hasičských bez každé odplaty není ani lidské ani sociální.

Má-li účel dobrovolných sborů hasičských býti pro všechny strany dobře rozřešen, musí hasičstvo a pojišťování býti sjednoceno a solidární; a proto zamýšlí české hasičstvo na Moravě zříditi sobě svou vlastní pojišťovnu.

Ač otázkou o upravení pojišťoven obírají se veškeré zákonodárné sbory, tuto myšlénku propagoval již před 25 lety starosta Ústřední Jednoty Titus Krška, neboť již r. 1874. podal jménem veškerých obecních starostů okresu Velko-Meziříčského na vys. vládu žádost o povolení zřízení okresní vzájemné pojišťovny; než vláda zakázala tehdy zřízení takového vlasteneckého ústavu.

Roku 1888 na sjezdu has. ve Velkém Meziříčí usnešeno valnou hromadou Č. Ú. jed. has., zříditi hasičskou pojišťovnu a uloženo tehdejšímu výboru učiniti vše k dosažení pojišťovny. Bohužel, tehdejší výbor nepřál této pojišťovně, obávaje se nemožnosti.

Až konečně následkem nových voleb a nové organizace Ústřední jednoty r. 1894 zavládl čilejší ruch a tím i myšlénka zřízení Pojišťovny znovu oživena.

V této věci učiněn následující postup: Do října 1895 bylo sice na mnohých schůzkách a sjezdech hasičských jednáno o Pojišťovně has., ale od slov ke skutkům nepřikročeno.

Dne 15. října 1895 přislíbno svolání ku zřízení Pojišťovny has.; slíbno dále, že starostům župních jednot budou rozeslány archy na upisování základního fondu. Župní jednoty měly pak tyto archy dodati has. sborům. Hasičstvo vybízeno k nejširší a nejúčinnější agitaci, aby co nejvíce bylo upsáno peněz: buď ústavy peněžními, obcemi nebo jednotlivci.

Dne 1. listopadu 1895 následovalo svolání k lidu českému a jeho hasičstvu ve příčině zřízení Pojišťovny has., ve kterémž dovoděno, že zřízení podniku toho *jeť se nutností z dvoji příčiny: 1. bychom získali peněz pro potřeby národní a hasičské, 2. bychom vyloučili v krátkém čase všechny pojišťovny cizícké z krajín našich.*

Provolání ono je tak vlastenecky procítěné a poučné, že cítíme se povinni je tuto uvést i v stručném obsahu:

Provolání.

»Budme svými! Tak zní po širých vlastech českoslovanských, po veliké a krásné výstavě národopisné. Budme svými v stavbách, v kroji, v ozdobách, v písních: jedním slovem v ohledu duševním. Toť stránka ideální, na niž výstavou národopisnou jsme byli upozorněni a o jejíž uskutečnění věrní synové ve vlasti českoslovanské zajisté se přičiní. — Nuž budme svoji i v ohledu hmotném, v životě praktickém.

Kdo prošel a zná naše vesničky a města venkovská, tomu při prohlídce vesnice českoslovanské na naší výstavě musilo býti nápadným, proč ani jediný z těch statků není označený, že je pojištěn? Vždyť to neodpovídá skutečnosti! Většina našich statků na venkově jest přece pojištěna. Jděte jen do vsí a městeček a budete čísti na domech následující tabulky: Nord British and Merkantil, Franco-Hongroise, Riunione, Generali, Azienda, Phoenix Asecurance, Concordia, Germania, Donau, Krakovská, Pester allg. ungarische a mnoho jiných německých a jen málo kdy — Slavie.

Což pořadatelé výstavy národohospodářské snad podobné tabulky zapomněli na statky umístiti? I nezapomenuli, ale oni byli tak jemnocitní, že nás chtěli ušetřiti, bychom se nemusili rditi studem a klopiti oči k zemi, že v této vesnici českoslovanské jsou našim lidem statky pojišťovány u ústavů cizozemských a nevlasteneckých. Jak bolně se dotýká tato nepohlédavost našeho lidu srdcí, jež upřímně s ním cítí.

Lide český, nebud i na dále netečný a bezcitný sám k sobě! Pohled jen, kolik Němců, kolik Maďarů jest pojištěno u jediného ústavu opravdu českého — u Slavie? Ani jeden jediný ne.

Lide český, buď opravdu svým i v tomto ohledu. Kdybys mohl pohleděti na ty nádherné paláce oněch cizích pojišťoven, kdybys čítal ten každoroční jejich tučný zisk, tu bys bezděčně v divení zvolal: »O, nyní věřím, že nejlepší obchody ze všech ústavů peněžních činí pojišťovny!«

Leč náš lid takovým výnosným obchodům nevěnoval dosud žádnou pozornost. Náš lid spokojí se bídým obchodem různých zelenářských semen, sladkého dřeva, cibule, brousků, nožů

a hraček. Dřítí se do únavy, plahočítí se s ranci od vesničky k vesničce, strádají v každé nepohodě při výdělku, jež bychom spíše bídnu almužnou nazvatí mohli, to lid náš dovede; ale zříditi sobě obchody, z nichž tisíce plynou, jež by pak mohl ku svému blahobytu, ku svému hmotnému a duševnímu rozvoji a povznesení použítí, těch nezná, poněvadž si jich doposud nevšímal a nikým k takovému zřízení veden nebyl, anebo pro samé uvažování, rozvažování a malicherné obavy k činu nedospěl.

Nuže vzchop se lidé náš ze své netečnosti, nehybnosti a ztrnulosti, sdruž se a zaříd sobě vedle jediného pojišťovacího ústavu českého »Slavie«, ústav druhý »Hasičskou pojišťovnu!«

Jedině Hasičskou pojišťovnu bude možno vytisknouti v čase nejkratším všechny pojišťovny cizozemské a nevlastenecké ze zemí našich; neboť hasičstvo české agitací nejúčinnější se přičiní, aby lid náš se pojišťoval jen u Hasičské pojišťovny. Pojišťovna zase se upřímně bude starati a hmotně podporovati všechny snahy, tužby a přání hasičstva českého, jí opravdově bude záležeti na rozkvětu a mohutnění myšlenky hasičské v naší krásné domovině.

Pojišťovna hasičská půjde tedy ruka v ruce s hasičstvem českým, svým nejlepším a nejupřímnějším pracovníkem a pomocníkem, ona v zájmu svém vlastním úsilovně starati se bude, jak svrchu podotknuto, o rozkvět a mohutnění hasičstva českého, jež zase s opravdovým interesem bude všestranně pracovati ve prospěch svojí pojišťovny.

Fixním bodem vši činnosti hasičstva moravsko-slezského v r. 1896 byl úpis základního fondu k Pojišťovně. Nebylo ani jediného čísla »Ochrany Hasičské« v témž roku, aby nebylo k úpisu peněz pro tuto Pojišťovnu vybízeno. Tak učiněno již v úvaze novoroční (r. 1896), dále ve článku: Proč jest každý Čech, tím více každý hasič povinen s úsilím železným sbíratí, po případě upisovati základní fond pro Pojišťovnu has. ? Píšet se tam: »Vzájemným spolením, vlastní pomocí — zbudoval sobě náš lid celou řadu podniků průmyslných i obchodních. Náš lid vlastní pomocí sobě zřídil celý řetěz záložen a jiných ústavů peněžních, jež blahodárně působí tím, že pomocí jich zřizuje sobě náš lid tak potřebné školy aneb podporuje chudou mládež našich škol. Nemíti těchto ústavů peněžních, nemohl by lid náš tak vydatnou pomocí přispívati různým Maticím školským, Radhoštím a jiným spolkům, zřízeným ku podpoře naší chudé mládeže. My pozorujeme, že blahodějným působením ústavů at peněžních at vzdělávacích — vzdělanost i zámožnost našeho lidu stoupá a v témž poměru stoupá i váha našeho národa a lepší jeho politické postavení.

Tento dosažený úspěch pobádá nás vytrvati na cestě počaté!

Jediné pole, a sice pole pojišťovací, leželo až dosud, k naší veliké škodě, ale k veliké radosti našich odpůrců, ladem. Jest pravda, máme jediný opravdu český pojišťovací ústav: »Slavii«. Ale vedle tohoto ústavu českého, jaké tu veliké množství pojišťoven cizích, nevlasteneckých, nám odpůrných! Jest-li tento úkaz pozorujeme u našich sousedů Němců a Maďarů? Kolik má »Slavie« pojištěnců u těchto národů? A jak dlouho se budou ještě zlomyslně smáti naši odpůrcové nám, dobromyslným Čecháčkům, že my jim sami své peníze, tak těžko a mizoplně nabyté, do jejich kapes nosíme, jež oni za výhodnou zbraň proti nám, proti našim snahám upotřebují. Neotřásáme tím sami sobě půdu naší budovy národní? Tímto nerozvázným jednáním sami na jedné straně bouráme, co na jiné straně a s houževnatým úsilím jsme vystavěli.

Na mnohých polích odvětví národního, jak svrchu poukázáno, zřídili jsme sobě podniky, jež jsou pro náš lid pravým dobrodiním, jediné na poli asekuračním jsme dosud neučinili ničeho. Nuže, proč otálíme se zřízením podniků nových, na př. Pojišťovny has. ?

Jiná pojednání v »Ochrane Hasičské« byla (v čís. 2., 3.): »Co jest činiti sborům hasičským a správám župních jednot, aby hojně upisován byl zaručující fond pro Pojišťovnu hasičskou?« »Pojišťovna has. ústavem humanním a lidovým, akciové — asekurační společnosti ústavy výdělkářskými na prospěch jednotlivců.«

Toto stále povzbuzování se strany správy ústřední jevílo brzy účinky. Správy mnohých župních jednot učinily provolání, každá v obvodu svého působení.

V květnu roku 1896 byly vyzvány jednoty župní, aby na sjezdech župních bylo jednáno: »Jak se zachovala celá župní jednota k úpisu fondu pro Pojišťovnu hasičskou vůbec a jednotlivé sbory zvláště?«

Upisování šlo rychle v před a ku konci roku 1896 bylo již upsáno na Moravě a ve Slezsku přes 100.000 zl. na Has. pojišťovnu proti požáru. Uvádíme tu přehled upsaných podílů na Has. pojišťovnu dle politických okresů a jednot župních:

(Viz tabelku na straně následující.)

Župa	O k r e s y	Číslo sborů	Počet podílů	Úhrnem	Župa	O k r e s y	Číslo sborů	Počet podílů	Úhrnem
VI.	Nové Město	20	119		IV.	Boskovice	21	26	
VI.	Bystřice	21	58		IV.	Blansko	21	62	
VI.	Žďár	12	60	237	IV.	Kunštát	26	67	175
XXX.	Znojmo	6	31		XIX.	Vel. Meziříčí	9	142	
XXX.	Budějovice	9	205	236	XIX.	Vel. Byteš	9	26	168
	Jaroslavič (Němci)	—	—		XXXIII.	Mistek	12	30	
	Vranov (Němci)	—	—		XXXIII.	Frenštát	6	29	
XVI.	Brno	26	110		XXXIII.	Mor. Ostrava	4	50	109
XVI.	Ivančice	6	20		XIV.	Slezsko	59	100	100
I.	Tišnov	22	105	235	II.	Jičín Nový	8	4	
VIII.	Olomouc	29	90	90	II.	Příbor	6	19	23
XXVIII.	Holešov	7	48		XXXI.	Hradiště Uherské	17	14	
XXVIII.	Bystřice	5	42	90	V.	Napajedla	17	3	17
XXVIII.	Vyzovice	8	—		XXXI.	Ostroh Uherský	5	—	
IX.	Vyškov	17	30		XXXIV.	Třebíč	10	2	
IX.	Bučovice	8	5		XXXIV.	Náměšť	3	13	15
IX.	Slavkov	17	53	88	XVII.	Šumperk	10	14	14
XI.	Prostějov	14	1			Město Staré (Němci)	—	—	
XXVII.	Plumlov	15	53	54		Wiesenberk (Němci)	—	—	
	Třebová Mor. (Němci)	—	—		VII.	Zábřeh	18	7	
XII.	Jevíčko	15	52	52	VII.	Mohelnice	—	2	
	Svitava (Němci)	—	—		XVII.	Šilberk	5	3	12
XX.	Dačice	4	20		XIII.	Kroměříž	18	5	
XX.	Jemnice	2	6		XIII.	Zdounky	4	3	8
XX.	Telč	12	22	48	XVIII.	Brod Uherský	18	3	
XXIX.	Krumlov	3	25		XVIII.	Val. Klobouky	7	5	8
XXIX.	Hrotovice	6	14	39	VIII.	Šternberk	4	9	8
XXII.	Hranice	15	30			Dvorce (Němci)	—	—	
XXII.	Lipník	6	6	36		Libava (Němci)	—	—	
XV.	Hodonín	5	17		XXVI.	Hustopeč	3	2	
XV.	Břeclava	4	11		XXVI.	Klobouky	2	2	
XV.	Strážnice	9	6	34	XXVI.	Židlochovice	6	3	7
III.	Přerov	8	14		X.	Kyjov	3	—	
III.	Kojetín	14	17	31	X.	Ždánice	2	6	6
XX.	Jihlava	20	28	28	XXXII.	Meziříčí Valašské	9	4	4
XXIII.	Litovel	18	8		XXXII.	Rožnov	2	—	
XXV.	Konice	18	4		XXXII.	Vsetín	4	—	
XXIII.	Unčov	6	16	28					
						Úhrnem	—	—	2000

Od 1634 podílníků upsáno 2000 podílů po 50 zl., což činí kapitál 100.000 zlatých.

V roce 1897 jednáno o úřední schválení Pojišťovny has. Dne 15. ledna téhož roku uveřejněny zásadní body, jak by měly býti sestaveny stanovy Has. pojišťovny. Pojišťovna měla býti zřízena po způsobu federativním, t. j. z okresů politických, jež by výnos opět ku prospěchu svého okresu využítkovaly.

Dne 21. března 1897 konána schůze družstva v Brně za příchodu projednání stanov Has. pojišťovny, aby mohly býti podány ku vládnímu schválení. Přítomni byli následující starostové

župních jednot has. neb jich zástupcové: Za župní jednotu č. 1. dr. Šílený, č. 3. Kalovský, č. 4. Dvořák, č. 6. Vilím, č. 7. Koruna, č. 8. Kožušníček, č. 10. Rychman, č. 11. Heidenreich, č. 13. Roberek, č. 15. Matoušek, č. 16. Světlík a Oharek, č. 18. Kotek, č. 19. Vorel, č. 20. Vozáb, č. 21. Karel von der Bruch, č. 22. Nekoksa, č. 23. Koupil, č. 26. Krčka, č. 27. Vodáček, č. 28. Tomsa, č. 29. Steinmetz, č. 32. Buják. — Svoji nepřítomnost omluvili: Vyškov, Slezsko, Konice, Znojmo a Místek. — Svoji nepřítomnost neomluvili: Nový Jičín, Napajedla, Třebová, Šumperk, Uh. Hradiště, Třebíč a Strážnice. Průběh rokování této schůze uveřejněn v »Ochráně Has.« č. 7. (r. 1897.). Stanovy podány ku konci května k vládnímu schválení.

Dne 29. a 30. září 1897 odebrala se deputace České Ústř. jednoty has., sestávající z pp. Tita Kršky a Hynka Světlíka do Vídně k vysoké vládě za příčinou brzkého vymožení schválení stanov Pojišťovny has. K deputaci se připojili ve Vídni přítomní poslanci p. Dr. Šílený z Moravy a p. Mašálka z Čech. Po důkladné rozmluvě s příslušnými referenty byl výsledek slyšení ten, že vláda zaujímá příznivé stanovisko ku zřizování dobrovolných pojišťoven, když bude stanovami prokázáno úplné bezpečí pojištěnců.

Poněvadž dotyčné stanovy dosud c. k. místodržitelstvím, které koná dosud šetření u příslušných c. k. hejtmanství, vráceny nebyly, jest petentům odebrati se k c. k. místodržitelství.

Za příležitosti pobytu této deputace ve Vídni poskytnuta příležitost k ústní úmluvě s více říšskými poslanci a učiněno dohodnutí aby byl vládě podán se strany České Ústř. jednoty has. pamětní spis o této otázce, který potom byl všem českým poslancům na říšské radě podán a to proto, by tato naši věc u vlády podporovali. Obsah tohoto pamětního spisu podán doslovně v »Ochráně Has.« č. 21. r. 1897.

Následkem neblahých poměrů politických ležely ¼ roku stanovy u úřadů, až konečně 20. července 1898, č. 21594, přišlo vyřízení v ten smysl, že pro ten čas nelze zamýšlenou pojišťovnu z důvodů technických a vad formálních povoliti a že se vyžaduje nejméně 300.000 zlatých základního kapitálu na hotovosti složeného; konečně, že jest na Moravě dosti pojišťoven a tu konkurence zřízené Pojišťovny bude příliš obtížnou. Než nenechali jsme se z nastoupené již dráhy svést a podány byly stanovy (na novo opravené) dne 27. října 1898 opět. Než i tyto nebyly správné a doznaly mnoho změn a oprav, než mohly býti podány po třetí a sice 2. listopadu 1898.

Dne 4. ledna měl opětně předseda družstva Titus Krška jednání v úřadovně vysokého c. k. ministerstva pro povolení pojišťovny, které vedlo konečně k závěrečnému vyřízení, a proto byly opětně stanovy Has. pojišťovny dle vládního návodu vypracovány a dne 19. ledna 1899 podány a čeká se nyní na konečné vyřízení a povolení Has. pojišťovny.

Pojišťovna povolena bude a vstoupí r. 1899 na památku 50letého panování Jeho Veličenstva císaře Františka Josefa I. v život, pak-li i ta obtíž, sehnati na hotovosti 100.000 zl. r. č. kapitálu zaručovacího, překonána bude.

Stane-li se tak, a pochopí-li náš lid tuto velkou myšlenku, pak vykonalo české hasičstvo v plné míře svoji povinnost brániti bídě lidské, zachránivši miliony národního jmění lidu svému ve své domovině. Bůh žehnej dílu tomuto!

Nynější členové ústředního výboru

roku 1892. a 1894.

Rud. Ludvig,
odborný učitel v Příboře.
1892

Karel Vozáb,
nadučitel ve Vel. Boranově,
náměstek. 1892

Vavř. Kozušníček,
obchodník v Olomouci.
1892

Fr. Villin,
nadučitel ve Strážce.
1894

Josef Jančík,
městský tajemník v Kojetíně.
1894

Nynější členové ústředního výboru

roku 1894. a 1897.

Josef Koupil,
obchodník ve Vilémově.
1894

Rud. Kalovský,
kominický mistr v Kojetíně.
II. náměstek. 1885-97

Josef Kotek,
zastupitel v Záhořovicích.
1894

Vilém Valníček,
strojník ve Slavkově.
1897

Ant. Iglo,
správce státní v Studnici.
1897

JUDr. Jul. Kofránek,
advokát v Třebíči.
1897

Nynější členové ústředního výboru

roku 1897. a 1898.

Em. Dvořák,
1897 kamenický mistr v Kletíně.

Jan Buják,
1897 nadučitel na Větríně.

Eduard Steinmetz,
1897 mlynář ve Vymyslicích.

Vilém Karger,
1897 statkář v Lomčicích.

Josef Nekoksa,
1898 mlynář ve Vel. Újezdě.

Josef Dufek,
1897 odb. učitel ve Vel. Meziříčí, jelař.

Životopisy členů nynějšího ústředního výboru.

Rudolf Ludwig.

Rudolf Ludwig patří bez odporu k nejhodnovatelišším apoštolům hasičské myšlenky v markrabství Moravském. Narodil se r. 1858 v Příboře a po odbytých studiích na ústavu ku vzdělání učitelů v Olomouci působil v Loučanech na Hané, v Příboře a na Vsetíně. Nyní je ředitelem měšťanských škol v Mor. Ostravě. Rudolf Ludwig a Josef Janoušek byli prvními buditeli českého dobrovolného hasičstva v severo-východní Moravě. Jejich nezdolnou píli nejen sbor Příborský povznesen, ale i četné jiné sbory zakládány a zřízena župa pro severo-východní Moravu, v níž byl Ludwig plných 10 let neunavným jednatelem a dozorcem. Přičiněním Ludwigovým župa vzrostla z počátečních 6 sborů na 41. Ve sboru Příborském byl Ludwig po 13 let náměstkem náčelníkovým a jednatelem. Snahou jeho a Janouškovou založena při sboru nemocenská pokladna a veřejná knihovna pro poučení nejen členů sboru, ale vůbec i občanstva. Roku 1885 zvolen Ludwig do výboru zemské Ústřední Jednoty hasičské pro Moravu a Slezsko, kdež otevřeno nové pole jeho blahodárné činnosti. Hojným cestováním mimo vlast osvojil si značných zkušeností v oboru hasičství, jichž používá ku prospěchu českého hasičstva na Moravě. O tom svědčí nejen četné a důkladné jeho referáty v Ústředním výboru, ale i hojné přednášky ve sborech a župách, k nimž vyslán bývá, by povzbudil přátelským slovem nebo z bohaté zkušenosti poradil a pomohl nebo usmířil svádící se strany. Po návrhu Ludwigově zavedeno Ústřední Jednotou zřízení župních dozorců a zavedeny tiskopisy, nyní v českém hasičstvu na Moravě a ve Slezsku užívané. Jsa předsedou technické komise zemské hasičské jednoty pro Moravu a Slezsko, vypracoval Ludwig předpisy pro zkoušení hasičského nářadí. Když založen byl bratry Moravany Invalidní fond, zvolen Ludwig I. náměstkem starosty tohoto svépomocného podniku hasičského. I na novém působišti nepřestává Ludwig působiti ve prospěch českého dobrovolného hasičstva, stav se župním dozorcem v okrese moravsko-ostravském. Za zásluhy své o povznesení hasičstva v severo-východní Moravě jmenován byl Ludwig čestným členem četných hasičských sborů a župních jednot. Ludwig je spolupracovníkem moravského hasičského časopisu „Ochrany Hasičské“, kde uveřejnil jmenovitě některé cenné články z oboru technického a praktického. Jsa ještě mladým, při zdárné snaze své i zkušenostech může přemnoho vykonati ve prospěch lidumilného zřízení hasičského. A protož nechť dlouho ještě používá vzácných vědomostí k rozkvětu českého dobrovolného hasičstva na Moravě. Jindra.

Karel Vozáb.

Karel Vozáb narozen dne 9. července 1856 v Pavlínově okresu Velko-Meziříčského. Studoval nižší gymnasium a ústav učitelů v Brně. Roku 1876 ustanoven učitelem ve Velkém Beranově u Jihlavy, roku 1885 jmenován nadučitelem a dosud tam působí. Jest po mnoho let již členem obecního zastupitelstva a v r. 1894 stal se též c. k. poštímistrem. V hasičství působí od let 80tých — kdy zřídil ve své obci sbor hasičský, jehož jest velitelem. Jest starostou 20. župy hasičské a I. náměstkem starosty Č. Ú. j. h. markrabství Moravského. Též je členem výboru podporovací pokladny hasičské a říditelství Invalidního fondu, pokladníkem učitelského spolku a dříve jednatelem, nyní pokladníkem hospodářského spolku jihlavského. Roku 1895 byly mu uloženy všechny práce při Národopisné výstavě v Praze v oddělení hasičském, při čemž svou horlivost a dovednost osvědčil tak, že se mu dostalo netoliko vyznamenání poroty výstavní, nýbrž i pochvalného diplomu Č. Ú. j. h. markrabství Moravského.

Vavřinec Kožušníček.

V. Kožušníček narodil se dne 10. srpna 1851 v Křelově, obci to asi půl hodiny vzdálené od Olomouce. Otec jeho byl tam kovářem a velké starosti o devět dětí nedovolovaly mu, by Vavřinec mohl dáti na studie. Nicméně přece v pečlivosti otcovské, aby synek osvojil si pro budoucnost znalost němčiny, poslal jej do německé školy v Olomouci, když byl dříve do 12. roku navštěvoval obecnou školu v Křelově. Vráť se domů vstoupil k otci — poslušen jeho přání — za učenníka, ač byl by raději se oddal obchodu. Však již po roce ztratil dobrého otce a odebral se proto na doučenou k svému nejstaršímu bratru Janovi, který již od roku 1861 jako mistr kovářský usazen byl v Holici u Olomouce. Využiv se, odešel do světa, aby se v jiných dílnách zdokonalil; bylo to právě v roce světové výstavy vídeňské (1873). Vhodné této příležitosti nedal si nikterak ujíti mladík, po dalším vzdělání dychtící a přijal proto práci ve Vídni. Jeho první mistr pan Frant. Židlický, takto upřímný Čech, záhy seznal dobré srdce a jeho touhu po vzdělání, jako pravý otec přispíval jemu užitečnou radou ve všem. Zejména výstava byla mladému Kožušníčkovi bohatým zdrojem vždy nových vědomostí pro život. Kdykoli prázdna naskytovala se jemu chvíle, neubíjel ji nikdy bezúčelnou zábavou, nýbrž spěchal buď na výstavu nebo jinak se vzdělával. Na vyzvání svého bratra vrátil se po roce, aby jako dílovedoucí spravoval jeho kovárnu v Holici, kterou však již za 3 léta koupil. V r. 1882 pojal za manželku dceru váženého rolníka p. Krempa v Holici, Annu.

Ačkoli se jemu jako majiteli výnosné kovárny dobře dařilo, přece podnikavý jeho duch toužil dále. Jak již řečeno, bylo jeho touhou stát se obchodníkem. A skutečně zařídil si r. 1885 při své kovárně obchod s uhlím. S malým začal kapitálem, ale veškeré finanční úsně, které jej mnohdy svíraly, šťastně vždy překonal důmyslem, podnikavostí a — solidností. A právě tato poctivá práce, kterou v odkaz zanechal jemu pečliví rodičové a která vodítkem byla mu v každém jednání stejně tak pomocníku a později mistru kovářskému jako obchodníku, přinášela své požehnání ve výsledcích. V r. 1891 rozšířil si obchod svůj v Holici novým skladištěm, k němuž vystavěl dům obývací, hospodářské stavení a také odbočku vlečné dráhy. Později zařídil skladiště na nádraží místní dráhy u »města Olomouce«, rozšířil obchod také na zboží stavební, umělá hnojiva a hosp. potřeby a konečně převzal také skladiště uhlí v Prostějově. Při takovém rozšíření velkoobchodním bylo ovšem nutno zříditi v Olomouci pisárnu.

Poctivcem zůstal v řemesle i obchodě, věrným synem zůstal i svému národu. Ve škole německé v Olomouci naučil se němčině, ve Vídni osvojil si mnoho zkušeností, ale ani německá škola, ani Vídeň nezviklaly v něm jeho vlastenecké přesvědčení. Ba naopak. Vráť se z Vídně do Holice s mladickým nadšením zahájil činnost svou ve prospěch naší věci národní. Vylíčovatí jeho požehnanou činnost v tom směru bylo by věru obšírně, dostačí, řekneme-li pravdu, že všude tam, kde jednalo se o věc národa, Kožušníček vždy byl na místě prvním.

K upřímné jeho lásce k vlasti družila se vždy obětavá láska k bližnímu. A tu vidíme jej předně jako — hasiče s tělem a duší. Na jeho podnět založen byl v roku 1884 v Holici spolek hasičský, jehož náčelníkem jest Kožušníček až podnes. Též r. 1894 zvolen byl za zupního starostu hasičské jednoty č. VIII. okresu Olomouc-Sternberk, jejíž byl dříve prvním dozorcem. R. 1889 zvolen do výboru »Č. Ú. j. h.« a v roku 1897 do výboru Podporovací pokladny hasičské pro Moravu.

Obětavě vidíme jej dále působiti v nemocenských pokladnách. V r. 1885 byl při organizování společenstev řemeslných zvolen za předsedu společenstva okresu Olomouckého, v r. 1887 za předsedu nemocenské pokladny. Funkce tyto však složil, když se vzdal řemesla kovářského. V r. 1897 byl však již opět zvolen předsedou okresní nemocenské pokladny pro okres olomoucký a brzy na to členem výboru zemské jednoty okresních nemocenských pokladen pro Moravu a Slezsko.

Nesmíme tuto opomenouti také jednu neocenitelnou zásluhu Kožušníčkovu. Těžce nesl toho, že čeští obchodníci v Olomouci a okolí nemají žádného sdružení. Jeho neunavné činnosti konečně podařilo se v r. 1895 zaříditi klub »Českých obchodníků v Olomouci«, jehož Kožušníček stal se prvním předsedou.

Jak jsme již uvedli, v každém jednání byla Kožušníčkovi vodítkem jen poctivá, nezištná láska k vlasti i bližnímu. Lásku tu a velké jeho zásluhy poznali všichni, zvláště však ti, v jejich středu on dlel. V nezištné důvěře zvolili si občané holičtí Kožušníčka v roku 1894 do obecního zastupitelstva a v roce minulém za předsedu místní školní rady. Tamnější sbor dobrov. hasičů zvolil jej svým čestným členem a týmž významným poctil Kožušníčka za jeho zásluhy také hasičský sbor ve Chvalkovicih.

Různých ještě spolků jest Kožušníček členem, všude činným, obětavým a — všeobecně váženým. S těmito city vážnosti, úcty a vděčnosti končíme i my ve zbožném přání: »Kéž zachová jej nám Bůh ještě dlouhá léta!«

František Vilím.

Narodil se v Lomnici u Jičína v Čechách dne 29. ledna 1859, kdež vychodil i obecnou školu. Přesdliv s rodiči svými do Rychnova n. Kn., navštěvoval tam 4 třídy gymnasiální, potom učitelský ústav v Brně, kdež r. 1878. obdržel vysvědčení dospělosti. Po dvouletém podučitelování dosazen za učitele do Věnova (polit. okres Novoměstský), kdež plných 14 roků působil. Zde také počíná se objevovati práce jeho na poli hasičském.

Založiv sbor místní, věnoval tomuto všechn svůj prázdný čas, s ochotou vzácnou vyhověl přáním obcí jiných a pomáhal i tam sbory zakládati. O jeho horlivosti svědčí i přemnohé diplomy čestného členství, jež za nezištnou práci svou obdržel. V době, kdy bylo hasičstvu nejméně pomoci třeba, stál s malým hloučkem přátel na svém místě; byl účasten při založení župní jednoty pol. okr. Novoměstského, zvolen do výboru, později za náměstka starosty a r. 1891. starostou župy.

Sborům hasičským, jež potácely se ještě slabostí dětskou, uměl výmluvnými slovy a především výmluvnějším příkladem vdechovati život, nadšení, způsobem, jenž vynucuje úctu a uznání u přátel i nepřátel jeho. Účastníci sjezdů has. znají jej dobře, jeho slova uměla bodat i rozechřívati, ale nikdy pochlebovati. Měl vždycky dosti odvahy a poctivosti říci pravdu tam, kde ji v jakémkoli směru říci bylo potřebí. Vždy jako neunavný starosta neohroženě tlumočil tyto snahy účinných hlubokou pravdou i hlubokou láskou prochnutých řečí.

Kromě toho platně přispěl k utužení vlasteneckého ducha v hasičstvu našem články svými; sepsáním »Památníku« zachovati hleděl památku mužů o sbory naše zasloužilých.

Pro milou svou povahu, skromnost a pili oblíben mezi hasičstvem i občanstvem. A že dosud důvěry v hasičstvu požívá, jest důkazem, že opětně za starostu zvolen, ba i do výboru Č. Ú. J. povolán a že na rozdělení župy tak velké se nepomýšlí.

Josef Jančík.

Josef Jančík, městský tajemník, narodil se dne 16. října 1854 v Kojetíně; absolvoval nižší reálku a obchodní školu, v r. 1874 odveden byl k 3. pluku pěšímu.

Týž zvolen náměstkem velitelovým ve valné schůzi dne 30. dubna 1884, od kteréž doby tento čestný úřad zastává. Činným členem jednoty stal se dne 5. února 1878 a vstoupil ku oddělení lezeckému, kdež zvolen četařem; r. 1888 zvolen za člena výboru župy III. a r. 1890 zvolen I. župním dozorcem této župy, kterýžto úřad dosud zastává. Od r. 1894 zasedá ve výboru České Ústřední jednoty hasičské markrabství Moravského.

Josef Koupil.

Josef Koupil, člen výboru Č. Ú. j. h. mark. Moravského a zakladatel župní jednoty hasičské okresu Litovel-Unčovského č. XXIII, narodil se 19. září 1856 ve Vilémově, kde navštěvoval obecnou školu, načež vstoupil do hlavních škol v Unčově. Po ukončených studiích věnoval se obchodu, při kterém pobýv 12 roků, převzal od svého otce obchod se smíšeným zbožím ve Vilémově. V roce 1881 dal podnět ku založení sboru dobrovolných hasičů ve Vilémově. Povzbuzení toto působilo u občanstva a sbor byl v krátké době utvořen a hned při první volbě byl jednohlasně volen za náčelníka, kteráž místo dosud zastává.

V roce 1893 vybil oběžníkem stávající sbory okresu Litovel-Unčovského ku utvoření župní jednoty hasičské. Myšlénka ta padla na dobrou půdu, neb většina sborů se vyslovila pro utvoření župní jednoty. Za tou příčinou byla Koupilem svolána ustavující valná hromada dne 17. září 1893 do Odrlic, kde župní jednoty byla v život uvedena. Dlužno konstatovati, že při první volbě byl volen J. Koupil jednohlasně za starostu, kterouž funkci s neunavnou pílí dosud zastává. Jest po dlouhou řadu let obecním radním ve Vilémově a účastňuje se ve všech vlasteneckých podnících.

Rudolf Kalovský.

Rudolf Kalovský, náčelník sboru hasičského v Kojetíně, zastává tento čestný úřad ode dne 29. dubna 1883 a jest činným členem v jednotě od jejího založení. Byl z počátku obyčejným lezcem, pak zbrojmistrem, četařem lezců, na to náměstkem velitelovým a konečně stal se náčelníkem sboru. Zjistě jest to muž na pravém místě, neboť prodělav všechny fáse jednoty, osvojil si tolik vědomostí odborných, že jednoty na jeho činnost může býti hrda. Povznesl jednotu kojetínskou na místo předních jednot moravských. Zasluhu nepopíratelnou má též o to, že německé velení jednoty změněno v české. Týž však nezůstá činným pouze ve středu svých spolubratrů hasičů, nýbržrazil všude cestu dobrodějným spolkům našim. Toho důkazem jest založení župní hasičské jednoty střední Moravy, jejímž předsedou nyní jest. Když v roce 1883 na podnět Tita Kršky zřízena byla Ústřední Jednota moravsko-slezských dobrovolných sborů hasičských, tu

zasadil se všemožně o zmožnění této jednoty a odměnou za zásluhy ty stal se členem výboru jejího, v kteréžto hodnosti do r. 1894 setrval. V r. 1897 zvolen pak za druhého místopředsedu. Jest též členem výboru společenstva všeobecné Podporovací pokladny dobrovolných hasičských sborů a organizovaných sborů hasičských na Moravě. Pro zásluhy o věc hasičskou jest čestným členem mnoha jednot a jediným čestným členem jednoty kojetínské. Narodil se dne 17. dubna 1839 na památném Velehradě. V r. 1842 přišel se svým otcem do Kojetína a zde provozoval otec jeho živnost kominickou. Navštěvoval obecnou školu a pomáhal otcí při jeho živnosti. V r. 1860. odveden k dělostřelectvu, kdež stal se poddůstojníkem a byl r. 1869. od vojska propuštěn. Súčastnil se r. 1866 války proti Prusku. Po propuštění od vojska převzal živnost kominickou po svém otcí, kterouž až dosud provozuje a jest členem mnoha spolků a požívá všeobecné vážnosti, byl též obecním radním a jest dosud členem obecního výboru. Příštím rokem dosáhne čtvrtstoletí své hasičské činnosti a tu nejen členstvo jednoty, ale i město Kojetín uzná jeho blahodárnou činnost na poli humaním.

Josef Kotek.

Josef Kotek narozen dne 25. dubna 1850. v Rožnově na Moravě. Již jako student byl horlivým pořadatelem divadelních představení v rodišti a jeho okolí, které měly tehdejší nemalý vliv na probuzení a uvědomění národní před rokem sedmdesátým. Stav se roku 1871. učitelem v Uher. Brodě, působil i zde s nemalou horlivostí, jsa podporován předáky uhersko-brodskými v zařizování ušlechtilých zábav, zvláště divadelních představení a založení Občanské Besedy. Svou horlivostí popudil nejednou proti sobě panující německou stranu v Uher. Brodě — byl z bytů vypovídan a disciplinárně stíhán.

Když v r. 1876. zřízen byl v Uh. Brodě dobrovolný hasičský sbor — ovšem německý — stal se jeho cvičitelem a r. 1879. po odchodu svým z Uh. Brodu do Záhorovic, jmenován pro své zásluhy jeho čestným členem. Když r. 1882 zřízen byl v Bojkovicích dobrovolný hasičský sbor, byl jeho cvičitelem a docházel po čtyři léta do městečka hodinu vzdáleného skoro každou neděli ku cvičení. Sbor zmíněný oceniv jeho zásluhy jmenoval jej r. 1897. svým čestným členem. Tak jako v Uh. Brodě i zde horlivě působil ve čtenářském spolku »Svatopluk« v Bojkovicích, zvláště ale v pořádání divadelních představení. R. 1885. byl cvičitelem dobrov. hasičského sboru v Komné a od r. 1892. ve svém působišti Záhorovicích. R. 1894. dne 3. května zvolen při schůzi delegátů v Brně do výboru Č. Ú. J. H. a téhož roku i zástupcem učitelstva v c. k. okresní školní radě v Uh. Brodě. Při valné schůzi delegátů dne 27. června 1897. v Brně obývané zvolen opět do výboru Č. Ú. J. H.

Stoje takřka u kolébky župní hasičské jednoty, provázel ji plodnou prací svou až k nynějšímu jejímu rozvoji. Nebylo jedné slavnosti hasičské v okrese, na které by nebyl bral činné účastenství. Zejména při posvátném obřadu svěcení stříkaček svou úchvatnou řečí vzbuzoval řevnivost nejen u přítomných sborů, nýbrž i občanů sousedních, pobádaje je v závodění u zřizování dobrov. hasičských sborů. Tím možno si jen vysvětliti, že myšlenka tak humaní nalezla ohlasu i v nejzastrčenějších horských a méně zámožných obcích.

Vilém Valníček.

Vilém Valníček narodil se z měšťanských rodičů ve Slavkově roku 1855. Odbyv povinnou městskou školu, vstoupil co praktikant do strojnického závodu svého otce. Již co mladistvý jinoch jevil velký zájem pro život spolkový a veřejný. Co 17letý mladík vstoupil v řady Sokola Slavkovského a od 15. roku věku svého působí co horlivý divadelní ochotník a co takový těší se všestranné oblibě. V roce 1883 o světové výstavě poslal jej otec do Vídně ku zdokonalení se ve svém povolání, kde dva ročníky »Langovy průmyslové a strojnické školy« s prospěchem absolvoval. Když odveden byl k vojsku, vyžádal si, by vřaděn byl do ženijního pluku, kde přidělen byl po vojenském výcviku k oddělení vojenské požární výpravy v Krakově, kde jeho působnost hasičská započala. Roku 1878 byl však odvolán a súčasně se co šikovatel okkupace bosenské, začal byl válečnou medailí vyznamenán. Po navrácení se z vojny působil v továrně Schmidově v Simerinku u Vídně, kde opět vstoupil v řady hasičů a sice byl členem ochranné stanice tovární, kde zároveň co četař člunového oddělení v poslední době působil.

Po smrti svého otce převzal závod strojnický ve Slavkově a ihned vstoupil do řady hasičstva svého rodiště, kde plných 14 roků vzorně a neunavně působí. První hodností byl počten co zbrojmistr, rok na to stal se velitelem stříkačnicků a za dva roky náměstkem velitele a dozorcem IX. župy. V této hodnosti vyvíjel zvláštní úspěšnou činnost, pořádaje v obvodu župy poučné přednášky, které se těšily velkému účastenství nejen hasičstva, ale i kruhů občanských a rozvoj našeho hasičstva fedrovaly. Čtyři roky na to zvolen velitelem svého sboru a súčasně také starostou župy IX. — V. Valníček je členem výboru Č. Ú. j. h. markrabství Moravského, kde rovněž několik roků působí. Týž jest čestným členem mnoha hasičských sborů své župy, což jest pro něj jistě vyznamenáním a důkazem jeho vzorné činnosti a lásky, kterou chová pro věc humaní.

Antonín Iglo.

Antonín Iglo, kontrolor velkostatku, narozen 16. srpna 1864. ve Staré Vsi u Brušperku na Moravě. Navštěvoval národní školu ve Veselčce a v Telči vyšší realku; pak absolvoval v Píerově hospod. školy.

V roku 1883 nastoupil službu u J. Excel. pana hraběte Podstatského z Lichtensteinů co praktikant; v r. 1887 stal se adjunktem velkostatku ve Studené a v r. 1897 u téhož velkostatku kontrolorem. K hasičstvu přistoupil v r. 1888. kdy byl zvolen podnáčelníkem sboru has. ve Studené; následujícího roku 1889 zvolen pak náčelníkem téhož sboru. V této hodnosti zůstal až do r. 1890, kdy zvolen za předsedu sboru, což až doposud zastává. V župním výboru je od založení XX. župy a r. 1893. zvolen místostarostou této župy. V ústředním výboru zasedá od r. 1897. Jak ve výboru župním tak ve výboru ústředním vyniká nevšední píli a dobrými úsudky. —

K.

Dr. Julius Kofránek.

Dr. Julius Kofránek, narozen 25. května 1848 v Ledči v Čechách, nabyl školního vzdělání na hlavní škole v Chrudimí, pak na akadem. gymnasiu a na vys. školách pražských. Soudní praxi a část advokátní praxe odbyl v Praze a vstoupil r. 1872 co koncipient do kanceláře Dr. Josefa Sobotky, advokáta v Telči; po té r. 1877 usadil se co advokát v Třebíči.

Přůpravu k jeho činnosti veřejné dlužno hledati v Telči. Tam založil na podnět zesnulého již profesora Josefa Filipka dosud trvající tělocvičnou a hasičskou jednotu »Sokol«, jehož téměř po pět roků byl jednatelem. Byl činným při obecních volbách, při nichž konečně povalena strana poněmčilých a národně lhostejných. Zastával úřad ředitele záložny a byl přijat do obecního svazku v Telči.

Přesídliv v říjnu r. 1877 do Třebíče, ujal se Dr. Julius Kofránek ve spolku s nezapomenutelnými obětavými pracovníky ve věcech národních Dr. Janem Hanělem, Ignátem Přerovským, Aloisem Hasskem, Dr. Ant. Blahovcem, J. F. Kubešem a jinými nesnadného úkolu, vymaniti město Třebíč z nadvlády německé, což se konečně r. 1882 po dlouhém namáhání a krutých bojích podařilo. Ještě za doby, kdy národní strana v obecním zastupitelstvu byla v menšině, totiž r. 1879, zvolen byl obecním radním, kterýžto úřad doposud zastává.

Ježto nebylo možno získati Čechům většiny v tehdejších (dosud trvajících) obecních has sboru (freiwillige Feuerwehr), založil Dr. Kofránek r. 1879 spolu s Frant. Dreyschuchem, obecním lékařem, a Karlem Tebichem, stavitelem, český dobrovolný sbor hasičský »tělocvičná a hasičská jednota v T.«, který později též se stal obecním sborem. Po všechna leta až dosud jest týž jeho náčelníkem a po čtyři leta starostou župní jednoty pro polit. okres Třebíč-Náměšť.

Kromě toho věnoval Dr. Kofránek činnost svou v rozsáhlé míře jiným spolkům, zastává funkci místopředsedy a předsedy hospod. spolku Třebíčského, předsedy měst. besedy, člena ředitelstva spořitelny a první obč. záložny v Třebíči.

R. 1884 zvolen Dr. Kofránek poslancem na sněm zemský za města Třebíč a Velké Meziříčí. Po uplynutí šestiletého období sněmovního ustoupil dvor. radovi Dr. Ant. rytíři Mezníkovi a když týž po ukončeném dalším období sněmovním volbu do sněmu více nepřijal, zvolen roku 1896 opět jednohlasně za jmenovaná města zemským poslancem.

Emanuel Dvořák.

Narodil se dne 5. dubna r. 1851. v Křetině, kdež otec jeho měl rozsáhlé hospodářství a mimo to též veliký závod kamenický. Vychodiv obecnou školu v Křetině vzdělával se dále na realce v Brně. Tu však stihla jej krutá rána. Otec zemřel a on nucen byl opustiti studia a vrátiti se, jsa nejstarším z deseti pozůstalých dětí domů, kdež jej očekávala práce a starost na jinocha 16letého příliš velká. Nejen starost o hospodářství a kamenictví, ale i péče o četné sourozence, bratry a sestry spočívala na bedrách jeho. Než zvyklý jsa od útlého mládí pilné práci a přísnému pořádku, překonal i tyto obtíže a postaral se o dobré zaopatření všech svých sourozenců. Však i závod kamenický svojí přičinlivostí a svědomitostí rozšířil a zvelebil tak, že směle může počítán býti mezi první velkozávody toho druhu na Moravě. Rozsáhlé své hospodářství zvelebil tou měrou, že jest skutečně vzorným. Na několika výstavách hospodářských vyznamenán byl první cenou. Hospodářský spolek Boskovický, uznáváje jeho zkušenosti v hospodářství a zásluhy o pokrok rolnictva v hejtmanství Boskovickém, zvolil jej r. 1873. členem výboru a r. 1895. tajemníkem. Však i občané Křetinští dovedli oceniti jeho vzácné vlastnosti jako nestranného a přímého muže, zvolivše jej r. 1885. starostou obce, od kteréž doby úřad ten ku blahu a prospěchu obce stále zastává. Jako člen místní školní rady stará se pečlivě o školu a štědře podporuje každoročně chudou školní mládež. Za něho rozšířena škola na trojtrídni. Od r. 1886. je Em. Dvořák též předsedou kontrib. záložny Křetinské, od r. 1884. členem silničního výboru okresu Kunštátského, od r. 1885. předsedou

kostelního výboru v Křetině. Na podnět jeho a bratra jeho Rudolfa Dvořáka, c. k. prof. v Brně, zřízen čtenářský spolek, jehož Em. Dvořák je předsedou. — Maje vždy na zřeteli dobro a prospěch obecný, zajímal se vždy o instituce, které k tomu směřují, a hleděl zavést je též ve své rodné obci. Mezi tyto instituce patří též hasičství. Jeho přičiněním založen r. 1886. dobrovolný has. sbor, společný Křetinu a nedalekému Bohuňovu.

Em. Dvořák byl jeho prvním předsedou a jest jím až do dnes. Než staral se, když již v obou obcích byl dostatečný počet členů, aby sbor ten rozdělen byl ve dva samostatné. Snaha ta korunována dobrým výsledkem a r. 1891. zřízen samostatný sbor v Křetině, ježž všemožně nejen jako předseda sboru, ale též jako starosta obce podporoval a podporuje. Přičiněním jeho zakoupena r. 1891. sboru nová, důkladná stříkačka a r. 1893. zřízeno řádné ležiště. On sám přičinil se, aniž by s tím kdo jiný citelně byl obtížen, že všechno nářadí a výzbroj sbírkami bylo pořízeno. V obecním zastupitelstvu vždy pamatuje na has. sbor, kterémuž se každoročně dostane od obce značné podpory. — Snahy jeho o zvelebení hasičství uznány nejen členy sboru Křetinského, ale i jiné sbory přesvědčily se o jeho přičinlivosti v této instituci a zvolili jej roku 1889. náměstkem starosty župního. V r. 1893. zvolen pak starostou župní jednoty Boskovické, v kteréžto hodnosti až podnes ku rozkvětu hasičství v naší župě platně a prospěšně působí. Než on stal se předsedou bylo mnoho sborů divokých a jiné, které chtěly dílo těžko zbudované, naší župní jednotu, bourati. však jeho přičiněním a vlivem celistvost župy zachována. R. 1894. zvolen do výboru České Ústř. jednoty. — Emanuel Dvořák je znám jako muž práce, který neleká se žádných obtíží, jedná-li se o věc dobrou, a proto směle možno doufat, že i na dále naši myšlenku, myšlenku hasičskou, ze všech svých sil bude podporovati.

Josef Šolta.

Jan Buják.

Jan Buják, narozený 3. října 1852 v Hošťálkově na Vsacku, studoval celé vyšší gymnasium v Těšíně a Uh. Hradišti a působí na obecných a měštanských školách Vsetínských jako učitel a správce průmyslové pokračovací školy plných 22 let.

Členem místní has. jednoty je od r. 1882 a spravuje a řídí osudy její více nežli desetiletí. Při zřízení Valašské župní jednoty, zvolen jejím úřadujícím náměstkem a později starostou.

Od doby změny stanov Č. Ú. j. h. jest členem jejího výboru a zastupuje Holešovskou a Valašskou župu č. 28. a 32. V poslední době zvolen i do výboru zemské nemocenské pokladny hasičské.

Že těší se vážnosti u spoluobčanů v místě, svědčí okolnost, že působí celou řadu let v Občanské záložně na Vsetíně jako spolučlen ředitelstva a že ve 30tičlenném zastupitelstvu obce města Vsetína zaujímá místo.

Krška.

Edvard Steinmetz.

Edvard Steinmetz, syn mlynáře ve Výmyslicích, okres Mor. Krumlovský, nar. 11. března 1844, studoval v letech padesátých reálné školy ve Znojmě. Odbýv reálku věnoval se živnosti mlynářské. V letech šedesátých soustředil kolem sebe kroužek čtení milovníků mužů a založen hlavně přičiněním Steinmetzovým »Čtenářský spolek ve Výmyslicích«, jehož předsedou až podnes jest. Roku 1871 přikročeno ku zařazení občanské záložny ve Výmyslicích, ježž hlavním zakladatelem byl Steinmetz. V uznání za to zvolen byl pokladníkem, kteréž místo podnes zastává.

Roku 1872 převzal od rodičů svých hospodářství a byl při příštích obecních volbách zvolen do výboru obecního, kteréž místo až dosud zaujímá. V té samé době zvolen do místní školní rady, jejíž předsedou dlouhá léta byl. V r. 1879 vyšlo od c. k. politického úřadu vyhlášení na všechny větší obce v okrese, zda chtějí založit dobrovolné sbory hasičské. Z celé obce přihlásili se jen dva: Steinmetz a Ištvan a pak věc ta zase odložena.

Když byly zřizovány zdravotní obvody, zvolen za zdravotní obvod Krumlov-Rakvice, pozůstávající z 13 obcí, co starosta sboru vyslancem tohoto obvodu a jest jím až doposud. R. 1890 zvolen do silničního výboru Mor.-Krumlovského. V r. 1894 založen sbor dobrovolných hasičů ve Výmyslicích, při čemž se Steinmetz v přední řadě co činný člen účastnil a zvolen za pokladníka, kterýmž až dosud jest. Na to se účastnil sjezdu župy Jihlavské, jež se v Jaroměřicích odbyval. Zde usneseno, aby se rozsáhlá župa Jihlavská rozdělila na tři župy a sice: Jihlavskou, Znojemskou a Krumlov-Hrotovickou. Při vykonaných volbách na sjezdu poslednější župy v Rouchovanech zvolen Steinmetz za starostu župy XXIX. a jest jím až doposud. Při valné hromadě Ústř. jednoty hasičské v Brně r. 1897 zvolen byl do výboru Ústřední jednoty této.

I v politickém životě ho vidíme vždy v popředí, zejména v čas voleb do říšské rady a zemského sněmu. Tu vždy v čele hloučku našich věrných proti přesile německé bojoval, bohužel do zemského sněmu marně. V hospodářském spolku Mor.-Krumlovském, jehož členem jest, účastní se všech prací. V domácím kruhu obecním podporuje vše dobré a krásné.

Vilém Karger.

Vilém Karger, narozen r. 1856, navštěvoval národní školu v Lesnici, pak studoval české vyšší gymnasium v Olomouci, kde r. 1878 maturoval. R. 1878—79 sloužil jako jednoroční dobrovolník, r. 1880—82 studoval práva na německé universitě v Praze. Zanechav studií převzal po otci hospodářství, které do dneška spravuje. Roku 1894 byl zvolen za starostu župy č. VII., kterýž úřad doposud ku všeobecné spokojenosti zastává. R. 1897 byl zvolen za člena Ústředního výboru. Vilém Karger jest též starostou obce.

Josef Nekoksa.

Josef Nekoksa, t. č. starosta XX. has. župy, majitel mlýna, koupelen a velkoobchodník dřevem ve Velkém Újezdě u Olomouce, narodil se v Daskabátě, vsi to mezi Vel. Újezdem a Olomoucí z rodičů rolnických r. 1861. Do 10. roku navštěvoval českou školu obecnou v Doloplazích, pak byl dán do Kozlova na školu německou a po krátké době navštěvoval školy měšťanské v Olomouci do 14. roku. Přišel domů vypomáhal rodičům při polním hospodářství. V 21. roku byl odveden ku 54. pěšímu pluku. Jelikož té doby byl již majitelem mlýnu a hospod. statku ve Velkém Újezdě, byl ku žádosti otcově přesazen ku 17. praporu zemské obrany do Hranic. Po dvouměsíční úspěšné službě vojenské byl co četář poslán příznivcem svým p. majorem Marksem do kadetní školy brněnské pro zemskou obranu k dalšímu vzdělání. Ze však vedení mlýnu, pily a celého hospodářství otci jeho s nemalou obutí bylo, povolal syna Josefa orčt z Brna, by vedl správu celého statku, což on také učinil. Jsa již záhy přesvědčen o nutnosti has. sborů v obcích, zřídil pomocí jiných již r. 1881 dobrovolný has. sbor v městysi Velkém Újezdě a stal se jeho velitelem. Při založení župy XXII. pro soudní okresy Hranice-Lipník zvolen roku 1892 členem výboru župního, r. 1896 předsedou a r. 1897 i přehlízkitelem župním. Čestné úřady tyto se vši svědomitostí a obětavostí zastával a zastává až dosud. Svou mírnou a přímou povahou došel oblíbenosti všestranné a byl r. 1890 zvolen do obecního představenstva v městysi Vel. Újezdě, kde až dosud pro blaho obce činně pracuje. Jest předsedou zdravotní komise pro obvod a okolí Vel. Újezda, předsedá dále všem místním spolkům jako: spolku pěveckému, ochotnickému a j. Co člen mnoha okolních spolků, zvláště hospodářských a dobročinných, podporuje tyto ze všech sil svých hmotně i mravně.

Josef Dufek.

Josef Dufek, odborný učitel a jednatel Ústřední jednoty hasičské, narodil se roku 1858 v Uhřinově u Velkého Meziříčí. Obecnou školu navštěvoval ve svém rodišti a ve Vel. Meziříčí. Odbyl nižší třídy českého gymnasia v Brně a tamtéž 4 ročníky českého pedagogia. Zkoušky pro školy obecné konal v Brně a pro školy měšťanské v Praze. Byl 1 rok učitelem v Kulitově (okres boskovický), 8 $\frac{1}{2}$ roku ve Lhotkách u Vel. Meziříčí a 12 roků ve Vel. Meziříčí. Velmi činným byl při učitelské výstavě v Brně, pořádané roku 1892 při zemské konferenci učitelstva, při níž vystavil velmi cenné práce z oboru zeměpisu, zač se mu dostalo pochvaly od odborníků. Byl jedním z prvních pracovníků a členem redakčního odboru při krajské národopisné výstavě ve Velkém Meziříčí roku 1893. Při té příležitosti sepsal spis »Naše Horácko jindy a nyní«. Za svou mravenčí práci při této skvostné výstavě odměněn čestným diplomem. Od května roku 1895 jest horlivým spolupracovníkem »Ochrany Hasičské« a jednatelem Ústřední jednoty hasičské. Jeho literární činnost hasičská počíná od roku 1891., kdy pomáhal sepsati »Úlohy dobrovolných sborů hasičských a okresních pojišťoven hasičských«.

Josef Janoušek.

Nemůžeme přejíti mlčky muže o rozkvět hasičstva a hasičské literatury zasloužilého, jenž mnoho roků náležel do výboru ústředního a jen následkem svého povolání a přesídlení své činnosti vzdáti se musel, protož věnujeme muži tomuto zaslouženého místa mezi předáky hasičskými.

Josef Janoušek narozen 13. března 1849 v Josefově v Čechách, studoval vyšší gymnasium v Hradci Králové a filosofickou fakultu university pražské, kdež věnoval se studiu filosofie, matematiky a fysiky. Působiv r. 1874/5 na c. k. ústavu učitelském v Brně, jmenován byl r. 1875 professorem při c. k. ústavu učitelském v Příboře, kdež po 20 let působil. V tu dobu spadá též jeho činnost hasičská. Zřídil za přispění obětavého kaplana tamějšího P. Ant. Stojana, nyní faráře, konsistorialního rady v Dražovicích, pak tamějšího učitele, nynějšího řiditele v Mor. Ostravě Rudolfa Ludwiga, český sbor hasičský v Příboře roku 1881, byl až do svého odchodu jeho náčelníkem. V krajině té založil župní jednotu hasičskou pro severovýchodní Moravu r. 1884, jejíž starostou byl až do r. 1894. Po rozdělení této župy byl starostou župy Kravařské okresu Novo-Jičínského až do r. 1895. Téhož roku povolán byl za profesora na c. k. ústav učitelek do Brna. Od roku 1885 až do roku 1895 zasedal ve výboru Ústředního jednoty mor.-slez. dobrov. sborů hasičských, kdež byl druhým náměstkem starostovým; byl též členem výboru „Podporovací pokladny hasičské“. Roku 1878 účastnil se jako důstojník válečné výpravy bosensko-hercegovinské.

Za své zásluhy o zřízení sborů hasičských v severovýchodní Moravě byl jmenován čestným členem župní jednoty pro severovýchodní Moravu, župy Kravařské a Valašské, dobrovolných sborů hasičských v Albrechticích, Velkém Petřvaldu, Rybím a Rychalticích čestným členem a čestným velitelem v Příboře.

I.

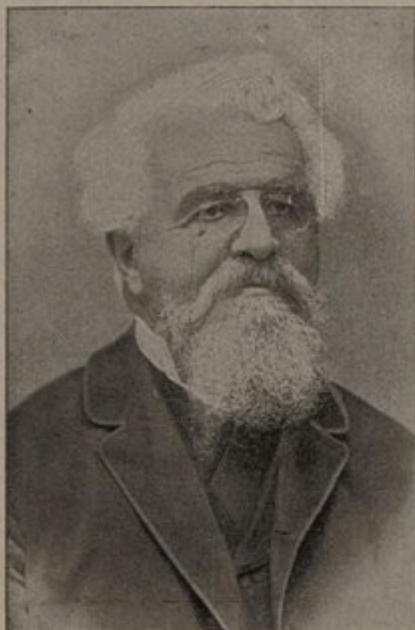
ŽUPA TIŠNOVSKÁ

Okresní město Tišnov, sídlo župy čís. I.

Skupina (delegátů) výboru župy čís. I. (Tišnov).

Al. hr. Serényi,
doživotní člen panské sněmovny, I. předseda
hasič. sboru Lomnického.

JUDr. V. Šílený,
Měský a zemský poslanec, nyní starosta
župy č. I.,
starosta sboru Třísovského

Otto hr. Serényi,
Měský a zemský poslanec, komv. J. V. císaře,
starosta sboru Lomnického.

Jos. Feigl,
panský zahradník, I. náčelník sboru
Lomnického.

Gustav Hoffmann,
t. ž. zahradnický pomocník, I. spoluzakladatel
sboru Lomnického.

Kronika I. hasičské župy Tišnovské.

Myšlénka zřizování dobrovolných hasičských sborů na tomto okrese vznikla prvně v městě Tišnově. Již r. 1874. činěny byly zmínky ve schůzích tehdejší sokolské jednoty na změnu této ve sbor hasičský. Z jara roku 1875. cvičili členové tohoto »Sokola« při nově koupené stříkačce a ve schůzi dne 10. října 1875 předčítány vypracované stanovy, které dnem 3. února roku 1876 čís. 2341. schváleny došly.

Současně asi jednáno bylo o zřízení dobrovolných sborů v Lomnici, Kuřimi a Nedvědicí. Sbor Lomnický vynohl prvně schválení stanov dnem 24. srpna 1875 čís. 23318. a jest tedy nejstarším sborem první hasičské župy; urozený pán *Alois hr. Serényi* (vyobr. na straně předešlé) byl prvním předsedou a pan *Josef Feigl*, panský zahradník (vyobr. na straně předešlé) prvním náčelníkem dobrovolného sboru první hasičské župy moravské.

Kuřim i Nedvědice předešly město Tišnov a k založení dobrovolných hasičských sborů dne 27. října potažmo dne 16. prosince 1875 schválené starovy cdbřžely. Do roku 1880. bylo v okrese 8 dobrovolných hasičských sborů, totiž: v Tišnově, Veverské Bytyšce, Čebíně, Doubravniku, Lipůvce, Nedvědicí, Kuřimi a Lomnici a touto dobou počalo vyjednávání o zřízení župní jednoty.

Práce této vřele se ujal při sjezdu dobrovolných hasičských sborů dne 29. června 1882 na Čebíně pan JUDr. *V. Šílený* (vyobr. na straně předešlé), člen dobrovolného sboru tišnovského a ním na den 6. srpna 1882 svolána zvláštní schůze delegátů k vypracování župních stanov. Schůze této byli přítomni pánové: *Josef Pallas* z Veverské Bytyšky, *František Ondráček* z Drásova, *Jan David* z Lažánek, *Augustin Kučera* a *František Večeřa* z Moravských Kynic, *J. Munzlinger* a *L. Rosl* z Nedvědice, *František Popel* a *Osvald Svoboda* z Kuřima, *František Slouka* a *František Perka* z Čebína, *Josef Zelinka* a *V. Šicha* z Předklášteří, *J. Keppert* z Doubravniku, *J. Palínek* a *B. Vejpusťek* z Lomnice, *František Svoboda*, Dr. *V. Šílený*, *L. Pokora*, *J. Hansel* a *J. Macku* z Tišnova. Schůzi předsedal pan *František Svoboda*, lékárník v Tišnově a zapisoval pan *Dr. V. Šílený*.

Panem *Drem V. Šíleným* sepsané župní stanovy při sjezdu dne 3. září 1882 na městských loukách v Tišnově za přítomnosti 289 hasičů, mezi nimiž 7 zástupců sborů okresu Bystřického, přijaty a tím usnešeno založení župní jednoty Tišnovsko-Bystřické.

Sjezdu účastnilo se četné banderium, vedené akademiky pp. *Frant. Zelinkou* z Tišnova, *J. Budem* z Brna a *J. Hromkem* z Lomničky a nesčíslné množství obecnstva v národních krojích pro hasičství nadšených.

Při sjezdu zvoleni byli pp. *Frant. Svoboda* z Tišnova (vyobr. ve skupině ústř. výboru) za předsedu, *N. Sýkora* z Bystřice za místopředsedu, Dr. *V. Šílený* za jednatele, *L. Pokora* za pokladníka, *Frant. Ondráček*, *Frant. Slouka*, *J. Janeček* z Bystřice a *Osvald Svoboda* z Kuřima a za výbory. Stanovy schváleny byly dne 28. prosince 1882 čí. 28341. Vůči dokonalé organizaci českých hasičských sborů na Moravě nedošlo ještě ku změně těchto stanov, ač již mnohokrát o nich jednáno bylo. Zřízením VI. hasičské župy Novoměstsko-Bystřické odpadly sbory okresu Bystřického od první župy.

Naše první hasičská župa účastnila se následovních sjezdů: V září r. 1876 v Brně dne 9. září 1883 ve Slavkově, dne 8. září 1893 ve Velkém Meziříčí, dne 3. května 1894 v Brně, dne 13. července 1897 v Brně, dne 10. září 1897 v Kojetíně, sjezdu hasičského v Praze, toho 16 členy následovních sborů: Lipůvka 8, Tišnov 5, Lomnička 2 a Veverská Bytyška 1 členem a obdržela při národopisné výstavě od Z. Ú. J. král. českého čestný diplom V r. 1890. doprovodily všechny k I. župě patřící sbory k věčnému odpočinku prvního předsedu Ú. J. dra. *Illnera* v Brně.

Vývin hasičství I. hasičské župy a činnost jednotlivých sborů znázorněn v připojené statistice, sestavené dle protokolů jednací knihy, dle níž odbýváno bylo 11 výborových a 11 župních sjezdů. Při sjezdech projednávány záležitosti župní a přednášeno a rokováno o odborných hasičských předmětech.

Sbor hasičský v Lomnici.

Obec Lomnice čítá 195 domů, krytých ponejvíce křídlicí. V obci jest továrna na vlněné a pletené zboží, pivovar a lihovar. Poloha obce a okolí jest hornatá. Sbor hasič. založen 24. srpna 1875. Prvním zakladatelem sboru byl *Alois hrabě Serényi*, majitel velkostatku, člen panské sněmovny atd., *Josef Feigl*, panský zahradník a *Gustav Hoffmann*, t. č. zahradnický pomocník. Hlavně poslední byl prvním cvičitelem a organisátorem.

Téhož času starostou obce byl *Josef Doubek*, měšťan lomnický. V obecní radě byli pánové: *Ferd. Rothschein*, obchodník, *Alois Matoušek*, krejčí, *Arnošt Brossig*, měšťan, *Jan Mihula*, obuvník, *Frant. Smolík*, krejčí, *Jan Kittner*, kovář, *Frant. Svehlík*, měšťan, *Jan Polanský*, měšťan, *Jan Bílý*, obchodník, *Bedřich Vejpustek*, měšťan, *Dominik Papoušek*, měšťan, *Jan Uher*, měšťan.

Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci poskytnutím veškerého peněžitého nákladu na hasičskou budovu stojící na náměstí, a propůjčením místa na tělocvičnu zdarma.

Prvním předsedou ve sboru byl *Alois hrabě Serényi*, majitel velkostatku, prvním náčelníkem *Josef Feigl*, panský zahradník, prvním jednatelem *Josef Lad. Hejl*, obecní tajemník. Sbor čítal tehdy 48 členů činných. Sbor trvá od roku 1875 t. j. 23 roků. Nyní jest předsedou *Oto hrabě Serényi*, zemský a říšský poslanec, komoří J. V. císaře, majitel velkostatku atd., náčelníkem *Eugen Běla*, měšťan lomnický a obecní tajemník, jednatelem *Ferdinand Rothschein*, měšťan lomnický a obchodník.

Členové sboru jsou dnes: *Eug. Běla*, měšťan, *Kratochvíl Josef*, měšťan, *Matoušek Alois*, měšťan, *Navrátil Hynek*, tkadlec, *Konrád Richard*, měšťan, *Buchta Alois*, tkadlec, *Mikula Alois*, měšťan, *Prostějovský Josef*, tkadlec, *Svoboda Frant.*, hostinský, *Pařil Josef*, tkadlec, *Doubek Josef*, měšťan, *Švehlík Alois*, tkadlec, *Šíkula Jan*, měšťan, *Tichý František*, tkadlec, *Zloch Jan*, měšťan, *Palínek Josef* obchodník, *Vejpustek Bedřich*, ředitel továrny, *Borkovec Alois*, starosta a měšťan, *Samuel Jan*, měšťan, *Crha Ed.*, měšťan, *Hejl Jakub*, zámečník, *Šídlo Václav*, měšťan, *Doubek František*, tkadlec, *Kamermaier Fil.*, tkadlec, *Cídl Alois*, tkadlec, *Vejpustek Bedřich*, tkadlec, *Kratochvíl Fil.*, měšťan, *Bazala Frant.*, stolář, *Čech Aug.*, měšťan, *Brodecký Jan*, kovář, *Fröhlich Frant.*, obchodník, *Humpolík Ant.*, měšťan, *Pleský Vilém*, hostinský, *Kudláček Josef*, tkadlec, *Uher Augustin*, stolář, *Valdhaus Josef*, obuvník, *Papoušek Frant.*, tkadlec, *Synek Ant.*, tkadlec.

Stroje má sbor následující: jednu čtyřkolovou stříkačku, jeden hydrofor, dvě berlovky, kolový žebř, nastrkovací žebř, 2 střešní žebře, 4 hákové žebře, 4 háky, 4 lopaty, 2 špičáky, 12 košů, mluvící stroj, 6 pochodní a výzbroj pro 40 mužů pro pád požárů, jakož i parádní oblek dle předpisu Ú. J. Cena inventáře 2053 zl.

Požárů účastnil se sbor po celý čas svého trvání 26, z nichž byly 2 komínové a 4 lesní. Podobizny zasloužilých mužů o sbor jsou uvedeny na str. 2.

Sbor hasičský v Nedvědicí.

Obec Nedvědice čítá 98 domů. Krytba jejich jest z polovice křídlicová a z polovice šindelová. Provozuje se zde rolnictví, hlavně ale tkalcovství a kamenictví (sochařství). Obec Nedvědice leží v údolí obklopeném lesnatými kopci. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1875. Prvními zakladateli sboru byli pánové: *Vinc. Svoboda*, mlynář, *Jan Moravec*, pokladník obce, záložný, *Ant. Vasler*, rolník, *Jan Kutta*, nadučitel. Tehdy byl starostou obce p. *Vinc. Svoboda*, mlynář. V obecní radě byli pánové: *Ant. Kottinský*, rolník a *Ant. Vasler*, rolník. Všichni byli sboru příznivci, což osvědčili svou činností ve prospěch sboru i peněžními příspěvky.

Prvním předsedou ve sboru byl *V. Svoboda*, mlynář, prvním náčelníkem *Ant. Vasler*, a prvním jednatelem *Jan Kutta*, nadučitel. Při založení sboru bylo 36 činných členů většinou řemeslníků. Sbor trvá nyní 23 roků.

Nynějším předsedou je *Frant. Hošek* (73 let star), provozuje v místě asi 50 let řeznictví, náčelníkem *Frant. Svoboda*, studoval nižší reálku a obchodní školu, nyní provozuje mlynářství, jednatelem *Jan Rosí*, studoval nižší gymnasium a učitelský ústav. Od r. 1891. působí jako učitel.

Členy sboru jsou dnes (jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou tučně tištěna): *Bednář Fr.*, tkadlec; *Čermák Fr.*, dělník; *Doubek Jan* a *Josef*, tkalci; *Havřík Alois*, dělník; *Havřík Antonín*, kamenník; *Hošek Jos.*, tkadlec; *Humpolíček J.*, obuvník; *Konvalinka H.*, tkadlec; *Kutta Sp.*, kamenník; *Míček Jan*, obchodník; *Procházka Jos.*, tkadlec; *Procházka V.*, tkadlec; *Rosí Frant.*, kamenník; *Rosí Karel*, kamenník; *Staněk H.*, krejčí; *Svoboda Gabriel*, tkadlec; *Šíkula V.*, tkadlec; *Špaček Fr.*, kamenník; *Špaček Stan.*, tkadlec; *Trpkoš Jos.*, kominík; *Vendolský Frant.*, zámečník; *Zabel Jos.*, krejčí.

Sbor má tyto stroje: Vozovou stříkačku, hadicový vůz (230 m. hadic), káru na žebře, posunovací žebř, operací žebř, 6 žebřů hákových, 10 žebřů střežových, 6 pochodní, 6 košů na vodu. Celý inventář jest v ceně 1800 zl.

Sbor účastnil se po celý čas trvání svého 28 požárů.

Sbor hasičský v Tišnově.

Město Tišnov, na západní části Moravy, obrodu vysočiny česko-moravské rozprostírá se na jižním úpatí hory Květnice 277 metrů nad hladinou mořskou, kotlinou na levém břehu Svarcavy, čítá 3500 obyvatelů. Na pravé straně Svarcavy leží obec Předklášteří, pozůstávající z 97 domů o 960 obyvatelích.

Krytba domů je ponejvíce křídlicová, nové domy břídlíkové, též se najdou asi tři budovy za městem pod slámou.

V obci provozuje se cukrovarnictví, papírnictví, koželužství po továrnicku, pálení kořalky, výroba dehtu a vápna a ostatní všechny živnosti po řemeslnicku; obchod ve velkém i malém. Obilní trhy jsou do dovozu a prodeje ječný z prvních na Moravě. Okres Tišnovský zaujímá 410 66 kilometrů a z největší části jest hornatý.

Dobrovolný sbor hasičský byl založen 10. října r. 1875, stanovy schváleny dne 3. února r. 1876. čís. 2341.

Bývalý starosta tělocvičné jednoty »Sokol« v Tišnově, pan *Karel Buchal*, učinil dne 10. října 1875 návrh na přeměnění této jednoty na tělocvično-hasičský sbor za přítomnosti 53 členů. Návrh přijat a vypracování sborových stanov svěřeno tříčlenné komisi, do níž zvoleni pánové: *Frant. Svoboda*, lékárník, MUDr. *Josef Petr*, lékař a *Jan Macků*, tehdy koželuž v Tišnově. Pozůstávající jmění tělocvičné jednoty sestávající z nářadí, jeviště a podobných předmětů v ceně 305 zl., odevzdáno bylo do správy sboru hasičského v Tišnově, původně pozůstávajícího z členů příslušných do města Tišnova a přilehlé obce Předklášteřské. Předklášteřští členi tvořili zvláštní četů a odpadli od sboru v roce 1882, kdy tam byl zřízen samostatný sbor. V tomto roce utvořeno v obci Lomničce čtvrt hodiny vzdálené, ku Tišnovskému sboru příslušné členské oddělení pod vedením četaře. V roce 1892 obec Lomnička zbudovala svým nákladem stříkačku a tak zřízen sbor samostatný. Dle původních stanov, které dosud vzhledem k všeobecným ustanovením hasičským opraveny nejsou, vede název tělocvično-hasičský sbor a k dosažení účelu podle § 3. pravidelně řízený tělocvik a jest tedy dosud spolkem ne čistě hasičským. V roce 1898 učiněn byl p. Janem Mackem, tehdejší řáčelníkem, návrh na změnu stanov v tém smyslu, aby vždy dočasný starosta města byl bez volby starostou a policejní komisař náčelníkem sboru, v čemž ostatní členi předvídali omezení práv členů a při valné hromadě návrh zamítli.

Téhož času byl starostou obce *Josef Hanšel*, obchodník v Tišnově. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Radové: Jan Oderský, obchodník, Jan Jorda, c. k. notář, Josef Baumann, pekař, Josef Neumann, měšťan; výboři: František Zelinka, kožešník, Dr. Gustav Vitásek, advokát, Matěj Hlávka, obchodník, Antonín Bílý, měšťan, František Pokora, stolař, Karel Drbal, krejčí, Jan Pavlů, tesařský mistr, František Müller, koželuž, Frant. Volávka, lesník, Josef Zenotty, kominík, Ant. Luchezi, měšťan, Jan Trantírek, hostinský, Max. Ševčík, ředitel školy, Ant. Kalendorský, obchodník, Jindř. Svítal, zámečník, Tomáš Bloudek, hostinský, Martin Máša, obuvník, Jan Zelinka, řezník.

Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi, což proukázali koupením dvouproutní stříkačky postavením hasičského skladiště i věže na obecní náklad, avšak výborem usnešený, roční příspěvek 50 zl. se sice každoročně staví do obecního prelimitáře, dosud se však nikdy nevyplatil.

Prvním předsedou ve sboru byl *František Svoboda*, lékárník, náčelníkem *Jan Macků*, koželuž, jednatelem JUDr. *Václav Šilený*, advokát. Téhož času byli členy pánové: Jan Macku, Karel Buchal, Hynek Zelinka, Josef Zelinka, Frant. Svoboda, Rudolf Filla, Josef Mašek, Jan Procházka, Josef Sedlák, Frant. Klátil, Jan Šlevr, Jan Štáta, Jan Hloužek, Josef Buchal, Josef Rychnovský, Robert Hasák, Martin Máša, Leopold Pokora, Karel Drbal, Vladimír Kopřiva, Josef Neumann, Frant. Svoboda, Martin Jiskra, Alois Petrž, Jan Rychnovský, Jan Čížek, Josef Zenotty, Peregrin Horálek, Ant. Dedrle, Ant. Neumann, Čeněk Petřvalský, Dr. Josef Petr, Jakub Hájek, Matěj Hlávka, Eduard Onz, Karel Jurnečka, Jan Dufek, David Hauser, Frant. Pokora, Filip Kolíbal, Jan Sedlák, Fr. Monka, Fr. Oderský, Jan Krahulec, Alois Luchezi, Hynek Richter, Karel Rezáč, Fr. Grünwald.

Sbor trvá 23 roků. Nyní jest předsedou JUDr. *Václav Šilený*, zemský a Hášský poslanec, mor.-slezs. advokát v Tišnově, od roku 1882 činný člen dobrovolného sboru v Tišnově, roku 1896 jmenován prvním čestným členem, jest zakladatelem I. hasičské župy na Moravě a jeden z nej přednějších pracovníků v organizaci hasičstva. Náčelníkem jest pan *Josef Zenotty*, kominický mistr, činný člen od založení sboru, úřad náčelníka zastává od r. 1894. Dříve působil ve sboru

co důstojník dlouhá léta a zvláště při požárech se vždy obezřetností, znalostí a odvahou vyznamenával. Jednatelům jest pan *Alois Pařízek*, účetní spofitelny, členem od roku 1877 a od roku 1885 zastává služby jednatelské.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou tučně tištěna. Jsou to pinové: Jindřich Katka, *Vladimír Koptíva*, továrník, Bronislav Koptíva, soukromník, Filip Častotický, přednosta dráhy, MUDr. *Josef Petr*, lékař, Tomáš Bloudek, hostinský, Petr Sekora, c. k. zemský rada, Frant. Müller, továrník, *Josef Koptíva*, ředitel továrny, zakládající člen, JUDr. V. Šílený, advokát, Metoděj Vlček, radní, *Josef Zenotty*, komlnický mistr, Josef Bárta, syn měšťana, Stanislav Dvořáček, řezník, Frant. Haluza, advokátní kancelista, Josef Herzlík, kostelník, Robert Kočka, klempíř, Jan Major, písař, Frant. Mouka, provazník, Alois Pařízek, účetní, Josef Pokorný, advokátní kancelista, Peregrin Procházka, řezník, Cyril Rychnovský, krejčí, Jan Rychter, obuvník, Hynek Sedlář, pekař, Frant. Synek, obuvník, Jan Zelinka, řezník, Vladimír Zenotty, komlník, Karel Jakeš, sluha, Frant. Korotvička, solicitor, Frant. Oharek, obuvník, Josef Hltněnský, obuvník, Tomáš Hompas, zámečník, Frant. Potuček, zedník, Karel Salaguarda, hostinský, Josef Babák, kovář, Jan Bílý, měšťan, Karel Motýčka, soustružník, Jan Zbyrovský, zvěrolékař, Frant. Navrátil, hostinský, Hynek Grünwald, sklepník, *Martin Maša*, obuvník a měšťan, Vilém Hlávka, obchodník, Frant. Slezák, stolář, Karel Adamec, obuvník.

Sbor má dvouproudni stříkačku universální od Hüllera, sundávací stříkačku, lezecký vůz pro nářadí s 2 posunovacími žebří v ceně 1800 zl. Sbor po celý čas trvání svého účasti se 23 požárů.

Sbor hasičský v Doubravniku.

Obec Doubravnik čítá 108 domů. Krytba střech je z části křídlicová a z části šindelová. V obci se provozuje nejvíce poľní hospodářství, též tkalcovství a krejčovství; také jest zde papírna a mlýn. Vůkolní krajina jest hornatá a porostlá lesy. Místní dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1879. Prvním zakladatelem sboru a zároveň starostou obce byl *Ant. Pleský*, nyní výměnkář, předseda kontribuční zlozny Pernštýnské a kontrolor živnostenské zlozny v Doubravniku, narozen v Doubravniku r. 1824, navštěvoval zde po šest roků jednotřídní národní školu, vyučil se řemeslu soukenickému a pracoval zde čtyry roky jako tovaryš, převzal pak po svém otci rolnickou usedlost č. 26. v Doubravniku, na které až do roku 1878 hospodařil. Úřad starosty v obci zastával dvanáct roků.

Jan Kepř, krejčí a soused, předseda živnostenské zlozny v Doubravniku, narozen r. 1835 v Doubravniku, navštěvoval národní školu zde, vyučil se po 4 letech řemeslu krejčovskému v Brně, cestoval pak po 3 roky v alpských zemích rakouských, načež se v Doubravniku, převzal po otci usedlost, usadil. Jemu bylo starostou obce uloženo, by zařízení hasičského sboru převzal a potřebné obstaral. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Ant. Pleský, rolník a starosta, Fabian Šultes, obchodník a radní, Karel Pleský, rolník a radní, Frant. Jirčík, obchodník, Jan Mazáč, rolník, Jan Jelínek, rolník, Jan Hula, rolník a pekař, Josef Kepř, donkař, Josef Pleský, rolník, Alois Šikula, rolník, Jan Kepř, krejčí, Frant. Slezák, rolník.

V obecním výboru nebyl nikdo proti založení sboru. Obec také svým vlastním nákladem zřídila výzbroj i nářadí a odevzdala to sboru. V prvních letech platila obec i běžná vydání sboru a podporuje sbor i nyní, když se tento na obec s jakoukoliv žádostí obrátí. Prvním předsedou ve sboru byl *Fabian Šultes*, obchodník, náčelníkem *Jan Kepř*, krejčí a měšťan. Sbor trvá již 19 roků. Nyní jest předsedou *Antonín Novák*, obchodník, předseda živnostenského společenstva v Doubravniku, narozen dne 16. prosince 1855 ve Lhotě okres Bystřice. Navštěvoval tamtéž národní školu, 1 třídu hlavní školy a 1 třídu gymnasiální v Třebové, kupcem vyučil se v Jimramově a zastával místo obchodního příručího v různých místech po 9 roků. Od roku 1880 vede svůj vlastní obchod a hospodářství v Doubravniku. Za předsedu sboru zvolen ve valné hromadě dne 31. prosince 1895. Náčelníkem *František Životný*, c. k. poštovník a měšťan v Doubravniku, narozen dne 10. listopadu 1862 v Doubravniku. Navštěvoval zde národní školu, pak 4 třídy německé obecní reálné školy v Brně, a 1 ročník hospodářské školy v Pílově. Po úmrtí svého otce zanechal studií a vede hospodářství s matkou nyní samostatně. Velitelem zvolen ve valné hromadě 23. dubna roku 1893.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: Frant. Bartoněk, rolník, *Josef Čech*, stolář, Jan Bílý, rolník, Frant. Bílý, rolník, *Jan Hejtmánek*, tkadlec, Jan Baček, Frant. Hošek, stolář a rolník, *Josef Janáček*, tkadlec, Anastaz Kokta, tkadlec, *Frant. Jelínek*, obecní hajný, Frant. Kučera, rolník, Josef Mazáč, hostinský, *Jan Kobza*, tkadlec, Prostějovský Vilém, rolník, *Jan Kytner*, tkadlec, Method Rosl, rolník, Eduard Sládek tkadlec, *Frant. Nedoma*, tkadlec, Josef Šoška, obuvník, Jan Sys, rolník, *Josef Nepejchal*, listonoš, Frant. Špaček, krejčí,

Jan Vejpustek, krejčl, *Jan Skoumal*, domkař, Antonín Životský, tkadlec, Josef Navrátil, tkadlec, *Frant. Šikula*, tkadlec, Šikula Stanislav, tkadlec, *Frant. Šťastný*, krejčl, Arnošt Švestka, tkadlec, Frant. Vojta, sedlák, *Josef Vejpustek*, pekař, Frant. Životský, c. k. pošt mistr a měšťan, *Antonín Veselý*, krejčl, Vladimír Jirčík, obchodní příručí, Frant. Sedláček, krejčovský faktor.

Sbor má stroje: čtyřkolovou stříkačku dvouproudni, čtyřkolovou stříkačku jednoproudni z roku 1833 a dvoukolovou stříkačku, poslední dvě bez ssacího přístroje, jednu berlovku s větrníkem v ceně 1300 zl.

Sbor hasičský v Lipůvce.

Obec Lipůvka čítá 110 domů s krytou břídicovou. V obci se provozuje poľní hospodářství, Poloha obce a okolí jest pahorková. Dobrovolná jednota hasičská ustavila se roku 1879. Prvním zakladatelem sboru byl obecní výbor obce Lipůvky. Téhož času byl starostou obce *Jan Kladiwo*, rolník. V obecní radě byli pp.: Josef Málek, hostinský, Frant. Mičánek, mistr kovářský, Václav Mičánek, mistr kovářský, Václav Vyskočil, rolník, Josef Odehnal, kovářský mistr. Tito pánové všichni byli sboru přízniví; podporovali sbor a starali se všemožně, by stříkač a jiné potřebné nářadí hasičské bylo zakoupeno.

Prvním předsedou ve sboru byl *Jan Kladiwo*, rolník, náčelníkem *Martin Fikeš*, obuvník a jednatelem *Antonín Málek*, rolník. Téhož času byli členy: Martin Fikeš, obuvník, Josef Málek, hostinský, Josef Kotlan, tesař, Jan Trtílek, krejčl, Frant. Balák, kolář, Tomáš Fěluša, tesař, Tomáš Odehnal, rolník, Jan Škarohlíd, rolník, Jan Kristyn, rolník, Frant. a Jindřich Bárta, řezníci, Frant. Přibíl, Ant. Málek, Václav Dobýšar, Jan Kladiwo, Josef Fěluša, Frant. Pavlíš, Jiří Kovář, Václav Vyskočil, Frant. Mičánek, Jan Beran, Jan Kotlán, rolníci, Josef Odehnal, kovář, Jan Blažek, domkař. Sbor trvá 19 roků. Nyní jest náčelníkem *Frant. Mičánek*, mistr kovářský a jednatelem *Josef Kladiwo*, nadučitel.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Josef Kotlan*, tesař, Frant. Mičánek, rolník, Frant. Bábör, obchodník, Jos. Vyskočil, rolník, Fr. Mičánek, mistr kovářský, Frant. Sedláček, kovář, Frant. Svánovský, syn rolníkův, Jos. Kristyn, syn rolníkův, Ant. Svánovský, stolářský pomocník, Jan Hrnčíř, Jan Trtílek, Frant. Bárta, Jan Bárta, dělníci, Adolf Kovář, rolník, Jan Vyskočil, Jan Vyskočil, Jan Svánovský, dělníci, Václav Hrnčíř, Jos. Pokorný, Frant. Odehnal, Tobiáš Skoupý, dělník, E. J. Fila, rolník, Jan Šťáček, domkař, Jos. Fěříša, syn rolníkův, Jan Hrnčíř, Fr. Beran, Fr. Vyskočil, dělník, Jos. Bílek, řezník, Fr. Odehnal, kovářský pomocník, Ant. Roča, Otto Kotlan, dělník, Ant. Mooc, domkař, Václav Beran, Jakub Odehnal, dělníci řemeslníci.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se dvěma proudy, vůz na náčiní, 1 žebř posunovací, 3 žebře hákové, 2 háky požárové, 4 plechové koše na vodu, 2 berlovky, leitu na vodu v ceně 1200 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 24 požárů.

Sbor hasičský Veverská Bytýška.

Obec Veverská Bytýška čítá 230 domů a 1477 obyvatelů. Převládající krytba domů jest křídlicová neb břídicová. V obci se provozuje průmysl papírnický a škrobafský — poľní hospodářství a rozličná jiná řemesla. Obec leží celkem na rovině a má okolí hornaté i lesnaté. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1879.

Prvním zakladatelem sboru byl *Josef Pallas*, účetní kontribučenského fondu, tehdejší starosta obce, narozen r. 1834. ve Vev. Bytýšce ze staré zde usedlé rodiny malířů, jsa i sám povoláním malíř obrazů etc. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Jan Lajcmann, Václav Králík, Jan Rozkošný a Josef Kuchyňka, vesměs rolníci z Vev. Bytýšky. Všichni spolupůsobili činností k rozkvětu sboru hasičského k pořízení veškerého náčiní hasičského i nového stroje stříkačného, zvláště pak Josef Pallas jako náčelník a Jan Kovář starosta, přičinili se, že dílem z příspěvků obecních, dílem z darů vystavena velmi krásná budova jako hasičské skladiště s prostorným sálem a jinými vedlejšími místnostmi. Prvním předsedou ve sboru byl *Jan Němeček*, rolník, náčelníkem *Josef Pallas*, starosta a jednatelem *Jan Lajcmann*, rolník. Tehdy sbor čítal 52 členů, vesměs to rolníků a řemeslníků. Sbor trvá 19 roků. Nyní jest předsedou od roku 1897 *Josef Pallas*, náčelníkem *Ant. Kuta* a jednatelem *Václ. Oharek*.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: Josef Pallas, Ant. Kejda, Jan Pařízek, Tom. Mytýzek, Baraš st., Janák, Škůrek, Jos. Dunlášek, Fr. Rozkošný, Lud. Baumann, Mlejnek, Vencovský, Patočka, Fil. Dundáček, Jellínek, Pachovský, Zadělák, Dokoupil, Melches, Šupík.

Sbor má starý a nový stroj stříkací dvouproutní, naviječ hadic, džber na vodu, koše, žebře, háky a vůz pro tyto části náčiní, v ceně 1800 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 10 požárů. Sbor pěstuje se svými sousedy přátelskou shodu a vzájemnost podporou, účastenstvím při požárech v okolí a jiných případných slavnostech sborů sousedních i schůzích župních.

Sbor hasičský v Čebíně.

Obec Čebín čítá 125 domů. Převládající krytba domů jest křídlicová. V obci se provozuje polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1880. Prvním zakladatelem sboru byl obecní výbor. Téhož času starostou obce byl *Frant. Slouka*, rolník. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: *Frant. Slouka*, rolník a starosta, *Josef Cebák*, rolník a I. radní, *Jakub Dvořák*, rolník a II. radní. Tito byli všichni sboru hasičskému přízniví, což prokázali zakoupením stříkačky, jakož i veškerých výzbrojů pro mužstvo z prostředků obecních a darů.

Prvním předsedou ve sboru byl *Frant. Slouka*, rolník, náčelníkem *Frant. Perka*, rolník a jednatelem *Frant. Pandula*, rolník. Sbor trvá 18 roků. Nyní jest předsedou *Frant. Slouka*, náčelníkem *Frant. Vejrosta* a jednatelem *Jan Slanina*.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Ant. Cebák*, *Frant. Cebák*, *Frant. Daniel*, *Frant. Daniel ml.*, *Václ. Dvořáček*, *Ed. Dvořák*, *Fr. Havlín*, *Jan Holub*, *Fr. Holub*, *A. Halouska*, *Jos. Kašparec*, *Fr. Koláček*, *Josef Koláček*, *Jan Koláček*, *Tomáš Koláček*, *Frant. Ostřížek*, *Frant. Perka*, *Ed. Rašovský*, *Ed. Rchlínek*, *Frant. Vejrosta*. Sbor má stroje v ceně 500 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 8 požárů.

Sbor hasičský v Mor. Kynicích.

Obec Mor. Kynice čítá 138 domů. Převládající krytba domů jest křídlicová a polovina dřevěných stodol jest kryta dochem. Obyvatelstvo zaměstnává se obděláváním polní půdy, v zimě chudší lid košíkářstvím. V obci a okolí jest lesnatá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1881 a prvním zakladatelem sboru byl *Frant. Večeřa*, absolvent 7 gymnasiálních tříd, poddůstojník, rolník; účastnil se bosenské války v r. 1878. a jakožto invalida požíval denně 30 kr. Byl starostou a předsedou místní školní rady. Hlavním jeho zaměstnáním bylo rolnictví. Zeměl r. 1887. ve síti 33 roků.

Téhož času starostou obce byl *Lazar Martin*, rolník a v obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: *Jan Císař*, radní, *Fr. Večeřa*, radní, *Aug. Kučera*, radní. Ve výboje: *Václ. Honzárek*, *Jos. Honzárek*, *Tom. Lazar*, *Fr. Večeřa*, *Václ. Malý*, *Fr. Pacek*, *Jos. Lazar*, *Čeněk Helán*. Všichni tito byli sboru přízniví, nejen že byli činnými členy sboru hasičského a nejen že se postarali o všechno hasičské nářadí, povolali na obecní útraty cvičitele »Brasche«. Prvním předsedou ve sboru byl *Osvald Szoboda*, správce v Kuřimě, náčelníkem a zároveň jednatelem *Frant. Večeřa*, rolník.

Téhož času byli členy pánové: *Aug. Kučera*, rolník, *Jan Císař*, rolník, *Josef Helán*, rolník, *Martin Kučera*, rolník, *Fr. Šrámek*, zed. mistr, *Jos. Benýšek*, hostinský, *Alois Malý*, stolař, *Frant. Kučera*, rolník, *Jos. Malý*, roln. syn, *Jos. Lorenc*, zedník, *Jan Lazar*, roln. syn, *Fab. Kučera*, krejčí, *Martin Kučera*, krejč. pomocník, *Josef Malý*, tezník, *Jan Malý*, stolař, *Jan Malý*, *Jan Vlk*, *Rudolf Kučera*, *Ondř. Mašek*, *Tom. Lazar*, *Václ. Kučera*, *Fr. Panáček*, *Tom. Lazar*, *Jan Helán*, *Ant. Helán*, *Jan Lazar*, *Fr. Malý*, *Mikuláš Sochor*, *Jakub Kučera*, *Jan Sochor*, *Jan Kučera*, *Jos. Honzárek*, *Vlček Martin*, *Cyril Lazar*, *Fr. Lazar*, *Favel Kučera*. Nyní jest předsedou *Augustin Kučera*, zakladatel sboru hasičského, dříve dlouholetý člen obecního zastupitelstva, nyní starosta a předseda místní školní rady. Pečuje a podporuje sbor všemožným způsobem, náčelníkem jest *Matěj Malý*, jednatelem *Karel Klouda*.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Augustin Kučera*, *Josef Helán*, *Matěj Malý*, *Karel Klouda*, *Jan Honzárek*, *Frant. Panáček*, *Jan Večeřa*, *Frant. Helán*, *Jan Malý*, *Ignác Helán*, *Jan Pacek*, *Jos. Malý*, *Frant. Mašek*, *Fr. Mašek*, *Fr. Zeman*, *Jan Lazar*, *Vincenc Benýšek*, *Václav Pokora*, *Karel Kratochvíl*, *Ant. Císař*, *Josef Cibulka*, *Cyril Kučera*, *Aug. Kučera*, *Fr. Šrámek*, *Ant. Panáček*, *Jan Dvořáček*, *Fr. Helán*, *Rud. Halouzka*, *Jos. Večeřa*, *Jan Malý*, *Martin Šrámek*, *Fr. Rohlínek*. Přispívající jsou: *Josef Malý*, *Aug. Komorauš*.

Sbor má jednu stříkačku v ceně 722 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 20 požárů.

Sbor hasičský v Drásově.

Obec Drásov má 95 domů s krytbou křídlicovou a částečně doškovou. Osada je rolnická. Obec prostírá se na mírném svahu, ohraničená pahorkatinou. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1881 dne 10. května. Prvním zakladatelem sboru byl *Frant. Ondráček*, rolník a téhož času starosta obce. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Jan Malásek st., rolník a I. radní, Fr. Špaček, rolník a II. radní, Fr. Šméral, rolník a III. radní; výboři: Fr. Ležák, rolník, Jos. Horák, mlynář, Jan Nepevný, rolník, Vinc. Machatka, hostinský, Fr. Zicha, hostinský.

Všichni byli sboru velmi přízniví. Většina přistoupila za činné členy sboru. Všichni členové výboru, jakož i rolníci odstoupili na ně vypadající úrokovou dividendu za rok 1879 a 1880 kontribučenské zálohy v obnosu 938 zl. jakož i nájemné z honitby za rok 1880 a 1881 v obnosu 240 zl. a starou stříkačku vozovou v ceně 170 zl. Prvním předsedou ve sboru byl *František Ondráček*, rolník, náčelníkem *Frant. Ležák*, rolník, jednatelem *Frant. Ondráček*, rolník. Téhož času byli členy pánové: Zakládající: Frant. Ondráček a Osvald Svoboda. Činní: Fr. Ležák, Frant. Špaček, Ant. Machatka, Ludvík Hnát, Jan Sokol, Josef Jurka, Antonín Klouda, Jan Kroužil, Karel Rašovský, Jakub Podal, Jan Malásek, Jos. Zicha, Jan Slezák, Jan Jurka, Jos. Majer, Frant. Šrámek, Ant. Jurnečka, Václ. Machatka, Fr. Michatka, Bedř. Jarolím, Ant. Rous, Frant. Brázda, Jos. Plevač, Fr. Malásek, Jan Šultes, Jakub Horák, Ant. Hořica, Jan Motyčka, Jak. Malásek, Frant. Podal, Josef Horák, Vinc. Klouda, Fr. Pruša. Většina členů jsou rolníci, ostatní řemeslníci a dělníci hospodářští. Sbor trvá 16 roků. Nyní jest předsedou *Frant. Ondráček*, náčelníkem *Josef Jurka*, jednatelem *Ant. Bílý*, učitel.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku nepřetržitě až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Fr. Ondráček*, *Fr. Ležák*, *Fr. Špaček*, Ludvík Hnát, *Jos. Jurka*, *Jan Malásek*, Ant. Jurnečka, *Fr. Pruša*, Fr. Šméral ml., Tom. Jurka, Jos. Kos, Jos. Borkovec, Al. Klouda, Boh. Horák, Jos. Balác – rolníci. Ant. Bílý, učitel, Fr. Jurka, dohlázeč u dráhy, *Jan Sokol*, obuvník, Jos. Pospíšil, obuvník, Frant. Jurnečka, tovární dělník, Ant. Klouda, hostinský, Karel Jobánek, stolář, Vinc. Majer, řezník, Václ. Dupal, zedník, Alois Šturza, domkař, Tom. Klouda, obuvník a Ant. Šrámek, rolník.

Sbor má vozovou stříkačku s příslušenstvím, pak vůz s lejtou, 5 dílů skládacího žebře, 4 díly střešového žebře, 3 hákové žebře a jiné menší nářadí v ceně 800 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 19 požárů a to: Drásov 3, Katím 3, Milostovice 2, Mst. Kynice 2, Hradčany 2, Skalčinka, 2, Sentice 1, Chudčice 1, Čebín 1, Lelekovice 1, Nofizov 1.

Sbor hasičský v Dolní Loučce.

Obec Dolní Loučky má 112 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Obec jest rozsáhlá, v rovině podél řeky při silnici a v okolí je pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1882 a prvním zakladatelem sboru byl *Matěj Bořil*, učitel, horlivý podporovatel hasičského sboru. Téhož času starostou obce byl *Frant. Borek*, rolník. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Bedřich Frantírek, Fr. Odehnal, rolníci a radní, jako výboři Fr. Šebek, Fr. Drábík, Josef Konečný, Ant. Hoffmann, Josef Habrovec, Josef Zelinka, vesměs rolníci.

Tito všichni podporovali hasičský sbor všelikým přispěním. Prvním předsedou byl *Bedřich Frantírek*, hostinský, náčelníkem *Josef Dvořáček*, obchodník, jednatelem *Matěj Bořil*, učitel. Téhož času byli členy pánové: Jos. Burian, krejčí, Fr. Burian, F. Bednář, Jan Kroužil, Jos. Vrzal, Tom. Bukal, Václ. Podborský, Fr. Dobeš, Jos. Suchánek, Mrhač, Darmopil, J. Jobánek, Kvasnica, V. Rašovský, Kozelek. Sbor trvá 16 roků. Nyní jest předsedou *Bedřich Frantírek*, hostinský a rolník, náčelníkem a zároveň jednatelem *Josef Burian*.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Josef Burian*, krejčí, *Frant. Burian*, tesař, *F. Bednář*, tesař, *Jan Kroužil*, *Josef Vrzal*, *Tom. Bukal*, *Podborský*, *Fr. Dobeš*, *Josef Suchánek*, *Fr. Mrhač*, obuvník, *Fr. Darmopil*, *Josef Jobánek*, stolář, Ignác Burian, Jan Štastný, zedník, František Odehnal, Josef Patloka Jan Veselý, Jan Večeřa, Jan Vrzal, Alois Šmarda.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 800 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor celkem 8 požárů. Sbor pěstuje navzájem se svými sousedy přátelskou shodu a vzájemnost, podporuje a přispívá ku pomoci.

Sbor hasičský v Předklášteří.

Obec čítá 960 obyvatel a 97 domů s krytou křídlicovou. V obci jest cukrovar, pivovar, továrna na papír, velkostatek a cihelna. Obec jest v rovině obklopené hory, lesy porostlé. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1882. Prvním zakladatelem sboru byl pan *Josef Zelinka*, syn mlynáře v Předklášteří. Téhož času starostou obce byl pan *Antonín Svoboda*, pekař a rolník. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Frant. Beneš, správce hospodářský, Josef Svoboda, rolník, Alois Borkovec, obchodník, Josef Vašica, rolník, Karel Vehyla, obchodník, Klein, Jindřich Ondřej, hostinský, Hynek Zelinka, mlynář, Jan Hammer, hospodář. inspektor, Jos. Boháč, důchodní, Jan Kouřil, rolník.

Tito pánové potřebné náčiní a věci spolku dali a mimo toho dostává od obce podporu ku krytí běžných výloh. Prvním předsedou ve sboru byl pan *Karel Vehyla*, obchodník, náčelníkem pan *Josef Zelinka*, mlynář, jednatelem pan *Josef Slanina*. Téhož času byli členy pánové: Prošek, Sicha, Adler, Klátil, Ondřej, Trantírek, Hnát, Slanina, Hranický, Hort, Klusák, Hádek, Vašek, Langer, Mičánek, Janoušek, Stejný, Chaloupka, Sebek, Unzeitlich, Slanina, Voskrda, Jurnečka, Kouřil, Malásek, Dobeš, Sedláček, Klusák, Mazourek. Sbor trvá 15 roků. Nyní jest předsedou pan *Alois Borkovec*, náčelníkem pan *Eduard Tengler* a jednatelem pan *Frant. Heřd*.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem uštěra. Pp. *Alois Hort*, dělník, *Frant. Vašek*, ovocnář, *Jan Unzeitlich*, dělník, *Jan Slanina*, obuvník, *Karel Klusák*, obuvník, *Mazourek Josef*, dělník, Jos. Kouřil, cestář, Karel Trillek, zahradník, Eduard Tengler, zahradník, Josef Mann, topič, Cyrill Hort, zedník, Jan Žolka, dělník, Jos. Sedláček, stolař, Jan Slanina, obuvník, Vilém Jakubec, zámečník, Ant. Rybář, zámečník, Ant. Mucha, kovář, Aug. Burda, kovář, Karel Sládek, hostinský, Frant. Ryba, rolník, Jan Kouřil, rolník, Frant. Sládek, Vilém Lukas, dělník, Fr. Slika, dělník, Jindř. Ondřej, hostinský, Frant. Klátil, tesař, Jan Fánek, dělník, Eman. Lieberzeit, dělník, Frant. Hvizd, hosp. úředník, Method Králík, dělník, Jos. Kouřil, dělník, Frant. Klobouk, zedník.

Sbor nemá vlastní stříkačku, k volnému používání propůjčuje ji sboru velkostatek Tišnovský, má 300 m. hadic, 2 bourací sekery, 1 plácačku, 4 trhačí háky, 10 nádob k nošení vody, 5 žebřů, 15 záchranných provazů, 35 přilbic, 20 pasů s karabinami, 2 sekery v ceně 500 zl. Sbor po celý čas svého trvání účastnil se 12 požárů v místě a okolí.

Sbor hasičský v Malostovicích.

Obec Malostovice má 103 domů s krytou křídlicovou. V obci se provozuje většinou rolnictví a pak jest tam dělnictvo zastoupeno. V obci jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen 6. listopadu 1886. Prvním zakladatelem sboru byli obec a občané Malostovští, totiž obecní výbor se starostou v čele založili hasičský sbor. Téhož času byl starostou obce *Jos. Horák*, rolník. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Ant. Studený, Vinc. Odehnal, Jan Rašovský, Fr. Mrkos, Jos. Helán, Jos. Rašovský rolníci, Jos. Šudák, obuvník, Karel Bártek, nadučitel.

Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci, jelikož zakoupili čtyřkořovcu stříkačku nového systému a úplný výstroj pro 32 členů. Prvním předsedou ve sboru byl *Kar. Bártek*, nadučitel, náčelníkem *Jos. Horák*, rolník a jednatelem *Jos. Helán*, lékař. Téhož času byli členy pánové: Jos. Šudák, Alois Kučera, Fr. Poll, Fr. Koláček, Ant. Panáček, Fr. Průša, Josef Rašovský, Frant. Odehnal, Fr. Horák, Vinc. Mrkos, Jan Mrkos, Jos. Helán, Fr. Staněk, Jos. Slaviček, rolníci, Frant. Tříska, kovář, Ant. Studený, Jan Rašovský, Kar. Horák, Michal Helán, Jos. Strnad, Frant. Janečka atd. Sbor trvá 11 roků. Nyní jest předsedou *Jos. Helán*, rolník, který jest od založení členem a spoluzakladatelem sboru a od roku 1896 starostou. Náčelníkem jest *Fr. Odehnal*, rolník a jest od založení členem a spoluzakladatelem sboru a od r. 1896. náčelníkem. Jednatelem jest *Frant. Horák*, od založení jest členem a spoluzakladatelem sboru a roku 1896 jednatelem a v roce 1897 podnáčelníkem až po dnešní dobu.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Jos. Helán*, rolník, *Josef Šudák*, obuvník, *Jan Mrkos*, kovář a rolník, *Fr. Koláček*, rolník, *Ant. Panáček*, rolník, *Alois Kučera*, mlynář, *Vinc. Mrkos*, rolník, *Fr. Horák*, rolník, *Fr. Poll*, rolník, *Fr. Odehnal*, rolník, *Fr. Průša*, rolník, *Jos. Slaviček*, rolník, Fr. Staněk, rolník, *Fr. Tříska*, kovář, Frant. Kovářík, zedník, Jan Zďára, rolník, Ant. Šudák, obuvník, Fr. Odehnal, Jos. Odehnal rolníci, Jakub Horák, dělník, Frant. Koláček, dělník, Vladimír Studený, obchodník, Michal Helán, rolník, Frant. Odehnal, dělník, Jos. Odehnal, dělník, Jan Hájek, dělník, Josef Strnad, obuvník, Vlad. Horák, rolník, Josef

Trtílek, stolař, Jos. Odehnal, rolník, Jakub Šudák, rolník. Členové čestní *Karel Bártek* a *Josef Horák*, Fr. Horák.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku nového systému od firmy R. A. Smekala a hydrofor od Hillera z Brna dvoukolový v ceně 1987 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 17 požárů.

Sbor hasičský v Drahoníně.

Obec Drahonín požistává ze 42 domovních čísel, uprostřed obce jest kaple a k ní jest přistavěno hasičské skladiště. Asi deset metrů pod skladištěm jest obecní rybník, též tři studně a tři vodní nádržky. Osada jest vysázena lipami a většinou ovocným stromovím; krytba domů jest převládající šindelová. V obci provozuje se hlavně rolnictví. Poloha obce jest ponejvíce hornatá, pahorkovitá a lesem porostlá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1887. Prvními zakladateli sboru byli *Frant. Chyba*, *Frant. Vojta*, *Frant. Raus*, *Josef Sedlák*, vesměs rolníci.

Téhož času starostou obce byl *Frant. Raus*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Fr. Raus, Fr. Chyba, Fr. Vojta, Tom. Balak, Jos. Sedlák, Jan Bednář, Ant. Šimek, Jos. Janda, Jos. Machat, vesměs rolníci.

Tito všichni byli hasičskému sboru přízniví a všude kde potřeba bylo, hasičský sbor podporovali. Prvním předsedou ve sboru a zároveň jednatelem byl *Frant. Chyba*, rolník, náčelníkem *Ant. Šimek*, rolník. Téhož času byli členy pánové: Josef Kučera, Josef Holeček, Josef Křehlík, Josef Buchal, Josef Raus, Josef Záklašík, Josef Janda, Fr. Chyba, Fr. Raus, Fr. Bednář, Fr. Janda, Fr. Špaček, Fr. Kučera, Jan Hloušek, Jan Dobeš, Jan Balak, Jan Chyba, Jan Babyčka, Jan Pšíkal, Jan Vojta, Ant. Lukášek, Ant. Machat, Frant. Valla, Jos. Machat. Sbor trvá 10 roků. Nyní jest předsedou *Jos. Kučera*, náčelníkem *Ant. Šimek* a jednatelem *Ant. Lukášek*. Všichni tito tři jsou neunavni ve vykonávání svých povinností a hasičové s tělem i duší.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Jan Balak*, *Fr. Špaček*, *Frant. Chyba*, *Frant. Raus*, *Frant. Bednář*, *Jos. Křehlík*, *Jan Dobeš*, Fr. Vojta, Václ. Štěpánek, Ant. Lukášek, Fr. Kučera, rolníci, *Frant. Janda*, *Jos. Kučera*, *Jos. Janda*, *Jan Chyba*, *Jan Babyčka*, *Jan Pšíkal*, Jan Janda řemeslníci, *Jan Vojta*, *Jan Vojta*, *Frant. Kučera*, Jos. Dvořák, Sylvestr Špaček domkáři.

Sbor má ve vlastnictví 1 čtyřkolovou stříkačku, 250 m. hadic, 1 kamzíkový a 4 střešové žebříky, 3 svítilny, 1 naviják na hadice, 2 horny, 3 kordy, 10 pásů bez karabin a 8 s karabinami v ceně 1000 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 9 požárů.

Sbor hasičský v Olši.

Obec Olší čítá 31 domů s převládající krytbou šindelovou. Provozuje se rolnictví, mimo to potřebná řemesla (kovář, stolař, krejčí, obuvník) a 2 obchody. Poloha obce jest pahorkatá a lesnatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889. O založení sboru se přičinili pánové: *Ant. Hnátek*, nadučitel v Olši, narodil se 16. listopadu roku 1862. v Hrozených Ratajích v Čechách, kdež navštěvoval národní školu do roku 1873, pak studoval na realce v Kutné Hoře do roku 1881. Do r. 1885. byl podučitelem v Doubravníku, pak učitelem v Olši, kdež se stal r. 1893. nadučitelem a posud tam působí. *Jos. Buček*, obchodník v Olši, narodil se 25. června r. 1857. v Blázkově, do národní školy chodil do Rožínky a do Bystřice. R. 1871. přišel do Vídně učit se kupcem a tam navštěvoval obchodnický kurs. Pobýv ve Vídni 5 roků, mládencoval v Novém Městě a Tišnově. R. 1882. usadil se v Olši. *Jos. Hájek*, výměnkář v Doubravníku, narodil se 29. pros. r. 1834. v Ujčově, do národní školy chodil do Štěpánova, od r. 1847. v Mor. Třebové a pak do normální školy v Brně. R. 1853. oženil se na Litavu, kdež byl rolníkem a hostinským. Tehdy starostou obce byl *Jan Hájek*, rolník. V obecním představenstvu byli pánové: Jos. Buček, obchodník a Alois Havelka, rolník.

Tito sboru byli přízniví, zvláštěním však skutkem mimo Josefa Bučka, spoluzakladatele sboru, přizeň svoji neosvědčili. Prvním předsedou ve sboru byl *Jos. Hájek*, hostinský, náčelníkem *Jos. Buček*, obchodník, jednatelem *Ant. Hnátek*, učitel. Téhož času byli členy pánové: Frant. Bednář, rolník, Fr. Bednář, obuvník, Jan Bednář, krejčí, Jakub Brabec, domkař, Jan Brabec, tesař, Jos. Buček, obchodník, Václav Caska, nádenník, Ant. Dolníček, rolník, Jos. Dolníček, rolník, Jan Farník, domkař, Jos. Farník, kostelník, Jos. Farník, domkař, Jos. Farník pohrabáč, Jan Fic, rolník, Jan Hájek, rolník, Josef Hájek, hostinský, Jan Hájek, rolník, Josef Handl, rolník, Alois Havelka, rolník, Fr. Holánek, obuvník, Ant. Hnátek, učitel, Ant. Jonáš, kovář, Kar. Kříž, rolník, Jan Machát,

rolník, Jan Nepejchal, krejčí, Fr. Patloka, rolník, Kar. Patloka, rolník, Rud. Patloka, rolník, Frant. Pivoňka, rolník, Jos. Pokorný, domkař, Ant. Pšíkal, krejčí, Frant. Šibor, rolník, Jan Šibor, rolník, Fr. Špaček, nádeník, Jan Štěpánek, tkadlec. Sbor trvá 8 roků. Nyní jest předsedou *Josef Dolníček*, narodil se 26 července r. 1843. v Mansbergu. Do školy chodil do Nedvědice. Od r. 1860. jest v Litavě rolníkem. Náčelníkem a zároveň jednatelem jest *Jos. Buček*, obchodník.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: Alois Brabec, domkař, Fr. Bednář, rolník, *Fr. Bednář*, obuvník, *Jan Bednář*, krejčí, *Jos. Buček* obchodník, *Dolníček Jos.*, rolník, *Ant. Dolníček*, rolník, Alois Dvořák, obuvník, *Jos. Farník*, domkař, *Jan Hájek*, hostinský, *Jos. Hájek*, výměnkář, *Jos. Handl* rolník, Fr. Havelka, rolník, Fr. Holánek, obuvník, Ant. Homolka, rolník, *Ant. Hnátek*, nadučitel, Jindř. Kokta, učitel Vinc. Kratochvíl, tesař, *Karel Kříž*, rolník, *Jan Macháček*, rolník, *Jan Nepejchal*, krejčí, Ant. Ostrý, stolař, *Fr. Patloka*, rolník, Jos. Patloka, rolník, *Rud. Patloka*, rolník, *Fr. Pivoňka*, rolník, *Jos. Pokorný*, domkař, *Pšíkal Ant.*, krejčí, Fr. Pšíkal, nádeník, *Fr. Šibor*, rolník, Frant. Špaček, obuvník, Jan Štěpánek, rolník, *Jan Štěpánek*, tkadlec, Vilém Štourač, kovář, *Fr. Volavý*, domkař.

Sbor má jednoproudou stříkačku (horskou) v ceně 600 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 9 požárů.

Sbor hasičský v Lomničce.

Obec Lomnička leží mezi dvěma potoky, Odrou a Bezsenek a čítá 48 domů s 494 obyvateli. Obec jest rolnická kromě kováře, koláře a truhláře, žádný jiný průmysl se neprovozuje. Poloha obce jest pahorkatá. Sbor povstal roku 1882 založením čtyř pod velením sboru Těšnovského a r. 1890. byl založen samostatný sbor. Zakladatelem čtyř r. 1882. byl *Jan Novotný*, který v loni zemřel a *Frant. Bisom* mladší, který jest nyní hospodářským příručím v Kuřimě. O založení samostatného sboru má hlavní zásluhu *Jindř. Kokta*, učitel a rodák Doubravnický, nyní učitel v Olši. Roku 1882 byl starostou *Frant. Bisom* starší a roku 1890 *Jan Antl*, oba rolníci. Roku 1882 byli v představenstvu Jan Novotný a Frant. Nepevný. Roku 1890 Hynek Bloudek a Jos. Pavlíček, všichni rolníci.

Tito všichni byli velice příznivci hasičskému sboru, nebo hned při zakládání hasičské čtyř r. 1882. potřebný obnos povolili a na zakoupení stříkačky pění a kotaleční přirážku po 6 roků vybírali. Prvním předsedou ve sboru byl *Jan Antl*, rolník, náčelníkem *Kar. Bisom*, rolník, jednatelem *Jindř. Kokta*, učitel. Téhož času byli členy pánové: Jan Antl, Hynek Bloudek, Jan Bednář, Ant. Hromek, Jos. Pavlíček, Valentin Valíček rolníci, Fr. Hlávka, Jos. Cecava, Fr. Barta. Sbor co četa trvá 16 roků a co samostatný sbor 7 roků. Nyní jest předsedou *Hynek Bloudek*, rolník a člen výboru obce, náčelníkem *Ant. Hromek*, rolník a starosta obce, jednatelem *Fr. Hlávka*, truhlář a člen výboru obce.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: *Jan Antl*, *Hynek Bloudek*, Fr. Bloudek, Jos. Bloudek, *Fr. Barta*, Cyrill Barta, Jan Bednář, Boh. Bulak, *Jos. Cecava*, *Ant. Hránek*, Fr. Hlávka, Jos. Chaloupka, Ant. Navrátil, *Jos. Pavlíček*, Fr. Varmužka, Frant. Valíček, Valentin Valíček, Jos. Valíček, Jos. Šikula, Jos. Ondráček.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudou stříkačku v ceně 600 zl. Sbor po celý čas svého trvání účastnil se 9 požárů. Sbor pěstuje se svými sousedy tu nejlepší shodu.

Sbor hasičský v Lažánkách.

Obec Lažánky leží v rovině obklopené lesy a má 120 domů s krytou křidlicovou. V obci provozuje se vápenictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1881. Prvními zakladateli sboru byli pp.: *Jindř. Orátor*, *Fr. Zavřel*, *Fr. Halla*, *Jan Sova*, *Jan Žaloudek*, *Ant. Synek*, *Fr. Zavřel*, *Jan David*, *Jan Sova*, *Frant. Menšík*. Téhož času starostou obce byl *Jindř. Orátor*, rolník a hostinský. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: Jindř. Orátor, Jan David, Jan Smolinka, Fr. Zavřel, Jos. Sova, Jan Sova starší, Jan Sova mladší, Alois Sova, Alois Sova, Jan Zavřel, Jos. Žaloudek, Ant. Skoloud.

Tito členové byli všichni příznivci sboru hasičskému, poněvadž vše jen na obecní výdaje zakoupeno bylo. Prvním předsedou ve sboru byl *Jan David*, rolník, náčelníkem *Jindř. Orátor*, hostinský, jednatelem *Ant. Menšík*. Téhož času byli členy pp.: Jindř. Orátor, Fr. Halla, Fr. Zavřel, Jan Žaloudek, Jan Sova, Ant. Synek, Jos. Dospělý, Frant. Zavřel, Ant. Hamerník, Jan Špaček, Jan Zavřel, Fr. Zavřel, Martin David, Jos. Pavlíček, Alois Brychta, Fr. Němeček, Jan Nechmač, Frant.

Oplatek. Sbor trvá 16 roků. Nyní jest předsedou *Jan Sova*, neunavný pracovník pro hasičský sbor, náčelníkem a zároveň jednatelem jest *Frant. Zavřel*, veliký příznivec hasičstva, který stará se pečlivě o vzdělání sboru.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru; jsou to pp.: *Fr. Halla*, mlynář, *Frant. Zavřel*, rolník, *Jan Žaloudek*, rolník, *Jan Sova*, rolník, *Ant. Synek*, domkař, *Jos. Dospělil*, nádeník, *Fr. Zavřel*, rolník, *Ant. Hamerník*, rolník, *Jan Špaček*, rolník, *Frant. Zavřel*, zedník, *Martin David*, rolník, *Jos. Pavlíček*, nádeník, *Alois Brychta*, rolník, *Fr. Němeček*, rolník, *Jan Nechmač*, rolník, *Fr. Oplatek*, krejčí, *Fr. Smolinka*, rolník, *Jan Zavřel*, nádeník, *Ant. Zavřel*, rolník, *Val. Žaloudek*, rolník, *Tom. Šebetovský*, obuvník, *Ondř. Kolářský*, kovár, *Fr. Vinš*, nádeník, *Domin Volka*, nádeník, *Adolf Halla*, kupec.

Sbor má 2 stříkačky, 200 metrů hadic, 5 žebříků a jiné náčiní v ceně 1500 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 18 požárů.

Sbor hasičský v Nové Vsi.

Obec Nová Ves čítá 29 domů krytých většinou břidlicí a obyvatelstvo v obci provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen r. 1891. a prvním zakladatelem sboru byl p. *Antonín Štursa*, rolník a vysloužilý voják okupace bosenské r. 1878. Téhož času byl starostou obce pan *Antonín Štursa*. V obecním představenstvu byli pp.: *Ant. Baláš* a *Josef Janda*. Tito všichni byli a jsou doposud příznivci sboru hasičskému.

Prvním předsedou ve sboru byl p. *Ant. Štursa*, prvním náčelníkem p. *Antonín Baláš*, prvním jednatelem p. *Fr. Záklasník*. — Sbor trvá osm roků. Nyní jest předsedou p. *Antonín Štursa*, jenž usiloval v tom roce o to, aby sbor hasičský byl často cvičený, aby pořádané byly často schůze ku poučení členstva hasičského sboru, též p. náčelník i p. jednatel, náčelníkem jest p. *Ant. Baláš*, jednatelem p. *Fr. Záklasník*.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až podnes, jsou tučně tištěna: *Fr. Krátký*, domkař, *Ant. Janda*, domkař, *Fr. Baláš*, tesař, *Fr. Chaloupka*, tesař, *Fr. Vyskočil*, tesař, *Fr. Zedníček*, podrub, *Hynek Krejsek*, rolník, *Karel Fic*, kovár, *Josef Tesař*, rolník, *Josef Janda*, Karel Richter, *Jindřich Richter*, *Ant. Machač*, rolník, *Fr. Sedlák*, rolník, *Fr. Babák*, obuvník, *Fr. Janda*, tesař, *Jos. Janda*, domkař, *Fr. Žmol*, rolník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku od Smekala s 220 metry hadic, 3 žebře v ceně 1000 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 3 požárů.

Sbor hasičský v Deblíně.

Obec Deblín čítá 179 domů s převládající krytbou křídlicovou a jen asi 50 domků jest pod dochem. V obci se provozuje obchod s drůbeží a pol. hospodářství. Obec leží na pahorkatině. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. Prvními zakladateli sboru byli *Jindřich Slaviček*, starosta obce a majitel realit, *Štěpán Gebauer* a *Eduard Hlouška*. Nynější předseda a pokladník již před 10 lety zamýšleli zříditi hasičský sbor, myšlénka jejich nebyla však od tehdejšího představenstva podporována, naopak ještě veškeré snahy jejich představenstvo obce zničilo. Až teprve v r. 1894 podařilo se nynějšímu předsedovi s pomocí ostatních pánů spolek tento zříditi. V obecním představenstvu byli pánové: *Hloušek Eduard*, obchodník, *Vajgl Frant.*, mistr truhlářský a *Volf František*, rolník.

Prvním předsedou ve sboru byl *Jan Mašek*, lesmistr, prvním náčelníkem *Eduard Hloušek*, obchodník, prvním jednatelem *Štěpán Gebauer*, správce školy, prvním pokladníkem *Konrád Blaschke*, farář a prvním místopředsedou *Jindřich Slaviček*, starosta obce. Sbor trvá 3 roky. Nynějším předsedou jest *Jindřich Slaviček*, náčelníkem *František Juříček*, hostinský, jednatelem *Florian Kučera*, nár. učitel a pokladníkem *Štěpán Gebauer*, správce školy.

Spolek čítá dnes 26 členů činných, 14 přispívajících. Sbor má pouze jednu stříkačku mimo výzbroje a příslušenství v ceně 600 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 3 požárů.

Sbor hasičský v Rašově u Lomnice.

Obec Rašov, čítající 67 domů s krytbou křídlicovou, šindelovou i doškovou, leží na pahorkatině, porostlé lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. Podnět k založení sboru dala obec Rašov po nastalých požárech, jež v tom roce v obci zuřily. Starostou obce téhož roku byl *František Riezner*, obchodník a předseda místní školní rady. V obecním představenstvu

byli pánové: Frant. Riezner, obchodník, Josef Kozlovský, rolník, Frant. Češka, rolník, Josef Zeman rolník, Jan Janšta, rolník, Karel Kučera, krejčí, všichni členové výboru.

Všichni dotyční byli příznivci sboru a působením jich obec opatřila mnohé hasičské potřeby.

Prvním předsedou ve sboru byl *Jos. Zeman*, rolník, náčelníkem *Jos. Koslovský*, rolník a jednatelem *Frant. Buchta*, domkař. Téhož času byli členy: Mexa Jan, domkař, Brázda Josef, tkadlec, Buchta Frant., domkař, Češka Frant., syn rolníka, Dostál Antonín, rolník, Doušek Josef, rolník, Fegí Frant., rolník, Fiala Josef, kolář, Havránek František, domkař, Kotačka Josef, krejčí, Kozlovský Josef, rolník, Kučera Karel, krejčí, Musil Alois, krejčí, Musil Vincenc, syn rolníka, Novák Arnošt, učitel, Špaček Antonín, Vala Frant., Vízda Josef, Uhlíř Fabian, rolníci synové, Zeman Josef, rolník, Čech František, rolník. Letošního roku jest předsedou *Josef Zeman*, rolník, narozen r. 1857 v Rašově; jest od r. 1895 předsedou sboru. Náčelníkem *Josef Koslovský*, rolník, narozen r. 1854 v Rašově; jest od r. 1895 náčelníkem sboru. Jednatel *Arnošt Novák*, učitel, narozen r. 1871 v Brodku u Prostějova; je od roku 1896 jednatelem. Dnes jsou členy sboru všichni ti, jež jsou svrchu vyznačeni.

Inventář sboru, obsahující jednu dvoukolovou stříkačku, 2 střečové žebře, 4 pochodně, nosítka, 180 metrů hadic, koše na vodu, má cenu 600 zl. Za celý čas trvání svého účastnil se sbor tří požárů.

Sbor hasičský ve Žďárci.

Obec Žďárec a Ostrov čítají úhrnem 69 domů s krytou smíšenou. V obci je většina rolníků, 2 hostince, 2 řezníci, 3 obchodníci, ostatní řemeslníci a domkaři. Obec Žďárec je na náhorní rovině, okolí je pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 na podzim. Prvním zakladatelem sboru byl pan *Antonín Štra*, nadučitel ze Žďárce, jest 51 roků stár, narozen v Dubě u Olomouce a dosazen k nám v roku 1889. z Tupes. Téhož času byl starostou obce pan *Tomáš Hrušat*, rolník čís. 21. ze Žďárce. V obecním představenstvu zasedali tehdy pánové: *Kala Tomáš*, I. radní, *Brychta Tomáš*, II. radní, rolníci ze Žďárce. Tito pánové byli všichni příznivci has. sboru, což proukázali, že pan starosta obce vstoupil za činného hasiče, jest podnáčelníkem a pokladníkem, pan radní Kala daroval spolku 10 zl. a pan Tomáš Brychta přistoupil za člena přispívajícího.

Prvním předsedou ve sboru byl p. *Ant. Dusík*, hostinský, náčelníkem pan *Vilém Valín*, obchodník, jednatelem pan *Ant. Štra*, nadučitel. Při založení hasičského sboru bylo činných členů 23 a přispívajících 7. Sbor trvá 4 roky. Nyní jest předsedou pan *Ant. Dusík*, hostinský a řezník, 48 roků stár, narozen v Bobrově; náčelníkem pan *Vilém Valín*, obchodník a rolník ve Žďárci, 44 roků stár, narozen v Předklášteří u Tišnova; jednatelem pan *Ant. Štra*, nadučitel ve Žďárci.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru, a jména oněch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna. Jsou to pánové: V. Valín, náčelník, T. Hrušat a Jos. Večeřa podnáčelníci, Frant. Babička, Frant. Hrušat, Jan Chmelař, Cyrill Sysel, Tomáš Kola Fr. Štarha, Ant. Štarha, Fr. Kola, Fr. Klusák, Jan Borkovec, Fr. Kala, Jos. Brychta, Ignác Klusák Tom. Janda, Jos. Babička, Cyrill Kopřiva, Tom. Borkovec, Fr. Chmellček, členové činní.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudou s patentem proti zamrznutí od firmy Smekal i se 180 m. hadic, 2 žebře a háky různé velikosti a celý výbroj pro 23 hasičů v ceně 1350 zl.

Roku 1898 založeny sbory Borač a Sejřek.

Statistika župní I. has. župy okresu Tišnovského roku 1897.

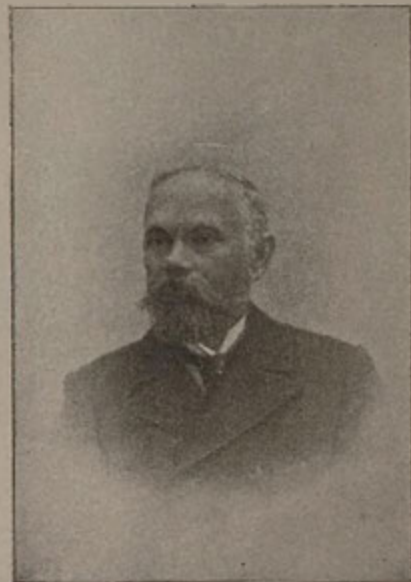
Běžné číslo	Jméno sboru	Číslo jednoty	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů zl. kr.	požární	Súčastníci se sbor				Clemm inv.	Má vlastní podpora z fondů	Má vlastní podpora z fondů	Má vlastní podpora z fondů	Podpora z kasařského fondu	Počet členů		Odešlá čísla	Úspěšná podpora					
												kolik?	skolík vřel	skolík?	skolík?														
1	Lomnice	235	195	1551	rolnictví, pivovar	1875	Al. hr. Serený	Josef Feigl	Eugen Běla	2053	—	26	7	9	9	142	—	—	—	—	300	42	1	1	12				
2	Kuřim	203	235	1860	rolnictví, kamenictví, tkalcovství	1875	Vin. Svoboda	Ant. Vazler	Fr. Svoboda	1800	—	28	6	6	7	135	—	—	—	—	40	300	32	—	1				
3	Nedvědice	287	94	729	obchod, rolnictví	1875	Vin. Svoboda	Ant. Vazler	Fr. Svoboda	1800	—	24	11	40	11	172	—	—	—	—	100	25	—	1	10				
4	Tišnov	471	300	3500	rolnictví, papírnictví, tkalcovství, rolnictví	1876	Fr. Svoboda	Jan Macků	Josef Zenoty	2500	—	10	8	9	7	140	—	—	—	—	22	500	36	1	26				
5	Doubravnik	95	108	900	rolnictví	1879	Ant. Pleský	Jan Keppert	Fr. Životný	1300	—	24	7	7	8	118	—	—	—	—	—	250	36	—	1				
6	Lipůvka	331	110	652	rolnictví	1879	Obec	Martin Fikes	Fr. Mičánek	1200	—	24	7	7	8	118	—	—	—	—	—	300	35	—	—				
7	Vev. Bytýška	69	230	1477	papírnictví, rolnictví	1879	Jos. Pallas	Josef Pallas	Ant. Kuta	1800	—	10	7	9	4	150	—	—	—	—	—	300	20	1	—				
8	Čebín	74	125	841	rolnictví	1880	obec Čebín	Frant. Perka	Fr. Pandula	500	—	8	6	8	7	123	—	—	—	—	—	150	22	2	—				
9	Mor. Kynice	211	138	980	rolnictví, košářství	1881	Fr. Večeřa	Frant. Večeřa	Matěj Malý	722	—	20	3	6	6	52	—	—	—	—	—	350	28	—	—				
10	Předklášteří	363	97	960	cukrovar, rolnictví	1882	Jos. Zelinka	Josef Zelinka	Ed. Tengler	500	—	12	8	9	9	90	—	—	—	—	—	250	33	5	—				
11	Loučky Dolní	240	112	824	rolnictví	1882	Matěj Bořil	Jos. Dvořáček	Jos. Burian	800	—	8	6	6	5	89	—	—	—	—	—	250	20	1	—				
12	Drásov	99	95	622	rolnictví	1881	Fr. Ondráček	Frant. Ležák	Jos. Jurka	800	—	19	7	11	8	83	—	—	—	—	250	27	—	1	3				
13	Malostovice	254	103	684	rolnictví	1886	Obec	Josef Horák	Fr. Odehnal	1987	—	17	7	8	5	81	—	—	—	—	—	300	32	—	—				
14	Drahonín	666	42	400	rolnictví	1887	Fr. Chyba	Ant. Šimek	Ant. Šimek	1000	—	9	3	3	1	21	—	—	—	—	—	150	33	—	1				
15	Olší	131	31	294	rolnictví	1889	Ant. Hnátek	Josef Buček	Josef Buček	600	—	9	2	2	1	29	—	—	—	—	—	150	31	—	—				
16	Lomnička	236	48	444	rolnictví	1890	Jan Novotný	Karel Blásek	Ant. Hromek	600	—	9	8	9	7	82	—	—	—	—	—	300	21	—	1				
17	Nová Ves	302	29	231	rolnictví	1891	Ant. Štursa	Ant. Baláž	Ant. Baláž	1000	—	3	5	5	4	17	—	—	—	—	—	200	20	—	1				
18	Lažanky	215	117	760	vápenictví, rolnictví	1891	Jind. Orátor	Jind. Orátor	Fr. Zavřel	1500	—	18	2	3	4	70	—	—	—	—	—	500	26	—	1				
19	Žďárec	628	60	541	rolnictví	1895	Antonín Sira	Vilém Valín	Vilém Valín	1350	—	—	1	1	1	6	—	—	—	—	—	150	23	—	1				
20	Rašov	—	67	503	rolnictví	1895	Obec	J. Kozlovský	J. Kozlovský	600	—	3	4	4	—	—	—	—	—	—	—	150	21	1	—				
21	Deblín	663	179	931	obchod dřeva, rolnictví	1895	J. Slaviček	Ed. Hlouček	Fr. Slaviček	600	—	3	1	1	2	13	—	—	—	—	—	200	26	—	—				
											11	166	11	1694												5350	596	1220	108

II.

Župa Kravařská.

Josef Mňuk,
zakladatel sboru ve St. Jiříně

Kajetán Kocian,
místostarosta župy a zakladatel
sboru v Likhotci.

Vlad. Pospíšil,
starosta župy a náčelník sboru
ve St. Jiříně.

Jan Bayer,
náčelník sboru v Bernatci.

Jan Klos,
Starosta obec v Bernatci.

Ferd. Pokorný,
lékárník v Příboře.

Antonín Študlik,
jednatel sboru v Příboře.

Hubert Luley,
místovýhlitel sboru v Příboře.

Josef Klimiček,
volitel sboru v Příboře.

Dějiny župy Kravařské čís. II.

České hasičstvo severovýchodní Moravy v českých obcích politických okresů *Nového Jičína*, *Místku* a *Val. Meziříčí* uznávajíc nutnost organizace hasičstva za účelem hájení a povznesení jeho, sestoupilo se r. 1884. na účinnou radu věhlasného již tehdy hasiče, známého profesora pana *Jos. Janouška* z Příbora, v župní jednotu severovýchodní Moravy se sídlem v Příboře. Postupem však času, stále rostoucím počtem tvořících se hasičských sborů, jakož i značným zvětšením agendy župní ukázalo se, že při nejlepší vůli nelze jednotu tak rozsáhlou ovládati a působiti tak, jak toho župní jednotu severovýchodní Moravy vyžaduje. Tehdejší starosta župní p. professor Janoušek svolal v létě r. 1894. zástupce hasičských sborů ze všech tří okresů do Frenštátu, kdež ve zvláštní schůzi po delším rokování usneseno bylo stávající velkou župu rozdělití ve tři župy, a sice dle politických okresů: *Novojičínskou*, *Místeckou* a *Val. Meziříčskou*. Při rozdělování čítala celá župa 34 hasičských sborů.

Dne 2. prosince 1894 svolal p. professor Janoušek schůzi náčelníků hasičských sborů na *Novojičínsku* a *Příborsku* do *Libhoště* za účelem zřízení župní jednoty hasičské pro *Novojičínsko*. Do schůze té vyslaly následující sbory své delegáty: a) z *Novojičínska*: *Bernatice*, *Hodslavice*, *Starý Jičín*, *Libhošť*, *Loučka*, *Mořkov*, *Rybitz*; b) z *Příborska*: *Albrechtický*, *Petřvald*, *Příbor*, *Závěšice*. Ve schůzi té zvoleno bylo komité, jemuž uloženo stanovy nové župy poříditi. V komitétu zasedali pánové: prof. *Jos. Janoušek*, jakožto zatímni předseda, pak *Frant. Leide*, náčelník a *Kajetán Kocián*, jednatel sboru v *Libhošti*, a *Jan Tvarůžek*, jednatel hasičského sboru v *Albrechtických*. Když jmenovaní pánové stanovy vypracovali, svolána byla na den 24. března 1895 valná hromada delegátů do útulných nových místností národního domu v *Novém Jičíně*, k níž dostavilo se 14 náčelníků a 34 delegátů, zastupujících 14 hasičských sborů. Jediný sbor *Šramberský*, který již před několika léty z bývalé župy severovýchodní Moravy pro jisté neshody vystoupil, valnou hromadu neobeslal a k župě vůbec nepřistoupil. Do schůze této dostavili se též zástupci župy *Val. Meziříčské* p. *Rud. Ludvíg* ze *Vsetína* a p. *Jos. Schiedek* z *Krásna* a župy *Místecké* p. *Rob. Krének* a p. *Hegrat* z *Frenštátu*, aby rozloučili se se svými bývalými věraými spojenci — župou *Novojičínskou*. Schůze zahájena byla p. prof. Janouškem vřelým proslovem, načež stanovy župy, která přijala jméno »Župní jednotu hasičská pro *Kravařsko*, soudních okresů *Nového Jičína* a *Příbora*«, jednomyslně schváleny. Starostou župy pak jednomyslně zvolen byl osvědčený hasič a organizátor hasičstva p. prof. *Jos. Janoušek* z *Příbora*. Do výboru zvoleni pánové: *Jos. Horák*, místonáčelník z *Bernatic*, *Josef Hubík*, člen sboru v *Příboře* (jednatel a pokladník), *Alois Kittrich*, jednatel sboru ve *Starém Jičíně*, *Frant. Leide*, náčelník sboru v *Libhošti*, *Ad. Pilečka*, starosta z *Hodslavic*, *Jan Tvarůžek*, jednatel sboru v *Albrechtických* a *Jos. Feix*, náčelník sboru v *Kopřivnici* (náměstkem starosty). Náhradníky zvoleni: p. *Jan Richter*, náčelník sboru z *Petřvaldu* a p. *Jos. Dušek*, náčelník sboru z *Veřovic*. Župním dozorcem zvolen byl p. *Josef Feix*. V této schůzi odměnila župa svého bývalého, velmi činného funkcionáře a věrného spolupracovníka p. prof. *Janouška* a p. *Rud. Ludvíga*, jmenovavši je prvními čestnými členy.

Velmi mile překvapil valnou hromadu došlý telegram od starosty *Ústřední jednoty* pana *T. Kršky*. Zněl:

O práci poctivě se dělme,
k jednomu cíli spějme
a Bůh nám požehná. Váš *Krška*.

Přijato dále na vědomí, že na výstavní pavilon hasičský sešlo se od našich sborů zl. 48.50 a že firma *Smekalova* darovala župě přístroj ku zkoušení stříkaček v ceně zl. 85.

Dlužno podotknouti, že zvláštní obtíže a možno říci i nepřítjemnosti způsobilo číslování naší župy, kterážto záležitost cdevzdána ústřed. výtoru k rozhodnutí. Ten určil župě naší číslo II.

Dne 28. července 1895 konala župa valnou schůzi a sjezd ve Veřovicích, při čemž tamější sbor slavil zároveň 10leté trvání. Ve valné schůzi usneseno bylo na oslavu 50letého panovnického jubilea zříditi fond jubilejní ku podpoře vdov a sirotků po hasičích zemřelých mimo službu hasičskou. Na návrh delegáta Al. Kittricha zařizena ihned sbírka, která vynesla 7 zl. 18 kr.

Ze zprávy jednatele bylo vidno, že župa naše, čítající 14 hasičských sborů, čítá 948 členů činných. Má v činnosti 20 ssacích stříkaček a 1 starší, 68 berlovek. Jmění obnáší 30.458 zl. 90 kr. Požárů bylo 17.

Ve schůzi této rozloučil se se župcu dlouholetý starosta p. Jos. Janoušek, jenž byv jmenován profesorem v Bíně, kraj náš, jemž po drahná léta věrně a oddaně sloužil, opouští. Župa, chtě alespoň částečně odměniti záslužnou činnost jeho, jmenovala jej čestným členem a ozdobila věncem vavřínovým. Na místo starosty postoupil pak náměstek jeho p. Jos. Feix, čímž sázlo župy přeloženo do Kopřivnice. Do výboru župního postoupil náhradník p. Richter z Petřvaldu.

Dne 28. června 1896 konána valná hromada a sjezd v Příboře, spojená s oslavou 25letého trvání hasičského sboru Příborského. K slavnosti té došel telegram od bývalého velitele Příborského p. prof. Janouška z Brna, v němž přál mnoho zdaru svornému jednání. S politováním opět vzato na vědomí, že jednatel pan Hubík funkce své se vzdal. Zástupcem jeho zvolen člen hasičského sboru v Kopřivnici p. Chlebovský.

Dne 23. května 1897 konána valná schůze delegátů v Novém Jičíně, při níž provedeny byly nové volby výboru. Starostou zvolen opět p. J. Feix, do výboru pak pánové: Kocián (náměstkem starosty), Chlebovský (jednatel a pokladník), A. Kittrich, Jos. Horák, J. Richter, Klímček. Náhradníky zvoleni pp.: Macháček, Palacký. Dozorci župními pro Novojičínsko Vlad. Pospíšil, pro Příborsko starosta. Usneseno přísti schůzi konati na Štrambersku a při té příležitosti k tomu působiti, by tamnější sbor do župy přistoupil. V polovici r. 1898. oznámil starosta, že pro přetíženi různými pracemi v obci hodnosti své se vzdává, podobně vzdal se jednatel své funkce z ohledů zdravotních. Záležitostí touto zabýval se výbor ve dvou schůzích a usnesl se svolati mimořádnou valnou hromadu dne 24. července 1898. V této valné hromadě, k níž vyslalo 12 sborů 31 delegátů, provedena volba starosty na zbývající volební období, jímž zvolen náčelník sboru ve Starém Jičíně Vlad. Pospíšil. Ve schůzi této usnešeno důstojným způsobem účastniti se českoslovanského sjezdu hasičstva ve Frenštátě a oslavy 100. narozenin otce rároda Frant. Palackého. Zároveň usneseno přísti schůzi na Štrambersku konati. Poněvadž novému starostovi podařilo se sbor Štramberský pro župu získati, usneseno tamtéž slavnostní sjezd na oslavu 50letého panování Jeho Veličenstva císaře dne 25. září 1898 uspořádati. Slavnostní program byl ustanoven, vše připraveno. Tu však došla hromová, zdrcující zpráva o tragickém skonu J. V. císařovny Alžběty. Následkem toho od slavnostního sjezdu upuštěno a pořádán toho dne sjezd smuteční. Účastenství bylo velmi značné. Dostavili se zástupci všech sborů až na blízku Kopřivnici a Kateřinice. Sjezd uvítal vřelými slovy měšťanosta Štramberský p. P. Hykel a vyslovil potěšení nad tím, že hasičský sbor jejich do župy přistoupil. Starosta župy p. Vlad. Pospíšil měl pak smuteční řeč, věnovanou Jemmu Veličenstvu císařovně Alžbětě.

Sídlem hasičské župy kravafské jest politický okres Novojičínský, prostřající se v severo-východním cípu Moravy, jenž s hejmanstvím Místeckým tvoří klín, který zabíhá směrem severo-východním až ku hranicím Pruského Slezska a dělí rak. Slezsko na Opavsko a Těšínsko. Dělí se ve 3 soudní okresy: Novojičínský (238.68 km^2), Příborský (141.56 km^2) a Fulnecký (121.61 km^2). Celý okres čítá 67 politických obcí (78 osad), z nichž jest 86 českých a 31 německá. Osady ty mají 8924 domů a 71.605 obyvatelů, z nichž jest 30.560 Čechů. České obce mají 16 hasičských sborů počtem 1030 hasičů, německé 24.

Sbor hasičský v Příboře.

Město Příbor prostírá se na pahorku od severo-východu na západ se zvedajícím a k řece Lubině se snižujícím, při císařské silnici do Haliče vedoucí. Vzdáleno jest od města Olomouce 10 mil, od slezských hranic 2 míle. Skládá se z vnitřního města, z dolního a horního předměstí a Benátek. Čítá 610 domů, z nich 552 obydlených a 58 neobydlených domů jest, kteréž z polovice kryty jsou křídlicí a břidlicí, z polovice šindelem. Mimo továrnu soukennickou, kloboučnickou a punčochářskou jsou v Příboře různá řemesla, z nichž nejčetněji jest zastoupeno řemeslo obuvnické, hrnčířské, stolařské, krejčovské, zámečnické; před léty kvetlo soukennictví, jež jest dnes skrovně. Poloha obce jest příznivá, neboť pahorek, na němž větší část města se prostírá, malebně se vzhůru pne a ostře k řece Lubině se svažuje. Lubina zdobí město, poněvadž jako stříbrná stuha pod městem se vine.

Sbor hasičský založen byl z příčin nutných dne 9. srpna roku 1872 a byl až do roku 1881 utraktivistickým. Avšak téhož roku nastaly doby jiné. Sbor stal se českým a to přičiněním p. P. Antonína Stojana, kaplana v Příboře a p. Josefa Janouška, c. k. profesora učitelského ústavu v Příboře. Největší však zásluha náleží p. P. Ant. Stojanovi, kterýž při valné hromadě dne 19. dubna 1881 mezi volnými návrhy žádal, aby jakožto zvláštní odstavec přijat byl do stanov §: jednací řeč jest česká a velení taktéž české. Návrh podporován byl p. Ferd. Pokorným a byl jednoduše přijat. Po odchodu p. P. A. Stojana převzal jednatelství p. R. Ludvig, kterýžto také pro sbor blahodárně působil. Prvním zakladatelem sboru byl **Fr. Peřina**, perníkář v Příboře, později majitel vinárny a hlavní trafiky, nynější starosta města Příbora, v letech 5. července 1884-96 byl poslancem na sněmu zemském markrabství Moravského. Narodil se 20. září 1826 v Příboře. Starostou téhož času byl p. **Fr. Preissig**, poštmistr v Příboře.

V obecním představenstvu byli tehdy následující párové: Frant. Preissig, poštmistr, Václav Gillar, lékař, Ant. Mierka, hostinský, Ant. Jaroš, kupec, Václ. Kresta, kancelista, Kašpar Karlseder, stavitel, Fr. Wuške, kupec, obecní rada. III. sbor: Jos. Pur, Cyrill Turek, Fr. Karas, Blažej Kresta, Ludvík Pokorný, Kar. Figar, Kašpar Grossmann. II. sbor: Cyrill Jufena, Fr. Rotter, Arnold Peřina, Ant. Šitavanc, Jan Šimíček, Kar. Kaluža, Fr. Beneš, Ant. Bujnoch. I. sbor: Ignác Fluss, Fr. Buzek, Jos. Kresta, Adolf Gust. Hynce, Dr. Emil Kudělka, Jos. Busek, Laurenc Kresta, Benedikt Kriebel. Náhradníci III. sboru: Jos. Šuba, Jos. Pochyla, Vilém Eberle, Fr. Filip, Aug. Grossmann. Náhradníci II. sboru: Jos. Beniš, Jegelin Roháč, Filip Reis, Fr. Šitavanc, Kar. Jeřábek. Náhradníci I. sboru: Matyáš Leidolf, Ant. Wuške, Fr. Benhard, Fr. Helbich, Leop. Kupka. Jak obecní rada příznivá byla zájmům sboru hasičského, viděti jest z toho, že nářadí hasičské, jehož majetkem byla obec, odevzdala sboru hasičskému a mimo to podporovala jej ve snahách jeho tím, že povolila větší obnos peněžní ku založení sboru toho.

Prvním předsedou ve sboru byl p. **Fr. Peřina**, perníkář, náčelníkem a zároveň jednatelem byl p. **Ferd. Pokorný**, lékárník. Téhož času byli členy párové: Jos. Abendroth, pekař, Al. Barta, pekař, Jos. Bartas, Fr. Bartoš, Vilém Berg, hodinář, Frant. Bílík, Frant. Blažek, Čepel, Jan Blažek, Tomáš Bohuminský, Valent. Bolom, soukenník, Tom. Bílský, Fr. Bujnoch, Jos. Buzek, Jos. Leinert, punčochář, Fr. Buzek, Fr. Čech, obuvník, Karel Jakob, sedlák, Jan Figar, Karel Figar, Ign. Fluss, Ant. Foltynovský, soukenník, Fr. Friedel, Fr. Friedrich, Jindř. Gerlich, Karel Gerlich, Josef Gilar, Valent. Gilar, Václ. Gilar, Jan Golc, Karel Golc, Vilém Hellebrand, Adolf Hynce, Cyrill Holub, Štěpán Holub, Frant. Huňka, Josef Janouška, hostinský, Jaroš Bartolom, Jos. Jeřábek, Jos. Jurečka, Fr. Kaimus, Rud. Kalmus, Fr. Kaluža, Kar. Kaluža, Jos. Kaluža, Josef Kaplan, Kašpar Karlseder, Bedř. Karlseder, Vavřinec Karlseder, Alois Kleppík, Jan Klos, Kazimír Knauer, Ferdinand Köllner, Jan Konečný, Jan Kramoliš, Kreisl. Al. Kresta, Fr. Kresta, Karel Kriebel, Fr. Křiške, Jak. Kupka, starší, Leop. Kutač, Jan Lankočl, Kar. Lichnovský, Fr. Linhart, Jos. Linart, Jan Linart, Jak. Kupka mladší, Jan Lohrer, Jan Majerek, Lamb. Marák, Jos. Michalík, Rud. Michalický, Karel Mikš, Tomáš Očko, písař, Frant. Peřina, Jos. Peřina, Adolf Piškýtel, Ferd. Pokorný, Ferd. Poštulka, Jos. Preis, Eman. Nosek, Ernest Preissig, Dom. Rainhold, Bedř. Remeš, Mor. Rösner, Cyrill Sasín, František Svoboda ml., Ferd. Sasín, Fr. Sedláček, Jos. Sedláček, Jan Šimíček, Josef Šimíček, Ant. Šitavanc, Jak. Šitavanc, Štěp. Šitavanc, Jan Schnitzler, Jos. Starůstka, Al. Šťastný, Jos. Štekarovský, Vilém Štekarovský, Fr. Subert, Jos. Svoboda, Libor Halfar, Jan Tenner, Ant. Turek, Jos. Uherek, Frant. Uhlíř, Ignác Uhlíř, Josef Váňa, Valent. Vaníček, Karel Vantuch, Karel Vantuch, Martin Vantuch, Ant. Vavřík, Vilém Veldamon, Jan Vojč, Fr. Vrabel, Jiří Štöckel, Jiří Velhuda. Sbor trvá 26 roků. Nyní jest náčelníkem **Klímček** Jos., obchodník, místonáčelníkem **Hubert Luley**, radní a jednatelem **Antonín Študlík**, hostinský v Klokočově u Příbora a úředník nemocenské pokladny v Příboře, narodil se 19. května r. 1854 v Klokočově.

Členy sboru jsou dnes následující pp.: (Jména, jež jsou ležatým písmem tištěna, značí, že dotyčný člen jest údem spolku od založení až po dnešní den). **Ferdinand Pokorný**, Josef Klímček velitelem, Antonín Študlík, jednatelem, Fr. Konečný, pokladníkem, Ferd. Veselka, zbrojmistrem, Jos. Frenštacký, pobočník, Valent. Sigmund, praporečník, Jos. Jurečka, Jos. Jeřábek, Vavřín Lichnovský, Alois Ochraňa, Jan Václavek, Vincenc Vojáček, trubači, Vinc. Bartel, požární komissář, **Fr. Busek**, požární komissář, Urban Taube, Aug. Kahánek, Ludv. Michalík, Fr. Knežek, Jan Bolom, Vend. Šitavanc, Karel Bohuminský, setník, Bohumír Vantuch, setník, Fr. Sasín mladší, Ant. Bohuminský, **Fr. Uhlíř**, Vavřín Jufica, Jan Löffelmann, četaři; mužstvo 1. setniny: Jan Zajíc mladší, Fr. Hüttler, Ant. Přidal, Jindř. Vízmar, Lamb. Handschuh, Jos. Rybář, obuvník, Jak. Polášek, Viktor Kopestnický, Fabian Štekarovský, Justín Kresta, Frant. Panáč, Jan Gilar, Jos. Koliba, Alois Smolík, Dom. Dvořák, Karel Grossmann, Štěpán Krumpolc, Karel Gilar, Tom. Volný, Jos. Mičan, Ant. Grossmann, Jindř. Bayer, **Jan Lohrer**, **Jak. Šitavanc**, Václav Bláha, Tomáš Bílský, Martin Hruška, Aug. Kleiber, Ignác Pochyla, Ant. Raška, Fr. Fěla, **Jos. Kaluža**. II. setnina: Hub. Luley, Martin Kusztrak, setníci; **Dom. Rainhold**, Moř. Bönsch, Antonín Maret, Jos. Maier, Frant. Kemel, Amand Sasín, Leop. Holub, Fr. Smolík, **Kar. Jakob**, četaři; mužstvo: Frant. Golc, **Ignác Uhlíř**, Karel Bílský, Andělín Šrubař, Jos. Vízmar, Jan Šebrechýn, **Jan Golc**, Adolf Kresta, Vilém Kemel

Raimund Kutáč, Jan Grossmann, Fr. Pochyla, Fr. Svoboda, Fr. Těšínský, Jan Bittner, Vinc. Caga, Jos. Pobludka, Jan Langer, Jan Kocourek, Augustin Kopestinský, Ludvík Sigmund, Karel Bartoš, **Jos. Vrabel**, Ferd. Sasín, Bedř. Kunrocher, Vilém Vencl, Josef Hubík, Fr. Kovář, Jan Krumpolc, Ant. Klvaňa, Jos. Bohuminský, Al. Kobližka, Jan Morýl, **Jan Kramoliš**, Emil Lohrer, Ant. Gold, Vendelín Šitavanc, Jindř. Heiniš; III. setnina: Ant. Kutáč, Alois Míček, setníci; mužstvo: Fr. Sasín starší, Fr. Kunčar, Jan Kalmus, Ant. Kupka, Cyrill Holub.

Sbor má tyto stroje: 2 dvoukolové stříkačky, 2 čtyřkolové, 1 zbrojní vůz, 1 velký žebř posunovací, 2 operační dlouhé žebře, 1 stavěcí žebř, 1 hadicový vůz, 20 tyrolek, 35 košů, 2 hákové žebře, 5 hákových žebřů, 2 skládací střešové žebře, 31 kusů hadic po 20 m., 20 kusů trbacího nářadí vše v ceně 5720 zl. r. č. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se asi 104 požárů.

Sbor hasičský v Albechticích.

Obec čítá 103 domovní čísla a k tomu 12 výminkátských stavení. Domkařská stavení jsou v údolí podél dědlinového potoku; selská stavení na vyšším nábreží téhož potoku. Převládající krytba domů jest křídlicová. Obyvatelé žijí se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1884. a prvním zakladatelem byl **Jan Huvar**, rolník č. 46., téhož času starosta obce a **Vincenc Huvar**, rolník č. 52. Téhož času byli radními: I. **Josef Huvar**, rolník č. 11., II. **Vincenc Svarc**, domkař č. 28., kteří podporovali sbor v každém ohledu materiálně i svou vlastní činností.

Prvým náčelníkem byl **Vinc. Huvar**, rolník č. 52., jednatelem **Ignác Hřeček**, podučitel. Téhož času byli členy a jsou až po dnes: Felix Šnajdr, rolník č. 35., Vincenc Dressler, rolník č. 33., Josef Kilnar, rolník č. 30., Josef Šajtar, rolník č. 40., Jan Bajar, rolník č. 10., Josef Dolejší, domkař č. 16., Josef Pavlík, domkař č. 29., Josef Silber, rolník č. 17., Felix Huvar, rolník č. 57., František Havránek, domkař č. 2., František Šajtar, domkař č. 13., Alois Huvar, rolník č. 39., Vinc. Londýn, domkař č. 43., Frant. Seltenreich, domkař č. 102., Aug. Dybal, domkař č. 44., Vinc. Čechovský, domkař č. 49., Josef Šmydke, rolník č. 55., Vincenc Huvar, domkař č. 77., Josef Dybal, domkař č. 83., Vincenc Kilnar, domkař č. 91., Ondřej Teichman, domkař č. 103.

Roku 1898. jest náčelníkem **Fel. Šnajder**, rolník č. 35., jednatelem **Vojt. Práša**, podučitel.

Sbor má stroje: Jednu čtyřkolovou a jednu dvoukolovou stříkačku, jeden kolomot, jeden vůz s bečkou na vodu a 6 tyrolek v úhrnné ceně 1500 zl.

Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 22 požárů.

Sbor hasičský v Kopřivnici.

Obec Kopřivnice čítá 272 domů s převládající krytbou křídlicovou a šindelovou. Jest tam výroba vagonů a kočárů, výroba kamen, polní hospodářství a obyčejné živnosti. Poloha obce a okolí jest údolí, po obou stranách obce obklopené pahorkatinou. Dobrovolný sbor hasičský byl založen dne 7. září 1884 a prvním zakladatelem byl **Jul. Šustala**, majitel fojtství a **Jan Stiborek**, poštovník a tehdejší starosta obce. Radními byli: I. **Jul. Šustala**, II. **Petr Kuchař**, kteří všemožně podporovali myšlenku hasičskou a darovali značné obnosy peněžité na zakoupení potřeb hasičských.

Prvním náčelníkem byl **Jul. Šustala**, jednatelem **Leop. Věcha**. Všech činných členů bylo 69, většinou rolníků a živnostníků. Sbor trvá 14 roků.

Nyní roku 1898. jest náčelníkem **Jos. Felix**, radní a jednatelem **Ad. Chlebovský**, učitel.

Sbor má 2 dvoukolové stříkačky se dvěma proudy, 16 berlových stříkaček, potřebné ostatní hasičské nářadí ve značném množství a jeden zbrojní vůz v úhrnné ceně 2600 zl.

Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 19 požárů.

Sbor hasičský v Petřvaldě.

Obec Petřvald čítá 133 domů s převládající krytbou břidlicovou. Vedle obvyklých živností řemeslnických provozuje se průmysl pivovarnický. Poloha obce a okolí jest z části rovina, z části malá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1885. a prvním zakladatelem byl **Jan Richter**, nadučitel v Petřvaldě, narozený v téže místě dne 17. července 1849, působí zde od školního roku 1869/70. Téhož času byl starostou obce **Josef Janečka**, rolník č. 72.

V obecním představenstvu byli pp.: **Jos. Šindel**, obchodník č. 18. v Petřvaldě, **Jan Kolbe**, rolník č. 9. v Petřvaldě a **Jan Schneider**, mistr pokrývačský č. 16. v Růžodole. Tito všichni

byli sboru hasičskému příznivci až na prvního radního, který odporoval zřízení spolku, avšak přece obecní výbor povolil novému sboru 200 zl. na zakoupení potřebného hasičského nářadí.

Prvním předsedou, náčelníkem a jednatelem ve sboru byl *Jan Richter*, nadučitel.

Téhož času byli členy: Josef Tyleček, rolník čís. 80., zástupce náčelníka, František Šíp, rolník čís. 77., setník lezců, Josef Janečka, rolník čís. 72., setník stříkačnicků a Jan Kolbe, rolník čís. 9., setník ochránců. Mimo tyto byli tehdy členy i oni, kteří níže v seznamu členstva ležatým písmem označeni jsou.

Nyní r. 1898. jest předsedou a náčelníkem *Jan Richter* a jednatelem *Frant. Šíp*, narozený v Petřvaldě dne 29. ledna 1859, nyní rolník čís. 77. tamtéž.

Členy sboru jsou dnes: *Frant. Adamík*, výměnkář, Frant. Adamík, pomocník zámečnický, Josef Adamík, pomocník zámečnický, *Alois Brus*, dělník, *Frant. Brus*, domkař, Václ. Brus, dělník, Vilém Brus, pomocník zednický, Felix Břežný, pomocník hospodářský, František Břežný, oděvník, Vinc. Dobiáš, domkař, Vinc. Dlouhý, domkař, Fr. Friedel, pomocník hospodářský, *Jan Hajduček*, zkoušený podkovář, *Petr Hajduček*, obuvník, Vilém Hlaváč, dělník, Jan Hložanka, dělník, Jos. Huvar, bednář, *Ignác Klečka*, domkař, *Karel Klečka*, pomocník kolářský, *Mikuláš Klečka*, sedlár, *Jan Kolbe*, rolník, Felix Kořínek, pomocník tesatský, Josef Kořínek, dělník hospodářský, František Kotek, domkař, Vincenc Kotek, pomocník zámečnický (strojník), Kamil Mácha, dělník, Vincenc Mácha, domkař a stolař, *Frant. Merta*, domkař, *Ant. Mrkvica*, domkař, Josef Mrkvica, obuvník, *Vinc. Mrkvica*, krejčí, Karel Myška, obuvník, *Jos. Polášek*, kolář, *Jan Richter*, nadučitel, *Frant. Roschnal*, domkař, Jan Sedláček, sedlár, Dom. Sklenák, krejčí, *František Soška*, hutník, Arnošt Štva, hutník, Josef Sýkora, pomocník hospodářský, Karel Šeděnka, obuvník, *Karel Ševčík*, mistr stolářský, Rudolf Ševčík, dělník, Václav Ševčík, dělník, *Frant. Šíp*, rolník, Jan Šlajter, pekař, *Frant. Šupík*, domkař, *František Tománek*, domkař, Jan Tyleček, obuvník, Jan Vavřík, domkař, Frant. Vysocký, hutník, Vinc. Vysocký, hutník. (Tučně tištěni jsou členy od založení jednoty.)

Čestní členové sboru: P. Ludvík Hofman, farář v Prostějově, Josef Janoušek, c. k. prof. na dívčím učitelském ústavu v Brně, Josef Jung, sládek na Hukvaldech, Arnošt Kudielka, sládek a majitel fojtství v Petřvaldě, Jindř. Kudielka, sládek ve Vel. Bystřici u Olomouce, Rud. Lippanský správce velkostatku ve St. Vsi, Rud. Ludvíg, říd. měšťanské školy v Mor. Ostravě.

Sbor má 1 čtyřkolovou a 1 dvoukolovou stříkačku, 2 hydronetty, 4 berlovky, 1 žebřík střešový skládací a 1 žebřík přistavovací, 5 plácaček a 3 háky mimo 220 m. hadic v úhrnné ceně 1200 zlatých. Sbor po celý čas svého trvání účastnil se 28 požárů.

Sbor hasičský v Kateřinicích.

Obec Kateřinice čítá 96 domů s převládající krytou doškovou. V obci se provozuje rolnictví a valná většina mužstva jest dělníky v hutích a dolech (zedníci). Obec leží v kotlině kolkol pahorkatinou obklíčené. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1889. a prvním zakladatelem byl *Fr. Polášek*, bývalý starosta obce, muž ryzí povahy a dobrého srdce — hasič tělem i duší; neméně zasloužilý též zakladatel *Lud. Hlaváč*, správce školy a *František Talpa*, učitel v Trnávce a *Val. Bégus*, rolník zdejší.

V obecní radě byli: *Frant. Bégus* a *Frant. Polášek*, zednický polír čís. 19., kteří sice pro zřízení sboru jevíli zájem, leč hlavní finanční břímě nesl starosta sám ze svého; zasluhujef co největšího uznání.

Prvním předsedou ve sboru byl *Fr. Polášek*, rolník čís. 1., náčelníkem *Ludvík Hlaváč*, naduč. z Trnávky, jednatelem *Frant. Talpa*, ml. učitel. Sbor trvá 9 roků. R. 1898. jest předsedou *Frant. Polášek*, narozen 30. června 1838, sloužil již 9. kapitulaci jako starosta obce. Náčelníkem *Frant. Štindl*, učitel, narozen 20. října 1864 v Borotíně, jednatelem *Vinc. Polášek*, zedník.

Dnes jsou členy sboru: a) Výbor: *Fr. Polášek*, předseda, *Fr. Polášek* místopředseda, Frant. Štindl, náčelník, *Frant. Bečka*, I. podnáčelník, *J. Pišar*, II. podnáčelník, *Vinc. Polášek*, jednatel, *Ant. Polášek*, pokladník, *Jos. Kresta*, zbrojmistr. b) Lezci: *Al. Rečka*, *Jos. Čechovský*, *Frant. Klečka*, *Jos. Bégus*, *Frant. Novák*, František Klajný, *Frant. Kutáč*, Ferdinand Drábík. c) Stříkačnicki: *Val. Polášek*, *Frant. Pustějovský*, Josef Pustějovský, *Jos. Brus*, *Alois Richter*, lg. Konečný, Jan Bégus, Jos. Drábík. d) Ochránci: *Jan Polášek*, *Frant. Maucí*, *Frant. Lys*, *Ant. Lys*, *Frant. Vrtný*, Frant. Matula, *Jiří Klajný*, *Jan Lys*, trubač.

Sbor má dvoukolovou stříkačku, 2 berlovky, z ostatního náčiní téměř vše, ale jen to nejnutnější, v počtu obmezeném; vše v úhrnné ceně 650 zl.

Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 6 požárů.

Sbor hasičský v Závěšicích.

Obec čítá 129 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo živí se ponejvíce polním hospodářstvím. Obec leží v údolí potoka Sedlničky. Okolí je pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. Prvními buditeli myšlenky hasičské u nás byli pánové: *Josef Pavelka*, nadučitel a p. *Jos. Macháček*, obchodník. Téhož času starostou obce byl pan *Josef Lichnovský*, rolník č. 128. Výbor skládal se z následujících pánů: Jan Hývnar, rolník; Jan Hanzelka, rolník; Jan Bajer, rolník; Jos. Gillar, mlynář; Vilém Hanké, mlynář; Jan Galia, rolník; Ferd. Lošák, krejčí; Čeněk Pustějovský, kovář; Jan Pustějovský, kovář; Jan Lichnovský, domkař. Tito byli sboru příznivci. Důkazem jest zakoupení náradí hasičského a vystavění zbrojírny.

Prvním náčelníkem vesboru byl *Jos. Macháček*, obchodník, jednatelem *F. Lošák*, krejčí. Členů při založení sboru čítalo se 43; jejich zaměstnání jest práce ve vozové továrně v Kopřivnici. Sbor trvá 4 léta. Nyní jest náčelníkem *Jos. Macháček*, obchodník, 36 roků stár; jednatelem *Rudolf Přivočtý*, učitel, 26 roků stár, rozený v Příboře. Dnešního dne čítá sbor 53 členů, ze kterých jest 16 nově přistouplých. Starých členů zbývá 37. Sbor má dvoukolovou stříkačku od firmy R. A. Smekal v ceně 550 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 2 požárů.

Sbor hasičský ve Starém Jičíně.

Městečko Starý Jičín rozprostírá se v romantickém kraji Kravařska, sedíc na jižním rameni osamoceného, homolovitého kopce, jehož temeno nese zbytky prastarého hradu, které šířmu kraji zapadlou slávu dávných věků hlásají. Městečkem as 4 km. jihozápadně od Nového Jičína vzdáleným, probíhá říšská silnice od Olomouce ke Krakovu vedoucí, po jejíž obou stranách stojí těsně při sobě prosté, úhledné domky ze staviva tvrdého a střechemi po většině šindelovými. K městečku ve směru severozápadním připojena jest obec Vlčnov, po straně pak jižní dotýká se ho obec Jičina. Spojené tyto tři obce mají 206 domů a čítají 1365 obyvatelů, kteří zaměstnávají se rolnictvím a z části řemeslem. Mnoho jich též pracuje ve velkých továrnách novo-jičínských, kamž každodenně dochází. V místě jest rozsáhlý dvůr hraběte Seilerna, zaniklý pivovar, palírna a několik budov s vysokými starobylými střechemi. Již dávno uznávána zde byla nutnost zřízení hasičského sboru. Této šlechetné myšlenky ujali se v roce 1882 pánové: *Josef Můk*, nadučitel; *Ant. Schwarzs*, správce velkostatku; *Jos. Kremel*, rolník; *Ant. Kremel*, advokátní úředník a zřídili zde hasičský sbor pro všechny tři spojené obce.

Za vydatné podpory příznivců, k nimž na prvním čestném místě jmenovati jest zdejší Občanskou záložnu a představenstvo obce, v jehož čele stál starosta pan *Frant. Kittrich*, a za obětavé součinnosti prvých členů podařilo se sbor nutným náradím i výzbrojí v brzkou opatřiti. O řádné vycvičení mužstva pečoval zakladatel pan *Jos. Můk*, v řízení spolku uvázal se velmi obětavý a energický velitel p. *Ant. Schwarzs*. Oba tyto pánové byli pro své neocenitelné zásluhy o rozkvět has. spolku jmenováni čestnými členy.

Zvláštních sympatií a plného uznání dobyl si mladý tenkrát náš sbor a jeho vůdcové při velkém požáru, který dne 15. září roku 1885. v noci stihl jihovýchodní stranu náměstí. Naši hasiči s nadlidským namáháním uchránili tři strany náměstí, uchránili též ohroženou, vysokou, těžce přístupnou školu i kostel, jehož střecha již hotela.

Po odchodu p. místoveliče Jos. Můky (1889) a p. velitele Ant. Schwarze (1894) převzal vedení spolku nadučitel p. *Vlad. Pospíšil*, který funkci tu doposud zastává. Před rokem (1897) poctěn byl hodností župního dozorce, letos pak zvolen byl starostou župy Kravařské. Touto volbou přeloženo sídlo župy na Starý Jičín.

Ve výboru has. spolku zasedají letos pp.: Vladimír Pospíšil, velitel; Karel Segeta, rolník a radní, místovelič; Jan Beněk, rolník a radní pokladník od zal. spolku; Alois Kittrich, starosta městečka a předseda místní škol. rady, dlouholetý jednatel; Jan Sklenička, bednář, zbrojář; Frant. Fridrich, stolář, pobočník; pak náčelníci družstev: K. Pospěch, rolník; Frant. Vitásek, domkař, Mart. Färber, majitel palírny; Jos. Jansa, řezník; Ferd. Urban, kameník; Jos. Urban, kameník; Krumpolc Fr., dělník; L. Klimpar, rolník; Jos. Jansa st., řezník.

Členy činnými od založení spolku jsou pp.: Beněk Fr., Beněk Jan, Bezděk Jan, Havran Ant., Hrachovec Václ., Jansa Josef st., Kittrich Alois, Kremel Ant., Man Jan, Segeta Karel, Urban Ferd. a Vitásek Frant.

Sbor má dnes 66 členů činných. Má velkou stříkačku s vozem zbrojním, pak starou čtyřkolovou, dvoukolový vůz se žebří, vozík hadicový a různé náradí v úhrnné ceně 1800 zl. Sbor jest majitelem zbrojírny v věži a příhodným cvičišťem. Má zřízený fond pohřební. Účastnil se doposud 67 požárů.

Sbor hasičský v Loučce u Nov. Jičína.

Obec Loučka má 95 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství, jsou tam 3 vodní mlýny, řemesla na venkově obyčejná, 4 hostince, velký pivovar »Bochet« zvaný. Obec je na úpatí posledních výběžků Karpatských, v malé dolině kolem říčky »Jičinky«. Okolí na straně jižní je hornaté, na sever pak šíří se v úrodnou nížinu Kravatskou. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1883. Prvními zakladateli sboru byli pp.: *Fr. Kulheim* nadučitel, *Jos. David*, domkař, *Fr. Meltsch*, mlynář, *Fr. Rybář*, rolník. Téhož času byl starostou obce *Jos. Valenta*, rolník. V obecním představenstvu byli tehdy pánové: František Váhala, rolník, Jan Orlita, rolník. Tito byli příznivci tím, že dali na obecní útraty vystavěti skladiště a dali zakoupiti hasičské stroje a nářadí: stříkačku, zbrojní vůz, žebře, háky atd.

Prvním předsedou ve sboru byl p. *Fr. Kulheim*, nadučitel, náčelníkem a jednatelem pan *T. Vychodil*, učitel. Téhož času byli členy pp.: Tom. Vychodil, učitel, Jan Segeta, domkař, Karel Holeňa, domkař, Jos. Mlýnek, rolník, Jan Váhala, rolník, Fr. Mlýnek, domkař, Kar. David, domkař, Jan Valenta, rolník, Kar. Váhala, domkař, Jos. Hrachovec, domkař, Jan Orlita, domkař, František Havran, krejčí. (Tito buď zemřeli neb vystoupili ze spolku). Sbor trvá 15 let. Nyní jest předsedou a náčelníkem p. *Jos. David*, domkař narozený 12 března 1846 v Jičíně, přebývá v Loučce od r. 1870; místonáčelníkem jest pan *Fr. Meltsch*, mlynář, narozený 24 března 1849 v Loučce; jednatelem jest pan *Fr. Urban*, učitel, nar. 26. října 1871 v Jičíně, působí v Loučce od r. 1893.

Členy sboru jsou dnes tito pánové: (Jména, jež jsou ležatým písmem tištěna značí, že dotčený člen jest údem spolku od založení až po dnešní den). *Jos. David*, domkař, *Frant. Meltsch*, mlynář, *Frant. Kulheim*, nadučitel, *Frant. Krumpolc*, rolník, *Frant. Raška*, zedník, *Jan Podzemný*, domkař, *Jos. Janovský*, domkař, *Kar. Orlita*, rolník, *Jos. Krumpolc*, rolník, *Fr. Rybář*, rolník, *Fr. Knop*, rolník, *Jan Holeňa*, rolník, *Jos. Segeta*, rolník, *Frant. Orlita*, hostinský, *Jan Vaněk*, rolník, *Jan Macháček*, domkař, *Fr. Krumpolc*, domkař, *Fr. Indrák*, rolník, Jos. Holeňa, rolník, Fr. Vitek, dělník, Max Valenta, rolník, Jos. Šíra, dělník, Theofil Bortel, dělník, Václ. Holeňa, domkař, Frant. Hrachovec, dělník, Jos. Tobiaš, domkař, Jos. Orlita, dělník, Fr. Rotter, rolník, Fr. Šíra, dělník, Kar. Šindler, obuvník, Jos. Zuzaňák, dělník, Fr. Kilhof, domkař, Václ. Kilhof, domkař, Leop. Kilhof, dělník, Jos. Číp, dělník, Fr. Jakubek, rolník, Jan Macháň, domkař, Jos. Jakubek, rolník, Jan Jakubek, dělník, Al. Váhala, rolník, Jos. Hasál, dělník, Jos. David, domkař, Max. Holub, dělník, Aug. Jakubek, dělník, Fr. Bezděk, dělník, Ferd. Valenta, rolník, Kar. Havran, dělník, Max. Kurečka, rolník, Vinc. Hrachovec, rolník, Fr. Urban, učitel, Frant. Mlýnek, domkař, Alb. Mück, dělník.

Sbor má zbrojní vůz, jednoproudni stříkačku, 4 tyrolky, posunovací žebře a jiné hasičské nářadí obyčejné v ceně 1780 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 43 požárů.

Sbor hasičský v Libhošti.

Obec Libhošť leží na silnici mezi Přiborem a Novým Jičínem a čítá 197 domů s 1297 obyvateli. Křídlicová krytba jest převládající, jen po různu též šindelová. Obyvatelé žijí se polním hospodářstvím a prací v blízkých továrnách. Poloha obce jest více kopcovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1884. Prvním zakladatelem sboru byl P. *Jan Hlačtk*, jenž v té době byl administrátorem zdejší fary. On ve spojení s některými národně smýšlejícími osobami dal podnět ku založení dobrov. hasičského sboru. Starostou obce byl toho času *Ferd. Hanzelka*, domkař a zedník. V obecní radě byli *Aug. Horuta*, domkař a *Jan Kalíšek*, rolník. Obecní zastupitelstvo bylo hasičskému sboru příznivo. Ono povolilo ve prospěch jeho nejen sbírky, ale samo dle stanov se též zavázalo, že z obecních požitků ročního příspěvku 10 zl. hasičskému sboru odváděti bude.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl *Jan Sobek*, podučitel a jednatelem *Kajetán Kocián*, nadučitel. Za členy sboru tehdy přistoupili (mimo ony, jež v seznamu nynějšího členstva ležatým písmem uvádíme): Hlačtk Jan, administrator zdejší fary, Sobek Jan, podučitel, Honeš Fr., domkař, Mikš Jan, dělník, Čihal Jan, zámečník, Sobek Rudolf, dělník, Šimíček Jan, dělník, Jašek Cyrill, zedník, Hrček Jan, rolník, Macháček Adolf, dělník, Šimíček Adolf, dělník, Tyl Fr., dělník, Hanzelka Ferd., domkař a zedník, Polášek Adolf, domkař, Hodslavský Jan, domkař, Honeš Frant., dělník, Švar Frant., dělník, Kalíšek Jan, rolník, Sobek Jan, hostinský, Tichopad Adolf, hostinský, Bacvík Vilém, domkař, Blažek Josef, domkař, Čapka Ferdinand, domkař, Hanzelka Josef, rolník, Hanzelka Josef, domkař, Šindler Josef, domkař, Polášek Jan, domkař, Hanzelka Jan, domkař, Hanzelka Jan, rolník, Lacina Vincenc, domkař, Kletenský Frant., dělník, Honeš Jan, domkař, Macháč Jakub, domkař, Andrs Vilém, hostinský, Marek Jan, zedník, Hodslavský František, dělník, Kunetka Frant., dělník, Hyner Alois, hajný, Řehák Vinc., kovář, Šimíček Jos., dělník, Senk Josef, dělník, Soukal Jan, dělník, Kunetka Jan, dělník, Bubík František, domkař, Janzelka Jakub, dělník,

Borovský Frant., stolář, Kletenský Frant., dělník, Bubík Josef, dělník, Vítek František, zámečník, Bein Jiří, obuvník, Hanzelka Frant., rolník.

Nynějším předsedou a náčelníkem jest *Frant. Leide*, hostinský a rolník v Libhošti, jevil ku hasičskému sboru zvláštní náklonnost a kde mohl i hmotně jej podporoval. Za jeho příznivost ke sboru hasičskému zvolen byl předsedou. Jednatelům v roce 1898. jest *Kajetán Kocián*, nadučitel v Libhošti, byl hned při založení hasičského sboru za jednatele a pokladníka zvolen a také nepřetržitě až posud horlivě svůj čestný úřad zastává.

Dnes jsou členy sboru: *Blažek Jan*, domkař, Blažek Josef, kupec, *Blažek Josef*, dělník, *Černík Fr.*, domkař, *Frýdl Vinc.*, rolník, *Hanzelka Jos.*, rolník, *Hanzelka Fr.*, dělník, *Klos Frant.*, tesař, *Hanzelka Fr.*, rolník, *Honeš Josef*, domkař, *Horula Augustin*, domkař a zedník, *Hanzelka Frant.*, krejčí, *Kališek Vilém*, domkař a zedník, *Kletenský František*, dělník, *Kocián Kajetán*, nadučitel, *Kotrs Frant.*, selský výminkář, *Kunčer Frant.*, domkař a tesař, Marek Jan, zedník, Michalec Josef, dělník, *Polášek Josef*, domkař, *Polášek Frant.*, domkař, *Polášek Josef*, dělník, *Vahálík Jan*, dělník, *Soukal Josef*, dělník, *Šimíček Fr.*, domkař a dělník, *Šimíček Vinc.*, dělník, *Škárka Josef*, dělník, *Škárka Fr.*, pohrabáč a zedník, *Škárka Jan*, rolník, *Šustek Fr.*, dělník, *Zeman Jan*, dělník, *Kletenský Josef*, domkař, *Škárka Filip*, dělník, *Hanzelka František*, domkař a hudebník, *Horák Frant.*, dělník, *Klos Josef*, kovář, *Kletenský Jan*, domkař, *Frýdl Frant.*, dělník, *Kvita Frant.*, domkař a hudebník, *Leide Frant.*, hostinský a rolník, *Kališek Josef*, rolník, *Bém Jiří*, obuvník, *Hanzelka Val*, domkař, *Těhan Ad.*, dělník, *Kotrs Vinc.*, domkař, *Šimíček Fr.*, dělník, *Šustek Josef*, stolář, *Hanzelka Vinc.*, dělník, *Hanzelka Frant.*, dělník, *Hanzelka Jos.*, dělník, *Turek Cyrill*, učitel, *Křížek Josef*, dělník, *Fuch Jan*, domkař, *Filip Josef*, dělník, *Hanzelka Josef*, dělník, *Blažek Frant.*, dělník, *Tomášik Ant.*, dělník, *Vavřík Alois*, učitel, *Frýdl František*, stolář, *Tomášik Josef*, dělník, *Kahánek Petr*, dělník, *Hanzelka Josef*, krejčí, *Hanzelka Josef*, zámečnický pomocník, *Koptiva Frant.*, dělník, *Hyner Alois*, dělník, *Tyrol Vinc.*, dělník, *Soukal Štěp.*, dělník. (Tučným písmem tištěni, jsou členy od založení jednoho.)

Sbor má 1 dvoukolovou síťkačku a 10 ručních síťkaček v úhrnné ceně 500 zl.

Sbor za celý čas svého trvání sčítal se 23 požárů.

[Sbor hasičský v Bernaticích.

Obec Bernatice čítá 113 čísel. Převládající krytba domů jest z polovice křídlicová a z polovice došková. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest dolní část rovina, horní část pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1884. Prvními zakladateli sboru byli pánové: *Jan Klos*, rolník č. 2. a starosta obce, *Jan Bayer*, majitel fojtství, člen výboru obecního, *Fr. Glogar*, rolník č. 30, obecní radní, *Fr. Turek*, domkař č. 63, člen výboru a obecní písař. Téhož času starostou obce byl p. *Jan Klos*, rolník č. 2. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: *Frant. Bayer*, rolník č. 43, *Jos. Blažke*, rolník č. 42, *Fr. Glogar*, rolník č. 30. Všichni byli sboru příznivci; předně se přičinili o zřízení sboru a pak jej podporovali.

Prvním náčelníkem ve sboru byl p. *Jan Bayer*, majitel fojtství a jednatelem p. *Frant. Turek*, domkař. Na první vyzvání přihlásilo se do sboru 85 členů, vesměs rolníci, domkaři a mladíci; než ale se sbor řádně ustanovil, zůstalo jich jen 71. Sbor trvá 14 roků. Nyní jest předsedou p. *Fr. Glogar*, rolník, 53 roků starý, dlouholetý člen zastupitelstva obecního; náčelníkem jest pan *Jos. Horák*, rolník 36 roků starý, vysloužilý podmyslivce, člen zastupitelstva obecního a jednatelem pan *Fr. Turek*, domkař 55 roků starý, vysloužilý zákopnický desátník, dlouholetý člen zastupitelstva obecního, 28 let obecním písařem.

Dnes jsou členy sboru: (Jména ležatým písmem tištěná značí, že dotyčný člen jest údem spolku od založení až po dnešní den). *Jos. Horák*, rolník, *Fr. Šlesar*, kovář, *Fr. Turek*, domkař, *Jos. Handrich*, domkař, *Jos. Šimáček*, rolník, *Flor. Glogar*, domkař, *Jos. Kunetka*, domkař, *Frant. Klos* č. 112 domkař, *Jos. Blažke*, rolník, *Jan David*, rolník, *Jan Hanzelka*, domkař, *Aug. Klos*, domkař, *Jos. Bayer*, domkař, *Jos. Glogar* č. 69, domkař, *Klement Šimíček*, domkař, *Jos. Glogar* č. 6, rolník, *Jan Papák*, syn rolníka, *Aug. Šimíček*, rolník, *Jan Klos*, rolník, *Jos. Grusman*, syn rolníka, *Jos. Tvarůšek*, domkař, *Fr. Šimíček* č. 46, rolník, *Igu. Handrich*, domkař, *Fr. Klos* č. 60, rolník, *Al. Kelnar*, domkař, *Fr. Kunetka*, domkař, *Fr. Hájek*, domkař, *Ed. Hájek*, domkař, *Flor. Novák*, podruh, *Aug. Glogar*, domkař, *Fr. Kelnar*, domkař, *Josef Pavlík*, rolník, *Jos. Horák*, rolník, *Ed. Turek*, domkař, *Flor. Tvarůšek*, domkař, *Fr. Glogar*, domkař, *Fr. Richter*, domkař, *Fr. Šimíček* č. 14, domkař, *Fr. Drlík*, domkař, *Al. Drlík* č. 90 domkař, *Jar. Bayer*, rolník, *Al. Drlík* č. 81, rolník, *Petr Bayer*, obuvník, *Fr. Bayer*, zedník, *Křištof Bayer*, mlynář, *Jos. David*, obchodník, *Jos. Klos*, čeledín, *Al. Šitavanc*, učitel, *Frant. Papák*, zedník, *Jan Bayer*, zedník, *Kar. Frank*, hostinský.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku systém Heller v Brně s nejnutnějším příslušenstvím za 585 zl. vůz a ostatní zařízení v ceně 695 zl. 40 kr., dohromady 1280 zl. 40 kr. Sbor po celý čas trvání svého účastnil 9 požárů.

Sbor hasičský v Rybí.

Obec Rybí má 137 čísel; krytba domů převládá šindelová. V obci provozuje se polní hospodářství, pak řemeslnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1885. Prvním zakladatelem sboru bylo zastupitelstvo obce s radou a přičiněním několika údů spolkových. Stalo se to vůbec z nařízení politického úřadu. Téhož času byl starostou obce pan *Vincenc Purmanský*, mlynář. V obecním představenstvu obce byli pánové: Pavel Marek, rolník a Josef Najsar, rolník. Tito pánové byli dosti přizniví, ale málo o bétaví; sbor pak byl odkázán poněvíc sám na sebe.

Prvním náčelníkem byl p. *Pavel Marek*, rolník a jednatelem p. *Frant. Hykel*, obecní písař. Téhož času byli členy výboru pp.: Pavel Marek, náčelník, Čeněk Purmanský, místonáčelník, Frant. Hykel, jednatel, Jan Křestan, pokladník, Jan Kvita, četař I. odděl., Aug. Murek, četař I. odděl., Vinc. Purmanský, četař II. odděl., Jan Horuta, četař II. odděl., Josef Purmanský, četař III. odděl. a zbrojmistr, Jan Purmanský, četař III. odděl. Sbor trvá 13 roků. Nyní roku 1898. jest náčelníkem *Antonín Purmanský*, nar. v Rybí r. 1852., domkař a nyní nájemník hostince ve fojstství, byl od roku 1895. pokladníkem a nyní náčelníkem jednoty. *Josef Purmanský*, nar. v Rybí roku 1848., domkař a kramář, od r. 1885. četař, pak od r. 1890. jednatel. Členové od roku 1885. Ferdinand Pavelka, domkař. Karel Kvita, domkař. Pavel Kelnar, rolník. Jan Horuta, rolník. Petr Bajer, rolník. Purmanský Josef, kramář. Purmanský Vinc., domkař. Purmanský Ant., domkař. Maroň Fr., domkař. Karel Čip, kovář. Petr Čip, kovář. Jan Pavelka, rolník. Fr. Hykel, domkař. Josef Melnar, dělník. Aug. Bajer, tesař. Jan Šimíček, hostinský. Karel Havrland, zedník a palír. Tito zde uvedení stojí dosud ve službě. Od r. 1885. 21 vystoupilo a 8 zemřelo. Později přistoupili členové a dosud ve službě stojící jsou tyto pp.: Hanzelka Jos., domkař. Šenk Alois, domkař. Šenk Cyrill, domkař. Hanzelka Jan, domkař. Rohel Jan, dělník. Bajer Vinc., dělník. Šimíček Josef, domkař. Honeš Alois, domkař. Cochlar Jan, domkař. Šimíček Fr., domkař. Havrland Rud., dělník. Havrland Jan, dělník. Bartoň Ferd., dělník. Valchar Jan, stolař. Jašek Jan, dělník. Hykel Rud., zedník. Valušek Tomáš, domkař. Šenk Jan, dělník. Purmanský Frant., dělník. Marek Josef, tesař. Kelnar Frant., dělník. Hanzelka Josef, dělník. Kahánek Aug., dělník. Němec Frant., dělník. Havrland Ferd., dělník. Kelnar Alois, dělník, Marek Emil, dělník.

Sbor má dvoukolovou stříkačku s normálními hadicemi a jednu károvou malou stříkačku pro dva hasiče, pak i ze čtyř dílů sestávající žebřík, vše v ceně 556 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 7 požárů v domovské obci a 8 požárů v obcích sousedních.

Sbor hasičský ve Veřovicích.

Obec Veřovice čítá 290 domů s krytbou břidlicovou a šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Obec nachází se v hornaté krajině 440 metrů nad hladinou. Dobrovolný sbor hasičský byl založen 19. července r. 1885. Prvním zakladatelem sboru byl *Josef Dušek*, nadučitel, narozen ve Veřovicích dne 30. ledna 1858., vystudovav střední školy a c. k. ústav ku vzdělání učitelů v Příboře na Moravě, stal se učitelem ve Veřovicích, kde až posud působí co nadučitel. Téhož času byl starostou obce *Jan Urbanovský*. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pánové: *Jan Bartoň*, rolník, *Jan Grozman*, zahradník, *Jan Geryk*, chalupník. Členové obecního výboru byli vesměs příznivci sboru hasičskému a prokázali to častými schůzemi a též příspěvky peněžitými.

Prvním předsedou ve sboru byl *Josef Dušek*, nadučitel, náčelníkem *Josef Grozman*, rolník a jednatelem *Jan Tomanek*. Téhož času byli členy: Jos. Dušek, Josef Pagač, Jos. Grozman, Jan Matuš, Jan Grozman, Jan Lacina, Frant. Geryk, Fr. Kocian, Jos. Matuš, Jan Urbanovský. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou a jednatelem *Jan Urbanovský*, narozen roku 1873. ve Veřovicích. Studoval měšť. školy v Nov. Jičíně a jest majitelem fojství číslo 1. ve Veřovicích. Náčelníkem *Jan Beseda*.

Dnes jsou členy sboru: (jména těch, kteří jsou od začátku založení až po dnešní den členy-sboru, jsou ležatým písmem vyznačena). Jan Urbanovský, rolník. Adolf Urbanovský, kočl.

Tomáš Machovský, rolník. *Melč František*, dělník. Melč Alois, dělník. Černocho Aug, hostinský. Mach Jan, chalupník. Bartoň Vinc., dělník. *Geryk Vtuc.*, dělník. *Lacina Jan*, domkař. *Bartoň Frant.*, domkař. Fojtik Jan, chalupník. Urbanovský Jan, zahradník. Geryk Jan, krejčí. *Beseda Jan*, rolník. *Křížek Josef*, domkař. Urbanovský Josef, domkař. *Hodák Frant.*, domkař. *Cvoček Frant.*, domkař. Marek Jan, rolník. *Ptěr Tomáš*, rolník. *Tomanek Jan*, rolník. *Grosman Frant.*, chalupník. *Kocian Jan*, chalupník. *Grosman Josef*, zahradník. Kocian Jan, dělník. *Lacina Vinc.*, cihlař. Kocian Frant., rolník. Beseda Josef, zahradník. *Hyhel Vinc.*, kameník. Hyhel Tomáš, dělník. Matuš Jan, dělník. Matuš František, obuvník. Černocho Jan, dělník. Bartoň Jan, dělník. *Beseda Frant.*, tesař. *Matuš Jan*, domkař. *Černocho Jiří*, domkař. *Lacina Jan*, hostinský. Beseda Fr., dělník. Marek Jan, rolník. *Beseda Jan*, rolník. Beseda Vinc., koč. Kocian Jan, rolník. Lacina Vinc., stolář. *Kocian Josef*, domkař. Matuš Jan, rolník. Veselka Jan, domkař. *Bartoň Jan*, tesař. *Křížek Vincenc*, dělník. *Vitek Jan*, kolař. *Bartoň Fr.*, hostinský. *Beseda Josef*, obuvník. Geryk Jan, dělník. Křížek Ambrož, pasekář. Fojtik Vinc., domkař. *Kocian Jan*, domkař. Křížek Jan, obuvník. Geryk Vinc., tesař. *Geryk Frant.*, domkař. Fojtik Vinc., dělník. *Černocho Tomáš*, dělník. Bartoň Frant., dělník. *Geryk Frant.*, obchodník. *Bartoň Frant.*, domkař. Bartoň Jos., domkař. Bartoň Jan, dělník. Urbanovský Vinc., dělník. *Pop Josef*, tesař. Horák Frant., dělník. Grosman Vinc., pohrabáč. Fojtik Jan, kamenář. Černocho Josef, domkař. *Hubeňák Aug.*, kovář. Kocian Fr., dělník. *Grosman Frant.*, chalupník. *Beseda Tomáš*, chalupník. Macíček Jan, chalupník. *Marek Vinc.*, chalupník. *Dušek Josef*, nadučitel. Hodák Jan, rolník. *Kocian Fr.*, zahradník. Rohos Vinc. učitel. Matuš Vinc., obuvník. Urbanovský Vinc., dělník. Kocian Jan, dělník. Kocian Vinc., dělník.

Sbor má stroje: jednu dvoukolovou stříkačku sundávací, 4 střechové žebře nastřikovací, 10 metrový žebř operací a nastavovací, 2 žebře operací, 10 (berlových) ručních stříkaček v ceně 1300 zl. Sbor po celý čas svého trvání účastnil se 23 požárů.

Sbor hasičský v Hodslavicích.

Obec Hodslavice čítá 196 domů s krytou křídlicovou. Provozuje se zde mimo rolnictví truhlářství umělé i stavební, papučářství, obchod dřívím a pohankou, výroba lihovin a kamnářství. Rozkládají se v údolí po obou stranách potoku Zrzávky, od jihu k severu; okolí jest hornaté. Dobrov. sbor hasičský založen byl roku 1883. Zakladatelem sboru byl *Adolf Pilečka*, zdejší starosta, který jest zakladatelem všech zdejších spolků a mnoha v okolí. Jest neuvěřitelný; na všech stranách pracuje s mladistvým zápalem pro dobro národa a své obce. Kéž jest mu dopřáno, aby dlouho ještě mohl pro národ, vlast a obec naši pracovati.

V obecním představenstvu byli pánové: Jan Křížan, radní, Josef Číp, Josef Hromádka čis. 65 st., Ondřej Palacký I., Josef Krumpolí. Josef Bartoň č. 68, Ondřej Toman čis. 175, Ondřej Bartoň č. 54, Jan Rýdel č. 39, Jiří Turek č. 90. Všichni jednomyslně vstoupili v řady hasičstva a mnozí jsou dosud horliví členové.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl *Adolf Pilečka*, starosta a pošt mistr, jednatelem *Fr. Zobáč*, nadučitel. Sbor trvá 15 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou *Adolf Pilečka*, narozen 7. září 1826 v Hodslavicích. Navštěvoval zdejší školu národní, pak gymnasium v Těšíně, ve Vídni a v Prešpurku, stal se pošt mistrem, dlouhý čas byl předsedou silničního výboru a členem okresní školní rady, jest předsedou mnoha spolků místních i v okolí. Náčelníkem *Frant. Palacký*, fojt, jednatelem *Fr. Zobáč*.

Členy sboru jsou tito: Adam Ondřej, krejčí. Bartoň Jan č. 156, kamnář. Bartoň Jiří č. 137, krejčí. Bartoň Josef č. 68, obchodník dřevem. Bartoň Josef, chalupník. Bartoň Josef č. 109, obuvník. Bartoň Josef č. 187, nožíř. Bartoň Josef č. 92, chalupník. Bartoň Josef č. 158, obuvník. Bartoň Ondřej, kupec. Býma Josef č. 24, krejčí. Hegar Josef č. 67, gruntovník. Hromádka Josef č. 65 st., gruntovník. Hromádka ml. Hykel Jan č. 27, nádeník. Kramoliš Frant. č. 148, krejčí. Kramoliš Fr. č. 67, gruntovník. Kramoliš Jan č. 27, krejčí. Kramoliš Josef č. 186, kamnář. Křížan Frant. č. 149, zedník. Křížan Jan č. 34, obchodník a gruntovník. Křížan Jan čis. 67, stolář. Křížan Jan čis. 143, papučář. Krumpolí Josef č. 58, gruntovník. Kubečka Josef č. 75, dodržovatel gruntu. Kudělka Jan čis. 47, kamnář. Kudělka Jan čis. 112, řezník. Kyselý Josef čis. 19, krejčí. Merenda Josef čis. 51, gruntovník. Merenda Josef č. 51, výminkář. Merenda Josef č. 78, chalupník. Merenda Josef č. 145, cestář. Najsar Ondřej, obecní strážník. Ondřej Palacký, fojt. Palacký Josef č. 28, obuvník. Pilečka Adolf, starosta obce a pošt mistr. Frant. Rýdel č. 20, hostinský. Rýdel Jan č. 39, gruntovník. Rýdel Josef čis. 97, chalupník. Starůstka Jiří, kupec. Toman Josef čis. 6, dělník. Toman Frant. čis. 49, gruntovník. Toman Josef č. 63, gruntovník. Toman Ondřej č. 169, bednář. Toman Ondřej č. 175, selský výminkář. Turek Ondřej č. 154 zedník. Zobáč Frant., učitel.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku s předním vozem, 6 berlovek a j. příslušné věci v ceně 2500 zl. Po celý čas svého trvání účastnil se sbor 9 požárů.

Hasičský sbor v Mořkově.

Obec Mořkov, založená as počátkem 14. století, čítá 1497 obyvatelů, kteří obývají 240 domků, většinou dřevěných, které ponejvíce štítem do ulice obráceny jsou. Osada rozprostírá se pod úpatím vrchu Huština v Radhoštském pásmu Karpat, jsouc uzavřena v úhlu, který tvoří železniční trať z Bilska ke Kojetínu a z Nov. Jičína do Hodslavic vedoucí. Obyvatelé zabývají se polním hospodářstvím, pak nádenickou prací v rozsáhlých lesích, obchodem dřívím a spracováním dřeva na šindel. Myšlénka, zříditi v obci této velice nutný sbor hasičský po příkladu sousední obce Hodslavic uskutečněna byla v r. 1888. zásluhou místního nadučitele E. Havráňka a přičiněním tehdejšího ml. učitele Alf. Málka, který vše, čeho k založení sboru potřebí bylo, ochotně obstaral. V roce pak následujícím t. j. 1889 za řízení osvědčeného náčelníka p. Š. Němce, učitele, spolek blahodárnou svou činností zahájil. S nemalými oběmi zakoupil spolek novou dvoukolovou stříkačku s nejnutejším náradím a výzbrojí v ceně as 1800 zl. Nyní čítá 96 členů. Starostou je Fr. Gold, chalupník, velitelem Jos. Geryk, chalupník, místopředsedou Fr. Černochoch, chalupník. Ostatní členové výboru jsou: Jan Černochoch, Jan Lacina, Jan Geryk, Fr. Pitr, Jan Jančálek, Fr. Bartoň, Fr. Mička, Jan Číp, Jiří Bartoň.

Sbor hasičský v Hostašovicích.

Obec jest nového původu a čítá 84 domů. Převládající krytba jest šindelová. V obci se provozuje hlavně polní hospodářství, mimo toho v okolí, zvláště v naší obci čilý průmysl, spracování pohanské kaše. Obec rozkládá se v kotlině, již tvoří pahorky; okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen 4. září roku 1896. Iniciativa vyšla z občanů, z nichž si přemnozí přáli spolkový život; jedni a to menšina, klonili se ku vysloužilcům; druzí, a to většina, přáli hasičskému združení; vznešenější účel zvítězil: onino přidali se ku náhledu těchto. Přípravné práce ku zaražení spolku vykonal horlivý místní p. nadučitel Frant. Dušek. Téhož času byl starostou obce Ignát David, rolník, čís. 23. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli tito pp.: Josef Hub, čís. 69., I. radní. Josef Hegar, čís. 33., domkař a obchodník, II. radní. Josef Tvrdý, čís. 11., člen výboru. Josef Plešek, člen výboru. Josef David, člen výboru. Josef Jan Hub, čís. 42., člen výboru. Jan Pecha, čís. 48., člen výboru. Jan Horák, čís. 9., člen výboru. Jmenovaní všichni byli příznivci sboru hasičského. Přizeň tuto proukázali tím, že obec Hostašovice, respektive obecní rada zakoupila sboru dvoukolovou stříkačku a výzbroj pro mužstvo na počátku zahájení činnosti v ceně 840 zl. Prvním předsedou ve sboru byl Josef Jan Hub, čís. 42., rolník. Prvním náčelníkem byl František Dušek, místní nadučitel a prvním jednatelem Josef Macháček, místní provis. učitel. Téhož času byli kromě tří výše jmenovaných, tito pp. členové: Ignát David, čís. 23., rolník a tehdejší starosta. Josef Hegar, čís. 33., obchodník. Adolf Toman, stolář. Josef David, čís. 1. rolník a hostinský. Jan David, čís. 15. Frant. Hub, čís. 27. Fr. Vavřík, podruh. Jos. Tvrdý, čís. 11. Jos. Plešek, čís. 5. Fr. Geryk, obchodník. Fr. Marek, obuvník. Jos. Lacina, čís. 58. Josef Plešek, čís. 36. Václav Štec. Fr. Hasalík, svob. kamen. pomocník. Adolf Pernický z Valaš. Jasenice, rolník čís. 1. Jan Pecha, čís. 48. Frant. Hasalík, hostinský, čís. 16., Ignát Hegar, čís. 7. Fr. Horák, čís. 44., mlynář. Jan Kufíř, čeledín, čís. 1. Fr. Mizera, čís. 49. Jos. Vahalík, dom. č. 30.

Sbor trvá dva roky. Nyní jest předsedou Josef Jan Hub, čís. 42., rolník a t. č. starosta obce; náčelníkem Frant. Dušek, místní nadučitel; jednatelem Josef Macháček, místní učitel.

Starosta spolku, Jos. Jan Hub, čís. 42., rolník a od 16. listopadu 1897 starostou obce Hostašovic, jeden z těch uvědomělejších v obci; náčelník Frant. Dušek jest nadučitelem třetí rok při rozšířené dvojtřídní škole za obecního starosty Josefa Jana Huba č. 42. jednatel Josef Macháček, provisorní učitel, první mladší učitel při místní rozšířené dvojtřídní škole obecné.

Dnes jsou členi sboru tito pánové: Fr. Dušek, nadučitel. Jos. Macháček, ml. učitel. Jos. Jan Hub, rolník. Ig. David, rolník. Jos. Hegar, obchodník. Fr. Vavřík, podruh. Adolf Toman, stolář. Jos. David, rolník. Frant. Hub, rolník. Jan David, rolník. Jos. Tvrdý, rolník. Jos. Plešek, rolník. Fr. Geryk, obchodník. Fr. Marek, obuvník. Jos. Lacina, domkař. Jos. Plešek, domkař. Václ. Štec, obecní posel. Fr. Hasalík, hostinský. Jan Pecha, domkař. Ig. Hegar, rolník. Frant. Horák, mlynář. Jan Kufíř, čeledín. Jos. Vítek, domkař. Václ. Mizera, dělník. Jos. Hub, rolník. Jan Sajtl, kamenář. Jos. Vavřík, domkař. Ign. Mizera, krejčí. Jos. Hub, domkař. Frant. Plešek, domkař. Václ. Plešek, domkař. Jan Plešek, podruh. Jos. Janek, rolník. Jos. Hegar ml., č. 33. Jan Hub, kamenář. Z Valašské Jasenice: Jan Voda, Jan Rusek, Rud. Pernický, Jos. Knápek, Frant. Pernický, Jan Pernický, Fr. Stuchlík, Jan Kuráš, Jan Pernický, J. Tichánek, Ad. Pernický. Přispívající členové: Ig. Riedel,

rolník číslo 1. ze Straníka, JUDr. Ferd. Dostál, advokát v Nov. Jičíně, Ant. Moravec, učitel ve Mčenovicích.

Sbor má dvoukolovou stříkačku s patentním přístrojem proti zamrznutí a s patentním přístrojem ku vydělání zámyček, jeden kamzíkový žebř v ceně 500 zl.

Sbor hasičský ve Štamberku založený roku 1898. data nepodal.

III.

Župa okresů Přerov-Kojetín.

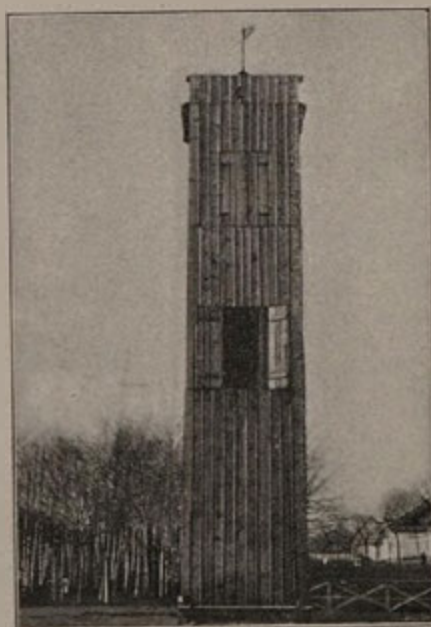
Výbor župy III. Přerov-Kojetín.

Vnitřek skladiště sboru has. v Kojetíně.

Skupina has. sboru Kojetínského.

Lezecká věž sboru Kojetínského.

Robert Klumpler,
jedenatel sboru v Němčicích.

Kašpar Procházka,
náčelník sboru v Dřevnovicích.

Stručné dějiny

hasičské župní jednoty střední Moravy politického okresu Přerovského čís. III.

Hned na počátku organisace dobrovolných hasičských jednot Moravsko-slezských utvořena byla »Hasičská župní jednotka střední Moravy«. První ustavující schůze delegátů jednot konána byla dne 8. září 1884 v Kojetíně, již přítomen byl tehdejší starosta města Kojetína pan *Ed. Dudík* a zastoupeny byly jednoty: Kojetín, Přerov, Hulín, Tovačov, Ivanovice a Roštín. Předsedou pořizujícího výboru zvolen byl pan *Frant. Štěpka* z Přerova.

Již před tím jednalo se příležitostně na schůzi v Holešově o založení župy, podány byly i stanovy ku schválení, jehož se jim však nedostalo s pokynutím, že je třeba některá ustanovení jejich přiměřeně pozměniti. Stanovy byly znova přepracovány ve druhé schůzi, konané 28. září 1884 opět v Kojetíně, a dáno bylo na starost p. Fr. Štěpkovi vymoci jejich schválení, což se mu podařilo. Stanovy schváleny byly výnosem vysokého c. k. moravského místodržitelství v Brně ze dne 21. ledna 1885, čís. 1902.

Při schůzi 12. dubna 1885, konané za účelem volby předsednictva a výboru župy, zastoupeny byly mimo jmenované ještě tyto jednoty: Příkazy, Němčice, Hodolany a Holešov.

Předsedou zvolen byl p. *Fr. Štěpka* z Přerova (viz podobiznu tablo IX.), místopředsedou pan *Rud. Kalovský* z Kojetína (viz podobiznu tablo XI.), do výboru pánové: *JUDr. J. Barvič* z Holešova (tablo VIII.), *Jan Šmíd* z Ivanovic, *Augustín Očadlík* z Hulína, *Jan Čagala* z Tovačova a *Fr. Horák* z Němčic. Jednatelům jmenoval si předseda p. *J. Vitěze*, pokladníkem p. *Fr. Kučeru*, oba z Přerova. V župě bylo sdruženo na počátku 10 sborů z okresů přerovského, kroměřížského, holešovského, výškovského a olomouckého, později pak přistoupily i jednoty okresu hranického,

Úspěšné činnosti župy byla na újmu velká vzdálenost jednotlivých sborů, z čehož nezbytně následovalo, že mnohé sbory přistoupily k nově utvořeným bližším župám a v župě naší zůstaly konečně pouze sbory hejtmanství přerovského. Úbytek vystoupilých sborů byl však vydatně nahražován nově se tvořícími a k župě naší přistupujícími sbory blízkého okolí, tak že nyní čítá župa 25 sborů sdružených a to v soudním okresu Kojetínském: Dobroměřice, Dřevnovice, Hruška, Ivaň, Klenovice, Kojetín, Křenovice, Měrovice, Mořice, Němčice, Nezamyslice, Srbsce, Strerovice, Tištín, Tovačov, Tvorovice a Vičice; v okresu Přerovském: Beňov, Kokory, Mošténice, Přerov, Raclavice, Troubky, Stará Ves a Říkovice.

Přípisem ze dne 16. srpna 1890 vzdal se p. Štěpka předsednictví a v následující valné hromadě župní v Kojetíně dne 14. září 1890 konané zvolen byl předsedou p. *Rudolf Kalovský* z Kojetína, kterýž tento čestný úřad až do dnešního dne zastává. Místopředsedou pak zvolen p. *Beneš Pastor* z Holešova.

Roku 1892. změněny byly stanovy župní hlavně za účelem zavedení veledůležité funkce župního dozorce, zřízení župního fondu a též proto, aby rozsáhlost župy byla zmenšena. Změněné stanovy byly schváleny výnosem c. k. morav. místodržitelství ze dne 6. dubna 1892, čís. 8267.

Župní výbor zvolený ve schůzi dne 7. července 1895 v Kokorách konané pozůstává nyní z *Rud. Kalovského* z Kojetína jako předsedy, *Leop. Veselého* z Raclavic jako místopředsedy, *Josefa Dobeše* z Vičic jako jednatele a pokladníka, *Josefa Jančíka* z Kojetína (viz podobiznu

tablo X.) jako župního dozorce a členů výboru: Fab. Nesvadby z Kokor, Fr. Sopoucha z Horní Moštěnice a Frant. Masaříka z Tovačova, pak náhradníků: Frant. Karasa z Přerova, Jos. Rezníčka z Křenovic a revisorů účtů Fr. Vybírala z Kokor a Aug. Slavíka z Hrušky (viz podobiznu tablo).

Župa čítá, jak již z předu uvedeno, 25 sborů s 801 členem činným, 429 přispívajícími a 32 čestnými. Inventurní jmění župy obnáší úhrnně přes 45.000 zl. Veškeré sbory činny byly při 670 požárech.

Předseda župy Rudolf Kalovský jest zároveň místopředsedou „České Ústřední Jednoty hasičské“ a členem výboru společenstva všeobecné podporovací pokladny dobrovolných sborů hasičských. Župní dozorce Josef Jančík jest delegátem „České Ústřední jednoty hasičské“.

Název župy jest „Hasičská župní jednota střední Moravy čís. III.“ se sídlem v Kojetíně a pozůstává z hasičských sborů politického okresu Přerovského.

Politický okres Přerovský čítá 83 katastrálních obcí, z nichž v 25 hasičské sbory stávají a to z 39 obcí okresu Kojetínského v 17 obcích a ze 44 obcí okresu Přerovského pouze v 8 obcích. Domů čítá polit. okres Přerovský celkem 9029, obyvatel mužských 28.675 a ženských 32.086. Obce, v nichž sbory hasičské stávají, čítají domů 4577, obyvatel mužských 16.490 a ženských 18.383. Tento poměrně na ostatní obce vysoký počet vysvětluje se tím, že zahrnuty jsou v počtu tři města, totiž Kojetín, Přerov a Tovačov.

I. Soudní okres přerovský.

Sbor hasičský v Přerově.

Město Přerov, ležící téměř v srdci Moravy na řece Bečvě, opatřeno jsouc všemi výhodami a podmínkami, jichž k rozkvětu svému potřebuje město průmyslové a obchodní, plnou měrou snaží se výhod těch užítí, jakž nejlépe vysvitá z rychlého vzrůstu obyvatelstva v letech posledních a zakládání nových závodů průmyslových.

Počet obyvatel, jenž před několika málo lety obnášel 13 000, vzrostl nyní na 16 000 až 17 000, a nový stále příbytek jest podnětem čilého ruchu stavebního, takže město nyní čítá přes 1 200 domů. Ty nyní většinou již moderní stavěny jsou z pálených cihel a kamene, kryty břidlicí, střechy dochové neb slaměné v Přerově téměř nenajde.

Tato světlá stránka, jež nasvědčovala by tomu, že v Přerově není takového nebezpečí ohně jako v jiných městech a obcích, vyvážena jest zase nebezpečím, jež plyne se strany četných závodů průmyslových, jež namnoze uvnitř města samého se nalézají. Jsou to jmenovitě 2 pivovary, 4 továrny na stroje, mydlárny, slévárny a jiné menší dílny, cukrovar, továrna na lučebniny. Tak město téměř naskrze má ráz průmyslový a jen částí na obvodu města ležící nasvědčují tomu, že ani polní hospodářství Přerovu není cizí.

O nutnosti sboru hasičského za takových poměrů nelze ovšem pochybovati. Četné požáry v městě samém a blízkém jeho okolí v letech šedesátých a sedmdesátých daly pak bezprostřední podnět ke zřízení dobrovolného sboru hasičského.

V červenci r. 1874. na základě učiněného svolání sešel se zařizující výbor; byli to pp.: J. Matsenauer, starosta města, předseda, Fr. Štěpka, (podob. IX. XI.) pokladník, C. Černoch, jednatel, ostatní členové výboru: Jos. Vítěz, Jos. Sojka, Jan Škrott, Jos. Kočí. Přípravné práce rychle spěly ku předu a myšlénka zřízení sboru hasičského záhy uskutečněna. Dne 30. července 1875 konala se první valná hromada mladé jednoty, při níž náčelníkem zvolen Fr. Štěpka, náměstkem jeho Jos. Vítěz. Výbor potom po prvních 15 let do r. 1891. byl téměř stabilní. Byli to pp.: Frant. Štěpka, předseda, Frant. Mohapl (pak A. Karas, Em. Mika) náčelník, J. Kučera, místonáčelník, Fr. Dostálík, pokladník, Jan Vítěz, jednatel, F. Fiedler, zbrojír († r. 1891).

Nejdéle (od založení sboru až do smrti své 1. února 1896) fungoval ve výboru předseda Fr. Štěpka, jehož zásluhy oceněny r. 1885. odevzdáním diplomu čestného členství. Téže cti dostalo se zároveň p. Fiedlerovi, dlouholetému zbrojíři a r. 1888. p. Titu Krškovi u příležitosti jeho 20letého jubilea činnosti hasičské, rovněž dru. Illnerovi.

Od r. 1891. výbor častěji se měnil, až r. 1897. ustavil se takto: předsedou (po Fr. Mohaplovi, jenž zvolen po Fr. Štěpkovi) lékárník p. H. Psota, náčelníkem A. Karas, místonáčelníkem F. Kopál, jednatel Jos. Štěpka, pokladníkem J. Essler, zbrojířem dosavadní dlouholetý náčelník A. Karas. R. 1898. výbor též s jedinou změnou: místonáčelníkem H. Kožnar, učitel. Počet členů obnášel r. 1893 54 (činných), r. 1898 64.

Činnost jednoty po celou dobu byla velmi vydatná a to nejen ve městě samém, ale i v okolí dosti vzdáleném. Účastnila se jednota prací záchranných až v Dřevohosticích, Lipníku a byly zásluhy její s pochvalou několikrát uznány. V městě samém nejvíce požárů bylo v letech

1875—76, 1885, 1888—9, 1893, 1896. Sluší připomenouti, že měla jednota příležitost osvědčiti se nejen při požárech, ale téměř každoročně při povodni, způsobené řekou Bečvou, v kteréžto příčině zvláště r. 1897. pomoc hasičská se osvědčila.

Že jednota takto účelu svému, pro který byla zřízena, mohla vyhovovati, děkovati jest též pozornosti a podpoře jí z různých stran poskytované. Byla to v první řadě sl. městská rada, jež potřebné místnosti k uschování zbroje a stříkaček propůjčila a i jinak sboru přiznala svou prostředky hmotnými i morálními osvědčovala, jmenovitě v době, kdy starostou města byl předseda jednoty sám, byla to dále sl. záložna Přerovská, jež polovici dluhu váznoucího prominula a i jinak peněžitě na jednotu vždy pamatovala, byl to konečně sl. zemský výbor s pravidelnou subvencí.

Jednota byla si vždy vědoma toho, že zřízena jest ovšem především k účelům humanity, v kteréžto příčině hleděla přispěti pomocí svou všem, kdož neblahým živlem byli postiženi, bez rozdílu stavu, národnosti, náboženství, ona však nikdy nezapomínala též toho, že jest jednotou českou a dle toho řídila vždy jednání a poměr svůj k veřejnosti. Neodmítla účastenství svého nikdy, když šlo o uskutečňování národních cílů a tužeb, druhdy sama k tomu podnět dávala. I účastnila se téměř všech národních sjezdů, slavností a podniků jak v městě samém a blízkém okolí, tak i těch, jež v dálné matičce Praze se konaly. Miníme tu hlavně jubilejní a národopisnou výstavu, jež obě členové jednoty v hojném počtu navštívili, a jichž pracím jednota, pokud na ní záleželo, přispěla, začož jí od výboru národopisné výstavy pochvalný diplom byl udělen. Místních a okolních pak slavností a výstavek účastnil se sbor, pokud bylo možno, téměř všech, tak zvláště v Přerově Sokolských, Matičních, Radhošských (1884), Palackého, národopisné výstavy v Přerově (1894), v okolí jmenovitě v Tovačově (1894), v Lipníku (1894, 1898), Hranicích, Kojetíně atd.

Samozřejmě, že účastnil se sbor též všech důležitějších sjezdů hasičských na př. 1878 slavnosti 10letého trvání has. jednoty v Olomouci, 1883 sjezdu ústředního výboru v Brně i sjezdů pozdějších, 1893 sjezdu v Mezitří, 1896 v Příboře (25leté trvání), všeob. hasičského sjezdu v Praze 1895 atd.

R. 1888. gratulovala jednota Titu Krškovi k 20letému jubileu činnosti, při kteréžto příležitosti, jak zmíněno, ho jmenovala čestným členem, 1890 Fr. Štěpkovi ku zvolení starostou města, 28. října 1885 doprovodila k hrobu říditele gymn. Přerovského Jakuba Škodu, 3. února 1896 pak svého dlouholetého starostu Frant. Štěpku (podobizny IX., XI.)

R. 1885. oslavila své 10leté trvání za účasti více než 70 spolků vlasteneckých. Od oslavy 20letého jubileu upuštěno, ježto uznáno za příhodnější oslavit jubileum 25leté r. 1899.

Sbor má: 1 stříkačku dvouproudovou a 1 jednoproudovou, 1 hydrofor, 1 berlovku, 5 hydronetů, 1 lejt, 1 sud has. tinktury, 1 velký žebř strojní, 1 žebř s podporami, 1 žebř nástrojový, 2 žebře římsové, 5 kamzíkových, 1 vůz s lezeckým nářadím, 2 navijáky hadic, 800 m. hadic, 1 vůz pro 30 mužů, 1 člun, 20 výzbrojů lezeckých, 50 výzbrojů stříkačnických atd. v úhrnné ceně 1506 zl.

Sbor po čas trvání svého účastnil se 108 požárů.

Sbor hasičský v Kokorách.

Obec čítá 193 domů s převládající krytbou břidlicovou. Z živností jest většina rolnictví, dále jest zde pivovar, sladovna, výroba strojů hospodářských a jiná řemesla. Poloha okolí jest hornatá, obec sama leží na výběžku hor Jesenických. Sbor hasičský založen 7. prosince 1889. O založení jeho mají zásluhy: *Jak. Zboštník*, hostinský, *Karel Pavlík*, strojník, *Al. Dvořáček*, pekař, *Ferd. Juříček*, mlynář. Starostou obce byl tehdy *Frant. Horák*, pololáník, radními: *Frant. Spurný*, *Frant. Zavadil*. Jich přičiněním obecní výbor zakoupil veškeré pomůcky.

Prvním předsedou byl *Jak. Zboštník*, náčelníkem *K. Pavlík*, jednatelem *Ferd. Pavlík*. Členy při založení sboru (kromě oněch, jež níže v seznamu nynějšího členstva ležatým písmem uvádíme) byli: *V. Zapletal*, *Jan Hlučín*, *Jakub Zboštník*, *A. Dvořáček*, *Ferd. Juříček*, *Jos. Čechák*, *Fr. Dreiseitl*, *M. Dreiseitl* a *Jos. Temlík*. Sbor stává 9 roků.

Nyní jest předsedou *Fr. Vyhřál*, narozen 1858. v Tršicích. Dráhu učitelskou nastoupil 1. října 1877. Nadučitelem jest od 1. srpna 1886 v Kokorách. Dne 7. ledna 1894 zvolen za předsedu. Náčelníkem jest *K. Pavlík*, nar. r. 1860. v Kokorách, vyučil se strojnictví a od r. 1880.—83. byl vojínem u železničního pluku v Bosně. Od r. 1884. jest majitelem závodu na stroje hospodářské. Náčelníkem jest od založení sboru. Jednatelem jest *Ant. Štrnadel*. Roku 1898. jsou členy sboru: *M. Bata*, čtvrtník, *Ant. Čechák*, rolnický syn, *J. Číhal*, hostinský, *D. Dostál*, domkař, *F. Grégr*, stolař, *K. Hapala*, kovář, *A. Horák*, kolář, *Jos. Kabelík*, chalupník, *J. Koldář*, stolař, *F. Kovářík*, zedník, *K. Krempl*, sedlák, *Fr. Kubíček*, řezník, *Ant. Malenda*, tesař, *K. Nakládal*, obuvník, *A. Navrátil*, stolař, *Fab. Nesvadba*, lékař, *Jos. Ondruška*, zedník, *Frant. Oščádal*, chalupník, *A. Pavlík*, krejčí, *Fr. Pavlík*, chalupník, *K. Pavlík*, strojník, *P. Pavlík*, familiant, *Jan Polák*, rolnický syn, *Jos. Polák*, rolnický syn, *M. Rygal*, chalupník, *A. Štrnadel*, zedník, *Jos. Stýblo*,

krejčí, *Fr. Tenlík*, čtvrtník, A. Šiška, obuvník, Fr. Vybíral, nadučitel, Frant. Zaoral, chalupník, V. Zaoral, chalupník. *Fr. Zapletal*, chalupník, *Fr. Zapletal*, zámečník a V. Zlámal, krejč. pom.

Sbor vlastní: 1 čtyřkolovou stříkačku dvouproutní, 2 berlovky, 1 posunovací dvojdlhý žebř na vozíku dvoukolovém, žebře střešové, dvoukolový naviják hadic a j.; mimo to výzbroj pro 36 mužů a pak velmi pěkné skladiště. Úhrnná cena všeho 2500 zl.

Sbor účastnil se od r. 1890. do konce r. 1896. 20 požárů.

Sbor hasičský Stará Ves.

Naše obec čítá 131 čísel s 800 obyvateli. Na domech převládá krytba břidlicová. V obci provozují se tyto živnosti: obuvnictví (nejvíce), krejčovství, kolářství, kovářství, sedlářství, tesařství, zednictví. Větších průmyslových závodů u nás není. Hlavní pramen výživy zdejšího občanstva jest rolnictví. Obec zdejší leží na svahu mezi rovinou Hané a sousedící s ní pahorkatinou, tak že od Staré Vsi k západu jest krajina dílem rovná, dílem jen velmi mírně svažná, avšak okolí obce naší se strany východní stále ještě stoupá, jsouc počátkem rozsáhlé pahorkatiny dále k východu k horám Hostýnským se táhnoucí.

Sbor náš založen byl dne 18. dubna 1889 Prvním zakladatelem sboru byl *Jan Novotník*, pololáník ve Staré Vsi. Narodil se r. 1847. jakožto syn pololáníka ve Staré Vsi a navštěvoval školu národní ve svém rodišti, načež byl doma při hospodářství, kterého se po smrti otcově samostatně ujal. Když mu rodina dorůstala, aby mohl dětem svým lepšího vzdělání poskytnouti, odstěhoval se s celou rodinou svojí do Příbora. Tam stal se členem sboru hasičského. Když pak do Staré Vsi naspět se přestěhoval, usilně o to se přičiňoval, aby spolek hasičský i ve Staré Vsi zřízen byl, což se mu také i podařilo. Stal se v něm prvním náčelníkem, ve kteréhožto hodnosti však nebylo mu popřáno dlouho býti. Po roce sklícen těžkým neduhem náčelnictví se vzdal a nedlouho po té (r. 1890.) i se světem se rozěhnal.

Starostou obce byl tehdy *Josef Kušela*, pololáník. V obecním představenstvu tehdy byli kromě starosty: I. radní *Fl. Odstrčil*, pololáník, II. radní *Jan Štěpáník*, rolník a hostinský. V prvním čase pohlíženo bylo v obci na spolek s jistou nedůvěrou. Když pak po roce nastaly změny personální ve sboru, tak zejména když předsedou zvolen byl člen představenstva a to obecní radní *Jan Štěpáník*, nabýval sbor čím dále tím větší důvěry i v obci i v obecním zastupitelstvu, kterážto přízeň a důvěra prokázána byla častějšími věřícími podporami sboru z obecní pokladny povolovanými.

Prvním předsedou byl *Jan Cabiš*, hostinský, náčelníkem *Jan Novotník*, pololáník, jednatelem *Josef Matoušek*, obchodník. Při založení sboru byli členy činnými (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): *Jan Šiška* a *Method Uhlíř*, rolníci, *Ferd. Šenk*, *Narcis Hrbás*, *Narcis Pápežík*, domkaři; *Aug. Pavličík*, *Fr. Janoš*, *Jindř. Studýnka*, *Josef Čada*, *Fr. Lippr*, *J. Rygál*, *Method Ondruška*, služební a dělníci. Sbor uvá 9 roků.

Dnes jest předsedou *Jan Štěpáník*, rolník a hostinský, náčelníkem *Fr. Ragoš*, rolník, jednatelem *Bed. Šamal*, nadučitel.

Předseda *Jan Štěpáník* narozen r. 1854. ve Staré Vsi jako syn pololáníka. Navštěvoval školu národní v rodné obci, načež zaměstnán byl při hospodářství otcově. V roce 1874. byl odveden k vojsku. Po návratu z vojny ještě dva roky spravoval hospodářství po zemřelém zatím otci, načež zařídil se samostatně. Roku 1885. zvolen byl do výboru obecního a po třech letech zvolen druhým, po dalších třech letech pak prvním radním, kteroužto hodnost dosud zastává. Když po uplynutí prvního roku trvání našeho spolku hasičského vidělo se pro zdar spolku býti nutným, aby někdo z reprezentace obecní postavil se v čelo spolku, zvolen byl v roce 1890. předsedou, ve kteréhožto hodnosti až do dnešního dne se nachází.

Náčelník *Frant. Ragoš* narodil se r. 1860. ve Staré Vsi jako syn podsedníkův. Školu národní navštěvoval ve Staré Vsi. Pak dán byl na učení řemeslu kovářskému. Pracoval v různých dílnách kovářských, pak i v Praze v továrně Ringhořtově. Když pak časem ukázalo se, že z ohledů zdravotních při řemesle zůstatí nemůže, vrátil se domů a otcí při hospodářství vypomáhal. Po otcově smrti hospodářství toho samostatně se ujal. Roku 1890. zvolen byl do zastupitelstva obecního a po smrti prvního náčelníka a zakladatele spolku *Jana Novotníka* r. 1890. i náčelníkem sboru, kteroužto důstojnost do dnes zastává.

Jednatel *Bed. Šamal* narodil se r. 1856. v Mladé Vožici v Čechách. Po odbytí národní školy navštěvoval gymnasium v Táboře, učitelský ústav v Soběslavi a působil při školách v Lomnici a v Benešově v Čechách a v Přerově na Moravě. Od r. 1883. jest nadučitelem ve Staré Vsi. Jednatelství ve spolku zastává od r. 1893.

Členy spolku jsou dnes: *Fr. Ragoš*, *Meth. Kubík*, *Fr. Machula*, *Fr. Janalík*, *Jos. Uhlíř*, *Frant. Pěcha*, rolníci; *Julius Bednářík*, hostinský; *Aug. Zemánek*, *Josef Hrabálek*, *Josef Březina*, *Jos. Zizala*, *Jan Ondruška*, *Jan Sercus*, *Fr. Čihal*, *Jan Rozsypal*, *Jan Bohala*, *N. Štáva*,

Jan Uhlíř, Tomáš Uhlíř, *Jos. Pápešík, Frant. Smělík, Jos. Rygál, Ant. Mošíš, Jindř. Studýnka*, domkaři; *Stěp. Uhlíř, Ant. Machula, Jos. Hrbás, Fr. Čada*, dělníci

Spolek má 1 čtyřkolovou stříkačku v ceně 450 zl. Sbor účastnil se doposud 7 požárů.

Sbor hasičský v Horní Moštěnici.

Obec Horní Moštěnice čítá 210 domů, krytých většinou šindelem. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest rovina a pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891. Prvním zakladatelem sboru byl Jan *Hrubý*, rolník zdejší, správní rada akciového pivovaru v Přerově, předseda zdejšího spolku „Vojenských vystoužilců“, narozen r. 1846. a jest muž vynikající a požívající úplné vážnosti v obci. V čase tom byl starostou obce Frant. *Hanák*, předseda silničního výboru, člen okresní školní rady, narozen r. 1836. a zemřel r. 1893. V obecním představenstvu byli pp.: Jan *Hrubý*, jako I. radní, Fr. *Kušela* II. radní a Fr. *Zavadil* III. radní. Tito podporovali sbor nás vždy.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Sopouch*, rolník, náčelníkem Aug. *Slavík*, učitel a jednatelem Fr. *Jurečka*, učitel. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Hrubý*, náčelníkem Fr. *Sopouch*, který ručil za veškeré potřeby hasičské a jednatelem Hynek *Živný*, učitel, jenž lne láskou k celému sboru. Členy sboru jsou dnes tito pp.: Frant. *Zaoral*, Jos. *Dostál*, Ant. *Frkal*, Fr. *Procházka*, Al. *Ludva*, Ant. *Dohnal*, Alois a Frant. *Prokeš*, Frant. *Velim*, Arnošt *Kopřík*, Jan *Sadil*, Arnošt *Otráhal*, Jos. *Obadálek*, Jan *Stojan*, Ant. *Zemaník*, Alois a Frant. *Bartoušek*, Frant. *Hanák*, Šim. *Rozehnal*, Fl. *Ludva*, Jos. *Zapletal*, Dr. Jos. *Šumbera*, Jos. a Jan *Nevrta*, Fr. *Obadálek*, Fr. *Confal*, Jan a E. *Rezniček*, Fr. *Hudeček* a Fr. *Rezniček*. (Jména těch, kteří jsou od založení až po dnešní den členy sboru, označena jsou písmem ležatým.)

Sbor má 1 jednoproudni stříkačku 120 m hadic, 2 hákové žebře, 2 posunovací žebře, 1 stavěcí žebř, 2 berlovky a náčiní bourací; cena všeho 1300 zl.

Sbor účastnil se po čas trvání svého 7 požárů.

Sbor hasičský v Beňově.

Obec Beňov, rozložena jsouc na pahorkatině, čítá 120 domů, krytých křídlicí i dochem. Polní hospodářství jest hlavní výživou obyvatelstva. Dobrovolný hasičský sbor byl založen r. 1891. Prvním zakladatelem sboru byl Prokop *Barták*, učitel obecné školy v Beňově, nar. 14. července r. 1865 ve Vlkostě, studoval 2 třídy kníž.-arcib. semináře, pak reálné gymnasium v Přerově, kde v roce 1885 podrobil se maturitní zkoušce. Následujícího roku školního, totiž 1885/6 studoval na učitelském ústavě v Brně. Téhož roku totiž 1886 po prázdninách ustanoven podučitelem v Beňově, kdež v roce 1889 ustanoven definitivně. V roce 1885 byl odveden jako jednoroční dobrovolník. Po roce po zkoušce důstojnické v Brně, kdež povýšen za poručíka, propuštěn a navrátil se do působiště dřívějšího Beňova, kdež dále působil až do konce žní roku 1893. Téhož času starostou obce byl Jan *Sehnal*, rolník. V představenstvu obce byli pp.: Ludvík *Uherek*, rolník, Fr. *Martinek*, rolník. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci. Což proukázali, že přistoupili za přispívající členy.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Dragon*, hostinský, náčelníkem Prokop *Barták*, učitel, jednatelem Jos. *Brázda*, rolník. Sbor trvá 7 roků. Nyní roku 1898. jest předsedou Adolf *Matuska*, náčelníkem Jos. *Brázda*, jednatelem Jaroslav *Kyjovský*.

Dnes jsou členy spolku: (Jména oněch, jež jsou údy spolku od počátku až po dnes, jsou ležatým písmem tištěna: Prokop *Barták*, učitel, Frant. *Dragon*, hostinský, Flor. *Hermann*, dělník, Ferdinand *Zámečník*, domkař, Antonín *Bouchalík*, Vilém *Školaud*, domkař, Jos. *Brázda*, rolník, August. *Pospíšil*, domkař, Jan *Žakeš*, obuvník, Fr. *Macháček*, řezník, Severín *Koumpčák*, dělník, Josef *Špunar*, dělník, Jan *Ostrčil*, kolář, Jos. *Lecian*, zedník, Sylvestr *Kafka*, tesař, Jan *Vajda*, nádeník, Jos. *Pumpřila*, domkař, Donát *Tesárek*, krejčí, Jos. *Ríha*, domkař, Jos. *Slaměník*, domkař, Ant. *Stojan*, domkař, Fr. *Martinek*, rolník, Flor. *Pospíšil*, domkař, Fr. *Ríha*, domkař, Fr. *Vaculík*, zedník, Richard *Směkal*, kovář, Method *Karhan*, kovář, Isidor *Lukáš*, domkař, Ad. *Matuska*, rolník, Isidor *Šteiner*, domkař, Method *Vávra*, tesař, Ant. *Navrátil*, dělník, Bedř. *Martinek*, krejčí, Jaroslav *Kyjovský*, hostinský, Fr. *Lecian*, zedník, Jos. *Novák*, zedník, Fr. *Pospíšil*, domkař, Jos. *Uhlíř*, kovář, Ant. *Stojan*, natěrač, Jan *Pavlík*, domkař, Fr. *Hradilík*, domkař, Fr. *Odiožilík*, domkař, Fr. *Cagaš*, domkař, Arnošt *Topič*, krejčí.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, berlovku, stavěcí žebřík, posunovací žebř, dvoukolový naviják, 1 ruční naviják, 4 lezecké žebříky a ostatní potřebné nářadí v ceně 1730 zl. 40 kr. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 8 požárů. Sbor pěstuje se svými sousedy přátelskou shodu.

Sbor hasičský v Raclavicích.

Dne 21. srpna 1890 za velkého vedra a větru vznikl v Raclavicích požár, který od 11 hodin dopoledne až do večera zuřil, aniž by hasičské pomoci odněkud poskytnuto bylo pro přílišnou vzdálenost sborů stávajících. 18 čísel, většinou s hospodářskými staveními bylo zničeno. Den na to přistěhoval se nový nadučitel Leopold Veselý z Kojetína. Tento byv po 8 roků v Kojetně u sboru has., nabádal občanstvo a hlavně starostu Vincence Dostalíka, aby obec zřídila sbor hasičský. Starosta byl tomu přízniv a doba za těch poměrů příhodná. Když pak zastupitelstvo obce náklad na zřízení nové stříkačky do rozpočtu nepřijalo, avšak podporu v obnosu 200 zl. na zakoupení této poskytl, žádán byl vys. zemský výbor o příspěví. Tento také povolil pro rok 1892 obnos 250 zl. Ihned sestaven zařizující odbor sestávající ze starosty Vinc. Dostalíka, radních Vinc. Kuče a Fr. Bařiny č. 8., členů zastupitelstva Fr. Knapa, Jos. Složil, Jos. Vybírala a občanů Tob. Dostalíka, Fr. Kučka, Jos. Pavelky a Leopolda Veselého, kteří stanovy ku schválení zaslali, podpory osobně i písemně sbírali a občany ku přistoupení vybízeli. Sebráno u jednotlivců v obci 135 zl., kterážto sbírky vyjma dvou občanů všichni se účastnili. Urozený pán Alfred ze Skenů, velkostatkář v Pavlovicích daroval 25 zl. a slíbil další podporu, sl. správa cukrovaru v M. Prosevicích 10 zl. a sl. záložna v Pavlovicích 5 zl. Okolní obce nepřispěly ničím, ba mimo M. Prosenic ani na žádosti neodpověděly. Tak zařizující odbor měl k dispozici 625 zl. Na to pořádána byla zábava, spojená s koncertem, jež vynesla 33 zl. Členů činných přihlášeno 38, přispívajících 15. Když stanovy vys. c. k. místodržitelstvím dne 6. března 1893 pod čís. 7671 schváleny byly, přijato z přihlášených 38 občanů za činné členy 30 a 7. května 1893 odbývána první valná hromada. Předsedou zvolen Vinc. Kuča, radní, místopředsedou Jos. Složil, rolník, náčelníkem Vinc. Dostalík, starosta obce, místonáčelníkem Leop. Veselý, nadučitel, jednatelem Cyrill Sobol, učitel, pokladníkem Tob. Dostalík, rolník; do výboru: Jos. Pavelka, Jos. Vybíral a Fr. Kuček.

Zakoupení stříkačku a výbroj splnomocnění: předseda, velitel a místovelitel. Koupěno vše u firmy R. A. Smekal a sice stříkačka za 735 zl. a výbroj za 325 zl. 77 kr. Stříkačka dodána byla dne 11. července 1893 a po zkoušce přijata. Hned první rok účastnil se sbor při 8 požárech, do dneška při 7. Od počátku má sbor skoro vždy 30 činných členů a poslední dobu již 35 členů přispívajících. Členové zaopatřili si na svůj náklad oblek slavnostní, účastňují se dosud pilně cvičení, pomáhají při všech v okolí se vyskytнувších požárech a za záslužnou pomoc byl sbor, aniž by žádal, dvakrát odměněn bankami obnosy 15 zl. a 20 zl.

Během pětiletého působení staly se následující změny u funkcionářů. Předsedou stal se Vinc. Kuča, místopředsedou Jos. Pavelka, velitelem Leopold Veselý, místovelitelem Frant. Hradil, pokladníkem Tob. Dostalík; po odchodu prvního jednatele Cyr. Sobola zvolen Fr. Libiger a když tento ze sboru vystoupil, Jos. Valášek. Mimo těchto jsou členy výboru Jan Kuča, Frant. Künstler a Richard Bařina.

Sbor účastňuje se s částí členů významných národních, církevních a hasičských slavností. Velitel jest místostarostou župní jednoty čís. 3. Při prohlídkách vykonávaných župním dozorcem a členem výboru Č. Ú. J. H. br. Jos. Jančíkem, shledáno bývá vše jak co do výcviku tak i pokud se týče strojů v úplném pořádku, o kteréž pečlivě se stará zkušený zbrojmistr Ant. Künstler.

Letos staví obec pro sbor skladiště. Úhrnná cena náradí a strojů obnáší 1150 zl., obleků a výbroje 300 zl. Mimo to má každý činný člen vlastní stejnokroj slavnostní. Obec čítá 97 čísel se 604 obyvateli, z nichž jest 297 mužských.

Hasičský sbor v Troubkách.

Obec Troubky čítá 316 domů, krytých většinou břidlicí; poněvlec se provozuje rolnictví. Obec leží na rovině. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894. Prvním zakladatelem sboru byl Josef *Brázda*, rolník. Týž byl strážmistrem u 12. pluku dragounů, účastnil se války roku 1859 a 1866, byl raněn a obdržel za udatnost stříbrnou medailii. Téhož času byl starostou obce Martin *Špalek*, rolník. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pp.: Jos. Brázda, František Mlčoch, Teofil Frgal. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Martin Špalek stal se předsedou, Jos. Brázda náčelníkem, Teofil Frgal jednatelem a Fr. Mlčoch přispívajícím členem.

Prvním předsedou ve sboru byl Mart. *Špalek*, náčelníkem Jos. *Brázda*, jednatelem Teofil *Frgal*. Sbor trvá 4 roky. Nyní roku 1898. jest předsedou Fr. *Pasdera*, rolník, náčelníkem Josef *Brázda*, rolník, jednatelem Teofil *Frgal*, obecní sekretář.

Dnes jsou od prvopočátku až po dnes členy sboru pp.: Čeněk Minařík, Frant. Smolka, Ant. Smolka, Fr. Stiskal, Met. Bartek, Jos. Hanzlík, Jan Zatloukal, Bart. Mádr, Frant. Mrtvý, Alois Mrtvý, Bart. Smolka, Cyrill Stavinoha, Mart. Hybner, Tom. Ježák, Fr. Štěpáník, Bart. Frgal. Sbor

má čtyřkolovou stříkačku na pérách, 20 metrů hadic, 6 metrů ssavic, výzbroj a oblek pro 34 mužů v ceně 1380 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 3 požárů. Sbor zve a jest též zván ku veřejným cvičením, kterýchž se účastňuje s jinými spolky.

Hasičský sbor v Říkovicích.

Obec Říkovice leží na rovině a hraničí na východní straně s obcí Starou Vsí, která leží na kopci, na jižní s obcí Žalkovicemi a Břestem, na západní s Kanovskem, Víkošem a Vežkami; na severní s Horní Moštěnicí. Obec čítá popisných čísel 77. jest tam sladovna a zámek barona z Chlumeckých. Krytba domů převládá křídlicová, asi 7 chalup jest pod šindelem a asi 12 stodol pod dochem. V obci provozuje se rolnictví, obzvláště řepa a ječmen. Sbor byl založen 23. května 1897, kdy též byl přítomen župní dozorce p. Jos. Jančík, městský tajemník z Kojetína u přítomnosti činných členů a přispívajících a celého obecního výboru, který pozůstával z následujících pánů, Fr. Vlach č. 13, starosta, Jan Křížan, I. radní, Ant. Smekal, II. radní, Jos. Zavadil, Frant. Netopil, Fr. Vlach č. 26, Petr Ludva, Jos. Sládeček a Jos. Rozehnal. Hned při zahájení schůze p. Jančíkem pp. Jos. Sládeček a Jos. Rozehnal odešli ze schůze, jelikož prý pro obec křovskou není potřeba hasičského sboru. Vzdor tomu, že obec neměla ani toho nejmenšího hasičského nářadí a bez ohledu na odešlé pány, výbor se usnesl, že se sbor zaříditi má. Provedly se volby a stanovy sepsaly. Za předsedu zvolen Frant. Vlach č. 13, za náčelníka Frant. Netopil, za podnáčelníka Flor. Petřík; do výboru Ant. Smekal co jednatel, Jan Křížan co pokladník, Fr. Vlasák a Jan Dostál.

Podnět k založení sboru vyšel od p. Fr. Vlacha č. 13 co starosty obce. Na základě, že obec nemá žádného hasičského nářadí, byla svolána valná hromada všech občanů, při které byli ustanoveni následující pánové, by vše potřebné k založení sboru zařídili. Byli to Frant. Netopil a Fr. Sládeček, ale p. Fr. Sládeček, když skutečně sbor se měl zaříditi, funkce své se vzdal, že prý není ještě nutná potřeba založení sboru, takže vše musel vzíti na sebe pan Frant. Netopil za přispění pp. Fr. Vlacha č. 13, Jana Křížana a Ant. Smekala a potřebné stroje se zakoupily dne 2. června 1897 u firmy R. A. Smekal, Čechy.

Starostou obce byl p. Fr. Vlach č. 13, rolník. Prvním předsedou ve sboru byl p. Frant. Vlach č. 13, starosta, náčelníkem p. Fr. Netopil, jednatelem p. Ant. Smekal. Při založení sboru byli členy následující pp.: Frant. Netopil, rolník, Flor. Petřík, rolník, Jos. Otáhalík, syn domkaře, Frant. Vlach č. 26, rolník, Jos. Otáhal, zkoušený topič, Adolf Vlach, syn rolnický, Frant. Vrána, obchodník, Jos. Zavadil, syn rolnický, Ed. Kučera, nádeník, Met. Zavřel, rolník, Jos. Běhal, syn rolnický, Fr. Vlasák, rolník, Frant. Dočkal, syn podruha, Jos. Janál, nádeník, Václ. Hanečka, syn domkaře, Jos. Vlasák, syn domkaře, Jos. Jurajda, pacholek, Fr. Černošek, syn výměnkáře, Ignác Otáhal, nádeník, Jos. Otáhalík, syn podruha, Jos. Zapletalík, mistr kovářský. Sbor trvá jeden rok, slib skládal 1. srpna roku 1897. Nyní roku 1898 jest předsedou Frant. Vlach č. 13, náčelníkem Fr. Netopil, jednatelem Ant. Smekal. Předseda sboru p. Fr. Vlach č. 13 narodil se 21. prosince 1849 v Říkovicích a jest synem p. Petra Vlacha, půllánika a bývalého starosty v Říkovicích. Do národní školy chodil v Žalkovicích, pak byl dán do Oder, by se tam naučil německy a pak studoval gymnasium v Kroměříži. Roku 1874 přepustil mu otec svou usedlost a roku 1879 byl zvolen za radního obce, ve které hodnosti setrval až do roku 1894 a roku 1894 byl zvolen za starostu obce, v kteréžto hodnosti až do dnešního dne trvá. Náčelník p. Frant. Netopil narodil se 21. července 1863 v Říkovicích a jest synem p. Jos. Netopila, podsedníka a dlouholetého radního obecního v Říkovicích atd. Do národní školy chodil v Žalkovicích Roku 1887 přepustil mu otec podsedek a byl roku 1894 zvolen do obecního výboru a roku 1897 za radního obecního. Jednatel Ant. Smekal narodil se 19. ledna 1863 v Říkovicích a byl synem pana Jos. Smekala, půllánika v Říkovicích a bývalého obecního radního. Do národní školy chodil do Žalkovic, pak byl na zimní hospodářské škole v Kroměříži. Roku 1894 byl zvolen za obecního radního a roku 1895 za místopředsedu místní školní rady.

Dnes jsou členy sboru: (Jména ležatým písmem tištěná značí členy od prvopočátku až po dnes). Fr. Netopil, náčelník, Meth. Zavřel, podnáčelník, Jos. Otáhalík, četař lezců, Fr. Vlach, četař stříkačnicků, Jos. Otáhal, zbrojmistr, Fr. Vrána, Adolf Vlach, Ed. Kučera, Ant. Drábek, Alois Běhal lezci Tom. Smekal, Jos. Netopil, Václ. Hanečka, Jos. Vlasák, Fr. Dočkal, Ig. Otáhal, Fr. Černošek stříkačnický, Jan Jurečka, Fr. Vlasák ochranci, Jos. Otáhalík, Jos. Pospíšil trubačí, Jos. Běhal, pobočník.

Sbor má následující stroje: čtyřkolovou stříkačku, normální jednoproudku, 8 m. ssavic, 160 m. hadic, čtyřdílný žebřík střešový, jeden hák, jednu lopatu, jednu sekeru, osmimetrový žebř posunovací s vozíkem, jeden dvoukolý naviják trojdílný. Cena strojů 1160 zl. mimo výzbroj. Sbor účastnil se po čas svého trvání 2 požárů a sice v říjnu 1897 v Žalkovicích a v lednu 1898 na Kanovsku. Sbor měl 6 veřejných cvičení a 17 theoretických. V čas žní konal hřídku od měsíce srpna až do října roku 1898, a přidělena mu byla i policejní dohlídka. Sbor pěstuje se svými spoluobčany poměr příznivý vyjma několik, kteří jsou urputní nepřátelé sboru.

II. Soudní okres Kojetinský.

Sbor hasičský v Kojetíně.

Jak všeobecně známo, počaly se ku konci let šedesátých vyvíjeti na Moravě dobrovolné jednoty hasičské. Tedy po příkladě jiných měst usnesli se i občané Kojetínští dobrovolnou jednotu hasičskou založiti.

V čele zařizující se jednoty stáli mimo jiné pánové Julius *Tronner*, inženýr severní dráhy, Karel *Kerndl*, c. k. soudní adjunkt, Josef *Arelí*, obchodník a Rudolf *Kalovský*, kominičský mistr. K podnětu těchto pánů konána byla první schůze poradní dne 16. listopadu 1873 v nádražní restauraci v Kojetíně, ku kteréž pozváno bylo též obecní zastupitelstvo města Kojetína, v jehož zastoupení dostavili se pp. Josef *Kraus*, měšťanosta, Josef *Jančík* st. a Jan *Holeček*, obecní radní. Jelikož ve schůzi té bylo žádáno, aby obec města Kojetína přispívala též na hasičské potřeby, odešli jmenovaní zástupcové obce, aniž by se byli konce jednání dočkali.

V dalších schůzích přijaty byly spolkové stanovy a výnosem vys. c. k. mor. místodržitelství ze dne 28. března 1874 č. 6559 schváleny.

Velitelem zvolen byl p. Julius *Tronner*, jeho náměstkem pan Karel *Kerndl*, do výboru pp. Dr. Alois Někarda, c. k. okr. soudce, Eduard Šandera, úředník při velkostatku, Jan Hauk ml., mydlář, Šimon Rosenfeld, majitel pivovaru, Jindřich Veselý, učení, Karel Siegel, úředník severní dráhy a David Stern, rolník.

Činní členové tehdy byli: Bernatzký Emil, pobočník velitelův, Matzenauer František, štábní trubač, Kalovský Rudolf, četař lezců, Quitta Karel, jeho náměstek, Bayer František, členař, pak Dlouhý Hugo, Steiner Sami, Zehnal Josef, Výstup Josef, Wiend František, Drucker Heřman, Selinger Vilibald, Ratz Jan, Štraslička Arnošt, Petrovský Eduard, Hausner Heřman, Weisskopf Leopold a Hauk Jan, lezci. Arelí Jos., četař střikačnicků, Siegl Karel, náměstek četařův, Kulánec Josef, členař, Kürschner Zikmund, náměstek, Matzenauer Leopold, trubač, Bick Mořic, Glück Bernard, Nosek Emanuel, Sláčík František, Janiš Josef, Kouřil Antonín, Rážíčka František, Schiller Zikmund, Režný Jan, Smolka František, Hrouzek Antonín, Coufal Jan, Marois Michal, Petrovský Vincenc a Brach Mořic, střikačnicki. Zapletal Hynek, četař ochranců, Siern Jakob, jeho náměstek, Langer Leopold, Šamánek Jan a Veselý Jindřich, ochránci.

S politováním je zde konstatovati, že v jednotě měli převahu Němci a lidé v národním ohledu méně uvědomělí, kteří, ač počtem byli v menšině, docílili německého velení i písemného jednání a zaváděli v ní vůbec vše v duchu německém. Obec nechtěla spolku ničím přispívati, bylo tudíž těžko českým členům čeliti Němcům, na nichž hlavně hmotné bytí jednoty záviselo.

Leč vzdor tomu přistupovali k jednotě s německým velením mužové s pevným přesvědčením národním, o jejichž přijetí za činné členy mají zásluhu tehdejší náměstek velitelův Jindřich Kotouček s tehdejšími výborem, v němž zasedali pánové: Josef Arelí, Theodor Redlich, Josef Wisniowský, Dr. Raimund Skládal, Šimon Rosenfeld, Rudolf Kalovský a Gustav Eisner. Přijetí to stalo se za nepřítomnosti velitele p. Julia Tronnera, který náhodou pro churavost řízení jednoty svému náměstkovi p. Jindřichu Kotoučkovi světil.

Nově přijatými členy změnily se rázem poměry spolkové. Český živel nabyl převahy a ve valné schůzi r. 1882. konané proměněna byla jednota v českou. Velitelem zvolen byl p. Jindřich Kotouček, jeho náměstkem Josef Arelí, který jen krátkou dobu funkci tu zastával; po něm zvolen byl náměstkem velitelovým p. Rudolf Kalovský. Roku 1883. zemřel velitel p. Jindř. Kotouček a na jeho místo zvolen byl ve valné schůzi dne 23. dubna 1883 konané p. Rudolf Kalovský, který čestný úřad ten dosud sobě ku cti a jednotě ku prospěchu zastává. Náměstkem jeho stal se pan Jan Kačírek, obchodník, který setrval ve funkci té do 30. dubna 1884. Toho dne zvolen byl valnou hromadou náměstkem velitelovým p. Josef Jančík, městský tajemník, který funkci tu až do dnešního dne zastává.

Stanovy spolku byly dvakrát a to r. 1880. a r. 1887. změněny. V čelo správy jednoty postaven byl starosta, velitel zůstal technickým vůdcem jejím. Při svém založení čítala jednota členů přispívajících 72, činných 52, kteří též příspěvky platili. Inventurní jmění vykazovalo tehdy 2400 zl.

Dle pozměněných v r. 1880. stanov zvolen byl prvním starostou jednoty p. Ant. Mazal, měšťan a starosta města Kojetína, a sice ve valné schůzi dne 15. ledna 1882 konané, kteréžto funkce se ve valné schůzi dne 29. dubna 1883 vzdal a na jeho místo zvolen p. Eduard Dudík měšťan a starosta města Kojetína. Na tento čestný úřad též resignoval ve valné schůzi dne 7. června 1893. pro churavost. Zastával tudíž tuto čestnou funkci po plných deset roků. V tomto jeho čestném úřadě a hlavně jako za starosty města Kojetína docílno bylo toho, že skladiště nacházející se v panském dvoře za městem r. 1883 umístěno bylo v obecní radnici na náměstí. Později také přičiněním téhož zřízeno rozsáhlé a vkusně upravené skladiště v obecním domě č. 64, kdež až dosud se nachází. Byl on velikým příznivcem hasičstva a za jeho předsednictví povznesla

se jednota na stupeň nejvyšší. Zemitel dne 28. února 1897 a zůstane jednotě Kojetínské vždy v milé paměti; budiž mu země lehkou.

Nyní čítá jednota členů činných 45, přispívajících 82, z nichž většími ročními obnosy přispívají: město Kojetín 150 zl., pan Theodor Redlich, majitel cukrovaru 60 zl., velkostatek Kojetínský J. J. paní kněžny Pavliny Metternichové-Szandorové a cukrovar Kojetínský rovněž po 60 zl.

Členy činnými jsou: Ackermann Gustav, dělník cukrovaru, Dedek Leopold, obuvník, Dragoun František, řezník, Fajgl Antonín, obuvník, Fajgl Jan, obuvník, Jančík Josef, městský tajemník, Jašek Augustin, dělník cukrovaru, Jelínek Antonín, obuvník, Kačírek Emerich, bednář, Kačírek František bednář, Kalovský Rud., kominický mistr, Kier Jan, obuvník, Kolář František, řezbář, Konečný Václav, obuvník, Kouřil Antonín, kovář, Krátký Josef, rolník, Krammer Antonín, obuvník, Krybus Jos., obuvník, Krybus Vikt., obuvník, Marhold František, dělník v cukrovaru, Menša Ant., dělník v cukrovaru, Mika Josef, dělník v cukrovaru, Olšanský Jan, písař, Pavlík Josef, dělník, Polák Eduard, vafič v cukrovaru, Poláček Jan, strojník, Pospíšil Jos., dělník, Řezníček Jos., sedlář, Spáčil Jaroslav, krejčí, Šamánek Jan, dělník v cukrovaru, Subík Ant., vafič v cukrovaru, Tesařík Vincenc, dělník v cukrovaru, Trpík Jos., dělník v cukrovaru, Veselý Sylvestr, obuvník, Vybíral Jakub, obuvník, Wildung Jan, pekař, Zach Methoděj, stolař, Zehnal Josef, měšťan, Kvapil Václav, dělník, Kratochvíl Jos., dělník, Jufen Petr, obuvník, Odložil Ctibor, advokátní písař, Glacner Alois, kamnář, Polanský Robert, pekař, Maštalík Josef, košař, Patria Jos., hostinský.

Z těchto členů jsou tudíž od založení: Kalovský Rudolf, Kouřil Ant., Šamánek Jan, Zehnal Jos.; Jančík Jos. jest po nich nejstarším členem, totiž od 5. února 1878, pak přijde František Kačírek od 7. května 1880., František Dragoun, Antonín Jelínek, Josef Pospíšil od r. 1882, Josef Krátký od r. 1883., Jos. Řezníček od r. 1884., Jan Wildung od r. 1885 atd.

Členové přispívající jsou: Cukrovar A. Poppera a spol. Velkostatek Kojetínský. Berák Jan, říditel. Bezděk Fr., důchodní. Calábek Meth., pekař. Dr. Černý Jan, obv. lékař. Drexler Dominik, strojník. Gutmannová Nannette, obchodnice. Hájek Josef, továrník. Hauk Josef, měšťan. Hedvíček Ferdinand, měšťan. Horáček Hubert, obuvník. Chmela Jan, řezník a hostinský. Kaufmann Isaiáš, měšťan. Kobliha Raim., majitel domu. Kotek Vilém, provazník. Kotouček Jos., měšťan a obchodník. Kotouček Karel, měšťan. Dr. Křeček Václav, advokát. Kubíčková Marie, majitelka lékárny. Langr Leop., obchodník. Mazal Ant., měšťan a starosta města. Mazánek Tomáš, hostinský. Panic Karel, měšťan a pekař. Ratschitzký Fr., c. k. rada zemského soudu. Redlich Theodor, majitel cukrovaru. Dr. Rosenfeld Eduard, společník firmy. Rosenfeld Šimon, majitel pivovaru a realit. Dr. Rumpílek Theodor, advokát. Rumpílek Bedřich, uzenář a hostinský. Ryšavý Josef, stavitel. Šamánek Eman. měšťan. Dr. Skládal Raimund, advokát a majitel domu. Slav Frant., měšťan a pekař. Stojan Fr., odborný učitel. Svobodná Marie, majitelka mlýna. P. Tománek Jos., kaplan. Trefil Viktor, měšťan, a obchodník. Vlčílík Ant., měšťan a obchodník. Wolf Flor., c. k. berní adjunkt ve výslužbě. Vrtěl Jos., geometr a stavitel. Zaoral Rudolf, c. k. poštímistr. Zapletal Jan, hostinský. Zvěřina Jos., krejčí. Schuller Zikmund, měšťan a hostinský. Dušek Frant., odborný učitel. Hrbáček-Vrba Frant. městský zvěrolékař. Friedl Ferd., mag. farmacie. Volf Julius, měšťan. Krolop Karel, kand. notářství. Javůrek Václav, c. k. notář. Kaufmann Oskar, syn měšťana. Dr. Hylák Frant., advokát. Dittrich Ondřej, pekař. P. Orlika Frant., kaplan. Bick Mořic, obchodník. Weisskopf Jakub, obchodník. Bradna Frant., majitel hotelu. Weisskopf Leopold, obchodník. Hrabal Rudolf, řezník. Donath Alexandr, obchodník dřevem. Donath Josef, účetní. Schiebl Lambert, úředník cukrovaru. Stejskal Innocenc, hostinský. Svobodník Jan, hostinský. Vaverka Josef, úředník cukrovaru. Schön Zikmund, kloboučník. Chytil Alois, hostinský. König Siegfried, řezník. Kačírek Jan, obchodník. Caletka Jos., obchodník. Venclík Ferdinand, učitel. Löwenthal Joachim, obchodník. Löwenthal Moric, obchodník. König Heřman, řezník. Mikulík Methoděj obchodník. Harna Antonín, řezník a hostinský.

Řízení a spravování jednoty jest z jedné strany složeno do rukou správního výboru, kterýž sestává z p. dra. Raimunda Skládala jako předsedy, pak šesti členů výboru, pp. Rudolfa Kalovského a Josefa Jančíka jako velitelstvo v to nepočítaje, a sice z pp. Frant. Bezděka, městského důchodního, Rudolfa Zaorala, c. k. poštímistra, dra. Theodora Rumpíka, advokáta, Frant. Kačírka, bednáře, Ant. Kouřila, kováře, Jana Olšanského, soudního zapisovatele, kterýžto posledně jmenovaný v r. 1897. zvolen byl jednatelem. Revisory účtů jsou pp. dr. Frant. Hylák, advokát a Frant. Hrbáček-Vrba, městský zvěrolékař.

Předseda dobrov. jednoty has. v Kojetíně, p. JUDr. Raimund Skládal, zastává tento čestný úřad ode dne 7. června 1893. Za něho uspořádány byly finanční poměry jednoty tak, že nejen značné dluhy přes 700 zl. obnášející byly splaceny, nýbrž zakoupeno mnoho rozličného has. nářadí, jako 300 m. hadic, plátěné obleky, lezecké opasky, dvoukolová stříkačka v ceně přes 1500 zl.

Též povznese se jeho osobou jednota na venek, poněvadž on všeobecné úcty požívá a všeobecně vážen jest. Ačkoliv sám není hasičem činným, uznává jednotu hasičskou pro její humanní snahy za nejpřednější sdružení a také v každém ohledu hasičstvo činně podporuje. Týž narodil se dne 18. srpna 1842 v Kojetíně, absolvoval gymnasium v Kroměříži a studoval, jak známo, na universitě Vídeňské. V r. 1876. otevřel advokátní kancelář v Kojetíně, v kterémžto roce

také hned jako člen přispívající přistoupil; jest členem mnoha humánních spolků, členem obecní rady a t. d. Jednota Kojetínská může sobě jen přát, aby v čele jejím co nejdéle byl zachován.

Velitelem dobrovolné jednoty hasičské v Kojetíně jest p. Rudolf *Kalovský* (vyobr. X.); zastává tento čestný úřad ode dne 29. dubna 1883 a jest činným členem v jednotě od jejího založení. Byl z počátku obyčejným lezcem, pak zbrojmistrem, četařem lezců, na to náměstkem velitelovým a konečně stal se náčelníkem sboru. Zajisté jest to muž na pravém místě, neboť prodělav všechny fáse jednoty, osvojil si tolik vědomostí odborných, že jednota na jeho činnost může býti hrdá. Povznesl jednotu Kojetínskou na místo předních jednot Moravských. Zásahu nepopírate nou má též o to, že německé velení jednoty změněno v české. Týž však nezůstal činným pouze ve středu svých spolubratrů hasičů, nýbrž hleděl všude raziti cestu pobratimským spolkům našim. Toho důkazem jest založení župní hasičské jednoty střední Moravy, jejímž předsedou nyní jest. Když v roce 1884 na podnět Tita Kršky zřízena byla Ústřední jednota Moravsko-slezských dobrovolných sborů hasičských, tu zasadil se všemožně o zmohutnění této jednoty a odměnou za zásluhy ty se stal členem výboru jejího, v kteréžto hodnosti do r. 1894. setrval. V r. 1897 zvolen pak za druhého místopředsedu. Jest též členem výboru společensva všeobecné podpor. pokladny dobrov. has. sborů a organizovaných sborů hasičských na Moravě. Pro zásluhy o věc hasičskou jest čestným členem mnoha jednot a jediným čestným členem jednoty Kojetínské. Narodil se dne 17. dubna 1839 na památném Velehradě. V r. 1842. přišel se svým otcem do Kojetína, a zde provozoval otec jeho živnost kominickou. Navštěvoval obecnou školu a pomáhal otci při jeho živnosti. V roce 1860. odveden k dělostřelectvu, kdež stal se poddůstojníkem a byl r. 1869. od vojska propuštěn. Súčastnil se r. 1866. války proti Prusku. Po propuštění od vojska převzal živnost kominickou po svém otci, kterouž až dosud provozuje a jest členem mnoha spolků a požívá všeobecné vážnosti, byl též obecním radním a jest dosud členem obecního výboru. Příštím rokem dosáhne čtvrtstoletí své hasičské činnosti a jest nejen členem jednoty, ale i město Kojetín za jeho činnost díkem jemu povinováno.

Jednatelství vedl nám. velitelův, sepisovatel těchto dějin, Josef *Jančík* (vyobr. X.), městský tajemník. Týž zvolen náměstkem velitelovým ve valné schůzi dne 30. dubna 1884, od kteréž doby tento čestný úřad zastává. Činným členem jednoty stal se dne 5. února 1878 a vstoupil ku oddělení lezeckému, kdež zvolen četařem a pak četařem lezců, r. 1888 zvolen za člena výboru župní jednoty čís. III. a r. 1890. zvolen prvním župním dozorcem této župy, kterýž úřad dosud zastává. Od r. 1894. zasedá ve výboru České ústřední jednoty hasičské. Týž narodil se v Kojetíně dne 16. října 1854, absolvoval nižší realku a obchodní školu, v r. 1874. odveden byl ku 3. pluku pěšímu. Městským tajemníkem v Kojetíně stal se 1. dubna 1885.

Obec města Kojetína čítá 735 domovních čísel a má přes 6000 obyvatel. K župě čís. III., politický okres Pterovský, přistoupila jednota r. 1884, k Ústřední jednotě hasičské 1883.

Nářadí hasičské má následující: Jednu sundavací stříkačku od vdovy Hellerové v Brně s vozem na veškeré nářadí, tak zv. univerzální train o 115 mm., druhou od R. A. Smekal v Čechách o 120 mm., dvouproudni a třetí dvoukolku malou nesundavací o 90 mm., dále má dvě stříkačky ruční, jednu se ssacím přístrojem a druhou bez něho, 20 m. ssavic a 600 m. hadic, jeden velký žebř posunovací, 14 m. vysoký, 11 dílů žebřů nástěných, skládacích a 11 těchže střechových, 4 žebře hákové (kamzikové). Úplných výzbrojů má jednota: pro hodnostáře 18, pro lezce 25, pro stříkačnický 32, košů na vodu 6, pochodní 36, příruční lékárny 2 a různé bourací náčiní. Jednota odebrala tři české časopisy hasičské, hasičskou knihovnu a má přes 50 svazků odborných knih. Za svého působeníúčastnila se jednota při 152 požárech a účinkovala při šesti jiných pracích ochranných. Celkové jmění inventární obnáší 6216 zl. 49 kr. Ku konci dlužno ještě poznamenati, že jednota vyznamenána byla při Národopisné výstavě českoslovanské v Praze v r. 1895. bronzovou medailí.

Sbor hasičský v Tovačově

Obec Tovačov čítá 304 domy, které jsou ponejvíce kryty břidlicí. V obci se provozuje: polní hospodářství, řemesla a obchod. Poloha obce a okolí jest rovná nížina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1876. Prvním zakladatelem sboru byl p. Jos. *Sedláček*, t. č. soukromník v Brně, býv. lékárník v Husovicích. Téhož času byl starostou obce p. Ant. *Otáhal*, předsměstan. V obecním představenstvu byli pp.: Antonín Gerlich, předsměstan a Jan Oráhal předsměstan. Tito všichni byli příznivci peněžně i radou.

Prvním náčelníkem ve sboru byl p. Fr. *Látal*, měřtan a prvním jednatelem p. J. *Kubiček*, nadučitel. Sbor trvá 22 roků. Nyní jest předsedou p. J. *Lechner*, měřtan a starosta Tovačova, hosp. správce m. službu; náčelníkem p. F. *Masářík*, učitel v Tovačově; jednatelem p. Al. *Gerlich*, předsměstan v Tovačově.

Dnes jsou členy sboru: (jména těch, kteří jsou od začátku založení až po dnešní den členy sboru, jsou ležatým písmem vyznačena). *Benedikt* Sam., obchodník. Charvát Jos., obuvník, Görlích Al., rolník. Fröhlich Bedř., obuvník. Forét Jos., dělník. Hanzlík Jan, řezník. *Marek* Václav, dělník. *Kamelandr* Adolf, dělník. Mezulianík Leop. Mezulianík Frant., děl. Masařík Frant., učitel. Otáhal Ed., krejčí. Otáhal Jos., rolník, Otáhal J., rolník. Pavlík Jos., stolař. Plesník Al., dělník. Salaš Ed., krejčí. *Smolka* Jan, vožka. Smolka Ig., rolník. Soukeník Fr., stolař. Koupil Jan, rolník. Kučera Ed., řemenář. Šimek Jan, čeledín. Pavlík Jan, zedník. Olejníček Ant., sedlák. Hudec Jos., zedník. Hrdina Lud., čeledín. Lorenc Karel, krejčí. Smékal Frant., stolař. Brázda Fr., krejčí. Galíček Ant., dělník. Jelínek Jan, krejčí. Pospíšil Ferd., dělník. Strážnický Václav, obuvník. Čelechovský Ferd., zedník. Petrovský Josef, zahradník. Slabý Fr., dělník. Polách Ven., obchod. Blažkovský J., holič. Trávníček Ferd., rolník. Šmíd Alois, dělník. Jekl Vinc., kominář. Marek Frant., rolník. Daněk Alois, dělník.

Sbor má 2 stříkačky, posunovací žebř, čtyřdílný střešový žebř, dva žebře kamzíkové v ceně 2800 zl. Sbor účastnil se po celý čas svého trvání 78 požárů.

Sbor hasičský v Němčicích.

Městys Němčice na Hané má 233 domů většinou krytých břidlicí. V obci se provozuje nejvíce rolnictví, živnosti a průmysl všeho druhu v malém. Městečko leží na rovině, pole jsou kopcovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1879. Zakladatelem dobrovolného sboru hasičského v Němčicích na Hané možno považovati p. Roberta *Klumplera*, tehdejší doby podučitele v Němčicích, nyní správce školy v Horní Moštěnici u Pterova. Týž narodil se v Hustopeči u Hranic v r. 1860. Po odbytých studiích byl ustanoven v r. 1879. podučitelem při zdejší škole, ve kteréžto hodnosti setrval do 1. října r. 1883., kdy ustanoven byl správcem školy v sousední osadě Hrušce.

Téhož času byl starostou obce p. Jan *Zedníček*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Borek Frant., I. radní; Kyselák Ant., II. radní; Pauš Jan, pokladník, vesměs rolníci; Sedláček Jan, tajemník obce, nadučitel místní školy. Tito pánové byli všichni příznivci; pro celý spolek zakoupili potřebnou výzbroj a každoročně poskytli sboru peněžitou podporu.

Prvním předsedou ve sboru byl p. Jan *Zedníček*; náčelníkem p. Fr. *Zdražil*; jednatelem p. Robert *Klumpler*. Téhož času byli členy pp.: Zedníček Jan, rolník. Zdražil Frant., rolník. Procházka Alois, rolník. Hrdý Valentin, rolník. Jiříček Frant., rolník. Matoušek Jan, rolník. Hrdý Jan, rolník. Telička Florian, rolník. Klumpler Robert, učitel. Vetešík Jan, stolař. Baláš Fr., obecní sluha. Jedlička Arnošt, zedník. Galla Fr., hostinský. Zoňa Ant., sedlák. Pospíšil Frant., zámečník. Borovička Ant., tkadlec. Přidal Fr., podruh. Koutný Jan, podruh. Oulehla Michal, podruh. Kroupa Jan, obuvník. Hruška Josef, obuvník. Sbor trvá 19 roků. Nyní r. 1898. jest předsedou pan Jan *Zedníček*, rolník, po 18 roků představeným obce, 6 roků silničním předsedou atd.; náčelníkem p. Fr. *Baláš*, obecní sluha po 17 roků; jednatelem p. Ant. *Šimeček*, rolník.

Dnes jsou členy sboru: (Jména těch, kteří jsou od začátku založení až po dnešní den členy sboru, jsou ležatým písmem vyznačena.) *Baláš* Fr., obecní sluha. Kahaj Jan, hrnčíř a rolník. Oulehla Ant., strážník. Kahaj Florian, rolník. Šimeček Ant., rolník. Kahaj Jan, rolník. Hrubý Jan, rolník. Hrdý Tomáš, rolník. Zdražil Frant., rolník. Jiříček Fr., rolník. Navrátil Alois, soustružník. Oplocký Ant., soustružník. Hruška Florian, soustružník. Hrdý Frant., soustružník. Bajkar Alois, soustružník. *Jedlička* Arnošt, zedník. Hruška Klement, zedník. Očenášek Jan, obuvník. Vrána Jan, rolník. Šimeček Ant., řezník. Jiříček Hynek, podruh. Šimeček Ant., podruh. Horák Josef, podruh. Tesař Josef, soustružník. Hrubý Josef, stolař. Brabec Josef, sedlák. Kyselák Martin, rolník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni, dvoukolový mechanický žebř, jeden naviják na hadice, čtyři oddíly střešových žebřů v ceně 1520 zl. Sbor účastnil se po celý čas svého trvání 75 požárů.

Sbor hasičský v Dobroměřicích nezaslal žádného soupisu.

Sbor hasičský v Dřevnovicích.

Obec Dřevnovice čítá 80 domů s převládající krytou šindelovou, leží na rovině a obyvatelstvo její zabývá se ponejvíce polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 16. února 1895. Obec Dřevnovská koupila stříkačku již roku 1886. Poněvadž ale nebylo zde mužstva, kteréž by stroj znalo, ukázala se nutná potřeba založení sboru hasičského. Ale teprve v r. 1894 obživla myšlénka

tato, když se vidělo, že méně mužů vycvičených při požáru více pořídí, než necvičené množství. Aby odstraněna byla hlavní závada — totiž nedostatek peněžitých prostředků — podalo obecní představenstvo (starostou byl pan Jakub Štěpánek) k vys. zemskému výboru žádost, aby obci udělena byla k účelu tomu podpora ze zemského fondu. Žádost byla příznivě vyřízena a obec obdržela 150 zl. Hned v prosinci 1894, jakmile o tom zpráva došla, svolána schůze občanů, na které usnešeno hasičský sbor určitě zříditi. Zařizující výbor tento, jenž skládal se z pp.: starosty Jakuba Štěpánka, L. Pivody, učitele, K. Procházky, hostinského a radního, J. Širky, rolníka, Frant. Outraty, J. Peciny, kovářského mistra, K. Koříneka, rolníka, provedl svědomitě úkol naň vnešený. Především vyjednal s obcí, že sboru hasičskému dá v užívání stříkačku s příslušenstvím, vymohl podporu od zemského výboru 150 zl., zadal o schválení stanov, které uděleno výnosem vysokého místodržitelství ze dne 30. ledna 1895, staral se, by spolku pomoci hmotné se dostalo, objednal u firmy Smekalovy potřebný výzbroj pro 31 mužů v ceně 309 zl. a potřebné knihy k vedení záležitostí spolkových a slíbil, že i v budoucnosti spolek podporovati bude.

Prvním předsedou ve sboru byl p. Jakub Štěpánek, narozen dne 25. července roku 1858 v Dřevnovicích a zabývá se rolnictvím. Navštěvoval obecnou školu, pak do 24. roku zastával práci při hospodářství, na to se oženil a převzal zděděný pílán od svého otce. Pak stal se členem obecního výboru a r. 1891 zvolen byl za starostu obce. Za jeho úřadování utvořil se sbor hasičský. Jest správcem kontribuční záložny v Dřevnovicích, kterýž úřad od r. 1887. až do dnešního dne počestně a svědomitě zastává. Prvním náčelníkem ve sboru byl pan Kašpar Procházka, rolník, narozen dne 6. ledna 1858 v Dřevnovicích. Vychodiv školu obecnou, zastával práci při domácím hospodářství až do 23. roku svého, načež si koupil hostinec. — Roku 1887. zvolen byl do obecního zastupitelství a roku 1891. stal se pak obecním radním. Jako člen jízdného »Sokola« v Ivanovicích zvolen do jeho výboru. Při založení hasičského sboru zvolen za náčelníka, kterýž čestný úřad až po dnešní den pilně a svědomitě zastává. Prvním jednatelem byl pan Karel Kořínek, I. podvelitelem V. Frkal, II. podvelitelem Jan Vystavěl, pokladníkem J. Pecina.

Sbor trvá 3 roky. Nyní roku 1898. jest předsedou Jakub Štěpánek, náčelníkem Kašpar Procházka, jednatelem Josef Pecina, kovářský mistr, narozen 19. března roku 1851. Navštěvoval školu obecnou a pak pomáhal při řemesle kovářském až do 25. roku svého, načež se oženil a převzal po svém otci živnost kovářskou. V roku 1870. byl vyznamenán stříbrnou medailí od hosp. jednoty v Olomouci na rakouský pluh. Roku 1879. zvolen do zastupitelstva obecního, r. 1882. za obecního radního, kterýž úřad zastával do r. 1891., r. 1883. za náměstka starosty místní školní rady a r. 1896. zvolen za jednatele a zbrojmistra sboru hasičského.

Od založení sboru až po dnešní dobu jsou členy tyto pp.: Jan Adámek, dělník na dráze, náměstek starosty, Jan Vystavěl, I. podnáčelník, mistr obuvnický, Valent. Frgal, II. podnáčelník, rolník, Bartoloměj Rozehnálek, obchodník, a Frant. Štěpánek, rolnický syn, četafi, Arnošt Pecina, stolař a obecní radní a Karel Kořínek, rolník přehlížečel účtů, Čeněk Duchalík, domkař, a Josef Procházka, syn rolnický, trubači, Pavel Vystavěl, stolařský mistr, I. lezec, Robert Outrata, II. lezec, Ondřej Horna, domkař, IV. lezec, Martin Duchalík, domkař. František Najman, dělník, Jan Tichý, domkař, Adolf Adámek, dělník, Albert Machalík, syn dělníka. V novější době ke sboru přistoupili: František Zaoral, pekař, pokladník, Augustin Novotný, syn dělníka. III. lezec, Rudolf Matoušek, syn rolnický, Valentin Kazík rolník, Jan Zahradníček, dělník, Karel Novotný, syn dělníka.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku s normálním zařízením, jednu berlovku, čtyři posuvovací žebříky střešové, jeden žebřík operací střešových, dva koše na vodu, jeden hák, 80 m. hadic, 8 m. ssavic; celý inventář v ceně 889 zl. 30 kr. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 11 požárů.

Sbor hasičský ve Vičovicích.

Obec Vičovice, čítající 80 domů s krytbou hřbitovovou, leží v úžlabině, kolem níž je všude rovina; obyvatelstvo zabývá se rolnictvím a chovem dobytka. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1886. Prvním zakladatelem sboru byl Josef Vrána, člen obecního výboru, rolník, který sepsal provolání ku spoluobčanům. Po dosažení schválení stanov pracováno pak společně na zařízení a vedení sboru nejvíce p. Josefem Dobešem, správcem školy, a nyní i členem obecního výboru, právě se sem dostavším; dosavadním náčelníkem, jednatelem a čestným členem sboru. Téhož času byl starostou obce Frant. Řezáč, rolník, dosavadní velitel sboru. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Řezáč, rolník, I. radní, Bart. Řezáč, rolník, II. radní, Josef Vrána, rolník, Fr. Řezáč č. 20, rolník, Kašpar Novák, mistr obuvnický a rolník, Jan Nesvadba, domkař, Antonín Řezáč, rolník, Valentin Zavadil, rolník, Jan Konečný, rolník, Frant. Vrána, rolník číslo 22, a Josef Dočkal, hostinský, † r. 1894. Všichni tyto byli hasičskému sboru příznivci, což dokázali darováním sboru hasičskému obcí a mládežím spolkem z polovice zakoupenou čtyřkolovou stříkačku, mimo to zakoupila obec lejtů na vodu, vystavěla skladiště na has. nářadí a zařídila nádržku na vodu.

Prvním velitelem ve sboru byl Frant. Řezáč, rolník a starosta obce číslo 9., narozen 19. května 1851 ve Vičicích. Náčelníkem a jednatelem Josef Dobeš, správce školy.

Téhož času byli členy sboru: Frant. Řezáč č. 9, velitel, rolník, Josef Chytil, místopředseda, rolník, Josef Dobeš, náčelník a jednatel, správce školy. Lezci: Josef Dučkal, četař, hostinský, Jakub Novák, rolník, Jan Valášek, obchodník, nyní v Kojetíně, Jan Konečný, rolník, Frant. Vrána, rolník. Ochránci: Oulehla Jan, četař, nyní hostinský v Rybníčku, Michal Přecechtěl, rolník, Jakub Přecechtěl, rolník, Josef Snídal, krejčí, † r. 1891, Bartoloměj Řezáč, rolník, Michal Řezáč, rolník. Stříkačnicki: Josef Řezáč, zbrojmistr, Josef Vrána, rolník, pokladník, oba nyní přispívající členové, Valentin Zavadil, rolník, Frant. Řezáč č. 20, rolník, nyní přisp. člen, Antonín Řezáč, rolník, Ant. Zlámal, zednický poltr. Frant. Slavík, rolník, Vrána Jan, rolník, oba vystoupili, Popelka Antonín, rolník, Peček Frant., nyní člen sboru v Křenovicích, Coufalík Frant., rolník, Ruclavský Jan, stolař, nyní v Kojetíně, Josef Hrabal, rolník, vystoupil r. 1895, Dolák Jan, domkař, nyní v Bzenci. V době novější přistoupili: Frant. Vrána, rolník, Ant. Běhal, krejčí, Zlámal Frant., Karásek Jan, krejčí, Josef Černocho, služebný, Mezírka Jan, řezník, Konečný Tomáš, rolník, Pavel Hepnar, kovář, Fr. Přecechtěl, Janečka Jakub, domkař, Konečný Michal, domkař, Fr. Vrána, Martin Řezáč.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 180 m. hadic, 1 dvoukolový naviják, 1 lejt na dovážení vody, 2 žebře, 1 střechový a veškerý výzbroj v ceně 1950 zl. Sbor po celý čas trvání svého účinně hájil při požáru v obci Prasklicích r. 1887.

Sbor hasičský v Tištině.

Městečko Tištín leží na svahu pahorkatiny, která jej kolkolem obkličuje. Pahorkatina ta jest náplavou z dob dřívějších a proto velmi úrodná. Z toho vidno, že naše hanácké obyvatelstvo pilně chápe se všech prostředků, aby půda byla dobře zužitkována. Vedle polního hospodářství zabývá se nyní šlechtěním dobytka. Obec naše čítá 157 domovních čísel, z nichž většina střech břídicí, méně šindelem a u chudiny též i slamou kryta jest. Mnozí rozumní mužové, kteří uznávali potřebu hasičského sboru v naší obci, hodlali dle nařízení z r. 1879. po roce 1880. založiti sbor dobrovolných hasičů, jenž také po mnohých překážkách, které bylo těmto obětavým mužům překonati, založen dne 9. května r. 1887.

Prvním zakladatelem sboru byl pan Jan *Vosíhnoj*, majitel mlýna, řídící rolnické záložny, čestný velitel našeho sboru, bývalý starosta atd., narozen dne 7. prosince r. 1834 v Tištině. Otec jeho byl rolníkem. Za mládí svého nechodil téměř nic do školy, poněvadž v čas robot musel již svou mladou sílu obětovati těm, kteří drželi svižné bičky nad lidem v krutém jarmu zapřaženým. Teprve v 35. roce věku svého pomýšlel na vzdělání ducha svého. Svou vlastní píli a přičinlivostí naučil se čísti, psáti švabachem a něco málo počítati. Ale neustal ve své horlivé práci, pozoruje, kterak neúnavná píle zapouští v duši jeho mohutné kořeny. Jeho obrovskou píli duševní ocenili nejlépe jeho spoluobčané tím, že zvolili si jej do zastupitelstva obecního a později r. 1870 také za starostu obce, kterýžto úkol svědomitě plnil. Z jeho hluboké duše vyšla myšlenka, založiti rolnickou záložnu, což skutečně r. 1872. Rokem 1879. stal se řídícím téže záložny, jímž jest až podnes. V tom samém roce zakoupil sobě mlýn, ale neustal vedle mlýnářství býti přičinlivým a pilným obdávatelem půdy.

V té době, kdy pomýšlelo se na založení sboru, byli v čele obce pp.: Fabian *Jašíček*, rolník a úhlavní nepřítel sboru, t. č. starosta; Jan Chmelař, nynější starosta, t. č. I. radní, a Frant. Řezáč, rolník a té doby II. radní. Představenstvo naší obce v r. 1879. při zakládání sboru bylo příznivo jemu, ale nové představenstvo, jež téhož roku domohlo se vlády, hned zrušilo ony paprsky světa, kteréž měly za účelem založiti sbor hasičský. Věc se měla takto: Při pomýšlení na založení sboru hasičského měly sloužiti hotové peníze, které neměly jako jindy býti rozdělovány mezi podílníky a majetníky pozemků, ku snadnějšímu uskutečnění hasičského sboru. Ale od výše jmenovaného roku se tak více nestalo, neboť peníze tyto zase jako dříve byly rozdělovány mezi majitele. Představenstvo dále nechtělo patričních místností ku skladišti has. sboru vykazati až s přinucením c. k. okresního hejtmanství. Když i tuto místnost přiklo sboru, nemohla se místnost tato obývati. Tu zesnulý starosta župy pan Štěpka prohlédl místnost tuto a udal obecní zastupitelstvo na hejtmanství, kteréž nařídilo, aby v nejbližší době skladiště upraveno bylo. Takovou přízeň měl náš sbor od obecního zastupitelstva.

Prvním předsedou ve sboru byl *Vosíhnoj* Jan a náčelníkem *Otáhal* Josef. Téhož času byli členy: Nedvěd Tom., rolník, Středa Valentin, Pospíšil Fr., Zapletal Ant., Zapletal Ferdinand, Zapletal Hynek, Otáhal Fr., kolář, Obruča Martin, kovář, Hanák Simon, Hanák Jan, Štolfa Tomáš, Štěpánek Čeněk, Hlaváč Josef, řezník, Prokop Jakub, Otáhal Ant., Obruča Josef, Řezáč Fr., Beneš Leop., Horák Jan, Zavadilík Jan, Zapletal Karel, Vlášil Bartoloměj.

Sbor trvá 11 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou Josef *Otáhal*, rolník; náčelníkem Karel *Zapletal*, rolník, navštěvoval pilně školu obecnou v Tištině, pro schopnosti duševní byl dán na studie, které dokončil ukončením III. ročníku hosp. školy v Pterově. Po maturitní zkoušce stal se jednoročním dobrovolníkem. Odtud se navrátil ku svému hospodářství, kde žije v lásce lidu našeho. Jednatel *Leopold Baláš*, učitel. Dnes jsou členy sboru: (jména oněch, kteří od počátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Josef *Otáhal*, předseda, Karel *Zapletal*, náčelník, Ant. *Otáhal*, místovatel, Frant. *Otáhal*, Josef *Hlaváč*, četaři, Leopold *Baláš*, jednatel, Páleník Petr, *Pospíšil* Frant., Přidal Josef, Řezáč Josef, Nedvěd Frant., Nedvěd Lad., Tichý Josef, *Stěpánek* Čeněk, stříkačnický, *Zapletal* Ant., *Zapletal* Ferd., *Zapletal* Hyněk, *Hanák* Jan, *Hanák* Šimon, *Prokoš* Jakub, *Obrůca* Josef, *Kesáč* Frant., Poupera Frant., Páleník Jan, Taufer Ondřej, Štolfa Josef, stříkačnický, *Vláčil* Bartol., Veselý Ant., Píštělka Josef, Jašíček Augustin, trubači.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 4 žebře pokládací, 4 háky, sud na vodu i s vozem, 1 berlovku a 120 m. hadic. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 17 požárů.

Sbor hasičský v Měrovicích.

Obec Měrovice leží v rovině a čítá 121 domů, z nichž většina jest kryta břidlicí; obyvatelstvo zabývá se ponejvíce rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1889. Zakladatelem sboru bylo představenstvo obce. Starostou obce tehdy byl Antonín *Krátký*, rolník v Měrovicích. V obecním představenstvu byli pp.: † Josef *Beneš* a Frant. *Vystrčil*, oba rolníci v Měrovicích. Všichni byli sboru příznivci a proukazali přízeň tuto zakoupením všeho náradí a výzbroje, kteréžto výlohy usnesením obecního výboru byly povoleny.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Fouchal*, nadučitel, náčelníkem Jan *Beskyba*, rolník, jednatel Antonín *Janušik*, ml. učitel. Téhož času byli členy: Rozkošný Jan, Soušek Alois, Jan Ježek, Mlčoch Jan, Dostal Jan, Chloupek Jan, Sahánek Fr., Valentin Stavinoha, Josef Králík, Frant. Horák, Tomáš Kutal, Jan Facoun, Tomáš Králík, Alois Chloupek, Josef Horák, Jan Beskyba, Jan Soušek, Jan Stavinoha, Josef Králík, Tomáš Novák, Viktor Sahánek, Fabian Vlč, Ant. Stavinoha, Frant. Hrabal, Matěj Zedníček, Josef Vildung, Ant. Horák, Ant. Jančík, Fab. Hromada, Jan Otáhal, Flor. Pospíšil.

Nyní r. 1898 předsedou jest Jan *Bouchal*, nadučitel, náčelníkem Jan *Beskyba*, rolník, jednatel Jan *Vlč*, řezník. Dnes jsou členy sboru: (jména oněch, kteří od počátku až po dnes jsou členy sboru, vytisknuta jsou písmem ležatým): Josef Župka, hostinský, Frant. Olšanský, rolník, Ježek Matěj, rolník, Jan *Soušek*, rolník, Frant. *Hrabal*, rolník, Jan *Ježek*, rolník, Jan *Šimek*, Jan *Otáhal*, rolník, Jan *Vystrčil*, rolník, Tomáš *Novák*, domkař, Jan *Dostal*, domkař, Antonín *Horák*, rolník, Jan *Beskyba*, rolník, Josef Hlavinka, rolník, Jakub Sázel, rolník, Jan *Stavinoha*, rolník, Valentin *Stavinoha*, rolník, Josef *Horák*, domkař, Jan *Facoun*, domkař, Frant. *Beskyba*, domkař, Adam Horák, domkař, Alois *Chloupek*, domkař, Josef Králík, domkař, Bernard Pospíšil, kovář, Josef *Vildung*, krejčí, Josef *Krátký*, krejčí, Josef *Baláš*, domkař, Fabian *Vlč*, obuvník.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou, naviják dvoukolový na hadice, žebře střeškové a žebř kolový, 250 m. hadic, 2 háky, 31 výzbrojů lezeckých a hasičských, 2 poboční nože pro náčelníka neb jeho náměstka, 1 malá a 2 velké trubky; celý inventář jest v ceně 1756 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 21 požárů částečně v osadě a částečně mimo osadu.

Sbor hasičský v Klenovicích.

Městečko Klenovice roku 1890 čítalo asi 130 čísel domovních. Dne 3. února téhož roku vyzval starosta pan Antonín Hájek č. 16 obecní výbor k pojednání o zřízení dobrovolného sboru hasičského v obci naší. Sešli se výboři: Zmeškal Florian, I. radní, Kaštyl Josef, II. radní, Hrbáček Ant., Mikulka Jan, Zmeškal Fabian, Dvořák Josef, Vilímek Frant., Pluhařík Arnošt, Vláčil Frant., Vrána Josef, Hájek Antonín č. 93, a usneseno, aby skutečně zřízen byl has. sbor. Proto svoláno byli veškerí občané, z nichž za činné členy přistoupili pp.: Zmeškal Florian, Opavský Jan, Josef Holubníček, Dvořák Jakub, Mráček Josef, Pluhařík Arnošt, Parák Frant., Buček Bartoloměj, Štěpán Frant., Štěpán Štěpán, Humpa Frant., Rychlý Augustin, Pospíšil Theodor, Rybářík Jan, Vybíral Jan, Dopita Frant., Loubal Jan, Kršek Josef, Kalabis Antonín, Hrbáček Frant., Vondra Leopold, Novotný Frant., Musil Cyril, Vrána Josef, Zvaček Ondřej, všichni z Klenovic; celkem 25 členů.

Prvním velitelem zvolen *Zmeškal* Florian, narozen dne 4. května r. 1855 v Klenovicích. Při založení sboru byl I. radním v obecním zastupitelstvu a požíval u občanů všeobecné vážnosti. Roku 1891 zvolen byl za obecního starostu; jest od toho již po třetí zvolen a poněvaž jest rázný

a bezúhonný, občané přejí sobě, by i na dále svůj úřad starostenský zastával. Živnost jeho jest rolnictví. Náměstkem jeho zvolen *Opavský Jan*, rolník, narozen dne 13. ledna 1865 v Klenovicích. Jednatel *Pluhařík Arnošt*, mistr kolářský, narozen 24. prosince 1854.

Dnes jsou členy sboru pp.: *Zmeškal Florián*, *Opavský Jan*, *Novotný Frant.*, *Novotný Josef*, *Hrbáček Frant.*, *Kaštyl Jindřich*, *Arnošt Jan*, *Vláčil Oldřich*, *Parák Frant.*, *Přikryl Jindřich*, rolníci *Pluhařík Arnošt*, kolář, *Mráček Josef*, řezník, *Arnošt Ignác*, obuvník, *Kadlec Alois*, sedlák, *Novotný Jan*, hostinský, *Musil Cyril*, domkař, *Buček Bartoloměj*, domkař, *Dopita Frant.*, domkař, *Lochman Ignac*, domkař, *Holubníček Josef*, domkař, *Parák Josef*, domkař, *Loubal Jan*, domkař, *Štěpánek Arnošt*, domkař, *Kalabis Antonín*, domkař, *Kovařík Ferd.*, tesař, *Král Jindřich*, hostinský. Z těchto od prvopočátku až po dnes jsou členy: *Zmeškal Florian*, *Opavský Jan*, *Pluhařík Arnošt*, *Novotný Frant.*, *Mráček Josef*, *Musil Cyril*, *Parák Frant.*, *Holubníček Josef*, *Dopita Frant.*, *Hrbáček Frant.*, *Kalabis Antonín*, *Loubal Jan*, *Buček Bartoloměj*.

Sbor má tyto stroje: 1 čtyřkolovou stříkačku na pérách, při ní usazený naviják, naviják dvoukolový, rozdělovací dvoják na hadice, žebří posunovací na dvoukolovém vozíku, žebří střešní ve 3 oddílech, žebří stavěcí, 2 háky, 2 nosáky, 2 lopaty, 2 železné hrábě, při stříkačce připevněné 2 lucerny, 2 pochodně, 200 m. hadic. Celý inventář zakoupen od firmy R. A. Smekal v Čechách u Prostějova za 1535 zl. 90 kr. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 20 požárů.

Sbor hasičský v Strerovicích.

Obec Strerovice, čítající 61 domů s převládající krytbou šindelovou, leží v krajině hornaté a obyvatelstvo její zabývá se rolnictvím. Dobrovolný has. sbor založen byl roku 1890. Prvním zakladatelem byl pan Bartoloměj *Frgal*, rolník a tehdejší starosta obce. V obecním představenstvu byli pp.: *Frgal Bart.*, *Pátal Jan*, *Polášek Jan* a *Pospíšil Frant.*, rolníci. Tito všichni byli sboru has. příznivci a co jim možno bylo darem pro spolek konali.

Prvním předsedou ve sboru byl *Frgal Bartoloměj*, náčelníkem *Polášek Jan*, jednatel *Herodek*. Sbor trvá 8 roků. Nyní roku 1898 jest předsedou *Kadlec Jan*, náčelníkem *Polášek Jan*, *Herodek Frant.*, jenž nyní vystoupil. Dnes jsou členy sboru: (jména oněch, jež od začátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): *Kadlec Jan*, *Polášek Jan*, *Chytil Jos.*, *Pátal Jan*, *Pospíšil Cyril*, *Pospíšil František*, *Snihota Čeněk*, *Koválovský Eduard*, *Moučka Cyril*, *Dostál Štěpán*, *Polášek Josef*, *Moučka Raimund*, *Gáliček Frant.* a *Herodek Frant.*

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 8 m. ssavic a 120 m. hadic, 2 háky, 2 koše, 3 žebří: 1 kamzikový, 1 třídičný a 1 střešový, 3 lucerny, 22 pilby, 22 pásy, 8 sekerek, 4 lezecké smyčky, 8 hub a 2 borny; celý inventář v ceně 800 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se dvaceti požárů.

Sbor hasičský v Hrušce u Kojetína.

Obec Hrušky u Kojetína leží na pahorkatině, čítá 98 čísel s krytbou domů ponejvíce křídlicovou a obyvatelstvo provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1893. Prvním zakladatelem byl Augustin *Slavík*, učitel v Hrušce. Téhož času byl starostou obce Ant. *Vrána*, rolník č. 12. V obecním představenstvu byli pp. *Řihák Frant.* a *Petrovský Tomáš*. Byli has. sboru příznivci, což dokázali tím, že přistoupili za činné členy sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl *Tesař Jan*, rolník č. 28., náčelníkem *Slavík Aug.*, učitel a jednatel *Petrovský Tomáš*, rolník č. 39. Sbor trvá 5 roků. Sbor má vozovou stříkačku v ceně 1050 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 8 požárů.

Sbor hasičský v Křenovicích.

Obec Křenovice, ležící v rovině, čítá 127 domů s převládající krytbou břidlicovou a její obyvatelstvo provozuje hlavně rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. Prvním zakladatelem sboru bylo představenstvo obce (*Frant. Řezníček*, t. č. starosta obce, *Frant. Novotný*, I. radní, *Jan Kasík*, II. radní a *Josef Řezníček*, III. radní), jehož přičiněním darováno sboru 1000 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl *Frant. Řezníček*, náčelníkem *Jan Kasík*, jednatel *Vilém Kubánek*, nadučitel. Téhož času bylo úhrnem 25 činných členů — vesměs rolníků a domkařů. Sbor trvá 5 roků. Nyní roku 1898 jest předsedou *Josef Řezníček*, náčelníkem *František Řezníček*, jednatel *Ant. Beneš*, nadučitel.

Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): *Fr. Řezníček*, *Jos. Řezníček*, *Kavka Frant.*, *Jan Šimek*, *Jan Zelinka*, *Frant.*

Pěček, Frant. *Štěpán*, Hošák Alois, Josef *Pospíšil*, Josef *Horák*, Jan *Chytil*, Frant. *Slatina*, Jan *Staněk*, Cyril *Jura*, Martin *Hubený*, Frant. *Černý*, Jan *Štefan*, Rudolf *Štefan*, Josef *Stefan*, Fr. *Simek*, Josef *Jašek*, Ant. Krybus, Ad. Slatina, Ant. Beneš, Jakub Precechtěl, *Suta* Josef, Ohlidal Frant., Pišták Karel, Dvořák Frant.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku od firmy Smekal, dvoukolový naviják a žebře střešní v ceně 1250 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 13 požárů.

Sbor hasičský v Tvorovicích.

Obec Tvorovice leží na pahorkatině a čítá 98 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví a kromě toho kramářství. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1893.

První počátek učiněn byl za pana Frant. Šelepý, učitele v Tvorovicích, nyní nadučitele v Mořicích, rozeného v Majetíně. Po p. Fr. Šelepovi v úřadě učitelském v Tvorovicích následoval pan Methoděj Daněk, rodem z Víkoše u Přerova. Týž působil v úřadě učitelském v Halenkovicích, Lobodovicích a Tvorovicích. Nyní jest nadučitelem v Beňově. Za tohoto sepsány stanovy a podány ku schválení. Po odchodu jmenovaného pana Methoděje Daňka na nové působiště do Beňova stal se prozatímním správcem školy v Tvorovicích pan Prokop Barták, jenž dříve působil jako podučitel v Beňově po sedm roků. Prokop Barták narodil se ve Víkoši u Přerova dne 14. července 1865. Vystudovav vyšší gymnasium v Přerově a jeden ročník učitelského ústavu v Brně, ustanoven v r. 1886. podučitelem v Beňově, kdež působil až do svého odchodu do Tvorovic 27. srpna r. 1893. Vstoupiv ve šlépěje předchůdců svých, pracoval na uskutečnění zřízení spolku hasičského. Půda, již dříve upravená, vydala plody brzy. K vybídnutí jmenovaného svolal p. Frant. Navrátil, starosta obce, dne 21. října 1893 valnou hromadu všech občanů, kteří pro hasičství zájem měli. Při valné hromadě zapsáni členové počtem asi 34.

Téhož času starostou obce byl Frant. *Navrátil*, rolník. V obecním představenstvu byli pp. Bart. *Kadlčík*, I. radní a Josef *Štefan*, II. radní. Obecní představenstvo bylo založení sboru příznivo, neboť skoro celý obecní výbor se starostou v čele stal se činným členstvem.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Navrátil*, rolník, náčelníkem Jan *Arnošt*, rolník, Josef *Jiříčný*, rolník. Téhož času byli členy pp.: Arnošt Jan, rolník, Bělka Josef, rolník, Navrátil Frant., rolník, Kadlčík Bart., rolník, Tesař Alois, cestující, Gejdoš Petr, obuvník, Vychodil Alois, domkař, Havlík Tomáš, domkař, Vojtěch Josef, rolník, Zabloudil Ant., rolník, Vrána Jan, hostinský, Hudeček Josef, familiant, Kaděra Josef, domkař, Škrabal Frant., obuvník, Kaděra Frant., domkař, Mariánek Ladislav, rolnický syn, Navrátil Jindřich, rolnický syn, Jiříčný Josef, rolník. Svozil Frant., rolník, Dosoudil Methoděj, rolnický syn, Zaoral Ant., podruh, Fučík Cyrill, hostinský, Studený Fr., stolař, Žoch Tomáš, obchodník s černým dobyt看em, Buček Frant., rolník, Hudeček Flor., rolník, Zápál Antonín, domkař, Novotný Leop., rolník, Novotný Alois, rolník, Parák Jan, rolník, Bělka, Arnošt, rolnický syn, Dedek Josef, obecní sluha, Baláš Konstantin, krejčí, Vojtěch Bartol., obuvník, Štefan Josef, rolník, Novotný Ferd., rolnický syn, Liška Innocenc, domkař, Orálek Vilém, domkař, Orálek František, svob. syn.

Nyní r. 1898 jest předsedou *Navrátil* Frant., narozen r. 1857 v Tvorovicích. Oženiv se r. 1878 stal se rolníkem, brzy na to radním v obci a od r. 1889—1895 po šest roků byl starostou obce Tvorovic; nyní jest členem obecního zastupitelstva. Náčelníkem *Bělka* Josef, jednatelem *Jiříčný* Josef. Ze členů od počátku až po dnes buď vystěhováním aneb úmrtím ubyli tito členové: Arnošt Jan, Tesař Al. †, Gejdoš Petr, Marvánek Ladislav, Navrátil Jindř., Zaoral Ant., Parák Jan, Bělka Arnošt, Vojtěch Bartoloměj, Novotný Ferd., Orálek Vilém, Liška Innocenc. V poslední době přistoupili: Olšanský Alois, rolník, Vojtěch Rudolf, domkař, Olšanský Josef, rolník, Ignác Hladný, domkař, Vrtěl Alois, stolař, Zaoral Florian, domkař, Koutný Fabian, domkař.

Sbor má čtyřkolovou vozovou stříkačku i s příslušenstvím v ceně 744 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 10 požárů.

Sbor hasičský v Srbcích.

Obec Srbce leží v údolí a čítá 27 domů s krytbou většinou břidlicovou; obyvatelstvo žije se rolnickou a dělnickou prací. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. Prvním zakladatelem sboru byl p. Ant. *Strašák*, rodák ze Srbce, velmi činný podporovatel hasičského sboru. Téhož času byl starostou obce p. Josef *Strašák*, domkař. V obecním představenstvu byli pp.: Fr. Čecháček, radní, Cyrill Bylík, radní, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví, což proukázali, že přistoupili za členy sboru.

Prvním předsedou byl a jest doposud p. Josef *Strašák*, domkař; náčelníkem p. Antonín *Strašák*; jednatelem p. Jan *Smažinka*. Sbor trvá 3 roky.

Jména všech pp., kteří od založení jsou členy sboru: Jos. Strašák, K. Příbyl, Jakub Strašák, Josef Bakalář, V. Chromec, K. Strašák, St. Příbyl, Fr. Strašák, Fr. Cecháček, Cyrill Bylík, Jindřich Strašák, Fr. Hlavinka, Matouš Nesvadba, Jan Strašák. Sbor má stříkačku se 120 m. hadic a 4 m. ssavic, v úhrnné ceně 595 zl. Sbor po celý čas svého trvání účastnil se 45 požárů.

Sbor hasičský v Mořicích.

Obec Mořice leží na rovině, čítá 94 domů s krytbou smíšenou a v obci provozuje se hospodářství; jest tam též sladovna, lihovar a j. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896. Prvním zakladatelem sboru bylo představenstvo obce s učitelstvem místním za pomoci pana Jos. Dobeše, učitele a náčelníka ve Vičicích. Téhož času byl starostou obce p. Fr. *Posdíšek*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Matěj Kužma, mlynář, I. radní; Tomáš Obruča, rolník, II. radní. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi, zvlášť starosta pan Frant. *Posdíšek* činěnými sbírkami a příkladem.

Prvním předsedou ve sboru byl p. Josef *Kužma*, statkář; náčelníkem p. Frant. *Posdíšek*, rolník; jednatelem p. Frant. *Šelep*a, nadučitel. Téhož času mimo níže uvedené, jež ležatým písmem jsou vytištěni, byli též členy pp.: Karel Obrtel, učitel a Adam Procházka, dělník. Sbor trvá 2 roky. Nyní jest předsedou pan Josef *Kužma*, statkář, 46 roků stár, majitel hostince, lihovaru a realit, mravně i hmotně podporuje sbor; náčelníkem Fr. *Posdíšek*, 45 roků stár, rolník a starosta obce od r. 1888. přispěl ku zařízení sboru; jednatelem pan Frant. *Šelep*a, nadučitel, 35 roků stár, vykonal veškeré zařizovací písemné práce a pomáhal cvičiti sbor.

Dnes jsou členy sboru: (Jména těch, kteří jsou od začátku založení až po dnešní den členy sboru, jsou ležatým písmem vyznačena.) Jan *Bakalář*, Jan *Srbecký*, rolníci; Jakub *Oulehla*, hostinský; Frant. *Dostál*, kreiči; Rud. *Zmídloch*, stolař; Frant. *Zmídloch*, stolař; Jan *Bartošek*, Josef *Oulehla*, Jan *Pospíšil*, Jan *Pavlik*, Jan *Hovora*, Fr. *Cecháček*, Jan *Matoušek*, Fr. *Pěček*, dělníci; Frant. *Klapil*, Josef *Klapil*, obuvníci; Rud. *Křepelka*, pekař; Rud. *Přidal*, řezník; Alex. *Trněný*, sedlář; Leopold *Župka*, Ant. *Novotný*, Fabián *Vosihnoj*, Jakub *Vosihnoj*, Jan *Dočkal*, Florián *Zaoral*, rolníci; Alois *Machala*, strojník; Ant. Opavský, dělník; Martin *Karásek*, dělník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 120 mm. průměru, jednoproudni, pomocí kohoutu dvou-proudni, dvoukolový naviják na hadice a 120 metrů hadic, v ceně 1020 zl. Sbor po celý čas svého trvání účastnil se 3 požárů.

Sbor hasičský v Ivani.

Obec Ivaň, ležící na rovině, čítá 120 domů, krytých většinou břidlicí. Obyvatelé tamní žijí se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. Prvním zakladatelem sboru byl Valentin *Krátký*, rolník, t. č. starosta obce, narozen v Ivani. V obecním představenstvu byli pp.: Valentin *Krátký*, starosta, Štěpán *Pazdera*, I. radní, Nesvadbík Josef, II. radní. Tito byli sboru hasičskému příznivi, což dokázali tím, že všichni tři přistoupili jako členové ku sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Štěpán *Pazdera*, rolník, náčelníkem Alois *Vávra*, rolník, jednatelem Ferd. *Parák*, učitel. Téhož času byli členy: Borek Josef, rolník, Božek Antonín, rolník, Buchta Ant., rolník, Hájek Jan, rolník, Indrák Frant., Indrák Josef, Ječmínek Josef, hostinský, Bart. Konupka, rolník, *Krátký* Alois, rolník, *Krátký* Innocenc, dělník, *Krátký* Valentin, rolník, Kyselý Josef, rolník, Mičoch Frant., rolník, Mičoch Jan, rolník, Molata Frant., rolník, Nakládal Jan, zedník, Navrátil Jan, dělník, Nesvadbík Josef, rolník, Novák Frant., dělník, Olšanský Frant., rolník, Páleník Raimund, rolník, *Parák* Ferd., učitel, *Parák* Josef, hostinský, *Pazdera* Štěpán, rolník († 7. srpna 1897), *Pospíšil* Frant., dělník, *Prášil* Frant., rolník, *Prášil* Jan, rolník, *Prášil* Josef, rolník. Přehnal Frant., rolník, *Přikryl* Frant., rolník, Slavík Josef, rolník, Smýkal Josef, rolník, Strouhař Jan, kovář, Soušek Alois, dělník, Souček Frant., rolník, Svačina Fr., rolník, Šimek Josef, rolník, Škobrtal Fr., rolník, Škobrtal Josef, rolník, Válek Jan, dělník, *Vávra* Alois, rolník.

Sbor trvá 1 rok. Nyní r. 1898 jest předsedou Val. *Krátký*, rolník, narozen r. 1861 v Ivani, náčelníkem Al. *Vávra*, rolník, narozen r. 1860 v Bolelouci, Ferd. *Parák*, učitel, narozen r. 1871 v Tvorovicích. Dnes jsou členy sboru titíž jako na začátku, jen Štěpán *Pazdera*, první předseda, zemřel 7. srpna 1897.

Sbor má normální stříkačku s příslušenstvím dle návrhu Ú. J. II., čtyřdílný střešový žebř, dvoukolový naviják na 300 metrů hadic, 220 metrů hadic a různé drobné nářadí v ceně 1840 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor jednoho požáru.

Sbor hasičský v Nezamyslicích.

Obec Nezamyslice rozprostírá se v rovině a čítá 145 domů, krytých většinou břidlicí; tamní obyvatelstvo žije se ponějvíce rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897. Prvními zakladateli sboru byli pp.: Josef *Gazda*, starosta obce, narozen 19. března roku 1859 v Nezamyslicích, Josef *Sotorník*, učitel v Nezamyslicích, nar. 25. října 1871 v Mor. Věrovanech, Jan *Štěpánek*, rolník, narozen 27. prosince 1850 v Nezamyslicích, Václav *Rosehnálek*, rolník a obchodník v Nezamyslicích, narozen 26. září 1856 v Dřevnovicích, *Voráč* Frant., mistr kloboučnický, narozen 8. prosince 1862 v Nezamyslicích. V obecním představenstvu byli pp.: Jan Štěpánek, I. radní a náměstek starosty, Ant. Vrána, rolník a obchodník, II. radní, Jan Málek, rolník, III. radní, Jan Kužma, dr. Jan Tesař, členi výboru, Val. Gazda. Tito všichni byli has. sboru příznivci, což dokazuje ta okolnost, že sbor za rok 1897 a 1898 obdržel příspěvek po 50 zl. a na další 2 roky slíben; tedy dohromady 200 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Štěpánek*, rolník, náčelníkem Frant. *Voráč*, mistr kloboučnický, jednatelem Josef *Sotorník*, učitel. Sbor trvá jeden rok.

Nyní roku 1898 jest předsedou Jan *Štěpánek*, náčelníkem Frant. *Voráč*, jednatelem Josef *Sotorník*. Dnes jsou členy sboru: Fr. Gazda, krejčí, Ant. Málek, Fr. Rybařík, rolník, Tom. Štěpánek, Karel Konšel, Dostálík Fr., Macek Josef, Ponížil Cyrill, Tichý Ignác, Voráč Jan, Klučka Josef, Jan Gazda, Košina Josef, Příbyl Tom., Zhenina Matouš. Tito všichni jsou od začátku členy sboru.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku s měděným větrákem, voznici na dopravu vody, kamzíkový a střechový žebř čtyřdílný v ceně 950 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se osmi požárů.

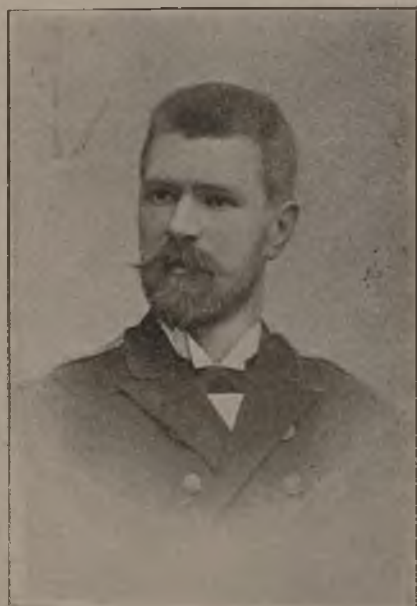
Statistika župní III. has. župy okresu Přerovského roku 1897.

Běžné číslo	Jméno sboru	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů		požárů	Súčasně se sbor				členů inv. fondu s členy	Má vlastní podpora poklad. na obnošen. st.	Má kladnou s počtem rozslužb	Podpora z hasič. zenského fondu	Počet členů		Uspasné půjčky has. pojistovny		
									zl.	kr.		kolika?	členů	kolika?	sjezdů					blag.	členů vph.		střední vyh.	střední vyh.
1	Kojetín	697	5605	rolnictví	1874	Jul. Tronner	Jul. Tronner	Rud. Kalovský	5604	45	4	8	28	3	36	—	—	136	1150	52	49	2	3	2
2	Přerov	1095	13355	rolnictví a sladočnictví	1875	Frant. Štěpka	Frant. Štěpka	Moňný	4120	—	2	6	12	2	42	—	—	42	700	61	127	3	2	4
3	Tovačov	362	2768	rolnictví	1876	Frant. Láta	Fr. Láta	Fr. Masatík	3000	—	3	4	28	1	3	—	30	11	450	40	2	10	1	2
4	Němčice	238	1400	rolnictví	1879	Rob. Krumpal	Fr. Zdražil	Jan Kahaj	1500	—	3	7	25	2	11	—	—	—	200	32	6	4	1	1
5	Dobroměřice	200	1380	živnosti	1885	E. Stroschneider	Bedřich Frank	Vilém Hamrle	2460	—	2	11	8	2	23	—	—	20	350	30	1	—	1	2
6	Klenovice	142	740	rolnictví	1890	Flor. Zmeškal	Flor. Zmeškal	Frant. Zmeškal	1510	—	1	4	4	2	16	—	—	6	400	26	6	2	2	1
7	Vítěe	80	430	rolnictví	1886	Josef Vrána	Josef Dobeš	Josef Dobeš	1310	64	4	15	3	11	15	—	—	70	200	28	5	1	2	10
8	Tištn	160	734	rolnictví	1887	Jan Vozňhoj	Jan Vozňhoj	Karel Zapletal	1300	—	1	4	6	2	14	—	—	37	400	30	—	2	2	1
9	Kokory	196	1054	rolnictví	1889	Frant. Vybíral	K. Pavlík	K. Pavlík	2440	—	2	5	8	2	12	—	—	14	250	35	7	5	5	1
10	Měrovice	120	662	rolnictví	1889	Jan Bouchal	Jan Bouchal	Jan Bežkyba	1740	—	2	4	6	2	14	—	—	8	400	31	16	2	1	—
11	Ves Stará	131	777	rolnictví	1889	Jan Novotník	Jan Novotník	Frant. Bagoš	930	—	—	3	7	2	10	—	—	14	400	27	27	—	1	—
12	Strerovice	75	180	rolnictví	1890	Jan Kadle	Jan Kadle	Frant. Herodek	930	—	1	2	4	1	6	—	—	4	200	20	1	—	1	—
13	Beňov	120	680	rolnictví	1891	Prokop Barták	Prokop Barták	Josef Brázda	1504	—	—	6	6	2	14	—	—	—	400	44	8	2	2	2
14	Moštěnice	206	1242	rolnictví	1891	Jan Hrubý	Frant. Sobol	Frant. Sapouch	2050	—	1	6	8	1	6	—	—	10	200	36	15	1	1	—
15	Hruška	97	460	rolnictví	1893	August Slavík	Aug. Slavík	Aug. Slavík	1556	—	8	5	6	2	10	—	—	20	100	25	20	3	1	3
16	Křenovice	128	645	rolnictví	1893	Obecní výbor	Jan Kazík	Fr. Rezníček	1300	—	2	10	9	2	38	30	—	10	250	30	18	—	1	1
17	Raclavice	97	584	rolnictví	1893	Leop. Veselý	Vinc. Dostalík	Leop. Veselý	1150	—	1	5	9	3	15	—	—	10	450	29	35	—	1	5
18	Tvorovice	98	435	rolnictví	1893	Obec	Jan Arnošt	Josef Bělka	769	—	2	2	6	1	2	—	—	5	300	32	2	—	1	—
19	Dřevnovice	80	500	rolnictví	1895	Ludv. Pivoda	K. Procházka	K. Procházka	1247	66	4	6	22	4	26	—	—	4	300	25	12	1	2	1
20	Srbee	27	173	rolnictví	1896	Fr. Strašák	Ant. Strašák	Ant. Strašák	1125	55	3	6	5	2	21	—	—	—	200	18	3	5	1	—
21	Troubky	289	1806	rolnictví	1895	Martin Špalek	Josef Brázda	Josef Brázda	1586	—	1	4	4	2	16	—	—	—	250	32	8	1	1	—
22	Mořice	95	501	rolnictví	1896	Fr. Pozdíšek	Fr. Pozdíšek	Fr. Pozdíšek	1458	68	3	5	7	1	8	1	—	10	150	30	—	—	1	—
23	Řikovice	77	422	rolnictví	1897	Fr. Vlach	Fr. Netopil	Frant. Netopil	1320	—	1	4	6	2	22	—	—	4	—	21	—	—	1	—
24	Ivaň	120	640	rolnictví	1897	Val. Krátky	Alols Vávra	Al. Vávra	1980	—	3	12	6	2	8	—	—	—	150	36	—	—	1	—
25	Nezamyslice	148	985	rolnictví	1896	Josef Guzda	Frant. Vordě	Frant. Vordě	960	50	5	4	8	3	4	—	—	—	200	22	—	—	2	—
Úhrnem .									45102	4859	148	241	59	392	31	30	445	8050	792	368	43	34	35	

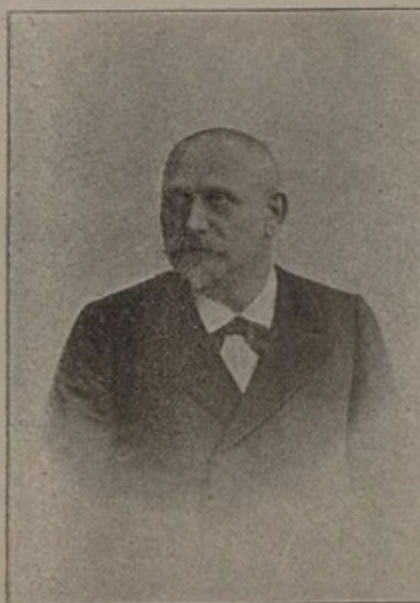
ŽUPA BOSKOVICKÁ.

Boskovice, okresní město IV. župy Boskovice-Blansko-Kunštát.

Jos. Haas,
starosta sboru v Boskovicích a náměstek starosty
župy IV.

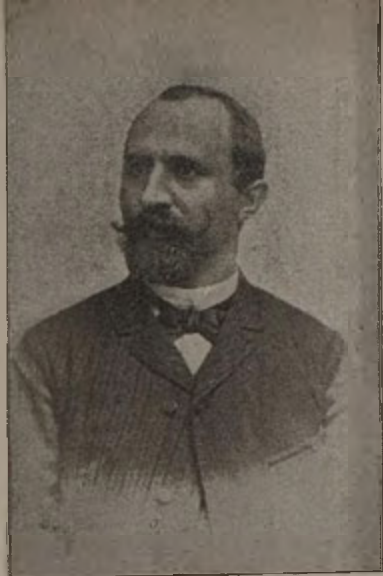
Fr. Špinar,
starosta sboru v Hlavočíně.

Fr. Hanýs,
zakladatel sboru a první náčelník v Černé Hoře,
náměstek starosty župy IV.

Křetín, sídlo IV. župy Boskovické.

Jan K. Mrázek,
zakladatel sboru v Kulířově.

Frant. Hodaň,
náčelník sboru v Kulířově.

Skupina has. sboru v Jedovnicích.

Výbor has. sboru v Bolešíně.

Paměti hasičské župní jednoty Boskovické č. IV.

Hasičská župní jednotka Boskovická č. IV. zahrnuje sbory tří soudních okresů. Sídlem politického úřadu (hejtmanství) jest město Boskovice. Sídla soudních okresů: Blansko, Boskovice, Kunštát. Soudní okres Blansko čítá mužů 14.035, žen 15.515, domů 4121. Soudní okres Boskovice čítá mužů 12.634, žen 14.259, domů 3744. Soudní okres Kunštát čítá mužů 11.756, žen 12.389, domů 3493. Dohromady mužů 38.425, žen 42.163, domů 11.358. Čísla tato vzata jsou dle posledního sčítání lidu. Hejtmanství Boskovické leží v západní části Moravy. Krajina je většinou nízká pahorkatina a obyvatelstvo žije se většinou polním hospodářstvím. Jak na venkově tak i v městech jest obyvatelstvo národnosti české.

Prvý krok k utvoření naší hasičské župní jednoty učiněn svoláním ze dne 11. září roku 1884. Zní takto: Za příčinou zaražení župní hasičské jednoty v obvodu hejtmanství Boskovického, osmělujeme se tímto Vás k poradní schůzi na neděli, dne 21. září 1884 uctivě zvát. Schůze se bude v hostinci p. Fr. Odehnala ve Skalici odvívat. Jednání započne o 2. hodině odpoledne. Na denním pořádku: a) Pojednání o hasičství vůbec a o zřizování župních jednot; b) čtení návrhu stanov pro župní jednotu; c) volba prozatímního výboru; d) volné návrhy. Nadějeme se, že ve prospěch dobré věci účastníte se schůze této jako sbor, aneb aspoň četnou deputaci a prosíme, byste nám laskavě oznámili, v jakém počtu se dostavíte. — V Lysicích dne 11. září 1884. Jan Faust, člen výboru České Ústřední Jednoty; Ant. Macků, náčelník sboru v Lysicích.

Schůze poradní konána skutečně dne 21. září 1884 ve Skalici dle uvedeného pořádku. Zastoupeno bylo z hejtmanství našeho těchto 13 sborů: Za Blansko Václav Zelinka, za Kunštát Fr. Pěta, za Olešnici Vil. Oderský a Fr. Čuhel, za Boskovice Kar. Chmelík, za Crhův Fr. Halva, za Svitávky (továrna) Fr. Hanák, za Střebětín Jos. Václav, za Bořitov Gustav Ševčík, za Rozseč Fr. Bělehrádek, za Černou Horu Fr. Kanýs, za Letovice Jos. Biegner, za Lysice Ant. Macků. Též zastoupen byl sbor z Vel. Opatovic, na jehož přání usneseno, aby župní jednotka dostala název »Hasičská župní jednotka hejtmanství Boskovického a okolí.« Zvolen byl poradní výbor. Ve výboru tom zasedali pp.: Vilém Oderský, předseda, Fr. Pěta, místopředseda, Jos. Václav, zapisovatel, dále Jan Faust, Václ. Zelinka, Kar. Chmelík, Fr. Kanýs. Stanovy župní po mnohých poradách výborových a mnohém jednání sestaveny a ve veslavném c. k. mistodržitelství dne 7. dubna 1885 číslo 9410 schváleny. I mohlo býti přikročeno k zřizování schůze valné, která konána dne 14. června 1885 ve Skalici. Při té předsedou zatímního výboru vyřčeno jednání o zaražení župní jednoty a schválení stanov, které byly přečteny. Zastoupeno bylo těchto 13 sborů: Blansko, Boskovice, Byřitov, Crhův, Černá Hora, Kunštát, Letovice, Lysice, Olešnice, Rozseč, Střebětín, Svitávka (tov.), Vanovice. Prvním starostou župní hasičské jednoty zvolen byl p. Vilém Oderský z Olešnice, jeho náměstkem p. Jan Faust z Lysic; členy výboru pp.: Fr. Kanýs z Černé Hory, Fr. Pěta z Kunštátu, Rob. Boháček z Blanska, Jos. Václav ze Střebětína, Fr. Štolcar z Boskovic.

Prvý sjezd župní hasičské jednoty konán dne 18. července r. 1885. v Boskovících při obvyklém denním pořádku. Při něm promluvil pan Jan Faust: »O hasičství vůbec a čím nám má býti župní jednotka.« Po té přednesl pan Robert Boháček: »O požáru v knížecí Salmské továrně v Blansku, o čerpadlech vůbec a o novém čerpadle sboru Blanenského zvláště.« Druhý sjezd byl v Letovicích dne 17. července r. 1887., při němž přednášel p. Kar. Mládek, jednatel župní: »O právním poměru dobrovolných sborů hasičských k obcím.« Vykonány volby, při nichž v před-

sednictvu nic nezměněno. Odpoledne bylo cvičení sboru Letovického a Střebětinského. Třetí sjezd na oslavu čtyřicetiletého panování Jeho Veličenstva našeho nejmilostivějšího císaře a krále Františka Josefa I., uspořádán slavnostně v Blansku dne 19. srpna 1888 s řečí slavnostní, v níž loyální a patriotické city českého hasičstva zjevnými učinil jednatel župní p. Mládek. Vůbec dlužno doznati, že pan Mládek svou intenzivní činností si získal velkých zásluh v dobách tvoření se prvního rozvoje župní jednoty. Odpoledne veřejné cvičení sborů: Blanenského, Jedovnického, Olomučanského a Rudického. Čtvrtý sjezd byl dne 31. července r. 1889. v Lysicích, kdež vykonány volby. Zvolen za starostu p. Rob. Boháček z Blanska, za jeho náměstka p. Eman. Dvořák z Křetína, jednatelem jmenován p. Al. Burkoň, řídící učitel z Těchova, pokladníkem pan Eduard Sobotka, obchodník z Blanska. Škoda že o těchto sjezdech není v archivu župním protokolů, aby mohlo býti též zde uvedeno, které sbory a s kolika členy se účastnily sjezdů těchto. Pátý sjezd konán dne 20. července r. 1890. v Kunštátě, jehož se účastnilo 52 delegátů. Po jednatelešské a pokladniční zprávě debatováno o přehlízkách a sneseno, aby pro onen rok (1890) výbor sám přehlízkou ustanovil, příštímu však sjezdu předložil hotové návrhy. Na oslavu sjezdu toho uspořádalo pokročilé městečko Kunštát slavnost. Odpoledne bylo veřejné cvičení sboru Kunštátského.

V roce 1891. se sjezd za příčinou jubilejní výstavy v Praze neodbyval, protože byla šestá valná schůze vyslanců ve Skalici, již se účastnilo 52 delegátů. Předseda p. R. Boháček zahajuje schůzi, vzpomíná dvou zemfelych členů, bývalého starosty p. Viléma Oderského a pana Štolcra. Po jednatelešské zprávě na návrh předsedy usnesla se schůze, že přehlízkou sborů mají býti členové župního výboru. Po té předložil pokladník p. Ed. Sobotka účty za r. 1890. a 1891. ku schválení, kteréž též přijaty byly. Na to přikročeno k volbám. Volba předsedy a místopředsedy provedena akklamací a zvolení pp.: Robert Boháček z Blanska předsedou, Em. Dvořák z Křetína místopředsedou. Do výboru voleno listky a byli zvoleni pánové: Fr. Kanýs z Černé Hory 47 hlasy, Mořic Biach z Letovic 47 hlasy, Fr. Pěta z Kunštátu 42 hlasy, Kar. Chmelík z Boskovic 39 hlasy, Josef Němeček z Lysic 35 hlasy. Též usneseno, že naše župa se má účastniti jubilejní výstavy v Praze. Sedmá schůze vyslanců se sjezdem konána dne 28. srpna 1892 v Černé Hoře. Přítomno bylo 54 delegátů a neobyčejně mnoho hostů. Po pokladniční zprávě ujal se slova delegát Ústřední Jednoty p. Ludvig a přednesl: »Jak dalece jsou sbory hasičské důležitým faktorem našeho národa a vlasti, a jak dalece zasahuje hasičství do národohospodářství«. Osmá schůze vyslanců se sjezdem za příčinou výstavy hospodářské byla dne 8. září 1893 v Kunštátě. Jelikož starosta župní jednoty p. Boháček pro zmravost účastníků se nemohl, zahájil schůzi náměstek starostův p. Eman. Dvořák, když byl dle legitimizační listiny zjistil, že přítomno je 56 vyslanců 24 sborů. Po přečtení protokolu minulé schůze a po pokladniční zprávě, kterou podal pan R. Sobotka, přikročeno k volbám, a sice voleno listky. Zvolení jsou pp.: Starostou župy Em. Dvořák z Křetína 54 hlasy, náměstkem Fr. Kanýs z Černé Hory 27 hlasy; do výboru: Jos. Němeček z Lysic 48 hlasy, Karel Chmelík z Boskovic 43 hlasy, Frant. Pěta z Kunštátu 34 hlasy, Mořic Biach z Letovic 30 hlasy, Vincenc Kořista ze Sudic 29 hlasy.

Rozpředen rozhovor o důležitosti Invalidního fondu starostou Em. Dvořákem. Nově zvolený pan starosta župy vzpomíná blahodárné šestileté činnosti odstupujícího starosty župy p. Boháčka a končí schůzi provoláním »slávy« Jeho Veličenstvu.

Dne 24. září konal nově zvolený výbor u přítomnosti všech členů schůzi ve Skalici. Odstupující pokladník pan Ed. Sobotka odevzdal spisy pokladniční a hotovost 77 zl. 1 kr. panu starostovi župy, což starosta novému pokladníkovi panu Frant. Schalhauptovi v Bohuňově odevzdal. Odstupujícímu pokladníkovi p. Sobotkovi vzdány díky za vzorné obstarávání úřadu jeho. Jednatelem jmenován p. Fr. Kulda, nadučitel z Křetína. Bylo usneseno, aby členové výboru dozorství na has. sbory takto vykonávali: Starosta p. Em. Dvořák sbory: Boskovice, Olešnice, Rosička, Rovečín a Sulkovec; pan Kanýs: Bořítov, Blansko, Lysice, Olomučany a Doubravice; pan Chmelík: Protivanov, Sudice, Ždárna, Němečice, Buková, Újezd; pan Biach: Křetín, Střebětín, Kochov, Bohuňov, Črňov, Jedovnice; pan Pěta: Sebranice. oba ve Svitávce, Rozseč, Hodonín, Černovice; pan Němeček: Černá Hora, Bejkovice, Braslavec, Kunštát, Bedřichov; pan Kořista: Vanovice, Pamětice, Kohnice, Letovice a Molenburk. Druhá schůze tohoto výboru byla dne 18. března 1894 ve Skalici. Starosta župní, zahajuje schůzi, vzpomíná zemfelych: starosty Ú. J. dra. Illnera z Brna a velitele has. sboru ve Svitávce pana Šocha a výbor vzdává jim povstáním poslední poctu. Ustanoveno, že valná schůze vyslanců konati se bude v Olešnici a zároveň určen pro ni denní pořádek. Též vzato na vědomí, že župa přistoupila za zakládajícího člena k Invalidnímu fondu s příspěvkem 3 zl. jednou pro vždy a ročním příspěvkem 2 zl. Devátá schůze vyslanců se sjezdem byla dne 8. července r. 1894. v Olešnici, ku kteréž jako milý host dostavil se sbor z Bystřeho v Čechách. Když byl jednatel přečetl výroční zprávu o činnosti výboru župního a o stavu župy dle dozorských zpráv, vylíčil vzletně a dojemně v dlouhé a uchvatné řeči člen výboru p. Vincenc Kořista světlé a stinné stránky života našich sborů a udal prostředky, jak by některé nedostatky mohly býti odstraněny. Při této schůzi přijat též návrh, aby pořízeny byly pro všechny sbory naší župy tabulky. Druhá schůze hasičstva byla 2. září v Protivanově, třetí 7. října 1894 v Doubravici. Při obou těchto

schůzích čtena jednatelská zpráva za uplynulý správní rok a při obou ochotně a obětavě přednášel pan Vincenc Kořista. Desátá schůze vyslanců na oslavu desetiletého trvání župní jednoty Boskovické, spojená se sjezdem hasičstva, byla dne 23. června 1895 v Boskovicích. Po službách Božích sešli se delegáti sborů a hosté, první počtem 82, v sále záloženského domu, po čemž župní starosta schůzi zahájil. Přivítal všechny, představil a oslovil vzácné hosty: c. k. okresního hejtmána, urozeného pána rytíře z Faumgartenů, při čemž provolal Jeho Veličenstvu třikrát »sláva«, což shromáždění nadšeně opětovalo; přivítal starostu Ústř. Jednoty Has. pana Kršku, členy obecního zastupitelstva, hosty z Pohorské župy. Pan okr. hejtmán srdečnými slovy děkuje a slibuje, že radou i skutkem hasičstvo bude podporovati. Pan Krška děkuje za přivítání, počíná slavnostní řeč, ve které významená a tužby hasičstva slovy vzletnými a nadšenými tlumočil. Jednatelskou zprávu velice obsáhlou podal jednatel pan Fr. Kulda vyličením počátku hasičství v našem hejtmánství, dovodil potřebu Ústřední Jednoty, župních jednot, načež dopodrobna vyličil dějiny založení naší župní jednoty, podal přehled valných schůzí a sjezdů a o celé činnosti župy v letech minulých. Ukončil vybidnutím k další horlivé činnosti. Tato jednatelská zpráva přijata též velice příznivě. Jest mi na tomto místě doznati, že pan jednatel dal si nemalou práci, sestavuje tak obsáhlou zprávu, zvláště uvážíme-li, že archiv župní toho času byl velice chudý a že i mnoho protokolů z dřívějších schůzí schází.

Tím slavnostní část schůze skončena a přikročeno k části obvyklé: Následovala zpráva pokladniční, která revisory pp. Bálským a Ryšavým shledána v úplném pořádku. Volby: starosty, jeho náměstka a pěti členů výboru. Usneseno voliti lístky. Do skrutinía zvoleni pp.: V. Kořista, K. Thuma, Fr. Hýsek. Odevzdány 82 lístky. Zvoleni pp.: Starostou župy Em. Dvořák z Křetin 81 hlasy, náhrádkem Fr. Kanýs z Černé Hory 76 hlasy; do výboru: Vincenc Kořista ze Sudic 76 hlasy, Josef Němeček z Lysic 61 hlasy, Karel Chmellík z Boskovic 57 hlasy, Fr. Pěta z Kunštátu 48 hlasy, Vilém Bálský z Olešnice 43 hlasy. Ve volných návrzích stěžuje si pan Fr. Pěta, že naše župa tak mohutná*) není zastoupena v ústředním výboru, že podpory pro naše sbory jsou nepatrné: obrací se tedy na pana Kršku o odpomoc. Pan Krška uznává s politováním, že tak velká župa není zastoupena ve výboru ústředním a míní, aby župa žádala na Ústřední Jednotě změnu stanov a rozmnožení členů Ústřední Jednoty. Odpoledne konáno na náměstí zajímavé veřejné cvičení, při němž poprvé upotřebeno veřejné parní stříkačky převozní místního sboru. Spoluúčinkovaly sousední sbory ze Sudic a Újezda. Cvičení bylo velmi zdařilé, začal starosta Ústřední Jednoty místnímu sboru, zvláště pak jeho zaslužilému starostovi panu J. Haasovi, velmi pochvalně uznání vyslovil. Cvičení obcovalo 600 hasičů těchto sborů: Blansko 11 členů, Bořitov 18, Černá Hora 27, Doubravice 15, Němčice 31, Olomučany 6, Benešov 25, Boskovice 68, Buková 20, Knihnice 22, Letovice 10, Obora 10, Protivanov 18, Sudice 36, Svitávka město 26, Svitávka továrna 16, Újezd 27, Valchov 14, Vanovice 3, Žďárna 20, Bedřichov 17, Braslavec 25, Bohuňov 3, Chov 2, Drnovice 7, Křetín 14, Kunštát 8, Lysice 41, Olešnice 3, Rosička 9, Rovečín 3, Rozseč 8, Sebranice 20, dohromady 583 členů ze župy IV. a ze župy XXL: Ostrov 2, Krásensko 1, Pojdom 2, Molenburk 1, Žďár 11, úhrnem 600 hasičů.

Druhý, vedlejší sjezd téhož roku byl 22. září v Rájci, kdež téhož roku zásluhou slavného zastupitelstva obce zřízen sbor hasičský. Po obvyklém zahájení schůze župním starostou a po přečtení jednatelské zprávy přednášel opět člen župního výboru pan Kořista o významu župy, zdatu hasičství a povinnostech hasičů. Řeč ta potkala se se souhlasem všech, kdož uznávají potřebu hasičských sborů. Odpoledne bylo veřejné cvičení sboru Rájeckého za spoluúčinkování sboru Doubravického. Sbor Rájecký, ačkoliv asi jen 3 měsíce se cvičil, provedl svůj úkol zdařile. Sbor pak z Doubravice počínal si vzorně. Po cvičení ustanovena župním starostou komise, by podala úsudek o cvičení, kterýž se oznámí veliteli cvičícího sboru; to děje se nyní po každém veřejném cvičení. Jedenáctá řádná schůze vyslanců byla dne 5. července r. 1896. opět v Boskovicích. Přítomno bylo 119 vyslanců těchto 45 sborů: Bedřichov, Benešov, Blansko, Bohuňov, Bořitov, Boskovice, Braslavec, Buková, Černá Hora, Doubravice, Drnovice, Jedovnice, Knihnice, Křetín, Kunštát, Letovice, Lysice, Němčice, Obora, Olomučany, Rájec, Rovečín, Sebranice, Sudice, Sulkovec, Svitávka městys, Svitávka továrna, Újezd, Valchov, Vanovice, Vavřinec, Žďárna, Molenburk, Ostrov, Petrovice, Sloup, Žďár, Sošůvka, Vilémovice, Šebetov, Kořenec, Bolešín, Prosetín, Vranová, Okrouhlá. Schůze tato byla za příčinou voleb dle nových stanov naší jednoty. Staré stanovy musily býti změněny ze dvou příčin: 1. Župa naše jest nejsilnější na Moravě a tu třeba bylo reorganise. 2. Změnu stanov žádaly sbory, které přistoupily z Pohorské župy k naší. Pan starosta župní Em. Dvořák zahajuje schůzi, vítá všechny delegáty a představuje zástupce slavné městské rady města Boskovic, která vždy štědrě podporuje hasičství. Po té přednášel způsobem zajímavým a velice poučným pan K. Thuma z Olomučan. Pak čtena jednatelská zpráva, v níž vyličena činnost za dobu uplynulou a činnost výboru župního. Výbor měl v tomto správním roce 4 schůze, na nichž hlavně vypracoval nové stanovy, které pak mimořádné schůzi vyslanců ve Skalici dne 6. dubna 1896 ku

*) Viz dále v odstavci »Vzrůst župy« počet sborů a členů v této župní jednotě v r. 1895. sdružených.

schválení předložil. Schůzi té bylo přítomno 113 vyslanců 47 sborů a stanovy schváleny tak, jak je výbor navrhl. Dále vylíčen stav sborů a podána všeobecná zpráva o přehlídce sborů. Do 5. července 1896 bylo v naší župě upsáno na has. pojišťovnu 174 podílů. Po jednatele zprávu podána zpráva pokladniční. Účty revisory pp. Fr. Špinarem a Fr. Zapletalem shledány v pořádku. Přikročeno k volbám. Dle nových stanov volen starosta, tři jeho náměstkové (z každého soudního okresu jeden), 9 členů výboru a 3 náhradníci (z každého soudního okresu 3 členové výboru a 1 náhradník). Usneseno voliti lístky. Za starostu zvolen opět jednohlasně pan Emanuel Dvořák z Křetína. Náměstky starosty jsou pp.: Josef Haas, starosta dobrov. has. sboru a sekretář při c. k. okr. hejtmánství v Boskovicích, 117 hlasy, Frant. Špinar, předseda dobrov. has. sboru a nadučitel v Rovečíně, 113 hlasy, Fr. Kanýs, velitel sboru hasičského a starosta městyse Černé Hory, 106 hl.

Do výboru zvoleni: a) za okres Boskovický pp.: Karel Chmelík, velitel has. sboru a mistr kovářský v Boskovicích, 115 hlasy, Vincenc Kořista, předseda sboru a nadučitel v Sudicích, 116 hlasy, Jakub Rosenbaum, velitel sboru a nadučitel v Kořenci, 114 hlasy; b) za okr. Blanenský pp.: Karel Thuma, předseda sboru a nadučitel v Olomučanech, 112 hlasy, Kornel Grim, bratr hasič a učitel v Ostrově, 110 hlasy, Fr. Hýsek, velitel sboru a učitel v Němčicích, 81 hlasy; c) za okres Kunštátský pp.: Josef Němeček, předseda sboru a strojník v Lysicích, 112 hlasy, Fr. Pěta, starosta sboru a radní v Kunštátě, 110 hlasy, Gustav Piskač, velitel sboru a obchodník v Olešnici, 94 hlasy.

Náhradníky zvoleni pp.: Za okres Boskovický Fr. Milím velitel sboru a zámečník v Letovicích, 52 hlasy. Za okres Blanenský Fr. Zapletal, velitel sboru a nadučitel ve Vilémovicích, 67 hlasy. Za okres Kunštátský Fr. Barvík, předseda sboru a cestmistr v Drnovicích, 111 hlasy.

Pokladníkem jmenován p. Fr. Schalhaupt, předseda sboru a mlynář v Bohuňově. Jednatelům Josef Šolta, jednatel sboru ve Křetíně.

Druhý sjezd vedlejší byl 8. srpna 1896 v Němčicích na oslavu desetiletého trvání tamějšího sboru. Súčastnilo se ho 21 sborů s 344 členy. Při sjezdu tom pojednal p. Fr. Zapletal z Vilémovic o svornosti ve sborech. Odpoledne bylo veřejné cvičení a to nejprve lezecké a pak praktické požárové. Obojí dle úsudku komise provedeno vzorně. Při sjezdu tom vyznamenáni byli za horlivé působení ve sboru jakožto činní bronzovými medailemi tito bratři: Blaha Vilém, Tutovič Vilém, Prokop Josef, Hebelka Matěj. Třetí sjezd vedlejší byl v Rovečíně dne 30. srpna 1896, aúčastnilo se ho 13 sborů našich, šest ze župy Novoměstské a dva sbory ze župy Poličské. Při sjezdu tom přednášel neunavný člen výboru župního p. Vincenc Kořista o vlastnostech řádného hasiče.

Při obou těchto sjezdech čtena jednatele zpráva, v níž vylíčena činnost výboru, župy i stav sborů dle přehledových zpráv.

Nově zvolený výbor konal první schůzi 19. července 1896 ve Skalici, v níž rozděleny sbory ku dozoru členům výboru. Člen výboru pan Karel Thuma z Olomučan sepsal brožurku: Co by měl každý hasič vědět? Krátce a srozumitelně jest v ní podáno to nejdůležitější pro hasiče.

Druhá schůze výboru byla dne 4. dubna 1897 ve Skalici, v níž ustanoveny sjezdy pro rok 1897. (v Blansku, Vanovicích a Lysicích). Dále jednáno o tom, jak oslaviti má župa naše jubileum 50letého panování Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. V témž výborovém sezení usneseno, že se župa naše má domíhat, by byla zastoupena ve výboru Ústřední jednoty.

Třetí schůze výboru byla 30. května 1897 ve Skalici, v níž náměstek starosty p. Jos. Haas důkladně pojednal o zřízení pohřebních pokladnic has. a jich prospěšnosti. Z referátu toho seznal výbor, že na ten čas nemožno zřídit pro naši župu pohřební pokladnu. Jelikož i naše župa oslaví 50. rok blahodárného panování Jeho Veličenstva, usnesl se výbor na tomto, což 1. lednem 1898 vstoupilo v život: Za příčinou jubilea padesátiletého panování Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. obdrží pozůstalí zemědělského hasiče po nejméně dvouletém činném členství takový peněžitý obnos, který by odpovídal počtu činných členů všech sborů v župě sdružených. Za základ vzato: Kolik set hasičů, tolik zlatých dostanou pozůstalí, při čemž již neúplné sto pokládá se za celé. Později, až se utvoří fond, bude podpora ta větší. V této schůzi zvoleni též delegáti ku 7. řádné valné hromadě Ústřední jednoty a sice pp.: Josef Haas, Fr. Kanýs, Vincenc Kořista. Do ústředního výboru za naši župu navržen starosta župní pan Emanuel Dvořák, kterýž též při oné valné hromadě zvolen do ústředního výboru.

Dvanáctá řádná schůze vyslanců byla v Blansku dne 4. července r. 1897. a sice za příčinou volby náměstka župního starosty, tří členů výboru a náhradníka z okresu Blanenského. Přítomno bylo 67 vyslanců těchto 26 sborů: Bedřichov, Blansko, Bohuňov, Boskovice, Černá Hora, Doubravice, Kořenec, Křetín, Kulišov, Lysice, Němčice, Olomučany, Ostrov, Petrovice, Rájec, Rovečín, Sudice, Sebranice, Sloup, Svitávka (továrna), Svitávka (městys), Šošůvka, Vavřínek, Vilémovice, Žďár a Žďárná. Po zahájení schůze župním starostou a uvítání zástupců obce, přednášel člen výboru župního p. Karel Thuma z Olomučan slovy přesvědčivými a od srdce k srdci jdoucími o vlastnostech vzorného hasiče. Po této přednášce následovaly zprávy pánů náměstků starosty o přehlídce sborů. O stavu a činnosti sborů v okresu Blanenském podal zprávu p. Frant. Kanýs,

v okresu Boskovickém p. Jos. Haas, v okresu Kunštátském p. Fr. Špinar. Nyní následovala jednatelelská zpráva. Všechny zprávy přijaty s pochvalou a byly dle návrhu pana J. Klímeckého z Vavřince uvetejněny v »Ochráně hasičské«, tak aby všem sborům, které se sjezdu nesúčastnily, byly přístupny. Pan Frant. Schathaupt, pokladník župy, podal zprávu pokladniční, která revidory p. Mrázkem z Kulšova a p. Hýbnerem z Bedřichova prozkoumána a účty v pořádku shledány. Nyní přikročeno k volbám. Volba náměstka starosty provedena akklamací a zvolen dle návrhu p. Fr. Hýska z Němčic opět p. Fr. Kanýs z Černé Hory. Volba členů výboru a náhradníka provedena lístky. Do výboru zvoleni pp.: Kornel Grim z Ostrova 64 hlasy, K. Thuma z Olomučan 61 hlasy, J. Klímecký z Vavřince 31 hlasy. Náhradníkem p. Fr. Zapletal z Vilémovic 20 hlasy. Tím byl program schůze vyčerpán. Po třetí hodině provedl sbor Blanenský zdařile různá cvičení se žebří a spouštění po smyčce a laně. Cvičení to líbilo se všem přítomným. Zvláště chvályhodným byl jak klid a tichost členů, s jakou vykonávali rozkazy velčího, tak i rutina velitele. Po školním cvičení provedeno cvičení praktické se dvěma stříkačkami. Úkolem sboru bylo: zachrániti stavení, stojící v levo i v pravo hořícího domu. Též toto cvičení bylo zdařilé. Po cvičení seřadily se všechny sbory (počtem 163 členů) a defilovaly před hodnostáři. Rádi viděli jsme bratrský sbor z Adamova, který dostavil se se 12. členy. Po defilování provolal pan starosta župy, Em. Dvořák, opět Jeho Veličenstvu třikráte »sláva«, což jak přítomní bratři hasiči tak i četně shromážděné olectstvo s nadšením opětovalo. Po zvucích hymny rakouské skončeno.

Druhý sjezd v roku 1897 byl ve Vanovicích dne 18. července za příčinou oslavy 25letého trvání sboru ve Vanovicích. Sjezdu účastnilo se z naší župy 15 sborů se 146. členy. Z bratrské sousední 12. župy uvítali jsme jako milé hosty sbory ze Světlé, Opatovic, Uhřic a Borotína se 63 členy. Po službách Božích, kteréž byly v obou chrámech Páně, uvítal starosta obce Vanovic, p. Em. Dvořáček, všechny přítomné před záloženským domem, načež sešli se hasiči v sále téhož domu ke schůzi. Po zahájení schůze této župním starostou p. Eman. Dvořákem, konal sbor Vanovický mimořádnou valnou hromadu. Starosta sboru Vanovického, Eman. Dvořáček, líčil řečí plnou lásky k vlasti a našemu národu, dobu, kdy zakládáno u nás nejvíce spolků, kdy lid náš poznával sílu a mohutnost ve spojení. A právě v té době, před 25 lety, zřizen muži pro dobro obecné radchutnými hasičským spolkem ve Vanovicích. Slovy vřelými pojednal též o důležitosti a účelu hasičského sboru. Po této řeči podal jednatel sboru Vanovického, p. J. Vlk, historii tamějšího sboru i hasičství a hasení ohně vůbec. Jsouť Vanovice první česká vesnice na Moravě, která zřídila hasičský sbor. Potom starosta sboru Vanovického přiměřeně osloviv jubilanty, podal diplomy uznání bratřím, kteří od založení spolku, tedy celých 25 let, svědomitě a horlivě plnili své povinnosti jako činní členové sboru. Jsou to ti bratři: Tomáš Čejka, Josef Náhlik, Frant. Přichystal, Fr. Buryška a Ed. Buryška. Zástupcové župy všem těmto horlivým bratřím blahopřáli. Po té podal p. Jos. Haas, náměstek starosty župního, zprávu o stavu a činnosti sborů v soudním okresu Boskovickém. Jednatel župní pak přečetl jednatelelskou zprávu. Člen župního výboru p. Vincenc Kořista ve své promyšlené přednášce pojednal o vlastnostech náčelnictva i o jeho vadách, též i o vlastnostech členů v ohledu mravním, takže každý dobře mohl porozumět, čím se říditi při volbě náčelnictva i při přijímání členů. Za svou řeč odměněn hlučnou pochvalou přítomných. Odpoledne provedl místní sbor školní cvičení na ležišti a potom praktické cvičení se stříkačkou, jehož se účastnil se svým nářadím hasičský sbor z Pamětic, který při každé příležitosti dovede dáti na jevo svou zručnost. Po cvičení bylo defilování sborů a po něm provoláno »sláva« Jeho Veličenstvu. Národní rakouskou hymnou skončeno.

Třetí sjezd v tomto roce byl v Lysicích dne 22. srpna, při němž zároveň sbor Lysický slavil jubileum svého pětadvacetiletého trvání. Sjezdu toho účastnilo se mimo sbor v Lysicích z naší župy těchto 17 sborů se 215 členy: Voděradý, Vranová, Obora, Rájec, Letovice, Křetín, Kunštát, Rovečín, Drnovice, Černá Hora, Bořítov, Braslavec, Bedřichov, Meziříčko, Bejkovice, Sudice. Po slavné polní mši sv. odebraly se sbory a jiné spolky do zahradních místností obecního hostince ke schůzi. Po zahájení schůze župním starostou podal jednatel sboru Lysického pan J. Novotný velice obšírnou a důkladnou zprávu, ve které živě vylíčil všechny strasti i slasti, jichž sbor ten za svého 25letého trvání zažil. Ježto náměstek starosty župního, p. Frant. Špinar, z důležitých příčin nemohl se dostaviti, přečetl jeho zprávu o přehlídce sborů v okresu Kunštátském p. Al. Hýbner, velitel sboru v Bedřichově. Jednatelelská zpráva podána župním jednatelem. Po zprávách těchto přednášel člen župního výboru, p. Vincenc Kořista ze Sudic, o významu sjezdů, o cílech hasičstva, o volbách náčelnictva a činovníků, o vlastnostech hasiče. Vylíčil též necnosti, kterých se má každý hasič vystříhati. Že mnohá slova byla perlami, poznati bylo z častých projevů soublasu, jimiž shromáždění provázelo řeč tu. Před třetí hodinou přišli bujaři Sokoli z Boskovic, aby se též naší slavnosti účastnili. Po třetí hodině bylo veřejné cvičení místního sboru. Nejprve školní cvičení na ležišti a pak praktické se stříkačkou, při němž zdatně spoluúčinkoval sbor z Bejkovic se svým nářadím. Po cvičení defilovaly všechny sbory, Lysický pak a Bejkovský se vším nářadím před hodnostáři. Provoláním »slávy« Jeho Veličenstvu a rakouskou národní hymnou skončeno. Všechny zde vylíčené sjezdy a schůze započaty vždy službami Božími.

Starosty župními v uplynulých letech byli tito pp.: Vilém Oderský od 14. června 1885 do 31. července 1889, zemřel roku 1891; Robert Boháček od 31. července 1889 do 8. září 1893, zemřel v listopadu 1894; Emanuel Dvořák od 8. září 1893 do dnes. Náměstkové střídali se zároveň s předsedy a byli to tito pánové: Jan Faust od 14. června 1885 do 31. července 1889; Eman. Dvořák od 31. července 1889 do 8. září 1893; Frant. Kanýs od 8. září 1893 do dnes. Od 5. července 1896 jsou tři náměstkové starosty, a sice v každém soudním okrese jeden. Jsou to tito pp.: Fr. Kanýs, Jos. Haas, Fr. Špinar. Jednateli byli pp.: Karel Mládek od 14. června 1885 do 31. července 1889; Alois Barkoň od 31. července 1889 do 8. září 1893; Fr. Kulda od 8. září 1893 do 28. července 1895; Josef Šolta od 28. července 1895 do dnes. Pokladníky byli tito pp.: Vilém Oderský, starosta župy, do 31. července 1889; Eduard Sobotka od 31. července 1889 do 8. září 1893; Fr. Schafhaupt od 8. září 1893 do dnes.

Vzrůst župní jednoty.

Koncem roku 1885 bylo sdruženo těchto 13 sborů v župní jednotě: Boskovice, Crhov, Černá Hora, Knihnice, Kunštát, Letovice, Lysice, Olešnice, Protivanov, Střebětín, Svitávka továrna, Rozseč, Vanovice. V r. 1886 přistoupily: Bořítov, Bohušov, Křetín, Rosička, Sebranice. Bylo 18 sborů. V r. 1887 přistoupily: Kochov, Sudice. Bylo 20 sborů. V r. 1888 přistoupily: Svitávka městys, Blansko, Olomučany, Bejkovice, Braslavec. Bylo 25 sborů. V r. 1889 přistoupily: Doubravice, Rovečín. Bylo 27 sborů. V r. 1890 přistoupily: Pamětice, Sulkovec. Bylo 29 sborů. V r. 1891 nepřistoupil žádný. V r. 1892 přistoupily: Újezd, Ždárná. Bylo 31 sborů. V r. 1893 přistoupily: Němčice, Bedřichov. Bylo 33 sborů. V r. 1894 přistoupily: Buková, Valchov, Černovice, Drnovice, Hodonín, Nyklovice. Bylo 39 sborů. V r. 1895 přistoupily: Benešov, Jedovnice, Kofenec, Kulířov, Molenburk, Ostrov, Obora, Petrovice, Rájec, Rudice, Sloup, Šebetov, Šošůvka, Vilémovice, Zďár, Vavřinec. Bylo 55 sborů. V r. 1896 přistoupily: Bolešín, Lipová, Okrouhlá, Prosetín, Voděrady, Vranová. Bylo 61 sborů. V r. 1897 přistoupilo: Meziříčko. Koncem r. 1897 bylo v této župě sdruženo 62 sborů.

V okrese Blanském jest těchto 18 sborů: Blansko, Bořítov, Černá Hora, Doubravice, Jedovnice, Kulířov, Molenburk, Němčice, Olomučany, Ostrov, Petrovice, Rájec, Rudice, Sloup, Šošůvka, Vavřinec, Vilémovice, Ždár. V okrese Boskovickém jest těchto 21 sborů: Benešov, Boskovice, Buková, Knihnice, Kochov, Kofenec, Letovice, Lipová, Obora, Okrouhlá, Pamětice, Protivanov, Střebětín, Sudice, Svitávka městys, Svitávka továrna, Šebetov, Újezd, Valchov, Vanovice, Ždárná. V okrese Kunštátském jest těchto 23 sborů: Bejkovice, Bedřichov, Bohušov, Bolešín, Braslavec, Černovice, Crhov, Drnovice, Hodonín, Křetín, Kunštát, Lysice, Meziříčko, Nyklovice, Olešnice, Prosetín, Rozseč, Rosička, Rovečín, Sebranice, Sulkovec, Voděrady, Vranová.

Ve všech těchto sborech jest činných členů 1981. Dle zaměstnání jest 611 dělníků, 538 rolníků, 519 řemeslníků, 273 živnostníků, 29 učitelů, 9 úředníků, 2 cestmistři. Všechny tyto výjmenované sbory účastnily se po dobu svého trvání 923 požárů.

Životopisy mužů o rozkvět župy zasloužilých.

Jan Faust. (Vyobrazení tab. VIII.)

Narodil se v Kutné Hoře a vychován byl v Karlíně u Prahy. Již v mládí věnoval se obchodu v Praze, později otevřel samostatný obchod smíšeným zbožím v Drnovicích u Lysic. Po nedlouhé době přesídlil do Lysic, kdež počal vyráběti galanterní zboží, hotovené ponejvíce z kůry březové, v čemž mistrné dovednosti doctil. Roku 1873 účastnil se světové výstavy ve Vídni jako vystavovatel. Originelní výrobky jeho těšily se tu všeobecné pozornosti a nacházely hojněho odbytu. Výtěžkem upevnil a rozšířil svůj obchod, vymýšlel výrobky vždy nové a nové, vždy originelní. R. 1878 účastnil se poprvé a po letech podruhé výstavy v Paříži, mimo to všech výstav v Rakousku a cizozemsku, menších krajinských výstav nepočítaje. Kdož by neznal našeho Fausta z jubilejní a národopisné výstavy naší? Originelnost zboží jeho učinila ho všeobecně známým po širých vlastech našich. Nyní má Faust rozsáhlý závod výrobní a obchod galanterním zbožím v Brně v Koblišné ulici. Jest vzorem přičinlivosti a pilnosti, což dosvědčeno budiž tím, že Faust jako samouk vyšinul se na tak vysoký stupeň dovedností ve svém oboru.

Jako hasič získal si o dobrou naši věc nehynoucích zásluh. Kdo Fausta zná, ví, že pro hasičství žije a horuje. Jsa v cizozemsku, všiml si hasičství, zvláště moderních vymožeností jeho.

Ve sboru hasičském v Lysicích po léta zaujímal nejpřednější místa. V letech 1875—6.—7. byl náčelníkem sboru, v letech 1885.—6. předsedou sboru, v r. 1887. opět náčelníkem. Jeho přičinění, jeho vzácným zkušenostem jest jen co děkovati, že has. sbor v tehdejších protivenstvích ze všech stran mu kladených nejen obstál, nýbrž se i vyšinul na stupeň dokonalosti, že byl tehdy vzorem i jiným sborům. Veřejná cvičení Lysického sboru bývala kolem let osmdesátých oblíbeným dostaveníčkem has. sborů nejen okresu Kunštátského, nýbrž i okolních, a to hlavně zásluhou Faustovou. Po založení Č. Ú. H. J. byl zvolen do výboru, kdež, jak známo, působil vždycky co nejhorlivěji a se zápalem pro zdar a rozvoj hasičstva našeho. Faust s Ant. Macků, náčelníkem sboru v Lysicích, byli první, kteří dali podnět ku zřízení naší župní jednoty. (Zpráva o tom na začátku této kroniky.) Faust také znám jest v širší veřejnosti jako bojovník za práva malého průmyslu a obchodu.

Fr. Kulda.

Vilém Oderský. (Vyobrazení tab. IX.)

Jedním z nejhorlivějších přátel českého hasičstva na Boskovsku byl Vilém Oderský, měšťan a majitel domu v Olešnici. Narodil se r. 1836. v Olešnici z rodičů značně zámožných a po širém okolí nad jiné vážených. Pečlivě byv vychován, záhy přilnul k lidu českému, kdy ještě tak zvaná »intelligence« maloměstská hověla němčině. Nebylo vlasteneckého podniku, aby nebyl buď v čele jeho, buď nejhorlivějším pracovníkem. Tak pamatujeme ho již v r. 1839., kdy v Olešnici založeno ochotnické divadlo, jako nejhorlivějšího člena družstva ochotnického, jemuž zůstal po třicet roků i s celou svou rodinou nejvěrnějším, nejoddanějším a nejobětavějším přítelem, rádcem a podpůrcem. Když ku konci let šedesátých myšlenka sokolská počala nabývat půdy i na Moravě, ujal se jí horlivě a již r. 1870 hlavně jeho přičiněním založen Sokol Olešnický, jehož prvním starostou se stal. Bohužel vyhasl brzo první zápal u četných členů, kteří nemohli pochopiti vlastní jádro, podstatu myšlenky sokolské a spolek rozešel se pro netečnost jich ku velkému žalu svého starosty a několika horlivějších členů. — Když pak r. 1873 zůvšl veliký požár, jemuž velká část domů na náměstí Olešnickém i s radnicí za obět padla, potřebu spolku hasičského nad jiné jasně dokázal, ujal se bývalí členové Sokola (toužíce míti v novém spolku náhradu za bývalého Sokola) a mnozí pokročitější občané tohoto blahodárného podniku a naštědše u obecního zastupitelstva dosti porozumění a podpory hmotné, založili r. 1874 spolek hasičský, jehož prvním velitelem dle zásluhy opět stal se Vilém Oderský. Vytrval jako velitel po dva roky a podporován jsa neméně horlivým podvelitelem Konradem Tůnou, přivedl spolek k znamenitému rozkvětu. Bohužel neměl, jak to již v malých městech bývá, na různých ustláno, a tak následkem osobních třenic odevzdal velitelství příteli svému, podveliteli Konrádu Tůnovi. Ač tento i podvelitel a náčelníci vši silou snažili se, aby spolek na výši, již za velitelství Oderského dosáhl, udrželi, přece za nedlouho bylo znamenatí nenáhlný úpadek. V těch nesnázích i později, kdy spolek prožiti musel kritické doby, Oderský vždy radil, pomáhal a ku spolku věrně stál, zapomenuv a odpustiv úplně nevděk a příkoří, jichž se mu za jeho snahy bylo dostalo. Než za vše mělo se mu dostati nenadálého, ale tím skvělejšího uznání a zadostučinění.

Hasičstvo české na Moravě dlouho nemohlo se zmociti; příčinou toho byla nedokonalá organizace jeho. To pocítovali mnozí z předních jeho přátel a ač Ústřední Jednota hasičstva českého na Moravě a ve Slezsku, zvláště za starostování nezapomenutelného dra. Josefa Illnera, již blahodárně působiti počala (Oderský r. 1885 do výboru ústředního zvolen), všeobecně postrádáno orgánů, kteří by, omezivše činnost svou na užší kraje, intenzivněji mohli přihlížeti k rozvoji hasičstva než dalo se to činiti Ústřední Jednotě.

Povstaly župní jednoty hasičské.

I na Boskovsku, kde rozvoj hasičstva až příliš volným tempem kráčel ku předu, postřehli potřebu takového sdružení a tak i zde založena župní jednota. V ustavující schůzi, odbyvané dne 14. června 1885 ve Skalici, zvolen starostou Vilém Oderský. Nemohlo býti šťastnější volby; našel horlivé spolupracovníky v místostarostovi Janu Faustovi z Lysic a v jednateli župním Karlu Mládkovi, jakož i ve všech členech výboru, věnoval veškeru péči svou rozšíření hasičstva na Boskovsku, Blanensku a Kunštátsku a dosáhl v tom tak skvělého výsledku, že když po čtyřletém starostování péči o další rozvoj hasičstva v našem kraji odevzdal Robertu Boháčkovi z Bianska, čítala naše župní jednota 27 sborů. Přátelé jeho — a těmi byli všichni, kdo s ním při sjezdech hasičských v Boskovicích, Letovicích, Blansku (dvakrát) a v Lysicích odbyvaných osobně se seznali — těžce želeli ustoupení jeho a důtklivě domlouvali mu, by župní jednoty neopouštěl. Než vše bylo marné; cítil snad již ubývání sil, tušil snad blízký konec svůj?

A za rok kráčel nový starosta a četné deputace spolků hasičských za rakví nesčetnými věnci posetou, jež kryla tělesné pozůstatky jeho předchůdce. Slzeli jsme všichni, když vraceli jsme zemi-matce přítele, jenž v nejlepších mužných letech musil od nás odejti ku velké škodě hasičstva v našem kraji. — Budiž mu vděčná paměť!

Karel Mládek.

Emanuel Dvořák.

(Viz podobiznu ústřední výbor tab. XII.)

Narodil se dne 5. dubna r. 1851. v Křetině, kdež otec jeho měl rozsáhlé hospodářství a mimo to též veliký závod kamenický. Vychodiv obecnou školu v Křetině vzdělával se dále na realce v Brně. Tu však stihla jej krutá rána. Otec zemřel a on nucen byl opustiti studia a vrátiti se, jsa nejstarším z deseti pozůstalých dětí. domů, kdež jej očekávala práce a starost na jinocha 16letého příliš veliká. Nejen starost o hospodářství a kamenictví, ale i péče o četné sourozence, bratry a sestry spočívala na bedrách jeho. Než zvyklý jsa od útlého mládí pilné práci a přísnému pořádku, překonal i tyto obtíže a postaral se o dobré zaopatření všech svých sourozenců. Však i závod kamenický svojí přičinlivostí a svědomitostí rozšířil a zvelebil tak, že směle může počítán býti mezi první velkozávodce toho druhu na Moravě. Rozsáhlé své hospodářství zvelebil tou měrou, že jest skutečně vzorným. Na několika výstavách hospodářských vyznamenán byl první cenou. Hospodářský spolek Boskovický, uznávaje jeho zkušenosti v hospodářství a zásluhy o pokrok rolnictva v hejtmánství Boskovickém, zvolil jej r. 1873. členem výboru a r. 1895 tajemníkem. Však i občané Křetinští dovedli oceniti jeho vzácné vlastnosti jako nestranného a přímého muže, zvolivše jej r. 1885. starostou obce, od kteréž doby úřad ten ku blahu a prospěchu obce stále zastává. Jako člen místní školní rady stará se pečlivě o školu a štědře podporuje každoročně chudou školní mládež. Za něho rozšířena škola na trojtřídní. Od r. 1886. je Em. Dvořák též předsedou kontrib. záložny Křetinské, od r. 1884 členem silničního výboru okresu Kunštátského, od r. 1885. předsedou kostelního výboru v Křetině. Na podnět jeho a bratra jeho Rudolfa Dvořáka, c. k. prof. v Brně, zřízen čtenářský spolek, jehož Em. Dvořák je předsedou. — Maje vždy na zřeteli dobro a prospěch obecný, zajímal se vždy o instituce, které k tomu směřují, a hleděl zavést je též ve své rodné obci. Mezi tyto instituce patří též hasičství. Jeho přičiněním založen r. 1886. dobrovolný has. sbor, společný Křetinu a nedalekému Bohušovu.

Em. Dvořák byl jeho prvním předsedou a jest jím až do dnes. Než staral se, když již v obou obcích byl dostatečný počet členů, aby sbor ten rozdělen byl ve dva samostatné. Snaha ta korunována dobrým výsledkem a r. 1891 zřízen samostatný sbor v Křetině, jež všemožně nejen jako předseda sboru, ale též jako starosta obce podporoval a podporuje. Přičiněním jeho zakoupena r. 1891 sboru nová, důkladná stříkačka a r. 1893. zřízeno řádné ležiště. On sám přičinil se, aniž by s tím kdo jiný citelně byl obtížen, že všeho nářadí a výbroj sbírkami bylo pořízeno. V obecním zastupitelstvu vždy pamatuje na has. sbor, kterémuž se každoročně dostane od obce značné podpory. — Snahy jeho o zvelebení hasičství uznány nejen členy sboru Křetinského, ale i jiné sbory přesvědčily se o jeho přičinlivosti v této instituci a zvolili jej roku 1889 náměstkem starosty župního. V r. 1893. zvolen pak starostou župní jednoty Boskovické, v kteréžto hodnosti až po dnes ku rozkvětu hasičství v naší župě patří a prospěšně působí. Než on stal se předsedou bylo mnoho sborů divokých a jiné, které chtěly dříve těžko zbudované, naší župní jednotu, bourati, však jeho přičiněním a vlivem celistvost župy zachována. R. 1894 zvolen do výboru České Ústř. Jednoty. — Emanuel Dvořák je znám jako muž práce, který neleká se žádných obtíží, jedná-li se o věc dobrou, a proto směle možno doufati, že i na dále naší myšlénku, myšlénku hasičskou, ze všech svých sil bude podporovati.

Josef Šolta.

František Kanýs. (Vyobrazení župa IV.)

Narodil se dne 19. února r. 1850 v Černé Hoře. Vychodiv s prospěchem tehdejší dvojtřídní a opakovací školu v Černé Hoře, vyučil se řeznictví. Však již roku 1879. pronajal hostinec, který později výměnou přešel v jeho vlastnictví. Již roku 1875. jako 25letý muž věnoval veškerou pozornost vzrůstajícímu tehdy ruchu národnímu, zvláště co se týče českého hasičstva na Moravě, a založil také již v r. 1876. český has. sbor v Černé Hoře. Pile a pracovitost jeho neušla ostatním spoluobčanům, kteří jej již r. 1879. zvolili do obecního zastupitelstva, ve kterém až do roku 1888 s nepatrnou přestávkou funkci radního účinně zastával. Roku 1888 zvolen byl starostou obce, ve kteréž hodnosti získal si o obec Černohorskou zásluh nehynoucích. Za úřadování jeho provedena dlouho želaná přístavba školy, která rozšířena na čtyřtřídní. Působením a pílí jeho vystavena též pěkná nemocnice a provedena též řádná oprava farního chrámu Páně. Has. sboru vystaveno za úřadování jeho vzorné skladiště. V chování svém přímý a milý, v obecních věcech svrchovaně spravedlivý a obezřetný, v ohledu národním a vlasteneckém vždy na místě prvním, i k protivníkům svým vždy laskavý — toť známý »starosta Černohorský«. Proto všechny vlastenecké spolky a podniky okresů Boskovského i Blanenského od založení čítaly jej mezi svými členy, výbory a správními radami.

Jak již svrchu zmíněno, byl Fr. Kanýs mezi zakladateli dobrov. has. sboru v Černé Hoře v r. 1876. a sice zastával tehdy hodnost místonáčelníka. O dvě léta později zvolen byl náčelníkem sboru, kterouž hodnost až do dnes zastává a ku zdatu sboru účinně působí. Za něho povznesi se

sbor Černo-horský, což dokazuje více než 13 pochvalných uznání od obecních zastupitelstev i od c. k. úřadu za jeho vedení sboru udělených. Kanýs spolupůsobil též při založení Ústřední jednoty r. 1885 ve Slavkově a při založení naší župní jednoty. Při schůzi ve Skalici r. 1885 zvolen do župního výboru, od roku pak 1893 jako náměstek starosty župního platně působí. Předcházející jeho chvalitebná činnost pevnou jest zárukou, že v dle počatém nejen neutuchne, ale zvýšenými silami ku prospěchu has. sboru i obce bude pokračovati.

Fr. Kocera.

František Špinar. (Vyobrazení župa IV.)

Narodil se dne 23 května r. 1840 v Jimramově, kdež otec jeho byl mlynářem. Nabyv počátečného vzdělání na domácí škole národní, přešel na známou tehdy nižší reálku v Poličce, kdež pobyl od r. 1853—1855. Na to absolvoval s výborným prospěchem dvouletý učitelský ústav v Brně, kdež nabyl r. 1857. vysvědčení způsobilosti učitelské pro hlavní školy české i německé. Jako chovanec ústavu poslouchal též kurs ovocnářský a vinařský (1856) a kurs o pěstování brouků (1857); po vykonaných zkouškách v obou kursech dostalo se mu vysvědčení „I. třídy s předností“. Absolvovav ústav učitelský, povolán byl dne 25. října 1857 za pomocného učitele na evangelickou školu národní do Jimramova s povinností vyučovati po 5 měsících I. třídu dvoutřídní školy v Jimramově a po 5 měsících zimních excurrando ve Vel. Úbošíně, Unčíně a Strachujově, v každé obci po dvou dnech v týdnu. Za tuto práci dostalo se mu platu 120 zl. konv. m. V Jimramově však nesetrvál dlouho; již r. 1859. povolán byl na evang. školu v Krábčicích v Čechách, z prvu za prozatímního, později za skutečného učitele. R. 1860. uprázdnilo se místo učitele na evang. škole nár. v Rovečíně. Evang. sbor Rovečinský zvolil si za učitele dosavadního učitele Krábčického Fr. A. Špinara a povolal jej na svou školu dne 2. března 1860. Zatím dobrá pověst horlivé a zdárné činnosti jeho šířila se dále; vidno to zajisté z toho, že již roku následujícího bylo mu nabízeno opět místo učitelské na evang. škole ve Vanovicích, jehož však nepřijal; a o té doby, byv dekretem c. k. vrchní církevní rady ve Vídni dne 15. listopadu 1862 ustanoven definitivně, trvale působí v Rovečíně; Však nejen lid, nýbrž i úřadové náležitě oceňovali jeho zdatnou práci. Na všech místech působení jeho dostalo se mu pochvalných svědectví jeho představených a plné spokojenosti obyvatelstva, zvláště pak sluší vytknouti, že r. 1870, kdy školství národní dle nových zákonů počalo se reorganizovati, bylo Frant. Špinarovi uloženo za znamenitou jeho činnost učitelskou a vychovatelskou pochvalné uznání od c. k. zemské školní rady. Když pak r. 1873. Rovečinská škola rozšířena byla o II. třídu, jmenován byl též nadučitelem; po sloučení pak této školy se školou katolickou v Rovečíně ve čtyřtřídní školu obecnou, stal se správcem této školy, již ku blahu svěcené mládeže dosud vzorně řídí. — Činnost svou učitelskou neomezoval Fr. A. Špinar však jen na mládež školní. Bedlivě přihlížející k potřebám našeho rolnictva, již r. 1860. zafidil pokračovací hosp. vyučování pro mladíky a mladší hospodáře, za jehož výsledky odměněn byl několikrát od c. k. ministerstva orby. Vyučování toto dosud na škole Rovečinské trvá. Když pak koncem let šedesátých čilejší národohospodářský ruch jevit se počal zakládáním záložnů, byl to opět F. A. Špinar, který přičiňoval se úsilovně o zřízení záložny v Rovečíně, jejímž pokladníkem a účetním — krátce řečeno duší její — od jejího založení r. 1870 až do dnešního dne jest. A jakým dobrodíním záložna pro Rovečín a okolí jest, nejlépe dosvědčí tamější občané. Pro veliké zásluhy o svůj rozkvět zvolila záložna Rovečinská o své jubilejní (25.) valné hromadě F. A. Špinara prvním čestným členem. R. 1869. zřízen byl hlavně na podnět Špinarův v Rovečíně poštovní úřad a on jmenován c. k. poštmistrem; též i telegrafní úřad (od r. 1884) jest ovocem jeho snahy prospěti všeobecnému dobru. Has. sboru jest předsedou od založení jeho (r. 1888) až podnes, čestným členem téhož sboru jest od roku 1896. Než i veškeré hasičstvo v hejtmanství Boskovickém, uznávající záslužnou činnost Špinarovu, zvolilo jej dne 5. července 1896 náměstkem starosty župního. Mezi učitelstvem požívá obecné vážnosti, jejímž projevem je důvěra, věnovaná mu při různých volbách. Od založení učitelského spolku pro okres Kunštátský (1886) jest předsedou jeho; od r. 1889 je kontrolorem ústavu pro zaopatřování vdov a sirotek po evang. učitelích. Bohdá, že ještě dále bude působiti ku blahu obecnému i ku prospěchu milé mládeže!

Vojtěch Dufka.

Josef Haas (Vyobrazení župa IV.)

narodil se v Boskovicích dne 19. března r. 1862. jakožto syn zámeckého klíčníka hrab. Mensdorffa. Předběžného vzdělání svého dosáhnul na obecné pětileté škole v Boskovicích a obecné reálce v Brně, načež pak vstoupil r. 1878. do kancelářské praxe a služby u okresního soudu v Boskovicích a byv vzat ve služební přísahu, byl hlavně zde činným při zakládání nových pozemkových, knih až do r. 1888. V měsíci lednu r. 1888. jmenován byl berním praktikantem a přidělen službou ku c. k. bernímu úřadu v Boskovicích, načež pak v červnu téhož roku přidělen byl okresnímu hejtmanství v Boskovicích ke službě pro přímé daně; v r. 1890. jmenován byl berním adjunktem zastávaje prozatímně místo okresního tajemníka u c. k. okresního hejtmanství v Boskovicích, jež

se tu uprázdnilo, až pak v prosinci r. 1890. jmenován byl okresním tajemníkem při uvedeném hejtmánství, kterýžto úřad až do doby nynější zastává.

Pokud se týče hasičské činnosti Haasovy, dlužno uvést, že přistoupil na podzim r. 1880. ku sboru za člena činného, byl přidělen k oddělení ochránců, kdež konal službu až do doby jeho dobrovolného vystoupení ze svazku činného členstva v r. 1886. V r. 1882. zvolen byl do výboru a svěřena mu funkce jednatele, kterouž pak až do r. 1885. zastával. Od r. 1890. nalézáme ho opět v seznamech jakožto člena přispívajícího. Když pak v r. 1891. změněny stanovy sboru, zvolen byl v řádné valné hromadě jednohlasně starostou sboru, kteroužto hodnost — stav se pak roku 1892 i činným členem — zastává až do doby nynější. A věru šťastná byla to volba! Máje vždy na zřeteli rozkvět sboru, staral se nejen aby všichni členové činní důkladně vycvičení byli ve službě praktické, nýbrž i o mravní stránku života spolkového pečoval. Oboje se mu v míře vrchovalo ku prospěchu sboru podařilo. Patří zajisté sbor Boskovický přičiněním a neunavnou práci Haasovou mezi první sbory na Moravě. Samým starostou zemské Ústřední Jednoty hasičské, Tit. Kráskou, podáno skvělé svědectví, že tomu tak jest, když po cvičení při jubilejní schůzi na oslavu desetiletého trvání župní jednoty Boskovické v r. 1895. v Boskovicích veřejně pochválil sbor Boskovický a zvláště jeho starostovu, Haasovi, vzdal jménem celého hasičstva dík. — Než nejen o řádný výcvik členstva se postaral, nýbrž pečoval i to, by sbor opatřen byl potřebnými stroji a nářadím. Hlavně jeho přičiněním zakoupěna důkladná parní stříkačka. — Sbory okresu Boskovického uznávající Haasovy zásluhy o hasičství vůbec, zvolily jej při 11. valné schůzi vyslanců dne 5. července 1896 v Boskovicích náměsíkem starosty župního za soudní okres Boskovický. A jak pečuje o sbor Boskovický, tak stará se též Haas o župní jednotu. V župním výboru byl vždy dobrým rádcem, svědomitě a rázně zastával zájmy župní. Nemalých zásluh si získal zvláště svojí radou při změně stanov župních, při zřízení župní pohřební pokladny, a vůbec při každé příležitosti ochotně a rád své pomoci ku blahu a rozkvětu hasičství poskytl. Též kdykoli župní jednotu přišla do styku s c. k. úřady, byl vždy ochotným rádcem a pomocníkem. — Jako člen župního výboru jest též župním dozorcem. Haas jest muž v plné síle života a energický, pročez oprávněna jest naděje, že ještě dlouhá léta platně působiti bude nejen ku prospěchu sboru v Boskovicích a župní jednoty Boskovické, nýbrž i pro hasičstvo vůbec.

Frant. Brhel.

Robert Boháček

narodil se v Blansku dne 20. září roku 1845, kdež vychodil obecnou školu, po té pak školy reálné v Brně. Po skončených studiích vstoupil do závodu knížete Salma v Blansku, kdež jako úředník bez mála až do konce svého života činným byl. Ač úředníkem závodu nejvíce německého, lnul vždy s láskou ku svému českému národu a dal výraz vlasteneckému smýšlení svému tím, že byl členem všech místních vlasteneckých spolků.

Se zvláštním však zálibením věnoval se, dokud spolku hasičského v Blansku nebylo, myšlence, by zřízen byl též v Blansku dobrov. hasičský sbor. Zejména byl to Boháček současně s E. Sobotkou, K. Ježkem a V. Kadrnožkou a mnohými jinými, kteří svou vytrvalostí a neunavnou snahou docílili toho, že v r. 1882. hasičská jednotka v Blansku zřízena a v život uvedena byla. Od toho okamžiku až do konce svého, bohužel ne příliš dlouhého věku, nepřestal býti členem sboru, věnovav veškeré své prázdné chvíle zájmům a prospěchu spolku, pro jehož zdar takřka žítí se zdál. Byl zvolen hned po utvoření spolku jednatelem jeho, zastával hodnost tuto s nevšední horlivostí až do r. 1885. V roku tomto zvolen byl po odstoupení V. Kadrnožkovi, který následkem přesazení svého předsednictví se vzdal, předsedou sboru. Tím poskytnuta mu byla příležitost, aby bohatých svých zkušeností, jichž jako jednatel spolku, jemuž vše bylo oddán, během svého 3letého úřadování nabyl, k rozkvětu a zdatu jednoty užil. A podařilo se mu to v součinnosti s druhými vynikajícími členy jednoty v té míře, že nejen počet členů značně vzrostl, ale i jednotka sama zmohutněla a opory i uznání v širších kruzích blanenských i ve vřelých obcích se dodělala. V uznání této nezištné, o vzrůst a vývin jednoty zasloužilé činnosti své, zvolen byl ve valné schůzi vyslanců dne 14. června r. 1885. ve Skalici do výboru župní jednoty pro hejtmánství Boskovické, kteroužto hodnost po čtyry roky podržel. Při čtvrté valné schůzi vyslanců dne 31. července r. 1889. v Lysicích zvolen byl R. Boháček starostou župní jednoty Boskovické. A jak se přičinil o rozkvět sboru v Blansku, tak ne-li měrou větší pečoval o rozvoj župy, hlavně staraje se, by počet sborů byl rozmnožen. Úřad starosty župní jednoty zastával až do podzimu r. 1893, v kterémžto roku jej překvapila u věku, v kterémž ještě po dlouhá léta co nejdárněji pro rozkvět hasičství vůbec, sboru Blanenského pak zvláště působiti mohl, nelítostná smrt. Boháček byl členem zemské podpůrovací pokladny Brněnské. — Spi sladce, bratře milý v tmavém hrobě, však duch Tvůj dále žítí bude mezi druhy Tvými — hasiči.

Eduard Sobotka.

Soudní okres Boskovický.

Sbor hasičský v Boskovicích.

Město Boskovice čítá 590 domů, jež většinou kryty jsou křídlicí. Obyvatelstvo zdejší provozuje průmysl. Jestliže zde továrna na zboží plechové a zámečnické, tři továrny na obuv, parní pila, pivovar, lihovar, rozšířené krejčovství, tři krejčovské továrny. Okolí města, z části lesy porostlé, jest hornaté, z části rovina, táhnoucí se ve směru k Jevíčku (Malá Haná); město samo rozkládá se na svahu.

Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1879., jehož prvními zakladateli byli pánové: Ant. Šmol, radní a barvíř, Al. Svátek, radní a měšťan, Al. Trapl, radní a soukenník, František Štolcár, hostinský. Starostou byl tehdy *†* Alfons hrabě *Mennsdorff-Pouilly*, velkostatkář v Boskovicích. V obecní radě zasedali pp. radní: Edv. Slovák, kožešník, Ant. Šmol, barvíř, Al. Trapl, soukenník, Al. Svátek, soukenník. Pánové ti to umožnili založení sboru tím, že vymohli novou smlouvu od pojišťovacího ústavu „Slavie“. Zemřelý Alfons hrabě Mennsdorff-Pouilly věnoval obnos 1200 zl. z nadace Dittrichsteinovy na pořízení stejnokroje, výstroje a lezeckého nářadí.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Alois Trapl, radní a jednatelem Leopold Šafář, předsměstán. Při založení sboru přistoupili za členy mimo oněch, jež v seznamu nynějšího členstva uvádíme písmem ležatým, ti pp.: Fr. Barák, sluha, F. Buchvaldek krejčí, Ig. Fabiánek, krejčí, Al. Héll, soustružnický pomocník, Fr. Chlup, pekař, Jcs. Chlup, kožešník, Frant. Chlup, kameník, Josef Chmel, rolník, Josef Janíček, hostinský, Josef Janík, tesařský mistr, Rudolf Janoušek, zámečnický, Ig. Jelinek, koželuh, Jan Jelinek, předsměstán, Jan Juřek, kovář, Fr. Kacimberský, sluha, Jan Kögler, malíř, Jan Král, zednický polír, Martin Kromar, stolář, Karel Lípka, strojník, Frant. Luňáček, pilník, Aug. Mazal, krejčí, Frant. Mazal, zámečnický, Jos. Maryška, kolář, Tomáš Marek, obuvník, Fr. Molta, obuvník, Leop. Oderský, sedlář, Boh. Paiger, krejčovský pomocník, Jan Polák, bednář, Lud. Prchal, krejčí, Leop. Šafář, rolník, Fr. Slovák, obuvník, Karel Slovák, kožešník, Fr. Frant. Šmíd, punčochář, Al. Šmíd, obuvnický pomocník, Jan Slovák, kožešnický pomocník, Jan Svoboda, rolník, Fr. Štoviček, měšťan, Fr. Štolcár, hostinský, Karel Suchý, pekařský pomocník, Vinc. Šoska, tkadlec, Al. Trapl, soukenník, Al. Vrbický, klenpík, Jan Vávra, obuvnický pomocník, Al. Zábřeský, kloboučník.

Sbor trvá 19 roků. Dnes jest předsedou Josef Haas, c. k. okresní tajemník v Boskovicích, jenž narodil se r. 1862. v Boskovicích a jest starostou sboru boskovického od r. 1891. až do doby nynější. Povoláním svým jest c. k. okresní tajemník v Boskovicích, životopis jeho nastíněn jest v pojednání o župní jednotě boskovické, v níž má od r. 1896. hodnost druhého náměstka župního starosty.

Nynější náčelník sboru a zároveň člen župní jednoty hasičské pro okres Boskovický Karel Chmelík, vrchnostenský kovářský mistr v Boskovicích, narodil se v Cerbonicích v Čechách dne 4. listopadu 1843, kdež otec jeho Jan Chmelík byl mistrem kovářským. Později přestěhoval se otec jeho do Vorlíka a provozoval zde řemeslo kovářské, kterémuž se i syn jeho řádně vyučil a jakožto kovářský dělník až do roku 1862. u otce svého v práci zůstal, pak však odebral se do Prahy, kdež vstoupiv do práce u světoznámé firmy Ringhofferovy na Smíchově, nabyl zde znamenitých a cenných zkušeností ve svém oboru. Byl pak v r. 1863. k vojsku odveden, zařazen byl k 2. (nyní 14.) pluku dragounskému knížete Windischgrätze a účastnil se jakožto voják války ve Šlesvik-Holštýnsku v r. 1864. a pak i války s Pruskem v roce 1866., v kteréžto poslednějši válce prodělal bitvy u Trutnova, Pruské Libavé, Náchoda, Jičína a Hradce Králové. V roce 1869. byl další branné své povinnosti sprostěn, vystoupil z vojska a navrátil se do Vorlíka zaměstnán byl v kovářské dílně na panství knížete Švarcenberka až do r. 1870., kdy pak odbyl si cvičení ve zbrani, přijal opět práci v továrně Ringhofferově na Smíchově a později pak i ve velkodílně Selingerově v Praze a pobyl zde až do r. 1874., načež přijal místo dílovedoucího ve škrobárně knížete Švarcenberka ve Vorlíku, kde zaměstnán byl až do r. 1877., v kterémžto roce přijal místo kovářského mistra u hr. Mennsdorffa v Boskovicích. Od tohoto roku až po dobu nynější zastává místo toto k nejlepší spokojenosti svých představených a to tím více, anžto jsa na slovo vzatým dovedným odborníkem a též zkoušeným topičem při parním stroji, osvědčil se býti i znamenitým znalcem montování strojů a co takový činným byl při montování nově zařízené parní pily hraběte Mennsdorffa, kdež až dosud montování a opravy při parním stroji vykonává. Z jeho činnosti co hasiče zasluhuje zmínky, že nemalých zásluh má i o zařízení hasičského sboru boskovického. Když v r. 1879. zřídil se přičiněním několika příznivců i v městě našem hasičský sbor, byl též on v přičině této horlivým zastancem myšlenky hasičské, přistoupil za člena činného a byl pak hned při ustavující řádné valné hromadě zvolen členem výboru, zastával hodnost četáře u stříkačky s takovou vzornou obětavostí a spolehlivostí, že získal si tím ihned neomezenou důvěru členstva a širšího obecnstva, kteréžto důvěra značila se hlavně tím, že již v roce 1881. zvolen byl podvelitelem a konečně

v r. 1890. velitelem tohoto hasičského sboru. Po uskutečnění změny stanov spolkových, vypracovaných dle návrhu ústřední jednoty, kteráž změna hlavně jeho přičiněním ve prospěch věci hasičské provedena byla, byl pak v r. 1891. zvolen náčelníkem tohoto sboru hasičského a zastává místo toto až po dnes, těše se neomezené důvěře jak v členstvu — kteréž jej vždy jednohlasně volí — tak také i důvěře obecní rady a širšího obecního. Chmelík má ryzí, šlechetnou a lidumilnou povahu, jest v každém ohledu skromný a upřímný člověk, hasič s tělem duší, jest v záležitostech hasičských na slovo vzatým odborníkem, vzdělává se pečlivě pro dobrovolnou službu hasičskou studováním odborných knih a časopisů, stará se všemožně a veškerými svými silami nejen o rozkvět sboru, jehož náčelníkem jest, ale i o rozkvět hasičstva a pevnou jeho organizaci vůbec, pečuje o patřičný výcvik členstva vlastního sboru, ale též i o výcvik členstva sborů okolních, pro něž ustanoven jest župním dozorcem. V uznání zásluh jeho o rozkvět hasičstva a vzhledem ku nabytému vědomostem v oboru služby hasičské zvolen byl již v r. 1885. za člena výboru župní jednoty boskovické a jest členem výboru této župní jednoty, až na krátkou jen dobu, až do nynějška, požívaje v této jednotě i patřičné vážnosti vzhledem k svým nevšedním vědomostem hasičským. V roce 1897. byl po návrhu této župní jednoty podělen diplomem uznání. V činné službě osvědčil se Chmelík jako obratný, praktický náčelník, kterýž ochranné práce řídí s plným důmyslem, se vši obezřetností a důkladností, dociluje dobrých výsledků a úspěchů a dostalo se mu v četných případech podle zásluhy i patřičného chvalného uznání. O vlastní sbor dobyl si hlavně velkých zásluh tím způsobem, že se snažil opatřiti pro sbor potřebných strojů, nářadí a náčiní, vyhovujících nynější době a zakoupeny tak byly po většině jeho přičiněním dvouproutní stříkačka vozová, posunovací mechanický žebř dvoukolový a konečně v r. 1895. i parní stříkačka, tak že sbor hasičský opatřen jest všemi stroji, vyhovujícími nynější době moderního hasičství a může se stavěti po boku i nejpokročilejším sborům větších měst. Členové sboru patří k Chmelíkovi s veškerou důvěrou a přejí svému náčelníkovi ku jeho další úspěšné činnosti mnoho zdaru!

Nuž, příteli milý, setrvej ještě po dlouhou dobu mezi námi, tak žádáme Té snažně a prospěj takto i na dále věci hasičské!

František *Brhel*, nynější jednatel dobrov. hasičského sboru města Boskovic a městský tajemník a důchodní v Boskovicích, narodil se dne 23. listopadu 1863 v Boskovicích, kde otec jeho, Jan Brhel, byl městanem a obecním radním. Dosáhnuv předběžného vzdělání svého na pěti-třídní škole obecné v Boskovicích, pak na obecné reálce v Brně, vstoupil v r. 1879. do praxe kancelářské a služby k okresnímu hejtmanství Boskovickému, v kterémžto úřadu byv ve všech oborech služby zaměstnán, dosáhnul neobyčejné zručnosti v této své službě. Když pak v r. 1887. uprázdnilo se místo obecního tajemníka a důchodního při městském úřadě Boskovickém, jmenován byl Brhel městským tajemníkem, kteréžto místo až dosud zastává. Jakožto hasič a jednatel spolku hasičského osvědčil se býti Brhel neobyčejně činným a horlivým. Vstoupiv roku 1881. ku sboru za člena činného, vřaden byl v oddělení lezců a vynikal ve službě činností, horlivostí, jakož i neohrožeností a odhodlaností svou takovým způsobem, že dostalo se mu opětovně v přičině této pochvaly a uznání, hlavně vynikl však svou neohrožeností při ochranných pracích v čas povodně, stáhnuvši v r. 1883. Boskovice, hlavně však stavení ve Vodní ulici, jež byly noční dobou úplně zatopeny a tím životním lidským nemalé nebezpečí hrozilo. V této příčině udělen jemu byl výborem spolkovým v uznání jeho neohroženého si počínání diplom uznání a pochvaly, jež si plnou měrou zasloužil. Ale i v jiném směru vynikl Brhel v životě hasičského spolku boskovického a to jakožto pokladník a jednatel tohoto spolku. Byv r. 1886. zvolen do výboru spolkového, byla mu svěřena hodnost jednatele, kterouž tehdy svědomitě zastával se všemožně snažil, však pro různé překážky, vyskytující se tehdejší dobou v záležitostech hasičského sboru, vzdal se dobrovolně této své hodnosti, zůstal však ve svazku spolkovém až do r. 1889., kdy z různých příčin, jež zavínaly tehdejší trudné poměry spolkové, ze sboru vystoupil. Avšak již v r. 1891., po uskutečnění změny stanov, shledáváme jej opět v seznamech jakožto činného člena, zafaděného v oddělení lezců-ochránců. Byv v roce tomto zvolen do výboru, svěřena mu s důvěrou hodnost pokladníka, kterouž po dva roky, totiž až do r. 1893., zastával, načež zvolen byl jednatelem a co takový zastává tuto hodnost až do doby nynější se vši pečlivostí a svědomitostí, jak toho důležitá hodnost tato ve spolkovém životě plnou měrou zaslouhuje a stará se pečlivě o rozkvět spolku jak uvnitř, tak i na venek.

V přítomnosti jsou členy spolku následující pp.: Mich. Bašný, tesářský mistr, Cyr. Bednář, obchodník, Ant. Burget, sedlák, Karel *Chmelík*, vrchnostenský kovářský mistr, Alois Dosedla, Vil. Drbal, sochař, Ant. Fiala, soustružník, Jos. Haas, c. k. okresní tajemník, Fr. Hampl, obuvnický pomocník, Josef *Havrda* kožešník, Jos. Hejnek, obuvnický pomocník, Frant. Holub, ka-tácnický pomocník, Tom. Indra, pohrabáč, Al. Konečný, krejčí, Fr. Kovář, krejčovský pomocník, Petr Král, obuvník, Fr. Langer, komíník, Jul. Lepš, Al. Menšík, obuvník, Vinc. Menšík, stolař, Ignác Mosler, kotlár, Alois Nedoma, obuvnický pomocník, Adolf *Novotný*, krejčovský pomocník, Jan Novotný, tkadlec, Jan Peterka, krejčí, Hub. Polák, obuvnický dílovedoucí, Jan Procházka, topič, Jos. Randula, kloboučník, Jos. Rutar, soustružnický pomocník, Fr. Šavrnák, Fr. Sedlák, Fr. *Selinger*, obuvník, Frant. Smejkal, Jan Stupka, obuvnický pomocník, Frant. Svátek, obchodník, Jan *Svěrák*, rolník.

Ant. Svátek, zámečnický pomocník, Rud. Sýkora, obuvnický pomocník, Jan Ševčík, pouzdrař, Fr. Šméral, zámečnický, Jos. Vališek, pouzdrař, Ant. Vávra, tovární dělník, Ludvík Vávra, obuvnický pomocník, Fr. Veselý, kovářský pomocník, Boh. Vitoul, obuvnický pomocník, Ant. Vodáček, soustružnický pomocník, Vinc. Výbora, soustružník, Al. Záběšský, st., kloboučník, Al. Záběšský, ml., kloboučník, Fr. Zrůstek, obuvnický pomocník.

Sbor má 1 parní stříkačku, 1 dvouproudni stříkačku vozovou, 1 jednoproudni stříkačku vozovou, 1 přenosnou stříkačku ruční, 3 stříkačky berlové, dvoukolový naviják, čtyřkolový vůz na nářadí, dvoukolový mechanický žebř posunovací a 14 m vysoký, dvoudílný přenosný posunovací žebř 10 m vysoký, v úhrnné ceně 6680 zl.

Sbor účastnil se po čas svého trvání 72 požárů.

Sbor hasičský ve Střebětíně.

Obec Střebětín čítá 43 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci této, která leží na rovině, jest hlavní živností rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1881. Jeho prvním zakladatelem byl Jos. Václav, tehdejší starosta obce. Životopis jeho jest neznám. V obecní radě byli pp.: Jan Daněk, Frant. Pospíšil, Petr Čech, Jan Novák a Fr. Novák, rolníci. Že byli všichni sboru hasičskému příznivi, dokázali podporou svojí.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. Václav, náčelníkem Petr Čech, jednatelem Jan Novák. Sbor trvá 16 roků. Nyní jest předsedou Petr Čech, náčelníkem Jan Novák a jednatelem Josef Štulpa. Členy sboru jsou dnes následující pánové: Jos. Bezděk, horník, Fr. Kopecký, domkař, Vinc. Nečas, domkař, Petr Čech, rolník, Jos. Štulpa, Hynek Pukl, dělník, Jan Šmída, domkař, Ad. Daněk, syn rolníka, Jos. Palbucha, domkař, Al. Bezděk, tov. dělník, Ed. Mílek, dělník, Frant. Pospíšil, rolník, Frant. Lepka, poddůlní, Jan Novák, rolník, Jos. Pospíšil, rolnický syn, Petr Kolář, dělník, Fr. Novák, rolnický syn, Jos. Novák, rolníkův syn, Jos. Jachan, tkadlec, Jan Juchan, kovář, Jos. Bouchal, rolník, Jos. Hejř, rolník. (Jména oněch členů, kteří od založení sboru až po dnešní den jsou členy, jsou písmem ležatým tištěna.)

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, dále 1 vůz na nářadí, 1 berlovku, 1 skládací, 3 hákové a 3 střeškové žebře a bourací nářadí, vše v ceně 850 zl. Sbor účastnil se po celý čas svého trvání 35 požárů.

Sbor hasičský v Letovicích.

Obec Letovice, čítající 318 domů, z nichž většina kryta jest šindelem, rozložena jest v krajíně pahorkovité. Provozují se zde řemesla a továrnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1870. a prvními zakladateli jeho byli Jos. Vunder, obchodník (nyní v Praze), Fr. Závada, měšťan a rolník v Letovicích, *Občanská záložna a obec*. Starostou obce byl tehdy Hynek Háder, koželuh a měšťan, † 1896. Sbor byl poukázán ponějvíce sám na sebe a na obecnístvo. Prvním náčelníkem byl Jos. Vunder a jednatelem Fr. Závada.

Do roku 1882. nevedl sbor žádný seznam ani knihy, až r. 1882. založili knihu pp. Mořic Biach a Vil. Milim. Nynější náčelník a jednatel Vilém Milim, zámečnický, jest činným členem od r. 1872., náčelníkem 3 léta, od r. 1885. jednatelem pak a pokladníkem po celý čas 25ti roků. Pro věc hasičskou pracoval neupavně a účastnil se mnoha sjezdů, ponějvíce s Moř. Biachem, víceletým náčelníkem. Členové, kteří byli při založení sboru, nejsou již více v činnosti.

Sbor má 1 dvouproudni stříkačku s universálním povelzem, 1 dvoukolovou sundavací stříkačku, 1 čtyřkolovou stříkačku, 1 ruční stříkačku, 1 naviják na hadice, dostatečný počet žebřů atd. v ceně 2500 zl.

Sbor účastnil se po čas svého trvání 84 požárů a 2 povodní.

Sbor hasičský v Knihnicích.

V městečku Knihnici, čítající 174 domů, krytých většinou břidlicí, provozuje se polní hospodářství. Knihnice leží severně od Boskovic na rovině, zvané Malá Haná. Prvním zakladatelem dobrovolného sboru hasičského, který založen byl r. 1873., byl Jan Šefčík, obchodník a rolník zdejší. Starostou obce byl tehdy Jos. Geršl, rolník. V obecní radě byli pp. radní: Josef Hradský a Tom. Šefčík, rolníci. Představenstvo obce bylo příznivé založení spolku a podporovalo úsilovně snahy, k založení jeho účelci. Přičinilo se, by spolek vším potřebným nářadím na obecní náklad vyzbrojen byl. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. Hradský, č. 9, náčelníkem Jan Šefčík, č. 12, jednatelem Tom. Koutný, č. 114. Sbor trvá 24 roků.

Nyní jest předsedou T. *Koutný*, č. 114, jest též starostou obce; náčelníkem Jos. *Ševčík*, č. 14, rolník a člen obecního výboru; jednatelem Fr. *Zemánek*, podnikatel kamenných lomů a člen obecního výboru. Členy sboru jsou dnes pp.: Jos. *Ševčík*, Čeněk Rostomilý, Fr. Kopal, Jos. Filip, Val. Ševčík, Ant. Stříž, Jos. Lujka, Fr. Odehnal, rolníci; Fr. David, Jos. David, Fr. Ševčík, synové rolníků; Ant. Zemánek, Tom. Zemánek, Tom. Sedlák, Fr. Hrušák, kameničtí dělníci; Čeněk Sedlák, Jos. Jakubec, kováři; Frant. Pulec, Jos. Stříž, Tom. Ševčík, Frant. Prchal, domkáři; Jos. Prchal, Fr. Krenar, Fl. *Uhlíř*, Tom. Valenta, dělníci; Fr. Machát, krejčí; Dom. Alexa, hostinský; Tomáš Odehnal, V. Mencl, klempíři; Fr. Zemánek, podnikatel kamených lomů. (Jména členů, kteří jsou od založení sboru až po dnes členy, jsou ležatým písmem tištěna.)

Sbor má 1 starou stříkačku v ceně 400 zl. Sbor účastnil se po čas trvání svého 72 požárů.

Sbor hasičský v Protivanově.

Obec Protivanov má 169 domů, z nichž většina má krytbu měkkou. V obci provozuje se rolnictví a řemesla. Krajina je hornatá. Sbor dobrovolných hasičů v Protivanově byl založen r. 1885. p. Alex. *Luňáček*, náčelníkem, nyní statkářem v Hudišce, dále p. Jos. *Klímeckým*, jednatelem, nyní nadučitelem ve Vavřinci a Ondř. *Kovářem*, starostou.

Volby následovaly, jak udáno:

	Předseda:	Náčelník:	Podnáčelník I:	Podnáčelník II:
v r. 1885.	Ondřej Kovář	Alexandr Luňáček	Josef Klímecký	Vincenc Kadlec
» » 1886.	Ondřej Kovář	Alexandr Luňáček	Josef Klímecký	Vincenc Kadlec
» » 1887.	Jan Krátký	František Tříska	Vincenc Trunda	Josef Kolisek
» » 1888.	Jan Krátký	František Tříska	Vincenc Trunda	Josef Kolisek
» » 1889.	Jan Krátký	František Tříska	Jan Krátký	Jan Trunda
» » 1890.	Vincenc Kadlec	Alois Kopecký	Vincenc Pavlů	Jan Krátký
» » 1891.	Vincenc Kadlec	Alois Kopecký	Jan Trunda	František Havelka
» » 1892.	Vincenc Kadlec	Alois Kopecký	Jan Trunda	František Havelka
» » 1893.	Vincenc Kadlec	Josef Šichra	Jan Trunda	František Havelka
» » 1894.	Vincenc Kadlec	Josef Šichra	Jan Trunda	Josef Vyhybal
» » 1895.	Josef Luňáček	Josef Ševčík	Jan Trunda	Josef Vyhybal
» » 1896.	Josef Luňáček	Josef Ševčík	Vincenc Trunda	Josef Vyhybal
» » 1897.	Josef Luňáček	Josef Ševčík	Vincenc Trunda	František Havrda

Při založení sboru bylo 53 činných členů, kdežto r. 1897. má sbor 30 činných a 3 čestné členy. Členy jsou pp.: Jos. *Luňáček*, předseda, majitel realit a hostince, zároveň předseda hospodářského družstva, silničního výboru, kontribučního fondu, zdravotního obvodu atd.; Jan *Trunda*, místopředseda a starosta; Bedř. *Hořava*, jednatel a učitel; Bedř. *Kondelka*, pokladník a rolník; Jos. *Ševčík*, náčelník, obchodník a majitel hospodářství; Vinc. *Trunda*, I. podnáčelník a rolník; Fr. *Havrda*, II. podnáčelník a krejčí; Fr. *Kolář*, zbrojmistr a rolník; dále četařové: Vinc. Dvořák, krejčí, Vinc. Krátký, dělník, Al. Kolisek, krejčí, Josef Kolář, krejčí, Fr. Kopecký, ranhojič a kovář; pak pánové: Vinc. Kolář, I. trubač a krejčí, Frant. Marek, II. trubač a krejčí, Al. Kopecký, kovář, Jos. Pavlů, dělník, Frant. Kolář, krejčí, Vinc. Ondroušek, dělník, J. Trnečka, krejčí, V. Trnečka, krejčí, V. Trnečka, dělník, Jos. Cibulka, tkadlec, Mich. Ošlejsek, krejčí, Jos. Marek, tkadlec, Josef Nejedlý, stolař, Jos. Menšík, krejčí, T. Dvořáček, krejčí; Vinc. Sedlák, Jos. Kolisek, Fr. Konečný, Jos. Kolisek, Fr. Trunda, Fr. Ševčík, dělníci.

Založení sboru hodlal p. Ondř. Kovář, starosta, provést již v r. 1884., kdy i zápis členstva vykonán; jelikož ale kladeny mu byly překážky se strany sousedstva, usnula myšlenka tato. Až teprve p. Alex. Luňáček a p. Jos. Klímecký ve sdružení s p. Ondř. Kovářem se myšlenky této uchopili, sbor v r. 1885. založili a v činnost uvedli.

Vzhledem k jejich zásluhám, jež byly s velikými obtížemi spojeny, byli jakožto zakladatelé sboru jmenováni valnou hromadou roku 1895. čestnými členy a obdařeni diplomy pp. Alexandr Luňáček, statkář a Josef Klímecký, nadučitel; dále veledůstojný pan Jan Šafránek, farář, za své zásluhy a přízeň, proukazovanou sboru hasičskému při jeho oslavení 25letého kněžského jubilea v roku 1897.

Od založení sboru vytrvali doposud pp.: Vinc. Trunda, I. podvelitel, Fr. Havrda, II. podvelitel, Frant. Kopecký, ranhojič, Ant. Trnečka. Tito členové zastávali službu ve sboru svědomitě a o sbor co nejpečlivěji se starali, zvláště p. Vinc. Trunda, který zasluhuje pochvaly i odměny na každém místě, jelikož se vždy obětoval pro sbor jak prací tak i penězi; hrával též divadlo jen proto, by výtěžek připadl dobrovolnému sboru. Bohužel takových členů jest dnes velice málo.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku normální bez per se vším hasičským nářadím.

Sbor účastnil se za dobu svého trvání 23 požárů.

Při požárech přišli k úrazu: Jos. *Barák*, který utrpěl popáleniny na nohou a vyznamenal se, zachrániv domek; Vinc. *Sedlák*, při požáru ve Valchově, Frant. *Kolář* v Hartmanicích, Vinc. *Kolář*, trubač, Vinc. *Dvořák* četař, poranil si oko při požáru v Protivanově. Tito všichni přišli k úrazu poněkud z veliké snahy pomoci bližnímu.

S velikým nadšením a láskou k hasičstvu přistupovali členové při zakládání sboru a účastnili se disciplinárně a s ochotou všech cvičení, ale bohužel dlouho to netrvalo. Jakmile zakládající členové byli odešli za svým povoláním, tu začala činnost sboru ochabovati v pilnosti, mnozí vystupovali ze sboru a vše měnilo se každou chvíli; i obecní zastupitelstvo se mnoho o sbor nezajímalo a každý z majetníků a zvláště rolníků pokládal si za hanbu býti hasičem. U mnohých byla tobo příčinou ctižádost, že nebyli hned za funkcionáře voleni. Při pořádání nějaké zábavy, výletu, neb divadelního představení ve prospěch hasičského sboru, účastnil se vždy jeden neb nejvýše dva rolníci, ač u nás máme asi 35 rolníků; ostatní, poněkud domkaři a lid nemajetný, který nemůže ani svou rodinu vyživiti, zůstali co činní členové sboru věrni.

V r. 1894. byl uspořádán župní sjezd, o kterýž veliké zásluhy si získal velitel Jos. *Sichra*, vycvičením sboru. Roku 1895. byl zvolen náčelníkem Jos. *Ševčík*, který shledav, že sbor jest velice zanedbáván a že nemá mnoho potřebného náradí, bez kterého nelze se obejti, vynasnažoval se pořádati zábavy, výlety i divadelní představení, jen aby nějakých peněžitých prostředků získal, kterými by se toto potřebné náradí zakoupiti mohlo. V tom podporovali jej činností svojí mnozí členové sboru. Hasičské cvičiště, na kteréž nám dříve darováno vysokorodým panem hrabětem Alfonsem z Mennsdorff-Pouilly z Boskovic, přikoupili jsme 60 m hadic, 2 smolnice, 1 berlovku a 5 střešových žebříků. Kdyby i na dále byla panovala svornost ve sboru, zvláště ve výboje, brzy byl by si sbor svým přičiněním opatřil všechno to, co potřeboval. Sbor přímě nemá docela žádných, jen ty, jež zábavami získá; tyto jsou vždy navštěvovány jen třídou lepší a nejnižší; střední stav nikdy neprojeví takové ochoty, by sboru něčím přispěl. Nechci více vzpomínati všech překážek, s jakými jest sboru hasičskému pracovati.

Podpory za 12 roků uděleny byly úhrnem 1250 zl.

Tovární dobrovolný hasičský spolek firmy Mos. Löw-Beera ve Svitávce.

V roku 1878. zakoupila továrna od firmy B. F. Smekala v Čechách u Prostějova čtyřkolovou dvouproudou stříkačku, ku které firma Smekalova darovala čtyři výzbroje hasičské. Snahou tehdejšího strojmistra Fr. *Hanák*a se skutečně stalo, že zřízen byl hasičský sbor; a sice zřízen sbor o 12 členech z následujících pp.: velitel Fr. *Hanák*, podvelitel Jos. *Kupsa*, cvičitel Jos. *Němeček*, četaři Jan *Fojt* a Jan *Dostálek*; členové: Al. Horák, Ad. Kostík, Jan Vašík, Karel Doležal, Tom. Kozel, Fr. Langr, Karel Král.

Prvním velitelem byl nepřetržitě od r. 1878. až do své smrti dne 5. října 1896 Fr. *Hanák*, strojmistr. Dne 31. ledna 1897 zvolen byl při valné hromadě za předsedu p. Mořic *Baffmann* a velitelem p. Karel *Müller*, strojmistr, kteří do dnešního dne funkce svoje zastávají.

Při založení sboru bylo 12 členů, kdežto již roku 1881. se počet rozmnožil na 32 členů; napotom v r. 1884. sesílil na 40 členů, kterýžto počet udržel se do dnešního dne. Od založení sboru až po dnešní den jsou členy pp. Jos. *Kupsa*, podvelitel a Jan *Fojt*, cvičitel. Sbor cvičil tehdy Josef *Němeček* z Lysic, zámečník v továrně. Členové dle zaměstnání jsou vesměs tovární dělníci. Co se týče životopisu nemůže sbor stručné vysvětlení podati, jen to podotýká, že velitel Fr. *Hanák* o sbor velice pečoval, by zmohutněl a se vzdělal, což zasluhuje nehynoucí pochvaly. Co se týče podpory, dlužno podotknouti, že sbor neobdržel docela žádné, jelikož firma Mos. Löw-Beer všechny výlohy nese sama.

Sbor účinkoval při 29. požárech, a sice při 19. místních a 10 v okolí; zvláštní pochvaly obdržel při požárech: v Mlatkově od obecního představenstva r. 1893., dále dne 26. července 1894 u obchodníka Fr. Pokorného a dne 20. srpna 1894 u Fr. Poka, stoláře ve Svitávce.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou, soustavy Smekalovy (boty průměr 160 mm) a 400 m hadic.

Sbor hasičský v Sudicích.

Obec Sudice čítá 82 domů s krytou z polovice křídlicovou a z polovice břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví. Nejbližší okolí jest rovina, vzdálenější pahorkatina. Dobrovolný has. sbor založen byl roku 1887. Prvním zakladatelem sboru byl obecní výbor v čele s p. starostou Františkem *Bohúčkem*, rolníkem, narozeným r. 1852. V obecním představenstvu byli pp. Fabian *Košoušek*, rolník č. 5. a Tomáš *Kotrhouz*, rolník č. 4. Všichni tito byli sboru has. příznivci, což dokázali tím, že podporovali sbor hmotně i mravně.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Bohářek*, rolník č. 40, náčelníkem Jakub *Vystavěl*, rolník č. 41, jednatelem Fabian *Bohářek*, rolník č. 30. Téhož času byli členy: Josef Bohářek č. 1, Tom. Bohářek č. 2, Fr. Korec č. 10., Matouš Špidla, Tom. Příbyl, Jos. Novák, Jos. Bohářek č. 24, Jan Veverka, Ant. Svoboda, Fr. Příbyl, Jiří Trnka, Tom. Příbyl, č. 38., Josef Šméral, Fr. Bohářek č. 40., Jakub Vystavěl, Frant. Hronek, Josef Klapuš, Tom. Bohářek, Tom. Kouřil, Tom. Janoušek, Tom. Špidlík, Fr. Kořálek, Fab. Šperka, Josef Bohářek č. 78., Fr. Kotrbouz, Fr. Klapuš, Augustin Příbyl, Jakub Špidlík, Fr. Bárta, Fr. Staněk, Fr. Špidlík, Josef Kolář, St. Pálka, Karel z Krémařů.

Sbor trvá 10 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou Vincenc *Kořista*, nadučitel, narozen r. 1859 v Pavlovicích u Jimřamova. Byl zakladatelem a prvním náčelníkem dobrov. has. sboru v Osové Bytšce, pak cvičitelem a druhým náčelníkem dobrov. has. sboru v Letovicích. Nyní jest členem župního výboru a přehlížeitelem storiš. Náčelníkem a jednatelem Frant. *Pinkas*, učitel, narozen r. 1869 v Dol. Rovni u Holic v Čechách. Členy sboru jsou: (jména oněch, jež od počátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem lžatým): Fr. Augusta, Fr. Bohářek, Josef Honzík, Ludvík Klapuš, Josef *Kolář*, Tom. Kolář, Fab. Kotrbouz, Fr. Kroužilek, Frant. Lepka, Josef Mílek, Josef *Novák*, Ant. Pavlík, Fr. Pinkas, Ant. Polák, Tom. *Příbyl* č. 18., Tom. Příbyl č. 67., Frant. Příbyl, Fr. Přichystal, Ant. Samek, Fr. Šperka, Fab. Šperka, Josef Šperka čís. 51, Josef Šperka čís. 66., Tom. Šperka, Josef Špidlík, Tom. *Špidlík*, Štěpán Špidlík, Jiří *Trnka*, Ludvík Trnka, Fr. Uhlíček, Josef Veverka — Tučně tištěni byli vyznamenáni r. 1897 bronzovými medailemi.

Sbor má dvouproudni stříkačku nejnovější soustavy, zakoupenou r. 1895 od firmy R. A. Smekal v Čechách u Prostějova, se 130 m. hadic, dvoukolový naviják trojdílný žebř operací, trojdílný střechový žebř nastavovací, tři žebře střechové s hroty a jeden hákový, šest košů na vodu; obec má stříkačku starší soustavy; celý inventář v ceně 1150.

Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 33 požárů.

Sbor hasičský ve Vanovicích.

Obec Vanovice leží na rovině a čítá 131 domů s krytou po většině tvrdou; v obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný has. sbor založen r. 1872. Zakladatelem sboru byl dp. Vilém *Kuhn*, evang. farář, Fr. *Břenek*, nadučitel a Eman. *Dvořáček*, rolník a starosta obce.

Prvním předsedou ve sboru byl Vilém *Kuhn*, evang. farář, náčelníkem Frant. *Buryška*, Téhož času bylo 36 členů. Sbor trvá 25 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou Emanuel *Dvořáček*, rolník, náčelníkem Jos. *Chalupa*, dráb, jednatelem Jar. *Vlk*, zahradník. Dnes má sbor 38 členů. Od počátku až po dnes vytrvali: Tomáš Čejka, Josef Náhlík, Fr. Přichystal, Josef Novák, Frant. Buryška, Eduard Buryška. Dle zaměstnání je 8 rolníků, 16 řemeslníků, 2 živnostníci, 7 dělníků a 5 čeledínů. Nejzasloužilejší o sbor jest Tomáš *Čejka*, výmělník; byl již od roku 1849, kdy obec koupila stříkačku, neunavným jejím velitelem a ošetřovatelem. Když pak r. 1872 zřízen has. sbor, byl zvolen za velitele u stříkačky a dosud je činným členem sboru. Po něm Fr. *Břenek*, nadučitel, který přes 20 roků co předseda vždy o blaho a rozkvět sboru se staral.

Sbor má 1 dvoukolovou a 1 starou vozovou stříkačku jednoproudni, 2 lejtý a 1 dopravní vůz; vše v ceně 750 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 47 požárů.

Sbor hasičský v Kochově založený roku 1885. není ve svazku.

Sbor hasičský v Paměticích.

Obec Pamětice má 45 domů. Has. sbor založen r. 1888. obecním výborem. Prvním předsedou byl Josef *Kohoutek*, náčelníkem Frant. *Vondál*, rolník, I. podn. Fr. Palčík, II. podn. Fr. Pačinek, Fr. Vondál č. 39. pokladníkem, Jan *Matoušek*, nadučitel z Vísek, jednatelem. Následujícího roku zvoleni: Josef Kohoutek předsedou, Fr. Vondál, rolník č. 21, velitelem, Fr. Pačinek I. podvelitelem, Fr. Pospíšil II. podvel. Fr. Vondál pokladníkem a Alois Janíček jednatelem. Titěž zvoleni každoročně až do r. 1892. Roku 1893 zvolen předsedou Josef Kohoutek, náčelníkem Fr. Vondál čís. 21, I. podn. Fr. Pačinek, II. podn. Fr. Pospíšil, pokladníkem Fr. Čermák č. 1., jednatelem Alois Janíček. Titěž zvoleni každoročně až do r. 1895. Roku 1896 zvoleni: Fr. Palčík předsedou, Alois Janíček velitelem, Fr. Čermák č. 1. I. podv., Fr. Pospíšil II. podv., Josef Bohátec č. 25., pokladníkem. Fab. Chlup. Roku 1897 zvoleni: Fr. Palčík předsedou, Josef Bohátec náčelníkem, I. podn. Fr. Pospíšil, II. podn. Josef Vondál č. 34., pokladníkem Josef Vondál č. 28., jednatelem Alois Kohoutek.

Na počátku bylo 27 činných členů a 14 přispívajících. Teď jest 26 činných členů a 14 přispívajících. Od založení sboru vytrvali: Josef Příkrý, Josef Vondál č. 34, Josef Vondál čís. 28., Jan Hrdý, Josef Růžička, Josef Zvejška, Fr. Růžička, Fr. Vondál, Fabian Chlup, Josef Bohátec. Sbor vycvičil první náčelník Fr. Vondál č. 21. Dle zaměstnání jest členy 7 rolníků, 3 tesaři, 3 zedníci

Největším příznivcem sboru byla obec. Největší zásluhy o něj mají I. náčelník Fr. Vondál, rolník, předseda Josef Kohoutek a výbor sboru, kteří nikdy si neobtěžovali v zájmu sboru obětovati síly své a jich přičiněním jedině sbor vytrval a ač v malé a chudé obci, přece postaven na úroveň sborů okolních.

Sbor dostal celkem 450 zl. podpory a od Jeho Veličenstva 50 zl. Inventář sboru skládá se z 1 čtyřkolové jednoproudni stříkačky s příslušenstvím a z výbroje mužstva.

Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 33 požárů.

Sbor hasičský ve Žďárné.

Obec Žďárná čítá 122 domů s převládající krytbou doškovou a rozkládá se na hornatině obklopené lesy; v obci provozuje se tovární krejčovství a obuvnictví a výroba dřevěných šponů. Dobrovolný sbor has. založen r. 1891. Prvním zakladatelem sboru byla obec *Žďárná*, majíc v čele pana Tomáše Marka, obuvníka, bytem v Boskovicích, který nejvíce se přimlouval a působil, by zde dobrovolná jednota založena byla. Téhož času jmenovaný byl předsedou živnostenského spolčenstva v Boskovicích. Téhož času byl starostou obce Ant. *Paděra*, rolník č. 2 ve Žďárné.

V obecním představenstvu byli pp.: Ant. Paděra, rolník a starosta, Josef Zahájka, lesmistr, I. radní, Josef Záček čis. 46., II. radní, Josef Přikryl, rolník, Frant. Hanuš, nadučitel, Alois Veselý, učitel, Fr. Záček, rolník, Josef Záček, rolník č. 43., Frant. Staněk, šponář, členové obecního výboru. Tito všichni byli sboru has. příznivci, což dokázali tím, že svolili, by obec nákladem svým sbor z počátku vyzbrojila.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Záček*, rolník, náčelníkem Frant. *Staněk*, výrob. tel šponu, jednatelem Fr. *Marek*, stolář. Sbor trvá 7 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou a náčelníkem Josef *Záček*, rolník, jenž jest povolán svého hojení, což je vylét z toho, že zvolen také za náčelníka. Jednatelem jest Frant. *Marek*, stolář, který působí znamenitě na sbor, neboť úřad svůj zastává s malou odchylkou od založení sboru.

Dnes jsou členy sboru: (Jména oněch, jež od počátku až po dnes jsou členy sboru, jsou tištěna písmem ležatým.) Josef *Záček*, rolník, Josef Přikryl, rolník, Ant. *Paděra*, rolník, Fr. *Marek*, stolář, Josef *Záček*, krejčel, Frant. Barák, rolník, Jan Přikryl, rolník, Edmund Murek, stolář, Čeněk *Růžička*, obuvník, Frant. *Nedělik*, dělník, Čeněk Marek, dělník, Frant. Přikryl, obuvník, Antonín Marek, stolář, Frant. *Staněk*, krejčel, Josef Hémr, dělník, Frant. *Staněk*, kolář, Fr. Sychra, krejčel, Josef *Sychra*, krejčel, Jan *Přikryl*, krejčel, Alois *Hloušek*, krejčel, Václav Staněk, krejčel, Ant. Hěna, obuvník, Frant. *Záček*, rolník, Josef Fabianek, krejčel, Alois Klíč, krejčel, Josef *Paděra*, krejčel, Jan *Barák*, dělník, Josef Jelínek, pekař.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku soustavy R. A. Smekal v Čechách u Olomouce a tři berlovky od téže firmy se 140 m. hadic výpustných v ceně 800 zl. 68 kr.

Sbor po celý čas trvání svého účastnil se osmi požárů.

Sbor hasičský v Bukové.

Obec Buková čítá 101 dům s převládající krytbou dochovou. Obyvatelstvo její zabývá se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá. Dobrovolný has. sbor založen byl roku 1891. Prvním zakladatelem sboru byl Tomáš *Kolář*, rolník.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Kolář* a náčelníkem Tomáš *Kolář*. Při založení sboru bylo 26 členů, které vycvičil Tomáš Kolář.

Sbor trvá 7 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou Fr. *Slepánek* a náčelníkem Tom. *Kolář*, jenž je náčelníkem od počátku. Nyní čítá sbor 26 členů. O založení vytrvali: Kolář Tomáš, Kovář Josef, Marek Jan, Marek Josef, Marek Antonín, Slepánek Josef, Sekanina Vincenc, Otruba Vincenc, Slepánek Alois, Koudelka Vincenc, Oslejšek Vincenc Koudelka Frant., Koudelka Frant. Dle zaměstnání je 5 rolníků, 1 živnostník a 20 dělníků.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 80 m. hadic a 5 žebřů.

Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 7 požárů.

Sbor hasičský ve Svitávce.

Místys Svitávka, čítající 163 domů s krytbou po většině tvrdou, leží na rovině. Tamní obyvatelstvo živí se rolnictvím a řemeslem; většina pracuje v továrně na sukna. Dobrovolný has. sbor založen byl roku 1886 a prvními zakladateli jeho byli Josef *Křípský*, Vojtěch *Šoch*, Josef *Masal*, Fr. *Kříž*, rolníci; Emil *Roth*, učitel. Téhož času byl starostou obce Jan *Šmída*, rolník.

V obecním představenstvu byli pp.: Vojtěch Šoch, rolník, Jan Šochovský, radní, Antonín Okáč a Josef Šoch, výboři. Obec Svitávka darovala sboru stříkačku s příslušenstvím v ceně 714 zl. Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl až do r. 1893, kdy zemřel, Vojtěch Šoch, rolník. Na počátku bylo členů 30. Sbor vycvičil Emil Roth, učitel (lezce) a Vojtěch Šoch, rolník (stříkačnický).

Sbor trvá 12 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou a náčelníkem Josef Křípský, rolník. Sbor čítá 32 členů. Dle zaměstnání je 1 učitel, 7 rolníků, 7 živnostníků, 16 dělníků a 1 strážník. Od založení sboru vytrvali: Křípský Josef, Staněk Fr., Buršík Jan, rolníci; Kupsa Jakub, obuvník; Bílek Ant., sedlák; Kříž Jan, obecní strážník; Málek Jan a Čmel Frant., domkaři; Sedlák Josef, nájemce usedlosti; Kopecký Ant., obchodník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s 200 m hadic v ceně 714 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 33 požárů.

Sbor hasičský v Újezdě u Boskovic.

Obec Újezd u Boskovic leží na lesnaté pahorkatině a čítá 97 domů s převládající krytbou křídlicovou; obyvatelstvo zabývá se ponejvíce polním hospodářstvím. Dobrovolný has. sbor založen byl r. 1892. Prvním zakladatelem sboru byl Vítěk Em., učitel, absolvent techniky, narozen v Polné. Téhož času byl starostou obce Barák Jan, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Králík Michal, rolník, Včelař Jan, rolník, Malach Josef, rolník, Vítěk Eman. učitel, Badal Frant., domkař. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť hmotně i duševně spolek podporovali. Vystavěli sboru cvičiště a zakoupili výzbroj pro mužstvo.

Prvním předsedou ve sboru byl Barák Jan, rolník, náčelníkem Vítěk Emanuel, učitel a jednatelem Hrouza Josef, rolník. Téhož času byli členy: Újeský Jan, mistr obuvnický, Tomáš Barák, domkař, Josef Štěrba, rolník, Bart. Malach, domkař, Josef Kalík, rolník, J. Kobza, hostinský Dom. Vévoda, kovář, Fr. Boháček, zedník, J. Janík, zedník, P. Fabianek, tesař, Cyrill Vévoda, obch. J. Horák, zedník, Frant. Sehnal, tesař, T. Fabianek, rolník, A. Malach, domkař, Jan Štěrba, zedník, J. Odehnal, tesař, J. Barák, krejčí, Jan Chlup, nádeník, Fr. Odehnal, tesař, Fr. Malch, nádeník, A. Kalík, domkař, Jan Včelař, tesař, J. Hrouza, rolník, Jan Veselý, Fr. Včelař, tesař, Jan Včelař, hostinský.

Sbor trvá 5 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou Fabiánek Tomáš, rolník, nar. v Otínovsi r. 1863. Navštěvoval školu národní v Újezdě, od založení sboru je členem činným, od roku 1895 předsedou sboru. V r. 1894 zvolen obecním radním. Náčelníkem Újeský Jan, mistr obuvnický, narozen v Újezdě r. 1842. Navštěvoval školu národní v Újezdě, po vyučení se řemeslu pracoval na různých místech na Moravě, r. 1867 stal se mistrem obuvnickým, činným členem jest od založení sboru a od r. 1893 náčelníkem. R. 1894 zvolen do výboru obecního. Jednatelem Petrá Josef, uč., nar. r. 1863 v Sašovicích. Národní školu navštěvoval v Želetavě, vyšší reálku v Telči, IV. ročník učitelského ústavu v Brně. Byl prvním jednatelem has. sboru v Bedřichově a od r. 1895 jednatelem has. sboru v Újezdě jako správce školy.

Dnes jsou členy sboru: (jména oněch, jež od začátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým.) Fabiánek T., rolník, Chlup Josef, nádeník, Barák J., krejčí, Kalík Petr, nádeník, Vévoda Vincenc, kovář, Dobrovolný Jan, zedník, Štěrba Fr., rolník, Janík Jan, zedník, Včelař Jan, hostinský, Michal Janík, čeledín, Král Fr., zedník, Malach Fr., nádeník, Horák Frant., zedník, Chlup Jan, nádeník, Vévodu Dominik, kovář, Sehnal Josef, zedník, Újeský Jan, obuvník, Hrouza Petr, krejčovský pomocník, Badal Josef, tesař, Kalík Ant., tesař, Dobrovolný Jos., zedník, Vévoda Cyrill obch., Hrouza Josef, rolník, Šesták Fr., zedník, Včelař Frant., tesař, Fabianek Petr, tesař, Štěrba Josef, rolník, Král Josef, rolník, Hrouza Jan, rolník, Odehnal Josef, domkař, Újeský Jan, obuvnický pomocník.

Sbor má dvou- a čtyřkolovou stříkačku v ceně 1300 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 6 požárů.

Sbor hasičský ve Valchově.

Obec Valchov, čítající 52 domů, s krytbou většinou měkkou, leží v údolí, okolo jsou kopce a provozuje se zde rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894. Prvními zakladateli sboru byli Josef Dokoupil, Václav Langr a Ant. Ryšavý. Obecní výbor opatřil sboru stříkačku a vystavil skladiště. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. Dokoupil, náčelníkem a jednatelem Ant. Ryšavý, učitel. Při založení bylo 23 členů. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou opět Jos. Dokoupil a náčelníkem i jednatelem Ant. Ryšavý, učitel, který sbor též vycvičil. Členů má sbor nyní 20. Od založení až po dnes jsou členy sboru: Jan Barák, Jos. Dokoupil, Vinc. Chlup, Tom. Kejduš, Fr. Kočvara, Karel Langr, Václ. Langr, Vinc. Menšík, Vinc. Menšík č. 18., Jos. Musil, Klím. Oujeský, Petr Oujeský st., Petr Oujeský ml., Frant.

Pavlů, Ant. Ryšavý, Vinc. Sedlák, Fr. Svěrák. Dle zaměstnání jsou: 1 učitel, 7 rolníků, 9 řemeslníků, 3 domkáři (dělníci).

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic s normálním šroubením v ceně 986 zl.

Sbor po dobu svého trvání účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Benešově s kolonií Pavlovem.

Obec Benešov čítá 112, kolonie Pavlov 36 domů, s převládající krytbou měkkou. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a zakladateli jeho byli Jos. *Kašpar*, nadučitel, Ant. *Henek*, hostinský a Tom. *Valenta*, stolář. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Kašpar*, nadučitel, náčelníkem Ant. *Henek*, hostinský. Při založení sboru bylo 33 členů. Dnes jsou funkcionáři sboru ti sami pánové, kteří při ustavení sboru zvoleni byli. Nyní čítá sbor 32 členů. Dle zaměstnání jsou členy: 4 rolníci, 2 živnostníci, 19 krejčích, 3 tkalci, 3 pokrývači a 1 stolář. Od založení až po dnes vytrvali: Fr. Grenar, Jak. Hartl, Ant. Henek, Jos. Kejík, Cyr. Klíč, Jan Klíč, Ant. Konečný, Fr. Konečný, Fr. Kolář, Jan Kopecký, Jos. Kovář, Frant. Kučera, Fr. Minx, Jos. Minx, Jos. Minx z Pavlova, Leop. Minx, Václ. Minx, Fr. Pitner, Fr. Richter, Fr. Ruznar, Fr. Sedláček, Ant. Švancara, Vinc. Švancara, Tom. Valenta, Fr. Zemánek.

Sbor má čtyřkolovou normální stříkačku. Sbor účastnil se po čas trvání svého 7 požárů.

Sbor hasičský v Oboře.

Obec Obořa čítá 56 domů, s krytbou většinou měkkou a leží na pahorkatině; tamní obyvatelstvo žije se ponejvíce rolnictvím. Dobrovolný hasičský sbor byl založen r. 1894. Založilo jej *obecní zastupitelstvo*. Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Kovář*, rolník č. 21., náčelníkem Jan *Havíř*, syn rolníka č. 22. Sbor, který trvá 4 roky, měl na počátku 25 členů.

Nyní jest předsedou Jan *Kovář*, rolník č. 21., náčelníkem Jan *Havíř*, rolník č. 22 a jednatelem L. *Holý*. Sbor čítá nyní 23 členů, jimiž jsou od počátku. Dle zaměstnání jest 7 rolníků, 2 živnostníci, 14 dělníků.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a 140 m hadic, vše v ceně 700 zl. Sbor účastnil se po čas trvání svého 8 požárů.

Sbor hasičský v Šebetově.

Obec Šebetov má 108 domů, s převládající krytbou křídlicovou. Hlavní živností v obci této je rolnictví. V okolí obce jsou též lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. od *představenstva obce*, v jehož čele byl tehdy starosta p. Tom. *Valenta*, rolník. V obecní radě byli pp.: Cyrill Říha a Jos. Kavan, rolníci; dále Jos. Veselý, Jos. Valenta, Jos. Valenta, Al. Pospíšil, Jan Sedlák. Tito všichni hasičský spolek podporovali. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Kavan*, náčelníkem Al. *Pospíšil* a jednatelem Fr. *Jurník*, učitel. Sbor, jehož nynějším předsedou jest Cyrill *Říha*, rolník, náčelníkem Al. *Pospíšil*, rolník a jednatelem Fr. *Jurník*, učitel, trvá 3 roky. Ve sboru jsou dnes členy: Jan Sedlák, Jos. Valenta, Jos. Valenta, Vinc. Sklenář, Jos. Kolář, Frant. Roupá, Fr. Matoušek, Jos. Říha, Fr. Valenta, Jan Matoušek, Jos. Kavan, Rud. Dosedla, Fr. Horák, Vinc. Trávníček, Frant. Kavan, Al. Lízna, A. Procházka, Jos. Bílek, Jos. Veselý, Jos. Rosenberg, Ant. Kavan, Fr. Lujka, Fr. Jedlička, A. Kavan, Fr. Lujka.

Sbor má 1 stříkačku, 1 naviják, žebře: 1 dlouhý, 2 hákové a 2 krátké, v úhrnné ceně 1520 zl. 50 kr. Sbor účastnil se po čas svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský v Kořenci.

Obec Kořenec, ležící v horách mezi lesy, čítá 129 domů, krytých většinou doškem. Obyvatelstvo tamní žije se polním hospodářstvím a tkalcovstvím. Zakladateli dobrovolného hasičského sboru, který byl dne 8. září 1895 založen, byli pp. Jak. *Rosenbaum*, nadučitel, Fr. *Učeň* a Jos. *Popelář*, rolníci. Starostou obce byl tehdy p. Jos. *Zemánek*, rolník č. 26. V obecní radě byli pp.: Josef Zemánek, Jos. Popelář, Fr. Stříž, K. Zemánek, rolníci. Že byli sboru příznivci dokázali postavením skladiště a zřízením nádržek v potoku. Prvním předsedou ve sboru byl Ant. *Stříž*, náčelníkem Jak. *Rosenbaum* a jednatelem Fr. *Rosenbaum*. Členů čítal a dosud čítá sbor 32, z nichž 2 vystoupili nahrazení jsou 2 novými členy; dle zaměstnání jsou to rolníci, krejčí a tkalci. Sbor trvá

3 roky. Nyní jest předsedou Jos. *Zemánek*, rolník a starosta obce, náčelníkem Jak. *Rosenbaum*, nadučitel a jednatelem Fr. *Rosenbaum*, podučitel.

Členy sboru od založení až po dnes jsou: Jan Hložek, Jan Hlubinka, Ant. Klement, Ant. Klíž, Ant. Komárek, Jos. Komárek, Jos. Korčák, Jos. Látal, Fr. Pitner, Fr. a Jos. Popelát, Alois, Flor., Frant. a Jos. Přikrylové, Frant. a Jak. Rosenbaum. K Stříž, Fr. Ščudla, Jos. Švancara, Jan Trunda, Václav Tríska, František a Josef Učeň, Čeněk, Jan a Rudolf Veselý, František, Josef st. a Josef ml. Zemánek; nově přistouplí jsou: Alois a Josef Čada.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 700 zl. Sbor účastnil se po čas svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Lipové.

Obec Lipová, rozkládající se na hornatině, čítá 71 domů, které větším dílem kryty jsou dochem. Provozuje se zde polní hospodářství, tkalcovství a dřevařství. Dobrovolný hasičský sbor založen byl r. 1896. Zakladateli jeho byli: Jan *Kreisl*, nadučitel, Frant. *Havelka*, rolník č. 16 a starosta obce, Jos. *Havelka*, rolník čis. 28. V obecním představenstvu byli pp.: Jos. Havelka, rolník a radní, K. Kolář, rolník a radní, Václ. Marek, rolník, Jan Kreisl, nadučitel, Fr. Konečný, domkař, Jos. Liška, domkař, Fr. Barták, domkař, Fr. Halaš, domkař. Celý obecní výbor všemožně podporoval zřízení sboru poskytováním hmotných prostředků a úvěru. Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Kreisl*, nadučitel, náčelníkem Jos. *Havelka*, rolník a jednatelem Flor. *Dostál*, domkař. Pánové tito zastávají funkce svoje do dnešního dne. Sbor trvá 2 roky. Při svém založení čítal sbor 36 členů a dnes má jich 38. Dle zaměstnání jsou: 1 učitel, 3 rolníci, 7 domkařů, 11 řemeslníků a 16 dělníků.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku v ceně 750 zl. Sbor účastnil se po čas svého trvání svého 6 požárů.

Sbor hasičský v Okrouhlé.

Obec Okrouhlá s kolonií Melkovem má 102 čísla, jichž krytba většinou jest tvrdá. Rozložena jest na kopci. Hlavní živností jest rolnictví. Sbor, který ustaven byl r. 1896, založen byl *představenstvem obce* a Sim. *Karasem*, učitelem, který byl též jeho prvním předsedou; prvním náčelníkem byl Al. *Příkryl*, rolník. Sbor čítal na počátku 25 činných členů, kterýžto počet během jednoho roku vzrostl na 30 členů; z těchto povolání 3 k vojsku, tak že čítá nyní sbor 27 členů. Předsedou sboru jest nyní Jan *Horák*, rolník, náčelníkem Al. *Příkryl* a jednatelem Jos. *Švancara*. Dnes jsou členy sboru: 9 rolníků: Al. Příkryl, Jos. Švancara, Raf. Laštůvka, Fr. Konečný, Karel Tichý, Al. Pelíšek, Ant. Parolek, Ant. Parolek, Al. Horák; 9 krejčích: Al. Zavadil, Jan Příkryl, Vinc. Horák, Jan Čížek, Tom. Čížek, Cyrill Grenar, Fr. Polák, Fr. Lizna, Fr. Němec; 2 pokrývači: Rud. Rýdl a Tom. Pelíšek; 2 tesaři: Frant. a Jos. Pelíšek; obuvník Fr. Kejík, stolař Fr. Čapka; 3 dělníci: Fr. Čížek, Al. Zavadil a Ant. Štěpánek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic a 3 žebře v ceně 840 zl. Sbor účastnil se po čas svého trvání 5 požárů.

Soudní okres Blansko.

Sbor hasičský v Černé Hoře.

Obec Černá Hora, ležící na rovině, obklopené mírnými svahy lesy porostlými, čítá 198 domů, s převládající krytbou křídlicovou; obyvatelstvo žije se většinou polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1876. a zakladateli jeho byli pp. Ant. *Sáňka*, stolař, Jan *Kunz* a Fr. *Kanýs*. Starostou obce byl tehdy p. Ant. *Svoboda*, řezník. V obecní radě byli pp.: Ant. Sáňka, stolař, Karel Buchta, rolník, Jan Bureš, tabáčník, Fr. Macek, rolník, Jos. Pilňáček, řezník, Fr. Pilňáček, krejčí, Jos. Krejčí, sedlář, Fr. Bergr, hrnčíř, K. Svoboda, hrnčíř a A. Kupka, rolník. Z těch větších přízeň spolku projevovali p. Ant. Sáňka, jako první jeho předseda a p. Ant. Kupka, jako třetí předseda. Prvním předsedou ve sboru byl Ant. *Sáňka*, stolař a náčelníkem Jan *Kunz*, důchodní velkostatku. Sbor trvá 21 roků a jeho nynějším předsedou je Josef *Novák*, náčelníkem Fr. *Kanýs*, jehož životopis uveden jest v kronice župy, jednatelem Fr. *Kocvera*. Nyní jsou členy: 12 rolníků, 12 živnostníků a 18 dělníků. Od prvopočátku jsou členy pp. Fr. *Kanýs* a Jos. *Novák*.

Sbor má 2 stříkačky se ssacími stroji, strojní vůz, dvoukolový vůz na hadice, 4 hákové a 8 střežových žebřů, 1 rozdvój na hadice, v úhrnné ceně 1925 zl.

Sbor po čas trvání svého účastnil se 53 požárů a byl vyznamenán pochvalným uznáním od okr. hejtmanství při požáru ve Dlouhé Lhotě, dále od obecního zastupitelstva ve Žďáře, Dlouhé Lhotě (dvakrát), Rájci, Jestřebí, Horní Lhotě, Brtovi (dvakrát), Ráječku a Lysicích.

Sbor hasičský v Jedovnicích.

Městečko Jedovnice, rozloženo jsouc na vysoké rovině, čítá 215 domů, s převládající tvrdou krytbou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím a řemesly; značná část jeho zaměstnána jest též v hutích a dolech na rudu železnou. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1877. pp.: Em. *Ševčíkem*, obchodníkem a tehdejší starostou obce, Fr. *Grimem*, rolníkem a Jos. *Šebelou*, obchodníkem. V obecní radě byli pp.: Dom. Kocman, Fr. Grim, Jos. Kučera, Vinc. Dvořák, Petr Veselý, Jos. Formánek, Fr. Grim st., Ant. Tesák, Al. Pler, Ant. Písařík, Jos. Nezval a Mar. Švéda. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a větší část přistoupila za členy činné. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Šebela*, obchodník, náčelníkem Fr. *Grim*, rolník, jednatelem Em. *Ševčík*, obchodník. Sbor trvá 21 roků.

Nyní jest předsedou MUDr. Fr. *Polčák*, lékař, který jest v celém okolí nejlepším učitelem v pracích národních a podporuje sbor od více roků; při sboru secvičil sbor ochranný a napomáhá radou i penězi ku zdatu sboru kde může. Jemu k ruce jest velitel a jednatel sboru Jos. *Nezval*, obchodník. Setrvává-li sbor na dráze započaté, bude jistě patřiti mezi první na Moravě. Od počátku jsou ve sboru pp. Fr. *Šenk*, obecní sluha a Ed. *Šilingr*, podruh.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky, 16 žebřů, 2 lejtý, 4 koše, 150 m hadic, výzbroj pro 30 mužů, v úhrnné ceně 3000 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 41 požárů.

Sbor hasičský v Blánsku.

Městys Blánsko čítá 347 domů, s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se hlavně průmysl železářský a kamnářský. Městys leží na rovině, kdežto okolí jest lesnatá hornatina. Dobrovolný hasičský sbor byl založen roku 1882. na vyzvání obce Blánska. Co prozatímní výbor byli zvoleni pp.: za předsedu Karel *Ježek* ml., továrník, zapisovatelem Robert *Boháček*, úředník, Rich. *Mayer*, továrník, Václ. *Kadrnoška*, c. k. notář a Jan *Vohanka*, správce. Starostou obce byl p. Vinc. *Matuška*, majitel rolnické usedlosti v Blánsku. V obecní radě byli zastoupeni pp.: Ed. Sobotka, obchodník, Václ. Kadrnoška, c. k. notář, Arn. Dvořák, obchodník a Václ. Zelinka, hodinář. Tito všichni byli a mnozí z nich po dnešní den jsou sboru příznivci tím, že sbor jak hmotně tak i morálně podporovali a podporují. Prvním předsedou ve sboru byl Václ. *Kadrnoška*, c. k. notář, náčelníkem Karel *Mayer*, továrník, jednatelem Robert *Boháček*, úředník. Sbor trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou Ed. *Sobotka*, obchodník, náčelníkem Ad. *Oberhauer*, kominický mistr a jednatelem Čeněk *Havlík*, úředník u c. k. notáře p. R. Vodičky. Od založení sboru až po dnešní den jsou členy: S. Fišl, podnáčelník, Rich. Dvořáček, zbrojmistr, Fr. Ondráček, četař, Ed. Šindelář, trubač, Hugo Kučera, Jos. Meluzín.

Sbor má 1 hydrofor, 1 větší a 1 menší stříkačku a celkem asi 1400 m hadic, dále má žebře hákové bodací na střechy a 1 velký skládací, 1 vůz pro mužstvo a 1 lejtů na vodu, vše v úhrnné ceně asi 5000 zl. Sbor účastnil se až po dnešní dobu 44 požárů.

Sbor hasičský v Bořitově.

Obec Bořítov, čítající 156 domů, většinou s krytbou doškovou, leží na pahorkatině; tamní obyvatelstvo žije se ponejvíce rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1884. a jeho prvními zakladateli byli pp. Karel *Hamák*, tehdejší starosta obce a Jan *Konečný*, člen obecního výboru. V obecní radě byli pp.: Václ. Fojt, I. radní, Jos. Řehořek, II. radní, Fr. Odehnal, III. radní, vesměs rolníci. Tito podporovali sbor hmotně i mravně, též poskytnutím skladiště pro hasičské stroje a ochotným propůjčováním sálu v obecní radnici ku schůzím a školním cvičením sboru a hudby. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Sumbal*, učitel, náčelníkem G. *Ševčík*, stolař, jednatelem Ant. *Kupka*, rolník. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Kupka*, rolník, narozen r. 1848 v Bořítově, dlouholetý člen obecního představenstva, bývalý starosta obce, nyní člen obecního výboru, fidelel živnostenského spolku. Náčelníkem Gust. *Ševčík*, rolník a stolař, naroz. r. 1855. v Bořítově, studoval 3 reálky. bývalý poddůstojník, nyní starosta obce. Jednatelem jest Ant. *Kříž*, rolník. Ve sboru jsou dnes členy (jména těch, kteří od prvopočátku až po dnes jsou členy sboru, jsou ležatým písmem

tištěna): Ant. *Kupka*, rolník, Gust. *Ševčík*, stolař, Jan Odehnal, Rob. Sedlák, Fr. *Šváb*, Rudolf Šmerda, Fr. Kupsa, Jos. Odehnal, Jos. *Doležal*, Jan Hlavička, Ant. *Odehnal*, Ant. Odehnal, Josef Konečný, Václ. Konečný, Ant. *Kříž*, Jos. Přibil, Fr. Konečný, Jos. Konečný, Mat. *Janíček*, Cyrill *Plhoň*, Fr. Řehořek a Jos. Drábek, rolníci; Fr. *Krejčí*, hostinský a rolník, Jos. Gros, hostinský, Fr. *Hadra*, Vinc. Blažek a Jos. *Hamák*, krejčí; Jos. *Hadra*, cestář, Jos. *Šebek*, zámečník, Josef *Kříž*, kolář, Fr. *Doležal*, kameník, Ant. *Stejskal*, obuvník, Fr. *Dráždil* a Vinc. Kopřiva, kováři, Vinc. Veselý, Jak. Müller, Jan Odehnal, Jos. Rezníček a Ed. Müller, zedníci; Jan Šváb, stolař, Jan Plhoň, Karel Blažek a Fr. Lipovský, dělníci; Al. *Jeřábek*, tesař.

Sbor má 2 stříkačky vozové (nová konstrukce) a 1 hydrofor, v úhrnné ceně 1710 zl.
Sbor po dobu svého trvání účastnil se 41 požárů.

Sbor hasičský v Němčicích.

Obec Němčice, čítající 102 domy, s krytbou většinou měkkou, má 610 obyvatel, kteří žijí se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1886. Jeho prvními zakladateli byli pp. Fr. *Hýsek*, učitel, Vil. *Bláha*, hostinský, Karel *Cihlář*, řezník, Mat. *Hebelka* a Jan *Prokop*, rolníci. Prvním náčelníkem ve sboru byl Fr. *Hýsek*, učitel, který úřad tento do dnešního dne zastává. Sbor při založení čítal 33 činných členů; dnes jest jich 34, z nichž dle zaměstnání jsou: 1 učitel, 8 rolníků, 5 živnostníků, 20 domkářů a dělníků. Od založení vytrvalo 25 členů; z ostatních 4 se odstěhovali, 2 zemřeli a 2 vystoupili. Sbor, jež vycvičil Fr. Hýsek, trvá 11 roků a účastnil se za dobu tu 10 požárů, z nichž při 5 obdržel pochvalná uznání.

Sbor hasičský v Rudici.

Obec Rudice čítá 124 domovních čísel. Dobrovolný hasičský sbor byl r. 1887. pp. Jos. *Sedlákem*, Fr. *Taulcem* a Ant. *Buryškou* založen. Prvním předsedou byl p. Jos. *Sedlák*, který jím jest doposud. Náčelníkem až do konce r. 1887. byl p. Fr. *Taulc*. Na začátku r. 1888 byl za náčelníka zvolen p. Ant. *Buryška* a zůstal jím až do r. 1892., kdy zvolen p. Jan *Nejeschleb*, který byl náčelníkem až do r. 1895. Dne 1. ledna 1896 zvolen nynější náčelník p. A. *Nejeschleb*. Při svém založení čítal sbor 44 činných členů, kdežto nyní jest jen 34 členů. Od založení sboru vytrvali až do dnešního dne následující členové: Jos. Sedlák I., Ant. Nejeschleb, Fr. Nezval, Jan Nejeschleb, Cyr. Nezval, Frant. Valášek, Jos. Sedlák II., Fr. Šebela, Fr. Nejeschleb č. 38, Frant. Nejeschleb č. 29, Jos. Musil, Ant. Klíma č. 29, Ant. Klíma č. 68, Jos. Sehnal, Pavel Nejeschleb a Pavel Musil. Sbor vycvičil p. Ant. Buryška, bývalý zdejší učitel. Členové dle zaměstnání jsou 10 rolníků, 4 živnostníci, 13 řemeslníků a 7 dělníků.

O sbor zasloužil jest zdejší obecní zastupitelstvo s p. Jos. Sedlákem, starostou, v čele. Podpory obdržel sbor: od Mor.-slezské pojišťovny 15 zl., od banky Slavie 15 zl. a od Terstské pojišťovny 10 zl. Sbor náš účinkoval při 29 požárech a obdržel 3 poděkování, a sice: od obcí Kotvrdic a Kulčova a od okr. hejtmanství v Boskovicích.

Sbor hasičský v Olomučanech.

Obec Olomučany čítá 160 domů, po většině s krytbou křídlicovou. V obci je 8 rolníků továrna na hlíněné nádoby, nejpotřebnější řemeslníci a ostatní největší část obyvatelstva jsou dělníci, pracující v železárnách v Blansku a Adamově. Obec táhne žlabem, jímž protéká potok, spěchající do blízké Svitavy. Obec jest půl hodiny dlouhá osada. Na návrších jsou pole a za nimi lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887. a prvním zakladatelem sboru byl p. Karel *Thůma*, nadučitel, nar. r. 1857. v Boskovicích. Působil v Olomučanech od r. 1877. až do r. 1881. jako podučitel, pak 2 léta v Rešově, kde též sbor hasičský založil a od r. 1883. působí nepřetržitě až do dnes opět v Olomučanech. Starostou obce byl tehdy Frant. *Kyzlínek*, rolník č. 49. V obecní radě byli pp.: Jan Hrubý, I. radní a rolník, Ed. Kyzlínek, II. radní a rolník, Jan Kellner, III. radní a hostinský; výbori: Fr. Kyzlínek, rolník č. 43, Fr. Hušek, rolník, Filip Kadrman, hostinský, Tom. Řehořek, obchodník, Ig. Kyzlínek, rolník, Jan Drahovzal, účetní, Josef Formánek, slévač a Ferd. Prýma, slévač. Obec zakoupila z obecní pokladny stříkačku od Knausta z Vídně za 500 zl. a vystavěla skladiště pro nářadí hasičské. Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Thůma*, nadučitel, náčelníkem tentýž, později Filip *Kadrman*, jednatelem Engelbert *Plhal*, učitel. Při založení sboru byli členy (kromě těch, jež mezi nynějším členstvem ležatým písmem uvádíme): Englb. *Plhal*, Karel Kalvoda, Fr. Doleček, K. Matula, Jar. Kyzlínek, Jos. Straka, A. Šnoubel, Jos. Formánek, F. Badal, Ed. Kyzlínek, Jan Dosedla, Karel Dosedla, Ad. Kyzlínek, Jos. Havel, Jan Jašek, Bart. Klávora.

Sbor trvá 10 let. Nyní jest předsedou Karel *Thůma*, nadučitel (od počátku nepřetržitě), náčelníkem Fil. *Kadrman*, hostinský (takéž od počátku), naroz. roku 1847. v Babičích, oženil se r. 1872. do Olomučan, kde jest hostinským a snaživým rolníkem; jednatelem jest Frant. *Daněk*, obchodník, naroz. r. 1865., vyučil se slévačem, avšak r. 1893. zařídil sobě obchod se smíšeným zbožím a přičiňuje se při všech dobrých podnikcích. Členy sboru jsou dnes: Karel *Thůma*, nadučitel, Filip *Kadrman*, hostinský, Karel *Kadrman*, stolař, Ant. *Šváb*, hrnčič, Jos. *Šváb*, hrnčič, Václ. *Maixner*, rolník, Jan *Maixner*, slévač, Em. Syrový, rolník, Jos. *Toman*, dělník, K. *Čuma* st., kočí, K. *Cuma* ml., zámečník, Fr. Hušek, rolník, Jos. Růžicka, zámečník, Filip Hrubý, rolník, Jan Kolmačka, slévač, Jos. Ševčík, zámečník, Bart. *Klávora*, soustružník, Jan *Polák*, dělník, Karel *Příkryl*, krejčí, Jan Musil, krejčí, Rud. *Němec*, dělník, Ant. *Kyslík*, rolník, Jan Sedlák, obuvník, Fr. *Charvát*, obuvník, Ferd. *Rumler*, kolař, Fr. *Štěpánek*, stolař, Jos. Rumler, slévač, M. Prokop, slévač, Jan *Jašek*, kotlař a Jos. Klügel, stolař.

Sbor má 1 vozovou stříkačku čtyřkolovou od Knausta, průměr boty 9 cm a 1 vozovou stříkačku čtyřkolovou od Hillera, průměr boty 13 cm, v ceně 1400 zl.

Sbor účastnil se po čas trvání svého 9 požárů.

Sbor hasičský v Doubravici.

Obec Doubravice, rozkládající se na pahorkatině, čítá 166 domů, krytých většinou křídlicí. Obyvatelstvo tamní žije se rolnictvím. Dobrovolný hasičský sbor založen byl r. 1838. Jeho zakladatelem byl Jos. *Kočvara*, pekař, jenž narodil se 15. dubna 1856 v Doubravici, vyučil se řemeslu, pracoval ve Vídni, na to vřaděn do vojska, dosáhnul hodnosti poddůstojníka, načež zase pracoval v Praze, ve Vídni, v Budapešti. Na to zařídil si obchod v Doubravici a věnoval se télem i duší myšlénce hasičské. Dále s nemalou horlivostí pracovali na založení sboru Bedřich *Mičke* a Jan *Holík*. Starostou obce byl tehdy Fr. *Kunc*, rolník a v obecní radě zasedali: Frant. Tenora, barvíř, Jan Maňousek, rolník, Ant. Kouřil, rolník, Fr. Potůček, rolník, Rud. Řezníček, mlynář, Jak. Kunc, rolník, Ant. Okáč, rolník, Jos. Kunc, kolař, Jos. Šafránek, Fr. Kříž a Jan Podloučka, rolníci. Tito proukázali přízeň svou ku sboru tím, že podporovali podniky hasičské. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Kočvara*, náčelníkem Bedř. *Mičke*, hostinský, který vycvičil sbor dle návodu velmi dobře, jednatelem pak Jan *Holík*, který jako dobrý hudebník pořádal zábavy a divadla, čímž zjednal vydatné zřídlo pro pokladnu spolkovou a zároveň zpřijemňoval všem členům život spolkový. Při založení sboru přistoupili za členy, kromě oněch, jichž jména jsou mezi nynějším členstvem ležatým písmem uvedena: Bedř. *Mičke*, Jan *Holík*, A. Pokorný, kovář, Frant. *Kočvara*, Fr. Stloukal, R. Jeřábek, B. Strachon, J. Zezula, Fr. Pivoda, Fr. Mach, Kl. Kunc. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Potůček*, který od založení sboru vždy byl ve výboru a sbor všemožně podporoval, náčelníkem Josef *Kočvara*, jednatelem František *Okáč*, který naroz. 4. dubna 1872 v Doubravici, studoval v Brně, ustanoven učitelem v Ostrově a pak v Doubravici, jednatelem jest od r. 1895. Členy sboru jsou dnes: Jan a Václav *Šafránek*, J. *Stloukal*, Frant. *Kašpárek*, Al. *Lourenc*, J. *Štěrbáček*, Fr. *Strachon*, J. *Podloučka*, J. *Potůček*, Frant. *Žalový*, P. *Nesrovnal*, Fr. *Řezníček*, Fr. *Pisářík*, Ed. *Síůka*, Rob. *Štěpánek*, Fr. *Mrázek*, Dom. *Kříž*, J. *Opálka*, J. *Skřivan*, Ant. *Kuběna*, Ant. *Okáč*, J. Kuběna, Arn. *Okáč*, J. Kleveta, Fr. Svoboda, Ondřej a Tomáš Kocman, Fr. Mrázek, Fr. Veis, Fr. Zelený, Vinc. Kašpárek, Frant. Hruška, Jan Janíček, Al. Skřivan a Al. Dvořáček.

Sbor, který po čas činnosti své se 13 požárů účastnil, má jednu stříkačku, jeden hydrofor a hadík, vše v ceně 1750 zl.

Sbor hasičský v Ostrově.

Obec Ostrov má 189 domů. Dobrovolný sbor hasičský založen byl na památku čtyřicetiletého panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I. dne 3. května 1888 pp. učitel Josefem *Müllerem*, nyní nadučitelem ve Zďáře a Korneliem *Grimem*. Stanovy sboru schválil obecní výbor ve schůzi dne 3. června 1888. Schválení to podepsali: Jos. *Kakáč*, starosta, Jos. Kuchař, I. radní, Jan Kubeš, II. radní, Frant. Šebek, III. radní, Jan Vašíček a Jos. Pernica, členové výboru. Vysoké c. k. mor. místodržitelství schválilo stanovy tyto výnosem ze dne 5. září 1888. čís. 27491. Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Pernica*, rolník čís. 1., náměstkem jeho Jos. *Kakáč*, rolník čís. 106, jednatelem Jos. *Müller*, učitel, pokladníkem Jos. *Kuchař*, obchodník, náčelníkem Korn. *Grim*, učitel. Nyní jest předsedou Jos. *Kakáč*, rolník a starosta, naroz. r. 1850. v Ostrově, kdež i národní školu navštěvoval. Roku 1880. chodil v zimě jakožto muž 30letý opět do školy, aby se utvrdil ve vědomostech, hlavně v pravopisu a počtech, čehož nyní jako starosta obce potřebuje. Není sice činným členem pro tělesnou vadu, avšak mravně podporuje horlivě sbor, ana obec

na přimluvu jeho poskytl sboru přes 400 zl. podpory. Starostou obce je po 12 roků. Ve sboru byl po 6 roků místopředsedou, nyní je předsedou. — Náměstkem předsedovým a pokladníkem jest Kornelius *Grim*, učitel. Tento narodil se r. 1865. v Jedovnicích, kde navštěvoval i národní školu. Roku 1878.—80. studoval na c. k. českém vyšším gymnasiu, pak až do roku 1885. na c. k. české vyšší reálné škole v Brně. Roku 1885.—86. byl řádným posluchačem vysokých škol technických v Praze a v Brně. Když pak v tomto roce bylo se mu pro rodinné poměry studii vzdáti, vstoupil do hasičského sboru v Jedovnicích. Roku 1886.—87. ustanoven byl učitelem v Ostrově, odkud chodil dvakrát týdně k has. cvičením do Jedovnice. Roku 1888. byl jeho přičiněním založen has. sbor v Ostrově. Jakožto náčelník stál v čele sboru po 8 roků, až intrikami mimo sbor se vyskytnuvšími roztrpčen, vzdal se r. 1896 náčelnictví, ač zůstal na dále činným členem a cvičitelem. Nyní zastává funkci místopředsedy a pokladníka. Vyprosil a vybíhal sboru přes 1000 zl. podpor. Byl členem výboru XXI. župy a po vystoupení sboru Ostrovského z této župy a po připojení k župě IV. jest členem výboru této župy. — Jednatel jest Ant. *Pospišil*, učitel, náčelníkem Jos. *Pernica*, rolník č. 97.

Na počátku bylo 24 činných členů. Roku 1897. bylo 38 činných, 8 přispívajících a 2 čestní členové. Od založení sboru vytrvali: Kornelius *Grim*, učitel, Jos. *Kakáč*, obuvník, Aug. *Kučera*, obuvník, Jos. *Kučera*, rolník, Cyr. *Kolmačka*, dělník, Vinc. *Matuška*, kolář, Fr. *Pernica*, rolník, Jos. *Pernica*, rolník, Jos. *Pernica*, krejčí, Jan *Petlach*, dělník, Jan *Petlach*, obuvník, Jos. *Pěta*, obuvník, Jos. *Staněk*, dělník, Jos. *Šamalik*, rolník, Jos. *Zouhar*, dělník. Členové dle zaměstnání jsou 2 učitelé, 11 rolníků, 10 živnostníků, 6 domkářů a 9 dělníků. Sbor vycvičil K. *Grim*, učitel.

Dlužno též zmíniti se i o čestném členu sboru Ondř. *Richtrovi*, jenž nemalých zásluh získal si o sbor. Tento jsa nyní lesním správcem na odpočinku, narodil se r. 1818. v Grünsfeldu ve velkovévodství Badenském. Gymnasiální studia konal v Bischofsheimu a vstoupiv na universitu ve Würzburgu (Bavory), poslouchal tam národohospodářství a melioraci. Lesnickou školu vyšší absolvoval v Karlsruhe. Odtud vstoupil ve služby knížete Salma, stal se geometrem ve Sloupě, později v Ostrově. Od r. 1855. byl revírníkem, později správcem lesním tamtéž. Do sboru has. vstoupil hned z počátku, jakožto člen přispívající a jest jím dosud. Pro velké zásluhy hmotné i mravní jmenoval jej sbor čestným členem.

Sbor obdržel následující podpory: Sběrkou v obci 98 zl., od obce 448 zl., ze zemského fondu 350 zl., od pojišťoven 153 zl., od členů přispívajících 190 zl. 20 kr., od J. V. císaře a krále dne 20. června 1889 50 zl., celkem 1289 zl. 20 kr. Sbor účinkoval při 15 požárech. Při 11 konal svou povinnost zvláště účinně, ba při požárech v Ostrově bez rychlé pomoci byl by požár nabyl hrozných rozměrů.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku ssací na pérách, průměr bot 120 mm a obecní stříkačku čtyřkolovou, průměr bot 100 mm.

Sbor hasičský v Molenburku.

Obec Molenburk čítá 79 domů. Obyvatelstvo žije se rolnictvím a tkalcovstvím. Dobrovolný hasičský sbor byl založen r. 1892. pp. K. *Hudcem*, starostou a Frant. *Tenorou*, řídícím učitelem. Obec byla sboru příznivá, neboť darovala tomuto stříkačku v ceně 760 zl. Prvním náčelníkem ve sboru byl Fr. *Tenora*, řídící učitel (do r. 1896.). Sbor, který z počátku měl 29 členů, vycvičil Fr. *Tenora*. Nyní jest náčelníkem Jos. *Ševčík*, rolník. Nyní má sbor 27 členů, kteří dle zaměstnání jsou: 7 rolníků, 8 tkalců, 5 řemeslníků, 1 hostinský a 6 dělníků. Od založení po dnešní den vytrvali členové: Fr. *Kala*, Jos. *Ševčík*, Fr. *Ševčík*, Jos. *Škvařil*, Fr. *Paděra*, Meth. *Hudec*, Fr. *Sevčík*, Karel *Hudec*, Fr. *Škvařil*, Fr. *Jirušek*, Jan *Zouhar*, Jan *Kopka*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 berlovky, 123 m hadic, 1 posunovací žebří, v úhrnné ceně 800 zl. Sbor účastnil se 7 požárů. Podpor obdržel sbor: od zemského výboru 250 zl. a od Jeho Veličenstva 100 zl.

Sbor hasičský v Kulřově.

Obec Kulřov, čítající 112 domů, s krytou měkkou, má 600 obyvatelů, kteří žijí se tkalcovstvím a rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. Jeho zakladatelem byl *obecní úřad*. Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Švec* a náčelníkem Boh. *Ševčík*. Při založení bylo 35 členů. Nyní jest předsedou Jos. *Skácel*, náčelníkem Fr. *Hodaň*, jednatelem od r. 1894. Jan *Mrázek*, nadučitel. Členů jest nyní 24. Od založení sboru vytrvali: Fr. *Hodaň*, Jan *Celý*, Jan *Mrázek*, Fr. *Pernica*, Ig. *Šebela*, Fab. *Vladík*, Jos. *Kuběna*, Al. *Burda*, Fl. *Vágnér*, Fr. *Pich*. Dle zaměstnání jsou: 1 učitel, 3 rolníci a 20 tkalců. Sbor vycvičil, Boh. *Ševčík* a Fr. *Hodaň*.

Sbor, který má čtyřkolovou stříkačku bez pér v ceně 700 zl., účastnil se 22 požárů.

Sbor hasičský ve Žďáře.

Obec Žďár, ležící na kopci, má 84 domů s krytbou smíšenou; obyvatelstvo žije se rolnictvím a vápenictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894. Jeho zakladatelem bylo *představenstvo obce* a Jos. Müller, nadučitel. Starostou obce byl tehdy Jan Mikulášek, radními: I. Jos. Martinek a II. Fr. Martinek. Od obce obdržel sbor 76 zl. 25 kr. podpory. Prvním předsedou ve sboru byl Jan Mikulášek, starosta obce, náčelníkem Jos. Prokop, hostinský. Sbor měl na počátku 27 členů, které vycvičili jednotliví náčelníci: Jos. Prokop, Jos. Müller a Jos. Kakáč. Sbor trvá 4 roky a jeho předsedou jest nyní Jan Mikulášek, starosta obce, náčelníkem Josef Kakáč a jednatelem Jan Jedlička. Nyní čítá sbor 24 členů. Od založení sboru vytrvali: Al. Dvořáček, Fr. Dvořáček, Jak. Hasoň, Frant. Jellínek, Jos. Kakáč, Vojt. Kakáč, Jos. Koudelka, Jos. Müller, Al. Nedoma, Tom. Prokop, Tom. Souček, Jos. Starha, Jos. Straka, Ant. Ševčík, Frant. Ševčík, Ant. Toufar, Jan Trávníček. Dle zaměstnání jest 1 učitel, 9 rolníků, 4 živnostníci, 3 dělníci živnost., 7 dělníků továrních. Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku nového systému, 100 m hadic a 2 žebře, vše v úhrnné ceně 820 zl.

Sbor účastnil se po dnešní dobu 4 požárů. Obdržel pochvalu a poděkování z Němčic.

Sbor hasičský ve Sloupu.

Obec Sloup čítá 60 domů. Dobrov. sbor hasičský založen byl *obecním zastupitelstvem* r. 1895. V zřizujícím výboře byli: Jak. Podivínský, Karel Sieber a Karel Veselý. Po schválení stanov byl předsedou Jak. Podivínský, velitelem Ferd. Veselý. Sbor ten však následkem nedorozumění, vzniklým mezi obecním představenstvem a výborem spolkovým, se rozešel. Byl ale v týdně restituován zakročením obecního představenstva a zvolen předsedou Fr. Hlaváček, velitelem Al. Kučera, což dosud trvá. Jednatelem jest v čase novějším Karel Sieber. Z počátku bylo 31 členů, nyní jest jich 24, kteří do dnes vytrvali; ostatní jsou u vojska. Dle zaměstnání je 5 rolníků, 9 živnostníků a 17 dělníků.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku ssací na pérách, 110 mm průměru, 1 dvoukolovou ssací bez pér, sundávací 90 mm průměru, 160 m hadic, 1 lejt, vše v ceně 940 zl. Sbor účastnil se po dobu trvání svého 6 požárů.

Sbor hasičský v Petrovicích.

Obec Petrovice má 75 domů, s krytbou měkkou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí je pahorkatina. Dobrovolný hasičský sbor založen *obecním představenstvem* r. 1894. Prvním předsedou ve sboru byl Fr. Nečas, rolník, náčelníkem Jos. Mrázek, nadučitel, jednatelem Jan Novák, učitel, kteří funkce tyto do dnes zastávají. Při založení sboru bylo 36 členů. Nyní čítá sbor 35 členů. Od založení sboru až po dnes vytrvali: Jos., K., Mik. a Rud. Bezděk, Fr. Čech, B., Jos. a Pavel Dvořáček, Jan Jakubec, O. Klimeš, Jos. Kučera, rolník, Jos. Kučera, dělník, Josef Marek, Jos. Mikulášek, Ferd. Musil, Ferd., Karel a Frant. Nečas, Tom. Plich, Al. a Mat. Souček, Jan Svoboda, Ant. a Mart. Ševčík, Jos. Trávníček. Dle zaměstnání: 1 učitel, 11 rolníků, 7 živnostníků a 16 dělníků.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku normální, 1 lejt a 4 žebře. Sbor účastnil se 8 požárů.

Sbor hasičský ve Vavřinci.

Obec Vavřinec čítá 61 domů, s krytbou smíšenou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Okolí obce jest pahorkovitě. Dobrovolný sbor hasičský zřízen na vyzvání sl. c. k. okresního hejtmanství v Boskovicích od obce Vavřince přičiněním nadučitele Jos. Klimeckého. Starostou obce byl tehdy Jan Kakáč, rolník. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. Ševčík, rolník, náčelníkem Josef Klimecký, který však brzy odstoupil a zvolen Jos. Kakáč, hostinský. Na počátku bylo ve sboru 31 členů. Nyní jest předsedou Jos. Klimecký, který narodil se r. 1855. v Říkovicích, byl učitelem v Tučapech, pak 10 let v Protivanově, kdež byl náčelníkem sboru a pro své zásluhy jmenován čestným členem. Pak dostal se do Vavřince, kde rovněž horlivě o sbor se stará. — Náčelníkem a jednatelem jest nyní Vlad. Adamtšek, učitel.

Nyní má sbor 31 členů, z nichž dle zaměstnání jsou 2 učitelé, 7 rolníků, 5 živnostníků, 17 dělníků. Od počátku vytrvali: Jos. Klimecký, nadučitel; Fr. Hudec, Fr. Kala, Fr. Trávníček a Jos. Ševčík, rolníci; Jan Filouš, Bedř. Heilig a Jos. Kakáč, živnostníci; Jos. Dohnal, Jos. Nečas, Fr. Petlach, Ant. Kala, Fr. Kunz, Jos. Nečas a Fr. Trávníček, dělníci.

Sbor má 1 čtyřkolovou normální stříkačku s úplným příslušenstvím, pak dvoukolovou sundávací stříkačku 100 mm, 112 m a 63 m, vše v ceně 960 zl. — Sbor účastnil se 10 požárů. Při požáru v Suchdole r. 1894. nad ostatní vynikl svou statečností Jos. Ševčík, rolník, začež dostalo se mu od obce Suchdolu písemné pochvaly.

Sbor hasičský v Šošůvce.

Obec Šošůvka má 112 domů, s převládající měkkou krytbou. V obci provozuje se nejvíce polní hospodářství, pak je zde několik řemeslníků a několik dělníků v hutích. Poloha obce jest pahorkovitá a kamenitá. Dobrovolný sbor has., jehož zakladatelem bylo *obecní představenstvo*, založen byl roku 1895. Starostou obce byl tehdy In. Pernica, I. radním Jos. Mikulášek, rolník a II. radním Jan Hason, mistr stolářský. Tito prokázali sboru přízeň svou vybílením řádných mužů, by vstoupili do sboru hasičského a činnost hasičstva za nutnou pro obec uznávali. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. Mikulášek, náčelníkem Fr. Sedlák a jednatelem Fr. Krátký, rolníci. Sbor trvá 3 roky. Jeho nynějším předsedou jest Jan Hudec, náčelníkem Jos. Sedlák a jednatelem Fr. Krátký. Všichni tyto starali se všemožně o to, aby sbor byl dostatečně vycvičen a dle svých skrovných příspěvků aspoň nejnutnějším vyzbrojen.

Dnes jsou členy sboru: Fr. Sedlák, Jan Hudec, Jos. Sedlák, Jan Mikulášek, Fr. Vašíček, Fr. Krátký, Vinc. Sedlák, Jos. Krátký, Fr. Hason, Jos. Šamalík, Frant. Ševčík, Fr. Kala. Al. Krátký, Jos. Vašíček, rolníci; Vinc. Hudec, soustružník, K. Bužt, krejčí, Jos. Pernica, obuvník, St. Valtr, krejčí, Jan Šamalík, tkadlec, Al. Trojáček, bednař; K. Ševčík, Ant. Mysliveček, Frant. Krátký, Jos. Pernica, dělníci; Vinc. Dička, čeledín. (Jména těch, kteří od prvopočátku až po dnes jsou členy sboru, jsou písmem ležatým tištěna.)

Sbor, který účastnil se 5 požárů, má 1 stříkačku v ceně 600 zl.

Sbor hasičský ve Vilémovicích.

Obec Vilémovice založena byla ve XIII. století a čítá 87 domovních čísel. Poloha obce jest pahorkatinná. Živnosti jsou zde rolnictví a dělnictvo tovární. Sbor dobrovolných hasičů založen byl p. Frant. Zapletalem, nadučitelem, v r. 1895. a prvním předsedou byl bývalý starosta obce p. Jan Němec, rolník a po jeho smrti byl na místě tohoto v r. 1896.—97. za předsedu zvolen p. Ant. Trněný, rolník. Prvním náčelníkem byl a jest dosud p. Fr. Zapletal, nadučitel, rodák Protivanovský. Sbor měl při založení 30 členů, kteří dosud všichni ve sboru se nalézají. Sbor vycvičil náčelník p. Fr. Zapletal, nadučitel. Dle zaměstnání jsou členové: 13 rolníků, 2 živnostníci, 15 továrních dělníků.

O zřízení a udržení sboru, jakož i o jeho vycvičení největších zásluh si získal p. Frant. Zapletal, nadučitel, který narodil se 1. května 1850 v Protivanově, kdež po ukončení svých studií působil jako učitel, dále pak ve Velenově a konečně od r. 1876. působí jako nadučitel ve Vilémovicích. — Sbor obdržel od různých jednotlivců celkem 343 zl. podpory.

Sbor účinkoval celkem při 4 požárech, ale zvláště účinně při požáru »Skalského mlýna«, kdež moudrým řízením náčelníka p. Fr. Zapletala požár v půl hodině obmezen byl, ač čtyřkolová stříkačka přes taras k mlýnskému potoku přenesena býti musela na dosti nebezpečné místo k požáru. Sbor má čtyřkolovou stříkačku ssací na pérách průměr válců 120 mm, 160 m hadic, v úhrnné ceně 620 zl.

Sbor hasičský v Rájci.

Obec Rájec má 202 domy, s krytbou většinou tvrdou. Obyvatelstvo tamní živí se nejvíce rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1895. *obecním zastupitelstvem*, v jehož čele stál Ant. Kočvara, hostinský a řezník. V obecní radě byli Val. Rakovčík a Frant. Blažek. Ant. Kočvara měl velkou zásluhu o založení sboru a až dosud horlivě o něj pečuje. Jeho přičiněním byl sbor záhy opatřen vyzbrojen a potřebným náradím. Potřebné k tomu prostředky opatřiti bylo jeho starostí. On staral se za všechny. Výlohy, asi 600 zl. hradila obec. Prvním předsedou ve sboru byl Ant. Kočvara, náčelníkem Jan Rýdl, učitel. Tito zastávají funkce své dosud. Z počátku měl sbor 24 členů, z nichž 22 dosud jimi jsou; nově přistoupili 2 členové. Má tedy sbor opět 24 členů. Dle zaměstnání jsou: 1 učitel, 11 rolníků, 6 řemeslníků, 1 hostinský, 2 zelináři, 1 cestář a 2 dělníci.

Sbor, který účastnil se 4 požárů, má 1 čtyřkolovou stříkačku v ceně 800 zl.

Sbor hasičský ve Spěšově.

Obec Spěšov, ležící v údolí řeky Svitavy, čítá 64 domů, s převládající krytkou šindelovou. Provozuje se zde cihlářství a obyčejná venkovská řemesla. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1898. *obecním představenstvem*. Starostou obce toho času byl Jan *Krejčí*, rolník. V obecní radě byli pp. Ant. Horáček a Fr. Cihlář, rolníci, radními. Přiznání svou sboru prokázali poskytnutím příspěvků na pořízení hasičského nářadí z obecní pokladny, pak přistoupením ku sboru dlema za činné, dlema za přispívající členy. Prvním předsedou ve sboru jest Frant. *Cihlář* st., 59letý rolník, byl mnoho let obecním starostou a je dosud předsedou místní školní rady a chovu dobytka; náčelníkem jest Fr. *Cihlář* ml., 30letý rolník, voják, navštěvoval hosp. školu v Ivančicích; jednatelem Jos. *Krejčí*, 45letý mistr krejčovský a domkař ve Spěšově. Členové sboru jsou: Jos. Horáček, obchodník, Fr. Cihlář, rolník, Jos. Ondroušek, rolník, Fr. Papež, obuvník, Ant. Langer, tesař, Fr. Pavlík, rolník, Frant. Pokorný, zámečník, Jos. Komárek, slévač, M. Cihlář, rolník, Ant. Hemzal, zámečník, Ant. Pelikán, domkař, Jan Perout, rolník, Fr. Marek, rolník, Jan Krejčí, rolník, Frant. Pernica, rolník, Vlad. Nečas, kolář, Cyr. Škaroupka, pučíř, Aug. Ondra, zámečník, Jos. Kopecký, dělník, Jos. Pokoj, slévač, Ant. Pavlík, rolník, Ant. Pokoj, rolník, Ant. Brychta, zedník, Jos. Pavlík, rolník, Jos. Pokorný a Jos. Bedan, zámečníci.

Sbor má stříkačku s hadicemi a žebří v ceně 930 zl.

Soudní okres Kunštátský.

Sbor hasičský v Olešnici.

Obec Olešnice má 293 domů, jichž krytba jest většinou tvrdá. Obec leží v kotlině, v okolí jsou kopce. Provozuje se zde rolnictví, řemesla, obchod, jest zde mnoho tkalců. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1874. p. Fr. *Neumanem*, starostou Olešnickým a prvním jeho velitelem byl p. Vilém *Oderský*, měšťan zdejší. Velitelé sboru byli jak následuje:

roku 1874.—76.	pan Vilém Oderský,	roku 1887.	pan Rich. Weis,
» 1877.—79.	» Rud. Fröhlich,	» 1888.	» Jos. Tenygl,
» 1880.—83.	» Jan Bachman,	» 1889.—90.	» Jan Bachman,
» 1883.—84.	» Konrád Tůna,	» 1891.	» Vinc. Sperát,
» 1885.	» Jan Neuman,	» 1892.—93.	» Meth. Neuman,
» 1886.	» Jos. Tenygl,	od » 1894.	» Gust. Piskač.

Sbor čítal při jeho založení 98 členů, nyní má 53 členů činných a 36 členů, kteří pro stáří již členy činnými nejsou, ale dosud sbor radou podporují. Od založení sboru vytrvalo 42 členů, z nichž 6 jest dosud činný a sice: Gust. Piskač, Jan Vodička, Frant. Člupek, Jan, Novotný, Jan Šubert, Jos. Matuska. Dále pak pp.: Al. Matonoha, Fr. Procházka, Jos. Maršálek, Ant. Novotný, Jan Kubíček, Rud. Fröhlich, Jan Bachman, Lud. Fiala, Vinc. Sperát, K. Weiner, Vojt. Englhart, Jos. Weis, Jan Hylák, Albert Fiala, Jindř. Čapek, Jos. Vyšinka, Jan Haupt, Ben. Fiala, Fr. J. Fiala, Rud. Fischbek, Frant. Holz, Jan J. Piskač, Ant. Peterka, Jak. Skutecký, J. A. Šimek, Ant. Hamsík, Fr. Čuhel, dp. Ondř. Haas, Fr. Fiala, Jos. Dukát a Fr. Sperát.

Členové dle povolání jsou: 10 rolníků, 32 živnostníků, 32 dělníků, 11 obchodníků, 1 úředník a 3 z intelligence. Sbor vycvičil p. Hynek *Syrový* z Litomyšle.

Mezi příznivce sboru musíme v první řadě počítat i p. Fr. *Neumana* který byl po řadu let zdejší starostou. On to byl, který si v letech 1873.—74. vzal za úkol v Olešnici založit sbor hasičský a též co starosta jej nákladem obce vyzbrojil. Dále naše spanilomyslné dámy, které na podnět p. Kristiny *Šimkové* sboru zbudovaly skvostný prapor. V letech právě minulých dobyl si vším právem zásluh o sbor náš velitel p. Gust. *Piskač* a p. Vilém *Bálský* zakoupením nového hydroforu a zřízením podporovací pokladny pro sestárlé a schudlé členy našeho sboru. Obec Olešnická založila a vyzbrojila sbor hasičů na své útraty, pak kontribuční záložna zdejší poskytl značnou podporu, Občanská záložna podporuje sbor každoročně dle potřeby a též obecní představenstvo poskytuje každoročně značnější obnos na krytí výloh. Zemský výbor poskytl dosud 500 zl. podpory.

Sbor má 2 hydrofory soustavy nové a 2 stříkačky soustavy starší v ceně 2300 zl. Sbor účastnil se po dobu trvání svého 14 požárů.

Tělocvično-hasičská jednota „Sokol“ v Lysicích.

Obec Lysice má 270 domů. Sbor hasičský založen byl r. 1873., přetvořen jsa z jednoty sokolské přičiněním pp.: Jos. *Němečka*, Jana *Hřebíčka*, Ant. *Procházky*, J. *Zesuly*, J. *Adámka*, K. *Schustra* a Jana *Fausta*. Prvním předsedou byl p. Jan *Hřebíček* z Drnovic a prvním velitelem p. Jan *Zezula* z Lysic. Funkcionáři byli voleni jak následuje:

Roku	Předseda:	Náčelník:	Jednatel:
1873.	Jan Hřebíček	Jan Zezula	Karel Šustr
1874.	Frant. Hlaváček	Jos. Němeček	Ant. Procházka
1875.	Jos. Němeček	Jan Faust	Jindř. Cunt
1876.	Jos. Němeček	Jan Faust	Karel Strumhaus
1877.	Frant. Wšianský	Jan Faust	Jos. Dospíšil st.
1878.	Frant. Wšianský	Jos. Němeček	Jos. Dospíšil st.
1879.	Frant. Wšianský	Jak. Hlaváček	Ant. Macků
1880.	Karel Šustr	Jak. Hlaváček	Frant. Michele
1881.	Frant. Kulda	Jak. Hlaváček	Jan Zezula
1882.	Frant. Kulda	Jak. Hlaváček	Jos. Dospíšil st.
1883.	Frant. Hlaváček	Jan Faust	Jos. Dospíšil st.
1884.	Frant. Hlaváček	Ant. Macků	Jos. Dospíšil st.
1885.	Jan Faust	Jos. Němeček	Jos. Dospíšil st.
1886.	Jan Faust	Ant. Macků	Jos. Dospíšil st.
1887.	Frant. Michele	Jan Faust	Jos. Dospíšil st.
1888.	Frant. Michele	Jos. Němeček	Jan Jarůšek
1889.	Vinc. Marek	Frant. Michele	Jan Jarůšek
1890.	Vinc. Marek	Frant. Michele	Jan Jarůšek
1891.	Frant. Michele	Frant. Benelů	Jan Jarůšek
1892.	Frant. Michele	Frant. Benelů	Ant. Matl
1893.	Jos. Němeček	Frant. Benelů	Ant. Matl
1894.	Jos. Němeček	Jos. Jarůšek	Ant. Matl
1895.	Jos. Němeček	Jos. Jarůšek	Ant. Matl
1896.	Jos. Němeček	Ant. Macků	Frant. Ondroušek
1897.	Vinc. Marek	Ant. Macků	Jan Novotný

Členů bylo z počátku 44, dnešního dne 72 členů. Od počátku vytrvali co členové činní pp.: Jos. Němeček, Ant. Macků, Ant. Kocian, Ant. Kučera pak co člen zakládající. Dle zaměstnání jsou členy: 8 rolníků a 64 živnostníků. Sbor vycvičil p. Jos. Němeček.

Anto by při množství příznivců a zasloužilých členů o sbor i při sebe kratší biografii mnoho místa a času zapotřebí bylo, budiž podán zde pouze nekrolog zemřelých v ohledu zásluh o hasičství: Jeho Exc. p. hr. Em. *Dubský* byl vždy vtelým příznivcem hasičstva a hojnými podporami, jmenovitě peněžitými, staral se o rozkvět spolku Lysického. Jsa aristokratem s duší i tělem, byl vždy velkomyslným k nižším vrstvám společenským. Přilež svou k hasičstvu pěstoval i jako zemský hejtman.

Jeho potomek Beno hr. *Dubský*, císař. komoří, sledoval v ohledu tom dráhu svého otce, pěstuje účinně myšlenku hasičskou. Prost jsa hrdošti výstřední na svůj predikát, stýkal se s lidem obyčejným, čímž dobyl si zvláštní popularity nejen u hasičů, ale i u ostatního obecnstva.

Třetím zasloužilým příznivcem a zároveň plně činným členem byl p. Frant. *Růžička*, zastává za svého života různé funkce při has. sboru. Jsa několik let starostou obce a záloženským ředitelem, přičiňoval se o mnohé podpory v obou úřadech pro has. spolek a získal si tím nesčetných zásluh o všeobecné dobro a úcty nevšední. Důkazem toho bylo hojné účastenství jak korporací domácích a okolních, tak i obecnstva při jeho pohřbu.

Dále dlužno k zasloužilým členům počítati též p. Frant. *Hlaváčka*, dlouholetého starostu v Lysicích a přičiňlivého funkcionáře has. sboru. Dotyčný byl povahy přímé, staraje se v době svého starostování o podporování spolku ze jmění obecního.

Pan Jan *Zezula*, dlouholetý člen a přední funkcionář spolku, dobyl si zásluh o rozkvět sboru neunavnou práci a snahou a to jmenovitě jako velitel sboru, hledě přesně na správné vykonávání cvičení. Jeho snahou bylo, by hasičstvo místní šlo ku předu, by vzorem bylo sborům okolním. Byl povahy jovialní či spíše humorista a milován proto ode všech, s nimiž se stýkal. Již jako člen »Sokola« osvědčil se vždy co horlivý vlastenec.

Vyhovujice nutnosti, uvádíme zde nominelně ony žijící členy, jež si značných zásluh o spolek vydobyli. Jsou to následující pp.: Jos. *Němeček*, strojnický mistr v Lysicích. Vycvičil

mnohé sbory. — Fr. *Michele*, jirchář v Lysicích, několikaletý předseda has. spolku. Reelní povaha. — Ant. *Macků*, náčelník sboru, hasič velezasloužilý. Povaha přímá, energická. Oblíben od podřízených. — Jan *Faust*, soustružník v Brně, horlivý vlastenec a čilý Sokol i hasič. — Jan *Adámek*, vlastenec všestranný, byl vždy správně činným výborem hasičstva. Dlouho starostoval v Žerůvkách. — Jak. *Hlaváček*, rolník v Lysicích, veteránský místopředseda, byl dlouho náčelníkem sboru, při čemž svou rázností k dobru hasičstva prospěl. — Frant. *Wenczlů*, rolník v Drnovicích, víceletý náčelník, vyznamenaný hasič, muž intelligentní, pokročilý, horlivý vlastenec a ekonom. — Fr. *Kulda*, nadučitel v Křetíně, bývalý předseda, zasazoval se o rozvoj hasičů místních. — Josef *Dospěl* st., knihař, dlouholetý jednatel spolku, povaha ryzí. — Vinc. *Marek*, stolařský mistr, byl snaživým co víceletý předseda, povaha dobrosrdečná.

Spolek nás obdržel na podporách od mnoha dárců jisté obnosy, což též za příčinou obšírnosti pomijíme. Sbor účinkoval při 77 požárech, při nichž vyznamenali se následující členové: Jos. Němec, Fr. Wenczlů, Fr. Tejkal, Fr. Polásek, Fr. Bednářík a Al. Jindra.

Sbor hasičský v Kunštátě.

Obec Kunštát, ležící v krajině hornaté, lesy porostlé, má 158 domů, s převládající krytbou tvrdou. Nejvíce provozuje se zde hrnčířství, pak rolnictví a živnostnictví. Dobrovolný hasičský sbor založen r. 1875. pány Janem *Novotným*, tehdejší starostou, A. *Čáslavským*, solicítátorem a radními Petrem *Brablecem* a Jos. *Pětou*, vesměs řádnými muži. V obecní radě byli pp.: Josef *Pěta*, Petr *Brablec*, Fr. *Tenora*. Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Novotný*, náčelníkem Petr *Čáslavský* a jednatelem Fr. *Pěta*. Členy sboru tehdy byli: Jos. Podsedník, Fil. Halas, Ant. Mágr, Jos. Šamšula st., Jos. Slezák, Tom. Haupt, Fr. Hait a Ferd. Šmerda. Sbor trvá 22 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Pěta*, náčelníkem Ant. *Mágr* a jednatelem Filip *Halas*. Všichni vytrvali od založení sboru. Členy sboru jsou dnes: Fr. *Pěta*, Fr. Vaněrka a Ferd. Šmerda, rolníci; Tom. Haupt, Ant. Mágr, Jos. Mágr a Jos. Šamšula, obuvníci; Jos. Podsedník, Fil. Halas, Jan Vaněrka, Hyn. Halas a Ant. Vejchodský, koláři; Jos. Němec, Jos. Cibulka, Vil. Dvořáček, Frant. Brablec, hrnčíři; Jos. Vichta a Fr. Jaroš, řezníci; Jos. Lepka a Jos. Šamšula, pekaři; Jan Lamplot, rukavičkář, Fr. Dvořáček, písař, Vil. Ševčík, knihař, Fr. Fiala, stolař.

Sbor má 1 stříkačku ssací, 1 starou a 1 ruční v ceně 900 zl. Sbor účastnil se po čas trvání svého 43 požárů.

Sbor hasičský v Crhově.

Obec Crhov má 47 domů, s převládající krytbou tvrdou. Provozuje se zde rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1883. *obecním výborem* k návrhu tehdejšího starosty Jos. *Sedláčka*. Prvním náčelníkem byl Fr. *Halva*. Na počátku bylo 34 členů. Sbor vycvičil p. Konr. *Tůna* z Olešnice. Nyní jest náčelníkem Fr. *Stejskal*, jednatelem Vil. *Verner*, učitel. Od počátku vytrvali: Fr. Halva, Fr. Fadrný, Jak. Stejskal, Jak. Juránek, Jos. Jahoda, Jos. Špek. Dle zaměstnání je 16 rolníků, 10 domkářů a řemeslníků. Nyní čítá sbor 26 členů.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku normální a 90 m hadic v ceně 840 zl. Sbor účastnil se celkem 5 požárů.

Sbor hasičský v Rozseči.

Obec Rozseč, ležící na kopci, má 93 domů, s krytbou většinou šindelovou. Tamní obyvatelstvo živí se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883. Frant. *Bělehrádkem*, rolníkem, který za to, že sbor založil, měl mnoho nepřijemností s těmi, kteří sboru nepřáli. On však nedav se zastrašiti a neohlížeje se na nikoho, pečoval jak jen mohl o zdar sboru. Josef *Kotouček* obětoval se pak tím, že sboru, který neměl ležiště, dovolil konati cvičení na svém stavení. Prvním náčelníkem ve sboru až do r. 1894. byl Fr. *Bělehrádek*, rolník. Na počátku měl sbor 40 členů. Sbor vycvičil Frant. *Hradil*, řídící učitel. Nyní jest náčelníkem sboru, který má 35 členů. Jos. *Janča*. Od počátku vytrvali: Jos. Sadílek, Frant. Hlaváček, Jan Prudil, Fr. Fadrný, Frant. Prudký, Jos. Peša, Jos. Prudký, Karel Bělehrádek. Dle zaměstnání je ve sboru 14 rolníků, 5 živnostníků, 16 dělníků.

Sbor má hydrofor nové soustavy v ceně 800 zl. Sbor účastnil se celkem 6 požárů, při nichž vyznamenali se Jan Prudil a Fr. Hlaváček.

Sbor hasičský v Rosičce.

Obec Rosička, ležící v krajině hornaté, má 56 domů, krytých většinou šindelem. Obyvatelstvo žije se rolnictvím a tkalcovstvím; v místě jest též lihovar. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1887 a jeho prvními zakladateli byli pp.: Gust. *Novák*, rolník a obchodník, Hynek *Pavlu*, rolník a starosta obce a Frant. *Blaha*, rolník. V obecní radě byli: Tom. Blaha, Jos. Novák, Jos. Sedlák, Ig. Včelík, Fr. Prášil, Karel Drašar, Karel Sedláček, Jan Bačovský, Ant. Vetr. Tito jsouce sboru příznivci, přistoupili všichni buď co činní nebo co přispívající členové a věnovali sboru novou stříkačku a hadice v ceně 800 zl. Prvním předsedou ve sboru byl Ignác *Pavlu*, náčelníkem a jednatelem Gust. *Novák*. Sbor na počátku měl 28 členů, většinou rolníků. Sbor trvá 10 roků. Jeho nynějším předsedou jest Fr. *Bláha*, rolník, náčelníkem a jednatelem Gust. *Novák*, rolník a obchodník. Od prvopočátku jsou členy: Fr. Bláha, Gust. Novák a Tom. Bláha, rolníci; J. Bačovský, domkař, Jos. Bačovský, Jan Slezák, Jos. Sedlák, K. Drašar, Fr. Kinr, Al. Vojta, D. Vojta, Jan Holas, Tom. Holas, Jan Holas II., Fr. Holas, Fr. Blaha, Jan Sedlák, Fil. Hab, Jan Sichra, Frant. Svoboda, Ig. Včelík a Karel Sedláček. Nově přistoupilými členy jsou: Fr. Pavlu, Fr. Sedlák, Fr. Prášil, Ig. Holas a Fr. Sedlák.

Sbor má 1 čtyřkolovou normální stříkačku, 9 žebřů, 1 naviják na kolách na hadice, koše vodní, krompáče, lopaty, sekery, vše v ceně 1500 zl. Sbor účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Sebranicích.

Obec Sebranice má 139 domů. Krytba jest skoro vesměs tvrdá. Obec leží na mírném svahu. Provozuje se zde rolnictví. Dobrovolný sbor byl založen r. 1886. p. Frant. *Stejskalem*, rolníkem a starostou obce, který byl i jeho prvním náčelníkem. Jednatelem byl p. Jan *Stejskal*, rolník. Roku 1897. zvolen byl předsedou p. Alb. *Pulec*, sedlák, velitelem p. Jos. *Lepka*, rolník a jednatelem p. Fr. *Chloupek*, rolník. Sbor při svém založení měl 17 činných členů, kdežto nyní jest jich 33. Od založení až po dnešní den ve sboru vytrvali: Alb. Pulec, živnostník, Jos. Lepka, rolník, Jan Pulec, živnostník, Fr. Chloupek, rolník, Jos. Chloupek, rolník, Frant. Slezák, živnostník, Jan Lepka, rolník. Sbor vycvičil jeho zakladatel p. Fr. Stejskal, rolník. Nynější členové dle zaměstnání jsou: 18 rolníků, 9 dělníků a 6 živnostníků.

Sbor má 1 stříkačku staré a 1 nové soustavy, 1 berlovku a 240 m hadic, v úhrnné ceně 1350 zl. Sbor účastnil se 17 požárů.

Zvláště účinně zachoval se sbor při požárech: V r. 1893. ve Svitavě při požáru továrny; vyznamenali se pp. Fr. Nečas a Fr. Slezák, kteří vrhnouce se s hadicí a nátrubkem do řeky, přebrodivši tuto, aby na druhé straně mohlo se účinně působiti. — V r. 1888. v obci Nejrově oheň s nadlidskou námahou uhasen. — V r. 1891. v městysi Lysicích vyznamenal se Frant. Chloupek, zachrániv z místnosti uzamčené a velmi nepřístupné mnoho cenného nábytku a šatstva. S nasazením vlastního života v dýmu vylomil dveře k místnosti té vedoucí a uvnitř vzcházející se počátky ohně na dobro zmařil. — V r. 1894. v místní obci obmezil a uhasil sbor požár hned v počátku, tak že větší škody neučinil. — V obci Voděradech vyznamenal se sbor při požáru stohu slámy poblíž obydlí a při vznětu stohu mrvy z chléva ve dvoře, náležejícím velkostatku Lysickému.

Sbor hasičský v Bohuňově.

Obec Bohuňov čítá 62 domů, s krytbou většinou šindelovou. V obci provozuje se kamenictví, obchod se dřívím, dolování na tuhu a rolnictví. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladateli jeho byli Fr. *Schafhaupt*, mlynář a Frant. *Dvořák*, mistr kamenický a rolník. Starostou obce byl tehdy Frant. *Němec*, rolník a hostinský, V obecní radě zasedali: Fr. Kroupa, farář, Jos. Dvořák, mistr kamenický, Fr. Schathaupt, mlynář, Fr. Dvořák, mistr kamenický, Jos. Koudelka, rolník, Frant. Švancara, rolník, Karel Fígr, správce velkostatku, Frant. Němec, hostinský a Jan Škaroupka, rolník. Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Frant. *Schafhaupt*, mlynář, jednatelem a náměstkem náčelníka Fr. *Dvořák*, mistr kamenický. Při založení byli členy mimo v předu uvedené a mimo ony, jež v seznamu nynějšího členstva písmem ležatým uvádíme, též Jan Řihák, obchodník, Fr. Švancara, rolník, Ig. Štefanský, obchodník, Al. Maršálek, důchodní. Sbor trvá 13 roků.

Dnes jest předsedou Fr. *Schafhaupt*, mlynář, náčelníkem Fr. *Dvořák*, mistr kamenický, jednatelem Stan. *Novák*, nadučitel. Ve sboru jsou členy, *Schafhaupt*, mlynář, Fr. *Dvořák*, mistr kamenický, Václ. *Dvořák*, dílovedoucí, Heřm. *Koudelka*, rolník, Fr. *Koudelka*, obchodník, Frant.

Dvořák, kamenický pomocník, Vinc. Švejcár, domkař, Vojt. Štěpánek, domkař, Jos. Němec, domkař, Vinc. Moravec, dělník, Vojt. Porth, domkař, Jan Chamra, domkař, Ant. Koudelka, rolník, Jan Dvořák, kamenický pomocník, Leop. Martinek, dělník, Ed. Pöfft, důvedoucí, Adolf Koudelka, rolník, Fr. Štěpánek, rolník, Jan Zrustek, domkař, Fr. Jeřábek, domkař, Vend. Koudelka, obuvník, Ad. Boneník, rolník, Jos. Cvrkal, kovář, Mik. Švancera, dělník atd.

Sbor má dvoukolovou stříkačku s průměrem bot 90 mm od F. Snekala. Sbor účastnil se po čas trvání svého 20 požárů.

Sbor hasičský v Sulkovci.

Obec Sulkovec má 42 domů, s krytou většinou šindelovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím, pak krejčovstvím a tkalcovstvím. Krajina okolní jest pahorkatina, jejíž nejvyšší místo je 750 m nad mořem. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1887. Jeho zakladateli byli pp.: Jan Dvořák, rolník a tehdejší starosta, který narodil se roku 1855. Mládí prožil v domě otcovskému, navštěvoval zdejší jednotřídní školu. Později byl 3 roky u dragounů, pak stal se po otci majitelem největší usedlosti v Sulkovci. V hospodářství vede si vzorně. Kromě rolnictví hledí si nyní včelařství, rybařství a hlavně zahradnictví. V letech 1885.—91. byl starostou obce. Ve sboru zastával funkci velitele, podvelitele a jednatele a dosud jest v obci největším dobrodincem sboru. Diplom čestného členství obdržel od sboru dne 24. června 1890. Jos. Kovářik, správce školy, narozen v r. 1863. v Rájci na Moravě, chodil po 3 léta do obecné školy tamtéž, pak 3 léta v Jedovnicích, kamž jeho rodiče se přestěhovali. Pak studoval 3 třídy čes. gymnasia v Brně a tamtéž ústav ku vzdělání učitelů. Roku 1882. stal se podučitelem v Sebranicích u Boskovic, kde byl 4 roky. Roku 1884 po vykonané zkoušce obdržel vysvědčení učitelské způsobilosti a r. 1886. stal se správcem jednotřídní školy v Sulkovci, kdež dosud působí. Jest po 9 roků členem obecního výboru. Ve sboru zastával funkce velitele, podvelitele a jednatele a po zřízení úřadu předsednického jest od 1. ledna 1896 předsedou sboru. Diplom čestného členství obdržel dne 4. února 1891. Zároveň s J. Dvořákem vycvičil sbor. Konečně byl mezi prvními zakladateli sboru Karel Ondra, mistr kovářský. V obecní radě byli: Jos. Zelený, rolník a I. radní, Fr. Mareček, rolník a II. radní, pak výboři: Jan Šimek, rolník a hostinský, Jos. Jakuba, rolník, Pavel Vávra, rolník, Jos. Novotný, obchodník a Ant. Jilek, rolník. Tito všichni, jsouce sboru příznivci, povolili tomuto hned na počátku přes 40 zl., dále dali od obce dělati všechny potřebné žebře lezecké. 4 vstoupili do sboru za členy činné a 4 za přispívající. Jos. Novotný, člen obecního výboru a obchodník, narodil se r. 1831. Prožil mládí v Sulkovci, kdež navštěvoval jednotřídní školu. Později zdědil chalupu č. 31., k níž neměl nic, než dvě zdravé ruce. Ale železnou vytrvalostí, pilností a šetrností, podporován svými ku podivu pevným zdravím, docílil toho, že si pořídil zprvu malé kramářství, pak koupil si dům č. 18. v Sulkovci, stal se obchodníkem a má asi 50 měř pozemků. Nyní jest zámožným občanem a pro svoji přímou a poctivou povahu v celém okolí všeobecně vážen. Jest již mnoho let členem obecního výboru, v kterého době byl 6 let předsedou místní školní rady, 3 léta předsedou kostelním a 6 let I. radním. Sboru byl vždy rozhodným příznivcem a jest po celé trvání sboru jeho účtám. Čestný diplom obdržel dne 19. března 1891.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Jos. Kovářik, učitel, podnáčelníkem Jan Dvořák, rolník a starosta obce, jednatelem Mich. Jandl, rolník. Při založení byli členy sboru, mimo ony, jež níže v seznamu nynějšího členstva ležatým písmem uvádíme: Jos. Kovářik, učitel. Jan Dvořák, rolník a tehdejší starosta, K. Ondra, kovář, Jos. Nykodým, rolník, Fr. Cibulka, krejčí, Fr. Krčil, dělník, Ant. Ondra, krejčí, Al. Jandl a Vinc. Šimek, rolníci, Vinc. Ondra, dělník, Frant. Just, domkař, Mich. Jandl, rolník, Al. Ehrenberger, krejčí, Jos. Konečný, podruh, Fr. Just, rolník, Fr. Štastný, dělník, Fr. Doležel, chalupník, Fr. Boček, podruh, Jos. Jandl, roln. syn, Jos. Tomášek, podruh, Ig. Jilek, kolář, Ant. Jelínek, obchodník, Frant. Mareček, rolník, Jos. Zelený, rolník, Tom. Mareček, stolař, Jos. Jakubů, rolník, Fr. Ondra, podruh, Fr. Jilek a Jos. Vávra, domkaři, Jos. Just, výměník a Ant. Jilek, rolník.

Sbor trvá 11 roků. Jeho předsedou jest nyní Jos. Kovářik, učitel, náčelníkem Al. Jandl, rolník, který narodil se v r. 1863 a navštěvoval jednotřídní školu v Sulkovci. Když pobýval 2 léta u pěšího pluku čís. 8. v Brně, stal se po otci majitelem podsedku čís. 17., byl členem obecního a kostelního výboru. Nyní jest již 3 roky předsedou místní školní rady. Ve sboru prodělal všechny stupně hodností. Byl napřed »kmánem« u lezců, pak zvolen byl do spolkového výboru, pak stal se četařem, náčelníkem, podvelitelem a konečně velitelem. Jeho zásluhou jest, že sbor, který v r. 1895. začal se povážlivě trhati, opět sjednotil a upevnil. Jednatelem jest M. Jandl, výměník.

Mezi členy o spolek zasloužilé náleží též Mich. *Jandl*, jenž byl ve sboru náčelníkem, podvelitelem a jednatelem a Frant. *Cibulka*, jenž byl ve sboru zprvu trubačem, pak podvelitelem a konečně velitelem.

Nynějšími členy sboru jsou: Al. *Jandl* a Jos. *Nykodým*, rolníci, Ig. *Jilek*, hostinský, Jos. Šubrt, roln. syn, Jos. *Nykodým*, krejčí, Frant. Vávra, tkadlec, Fr. *Nykodým*, krejčí, Frant. Tobiáš a Fr. Ondra, tkalci, Fr. *Zelený*, roln. syn, Jos. Mareček, tkadlec, Mich. Mareček, krejčí, Al. Dvořák, kovář, Fr. *Jilek*, tkadlec, Jos. Žila, krejčí, Fr. Tomášek, tkadlec, Ig. *Jandl*, obuvník, Frant. *Krčil*, Fr. Just a Fr. *Koří*, chalupníci, Al. *Jilek*, rolnický syn, Jos. Mareček, krejčí, Jos. Němec, rolnický syn, Jos. *Břeněk*, dělník, Vinc. Mareček, krejčí, Štěp. *Jilek*, chalupník, Jos. Mareček, rolnický syn, Ig. *Krčil*, zedník, Frant. Mareček a Jan Klodner, rolníci, Jos. Sadílek, domkař, Mich. *Jandl*, krejčí, Fr. Boček, tkadlec a Jos. *Just*, výměník.

Sbor má 2 berlové stříkačky v ceně 36 zl., dále velkou dvoukolovou stříkačku, patřící obci, jež stála i se 120 m hadic 500 zl.

Sbor účastnil se 15 požárů. Rychlou a vydatnou pomocí vyznamenal se celý sbor r. 1889. v Hartmanicích a v Nyklovicích, r. 1891. opět v Nyklovicích a r. 1895 ve Vel. Ubušíně. Z Hartmanic a Vel. Ubušina má sbor pochvalné připsy.

Na podporách obdržel sbor 916 zl. 87 kr.

Sbor hasičský v Rovečíně.

Obec Rovečín má 118 obydlených domů s 800 obyvateli. Převládající krytba domů jest šindelová. Obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím a tkalcovstvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina na vysočině Českomoravské. Dobrovolný sbor hasičský založen r. 1888. Zakladatelem jeho byl Fr. A. *Špinar*, řídící učitel, narozen v Jimramově r. 1840. Studoval nižší realku v Poličce, ústav pedagogický v Brně. Byl podučitelem v Jimramově, pak prov. učitelem v Krabčicích u Řípu v Čechách, od r. 1860. v Rovečíně. Starostou obce byl Štěpán *Jilek*, rolník, jenž po dnes jest místopředsedou sboru. V obecní radě byli: Štěpán Staněk a Čeněk Jůra, rolníci. Tito postarali se, že obec věnovala sboru dosavadní obecní stříkačku a jiné menší nářadí, na penězích pak 290 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. A. *Špinar*, náčelníkem Štěp. *Staněk*, rolník, jednatelem Jos. *Burša*, učitel. Sbor trvá 10 roků. Nyní jest předsedou Fr. A. *Špinar*, náčelníkem Jos. *Haupt*, rolník, jednatelem Ad. *Pospišil*, učitel. Od založení sboru vytrvali: Jos. Burša, Jan Dostál, Fr. Hanskut, Jos. Jančík, Štěpán *Jilek*, Jan Kalas, Jan Mazourek, Jan Obr, Jos. Ondryáš, Štěp. Řehůfek, Fr. Sedlák, Fr. Srstka, Fr. Šimek, Fr. *Špinar*, Čeněk Šťastný, Hynek Vrtěna.

Sbor má starší stříkačku od obce věnovanou r. 1860. koupenou od firmy Smekal v Čechách, pak hydrofor, kterážto obě stříkačky jsou čtyřkolové, dále rozličné nářadí hasičské, v úhrnec ceně 1200 zl. Sbor účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Drnovicích.

Obec Drnovice čítá 102 domy s převládající krytbou šindelovou. V obci je továrna na drátěnky, nýty a šrouby, 2 obchodníci, 3 hostince, 2 mlýny, 2 pekaři, 3 krejčí, 4 obuvníci, 3 koláři, 1 bednář, 1 kovář, 1 sedlář, 1 řezník a 42 usedlostí rolnických, pak velkostatek. Obec leží v hluboké kotlině, obklíčená kolem zahradami, ovocnými sady, lukami a polmi; na východ a jiho-východ převládají luka a pole na rovině, od jihozápadu k severozápadu, pak na severu pahorkatina a hornatina s lesy.

Dobrovolný sbor hasičský byl založen dne 5. července r. 1877. a prvním zakladatelem sboru byl František *Barvák*, rolník č. p. 29, narozen 26. září 1843, jest členem obec. výboru od r. 1870. až 1873. zároveň obec. radním, starostou obce od r. 1873—1879, členem okresního silničního výboru Kunštátského od r. 1873—1879, okresním cestmistrem od r. 1884. V obecní radě byli též časem pp.: Vincenc Páral st. č. p. 59, rolník, I. radní; Antonín Dufek, rolník č. p. 55., II. radní; členové obec. výboru: Ant. Gebauer, závodní dozorce a majitel hospodářství, Jan Hřebíček, rolník a obchodník, Josef Jašek, rolník, Antonín Macku, rolník, Jakub Stejskal, rolník a Fr. Podveský, rolník. Všichni poskytli sboru hasičskému hmotné podpory, zvláště Ant. Gebauer a jako členové obecního výboru povolili potřebný náklad na výzbroj a stavbu zbrojírny z obecních důchodů.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Ant. *Gebauer*, závodní dozorce (Fabriks-Inspektor) od r. 1877. až 1891, jednatelem Frant. *Barvák*, rolník č. p. 29. Téhož času byli členy: (30 členů) Ant. Gebauer, závodní dozorce, Fr. Barvák, rolník, Jan Barvák, kolář, Vinc. Blažek, dělník, Mor. Borovička, tkadlec, Jos. Dudák, dělník, Ant. Foit, zámečník, Fr. Jašek, rolník, Jan Holas, dělník, Jindř. Hamerský, hostinský, J. Chloupek, zámečník, Jos. Chloupek, zámečník, Frant. Komprda, bednář, Ant. Macku, rolník, Jos. Mareš, sládek, Jos. Meduna, dělník, Fr. Ministr, rolník.

Jan Mihola, tesař, Vinc. Páral, rolník, Vinc. Polák, dělník, Frant. Polák, zámečník, Frant. Řehůfek, rolník, Frant. Stejskal, rolník, Jos. Šorm, zámečník, Jos. Štoud, dělník, Jan Sokol, dělník, Frant. Skoumal, dělník, J. Suchánek, krejčí, Mich. Svoboda, rolník, Frant. Vitek.

Sbor trvá 21 roků. Nyní roku 1898. jest předsedou a náčelníkem Frant. *Barvík*, rolník, a okr. cestmistr (od r. 1891—1897.), jednatelem Frant. *Jašek*, rolník č. p. 21., narozen 30. listopadu 1852, jest členem obec. výboru a obecním radním r. 1890—1893, starostou obce r. 1894—1897.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru (jména těch, kteří jsou od prvo-počátku až po dnes, jsou tučně tištěna): Frant. *Barvík*, rolník a okr. cestmistr, Fr. Barvík, rolník a pekař, Jan *Barvík*, kolář, J. Bednář, rolník, Frant. Blažek, dělník, Frant. Branský, rolník, Ant. Burian, sedlák, Jos. Bursa, mlynář, Frant. Findeys, mlynář, Ant. Hladký, krejčí, Math. Hřebíček, dělník, Frant. Hřebíček, rolník, Frant. Jašek, rolník, Ant. Jašek, dělník, Ant. Komprda, dělník, Vinc. Komprda, zámečník, Jos. Kopáček, rolník, Frant. Kudýnek, cestář, Jos. Kudýnek, dělník, Jos. Kopřiva, rolník, Ant. Mihola, hostinský, Frant. Mihola, dělník, Jos. Mihola, rolník, Václ. Mihola, tesař, Karel Mihola, dělník, Vinc. *Páral*, rolník, Jos. Setnička, rolník, Jos. Seknička, rolník, Jan Seknička, kolář, J. Španěl, cestář, Frant. Španěl, rolník, Mich. *Svoboda*, rolník, Vladimír Strachota, dělník, Jan Třeček, krejčí, Frant. Venclo, rolník a Frant. Fabianek, dělník, celkem 36 členů.

Sbor má jednu vozovou, jednoproudou stříkačku na rovných, železných líchlech a na pérách, s vodní nádrží, s blatníky, postranními stupadly, polštářovými sedadly pro čtyři muže, schránkou na náčiní a navijákem, soustavy s centrálním kuželem zámyčkovým, s botami šikmými 120 mm. průměru, se ssacím přístrojem a jednu starou stříkačku jednoproudou, dobře zachovalou, s mosazným, litým větrníkem, prům. botami 130 mm. z r. 1799, vše v ceně 1200 zl.

Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 36 požárů v okolí a v místě a konal záchranné práce při 3 velkých povodních v místě.

Sbor hasičský v Braslavci.

Obec Braslavce, ležící na hornatině, čítá 43 domů s převládající krytou šindelovou; v obci se provozuje mlynářství, hrnčířství, kovářství a tkalcovství; většina jest rolnictva.

Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1888. a prvním zakladatelem jeho byl František *Hamerský*, mlynář a starosta obce od r. 1876. až 1885, a pak od r. 1888. až dosud. V obecní radě byli pp.: František *Hamerský*, mlynář, starosta, Jan Vitek, hostinský, radní, Jan Tihoun, dělník tovární, radní. Nejen tito, ale i celé zastupitelstvo obce bylo sboru příznivo a podporovalo jej při jeho založení. V obecním výboru zasedali mimo představenstva obce tito pánové: Ant. Jarolím, mlynář, Jan Kovář, tkadlec, Ant. Korábek, hrnčíř, Fr. Ducháček, dělník tovární, Jan Špinar, rolník, Jan Vlach, rolník.

Prvním předsedou a jednatelem ve sboru byl Fr. *Hamerský*, mlynář, náčelníkem Frant. *Hladil*, rolník. Téhož času byli členy: Jan Špinar, rolník, Jakub Žoužela, dělník, Frant. Fric, mlynář, Vinc. Svoboda, tkadlec, Karel Štourač, nádeník, Jan Vitoul, zedník, Václ. Vrbický, hrnčíř, Jan Kolbábek, hrnčíř, Fr. Kellner, dělník, Ant. Klon, rolník, Jan Kovář, tkadlec, Jos. Máslo, hrnčíř, Fr. Měcháček, dělník, Fr. Němec, rolník, Josef Ondra, kočí, Vinc. Ondra, rolník, Fr. Pavlu, dělník, Fr. Sedlický, kočí, Josef Truhlář, sluha obecní, Leop. Tulec, dělník, Ant. Vavříček, kovář, Vinc. Veselý, tkadlec, Jan Žoužela, Fr. Vitek, hostinský, Ant. Zrustek, hrnčíř.

Sbor trvá 9 roků. Nyní r. 1898. jest předsedou a jednatelem Fr. *Hamerský*, a náčelníkem Fr. *Hladil*, narozený 28. listopadu 1863 v Braslavci; navštěvoval po 8 roků s výtečným prospěchem pětiletou ob. školu v Kunštátě, pak vypomáhal otci svému při polním hospodářství, od něhož převzal usedlost rolnickou v r. 1891, na kteréž vzorně hospodaří; v r. 1888. při založení sboru zvolen náčelníkem a od té doby vždy volen jednohlasně. V r. 1894. byl zvolen do obecního výboru a na to v r. 1897. za I. radního, kterýžto úřad k úplné spokojenosti všech dosud zastává; od r. 1893. jest přsežným soudním odhadcem a důvěrníkem pro vyšetřování škod živelních atd.

Jména a zaměstnání všech, kteří jsou dnes členy sboru (jména těch, kteří jsou od prvo-počátku až po dnes, jsou tučně tištěna): Fr. *Hamerský*, mlynář, Fr. *Hladil*, rolník, Jan Špinar, rolník, Jakub *Žoužela*, dělník, Frant. *Fric*, mlynář, Jan *Vitoul*, zedník, Václ. *Vrbický*, hrnčíř, Jan *Kolbábek*, hrnčíř, Fr. *Kellner*, dělník, Jan *Kovář*, tkadlec, Josef *Máslo*, hrnčíř, Fr. *Měcháček*, dělník, Fr. *Němec*, rolník, Josef *Ondra*, kočí, Vinc. *Ondra*, rolník, Fr. *Sedlický*, kočí, J. *Truhlář*, ob. sluha, Leop. *Tulec*, dělník, Vinc. *Veselý*, tkadlec, Jan *Žoužela*, dělník, Fr. *Vitek*, hostinský, Ant. *Zrustek*, hrnčíř, Ant. Zrustek, nádeník, Fr. Šmerda, hrnčíř, Jakub Němec, dělník, Jan *Hamerský*, mlynář, Jan Šrámek, rolník, Fr. Fric, mlynář, Jos. Páral, rolník, Fr. Marek, rolník, Jan Ondra, rolník, Josef Hladil, kovář, Fr. Horák, hrnčíř, Fr. Míča, dělník, Fr. Měcháček, hrnčíř.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou, průměr cylindru 120 mm., se 120 metry hadic a jest majetkem obce. Majetkem sboru jest výzbroj a nářadí hasičské, vše v úhrnné ceně 850 zl. Sbor účastnil se po celý čas trvání svého 25 požárů.

Sbor hasičský v Bejkovicích.

Obec Bejkovice čítá 58 domů s krytbou většinou břidlicovou, leží v polohornaté krajině a tamní obyvatelstvo žije se rolnictvím.

Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1888. z popudu několika pokročilejších občanů. Téhož času byl starostou obce Ant. *Matal*, rolník. V obecní radě byli pp.: Vincenc *Kamba*, rolník, Josef *Chlup*, Fr. *Matal*, Jan *Ondra*, Josef *Jakubec*, Jan *Uhlíř*, Frant. *Němeček*. Tito pánové byli všichni sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Porč*, náčelníkem Josef *Chlup*, jednatelem Vinc. *Kamba*. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Porč*, náčelníkem Jos. *Chlup*, jednatelem Jan *Pospíšil*

Jména všech, kteří jsou dnes členy sboru (jména těch, kteří jsou od založení až po dnešní den členy sboru, jsou tučně tištěna): A. *Porč*, Jos. *Chlup*, V. *Kamba*, Jan *Pospíšil*, Jan *Ondra*, A. *Ondra*, Fr. *Drábek*, Jan *Staněk*, Jan *Kalvoda*, Cyrill *Spíchal*, Fr. *Mihula*, T. *Němeček*, Ed. *Prašil*, Jan *Novák*, Jan *Loukota*, F. *Rehůček*, Jindřich *Severa*, V. *Hemsa*, Jan *Němeček*, Cyrill *Včelář*, Ant. *Matal*, Josef *Jakubec* čís. 12, Josef *Jakubec* čís. 14, F. *Kopřiva*, Josef *Badal*, Karel *Uhlíř*, F. *Hoborek*, Jan *Jakubec*, Jan *Mihula*.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku, dvoukolový naviják, vůz pro mužstvo a nářadí, dva závěšné a 4 postřehné žebře v ceně 700 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 18 požárů.

Sbor hasičský v Křetině.

Obec Křetín leží na svahu a čítá 63 domů s převládající krytbou šindelovou; obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím. Sbor has. založen byl r. 1886 a prvním zakladatelem jeho byl Em. *Dvořák*, starosta obce. V obecním představenstvu byli Frant. *Dvořáček*, chalupník a radní, a Jan *Janák*, rolník a radní. Tito všichni dle svých sil podporovali zřízení sboru. Prvním předsedou ve sboru byl Em. *Dvořák*, mistr kamenický a statkář a náčelníkem Frant. *Schafhaupf*. Téhož času byli členy: Em. *Dvořák*, mistr kamenický, Cel. *Dočekal*, zahradník, Kozák Fr., zámečnick, Brožek Josef, hostinský, Topolář Alois, zedník, Bláha Josef, čeledín, Bauer Ondřej, domkař, Bednář Frant., tkadlec, Štěrba Jakub, košinář, Vetr Jarolím, domkař, Řezník Filip, hrnčíř, Krušina Ant., mlynář, Dostal Fr., rolník, Marek Vend., dělník, Klouda Ant., hrnčíř, Janák Stanislav, domkař, Řihák Josef, dělník, Peša Rud., domkař, Dvořák Silvestr, domkař.

Sbor trvá 12 roků. Nyní jest předsedou a náčelníkem Eman. *Dvořák* a jednatelem Josef *Šolta*. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): *Dvořák* Em., mistr kamenický a statkář, *Dočekal* Cel., zahradník, *Kozák* Fr., zámečnick, *Brožek* Josef, hostinský, *Topolář* Alois, zedník, *Bauer* Ondřej, dělník, *Bednář* Fr., tkadlec, *Štěrba* Jakub, košinář, *Vetr* Jarol., obecní sluha, *Krušina* Ant., mlynář, *Dostal* Fr., rolník, *Klouda* Ant., hrnčíř, *Řihák* Josef, dělník, *Peša* Rudolf, domkař, *Marek* Vendelín, dělník, *Holek* Fr., domkař, *Klofáč* Fab., chalupník, *Susir* Vlad., řezník, *Pok* Eman., domkař, *Klofáč* Dom., krejčí, *Halamka* Fr., zedník, *Dvořák* Vincenc, dělník, *Havlíček* Hubert, čeledín, *Veselý* Fr., tovární dělník, *Dvořáček* Josef, syn chalupníka, *Šolta* Josef, učitel, *Pokorný* Albrecht, obuvník, *Dvořák* Adolf, zámečnick.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a všechn ostatní potřebný hasičský výstroj a nářadí v ceně 920 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 17 požárů.

Sbor hasičský v Černovicích.

Obec Černovice leží na vysočině, obklopené lesy a čítá 101 dům s převládající krytbou šindelovou; v obci provozuje se koželužství, rolnictví a v zimě tkalcovství. Sbor has. založen byl r. 1892 a zakladateli jeho byli pp.: *Pavelka* Fr., koželuh a tehdejší starosta obce, *Čepička* Fr. a *Kučera* Josef, rolníci. V obecním představenstvu byli pp.: *Kučera* Josef a *Kšica* Josef, radní, *Plihal* Fr., *Kučera* Fr., *Čepička* Fr., *Pavelka* Ant., rolníci, *Dlpa* Fr. a *Pavelka* Fr., domkaři, výborští. Tito všichni byli sboru has. příznivi, což dokázali tím, že zakoupili sboru z prostředků obecních stříkačku za 800 zl. a povolili obnos 600 zl. na stavbu skladiště a 200 zl. na zakoupení výbroje. Prvním předsedou ve sboru byl *Pavelka* Fr., koželuh, náčelníkem *Čepička* Fr., rolník a jednatelem *Pavelka* Fr., koželuh, podveliteli *Kučera* Josef a *Kšica* Josef, rolníci, četáři *Peša* Josef, koželužský pomocník a *Šikula* Ant., truhlář.

Sbor trvá 6 roků. Nyní jest předsedou *Pavelka* Fr., koželuh, náčelníkem *Čepička* Frant. rolník a jednatelem *Pavelka* Frant. Dnes jsou členy sboru: *Pavelka* Fr., *Čepička* Fr., *Šikula* Ant.,

Josef Jilek, Frant Bartoň, Čeněk Haupt, Frant. Horníček, Tomáš Mareček, Adolf Ondra. Dle stavu je 5 rolníků, 6 živnostníků, 7 domkařů a 7 svobodných.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku nové soustavy, 160 m. hadic a 9 žebřů, v úhrnné ceně 820 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Bedřichově.

Obec Bedřichov, jejíž poloha jest pahorkatina, čítá 66 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje soustružnictví, kovářství, kolářství, bednářství, obuvnictví, krejčířství 2 hostince, pekařství, 2 obchody. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. a prvními zakladateli byli pp.: Jos. *Pokorný*, rolník, Vinc. *Kolář*, tehdejší starosta obce, Jos. *Musil* a Frant. *Všianský* koupili na návrh Jos. Pokorného od Lomnického sboru, župa I., starou stříkačku za 80 zl., čímž byl položen základ ku založení sboru. V obecním představenstvu byli pp.: Fr. Hrstka, rolník a radní, Fr. Všianský, rolník a radní; členové výboru pp.: Josef Musil, Jan Alexa, Jan Míhola, Fr. Bednář, Fr. Meduna, Fr. Pavlíček. Tito všichni spali spánek spravedlivých až na Vincence Koláře.

Prvním předsedou ve sboru byl p. Vincenc *Kolář*, domkař; náčelníkem p. Jos. *Havlíček*, tkadlec a jednatelem p. Josef *Petrů*, učitel. V roku 1893. byli činnými členy pp.: Vincenc Kolář, domkař, Jan Šrámek, domkař, Jos. Janeček, tkadlec, Fr. Janeček, obuvník, Jan Otoupal, drvař, Fr. Charvát, bednář, Cyrill Musil, rolník, Josef Pokorný, rol. syn, Fr. Vitoul, tov. pekařský, Fr. Kincl, tov. pekařský, Fr. Vach jun., drvař, Fr. Vach sen., tkadlec, Josef Havlíček, tkadlec, Fr. Havlíček, tkadlec, Ant. Kosička, domkař, Alois Juračka, rolník, Frant. Hřebíček, obchodník, Ant. Hřebíček, domkař, Fr. Janíček, nádeník, Fr. Dudák, tesař, Fr. Všianský, tesař, Jakub Všianský, tesař, Frant. Pachlopník, tesař, Josef Vitoul, drvař, Josef Tesař, tkadlec, Karel Horák, hostinský, Josef Jilek, tkadlec, Josef Tatíček, pohrabáč, Josef Petrů, učitel.

Sbor trvá 4 roky. Nyní, roku 1898. jest předsedou p. Josef *Pokorný*, rolník; náčelníkem a jednatelem p. Alois *Hybner*, učitel.

Dnes jsou činnými členy pp.: (Jména oněch, kteří jsou od začátku členy sboru, jsou ležatým písmem tištěna.) Alois Hybner, učitel, Jos. Pokorný sen., rolník, Josef *Pokorný* jun., hostinský, Cyrill *Musil*, rolník, Fr. *Janíček*, dělník, Antonín *Hřebíček*, domkař, Jan *Otoupal* drvař, Josef *Janeček*, tkadlec, Frant. *Kincl*, tov. pekařský, Frant. *Janeček*, obuvník, Frant. *Vach* jun., tkadlec, Fr. *Vach* sen., tkadlec, Josef Pavlíček, tesař, Frant. *Vitoul*, drvař, Cyrill Pohanka, obuvník, Josef Valenta, pekař, Antonín *Kosička*, domkař, Vincenc Všianský, obuvník, Jan *Šrámek*, rolník, Alois *Juračka*, rolník, Fr. Juračka, krejčí, Ant. Juračka, soustružník, Fr. Míhola, rol. syn, Josef Menšík; kolář, Frant. Hrstka, rolník, Ant. Pařízek, zedník, Josef *Šlášný*, tkadlec, Vincenc *Kolář*, rolník, Frant. *Chorvát*, bednář, Josef Holas, rolník, Jos. Škrábal, bednář, Josef Proks, soustružník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s dělicí vidlicí se šikmými botami v průměru 120 mm. stroj byl zakoupen v srpnu r. 1896. za 815 zl. a jest výborný; navíc dvoukolový za 45 zl. Pak starou stříkačku za 80 zl., již nelze však počítati, vše v úhrnné ceně 950 zl. Sbor po celý čas svého trvání účastnil se 5 požárů a sice: v Kunčinově, Lysicích, dvakrát v Kozárově, v Rašově a ve Zhoři.

Sbor hasičský v Bolešíně.

Obec Bolešín, rozkládající se na hornatině s lesy, čítá 38 domů s převládající šindelovou krytbou. Obyvatelstvo živí se tkalcovstvím a rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896. a prvními zakladateli sboru byli: Frant. *Mistr*, obchodník, vysloužilý četař 8. pluku. Po ukončení voj. služby přistoupil r. 1890. ku dobrov. has. sboru v Rovečíně, kdež zastával místo četaře jeden rok a druhý rok podvelitele. Na to r. 1892. odstěhoval se do Bolešína, kde po založení sboru has. zvolen jest jeho velitelem a Frant. *Procházka*, voják 6. pluku jízdy v Přemyslu v Haliči; právě při zakládání has. sboru v Bolešíně byl starostou obce a tak vydatně působil k tomu, aby se pro obec zakoupila stříkačka, což po úsilovné a vytrvalé práci se uskutečnit podařilo. Na základě zakoupené stříkačky pracoval dále o podpory ku vys. mor.-sl. zem. výboru, by tak v obci sbor založen býti mohl, což se během roku ve skutečnost uvedlo a zvolen za podvelitele. Josef *Dvořák*, vysloužilý svobodník u 13. pluku zeměbrany, nyní II. radním v obci; přispíval též, seč síly jeho stačily, by sbor v život vešel. Při založení pak sboru has. zvolen jeho předsedou a zároveň pokladníkem, kteroužto hodnost dosud zastává. V obecním představenstvu byli pp.: Fr. Procházka, starosta, rolník, Jan Procházka, rolník, Josef Musil, rolník, Josef Dvořák, rolník, Čeněk Hamerský, rolník, Fr. Štěpánek, rolník, Jos. Nykodým, rolník, Josef Hlov, tkadlec, Zprvu nebyli všichni sboru has. dosti přízniví; než ale později se též naklonili.

Plihal Fr., rolník, Zachoral Jan, kovář, Jeřábek Fr., kovář, Fligl Hubert, dělník, Peša Ant., rolník, Jurnečka Em., rolník, Jurnečka Václav, tesař, Pavelka Fr., zedník, Pavelka Josef, nástupce statku, Šikula Eman., nástupce statku, Pivoňka Josef, nástupce statku, Peša Josef, nádeník, Coufal Jan, tkadlec, Kšica Josef, tesař, Vavříček Frant., domkař, Němec Josef, domkař, Juračka Ant., tkadlec, Haška Josef, rolník, Peša Josef, koželužský pomocník, Dostal Ant., domkař, Musil Frant., tesař, Haške Josef, rolník, Silek Josef, nástupce statku, Juračka Antonín, truhlář, Šikula Cyrill, domkař, Sedlář Fr., tkadlec, Kitner Fr., obuvník. Tito všichni jsou od začátku hasiči. Nových členů jest 10.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 190 m. hadic, vůz pro hadice, 1 berlovku, 2 hákové a 4 hřebíkové žebříky, háky, sekeru, krumpáč a několik svítilen v ceně 1250 zl.

Sbor po celý čas trvání svého účasti se jednoho požáru v místě.

Sbor hasičský v Hodoníně.

Obec Hodonín, ležící v údolí, obklopena jest skoro ze všech stran horami, poněvcole zalesněnými, čítá 42 domů s převládající krytbou šindelovou; obyvatelstvo zaměstnává se ruční výrobou šindele, nejrozšířenější toho druhu na Moravě, a mimo 10 různých živností také rolnictvím. Sbor has. založen byl r. 1892 a prvním zakladatelem jeho byl Karel *Pavelka*, mlynář. Narodil se dne 16. července 1862, jest rodákem zdejším, nyní majitelem mlýna č. d. 12. Od r. 1891 zastává úřad obecního starosty. Sboru has. oddán jest cele. V obecním představenstvu byli pp.: Jan David, rolník, I. radní, Jan Kučera, rolník, II. radní, Josef Vlad. Hrubý, správce školy a spisovatel, Jan Kotlan, rolník, Fr. Sedlář, rolník, Josef Krejčí, domkař, Fr. Němec, domkař a Fr. Štarka, domkař. Všichni tito byli sboru příznivci, což dokázali tím, že sboru věnovali podporu na pořízení nejnütnějšího. většinou stali se i členy jeho, buď činnými nebo přispívajícími. Prvním předsedou ve sboru byl Jan *David* st., rolník, náčelníkem Karel *Pavelka*, mlynář a jednatelem Jan *Kučera*, rolník. Téhož času byli členy: Mimo 3 hofejší Čech Josef, tkadlec, David Jan ml., mlynář, Findejs Fr., tkadlec, Franc Fr., hostinský, Krejčí Frant., krejčí, Krejčí Josef ml., tkadlec, Krejčí Josef st., tkadlec, Kotlan Jan, rolník, Loukota Václav, obuvník, Marek Jan, kovář, Ostrý Josef, stolář, Ostrý Vincenc, tkadlec, Pavelka Tomáš, stolář, Pivoňka Alois, šindel. dělník, Pučálka Alois, tkadlec, Pučálka Jan, domkař, Pučálka Josef, domkař, Slezák Josef ml., šindel. dělník, Slezák Josef st., obuvník, Slezák Tomáš, domkař, Šikula Fr., hosp. dělník, Štarha Fr., domkař, Štěpánek Jan, hosp. dělník.

Sbor trvá 6 roků. Nyní jest předsedou Jan *David* st., majitel mlýna a statku, narozen 1. února 1847. Přes 20 roků jest členem obecního výboru a po více roků členem siiničního a kostelního výboru, místní školní rady atd. a od založení sboru jeho předsedou. Náčelníkem Karel *Pavelka* a jednatelem Jan *Kučera*, narozen dne 16. května 1846 v Černovicích. Od prohlášení obce Hodonína za samostatnou byl pro první dvě období starostou této. Jest členem obec. výboru a místní školní rady.

Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Čech Josef, tkadlec, *David* Jan ml., mlynář, *David* Jan st., rolník, *Findejs* Fr., tkadlec, Hanáček Jan, sekerník, Kolář Fr., hosp. dělník, *Kotlan* Jan, rolník, *Krejčí* Fr., krejčí, *Krejčí* Josef ml., tkadlec, *Krejčí* Josef, tkadlec, Kučera Fr., rolník, *Kučera* Jan, rolník, *Loukota* Václav, obuvník, *Marek* Jan, kovář, Maršálek Fr., bednář, Maršálek Josef, bednář, Motyčka Frant., hostinský, *Ostrý* Josef, stolář, *Ostrý* Vincenc tkadlec, *Pavelka* Karel, mlynář, *Pavelka* Tomáš, stolář, Pivoňka Jan, rolník, *Pučálka* Alois, tkadlec, *Slezák* Josef ml., šindelář, *Slezák* Josef st. domkař, *Slezák* Tomáš, domkař, Šikula Emanuel, dělník krejčovský, *Šikula* Frant., hosp. dělník, *Štarha* Frant., domkař.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku a jeden dvoukolový naviják v ceně 900 zl. i s hadicemi. Po celý čas trvání svého účasti se sbor dvou požárů.

Sbor hasičský v Nyklovicích.

Obec Mikulovice (Nyklovice) leží na pahorkatině a čítá 45 domů s převládající krytbou tvrdou; obyvatelstvo žije se rolnictvím. Sbor has. založen byl r. 1893 a prvními zakladateli jeho byli pp.: Adolf *Heger*, Čeněk *Ocásek* a Josef *Uherka*, všichni rolníci. Prvním náčelníkem ve sboru byl Adolf *Heger*, rolník a jednatelem Václav *Drobný*. Při založení bylo 32 členů. Sbor vycvičil Frant. Cibulka ze Sulkovce.

Nyní jest náčelníkem Adolf *Heger*, rolník a jednatelem Václav *Drobný*. Dnes má sbor 25 členů. Od začátku vytrvali: Adolf Heger, Čeněk Ocásek, Adolf Andrlik, Frant. Dufek, Čeněk Ondra, Josef Just, Fr. Horníček, Josef Ondra, Čeněk Lajnebr, Fr. Šenkýř, Ant. Havlík, Fr. Barták,

Prvním předsedou ve sboru byl p. Josef *Dvořák*, rolník; náčelníkem p. Frant. *Mistr* obchodník a jednatelem p. Bohumil *Bukáček*, učitel. Téhož času byli členy: Fr. Procházka, podvelitel, rolník, Jos. Musil, rolník, Frant. Navrátil, rolník, Josef Procházka, rolník, Čeněk Hamerský, rolník, Frant. Dvořák, rolník, Josef Burša, tkadlec, Josef Rotkovský, tkadlec, Ignác Havíř, tkadlec, Frant. Prudký, tkadlec, Antonín Ambrož, tkadlec, Ignác Bednář, tkadlec, Antonín Doležal, tkadlec, Frant. Sláma, tkadlec, Josef Nykodým, tkadlec, Adolf Halva, rolník.

Sbor trvá tři roky. Nyní roku 1898. jest předsedou opět p. Josef *Dvořák*, náčelníkem opět p. Frant. *Mistr* a jednatelem opět p. Bohumil *Bukáček*, učitel v Bolešíně, zkouš. dospěl. r. 1886., způsobilosti r. 1890; v Bolešíně od r. 1890. Dnes jsou členy sboru: (jména těch, kteří jsou od začátku založení až po dnešní den členy, jsou ležatým písmem tištěna.) Fr. *Procházka*, podvelitel, rolník, Josef *Musil*, rolník, Frant. *Navrátil*, rolník, Josef *Procházka*, rolník, Čeněk *Hamerský*, rolník, Frant. *Dvořák*, rolník, Josef *Burša*, tkadlec, Josef *Rotkovský*, tkadlec, Ignác *Havíř*, tkadlec, Fr. *Prudký*, tkadlec, Antonín *Ambrož*, tkadlec, Ignác *Bednář*, tkadlec, Antonín *Doležal*, tkadlec, Antonín Sejbal, tkadlec, Cyrill Halva, rolník, Frant. Matuška, tkadlec.

Sbor má skladiště za 220 zl. postavené, dvoukolovou stříkačku za 360 zl., 100 metrů (v 5 dílech) hadic za 100 zl.; pak veškeré hasičské nářadí k tomu patřící, což činí vše cenu 855 zl. 55 kr. Sbor účastnil se ve dvou letech 3 požárů (Veselí, Vír, Bolešín).

Sbor hasičský ve Vranové.

Obec Vranová, ležící na rovině, čítá 61 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím, též pracuje v továrnách. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896. a prvními zakladateli sboru byli pp.: Alois Nečas, hostinský a obchodník a Jos. Staněk, rolník a starosta obce. Obec přenechala sboru stříkačku a skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud pan Josef *Staněk*, rolník; náčelníkem a jednatelem p. Alois *Nečas*, obchodník, též až doposud hodnotí tyto zastává. Téhož času, na začátku založení čítal sbor 30 členů. Nyní čítá sbor členů 31. z nichž 25 vytrvalo od založení sboru. Vycvičen byl místním velitelstvím. Dle zaměstnání je 10 rolníků, 3 živnostníci, 18 dělníků.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 400 zl. a po celý čas svého trvání účastnil se tří požárů.

Sbor hasičský ve Voděradech.

Obec Voděrady čítá 51 domů s krytbou většinou tvrdou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896. a to obecním zastupitelstvem. Sbor ze začátku měl mnoho nepřátel, než později se to obrátilo. Hlavně rolníci podporovali sbor, zvláště zásluh si získal Antonín Rybička, učitel ve Voděradech.

Prvním předsedou ve sboru byl pan Frant. *Fabianek*; náčelníkem pan Innocenc *Vlach*. Na začátku měl sbor 22 členů. Nyní, roku 1898. jest předsedou p. Innocenc *Vlach*; náčelníkem p. Alois *Záboj*. Nyní má sbor 23 členů, z nichž 22 vytrvalo od začátku.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 600 zl. a za celý čas svého trvání účastnil se jednoho požáru ve Voděradech.

Sbor hasičský v Prosetíně.

Obec Prosetín má 61 domů, s krytbou šindelovou. Vedle polního hospodářství provozují se živnosti řemeslné a obchodní. Krajina je hornatá s četnými lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl r. 1896. založen. Podnět ku zřízení has. sboru dal p. Jos. *Šimek*, rolník a starosta, který též zvolen byl za předsedu zařizujícího výboru, jehož členy byli pp.: Fr. *Fučík*, Karel *Vašíř*, Frant. *Vostrejš* a Frant. *Frydrych*, rolníci zdejší. Radními byli pp.: Hlynek Štěrba a Jos. Ondruška, obchodníci. Tito dokázali přiležitou svou sboru hned při počátku přistoupením za členy přispívající. Za funkcionáře byli zvoleni a jsou jimi dosud: předsedou Jos. *Šimek*, rolník a starosta obce, narozen dne 16. října 1856; náčelníkem jest Fr. *Frydrych*, rolník, nar. 6. prosince 1861, on vycvičil sbor; jednatelem Fr. *Vostrejš*, rolník, nar. 19. února 1854. Tito všichni úsilovně pracují ku povznesení a rozkvětu sboru. Ve sboru jsou členy: Jos. Šimek, Fr. Frydrych, Frant. Vostrejš, K. Senkýř, Frant. Prudký, Jan Maršálek, Jos. Svoboda, J. Prudký, F. Fučík, Jos. Pelíšek, J. Juránek, J. Komoň, Fr. Juránek, J. Fučík, Jan Senkýř, F. Prudký, Fr. Maršálek, Jos. Maršálek, J. Lukášek, Fr. Lukeš, Jan Pelíšek a Fr. Štěpánek, rolníci; H. Hudec, obuvník, J. Jilek, kolařský pomocník; J. Nečasánek, A. Nedoma, Fr. Kotlán, Jos. Senkýř, Jos. Šimon a H. Kalda, domkáři, kteří vedle polního hospodářství žijí se též jiným zaměstnáním, hlavně tkalcovstvím.

Sbor užívá obecní dvoukolové stříkačky, která má cenu 900 zl.

Sbor hasičský v Meziříčku.

Obec Meziříčko má 48 domů s 250 obyvateli, kteří žijí se rolnictvím a v továrnách. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1897. p. Janem *Řehořem*, tehdejší starostou obce, který též sbor vycvičil a prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl. Při založení měl sbor 26 činných a 6 přispívajících členů. Nyní má sbor 26 členů, z nichž jsou 4 rolníci, 2 živnostníci a 20 továrních dělníků. Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 500 zl. Sbor účastnil se 1 požáru.

Sbor hasičský v Brťoví.

Obec Brťoví leží v údolí, obklopeném mírnými pahorky, porostlými lesy, má 29 domů s krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví, tkalcovství, obuvnictví, krejčovství, obchod ve smíšeném zboží. Sbor has. založen roku 1898 a prvními zakladateli jeho byli Josef *Fučík*, starosta obce, Frant. *Mach*, obchodník, Ignác *Kotlán*, hostinský, Josef *Prudký*, rolník, Karel *Hlaváček*, domkař, Čeněk *Boček*, obuvník. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Fučík, starosta obce, rolník, Fr. Kupsa, rolník, I. radní, Josef Vojta, rolník, II. radní, Josef Hlaváček, rolník, Fr. Mach, obchodník, Karel Hlaváček, domkař, Josef Prudký, domkař, Jan Vojta, domkař, členové výboru. Všichni tito byli sboru has. přízniví, což dokázali tím, že obecní stříkačku sboru k užívání propůjčili.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Fučík*, starosta obce, narozen roku 1860 v Brťoví. Od r. 1885 jest nepřetržitě členem výboru a druhé třetiletí starostou obce. Náčelníkem Fr. *Mach*, narozen r. 1862 v Brťoví a jest 3 leta členem obecního výboru. Jednatel Ignác *Kotlán*, narozen r. 1849 v Čtyrřovicích. Činnými členy jsou: Josef Fučík, rolník, Fr. Mach, obchodník, Ig. Hlaváček, rolník, Čeněk Boček, obuvník, Josef Juránek, rolník, Josef Prudký, domkař, Karel Bartoň, domkař, Karel Hlaváček, domkař, Josef Prudký, rolník, Josef Havelka, domkař, Fr. Synek, tkadlec, Frant. Fučík, tkadlec, Adolf Coufal, tkadlec, Fr. Kolář, tkadlec, Josef Štourač, tkadlec, Josef Hlaváček, truhlář, Josef Havelka, tkadlec, Adolf Juránek, tkadlec, Čeněk Vavruška, tkadlec, Ig. Fučík, tkadlec. Přispívajícími členy: Ignác Kotlán, hostinský, Josef Hlaváček, rolník, František Kupsa, rolník, Jan Dvořák, rolník.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku. 100 m. hadic, 3 žebříky a výzbroj v ceně 700 zl.

Sbor hasičský v Bradlenách.

Obec Bradleny má 46 domů, krytých ponejvíce šindelem, leží při řece Svitavě blíže Letovic a obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím a v továrnách. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1898. na oslavu jubilea Jeho Veličenstva. Zakladatelem sboru jest místní obecní představený Petr *Žižka* společně s místním nadučitelem Janem *Sponarem*. V obecní radě byli pp.: Petr Dvořáček, radní, Petr Štrych, Fr. Kabát, Jan Forell, Jan Novotný, K. Hejl, Jos. Zehnálek, Jan Prudil. Tito podniku tomu byli ponejvíce přízniví. Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Petr *Žižka*. jest 39 roků stár, sloužil u 54. pěš. pl., jest hostinským; jednatel Petr *Dvořáček*, chalupník, jest 46 roků stár. Sbor má 24 činných a 1 přispívajícího člena a sice: Petr Žižka, Jan Šponar, Ant. Rodina, Vinc. Jašek, Ant. Němeček, Ant. Škranc, Jos. Dvořák, Petr Dvořák, Josef Richter, Jan Dvořák, Boh. Jašek, Jan Prudil, Al. Fuks, Jan Forell, Jak. Žižka, Fr. Koudelka, Frant. Koudelka, Ant. Vrána, Karel Keil, Václ. Horák, Ig. Hadáček, Jos. Havlíček, Petr Šosták, J. Kudla

Sbor má stříkačku, pochodaň, přílby, pasy, sekerky, vše v ceně 835 zl.

Statistika IV. has. župní jednoty okr. Boskovického r. 1897.

Běžné číslo	Jméno sboru	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů		Súčasní se požárů	Podpora z kasí zemaná do fondu	Počet členů		Uplatnění	Uplatnění
									zl.	kr.			činných	plátců		
1	Letovice	318	2486	továrny	1870	Jos. Vunder	Jos. Vunder	Vil. Milim	2500	—	84	400	40		1	
2	Lysice	270	1907	rolnictví tkalcovství	1872	J. Němečka	Jan Zezula	Ant. Macků			77	500	71	11	1	8
3	Vanovice	131	663	rolnictví	1872	Vil. Kuhn	Fr. Buryška	J. Chalupa	750	—	47	150	40	91		
4	Olešnice	293	2176	rolnictví, tkalcovství, obchod	1873	F. Neuman	V. Oderský	G. Piskač	2300	—	14	600	53		1	7
5	Kníhnice	174	950	rolnictví	1873	Jan Šefčík	Jan Šefčík	Jos. Šefčík	400	—	72	300	32		2	
6	Kunštát	158	1108	rolnictví, hrnčířství	1875	J. Novotný	P. Časlavský	Ant. Mágr	900	—	43	400	28	7	1	6
7	Černá Hora	198	1224	rolnictví	1876	Ant. Sáňka	Jan Kunz	Fr. Kanýs	1925	—	53	600	42	1	1	
8	Jedovnice	215	1483	rolnictví	1876	Em. Ševčík	Fr. Grim	Jos. Nezval	3000	—	41	500	30	10	1	12
9	Drnovice	102	759	rolnictví	1877	Fr. Barvík	Fr. Barvík	Fr. Barvík	1200	—	36	350	36	2	1	4
10	Svitávka tov.				1878	M. Löw-Beer	Fr. Hanák	K. Müller			29		40		1	
11	Boskovice	950	4709	továrnictví	1879	Ant. Šnol	Alois Trapl	K. Chmelík	6680	—	72	1385	50	200	3	18
12	Střebětín	43	502	rolnictví	1881	Jos. Václav	Petr Čech	Jan Novák	850	—	35	285	23		1	
13	Rozseč	93	574	rolnictví	1883	F. Bělehrádek	F. Bělehrádek	Jos. Janča	800	—	6	350	35	3		4
14	Crhov	47	272	rolnictví	1883	Ob. výbor	Fr. Halva	Fr. Stejskal	840	—	5	300	26			
15	Blansko	347	2667	železářství	1882	Ob. předst.	K. Mayer	A. Oberhauer				700	50	120	1	23
16	Bořítov	156	1032	rolnictví	1884	Ob. předst.	G. Ševčík	G. Ševčík				450	46	15	1	
17	Bohuňov	62	345	rolnictví	1885	F. Schafnaupt	F. Schafnaupt	Fr. Dvořák			20	335	31	5	1	1
18	Kochov	44	272		1885							100	20		1	
19	Protivanov	169	1381	rolnictví	1885	A. Luňáček	A. Luňáček	Jos. Ševčík	800	—	23	500	28		1	1
20	Rosička	56	299	tkalcovství, rolnictví	1885	G. Novák	G. Novák	G. Novák	1500	—	10	250	28		1	
21	Křetín	63	592	rolnictví	1886	E. Dvořák	E. Dvořák	E. Dvořák	920	—	17	300	27	12	1	29
22	Němčice	102	604	rolnictví	1886	Fr. Hýsek	Fr. Hýsek	Fr. Hýsek			10	350	34		1	5
23	Rudice	124	843	rolnictví, hornictví	1886	Jos. Sedlák							34		1	1
24	Sebranice	139	983	rolnictví	1886	Fr. Stejskal	Fr. Stejskal	Jos. Lepka			17	300	33	2	1	2
25	Svitávka obec	163	1490	rolnictví, továrna	1886	J. Křipský	Vojt. Šoch	J. Křipský	714	—	33	350	33	32	1	
26	Olomučany	160	1244	tovární dělníci	1887	K. Thůma	K. Thůma	F. Kadrmann	1400	—	9	450	26	14	2	5
27	Pamětice	45	240	rolnictví	1887	Ob. výbor	Fr. Vondál	J. Bohatec	700	—	33	350	26	14	1	
28	Rovečín	118	775	rolnictví, tkalcovství	1887	Fr. Špinar	Št. Staněk	Jos. Haupt	1200	—	10	350	46	25	1	11
29	Sudice	82	575	rolnictví	1887	Ob. výbor	J. Vystavěl	Fr. Pinkas	1150	—	33	300	30	31	1	
30	Sulkovec	42	364	rolnictví, tkalcovství	1887	J. Dvořák	J. Dvořák	Al. Jandl	536	—	15	300	34	27	2	7
31	Bejkovice	59	338	rolnictví	1888		Jos. Chlup	Jos. Chlup	700	—	18	300	30	3	1	5
32	Braslavec	43	310	rolnictví	1888	F. Hamerský	Fr. Hladil	Fr. Hladil	850	—	25	250	38	5	1	
33	Doubravice	166	1087	rolnictví	1888	J. Kočvara	Bed. Mička	J. Kočvara	1750	—	13	450	37	10	1	4
34	Ostrov	189	1172	rolnictví	1888	Jos. Müller	K. Grim	Jos. Pernica			15	400	38	7	1	12

Řečné číslo	Jméno sboru	Počet domů		Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů		Súčasně se pořadí	Podpora z hosp. zemského fondu	Počet členů		Období účasti	Uplatnění podle last. politiky
			Počet obyvatelů						zl.	kr.			činných	průmys.		
35	Buková	101	721	rolnictví	1891	T. Kolář	T. Kolář	T. Kolář			7	300	23	4	1	
36	Žďárná	132	1014	krejčovství, obuvnictví	1891	Obecní výb.	Fr. Staněk	Jos. Žáček	800	—	8	250	29		1	1
37	Černovice	101	651	rolnictví, tkalcovství	1892	F. Pavelka	Fr. Čepička	Fr. Čepička	1250	—	1	300	40	2	1	
38	Hodonín	42	318	rolnictví, šindelářství	1892	K. Pavelka	K. Pavelka	K. Pavelka	900	—	2	300	29	5	1	2
39	Molenburk	79	575	rolnictví, tkalcovství	1892	K. Hudec	Fr. Tenora	Jos. Ševčík	800	—	7	300	27	5	1	2
40	Újezd	97	580	rolnictví	1892	Em. Vítek	Em. Vítek	Jan Veselý	1300	—	6	250	30	16	1	1
41	Bedřichov	66	402	rolnictví	1893	J. Pokorný	J. Havlíček	Al. Hýbner	950	—	6	200	32		1	2
42	Kulíšov	112	662	rolnictví, tkalcovství	1893	Obec. úřad	B. Ševčík	Fr. Hodaň	700	—	22	200	24	3	1	1
43	Nyklovice	45	309	rolnictví	1893	Ad. Hegr	Ad. Heger	Ad. Hegr	820	—	4	150	24	5	1	9
44	Vilémovice	87	576	rolnictví, tovární děl.	1893	Fr. Zapletal	Fr. Zapletal	Fr. Zapletal	620	—	4	150	30	2	1	
45	Benešov	148	825	rolnictví	1894	Jos. Kašpar	Ant. Henek	Ant. Henek	600	—	4	200	32	6	1	
46	Obora	56	328	rolnictví	1894	Ob. zastup.	Jan Havíř	Jan Havíř	700	—	8	200	21	8	1	
47	Petrovice	75	537	rolnictví	1894	Ob. předst.	Jos. Marek	Jos. Marek			8	150	35	12	1	5
48	Sloup	60	436	rolnictví	1894	Ob. zastup.		Al. Kučera	940	—	6	150	20	9	1	
49	Valehov	52	374	rolnictví	1894	J. Dokoupil	A. Ryšavý	A. Ryšavý	986	—	4	150	20	5	1	1
50	Vavřinec	61	420	rolnictví	1894	Obec	J. Klimecký	V. Adamiček	960	—	10	300	30	20	4	
51	Žďárná	84	539	rolnictví, vápenictví	1894	Jos. Müller	J. Prokop	Jos. Kakáč	820	—	4	150	24	2	1	4
52	Kořenec	129	838	rolnictví, tkalcovství	1895	J. Rosenbaum	J. Rosenbaum	J. Rosenbaum	700	—	3	150	20	9	1	3
53	Rájec	202	1434	rolnictví	1895	Ob. zastup.	Jan Rýdl	Jan Rýdl	800	—	4	250	24	6	2	6
54	Šebetov	108	674	rolnictví	1895	Ob. předst.	A. Pospíšil	A. Pospíšil	1520	—	4	200	22	35	1	
55	Sošůvka	112	713	rolnictví	1895	Ob. předst.	Fr. Sedlák	Jos. Sedlák	600	—	5	50	25	4	1	
56	Bolešín	38	213	rolnictví, tkalcovství	1896	Fr. Mistr	Fr. Mistr	Fr. Mistr	855	—	3	150	18	3	1	
57	Lipová	71	607	rolnictví	1896	J. Kreissl	J. Havelka	J. Havelka	750	—	6	150	39	2	1	
58	Okrouhlá	102	544	rolnictví	1896	Ob. předst.	A. Příkryl	Al. Příkryl	840	—	5	150	28	9	1	
59	Prosetín	61	359	rolnictví	1896	Jos. Šimek	F. Fridrich	Fr. Fridrich	900	—		150	28	30	1	2
60	Voděraďy	51	510	rolnictví	1896	Ob. zastup.	Inc. Vlach	Al. Záboj	600	—	1	200	21	1	2	
61	Vranová	61	432	rolnictví	1896	Al. Nečas	Al. Nečas	Al. Nečas	400	—	3	250	31	14	1	9
62	Meziříčko	48	250	rolnictví, tovární děl.	1897	Jan Řehoř	Jan Řehoř	Jan Řehoř				100	26	6		
63	Brťovi	29	175	rolnictví	1898	Jos. Fučík	Fr. Mach	Fr. Mach	700	—		100	20	4		
64	Bradleny	46	328	rolnictví, tovární děl.	1898	Petr Žizka	Petr Žizka	Petr Žizka	835	—			28			
65	Smržov Dolní	47	295	rolnictví	1898	Fr. Frudil							22			
66	Spešov	64	420	rolnictví	1898	Ob. předst.	Fr. Cihlár	Fr. Cihlár	930	—			26			
67	Stvolová	14	95	rolnictví, tovární děl.	1898	F. Tajovský	Al. Veselý	Al. Veselý	400	—			25			
Úhrnem									58041	—	1060	18495	2088	203	68	213

Josef Šolta.

Župa soudního okresu Napajedla čís. V.

Župní jednota Napajedelská leží více na jihu v údolí střední Moravy a Dřevnice; župa tato ve svém prvotním složení skládala se z okresů: Uh. Hradiště, Uh. Ostroh, Napajedla, Uh. Brod a Strážnice. Sbory stály až do r. 1883. osamocené, bez každého vedení. Tehdejší vůdce českého hasičstva, Titus Krška, na západní Moravě sám a sám nepostačil všude státi k pomoci a poradě.

Až konečně r. 1883. založena jest Ústř. Jednota, která však skládající se ze sborů has. nemyslela při svém založení na to, že sbory tak rychle budou mohutněti a že ani tato nebude s to veškerým požadavkům vyhověti a proto sdružovaly se sousední sbory třeba i několika okresů v jednoty župní.

Po příkladu nynější župy Novojičínské pro severovýchodní Moravu čís. II., pak župy Přerovské, zřízena i naše župa okr. Napajedla v údolí řek střední Moravy a Dřevnice.

Roku 1885. spojily se sbory hasičské a sice: Blšovice, Buchlovice, Malenovice, Napajedla a Slušovice a zvolili prozatímní župní výbor ku vypracování stanov župní jednoty a ku vymožení jejich schválení.

Stanovy byly dne 23. června 1885, čís. 16.942, vys. c. k. místodržitelstvím schváleny a výbor, sestávající z pp.: Jana Kolínka, Jana Praha a Jana Tomášíka, svolal na den 3. ledna 1886 první valnou hromadu do Napajedel. Při této valné hromadě byli zvoleni: za starostu Jan Kolínek z Napajedel a H. Stockmayer z Malenovic za místostarostu této župy.

Působnost župy této od doby založení až do nejnovější doby jest nám neznáma, an bližší data nám zaslána nebyla. To, co zde uvádíme, vyňali jsme z archivu Ústřední Jednoty.

Toliko můžeme o župě této říci, že jevila dosti čilý zájem na poli hasičském a i starostu této župy p. Jana Kolínka dlužno řaditi mezi první zákopníky hasičské, jenž byl od r. 1885. do r. 1889. členem ústř. výboru. Roku 1897. byv opět volen, vystoupil r. 1898 z příčin neznámých z veškeré činnosti hasičské.

Poněvadž r. 1894. počala Ústř. Jednota naléhati na řádnou organizaci moravského hasičstva a sice tím způsobem, že členy Ústř. Jednoty staly se na místě sborů župy, proto musely se také župy ohraničiti zásadně dle hranic soudních okresů. Na tak dlouho, než se zřídily župy okolních okresů, zůstaly sbory pohraniční ve svazu župy v údolí střední Moravy.

Roku 1891. zřízena sousední župa okresu Uh. Brodského a r. 1894. pro okres Uh. Hradištský, následkem čehož odpadly sbory od župy této — jež obdržela dle pravidel organizačních čís. V. — a přiděleny byly k župám čís. XVIII. a XXXI.

K župě náležel nyní 14 sborů a sice: Malenovice, Napajedla, Zlín Tlumačov, Komárov, Topolná, Březolupy, Spytínov, Otrokovice, Pohodčice, Ondřichovice, Květkovice Halenkovice a Košíky.

Sbor hasičský v Malenovicích a okolí.

Obec Malenovice má 238 a obec Tečovice 119 domů, s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím a řemesly. Krajina jest pahorkatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl v Malenovicích r. 1874. a v Tečovicích r. 1882. na podnět p. Pelhř. Jarolímka, uvdědomělého rolníka v Malenovicích, p. Heřm. Stockmayerem, hospodářským radou J. Exc. hraběte Leopolda ze Sternbergů v Malenovicích a později v Tečovicích. Starostou obce byl tehdy v Ma-

lenovicích Hynek *Adam*, radními Jan Kozáček, Pelhř. Jarolímek, Fr. Vojáček; výbory Jos. Ševčík, Jos. Ohnůtek, Jos. Úředníček, Fil. Zlámal, Fr. Širůček, Ant. Trčala, Ant. Landsfeld, Fr. Landsfeld, Jan Mikulíček, Frant. Katner, Jan Landsfeld, Jos. Řihák, Jan Menšík a Ant. Staša, všichni rolníci; v Tečovicích pak byl starostou Jos. *Chrastina*, radními Frant. Pálka a Frant. Batěk; výbory Josef Janošík, Martin Chrastina, Petr Vykoukal, Čeněk Doležal, Jos. Ševčík a Jan Mrlík, také všichni rolníci. Oba sbory jsou vyzbrojeny vzornými hasičskými stroji a nářadím, což zakoupeno z příspěvků obce, místní záložny a mnoha jiných dobrodinců. Cvičení odbyvají se pravidelně každou neděli při píném počtu mužstva, což nejlepším důkazem záliby k hasičství.

Prvním velitelem a jednatelem ve sboru byl Heřm. *Stockmayer*, hosp. inspektor velkostatku, náčelníkem Pelhř. *Jarolímek* rolník. Při založení sboru byli členy, kromě oněch, jež níže v seznamu nynějšího členstva ležatým písmem jsou označeni, v Malenovicích: Pelhř. Jarolímek, rolník, Bern. Beywasser, obchodník, Fr. Hamrlíček, stolař, Jan Hamrlíček, stolař, Hynek Potůček, obuvník, M. Čeleda, tesař, Jan Malík, obuvník, Tom. Špičák, učitel, Jos. Dostálek, kovář, Fr. Rosík, rolník, Karel Tomáščík, tesař, Jan Píček, rolník, Filip Zlámal, kolář, Fr. Rosík, kovář, Ant. Menšík, rolník, Jiří Kozáček, kolář, Fr. Poslušný, rolník, Hynek Rosík, rolník, Čeněk Stloukal, hostinský, Karel Jedenáctík, Čeněk Peček, Karel Jurčík a Jos. Řihák, rolníci, Ant. Menšík, obuvník, Šimon, Rosík a Viktor Mikšaník, rolníci, Fr. Menšík, bednář, Frant. Čihala, dělník, Karel Peček, zedník, Václ. Sába, obuvník, Jos. Ohnůtek, rolník, Karel Klejnar, bednář, Ant. Honek, dělník, Jos. Hlavinka, hostinský, Vojt. Štefek, rolník, Karel Trčala, bednář, Fr. Širůček, provazník, Ant. Stavěna, kovář, Viktor Ohnůtek, rolník, Jan Hložek, dělník, Jos. Ševčík, obuvník. — V oddělení tečovské Jos. Pálka a Al. Menšík, rolníci, Fr. Ševčík, dělník, Jos. Horáček, Jos. Družtik a Jan Kubík, rolníci, Fr. Vávra, dělník, Jos. Chrastina, Fr. Rapant, Jos. Bartek, Josef Ševčík, Tom. Vykoukal a Hynek Sába, rolníci, Ant. Doležal, kovář, Petr Václavěk, Mat. Pospíšil a Jan Batěk, rolníci, Tom. Řeha, dělník, Fr. Menšík, rolník, Fr. Menšík, dělník, Ant. Ondra, kovář, Hynek Rapant, obuvník, Jakub Pospíšil a Fr. Bártek, rolníci.

Nyní jest předsedou Heřman *Stockmayer*, narozen dne 19. února 1832 v Lichtenfeldu v království Bavorském, nyní jest státním občanem rakouským s domovským právem v Malenovicích. Jest majitelem zlatého záslužného kříže s korunou, organisátorem dobrovolného hasičského sboru pro Malenovice a okolí, čestným občanem města Kostelce nad Orlí v Čechách (za vydatnou a obětavou pomoc při hasení velkých požárů tamtéž), čestným členem továrního hasičského sboru v Bystřici. Byl r. 1861.—66. ředitelem velkostatku v Častolovicích u Kostelce nad Orlicí v Čechách, r. 1866.—68. správcem statku kn. Schaumburga-Lippe v Dubně na Náchodsku, r. 1868.—74. ředitelem, r. 1874.—83. inspektorem a od r. 1883 až po dnes hospodářským radou veškerých velkostatků hr. Leopolda ze Sternbergů. Náčelníkem jest Jan *Landsfeld*, obuvník a rolník, narozen dne 15. července 1846 v Malenovicích, dlouholetý člen obecního výboru, druhdy místopředseda místní školní rady a člen výboru živnostenského spolku. Jednatelem jest Adam *Kříž*, nadučitel, narozen dne 5. srpna 1852 v Prostějově, studoval vyšší realku v Olomouci, byl 9 roků učitelem v Napajedlicích, od r. 1880 jest ředícím školy v Malenovicích, jest předsedou učitelského spolku »Komenský«, jednatelem hospodářského spolku Napajedelského, delegátem zemědělské rady moravské a redaktorem »Obzoru«.

Nynějšími členy sboru jsou: I. oddělení Malenovské: Heřm. *Stockmayer*, hospodářský rada, Jan *Landsfeld*, rolník, Jan Dvořák, majitel mlýna, Jos. *Ševčík*, rolník, Pavel *Lísal*, stolař, Adam *Kříž*, nadučitel, Jos. Mrlík, rolník, Hynek Honek, obuvník, Fr. Landsfeld, sedlák, Pelhř. Čeleda, Hynek Strnadel, Jar. Landsfeld a Ant. Pavlíček, obuvníci, Leop. Trčala, bednář, Ant. Čihala a Čen. Řehořík, obuvníci, Fr. Středulínský, krejčí, Jan Korec, obuvník, Jan Hřebíček, rolník, Ant. Jedenáctík, obuvník, Vil. Mikulíček, zedník, Em. Čeleda, sedlák, Hynek *Ševčík*, zámečník, K. Trčala, bednář, Ant. Slovenčík, rolník a pekař, Jan Řehořík, rolník, Vav. Sába, obuvník, Fr. Křemének, cestař, Ant. Lubínek, obuvník, Ant. Kočí, dělník, Fr. Mikeš, dělník, Jan Postava, obuvník, Petr Jedenáctík a Jos. Stojan, rolníci, Stan. Landsfeld, pekař, Karel Pagáč, tesař, Fr. Žžrek, Fr. Blahuš a Jos. Řihák, obuvníci, Fr. Menšík, dělník, Jos. Lubínek, soustružník, Alf. Ševčík, obuvník, Frant. Gajzur, rolník, Al. Landsfeld a M. Samohýl, obuvníci, Hynek Poslušný, Cyrill Jedenáctík, Hynek Jedenáctík a Fr. Kozáček, rolníci, Ant. Křemének, dělník, Jos. *Poslušný*, hostinský, Jos. Menšík, Jos. *Řihák* a Jos. *Ševčík*, rolníci, Karel Tomáščík, tesař, Frant. *Oslislo*, hostinský, Aug. *Čihala*, dělník, Hynek *Slovenčík* a H. Ševčík, rolníci. — II. oddělení Tečovské: M. *Chrastina*, rolník, Jan *Ondra*, obuvník, Jos. *Řihák*, hostinský, Jos. Chrastina, rolník, Jos. Horáček, kovář, Jos. Pavlíček, Fr. Pavlíček, Jan Doležal, Jos. Batěk a Petr Václavěk, rolníci, Ig. Jurčík, zedník, Petr Horáček a Jos. Foukal, rolníci, Jos. Vlček, krejčí, Fr. Batěk, Al. Doležal sen., Al. Doležal jun. a V. Chrastina, rolníci, Jan Vykoukal, kovář, Aug. Václavěk, rolník, Jos. Navrátil, dělník, Boh. Bina, kolář.

Sbor v Malenovicích má 1 dvoukolovou a 1 čtyřkolovou stříkačku, 1 vůz pro mužstvo a nářadí, 1 dvoukolový vůz na nářadí, 2 žebře vytahovací, 1 žebř dvoudílný a 1 čtyřdílný, 2 žebře

na střechu, vše v ceně 3683 zl. 45 kr. — Oddělení v Tečovicích má 1 čtyřkolovou stříkačku, 1 vůz pro mužstvo a nářadí, 1 velký žebřík stoupací a 1 menší, 1 žebřík hřebenový s příslušným nářadím a pochodněmi, v úhrnné ceně 2437 zl. 10 kr.

Sbor účastnil se po čas trvání svého 52 požárů.

Sbor hasičský v Napajedlích, založený r. 1882., žádná data nepodal.

Sbor hasičský ve Zlíně.

Město Zlín, rozloženo jsouc mezi pahorky a horami, obklopujícími krásné údolí Dřevnice, má 540 domů a 2834 obyvatelů, z nich 1334 mužských. Menší polovice domů má krytbu tvrdou, ostatní pak, až na několik doškových střeš, krytbu šindelovou. V análech městských jest poznamenáno, že Zlín často trpěl zhoubnými požáry, zvláště r. 1819. a 1849., nicméně nebylo po dlouhou dobu o náležitou ochranu postaráno. Teprve když zdejší záložna zakoupila novou dvouproudni stříkačku s dostatečným množstvím hadic, vydalo obecní zastupitelstvo za tehdejšího starosty p. Vinc. Kašpárka, obchodníka, provolání k občanstvu stran zařízení dobrovolného has. sboru. Provolání to setkalo se s všeobecným souhlasem, tak že r. 1884. došlo ku zřízení sboru. Při zařizující valné hromadě dne 28. září 1884 měl sbor 54 činných a 35 přispívajících členů. Za prvního předsedu zvolen pan Vincenc Chlud, nadučitel, jenž však již po roce hodnosti té se vzdal, načež zvolen p. Fr. Wrla, obvodní lékař, jenž úřad předsednický se vzornou horlivostí a obětavostí až do r. 1893, tedy po 13 let, zastával, až jej choroba k resignaci přiměla. Velitelem byl p. Jan Janáček, kládek, jednatelem p. Cyrill Babička, učitel, jenž zvolen pak náměstkem velitelovým; po něm následoval p. Al. Hradil, učitel. Při založení sboru byli členy, kromě oněch, jež níže ležatým písmem uvádíme: Jan Horák, učitel, Ant. Bata, zámečník, Ant. Šmíd, barvíř, Ignác Fimbingr, sedlák, Cyrill Babička, učitel, Jos. Mansfeld, Jan Jelinek, Jos. Kašpárek, Jindř. Blažek, Jan Červenka, Ig. Hlušík, Jan Kraus, Jan Chlud, Al. Nohál, Štěp. Klátil, Fr. Hanáček, Jan Nohál, Jos. Spetla, soustružník, Kar. Mezírka, Jak. Brüll, Ant. Kroupa, Jindř. Šindler, Vinc. Krajča, Josef Mikšík, K. Malota, Mat. Mrázek, Ant. Machačka, Jak. Chlud, Ig. Kadlík, Leop. Langer, Fr. Chlud, Ant. Mezírka, Al. Habrmann, Vinc. Mikšík, obchodník, Al. Hradil, Jos. Meisel, Jan Krajča, Ant. Březík, Ferd. Šindler, Fr. Chlud, Fr. Najman, Jos. Rychtr, Ant. Kohout, Fr. Klinkovský.

Zlínský sbor hasičský od prvopočátku svého trvání uchopil se opravdově úkolu svého. Byl povždy řádně vycvičen, jak se při všech požárech ukázalo, členové jeho vynikali obětavostí a vzornou kázní, tak že těšil se uznání a vážnosti širého okolí. Od svého zařízení domáhal se sbor příhodného skladiště jako existenční podmínky zdárného působení. Marné bohužel úsilí mělo v r. 1893. za následek resignaci velitele, náčelnictva a výboru. Od té doby spolek jen živořil, omezuje se na nevyhnutelnou činnost při požárech za vedení učitele p. Cyrilla Babičky. Teprve v r. 1898. uveden sbor přičiněním nynějšího předsedy opět do svých kolejí, v nichž bohdá i na dále ku blahu a cti obce pohybovatí se bude.

O hmotnou podporu spolku starali se vedle obce i členové přispívající, pak záložna, zemský výbor, moravská vzájemná pojišťovna, banka Slavia a j. a čestní členové spolku: urozený p. Leopold šl. z Hauptů, majitel velkostatku zlínského, jeho syn urozený bar. Leopold Haupt z Tavnokru a vysokorodý hr. Frant. ze Seilernu, statkář lukovský.

Sbor účastnil se po dobu svého trvání 21 požárů. Za jeho činnost dostalo se sboru pochvalného uznání vys. c. k. místodržitelství po dvakráte a sice po velkém ohni vyzovském (d. d. 2. prosince 1887, č. 5260) a po požáru na Mlatcově (d. d. 21. srpna 1888, č. 2181), též od mnohých okolních obcí a od Frant. hr. ze Seilernu, pána na Lukově.

Nynějším předsedou sboru jest Jan Horák, ředitel měst. školy, velitelem Jos. Tlusták, rolník a měšťan, jednatelem Al. Hradil, odb. učitel. Ve sboru jsou dnes členy: Jan Jelinek, náčelník na odp., Jos. Sousedík, měšťan a obchodník, Jos. Zapletal, měšťan a rolník, Vinc. Červenka, hostinský, Fr. Brous, obuvník, Jos. Vojtěšek, ob. strážník, Ant. Kopecký, stolař, Ondř. Červinka, hostinský, Ant. Vlček, obchodník, Jos. Cipra, Fr. Zicha, Ant. Červenka, Rom. Lehký, Frant. Klinkovský a Jan Malota, obuvníci, Leop. Černotík, kramář, Ad. Pauzar, soustružník, Fr. Col, kamnař, Jan Kovář, rolník, Ig. Barvíř, hostinský, Jan Bobál, kovář, Jindř. Blažek a Jos. Mezírka, krejčí, Jan Březík, soukenník, Jan Col, kloboučník, Jan Malota, bednář, Ig. Hrobařík, listonoš, Ant. Malota, rolník, Fr. Zezulka, Jan Otava, Jan Januška, Ig. Červenka, Jan Richter, Jul. Březík, Karel Nejedlík, Karel Malota, Ant. Kraus, Ant. Januska, Ig. Červenka, Jan Klátil, Jos. Švehlák, Frant. Červenka a Jan Kašpárek, obuvníci.

Sbor má 1 stříkačku jednoproudni čtyřkolovou skládaci v ceně 600 zl. a 1 starého systému v ceně 150 zl., 300 m hadic, pak dvoukolový žebřík přistavovací v ceně 375 zl. a j. menší nářadí.

Sbor hasičský v Tlumačově.

Obec Tlumačov, ležící na rovině, která k východu a severovýchodu přechází v pahorkatinu, má 328 domů, krytých většinou břidlicí. Obyvatelstvo žije se velkou většinou rolnictvím. Řemeslo a obchod je zastoupen pouze pro domácí potřebu. V místě nachází se velká továrna na portlandský cement, patří hr. Seilernovi a spol., která zaměstnává asi 400 dělníků. První, kdo se zřízení has. sboru u nás uchopil, byl p. Fr. *Skopalík*, rolník, člen obecního výboru, bývalý starosta, muž o obec zasloužilý, spolu s tehdejší starostou p. Fr. *Vaňharou*, rolníkem, mužem to pokrokumilovným, přímým, jenž již mnohé platné služby obci naší prokázal a poslední dobou jako obecní tajemník velmi se osvědčil. Tito oba podali hned v r. 1884. stanovy místopředsedství ku schválení; toto je však vrátilo nepotvrzené. Mezitím vypsány byly obecní volby, při kterých byli zvoleni: za starostu Seb. *Badura*, který, jsa dbalý více místní politiky, choval se velmi nevěčně; do výboru byli pak zvoleni Fr. Skopalík, Karel Bureš a Jos. Skopalík, rolníci. Že tehdejší obecní výbor málo přízně ku zřízení sboru jevil, vidno z toho, že bylo potřebí dvou výborových sezení, než-li opravené stanovy schváleny býti mohly a když i to se stalo, nechtěl stanovy žádat z členů výboru — rolníků — podepsati, což však pp. Jos. *Michna*, c. k. poštovník a obchodník a Jos. *Jančík*, nadučitel, jako členové obecního výboru tak učinili. Když po schválení stanov místopředsedstvím zakladatelé svolali ustavující valnou hromadu, k níž pozvali zároveň (dle stanov) obecní představenstvo, toto se ani nedostavilo, až po opětném pozvání vyslalo svého zástupce p. Bureše. Když na to v sezení obecního výboru polepšené představenstvo navrhlo sboru 100 zl. podpory, bylo rovněž delšího rokování třeba, než návrh schválen. Zejména dp. farář Petr Tesař a zástupce velkostatku poukazovali na nové břemeno, jež zřízením sboru obci naší povstane jen pro »parádu hasičů«. Námitky odmítl říznými slovy p. *Bureš*, radní, tak že po jeho řeči obecní výbor podporu schválil. Největším podporovatelem sboru od založení až doposud je »Občanská záložna«. Panu faráři za jeho laskavost (?), kterou sboru při jeho zakládání projevila, děláme skutečně až do dnes »parádu« při církevních obřadech.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Fr. *Skopalík*, rolník, podnáčelníkem Fr. *Samohýl*, rolník a jednatelem Fr. *Lechner*, učitel. Ve sboru, kromě oněch, jež níže ležatým písmem uvádíme, byli tehdy členy: Jos. Smyček, mistr pokrývačský; Václ. Samohýl, Jos. Šumbera, Martin Zapletal, Václ. Válek, Fr. Šível, Martin Matula, Rom. Gazda, Mart. Samohýl, rolníci; Fr. Hradil, hlídač, Martin Málek, zedník, M. Trávníček, mistr stolařský; Jan Šível, Václ. Příbyl, Jos. Šamša st., Hynek Válek, Karel Švábeník, Mat. Zapletal, Frant. Kubát, Ant. Štěrbá, M. Gazdoš, Karel Kolář a Emil Kopčil, dělníci; Jos. Kopčil, oděvník, Václ. Bureš, zedník, K. Obdržálek, rolník.

Nyní jest náčelníkem Lad. *Samohýl*, narozen 2. září 1864. V r. 1882. absolvoval českou reálku v Prostějově, v r. 1883. odbyl si povinnost vojenskou a od té doby jest rolníkem. Dne 14. července 1898 zvolen jednohlasně starostou obce. Podnáčelníkem a jednatelem jest Frant. *Zaorálek*. Dnes jsou členy sboru: Lad. Samohýl, Jan Kristýnek, Fr. Bureš, Fr. Gazdoš st., Mart. Gazdík, Fr. Skřítek, rolníci; Jos. Šamša st., dozorce, Jos. Šamša ml., Jos. Oharek, Jos. *Zapletal*, Ondř. Kulenda, Al. Mazáč, Lad. Šível, Fr. Miklák, Alf. Vráhlík, Aug. Zapletal, Martin Vráhlík, Ant. Pospěch, Jan Badura, Jos. Hanáček, Jan *Pospíšil*, Alf. Šível, Štěp. Samohýl, Fr. Kubát, Rud. Navrátil, dělníci; Jos. *Šível*, průvodce vlaku, Ant. Pospíšil, obuvník, Mart. Matula, hostinský, Frant. Gazdoš ml., Arn. Malčík, Fr. Zapletal, Ant. Režný, Fr. Zapletal, dělníci; Fr. Zaorálek, soukromník.

Sbor má 1 dvouproudní čtyřkolovou skládací stříkačku, propůjčenou od obce a koupenou od Knausta, dále 1 dvouproudní čtyřkolovou stříkačku od Smekala, 1 dopravní vůz a 1 voznici na vodu, vše v ceně 2580 zl.

Sbor za svého trvání působil při 33 požárech.

Sbor hasičský v Komárově.

Obec Komárov má 77 domů s krytou doškovou. Kromě 20 obuvníků, 1 tesaře a 5 zedníků není v obci jiného řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1886. a zakladatelem jeho byl Jan *Pulkrábek*, nadučitel v Komárově, bývalý zakladatel a cvičitel hasičského sboru v Němčicích a jednatelem sboru has. v Seči. Starostou obce byl tehdy Ig. *Vyoral*, rolník. V obecní radě byli pp. Fr. Samsoněk a Ed. Hanáček, rolníci. Sboru hasičskému příznivci nebyli.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Pulkrábek*, nadučitel, náčelníkem Fr. *Súkup*, rolník, vysloužilý voják, účastník okupace Bosny a Hercegoviny, jednatelem Mlk. *Zelík*, obuvník a rolník. Při založení byli členy, kromě oněch, jež níže ležatým písmem uvádíme, Jos. Mlýnek, Isidor Fúsek a Jos. Zelík. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Súkup*, náčelníkem Jan *Pulkrábek*, jednatelem Mik. *Zelík*. Ve sboru jsou členy. Jan *Pulkrábek*, Fr. *Súkup*, Jan *Vyoral*, Ant. *Zelík*, Mik. *Zelík*, Frant. *Zelík*, Jos. *Dohnal*, Al. *Mlýnek*, Tom. *Mlýnek*, Ig. *Zelík*, Frant. *Zelík*, Jan *Vyoral*, Al. *Mlýnek*, Leop. *Mlýnek*, Ig. *Mlýnek*, Štěp. *Vyoral*, Jan *Mlýnek*, Aug. *Mlýnek*.

Sbor, který účastnil se 14 požárů, má stříkačku v ceně 450 zl.

Sbor hasičský v Topolné.

Obec Topolná má 234 domů, s převládající krytbou břidlicovou; obyvatelstvo žije se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatá. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1886. Jeho zakladateli byli Jos. *Čechmánek*, pololáník, dlouholetý starosta, příznivec hasičstva, začež jmenován čestným členem, a Fr. *Ranofrej*, obchodník v Topolné, zemřel r. 1888 a pochován v Napajedlích. V obecní radě byli: Ant. *Dohnal*, domkař, K. *Schindler*, obchodník, Fr. *Hubáček*, K. *Mikulka*, Jan *Hlavačka*, Jan *Mikoška*, Fr. *Dujiček*, čtvrtlánici a Ant. *Elišák* obchodník. Jsouce sboru has. příznivci stali se všichni jeho členy. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Čechmánek*, náčelníkem a jednatelem Jan *Ranofrej*. Při založení byli, kromě níže ležatým písmem uvedených, členy: Jan *Ranofrej*, K. *Schindler*, obchodníci; Ant. *Dohnal*, Ant. *Čechmánek*, Jos. *Kaňovský*, Fr. *Žáček*, Jos. *Foltin*, Fr. *Dohnal*, Ant. *Cerný*, Jos. *Fusek*, Jan *Foltin*, K. *Mikulka*, Ig. *Mikulka*, Ant. *Sakrajda*, J. *Hlavačka*, rolníci. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou K. *Mikulka*, starosta obce a rolník, náčelníkem a jednatelem Karel *Kotek*, nadučitel, nar. r. 1864. v Kojetíně. Ve sboru jsou dnes členy: K. *Kotek* (od roku 1885. v Bílovicích), Ferd. *Jánoš*, Jan *Viňovský*, Isidor *Dujiček*, Jos. *Viňovský*, Ad. *Rosypálek*, Frant. *Dohnal* st., Fr. *Kuba*, Jan *Mikoška*, Lud. *Hoferek*, Ferd. *Krejčířík*, Ant. *Lapčík*, Jos. *Huja*, Frant. *Fusek*, Ferd. *Dohnal*, Jan *Skára*, Jos. *Kozlík*, Ig. *Fusek*, Ant. *Dohnal*, Ant. *Hrdina*, Jos. *Januška*, Boh. *Čechmánek*, Frant. *Mikulka*, Bl. *Kašný*, Frant. *Bureš*, Jos. *Samsunek*, Frant. *Dohnal* ml., Frant. *Foltin*, rolníci.

Sbor má 2 stříkačky (1 čtyřkolovou a 1 dvoukolovou), žebří stavěcí a posunovací v ceně 2000 zl. Sbor účastnil se po čas svého trvání 22 požárů.

Sbor hasičský v Březolupech, jenž založen jest r. 1887., žádná data nepodal.

Sbor hasičský ve Sptinově.

Obec Sptinov, ležící na rovině, má 230 domů, s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Dobrovolný has. sbor založen byl r. 1889. Jeho zakladateli byli pp.: Em. *Kozáček* a Ad. *Šiška*, učitelé, Fr. *Müller*, obchodník, Hyacint *Vojtěšek* a Aug. *Rozehnal*, soukromníci. Starostou obce byl tehdy Fr. *Snopek*, rolník a v obecní radě zasedali: K. *Rozehnal*, Jos. *Vlachovský* a Karel *Šrabal*, radní a rolníci. Jsouce has. sboru příznivci přispěli jemu při jeho založení obnosem 50 zl. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Janušík*, nadučitel, náčelníkem H. *Vojtěšek*, soukromník, jednatelem Aug. *Rozehnal*, soukromník. Při založení byli členy sboru, mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme: Jan *Kadlečík*, rolník, Gust. *Rozehnal*, soukromník, Jan *Šimčák*, rolník, Fr. *Müller*, obchodník, H. *Vojtěšek*, Frant. *Řezníček*, Em. *Kozáček*, Ad. *Šiška*, Ad. *Hás*, Jan *Kraváček*. Sbor trvá 9 let.

Nyní jest předsedou Frant. *Círan*, starosta obce, náčelníkem Jos. *Varmuža*, rolník, jednatelem Jos. *Dědák*, rolník. Ve sboru jsou dnes členy: Jos. *Varmuža*, Jos. *Vlachovský*, Jos. *Dědák*, Jan *Kraváček*, Ig. *Valenta*, Ant. *Bureš*, Fr. *Bureš*, Ig. *Círan*, Jan *Čevela*, Hor. *Círan*, Fr. *Dědák*, Jan *Grebeň*, Ad. *Hás*, Ig. *Hastík*, Jan *Rosunek*, Ig. *Šoustal*, Tom. *Vavřínek*, Fr. *Kopečný*, Fr. *Varmuža*.

Sbor, který má 1 čtyřkolovou stříkačku v ceně 800 zl., účastnil se 14 požárů.

Sbor hasičský v Otrokovicích.

Obec Otrokovice, ležící v rovině s mírnými pahorky, má 200 domů, s převládající břidlicovou krytbou. Hlavní živností jest zde polní hospodářství. Dobrovolný has. sbor založen byl r. 1890. Zakladateli jeho byli K. *Mrázek*, starosta obce a rolník a Jos. *Kelnar*, učitel. V obecní radě byli: Fr. *Krěma*, Jos. *Oharek*, Frant. *Tihelka* a Fr. *Sklenář*. Sboru has. byli všichni příznivci. Neboť přistoupenouce všichni za členy sboru jsou jimi až dosud až na + Fr. *Sklenáře*. Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Heruš*, správce velkostatku, náčelníkem Fr. *Sklenář*, rolník, jednatelem Jos. *Kelnar*, učitel.

Nyní jest předsedou Fr. *Novotný*, správce velkostatku a upřímný vlastenec, náčelníkem Rud. *Heger*, obchodník, rodem Němec, avšak našinec vzorného charakteru, jednatelem Jos. *Kelnar*, učitel. Ve sboru jsou členy: Jos. Oharek, Fr. Kréma, Jos. Zapletal, Fr. Tihelka, Fr. Sigmund, Val. Sigmund, Fr. Oharek, Fr. Hyánek, Aug. Ondrašík, Ig. Kotásek, Al. Kotásek, Jos. Doležal, rolníci; Tom. Mrázek, Ig. Zubek a Jos. Vymazal, r. pomocníci; Jos. Bačavčík, podruh, Fr. Mrázek a Jos. Rapant, kováři; Cyrill Vlach, krejčí, Cyrill Válek, hlídač na dráze, Jos. Gazdoš, domkař atd.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou a 1 dvoukolovou, 2 berlovky, 1 žebř posunovací dvoukolový, 1 střeškový skládací, 2 kamzíkové, bourací náčiní, vozovou ležtu, 340 m hadic a různé nářadí, v úhrnů ceně 3000 zl. Sbor účastnil se 15 požárů.

Sbor hasičský v Pohorelicích u Napajedel.

Obec Pohorelice má 122 domů, s krytbou břidlicovou i doškovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Dobrovolný has. sbor založen byl r. 1893. Jos. *Müllerem*, učitelem, jenž jest nyní odborným učitelem v Uh. Ostrohu. Starostou obce byl tehdy Jos. *Urban*, rolník. V obecní radě byli Fr. Poslušný a Fr. Slavík, rolníci. Sboru has. byli příznivci. Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Zelda*, rolník, náčelníkem Ant. *Hlobil*, hostinský, jednatelem Ant. *Fajgar*, krejčí. Nyní jest předsedou Frant. *Novotný*, správce velkostatku, náčelníkem Frant. *Bartůněk*, rolník, jednatelem Jos. *Doležalík*, nadučitel.

Sbor má 1 stříkačku, 6 různých žebřů a j. potřeby v ceně 500 zl. Sbor účastnil se po čas trvání svého 4 požárů.

Sbor hasičský v Ondřichovicích.

Obec Ondřichovice, ležící v údolí, má 75 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1894. Jeho zakladateli byli Jiří *Zacha*, správce školy a Frant. *Vyoral*, rolník a tehdejší starosta obce. V obecní radě zasedali: Jos. Strojil, Jan Kolář, Jan Batěk, Tom. Vyoral, Ig. Nevělik a Jos. Kotásek, rolníci; Jos. Kolář, Fr. Tomášek, domkaři. Ze sboru has. byli příznivci, dokázali tím, že do obecního rozpočtu dali položku 100 zl. pro sbor na výzbroj a činí tak i nyní na zaplacení stříkačky. Prvními funkcionáři byli a jsou dosud: předsedou Fr. *Vyoral*, rolník a starosta obce, náčelníkem Jiří *Zacha*, správce školy, jednatelem Tom. *Vyoral*, rolník. Tito starají se o pokrok zdejší obce a poučují vlivem svým ostatní občany.

Od počátku byli a jsou do dnes členy: Frant. Vyoral, Tom. Vyoral, Ant. Odstrčil st., Jos. Kolář, Al. Janota, Vinc. Václavík, K. Kopčil, Petr Hailica, Jan Řiháček a Ant. Goiš. V novější době přistouplí: Jos. Strojil, Al. Jakoubek, Ant. Odstrčil ml., Fr. Vyoral, Aug. Nedbal, Fr. Hotař, Jos. Hotař, Jos. Mlíksánik a Al. Vyoral.

Sbor má 1 čtyřkolovou jednoproudou stříkačku, žebř, úplný výzbroj pro mužstvo, hadice, koše atd., v ceně 1500 zl. Sbor účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Kvítkovicích.

Obec Kvítkovice, ležící částečně na rovině, má 80 domů, s krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Dobrovolný has. sbor založen byl r. 1895. Jeho zakladateli byli Frant. *Šiška*, rolník a starosta obce a Fr. *Zelík*, správce školy. V obecní radě byli Jos. Mrázek, I. radní a podsedník, Ant. Ulman, II. radní a domkař, Karel Bureš, III. radní a podsedník. Tito hleděli získati obecní výbor pro zakoupení stříkačky z obecních prostředků. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Laciga*, pállánik, náčelníkem Jos. *Cablík*, rolník, jednatelem Jos. *Hnilica*, rolník.

Nyní jest předsedou Frant. *Šiška*, rolník, náčelníkem Jos. *Cablík*, rolník, jednatelem Jan *Koječský*. Od založení až po dnes jsou členy sboru: Jos. Cablík, Jos. Mrázek, Frant. Kundera, Jan Čáp, Jos. Šafčík, Ant. Horák, Frant., Jos. a Al. Krejča, Jos. Koječský, M. Laciga, Fr. Laciga, Frant. Šiška, Frant. Večeřa, Fr. Žák, rolníci; Cyrill Moll, kovářský mistr. Nově přistouplí jsou: Frant. Hnilica, Jos. Navrátil a Ferd. Čačka, rolníci a Fr. Hradil, obuvník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím a skládací žebř střeškový, vše v ceně 1150 zl. Sbor účastnil se 8 požárů.

Sbor hasičský v Halenkovicích.

Obec Halenkovice má 395 domů, s krytbou doškovou. Obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1895 *obecním představenstvem a výborem*. Starostou obce byl tehdy Jos. *Vičánek*, rolník. V obecní radě zasedali Jos. Juřena, Jan Olejník, Fr. Rapant, rolníci. Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Vičánek*, rolník, náčelníkem Jos. *Juřena*, rolník, jednatelem Jos. *Mannsfield*, řídící učitel. Funkcionáři tito zastávají úřady svoje do dnešního dne. Ve sboru jsou členy: Ig. a Jos. Ančinec, Jan, Jan st. a Jan ml. Čevera, Ant. a Vinc. Gajdošík, Šeb. Hejda, Ben. Janeček, Fr. a Jos. Janiš, Jos. ml., Jos. st. a Pavel Juřena, Vinc. Kašpárek, Frant. Kedra, Fr. Kolomazník, Jos. Kocijan, Jan Mihal, Jan Olejník, Fr. Rezníček, Ferd. Schneider, Josef Vojtek atd., rolníci.

Sbor, který účastnil se 5 požárů, má dvoukolovou stříkačku dvouproutní (průměr boty 120 m) s předním vozem na pérách v ceně 800 zl.

Sbor hasičský v Košíkách.

Obec Košíky, jejíž poloha jest hornatina, má 132 domů s doškovou krytbou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Dobrovolný has. sbor založen byl r. 1895. Jeho zakladatelem jest Jos. *Ducháček*, rolník, dlouholetý starosta obce a člen výboru kontrib. záložny v Napajedlích, jehož valná hromada sboru v r. 1898. jmenovala čestným členem sboru. Tehdejší starostou obce byl Meth. *Konečný*, rolník. V obecní radě zasedali: Fr. Remeš, Fr. Příkryl, T. Jabůrek, Fr. Šimný, Jos. Ducháček, Jos. Remeš, Fr. Remeš, Štěp. Viktora, Cyrill Mikulec, Zigm. Rezek a Fr. Kaštánek. Tito jsouce sboru has. příznivci, postavili tomuto skladiště. Prvním předsedou ve sboru byl M. *Konečný*, náčelníkem Jiří *Vaniček*, nadučitel, jednatelem Jos. *Marák*, učitel. Při založení byli členy, kromě oněch, jež níže ležatým písmem uvádíme: Jos. Remeš, Jos. Adamec, Ant. Hoátek, Ant. Remeš, Frant. Remeš, Fr. Ančinec, Jan a Fr. Viktora, Jan Hrbáček a Fr. Předložil.

Nyní jest předsedou Meth. *Konečný*, rolník a nynější starosta obce, náčelníkem Frant. *Slavík*, mistr obuvnický, jednatelem Štěp. *Hučík*, podsedník. Dnes jsou členy sboru: Methoděj *Konečný*, Fr. *Slavík*, Štěp. Hučík, Fr. *Bednářík*, Jan *Pálka*, Ant. *Konečný*, Ant. *Slavík*, Jan Valenta, Al. Tomáščík, Cyrill Mikulec, Ant. *Hůtka*, Zigm. Kolářčík, Jan Remeš, Vikt. Oslzla, Inoc. Daněk, Cyrill *Huátek*, Jos. Novotný, Jos. Kolářčík, Jos. Trůnečka, Benj. Mihal, Al. Novotný, Cyrill Rezek. Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic, 8 m ssavic, sekery pro 25 mužů, 2 lezecké provazy, vše v ceně 1124 zl. Sbor účastnil se 3 požárů.

Župa VI. okresů Žďár, N. Město, Bystřice n. P.

Nové Město, okresní město župy VI.

A. Vodička,
župní předseda v N. Městě.

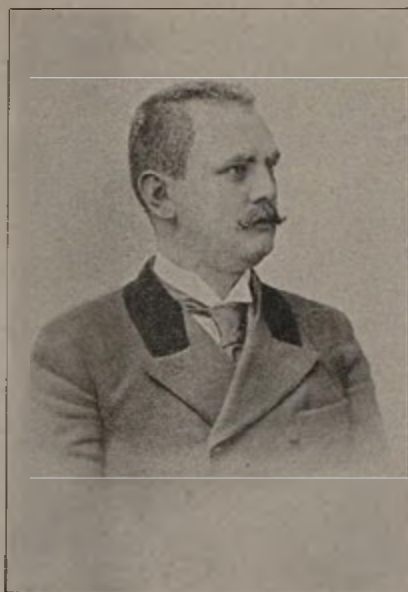
JUDr. Val. Kallab,
první starosta župy.

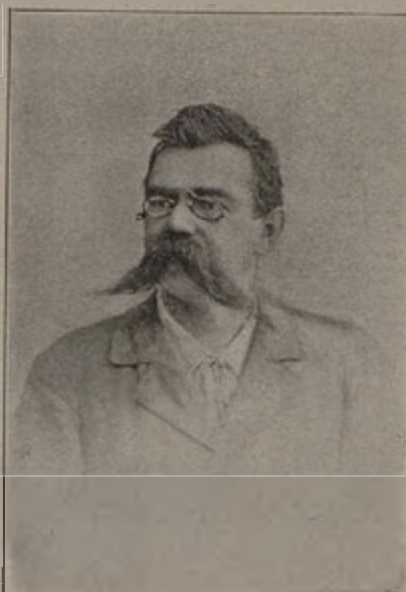
Ed. Fiša,
náhradník starosty župní jednoty v Bystřici n.

Bystřice nad Pernštýnem.

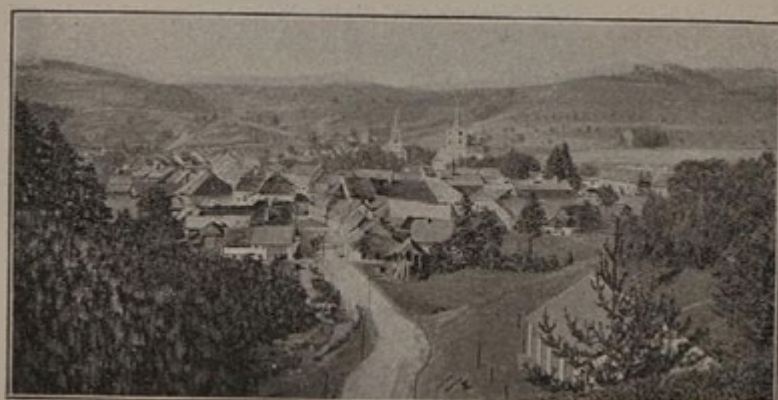
Jan Sklenář,
předseda župního výboru a velitel sboru has.
v Jimramově.

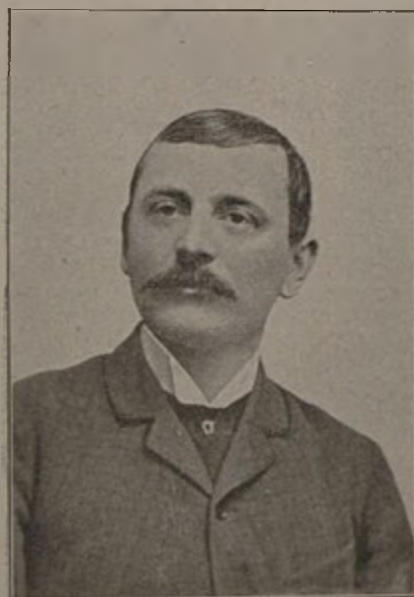
H. Jeřábek,
přehližitel lesů.

Karel Šablík,
župní jednatel.

Jimramov.

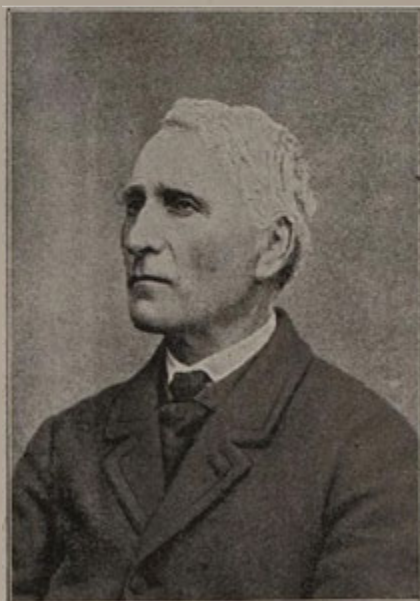
Fr. Dobrovolný,
předseda výboru župního a velitel sboru v Německé.

J. Večera,
velitel sboru v Březí a předseda župního výboru.

Ad. Procházka,
náčelník sboru v Unčicích.

Jos. Procházka,
předseda sboru v Unčicích.

F. L. Süß,
přehlížítel župní jednoty a náčelník
ve Zdáře.

Jos. Ptaček,
I. podvelitel sboru v Jimramově.

Jos. Pavelka,
I. velitel sboru v Jimramově.

J. Fischer,
náčelník sboru ve Březi.

Stražek, sídlo župy VI. Novo-Městské.

Skupina has. sboru Jimramovského.

Svěcení parní stříkačky ve Žďáře.

VIII.

Župa Olomoucká.

Petr Novotný,
náčelník sboru v Náměstí u Olomouce.

Václav Doležel,
starosta sboru v Chomoutově.

Fr. Coufal,
náčelník sboru v Chomoutově.

Skupina sboru has. v Bukovanech.

Skupina sboru has. Ústín-Skalov.

Dějiny župní jednoty hasičské č. VI. okresu Nové Město, Ždár, Bystřice nad Pern.

Zeměpisná poloha, hranice, velikost a počet obyvatelstva.

Politický okres Novoměstský čili hejtmanství Novoměstské zaujímá severozápadní část Moravy, rozkládá se mezi 33° a 30' až 34° a 6' východní délky a mezi 49° a 24' až 49° a 43' severní šířky. Skládá se ze tří soudních okresů: Novo-Městského, Bystřického a Žďárského. Soudní okres Bystřický zaujímá východní, okres Novoměstský střední a okres Žďárský západní část hejtmanství.

Nejsevernější osada celého hejtmanství jest Mor. Svatka, nejjihnější Borky (přímá vzdálenost obou od sebe činí 37 km). Nejvýchodnější osada jest Švarec, nejzápadnější Něm. Rudolec (přímá vzdálenost 39 km).

Hejtmanství sousedí na západ se soudním okresem Polnou (od Něm. Rudolce až téměř k Matějovu) a se soudním okresem Chotěbořským (od Matějova ku Kamenému vrchu u Vojnova Městce); na severozápadě se soudním okresem Hlincekým (od Kameného vrchu k Milovům); na severu se soudním okresem Poličským (od Milov k Sulkovci); na severovýchodě a východě se soudním okresem Kunšátským (od Sulkovce k Dol. Čepům); na východě se soudním okresem Tišnovským (od Dol. Čepů k Meziboří); na jihu se soudními okresy Vel. Bytčským (k Dolní Libochové), Vel. Meziříčským (k Chroustovu) a Jihlavským (od Chroustova až k Něm. Rudolci).

Hejtmanství Novoměstské má 816.37 km² a 59.745 obyvatelů a to:

	výměr v km ²	počet míst. obcí	počet katastr. obcí	počet domů	počet obyvatelů
Soudní okres Bystřice n. P.	308.73	71	81	3391	23.075
» » Nové Město	288.33	48	57	3656	22.625
» » Ždár	219.31	26	35	2107	14.045
	816.37	145	173	9154	59.745

Rozlohou jest okres Bystřický největší, menší jest Novoměstský a nejmenší Žďárský. Dle velikosti jest hejtmanství Novoměstské desátým, lidnatostí však dvacátým pol. okresem na Moravě.

Nové Město,

lat. Neostadium nebo Nova Civitas, město téměř uprostřed celého hejtmanství, rozkládá se v kotlině na mírném návrší při řece Bobrůvce. Na východě pje se hora »Kalvarie« (Kaplisko) 675 m, na severovýchodě »Mnichova Hora« 663 m, na západě »Šibenice« 705 m.

Východní částí města teče říčka Bobrůvka. Město má 320 domů s 2386 obyv. českými, katolíky, mezi nimiž jest asi 200 evangeliků. Pěkné náměstí má podobu velmi dlouhého obdélníka a jest jednopatrovémi domy zastaveno. Uprostřed náměstí stojí farní chrám sv. Kunhuty s věží

30 m vysokou. Stojí na bývalém hřbitově, který r. 1801. zrušen byl. Chrám založen asi v době, kdy město samo vzniklo. Po velikém ohni, který dne 3. dubna 1723 větší část města ztrávil, zničil i chrám, věž a zvony, tak že znovu pevně vyklenut a velikým nákladem opraven býti musil. Než r. 1801. dne 20. května potkalo město podobné veliké neštěstí, při kterémžto, požáru kostel opět zcela zničen byl. Teprve r. 1804. byl chrám opraven, zvony přelity a věž hodinami opatřena. Nyní jest chrám prostranný a nádherně zdobený.

Uvnitř jest 5 oltářů. Po stranách chrámové lodi jsou dvě kaple, velmi krásnými freskami zdobené, dále oratoria a dva chory, dolní pro lid, horní pro hudbu. Pod chrámem jest hrobka, kde odpočívá paní Kateřina Zahradská, manželka pana Viléma Dubského z Třebomyslic. Zemřela r. 1627. Vysoká věž opatřena je pěti zvony, z nichž první 14½ q, druhý a třetí 5½ q, čtvrtý 112 kg a umíráček 40 kg váží.

Vzácnou a drahou památkou chrámu jest kříž z červeného mramoru, jež r. 1824. darovala Walburga hr. ze Sinzendorfu, převorka dámského ústavu šlechticů v Brně. Jest to kříž mistrně provedený, jež král pruský Bedřich II. olomouckému arcibiskupu Jakubu Arnoštu hr. z Liechtenštejna daroval a hraběnka Walburga, neteř arcibiskupa, prostřednictvím svých rodičů jakožto rodninou zvláštnost zdědila. Druhou památkou jest na hl. oltáři umístěná dřevěná socha sv. Anny.

Bystřice nad Pernštýnem,

okresní město 15 km jihovýchodně od Nového města, leží v hlubokém údolí po obou stranách říčky Bystřičky. Sestává z vlastního města a předměstních ulic. Město má 320 domů s 2850 obyvateli českými, katolickými a jen několika málo protestanty a židy. Uprostřed města jest rovné, prostranné náměstí, které má podobu skoro pravidelného obdélníka; uprostřed náměstí je socha Mariánská a kašna. Domy na náměstí jsou většinou o jednom poschodí a v ulicích jest jen málo domů přízemních a ještě méně malých, dřevěných.

Krásný farní chrám o dvou věžích na východní straně náměstí jímá pozornost naší nejvíce. Byl vystaven r. 1754. v trvalém slohu stavitelem Vavřincem Hauptem na tomtéž místě, kde dříve starý kostel stával. Nad hlavním vchodem jsou dvě velmi vysoké věže (575 m nad mořem). Kolem chrámu byl starý hřbitov, nyní v park proměněný. Na hřbitově po stranách kostela byly kaple sv. Vavřince a sv. Anny, které r. 1841. vyhořely. První zřídil r. 1759. měšťan Frant. Ruda a druhá podobně jedním měšťanem roku 1802. založena a pro bohoslužby určena byla. Uvnitř chrámu je pět oltářů.

Žďár,

dříve Ždara nebo Sara psaný, je okresní město uprostřed okresu Žďárského. Leží při ústí potoku »Staviště« do Sázavy v hluboké kotlině, již ze dvou stran obklopují výšiny. Sestává z vlastního města, tří ulic předměstních a osady Mělkovice a Slaghamry. Město bylo druhdy hradbami pevně obehnané, ze kterýchž dob dvě brány zůstaly. Město má 350 domů s 2795 obyvateli katolickými, mezi nimiž jest asi 100 evangeliků. Ždejší farnost náleží k děkanství Novoměstskému.

Starožitný farní chrám sv. Prokopa leží na západní straně města na příkrém výběžku a byl z části, jmenovitě presbyterium, již v první pol. XII. stol. (1135) vystaven; nyníjší loď, třemi zděnými pilíři opatřena, vystavena byla r. 1437., jak to v průčelí nad hlavním vchodem v kameně vytesaný letopočet znáčí. Chrám celý je starožitným způsobem gotickým klenut. Vnitř je pět oltářů, z nichž hlavní oltář sv. Prokopa, poboční pak Matce Boží, sv. Tomáši, sv. Janu Nepomuckému a pod věží sv. Anně zasvěceny jsou. Velmi krásný hlavní oltář s kazatelnou zhotovil novoměstský mistr stolařský Bernard Schlaghamerský, řezbářskou pak práci provedl Václav Tomek a obraz maloval kutnohorský malíř Karel Kauč. Křtitelnice je z mramoru a nese letopočet MDCXXIV (1624). Na choře jsou veliké varhany s 19 registry.

Na věži 26 m vysoké a mnohem později vystavené jsou dva zvony, 17 q (z XV. století) a 14 q těžké, starými nápisy opatřené. Ve věžičce nad střechou je pozdvihovánek 40 kg těžký. Mezi paramenty kostelními nachází se zde veliká v gotickém slohu upravená stříbrná a zlatená monstrance z r. 1806., váží 6½ kg, ciborium váží 1½ kg, tři kalichy a křtitelnice z r. 1807., starožitné a vzácné konvičky s miskou.

V ulici Novoměstské nachází se druhý starý kostel sv. Trojice. Uvnitř jsou 3 oltáře: hlavní sv. Trojici, postranní Matce Boží a sv. Josefu zasvěcené. Obrazy oltářní mistrně provedl r. 1804. Fr. Meister. Na choře jsou malé varhany, ve věži pak dva zvony. V kostele tomto slouží se služby boží jen při pohřbech. Ma hřbitově je kaple sv. Barbory v okrouhlém tvaru stavěná, v níž jest pouze jeden oltář a velmi krásně klenutý chor. Má dva zvony, které r. 1847. požárem byvše zničeny, přelity byly.

Naproti farnímu chrámu stojí nová fara o mnoha pokojích, pak stará pětiletá škola, obě budovy na skalnatém pahorku. Kromě těchto je na tomto místě jeden pamětihodný starý dům,

na jehož místě před časem stála tvrz, sídlo to majitelů blízkých železáren, kterýžto dům dosud »Tvrz« se zove. Uprostřed města je dlážděné náměstí v podobě obdélníka, kteréžto jest domy jednopatrovými obeháno. Na náměstí jest vysoký kamenný sloup sv. Trojice, pak dvě kašny, stará městská radnice, věž opatřena a městský pivovar. Kromě jiných budov je zde okresní úřad, městský špitál, r. 1303. založený, nyní však zašlý.

O původu města Žďáru*) jde pověst, že byl dříve, dlouho ještě před založením kláštera Žďárského (r. 1245.) malá, nepatrná ves. Vzniku a povznesení města děkovati musí jen hornictví, které před časy v okolí blahodárně kvetlo, neboť již tehdy založili a vystavili majitelé zdejších železáren r. 1135. původní kostel (nynějši to presbyterium farního kostela), na blízku jeho tvrz, jejíž polohu dosud ještě znamenati lze.

Roku 1245. daroval majitel Boček z Berneku Žďár, jakožto vesnici, k výživě Cisterciákům kláštera Žďárského. Roku 1264. propůjčil král Přemysl Otakar II. klášteru právo, aby na statcích svých mohl dolovati. Roku 1265. pojistil Bruno, biskup olomoucký, desátky tohoto města témuž klášteru odváděti a r. 1268. kardinál Quido ve Vídni patronat v Chotěboři v Čechách. Zda-li ves Žďár roku 1270. na městečko povýšena byla, jak topograf Švoy udává, není jisto, jako to, že r. 1293. skutečně již městečkem s vlastním soudem byla.

Jako městečko vyskytuje se skutečně r. 1293., kdy král Václav II. dne 14. června obnovil nadační listinu svého otce z r. 1273., že poddani nemají býti královským, nýbrž klášterním úřadem souzeni a trestáni.

Dějiny hasičstva

župní jednoty hasičské politického okresu Novoměstského.

První pokus utvořiti v pol. okresu Novoměstském jednotu župní, která v řádně zřízené součinnosti ku zdaru a rozvoji hasičstva v této naší drahé krajině působiti měla, učiněn dne 20. června 1880 po veřejném cvičení sboru jimramovského, kdy při volné zábavě přítomní sborové z Nového Města, Bystřice a Jimramova o věci té se rozhovořili a důležitost i potřebu jednoty župní uznali. Avšak radost jednomyslného usnesení neměla kýženého výsledku, věc upadla v zapomnutí tím snáze, že v době té bylo v celém okrese jen 6 sborů, téměř celou rozlohou okresu našeho od sebe vzdálených.

Teprve r. 1884. uznávajíce důležitost jednot župních a nechtějíce býti za ostatními okresy, vybídly sbory Žďárský a Novoměstský k návrhu velitele sboru poslednějšho p. Jos. *Jelínka* ml., vrleho přítele a podporovatele věci hasičské, ostatní sbory, zdali by souhlasily, aby v okrese zdejší jednoty taková utvořena byla a svolána za tím účelem schůze na den 20. října 1884 do Nového Města. Po vysvětlení a zralém uvážení navržených stanov souhlasila s návrhem založení jednoty většina sborů přítomných a zároveň zvolen prozatímní komitét z pp.: JUDr. Val. *Kallába* z Nového Města, Ant. *Kondrysa* ze Žďáru a Jos. *Jelínka* ml. z Nového Města, jemuž uloženo o jich potvrzení zakročiti. Zařízení jednoty dle stanov, při schůzi té vypracovaných, vys. c. k. místo-držitelství výnosem ze dne 9. dubna 1885, čís. 9101. zapovědělo a teprve druhé stanovy výnosem ze dne 11. července téhož roku, čís. 18462, schváleny byly.

Nyní svolal zatím výbor veškerého hasičstva okresu k první valné schůzi jednoty na den 20. září do Německého. Ke schůzi této dostavili se delegáti za sbory: Jimramov, Míchov, Německé, Nové město, Věcov a Žďár, které ohlásily své přistoupení. Písemně přihlásily se sbory Bohdalov a Rožná. Při předsevzaté volbě zvoleni: za starostu jednohlasně JUDr. Val. *Kalláb*, advokát v Novém Městě, za jeho náměstka Ant. *Kondrys* ze Žďáru, do výboru: Jos. *Barták* z Bohdalova, Ant. *Hájek* z Rožné, Jos. *Havlík* z Německého, K. *Jelínek* z Jimramova a Fr. *Vilím* z Věcova.

Při druhé valné hromadě, která se dne 19. září 1886 ve Žďáře z téhož výboru odbývala, vypracován a schválen regulativ o vystupování sborů na veřejnost. An první starosta jednoty, JUDr. Val. *Kalláb* v roku 1887. přestěhoval se do okresu našeho do Vel. Meziříčí, vzdal se hodností své a rozloučil se písemně se sbory. Proto nutno bylo provésti doplňovací volbu, což stalo se v Jimramově, kde dne 24. července 1887. odbývala třetí schůze delegátů. Hlasy přítomných sou-

*) Od čeho prastaré jméno Žďár odvozeno jest, se neví: mínění o tom jsou rozličná. Hájek ve svém dějepisě Čech uvádí, že již počátkem X. století celé pohorí a okolí nynějšího kláštera až k potoku Lípnicí starými horníky »Žďárské Hory« zvány byly, což znamená asi jako »Staré Hory«. — Kitlicz připomíná ve své »Böhmisches Ehrentafel II. Theil, Buchst. Z, že jakýsi Stanislav Žďárský ze Žďáru v místě tomto zámek a kostel vystavěl, jež nynější Žďár býti musí. — Jiní znalci tvrdí, že »Žďárské hory« pochází od hornického hesla »Zdař Bůh« a opět jiní od názvu »Zdařilé Hory«.

středěny jednomyslně na Jos. *Jelínka* ml. z Nového Města, kterýž však, ač byl zakladatelem jednoty naší a tolikerých zásluh o ni si získal, v krátké době hodnosti starosty se zřekl. Zvolení tudíž při čtvrté řádné schůzi vyslanců, konané dne 19. srpna 1888 v Michově: za starostu Ant. *Kondrys* ze Žďáru, za jeho náměstka Fr. *Vilím* z Věcova; do výboru: Jos. *Barták* z Bohdalova, Petr *Libra* z Jimramova, Jan *Hájek* z Rožné, Jos. *Veselý* ml. z Německého a Ant. *Vodička* z Nového Města.

Beze změny uplynul rok 1889., kdy pořádána pátá řádná schůze vyslanců dne 21. července v Rožné. Ne však rok následující. Vzdáním se Ant. Kondrysa hodnosti starosty osířela župní jednota v krátké době po třetí. Teprve dne 19. června 1891 sešli se delegáti sborů v župě sdružených ve Věcově, aby si vzájemně v přátelském kruhu vyměnili své náhledy. Po úradě zvolen za starostu dosavadní náměstek starosty Frant. *Vilím* z Věcova, za jeho náměstka Frant. *Süss* ze Žďáru; do výboru: Fr. *Kořista* z Michova, J. *Sklenář* z Jimramova, Vil. *Straka* z Obyčtova, J. *Veselý* z Německého a Ant. *Vodička* z Nového Města.

Na den 16. července téhož roku svolána schůze výboru a delegátů do Nového Města, v níž starostou pojednáno o důležitosti účasti se župy na výstavě a sjezdu hasičském ve dnech 15. a 16. srpna v Praze a usnešeno pracovati k tomu, by župa naše čestně zastoupena byla na tomto významném svátku hasičstva, což se splnilo. Ve schůzích výboru dne 19. listopadu v Novém Městě a dne 27. prosince téhož roku v Zubří odbývaných vyřízeno mnoho záležitostí týkajících se vnitřní organizace.

Veliký krok ku předu na dráze vytknuté učiněn roku 1892. Počet sborů vzrostl ze 16 na 24. »Ochrana Hasičská« prohlášena jednotou za orgán spolkový, kteréhož příkladu následovaly potom i jednoty jiné. By pak náležitě i o duševní vzdělání pečováno bylo, zřízena dle usnesení valné hromady — dne 19. června ve Stříteži odbývané — knihovna župní, v níž původně zařaděno 96 svazků knih odborných a která časem na 130 svazků rozmnožena. V téže valné hromadě poučeno hasičstvo důkladně o pensijním a invalidním fondu. Dne 14. srpna provedeno v Jimramově taktické cvičení, spojené s holdem Jeho Veličenstvu, jehož účastnilo se 24 sborů se 498 hasiči a 5 kapelami hudebními. Cvičení samo provedly sbory: z Jimramova, Borovnice, Michova, Věcova a Ptsečného se 162 hasiči, z nichž lezců bylo 60, stříkačnicků 92, hodnostářů 10. Použito 7 žebříků hákových, 12 střešních s bodci, 2 nastavovací střešní o 6 dílech, 1 operací a 1 operací posunovací. Stříkaček v činnosti bylo 6 o 10 proudech s 1000 m hadic.

Téhož ještě roku dne 4. září konána schůze výboru ve Vojtěchově, při níž zvolen druhý přehlížeitel a vyhotovena pravidla o přehlídkách sborových. Pokladníkem zvolen místo J. Sklenáře, jenž volán jsa povinností vojenskou, vzdal se úřadu, H. *Vodička* z Nového Města, do výboru pak dodatečně Fr. *Kalášek* z Jimramova.

Nyní čím dále, tím jistěji bylo lze ukázati ku vzrůstajícím přesvědčením, že jedině prací nezištnou a bezelstnou dojeti lze cílů, za jakýmiž špěla jednota tato; činnost její jest velice obšířlá a pestrá, neslábne. O tom svědectví dávají schůze a valné hromady. Během r. 1893. měla jednota schůzi delegátů dne 29. ledna v Slavkovicích, dne 2. března výborovou schůzi v Novém Městě, dne 23. července valnou hromadu v Obyčtově, kde poprvé seznalo hasičstvo Novoměstské nejpřednějšího hlasatele myšlenky hasičské, nejpilnějšího hasiče Tita *Kršku*, jež pro přednášku získati se podařilo. Dne 8. září přítomno bylo 16 sborů mimořádné valné hromadě české ústřední jednoty ve Vel. Meziříčí, kdež ve výstavě vystavená knihovna župní a různé mapy, diagramy a přehledné statistické tabulky župy novoměstské těšily se všeobecné pozornosti a pochvale. Výstavní porota přitkla vystavovateli medaili. Dne 2. listopadu konána v Novém Městě schůze výboru a dne 27. prosince řádná valná hromada v Olešné, kdež, an třiletí vypršelo, zvolení: župním starostou Fr. *Vilím* z Věcova; náměstkem jeho Hynek *Jeřábek* z Vel. Domanína; přehlížeiteli župními Edm. *Fiša* z Bystřice, Fr. *Süss* ze Žďáru a Ant. *Vodička* z Nového Města; přísedícími výboru Jos. *Drdla* z Hor. Bobrové, Frant. *Kalášek* z Jimramova, Jos. *Málek* ze Zvole, Václav *Starý* z Jam a Vil. *Straka* z Obyčtova; jednatelem Karel *Sáblík* ze Slavkovic, pokladníkem Karel *Bukáček* z Jimramova, knihovníkem Fr. *Štursa* z Nového Města.

V přípravách k oslavě rychle mýjel čas a než nadál se kdo, stála jednota na konci prvního desetiletí svého trvání v plném rozkvětu, jako jedna z nejprvnějších jednot župních na Moravě. Z velmi skrovných počátků vzrostla v mohutné sdružení, jmenovitě v letech posledních (četla v době této 47 sborů) a špěla rychle k dosažení tužeb svých, dobytí si všude porozumění slachetného svého účelu, uznání prospěšnosti svého trvání a podpory morální i hmotné svých snah. Slavnosti samé předcházela dne 27. března 1894 schůze delegátů ve Zvoli, v níž podrobnosti a denní pořádek stanoven.

Konečně přiblížil se den 24. června 1894, kdy cílem nejen hasičstva, ale i četného občanstva byla Bystřice nad Pernštýnem, kam oslava prvního desetiletí župní jednoty určena. Proktorát slavnosti přijalo laskavě ctěné obecní zastupitelstvo města Bystřice nad P., město samo pak odšlo se ku dni tomu ve skvělý háv slavnostní, jako dosud nikde jinde v župě naší.

Jsou památné události, unášející okamžiky, kteréž přikvapují jako bouře a rozvlní mocným neodolatelným proudem tiché ovzduší, kteréž nás obklopuje. V takových okamžicích zdá se, že vzduchem letí oheň, zaněcující mysl, zapalující srdce, naplňující zrak jiskrami; v žilách vře varem krev, srdce bije mocnými údery, jako by chtělo rozraziti těsnou schránku svou, hrud' dme se radostnými, velebnými pocity. Toť vše zajisté cítili v útrobach svých přítomní bratři, jichž k slavnosti sešlo se 581. V den ten hostili jsme mezi sebou bratry až z Kuřima. Sjezd tento zůstane všem účastníkům dlouho v milé paměti. Při slavnosti samé prodávána četou dam-hasiček bystřických brožurka, sestavená starostou župním Frant. Vilímem, která, dle usnesení výboru, v 1000 exemplářích nákladem 244 zl. tisknouti se dala. Ač kritika — jmenovitě česká — o tomto spisku, čítajícím 107 stran, velice pochvalně se zmínila, uváděje jej jako jediný svého druhu na Moravě, kladouc jej za vzor podobným spisům a k hojnému odebrání jednotlivce, sbory i župy vybídla, zakoupeny mimo okres jen 23 exempláře spisku toho. Snaha, prospěti župě, setkala se, bohužel, s velkou hmotnou škodou 120 zl.

Dne 13. prosince téhož roku měl výbor schůzi v Novém Městě, kdež mimo jiné ustanoveno promlouvatí k hasičstvu i hostím o pojišťování a obeslání výstavy národopisné. Prvně obšírně promluveno o předmětu tomto dne 27. ledna 1895 na schůzi delegátů v Horní Bobrově. Rok tento zůstane pro celý národ náš českoslovanský zjisti věčně památným tím, že roku toho uspořádána v zlaté naší slovanské Praze velkolepá, překrásná výstava národopisná, toto veliké, svého druhu jediné dílo, jež vykonal český lid vlastní silou bez pomoci, ano proti vůli nepřátel svých, jímž ukázal celému světu, že má svou vlastní vzdělanost, vlastní slovanskou, svéráznou kulturu. A při této příležitosti ukázalo hasičstvo opět, že jest opravdu českým, národním, že má plného porozumění pro veškerý snahy národa, jehož jest členem. Výstava obeslána župou činně a odměněna byla diplomem uznání. By pak čteně obeslán byl sjezd hasičský připravovaný na sjezdu delegátů dne 27. ledna v Horní a dne 14. července v Dolní Bobrově. Na obou sjezdech hleděno též k tomu, bychom i v ohledu hmotném, finančním, postavili se na vlastní nohy, emancipovali se od živlů nám nepřátelských — německva a židovstva, což státi se má zřízení hasičské pojišťovny. Tímto krokem dostalo by se hasičstvu našemu hmotného podkladu, pracovalo by jedně za pravým cílem svým, býti ochráncem majetku občanstva, jmění národního. Vysvětlování, poučování, jednání o předmětu tomto vleče se jako červená nit v celé činnosti jednoty i příštího roku — dne 13. února 1896 na schůzi delegátů v Křídlech, dne 14. června v Jamách, dne 23. srpna v Novém Městě a dne 27. prosince v Písečném. A snahy ty korunovány výsledkem skvělým. Dokázala to poslední schůze r. 1896., kde vykázati se mohla župní jednota 237 upsanými podily v obnosu 11.850 zl., což tím více těšíti nás musí, že župa naše byla v činnosti pro upisování podílů první, ač všechny sbory naše nekonaly stejné svoji vlasteneckou i hasičskou povinnost.

Jinou činností župní jednoty byla snaha po vzdělání hasičstva v ohledu praktickém i theoretickém, což stávalo se přednáškami. Na uvedeném dříve sjezdu v Novém Městě přednášel starosta Č. Ů. J. Titus Krška o vzdělávání hasičstva, o zařízení školy has., o rozšířené činnosti hasičstva, o různých zkušenostech z praxe has atd. Zde také provedeno vyznamenání zasloužilých hasičů, jímž po přiměřeném proslovu starosta Č. Ů. J. sám medaille na prsa připjal. Týž den oznámena hasičstvu truchlivá zpráva o ztrátě, již utrpěla župní jednota úmrtím milého druhu a přísedícího výboru župního Vil. Straky z Obyčtova, jenž 23. srpna z řad našich odešel. Hasičstvo súčastnilo se pohřbu jeho dne 25. srpna čestným počtem.

Tak v horlivé činnosti uplynulo výboru župnímu tříleté období a proto dne 27. prosince, jak již téměř u nás zvykem se stalo, sešli se delegáti sborů v Písečném, by provedli volbu novou. Po obvyklých formalitách a sdělení důležitých, hasičstva se týkajících novot, usnesení o změně stanov a zavedení ohlašovacích knížek požárních, přikročeno k volbě a zvoleni: starostou jednohlasně dosavadní starosta Fr. Vilím, který z Věcova do Sražku přesídlil, náměstkem jeho zkušený odborník Edm. Fiša z Bystřice nad P., přehlížeč Fr. Šüss ze Žďáru, Ant. Vodička z Nového Města a Hynek Jeřábek z Vel. Domanína, do výboru pak Jos. Ptáček z Dol. Bobrové, Josef Večeřa z Březi, Jan Sklenář z Jimramova, Jos. Málek ze Zvole a Pavel Dobrovolný z Německého.

K účelu porady o změně stanov konal výbor dne 22. února 1897 v Novém Městě, kdež stanovy projednány a nynější době i zmohutnění župy odpovídající změny usneseny, jakož i jmenování Karla Sáblika ze Slavkovic jednatelem a K. Bukáčka z Jimramova pokladníkem, schváleno. Uvedeno zde na paměť, že organizace naše, majíc původně za účel pouze ochranu bližního před dravým živlem, rozšířila program a napsala na prapor svůj také heslo národnosti, heslo demokratismu, heslo hospodářské svépomoci; že pak chtěla plniti věrně úkol svůj a býti střediskem činnosti hasičstva celého okresu našeho, rozvíjela činnost svoji v roce tomto ve všech směrech udaných.

Sjezd župní konán dne 25. července 1897 ve Žďáře. Zvláštního významu dni tomu dodalo odezdání parní stříkačky — první to v obvodu našem. Slavnostního rázu nabyia valná hromada přítomností vzácného příznivce svého Jana N. Heimricha, továrníka z Bohdalova, zem. a říšského

poslance, dále starosty Č. Ú. J. Tita *Kršky* a Karla *Vosáby*. Všichni hlučně přivítání. Pan poslanec poděkovav za uvítání, vztahuje poctu tu na delegaci českou v říšské radě a zemském sněmu a ubezpečuje, že delegace česká jest vždy pro požadavky hasičstva. Odborně pak poučil nás milý Titus Krška.

Druhý sjezd konán ve Stražku dne 29. srpna, kde mimo jiné projednána a usnesena změna stanov. Jak obsáhlou jest nyní agenda župní jednoty naší, svědčí to, že během roku 1897. vypraveno 461 jednacích čísel o 1496 kusech, kterýžto počet dopisů a podání dokazuje, jak horlivě povinnosti se plní.

Takto kráčí nyní župní jednotka naše na dráze vytknuté krok za krokem spolu s ostatním hasičstvem českým. Nedostihli jsme dosud cíle, leč značně jsme se mu přiblížili. Počet sborů vzrůstá každoročně o značný počet. Letos jest 65 sborů.

Zmíniti se dlužno ještě, že v roce 1898. odbyvána dne 13. února valná schůze ve Lhotě a zde pro letní sjezd, který dne 30. května pořádán býti měl, určen městys Německé. Konečně ještě měl výbor poradu dne 12. dubna v Petrovicích, kde stanoveno župní jednotu k větší snazšímu dohledu rozdělití v okrsky tak, aby každému přisídícímu výboru okolní přiděleny byly. Mohutně, sdružujíc se a nabývajíc tak stále více pevné půdy, nepřátelům svým a svých snah směle vstříc hleděti může.

Snad v nejbližší době podaří se dosáhnouti cíle, k němuž nesou se touhy nás všech: opatření veškeré obce obvodu župního řádnou ochranou proti dravému živlu, přispívati všemožně k udržení a rozmnožování blahobytu českého lidu rodného kraje a přispívati tak dle možnosti k dosažení cíle všeho věrného lidu českého v zemích koruny svatováclavské, jenž jest: »Národní a hospodářská samostatnost!«

Jen v srdce zápal, chrabrost bohatýrů,
a hudec vojskem netušných sil,
sláb jenom ten, kdo ztratil v sebe víru,
a malým, kdo zná jen malý cíl.

Jen ve spojení jest síla a proto jako pojí nás župní jednotka naše v šik, tak nechť víze nás také vespolečná bratrská láska, nechť spojuje nás jedna snaha, stejné přání: »Ať žije, ať mohutní, ať stále ku rozkvětu našeho hasičstva působí naše župní jednotka hasičská!«

Požární hotovost.

Župní has. jednotu polit. okr. Novoměstského tvoří 68 sborů (1 sbor — Věžná — divoký), působících v obcích, majících 59.745 obyvatelů (28.717 mužů a 31.028 žen) a 9152 čísla domovní. Těchto 68 sborů vykazuje celkem 2398 členů, z nichž je 23 zakládajících (Nové Město, Jamy), 62 čestných, 534 přispívajících a 1779 činných. Činní členové jsou následovně rozděleni: 274 hodnostářů, 542 lezců, 144 ochránců, 681 stříkačů, 119 trubačů a 19 bouračů (Nové Město). Největší počet lezců má Žďár (36), pak následuje Nové Město (35), 10 sborů má po 4 lezcích a 1 sbor jen 3 lezce. Nejvíce činných členů má Bystřice — 68; čestné členy mají 22 sbory, z nichž Jamy mají 11 a Hlině 8. Přispívající členy má 48 sborů (Dolní Bobrová 65, Moravec 41, Žďár 35, Jimramov 34); 20 sborů nemá žádných přispívajících členů.

Dle zaměstnání jsou činní členové: 3 dvořáci, 364 rolníci, 32 rol. synů, 336 domkářů, 19 domk. synů, 21 obchodníků, 18 učitelů, 84 měšťanů, 12 hostinských, 11 mlynářů, 3 soukr. úředníci, 2 úředníci, 1 poštovní, 1 továrník, 1 sládek, 1 polár, 1 tajemník, 1 zadravník, 5 nájemců usedlosti, 4 výměnkáři, 1 písař, 1 listonoš, 1 kostelník, 89 nádeníků, 54 čeledínů, 53 hosp. dělníků, 24 dělníků z hutí, 7 tov. dělníků, 1 pilár, 2 strojníci, 1 hajný, řemeslníků: 194 tkalců, 100 obuvníků, 66 krejčů, 39 tesařů, 38 stolařů, 36 kolařů, 32 zedníků, 34 kovářů, 21 bednářů, 15 sedlářů, 15 zámečnicků, 13 soukenníků, 13 pekařů, 8 řezníků, 7 pilníků, 6 klempířů, 5 koželuhů, 5 provazníků, 5 soustružníků perletě, 3 barvíři, 2 kominíci a po 2: kožešníci, kamenníci, hodináři, nožíři, rukavičkáři, po 1: řezbář, škatulář, hrnčíř, košárník, puškař, sekerník, sklenář (36%).

Sbory mají toto nářadí: 1 parní stříkačku (Žďár), 19 stříkaček čtyřkolových dvouproudnic, 35 čtyřkolových jednoproudnic, 7 dvoukolových dvouproudnic, 9 dvoukolových jednoproudnic, 4 hydrofony čtyřkolové dvouproudnic, 1 dvoukolový dvouproudnic, 3 dvoukolové jednoproudnic. Stříkačky tyto jsou opatřeny 362 m. ssavic a 12.434 m. hadic výpustných; z těchto jest 11.558 m. se šroubením normálním, 876 m. se šroubením jiným. Dobrých hadic jest 9708 m., špatných 2726 m. Dále jest bez ssavice stroje 18 čtyřkolových jednoproudnic a 2 dvouproudnic, 2 dvoukolové jednoproudnic a 1 dvouproudnic, konečně 1 přenášeč — celkem 97 strojů o 126 proudech. Mimo to mají sbory 2 hydronetty a 54 berlových stříkaček.

Vedle vijáků pro hadice při stříkačkách je 14 vijáků dvoukolových o 1—3 vřetenech pro hadice suché a 1 velký pro hadice mokré. Dva sbory mají saně pro dopravu stříkaček v době zimní.

Žebříků jest 537 a to: 160 hákových, 282 s bodcemi, 30 střečových nastavovacích o 67 dílech, 35 operací, 23 operací posunovacích, 7 nastavovacích. Bez žebřů jsou 2 sbory.

Dále jsou po ruce: 2 vozy pro mužstvo, 8 vozů pro nářadí, 15 vozů pro hadice, 11 lopat, 9 vidlí, 58 velkých seker, 16 krompáčů, 85 háků trhacích, 165 košů na vodu, 2 plachty na skok, 78 pochodní, 93 svítilen, 8 příručních lékařů.

Výbroje i ochranného náčiní nalézá se u některých sborů hojnost a pečuje se o to, aby vždy s důvěrou upotřebiti se mohlo. Jen sbory nově se utvořivši postrádají mnohých předmětů. Tak 57 sborů má 1643 přílb (většina sborů má více přílb než mužstva — Ždár 100), soukenných čepic 1079, kuplí a pobočních nožů 176, pásů bez karabin 976, pásů s karabinami 596, sekerek malých 834, záchranných lan 327; dále má 64 sborů 1702 plátěné bluzy (169 jest majetkem členů) 62 sborů má 1663 plátěných kalhot, z nichž 188 jest majetkem členů, 29 sborů má stejnokroj soukenný 1038 bluz a 247 kalhot (389 bluz a 207 kalhot jest majetkem členů), 2 sbory mají též, čtyřadvacet plášťů.

Veškeré náčiní uloženo jest v 39 skladištích úkolu svému úplně vyhovujících. Jeden sbor má 2 skladiště, v ostatních skladiště nejsou, tam střikačky a náčiní umístěno jest v různých místech: stodolách, boudách atd., sloužících po většině účelům soukromým.

Ležištěm vykazati se může 19 sborů, z nichž je 16 způsobilých a 3 méně způsobilá.

Ačkoliv nedá se upříti, že zájem o vzdělání členstva se potěšitelně šíří, tož přece zájem ten není ještě všeobecný, jak si toho jest ptáti a jak toho pokrok vyžaduje. 49 sborů odebírá alespoň po 1 odborném časopisu, 8 sborů po dvou, 11 sborů neodebírá žádného listu. Knihovnu má 13 sborů s 346 svazky.

Při založení župy připadl jeden sbor na 12 obcí neb 791 domů, jeden hasič na 18.8 domů a 120 obyvatelů. Během času, zvláště ale v době poslední, zlepšil se trudný ten stav požární hotovosti tak, že jeden sbor na 2 obce neb 132.6 domů, jeden hasič na 5.1 domů a 16 mužských obyvatel připadá.

Náklady za zřízení zbroje, kroje a náčiní hasičského u sborů založených obnášely:

a) v soudním okresu bystřickém	35 743 51 zl.
b) „ „ novoměstském	32 049 95 zl.
c) „ „ žďárském	22 392 45 zl.
Dohromady	90 185 91 zl.

Jeví se tudíž průměrný náklad na zařízení sboru (t s výzbrojem členstva) 1315 zl. 97 kr.

Na uhrazení těchto nákladů milostivě přispěti ráčilo Jeho Veličenstvo následujícím sborům: v Březí a Štěpánově po 100 zl.; v Bystřici, Bobrové Horní, Bohdalově, Jimramově, Michově, Rožné, Věcově po 80 zl.; zám. Ždaru 60 zl.; Blažkovu, Borovnici, Bakovu, Dalečínu, Divišovu, Dlouhému, Hlíněmu, Jamám, Kadovu, Křidlám, Křižánkám, Lhotě, Matějovu, Mirošovu, Německému, Obyčtovu, Odranci, Olešné, Ostrovu, Radkovu, Rotkovu, Rožince Horní, Sklennému, Slavkovicím, Studnicím, Smrčku, Stražku, Stříteži, Svatce, Ubušínu Vel., Unčínu, Veselí Novému, Veselíčku a Zubřímu po 50 zl.; Vojtěchovu 40 zl.; úhrnem 45 sborům obnos 2560 zl.

Vysoký zemský výbor povolil z has. mor. fondu věcného: Ždaru 900 zl., Bystřici 750 zl., N. Městu 650 zl., Borovnici 550 zl., Německému 535 zl., Jimramovu 450 zl., Bohdalovu a Obyčtovu po 400 zl., N. Veselí 350 zl. Po 300 zl. Stražku, Dalečínu, Bobrové Horní, zám. Ždaru, Jamám Ostrovu; Stříteži 270 zl. Po 250 zl.: Písečnému, Vojtěchovu, Svatce, Odranci, Slavkovicím a Březí. Po 200 zl.: Štěpánovu, Bukovu, Divišovu, Unčínu, Domanínu, Zvoli, Rožince Horní, Veselí, Víru, Míchovu, Věcovu, Bobrové Dolní, Dlouhému, Řečici, Křidlům, Matějovu, Hlíněmu. Po 150 zl.: Blažkovu, Lhotě, Radkovu, Ubušínu V., Polomí, Žďanicím, Věchňovu, Zubřímu, Olešné, Vlachovicím Bohdalci, Kadovu, Veselíčku. Po 100 zl.: Rožné, Moravci, Rotkovu, Rozsochám, Byšovci, Mirošovu Studnicím, Sklennému; celkem 14.955 zl. Ničeho neobdrželo 6 sborů.

Životopisy.

JUDr. Valerian Kalláb,

advokát ve Vel. Meziříčí, syn dlouholetého a zasloužilého starosty města Vel. Meziříčí a poctivého bojovníka na roli dědičném z r. 1848, narodil se tamtéž dne 10. dubna 1840. Studoval gymnasium v Jihlavě, absolvoval právnickou fakultu na universitě v Praze, kde byl také v r. 1868 na doktora veškerých práv povýšen. Nastoupil pak praxi u c. k. zemského soudu v Praze, odkudž byl k c. k. krajskému soudu v Táboře přeložen, kde pak do advokátní praxe vstoupil a také ve veřejném politickém životě činným byl.

V říjnu roku 1875. usadil se jako advokát v Novém Městě, kde, byv všeobecnou důvěrou tamnějších horlivých spoluobčanů poctěn, jako člen obecního výboru a c. k. okresní školní rady ve prospěch obce působil a také o zřízení měšťanských škol se vřele zasadil; po zhoubném požáru r. 1879. stal se spoluzakladatelem a prvním velitelem sboru has. v Novém Městě, jemuž po celý čas svého pobytu v Novém Městě vždy upřímnou péčí věnoval.

Pro svou lidumilnost a přímou povahu získal sobě všeobecnou vážnost i v širším okolí, takže v r. 1884. byl od venkovských obcí polit. okresu Novoměstského za poslance na sněm mor. zvolen. Téhož r. 1884. snažil se o zřízení župy has. polit. okresu Novoměstského, kteráž také jeho přičiněním založena a uskutečněna byla. Po dosažení schválení stanov župních dne 11. července r. 1885. byl při první valné hromadě, odbyvané v Německém dne 20. září 1885, zvolen za prvního starostu. V únoru 1887. přesídlil pak na přání svých spolurodáků do svého rodného města Vel. Meziříčí, kde až dosud ve veřejném životě jako člen obecní a c. k. okresní školní rady, předseda Městské besedy a člen veškerých ostatních vlasteneckých a humanitních spolků účinně působí.

Dobrovolný sbor has. ve Vel. Meziříčí, uváživ jeho zdatné přimluvy o poskytování pomoci a povznesení sboru v obecním výboru, požádal jej r. 1897., by přijal výborství ve sboru, čemuž mile rád vyhověl a činným členem se stal.

František Vilim.

Narodil se v Lomnici u Jičína v Čechách dne 29. ledna 1859, kdež vychodil i obecnou školu. Přesídliv s rodiči svými do Rychnova n. Kn., navštěvoval tam 4 třídy gymnasiální, potom učitelský ústav v Brně, kdež r. 1878. obdržel vysvědčení dospělosti. Po dvouletém podučitelování dosazen za učitele do Věcova (polit. okres Novoměstský), kdež plných 14. roků působil. Zde také počíná se objevovati práce jeho na poli hasičském.

Založiv sbor místní, věnoval tomuto všechen svůj prázdný čas, s ochotou vzácnou vyhověl přáním obcí jiných a pomáhal i tam sbory zakládati. O jeho horlivosti svědčí i přemnohé diplomy čestného členství, jež za nezištnou práci svou obdržel. V době, kdy bylo hasičstvu neúčinnější pomoci třeba, stál s malým hloučkem přátel na svém místě; byl účasten při založení župní jednoty pol. okr. Novoměstského, zvolen do výboru, později za náměstka starosty a r. 1891. starostou župy.

Sborům hasičským, jež potácely se ještě slabostí dětskou, uměl výmluvnými slovy a především výmluvnějším příkladem vdechovati život, nadšení, způsobem, jenž vynucuje úctu a uznání u přátel i nepřátel jeho. Účastníci sjezdů has. znají jej dobře. Jeho slova uměla bodati i rozechřívati, ale nikdy pochlebovati. Měl vždycky dosti odvahy a poctivosti říci pravdu tam, kde jí v jakémkoli směru říci bylo potřeba. Vždy jako neunavný starosta neohroženě tlumočil tyto snahy účinných hlubokou pravdou i hlubokou láskou prochnutých řečí.

Kromě toho platně přispěl k utužení vlasteneckého ducha v hasičstvu našem články svými; sepsáním »Památníku« zachovati hleděl památku mužů o sbory naše zasloužilých.

Pro milou svou povahu, skromnost a plní oblíben mezi hasičstvem i občanstvem. A že dosud důvěry v hasičstvu požívá, jest důkazem, že opětně za starostu zvolen, ba i do výboru Č. Ú. J. povolán a že na rozdělení župy tak veliké se nepomýšlí.

Karel Sáblik,

jednatel župní jednoty, nar. 24. ledna 1871 ve Slavkovicích u N. Města. Navštěvoval obecní školu zde, měšťanskou školu v N. Městě, hospodářskou ve Vel. Meziříčí, lokatský kurs v Humpolci, lnářské kursy v Trutnově; nyní jest majetníkem rychty v rodné obci. Veřejná činnost jeho jest obsáhlá a mohla by býti vzorem jiným, pohodlnějším pánům. Jest spoluzakladatelem místního sboru, jehož od založení jest náčelníkem; dále jest spoluzakladatelem veřejné knihovny v Novém Městě a členem výboru »knihovního spolku« od založení, jednatelem župní has. jednoty, členem výboru hosp. spolku žďárského, knihvedoucím »družstva pro chov hovězího dobytka«, členem »Sokola« ve Zdánech atd. Napsal několik článků do »Hosp. Mor.« a j., měl několik přednášek v uvedených družstvech a ve schůzkách župních, jež vynikají svým účelem. Jest dopisovatelem do »Ochrany Has.«, »Ústř. listu roln.«, »Obzoru«, »Hosp. Mor.«, »Lid. Novin« a j. v.

Hynek Jeřábek.

Narodil se 19. ledna 1860 v Novém Městě. Navštěvoval národní školu v Novém Městě, nižší reálku a učitelský ústav tamtéž. Jako učitel působil v Bohdalově, Nov. Městě a od r. 1884 v Domaníně. Roku 1880 stal se členem a jednatelem sboru has. v Bohdalově, r. 1881. členem a r. 1882. jednatelem sboru v Novém Městě. Roku 1893 založil has. sbor v Domaníně a zvolen jeho náčelníkem a téhož roku zvolen místopředsedou župní jednoty. Od roku 1896. jest župním přehlížečkou.

Edmund Fiša.

Narozen roku 1857. v Bystřici nad Pernštýnem; navštěvoval tamní národní školu, po té absolvoval nižší reálku v Mor. Třebové, načež věnoval se voškářství, které po delším pobytu svém v různých továrnách, cestování v cizozemsku a po odbyté službě vojenské u 54. pěšího pluku v Olomouci od otce převzal.

Při založení sboru roku 1875. byl již jeho členem a v první valné schůzi zvolen byl četařem, na to pak zbrojmistrem a cvičitelem. V roce 1889. vidá, že sbor hasičský v úpadku jest, zreorganisoval jej se svými soudruhy, jižto jemu dosud po boku stojí, a stal se velitelem čili předsedou jeho, jímž až dosud jest. Mimo to byl v roce 1893. přehlíželem a roku 1896. stal se náměstkem starosty VI. župní jednoty. V tomto posledně uvedeném roce vyznamenán stříbrnou medailí Z. Ú. J. za 20leté působení co hasič. Velkou péči věnuje pohřební pokladně spolkové, která nyní jménem v obnosu přes 1400 zl. vládne.

Jan Sklenář.

Narodil se dne 2. října 1871 v Jimramově, kdež i obecnou školu navštěvoval, později školu střední. Roku 1887. — tedy v 16. roce — přijat již, jsa tělesně schopen, do sboru. Roku 1891. zvolen podvelitelem a téhož roku do výboru župní jednoty, kdež i práce pokladníka ochotně vykonával. Hodnosti všech nucen byl vzdáti se r. 1892., kdy odejít mu bylo ku službě vojenské. Po odbytí činné služby roku 1896. zvolen velitelem sboru v Jimramově a povolán opět do výboru jednoty župní. Při místním sboru zařídil lékárnu, zdravotní oddělení a přičinuje se o založení pohřebního fondu.

Antonín Vodička.

Narodil se dne 22. února 1849 v Novém Městě. Po odbytí školy obecné vyučil se řemeslu provaznickému, od r. 1876. — 1896. obchoduje vínem. Jest nepřetržitě po 18 roků členem obecního zastupitelstva, po 6 roků policejním radním a místopředsedou městské spořitelny od založení. Roku 1879. jmenován četařem nově zařízeného sboru a zůstal ním až do r. 1883., kdy zvolen podvelitelem a konečně r. 1888. velitelem, požívaje přízně členstva až do dnešního dne. Delší dobu jest přisedlím výboru župního a posledních 5 let i přehlíželem župním pro sbory soudního okr. Novoměstského.

Soudní okres Nové Město.

Sbor hasičský v Jimramově.

Jimramov, ležící v rozkošném údolí při stoku Švarcavy a Fryšavy, těsně na hranicích českých, čítá na 1500 obyvatelů. Jest to městyš výstavný se zámekem hrabat Belcrediův, dvěma kostely: katol. a evangel., dvěma školami, poštovním a telegrafním úřadem, lékárnou a klášterem. Nynější Jimramov jest vlastně podhradí Jimramova hradu, vystaveného od jakéhos Jimrama z Pernštýna na výšině při vstoku Fryšavy do Švarcavy. Kdy hrad ten, po němž nyní není skoro ani památky, vystavěn byl, nedá se zjistiti; tolik však jest jisto, že se tak musilo státi před r. 1350., neboť téhož roku byl Jimramov již městečkem s farním kostelem, kterému páni z Pernštýna rozličné výsady udělili. Na přimluvu těchže pánů udělil císař Ferdinand I. Jimramovu povolení, aby směl konati dva výroční trhy a týdenní trh každé pondělí. Páni z Pernštýna darovali také Jimramovu lesy: Padělek, Holý vrch a Prosičku, na památku čehož ve znaku městyse tři hory, které později ve hroty přeměněny byly, se nalézají. Od pánů z Pernštýna koupil Jimramov r. 1588. Pavel Katharin z Katharů. Roku 1589. vyhořel Jimramov úplně. Za pánů z Katharů byl Jimramov osvobozen od roboty a obdržel hrdelní právo. Později byli v držení Jimramova páni z Bornstädtu, z Walldorfu a z Freyenfelsu, po nich nynější majitelé.

V obci samé provozuje se rolnictví a tkalcovství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1875. *obecním zastupitelstvem*, kteréž zařízení sboru převzalo, nešetříc při tom žádných obětí. Starostou obce byl tehdy Frant. Mašík, koželuh; obecními radními byli: Jos. Vendolský, Antonín Čermák a Ad. Ženatý; výbory: J. Ex. Egb. hr. Belcredi, Jos. Ptacek, Václ. Švejda, Karel Jelínek, Jan Bukáček, Jos. Běnek, Jan Sklenář a Fr. Čermák.

Prvním velitelem ve sboru byl Jos. *Pavelka*, důchodní velkostatku v Jimramově, narozen dne 23. října 1847 ve Vel. Senici. Jeho přičiněním byl sbor hasičský v Jimramově založen. Jeho velitelem byl od r. 1875.—77. a 1878.—82. Zemřel dne 15. března 1883. — Podvelitelem sboru byl Jos. *Ptacek*, měšťan a majitel hostince, nar. 1. července 1841, vystoupil ze sboru v r. 1877. — Jednatel byl Fr. Sig. *Kadlec*, kupec a pokladníkem Jan *Sklenář*, měšťan. Při založení sboru byli členy, kromě níže ležatým písmem uvedených: Frant. Bradáč, Jos. Běnek, Jan Bukáček, Jan

Cinek, Fr. Coufal, Ant. Čermák, Fr. Čermík, Jan Dítě, Jos. Dobiáš, Ig. Dufek, Frant. Gregor, Jan Harvánek, Frant. Homolka, Jos. Honek, Jan Husák, Frant., Ig. a Karel Jelinek, Vinc. Jilek, Josef a Václav Jindra, Frant. Kadlec, Frant. Sigm. Kadlec, Petr Kakač, Fr. Koza, Jos. a Jan Kyšperský, Fr. Lidmila, Fr. Lukáš, Frant. Mašík, Fr. a Jos. Mašík, Jan Marzy, Fr. Menšík, Jos. Mička, Čeněk Musil, Jan Neděla, Ed. Novák, Jos. Pavelka, Jan Pešek, Jan Pokorný, Jos. Ptacek, Jos. Pyšný, Fr. Rulička, Bon. Rádek, Jan Sklenář, Fil. a Leop. Skutecký, M. Svítíl, Al., Ant., Jan a Jindř. Svoboda, Fr. Šír, Fr. Štastný, Jos. Schusswohl, Ad. Švanda, Ad. a Al. Totušek, Čeněk Včela, Jos. Vendolský, Jan Volf, Vinc. Zástěra, Ad. Zbytovský, Jos. Zemlička, Ad. Ženatý. Sbor trvá 23 léta.

Nynějším velitelem a předsedou sboru jest Jan *Sklenář*, naroz. r. 1871., podvelitelem Jan *Chrištof*, naroz. r. 1869., jednatelem Jos. *Kheil*, pokladníkem Fr. J. *Mašík*. Ve sboru jsou dnes členy: Fr. *Dufek*, Jan *Mašík*, Jos. Kyšperský, Fr. Goliáš, Jos. Koza, Fr. Drábek, Ant. Mašík, Rom. Fajmon, Ant. a Jindř. Koza, Em. Kyšperský, Cyrill Mašík, Fr. Caizl, Jos. Kadlec, Jos. Vendolský, Alf. a Jos. Novotný, Jan Sklenář, Hugo Zástěra, Fr. Homolka, Petr Odstrčil, Jindř. Svítíl, Frant. Misař, Jan Puchar, Jan Svítíl, Jos. Čermák, Aug. Freisleben, Jos. Svoboda, Fr. a Jos. Jindra, Josef Navrátil, Jos. Neděla, Al. Svítíl, Fr. Zezula, Fr. Hemza, Fr. Kryšperský, Ant. Lidmila, Jan Šindler, Aug. Čermák, Jan Chrištof, Jos. Vebola, Fr. Obr, Frant. Štěpánek, Jan Fajmon, Jos. Hanus, Julius Havel, Dobr. Hrdlička, Jos. Juran, Jan Edm. Kotinský, Frant. Mašík, Theod. Šprojcar, Ig. Lidmila, Ig. Sauer, Vinc. Šíp, Ant. Vařák.

Sbor má 1 stroj čtyřkolový, 1 dvoukolový skládací (oba od firmy R. A. Smekal), 1 stroj starší (bez ssacího stroje) a 6 berlovek, 800 m hadic (2 vozíky), 1 žebří posunovací, 3 žebří nastavovací (1 střešní), 6 hákových a 12 vlašských žebříků, 1 vozík na žebří, 6 bouracích háků, 2 vidlice, 4 velké sekery, 4 motyky, 4 krompáče, 1 polní lékárnu (1 kufřík a 2 tašky), vše v úhrnné ceně 4000—4500 zl.

Sbor úspěšně se po dobu svého trvání 8 požárů v místě a 18 na venkově.

Sbor hasičský v Novém Městě.

Město Nové Město čítá 324 domů, s převládající krytbou šindelovou; obyvatelstvo tamní zaměstnává se hlavně polním hospodářstvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1879. a prvními zakladateli jeho byli pp.: Josef *Jelinek*, starosta, Alois *Trčka*, c. k. soudní adjunkt (nyní rada zemského soudu), Ant. *Vodička*, městský důchodník, Jan *Zelený*, městský radní, JUDr. Valerian *Kalláb*, advokát, Jan *Šír*, městský radní. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Jelinek, starosta; radní: Jan Šír, měšťan, Jan Zelený, měšťan, Jan Gregor, měšťan. Obecní rada dala podnět ku zřízení sboru. Po vypuštění členů přispívajících vydržován sbor z prostředků obecních. Prvním náčelníkem ve sboru byl JUDr. Val. *Kalláb*, advokát a jednatelem Josef *Svítíl*, měšťan. Po založení čítal sbor 104 členy činné, 91 přispívajících a 25 zakládajících.

Nyni jest náčelníkem Ant. *Vodička*, městský radní, jednatelem Karel *Košťál*, učitel. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, kteří od prvopočátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Antonín *Vodička*, měšťan, Frant. *Štursa*, měšťan, Jan Gregor, obchodník, Karel Košťál, učitel, Frant. Chalupa, pekař, Em. *Jelinek*, obchodník, Karel *Klapač*, měšťan, Josef Kříž, tkadlec, Jan Mach, tkadlec, Václav *Rohlík*, sedlák, Bedřich Ženatý, soustružník, Metoděj Čejka, stolař, Frant. Staněk, tkadlec, Fr. Šmída, tkadlec, Boh. Broža, příručí stavitelský, Karel *Čejka*, stolař, Jan Formánek, tkadlec, Josef Gregor, měšťan, Josef Havlík, měšťan, František *Hermann*, tkadlec, Karel Hlaváč, zámečník, Josef Hofener, tkadlec, Václav Jelinek, hodinář, Karel Kotovic, obuvník, Josef Koudela, tesař, Josef Koutník, tkadlec, Josef *Kubík*, měšťan, Josef Kubík, tkadlec, Alois Litochleb, hrnčíř, Frant. Markvart, tkadlec, Josef Německý, pekař, Jan *Pancner*, barvíř, Filip Pánek, tkadlec, Karel Polnický, tkadlec, Frant. *Prášil*, měšťan, Frant. Rous, tkadlec, Josef Skryja, sedlák, Josef Sláma, tkadlec, Josef *Smejkal*, měšťan, Jan Šilingr, listonoš, Bedřich Šír, perníkář, Fr. Trávníček, tkadlec, Jan Trávníček, tkadlec, Josef Vališ, měšťan, Jan Zahradník, bednář, Václav Zelený, tkadlec, Josef *Žáček*, tkadlec, Leopold Žák, řezník, Frant. Kunstmüller, tkadlec, Karel Böhm, měšťan, Frant. Čejka, stolař, Karel Gregor, měšťan, Karel Kříž, měšťan, Aug. Kubík, stolař, Frant. Kunstmüller, měšťan, Frant. Mička, perníkář, Frant. Nečas, měšťan, Josef Německý, měšťan, Arnošt Palka, stolař, Karel Sanktus, měšťan, Filip Svítíl, hostinský, Václav Svítíl, měšťan, Jan Svoboda, měšťan, Ant. Smejkal, měšťan, Karel Wagner, měšťan, L. Wasserbauer, pekař, Aug. Žák, řezník, Cyrill Žák, řezník.

Sbor má dvě čtyřkolové stříkačky ssací v ceně 1000 zl. a 900 zl., čtyřkolový hydrofor v ceně 850 zl., dvoukolový hydrofor v ceně 500 zl., dvoukolovou stříkačku bez ssacího stroje v ceně 200 zl. a dva rekvisitní vozy s příslušenstvím v ceně 200 zl.; celý inventář má cenu 3650 zl.

Sbor po celý čas trvání svého úspěšně se 25 požárů.

Sbor hasičský ve Věcově.

Obec Věcov leží v krajině hornaté, čítá 72 domů, s krytbou šindelovou a obyvatelstvo tamní žije se tkalcovstvím a polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor has. založen byl roku 1881. Největší zásluhu o zařazení jeho má Frant. *Vilím*, tehdejší správce zdejší katol. školy. Jako podatelitel zdarma vycvičil sbor a po celou dobu svého působení ve Věcově do r. 1894. byl jeho horlivým a obětavým podporovatelem. Starostou obce byl tehdy Jan *Chroust*, rolník. V obecní radě byli Vinc. Kakač a Václ. Zobač, rolníci. Sboru has. byli příznivci; ba všichni poplatníci s velikou ochotou sbor podporovali, dávše na zakoupení nářadí roční příspěvek z kontrib. fondů, an výnos z části obecního lesa na veškeré zařízení nestačil. Prvním náčelníkem sboru byl a jest jím dosud Vinc. *Chroust*, rolník. Sbor trvá 17 roků. Jeho členy jsou dnes (jména členů, kteří od založení až do dnes vytrvali, jsou ležatým písmem označena): Jan *Chroust*, rolník a starosta Hynek *Matějka*, Jos. *Kalina*, tkadlec, Jos. *Zobač*, domkař, Jan Zobač, domkař, V. *Zobač*, rolník, Jan *Zobač*, rolník, Fr. *Zobač*, tkadlec, Fr. Kosek, tkadlec, Hynek Dvořák, domkař, Vinc. Jandert, domkař, Al. *Zobač*, domkař, Vinc. *Zobač*, domkař, Jos. *Libra*, domkař, Jos. *Prosecký*, obchodník, Fr. Lorenc, domkař, Jos. Havel, domkař, Fr. *Zobač*, domkař, Jos. Kakač, rolník, Jos. *Zobač*, hostinský, Al. Dvořák, rol. syn, Frant. *Dědič*, tkadlec, Eduard Zobač, tkadlec, Vincenc Prosecký, rolník, Fr. Zobač, tkadlec, Vinc. Havel, krejčí, Jan Michna, tkadlec, Fr. Klouda, tkadlec.

Sbor má stříkačku dvoukolovou (sbor dal k ní přičísti předek) v ceně 520 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 12 požárů.

Sbor hasičský v Michově.

Obec Michov leží v krajině hornaté a má 45 domů, vesměs šindelem krytých; obyvatelstvo žije se rolnictvím a tkalcovstvím. Sbor hasičský založen byl roku 1880. Zakladatelem jeho byl Jan *Straka*, rolník a tehdejší starosta obce, za pomoci obecního výboru, v němž byli pp.: Mitáš Josef, Havel Ignác, Topinka Jan, rolníci, Dvořák Jan, kovář, Goláš Frant., domkař, Vašík Jan, domkař, Kotista Frant., Bednář Jan, rolníci, Ambrož Josef, domkař. Tito všichni byli sboru příznivci, což dokázali svou činností a příspěvky peněžitými.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Straka*, rolník, náčelníkem Jan *Bednář*, rolník, jednatelem Josef *Homolka*, statkář. Téhož času byli členy: Jan Topinka, rolník, Frant. Šíkula, domkař, Frant. Goláš, domkař, Josef a Václav Bartů, rolníci, Josef Ambrož, domkař, Josef Mitáš, rolník, Ignác Havel, rolník, Jan Haša, domkař, Jan Hotárek, kolář, Jan Dvořák, kovář, Jan Hudec, domkař, Josef Homolka, statkář, Frant. Kotista, rolník.

Sbor trvá 17 roků. Nyní jest předsedou Ignác *Havel*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jan *Straka*, rolník. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, kteří od začátku až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Ignác *Havel*, Jan Straka, Josef Bednář, Jan *Topinka*, rolníci, Vincenc Rádek, tkadlec, Frant. *Šíkula*, domkař, Jos. Houděk, domkař, Jos. Prosecký, tkadlec, Jos. Hornáš, domkař, Frant. Straka, Jan Vávra, tkadlec, Josef Vávra, domkař, Fr. Moravec, tkadlec, Fr. Hudec, domkař, Josef Lobač, tkadlec, Jan Hornáš, tkadlec, Josef Rádek, dělník, Josef Novotný, stolař, Josef *Dostál*, stolař, Ant. Buchta, domkař, Vincenc Hudec, domkař.

Sbor má dvouproudni stříkačku sundávací s předním vozem a osm střešových žebříků v ceně 1050 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 7 požárů.

Sbor hasičský v Horní Bobrově.

Obec Horní Bobrová čítá 96 domů, krytých ponejvíce šindelem. V obci, jejíž poloha jest pahorkatinná, jest škrobárna a výroba cementových tašek. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1882. Jeho zakladateli byli Fr. *Wittek* st., Jos. *Drdla*, Tom. *Bartoš* a Jan *Musil*. Starostou obce byl tehdy Jos. *Drdla*, obchodník střížným zbožím, v obecní radě pak zasedali: Jan Musil, Fr. Sobotka, Fr. Štohandl a Jos. Kašpárek, rolníci. Tito složili ihned 200 zl. na nejnnutnější vydání. Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Drdla*, náčelníkem a jednatelem Frant. *Wittek*. Sbor trvá nyní 16 roků.

Nynějším náčelníkem jest Jan *Baxant*, jednatelem Ant. *Černý*. Ve sboru jsou členy (jména oněch členů, kteří od počátku vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. *Sobotka*, Josef Mička, Jan Brhel, Frant. *Soustar*, Jos. *Kašpárek*, Tom. *Smutka*, Edm. Novotný, Fr. Hrbek, Jan *Blaha*, Fr. Štěpnička, Jos. *Ptáček*, Fr. *Malý*, Frant. *Rymeš*, Fr. *Brhel*, Jos. *Šild*, Ant. *Švanhal*, Jos. *Drdla*, Jos. Kravka, Fr. Trčka, Jos. Hyčka, Fr. Blaha, Fr. Pokorný, Jan Kokojan, Jos. Bílý, Jan *Hyčka*, Fr. *Štohandl*, Fr. Fiala, Ant. *Černý*, Čeněk *Červinka*, Fr. *Wittek* ml., Aleš Dusík, Jan Jež, Fr. Zavadil.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou, samotah, 1 hydrofor, dvoukolový samotah, 1 stříkačku čtyřkolovou k nalévání, 1 žebří posunovací dvoudílný, vůz na žebří, 2 žebří stavěcí, 3 žebří kamizových, 6 žebřů s bodci (lezeckých), vše v ceně 1700 zl.

Sbor účastnil se po dobu trvání svého 4 požárů místních a 17 přespolních.

Sbor hasičský v Německé.

Obec Německé, čítající 100 domů, krytých ponejvíce šindelem, má 661 obyvatelů, jež žijí se hlavně rolnictvím. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor has. založen byl dne 10. března 1882 a stanovy schváleny byly dne 1. června. Pořadatelé a zřizovatelé jeho byli: Ed. Musil, obchodník, Jos. Veselý ml. a Jos. Havlík ml., učitel. Starostou obce byl tehdy Josef Veselý st., rolník, předseda a zakladatel »Občanské záložny« v Německém, předseda kontrib. záložny okresu Novoměstského, dlouholetý a zasloužilý starosta obce atd., nar. dne 7. února 1835. V obecní radě byli: Tom. Peňáz, Jos. Boháč, Jos. Dostál, Tom. Jilek, rolníci, Jos. Plocek, strojník, Ed. Musil, obchodník, Jan Kadlec st., Tom. Dostál. Že byli sboru has. příznivci dokázali, když na žádost člena obecního výboru Ed. Musila, potomního prvního velitele, povolil obecní výbor pro zařízení has. sboru 220 zl. Po zřízení sboru dal obecní výbor tomuto obecní dvoukolovou sundávací stříkačku k užívání, jakož i čtyřkolovou starou stříkačku (bez ssacího přístroje).

Prvním náčelníkem ve sboru byl E. I. Musil, obchodník a jednatelem Jos. Havlík, učitel. Při založení sboru byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): † Ed. Musil, obchodník, Jos. Veselý ml., továrník, Jos. Havlík, nyní ředitel školy ve Vel. Hoštěhrádkách, † Josef Maděra, rolník, Jan Křivánek, hajný, Jos. Křivánek, nyní rolník ve Valdorfu, Bed. Mrázek, vyrábětel sodovky, † Jos. Mička, rolník, Jos. Hanuš, domkař, † R. Helier, tesař, H. Svoboda, domkař, Josef Henych st., mistr tesařský, C. Najmon, obuvník, Jos. Jilek, puškař, Jan Mička, dělník, Jan Juránek, † Jan Nejedlý, domkař, † Jan Nejedlý, domkař, † Ludvík Kučera, Jan Sláma, krejčí, nyní v Daňkovicích, Fr. Zelený ml., hostinský, nyní ve Vřísti, Jan Najmon, tezník, Jan Kozel, nyní domkař ve Vřísti, Fr. Juda ml., kameník, Jos. Boháč ml., rolník, A. I. Tobiaš, kovář.

Sbor trvá 16 roků a nyní jest náčelníkem a jednatelem Pavel Dobrovolný, majitel hospodářství, narozen 17. června 1867 ve Vídni. Nyní jsou členy sboru: Pavel Dobrovolný, hospodář, Ed. Kadlec, domkař, Frant. Kadlec, domkař, Ad. Tlustoš, rolník, Tom. Sláma, rolník, Jos. Rek, tkadlec, Jos. Henych, tesař, Jan Štula, tesař, K. Dobiaš, stolař, Jan Švanda, zedník, Ad. Hanuš, A. Tobiaš, hostinský, Jos. Peňáz, zámečník, Fr. Peňáz, obuvník, H. Svoboda, kameník, Jan Bukáček, tkadlec, Jos. Bukáček, krejčí, Jos. Sláma, hrobař, Jan Kučera, Frant. Laštůvka, kolář, Jos. a Fr. Havel, Ant. Zavřel, tkadlec, Jos. Brokl, krejčí, Ad. Mazourek, tkadlec, Jos. Línec, strojník, Ad. Zelený, krejčí, Ad. Fryšhouz, obuvník, Fr. Fišer, dělník, Jan Štr, dělník.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku bez ssacího přístroje, 1 novou čtyřkolovou stříkačku, pak jednu dvoukolku se ssacím přístrojem a 3 berlovky. vše v úhrnné ceně 1480 zl.

Sbor hasičský v Borovnici.

Obec Borovnice má 83 domů, s krytou většinou šindelovou. V obci jest výroba škrobu a syru, dále mlýn a pila. Provozuje se tkalcovství, krejčovství, obuvnictví, zednictví, kovářství a tesařství. Poloha obce a okolí jest částečně rovina, pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor has. byl založen r. 1889. Jeho zakladatelem byl Fr. Martinovský, rolník a továrník. K jeho návrhu svolán byl obecní výbor a tu jednohlasně usneseno, že hasičského sboru na nejvíc jest potřeba. Starostou obce byl tehdy Jan Hejtmánek, rolník a v obecní radě zasedali: Ant. Nečas, rolník, Jos. Musil, mlynář, Fr. Němec, rolník, Ant. Škorpík, domkař, Jos. Buchta, domkař, Fr. Vojtěšek, domkař, Ad. Dvořák, rolník a Fr. Dvořák, čtvrtník. Jsouce sboru has. příznivci, přihlásili se všichni s ochotou za členy jeho.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. Martinovský, rolník a továrník, náčelníkem Adolf Dvořák, rolník, jednatelem Jan Mach, řídící učitel. Při založení byli členy sboru (kromě těch, jichž jména níže ležatým písmem uvádíme): Fr. Martinovský, starosta obce, rolník a továrník, Jan Mach, nadučitel, Ad. Dvořák, Jos. Kubík, Fr. Kučera, rolníci; Jos. Poláček, Fr. Vraspír, Fr. Slezák, Vinc. Kuda, Jan Filipi, Jos. Dudek, Jos. Kubík, Sdv. Štand, Jan Buchta, Jan Lipenský, domkaři; Fr. Němec, Ad. Kučera, rolníci; Ant. Lamplot, roln. syn, Jan Štand, Ad. Teplý, Jos. Štand, nájemníci; Fr. Hejtmánek, čtvrtník. Sbor trvá 9 roků.

Nynějším předsedou sboru jest Jos. Hejtmánek, domkař, náčelníkem Jos. Buchta, rolník, jednatelem Jos. Pavliš, domkař. Ve sboru jsou členy: Jos. Kadlec, Jos. Buchta, Jan Hejtmánek, rolníci; Ad. Lamplot, syn rolníka; Jos. Hejtmánek, Ant. Škorpík, Jos. Pavliš, Ant. Bureš, Frant. Hájek, Fr. Coufal, Jos. Bezděk, Jos. Nehoda, Frant. Švanda, Fr. Plíhal, domkaři; Ant. Kadlec,

domkař a krejčí, Frant. Poláček, domkař a mistr zednický, Frant. Hudec, domkař a tesař, Adolf Tesárek, syn domkaře, Vinc. Hejtmánek, syn domkaře a krejčí, Alb. Roušar, domkař a obuvník, Ad. Kubík, Ad. Plíhal, krejčí; Ant. Faimon, Ant. *Tesárek*, Jos. *Bureš*, nájemníci; Ad. Kubík, Fr. Poláček, synové domkařů a zedníci; Fr. *Šaur*, Fr. *Dvořák*, čtvrtníci; Jos. *Hejtmánek*, bednář, Fr. Buchta, nájemník a tesař, Fr. Trnka, syn domkaře a tesař.

Sbor má 1 čtyřkolovou dvouproudni stříkačku, 2 starší přenosné, 1 dvoukolový naviják na hadice, vše v ceně 1000 zl.

Sbor účastnil se 9 požárů.

Sbor hasičský v Radešinské Svatce.

Obec Radešinská Svatka má 95 domů, krytých většinou šindelem. V obci provozuje se ponejvíce rolnictví, pak obuvnictví, krejčovství a tkalcovství. Okolní krajina jest kopcovitá a lesy porostlá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. Jak. *Sobotkou*, hostinským. Starostou obce byl Václ. *Chalupa*, rolník. V obecní radě zasedali: Fr. Horák, obchodník, Jos. Krejčí, nadučitel, Ant. Horák, Jan Pekárek, Fr. Kříž, Jos. Mrkvička, Klement Pospíšil, Vinc. Stupka, rolníci.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Jak. *Sobotka*, hostinský, jednatelem Jos. *Krejčí*, nadučitel. Při založení byli členy sboru, kromě níže ležatým písmem uvedených: Fr. Tulis, Jos. Šustáček, Fr. Chrást, Ad. Chrást. Sbor trvá 6 roků.

Nynějším náčelníkem sboru jest Jak. *Sobotka*, jednatelem Ant. *Horák*. Ve sboru jsou členy: Jan *Šebek*, Jos. *Chrást*, Al. *Horák*, Frant. Stehlík, tesař, Ad. *Tulis*, Jos. *Barta*, Jos. *Kříž*, Al. *Chroust*, Fr. Stupka, Jos. *Šrámek*, Fr. *Stehlík*, Ant. *Barta*, domkař, Ant. *Barta*, bednář, Vojt. *Rollnek*, Fr. *Mahel*, Ant. *Mahel*, Jan *Stupka*, Ant. *Horák*, Al. *Kopáček*, Frant. *Šrámek*, Rud. Mahel, Al. Rollnek, Kl. *Dostál*, Ant. *Dostál*.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 2 berlovky, 7 žebřů lezeckých, 140 m hadic, vše v úhrnné ceně 656 zl.

Sbor účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Zubřim.

Obec Zubří má 80 domů, krytých vesměs šindelem. V obci provozuje se kovářství, kolářství, obuvnictví, truhlářství, obchod dřívím. Obec leží v rovině. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. Zakladatelem sboru byl Ant. *Honek*, obchodník. Starostou obce byl tehdy Jos. *Moravec*, rolník. V obecní radě byli: Jos. Svoboda, rolník a I. radní, Jan Rosprafka, domkař a II. radní, Fr. Klouba, Ant. Svoboda, Frant. Dostal, Jos. Rosprafka, Jos. Hlavatý, Jos. Svoboda, rolníci. Jsouce sboru has. příznivi, stali se jeho přispívajícími členy.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Klouba*, rolník, náčelníkem Ant. *Honek*, truhlářský mistr, jednatelem Ant. *Svoboda*, rolník. Při založení byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Honek, Ant. Žák, Jan Lybra, V. Žák, J. Hlaváč, J. Hemza, J. Chroust, A. Štorek, A. Jínek, F. Šír, J. Hlaváč. Sbor trvá 5 roků.

Nynějším předsedou sboru jest Jos. *Svoboda*, rolník a starosta obce, náčelníkem Josef *Hlavatý*, rolník, jednatelem Ant. *Svoboda*, rolník a obchodník. Ve sboru jsou členy: Jos. *Hlavatý*, Jos. *Dvořák*, rolník, Jos. *Musil*, tesař, Ant. *Havlík*, obuvník, Jos. *Tulis*, domkař, Jan Jambor, služebný, Fr. Svoboda, roln. syn, Ant. Svoboda, kolář, Fr. Lybra, tkadlec, Jos. *Brásda*, domkař, Karel *Fiala*, Fr. *Fiala*, dělníci, Jos. Fiala, kovář, Ant. *Dvořák*, roln. syn, Jos. Moravec, roln. syn, J. *Kalina*, dělník, Fr. *Jínek*, domkař, Ant. Chroust, pomocník krejčovský, Jos. Štorek, služebný, Frant. *Havliš*.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku k nalévání a 2 berlovky, v ceně 65 zl.

Sbor účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Odranci.

Obec Odranec má 50 domů, s krytou šindelovou a rozkládá se na vysočině. Tamní obyvatelstvo žije se rolnictvím a tkalcovstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. Jeho zakladateli byli Jos. *Gregor*, rolník a tehdejší starosta obce, rozený 12. prosince 1863, dále Jan *Bartoň*, Fr. *Roušar*, rolník, Tom. *Slonek*, učitel, rozený r. 1852. v Konikově. V obecní radě byli Hynek Sláma, domkař, Jos. Štorek, rolník. Jsouce sboru příznivi, svolili, by obec zakoupila stříkačku, povolili peníze na výzbroj a přistoupili za členy činné a přispívající.

Prvním předsedou ve sboru byl Tom. *Slonek*, učitel, náčelníkem Frant. *Roušar*, rolník. Při založení byli členy, kromě níže ležatým písmem uvedených: F. Roušar, rolník; A. Houdek, F. Štorek, synové rolníci; F. Boháč, Fr. Sláma, J. Hanych, J. Cajzl, F. Olejník, domkaři; J. Dostál, pomocník kovářský; J. Korbář, J. Tlustoš, J. Topinka, V. Hanych, J. Hanych, A. Fryšhouz, F. Bukáček, synové domkaři; J. Bukáček, podruh.

Nynějším předsedou jest Tom. *Slonek*, který stal se r. 1872. podučitelem, r. 1875. učitelem a od r. 1878. působí v Odranci. Jednatelkem Jos. *Gregor*, rolník, pocházející z Trhonic v Čechách, v Odranci přebývá od r. 1886. Ve sboru jsou členy: J. *Bukáček*, Jos. *Gregor*, rolníci; Jan Barton, Jos. Štorek, synové rolníci; Jan *Hanych*, Ad. Sláma, Jan *Cajzl*, Fr. Voták, Fr. *Olejník*, domkaři; Fr. Korbář, Frant. a Ad. Protivinský, Jan Sláma, Fr. Fryšhouz, Jan *Topinka*, Frant. Sláma, Josef *Tlustoš*, synové domkaři; Josef Bukáček, Frant. Dostál, Josef *Dostál*, Jan Herel, František *Hanych*, řemeslníci.

Sbor má 1 dvoukolovou dvouproutní stříkačku v ceně 600 zl.

Roku 1894. nastaly sboru smutné chvíle pro rozdíly mezi členstvem. Podnět k tomu zadal pronájem obecní honitby. Velitel Fr. Roušar chtěl, by hon byl veřejnou dražbou pronajat, ale domkaři nechťli. By svému odporu důrazu dodali, vystoupili všichni čne 28. května 1894 ze sboru. Tímto hromadným odstoupením hrozilo rozpuštění sboru. Avšak rozvážnější občané, uznávající nutnost sboru v obci a nechce dopustiti jeho zrušení, přistoupili za členy, tak že sbor měl pak 12 nebo 13 členů. Jelikož velitel sboru ještě v roku 1895. odporoval přijmutí do sboru někoho z vystouplých, panovala u těchto nespokojenost. Dne 19. března 1895 byl u nás dozorce župní hasičské jednoty z Nového Města p. Vodička. Sboru nemohlo se ničeho vytýkati. Teprve dne 28. března 1895 odstoupil dosavadní velitel a s ním téměř všichni členové. Ve valné hromadě, odbývané dne 1. dubna 1895, přistoupilo opět všechno mužstvo, které dříve ve sboru bylo a zvolilo Jana Bartoně za velitele.

Sbor účastnil se po dnešní den 3 požárů.

Sbor hasičský v Dolní Bobrové.

Městys Dolní Bobrová čítá 102 domy, s převládající krytbou šindelovou, částečně břidlicovou a doškovou; poloha obce a okolí jest pahorkatina. V obci provozuje se tkalcovství, jest tam třna lna surového a výroba bramborového škrobu a hospodářských strojů. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 18. prosince 1892 a prvním zakladatelem jeho byla *obecní rada* z pokynutí p. Josefa *Ptáčka*, člena výboru místní rady a mistra strojnicko-zámečnického. Téhož času byl starostou obce Gothard *Starý*, rolník a pokladník rolnické záložny v Dolní Bobrové. V obecní radě zasedali pp.: Jan Boxant, Josef Boháček, radní, Ant. Straka, Josef Ptáček, Fr. Drdla, Václav Špička, Fr. Trnka, Fr. Fendrych, Jan Novotný, Fr. Klimeš, Fr. Svoboda, Fr. Smažil. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a přičině svou proukázali tím, že byli činnými při založení sboru, zakoupili na své útraty čtyřkolovou stříkačku a hydrofor s hadicemi a příslušenstvím pro sbor, tak že jmění sboru zůstalo na další vydání.

Prvním předsedou ve sboru byl Dr. Bedřich *Droš*, náčelníkem Josef *Ptáček* a jednatelkem Frant. *Drdla*. Téhož času byli členy: Josef Ptáček, Josef Mabel, Frant. Smažil, Ant. Horák, Frant. Trnka, Josef Doležal, Hynek Baxant, Adolf Fiala, Jan Novotný, Frant. Straka, Ant. Fiala, Kašpar Kašpárek, Hynek Kunst, Ant. Baxant, Jan Štěpnička, Josef Špička, Jindř. Pokorný, Josef Smutka, Josef Koukola, Jakub Žváček, Konrád Sláma, Petr Dvořák, Ant. Straka, Ant. Smažil, Josef Smažil, Jan Šebek, Ant. Rous, Frant. Topolovský, Josef Dvořák, Karel Bárta, Josef Kopáček, Josef Strak, Fr. Roháček, Jan Švaňhal, Eduard Fiala, Eduard Ptáček, Jan Koukolo, Josef Štursa, Richard Ptáček, Alois Kropáček, Ferdinand Burianek.

Sbor trvá 4 roky a nyní jest předsedou Karel *Beneš*, náčelníkem Jos. *Ptáček* a jednatelkem Hynek *Baxant*. Ku sboru nově přistoupili: Ferd. Burianek, Karel Beneš, Ant. Padalík.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, hydrofor, vozík se svinovačem hadic, žebříky kamzikové, lezecké a 300 m. hadic v ceně 2500 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 11 požárů.

Sbor hasičský v Olešné.

Obec Olešná čítá 86 domů, s převládající krytbou šindelovou; poloha obce a okolí jest pahorkatina. V obci provozuje se bednářství, kovářství, krejčovství, sekernictví a kolářství. Sbor hasičský založen byl r. 1893. a prvními zakladateli jeho byli pp.: Josef *Vlček*, starosta, Fr. *Nepeřil*, Frant. *Krejčí* a Frant. *Hlavatý*, celolánici, Jan *Koněrna*, rolník, Hubert *Honek*, krejčí a Josef *Starý*, bednář. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Vlček, starosta a celoláník, Fr. Nepeřil, radní a celoláník, Fr. Hlavatý, radní a celoláník, Fr. Růžička, celoláník, Fr. Krejčí a Jan Růžička,

celolánici, Fr. Fryšhans, domkař, Jan Koněřza, rolník, Václav Srnský, obchodník. Tito všichni byli sboru has. příznivci a přízeň svou hmotnou podporou dokázali. Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Nepeřil*, celoláník, náčelníkem Václav *Srnský*, obch. a jednatelem Jan *Mindl*, učitel.

Sbor trvá 4 roky. Nyní jest předsedou Fr. *Nepeřil*, náčelníkem Josef *Krejčí* a jednatelem Jan *Mindl*. Dnes jsou členy sboru: Josef *Krejčí*, syn rolnický a náčelník, Josef Starý, bednář a podvelitel, Frant. *Greif*, čeledín, Ant. *Hemza*, zedník, Josef *Krejčí*, zedník, Jan *Mísek*, obuvník, Josef *Mísek*, tkadlec, Josef *Mísek*, tesař, Josef *Nepeřil*, podruh, Ant. *Ondráček*, tkadlec, Jan *Kaňka*, tkadlec, Hubert *Honek*, krejčí, Leandr *Hemza*, zedník, Frant. *Jirouš*, podruh, Jan *Fryšhans*, zedník, Jan *Novotný*, tkadlec, Ant. *Stařík*, tesař, Jan *Tesař*, sekerník, Jan *Šir*, zedník.

Sbor má stříkačku, dvě tyrolky, dva hákové žebře, kamzikové žebře a hadice v ceně 600 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor dvou požárů.

Sbor hasičský v Dlouhém.

Obec Dlouhé leží na sklonu k jihovýchodu a čítá 73 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci provozuje se výhradně rolnictví. Dobrovolný sbor hasič. založen byl roku 1893. a prvním zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce*, v jehož čele stáli pp.: Frant. *Dudek* st., starosta, Fr. *Dudek* ml., *Alois Pejchal* a Jan *Chroust*. V obecní radě byli pp.: Jan *Chroust* a Jan *Smetana*, oba rolníci. Všichni tito byli sboru has. příznivci, prokázavše tuto přízeň svou dobročinností při sbírání milodarů na první zaražení sboru a pak poučováním místního obecního sboru. Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Dudek* st., náčelníkem *Alois Pejchal* a jednatelem Fr. *Dudek* ml. Při založení sboru bylo asi 30 členů: 8 rolníků, 18 domkařů a 4 nádeníci, z nichž do dnešní doby vytrvali: *Chroust*, *Janiček*, *Dudek* ml. a *Dudek* st., *Pejchal*, *Smetana*, *Chalupa*, *Janiček*, *Janiček*, *Kuchta*, *Burian*, *A. Janíček*, *Šoustor*, *Kulíšek*, *Pohonka* a *Jirouš*.

Sbor trvá 6 roků a nyní jest předsedou Fr. *Dudek* st., náčelníkem Jan *Chroust* a jednatelem Fr. *Dudek* ml. Nově přistoupili 2 členové: R. *Janiček* a J. *Chalupa*.

Sbor má 1 novou čtyřkolovou jednoproudou stříkačku z továrny R. A. *Smekal* v Čechách u Prostějova a 1 starou čtyřkolovou jednoproudou stříkačku z doby dřívější (vrchnostenské), kdy pouze velkostatky takových používaly. Inventář má cenu 1000 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se pěti požárů.

Sbor hasičský ve Vlachovicích.

Obec Vlachovice má 43 domů vesměs šindelem krytých a obyvatelstvo její zaměstnává se rolnictvím a tkalcovstvím: poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen byl roku 1893. a prvním zakladatelem jeho byl pan Ant. *Promberger*, učitel. Téhož času byl starostou obce *Čeněk Trödler*, rolník. V obecní radě byli pp.: Josef *Jirouš*, domkař a I. radní, Frant. *Šabart*, domkař a II. radní. Všichni tito pánové, zvláště ale pan starosta, byli has. sboru velice příznivci, neboť hlavně působením jejich zakoupila obec pro sbor potřebné žebříky a hadice, jakož i zaručila se za sbor při objednávání výzbroje a stejnokroje.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl A. *Promberger*, učitel, jednatelem Josef *Popelka*. Téhož času byli členy sboru, mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme: A. *Promberger*, učitel, Fr. *Šmída*, rolník, Jan *Novotný*, syn roln., Fr. *Stehlík*, kovář, Josef *Šmída*, tkadlec, A. *Petr*, tkadlec, Frant. *Sláma*, čeledín, Č. *Sláma*, čeledín, Frant. *Jirouš*, syn domkaře, Jos. *Plajsner*, tkadlec, Jos. *Štr*, syn roln., Fr. *Kubík*, hostinský. Sbor trvá 5 roků.

Nynějším předsedou a náčelníkem sboru jest Fr. *Šmída*, rolník, jednatelem Jan *Fendrych*, učitel. Ve sboru jsou členy: Jos. *Petr*, syn domkaře, Fil. *Frödler*, Fr. *Frödler*, J. *Popelka*, synové rolníci, K. *Novotný*, čeledín, Fr. *Petr*, Jan *Petr*, tkalci, Fr. *Žák*, domkař, Fr. *Gregor*, J. *Tesař*, tkalci, Fr. *Havlík*, nájemník, J. *Sláma*, písař, Jos. *Kalina*, dělník.

Sbor užívá 1 stříkačku čtyřkolovou k nalévání a 1 berlovku, mající cenu 310 zl. a které jsou vlastnictvím obce.

Sbor účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Křídlech.

Obec Křídlo má 53 domů, s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo tamní žije se rolnictvím. Krajina okolní jest pahorkatina. Sbor hasičský založen byl r. 1893. Podnět ku zřízení sboru dal Fr. *Buršík*, od r. 1890. majitel rychty a zároveň majitel hospodářství v Pernštýnských Janovicích v okr. Bystřickém, kdež až do r. 1890. bydlel. Ve spojené obci Věžná-Janovice zařídil

r. 1887. za pomoci tamního starosty obce Jos. Kroupy a neunavného učitele Václ. Sponara sbor hasičský, který po odchodu jeho ze župní jednoty vystoupil. Od sboru tohoto zvolen byl náčelníkem a po tříletém působení svým vyznamenán diplomem čestného členství. Nemalou přízní svou podporovali založení Václ. *Pohanka*, rolník, který první ku zřízení jeho 100 zl. z obecní pokladny navrhl a Karel *Starý*, domkař, oba členové obecního výboru. Starostou obce byl tehdy Jan *Starý*, který Frant. Buršíka v předsevzetí jeho nemálo podporoval a přání jeho všemožně vyhovořoval. V obecní radě zasedali: Fr. Buršík, I. radní a Jan Střítežský, II. radní, rolníci; dále členové obecního výboru: Hynek Kadlec, Jos. Chroust, Václ. Pohanka, K. Starý, Václ. a Lud. Česka.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou dosud: předsedou Ig. *Kadlec*, rolník a II. radní, narozen r. 1845. v Odranci; náčelníkem Frant. *Buršík*, majitel rychty a I. radní, narozen r. 1841. v Pernšt. Janovicích; jednatelem Jan *Starý*, rolník a starosta obce, nar. r. 1855. v Křídlech. Při založení sboru byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Musil, rolník, Josef Dostál, krejčí, Jos. Žák, obuvník, Jos. Hemza, podruh, Jos. Kadlec a Jos. Šimek, čeledínové, Frant. Novotný, rolnický syn. Sbor trvá 6 roků.

Nynějšími členy, kromě funkcionářů, jsou: Jan *Tatiček*, Václ. *Česka*, Jos. *Marek*, Josef *Toman*, Ant. *Šedý*, Jan Karásek, Cyrill Žák, Ant. *Škavarda*, Jan *Zelený*, Jan *Ješ*, Ant. *Dostál*, Fr. *Protivinský*, Fr. *Buršík* ml., Jan *Střítežský*, Fr. Nedvěď, Jan Karásek ml., Jos. Štěpán, Jos. Dvořák, Jos. *Zita*, Jos. Pohanka.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku staré soustavy bez ssacího stroje v ceně 200 zl.

Sbor účastnil se po dobu svého trvání 6 požárů.

Sbor hasičský v Bohdalcí.

Obec Bohdalec, ležící na rovině, čítá 78 domů, s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893. Jeho prvními zakladateli byli: Fr. *Mička*, rolník, rodem z Krasňovse, Jos. *Skryja*, hostinský, rodák zdejší, Jos. *Klíma*, kovář, rodem z Pobludce, Jos. *Skryja*, domkař, rodák zdejší. Starostou obce byl tehdy Jan *Blaha*, rolník, jenž byl sboru nejvíce přízniv. V obecní radě byli: I. radní Jak. Skryja, II. radní Jos. Král; členové výboru: Jan Sklenář, Jan Fendrych, Jos. Skryja, Jan Pecháček, Jan Nedoma a Karel Tulis. Že byli sboru hasičskému příznivci dokázali darováním obecní dvoukolové stříkačky sboru a zakoupením 80 metrů hadic.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Jan *Pecháček*, učitel, jednatelem Fr. *Král*, rolnický syn. Při založení sboru byli členy, mimo ony, jichž jména níže ležatým písmem uvádíme: J. Horák, F. Koudela, J. Myslivec, J. Pecháček, F. Sklenář, Jan Skryja, Jos. Skryja, A. Staněk, J. Tulis, J. Tulis. Sbor trvá 5 roků.

Nynějším náčelníkem sboru jest Fr. *Mička*, rolník, jednatelem Fr. *Král*, rolník. Ve sboru jsou členy: Jan *Čoufal*, Fr. *Egner*, Jos. *Klíma*, Frant. *Král*, Fr. *Mička*, Jos. *Myslivec*, Frant. *Mička*, Jos. a Jan *Skryja*, Al. *Sklenář*, Jos. Sklenář, Jos. *Skryja*, Jan Tulis, Karel a Frant. *Tulis*, Bohumil *Kejda*.

Sbor, který má 1 dvoukolovou stříkačku v ceně 370 zl., účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Řečici.

Obec Řečice má 95 domů, s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo obce žije se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. Jeho zakladatelem byl Jos. *Souba*, nyní učitel ve Vlachovicích, narozen 1. července 1864 v Dlouhé Třebové v Čechách, studoval vyšší gymnasium v Litomyšli, zkoušky konal v Praze, učiteloval v Březí, Svatce a Řečici. Konal všechny přípravné práce pro zřízení sboru velmi horlivě, později zastával jednateleství; byl vůbec při sboru neunavně činným. Zachována mu budiž paměť nehynoucí. Starostou obce byl tehdy Jos. *Kaláb*, rolník. V obecní radě byli: Fr. Filip, Jan Marek, Jos. Krejčí, Fr. Soška, rolníci; Jan Fabián, famil., Jan a Frant. Zdražil, Frant. Škapa, domkaři. Že byli všichni sboru příznivci, dokázali zvláště rolníci Fr. Filip a Jan Marek tím, že postarali se o zakoupení vozni stříkačky a 10 košů, což bylo sboru obcí věnováno. Též osácení sboru obec opatřila.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Fr. *Vítek*, rolník, jednatelem Fr. *Šibor*, nadučitel. Při založení sboru byli členy, kromě níže ležatým písmem uvedených: Fr. Vítek, rolník, Fr. Blažek, Jos. Chroust, Jos. Kaláb, rolníci, Jiří Veselý, domkař, J. Kříž, rolník, J. Růžička, domkař, J. Marek, obuvník, J. Fabián, rolník, J. Šustáček, famil., J. Vejrosta, obuvník, J. Zelený, domkař, Jan Dočekal, domkař, Frant. Marek, služebný.

Sbor trvá 3 léta. Nyní jest předsedou Frant. *Filip*, přičinlivý rolník, muž řádný a přímý, starostoval 3 léta, výborem byl 12 let. Jest velikým příznivcem sboru. Dohlížel při stavbě školy,

byl členem místní školní rady, kde vždy dobro školy na zřeteli měl. Náčelníkem jest Jos. *Krejčí*, rolník a voják c. a k. pěš. pluku č. 54. a 81., narozen r. 1857. v Řečici, jest 10 let členem obecního výboru, radní, výběrčí daní, spravuje sbor velmi pečlivě a obezřele. Jest zastancem sboru proti četným nepřítelům, kteří posud nutnost hasičského sboru v obci neuznávají. Pod jeho vedením sbor zkvétá. Jednatel jest Jos. *Souba*, učitel. Ve sboru jsou členy: J. *Krejčí*, F. *Pejchl*, J. Kaláb, J. *Rašička*, rolníci; T. *Mička*, J. *Šiška*, F. *Píkula*, F. Kalas, F. *Čech*, domkaři; J. Matýsek, J. *Souček*. V. *Novotný*, F. Zdražil, Jos. Drdla, Ad. Chrást, obuvníci; J. *Vítek*, podruh, Leop. *Uher*, sluha, Fr. Šustáček.

Sbor má jednu vozovou stříkačku se 100 m hadic, 2 ruční stříkačky, 10 košů na vodu, 2 láhve s háky (kamzíky), 6 střešových žebříků, vše v ceně 685 zl.

Sbor účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Kadově.

Obec Kadov má 50 domů, s krytbou vesměs šindelovou. V obci provozuje se rolnictví a tkalcovství. Obec leží v údolí, jsouc kolem pahorkami obklíčena. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1895. Zakladatelem sboru byl Jos. *Filipi*, rolník a starosta a Tom. *Bukáček*, řídící učitel. V obecní radě byli Tom. Bukáček, nadučitel, Jos. Plocek, rolník, Ant. Klíma, Ant. Kadlec, mlynář, Jos. Stehlík, rolník, Jos. Stehlík, obchodník. Tito všichni zasazovali se o to, aby sbor byl zřízen, ku kterémuž účelu bylo jim více překážek odsunuti.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Filipi*, rolník, náčelníkem Frant. *Brázda*, hostinský, jednatel Fr. *Štěpán*, učitel. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Jos. *Filipi*, rolník, 56 roků starý, pro veřejné dobro se obětující a zasloužilý muž; náčelníkem Frant. *Brázda*, hostinský, 28 roků starý, vysloužilý poddůstojník jízdecký; jednatel Fr. *Kadlec*, mlynář, 31 roků starý. Při založení sboru byli členy a jsou jimi dosud: Fr. Brázda, hostinský, Frant. Kadlec, mlynář, Jan Svitavský, obuvník, Jos. Kosek, tkadlec, Jos. Dostál, Jos. Šin, Fr. Filip, rolníci, Fr. Brázda, tkadlec, Jos. Lauš, rolník, Fr. Brázda, domkař, Fr. Dobrovolný, kolář, Lud. Stehlík, tkadlec, Fr. Dobrovolný, truhlář, Jos. Brázda obuvník, Fr. Sys, domkař, Jan Brázda, domkař, Ant. Klíma, mlynář, Ant. Stehlík, rolník, Ant. Husák, tkadlec, Frant. Skalník, domkař, Albin Lorenc, obuvník, Jos. Plocek, rolník. Nově přistoupili: Jan Humlíček, podruh a Fr. Volf, domkař.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku dvouproudí od firmy R. A. Smekal se ssacím přístojem a jednu berlovku v ceně 860 zl.

Sbor účastnil se po dobu trvání svého 3 požárů.

Sbor hasičský v Nové Vsi.

Obec Nová Ves, ležící na rovině, má 72 domů, krytých šindelem. Obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. Zakladatelem jeho byl Al. *Kubík*, rolník a tehdejší starosta, člen výboru Občanské záložny v Novém Městě, místopředseda místní školní rady a člen kostelního výboru. V obecní radě byli: Jan Nečas, Jan Dvořák, rolníci a Frant. Zavadil, rolník a mistr kolářský. Jsouce sboru příznivci přistoupili za členy přispívající a Fr. Zavadil za člena činného.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Jan *Dvořák*, náčelníkem Al. *Kubík*, jednatel Jan *Nečas*.

Sbor má 1 čtyřkolovou novou a 2 staré ruční stříkačky v ceně 920 zl.

Sbor účastnil se po čas trvání svého 3 požárů.

Sbor hasičský v Mirošově.

Obec Mirošov má 61 domů s krytbou šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Okolní krajina jest pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1895. Zakladateli jeho byli: Fr. *Smetana*, učitel, Fr. *Havělka*, starosta obce, Fr. *Dvořák*, rolník a Čeněk *Štursa*, hostinský. V obecní radě zasedali: Fr. Dvořák, rolník, Fr. Smetana, učitel, Ed. Mazel, rolník, Mořic Klimeš, statkář, Fr. Rous, rolník, Jan Krejčí, rolník, Fr. Moučka, mlynář a Čeněk Štursa, hostinský. Jsouce sboru hasičskému příznivci složili sami dobrovolně příspěvky ku zřízení sboru a obec dala postavití místnost pro stříkačku. Prvními funkcionáři ve sboru byli: předsedou Čeněk *Štursa*, narozen r. 1832. a byl po 10 let starostou v obci; náčelníkem Mořic *Klimeš*, narozen r. 1861., studoval dvě třídy reálné v Poličce; jednatel Fr. *Smetana* narozen r. 1862. ve Zvoli, působil po 15 let v Mirošově. Funkcionáři tito působí dosud. Při založení byli členy: Fr. Nedoma, Jak. Rychta, Fr.

Dvořák, rolník; Frant. Jobánek, Fr. Vebr, Jos. Doubravský, Jos. Kupka, Jan Janda, Fr. Kříž, Jos. Oborný, Jan Jobánek Jos. Hájek, domkaři; Vinc. Jobánek, Edm. Štursa, Jan Krejčí, Frant. Mazel, synové rolníků; Fil. Jobánek, Ant. Jobánek, synové domkařů; Fr. Veselý, hajný. Všichni tito ve sboru až do dnes vytrvali až na následující: Janda, Vinc. Jobánek, Fr. Mazel, Edm. Štursa a Jan Krejčí, kteří nastoupili službu vojenskou. Nově ku sboru přistoupili: Frant. Jobánek a Jos. Václav.

Sbor má jednoproudou stříkačku v ceně 700 zl.

Sbor účastnil se po čas trvání svého 5 požárů.

Sbor hasičský ve Studnici.

Obec Studnice čítá 34 domů s krytbou šindelovou. Obec a okolí rozkládá se na vysočině a obyvatelstvo provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1897. Jeho zakladateli byli Jos. *Kosek*, starosta obce a Ad. *Libra*, nadučitel. V obecní radě byli radními: Fr. Konvalinka, hostinský, Jan Žák, rolník; členy výboru: Jan Chyba, rolník, Fr. Kamenský, Jos. Kosek a Jos. Dufek, domkaři. Sboru has. byli jen částečně příznivci, neboť ačkoliv obecní výbor ve svém sezení sboru do začátečního pořízení část 100 zl. povolil, přece nikdo z nich za člena přispívajícího se nepřihlásil. Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Jos. *Kosek*, náčelníkem Lud. *Kosek*, jednatelem Ad. *Libra*. Sbor trvá 1 rok.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku norm. v ceně 640 zl.

Sbor hasičský v Polomi.

Obec Polom čítá 30 domů, s krytbou šindelovou. V obci provozuje se nejvíce poľní hospodářství, mimo to jest v místě tůňa na len. Krajina okolní jest hornatá při česko-moravské vysočině. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894. Pro jeho založení nejvíce se zaujal Josef *Jíra*, rolník v Polomi, který od založení jest jeho velitelem. Jemu k ruce byli: Fr. *Jíra*, Čeněk *Ambrož*, rolníci, Štěp. *Onďráček*, rolník a tehdejší starosta obce a Jan *Kalina*, učitel. V obecní radě byli Čeněk Gregor, radní, Jos. *Jíra*, Čeněk *Ambrož* a Frant. *Jíra*, členové výboru. Sboru has. byli příznivci, neboť věnovali z obecních prostředků na hasičské nářadí a k zakoupení výzbroje 300 zl. Prvním předsedou ve sboru byl Čeněk *Ambrož*, náčelníkem Jos. *Jíra*, rolník, jednatelem Jan *Kalina*, učitel. Sbor trvá 4 roky.

Nynějším předsedou jest Čeněk *Gregor*, rolník a faktor, náčelníkem Jos. *Jíra*, rolník, jednatelem Jan *Kalina*, učitel. Ve sboru jsou členy (jména těch, kteří od počátku vytrvali, jsou ležatým písmem označena): Fr. *Jíra*, I. podvelitel, Čeněk *Procházka*, II. podvelitel, Jos. *Ambrož* místopředseda; mimo to jest 13 stříkačnicků, 7 lezců a 2 trubači.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku, 2 hákové a 6 střešových žebříků a 120 m hadic, vše v úhrnné ceně 476 zl.

Sbor účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Mor. Křižánkách.

Mor. Křižánky roztroušeně umístěny jsou podél pravého břehu řeky Švarcavy, která zde zemské hranice tvoří. Vesnicí vede okresní silnice od Švratky k Německému. Obec jest půl hodiny dlouhá, čítá 110 domovních čísel a 769 obyvatelů. Krytba domů jest vesměs šindelová. Hlavní zaměstnání obyvatelstva jest poľní hospodářství. Chudší obyvatelstvo zaměstnává se pracemi lesními a dřevařskými. V obci jest parní pila firmy Josias Eissler a synové, kteráž rovněž částí obyvatelstva výživu poskytuje. Z řemesel kvete zde pilníkářství a škatulářství. Obec leží v pahorkatině česko-moravské. V lesích novoměstského panství, půl hodiny od Křižánek, nachází se nejvyšší kopec celé krátiny česko-moravské »Devět skal« 837 m vysoký; na protější straně v lesích Rychmburských pověstně zříceniny z dob dávno minulých »Zkamenělý zámek — Karlštýn« a skály »Perničky« z pohanských dob pověstné. Uvedené vrchy bývají četnými cizinci navštěvovány. Dobrovolný has. sbor byl dne 7. února 1897 založen Fr. *Houdkem*, učitelem, za přispění B. P. *Zástěry*, tehdejšího starosty, hostinského a obchodníka, dále Ig. *Suchého*, řídícího učitele, Josefa *Štěpánka*, čtvrtníka. V obecní radě byli Jos. Bukáček, rolník, Jos. Bukáček, čtvrtník z Křižánek a Ed. Gregor, mistr kamnařský v osadě Cikánce. Všichni byli příznivci sboru; zvláštní přízeň jemu však dosud neprokázali.

Prvním předsedou ve sboru byl B. P. *Zástěra*, obchodník a hostinský, který dne 26. července 1897 zemřel, náčelníkem Fr. *Houdek*, učitel, jednatelem Ig. *Suchý*, řídící učitel. Při založení sboru byli členy a jsou jimi dosud: Ant. Neděla, mistr kovářský, Fr. Žejdlík, mistr pilníkářský,

Fr. Zástěra, pílař, Fr. Hermon, polír, Fr. Balabán, kolář, Jos. Balabán, rolník, Vikt. Bořek, pilníkář, Rud. Brožek, pilníkář, Jan Bukáček, dělník, Jos. Bukáček, tesař, Fr. Hených, tesař, Josef a Ant. Hermon, lesní dělníci, Frant. Herzán, syn rolníka, Vinc. Chlebeček, škatulář, Ad. Neděla, pilníkář, Jos. Pešl, čeledín, Jos. Štěpánek, tkadlec, Fr. Teplý, pilníkář, Ant. Tlustý, mistr pilníkářský, Ant. Volíř, pílař, Jos. Zdařil, tesař (jest nyní u vojska), Fr. Dvořák, čtvrtník, Jos. Bukáček, čtvrtník.

Sbor trvá 1 rok a nyní jejím předsedou jest lg. *Suchý*, řídící učitel, narozen r. 1844. v Cikánce u Svatky v Čechách. Studoval hlavní školy v Poličce, ústav učitelský v Kr. Hradci a v Praze, kdež roku 1861. vysvědčení nabyt. Působil v ústavu Bohmově v Ústí, pak v Čermné u Landškrouna. V r. 1866. stal se učitelem při jednotřídní škole v Mor. Křižánkách, kteráž později dvoutřídní a po vystavení nové budovy v roku 1892. trojtřídní se stala, při kteréž až dosud blahodárně působí. Za vzorné jeho působení dostalo se mu více pochvalných uznání. Náčelníkem jest Fr. *Houdek*, narozen 30. dubna 1863 v Telecí v Čechách, prošel měšťanskou školu v Poličce, napotom český učitelský ústav v Příboře, kdež r. 1882 nabyt vysvědčení dospělosti. Vysvědčení způsobilosti nabyt r. 1886. v Praze. Od r. 1882.—91. působil jako podučitel v Křižánkách, na to do března 1894 při jednotřídní škole v Mor. Svatce a od té doby jako učitel opět při trojtřídní škole v Mor. Křižánkách. Jednatel jest Fr. *Iladič*, mlynář.

Sbor hasičský v Petrovicích.

Obec Petrovická čítá 58 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci je mlýn s pilou, několik tkalců, krejčích, obuvníků a 1 kovář. Poloha obce a okolí jest mírně pahorkatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen 16. ledna 1898 a prvními zakladateli byli: *Josef Petr*, rolník a starosta obce, *Frant. Štr*, mlynář v Petrovicích. V obecní radě byli pp.: Josef Peňáz, I. radní, Jos. Petr, II. radní, Josef Fousek, Frant. Starý, Ant. Chyba, Jan Švanda, Frant. Hrnčíř, Frant. Starý, vesměs členové obecního výboru. Tito všichni byli storu hasičskému přízniví, neboť dle usnešení obec, výboru zřízeno bylo hasičské skladiště na náklad obce.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Štr*, mlynář, náčelníkem Josef *Petr*, rolník č. 11. a obec. st., Jos. *Petr*, rolník č. 31. Jména a zaměstnání těch, kteří jsou dnes členy sboru: Josef Petr, Jos. Chyba, Fr. Srnský, Fr. Mrkvička, Jakub Mužátko, Fr. Starý, Jos. Kučera, Jos. Mach, Fr. Mach, Fr. Zajíček, Fr. Starý, Fr. Petr, Fr. Hrnčíř, Fr. Chyba, Jan Bukáček, Fr. Marek, Fr. Lukeš, Jos. Kršňák, vesměs všichni jsou členy od založení sboru.

Sbor má 1 čtyřkolovou ssací stříkačku dvouproudni a 1 přenosnou stříkačku bez ssacího stroje v úhrnné ceně 900 zl. Doposud účastnil se sbor jednoho požáru.

Sbor hasičský v Rovném.

Obec Rovné čítá 43 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci je mlýn a hostinec. Okolní krajina jest pahorkatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. Jeho zakladateli byli Jan *Křenek*, Jos. *Halášek* rolníci, Jan *Beneš*, rolník a tehdejší starosta obce a Al. *Němec*, učitel. V obecní radě byli Jos. Halášek a Jos. Horníček, rolníci. Všichni členové obecního výboru přistoupili k nově založenému sboru hasičskému jako členové činní.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Jan *Křenek*, rolník, náčelníkem a jednatelem Al. *Němec*, učitel. Ve sboru jsou dle zaměstnání členy: 1 učitel, 6 rolníků, 9 domkářů a 4 dělníci, a sice: Frant. a Jan Beneš, Jos. Horníček, Hyněk Hrubeš, Jos. Kalášek, Jos. Kalášek, Frant. Hinc, Jos. Knotek, Jan Křenek, Jos. Křenek, Jan Mikeš, Vinc. Mitáš, Frant. a Jos. Novotný, Al. Němec, Jan a Jos. Šípek, Jos. Tupa, Václ. Bartoň, Ant. Hornáš.

Sbor, který má stříkačku a výbroj pro mužstvo v ceně 313 zl. 65 kr., účastnil se po čas trvání svého 1 požáru.

Soudní okres Bystřice nad Pernštýnem.

Sbor hasičský v Bystřici nad Pernštýnem.

Obec Bystřice n. P. leží na pahorkatině a čítá 332 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci provozují se živnosti řemeslné, svobodné a koncessované, průmysl soukennický a hospodářský. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 6. dubna 1875 a prvním zakladatelem byl Čeněk *Kolbaba*, kominický mistr. Týž narodil se v roce 1848. v Bystrém u Poličky; vychodil obecnou školu v Bystrém dal se do učení řemeslu kominickému v Kostelci n. O., načež co pomocník kominický

pracoval v Brně, Blánsku, Bystřici n. P., Bystrém a v Olešnici, načež pak v roce 1874 stal se kominičským mistrem v Bystřici n. P., kdež společně s několika soudruhy sbor hasičský založil a pak dne 26. ledna 1890 na úbytě zemřel. Téhož času byl starostou obce pan Pelhřím *Piša*, velkoměšťan a voškař v Bystřici. V obecní radě byli pp.: Josef Sýkora, obchodník, Roman Janeček, koželuh a Jan Piša, měšťan. Tito všichni byli sboru has. příznivi, proukázavše přízeň svoji sboru tím, že jich přimluvou zakoupeny byly pro sbor obcí Bystřickou stroje v ceně asi 2000 zl. a úplný výstroj mužstva a že také sami sbor hmotně i mravně podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Sýkora*, obchodník, náčelníkem Čeněk *Kolbaba*, kominičský mistr a jednatelem Antonín *Šmídek*, obecní tajemník. Téhož času byli členy sboru kromě těch, které níže ležatým písmem uvádíme: Josef Sýkora, obchodník, Roman Janeček, koželuh, Čeněk Kolbaba, kominičský mistr, Ant. Suchý, obuvník, Eduard Fajman, krejčí, Eduard Koháček, postřiháč, Adolf Tálský, pošt. výpravčí, Fr. Sláma, stolař, Ant. Kos, barvíř, Fr. Minafík, podomce, Jan Kadlec, soustružník, Jan Jedlička, provazník, Ferd. Pajgr, postřiháč, Ant. Chrást, sklenář, Vojtěch Polnický, soukenník, Antonín Martinek, soukr. úředník, Jan Boček, krejčí, Ant. Krátka, pekař, Jan Zeman, postřiháč, Jan Pešek, soukenník, Jos. Homolka, pekař, Jos. Dědek, soukenník, Jos. Čermák, valchář Karel Dědek, diurnista, Em. Neubauer, soukenník, Josef Kalina, kovář, Jan Schwarzer, obchodník, Frant. Domanský, soukenník, Karel Pokorný, punčochář, Fr. Čermák, soukenník, Fr. Hírš, obuvník, Josef Šmídek, soukenník, Fr. Kousal, stolař, Josef Jedlička, provazník, Frant. Šmídek, soukenník, Fr. Navrátil, soukenník, Jan Körwitzer, hodinář, Ant. Matěju, soukenník, Karel Uhlíř, pekař, Ant. Homolka, stolař, Frant. Boček, kožešník, Arnošt Dostál, soukenník, Vinc. Chrást, měšťan, Ant. Pešek, pekař, Fr. Procházka, soukenník, Jos. Slezák, soukenník, A. Dědek, postřiháč, Fr. Slezák, zámečník, Josef Šperlink, soukenník, B. Hanáček, stolař, Vinc. Duchoslav, soukenník, Josef Vrtěna, bednář, Jakub Kožíšek, soukenník, Frant. Špaček, krejčí, Ad. Svitavský, měšťan, Fr. Preisler, soukromník, Mořic Bětk, hrnčíř, Fr. Bláha, měšťan.

Sbor trvá 22 roků. Dnes jest předsedou Edmund *Piša*,

Náčelníkem jest Josef *Krafka*, narozen r. 1850 v Bystřici nad Pernštýnem. Odbyv místní čtyřtřídní školu národní a I. i II. třídu reální v Poličce, vyučil se u svého otce Františka Krafky, měšťana v Bystřici, řemeslu kožešnickému. Po vyučení pracoval co pomocník ve Znojmě, Kremži, Štokeravě a ve Vídni, načež v r. 1871. odveden byl k 8. pěšímu pluku. Po odbytu tříleté aktivní služby v roce 1874. nastoupil co diurnista u c. k. okresního soudu v Bystřici, kdež nepřetržitě až dosud zaměstnán jest. Co hasič působí od založení sboru has., t. j. od r. 1875, byv o valné schůzi dne 27. února 1881 zvolen četařem, dne 30. srpna 1882 jednatelem a dne 22. září 1889 náčelníkem. V roce 1896. vyznamenán byl od Zemské Ústřední jednoty Hasičské za 20leté působení co hasič stříbrnou medailí.

Jednatelem jest Čeněk *Šmídek*, narozen dne 2. srpna r. 1856 v Bystřici nad Pernštýnem; navštěvoval tamní čtyřtřídní školu národní, po té pak I. a II. třídu gymnasiální v Brně. Na to se vyučil u svého otce řemeslu soukennickému a když toto v úpadku se octlo, vstoupil dne 1. března r. 1874 za kancelistu k c. k. notářství v Bystřici, kdež nepřetržitě až po dnes, nyní jako sollicitátor, zaměstnán jest. K hasičskému sboru místního přistoupil v roce 1875. Dne 8. dubna zvolen byl četařem a dne 31. března 1895 jednatelem. V roce 1896. vyznamenán stříbrnou medailí Z. Ú. J. hasičské za 20leté působení co hasič.

Dnes jsou členy sboru: Edm. *Piša*, měšťan, Josef *Jakl*, postřiháč, Jos. *Krafka*, diurnista, Václav Dobíáš, kovář, Frant. *Boček*, stolař, Jul. Rinchenbach, obchodník, Ignác Šmídek, klempíř, Čeněk Šmídek, soukr. úředník, Antonín Šmídek, měšťan, Aug. Slezák, soukenník, Adolf Vavřín, soukenník, Jakub Domanský, kožešník, Ant. Dvořák, provazník, Jan Dvořák, bednář, Frant. Houdek, obuvník, Frant. Hledík, nožíř, Václav Jedlička, kožešník, Em. Krafka, měšťan, Ant. Kos, obuvník, Josef Kos, obuvník, Emanuel Kos, obuvník, Ant. Konšbul, kominičský mistr, Jan Kožíšek, sedlář, Leopold Koktavý, obuvník, Fr. Krapa, řezník, Ant. Lukášek, obuvník, Emanuel Lukášek, obuvník, Josef Martinek, Ant. Odehnal, pilník, Jan Pokorný, punčochář, Jan Peringer, obuvník, Frant. Peringer, obuvník, Vinc. Pálka, obuvník, Petr Augustin, hodinář, Ant. Ruboš, obuvník, Arn. Rossy, koželuh, J. Slezák, krejčí, Peregrin Slezák, krejčí, Frant. Suchý, soukenník, Ignác Stárek, koželuh, Josef Špaček, provazník, Hynek Vrzal, rukavičkář, Jan Břenek, soukenník, Frant. Zich, obuvník, Jar. Dostál, soukenník, Jos. Dvořáček, soukenník, Karel Svitavský, soukenník, Cyr. Lavický, sládek, Fr. Kos, soukenník, Eduard Janovský, obchodník, Jaroslav Hutař, polír, Mořic Slezák, zámečník, Jindř. Halva, tkadlec, Ant. Veselý, sedlář, Ant. Dlapa, tkadlec, Jakub Svoboda, mlynář, Robert Jakl, soukenník, Josef Kalous, mlynář, Jan Houdek, obuvník, Frant. Svítal, sedlář, Vilibald Kos, tkadlec, Method Dvořáček, obchodník, Frant. Grunt, dělník, Josef Jedlička, provazník, Fr. Laznička, mlynář, Josef Svitavský, pekař, Josef Halva, tkadlec.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky, 1 čtyřkolový hydrofor, 2 berlovky a 2 hydranty v ceně 2200 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se 45 požárů a 7 povodní.

Sbor hasičský v Rožné.

Obec Rožná čítá 64 domů, krytých většinou šindelem. Obyvatelstvo zabývá se ponejvíce rolnictvím; poloha obce a okolí jest kopcovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen 2. srpna 1879 a prvními zakladateli jeho byli: Jan Hájek, starosta, Jan Jilek, radní, Ant. Zelený, radní, Vilém Beran, Jos. Pyšný, Jos. Zloch, Frant. Doležal, Frant. Štastný, Frant. Skoumal, výboři. V obecní radě byli pp.: Jan Hájek, Ant. Zelený, Jan Jilek, rolníci. Hasičskému sboru byla celá obec příznivá tím, že přenechala mu bezplatně na 15 roků honitbu, z jejíhož výtěžku by si mohl zakoupiti stříkačku.

Prvním náčelníkem a jednatelem ve sboru byl Jan *Beran*. Sbor trvá 18 roků. Nyní jest náčelníkem Alois *Beran*, jednatelem Jan *Šídlo*. Jména těch, kteří jsou dnes členy sboru: Jan Jilek, Ant. Zelený st., Ant. Zelený ml., Josef Beran, Josef Brabec, Frant. Štastný, Josef Kabelka, Josef Janeček, Josef Pyšný, Jan Vyzrálek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, vřz na hadice, 2 karabiny a 20 sekerek, vše v ceně 800 zl.; sbor účastnil se 16 požárů.

Sbor hasičský ve Štěpánově.

Obec Štěpánov, ležící v údolí, čítá 51 domů s převládající krytbou šindelovou a provozuje se zde průmysl železářský. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 6. června 1886 a byli prvními, zakladateli jeho Ant. *Veselý*, hostinský a tehdejší starosta obce a Ant. *Markytán* ze Štěpánova. Obecní představenstvo projevilo svou přízeň has. sboru zakoupením výzbroje a stříkačky.

Prvním předsedou ve sboru byl Max *Kašpárek*, řídící hutí, náčelníkem Frant. *Čuhel* rolník, jednatelem O. *Šmídl*, úřed. hutí. Sbor trvá 12 roků. Nyní jest předsedou A. *Markytán* náčelníkem Fr. *Čuhel* a jednatelem Fr. *Havelka*. Od počátku jsou členy sboru: Petr Daniel, Fr. Čuhel, Fr. Průša, Frant. Krábek, Ant. Mirkýrán, Al. Čupr, Em. Oníráček, Vinc. Štěpán, A. Coural.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku o dvou proudcích, 150 m hadic, 2 žebře hákové, 6 střečových s bodci, 1 posunovací žebř na kolovém vozíku. vozík pro hadice v ceně 1175 zl. Po čas trvání svého účastnil se sbor čtyř požárů.

Sbor hasičský ve Stražku.

Obec Stražek, ležící v údolí, čítá 138 domů, s krytbou ponejvíce šindelovou. V obci provozuje se rolnictví a asi 20 rodin žijí se tkalcovstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883. a zakladateli jeho byli: Karel *Orel*, farář, Jos. *Vařejka*, rolník a obecní radní, Al. *Pokorný*, rolník a starosta obce, Eduard *Kubita*, mlynář a obecní radní, Karel *Bouzek*, hostinský a obecní radní, Fr. *Komárek*, obecní písař. V obecní radě byli: Fr. Šalbaba, kožešník, Jan Čejka, obchodník drůbeží, Jan Brabec, rolník, Petr Brychta, krejčí, Jos. Dvořák, rolník, Fr. Kříž, rolník. Z těchto přistoupili ke sboru co členové činní: Jos. Vařejka, Al. Pokorný, Ed. Kubita, Karel Bouzek, Fr. Komárek, Jan Čejka, Jan Brabec a Petr Brychta; ostatní pak přistoupili co členové přispívající.

Prvním předsedou ve sboru byl E. *Kubita*, mlynář a radní, náčelníkem Jos. *Vařejka*, rolník a radní, jednatelem Fr. *Komárek*, obecní písař.

Sbor trvá 15 roků. Jeho nynějším předsedou jest Ant. *Smekal*, farář a náčelníkem Alois *Pokorný*, starosta obce. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od počátku vytrvali, uvádíme písmem ležatým): Fr. Vilém, řídící učitel, Karel Rážíčka, hostinský, Fr. *Jelínek* Jos. *Hošek*, Fr. Uhlíř, Karel *Faufrdl*, Jan *Uhlíř*, Ant. *Navrátil*, Fr. Navrátil, Tom. Janí, Ant. Kravka, Frant. Šmerda, Jos. Kupský, Fr. Burian, Fr. Sattler, Jan *Röhrich*, J. Filípi, Vil. Špaček, Jak. *Vala*, Josef Vařejka, Karel Dvořák, Rich. Starý, Jos. Plachický.

Sbor má 1 čtyřkolovou dvouproudni stříkačku, 190 m hadic, 10 košů na vodu, 4 žebře hákové a 8 střečových.

Sbor účastnil se 4 požárů místních a 7 v okolí.

Sbor hasičský v Bukovém.

Obec Buková čítá 57 domovních čísel s 335 obyvateli. Krytba domů jest až na 6 čísel, která jsou kryta taškami, vesměs šindelová. Ze živností provozuje se zde obuvnictví, krejčovství, kovářství, kolářství a tkalcovství; ostatní obyvatelstvo zaměstnává se poľním hospodářstvím. Poloha

obce k severu jest rovina, na ostatních stranách pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1884. a zakladatelem jeho byl Jos. *Vařejka*, hostinský a rolník. Tehdejší starostou obce byl Jos. *Lukás*, fámiliant a radními Fr. Matoušek a Fr. Dvořáček.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Jos. *Vařejka*, rolník, jednatelem Boh. *Opitz*, učitel. Sbor trvá 14 roků a nynějším jeho předsedou jest Fr. *Havlík*, rolník, nar. r. 1850. v Bukovém; náčelníkem Jan *Šibor*, obchodník, nar. r. 1856. v Mitasyně; jednatelem Robert *Čápek*, učitel, narozen r. 1859. v Olešnici na Moravě.

Ve sboru jsou členy: Jan *Šibor*, Fr. *Havlík*, Rob. *Čápek*, Fr. *Žilka*, Jos. *Kotoušek*, Frant. *Matoušek*, Jos. *Karas*, Jos. *Vařejka*, Jan *Matoušek*, Jos. *Žilka*, Fr. *Jílek*, Jan *Štěpán*, Frant. *Balák*, Jos. *Balák*, Josef *Juřík*, Vinc. *Juřík*, Fr. *Kulka*, Jos. *Matoušek*, V. *Lukás*, Jan *Mazel*, Ad. *Král*, Jan *Pokorný*, Fr. *Matoušek*, Vinc. *Veselý*, Dom. *Štěpánek*, Jan *Trávníček*, Jos. *Lukás*.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic, 6 žebřů, 2 svítilny. Úhrnná cena těchto strojů obnáší 960 zl.

Za svého trvání účastnil se sbor 8 požárů.

Sbor hasičský v Blažkově.

Obec Blažkov leží na svahu, čítá 51 domů, krytých šindelem a obyvatelstvo její provozuje hostinství, kramářství, krejčovství a obuvnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1884 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Hamřík*, rolník. Též časů byl starostou obce Frant. *Falský*, rolník. V obecní radě byli pp.: Jan *Žilka*, radní, Jan *Bláha*, radní, Petr *Libra*, Frant. *Hamřík*, Frant. *Buček*, výroři. Tito všichni byli sboru při založení příznivci a jsou většinou zakládajícími a přispívajícími členy.

Prvním předsedou, náčelníkem a jednatelem ve sboru byl a jest doposud Josef *Hamřík*. Sbor trvá 13 roků a členy jeho jsou dnes tiho: Josef *Hamřík*, Frant. *Bláha*, Adolf *Klimes*, Ant. *Lukeš*, Václav *Krejček*, Josef *Paleček*, Jan *Tomášek*, Frant. *Kužel*, Josef *Bartoš*, Frant. *Dosoudil*, Jan *Jandl*, Josef *Hamřík*, Frant. *Halačka*, Frant. *Kupka*, Jan *Křenek*, Frant. *Roman*, Jan *Macháček* čís. 1., Jan *Macháček* čís. 2., Frant. *Sedlák*, Jan *Štěpánek*, Frant. *Tomášek*, Frant. *Růžička*, Frant. *Paleček*, Alfons *Dvořák*, Adolf *Vrána*, Jan *Bláha*, Frant. *Štěpánek*, Čeněk *Bláha*, Josef *Valenta*, Fr. *Mazourek*, Jan *Kuna*, Josef *Hamřík*, Jan *Jandl* ml.

Sbor má 2 stříkačky: 1 čtyř- a 1 dvoukolovou, 6 dlouhých hákových žebřů, 8 krátkých střečových žebřů, 6 košů na vodu a 280 m. hadic v úhrnné ceně 1500 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 22 požárů.

Sbor hasičský ve Střítezi.

Obec Střítež má 38 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci provozuje se ponejvíce rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, porostlá lesem. Dobrovolný sbor has. založen byl roku 1885 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Chocholáč* st., rolník a starosta obce. V obecní radě byli pp.: Josef *Štourač*, Josef *Matoušek*, Frant. *Sládek*, Josef *Chocholáč* ml., Fr. *Voneš*, Josef *Hajný*, Josef *Soukal*, Frant. *Chocholáč*. Tito všichni byli sboru has. při založení příznivci, jej seč slly jejich stačily hmotně podporovali a o to se starali, by úplně vyzbrojen byl.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Chocholáč* st., náčelníkem Josef *Chocholáč* ml., rolník a jednatelem Josef *Soukal*, učitel. Též časů byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan *Kubský*, Frant. *Kubský*, Josef *Knecht*, Frant. *Jokl*, Josef *Laštovice*, Josef *Špaček* ml., Čeněk *Špička*.

Sbor trvá 12 roků a předsedou jeho jest dnes Frant. *Chocholáč*, rolník a starosta obce, náčelníkem a jednatelem Josef *Chocholáč*, rolník, jenž nepřetržitě od založení sboru jest náčelníkem. Dnes jsou členy sboru: Frant. *Blahonovský*, Jan *Blahonovský*, Jan *Budiš*, Alois *Chocholáč* č. 7., Alois *Chocholáč* čís. 2., Josef *Chocholáč*, Frant. *Chocholáč*, Vilém *Chocholáč*, Jan *Karas*, Josef *Paleček*, Frant. *Špaček*, Josef *Špaček*, Karel *Špaček*, Frant. *Šikula*, Josef *Štourač*, Fr. *Veverka*, Frant. *Šibor*, Frant. *Fendrych*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 hákové a 6 střečových žebřů a 140 m. hadic v ceně 874 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 15 požárů.

Sbor hasičský v Písečném.

Obec Písečné čítá 40 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina hojně lesy porostlá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1891 a prvními zakladateli jeho byli Dom. *Nečas*, narozen 3. srpna 1834 v Písečném, rolník

a tehdejší starosta obce a Frant. *Jokl*, rolník, narozen 2. října 1849 v Písečném. V obecní radě byli pp.: Hynek Vostrejš, Frant. Navrátil, Frant. Jokl, Fr. Ondra, Josef Dvořák, Josef Jílek, Hynek Uhlíř, Josef Kalvoda, vesměs rolníci. Tito všichni byli sboru has. příznivci a stali se dle činnými, dle přispívajícími členy sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Dom. *Nečas*, náčelníkem Fr. *Jokl* a jednatelem Antonín *Koštal*, místní učitel, nar. 1. března 1863 v Solnici v Čechách. Po odbytých studiích gymnasiálních a jednorozhodného kursu učitelského stal se roku 1884 učitelem. Všichni tři zastávají funkci svou až po dnešní dobu. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ig. Beneš, Fr. Novotný, Fr. Ondra, Alois Štěpánek, Fr. Štěpánek, Fr. Zámečník, Fr. Beneš, vesměs rolníci.

Sbor trvá šest roků a členy jeho jsou dnes tyto: Jan *Čech*, Frant. *Flek*, Jan *Houdek* Jos. *Houdek*, Josef Jílek, Frant. *Jokl*, Josef *Kalvoda*, Frant. *Navrátil*, Frant. *Nečas*, Julius *Nečas*, Frant. *Němec*, Václav *Ondra*, Frant. *Pecina*, Emil *Pečinka*, Hynek *Skalník*, Jan Svoboda, Josef Trávníček, Hynek *Vostrejš*, Alois Zámečník.

Sbor má jednu novou čtyřkolovou jednoproudni stříkačku od firmy R. A. Sinekal z Čech v ceně 630 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 6 požárů.

Sbor hasičský ve Vojtěchově.]

Obec Vojtěchov čítá 41 domů s převládající krytbou šindelovou. Provozuje se zde rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891 a prvním zakladatelem byla obec se svým starostou Fr. *Pustinou*, rolníkem. V obecní radě byli: Frant. Češka, Josef Zich. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl V. *Pustina*, náčelníkem Frant. *Češka*, jednatelem Jan *Juráček*. Sbor trvá 7 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou V. *Pustina*, náčelníkem J. *Halva*, jednatelem Jan *Juráček*.

Sbor má stříkačku s příslušenstvím v ceně 700 zl. Účastnil se dosud čtyř požárů.

Sbor hasičský v Dalečíně.

Obec Dalečín, ležící v kotlině při řece Svatce, a obklopena jsouc horami, čítá 552 obyv. a 89 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci provozuje se rolnictví a tkalcovství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a prvními zakladateli jeho byli pp.: Dominik *Trapl*, továrník, Bedřich *Pohl*, lesní, Eduard *Kubita*, mlynář, Jan *Macků*, rolník, Josef *Čuhel*, rolník. Téhož času byl starostou obce Josef *Koněrsa*, rolník. V obecní radě byli pp.: Dom. *Trapl*, Vinc. Juřík, obchodník, Frant. Skřípský, hostinský. Jelikož všichni byli při zakládání sboru tomuto příznivci, povolil obecní výbor celý obnos k zakoupení výstroje. Největším příznivcem byl pan Dom. *Trapl*, který potřebný obnos (1272 zl.) za výhodných podmínek zapůjčil.

Prvním předsedou ve sboru byl Dom. *Trapl*, továrník, náčelníkem Rud. *Trapl*, soukromník, jednatelem Frant. *Still*, řídící učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): R. *Trapl*, soukromník, J. *Halva*, dělník, Adolf *Kuda*, čeledín, Václav *Vostrejš*, stolař, Josef *Kotouček*, zedník, Frant. *Dufek*, domkář, Josef *Houdek*, stolař, Václav *Šauer*, zedník, Josef *Zbytovský*, domkář, Frant. *Zich*, domkář, Frant. *Ruda*, bednář.

Sbor trvá 6 roků a nyní jest předsedou Dom. *Trapl*, nar. r. 1839 v Boskovicích, má zde a v Chudobíně vlnopřádelnu, získal si značné jmění, ačkoliv začal jako dělník; náčelníkem Jan *Macků*, narozen v Dalečíně roku 1854, bývalý voják pěšího pluku č. 25., nyní je starostou obce a majitelem menší selské usedlosti; jednatelem Fr. *Still*, učitel, narozen r. 1859 v Jimramově, je od roku 1890 zdejší řídící učitel. Dnes jsou členy sboru: Frant. *Bartoň*, domkář, Jan *Macků*, rolník, Frant. *Halva*, zedník, Josef *Jílek*, dělník, Frant. *Svoboda*, kolář, Adolf *Sauer*, dělník, Fr. *Zbytovský*, tkadlec, Frant. *Zbytovský*, čeledín, Frant. *Halva*, domkář, Frant. *Jílek*, dělník, Frant. *Knotek*, tesař, Josef *Knotek*, zedník, Jan *Kotouček*, dělník, Josef *Růža*, dělník, Hynek *Smrček*, domkář, Frant. *Spíčka*, tkadlec, Josef *Zbytovský*, domkář, Frant. *Zich*, domkář, Frant. *Válek*, domkář, Jan *Vrátný*, dělník, Ant. *Šauer*, domkář, Ed. *Makovský*, kovář, Jan *Kotouček*, dílovedoucí v přádelně, Josef *Hamerský*, přadlák, Frant. *Kotouček*, rolník, Jan *Ehrenberger*, bednář, Frant. *Novotný*, tesař, Josef *Kuda*, tkadlec, Frant. *Kumhala*, tkadlec, Josef *Štastný*, hosp. dělník.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni a přenosnou jednoproudni stříkačku a 3 berlovky v úhrnné ceně 1090 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 9 požárů.

Sbor hasičský v Unčíně.

Obec Unčín, ležící v údolí při řece Švarcavě, čítá 48 domů s krytbou šindelovou. V obci provozuje se hlavně rolnictví a tkalcovství, mimo to jest zde mlýn, vodní pila a kovárna. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1892 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Procházka*, rolník a tehdejší starosta obce. V obecní radě byli: Josef Uherka a Štěp. Řehůřek, rolníci, Vinc. Ehrenberger, Frant. Gregor, Václav Jilek, Jos. Vavříček, Frant. Novotný a Frant. Procházka. Tito všichni společně pečovali, by v Unčíně zřízen byl sbor hasičský.

Prvním předsedou ve sboru byl J. *Procházka*, rolník, náčelníkem Frant. *Gregor*. Téhož času byli členy: Ad. Procházka, Frant. Gregor, Frant. Procházka, Václ. Jilek, Jan Dobiáš, Vinc. Ehrenberger, Václ. Ehrenberger st., Václ. Ehrenberger ml., Fr. Jilek, Jos. Vavříček, Vinc. Vašek, Frant. Vašek, Jan Pecedník, Josef Zbytovský, Jan Zbytovský, Vinc. Novotný, Jos. Šafránek č. 9, Jos. Šafránek č. 16, Alois Procházka. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Václav *Entner*, mlynář a starosta obce, náčelníkem Adolf *Procházka*, rolník. Roku 1898 jsou členy: Ad. Procházka, Václ. Jilek, Jan Dobiáš, Josef Šafránek č. 9, Frant. Koza, Jos. Šafránek č. 16, Frant. Uhlíř, Vinc. Novotný, Josef Zbytovský, Jan Zbytovský, Vinc. Jilek, Frant. Buřval, Vinc. Kadlec, Václ. Ehrenberger, Jan Pecedník, Vinc. Ehrenberger, Vinc. Jilek č. 38,

Sbor má vozový stříkač od Knausta z Vidně od r. 1862 a dvě berlovky od Šmekala v ceně 300 zl.; po čas svého trvání účastnil se 8 požárů.

Sbor hasičský v Divišově

Obec Divišov čítá 30 domů s krytbou většinou šindelovou; provozuje se zde rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892 a zakladateli jeho byli: Frant. *Chrást*, rolník, Frant. *Horníček*, tehdejší starosta obce, Fr. *Roman*, rolník, Fr. Koukal, rolník. V obecní radě byli: Fr. Horníček, Jan Houdek, Fr. Roman, Jos. Zich, Jos. Krbušek, Alois Chrást, Fr. Koukal, Fr. Koutník, vesměs rolníci. Tito všichni pronukávali přiznání svou pouze souhlasem.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Horníček*, rolník, náčelníkem Fr. *Chrást*. Téhož času byli členy (mimo těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Al. Chrást, Jan Houdek, Vinc. Petr, Fr. Podhráský, Jos. Šutera, Ant. Holý, Josef Haiva. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Horníček*, náčelníkem Fr. *Chrást*, jednatelem Jos. *Libra*. Členy sboru jsou dnes: Fr. *Chrást*, Fr. *Horníček*, Fr. *Roman*, Jos. *Zich*, Josef *Koutník*, Jos. *Petr*, Fr. *Koukal*, Fr. *Roman*, Jos. *Havlíček*, Jos. *Kaša*, Ant. *Elis*, Fr. *Chrást*, Jos. Motýčka, Jos. *Libra*.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku, 2 žebří hákové a 2 s točci, v úhrnné ceně 700 zl. Po čas trvání svého účastnil se dvou požárů.

Sbor hasičský ve Zvoli.

Obec Zvola, ležící na rovině, čítá 101 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo zabývá se ponejvíce rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893 a byli prvními jeho zakladateli: Jan *Málek*, starosta, Fr. *Starý*, Fr. *Fendrych*, Čeněk *Mazel*, Jos. *Fendrych*, Jan *Starý*, Fr. *Bláha*, Jan *Bílý*, Jos. *Mazel*, Berth. *Šlesinger*, Rich. *Křinec*, Jos. *Topolovský*, Jan *Toman*, rolníci. V obecní radě byli: Jan Málek, Fr. Starý, Čeněk Mazel, Jan Toman, Fr. Fendrych. Tito všichni přistoupili nejen co činní, ale i co přispívající členové a sbor seč stly stačí podporují.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Málek*, rolník a starosta, náčelníkem Fr. *Starý*, rolník a jednatelem Ludv. Kolly, říd. učitel. Sbor trvá 5 roků. Nyní r. 1898 jest předsedou Jan *Málek*, rolník a starosta, náčelníkem Fr. *Starý*, rolník, jednatelem Ludv. Kolly, říd. učitel; členů jest 30.

Sbor má 2 stříkačky, 2 berlovky, 2 kamizkové žebří, 4 střeškové, 4 háky a výzbroj pro mužstvo v úhrnné ceně 2200 zl. Dosud účastnil se 9 požárů.

Sbor hasičský ve Velkém Domaníně.

Obec Vel. Domanín čítá 85 domů s převládající krytbou šindelovou a provozuje se zde rolnictví. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893. a prvním zakladatelem sboru byl Hynek *Jeřábek*, nar. 19. ledna 1860 v Novém Městě na Moravě, působí od r. 1884 jako správce školy ve zdejší obci. Téhož času byl starostou obce Josef *Novotný*, rolník.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Novotný*, rolník, náčelníkem a jednatelem Hynek *Jeřábek*, správce školy. Téhož času byli členy: Hynek Jeřábek, Fr. Stejskal, Ad. Šturza, Fr. Křenek, Jos. Skula, H. Maděra, J. Prosecký, Jos. Šmerda, Jan Šmerda, J. Bužek, J. Pečinka, J. Krejčí.

Sbor trvá 5 roků. Nyní jest předsedou Jos. *Novotný*, rolník, náčelníkem a jednatelem Hynek *Jeřábek*, správce školy.

Sbor má čtyřkolovou, dvouproudni stříkačku na pérách (boty 120 mm.) v ceně 800 zl. Po čas trvání svého účastnil se sbor 6 požárů.

Sbor hasičský ve Lhotě.

Obec Lhota čítá 85 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci provozuje se polní hospodářství a je zde též tírna na len. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1893 a prvními zakladateli jeho byli: dp. farář Jan *Doležal*, nar. 27. ledna 1857, Josef *Jančík*, rolník, narozen 17. března 1852, Václav *Navrátil*, nadučitel, narozen 5. října 1846, Vincenc *Prosecký*, narozen 18. července 1850. Téhož času byl starostou obce Jan *Mitáš*, rolník. V obecní radě byli pp.: Josef Jančík, I. radní, Josef Vrtěna, II. radní, Jan Zítka, Josef Homolka, Jan Doležal, Václav Navrátil, Frant. Prosecký, Jan Zítka. Tito všichni byli sboru has. příznivci a jej všemožně podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl dp. Jan *Doležal*, náčelníkem Josef *Jančík* a jednatelem Václav *Navrátil*. Téhož času byli členy: Karel Kapička, ml. učitel, Josef Zítka, Josef Hanus Tomáš Bartoň, rolník, Ant. Bělehrad, domkář, Josef Houdek, domkář.

Sbor trvá 5 roků a předsedou jeho jest dnes Josef *Vořavský*, obchodník, náčelníkem Josef *Jančík*, výměnkář a jednatelem Josef *Zítka*, rolník. Dnes jsou členy sboru: Josef Brablec, Vinc. Novotný, Josef Gregor, Jan Mitáš ml., Jan Halva, Jan Štř, Frant. Kříž, Josef Zich, Jan Homolka, Jan Dvořák, Josef Štřítežský, Josef Zítka, Josef Bárta, z části rolníci a z části domkáři.

Sbor má jednu jednoproudni čtyřkolovou stříkačku se 120 m. konopných hadic, 3 hákové žebře, 3 žebře s bodci a výzbroj v úhrnné ceně 1400 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor dvou požárů.

Sbor hasičský v Horní Rožince.

V obci Hor. Rožince je 34 domů, s krytbou ponejvíce šindelovou. V obci je kovář, zámečnick, bednář, krejčí a 2 hostinští. Ostatní obyvatelstvo zaměstnává se rolnictvím. Obec leží na rovině. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. a zakladatelem jeho byl Jos. *Dostál*, rolník a první náčelník has. sboru. Narodil se r. 1850. v Radešínské Svratce, kde s prospěchem vychodil obecnou školu. Na to vstoupil r. 1862. do učení na sedlářství. Po vyučení byl několik roků co sedlářský pomocník ve světě, načež vrátil se přestěhl r. 1866. se svými rodiči do Račic. V r. 1870. odveden byl k vozatajskému pluku, u kteréhož po celý čas, totiž až do roku 1873., u řemesla zaměstnán byl. V čase tom zemřeli mu rodiče a on s bratrem přesídlil se do Horní Rožinky. Nemoha ze zdravotních ohledů řemeslo více provozovati, uchopil se rolnictví. V r. 1877. se oženil. V r. 1878. při okupaci Bosny byl co ženatý záložník po 6 měsíců v řadové službě vojenské, kde mnoho strastí zažil. V roku 1886. zvolen byl starostou obce, kterýžto úřad řádně a svědomitě zastával až do r. 1892., kdy při opětné volbě zvolen byl za radního, kteroužto funkci dosud zastává. V tomto čase, z obavy před zhoubným živlem, mluvilo se po několik roků o zakoupení stříkačky, až konečně r. 1894. byla koupena. Josef Dostál postaral se o zařízení sboru hasičského. Vypracoval v r. 1893. stanovy a dal je spoluzakladatelům k podepsání. Ještě téhož roku byly tyto schváleny. Při ustavení se sboru zvolen byl náčelníkem sboru, jež sám cvičil. Funkci tuto zastává dosud. Mimo to jest zástupcem dvou assekuračních pojišťoven. — V čase založení sboru byl starostou obce Fr. *Brychta*, rolník a v obecní radě Jos. Dostál a Jan Koloušek, rolníci. Přízeň svou proukázali tito radou a peněžitými prostředky.

Prvním předsedou ve sboru byl Hynek *Lahoda*, náčelníkem Jos. *Dostál*, jednatelem Jos. *Novotný*. Sbor trvá 4 roky. Jeho nynějším předsedou jest Václ. *Novotný*, náčelníkem Jos. *Dostál*, jednatelem Jos. *Novotný*. Od založení sboru až po dnes vytrvali: F. Prajsler, F. Kužel, J. Mahel, J. Vala, J. Bílek, J. Vetešník, Ig. Mahel, V. Novotný, F. Novotný, J. Vyžrálek, J. Škorpík, J. Ptáček. Nově přistouplým členem jest J. Kaňka.

Sbor má 1 čtyřkolovou jednoproudni stříkačku v ceně 700 zl.

Za dobu svého trvání účastnil se sbor 7 požárů.

Sbor hasičský v Rotkově.

Obec Kotkov čítá 44 domů, s krytbou ponejvíce šindelovou. Obec leží částečně v údolí při říčce Nedvědičky, částečně na stráni na pravé straně této říčky. Okolí obce je dílem pahorkatina, dílem planina, prostoupena lesy a lučinami. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894.

k návrhu tehdejšího starosty obce Vinc. *Haška*, rolníka. Na vyzvání jeho sešlo se více občanů ku poradě, ustanovili zařizující výbor, v němž zasedalo více občanů a ti byli prvními zakladateli sboru. Listina s podpisy mužů těch chová se u sboru. V obecní radě zasedali: Ant. Matoušek, učitel, R. Musil, Fr. Kolář, Fr. Pavlíček, Frant. Vašíček, Jan Vilím, rolníci, Em. Viška, Jos. Kubík, domkáři. Občané tito, zasedající v obecní radě, byli všichni příznivci sboru hasičského, kteroužto přízeň dokázali zakoupením nové čtyřkolové stříkačky, vystavením budovy pro stříkačku a všestrannou podporou snah pro zařízení sboru. Hmotně pro dobro sboru nemohli více činiti, an téhož roku obec naše postížena byla velkým krupobitím.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Vinc. *Hašek*, rolník, náčelníkem Ant. *Matoušek*, učitel, jednatelem Frant. *Kukla*, obuvník. Při založení sboru byli členy a jsou jimi dosud až na Fr. Havelku, pomocníka při hospodářství, a sice: Al. Hájek, mlynář, R. Musil, Jos. Sádecký, Vinc. Kukla, Jan Vilím, Frant. Kolář a Leop. Toman, rolníci; Ant. Navrátil, bednář, Ferd. Viška, Fr. Kubík, domkáři, Ed. Fiala, pomocník bednářský, Fr. Pavlíček, pomocník při hospodářství, Jos. Teplý, podruh; později ku sboru přistoupili: Jan Sádecký, pomocník při hospodářství, Jan Škorpík. Sbor čítá nyní 18 členů.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku a 1 berlovku, v ceně 950 zl.; týž účastnil se až po nynější dobu 2 menších místních požárů.

Sbor hasičský ve Veselí (u Jimramova).

Obec Veselí má 31 domů, z nichž 30 je kryto šindelem a 1 bítulíci. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. Jeho prvními zakladateli byli: Jos. *Kuda*, rolník č. 8. a tehdejší starosta obce, Frant. *Nebola*, rolník, Karel *Jančík*, hostinský, Josef *Kuda*, rolník čis. 17., Lud. *Vraspír*, nadučitel. V obecní radě byli: Jos. Kuda, rolník čis. 17. a I. radní, Fr. Nebola, rolník a II. radní. Přízeň svou proukali sboru tím, že obecní zastupitelstvo na jejich návrh povolilo náklad na stříkačku, nářadí, výzbroj, oděv a případně náklad a udržování sboru každoročně hmotně podporovati a uhražovati.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Kuda*, rolník čis. 17., náčelníkem Jos. *Kuda*, rolník čis. 8., jednatelem Lud. *Vraspír*, nadučitel. Při založení byli členy sboru, kromě níže ležatým písmem uvedených: Fr. Štěrba, rolník, Jos. Kuda, rolník č. 17., Ant. Straka, rolník, Fr. Matuška, roln. pomocník, Jos. Zámečník, čeledín, Ad. Novotný, roln. pomocník, Jan Dvořák, rolník, Josef Šejnoha, Vinc. Procházka, dělníci. Přispívající členové: Frant. Nebola a Frant. Novotný, rolníci, Jan Juřík, mistr krejčovský.

Sbor trvá 4 roky. Jeho nynějším předsedou jest Jos. *Lukáš* rolník a starosta obce, naroz. ve Veselí dne 4. září 1868, jest majitelem rolnické usedlosti č. 7., záložní vojín a od roku 1894. starosta obce; náčelníkem Jos. *Kuda*, rolník čis. 8., narozen dne 17. dubna 1843., byl vojínem u dělostřelectva, jest majitelem usedlosti a prvním radním; jednatelem Lud. *Vraspír*, nadučitel narozen v Rovečíně dne 12. února 1845., od r. 1868.—80. definitivním učitelem v Borovnici, od r. 1880.—87. učitelem a od r. 1887. nadučitelem ve Veselí. Dnes jsou členy činnými: Josef *Kuda*, rolník č. 8., Jos. *Lukáš*, rolník, Jos. Novotný, učitel, Fr. *Šimek*, rolník, Jos. Šutera, kovář, Jos. *Břenek*, čeledín, Frant. *Novotný*, roln. pomocník, Ant. *Hlaváček*, rolník, Frant. *Procházka*, chalupník, Jan Kryštof, čeledín, Jos. Chalupník jun., roln. pomocník, Ad. *Tichý*, roln. pomocník, Frant. *Novotný*, domkář, Jos. *Masourek*, domkář, Jan *Vávra*, podsedník, Čeněk *Kryštof*, mistr krejčovský, Ad. *Šabart*, chalupník, Jos. *Chalupník* sen., chalupník, Jan *Kotouček*, Ant. *Kuda*, Frant. *Kuda*, Jos. *Halva*, Vinc. *Zámečník*, dělníci, Frant. *Tichý*, roln. pomocník, Čeněk Novotný, domkář, Fr. Klíma, rolník. Přispívajícími členy jsou: Dp. Jindř. *Švanda*, farář, Lud. *Vraspír*, nadučitel, Karel *Jančík*, hostinský, Fr. Štěrba, nájemník hostince.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku jednoproudni, s 5 m ssacími hadic a 140 m výpustných hadic, 2 hákové a 6 střežových žebříků, 2 berlovky, v úhrnné ceně 503 zl.

Sbor účastnil se doposud 5 požárů.

Sbor hasičský v Radkově.

Obec Radkov, ležící na rovině, čítá 54 domů s převládající krytbou šindelovou; provozuje se v obci ponejvíce rolnictví, průmysl něco málo. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894, jehož prvními zakladateli byli Ant. *Zlatkovský* a Frant. *Habán*. Téhož času byl starostou obce Jan *Koukola*, rolník. V obecní radě byli: Ant. Zlatkovský, hostinský, Petr Habán, rolník, Jan Smažil, hostinský, Frant. Habán, rolník, Jan Juřica, rolník, Josef Broža, rolník, Frant. Koukola, famulant, Ant. Uhlíř, famulant. Vyjma vysokorodého pana barona sbor nemá žádných upřímných příznivců; občané rolníci, majetnější to říká, sbor nepodporují, vystupující proti němu většinou nepřátelsky, ponechávají starost o sboru činném členstvu.

Prvním předsedou ve sboru byl Ant. *Zlatkovský*, hostinský, náčelníkem Jan *Smažil*, hostinský, jednatel Fr. *Habán*, rolník. Sbor trvá 4 roky. Nyní jest předsedou Ant. *Zlatkovský*, náčelníkem Ant. *Uhlíř*, nar. 30. června 1864, vstoupil do sboru hned při jeho založení a ujímaje se horlivě věci své, byl po odstoupení dřívějšího náčelníka zvolen na čestné místo to, zastává hodnost tuto přes veškerý útržky obyvatelstva ostatního, kteréž doufá míti záruku, že sbor jen pod velitelstvím osob jiných — totiž rolníků — býti musí. Jednatel jest Frant. *Habán*.

Dnes jsou členy sboru (jména těch, kteří jsou od prvopočátku až po dnes, jsou tučně tištěna): Ant. *Uhlíř*, rolník, Ant. *Uhlíř*, zedník, Fr. *Remr*, Fr. *Juríca*, Fr. *Habán*, rolníci, Fr. *Honsa*, tkadlec, Fr. *Jaroš*, čeledín, Fr. *Kliment*, krejčí, Fr. Koukola, rolník, Fr. Svoboda, kolář. Jos. Jaroš, Jos. *Bojanovský*, nádeníci, Jos. *Tvarůšek*, Jos. Havránek, tesaři, Jos. *Broža*, čeledín, Jos. *Hubl*, rolník, Jos. *Čech*, Vojt. Pospíšil, soustružníci, Jos. Koukola, kovář, Jak. *Broža*, obuvník.

Sbor má dvě stříkačky a sice jednu čtyřkolovou dvouproudni a jednu malou ku přenášení i vození, v ceně 990 zl. Po dobu svého trvání účastnil se 6 požárů.

Sbór hasičský v Moravci.

Obec Moravec čítá 36 domů s krytbou smíšenou. V obci provozuje se soustružnictví a rolnictví. Krajina okolní jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894. a zakladatelem jeho byl říšský svobodný pán s *Gudennsů*. Starostou obce byl tehdy Ad. *Uhlíř*, soustružník. V obecní radě byli: Ant. Rus, rolník a radní; výbori: Jan Pospíchal a Jan Zeman, rolníci, Jos. Zeisel, hostinský, Karel Wodička, správce velkostatku, J. Tenora, řídící učitel. Přízeň svou ku sboru dokázali zakročením u hejtmanství o zřízení jeho.

Prvním předsedou ve sboru byl baron s *Gudennsů*, náčelníkem Ad. *Uhlíř*, jednatel Jos. *Tenora*. Při založení byli členy sboru, mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme: Ant. Hájek, šafář, Jos. Havránek, pasák, Jos. Horáček, tesař, Ant. Kohoutek, učitel, Fr. Nedoma, dělník, Jos. Nevřkla, koňárek, Jos. Pešl, obuvník, Václ. Sustáček, J. Uhlíř. Sbor trvá 4 roky.

Nynějším předsedou sboru jest baron s *Gudennsů*, náčelníkem Meth. *Novák*, jednatel Jos. *Tenora*. Dnes jsou členy sboru: Meth. Novák, Fr. *Jaroš*, Frant. *Hájek*, Jos. *Hanák*, Frant. *Havránek*, Ferd. *Hlavička*, Jos. *Kolářek*, Ant. *Pečinka*, Jan *Polanský*, Bedř. *Stejskal*, Frant. *Uhlíř*, Vil. Uhlíř, Fr. Küffner, G. Mayer.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou, žebře střešové, žebře přístavovací, žebře na hřeben, žebř obyčejný, hadce a příslušenství, v úhrnné ceně 994 zl.

Sbor účastnil se doposud 9 požárů.

Sbor hasičský ve Velkém Ubušíně.

Obec Vel. Ubušín čítá 55 domů s převládající šindelovou krytbou a 338 obyvatelů, kteří žijí se rolnictvím a tkalcovstvím. Okolí obce jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen dne 20. prosince 1894 *obecním výborem* se starostou Čeněkem *Kosáčkem* v čele. V obecní radě byli radní: Fr. Gregor a Fr. Šejnoha, rolníci; výbory: Jos. Jilek, nadučitel, Fr. Gregor, čís. 11., Čeněk Matějů, Jos. Gregor, rolníci, Čeněk Štěrba, kolář, Čeněk Konečný, čtvrtník. Tito všichni jednomyslně pro sbor pracovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Uherka*, rolník, náčelníkem Fr. *Gregor*, rolník, jednatel Fr. *Šejnoha*, rolník. Při založení sboru byli členy (mimo ony, jichž jména uvádíme níže písmem ležatým): St. Suchánek, paprskář, Č. Matějů, rolník, J. Uherka, domkář. Ehrenberger a Fr. Břeněk, tkalci, J. Pcedník, stolař, J. Svoboda, nádeník.

Nynějším předsedou jest Fr. *Uherka*, naroz. r. 1867. ve Vel. Ubušíně, navštěvoval dvou třídní školu, sloužil ve vojsku, nyní jest rolníkem, předsedou sboru jest od počátku. Náčelníkem jest Fr. *Gregor*, nar. r. 1866. ve Velkém Ubušíně, navštěvoval dvoutřídní školu, nyní rolník, náčelníkem jest od počátku. Jednatel jest Jos. *Jilek*, nadučitel, nar. r. 1849. v Rovečíně, jednatel jest od 15. března 1895. Ve sboru jsou členy: Fr. *Šejnoha*, rolník, Č. *Konečný*, sedlák, J. *Konečný*, tkadlec, Jos. *Vaverka*, stolař, A. *Pavla*, domkář, F. *Pokorný*, kovář, F. *Vápeník*, domkář, J. *Štěrba*, kolář, J. *Koněrsa*, tkadlec, Č. *Koněrsa*, tkadlec, J. *Neškrabal*, domkář, J. *Pavla*, tkadlec, Č. *Křištof*, tkadlec, H. *Jíra*, krejčí, Č. *Gregor*, rolnický pomocník, J. *Šejnoha*, krejčí, Fr. *Štěrba*, tkadlec, Fr. Pcedník, domkář, Jan Tejkal, obuvník, Fr. Štěrba, tkadlec, Jos. Šejnoha, dělník, Fr. Petr, rolník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se 140 m hadic, berlovku, 2 kamzíkové a 6 střešových žebříků, v úhrnné ceně 745 zl.; týž účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský ve Smrčku.

Obec Smrček čítá 22 domů, s krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví. Její poloha jest pahorkatina, v okolí jsou hory a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1896. Jeho zakladateli byli: Jos. *Prokůpek*, rolník a tehdejší starosta obce, Jan *Hulák*, Ant. *Dvořák*, Jos. *Minářik*, Jos. *Rous*, rolníci. V obecní radě byli: Jan Hulák, Ant. Dvořák, rolníci. Všichni tito přistoupili za členy sboru.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Jan *Hulák*, rolník, náčelníkem Jos. *Prokůpek*, rolník, jednatelem Jos. *Minářik*, rolník. Členové, kteří byli při založení sboru, až na H. Valíka, mlynářského pomocníka, vytrvali všichni až do dnes a jsou to: Jos. *Prokůpek*, Jos. *Hulák* rolníci, Jos. *Havíř*, domkář, Jos. *Patloka*, sedlák, Aug. *Šurý*, kovář, Ant. *Patloka*, domkář, Jos. *Špaček*, domkář, Jos. *Dvořák*, roln. syn, Aug. *Loukofa* II, domkář, Jos. *Rous*, rolník, Jos. *Minářik*, rolník, Ant. *Ondráček*, rolník, Ant. *Procházka* domkář, Jos. *Martinek*, domkář, Frant. *Knoflíček* a Fr. *Lukás*, výměníci.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, žebříky a hák, v úhrnné ceně 750 zl.; též účastnil se po dobu trvání svého 1 požáru.

Sbor hasičský ve Žďanicích.

Obec Žďánice čítá 44 domů s krytbou šindelovou. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1896. Jeho zakladateli byli: Frant. *Makovský*, rolník, Jan *Vrána*, učitel, Jan *Jindra*, rolník a tehdejší starosta obce, Jos. *Trávníček*, rolník, Frant. *Pečinka* ml. V obecní radě byli: Fr. *Makovský*, Fr. *Pečinka* ml., Fr. *Pečinka* st., Jos. *Trávníček*, Jan *Kolář*, Fr. *Pecina*, Fr. *Honzák*, Jos. *Kolář* rolníci. Tito všichni prokázali přilež svou ku sboru tím, že přistoupili dílem za členy činné, dílem za přispívající.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Jan *Kolář*, rolník, nar. r. 1836., zaměstnán po celý život při hospodářství; náčelníkem a jednatelem Jan *Vrána*, učitel, naroz. 18. září 1863 v Mor. Blázkově. Při založení byli a jsou až dosud členy: Fr. *Makovský*, Frant. *Pečinka*, Jos. *Trávníček*, Frant. *Jindra*, Jan *Kolář*, Ant. *Zich*, Jan *Mazourek*, Jan *Skřivánek* a Jos. *Kolář*, rolníci; Frant. *Pečinka*, Frant. *Kolář*, Jos. *Doležal*, Fr. *Pyšný*, Ant. *Pyšný*, Jos. *Houdek*, Fr. *Skalník*, Ig. *Bednář*, Jos. *Jilek*, Jan *Makovský*, chalupníci; Jan *Skalník*, podruh, Jos. *Slaviček*, tkadlec, Fr. *Houdek*, obuvník.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudou ssací stříkačku, berlovku, v úhrnné ceně 700 zl.: též účastnil se doposud 3 požárů.

Sbor hasičský ve Věchňově.

Obec Věchňov čítá 70 domů, s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se bednářství. Obec leží na rovině s mírnými pahorkovitými svahy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. *několika členy obecního výboru*. Starostou obce byl tehdy Jos. *Janáček*, rolník. V obecní radě byli: Rud. *Dvořák*, rolník a radní, Ant. *Kroupa*, rolník a radní; Václ. *Štikar*, učitel, Jos. *Mareček*, Jan *Kalvoda*, Fr. *Job*, rolníci, Jul. *Kučera*, domkář, Ant. *Fila*, bednář, členové výboru. Všichni byli, povolivše náklad na has. nářadí, více méně založení sboru přizniví.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Ant. *Kroupa*, rolník, náčelníkem a jednatelem Václ. *Štikar*, učitel. Vycvičení sboru podnikl náčelník za přispění obou podnáčelníků, věnovav k tomu čas i námahu bezplatně. Ve sboru jsou členy: Václ. *Štikar*, učitel, Jos. *Janáček*, Rud. *Dvořák*, Vinc. *Nečas*, Fr. *Toman*, Ad. *Kubiček*, Fil. *Vašica*, Al. *Křenek*, Frant. *Job*, rolníci; Jan *Beneš*, obchodník, Jos. *Válka*, domkář, Fr. *Kolbábek*, Jos. *Kolbábek*, Fr. *Kincl*, podruzi; Jos. *Koubek*, bednář, Fab. *Vala*, zedník, Jul. *Dvořák*, obuvník, Ant. *Pečinka*, sedlák, Jos. *Bednář*, krejčí, Fr. *Kyšperský*, kovář.

Sbor má normální stříkačku dvouproudou, ruční stříkačku opěrací, 2 hákové žebře, 6 střechových žebřů s bodci, a 186 m hadic, v úhrnné ceně 1100 zl.

Sbor účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský ve Víru.

Obec Vír, ležící v údolí řeky Svratky a ohraničená jsouc kolem vrchy na 500 m vysokými, čítá 62 domů, s krytbou šindelovou a lepenkovou. Mimo 12 rolnických usedlostí jsou v obci 3 mlýny, 1 mech. tkalcovna, 3 hostince, obchody, tkalcovství.

V letech 1879.—83. byla obec Vír postřížena 5 požáry, po kterých teprve uznána nezbytná nutnost stříkačky v obci. Dostí pozdě, ani požáry zničily celé hospodářské budovy, ba při

jednom z nich padlo i 8 kusů dobytka za obět. Roku 1884. se usnesl obecní výbor, jehož členy byli: Jos. Navrátil, starosta, Čeněk Halva a Fr. Štastný, radní, pak Ant. Navrátil, Fr. Sadílek, Jan Hamerský, Jos. Bednář, Fr. Navrátil a Fr. Menšík, by se stříkačka pro obec zakoupila. S usnesením tím souhlasili i veškerí majetníci budov v obci a k účelu tomu jistě obnosy dobrovolně dáti přislíbili. Následkem toho byla dle obdrženého ceníku od firmy Smekal v Praze dvoukolová stříkačka se 120 m hadic a 5 košů za cenu 610 zl. objednána a dne 1. listopadu téhož roku do obce přivezena a následujícího dne zkoušena a obci odevzdána.

Jako každé zařizování něčeho dobrého má své obtíže a jest-li ne hned, tedy posléz najde své odpůrce, tak stalo se i při věci této. Při vzniklých a nabodilých požárech byly nejvíce a jen od domkářů slyšány výtky, že obec dříve stříkačku nezaopatřila, až všichni vyhořeli. Nyní, když přišlo k vybírání slíbených příspěvků na stříkačku, byli hned někteří pohotově s výmluvou, že mohli někteří rolníci většími obnosy přispěti, nebo že stříkačka se mohla zakoupiti od obce atd. atd. Na neočekávané a nemístné jednání toto svolal obecní úřad členy výboru a majitele realit a přednesl uvedené počínání. K návrhu usnesli se všichni od domkářů, jichž bylo v obci 28, žádného při spěvku nepřijímatí a chybující obnos na majitele realit dle poměrů majetkových rozvrhnouti. Sdělení nového rozvrhu svěřeno členu výboru Jos. Bednářovi s připomenutím, by na rolníky Ant. Sadílka a Fr. Navrátila, požárem postížené, byl vzat ohled.

V měsíci dubnu 1895 došlo od vys. výboru zemského obecnímu úřadu oznámení, že bude udělena podpora obcím, které sbor hasičský zříditi míní. Podána žádost, na níž obci povolena podpora v obnosu 100 zl. na zřízení sboru s podotknutím, že obnos ten k výplatě bude poukázán až obec průkaz podá, že sbor hasičský jest zřízen. Došla zpráva byla radostně uvítána a již dne 12. ledna 1896. bylo zařazení hasičského sboru v obci usneseno a u starosty obce Ant. Navrátila od jednotlivců a příznivců hasičstva příspěvky. v úhrnném obnosu 130 zl., na zřízení sboru upsány. V obecní radě byli: Jan Juránek, rolník, Ad. Štyndl, stolař, radními; Jos. Navrátil, mlynář, Fr. Sadílek, rolník, Čeněk Halva, rolník a faktor, Fr. Štastný, maj. hostince, Jos. Hájek, kovář, Fr. Kotouček, domkář, co členové výboru.

Ku sboru přistoupilo 28 členů, z nichž 25 činných a sice: Fr. Havel, Fr. Menšík, Fr. Navrátil, Ant. Sadílek č. 18., Ad. Bednář, Jan Menšík, Al. Gregor, Ad. Hamerský, K. a Dom. Javůrek, Jos. Nebola, Č. Vavříček, Jos. Hájek, A. I. Sadílek č. 2., Fr. Kolář, Fr. Gregor, Fr. Hamerský, A. I. Chládek, Jos. Navrátil, Ad. Sadílek, E. I. Chládek, Jos. Chládek, Fr. Halva, Ad. Jančík a Ant. Sadílek č. 44. Tito všichni jsou až doposud členy sboru až na Ad. Bednáře a Fr. Hamerského, kteří odešli k vojsku. Při volbě, vykonané dne 19. ledna 1896, byli zvoleni prvními funkcionáři, jimiž až dosud jsou, titi: starostou Fr. Štastný, maj. hostince ve Víru, naroz. r. 1836. v Chudobíně; velitelem Ant. Sadílek, rolník, nar. r. 1871. ve Víru; jednatelem Jos. Bednář, učitel, nar. r. 1848. v Louce na Moravě, od r. 1872. ve Víru.

Sestavení stanov a potřebné zařízení svěřeno správci školy; stanovy byly schváleny dne 26. března 1896, výzbroj a potřebné nářadí lezecké objednáno od Frant. Vendolského z Nedvědic za obnos 160 zl. Sbor vycvičil velitel sboru has. v Rovečíně p. Jos. Haupt za náhradu cestovného. První veřejné cvičení konal sbor dne 23. srpna 1896 za přítomnosti hasičských sborů: z Olešnice, Rovečína, Štěpánova, Veselého, Polomi, Bolešína a deputace z Prosetína.

Nově přistouplými členy jsou: Ad. Halva, Jos. Sklenář a Jos. Navrátil.

Sbor má dvoukolovou stříkačku, 120 m hadic, 4 koše na vodu, 2 kamzíkové žebře, 3 malé žebře s bodci, 2 provazy s karab. a kroužkem, v úhrnné ceně 622 zl.

Sbor účastnil se za krátkou dobu svého trvání 1 přespolního a 1 místního požáru, při kterém dokázal, že jest skutečně zřízen ku prospěchu obyvatelstva, ježto hrdinným úsilím se podařilo v místě zhoubný živél obmeziti a dalšímu jeho šíření konec učiniti.

Sbor hasičský v Rozsochách.

Obec Rozsochy čítá 75 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci jest líhovar, trna na len, výroba křidlice (spojená s cihelnou) a bednářství. Obec leží v údolí, kolem hory a místy menší lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. *obecním výborem* se starostou Jos. Vostrejšem v čele. V obecní radě byli: Ant. Pazdera, rolník, Jos. Škorpík, dvořák, Frant. Hájek, rolník, Jos. Čaha, nájemce dvora, Jos. Pohanka, nadučitel, Fr. Hájek, farář, Jan Kříž, stolař a Jos. Bartoš, bednář. Tito nebyli sboru hasičskému příznivci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Jos. Vostrejš, rolník, naroz. r. 1855., hospodářství ujal se r. 1877., starostou se stal r. 1896. a předsedou sboru r. 1897.; náčelníkem Jos. Pohanka, nadučitel, nar. v Nové Vsi r. 1844., působí od r. 1863., nadučitelem v Rozsochách jest od r. 1877., náčelníkem od r. 1897.; jednatelem Fr. Štěpán, učitel, nar. v Hradišti (Čechy) r. 1860., působí od r. 1885., jednatelem sboru byl v Kadově r. 1895., v Rozsochách od

roku 1897. Roku 1898. byli členy sboru: Jan Bartoš, Ant. Bělík, Frant. Bílek, Jos. Ludvík, Ad. Šir, zedníci; Jos. Bílek, Jos. Bureš, Frant. Holý, Jos. Juračka, Frant. a Jos. Prášil, Ant. Toman, Ed. Tupa, Ed. a Fr. Zídka, Jan Vetešník, rolníci; Bedř. Čaha, syn nájemce dvora, Ant. Bílek, tesař, Ant. Juračka, bednář, Fr. Kopecký, kolář, Jos. Sáddecký, obuvník, Ant. Sifešňák, obchodník, Jan Valenta, provazník, Jos. Zídka, zámečník, Jos. Pohanka, nadučitel.

Sbor má 1 stříkačku jednoproudni novou, 1 stříkačku starou a 1 berlovku, v ceně 900 zl.

Sbor hasičský ve Dvořišti.

Obec Dvořiště čítá 20 domů, s krytbou vesměs šindelovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest téměř hornatá. Dobrov. sbor hasičský byl založen 1. února 1897. Jeho zakladateli byli: Al. *Dvořák*, Jos. *Vrána*, Jos. *Kinc*, Frant. *Vostrejš*, rolníci; dále Jos. *Kos* a Jos. *Havlík*, domkáři a Josef *Nečas*. Starostou politické obce Bystřice-Dvořiště byl tehdy Jan *Dědek*, mydlář v Bystřici, pro správu osady Dvořiště Jos. *Havlík*, člen obecního výboru. V obecní radě byli: J. Slezák, postřihovač, Ant. Sýkora, obchodník, Dr. Ant. Slaviček a Fr. Schvarzer, obchodník. Všichni tito souhlasili se zřízením samostatného sboru v obci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: náčelníkem Al. *Dvořák*, rolník, jednatelem Jos. *Havlík*, domkář. Téhož času byli členy sboru: Jos. Kinc č. 10., Jos. Vrána, Jos. Kos č. 7., Frant. Kinc, Jos. Kinc č. 2., Jos. Havlík, Fr. Vostrejš ml., Jos. Kos č. 16., Jos. Kinc č. 19., Fr. Dvořák č. 4., Frant. Dvořák č. 6., Cyrill Kinc a Jan Kos.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku se 125 m hadic a 1 berlovku, v úhrnné ceně 640 zl.

Soudní okres Žďár.

Sbor hasičský v Bohdalově.

Obec Bohdalov, ležící v rovině, má 112 domů, krytých většinou šindelem. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1875. Zakladatelem jeho jest Jan N. *Heimrich*, který byl v mládí svým těž odhadcem pojišťovacími společnostmi. Později provozoval mlynářství a nyní jest majitelem uměleckého mlýna, parní pily a škrobárny. Starostou obce byl tehdy Ferd. *Koudela*, rolník. V obecní radě zasedali: Jan Plička, poštmistr, K. Promberger, řezník, Hladký, Marek, Bradáč, Lejsek, Homola, Krejčí, Hrcn v Bohdalově, Jan Vaněk v Kyjově a Jan Kolář v Chroustově. Někteří z nich při valné hromadě podporovali sbor peněžitými příspěvky.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Koudela*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jan Nep. *Heimrich*. Při založení sboru byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Marek, Koudela, Kment, Hladký, F. Zmeškal, Pokorný, Řepa, Doležel, Váňa, J. Barák, Koubek, Sýkora, K. Doležel. Sbor trvá 22 roků.

Nynějším předsedou jest Jan *Koudela*, náčelníkem Jos. *Barták*, sloužil u vojska a provozuje od r. 1874. řemeslo kovářské; jednatelem jest Mat. *Štikar*, jenž v mládí vyučil se řemeslu, jest nyní obecním tajemníkem a zástupcem pojišťovny. Dnes jsou členy sboru: Jos. *Barták*, Jan *Broža*, Fr. *Zmeškal*, Jos. Sobotka, Jan Charousek, Fil. Pejchal, Jan Laštovička, Jos. a Rob. Řepa, Frant. Zmeškal, stolař, Jan Fišar, Jul. Sobotka, Jan Pospíchal, Jos. Koubek, Ferd. Klíma, Frant. Bradáč, Jan Pokorný.

Obec má 1 stroj (dluží zaň 700 zl.) a 1 stroj od banky „Slavie“. Ostatní r. 1895. shořelo. Kromě toho má 1 starou stříkačku méně potřebnou.

Sbor účastnil se po dobu trvání svého 40 požárů.

Sbor hasičský ve Žďáře.

Město Žďár, ležící na rovině v horách, čítá 369 domů, se smíšenou krytbou; jsou zde 4 továrny na obuv, 1 tkalcovna na zboží hedvábné, 1 velká škrobárna a 1 syrobárna. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1878. Stanovy sboru schváleny dne 30. srpna téhož roku. Zakladatelem sboru byl Jan *Süss*, starosta města; spoluzakladateli sboru byli: Jos. *Saláč*, tesař, J. *Průdek*, krejčí, Jan *Toman*, Jan *Göts*, tkadlec, Vilib. *Lasnička*, měšťan, Jan *Süss* ml., hostinský, Ant. *Mixa*, obchodník, Karel *Musil*, měšťan. V obecní radě zasedali: I. radní: Rud. Jelinek, hostinský, II.: Jos. Apetauer, pekař, III.: Fr. Bínko, kořalník, IV.: Ant. Kondrys, měšťan; členové výboru: Jan *Süss*, řezník, L. *Süss*, obchodník, Jos. Pluhař, obchodník, Jos. Procházka, měšťan, Hynek Kyslinger, ob-

chodník, Jos. Hronek, barvíř, Karel Güttler, měšťan, Karel Drdla, zedník, Václ. Letovský, řezník, Fr. Toman, měšťan, Lamb. Binko, měšťan, Jos. Toman, měšťan, Al. Frieb a Fr. Musil ml., obchodníci obilím, Frant. Toman, barvíř, Fr. Trefulka, majitel továrny na výrobu všech druhů octa a assek. agentury, Fr. Götz a Fr. Špinar, měšťané. Provoláním ze dne 30. května 1878 vyzvalo obecní zastupitelstvo občanstvo města Zďáru ku zařízení a přistoupení ku sboru dobrovolných hasičů, uznalo jednohlasně a projevilo veřejně přiznání tomuto veleodbornému účelu, nařídilo starostovi Janu Süssovi, aby potřebné šatstvo, výzbroje a jiné pomůcky pro hasiče obstaral a přihlášené činné členstvo vycvičiti dal, lezeckou věž postavití nechal a vše to, co u obce Zďárské k hasičské potřebě se nachází, jako: stříkačky, žebříky a jiné, to vše k užívání sboru odevzdal.

Do změny stanov neměl sbor předsedu. Prvním velitelem ve sboru byl Jan Süss, starosta obce a měšťan, jednatelem Eug. Francl, obecní tajemník. Téhož času byli členy sboru, mimo níže ležatým písmem uvedené: Fr. Binko, Jos. Šásek, knihař, Frant. Krupař, obchodník střížným zbožím, V. Lacina, písař, E. Klein, obchodník, Hynek Leskouf, pekař, Jan a Jos. Blaha, Max Ferenc, krejčí, Al. Vencálek, Fr. Hromatka, Jan, Václav a Filip Houf, bednáři, Vil. Kubat, kovář, Em. Dřínek, tkadlec, Jan Ficka, tesař, Gabriel a Frant. Hromatka, Jos. Konovský, pekař, Frant. Krskovský, agent assek. společnosti, Boh. Kheil, kožešník, Čeněk Lazníčka, obuvník, Jan Lazníčka ml., obuvník, Frant. Vencel, stolař, Jindř. Jelinek, řezník, K. Esterle, provazník, Leop. Hošpes, obuvník, Hynek Kyslinger, obchodník, Jan Drdla, obuvník, Fr. Hübner, provazník, B. Straka, tesař, Jan Lazníčka st., obuvník, Em. Tichý, fotograf, Miroslav Balvin, zedník, Petr Klusáček, učitel, Gustav Zatočil, diurnista.

Nynějším předsedou sboru jest Jos. Apetauer, kontrolor Občanské záložny, náčelníkem Fr. L. Süss, obchodník, jednatelem Jan Zelený, obuvník. Ve sboru jsou členy: a) čestnými: Občanská záložna, Fr. Binko, Vilib. Lazníčka; b) zakládajícími: Ferd. Zámečník, lékárník, Jan Michálek, Jos. Vašítko, Josefina Biaková, Eleonora Vaignerova, Al. Březina, mlynář; c) činnými: Fr. Anděl, K. Bradáč, Fr. a Al. Balvin, Jos. Doležal, Ant. Doležal, Fr. Ferenc, Ant. Götz, Jan Hoffmann, Ant. a Fr. Houf, Jos. Hromatka, Rich. a Fr. Hujer, Václ. Holzmanna, Ant. Javůrek, Fr. Jaroš, Fr. Křištof, Fr. Kubeika, Jan Koudela, Petr Lazníčka, Jan Levý, Václ. a Jos. Limmel, Fr. Michálek, Jan Mošner, Ant. Musil, Jos. Nejedlý, Leop. Rine, Jos. Řetický, Jos. Süss, Frant. Šablík, Jan Sodomka, Mořic Sláma, Jan Šlanger, Frant. Pohanka, Jos. Prudek, Jos. Trefulka, Jos. Tesák, Jos. Turek, Jak. Vencálek, Hynek Vavřín, Fr. a V. Vojtíšek, Karel Veselý, Jos. Zidek, Fr. Zabrš, Fr. Křesťan, Ant. Pohanka, Leop. Šlerka, Jos. Mynář, Fr. Viška, Ant. Pospíšil, Fr. L. Süss, Jan Zelený, Al. Uronek, Frant. Trefulka, Václ. Drdla, Ant. Kheil, Karel Šlerka, Jan Polnický, Jos. Houf, Jan Ohrazda, Jos. Süss, Jos. Apetauer, Jos. Volf, Jan Švejda, Jos. Vojtíšek, Jan Pohanka, Jan Klíma, Fr. Binko; d) přispívajícími: Fr. Binko, Ad. Brett, Ed. Feldmann, Al. Früb, Fr. Hlbněnský, Václ. a Hynek Letovský, Ant. Mixa, Fr. Mšil, Bernard Plíčka, Samuel, Stern, Jos. Hromatka, Frant. Trefulka, Hynek Leskouf, Jos. Jelinek, Frant. Krupař, Ot. Veliš, Jos. Smejkal, Jan Klíma, Václ. Šnor, Fr. Zabeš a Hynek Cikánek.

Sbor má 1 dvoucylindrovou parní stříkačku, 1 hydrofor dvoukolový, 1 stříkačku dvouproudni čtyřkolovou, 1 škopkovou dvoukolku, 1 malou stříkačku, 1 vůz pro členstvo, který slouží současně pro nářadí, 1 vůz dvoukolový na hákové bodací a střechové posunovací žebře, 2 dvoukolky na hadice, 1 velký čtyřdílný operační žebř, 2 žebře dvoudílné provazem k vytahování, 8 bodacích, 6 hákových třináctipříčkových, 2 jedenáctipříčkové a 1 devítipříčkový, 800 m hadic, 1 lana, 1 plachta na skok, dále výzbroj a oděv služební pro 30 lezců, 16 bouračů, 28 stříkačnicků a 24 přespočetních helm a oděvů. Úhrnná cena tohoto inventáře jest 6500 zl.

Sbor účastnil se po dobu svého trvání 61 požárů.

Sbor hasičský v Novém Veselí.

Obec Nové Veselí čítá 134 domů, s krytbou většinou šindelovou, rozkládá se na mírné nížině, pod velkým rybníkem, jenž má výměr 150 jiter, náležející J. Exc. hraběnce Dittrichštejn-Klam-Galass. Z tohoto rybníka počíná řeka Oslava, tvořící zde malý potok. V obci zastoupena jsou všechna nejpotřebnější venkovská řemesla, pak jest zde továrna na křídlici p. Em. Šternovi. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891. Jeho zakladatelem bylo *obecní zastupitelstvo*, v němž zasedali: Fr. Stehlík, rolník a starosta, Ant. Klusáček, rolník a radní, Boh. Bělík, hrnčíř a radní. Stanovy ku schválení podal Bed. J. Jerie, učitel a obecní tajemník. Při zřízení sboru bylo všude dosti přízně projevováno, ale jen potud, pokud nemuselo se platit, jelikož sbor zabředl do značného dluhu, ježž nebylo možno jinak uhraditi, nežli přirážkou.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. Mlý, rolník, náčelníkem a jednatelem B. J. Jerie, učitel. Sbor trvá 6 roků. V r. 1898 byl předsedou Fr. Marek, nar. r. 1854., byv r. 1874. odveden k vojsku účastnil se v c. a k. pěším pluku č. 54. okupace Bosny a Hercegoviny, nyní zastává službu panského lesního hajného, jest povahy rázné a zasedá již po 9 roků v obecním zastupitel-

stvu; náčelníkem Sev. *Macek*, nar. r. 1858. a odveden byl r. 1878. k zákopnickému pluku čís. 1., provozuje nyní řemeslo kovářské, v němž jest velmi dovedným, a zasedá již po 6 roků v obecním zastupitelstvu, v poslední době zvolen za školního předsedu; jednatelem byl v prvním půlletí Jan *Košeluha*, po jeho přesazení do Holešova, kde působí na měst. škole, zůstalo místo jednatele neobsazeno a ponecháno k vyřízení příští valné hromadě. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až do dnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): *Macek*, kovář, Jos. *Vítek*, obecní tajemník, Jos. Ronovský, pekař, Fr. *Marek*, panský hajný, Frant. *Večeřa*, familiant, Frant. *Padalík*, rolník, Fr. *Křivánek*, rolník, Ferd. Jambor, roln. syn, Jak. *Chromý*, tesař, Tom. *Chlubna*, familiant, Bedř. *Chromý*, tesař, Fr. *Kalas*, sedlák, Tom. *Melichar*, tesař, Leop. *Vítek*, mlynář, Václ. *Greis*, rolník, D. Vaněk, rolnický syn, Tom. *Sobotka*, rolník, Vinc. *Koštál*, rolník, Jan *Nedělka*, tkadlec, Jan *Zikuška*, obuvník, Vinc. *Balvín*, dělník, Jos. Hron, zámečník, Dom. Chlubna, rolník, Jan *Kratochvíl* ml., rolník, Fl. *Pospíchal*, hrnčíř, Jan Křivánek, rolnický syn, T. *Stehlík*, obuvník, Fr. *Greis*, domkář, Jan *Růžička*, rolník, Fr. *Koubek*, domkář, Frant. Zitta, kolář, Frant. Sobotka, obuvník, Frant. *Nedělka*, bednář, Jan Pospíchal, krejčí, Vinc. *Čepl*, dělník, Havel *Zita*, kolář, Karel Mokřý, krejčí, Jan Vencelides, punčochář, Ant. *Lešner*, krejčí, Fr. Šn olík, krejčí.

Sbor má dvoukolový zbrojní vůz na nářadí lezecké, čtyřkolovou normální dvouproudni stříkačku, dvoukolový naviják na hadice a 3 ruční berlové stříkačky, v úhrnné ceně 1042 zl., nečítaje v to hadice, žebře a výzbroj.

Sbor účastnil se doposud 9 požárů.

Sbor hasičský Zámek-Žďár.

Obec Zámek-Žďár, ležící v Česko-moravském pohoří, čítá 62 domů, s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství; též je zde továrna na zápalky. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1887. Drem. Fil. *Weselským*, c. k. vládním radou a professorem ve výslužbě, jenž zemřel r. 1889. Starostou obce byl tehdy Fr. *Sládek*, majitel domu. V obecní radě byli Bedř. Hochner, továrník, a Jos. Tálský, majitel mlýna.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Dr. Fil. *Weselský* a jednatelem Ludwig *Cserný*, sekretář správy velkostatku. Sbor trvá 11 roků.

Nynějším předsedou sboru jest Karel *Hawranek*, hrab. lesmistr, náčelníkem Jos. *Vítek*, hostinský, jednatelem Lud. *Cserný*, sekretář správy velkostatku. Ve sboru jsou členy (jména těch, kteří od založení sboru až do dnes vytrvali, uvádíme písmem ležatým): Jos. *Vítek*, Jos. *Leixner*, Jan *Kopřiva*, Ant. *Sadílek*, Jan *Klíma*, Ed. *Křesťan*, Ant. Landsmann, Jos. Dvořák, Hynek *Podloucky*, Jan *Ronovský*, Fr. *Sláma*, Jan *Svoboda*, Jos. Tichý, Jan *Uhlíř*, Arn. *Zábeš*, Tom. Břečka, Gust. Podloucky, Jan Synek, Ant. Straka, Josef Jílek, Jan Lodín, Jos. Dvořák, Frant. Svoboda, Václav Jílek.

Sbor má 1 dvoukolový hydrofor vlastní a 1 čtyřkolový hydrofor, vypůjčený od správy velkostatku, v úhrnné ceně zl. 1125.54.

Sbor účastnil se po dobu svého trvání 16 požárů.

Sbor hasičský v Obyčtově.

Obec Obyčtov rozkládá se v trojhranu po svahu nad říčkou Oslavou, jsouc obklopena pahorkatinou a se třemi stran lesy; čítá 435 obyvatelů a 67 domů, s krytbou šindelovou. Mimo několik obuvníků, dvou stolářů, jednoho krejčího a dvou obchodníků jest zde hosp. škrobárna. Hasičský dobrovolný sbor založen byl r. 1888. na podnět † Vil. *Straky*, občana zdejšího. Stanovy podány byly Vil. *Strakou*, J. *Zemanem*, K. *Padalíkem* a J. *Ondráčkem*. Starostou obce byl Karel *Padalík*, rolník. V obecní radě byli Vil. Straka, Jan Jůda, rolník, Karel Kment, mlynář, Fr. Musil, rolník, Fr. Klíma, rolník, Fr. Šíkl, rolník, Fr. Papáček, rolník. Za členy zakládající přistoupili Karel Padalík, Vilém Straka, J. Zeman, Hynek Papáček a Jan Padalík, ostatní pak za členy přispívající.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Padalík*, rolník, náčelníkem Vil. *Straka*, rychtník, nar. r. 1854. v Dol. Bobrově, po odbytých 4 tříd. real. školy v Jihlavě absolvoval hosp. školu ve Vel. Mezitčicích; když mu bylo 20 let převzal do správy své zděděný statek v Obyčtově, kdež také až do smrti blahodárně pracoval; působil též co předseda místního kostelního výboru, spolku pro chov hovězího dobytka, kontribučenského fondu atd., zemřel v srpnu 1896. Jednatelem byl Hynek *Papáček*. Členové, kteří byli při založení sboru, mimo Vil. Straku, Jana Zemana, rychtníky, Jiřího Sangtmüllera, obchodníka, Fr. Květoně, rolníka, Cyrilla Kříže, Fr. Kříže, koláře, Jos. Poláka, mlynáře, † Jos. Trčky, kováře, Hynek Rotála, zedníka a † Tom. Klímy, sedláka, jsou jimi doposud všichni a sice: Jan a Jos. Jůda, Jos. Padalík, Frant. Musil, Fr. Musil, Fr. Trčka, rolníci; Jan Musil,

domkář, Jan Padalík, výměnkář, Meth. Kříž, obuvník, Jar. Havlena, stolař, Ant. Polák, krejčí, Eug. Pikula, obchodník, Vinc. Kříž, nádenník, Jan Chrást, ponocný, Karel Kment, mlynář a Alb. Květoň, domkář. Nově přistouplými členy jsou: Jan Padalík, absol. chovanec hosp. školy, Fr. Titaur, stolař, Hubert Klíma, řezník, Jos. Orel, kovář.

Sbor trvá 10 roků. Jeho nynějším předsedou jest Karel *Padalík*, rolník a jednatelem Frant. *Nahodil*, učitel.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku (průměr bot 110 mm), 1 starou čtyřkolovou stříkačku, 2 berlovky, v úhrnné ceně 1270 zl. 50 kr. i s náradím. Po celou dobu svého trvání účastnil se sbor 25. požárů.

Sbor hasičský v Jamách.

Obec Jamy čítá 120 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1889 a prvními zakladateli byli dp. Václav *Besděk*, tehdejší farář v Jamách, nyní v Obyčtově, Frant. *Mička*, rolník, Fr. *Dvořák*, rolník a tehdejší starosta obce a Frant. *Mužátko*, hostinský. V obecním představenstvu byli: Frant. Dvořák, Frant. Mička, Jan Starý, Frant. Dvořák, Jan Mužátko, Josef Kostelenec, Josef Starý, dp. Václav Besděk, Josef Hudeček, Václav Šandera, Fr. Dvořák, Fr. Juda. Tito usnesli se jednomyslně v sezení, konaném 24. ledna 1889, na zařízení dobrovolného sboru hasičského.

Prvním předsedou ve sboru byl dp. Václav *Besděk* a náčelníkem Fr. *Mužátko*. Téhož času byli členy: Frant. Mužátko, Josef Šíkl, Frant. Bratránek, Frant. Bratránek, V. Dechsler, Frant. Král, J. Michálek, J. Petelik, Ant. Šandera, J. Trčka, Fr. Vrána. Sbor trvá 9 roků.

Dnes jest předsedou Josef *Kostelenec*, rolník a starosta obce, narozen 22. února 1858, náčelníkem Frant. *Holemář*, rolník, narozen 8. května 1873, jednatelem Karel *Šůra*, učitel, narozen v Radotíně 27. srpna 1844. Členy sboru jsou: Frant. Holemář, Jan Mužátko, Fr. Hudeček, rolníci, Frant. Bratránek, zedník, Frant. Grygar, bednář, Václav Kostelenec, krejčí, Josef Mach, krejčí, Václav Pazour, stolař, Frant. Holemář, krejčí, Josef Král, dělník, Josef Sláma, Karel Šůra, Josef Vomáčka, Václav Šíkl, Václav Sochor, Josef Hlaváč, Josef Kubát, Josef Sláma, Frant. Juda, Frant. Bratránek; od založení až po dnes vytrvali: Frant. *Toman*, stolař a Josef *Doležal*, rolník.

Sbor má 2 stříkačky čtyřkolové: 1 dvou- a 1 jednoproudni, 2 berlovky s větrníky, 4 žebře stavěcí, 4 hákové, 8 střešových, 4 koše na vodu, 8 m ssavíc a 220 m hadic, v úhrnné ceně 1534 zl. 24 kr. Po celý čas svého trvání účastnil se sbor 13. požárů.

Sbor hasičský v Matějově.

Obec Matějov čítá 31 domů s krytbou šindelovou; obyvatelstvo zaměstnává se hlavně rolnictvím; poloha obce jest hornatina s náhorními rovinami. Sbor hasičský založen byl r. 1892. a zakladateli jeho byli Jakub *Stejskal* st. a Josef *Růžička*, rolníci. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Pazour, rolník a starosta obce, Tomáš Pazour a Jan Pazour, rolníci a radní. Všichni tyto byli sboru příznivci jako členové přispívající; při zakládání věnovali mu s obecním výborem 60 zl., zakoupili stříkačku, kterou sboru propůjčili, a vystavěli pro has. náradí skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Pazour*, starosta, náčelníkem Jakub *Stejskal* starší, rolník a jednatelem Tomáš *Pazour*, rolník. Téhož času byli činnými členy: Antonín, Jan, Jakub st. a Jakub ml. Stejskalové, Frant. Sobotka, V. Růžička, Ant. Dáňa, Jan Hron, Jan Kališ, V. Růžička, Josef a Tomáš Svoboda, Jan Neubauer, Josef Růžička, Jan Chalupa, Josef Chalupa, Jan Novotný, Ant. Pospíchal, Ant. Flešar a Frant. Sobotka. Přispívajícími členy: Josef Růžička, Tomáš, Jan Josef a František Pazourové, Frant. a Josef Sobotka, Frant. Špaček a J. Starý, učitel.

Nyní jest předsedou Josef *Pazour*, starosta, 58 roků starý, jest podruhé starostou obce a majitelem usedlosti č. 14. v Matějově; náčelníkem Jakub *Stejskal* st., rolník, narozen v r. 1853., jest nyní obecním radním; po odbytí povinností vojenské, kdež měl hodnost závodčího, spravuje zděděné hospodářství č. 7. v Matějově; jednatelem Jan *Starý*, učitel, nar. r. 1868. Studia učitelská vykonal v Brně; jako učitel působí od r. 1888. Dnes jsou členy sboru: Stejskal Jakub st. a ml., Václav Růžička, Josef Chalupa, Jan Svoboda, Ant. Flešar, Josef Svoboda, Jan Sobotka, Jan Hron, Stanislav a Antonín Stejskal, Tomáš Svoboda, Stěpán Hron, Frant. Zubřícký, Jan Novotný, Karel Zejda, Frant. Špaček, Václav Chalupa a Jan Stejskal.

Sbor má od obce propůjčenou dvouproudni stříkačku, žebře hákové a střešové, v ceně 900 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 5. požárů.

Sbor hasičský v Ostrově.

Obec Ostrov, čítající 114 domů s převládající krytbou šindelovou, leží na mírné pahorkatině; v obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. a prvními zakladateli jeho byli: Jan *Sigmund*, Čeněk *Chromý*, tehdejší starosta obce, Jan *Bilek* a Antonín *Miška*. V obecní radě byli: Vincenc *Chromý*, Jan *Melichal*, Frant. *Kališ*, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a pobádali občany, by přistoupili ku sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud Vincenc *Chromý*, rolník, náčelníkem Jan *Sigmund*, obchodník a jednatelem Frant. *Slavík*, řídící učitel. Sbor trvá 6 roků. Od začátku až po dnes jsou členy jeho: Jan *Čermák*, Jan *Dvořák*, Em. *Filip*, Václav *Homola*, Ad. *Hrubý*, Frant. *Kasal*, Ant. *Kolářek*, Jan *Kotík*, Jan *Kohout*, Frant. *Kostelevec*, Jan *Kudlík*, Ant. *Kříž*, Josef *Miška*, Jan *Melichar*, Josef *Melichar*, Ant. *Peříkán*, Josef *Pokorný*, Jan *Sigmund*, Jan *Štdlo*, Fr. *Šandera*, Jan *Zelený*, Fr. *Šeřt*, Jan *Valíček*, Klem. *Zelený*. V novější době přistoupili: Frant. *Beneš*, Frant. *Dvořák*, Frant. *Filip*, Jiří *Havelka*, Josef *Havelka*, Jan *Kluzáček*, Karel *Vencálek*.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou, 1 dvoukolovou a 2 berlovky v úhrnné ceně 1200 zl. Sbor účastnil se celkem 110 požárů.

Sbor hasičský v Slavkovicích.

Obec Slavkovice leží v dosti hlubokém údolí, k jihovýchodu otevřeném, při Slavkovickém potoku, s okolím pahrbkovitým a menšími lesy, čítá 63 domů, s krytbou vesměs šindelovou; obyvatelstvo žije se většinou zemědělstvím, z části krejčovstvím (šitím vojenské komise) a j. řemesly. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. a prvním zakladatelem byl Jan *Sáblík*, rychtelník, spolu s Karlem *Sáblíkem* a Josefem *Škarohlídem*, tehdejšími starosty obce. V představenstvu obce byli: Josef *Košík*, radní, Fr. *Blažiček*, Ant. *Beneš*, Jan *Příbyl*, Josef *Nedvěď*, Fr. *Pohanka*, členové výboru ze Slavkovic, Fr. *Kaláb*, radní a Jan *Peňáz*, člen výboru z osady Veselického. (Osada tato má nyní vlastní sbor has.) Tito všichni byli sboru has. příznivci, poněvadž však obec nemá jmění, nemohla sbor hmotně podporovati. Zaručila se však za sbor při koupi stříkačky a občanstvo nápomocno bylo na vyzvání představenstva obce při stavbě skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud Jan *Sáblík*, rychtelník, náčelníkem Karel *Sáblík* (nyní rychtelník), jednatelem Josef *Kouřsa*, správce školy. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): V. *Koudela*, Fr. *Košík*, rolníci, Fr. *Bukáček*, krejčí, Josef *Doležal*, čeledín, Jan *Drdla*, dělník, Fr. *Košík*, Fr. *Kučera*, Fr. *Píkula*, Fr. *Pohanka*, Fr. *Šafář*, krejčí, Josef *Pohanka*, tesal. Sbor trvá 6 roků.

Dnes jsou členy sboru: K. *Sáblík*, Josef *Košík*, rolník, J. *Pohanka*, řezbář, Josef *Pudalík*, stolář a mlynář, Josef *Beneš*, Ant. *Peňáz*, K. *Pohanka*, Jan *Peňáz*, Josef *Pochop*, rolníci, Jan *Košík*, krejčí, Josef *Škarohlíd*, krejčí faktor, Fr. *Drdla*, Diviš *Košík*, krejčí, Jan *Straka*, obuvník Jan *Pohanka*, syn hostinského.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou jednodílnou, (100 mm prům. cyl.), se 4 m ssavic a 95 m, hadic, 2 žebříky kamzkové, 2 přístavovací, 6 střeňových s bodci, výzbroj pro 23 mužů (včetně trubače), 2 trubky, 2 háky a 1 berlovku v úhrnné ceně 837 zl. 66 kr.; po celý čas trvání svého účastnil se deseti požárů.

Sbor hasičský ve Veselicku.

Obec Veselíčko čítá 36 domů, s krytbou šindelovou; obyvatelé jsou ponejvíce rolníci, asi 5 krejčích a 3 tkalci. Poloha obce a okolí jest lesnatá pahorkatina. Sbor hasičský založen byl r. 1893. a zakladateli jeho byli: Frant. *Mužatko*, Josef *Kocian*, Jan *Augustýn* a Frant. *Kaláb* starší, rolníci. Osada Veselíčko patří ku katastrální obci Slavkovicím, proto na místě starosty účaduje zde radní, jímž téhož času byl Fr. *Kaláb* starší; obecním výborem byl Jan *Peňáz*, rolník. Frant. *Kaláb*, jehož přičiněním byl sbor založen, zastával po 3 roky úřad předsedy, Jan *Peňáz* pak jest od založení sboru jeho dobrou oporou. Oba jsou členy přispívajícími.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Kaláb* st., rolník, náčelníkem Frant. *Mužatko*, rolník a jednatelem Frant. *Kaláb* ml., rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. *Mužatko*, Josef *Vencálek*, Jan *Říha*, rolníci, Fr. *Blažiček*, krejčí, Josef *Štourač*, čeledín, Fr. *Augustýn*, domkař, Václav *Kůžel*, krejčí, Jan *Augustýn*, rolník. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Kristian *Hauser*, hraběcí lesník, vstoupil do sboru r. 1895; náčelníkem Frant. *Kaláb* ml., narodil se ve Veselicku dne 19. října 1869, vychodil obecnou školu v Slavkovicích, byl r. 1890 odveden k vojsku a po navrácení vstoupil do sboru; jednatelem Josef *Kocian*, narodil se ve Veselicku dne 10. srpna 1866, vychodil obecnou školu v Slavkovicích a po odbyté službě vojenské vstoupil do sboru. Dnes jsou členy sboru: Frant. *Kaláb* ml., Josef *Kocian*, Jan

Dohnal, Fr. Štourač, Fr. *Novotný*, Jan *Peňás*, Tomáš *Svoboda*, rolníci, Josef *Bukáček*, domkář, Fr. Blažíček, Fr. *Pochop*, krejčí, Fr. *Novotný*, domkář, Fr. *Bartoň*, krejčí, Josef Novotný, rolnický syn, Jan *Kalab*, rolník, Fr. *Bukáček*, krejčí.

Sbor má dvoukolovou stříkačku jednoproudni, čtyřkolovou stříkačku staré soustavy bez ssacího stroje, 1 berlovou stříkačku s větrníkem a ssacím strojem v ceně 923 zl. Súčastnil se po celý čas trvání svého 6 požárů.

Sbor hasičský ve Březi u Žďáru.

Obec Březi, ležící na svahu od severozápadu k jihovýchodu, čítá 55 domů s krytou šindelovou. Okolní krajina jest většinou rovina s menšími pahrbky, střídavě lesnatá. V obci provozuje se kalcovství, kovářství, zednictví, tesařství, truhlářství, knoflíkářství, krejčovství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. Jeho zakladatelem byl Jan *Fišer*, nadučitel, narozen dne 22. června 1847 v Radhošti v Čechách. Studoval: dvě třídy hlav. školy (německé), reálku, ústav učitelství v Králově Hradci r. 1867, učitelské zkoušky v Praze r. 1870., hospodářský běh v Táboře r. 1873. Přispíval do „Učitelských Listů“ a do „Učitele“ mnohými pracemi z oboru učby a výchovy. Dopisoval do mnohých časopisů politických. Od 20 let zabývá se školskou statistikou, z níž uveřejnil mnohé obšírnější práce. Ve sboru has. přednášel: 1.) O organizaci hasičstva moravského; 2.) O služebním řádu; 3.) Naše vzory: Illner, Krška, Vilím; 4.) O pojišťovně hasičské; 5.) O fondu invalidním; 6.) O hasení požáru v různých místnostech; 7.) Kterak jest se sboru hasičskému při požáru zachovati a co jest každé četě činiti; 8.) Povinnosti lezců, ochránců, stříkačnicků; 9.) O situačních plánech požárových. Mimo to různé rozpravy z oboru hasičství. Mnohými žádostmi písemnými získal sboru od různých osob i korporací značné peněžité podpory; sboru získal mnoho hasičů a vůbec přičiňoval se stále o udržení dobrého ducha hasičského ve sboru. Sám sbor vyšatil, vyzbrojil i vycvičil — a to ne bez mnohých překážek a protivenství. Tehdejší starostou obce byl Fr. *Koštál*, rolník. V obecním představenstvu byli radními: Frant. Kotík, rolník, Jos. Boháček a Jan Večeřa; výbory: Jak. Dvořák, Jan Khejl, Frant. Dvořák, Jan Melichar, Fr. *Koštál*. Ne všichni byli sboru příznivci; někteří stavěli se přímo na stanovisko protivné; později, jsouce uvědomělejší následkem poučování a přednášek, naklonili se sboru, oč největší zásluhu má místní nadučitel.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Koštál*, rolník, náčelníkem Jan *Fišer*, nadučitel, jednatelem Flor. *Brož*, podučitel. Při založení bylo 26 členů, povoláním svým rolníci, řemeslníci, služební. Sbor trvá 5 roků.

Roku 1898. byl předsedou Fr. *Kotík*, jenž jest jedním z nejváženějších občanů; starostou byl několikráte, radním nepřetržitě od r. 1878., býval školním předsedou i místopředsedou; jest 56 roků star a pravým otcem sboru; náčelníkem byl Jan *Večeřa*, jednatelem Jan *Fišer*, nadučitel. Nynějšími členy sboru jsou (jména členů, kteří od založení sboru do dnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Jan *Večeřa*, rolník, Josef *Melichar*, rolník, Frant. *Janů*, služebný, Cyrill *Kotík*, domkář, Josef *Kratochvíl*, domkář, Ant. *Řezníček*, domkář, Václ. *Khejl*, rolník, Josef *Kupa*, služebný, Jos. *Koštál*, nájemník, Ant. *Koštál*, rolník, Rudolf *Kotík*, rolník, Frant. *Melichar*, domkář, Josef *Michal*, domkář, Fr. *Stejskal*, domkář, Jan *Zlita*, domkář, Jan *Javůrek*, služebný, Fr. *Švoma*, rolník, Boh. *Liška*, rolník, Jan *Ujčák*, podruh, Josef *Večeřa*, domkář, Jan *Večeřa*, domkář, Jan *Mokryš*, domkář, Jan *Prokeš*, domkář a Josef *Kotík*, rolník.

Sbor, jenž súčastnil se dosud 7 požárů, má 1 novou čtyřkolovou dvouproudni stříkačku ssací, 5 žebřů sířechových, 2 žebře kamzíkové, 1 berlovku, 1 krompáč, 1 lopatu, 1 lékárnu, 1 bák a 120 m hadic, vše v úhrnné ceně 950 zl.

Sbor hasičský v Hliném.

Obec Hliné, ležící mezi lesnatými pahorky, čítá 41 domů, s krytou šindelovou. V obci provozuje se ponejvíce rolnictví a chudý lid zaměstnává se krejčovinou. Dobrovolný sbor has. byl založen r. 1893. a to *obcí*, jejíž starostou byl tehdy Vinc. *Janů*, rolník. V obecní radě byli: Jos. Kubyta st., radní a rolník, Jan Kříž ml., radní a rolník, Jan Novotný, rolník, Fr. Miča, rolník, Al. Holomář, rolník, Ant. Janů, rolník, Fr. Krejčí, domkář, Jak. Šoška, rolník, Jan Matýsek, domkář, Fr. Kršnák, domkář. Podporující sbor prostředky peněžitými, dokázali svou ptižen k němu.

Prvním předsedou ve sboru byl Ant. *Janů*, rolník, náčelníkem Jos. *Novotný*, rolník, jednatelem Jos. *Kubita*, rolník. Při založení sboru byli členy, mimo ty, jichž jména níže ležatým písmem uvádíme: Ant. Mahel, J. Tesař, J. Blaha, K. Kubita, Ant. Miča, J. Blaha, J. Janů, J. Samla.

Sbor trvá 5 roků. Nynějším předsedou sboru jest Ant. *Janů*, rolník, náčelníkem Frant. *Janů*, rolník, jednatelem Václ. *Kříž*, roln. syn. Nyní jsou členy sboru: Frant. *Janů*, rolník, Jan

Šanla, domkář, *F. Matýsek*, domkář, *J. Mička*, rolník, *F. Pejchal*, krejčí, *J. Stránský*, domkář, *J. Tesař*, čeledín, *Al. Janů*, domkář, *V. Kříž*, rolník, *T. Kříž*, domkář, *J. Kubita*, rolnický syn, *J. Svoboda*, kovář, *S. Dostál*, domkář, *Jan Šoska* a *Jan Smejkal*, čeledínové.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku se vším příslušenstvím, 90 m hadic s norm. šroubením, 2 hákové a 4 bodací sítěšní žebře a 15 výzbrojů pro mužstvo se vším, čeho nutně potřebí jest, v úhrnné ceně 1100 zl.; týž účastnil se dosud 7. požárů.

Sbor hasičský ve Sklenném.

Obec Sklenné, vesnice to neveliká, skládá se většinou z chalup, z nichž mnoho jest děvených a čítá 60 domků s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo živí se polním hospodářstvím, tkalcovstvím a nádenictvím v panských lesích. Obec je na kopci 780 m nad mořem, okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. a zakladatelem jeho byl *Frant. Smejkal*, obchodník, k němu pak přidalo se i celé obecní zastupitelstvo. Téhož času byl starostou obce *Jan Němec*, rolník. V obecní radě byli: *Ant. Bartoš*, hajný, *Fr. Smejkal*, obchodník, *Frant. Málek*, hostinský, *Jos. Maša*, kovář, *Václav Černý*, rolník, *Jan Bukáček*, rolník, *Fr. Sláma*, rolník, *Jos. Starý*, rolník. Tito byli na počátku všichni pro sbor, později ale byli mnozí z nich jeho odpůrci, zvláště po volbách do výboru hasičského. Obecní výbor koupil stříkačku, šaty, žebře atd.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou *Frant. Smejkal*, obchodník, naroz. r. 1846. ve Sklenném u Nov. Města na Moravě; náčelníkem *Karel Svoboda*, učitel, naroz. r. 1866. v Řehořově u Jihlavy; jednatelem *Jan Hanuš*, revírník, naroz. r. 1843. ve Vel. Skalici u Kr. Hradce. Při založení byli členy a jsou jimi dosud: *Fr. Smejkal* st., obchodník, *Fr. Smejkal* ml., kovář, *Jos. Synek*, tkadlec, *Jos. Skalník*, krejčí, *Fr. Dvořák*, nádenník, *Ant. Zich*, tkadlec, *Fr. Major*, tesař, *Englb. Major*, tkadlec, *Fr. Palka*, tkadlec, *Jos. Vašek*, tkadlec, *Ant. Stejskal*, domkář, *Fr. Černý*, rolník, *Fr. Mílek*, bednář, *Karel Svoboda*, učitel, *Jinř. Najer*, kolář, *Jan Hanuš*, revírník, *Ant. Bartoš*, hajný, *Frant. Trojan*, hajný, *Ant. Mílek*. Nové přistouplými členy jsou: *Jan Černý*, tkadlec, *Ant. Chalupa*, podruh.

Sbor, jenž má 1 čtyřkolovou stříkačku od firmy *R. A. Smekal*, v úhrnné ceně 600 zl., účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Byšovci.

Obec Byšovec čítá 27 domů s krytbou šindelovou. Obyvatelstvo živí se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897. Jeho zakladateli byli: *Frant. Smolík*, rolník a tehdejší starosta obce, naroz. r. 1856., *Ig. Patloka*, rolník, naroz. 2. srpna 1852, *Vinc. Pilát*, rolník, naroz. r. 1859., *Ant. Pilát*, rolník, naroz. r. 1855. V obecní radě byli: *Ig. Patloka*, *Fr. Nedoma*, *Fr. Novotný*, *Vinc. Pilát*, *Fr. Matoušek*, rolníci, *Frant. Pokorný* a *Julius Hašek*, domkáři. Přízeň svou sboru prokázali, tím, že skoro všichni stali se buď zakládajícími neb činnými jeho členy.

Prvním předsedou ve sboru byl *Fr. Smolík*, rolník, náčelníkem *Ant. Pilát*, rolník, jednatelem *Ig. Patloka*, rolník. Členové, kteří byli při založení sboru, vytrvali až na *Ant. Piláta*, rolníka, *F. Matouška*, rolníka a *J. Dvořáka*, obuvníka, všichni doposud a jsou to: *F. Smolík*, rolník, *J. Sadecký*, rolník, *V. Pilát*, rolník, *J. Hašek*, domkář, *Ig. Patloka*, rolník, *F. Sedmera*, rolnický syn, *Al. Blecha*, zedník, *J. Štarha*, nádenník, *F. Pecina*, domkář, *J. Hulák*, domkářský syn, *F. Novotný*, rolník, *A. Štarha*, nádenník, *Jos. Kittner*, nádenník, *F. Sedmera*, rolník, *J. Dvořáček*, domkář, *J. Lehký*, nádenník, *J. Patloka*, roln. syn, *Jos. Smolík*, domkář. Nově přistouplými členy sboru jsou: *J. Veselý*, učitel, *Fr. Nedoma*, rolník, *Ant. Vinkler*, hostinský.

Roku 1898. byl předsedou sboru *Fr. Smolík*, rolník, náčelníkem *Jan Veselý*, učitel, naroz. r. 1854. v Doubravníku, jednatelem *Ig. Patloka*, rolník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou v ceně 735 zl.

Sbor hasičský v Oujezdě.

Obec Oujezd čítá 47 domů s krytbou šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. *Fr. Melicharem*, rolníkem a starostou obce. V obecní radě byli: *Jos. Landsman*, rolník, *Frant. Černý*, domkář, *Fr. Štikar*, rolník, *Ant. Hron*, rolník, *Jos. Hron*, domkář, *Jos. Straka*, domkář.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou *Fr. Melichar*, rolník, náčelníkem *Fr. Štikar*, rolník, jednatelem *Rud. Kleveta*, učitel. Roku 1898. měl sbor 12 členů: *Julius Štikar*, rolník, *Josef Bureš*, obchodník, *Jan Špaček*, rolník, *Jan Černý*, rolník, *Fr. Prokeš*, domkář,

Aug. Hos, nádenník, Frant. Stikar, syn domkáře, Frant. Kezníkl, domkáf, Fr. Ambrož, domkáf, Jan Stikar, nádenník, Jos. Hron, nádenník.

Sbor má jednoproudou stříkačku čtyřkolovou od firmy R. A. Smekal v ceně 630 zl.

Sbor hasičský v Hamrech.

Obec Hamry čítá 55 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci, kde jsou též dva mlýny, provozuje se většinou tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, částečně hornatina ovroubená lesem. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1898. *obecním představenstvem* se starostou Fr. *Judou*, kamenníkem a hostinským, v čele. V obecní radě byli Leop. Maňásek a Al. Březina. Sboru has. byli příznivci, neboť jej částečně podporovali.

Prvním předsedou a velitelem ve sboru jest Fr. *Juda*, jednatelem Al. *Březina* st.

Sbor, jenž má dvoukolovou stříkačku ssací v ceně 570 zl. i s hadicemi, účastnil se jednoho požáru a sice před samým založením sboru vypukl dne 27. března 1898 oheň; jelikož ale stříkačka byla po ruce, obmezen byl oheň pouze na jednu stodolu.

Kronika župní has. jednoty okr. Zábřeh-Mohelnice č. VII.

Župní jednotna hasičská č. VII. zaujímá soudní okresy zábřežský a mohelnický okresního hejtmantství zábřežského. Okresy tyto leží v úrodné rovině při poříčí řeky Moravy na severní Moravě, jen západní a východní část okresu zábřežského leží více v mírném pásmu pohoří českomor. a jesenického (Sudety). Rozloha těchto okresů obnáší 465 km² ačť 4 města, 1 městečko a 88 vesnic s 54.546 obyvateli (dle sčítání lidu z r. 1890.). Hasičské sbory nalézají se v 53 obcích a sice jest sborů 31 českých a 22 německých. Má tedy 60% obcí hasičské sbory 2¹/₂% obyvatelů jsou hasiči.

Župní jednotna hasičská č. VII. založena r. 1885. a sice původně pro okresy šumperský, zábřežský, mohelnický a litovelský. Dokud neměla svoje číselné označení, nesla název: Župní jednotna hasičská pro severní Moravu. Založením župy XVII. (Šilperk, Šumperk) a XXIII. (Konice, Litovel, Unčov) odpadly sbory v těchto okresích se nalézající. Zásahu o vznik župní jednoty mají hlavaš Jak. Lolek, tehdy správce školy v Paloníně a Al. Vepřek, obchodník a rolník v Postřelmově († r. 1892.). Na popud těchto svolána byla r. 1885. v měsíci červenci poradní schůze v Postřelmově, na níž přečteny a schváleny stanovy, sestavené p. Lolkem a zvolen prozatímní komitét čili výbor, v němž zasedali: Jak. Lolek co předseda, Alois Ad. Vepřek co místopředseda; dále co výboři: Jos. Neumann, rolník ve Zvoli, Jos. Dittrich, obecní tajemník v České Rudě, Ant. Vepřek, rolník v Rovensku, Vil. Karger, rolník v Lesnici a Hynek Hinkelmann, stolař a hostinský v Hraběnově. V měsíci říjnu po schválení stanov c. k. místodržitelstvím, svolána ustavující valná schůze delegátů do Lukavice. Na této vysvětleny stanovy a zvoleno definitivně na tři léta následující předsednictvo a výbor: Jak. Lolek předsedou, Alois Vepřek místopředsedou; do výboru: Ant. Roller z Lesnice, Ant. Bezděčka z Rovenska, Jos. Neumann ze Zvole, Josef Koruna z Lukavice a Fr. Kopján z Bílé Lhoty. Jelikož sbory ze šumperského okresu se k župě nepřidružily, zvolení zástupci pouze z ostatních tří okresů.

Pan Jak. Lolek, nyní správce školy a nadučitel ve Zvoli, zastával hodnost starosty župního do r. 1894. V roce tom po resignování p. Lolka zvolen starostou Vil. Karger, starosta a rolník z Lesnice. (Podobizna tableau XII. Ústř. výbor), kterýžto dosud k úplné spokojenosti všech sborů hodnost tuto zastává. Tím také sídlo župy nalézá se teď v Lesnici, leč správa župní jest ve Zvoli, kdež bydlí Jos. V. Koruna, jednatel a pokladník župní. Vilém Karger jest též členem výboru ústředního. Župa čítá nyní 31 sborů a to v okresu zábřežském 21 a v mohelnickém 10. Dále má 1 čestného člena, jímž za svoje zásluhy o hasičstvo a župní jednotu zvlášť jmenován Jak. Lolek.

Ve výboru zasedají pp.: místopředseda Jos. Koruna, rolník z Lukavice, Frant. Berka, rolník a starosta z Krumpachu, Frant. Válek, správce školy ve Vyšehotí, Rich. Mitták, klempíř z Loštic, Frant. Smékal, rolník z V. Říje a Fr. Šmíd, učitel z Třeštiny. Župními dozorcí jsou: Ant. Vašíček, rolník v Lesnici, Jos. Karkoš, správce školy ve Světlé a Rich. Mitták v Lošticích.

J. V. Koruna.

Sbor hasičský v Lesnici.

Obec Lesnice čítá 105 čísel s převládající krytbou šindelovou a doškovou. V obci provozuje se polní hospodářství, spojené s chovem dobytka. Obec leží v kotlině, která v pahorkatinu přechází. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1878. Frant. Brzobohatým, rolníkem. Tehdy byl starostou obce Ant. Karger. V obecním představenstvu byli pp.: Fr. Kopa, radní, Fr. Brzobohatý, radní, Ant. Roller, Josef Janiš, Ant. Hroch, Ant. Kunčar, Jan Matoušek. Přízeň svou proukázali sboru tím, že zakoupili z obecní pokladny veškeren výbroj hasičský a zakoupili pozemek, na němž zbudovati hodlali zbrojnicí hasičskou. Prvním náčelníkem ve sboru byl Ant. Roller, jednatelem Fr. Brzobohatý. Sbor trvá 20 roků. Jeho nynějším náčelníkem a jednatelem jest Vilém Karger, narozen r. 1856., navštěvoval národní školu v Lesnici, pak studoval české vyšší gymnasium v Olomouci, kde roku 1878. maturoval, roku 1878.—79. sloužil jako jednoroční dobrovolník, roku 1880.—82. studoval práva na německé universitě v Praze. Zanechav studií převzal od otce hospodářství,

kteří do dnes spravuje. Nynějšími členy sboru jsou: Karel Horčíčka, podučitel, Ant. *Vašíček*, Vil. Karger, rolníci; Josef Kopeček, Jan Balcárek, Jos. a Jan Flášar, Fr. Leitinský, Jos. *Stejskal*, Frant. Mikula, Jos. *Míkula*, Jos. Odstrčil, Jos. Urban, Jan Šrom, domkáři; Ferd. Kopa, nájemce mlýna. Jos. *Směkal*, Ant. Směkal atd. atd.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 1 naviják, v úhrnné ceně 1600 zl.; týž účastnil se doposud 67. požárů.

Sbor hasičský ve Vel. Postřelmově.

Obec Vel. Postřelmov čítá 136 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví; dále jest zde slévárna a továrna na hospodářské stroje. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1880. Jeho zakladatelem byl Al. *Vepřek*, jenž zemřel v roku 1893. Získal si nehynoucích zásluh jak o sbor tak i o obec. Starostou obce byl tehdy Jan *Polášek*, rolník. V obecní radě byli: Fr. Vepřek č. 59., Fr. Hamal a Jan Šrot. Jich přičiněním zakoupeno bylo mnoho náradí.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Šrot*, náčelníkem Alois *Vepřek*, jednatelem Mat. *Vepřek*. Při založení byli členy sboru: Petr Tomášek, Petr Grau, František Sokl, Jan Hroch, Josef Hajtmár, František Krmela, Julius Urbášek, František Jursa, Emanuel Švéda, Vojtěch Kincl, Julius Merta, František Kulík, Josef Novotný, Jan Večeř, Josef Urbánek, František Krmela, František Novotný, Ferd. Holouš, Fr. Vepřek č. 7., Method Sontag, Method Huf, Pavel Urbánek, Jan Holouš, Jan Jurásek, František Hajtmár, Ant. Hybl, Liber Šilperský. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Vepřek*, starosta obce, náčelníkem Jan *Vepřek*, rolník, jednatelem Jan *Přidal*, učitel. Členy ve sboru jsou: MUDr. Frant. Hamal, obvodní lékař, Jan Hamal, Fr. Vepřek ml., Vilém Vepřek, Ant. Vidrman, Karel Krmela, Alois Vepřek a Alois Čech, rolníci; Fr. Kulík, Ferd. Šoural, Mat. Doubravský, domkáři; Pavel Domes, podruh, Jan Chaloupka, řezník, Jan Polášek, krejčí, Martin Novotný, řemenář, Hynek Kvapil, holič, Ad. Vlček a Jos. Grau, kováři. Od založení sboru až do dnes vytrval Method Sontag, tesal.

Sbor má 1 dvoukolovou sundávací dvouproudni a 1 čtyřkolovou dvouproudni stříkačku (majetek obce, ale k dispozici sboru has.), 1 nový dvoukolový naviják, 500 m. hadic, potřebné žebře, vůz pro mužstvo, vše v úhrnné ceně 2400 zl.

Sbor účastnil se doposud 115 požárů; z těch bylo mnoho přes terrain has. sboru.

Sbor hasičský v Bohuslavicích.

Obec Bohuslavice, ležící na rovině, čítá 71 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví a chov hovězího dobytka. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1880. Zakladatelem jeho byl Ant. *Žváček*, rolník a tehdejší starosta obce. V obecní radě byli: Jan Gottweis, mistr zednický, Fab. Kadlec, zahradník, Fab. Horký, domkář, Fab. Drtík, rolník, Ant. Pur, domkář, Isidor Horký, domkář, Adolf a Josef Vachutka, rolníci. Jsouce sboru hasičskému příznivci, dělali cíle vyčleněného, jemuž většina obyvatelstva překážky činila.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Ant. *Žváček*, rolník. Sbor trvá 18 roků.

Nynějším náčelníkem jest Karel *Drtík*, rolník, narozen dne 17. ledna 1864, sloužil u 93. pěšího pluku, načež převzal statek; účinkuje po více let co I. radní a jako předseda místní školní rady, nyní jest též členem silničního výboru; jednatelem jest Josef *Sincl*, správce školy, narozen 5. září 1853 v Krumpachu, absolvoval vyšší gymnasium v Olomouci, pak rok učitelský ústav v Brně, vyučoval v Hechštýně, v Kosově a nyní v Bohuslavicích. Ve sboru jsou členy: K. *Drtík*, J. Hampel, J. Vysoudil, Ig. *Žváček*, K. *Neoral*, A. *Vachutka*, J. Vysoudil, H. Mikula, A. Balatka, F. Horák, F. *Pur*, M. *Komenda*, F. Horký, Fr. *Neoral*, B. *Žváček*, P. *Kadlec*, Ad. *Vachutka*, F. *Kutal*, K. Verner, J. Diviš, J. *Vysoudil*, F. Skřivánek, A. Klímek, Fil. Lang, Benj. Komenda, K. *Vysoudil*, Ad. Diviš, K. *Žváček*, Frant. Vysoudil. (Jména členů, kteří od založení ve sboru vytrvali, označena jsou písmem ležatým.)

Sbor účastnil se po čas svého trvání 16. požárů; týž má čtyřkolovou stříkačku v ceně 800 zl.

Sbor hasičský ve Vel. Rájci.

Obec Vel. Rájec čítá 58 domů s krytbou smíšenou. Obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím. Poloha obce jest rovina, v okolí jest pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1880. Jeho zakladateli byli Jan *Kukula*, rolník a tehdejší starosta obce, Jan *Loučný*, rolník a Josef *Žák*, učitel. V obecní radě byli: Frant. Klemš, Jan Planička a Jan Loučný, rolníci. Tito svolili k tomu, aby se z obecního jmění zakoupila stříkačka.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Josef *Žák*, učitel, jednatelem Jan *Kukula*, rolník. Téhož času byli členy, kromě níže ležatým písmem uvedených: Jan *Loučný*, Karel *Novotný*, Ant. *Urban*, Jindř. *Novotný*, Frant. *Mádr*, Jan *Štrampach*, Fr. *Smékal*. Sbor trvá 18 roků.

Nynějším předsedou jest Jan *Loučný*, náčelníkem Frant. *Smékal*, jednatelem Hynek *Smékal*. Ve sboru jsou členy: Jan *Planíčka*, Josef *Tomášek*, Jan *Kadlec*, Josef *Svačina*, Jan *Balatka*, Fr. *Híkl*, Frant. *Hybner*, Fr. *Chrastil*, Fr. *Klemš*, Fr. *Štrampach*, Fr. *Dražný*, Martin *Dvořák*, Frant. *Hániš*, rolníci.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se 192 m konopných hadic a se vším příslušným výzbrojem, v úhrnné ceně 1456 zl. 85 kr.

Sbor účastnil se po dobu svého trvání 17. požárů.

Sbor hasičský ve Zvoli.

Obec Zvola, ležící na rovině, čítá 85 domů, se smíšenou krytbou. V obci provozuje se zemědělství, různá řemesla, obchod a koželužství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1876. Myšlénku, zříditi v obci dobrovolný hasičský sbor, pojal *obecní výbor* v jednom svém sezení; příslušná data o sezení tom nejsou, dle archivu sboru stalo se to v únoru 1876. Tehdejší starostou obce byl Jan *Novotný*, strojník a rolník. V obecním představenstvu byli pp: Jan *Neumann*, Ferd. *Grusz*, Frant. *Indra*, Ant. *Klemš*, Ant. *Hániš*, Fr. *Komenda*, Fr. *Neubauer*, Hynek *Hopliček*, Jan *Kůcha*, Ant. *Koruna*, rolníci a Ant. *Böhm*, nadučitel. Celý obecní výbor soubhlasil se zařízením has. sboru, členové výboru stali se vesměs členy sboru a svolili k tomu, aby z obecního jmění zakoupila se stříkačka a potřebné nářadí.

Prvním předsedou ve sboru byl Ant. *Böhm*, nadučitel, náčelníkem Jan *Novotný*, strojník, jednatelem Tom. *Hartmann*, kupec. Při založení sboru byli členy, mimo ony, jichž jména níže ležatým písmem uvádíme: Ant. *Bohm*, nadučitel, David *Grimm*, Karel *Hopliček*, Josef *Winkler*, Vilém *Sincl*, Ferdinand *Grusz*, Jan *Neumann*, Ant. *Hániš*, Frant. *Indra*, Ant. *Kolčava*, Ant. *Koruna*, Frant. *Neubauer*, Karel *Churavý st.*, Hynek *Niž*, Fr. *Komenda*, Ant. *Rotter*, Frant. *Flášar*, Karel *Churavý ml.*, Fr. *Dolanský*, rolníci; Jan *Novotný*, strojník, Ant. *Hirt*, lékař; Josef *Indra*, Ant. *Niž* a Jan *Sauer*, krejčí; Jan *Pihák*, mlynářský, Rudolf *Titz*, koželub, Fr. *Krejčí*, Rudolf *Janiček*, stolaři, Josef *Krejčí*, učitel, Tom. *Hartmann*, kupec, Frant. *Hartmann*, sedlák, Ant. *Neubauer*, obecní sluha Alois *Huška*, obuvník, Karel *Srot*, řemenář, Fr. *Geprt* a Alois *Rostomilý*, dělníci.

Nynějším předsedou jest Frant. *Neumann*, rolník a řídící záložny, člen obecního výboru a j. spolků; náčelníkem Ant. *Klemš*, rolník a starosta obce již od r. 1892., výbor mnoha spolků a horlivý pracovník v oboru hasičském; jednatelem Jos. *Niž*, rolník, narozen v Mladči, přestěhoval se roku 1885. do Zvole. Členové sboru jsou: Ant. *Klemš*, starosta, Frant. *Velcl*, Fr. *Neumann*, Jos. *Mikyska*, Josef *Koruna*, Frant. *Novotný*, Josef *Niž*, Jan *Kapl*, Jan *Žanda*, Ant. *Smékal*, Jan *Hániš*, Ant. *Indra*, Josef *Morávek*, Jan *Neumann*, Karel *Neubauer*, Josef *Neumann*, Matouš *Hroch*, Fr. *Müller*, Josef *Indra*, Fr. *Drlik*, Fr. *Žanda*, Jan *Žváček* a Ant. *Vachutka*, rolníci; Frant. *Šoustal*, Arnošt *Navrátil*, kováři; Ant. *Klemš* a Josef *Černý*, obuvníci; Karel *Indra*, kožešník, Jan *Nevrlý*, klempíř, Fr. *Niž* a Hynek *Hrubý*, sedláři, Hynek *Jedešský*, obecní sluha, Ferd. *Přr*, stolař, Alois *Hykede*, hostinský, Ad. *Sitta*, zámečnick, Čeněk *Nimrichtr*, obchodník, Jos. *Konečný*, zedník, Frant. *Přr* a Cyrill *Soudek*, krejčí; Frant. *Los*, Al. *Portiš*, Ant. *Pospišil*, Jan *Grund*, dělníci.

Sbor má 1 čtyřkolovou a 1 dvoukolovou stříkačku, 2 žebře čtyřdílné, háky, lucerny, 280 m. hadic a jiné potřebné drobné náčiní, v úhrnné ceně 2400 zl.

Sbor účastnil se doposud 91. požárů.

Sbor hasičský v Dlouhomilově.

Obec Dlouhomilov čítá 103 čísla s převládající krytbou domů křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví a štěpařství, chudší lid pracuje v blízkých továrnách. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1880. Jeho zakladatelem byl Arnošt *Merta*, majitel dědičné rychty. Téhož času byl starostou obce Isidor *Krestyn*, rolník. V obecní radě byli pp. Jan *Vlček*, Karel *Jilek*, Isidor *Kouřil*, Alois, Josef a Karel *Dvořák*, Hynek *Jilek*, Arnošt *Merta*. Kromě Josefa a Karla *Dvořáka* byli všichni has. sboru příznivci a dokázali to rozpočtem pro zjednotání hasičského nářadí.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Arnošt *Merta*, jednatelem Jan *Vlček*.

Sbor trvá 17 roků. Nynějším předsedou jest Isidor *Kouřil*, rolník, náčelníkem Arnošt *Merta*, majitel dědičné rychty, jednatelem Isidor *Braný*, rolník. Dnes jsou členy sboru: Arnošt *Merta*, Isidor *Kouřil*, Isidor *Braný*, Frant. *Dvořák*, Jan *Jilek*, Eduard *Hrubý* a Adolf *Körner*, rolníci; Frant. a Jan *Vénos*, Jan *Lehar* a Jan *Taláček*, domkáři; Jan *Podhory*, tesář, Alois *Ryznar*, pekař,

Jan Ston, krejčí, Vojtěch Ptáček a Karel Matějček, kováři, Jan Dvořák a Adolf Sadil, zámečníci, Adolf Minář, obuvník, Jakub Rýdl, Ant. Kožoušek a Frant. Minář, tkalci, Jan Minář, sedlák, Alois Závodný, zedník, Frant. John, stolař, Alois Blažek, Josef Lipinský, Klement Podhorný, Jan Blažek, Alois a Isidor Minář, Jan Indra, Jan Vitásek, Jan Balcárek, Jan Hybl, Jan Pauler, Ant. Kocas a Jos. Jilek, tovární dělníci; Jan Leštinský, Alois Boksan, Josef Dvořák a Frant. Gecl, nádeníci; Josef Dvořák, poštovský vozka, Rudolf Kožoušek.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku 1 dvoukolovou sundávací stříkačku s předkem, 180 m hadic, 6 ssavic, 3 troubele (koncové roury), 1 dvoják, 1 pětidlíný střešový žebřík, 2 hákové kamizkové žebříky, 3 kopáče, 4 háky, 1 lopatu, 1 krompáč, 2 pochodně, v úhrnné ceně 1400 zl.

Sbor účastnil se doposud 20. požárů.

Sbor hasičský Rovensko, založený roku 1882., žádná data nepodal.

Sbor hasičský Leština, založený roku 1883., žádná data nezaslal.

Sbor hasičský Klášterec, založený roku 1888., žádná data nezaslal.

Sbor hasičský v Brníčku.

Obec Brníčko čítá 100 domů s krytou smíšenou. V obci provozuje se rolnictví a živnostenství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný hasičský sbor byl založen roku 1889. *obecním zastupitelstvem*, v jehož čele byl tehdy Frant. *Lukas*, starosta a hostinský. V obecní radě byli pp.: Karel Jilek, rolník a Ant. Millar, domkář.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Jilek*, rolník, náčelníkem Frant. *Lukas*, hostinský, jednatelem Jan *Hrubý*, obchodník. Sbor trvá 9 roků.

Nynějším předsedou jest Jan *Matoušek*, rolník, náčelníkem Josef *Balcárek*, jednatelem Jan *Hručílek*, učitel. Od založení sboru jest 32 členů, v pozdějších letech přistoupilo 5 členů, jest tedy celkem 37 členů.

Sbor účastnil se doposud 11. požárů; týž má čtyřkolovou stříkačku v ceně 1000 zl.

Sbor hasičský ve Svěbohově.

Obec Svěbohov čítá 127 domů s převládající krytou šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství, v zimě něco tkalcovství. Hasičský dobrovolný sbor založen byl roku 1891. Zakladateli jeho byli Josef *Nětek*, rolník a tehdejší starosta obce, Josef *Peichl*, učitel, nyní ve Zborově. V obecní radě byl, kromě starosty, Hynek Tomášek, I. radní. Přízeň svou ku sboru dokázali zakoupením nové stříkačky za 600 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Odstrčil*, hostinský, náčelníkem Josef *Nětek*, rolník, jednatelem Josef *Peichl*, učitel. Sbor trvá 7 roků.

Nynějším předsedou jest Jan *Karkoš*, nadučitel, jednatel hosp. spolku šilperského a župní dozorce, nar. r. 1863. v Lošticích; náčelníkem Jos. *Nětek*, zasloužilý a pokrokumilovný rolník; jednatelem Fr. *Vlček*, nar. v Lužné v Čechách, nyní učitel v Pavlově. Při založení sboru byli členy a jsou jimi do dnes: Hynek Tomášek, Hynek a Jan Večeř, Jan Bezděk, Fr. Sedláček, Jos. Pavlů, Jan Šembera, Hynek a Jan Odstrčil, Antonín Mihulka, Jan Čulík, Jan Hecl, Jan Šteigl, Adolf Šanovec, Josef Štika, Antonín Kulhaj, Jan Pavlů, Jan Odstrčil, Frant. Hecl, Frant. Luňáček, Frant. Pospíšil, Jan a Hynek Večeř, Jan Kolář, Frant. Pavlů, Jan Nejedlý, Frant. Hecl, Jan Bartoš, Jan Šoška, Hynek a Frant. Odstrčil, Adolf a Frant. Huf, Frant. Večeř, Hynek Dvořák, Josef Nětek. Nově ku sboru přistoupili: Jan Kolář, Josef Večeř, Ant. a Josef Štika, Jan Karkoš a Fr. Vlček.

Sbor, který má 2 stříkačky, 6 žebřů, 4 svítilny, v úhrnné ceně 1200 zl., účastnil se po dobu trvání svého 10. požárů.

Sbor hasičský ve Vyšehoři.

Obec Vyšehorč čítá 51 domů s krytou smíšenou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, vystupující do výše od jihovýchodu na severozápad. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. Jeho zakladatelem byl Frant. *Válek*, správce školy, a *částeční obecní výbor*. Starostou obce byl tehdy Frant. *Tunys*, rolník. V obecní radě byli pp.: Ant.

Krmela, Frant. Kunčar, Petr a Hynek Tunys, Jan Navrátil, Frant. Kotrlý, rolníci, Hynek Kvapil, chalupník. Byli většinou indiferentní a ti, kteří stáli za sborem — zejména Frant. Tunys — když nesloužil sbor jich choutkám, stali se jemu pravými škůdci, snažíce se jej zničit.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Tunys*, náčelníkem Frant. *Šteidl*, jednatelem Frant. *Válek*. Při založení sboru byli členy, kromě níže ležatým písmem uvedených: Frant. Tunys, Frant. Šteidl, K. Kotrlý, Frant. Indra, Ig. Navrátil, J. Tunys, Frant. Komenda, Med. Janků, Jan Hlavatý a Jos. Tunys. Sbor trvá 6 let.

Nynějším předsedou jest a jednatelem Frant. *Válek*, řídící školy, narozen roku 1859 v Předměstí; náčelníkem Hynek *Krmela*, chalupník, narozen roku 1869. ve Vysehoří. Nynějšími členy sboru jsou pp.: Fr. *Válek*, řídící učitel, Jan *Navrátil*, Josef Kunčar a Ant. *Krmela*, rolníci; H. *Krmela*, Jan *Kvapil*, Josef *Indra*, Fr. *Chaloupka*, Fr. *Unceitig*, Jan Štöd, Petr Kvapil, Josef *Hošek*, Fr. Minát, Josef *Krmela*, Fr. *Dokoupil*, chalupníci; Jan Hlavatý, Jan Hojgr, Frant. *Krobot*, Josef Minát, zedníci; Karel Štöd a Josef Chaloupka, dělníci; Fr. *Balcárek*, tesal.

Sbor, který má 1 stříkačku, 1 ruční stříkačku, háky, žebře, vše v úhrnné ceně 1200 zl., účastnil se doposud 8 požárů.

Sbor hasičský v Krumpachu, založený roku 1892., žádná data nezaslal.

Sbor hasičský v Hrabové.

Obec Hrabová, ležící v údolí, čítá 95 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obec, jejíž obyvatelstvo provozuje rolnictví, jest obklopena na straně severní a jižní pahorkatinou, na východě lesy a na straně západní rovinou, která táhne se až k řece Moravě. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. Jeho zakladateli byli: Jan *Pavlík*, rolník a tehdejší starosta obce a Adolf *Hroch*, rolník. V obecní radě byli: Adolf Hroch a Karel Drlík, rolníci. Jich přičiněním obdržel sbor od Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. 50 zl., od kníž. Liechtenšteina 150 zl., od Moravsko-slezské pojišťovny 100 zl. a od občanů hotových peněz 60 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Pavlík*, rolník, náčelníkem Adolf *Hroch*, rolník, jednatelem Karel *Linhart*, domkář. Téhož času byli členy, mimo níže ležatým písmem uvedené: J. Hojgr, domkář, J. a Fr. Berka, rolníci, Jan Berka, domkář, K. Linhart, obuvník. Sbor trvá 5 let.

Nyní jest předsedou Jan *Pavlík*, rolník, jenž jest v záležitostech obecních mužem vynikajícím a obětavým ve věcech národních; náčelníkem jest Adolf *Hroch*, rolník, jednatelem Jan *Drlík*, rolník. Ve sboru jsou členy: Jan *Pavlík*, Jan a Karel *Drlík*, Karel *Šafář*, Adolf *Hroch*, Petr a Ant. *Merta*, rolníci; Josef *Hájek*, hostinský, J. *Hojgr*, Fr. a K. *Breknar*, Alois Houserek, chalupníci; H. *Balcárek*, kolář, J. *Hrubý* a Ant. *Soukopp*, kováři, Fr. *Hrubý*, Ant. *Havelka*, Frant. Linhart, Pel. Opravil, Hynek Horák, Jan *Soukopp*, Jan *Merta*, roln. syn, Fr. *Kvapil*, podruh.

Sbor má dvě stříkačky od firmy R. A. Smekal v Čechách u Prostějova: jednu s norm. šroubením a druhá jest dle starého systému k nalévání, v úhrnné ceně 1000 zl.; též účastnil se doposud 3 požárů.

Sbor hasičský ve Václavově.

Obec Václavov čítá 76 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví, chov hovězího dobytka, tkalcovství a nádenictví. Poloha obce a okolí je hornatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893. Jeho zakladateli byli Frant. *Hroch*, rolník a Ant. *Kylar*, domkář. Starostou obce byl Ferd. *Valenta*, rolník. V obecní radě byli: Antonín Kylar, Karel Indra, radní, Jan Opravil, Frant. Hroch, Ant. Janhuba, Pavel Krmela, rolníci, Frant. Huf, domkář, Josef Švab, kupec. Z těch byli sboru příznivci Ferd. Valenta, starosta, Jan Opravil, Frant. Hroch, Ant. Kylar a přízeň svou proukázali tím, že ze jmění obecního hasičství dvě stě zlatých věnováno bylo.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Hroch*, rolník, náčelníkem Fr. *Janhuba*, chalupník, jednatelem Jan *Roháček*, učitel. Při založení sboru byl členem, kromě níže ležatým písmem uvedených, Frant. Janhuba, chalupník. Sbor trvá 5 roků.

Nynějším předsedou sboru jest Frant. *Hroch*, rolník, naroz. roku 1856., náčelníkem Stan. *Valenta*, naroz. roku 1873., navštěvoval rolnickou školu v Šumberku, jednatelem Jan *Roháček*, učitel, nar. roku 1861. v Čechůvkách u Prostějova, studoval reálku v Prostějově a ústav učitelský v Brně roku 1881. Členy sboru jsou: Fr. *Hroch*, Ant. a Felix *Kylar*, Stan. *Valenta*, Jan Hojgr, Jos. Janhuba, Josef *Beran*, Fr., Vil. a Jan Krňávek, Vilém *Čulík*, Frant. Illoch, Fr. Hrubý, Josef *Šteidl*, Josef *Vašátka*, Stanislav Kylar, Josef Pospíšil, Vilém Kubelka, Cyrill Elner, Josef Hroch, Josef Parma.

Sbor účastnil se 2 požárů; též má dvouproudni stříkačku v ceně 600 zl. i s hadicemi.

Sbor hasičský v Drozdově.

Obec Drozdov čítá 136 domů, s krytbou šindelovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím, v zimě tkalcovstvím. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. František *Morávek*, rolník a dlouholetý starosta obce, má největší zásluhu, že sbor byl zřízen. Již před 15. lety myšlenku tuto přednesl v obecním výboru, než tehdejší výbor s ní nesoouhlasil. V čas založení sboru byl starostou obce Ant. *Skřivánek*, rolník. V obecní radě byli pp.: Ant. Morávek, erbovník, Fr. Kahánek, nadučitel, Jan Sys, domkář, Frant. Pulkert, Ant. Hýbl, Frant. Morávek, Jan Vaňourek, rolníci a Hugo Masurka, knížecí hajuš. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť v největší bídě přispěli hasičskému sboru peněžní podporou a usneseno postaviti na útraty obce zbrojnici, která nyní již čtvrtý rok je postavena.

Prvním předsedou ve sboru byl Ant. *Morávek*, erbovník, náčelníkem Frant. *Kahánek*, nadučitel, jednatelem Ant. *Ejem*, podučitel. Sbor trvá 4 leta.

Nynějším předsedou jest František *Morávek*, rolník, náčelníkem a jednatelem Frant. *Kahánek*, nadučitel. Ve sboru jsou členy (jména oněch, kteří od založení sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. *Kahánek*, nadučitel; Jan a Frant. *Morávek*, Josef *Tomášek*, Antonín Hýbl, Jan Vaňourek, Ant. *Skřivánek*, Frant. *Pulkert*, rolníci; Jan. Fabián a Josef *Keprt*, Josef a Frant. *Pospíšil*, Frant. *Opravil*, Ant. *Hecl*, Ig., Jan, Frant. a Alois *Huf*, Jan Minář, Ant. Dajč, Frant. Dialík, Ant. Šembera, Josef Hecl, Frant. Beneš, Alois *Polásek*, Jan *Keprt*, Jan *Huf*, Josef *Keprt*, Josef *Huf*, Jan *Václavský*, Ig. *Kovář*, Ig. Tomášek, Jan *Tomášek*, Jan *Štryk*, František *Sys*, domkáři.

Sbor účastnil se doposud 3 požárů; týž má 1 dvouproutní stříkačku se 120 m hadic, háky, žebře posunovací a kamzíkové, v úhrnné ceně 900 zl.

Sbor hasičský v Hoštyně.

Obec Hoštýn, čítající asi 350 obyvatelů a 52 domů se smíšenou krytbou, leží v krajině celkem hornaté. Obyvatelstvo žije se rolnictvím a dřevářstvím v okolních lesích knížete Lichtensteina a knížete-arcibiskupa olomouckého. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. Ot. *Kratochvílem*, správcem národní školy. Starostou obce byl tehdy Ant. *Thun*, rolník. V obecní radě byli pp.: Jan Šindel, farář, Josef Schuppler, mlynář, Fr. Habiger, rolník, Josef Prokop, kovář, Karel Němec, hostinský, Karel Šchöa, kupec, Frant. Knápek, domkář, Ben. Nimmerrichter, krejčí. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což dokázali svým návrhem, aby byl sbor zde založen, dále tím, že sboru ihned zakoupili stříkačku v ceně 450 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Schuppler*, mlynář, náčelníkem Frant. *Drozd*, rolník, jednatelem Ot. *Kratochvíl*, správce školy. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Josef *Schuppler*, mlynář, náčelníkem Jan *Grulich*, kupec, jednatelem Otakar *Kratochvíl*, správce školy. Nynější členstvo sboru vytrvalo od jeho založení až do dnes a jsou to: Jan Grulich, kupec, Ignác Berka, domkář, Frant. Wednar, dělník, Josef Prokop st., kovář, Josef Grulich, dělník, Josef Prokop ml., kovář, Jan Hýbl, dělník, Stan. Gereš, krejčí, Josef Jokl, dělník, Jan Jarmar, dělník, Hynek Jarmar, cestář, Frant. Drozd, rolník, Frant. Drozd, domkář, Josef Berka, dělník, Ferd. Nimmerrichter, tesař, Frant. Navrátil, dělník, Frant. Berka, dělník, Alois Gereš, domkář, Theofil Meixner, dělník.

Sbor má dvoukolovou stříkačku v ceně 450 zl.; týž účastnil se po čas trvání svého 1 požáru, při němž dostalo se sboru od sl. lesního úřadu v Zábřehu pochvalného uznání.

Sbor hasičský ve Svínově.

Obec Svínov čítá 81 domů s krytbou po většině břidlicovou. Obyvatelstvo žije se hlavně polním hospodářstvím, méně tkalcovstvím. Obec leží v údolí, okolí jest pahorkatina lesy porostlá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. Prvními zakladateli jeho byli Jos. *Hanousek*, rolník a Fab. *Drllík*, rolník a tehlejší starosta obce, dále *obec*, potažmo *obecní výbor*. V obecní radě byli pp.: Fr. Bartoš, rolník a I. radní, Jos. Hanousek, rolník a II. radní; Ferd. Kopp, Karel Hanousek a Fr. Zajíček, rolníci, Jan Kunst, mlynář, Frant. Volf a Jos. Drážný, domkáři. Jich přičiněním sebralo se v obci 200 zl., co podpora na stříkačku a obec platí úrok za sbor ze zbývajících dluhu.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Ferd. *Kopp*, rolník, náčelníkem Jos. *Hanousek*, rolník, jednatelem Frant. *Cerný*, správce školy. Sbor měl z počátku 26 členů činných a 4 přispívající, dle zaměstnání rolníci a domkáři. Nynějšími členy jsou a sice od založení sboru: J. Hanousek, F. Zajíček, J. Potěšil, J. Plhák, F. Lorenc, K. Zajíček, F. Jedelský,

K. Hošek, J. Drážný, Jos. a Gabriel Smejkal, J. Golda, J. Potěšil, Ig. Bednář, K. Drážný, Jan Drtil, Fr. Strouhal, J. Nikl, J. Flášar, C. Dřík, Fr. Kobza; v době novější přistoupili: J. Chmelář, Josef Drtil, Jan Smejkal, Jos. Drtil, Jos. Chmelář, rolníci a domkáři.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic, několik žebříků, v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se doposud 2 požárů v sousední vesnici.

Sbor hasičský v Jestřebí.

Obec Jestřebí čítá 58 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1897. a zakladatelem jeho byla *obec Jestřebí* otispěním místního učitele Raimunda *Snášela*. Téhož času byl starostou obce Ferdinand *Navrátil*, rolník. V obecní radě byli pp.: Jan Langr, I. radní, Ant. Unzeitik, II. radní; Josef Hlavsa, Josef Hajtmár, Josef Jokl, Jan Kaška; vesměs rolníci. Všichni tito byli sboru hasičskému příznivci již tím, že sbor založili, dále tím, že zakoupili stříkačku.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Langr*, rolník, náčelníkem Raimund *Snášel*, učitel, jednatelem Josef *Šnajdr*. Sbor trvá 1 rok.

Nynějším předsedou sboru jest Josef *Hlavsa*, rolník, náčelníkem Raimund *Snášel*, jednatelem Josef *Šnajdr*. Ve sboru jsou členy: Raimund *Snášel*, Josef Hlavsa, Jan Langr, Antonín *Navrátil*, Josef Nimmerfroh, Ant. Unzeitik, Karel Kaška, Josef *Šnajdr*, Frant. Pobucký, Jan Hercík, Frant. Hercík, Jan Hajtmár, Vil. Pobucký, Josef Sita č. 47., Josef Sita č. 32., Ant. Smekal, Frant. Hop, Jan Nimmerfroh, Frant. Pobucký, Jan Tomášek, Josef Jokl, Josef Valenta, Jan Pelcl, Alois Šebesta, Jos. Kondler.

Sbor má jednoproudni stříkačku od R. A. Smekala z Čech se 120 m hadic v ceně 750 zl.; týž účastnil se po celý čas trvání svého 2 požárů.

Sbor hasičský v Postřelmůvkách, založený r. 1897., žádná data nezaslal.

Soudní okres Mohelnický.

Sbor hasičský v Lukavici.

Obec Lukavice, ležící na rovině, čítá 46 domů, po většině s krytbou břidlicovou. V obci provozuje se mlynářství, truhlářství, kovářství, nálevy nápojů, obchody se smíšeným zbožím, tvářem a máslem. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1880. Zakladatelem jeho byl Josef *Koruna*, rolník, naroz. roku 1844. v Lukavici. Tehdejší starostou obce byl Jan *Vachutka*, rolník. V obecním výboru byli: J. Doležel, radní, J. Hykede č. 3., radní, K. Vysoudil, H. Hořnýšer, Jan Žváček, Jan Hykede č. 12., H. Smekal. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci, neboť svolili, by zakoupena byla pro nově zřízený sbor has. stříkačka a všechno potřebné nářadí z obecní pokladny.

Prvním předsedou a jednatelem ve sboru byl Josef *Žák*, učitel, náčelníkem Josef *Koruna*, rolník. Při založení sboru bylo 34 členů, z nichž bylo rolníků dvě třetiny a jedna třetina dělníků. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jest náčelníkem Josef *Koruna*, rolník, naroz. r. 1844., jednatelem Josef *Krejčí*, správce školy, naroz. v Dubicku r. 1835. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až do dnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Fr. Štencl, Jos. Knyř, Josef *Koruna*, Ant. *Hániš* st., Ant. Hiniš ml., J. Fryčer, Fr. *Žaláček*, J. Hykede, Jos. Vysoudil, J. Stěcha, Ferd. Vachutka, Fr. Doležel, H. *Gerrt*, A. G-prt, Al. Flášar, rolníci; Ant. Hop, K. Mikula, Fr. Loučný, domkáři; Pavel *Balcárek* a Fr. *Mazurka*, výměnkáři; Ant. Kobza ml., obuvník, K. Klimek, kovář, Ant. Kobza, J. *Chrastil*, Jos. Vajgl, J. *Šanovec*, J. Hauk, Fr. Kratochvíl, K. *Hrubý*, Ant. Nimmerichter, Fr. Loučný, dělníci.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se vším příslušenstvím a rozdělovačem proudu, 4 m ssavic, 200 m tlakových hadic, troje oddělení stojatých a čtvero oddělení střešových žebříků, 12 košů na vodu, v úhrnné ceně 1600 zl.

Sbor účastnil se doposud 21. požárů.

Sbor hasičský ve Vranově.

Obec Vranová leží jihozápadně od Mohelnice 6 km vzdálená, v údolí ovocných stromů, vřemcem tmavých lesů obklopená; k obci patří osada Hraničky a osada Jarovice na krásném úbočí nad Třebovkou. U Vranové jest dříve pohřebiště; popelnice se dosud vykopávají; mimo to jsou tu rozvaliny hradu na Hradisku. Vranová čítá 84 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím a chovem dobytka. Obec leží v údolí, jež protéká horský potok; pod obcí jest rozsáhlá louka, svíráná po obou stranách pásy hor; lučiny protéká řeka Třebovka. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1881. Zakladatelem sboru byl pan Josef *Kočí*, rolník z Vranové, muž vysokého stáří, jenž dosud zastává obecní písařství; jest rádcem všeho občanstva i okolí. On pocítoval ještě velké bříbě robot a byl prvním, jenž v našich horách zrušení její zvěstoval. Mimo to vyzná se v léčení průtrže a vlastní masti mnohým nemocným život zachránil, čemuž četná vysvědčení různých nemocných nasvědčují. Každého téměř podniknu národního a hospodářského se účastňuje; ač hustý jeho vlas nad vysokým čelem jest sněhobílým, přece mysl jeho jest mladá a veselá, ač mnoho a mnoho bojů přes hlavu jeho přešlo a vysoké čelo jemu mnohými brázdami zoralo. Jako Sibylla prorokovala, že Čechie sedlami bude přikryta, pravil než sbor založil, tak dím, že Vranovou pokryjí přilbice. Téhož času byl starostou obce pan František *Vašek*, jenž úřaduje 17 roků, jest chalupníkem. V obecním zastupitelstvu byli pp.: Hynek *Vašek*, I. radní, Frant. Jeřábek II. radní; ve výboru byli pp.: Josef *Kočí*, Jan Dosedla, Josef Finsterle, Jan Mlčoch, František Smolný a Josef Duchek. Tito všichni byli pro to, aby sbor hasičský byl založen a byli jemu příznivi tím, že navrhli, by peníze honové z doby 6 let na prospěch sboru byly darovány (kol 600 zl.).

Prvním náčelníkem sboru byl pan František *Vašek*, chalupník, jednatelem p. Josef *Kočí*, rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme) pp.: Jan Pudil, Čeněk Tichý, Petr Koukal, Libor Zachar, Josef Tichý, Emanuel *Kočí*, Frant. Smolný, Jos. Beneš, Martin Héger, Cyrill *Žák*, Frant. Drápl, Jan Dosedla a Josef Finsterle. Sbor trvá 17 roků.

Nynějším náčelníkem jest pan Rudolf *Kočí*, jednatelem pan Josef *Kočí*. Dle stanov z roku 1881. jména předsedy postrádáme a otcem sboru byl a je podnes náčelník r. 1895. zvolený. Byl závodčím u VI. pluku dragounského; jest mužem energickým, dobrým cvičitelem a velitelem na slovo vzatým. Za jeho velení sbor ve mnohém se zdokonalil, jak ve výcviku, tak v kázni. Za něho vzrostl počet členů na 41. Sboru dostalo se dvojího pochvalného uznání od c. k. okr. hejtmanství v Zábřehu za jeho snahy a výkony při požárech. Ve sboru jsou členy pp.: Josef *Kočí*, Fr. *Vašek*, Josef *Žák*, Fr. *Novák*, Josef *Žák*, Jan *Bubeník*, Fr. *Jeřábek*, Josef *Sládek*, Hynek *Vašek*, Fr. *Vykýdal*, Ant. Smolný, Jan *Něbor*, Rudolf *Kočí*, Josef *Žák*, Jan *Frádl*, Josef Finsterle ml., Fr. Bombera, Ludvík *Vašek*, Ant. Dajč, Josef Forét, Josef Navrátil, Josef Tichý, Josef *Žák*, Hynek Dostál, Fr. Kuba Fr., Vytopil, Josef *Macháček* st., Fr. Jeřábek ml., Josef Macháček ml., Emanuel Machálek, Alois Sládek, Jan Kuba, Alois Dostál, Čeněk Smolný.

Sbor má dvouproutní stříkačku, tři berlové stříkačky ruční, jednu ruční putnovou, tři hákovité žebře, jeden žebř třídičný sesazovací, 207 m hadic, dvě petrolejové fakule, dvě lucerny na tyčích, dvě lucerny malé nosící, v úhrnné ceně 1588 zl. Sbor účastnil se dosud 20. požárů.

Sbor hasičský v Paloníně.

Obec Palonín čítá 84 domů s převládající krytbou břidlicovou; obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím, chovem dobytka, mlékařstvím a venkovskými řemesly. Poloha obce a okolí jest rovinná, na jedné straně k jihozápadu mírně stoupající. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1884. a prvním zakladatelem jeho byl Jakub *Lolek*, tehdejší správce školy, nyní řídící ve Zvoli. Téhož času byl starostou obce Fr. *Špaček*, rolník v Paloníně. V obecní radě byli pp.: Ed. Poštulka, I., Dom. Diblík, II. radní. Obecním výborem povolen celý peněžitý obnos na pořízení veškerého výzbroje. Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Vaněk*, rolník, náčelníkem Frant. *Krdl*, rolník, jednatelem Jakub *Lolek*, správce školy.

Sbor trvá 14 roků. Náčelníkem jeho nyní jest Fr. *Krdl*, rolník a jednatelem Ed. *Ambrož*, správce školy. Dnes jsou členy sboru (jména těch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. *Krdl*, J. Vaněk, J. Koudelka, Al. *Tichý*, Fr. *Matiček*, Fr. *Tichý*, C. Birkner, J. Zapletal, Jos. *Funeš*, J. Pazdera, J. Habigr, J. Birkner, Dom. *Vymětal*, Jos. Milimovský, Josef *Benda*, Čeněk *Vařeka*, Jar. *Špaček*, Al. *Benda*, Fr. *Vejmola*, Al. *Vejmola*, Josef *Tichý*, Fr. *Vysloužil*, Josef *Zdráhal*, Fr. *Pokorný*, Mořic Sedlák, J. *Zatloukal*, Josef *Zatloukal*, Josef Vinkler, Fr. Benedikt, J. Vaněk, Jar. Vrtal, J. Zdráhal, Vratislav Vlček a Jakub Krbec.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 kamzíkové žebře, 160 m hadic, 2 koše požárové, 2 střeškové žebře, výzbroj a šat v úhrnné ceně 1500 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 24. požárů.

Sbor hasičský v Moravičanech.

Obec Moravičany ležící na rovině, čítá 133 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1885. a zakladatelem jeho byla *obec*. Téhož času byl starostou obce pan Josef *Homolák*, rolník. V obecní radě byli pp.: Čeněk Navrátil a Fr. Jarolím č. 58., rolníci. Po požáru v naší obci r. 1885. na podnět okolních has. sborů usnesl se zdejší obecní výbor, aby se představenstvo uvázalo na zřízení sboru dobrovolných hasičů, což se také stalo.

Prvním předsedou ve sboru byl pan Fr. *Hlek*, hostinský, náčelníkem p. Fr. *Vítek*, rolník, jednatelem pan Josef *Jarolím* č. 33. Při založení sboru byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme) pp.: Frant. Penka, Josef Jarolím, Josef Král, Josef Elbl, Jindřich Havlíček, Josef Homma, Josef Hrubý, Hynek Klug, Josef Král, Frant. Merta, Josef Vavrouš, Ant. Vinkler, Ant. Vysoudil, Hugo Votava, rolníci; Frant. Klein, hudebník, Hynek Maňka, Jan Mykyska, Josef Nimrichter, Josef Svatina, dělníci; Jan Martinec, Josef Tiefenbach, stolaf; Josef Hexmann, kovář, Jan Hexmann, kolář, Frant. Kabánek, učitel, Josef Krbec, obuvník, Jan Matysek, tesař, Karel Rotter, strážník při dráze, Karel Sychra, úředník, Edvard Schöberle, řezník. Sbor trvá 12 roků.

Nynějším předsedou jest Dominik *Ambrož*, náčelníkem Frant. *Vítek*, jednatelem Frant. *Paták*. Ve sboru jsou členy: Alois *Ambrož*, Dominik *Ambrož*, Josef *Balcárek*, Rudolf Crha č. 39., Rudolf Crha č. 70., Josef Domávil, Adolf Havlíček, Josef *Havlíček*, Frant. *Homolák*, Josef *Homolák*, Frant. *Jorda*, Jan *Král* č. 5., Josef Knusveld, Frant. Navrátil, Edvard Paták, Frant. *Paták*, Čeněk Pazdera, Frant. Rychter, Karel Seifert, Josef *Tichý*, Frant. *Vítek*, rolníci; Cyril Král, Jan *Král* č. 71., Josef *Reisik*, Josef Řmot, Alois *Vachutka*, dělníci; Frant. Ambrož, Frant. Křebský, kováři; Josef *Kulavík*, Vilém Mazal, Josef *Škúrek*, zedníci; Hynek Gottvald, obchodník, Karel Habrmann stolaf, Hynek Navrátil, topič v cukrovaru, Jan Němeček, cestaf, Frant. Nič, krejčí, Alois Petřík, řezník, Jan Vodička, sochařský pomocník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím v ceně 1375 zl.; též účastnil se dosud 20. požárů.

Sbor hasičský v Klopíně.

Obec Klopín, ležící v údolí, čítá 71 domů se smíšenou krytbou. V obci pěstuje se štěpařství. Klopín leží v údolí, kolem pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891. a prvním zakladatelem jeho byl Karel *Štencl*, výměnník na odpočinku, čestný občan a vícero roků bývalý starosta obce; narozen roku 1834. Téhož času byl starostou obce: Adolf *Štencl*, rolník. V obecní radě byli pp.: Jan Jílek a Vilém Drtil, rolníci, radní; Josef Chmelař, Hynek Hloch, Ludvík Neset, Karel Štencl, Raimund Sobota, Jan Hloch, rolníci. Tito všichni nebyli sboru hasičskému příznivi, ale většina podporovala sbor, aby se co nejdříve zřídil.

Prvním předsedou sboru byl Karel *Štencl*, náčelníkem Ludvík *Neset*, jednatelem? Josef *Chmelař*. Sbor trvá 7 roků.

Nynějším předsedou jest Karel *Štencl*, náčelníkem Ludvík *Neset*, jednatelem Vilém *Drtil*. Předseda jest od začátku činným členem, ač jest roku 1834. narozen, náčelník jest též roku 1840. narozen a jest pilným v službě; jednatel počal býti liknavým. Nyní jsou členy sboru (jména těch, kteří jsou členy sboru od založení až podnes, jsou tištěna ležatým písmem): Karel *Štencl*, Ludvík *Neset*, Vilém *Drtil*, Josef *Chmelař*, Raimund *Sobota*, Florian *Barth*, Ant. *Hop*, Hynek *Hajsler*, Frant. *Novák*, Karel *Petřík*, Frant. *Blažek*, Frant. *Krátký*, Frant. *Neset*, Hynek *Beran*, Frant. *Hajsler*, Hynek *Pišer*, Josef *Mazal*, Josef *Renda*, Frant. *Kobr*, Hynek *Klink*, Isidor *Krmela*, Jan Neset, Čeněk Lipský, Ant. Kop, Frant. Fuchs, Frant. Sačina, Frant. Král, Petr Triska, Josef Janíček, Petr Hubusta, Jan Štěpán, Josef Šmíd, Ant. Kop, Ant. Černý, Frant. Routil; většina jest domkářů a podruhů.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou, žebře na střechu a do oken, 4 pochodně na petrolej, v úhrnné ceně 1400 zl.; též účastnil se dosud 6. požárů.

Sbor hasičský v Lošticích.

Obec Loštice, ležící v rovině, z jedné strany jsouc horami obkličena, čítá 358 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci je pivovar, 2 sladovny, 3 koželužny, 1 továrna na rukavice, papírna a veškeré obchodní a řemeslné živnosti. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. a prvním zakladatelem jeho byli členové obecního výboru a »Občanské Besedy« v Lošticích. Téhož času byl starostou obce Rudolf *Schönhöffer*, obchodník v Lošticích. V obecní radě byli: Jan Drlik, Gustav Fischer, měšťané, Frant. Seidl, zámečník, Jan Lang, barvíř. Tito byli částečně sboru has. příznivi.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou dosud: předsedou Rudolf *Schönhöffer*, starosta obce, náčelníkem Edmund *Böse*, jednatelem Tomáš *Pudil*. Při založení sboru byli členy (mimo ony, jež níže ležarým písmem uvádíme): Frant. Britniček, Felix Báňa, Josef Čáslavský, Emil Číkl, Čeněk Drkoš, Jan Grygar, Jan Gottwald, Ant. Hoffmann, Jan Hel, Frant. Jeneš, Jan Krödl, Frant. Klabal, Jan Mollik, Jan Majer, Frant. Mořka, Hynek Nasadil, Frant. Nejezchleba, Ferd. Nevrlý, Jan Nasadil, Emanuel Pecháček, Bedřich Procházka, Ant. Pik, Edmund Švec, Tomáš Škurek, Josef Selinger, Frant. Šincl, Jakub Sedlár, Alois Volek. Sbor trvá 6 roků. Nyní jsou členy sboru: Edmund *Böse*, Alois *Bobek*, Josef *Bubeník*, Frant. Bauer, Frant. *Čepička*, Jan *Červinka*, Ferd. Čepička, Josef *Drkoš*, Frant. *Drkoš*, Jan *Drlik*, Ant. *Eliš*, Čeněk *Fischer*, Pius *Geisler*, Ant. *Giehl*, Josef *Hirt*, Mořic *Heidenreich*, Frant. *Jevický*, Frant. *Jarolím*, Josef *Keslar*, Rudolf *Kuba*, Jan *Komárek*, Tomáš *Karkoš*, Adolf *Kubelka*, Čeněk *Koukal*, Karel *Keslar*, Richard *Mittag*, Jan Mollik, Jan *Marek*, Čeněk *Mrázek*, Frant. Nejezchleba, Ant. *Nosek*, Karel *Pospišil*, Tomáš *Pudil*, Lukáš *Rmot*, Frant. *Rmot*, Tomáš *Smital*, Edvard *Špička*, Richard *Škurek*, Ant. *Švec*, Jan *Švec*, Frant. *Slaviček*, Frant. Svoboda, Jan Smékal, Jan Šilberský, Josef Sova, Frant. Seidl, Josef Tomek, Ludvík *Urban*, Dr. Jan *Vavrouch*, Karel *Wetser*, Frant. *Volek*, August Veselý, Josef Vodička, Čeněk Volek, Jan Zemánek.

Sbor má jednu dvoukolovou dvouproutní stříkačku, jeden předeek k ní, jeden vůz na hadice, 260 m hadic, jeden vozík na žebřík, jeden pětidílný opírací žebřík, jeden čtyřdílný posunovací žebřík střešový, dva střešové hákové, jeden hmošvní žebřík, v úhrnné ceně 3500 zl. Sbor účastnil se dosud 8. požárů.

Sbor hasičský v Pavlově.

Obec Pavlov čítá 58 domů s převládající krytíbou břidlicovou. Obyvatelé žijí se nejvíce rolnictvím a chovem dobytka; obchod zastoupen jedním. Dědina sama leží na rovině, obklopena jsouc lesy a nevysokými vrchy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. a prvním zakladatelem byl Alois *Kunc*, rolník a starosta obce, náčelník a jednatel sboru bývalý i nyníjší. Nar. roku 1868. v Podolí, okresu Litovelském. Navštěvoval národní školu dvojtřídní v Bouzově. Vychodiv tuto a osvojiv si neobyčejnou píli i důvtipností potřebných vědomostí pro život praktický, vstoupil do služeb jeho císařské Výsosti arcivévody Viléma v Dlouhé Louče jako dvorní kočí, kdež věrně sloužil tři léta a překonal úskalí jazyka německého tak důkladně, že později tento mu prokazoval platných služeb v zufivých i zoufalých zápasech o českou tvářnost a podobu Pavlova. Po té oddal se zcela hospodářství, veden zkušenou rukou staříčského otce, až dosáhnou roku 23. svého věku, odvážil se vplouti v přístav manželského blaha a tím stal se občanem Pavlovským, a za rok po slastných libáčkách překvapen byl čestným darem starostenství. Jako starosta získal si zásluh nehynoucích o rozšíření školy Pavlovské na dvojtřídní, a stál v čele Pavlovských vlastenců proti zhoubné a dravé obludě v podobě »Sulfereinky«. R. 1895. veden ideou humanity založil sbor has. v Pavlově, jehož až dosud je neunavným náčelníkem. Není divu, že jsa mužem pokročilým i péra svého často propůjčí »Selským Listům« a jest členem mnoha vlasteneckých i dobročinných spolků. V obecní radě byli: Josef Smejkal, Jan Koukal (předseda místní školní rady), Alois Kraus, Josef Vyjídáček, Jan Šmírg, rolníci; Frant. Kuba, Josef Kašpar, domkáři; Fabián Urban, kovář. Veliký zápal jevíli pro věc hasičskou, usnesše se věnovati slušný obnos jako do vínku čilému spolku, a každý jednotlivě dle svých sil podporujice jak mravně, jsa členem, tak hmotně přispívaje.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Jakša*, rolník. Narodil se r. 1847. v Pavlově z rodičů rolnických. Navštěvoval doma jednotřídní školu utraquistickou a vyspěv v jinocha oddal se zcela milému hospodářství. Jsa ctěn a vážen pro svou rozšafnost a bodrost, zvolen byl již v mladých letech do obecního výboru, kdež mnohou radou a zralým návrhem přispíval platně ku blahu obce. Klidnou hladinu manželského blaha rozdouvala r. 1878. nemilá obsýlka, by postavil se v řady vojsk rakouských; opustil rodinu a stál v ohni proti dobře mluveným střelám bosenským. Byl účastníkem celé okkupace bosenské, a jen šťastné náhodě bylo děkovati, že zachován neporušen i na dále obci rodné. Vrátil se, stal se starostou a po plných šest let odrážel útoky — snad ještě ostřejší oněch bosenských — útoky mohelnických Němců na útlé duše Pavlovských dětí, ano nelekal se ani nepřijemností s vlastními spoluobčany, z nichž mnozí vlastní svou krev zraditi chtěli. Jsa šťasten jako manžel i dědeček, odchoval sboru zdejšímu statného syna jako podnáčelníka. — Sbor trvá 3 léta.

Nyní jest předsedou Josef *Kraus*, rolník.

Sbor má přes 160 m hadic, jednu dvouproutní dvoukolovku s předkem, jeden střešový čtyřdílný, jeden hákový žebřík, 4 koše, v úhrnné ceně 100 zl.; týž účastnil se dosud 5. požárů na různých místech a s nadlidským namáháním podařilo se mu vždy co nejvíce zachrániti.

Sbor hasičský v Třeštině.

Obec Třeštín čítá 49 domů s převládající krytbou břidlicovou; většina obyvatelstva zaměstnává se rolnictvím a chudší část nádennictvím. Obec skládá se ze dvou řad domů, jichž středem teče potok; na východ obce je mírná pahorkatina, ostatní okolí rovina. První myšlenku založení sbor hasičský pojal zdejší učitel Fr. Šmíd. Přičiněním a snahou jeho byl také roku 1896 sbor hasičský založen. Téhož času byl starostou obce rolník Frant. Vysoudil. V obecní radě byli pánové: Ant. Wiedermann, I. radní, Fr. Tichý, II. radní; v obecním výboře byli: Jan Žák, Jan Mutlíček, Ant. Merta, čis. 2, Ant. Merta, čis. 33, Fr. Merta, Fr. Jarmara, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl Ant. Wiedermann, rolník, náčelníkem Fr. Šmíd, učitel, jednatelem Hynek Fux, rolník. Sbor trvá dva roky a funkcionáři jeho jsou dnes tiž, jako při založení. Od založení až podnes vytrvali ve sboru tyto členové: Fr. Šmíd, učitel, Ant. Wiedermann, Fr. Krejčí, Vlad. Mutlíček, Ed. Diblík, Fr. Tichý, Hynek Fux, Jan Štěpán, Josef Vachler, Hynek Vašíček, rolníci; Jan Jarmara, Flor. Urbášek, Pavel Nikl, Jos. Hampl, domkáři; Josef Roler, Jan Vašíček, Petr Hájek, Petr Kunčar, Felix Pur, Ant. Frank, Fr. Jilek, Libor Vachutka, Jan Vachutka, Jakub Václavek, nádenníci; Vojta Ptáček, Fr. Fux, Fr. Vašíček, řemeslníci. Nově přistoupili: Jan Unzeitig, nádenník a Jos. Krejčí, řemeslník.

Sbor má jednoproudni stříkačku, dlouhý žebř a několik háků v ceně 800 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor dvou požárů.

Sbor hasičský ve Stavenici.

Obec Stavenice leží v poloze hornaté, čítá 42 domů s převládající krytbou křídlicovou; obyvatelstvo její zaměstnává se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897 a prvními zakladateli jeho byli pp.: Hubert Sandler, hostinský, Antonín Urbášek, Antonín Merta, rolníci. Téhož času byl starostou obce Jan Hykřda, výměřkář a domkář. V obecní radě byli pp.: Fr. Žák, chalupník, Josef Nevrlý, Frant. Manka, Filip Berg, domkáři, Jan Hegr, Vilém Neumann, Tomáš Blanka, chalupníci, Josef Žák, mlynář. Tito byli sboru našemu jen částečně příznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest až doposud Hubert Sandler, hostinský, náčelníkem Antonín Urbášek, rolník, jednatelem Filip Motlíček, podruh. Dnes jsou členy sboru: Ant. Merta, rolník, Karel Berg, chalupník, Fr. Manka, Čeněk Motlíček, Ig. Blanka, Jos. Drísk, Fr. Ryzner, Fr. Müller, domkáři, Fr. Blanka, chalupník, Jos. Patřman, podruh, Frant. Motlíček, Filip Berg, rolníci, Fr. Žák, chalupník, Matěj Ficnar, domkář, Fr. Ficnar, zámečnick, Ant. Rosypal, podruh, Filip Berg, domkář, Josef Motlíček, nádenník, Fr. Merta, rolník, Val. Kadlec, domkář, Jan Žák, mlynář, Josef Bartoš, kovář. — Sbor trvá 1 rok.

Sbor má pouze čtyřkolovou stříkačku v ceně 750 zl. Nesúčastnil se dosud žádného požáru, pouze dvakráte byl poplašným znamením vyburčován, ale pro velikou vzdálenost k požáru nejel.

Kronika župy olomoucké číslo VIII.

Myšlénka soustřediti drobné síly a malá sdružení uvést pod jednu mohutnou korporaci, která by se dala lehkým vedením a užitečnou správou řídit, zapustila kořeny u nás na jaře roku 1888., neboť již tehdy mužové, hasičstvu své síly věnující, cítili potřebu jednoty župní. Ač tehdy ještě malý prapor v rukou třímali mužové Jul. Janoušek (Obraz tab. IX.), bývalý velitel sboru v Dolním Štěpánově, a Vavřín Kožušníček, velitel sboru v Holici, přece již při první schůzi jednoty nově zaražené provedení dobrého úmyslu zajištěno. Dobré vůdčí síly bylo nové této jednotě potřebí a té se dostalo právě energickou povahou prvního starosty jejího Jul. Janouška, který v důležitém úřadě tom setrval až do roku 1893. Při prvním sjezdu župním stanoven náměstkem Ant. Opravil z Vel. Bystřice. Důležité je pak i vědět, jak se první župní výbor z počátku ustavil neboť změna za změnou se v jeho složení i počtu objevovala. V prvním výboru byli: Č. Fiala z Bohuňovic, Jan Machát z Horky, Karel Vyhnánek z Příkazu, Ant. Kadláček z Chomoutova, Ant. Koutný z Vel. Týnce.

Za prvního starosty župy Jul. Janouška jeho řízením odbývána byla první valná schůze v Hodolanech r. 1888, druhá valná schůze ve Štěpánově r. 1890, třetí valná schůze se sjezdem v Holici r. 1892, čtvrtá valná schůze v Dubě r. 1893.

Po odchodu Jul. Janouška do Prahy ujal se vedení župy jeho náměstek Frant. Zemánek z Vel. Bystřice, zvolen býv za tohoto při volbách v Holici r. 1893, a řídil tuto do valné hromady ve Vel. Bystřici r. 1894 odbývané.

Od té doby volbou prošlý Vavřín Kožušníček (Obraz tab. X.), stav se starostou župy, pečlivě opatrnou rukou vede sobě svěšené hasičstvo za moderním pokrokem. Jemu k ruce přidělen náměstek Rudolf Bednář ze Štěpánova.

Počítajíce od času toho byla vždy ročně jedna valná hromada v Olomouci odbyta a pak letní župní sjezd střídavě v místech župy s přednáškou z oboru hasičského a se cvičením sboru místního, tak že se sjezdy ty staly svým poučným programem hotovou nutností pro všechny hasiče.

Valné hromady řízením Vavřína Kožušníčka, starosty župy, byly v Olomouci 3. března 1895., 8. března 1896., 25. března 1897 a 15. května 1898. Župní sjezdy měly své místo: 23. června 1895 v Náměšti s přednáškou Josefa Pelíška: »O rozvoji hasičstva českého«; 21. června 1896 v Bohuňovicích s přednáškou Al. Sadíla: »Vlastnosti, jež zdobiti mají řádného hasiče«; 11. července 1897 ve Slatěnicích s přednáškou Fr. Mohapla: »Jak lze udržeti dobrý duch a kázeň ve sboru.«

Dozorcem župním byl Vavřín Kožušníček, velitel sboru v Holici od r. 1893—1894, načež jej vystřídal v důležitém úřadě tom L. Kubíček, velitel sboru v Ústín-Skalově, býv jediným dozorcem od roku 1894—1897, kdy dle nově změněných stanov ujali se přebližení sborů župy na dvě části rozdělených L. Kubíček a J. Feiler.

Povinný dík nám sluší vyjádřiti hostu našemu Titu Krškovi, který při valné hromadě ze dne 8. března 1896 ochotnou přednáškou: »O pojišťovně hasičské« poučením zasel v řady naše.

Prvním zapisovatelem byl Jul. Janoušek ze Štěpánova; dále ve funkci té se vystřídali F. Sváb z Vel. Bystřice a Al. Sadílek z Holice, nynější župní jednatel.

Jest na snadě, že veškerá správa župy se starostou Vav. Kožušníčkem v čele a rozšířený výbor úkol tak důležitý jako nesnadný, svědomitě župu a veškeré jednání s ní vésti, ráda plní, jsouc toho vědoma, že co pro dobro župy se vykonalo a ještě příště provede, pro nás a pro naše nástupce v úřadech i mimo ně se činí.

Poslední výbor byl tento: Ant. Dvořák z Hodolan, Ferd. Koutný z Vel. Týnce, Antonín Švestka z Týnečka, Frant. Zemánek z Vel. Bystřice, Fr. Běhal ze Slatěnic, Fr. Mohapl z Křelova, Rudolf Bednář ze Štěpánova, Fl. Zedník z Droždína, Fr. Loveček z Majetína, Jos. Vaca z Ústína.

Soudní okres Olomoucký.

Sbor hasičský v Příkazích.

Obec Příkazy, ležící na rovině, čítá 162 domů s převládající krytou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví; také jest zde sladovna, mlékárna a cihelna. Dobrovolný sbor has. založen byl roku 1876; prvním zakladatelem jeho bylo *obecní zastupitelstvo* s tehdejší starostou Janem *Hřivonou*, rolníkem. V obecní radě byli pp.: Karel Stratil, Josef Sapara a Josef Květoň, rolníci. Tito všichni byli sboru has. příznivci, což prokázali tím, že jsou ve sboru po dnešní den co členové přispívající.

Prvním předsedou sboru byl Karel *Stratil*, rolník, náčelníkem Ferd. *Čoček*, nadučitel, jednatelem Jan *Květoň*, rolník. Sbor trvá 22 roků a jeho předsedou je dnes Jakub *Vlček*, náčelníkem Klement *Vyhnánek* a jednatelem Josef *Jašek*. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Tom. Nevěřil, Jan *Vaca*, Jiří Vaca, dělníci, Jos. Muška, rolník, Jos. Zbotil, Dom. Zbořil, obuvníci, Jak. Koptiva, Flor. Svozil, dělníci, Jos. Jašek, podkovářský mistr, Jan Vyhnánek, Fr. Hallř, Jos. *Rosbroj*, dělníci, Klement Vyhnánek, zámečnický mistr, Josef Brděk, Fr. Vyhnánek, Jos. Němeček, Fr. Opletal, dělníci, Jos. *Směšný*, tesař, Mit. Dragoun, řezník, Jan Záhora, Josef Dragoun, dělníci, Jos. Nerušil, zkoušený topič, Tom. Lukeš, krejčí, Josef Svozil, Flor. Zbořil, dělníci, Jakub Vlček, kovářský mistr, Jan Květoň, rolník, Alois Spurný, strojevodce, Jos. Kadlc, Jan Zapletal, dělníci.

Sbor má 2 stříkačky, 1 posunovací, 1 střešový a 1 kamzíkový žebř v ceně 1200 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 33. požárů.

Sbor hasičský v Křelově.

Obec Křelov čítá 132 domů s převládající krytou břidlicovou. Obyvatelstvo živí se rolnictvím; jest zde i sladovna. Poloha obce a okolí jest nížina na západní straně v pahorkatinu přestupující. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1880. a zakladatelem jeho byl Fr. *Isák*, rolník a bývalý starosta obce. Při založení spolku byl podnáčelníkem, později náčelníkem a od roku 1887. jest předsedou sboru; jest tedy hodoctářem plných 18 roků. V obecní radě tenkrát byli: Tomáš Látal, J. Najdekr, Josef Izák, Josef Lakomý, rolníci. Představenstvo obce jevílo vždy přízeň ku sboru; jeho vlivem záložna místní udělovala a uděluje dosud roční podporu 100 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Skyva*, rolník, náčelníkem Ant. *Halouška*, učitel, jednatelem Tomáš *Látal*, pokrývačský mistr. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Činnými: Fr. Skyva, Fr. Najdekr, Pavel Očenášek, Fr. Kaksa, Jan Utíkal, Tomáš Přehnil, Fr. Dvořák, Štěpán Dvořák, Florián Přehnil, rolníci; Josef Mazal, Josef Bolousek, Vincenc Plachý, Josef Adam, Fr. Sedláček, Matěj Rosypal, domkáři; Martin Pospíšil, Jakub Fiala, Fr. Skácel, Ant. Pernička, Jan Suchý, nádeníci; Jan Čamek, Cyrill Vaněk, Fr. Písek, Matouš Pernička, Ant. Navrátil, Vojtěch Frantík, Matěj Ptáček, Fr. Mlčoch, Ant. Pernička, Josef Kovářík, dělníci; Cyprian Pospíšil, Václav Šindler, pokrývači; Ant. Halouška, učitel, Tomáš Látal, mistr pokrývačský, Ignát Kubílek, mistr kovářský, Jan Vaněk, zedník, Fr. Planička, krejčí, Josef Kubíček, hostinský. Členy přispívajícími: Fr. Merta, Josef Dvořák, Tomáš Kaksa, Fr. Dokoupil, Fr. Utíkal, Jan Pospíšil, Josef Krejcar, Jan Dvořák, Ant. Látal, Josef Střída, Tomáš Utíkal, Pavel Střída, Fr. Haderka, Josef Izák, Florián Sedláček, Josef Lakomý, Tomáš Dvořák, rolníci; Frant. Lakomý, Martin Přidal, Fr. Svozil, Jan Vařeka, domkáři; Ant. Ryšavý, učitel, Jan Pospíšil, chalupník, Josef Adámek. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Isák*, člen výboru, říditel záložny v Křelově, člen říditelstva Ústřední záložny rolnické v Olomouci; náčelníkem Jan *Dvořák*, rolník a obecní hospodář; jednatelem Jaroslav *Skyva*, rolník. Nyní jsou členy sboru (jména těch, kteří jsou členy od založení sboru až dosud, jsou ležatým písmem tištěna): Činnými: Fr. *Isák*, Jan Dvořák, Florián Lakomý, rolníci; Fr. Mikšík, Maximilian Planička, domkáři; Florián Snášil, Josef Kuchař, Št. Strouhal, Tomáš Starošík, Fr. Snášil, Fr. Dostál, zedníci; Tomáš Starošík, Matouš Dvořák, Stanislav Nastoupil, zámečníci; Fr. Mohapl, učitel, Fr. Vydržel, hostinský, Rudolf Kožušníček, kovář, Jan Nastoupil, tesař, Jaroslav Skyva, Ladislav Kaksa, Josef Plachý, Innocenc Dokoupil, Ladislav Sedláček, Stanislav Sedláček, Josef Dvořák, Florián Dvořák, Jan Očenášek, Jan Utíkal, Ludvík Dostál, Adolf Procházka, Fr. Spurný, Josef Látal, Martin Dokoupil, Fr. Malý. Přispívající: Fr. *Lakomý*, Florián Beneš, Jan *Sedláček*, Jan *Přehnil*, Jan *Krejcar*, Tomáš Dvořák, Vincenc Kloss, Tomáš *Foukal*, Jan *Handk*, Pavel Pospíšil, Štěpán Dvořák, Jan Kropil, J. *Najdekr*, Florián *Mikulka*, Matouš *Klimek*, Tomáš *Střída*, Fr. Přindiš, Florián Kaksa, Josef Dostál, Jan Haderka, Josef *Loutocký*, Ignát *Vysoudil*,

rolníci; J. Foukal, Jiří Vlček, hostinští; vel. p. Jan Petr, farář, Rudolf Hofman, nadučitel, Jan Fišr, učitel, Jan *Knotek*, majitel sladovny, Jan Poštulka, řezník, Melichar Papica.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvojdílný posunovací žebřík s dvoukolovým vozíkem, čtyřdílný žebřík střešový v úhrnné ceně 888 zl.; též účastnil se dosud 30. požárů.

Sbor hasičský v Hodolanech-Rolsberku.

Obec Hodolany-Rolsberk, ležící na rovině, čítá 222 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé žijí se obchodem, průmyslem a řemeslem. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1880 a vstoupil v činnost dnem 10. dubna 1882. Zakladateli sboru byli: Ant. *Mačák* starší, rolník v Hodolanech, Ant. *Jedelský*, říd. učitel v Hodolanech. Toho času byl starostou obce Ant. *Mačák* starší. V obecní radě byli: Jakub Odstrčil, domkář (I. radním), Frant. Benýšek, starší, rolník (II. radním), Josef Dosoudil, čtvrtlátník (III. radním). Všichni byli sboru velmi přízniví, hlavně působením, by sbor vešel v činnost, a podporou hmotnou.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Mačák* starší, rolník, náčelníkem Alois *Roshold*, učitel, jednatelem Ant. *Jedelský*, říd. učitel. Sbor trvá 15 roků.

Nyní jest předsedou Rudolf *Klapil*, nar. se 23. dubna 1859 v Bystrovaněch u Olomouce a vychodil obecní dvojtřídní školu ve Vel. Bystřici. Vyučil se u p. Karla Vlaky, stavitele v Olomouci, zednictví. Po několika letech opustil Olomouc, by se dále vzdělati mohl. Očestoval do Prahy, kdež zaměstnán byl při stavbě Palackého mostu, odtud odcestoval do Uher, Slavonie a Bosny, kdež zaměstnán byl stavbou mostů. Svou plní a svědomitostí zjednal si tolik vědomostí a oblíbenosti, že po navrácení svém do Olomouce odbyl si své zednické zkoušky s prospěchem a nastoupil místo zednického mistra u firmy Aulegk & Zapletal, podnikatelství staveb v Olomouci. Během času prodělal mnohé důležité stavby v Olomouci a okolí. Jest členem mnoha českých spolků a předsedou čtyř spolků. Do sboru hasičského v Hodolanech vstoupil dne 5. ledna 1895, předsedou volen dne 29. prosince 1895. Náčelníkem jest Ant. *Dvořák*, narozen v roce 1850. v Čechovicích u Olomouce. Obyl tam obecnou školu a vyučen kovářem. Odtud odebral se na zkušenou, kdež svou plní a svědomitostí, zároveň i střádáním, nabyl v oboru svém i jiném tolik zkušeností, že roku 1873. odbyl všechny zkoušky, totiž topičskou, strojnickou a měděkoveckou s dobrým prospěchem. V roce 1874. vstoupil co strojník a měděkovec do lihovaru v Hodolanech, patřícího »Spolku mor. cukrovarů«, odkud po 10. letech odešel a převzal místo strojníka ve sladovně Bratří Kubelků v Klášte. Hradisku u Olomouce. Členem sboru stal se dne 18. prosince 1893, členem výboru 26. prosince 1893, náčelníkem 22. září 1895. Jednatel jest Ad. *Opluštil*, holič, narozen v Hodolanech dne 6. června 1872 odayl si tamní dvojtřídní obecnou školu. V roce 1885. vstoupil do učení na holičství. Po třech letech doby učební odebral se na zkušenou do Opavy, Vídně, Prahy, Liberce, Č. Budějovic, Brna a Mor. Ostravy, odtud do Olomouce. Později v roce 1894. převzal obchod v Hodolanech, kdež posud živnost provozuje. Členem sboru stal se dne 5. srpna 1895, jednatelem 2. srpna 1895. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou od začátku až podnes členy, jsou ležatým písmem tištěna): Členové čestní: Ant. *Mačák* starší, rolník, Alois *Roshold*, učitel, Alois Spurný, zámečník, Bernhard Lewenrosen, restaurátér. Členové činní: Eduard Ježek, Jakub Winš, Frant. Benýšek, rolníci; Ant. Kašpar, Ant. Chudoba, Josef Schwarz, Frant. Cenkl, Rudolf Zavadil, Karel Šrámek, Vojt. Pacas, Jan Strouhal, Josef Jiřík, Ant. Pospíšil, dělníci; Karel Holoubek, Josef Peskovský, Frant. Fiala, zámečnickí pomocníci; Ant. Kramář, Jan Brauner, obuvníci; Rudolf Klapil, stavby vedoucí, Ant. Dvořák, strojník, Jan Kramář, kupec, Adolf Opluštil, holič, Josef Habán, tov. dozorce, Alois Stružka, přísežný celn. úřadu, Jan *Smolka*, bednář a hostinský, Ferd. Mikulka, zednický pomocník, Frant. Valerián, pekařský pomocník. Členové přispívající: Cyrill Baleka, Ant. Mačák ml., Tomáš Mačák, Frant. *Pospíšil* starší a Jan Sekanina, rolníci; Ant. Homé, restaurátér, Frant. Pacas, dělník, Alois Dokoupil, strojmistr, Jan Zrost, strojník, Josef Jungmann, kominický mistr.

Sbor má stříkačku obecní, jeden posunovací žebřík, 220 m hadic, čtyřdílný žebřík operací, čtyřdílný střešový, 3 kamzíkové 4 hadice ssací a pod. v úhrnné ceně 1800 zl.; též účastnil se dosud 41. požárů.

Sbor hasičský v Holici.

Ve štíté spolku ochrany proti živlům zlým vytisknuto jméno: Sbor dobrovolných hasičů v Holici u Olomouce. Místečko Holice, ležící na rovině, čítá 158 domů s převládající krytbou břidlicovou. Začátek svůj kladá na 15. duben 1884., vystoupil sbor činně s počtem 34 dobrovolníků. Prvním jeho zakladatelem byl Vavřín *Kožušníček*, velkoobchodník v Holici.

Téhož času byl starostou obce Martin *Kluka*, rolník a místopředseda roln. akc. cukrovaru v Holici, a radními Jos. Štěpánek a Jan Vykopal, rolníci. Tito všichni brali účast na celém vývoji spolku a jeho životu se zájmem nevšedním.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Rychlý*, rolník, náčelníkem Fr. *Košut*, učitel, a jednatelem Jan *Vykopal*, obecní radní. Členové spolku byli tito (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Sklenář, Karel a Jan Koutný, Meth. a H. Štěpánek, Jan Zdráhal, Václav Hudec, Karel Škodík, Josef Babica, Al. Homola, V. Šteffě, rolníci; Tob. a Jan Nešpor, řezníci; Jan Melcer, povozník, Prokop Hložek, obuvník, Frant. Tureček, kostelník, Peregrin Marcoun, domkář, Jan Mlčoch, hostinský, Vincenc Nečesal, zedník, Petr Kozák, dělník, Karel Hapala, Fr. Stýskal, Josef Kolmaš a Josef Zuška.

Nyní r. 1898. jest předsedou Jan *Musil*, technický adjunkt cukrovaru v Holici; odbyv přípravná i odborná studia v Praze, činně v povolání svém působil v Holici. I osvědčil se výborným a hledaným podpůrcem spolku. Náčelníkem jest Vavřín *Kožušníček* a jednatelem Al. *Sadilek*, učitel, narozen v Rittberku na Moravě, chodil do školy obecné Těšeticích, pak do čtyřtřídního slov. gymnasia v Olomouci a paedagogia v Příboře. Dnes po době 14leté řadí se opět pod prapor jeho 34 hasičů, a sice (jména těch, kteří jsou členy sboru od začátku až podnes, jsou ležatým písmem tištěna): V. *Zdražil*, Leop. *Pacholík*, Josef *Petr*, J. *Žáchymek*, Jan *Nečoma*, Alb. Sklenář a Tomáš Páta, rolníci; Fr. Příkryl a Ant. Galeček, kováři; Josef Alka, Mich. Gebatka, Ferd. Duda, Josef Hausner, Fr. Hajnc, Fr. Obzina, Alf. Zaoral, Vil. *Zdráhal* a Jan Nádvozník, dělníci; Jan Baránek, Vincenc a Krist. Kolmaš, Josef Pilař, J. Jančítk a Karel Švarc, zedníci; Frant. a Rajmund *Kolmaš*, obuvníci; Ferd. *Vareka*, stolař, Blaž. Kornel, zámečník, Gust. Šiška, tesař, Karel Krejčíř, úředník, Frant. Škodík, domkář, a Karel Fröhlich, holič, jinž řád služební jest přísahou a slovo velitele posvátným.

Rovněž požívá sbor laskavé přízně místního občanstva, jež počtem 52 členů dary jej obštěďuje. Jsa členem župy VIII., vyslovil spolek čtyřikrát své uznání po zásluze svým dobročinitelům. Má čtyři čestné členy: Vavřina Kožušníčka, velitele sboru, Josefa Rychlého, místopředsedu spolku, a dvoje korporace rolnické, totiž: »Akciový rolnický cukrovar« a »Záložnu rolnickou«, z nichž první oba svou neunavňou práci, radou a vzorným příkladem, druhé pak štedrou, hmotnou pomocí spolku výtečně ku pomoci stojí.

Rovněž honositi se může sbor náš chloubou nevšední, že máje v čele muže — zralého hasiče, uznanou autoritu hasičskou, svého Vavřina Kožušníčka, jako velitele, čeliti může tímto ostatním sborům. Zasedát milý velitel náš po delší řadu let ve výboru Č. Ú. J. H. markrabství Moravského, kdež vyttíbeností svou a svých zralých návrhů, jakož i oduvodněnými úvahami hasičstvu celému posloužil.

Vyzbrojen je sbor náš dobrou čtyřkolkou a výbornou dvoukolovou stíkačkou, máje mimo to všechno moderní, potřebné náčiní v majetku a užívání, jako jsou: žebře, háky, berlovky, lezecký dům atd., v úhrnné ceně 2000 zl.

Před lety, kdy ještě v obci sboru nebylo, v užívání byla stará stíkačka, k níž bez jakékoliv organisace řadil se každý silný občan jako pomocník. Stroj tento pocházející z roku 1807. zakoupený obcí a na dnešní poměry nedostatečně ovšem ovládan byl těžko. Dokud stíkačky nebylo, hasili lidé oheň uléváním z putynek.

Mezi nejhorší nehody počítati dlužno v Holici požár z r. 1836., jemuž za obět téměř celá osada padla. Jiný také tak zhoubný požár je z roku 1854.

Od svého založení až do nynějška byl sbor pomocen při 32. požárech. Byl-li pohořelý pojištěn, vypláceno mu pojistné, chudým ale, kteří pojistit se nemohli, pomáhali bohatší tím, že je po požáru obdarovali materiálem stavebním, slámou, osivem atd.

Sbor náš účastňuje se každoročně letního sjezdu župy VIII., stavěje do řad účastníků téměř všechny své vyzbrojence. Také župní sjezd župy naší odbyl byl v Holici dne 26. června 1892., při němž sbor náš cvičení školní a útok při požáru provedl.

První pomoc hasičům poskytuje vždy s ochotou místní lékař Jakub Hudec, jinak sbor jest vždy opatřen obvazy a léky domácími pro první pomoc neštěstí.

Sbor hasičský v Horce-Sedlisku.

Obec Horka, rozprostírající se na rovině, čítá 225 domů s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1884 a prvním zakladatelem jeho byl František *Machát*, rolník v Horce čís. 61, dlouholetý starosta obce, upřímný vlastenec a podporovatel všeho dobrého. V obecní radě byli pp.: Josef Horčíčka, Lukáš Dočkal, Antonín Přehnil ze Sedliska, radní a rolníci. Všichni tito byli sboru hasičskému příznivci a podporovali jej radou i penězi.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Horčíčka*, rolník, náčelníkem Jan *Kintl*, rolník, jednatelem Josef *Vysoudil*, rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Leop. Srnka, knihař, Fr. Nečesaný, dělník, Josef Kovářik, zedník, Fr. Nečesaný, Frant.

Kučera, kočí, Jan Koutný, Jiljí Honich, Josef Pár, Hynek Kaksa, dělníci, Jakub Hubička, sedlář, Fr. Hruška, stolař, Ferda Hailica, rolník, Václav Pár, dělník, Martin Fibich, rolník, Ant. Dolák, kočí, Josef Vysoudil, rolník, Ant. Hruška, dělník, Fr. Machát, rolník č. 59, Josef Dvorský, zedník, Josef Soustal, bednář, Vincenc Polcar, Val. Svoboda, Fr. Machálek, dělníci, Flor. hudec, tesař, Hynek Nečesaný, dělník, Matouš Pospíšil, Ant. Smyčka, Josef Hruška, Josef Bednář, rolníci, Norbert Šich, kovář, Alois Horčíčka, rolník, Pavel Koutný, dělník, Flor. Nečesaný, zedník, Leop. Zaoral, dělník, Josef Hubáček, řezník, Fr. Haderka, rolník, Leonhart Celý, mědotepec, Jan Machát, Josef Horčíčka, Jan Kintl, rolníci, Jan Navrátil, tesař, Jan Kamínek, kovářský mistr, Václav Kamínek, malíř.

Sbor trvá 14 roků a předsedou jeho jest dnes Josef *Svozil*, náčelníkem Matouš *Malaska*, jednatelem Florian *Procházka*. Dnes jsou členy sboru: Matouš *Malaska*, rolník, Matouš *Šich*, kovář, Hynek *Římský*, dělník, Fr. *Dvorský*, tesař, Josef Svozil, Josef Zvěřina, Leop. Dvořák, Fr. Pospíšil, Gotwald Vilém, Josef Kintl, Boh. Vysoudil, Flor. Procházka, Fr. Stejskal, rolníci, Vratislav Stězáček, zedník, Karel Lonč, dělník, Fr. Stejskal, zedník, Ad. Malaska, rolník, Al. Votka, zedník, Jan Beran, kočí, Ant. Havlík, rolník, Fr. Vitásek, dělník, Fr. Hruška, rolník, Jan Drhlík, pokryvač, Josef Najdekr, obuvník, Jindř. Beneš, zedník, Josef Dvořák, rolník, Petr Zemánek, kočí.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 2 berlovky a potřebné nářadí k hašení. Po celý čas trvání svého účastnil se 23. požárů.

Sbor hasičský ve Velkém Týnci.

Obec Vel. Týnec čítá 201 dům s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1885 a prvním zakladatelem jeho bylo *obecní zastupitelstvo* a tehdejší učitel Michal *Kráčmar*, nyní odborný učitel ve Slavkově. Téhož času byl starostou obce Frant. *Prečan*, rolník; v obecním výboru byli Leop. Prečan a Jan Navrátil. Jak členové představenstva, tak i obecního výboru přáli veskrze myslénce hasičské a podporovali ji nejen soukromně, nýbrž i tím, že zakoupili veškeré výstroje pro sbor.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Kolář*, rolník, náčelníkem Michal *Kráčmar*, učitel, jednatelem Ferd. *Koutný*, rolník. Sbor trvá 13 roků a předsedou jeho nyní jest Ferd. *Koutný*, rolník, náčelníkem Ant. *Koutný*, rolník č. 15. a jednatelem Ant. *Koutný*, rolník č. 47.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku od firmy R. A. Smekal v Čechách u Olomouce v ceně 800 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 21. požárů.

Sbor hasičský v Chomoutově.

Obec Chomoutov čítá 60 domů s převládající krytbou tvrdou; obyvatelstvo zaměstnává se většinou rolnictvím, jedna desetina jest řemeslnická a dělnická. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 22. března 1886 p. Antonínem *Kopečným*, řídícím učitelem školy v Chomoutově. Jako nadaný muž byl zvolen velitelem sboru a pracoval neúporně až do úpadu, nevěda, že za rok nebude ho více; neúporná smrt vyrvala jej z rukou našich. Zemřel 29. března 1887. Téhož času byl starostou obce Fr. *Hampel*, rolník. Byl zvolen předsedou sboru a pracoval pro dobro jeho až do r. 1891, kdy pro pokročilost věku ze sboru vystoupil, ale přízeň svou mu zachoval až po dnešní dobu. V obecním výboru byli pp.: Josef Vraštil, sedlář, Jan Opluštil, kovář, Frant. Vraštil, Jan Dohnal, Valentin Majtnar, Jan Psota, Fr. Isák, Flor. Spáčil, Josef Chudý, rolníci, Ant. Kadláček, hostinský. Obecní rada zakoupila a sboru doručila silnou dvoukolovou stříkačku, postavila skladiště na nářadí a uděluje sboru z obecní pokladny podporu až po dnešní dobu.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Hampel*, starosta obce, náčelníkem Ant. *Kopečný*, řídící učitel, jednatelem Jan *Opluštil*, mistr kovářský. Sbor trvá 11 roků a předsedou jeho nyní jest Václav *Doležel*, stavbyvedoucí u říditelství barona Klajna a majitel domu, náčelníkem Frant. *Confal*, rolník a majitel hostince, jednatelem Josef *Isák*, rolník a majitel zahradnické usedlosti. Dnes jsou členy sboru (jména ověch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Leopold Hampel, Frant. *Dohnal*, Frant. *Vyhlídal*, Josef *Nečesaný*, Jan *Spáčil*, Josef *Kopp*, Jan Kopp, Josef Kopp, Rudolf Trávníček, Čeněk *Krejčíř*, Fr. *Spáčil*, Fr. Fridecký, Josef Janovský, Jan Vraštil, Leopold Trávníček, Jan Majtnar, Valentin Koníček, Jan Vraštil, Tomáš Kutal, Michael Vraštil, Rudolf Špunda.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku na pérách se sedadly pro 6 mužů, 2 ruční berlovky, 6 m hadic, 2 lezecké žebře, 1 koš na vodu, 26 přilbic, 25 čepic, 20 pásů bez karabin, 6 pásů s karabinami, 10 seker, 2, kopáče, 2 vidle, 4 horny trubačské, 6 mosazných píšťalek, 6 hub na ústa do koufe, 27 kusů odtahů, 2 bečky na dovážení vody, vše v úhrnné ceně 949 zl. 30 kr. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 6. požárů.

Sbor hasičský v Bystřici Velké.

Obec Velká Bystřice u Olomouce čítá 273 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé se žijí rolnictvím a průmyslem, mimo jiné živnosti řemeslné. Poloha obce jest pahorkatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1888 a první zakladatelé byli: A. *Vidermann*, dříve řídící obecné, pak měšťanské školy chlapecké, nyní c. k. školdozorce pro okres Zábřeh. Druhý neméně zasloužilý a štědrý podporovatel jest A. *Kubelka*, zdejší sládek. Starostou obce byl tehdy Jan *Jestřábek*, mlynář a rolník, předseda silničního výboru a zemský poslanec. V obecním výboru byli: Josef Sliva, obchodník, rolník a předseda rolnické záložny, Frant. Hořínek, rolník, MUDr. Štěpán Horáček a Ant. Valouch, krejčovský mistr. Tito všichni byli sboru příznivci tím, že buď stáli v řadě hasičů činných neb přispívajících, neb jinak peněžitou podporou přispívali.

Prvním předsedou ve sboru byl A. *Opravil*, c. k. poštovní, obchodník a rolník; náčelníkem Fr. *Zemánek*, rolník, jednatelem Ant. *Schwáb*, obchodník. Toho času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Tihelka, Čeněk Sklenář, Ant. Fiala, Karel a Frant. Hořínek a Josef Mohapel, rolníci; Vilém Brzokoupil, Frant. Moller, Josef Navrátil a Frant. Rulíšek, zedníci; Jan Zatloukal, Amant Steiger, Josef Švarc, Leopold Polák a Jan Drápal, tesaři; Karel Flašar, obchodník; Flor. Glauder a Karel Grunt, kováři; Dominik Sklenář, kolář, Jan Fiala, kočí, Štěpán Kubajura, listonoš, Jan Máder, dělník, Tomáš Manoušek, zámečník, Karel Řihovský, stolář, Adolf Semler, obchodní příručí, Josef Smakal, cihlář, Ant. Vybíral, krejčí. Sbor trvá 10 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Zemánek*, rolník, člen obecního výboru, upřímný vlastenec a vzorný hasič; náčelníkem Leop. *Hořínek*, rolník přičinlivý a rázný velitel; jednatelem Antonín *Procházka*, strojevodce, obsluhovač parních a dynamoelektrických strojů a hasič s tělem i duší. Nyní jsou členy sboru (jména těch, kteří jsou členy sboru od založení až podnes, jsou ležatým písmem tištěna): Frant. *Zemánek*, Leopold, Josef a Jan *Hořínek*, Rudolf *Kameníček*, Rudolf Vénus, Ant. *Künstler*, Karel Bata, Hynek *Daněk*, Jan *Dosoudil*, Bohumil, Frant. a Rudolf *Hořínek*, Frant. *Hubáček*, Leop. Kiml, Jan *Máder* a Frant. Zedník, rolníci; Frant. Blaha, Štěpán Brzokoupil, Frant. *Dobrovolný*, Frant. *Navrátil*, Hynek *Ochman*, Rudolf *Pečinka*, Jan *Rulíšek* a Adolf Šmídák, zedníci; Josef *Konečný*, Ant. *Malata*, Frant. *Novák*, Frant. *Polák* a Romuald *Seifert*, tesaři, Frant. *Plaček*, Čeněk *Lošťák*, Frant. Máder, Josef *Novák* a Bartoloměj Nádeníček, dělníci; Matěj *Berger* a Ant. Vénus, krejčí; Ant. *Dohnal* a Jan *Svrchokryl*, stoláři; Robert Moller, Frant. Šmakal a Benedikt Vidlař, cihláři; Matouš *Kožušník*, kovář, Ant. *Procházka*, strojevodce, Frant. Chytil, obuvník, Emil Kanský, zámečník, Josef Nový, hostinský, Karel Smejkal, komíník, Tomáš Tandler, dlaždič.

Sbor má dvě dvouproudné čtyřkolové stříkačky, dvě birlavly, jeden posunovací žebřák a jeden naviják na hadice, v úhrnné ceně 1700 zl.; též účastnil se dosud 23. požárů.

Sbor hasičský v Loučanech.

Obec Loučany, ležící na rovině, čítá 128 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo žije se hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. Obec byla vybitnuta od okresního hejmanství, by si pořídila stříkačku. Bývalý starosta Fr. *Král* oznámil výnos c. k. okresního hejmanství ostatním občanům a navrhl, by zároveň zařízen byl sbor hasičů. Návrh tento byl ode všech občanů podporován. V obecní radě byl Jiří Koutný a Jos. Navrátil. Přiseň svou prokázali sboru tím, že se o jeho zařízení starali.

Prvním předsedou sboru byl Fr. *Král* č. 37., náčelníkem Jiří *Koutný* a jednatelem Ant. *Prucek*. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Libor *Kubiček*, náčelníkem Jakub *Stejskal* a jednatelem Hynek *Běhal*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy sboru od začátku až podnes jsou ležatým písmem tištěna): Jakub *Stejskal*, Cyrill *Král*, Tomáš *Perutěk*, Libor *Kubiček* a Hynek *Běhal*, rolníci; Matěj Kohoutek a Fr. *Kohoutek*, hudebníci; Rudolf *Ignáček* a Václav *Přidal*, zedníci; Frant. *Stavěla* a Leonhard Vyléčil, obuvníci; Josef a Tomáš *Studený*, Josef *Navrátil*, Frant. *Navrátil* č. 23., Josef Ponížil, Josef *Patrman*, Bartoň Navrátil, Frant. Nemrava a Frant. Hlavinka, dělníci; Ant. *Spurný*, Bartoň *Nemrava*, Fr. *Kubálek* a Jakub *Nakládal*, chalupníci; Josef Staněk a Josef Gatěk, kováři; Tomáš *Prucek*, podruh a nádeník, Matěj *Šeněk*, pacholek, Josef *Nemrava*, krejčí, Rud. *Stratil*, tezník, Josef *Král*, hostinský a rolník, Frant. *Skopal*, hostinský, Ludvík *Martinek*, stolář. — Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 1200 zl.; též účastnil se dosud 13. požárů.

Sbor hasičský v Ústínu - Skalově.

Obec Ústín - Skalov čítá 79 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé žijí se rolnictvím, výrobou tvarůžků a obvyklými řemesly. Poloha obce a okolí jest rovina a částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a zakladatelem jeho byl nynější náčelník a župní dozorce Leon. *Kubiček*, starosta obce. Narozen roku 1849. v Ústíně, navštěvoval po 6 let dvojtřídní školu v Těšeticích, načež věnoval se stavu rolnickému. R. 1896. cestoval po Itálii a r. 1897. po Německu. V obecním výboru byli: Josef Novotný, I. radní, Frant. Loutocký, II. radní, Ignát Vraštil, III. radní; Tomáš Střída, Jan Vraštil, Josef a Frant. Vaca, Josef Loutocký, Leon. a Bartoň Chudoba a Ignát Spáčil. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a prokázali tuto přízeň tím, že se účastnili spolu se starostou obce založení sboru a stali se jeho členy buď činnými nebo přispívajícími. Sbor trvá 6 roků.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou dosud: předsedou Josef *Peltšek*, řídící učitel, nar. r. 1861. v Předklášteří u Tišnova, navštěvoval po 5 let tamnější národní školu a V. třídu v Tišnově, pak nižší gymnasium a paedagogium v Brně. Učiteloval po 3 leta v Náměšti, 6 let v Drahanovicích a od r. 1890. v Ústíně - Skalově. Náčelníkem jest Leon. *Kubiček*, starosta; jednatelem Ignát *Spáčil*, II. radní a rolník na Skalově, nar. r. 1862. tamtéž, navštěvoval po 6 let národní školu v Těšeticích, pak 2 leta hlavní školu v Olomouci, načež se věnoval stavu rolnickému. Jako voják získal si šarži četařskou. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy sboru od začátku až dodnes, jsou ležatým písmem tištěna): Jan a Florián *Kubiček*, Josef a Jan *Vaca*, Frant. a Pavel *Loutocký*, Svatopluk Řezníček, Tomáš a Josef *Zelinka*, Leon. a Rudolf *Škrabal*, Tomáš *Střída*, Bartoň *Chudoba*, Ignát a Jan *Novotný*, Jan a Josef *Daněk*, Josef a Frant. *Frýbort*, Jan *Dofek*, Fr. *Dostál*, Josef *Dlouhý*, Jan *Vraštil*, Jan Skácelík, Jan *Vrtil*, Fr. *Navrátil*, Jan *Zdráhal*, Ignát *Skácelík*, Jakub *Svošil*, Štěpán *Endl*, Josef *Linek*, Josef *Dofek* ml., Josef *Vaca*, Josef *Dofek* st., Josef *Kovářík*, Max *Zelinka* a Ignát *Bátěk*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku (průměr hubice 100 mm), 8 m ssavic, 100 m hadic, 6 košů na vodu, 2 žebře (střešový nastavovací a trojdišný opěrací), v úhrnné ceně 800 zl., kromě výzbroje mužstva. Dosud účastnil se sbor 12. požárů.

Sbor hasičský v Radíkově.

Obec Radíkov, ležící na pahorkatině, čítá 41 domů s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se polní hospodářství, část pak dělnická zaměstnána jest v továrně na hřebky v Hlubočku. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. a prvním zakladatelem jeho byl Karel *Směkal*, tehdejší starosta obce, rodem z Lošova, usedlý v Radíkově (následkem vyzvání c. k. okr. hejtmanství v Olomouci). V obecním výboru byli pp.: Edmund Adler, Frant. Melcer, Jan Vlček, Jan a Ant. Březina, Jos. Steiger, Fr. Adler. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Běhal*, obchodník, náčelníkem Karel *Směkal*, starosta obce, jednatelem Ant. *Březina*, tovární dělník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Zvěř, Ant. Březina, Jan Březina, Josef Zvěř, Ant. Toller, Albert Smetana, Hugo Aust, Frant. Aust, Alois Zvěř, Jos. Steiger, Adolf Kubáček, Jan Kubáček, Josef Matěj, Josef Zatloukal. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou sboru Fr. *Melcer*, hostinský, náčelníkem Karel *Směkal*, obchodník, jednatelem Adolf *Kubáček*, tovární dělník. Dnes jsou členy sboru: Karel *Směkal*, rolník, Ignác *Zvěř*, Josef *Slaný*, Jan *Thiinel*, Fr. *Sokol*, Jan *Obhlídal*, Fr. *Obhlídal*, Matěj *Matěj*, Ant. *Vláčil*, Adolf *Bocan*, Jiří *Žerava*, Matouš *Krumpholz*, Jan Kroseska, Fr. Kroseska, Frant. a Ant. Melcer, Peregrin Kluger, K. Křížek, Fr. Melcer, Jos. Křížek, Fr. Uhlíř, Jos. Uhlíř, dělníci; Čeněk *Šnajdr*, rolník, Karel Melcer, holič, Alois Grauer, obuvník, Rud. Povýšil, hostinský.

Sbor má dvoukolovou stříkačku sundavací, 100 m hadic, 4 m ssavic, 1 žebř posunovací, 1 trojdišný střešový, 1 okenní hákový, 1 berlovku, 2 pochodně, 2 svítilny, 2 krompáče, 2 sekery, 2 lopaty, 2 vidle, stojan ku cvičení, vše v úhrnné ceně 1600 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 6. požárů.

Sbor hasičský v Přáslavicích.

Obec Přáslavice, ležící na pahorkatině, čítá 139 domů s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví a obecná řemesla. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. za starostování p. Leopolda *Franka*, tříčtvrťácká. V obecním výboru byli pp.: Fr. a Josef Mádr, Čeněk Slepica, Fr. Mrázek, Leop. Frank, Čeněk a Josef Doležel, Fr. Kutra, rolníci, Josef Přikryl, domkář, Josef Vinš, půllánník, Jan Koš, mistr zednický, Karel Lamel, rolník. Tito všichni byli sboru příznivci a přistoupili k němu jako členové přispívající.

Prvním předsedou ve sboru byl Leop. *Frank*, náčelníkem Josef *Zajlček*, učitel, jednatelem Josef *Doškař*, řídící učitel. Sbor trvá 6 roků a předsedou jeho nyní jest Leop. *Frank*, půllánník, náčelníkem Fr. *Mrásek*, hostinský, jednatelem Josef *Doškař*, říd. učitel. Dnes jsou členy sboru, kteří od začátku až po dnes vytrvali: Jan Blaha, krejčí, Čeněk Bartoněk, domkář, Ant., Fr. a Jan Čihalík, dělníci, Ant. Doležel, Jan Dočkal, obuvník, Fr. Doležel, půllánník, Ant. Doležel, syn rolníkův, Leop. Frank, rolník, Ant. Hrabal, obchodník, Čeněk Jahn, obuvník, Čeněk Johanes, dělník, Ant. a Vinc. Koš, zedníci, Ferd. Malý, syn rolníkův, Fr. Mrázek, hostinský, Alois Pečman, dělník, Fr. Pítkryl při hospodářství, Gracian Šmídek, obchodník, Ant. Večerka, domkář a zedník, Frant. Vodička při hospodářství, Josef Vodička, hostinský, Ant. Hámal, mistr kovářský, Jan Zapletal, dělník. Nově přistoupili: Josef Čep a Karel Homola, učitel.

Sbor má stříkačku, žebříky a háky, vše v úhrnné ceně 1500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 7. požárů.

Sbor hasičský v Náměšti.

Obec Náměšť, ležící na rovině, čítá 237 domů s krytbou smíšenou; v obci provozuje se rolnictví a rozličná řemesla, též jest zde sladovna a strojnická dílna. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a prvními zakladateli jeho byli Petr *Novotný*, rolník a nynější starosta, veldp. farář Fr. *Piškař* a nadučitel Fr. *Nešpor*. Téhož času byl starostou obce Josef *Frýbort*, rolník; v obecním výboru byli pp.: Frant. Podivinský, Ant. a Josef Spáčil, Jiří Bláha, Jan Kašpar, Josef Frýbort, Josef Muzikant, Frant. Malota, rolníci. Tito všichni byli sboru přízniví a darovali mu z obecní pokladny 20 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Frýbort*, rolník a starosta, náčelníkem Petr *Novotný*, rolník, jednatelem Pavel *Zlámal*, rolník. Sbor trvá 6 roků a nyní jest jeho předsedou Josef *Frýbort*, rolník, náčelníkem Jos. *Bartoněk*, jednatelem Jos. *Majtl*. Dnes jsou členy sboru, kteří od začátku až podnes vytrvali: Josef Bartoněk, Petr Novotný, Ig. Černý, F. Stejskal, Felix Cejnejgl, Josef Vrba, Josef Majtl, Frant. Vyhliďal, Pavel Zlámal, Fr. Holoubek, Ig. Bokůvka, Servác Černý, Jakub Černý, Ant. Křížek, Josef Stratil, Jan Kadlčík, Fr. Trnka, Jacín Otruba, Valentin Alexa, Josef Vyhliďal, Fr. Zlámal, Josef Linek, Matěj Podivinský, Šimon Alexa, Rud. Kadlec, Jos. Stejskal, Tomáš Gatík, Jakub Otruba, Fr. Bubeník, Method Valouch, Frant. a Ant. Podivinský; nově přistoupili: Cyrill Blaha, Antonín Otruba, Karel Fejgrie, Fr. Žitňák, Ignác Kuchařík a Josef Vilímc.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s dvoukolovým navijákem, čtyřkolovou starou stříkačku s 20. m hadic a novou se 140. m hadic a 8. m ssavic, žebře do oken a žebř spojovací čtyřdílný střeňový, vše v úhrnné ceně 1731 zl. 60 kr. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 13. požárů.

Sbor hasičský v Majetíně.

Obec Majetín, ležící na rovině, čítá 210 domů se smíšenou krytbou; obyvatelstvo zabývá se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 19. dubna roku 1892 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Dočkal*, tehdejší starosta obce. V obecním výboru byli pp.: Josef Matějčíček I., Josef Hymr II., Jakub Veselský III. radní, 9 členů výboru a 4 náhradníci.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Loveček*, náčelníkem Ant. *Dokládál*, jednatelem Josef *Veselský*. Téhož času bylo 42 členů, zaměstnáním většinou dělníci.

Sbor trvá 6 roků a předsedou jeho nyní jest Frant. *Loveček*, náčelníkem Ant. *Dokládál*, jednatelem Josef *Matějčíček*. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Frant. *Loveček*, Ant. *Dokládál*, Frant. *Zaoral*, Frant. a Josef *Kameník*, Jindřich Studený, Frant. *Čechák*, Deob. *Fišer*, Frant. *Dočkal*, Josef Doležel, Cyrill Plynský, Josef Hlobil, Flor. Pospíšil, Frant. Kolářik, Josef Zaoral, Josef Matějčíček, atd.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni, čtyřdílné žebře střeňové a vysunovací přístroj k sušení hadic, vše v úhrnné ceně 1300 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 12. požárů.

Sbor hasičský v Ludeřově.

Obec Ludeřov čítá 66 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se koškářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina porostlá lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a zakladatelem jeho byl Tomáš *Vičar*, rolník a starosta obce, jenž jest již po 10 roků starostou a vede život společenský se sborem. V obecním výboru byli: Josef Heža, Frant. Verberger a Frant. Čech, radní, Tomáš Skokánek, Frant. Vitásek, Josef Luníček, Frant. Navrátil. Tito všichni byli sboru přízniví.

Prvním předsedou sboru byl Tomáš *Vičar*, rolník a starosta, náčelníkem Frant. *Zapletal*, rolník, jednatelem Ignát *Kment*, rolník. Sbor trvá 6 roků.

Nynějším předsedou jest Josef *Vitásek*, rolník, náčelníkem Tomáš *Vitásek*, rolník a hostinský, jednatelem Matěj *Kment*, rolnický syn.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni s měděným větrníkem (průměr hubice 100 mm) v ceně 600 zl.; týž účastnil se dosud 9. požárů.

Sbor hasičský v Luběnicích.

Obec Luběnice, ležící na rovině, čítá 69 domů s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví, lid dělnický pracuje v zimě v cukrovaru. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. a prvními zakladateli jeho byli Jan *Husička*, tehdejší starosta obce, jenž zasazoval se všemožně o zřízení sboru hasičského a konal cesty stran zařízení téhož a nákupu hasičského nářadí a výzbroje, Ignác *Řezníček*, Josef *Dudek*, rolníci, kteří byli myšlenkou pro věc hasičskou nadchnuti. V obecním výboru byli pp. Josef *Měchura* a Marek *Alexa*, rolníci.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Švarc*, mistr stolařský, náčelníkem byl a jest doposud Ignác *Řezníček*, jednatelem Josef *Řezníček*. Sbor trvá 6 roků a předsedou jeho jest nyní Frant. *Havránek*, nar. r. 1869. v Kožušanech. Roku 1894 převzal od svého strýce v Luběnicích hostinec č. 10., kdež jest hostinským a horlivým hasičem; jednatelem jest Jan *Husička*. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Ig. *Řezníček*, Jan *Husička*, Flor. *Procházka*, Frant. *Havránek*, Ig. *Navrátil*, K. *Spurný*, Rudolf a Josef *Kolomazník*, J. *Dočkal*, J. *Minařík*, Jos. *Šolc*, Fr. *Horáček*, Jos. *Novotný*, J. *Vičar*, Frant. *Hrabal*, Mat. *Pluskal*, C. a J. *Batěk*, J. *Skácelík*, M. *Navrátil*, M. *Novák*, M. *Štos*, L. a Frant. *Sekanina*, M. *Puněchář*, Ig. *Křížek*, Fr. a L. *Kadlčík*, Jos. *Šolc*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 1200 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 12. požárů.

Sbor hasičský na Sv. Kopečku.

Obec Sv. Kopeček, ležící na kopci, čítá 98 domů s převládající krytbou břidlicovou; jest to poutní místo. Obyvatelstvo žije se obchodem, řemesly a malým rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 12. dubna 1892. První návrh ku založení jeho podal ve schůzi obecního výboru pan Čeněk *Lach*; návrh ten byl celým výborem schválen a zvolen byl šestičlenný výbor, jenž se měl o vše ostatní postarati; byli v něm zastoupeni pp.: Čeněk *Lach*, Josef *Andr*, St. *Hansman*, Ig. *Skála*, Ant. *Opila*, Norbert *Šolc*, mistr perníkárský a tehdejší starosta obce. V obecním výboru byli pp: Frant. *Koudela*, Aug. *Spáčil*, Karel *Menšík*, Vojtěch *Frejka*, Josef *Andr*, Čeněk *Lach*, Ferdinand *Kratochvíl*, St. *Hansman*, Ig. *Skála*, Jindř. *Ráb*, Ant. *Opila*. Tito byli sboru has. příznivci a skorem všichni stali se členy jeho; z obecní pokladny darovali na základ 100 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Opila*, náčelníkem St. *Otruba*, učitel a jednatelem St. *Hansman*, domkář. Sbor trvá 6 roků a nyníjším předsedou jeho jest Frant. *Koudela*, rolník a obchodník, náčelníkem Čeněk *Lach*, obchodník, jednatelem Ferd. *Kratochvíl*, živnostník.

Dnes jsou členy sboru (jména oněch jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Čeněk *Lach*, F. *Sehnal*, J. *Smolka*, F. *Kratochvíl*, K. *Exner*, J. *Andr*, J. *Skála*, F. *Šolc*, J. *Menšík*, A. *Dostal*, J. *Jašek*, J. *Konečný*, Is. *Obkráčil*, F. a H. *Procházka*, Jos. *Štaigr*, Rich. *Kratochvíl*, Ant. *Opila*, Ig. *Krumpholz*, J. *Slepica*, Boh. *Jón*, J. *Uhlíř*, Leopold *Ráb*, Fr. *Ochman*, M. a Št. *Procházka*, Al. *Váňa*, Karel *Jašek*.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudni stříkačku se 160 m hadic, 2 berlovky, 10 košů, 1 dvoudílný posunovací, 2 kamzíkové a 1 čtyřdílný žebř střešní, 2 háky, 2 vidle, 2 lopaty, 2 rýče, 2 kopáče, 2 flambony, 9 luceren, 3 obyčejné lucerny, 32 výzbrojů, 3 trubky pro trubače a 3 pro náčelnictvo, 28 houb, vše v úhrnné ceně 1205 zl. 25 kr. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 13. přespolicích a 5. lesních požárů.

Sbor hasičský v Dubu.

Obec Dub, ležící na rovině, čítá 170 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím a malým průmyslem. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a zakladatelem jeho byl Frant. *Král*, rolník a tehdejší starosta obce, narozen v Loučanech, okres olomoucký. V obecním výboru byli: Jan *Loveček*, Frant. *Pospíšil* č. 16., Fr. *Král* a Jan *Žáček*. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou sboru byl Fr. *Král*, náčelníkem Jan *Zapletal* a jednatelem Ad. *Portl*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Karel Mráček, Karel Rosypal, Josef Pospíšil, Frant. Vychodil a Frant. Páleník, rolníci; Alois Strnka a Vilém Vychodil, mistři krejčovští; Vojtěch Záček, Valentin Dostál, Frant. Matoušek, Frant. Mráček, Josef Kovátik, Alois Vystrčil a Josef Král, synové rolníků; Alois Chytil, Methoděj Galíček a Fr. Dostálík, sloužící; Jan Hladný a Innocenc Kutáček, zedníci; Frant. Štělák, Jiří Prášil a Frant. Pravda, dělníci; Josef Matoušek, strojník, Jindřich Horák, hostinský, Jan Válek, studnařský mistr, Jan Vybíral, mistr kovářský, Ant. Bureš, mistr bednářský, Frant. Malenda, obuvník, Frant. Veverka, stolářský pomocník, Ignác Páleník, rolník a hostinský, Ant. Kovář, stolářský mistr, Josef Rohan, tesař, Jan Staněček, klobučník, Karel Dočkal, stolář, Libor Navrátil, strážník, Alex. Hégr, kupec a hostinský, Josef Žárek, syn řezníka, a Frant. Mezulianík. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou sboru Fr. *Král*, rolník v Dubě, narozen r. 1848. v Loučanech u Olo-mouce; náčelníkem Jindřich *Horák*, hostinský, narozen r. 1869. v Dubě; jednatelem Adolf *Portl*, kupec v Dubě, narozen v Letovicích. Členy sboru od založení až podnes vytrvali: Ignác Pospíšil, Tomáš Kosík, Vincenc Matoušek, Frant. Trefil, Fabian Ryšánek, Jan Rosypal a Jan Matoušek, rolníci; Frant. Hudeček, Jan Kroutilík a Frant. Ajchler, stolářští mistři; Frant. Žižek a Rajmund Halouzka, krejčovští mistři; Vilém Vychodil, Jakub Vašíček, Jan Novák, krejčí; Ant. Mráček, Frant. Hertl, Alois Hradil, Ant. Kopeček, Jan Student a Josef Dostálík, dělníci; Alois Loveček, Frant. Dostál, Al. Loveček a Frant. Duda, rolníci synové; Frant. Hradil, sedlářský mistr, Josef Obkráčil, obuvník, Ed. Ajchler, obchodník a stolářský mistr, Al. Ajchler, stolářský pomocník, Jindř. Mráček, obchodník, Josef Pluhařík, kolář, Ferdinand Hájek, stolář. Nově přistoupili: Josef Král a Frant. Krátký, rolníci; Frant. Pelíšek a Stanislav Záček, řemeslníci; Ant. Zbořil, dělník, Štěpán Žárek, řezník.

Sbor má obecní stříkačku; téžúčastnil se dosud 8. požárů.

Sbor hasičský v Doloplazích.

Obec Doloplazy čítá 151 domů s krytbou ponejvíce břidlicovou. V obci provozuje se kovářství, kolářství a jiná řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a zakladatelem jeho byl Jakob *Johanes*, rolník a starosta obce. V obecním výboru byli: Josef Hanus a Jan Kořalka, radní, Josef Polívka, Vincenc Zlámal, Ignác Zlámal, Ant. Zlámal, Jan Zbořil, Urban Šiška, Ignác Mazánek, Alois Zlámal a Urban Zlámal. Tito všichni byli sboru přízniví a zároveň souhlasili s tím, aby se sboru darovalo z obecní pokladny 300 zl., což se také povolilo a skutečně stalo.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou podnes: předsedou Jakub *Johanes*, starosta obce, náčelníkem Josef *Hanus*, rolník a obchodník, jednatelem Jan *Vitonský*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Josef Navrátil, Ignác Šnobl, Karel Šofa, Alois a Jan Novotný a Karel Netesal. Sbor trvá 6 roků. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Antonín Klimeš, Frant. a Josef Malíček, Ignác Šrajer, Eduard a Jan Hanus, Ignác Knap, Josef Bořil, Frant. a Norbert Vlášil, Jan Oškrkaný, Jos. Štefa, Jakub Dvořák, Frant. Kořalka, Josef Polívka, Frant. Zlámal a Bohumil Novotný, rolníci; Josef Běhák, kovář, Jan Hanus, tesař, Josef Šiška, sedlář, a Theofil Zdařil, krejčí. Nově přistoupili: Josef Hanus, Jan Knap, Karel Štefa, Vincenc a Julius Zlámal, rolníci; Urban Zlámal a Jan Pospíšil, obuvníci; Ant. Krejčířik, tesař, Vinc. Libáček, sloužící.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudou stříkačku, jednu přenosnou, žebřík posunovací a 3 stře-chové, v úhrnné ceně 1100 zl.; téžúčastnil se dosud 11. požárů.

Sbor hasičský v Bolelouci.

Obec Bolelouč čítá 130 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé tamní žijí se rolnictvím. Obec je na svahu. Pozemky dílem jsou na rovině, dílem svahovité. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. a zakladateli jeho byli: Ondřej *Vystrčil*, rolník a starosta obce, Frant. *Záček*, rolník a radní, a Václav *Odstrčil*, učitel. V obecním výboru byli: Martin Soušek, Jakub Hradil, Sylv. Hlávka, Frant. Konečný č. 59., Josef Janošek, Frant. Konečný č. 2., Frant. Spáčil, Fabián Pálchrt a Ant. Pospíšil, rolníci; Frant. Dobeš, domkář. Všichni sboru přízniví nebyli. Napřed jmenovaných 7 členů obecní rady prokázali sboru přízeň svou tím, že buď za členy činné, buď za přispívající přistoupili.

Prvním předsedou sboru byl Ondřej *Vystrčil*, rolník, náčelníkem a jednatelem Václ. *Odstrčil*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ty, jež níže uvádíme): Jos. Indrák, Fr. Vávra, Jos. Navrátil a Josef Pospíšil, rolníci; Ant. Nesvadba a Fr. Bednářík, podruhovci; Ant. Janošek, Josef Ježák, Jakub Lýčka a Ferd. Kopeček, domkáři; Frant. Sedláček a Jan Horáček, synové rolníků; Tomáš Bartošek

a Štěpán Kovářik, dělníci; Alois Vávra, Ferd. Chytil a Josef Míček, čeledínové; Josef Dostál, zedník Al. Lajčák, kovář. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Konečný*, rolník a radní, náčelníkem Frant. *Žáček*, rolník, jednatelem Václav *Odstrčil*, učitel. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. *Žáček*, Martin Janošik, Jan Spáčil, Ant. Pospíšil, Meth. Vávra a Josef Hradil, rolníci; Jan Skácel, Ant. Rohan, Fr. Přecechtěl, Fr. Vávra, Šim. Soušek a Fr. Smékal, domkáři; Fabián Přecechtěl a Al. Červinka, zedníci; Josef Hradil, stolař, Jan Přecechtěl, krejčí, Vavřín Janošik, čeledín, Frant. Lajčák, kovář, Fr. Zdařil, obuvník, In. Dohnálek, dělník. Nově přistoupili: Aug. Štěpánek, Frant. Václavík, Frant. *Koležák* a Meth. Gálíček, domkáři; Frant. Janošik, Frant. *Konečný*, Val. Dostál, Martin Soušek a Šim. *Žáček*, rolníci; Frant. Chlapík a Frant. Kapoun, čeledíni; Ig. Dobeš, syn domkáře, Frant. *Žáček*, syn rolníka.

Sbor má stříkačku se 100 m hadic, 10 m ssavic, žebř přistavovací, kamzíkový, střešový, čtyřdílný, požární háky, lopatu a vidle, vše v úhrnné ceně 847 zl. 75 kr.; týž účastnil se 6. požárů, mimo to ku dvěma pro velkou vzdálenost dospěti nemohl.

Sbor hasičský v Čertoryji - Drahlově.

Obce Čertoryje a Drahlov čítají dohromady 100 domů, a to Čertoryje 46 a Drahlov 54. V obou obcích převládá krytba křídlicová. Obyvatelstvo žije se vesměs rolnictvím. Poloha obou obcí jest pahorkatá, podobně i všecky okolní obce leží v pahorkatině. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a prvním, který pojal myšlenku sbor hasičský založiti a myšlenku tuto také ve skutek uvedl, byl Al. *Spurnák*, hostinský z Drahlova; týž se narodil r. 1859 v Dubanech, kdež navštěvoval školu obecnou, vyučil se hudbě a také se svým otcem v tamnějším sboru hudebním účinkoval; přizniv se do Drahlova, stal se hostinským a hudby zanechal. Škoda takového talentu! Jen jeho zásluhou jest, že sbor náš na tu výši dokonalosti se vyšinul, na které dosud stojí. Téhož času byl starostou obce v Čertoryji Josef *Mráček*, a v Drahlově František *Stavělik*, oba půllánici. V obecní radě byli: v Čertoryji I. radním Ant. Kučera a II. radním Jos. Hrubíček, půllánici; v Drahlově I. radním Josef Vysloužil a II. radním Frant. Zbořinek, půllánici. Tito všichni byli sboru nakloněni a stali se členy jeho; Frant. *Stavělik* a Josef Hrubíček činnými, ostatní přispíjajícími. Mimo to přičiněním jejich darovaly obě obce novému sboru čtyřkolovou stříkačku.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Stavělik*, půlláník v Drahlově, náčelníkem Al. *Spurnák*, hostinský, a jednatelem Fr. *Žáček*, půlláník v Čertoryji. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Žáček*, bratr Dra. Jana Žáčka, advokáta v Olomouci, narozen r. 1854. v Čertoryji, ženatý od r. 1876, jest již druhé období starostou, muž nad jiné oblíbený, tichý a neunávný pracovník ve sboru. Náčelníkem jest Al. *Spurnák* a jednatelem Bart. *Vystrčil*, hostinský v Čertoryji. Členy sboru od počátku až podnes vytrvali: Z Čertoryje: Kristián *Žáček* a Emil *Mráček*, synové rolníků; Josef Hrubíček, půlláník, Baltazar *Vystrčil*, hostinský, Jan *Mráček*, posel, Frant. Zavadil, zedník, Frant. Tomásek, Frant. Stopl a Kristián *Vodička*. Z Drahlova: Jan a Josef Zatloukal, Alois Mězl a Josef Lakomý, synové rolníků; Ant. Ječmínek a Arnošt Soušek, domkáři; Frant. Kučera, půlláník, Al. Krempel, hostinský, Jakub Hrabal, zámečník, Frant. Lichnovský a Frant. Ječmínek. Nově přistoupili: Z Čertoryje: Stanislav Nakládal, syn rolníka, Ant. *Vodička*, obuvník, Jan Nuc, mistr kovářský. Frant. *Vodička*, sedlák, Jakub Stěelák, Jan Loučinský a Ant. Trávníček. Z Drahlova: Frant. Zbořinek, syn rolníka, Karel Črha, dělník, Josef a Frant. Pospíšil a Svatopluk Jančík.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni v ceně 600 zl.; týž účastnil se dosud 11. požárů.

Sbor hasičský v Bukovanech.

Obec Bukovany, ležící na rovině, čítá 61 domů s převládající krytbou hřídlicovou; v obci provozuje se rolnictví, řemeslné, kupecké a hostinské živnosti. Dobrov. sbor hasičský založen byl roku 1892 a prvním zakladatelem jeho byl *obecní výbor* za souhlasu celé obce. Téhož času byl starostou obce Frant. *Sklenář*, rolník; v obecním výboru byli: Tomáš Židak, I. radní, Ignác Přindiš, II. radní, Leop. Zách, Ig. Smékal, Fab. Zeman, Fr. Opíchal, rolníci, Ant. Šnajdr, domkář, Fab. Klásek, domkář a hudebník. Tito prokázali přizniv svou sboru tím, že stali se buď činnými nebo přispíjajícími členy jeho a všemožně jej podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Sklenář*, rolník, náčelníkem byl a jest doposud Tomáš *Židak*, rolník, jednatelem Frant. *Barviš*, rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ig. Přindiš, Fab. Zeman, Frant. Smékal, rolníci, Fr. Barviš, domkář, J. Němec, stolař, B. L. a Alb. Prášil, Jan Petr, Frant. Klásek, R. Kopřiva, dělníci.

Sbor trvá 6 roků a nynějším předsedou jeho jest Leopold *Zácha*, rolník a starosta obce, jednatelem Vincenc *Boháčik*, strojník při velkostatku Bystřickém a člen obecního výboru. Dnes jsou členy sboru: Leop. *Zácha*, Tom. *Zidák*, Josef Vrzal, Frant. *Brajer*, Rajm. *Směkal*, Robert *Procházka*, Frant. Sklenář, L. Šenk, Frant. Zidák, Jan Hradil, rolníci, Ant. Klásek, hudebník, Flor. Cenkl, kovář, Ant. *Snajdr*, Frant. Folk, Ig. Zedník, Josef Nemrava, dělníci.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni a berlovku v ceně 600 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 6. požárů.

Sbor hasičský ve Chvalkovicích.

Obec Chvalkovice, ležící na rovině, čítá 168 čísel s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se polní hospodářství, výroba provazů a kořalky, jest zde též cukrovar, továrna na čokoládu a cichorii a octárna. Dobrov. sbor has. založen byl roku 1893. a prvním zakladatelem jeho byl Libor *Šuba*, rolník a výtečný starosta obce, jenž již od roku 1888. v čele obce stojí a v každém ohledu blahodárně působí. V obecním výboru téhož času byli: Fr. Hofšnajdr, Josef Ošťádal, Jan Křepelka, Ant. Letocha, J. Dosoudil, Karel Opíchal, V. Švestka, M. Odstrčil, rolníci, Jos. Odstrčil, hostinský, Jan Menšík, pekař. Celý výbor byl a jest nakloněn sboru hasičskému, neboť hojně podporoval jej každoročními dary a daroval mu též obecní stříkačku.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Hofšnajdr*, rolník a dlouholetý člen obecního výboru, náčelníkem Jan *Spurný*, hostinský, jednatelem Boh. *Hanák*, místní učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Vil. Spurný, akad. sochař, Karel Štěpán, kovář, Fr. Ulrich, dělník, Karel Pospíšil, Ondř. Ošťádal, rolníci, Jan Vyjídák, Josef Kolář, Al. Bečica.

Sbor trvá 5 roků a nynějším předsedou jeho jest Fr. *Hofšnajdr*, náčelníkem Jan *Spurný*, jednatelem Boh. *Hanák*. Dnes jsou členy sboru: Josef *Mádr*, zedník, Ant. Látal, pumpař, Ant. *Doležel*, obuvník, Fr. *Langer*, zřízenec státní dráhy, Ad. *Doležel*, kamenník, A. *Novák*, krejčí, Ant. a Jan *Dosoudil*, A. *Skácel*, zedník, Rud. *Veselý*, Ant. *Zeman*, rolník, Ondř. Pohlídal, Frant. Faltínek, zedník, Václav Řehák, Alois Bečica, K. Nimshaus, stolařský mistr, Ed. Látal, Jan *Fajler*, žurnalista, Fr. Lysický, Fr. Doležel, Bedřich Spáčil.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky: dvouproudni a jednoproudni v ceně 2400 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 15. požárů.

Sbor hasičský v Droždíně.

Obec Droždín čítá 132 domů s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví a průmysl cihlářský. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen byl roku 1893. a zakladateli jeho byli: Jindřich de *Larenotiére* rytíř z Kriegsfeldů, statkář, Alois *Nešpor*, hostinský, Ignác *Hainc*, rolník, Ferd. *Borek*, obchodník. Téhož času byl starostou obce Alois *Zedník*, rolník; v obecním výboru byl: Alois Nešpor a Ant. Brhel, radní. Tito všichni byli sboru příznivci a přičinili se, by mu obec zakoupila čtyřkolovou stříkačku.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud Alois *Nešpor*, hostinský, náčelníkem Jindřich z *Kriegsfeldů*, statkář, jednatelem byl a jest doposud Adolf *Čičatka*, učitel.

Sbor trvá 5 roků a nynějším náčelníkem jeho jest Alois *Zedník*, rolník. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Adolf *Čičatka*, učitel, Josef *Dokoupil*, zedník, J. *Müller*, dělník, Josef *Nedoma*, kamenník, Ignác *Hainc*, Josef *Skála*, Adolf a Frant. *Šmíd*, Frant. a Ignác *Snajdr*, Alois *Zedník*, Josef Coufal, Karel a Jindřich *Zedník*, rolníci, Richard *Siška*, zámečník, Josef *Weidlich*, cihlář, Frant. *Zedník*, tesař, Hynek Coufal, kovář, Jakub Tégl, obuvník, Karel Černý, stolař.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a berlovku v ceně 680 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 11. požárů.

Sbor hasičský v Krčmani.

Obec Krčmaň čítá 102 domy s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví a kamenolom. Poloha obce a okolí jest k východu pahorkatina a k západu rovina. Sbor hasičský založen byl dne 22. června 1892. a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Hlaváč*, tehdejší starosta obce, majitel lomů a rolník č. 33. v Krčmani, narozen roku 1843., s Frant. *Hlaváčem*, nadučitelem v Krčmani, narozen r. 1846. v Náměšti u Olomouce, abiturient vyšší reálky, kterýž veškeré práce jednateelské dosud vykonává a celé zařizovací jednání vedl. V obecním výboru byli: Josef Ministr, Josef Kolář a Kajetan Jemelka, rolníci. Tito svou přízeň prokázali nejen vlastními

dary, nýbrž i zárukou na 1000 zl., které si sbor na zakoupení potřebného výstroje, stříkačky a jiného vydlužil.

Prvním předsedou ve sboru byl Čeněk *Zahradník*, hostinský, náčelníkem Jan *Hlavinka*, rolník a jednatelem Josef *Ministr*, rolník.

Sbor trvá 5 roků a nyníjším předsedou jeho jest Frant. *Suchánek*, rolník, nar. r. 1859. ve Vel. Týnci; náčelníkem Jan *Hlavinka*, rolník, narozen r. 1864 v Krčmani; jednatelem Ignác *Navrátil*, rolník, narozen r. 1862. v Krčmani. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od počátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Jan *Hlavinka*, Ant. *Rímský*, Ignác *Navrátil*, Jan *Zapletal*, Josef *Hališ*, Vincenc *Kolář*, Fr. *Suchánek*, rolníci, Jan *Motař*, Jan *Dočkal*, Flor. *Zgužar*, Vincenc *Keclík*, Jan Novotný, domkáři, Josef *Krkošek*, truhlář, Tomáš *Kovář*, palír, Ant. *Pechaz*, podruh, Arnošt a Ferd. *Šiška*, sluhové, Adolf *Obzina*, podruh, Vilém *Koblíha*, Josef *Záček*, služební, Jiří *Polák*, kovář.

Sbor má dvoukolovou stříkačku, 100 m hadic, několik žebřů, seker, háků na žerdích a 30 sekerek, vše v úhrnné ceně 500 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 8. požárů.

Sbor hasičský v Lošově.

Obec Lošov čítá 70 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé žijí se polním hospodářstvím a průmyslem železářským v továrně v Mariánském Udolí. Poloha obce a okolí jest pahorkatina při potoce Lošovském, jenž ústí do řeky Bystřice. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. a zakladatelem jeho byl František *Směkal*, rolník č. 1., jenž přičinil se nejvíce o zřízení sboru následkem vyzvání c. k. okresního hejtmanství v Olomouci. Toho času byl starostou obce Adolf *Johanes*, tříšťvláčník. V obecním výboru byli: Fr. *Směkal*, Ignác a Frant. *Šnajdr*, Josef *Utškal*, Florián *Kozelka*, Vincenc *Slepica*, Frant. *Petr* a Václav *Barviř*. Tito všichni byli sboru příznivci a byli pro to, aby se stříkačka a nářadí zakoupilo výhradně z obecní pokladny v obnosu 750 zlatých.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Číhal*, náčelníkem Frant. *Směkal* a jednatelem Václav *Barviř*. Toho času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef *Číhal*, Adolf *Utškal*, Jan *Beky*, Václav *Barviř*, Jan *Šnajdr*, Fr. *Himmer*, Rud. *Skopal* a Jan *Slepica*. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Oadřej *Černý*, výměnkář, náčelníkem Frant. *Směkal*, rolník č. 1., jednatelem Josef *Hrubý*, správce školy. Členy sboru jsou: Jan *Hradil*, Tomáš *Slepica*, Vincenc a Karel *Kráčmar*, Frant. *Sklenář*, Josef *Kozelka*, Vincenc *Šnajdr*, Adolf *Hradil*, Josef *Utškal*, Josef a Albin *Mazal*, Ant. *Hradil*, Ignác *Opletal* a Adolf *Johanes*, rolníci; Ant. *Šajdák*, Julius *Slepica* a Frant. *Mucka*, dělníci; Jan *Slepica*, kolář, Josef *Pavliša*, obuvník, Frant. *Derka*, klempíř.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, žebř posuvovací, 4 střešové žebře, 1 berlovku, 15 košů na vodu, 120 m hadic, 4 háky bourací, 4 kopáče, 4 krompáče, 5 lopat, 2 plácačky, 8 luceren, vše v úhrnné ceně 900 zl.; též účastnil se dosud 4. požárů.

Sbor hasičský ve Slatěnicích.

Obec Slatěnice čítá 118 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje ponejvíce živnost hostinská; jsou zde sírkové lázně. Poloha obce a okolí jest rovina, k západu hornatina s lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a zakladatelem jeho byla obec, event. obecní zastupitelstvo. Téhož času byl starostou obce Josef *Valenta*, rolník. V obecním výboru byli: Frant. *Běhal*, I. radní, Josef *Bokůvka*, II. radní, Josef *Izák*, Jan a Frant. *Dočkal*, Matěj *Dvořák*, Jiří *Čamek* a Frant. *Sedláček*, vesměs rolníci; Josef *Mendlík*, obchodník, Jan *Hladký*, domkář, Flor. *Kubálek*, stolář. Tito všichni byli sboru příznivci a stali se členy činnými i přispívajícími.

Prvním předsedou sboru byl Fr. *Běhal*, náčelníkem Jan *Husička* a jednatelem Jiří *Čamek*, rolníci. Členy sboru byli (mimo ony, jež níže uvádíme): Ant. a Frant. *Nevrlý*, Josef *Izák*, Josef *Dlabal*, Josef *Janoušek* a Ant. *Kopecký*, rolníci; Hynek *Přidal* a Tomáš *Skokánek*, čeledíni; Josef *Mrtýnek*, kovář, Frant. *Dočkal*, syn rolníka, Josef *Strnad*, sedlák, Josef *Kvapil*, domkář, Josef *Valenta*, ponocný, Hynek *Svozil*, pošt. sluha. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Běhal*, náčelníkem Jan *Husička* a jednatelem Jan *Nevrlý*. Od počátku až podnes členy sboru vytrvali: Jiří *Čamek*, Matěj *Dvořák*, Pavel *Hubáček*, Josef *Navrátil* a Jan *Nevrlý*, rolníci; Frant. *Čadilek* a Ant. *Nevrlý*, hostinští; Hynek *Černoch*, Frant. *Opletal* a Frant. *Strnad*, domkáři; Hynek *Bernát*, tesař, Jan *Dostál*, obuvník, Flor. *Kubálek*, stolář, Frant. *Valenta*, podruh, Hynek *Zapletal*, obecní strážník, Melichar *Zapletal*, hajný. Nově za členy přistoupili: Hynek a Ant. *Navrátil* a Frant. *Dlabal*, synové rolníků; Josef *Dostál*, Josef *Dočkal*, Alois *Mrakava* a Štěpán *Přidal*, obuvníci; Tomáš *Zaoral*, Hynek *Nemrava*, Ant. *Starosta* a Štěp. *Zdráhal*,

čeledíni; Frant. Pospíšil a Frant. Hladký, krejčí; Hynek Wintř, domkář, Jan Ondrouch, kolář, Frant. Navrátil, hostinský, a Josef Valenta, syn domkáře.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni, dvě berlovky, koše na vodu, čtyřdílný střechový žebří, dvoukolový naviják na hadice, dvoukolový posunovací žebří (12 m dlouhý), v úhrnné ceně 1120 zl.; týž účastnil se dosud 10. požárů.

Sbor hasičský v Těšeticích.

Obec Těšetice, ležící na rovině, čítá 86 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci jest pivovar se sladovnou, parní mlýn a výroba lihovin. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a zakladatelem jeho byl Ignát *Ochmann*, účetní pivovaru; týž narodil se r. 1841. ve Velké Bystřici, absolvoval něm. gymnasium v Olomouci; jest účetním v Těšeticích od roku 1866. Toho času byl starostou obce Antonín *Los*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Kubiček a Ignát Husička, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci, což prokázali poskytnutím peněžitě podpory.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou i nyní: předsedou Ant. *Los*, rolník a starosta, náčelníkem Ignát *Ochmann*, účetní, jednatelem Rudolf *Rezníček*, mlynář. Toho času byli členy sboru (mimo ony, jež níže uvádíme): Josef Koutný, Jan Smyčka, Josef a Ignát Vitásek, Gabriel Tichý a Jan Nevrlý, rolníci; Jos. Filipek, Jos. Pospíšil, Ig. Vaca a Stan. Kubiček, synové rolníků; Fr. Kauer, Josef Novotný a Peregrín Lakomý, zedníci; Frant. Hons a Eduard Fiala, strojníci; Jan Liebiger, obchodník, Frant. Novotný, kolářský pomocník, Frant. Mlčoch, pomocník v pivovaru, Ondřej Lučan, sladovnický, Tomáš Vysloužil, obuvník, Frant. Mlčoch, čeledín, Frant. Fiala, obecní sluha, Ignát Loníček, podruh, Josef Bartoněk, domkář, Ignát Smyčka, sedlák, Josef Kamínek, kovář. Sbor trvá 6 roků.

Od počátku až podnes členy sboru vytrvali: Ignát Okleštěk a Jos. Dolanský, krejčí; Frant. Okleštěk, rolník, Ignát Frýbort, jednatel a pokladník, Frant. Hanus, strojník, Ondřej Garzina, topič, Josef Los, syn rolníka, Frant. Kameníček, řezník a hostinský, Martin Sekanina, chůvník, Frant. Punčochář, domkář, Frant. Vaca, krejčí. Nově přistoupili: Ignát Vaca a Stanislav Kubiček, synové rolníků; Josef Šleha, pomocník v pivovaru, Josef Mlčoch, bednář, Filip Horáček, podruh, Tomáš Vysloužil, obuvník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku na pérách od firmy K. A. Smekal (hubice 110 mm) a jednu berlovku, v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 11. požárů.

Sbor hasičský v Týnečku u Olomouce.

Obec Týneček, ležící na rovině, čítá 49 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím; je zde i sladovna. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894. a prvními zakladateli jeho jsou Antonín *Švestka*, rolník, dlouholetý člen výboru a radní, jenž dosud v čele sboru stojí a neunavně pro sbor pracuje a Jan *Krejčí*, rolník, starostlivý člen výboru a příznivec hasičstva. Toho času byl starostou obce Jakub *Šuba*, rolník. V obecním výboru byli: Jan Ambrož, Jan Švestka a Karel Potomek, rolníci; Frant. a Tomáš Šmída, domkáři, a Frant. Stejskal, velkostatkář. Přízeň ku sboru projevna nejen obecním výborem celým, nýbrž i veškerým obyvatelstvem, neboť první dny, kdy myšlenka hasičská prolétla, upsáno pro sbor přes 300 zl.

Prvním předsedou byl Jakub *Šuba*, náčelníkem Ant. *Švestka* a jednatelem Josef *Krejčí*. Členy sboru byli (mimo ony, jež níže uvádíme): Jan Pospíšil, Jan Ambrož, Boh. Šuba, A. Langer, Ignát Foukal, Vinc. Spáčil a Frant. Číkl. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Jakub *Šuba*, nar. r. 1847. v Týnečku, majitel usedlosti, horlivý vlastenec, člen mnoha spolků hospodářských i vlasteneckých; náčelníkem Ant. *Švestka*, nar. r. 1854., majitel usedlosti, jenž přes svou dlouholetou churavost v čele sboru velmi úspěšně pracuje; jednatelem Jan *Doležel*, zřízenec státní dráhy v Olomouci, bytem v Týnečku. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Doležel, Karel Julina, Frant. Šuba, Josef a Jan Tomeček, Karel Ambrož, Jakub Dostál, Jakub Kopečný, Karel Opíchal, Frant. Kulatý, Jan Zdařil, Prok. Stejskal a Jos. Krejčí. Nově přistoupili: Ant. Langer, Cel. Číkl, Fr. Opíchal a Fr. Jahoda.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudni stříkačku, dvě berlovky, stavěcí žebří posunovací; týž má svou polní lékárnu, kterou spravuje B. Šuba, dřívější vojín zdravotního oddělení, vše v úhrnné ceně 2400 zl. Dosud účastnil se sbor 11. požárů.

Soudní okres Šternberk.

Sbor hasičský v Dolním Štěpánově.

Obec Dolní Štěpánov čítá 2800 obyvatel a 300 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se hutní železářské těžství, rolnictví a obchod soustřeďující se s řemeslem všech odvětví. Poloha obce a okolí jest rovina: role, luka a lesy v nízké poloze. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1882. a zakladatelem jeho byl Julius *Fanoušek*, hutní inženýr v železárně (barona Kleina ve Štěpánově), jinak horní a hutní těžství Sobotínsko-Štěpánovské zvané, nyní vrchní inženýr strojnictví v Daňkově strojárně v Praze. I. Janoušek narodil se dne 30. listopadu 1854. v Josefově v Čechách, studoval na vyšší reálné škole a na českých technických vysokých školách v Praze. Praxi svoji strojnickou započal ve strojárně Märky, Bromovský a Schulz v Hradci Králové, odkudž r. 1881. odebral se do Štěpánova u Olomouce, kdež v strojárně baronů Kleinů po 12 let působil, až r. 1893. místo přijal v strojárně Daňkově v Praze. Za pobytu svého ve Štěpánově založil r. 1882. český dobrov. sbor hasičů ve Štěpánově, jehož náčelníkem byl až do svého odchodu, založil r. 1888. župní jednotu has. VIII. polit. okresů Olomouc-Šternberk, jejímž starostou byl do r. 1893. Za zásluhy jeho o hasičství jmenován byl čestným členem sboru has. v Dol. Štěpánově r. 1889. a r. 1894. čestným členem župy VIII. Po celou dobu působení jeho ve Štěpánově byl členem Ústř. jednoty has. pro Moravu a Slezsko, jakož i důvěrníkem vys. zem. výboru. — Starostou obce r. 1882. byl Frant. *Dvorský*, rolník č. 36. V obecním výboru byli: Frant. Drápal I. radním, Jos. Kubiček II. radním, Frant. Dokoupil III. radním; Frant. Vychodil, Tomáš a Josef Kameníček, Val. Pospíšil, Mat. Lampar, Frant. Zbořil, Jan a Mart. Dokoupil, Frant. Lukeš, Frant. Dvorský č. 26., Čeněk Půda a Josef Běhal. Tito všichni byli sboru přízniví a stali se přispívajícími členy.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Dvorský*, rolník a starosta obce, náčelníkem Julius *Fanoušek*, inženýr, jednatelem Vilém *Paták*, učitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatými písmem uvádíme): Ant. John, Štěpán a Alois Novák, Frant. Zatloukal, Rudolf Pospíšil, Frant. Synek, Josef Zapletal a Josef Ārambor, dělníci; Frant. Zbořil, Štěpán Lýsek. Frant. Vychodil, Štěpán Zbořil č. 29., Josef Zbořil č. 132. a Jan Zbořil č. 9., rolníci; Alois a Valentin Špruček, Josef Svozil č. 78., Alois Drápal, Frant. Svozil č. 149. a Štěpán Dvorský, synové rolníků; Josef Kráčmar, Frant. Myšák, Augustin Zatloukal a Štěpán Navrátil, obuvníci; Frant. Veselý, Tomáš Bednář a Jan Lukeš, krejčí; Josef Serda a Tomáš Handl, obchodníci; Frant. Kráčmar, Emanuel Novák a Ant. Nekl, čeledíni; Frant. Kellner, strojník. Josef Kubiček, zednický a tesařský mistr, Jan Sláma, řídítel hudby, Frant. Vyhnaněk, hostinský, Frant. Müller, zámečník, Josef Plachý, kovář. Sbor trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou Jakub *Petrík*, náčelníkem Rudolf *Bednář* a jednatelem Josef *Petrík*. Členy sboru jsou: Jan *Kráčmar*, Rud. a Fr. Uvzl, Michal Kráčmar, Rud. *Svozil*, Jos. Vítek a Štěp. Kameníček, rolníci; Josef Škůrek. Štěpán Dokoupil, Frant. Drlik, Jan Koš. Frant. Vozníček, Osvald Sklenář, Jan Tomlíř, Rudolf Mach, Frant. a Josef Lang. Štěpán Novák, Josef Myšák, Jan Zatloukal. Josef Weinlich, Josef a Štěpán Vykydal, Jakub Housírek, Josef Drnec, Jan Šalomoun, Frant. Jirava, Frant. Langer a Josef Polášek, dělníci; Frant. *Opletal* a Josef Růžička, přední dělníci; Frant. *Kryl* a Frant. Dokoupil, zednický políři; Frant. Bednář, Jan *Peltšek* a Štěpán Lang, hudebníci; Frant. *Drnec*, soustružník, Josef *Svozil*, dozorce, Alois *Zbořil*, kapelník, Frant. Železný, zedník, Václav Drahoš, mistr pekařský, Frant. Lakomý, mistr pokrývačský, Frant. Novák, stolař, Rudolf Opletal, mistr obuvnický, Frant. Sotorník, obuvník.

Sbor má dvě čtyřkolové stříkačky, menší a větší, v ceně 1500 zl.; týž účastnil se 46. požárů.

Sbor hasičský v Hnojicích.

Obec Hnojice čítá mimo hosp. stavení, chlévů, kůlen, stodol a výměnických budov 125 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo zaměstnává se většinou rolnictvím; jsou zde též různí řemeslníci: 2 kováři, 2 koláři, 3 stolaři, 1 zámečník a strojník, 1 tkadlec, 2 sedláři, 3 řezníci, 4 hostinští, 4 kupci a 1 mlynář. Jmenovaní řemeslníci provozují též i rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina bez hor a lesů. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 1. září 1882. po zhoubném požáru, který zlomyslnou rukou založen jsa, nemilosrdně hubil statek a jmění pilných občanů našich, objeviv se poprvé na dvou daleko od sebe vzdálených statcích, a sice začala hořeti napřed stodola na gruntě č. 40, náležející p. Tom. Bublíkovi, a zároveň vzňala se chalupa čís. 64., náležející tehdejšímu majiteli Janu Dřímalkovi. Bublíkům vyhořela pouze stodola a u Bajerů vým. chaloupka, ač i předek a vedlejší chlévy byly slámou kryté, ale panu Janu Dřímalkovi shořelo všechno. Štěstí bylo, že vál mírný vítr a směrem od stavení sousedních, která slámou kryta jsou, zůstala zachována.

Po 7 dnech na to, v noci dne 7. září, vznikl požár podruhé a sice ve statku č. 6, stráviv panu Janu Venskému, rolníku, obydlí, chlévy, kůlnu i výměnickou chaloupku.

Obecenstvo jevílo při požárech těchto velikou netečnost a nechťelo pomáhat při hašení ani vodu donášet, nýbrž zahálčivě stálo a dívalo se, jak zhoubný živel stravuje domy a hospodářská stavení, tak že tehdejší starostou obce, p. Luk. Škodou, vyzýváno a nuceno bylo ku práci — ale bezvýsledně — až teprve četnictvem k ní dohnáno bylo.

Následkem toho vyzvána obec c. k. okr. hejtmanstvím, aby zřídila sbor hasičský a zakoupila hasičské nářadí a náčiní. Občané složili 319 zl. a záložna darovala 551 zl., dohromady 870 zl., za něž zakoupěna vozová stříkačka a nejnútnejší nářadí. Sbor zřízen soudobně roku 1882., trvá tudíž 16 roků a účastnil se 16. požárů. Nejvíce práce vyžadovalo hašení rolnické sladovny a zásob obilních r. 1888., ale nejobtížnějším bylo uhašení věže kostela našeho, 52. m vys., dne 22. srpna 1888.

Prvním předsedou ve sboru byl Lukáš Škoda, náčelníkem Filip Zmeškal, učitel, jednatelem byl a jest doposud V. Bartůněk, nadučitel. Při založení měl sbor asi 70 členů, vesměs rolníků.

Sbor trvá 16 roků a od roku 1895. jest předsedou jeho Frant. Ledvína, majitel obchodu se smíšeným zbožím a rolník; členem sboru jest od založení, byl dříve zbrojmistrem a vedl v evidenci výzbroj a nářadí jeho; náčelníkem jest Josef Špička, krejčí, jest od založení členem sboru; napřed byl četatem, pak podnáčelníkem a nyní po 5 roků jest horlivým náčelníkem.

Dnes jsou členy sboru (jména oněch jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Vavřín Bartůněk, nadučitel, Fr. Ledvína, Jan Bublík, Josef. Fr. a Innocenc Dřímalka, Josef Gec, Alois Holoubek, Cyrill, Jaroslav a Jakub Krček, Hynek Kráčmar, Karel Sváda, Fr. Škoda, Frant. a Tomáš Tiefenbach, Jan Venský, Jakub Vrána, Fr. Ambrozek, Vincenc Bajer, Lad. Loutocký, Fr. Coufal, Jan Šišma, Fr. Běhal, rolníci; Fr. Hlavínec, Jan Hrubý, Eman. Kráčmar, Štěpán Nečesaný, Flor. Štábl, Fr. Švancr, domkáři; Jan Dolák, Bartol. Mácha, Stan. Nevěřil, Alois, Josef a Jan nádenníci; Fr. Petráš a Josef Švancr, hostinští; Josef Špička, krejčí; Fr. Coufal a Josef Vyhnánek, koláři; Josef Krček, hudebník; Josef Kráčmar, kovář; Josef Marka a Alois Škoda, šafáři; Jan Novák, stolař, Rudolf Novák a Petr Zavadil, strojníci; Jan Pilmajer, klempíř, Jan Petřík, tesař, Josef Sobota, zedník, Julius Petr, mlynář.

Sbor má vozovou stříkačku, posunovací žebř 11 m vysoký, dvoukolový vozík na hadice, 6 závěsných žebřů, lopaty, háky a jiné náčiní, vše v úhrnné ceně 1200 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 16. požárů.

Sbor hasičský v Bohuňovicích, založený r. 1885., žádá data nepodal.

Sbor hasičský v Laštanech.

Obec Laštany čítá 99 domů s převládající krytou břídlíkovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest z části rovina a menší část pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894. a zakladatelem jeho byl Fr. Skoupý, knížecí lesník. Starostou obce byl toho času Josef Nasvetr, rolník. V obecním výboru byli: Čeněk Mazal, Hynek Kubáček, Fr. Černý, Rajmund Langr, Hynek Porč a Matouš Smékal, rolníci; Frant. Telíšek a Fr. Běhal, domkáři; Karel Žádník, hostinský. Tito všichni byli sboru příznivi.

Prvním předsedou sboru byl Fr. Skoupý, knížecí lesník, náčelníkem Frant. Hénar, rolník, a jednatelem Ant. Krncla, učitel. Při založení sboru bylo 26 činných a 12 přispívajících členů, většinou rolníků. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Fr. Skoupý, náčelníkem Alois Černošek, rolník, a jednatelem Frant. Kráčmar, obecní tajemník.

Sbor má stříkačku a dva posunovací žebře v úhrnné ceně 1300 zl.; týž účastnil se dosud 10. požárů.

IX.

ŽUPA „PALACKÝ“

Al. Kocián,
jedenáctel sboru ve Slavkově
a jedenáctel a župy IX.

Jan Floryan,
starosta obce a náčelník sboru
v Hodějšicích.

Dějiny

župní hasičské jedn. č. IX. »Palacký« okr. Slavkov-Bučovice.

Župní hasičská jednota hejtmánství Vyškovského č. IX. konala svou ustavující valnou hromadu dne 29. ledna 1888. ve Vyškově. Původně bylo přáním starosty Ústř. jednoty pana † JUDr. Illnera, aby se pro pol. okresy Vyškov - Kroměříž utvořila jedna župa. Jelikož však sbory na kroměřížsku přistoupení své odeptely, utvořila se župa pouze pro polit. okres Vyškovský. Hlavní zásluhy o založení župy IX. nese p. Ant. Příkryl, lékárník ve Slavkově, který tu dobu byl velitelem místního sboru a členem výboru Č. Ú. J. H. Jemu po boku pevně stáli: p. Al. Zavadil, nadučitel z Koválovic, a Vilém Valníček ze Slavkova. Veškeré předběžné práce vykonal p. Ant. Příkryl. — Na základě schválených stanov ze dne 12. prosince 1887., č. 36.541., svolal zařizující výbor první valnou hromadu, jak níže uvedeno, do Vyškova, v níž byli zvoleni: starostou župy p. JUDr. Jan Čermák, advokát ve Slavkově, náměstkem p. Al. Zavadil, nadučitel z Koválovic, do výboru pp.: A. Příkryl, J. Janoušek, hostinský z Bučovic, Josef Pavlas, c. k. poštovní z Nových Hvězdic, Josef Šerek, lesník z Dědic, Ed. Heimerle, lesník z Pustoměře. Pokladníkem byl starostou župy jmenován p. Vil. Valníček ze Slavkova a jednatelem p. Alb. Nohel též ze Slavkova, jejichž jmenování výbor schválil.

První prací nového výboru bylo vypracování petice stran zavedení zemských hasičských cvičitelů na zemský výbor prosřednictvím Č. Ú. J. Zemský výbor však vyřídil petici v ten smysl, že i německé hasičstvo podobné přání projevit musí, načež naléhal výbor župní na zařizování sborů hasičských tam, kde ještě žádných sborů nestávalo, což mělo za následek, že téhož roku založeny byly sbory: Hrušky, Milešovice, Ježkovice, Lulč a Nosálovice.

Roku 1889. bylo velkou ránou pro mladou župu naši vzdání se pana Čermáka, župního starosty, který pro churavost odstoupil, odevzdav agendu svému náměstkovi, p. Al. Zavadilovi.

Dne 17. února odbývala župa naše svoji II. valnou hromadu v Bučovicích, v níž byly stanovy župní změněny, jelikož i sbory z okolních sousedních okresů, jako: Ždánice, Bošovice a Dambovice, k župě přistoupení chtěly, v ten smysl, že název župy Vyškovské změněn na župu pro »Vyškov a okolí«. Roku toho bylo usilováno u sborů k župě patřících, aby stejné signály, kroje, odznaky a povely vesměs zavedeny byly, což se postupně a co nejdříve docíliti má. Dále za účelem docílení jednotného velení byla odbývána společná cvičení cvičitelů všech sborů k župě náležejících ve Slavkově, která řídil osvědčený a vyskolený hasič p. Vilém Valníček, náčelník sboru Slavkovského. Starostou roku 1889. zvolen byl p. Al. Zavadil, nadučitel z Koválovic, a za jeho náměstka p. J. Janoušek, hostinský a velitel sboru z Bučovic. Jednatel župy stal se pak p. C. Hladký, ml. učitel z Pozovic.

Dne 26. května 1890. odbývala III. valná župní hromada ve Slavkově, kde výbor župy byl doplněn a zvolen p. K. Žalobný za člena výboru. V této valné hromadě bylo usneseno sestavit cvičební řád pro župní sbory, tak aby i menšímu venkovskému sboru vyhovoval. S prací touto byli pověřeni p. Vil. Valníček ze Slavkova a p. Karel Žalobný ze Ždánic, kterou téhož roku provedli a Č. Ú. J. ku přijetí a schválení předložili.

Dne 26. května 1891. konána valná hromada v Dědicích u Vyškova. Okamžiky v Dědicích strávené zapsal si jistě každý účastník hluboko do srdce. Sbor Dědicí mile překvapil účastníky vzorným veřejným cvičením a roztomilou zábavou na »Pazderní«. V této valné hromadě musel býti výbor opět za odstouplého p. Vašků doplněn a zvolen akklamací p. Vil. Valníček ze Slavkova, a možno říci, že volbou touto získala župa pracovníka nad jiné pilného a vytrvalého. Roku tohoto dbáno opět, aby v obcích liknavých sbory zařizovány byly, čímž výsledku příznivého

docíleno bylo, neboť založeny byly sbory: Křenovice, Šarátice, Hodějice, Rašovice, Němčany, Mor. Prusy, Vážany V., Orlovice, Chvalkovice, Vicoměřice, Dambovice, celkem 11 sborů; při většině těchto sborů pomáhali při zakládání pp. Ant. Příkryl a Vil. Valníček. Téhož roku vypracován výborem řád pro veřejné vystupování sborů, jehož práce byly svěřeny p. Vil. Valníčkovi, členu výboru. Řád tento byl hektografován a všem sborům k župě patřícím dvojmo zaslán. Jelikož pokladna župní pracemi vyčerpána byla, podal výbor župní na správy založen v polit. okrese zastoupených prosbu, což mělo za následek, že kontribuční záložna ve Slavkově, kontr. záložna Ždánická a Pozořická po 10. zl. župní jednotě naší udělily, čímž pokladna od finančního úpadku ušetřena byla. Roku tohoto slavila dobrovolná has. jednota v Kobeřicích své desetileté trvání. Župa čítala téhož roku již 34 sborů.

Na den sv. Cyrilla a Methoděje r. 1892. odbyvána valná hromada ve Slavkově na radnici, kde usneseno, aby veškeré sbory vedly ve správě stejné knihy. Dále usneseno zavést župní dozorce za účelem snadnějšího provádění povšechné služby. Návrh na zavedení stejných knih spolkových podán Č. Ú. J., která jej také uskutečnila. Prvním župním dozorcem zvolen byl p. Ant. Příkryl ze Slavkova. Při volbě výboru a předsednictva byli zvoleni: za starostu župy p. Ant. Příkryl, za náměstka p. F. Vlach, lékárník a velitel sboru v Bučovicích; do výboru pak J. Šerek, E. Heimle, Vil. Valníček, Fr. Procházka a Rudolf Pacák.

Rok 1892. je pro župu naší velkým obožením, neboť v roce tomto hleděno přísně ku zorganizování sborů, což se dělo veřejnými přednáškami odbornými. Tak odbyvána přednáška 15. března ve Slavkově, v níž přednášeli: Vil. Valníček o konstrukci stříkaček, Dr. Eremiáš o první pomoci při poranění a A. Příkryl o hašení požárů vůbec. 16. dubna t. r. odbyvána přednáška v Ježkovicích, kde přednášel p. Vil. Valníček o hasičství jindy a nyní, J. Šerek o pensijním fondu. 20. května t. r. přednášeli v Šaraticích pp.: Dr. Sedláček o požárním zákoně a Vilém Valníček o nutné disciplíně. 9. června t. r. v Rychtářově p. Vilém Valníček o výchově hasičstva vůbec. Do přednášek těch dostavilo se vždy asi 200 hasičů okolních sborů. Roku toho započalo se s přehlídkou sborů a normál pro zkoušení stříkaček i řád pro přehlízkáře vypracoval p. Vil. Valníček. Přehlízkářem bylo docíleno, že se založilo opět několik sborů, a sice: Velešovice, Nový Rousínov a Topolany-Křžanovice, které ihned ku svazku župnímu přistoupily. Pak odbyvala se t. r. schůze v Lučči, která účastníkům dosud z paměti nevymizela. Uvědomělý a národně pokročilý Luččič přičinil se všude o to nejlepší. V Lučči zvolen byl p. Emanuel Valníček jednatelem župy a p. J. Blahuška ze Slavkova župním pokladníkem. Při schůzi raděno bylo o různých potřebách župy, o možných zlepšeních a popularitě hasičstva; po schůzi uspořádal sbor v lesíku „Libuše“ milou a přátelskou zábavu. Téhož dne stala se „Ochrana Hasičská“, odborný to list hasičský, orgánem župy naší.

Roku 1891. účastnila se župa jubilejní výstavy v Praze a byla 63. delegáty obeslána.

Dne 27. srpna 1893. odbyvána valná hromada ve Slavkově. Jest to jedna z nejpamätnějších schůzí župy naší, jelikož právě dobou tou ve Slavkově národopisná výstava se pořádala. Účastenství bylo ohromné, neboť při zmíněné výstavě byla p. Vil. Valníčkem uspořádána odborná hasičská výstava, různými novinkami obohacená. (Téhož roku pořádáno opět několik odborných přednášek a sice v Nových Hvězdicích, N. Rousínově, ve Slavkově. Přednášeli: A. Příkryl o různých novotách, V. Valníček o vlastnosti k mohutnění has. sborů, Dr. J. Sedláček o zemských nařízeních stavebních a požárním zákonu.) Přednášky konaly se dobou zimní a valná hromada, na kterou nikdy naše hasičstvo nezapomene, odbyvala se v srpnu. Přítomen byl i náš odborný spisovatel pan A. Šeba, který také tehdáž zvláštní článek o této krásné schůzi v „Ochráně“ uveřejnil. Město Slavkov bylo až do poslední chaty slavnostně ověněno, u vchodu města vévodily slávoobrány a hasičstvo do města přicházející bylo hudbou, banderiem a děvami v kroji národním uvítáno. Po valné hromadě mělo býti provedeno veřejné cvičení místním sborem, které však muselo odpadnouti, jelikož v dobu tu zafíl krutý požár na dvoře Letonickém a mužstvo, jež za předchozích 24 hodin unaveno bylo, jiným mužstvem vystřídáno býti muselo. Za to pobavili jsme se při zábavě a kolínské hudbě tak bratrsky a znamenitě, že den ten nám nikdy z paměti nevymizí. Téhož roku pořádána slavnostní schůze na počest a na rozloučenou s p. Fr. Šerkem, velezasloužilým členem naší župy. Při schůzi přednášel p. A. Příkryl o organizaci hasičstva, p. Vil. Valníček o výchově členstva. Schůze té účastnilo se asi 250 hasičů a vybráno při té příležitosti 13 zl. pro pensijní fond. Zde zvolen byl o hasičství zasloužilý p. Vilém Valníček župním dozorcem pro okresy Slavkov-Bučovice. Téhož roku účastnila se župa naše počtem 130 hasičů pohřbu našeho nezapomenutelného starosty Č. Ú. J. p. Dra Ilnera v Brně. Ze župy vystoupily sbory: Krásensko, Pojdomí a Studnice, jelikož do Pohorské župy vstoupily. K župě přistoupil sbor Ivanovice.

V roce 1894. odbyváno opět několik zimních přednášek v obvodu naší župy, na př. Mor. Prusy, Milešovice, Ždánice, hlavně u příležitosti 10letého trvání dotyčných sborů. Valná hromada odbyvala se t. r. v Bučovicích za velkého účastenství a Č. Ú. J. zastupoval p. H. Světlík z Rosic. Po odbytém rokování, které obyčejné formále obsahovalo, byla zábava v knížecím hájku a večer v domě záloženském. Roku tohoto hleděno přehlídkami u sborů k župě patřících docílení zavedení vydaných knih spolkových a zařizování knihoven vůbec. Valná hromada zvolila a doplnila

výbor za p. J. Šerka, který se do Kroměříže z Dědic odstěhoval, a za p. Heimerle, jež se výboru vzdal, pány: Jos. Rybu, nadučitele z Mor. Prus a J. Bezděka z Lulče. Přehlížiteli byli p. Vilém Valníček a p. Jos. Ryba. V roku tom založen sbor v Drnovicích, který také do svazku župního přistoupil. Pan K. A. Smekal daroval župě naši zkušební přístroje v úhledné a k tomu připravené schránce.

Roku 1895. odbývala župa naše valnou hromadu v Ivanovicích na Hané, ku které se náš milovaný tatíček hasičstva a neúmorný pracovník p. Titus Krška osobně dostavil. Den ten stal se našemu členstvu svátkem, neboť svého starostu Ů. J. poprvé mezi sebou na naší zlaté Hané vidělo. Průběh valné hromady byl živý a celkem uspokojivý; při volbě byli zvoleni: A. Příkryl, starostou župy, Vl. Pokorný z Ivanovic náměstkem a do výboru: Fr. Procházka, Vil. Valníček, R. Pacák, J. Ryba a J. Bezděk. Přehlížiteli byli jmenováni pp. Vil. Valníček a J. Ryba. Jednatelům zvolen byl p. J. Hanosek, nadučitel z Němčan a pokladníkem Vil. Valníček. Roku tohoto měla správa župní mnoho práce se župním památkem, mapou, diagramy atd., které na národopisné výstavě vyloženy byly. Župa naše byla také zastoupena 49. členy při sjezdu hasičském v matičce Praze. Župní jednota za vzorné vystavení zmíněných předmětů odměněna byla čestným diplomem, pan Antonín Příkryl, starosta župy, rovněž čestným uznáním, a p. Vilém Valníček bronzovou medailí. V roce tomto založeny příčiněním župních dozorců následující sbory: Brankovice, Mouřínov, Letonice, které k župní jednotě také přistoupily. Roku tohoto konány v obvodu župy mnohé přednášky stran hasičské pojišťovny, tak že za krátko 89 podlů přihlášeno bylo. Téhož roku více sborů pofidilo svoji knihovnu a pojalو prostřednictvím župy: služební řád, cvičební řád, požární zákon, návod ke službě velitelské, »Ochrana Hasičskou«, první pomoc při nehodách, zakladatelé Č. Ů. J. H. atd. Ostatní sbory pofizení knihovny dle možnosti přislíbily.

Rok 1896. byl pro župu naši velmi osudný; vzdal se totiž činnosti hasičské neunavný pracovník na poli národa dědičném vůbec a na poli hasičstva pak zvlášť, p. Ant. Příkryl, dosavadní starosta župy a člen ústř. výboru, odstěhovav se do Brna. Valná hromada, již předsedal náměstek p. Vl. Pokorný, odbývala se v Novém Rousínově a Č. Ů. J. zastupoval všem nám nad míru milý člen její, pan Josef Kotek, nadučitel ze Záhořovic. Bylo to v červenci, kdy deště veškeré sklizně neúprosně poškodily, a za tohoto deště odbýván také náš sjezd. Následkem nepříznivého počasí nebylo účastenství velké, ale milé pobavení v domě záloženském ukončilo pochmurný den ten náležitě. Veřejné cvičení, jež uspořádal místní sbor za pomoci sboru Velešovského, vypadlo skvěle. Roku tohoto pořádaný odborné přednášky: v Nesovicích, Heršpicích, Vážanech L. a Nížkovicích. Přednášel župní dozorce pan Vil. Valníček. Na zmohutnění župy byl rok 1896. zvláště příznivý. Přednáškovým podnětem založeny byly sbory: Pratec, Marheř, Nesovice, Milonice, V. Lovčice, Švábenice, Vážany H., Blažovice, které k župnímu svazku přistoupily. Díky Bohu, že sbory tyto založeny byly v prvé polovici léta 1896., neboť sklizeň v kraji našem byla t. r. mizerná a nejen deštěm zničena, nýbrž i pohroma mnohem nepřijemnější schudobila okolí naše. Když obilí v nejlepším dozrávání bylo, zmohlo se u nás takové ohromné množství polních myší, že mnohý rolník ani semeno se svého pole nesklídl. V druhé polovici léta 1896. nebylo možno tedy více o zakládání sborů se přičinili. Celkem tedy skončil rok 1896. pro naši župu velmi nepřítivně.

Rok 1897. zaznamenáváme v análech župy naší co rok památný, jelikož župa naše dokončuje tímto zároveň desátou ročníci svého trvání a dále tím, že o valné hromadě župní, která se dne 11. července v Hruškách u Slavkova odbývala, bylo usneseno na podnět sborů okresu Vyškovského, aby župa naše rozdělena byla v župy dvě a sice: Župu pro okres Vyškovský a župu soudních okresů Slavkov a Bučovice, kteréžto obě župy příštím rokem 1898. vstoupily v život: totiž Vyškovská co nově utvořená a stávající devátá co taková bez Vyškova s pojmenováním »Župní hasičská jednota soudních okresů Slavkov a Bučovice „Palacký“ č. IX.« — Při nynějším složení župy pozůstává tato z 51. sborů s 1550. členy činnými a v obvodu župy nachází se 8 stříkaček dvouproutních, 37 stříkaček jednoproudých čtyřkol., 12 dvoukolových ssacích, 11 hydroforů, 5680 m hadic konopných a přiměřený počet náčiní a náradí záchranného. Své skladiště vlastní má 6 sborů, v obecních domech 21 sborů a bez skladiště a částečně v chatrných kůlnách nachází se 24 sborů. Veškeré sbory operovaly během svého trvání 968 požárů. — Při valné hromadě t. r. v Hruškách zvolen starostou všestranně činný a obětavý velitel sboru Slavkovského p. Vilém Valníček (obraz tab. XI.), člen výboru Ústř. Jednoty Has. Náměstkem jeho zasloužilý náčelník sboru Novo-Hvězdeckého, p. Petr Beneš, nadučitel tamtéž. Do výboru pak zvoleni pp.: J. Hanosek, nadučitel z Němčan, J. Florian, starosta obce z Hodějic, L. Hausner z Hrušek, Ed. Subrt, majitel cihelny z Bučovic, M. Lukáš, učitel z Brankovic. Roku tohoto konány opět odborné přednášky na různých místech a přihlíženo k tomu, aby se vždy aspoň 10 sborů k župě příslušných přednášky takové účastníci mohlo. Tím udržován stálý styk župy se sbory a vyvážena vždy sboda ta nejlepší. Dále zasazovalo se předsednictvo, aby v obcích, kde dosud žádného sboru hasičského není, takové založeny byly, což vedlo k tomu, že sbory Heršpice, Haratice a Dražovice založeny byly. Roku 1897. zakončuje tedy župa naše své desíletí blahodárného působení, a pohlédneme-li zpět do minulosti, s úsměvem pozorujeme, jakým vydatným činitelem se stala župa naše v životě národohospodářském.

Pro rok 1898. chystá se celá naše monarchie k oslavě padesátiletého panování našeho milovaného panovníka, a i župa naše nasazuje všechny páky svého ústrojí, aby památní ročníci tuto způsobem nejskvělejším a hasičstva nejdůstojnějším oslavila.

Velmi památným pro župu naši bude zajisté to, že právě v tomto jubilejním roce slaviti bude i své desetileté jubileum, a že rokem 1898. počne činnost svoji co obrozená župa pod názvem velkého historika našeho Palackého. Práce očekává naši župu ještě velmi mnoho a doufáme pevně, že nynější výbor vynaloží veškeré síly své, by naše župa dopracovala se v brzku žádoucího popředí mezi župami jinými, a to stane se jen tehdy, když všichni budeme veslovat veslem dokonalosti a vytrvalosti ku kýženému cíli. Končícе tudíž nástin činnosti a událostí župy IX., voláme dalšímu svornému působení z plna srdce své upřímné hasičské »Na zdar!«

Životopisy.

Antonín Příkryl.

Ant. Příkryl, emer. lékárník ve Slavkově, jehož podobiznu přinášíme tab. VII., narozen roku 1849. Po odbytí potřebných studií na středních školách v Brně a ve Vídni věnoval se lékárnictví. Roku 1878. zakoupil sotě lékárnu ve Slavkově, ve které si i dosti zvuchného jména pěstováním léčebných rostlin zjednal. Při výstavě lékárnické ve Vídni obdržel stříbrnou medaili. Příkryl bral vždy účast ve všech národních podnicích, nikdy nezapřel i svou obětavost pro věc národní, jak v Sokolu, tak na poli hasičském byl neunavným činitelem; když roku 1882. založen byl ve Slavkově jím a Dr. C. Materným dobrovolný sbor hasičský, byl jednohlasně zvolen za náčelníka, jímž byl přes 10 let.

Aby hasičstvo v okolí Vyškovském mohutnělo, usiloval, by tehdejší předák, Krška, uspořádal sjezd českého hasičstva ve Slavkově. Poněvadž roku 1883. vstoupila v život Č. Ú. J. moravských dobrovolných sborů hasičských, která svou první ustavující valnou hromadu ve Slavkově dne 9. ledna 1883. odbývala, zvolen byl Ant. Příkryl za člena Ústředního výboru, ve kterémž hodnoti a co náčelník sboru Slavkovského až do jeho přesídlení do Brna setrval.

Roku 1887. zřízena župní jednota hasičská polit. okresu Vyškovského; veškeré práce ku zřízení této župy přenešeny na Ant. Příkryla.

Roku 1892. zvolen Ant. Příkryl za starostu župy IX. a župního dozorce; tento čas přikročeno k organizaci župy, a může se směle říci, že od toho času župa počala se pružit a mohutněti (župa byla jednou z nejlepších a též při výstavě v Praze vyznamenána); zajisté to práce p. Příkryla, jemuž vždy věrně po boku stál Vilém Valníček. Ant. Příkryl byl i neméně činným v podporovací pokladně hasičské co náměstek předsedy.

Následkem jeho přesídlení do Brna přestal býti starostou župy a vzdal se veškeré činnosti na poli hasičském. Příkryl bral v Ústí. Jednotě hojněho podílu všech jemu přidělených prací, on byl vzorem disciplíny; heslem jeho bylo: »Kdo chce poroučet, musí umět poslouchati!«

Pro jeho obětavost zvolen čestným členem župy Vyškovské a mnoha sborů. Sbor Slavkovský vyznamenal jej po všechny časy, zvoliv jej za čestného velitele. Mimo to vyznamenán vícekrát za jeho vynálezy v oboru hasičském; tak čestným diplomem v Příboře, diplomem král. města Prahy atd. Nyní pracuje Příkryl ponejvíce na poli národohospodářském v Brně. I tam se stal horlivým činitelem práce národní, jako v obchodní Zádruze atd.

Sbor hasičský v Bučovicích.

Město Bučovice čítá 429 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo zaměstnává se rolnictvím a tkalcovstvím; poloha města a okolí jest pahorkatina se vzdálenými lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 5. května roku 1875. a prvním zakladatelem jeho byl Rudolf Kellner, úředník knížete Lichtensteina. Téhož času byl starostou města Frant. Racek, rolník a stolařský mistr. V obecním výboru byli: Jan Krčka, měšťan a velkoobchodník, Fr. Štastný, rolník a sedlářský mistr, Fr. Křížanovský, krejčí, Dr. Fr. Racek. Tito všichni byli sboru přízniví, v začátcích jej jak ze jmění obecního tak i ze svého podporovali a příznivce získávali.

Prvním předsedou ve sboru byl MUDr. Frant. Racek, náčelníkem Karel Budík, rolník a obchodník dřevem, jednatelem Alois Pobucký, učitel. Téhož času byli 104 členové.

Sbor trvá 23 let a nynějším předsedou jeho jest Josef Racek, starosta města a obchodník, náčelníkem Karel Budík, I. radní a obchodník, jednatelem Eduard Šubert, rolník a cihlář. Dnes jsou členy sboru: Karel Budík, Eduard Šubert, Frant. John, Jan Budík, Jan Copp, jenž vydržel ve

sboru od začátku až po dnes, Frant. Fučík, Petr Jandl, Al. Langr, Vikt. Lamser, Boh. Matcenauer, Jan Olík, Faustyn Ryvola, Aug. Rosulek, Vojtěch Sobotka, Ant. Sedláček, Fr. Halas, Josef Kudlek, Fr. Sedláček, Moric Selcer, Josef Pacák, Kliment Budík, Fr. Zelený, Josef Novák, Josef Stříž, Frant. Jelinek, Jan Kellner, Herman Jelinek, Karel Janoušek, Konrád Kratochvíl, Emil Machala, Karel Rosulek, Ferd. Janoušek, Hynek Lepil, Frant. Valášek, Josef Doležal, Karel Hromátka, Jan Zeman, Karel Vyhňák, Fr. Langer, Ot. Zapletal, Dom. Hladký, Krist. Novotný, Jan Geizler.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku, dvoukolový naviják, 2 vozy se sudy, requisní dvoukolový vůz, 1 posunovací žebř, 4 hákové žebře a zachraňovací plachtu v úhrnné ceně 1600 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 75. požárů.

Sbor hasičský v Nových Hvězdlicích.

Obec Nové Hvězdlice čítá 156 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo zaměstnává se polním hospodářstvím a tkalcovstvím. Obec leží v kotlině, obklopené pahorky, na kterých jsou roviny s polmi, a v dálce 1—2 km rozprostírají se lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1886. a prvními zakladateli jeho byli Petr J. *Beneš*, nadučitel, Josef *Pavlas*, c. k. poštovní, Abrahám *Rittsporn*, obchodník, Jan *Pavlík*, Bedřich *Kuchařík*, tehdejší starosta obce, Josef *Kubáček*, rolník, Jan *Díška*, stolař. Jako první členové výboru a náčelnictva přivedli jednotu k životu a rozkvětu. V obecním výboru byli: Josef Kubáček, I. radní, Ant. Dvořáček, II. radní, Jan Hrazdil, Jan Pavlík, Ant. Jelen, Petr J. Beneš, Fr. Venhuda, Petr Díška, Jan Dvořáček, Prokop Vojtek, Jan Pištělák. Tito všichni byli sboru přízniví. K vybudování správy spolkové podniknuta byla sbírka mezi občanstvem, která vynesla 139 zl. 70 kr. Zároveň hlasovali, by z Občanské záložny v Nových Hvězdlicích udělena byla podpora 463 zl. 56 kr. Příčiněním obecního výboru postaveno prostranné skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Pavlas*, c. k. poštovní a obchodník, náčelníkem Petr J. *Beneš*, nadučitel, jednatelem Jan *Díška*, stolař. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Pavlas, c. k. poštovní, A. Rittsporn, obchodník, Frant. Štastný, mlynář, Jan Venhuda, Čeněk Handlíř, Jan Pavlík, Jan Nedorostek, Fr. Pavlík, rolník, Vil. Taneček, Josef Chroměček, tkalci, Ant. Konečný, Jakub Vojtek, krejčí, Vil. Trezner, obuvník, Josef Pettrle, zámečník, Josef Viktorin, kovář.

Sbor trvá 12 roků a nynějším předsedou jeho jest Jan *Dvořáček*, rolník, náčelníkem Petr J. *Beneš*, nadučitel, narozen v Želči 1. července roku 1851. Působí v místě od 26. dubna 1875; jednatelem Jakub *Šiller*, tkadlec, narozen 9. července 1873 v Nových Hvězdlicích. Dnes jsou členy sboru: Petr J. *Beneš*, nadučitel, Leopold *Pavlovský*, Frant. *Hanák*, Ant. *Kuchařík*, Frant. *Pavlovský*, Josef *Kubáček*, Jan *Hrazdil*, Jan *Šiller*, Leopold *Habrda*, Jan *Pavlovský*, Jan *Díška* č. 111, Jan *Boleloucký*, Hynek *Handlíř*, Ant. *Pavlovský*, Jan *Nedorostek*, Fr. Charouz, Frant. Komárek, Frant. Homola, Frant. Lůža, Em. Handlíř, Lud. Rott, Rudolf Vojtek, Fr. Pavlovský ml., Jakub Šiller, Jan Kaňa, Jan Handlíř, Jan Blašta, Eduard Chroměček, Josef Němec, Josef Kuchařík, Jan Pavlovský.

Sbor má dvoukolovou dvouproudni ssací stříkačku s příslušenstvím, 300 m hadic, dvoukolový naviják, posunovací, střešový a kamzíkový žebř, 1 sekeru, 5 kopáčů, 2 motyky, 1 lopatu, 2 pohřebky, 5 háků, 40 výbrojů a cvič. oděvů, 33 svátečních bluz, 3 pochodně, 2 lucerny, 3 trubky, 3 dvouhlasné trubky, 4 okuláry, 10 hub, 3 pláště, 5 košů, 2 berlovky. vše v úhrnné ceně 3106 zl.

Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 33. domovních, 3 lesních požárů a dvakrát poskytl pomoc při povodni.

Sbor hasičský ve Chvalkovicích.

Obec Chvalkovice čítá 111 domů s převládající krytbou břidlicovou; v obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1890. a prvním zakladatelem jeho byl Jakub *Růžička*, rolník. Téhož času byl starostou obce Josef *Machala*, rolník; v obecním výboru byli: Fr. Růžička, Čeněk Drbal, Tom. Krška, Čeněk Kameníček, Jan Šipek, Fr. Pavlík, Fr. Gamba, Fr. Machala, Jan Kamený, Leop. Němec, Matouš Štěrbá, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví a jej podporovali.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Jakub *Růžička*, jednatelem Čeněk *Kameníček*. Členy, kteří sloužili od počátku, není možno udati, poněvadž dříve žádné matriky nebylo.

Sbor trvá 8 roků a nynějším náčelníkem jeho jest Frant. J. Kunecký, obchodník, narozen roku 1868, jednatelem Leopold Němec, rolník, narozen roku 1865. Dnes jsou členy sboru (jména

oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. J. Kunecký, obchodník, Leop. Němec, Jan *Venhuda*, Fr. *Mlčoušek*, Jan *Parlák*, Ant. *Smejkal*, Jos. Novotný, Ig. Parlák, Fr. Mlčoušek, Jan *Kopřiva*, Fr. Šrámek, Josef *Hromek*, rolníci; Jakub *Gallata*, Jakub a Josef *Mlčoušek*, Jakub *Zemánek*, L. Přibylík, Cyrill Zemánek, tkalci; Frant. Gallata, obuvník, Bedřich Gamba, syn rolníkův, Štěpán *Mlčoušek*, pokrývač, Martin *Parlák*, hostinský, Fr. Pospíšil, kovář, Fr. Barta, řezník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 1 berlovku a 1 posunovací žebř kamzíkový v úhrnné ceně 1400 zl.

Sbor hasičský ve Vicoměřicích.

Obec Vicoměřice čítá 138 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest většinou pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. a prvními zakladateli jeho byli: J. *Zapletal*, učitel, Fr. *Sekerka*, rolník a tehdejší starosta obce, a Frant. *Hošek*, rolník. V obecní radě byli: Martin Valášek, rolník, a Jan Posolda, kolář. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a jejich přičiněním věnováno z obecní pokladny 60 zl. na hasičské nářadí.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Riedl*, mlynář, náčelníkem Frant. *Sekerka* a jednatelem Josef *Zapletal*. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Václavek*, náčelníkem Frant. *Sekerka* a jednatelem Jan *Forman*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy sboru od založení až podnes, tištěna jsou ležatým písmem): Jan *Chalabala*, Jan *Forman*, Jan *Sekerka*, Josef *Kotolan*, Martin Nezval, Jan Staněk, Frant. Křepela, Ant. Nejezchleba, Ferd. Stejskal, Jan *Duraja*, Josef Novozámský, Josef *Knapiš*, Frant. *Valášek*, Leop. *Soffa*, Jan *Vejvoda*, Josef Čagala, Frant. a Karel Frajvilig, Josef Posolda, Bartol. Tichý, Jan *Sedivý*, Josef Křížek a Jan Hanák.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 6 m ssavic, 100 m hadic, jeden zavěšovací žebř, dva kopáče a jednu noční svítilnu, vše v úhrnné ceně 1350 zl.; týž účastnil se dosud 11. požárů.

Sbor hasičský v Brankovicích.

Obec Brankovice rozložena jest na obou stranách říčky Litavy v pahorkovité krajině výběžku Chřibů. Vesnice tato čítá 930 obyvatelů, kteří bydlí ve 187 domech a domcích, většinou to usedlosti selských. Při domech selských převládá krytba křídlicová. Stodoly, jež opodál osamoceny stojí v zahradách, jsou buď celé neb z části dřevěné, kryty jsou většinou došky, jen některé novější šindelem neb křídlicí. Chalupy domkářů kryty jsou dochem neb šindelem. Obyvatelstvo živí se skoro výhradně rolnictvím. Někteří domkáři odcházejí na léto na výdělek do měst (zedníci). Dolní částí Brankovic prochází okresní silnice ze Střílek do Bučovic, od kterých je osada vzdálena 11 km. Dědina je na malém svahu širokého údolí a tvoří širokou ulici, kterou prochází silnice z Brankovic do Nemochovic. Sbor hasičský založen na počátku r. 1895., ač obec již od r. 1869. měla čtyřkolovou stříkačku bez ssavic.

Pobídkou k založení sboru, o němž se již delší dobu mluvilo, byl požár v místě, kde značně pocítován byl nedostatek vydatné a uspořádané pomoci. Tu sestoupilo se několik mužů, mezi nimi Josef *Kežlíněk*, rolník a starosta obce, a Jan *Procházka*, nadučitel, aby učinili potřebné kroky ku zřízení hasičského sboru. Vypracované stanovy podány ku schválení. Sbor vstoupil v život po schválení stanov dne 10. února 1895. valnou hromadou. Představenstvo a obecní výbor velikomyslně jednoduchým usnesením darovalo sboru hasičskému starou, však ještě v dobrém stavu se nalézající stříkačku bez ssavic a zděné, křídlicí kryté skladiště, v němž se stříkačka nalézala. Tím byl sbor pro první počátek zbaven největších starostí. V obecní radě tehdejší byli: Frant. a Mat. Hladký, rolníci, a Jan Jelínek, obchodník. Představenstvo přífašené obce Malínek věnovalo značný obnos na přípravné práce hasičské, oč nejvíce se přičinil Fr. Tesař, starosta a příznivec hasičů. Občané a obecní výbor v Brankovicích usnesli se, aby nájemné za honitbu v obnosu 70 zl. věnováno bylo dobrovolnému sboru hasičů každoročně, pokud by potřeba toho vyžadovala.

Hned v první valné hromadě usneseno, vyjednávat s firmami o dodání nové stříkačky a výbrojů. Při valné hromadě ze 54. přihlášených členů zůstalo 30 členů činných. Z těch od založení až podnes vytrvali: Meth. Boděček, rolník, Jan Handeš, rolník, David Hermann, hosp. dozorce, Frant. Houšť, rolník, Ant. Kežlíněk, rolník, Jakub Kežlíněk, rolník, Frant. Kežlíněk, rolník, Martin Korka, domkář, Ondřej Koutný, krejčí, Jan Lukáš, učitel, Fr. Máčel, rolník, Havel Marák, pokrývač, Martin Navrátil, rolník, Fr. Pěnica, mlynář, Alois Ronzani, strojník, Frant. Šmak, rolník, Jan Válek, rolník, Jan Vašina, rolník, a Václav Veselý, řezník. Ostatní dílem úmrtím, pře-

stěhováním neb změnou zaměstnání vystoupili. Při valné hromadě ustavující přistoupilo 23 členů přispívajících. Po založení sboru téměř všichni majitelé usedlostí stali se členy přispívajícími.

Prvním předsedou zvolen Jan *Procházka*, nadučitel, náčelníkem Jan *Lukáš*, který převzal úkol jednatele a sbor vycvičil. Členové prvního výboru: Mimo jmenované Alois Ronzani, Václav Veselý, podnáčelník, Josef Kežlínek, místopředseda, Frant. Hladký, pokladník, Vinc. Houšť, člen výboru. Jmenovaní až podnes zůstávají ve stejné hodnosti.

Sbor má dvě stříkačky. Jednu novou čtyřkolovou na pérách s dvojkem a přístrojem proti zamrznutí. Průměr bot 120 mm. 200 m hadic a 3 díly ssavic. Žebře, háky atd. Vše umístěno ve vlastním skladišti. Nová stříkačka a výzbroj zakoupeny od firmy R. A. Smekal za 1617 zl. Slavnost svěcení stříkačky a skládání slibu obývána v pondělí svatodušní r. 1895. Sbor účastnil se jednoho požáru v místě, dále pořádal hasičský výlet do Střílek na utužení shody hasičské a účastnil se výletu Sokoła z Bučovic do Iesa Chroustové u Brankovic.

Sbor hasičský v Letonicích.

Obec Letonice leží v dolině a čítá 187 domů s převládající krytbou křídlicou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím, z řemesel zednictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. a zakladatelem jeho byl Frant. *Kachlík*, rolník č. 132. a tehdejší starosta obce; narodil se v Letonicích dne 15. dubna 1839.; muž o čtec vešmi zasloužilý; jest po 30 let v obecním výboře a byl čtyřikráte představeným obce. Mimo to jest kostelním hospodářem a otcem chudých. V obecním výboru byli: Ant. Sıkl a Josef Slatý, rolníci a radní; Frant. Grmela, Frant. Hála, Cyrill Chalupa, Bartol. Jandl, Frant. Hála, Frant. Kachlík, Václav Matyáš, Jan Pospíšil a Blažej Stuchlík. Tito všichni byli sboru přízniví a přistoupili až na některé za přispívající členy.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou a jednatelem Ludvík *Kodar*, farář v Letonicích; narodil se roku 1862. v Židenicích a jest od roku 1893. farářem v Letonicích. Náčelníkem Josef *Slabý*, rolník. Při založení měl sbor 31 činných členů; týž trvá 3 roky. Nyní jsou členy sboru (jména těch, kteří od počátku až podnes členy sboru vytrvali, jsou písmem ležatým tištěna): Josef Partyka, obchodník, Josef *Spáčil*, rolník, Frant. *Slabý*, rolník, Tomáš *Bárek*, podruh, Gabriel Lefner, rolník, Ant. *Spáčil*, domkář, Jan *Levíček*, rolník, Frant. *Lefner*, kovářský mistr, Frant. Rotrekl, Frant. a Jan *Kachlík*, rolníci, Frant. *Hála*, rolník, Ant. Králík, zedník, Jan Rotrekl, zedník, Frant. Pospíšil, rolník, Ant. Slabý, rolník, Ant. Hanák, zedník, Šimon Rotrekl, Jan *Pospíšil*, rolník, Ondřej *Pospíšil*, krejčí, Bartol. *Rotrekl* zedník, Matouš Matyáš, rolník, Vincenc *Kachlík*, zedník, Frant. *Síkl*, rolník, Frant. *Slabý*, zedník, Jakub Rapouch, zedník, Karel Hála, rolník, Frant. Křivánek, rolník, Ant. *Mlčoušek*, tkadlec, Alois Hanák, zedník.

Sbor má dvě stříkačky, starou a novou, zakoupenou od firmy R. A. Smekal v Čechách, v úhrnné ceně asi 1000 zl.; týž účastnil se dosud 9. požárů.

Sbor hasičský v Marhefech.

Obec Marhefy leží v dolině a čítá 90 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé zabývají se hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1895. a zakladateli jeho byli: Josef *Koutný*, tehdejší starosta obce, Jakub *Kuchta*, Frant. *Ognar*, Karel *Kučera* a Josef *Vinarský*. V obecním výboru byli: Josef Hanák, Frant. Machálek, Josef Hoňka, Karel Stuchlík, Jan Polouček, Frant. Sekerka, Karel Koutný a Vincenc Grabovský, rolníci. Tito všichni byli sboru přízniví a prokázali přízeň tuto tím, že obec zakoupila a ručí za stříkačku, a že se stali všichni přispívajícími členy sboru.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou dosud: předsedou Jos. *Koutný*, celolánník, muž bystrého rozumu, sečtělý a mírný, 46 roků starý. Náčelníkem Jakub *Kuchta*, celolánník, 30 let starý, svobodný, vojín, pokrokumilovný a sečtělý. Jednatelem Josef *Vinarský*, řídící školy a bývalý jednatel České Ústř. Jednoty hasičské pro Moravu a Slezsko. Sbor trvá 3 roky.

Členy sboru od počátku, jakož i dnes jsou: Procházka, Sekerka, Fr. Tihelka, Josef a Fr. Stuchlík, Ant. a Josef Hoňka, Fr. Stuchlík ml., Blecha, Hanák, Koutný, Ferd. Blecha, Tom. a Jan Šafařík, Ognar, Uher, Josef Polouček, Frant. Kuchta, Frant. a Josef Tihelka.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni v ceně 1000 zl.; týž účastn se dosud 8. požárů.

Sbor hasičský v Mouřinově.

Obec Mouřinov, ležící v údolí pod lesem, čítá 151 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví a většinou tkalcovství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895. a prvním zakladatelem jeho byl Alexius *Poláček*, mlynář a rolník tehdejší starosta obce. V mládí

navštěvoval obecnou školu v Mouřinově. Po vyjití ze školy učil se u svého otce mlynářství. Jest milovníkem včel, jež u velkém množství chová; zabývá se též honbou zvěře. V obecním výboru byli: Jos. Hanák, obchodník, Fr. Dvořáček, učitel, Matěj Piňos a Jan Roba, domkáři, Petr Šplouchal, Josef Rybníkař, Martin Novotný, Josef Hrazdil, Petr Posolda, Jan Špičák, Josef Rosulek, rolníci. Tito všichni až na jednoho byli sboru příznivci a podporovali snahy jeho slovem i skutkem.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud Josef *Hanák*, hostinský a obchodník, náčelníkem byl a jest i nyní Alexius *Poláček*, mlynář, jednatelem Oto *Pavlík*, učitel.

Sbor trvá 3 roky a jednatelem jeho nyní jest Frant. *Venera*, tkadlec. Členy sboru od založení až podnes vytrvali: Alex. Poláček, mlynář, Josef Rybníkař, Martin Novotný, František Blahutka, Michal Pavlus, Ant. Venera, Tomáš Vykoukal, rolníci; Josef Sigmund, Fr. Venera, Jan a Josef Šujan, Fr. Hanák, Fr. Rybníkař, Fr. Venera, tkalci; E. I. Pypal a Petr Šplouchal, zedníci; Fr. Grinal, tesař; Ant. Libenský, Josef Hradečný, Alois Novotný, Jindř. Rybníkař, Cyrill Selánek, domkáři. Nově přistoupili: Josef Dzyksa a Jan Nezval, domkáři, Josef Šinehlík, stolař, Ant. Hanák a Martin Kamínek, rolníci.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou a 1 berlovku v ceně 1000 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 3. požárů.

Sbor hasičský v Letošově a Nesovicích.

Obec Letošov čítá 76 domů a Nesovice 130 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obcích provozuje se vedle rolnictví také zednictví; poloha obcí jest hornatá a lesnatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896. a prvními zakladateli jeho byli Jan *Vavrouch*, správce školy v Letošově a Otokar *Sekal*, nájemce velkostatku v Nov. Zámčích, za pomoci pana Viléma *Valníčka*, ze Slavkova. Téhož času byl starostou v Letošově Jakub *Jeřábek*, rolník, v Nesovicích Eduard *Štěrbá*, rolník. V obecním výboru v Letošově byli: Arnošt Zbořil, I. radní, a Jan Hrubý, II. radní; v Nesovicích: Jan Souček, I. radní a Ant. Hanák, II. radní. Obě představenstva byla sboru příznivá, neboť podporovala jmenované dva pány při zakládání jeho a věnovala mu z pokladny obecní peněžité podpory.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou i nyní: předsedou Arnošt *Zbořil*, mlynář, náčelníkem Otokar *Sekal*, nájemce velkostatku, jednatelem Josef *Krátký*, rolník. Téhož času byli a jsou až dosud členy sboru: Ot. Sekal, nájemce velkostatku, Jan Vavrouch, správce školy, Matěj Hanák, krejčí, Mik. Jakubčík, Fr. Příkryl, Josef Krátký, Ant. Hanák, Vincenc Jeřábek, Tomáš Hrubý, Jan Posolda, rolníci; Josef Slezák, kováč, Leop. Hálka, hosp. příručí, Fr. Doupovec, obuvník, Fr. Vlk a Tomáš Buš, zedníci, Fabian, Pankrac a Frant. Vrána, Josef Rezníček, Martin Posolda, Jakub Venhuda, Josef Malach, R. Burák, Jakub Posolda, dělníci, Josef Seifrt, strojník.

Sbor trvá 2 roky a nově k němu přistoupili: Eduard Jakubčík, Ant. Klimeš, stolař, Jakub Hofer, zedník, a Fr. Šebeček, rolník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím, 200 m hadic a 8 m ssavic, žebř kamzíkový a obyčejný a 4 háky, vše v úhrnné ceně 1188 zl. Po čas trvání svého účastnil se sbor 1 požáru.

Sbor hasičský v Milonicích u Bučovic.

Obec Milonice u Bučovic leží na nížině při lesích a čítá 79 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 1. prosince 1896. a prvními zakladateli jeho byli Jan *Doupovec*, stavitel, Jan *Doupovec*, starosta obce, Bartoloměj *Dohnalík*, Fr. *Tesařík*, Fr. *Jeřábek*. V obecním výboru byli: Jan Doupovec, stavitel a I. radní, Bart. Dohnalík, II. radní, Frant. a Antonín Tesařík, Fr. Jeřábek, Jan Navrátil, Fr. Macourek, Frant. Pulánek, vesměs rolníci. Tito všichni jsou sboru has. příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud Jan *Doupovec*, starosta obce, náčelníkem a jednatelem Jan *Doupovec*, stavitel.

Sbor trvá 2 roky a členy jeho jsou tito: Jan Doupovec, Fr. Tesařík, Fr. Jeřábek, Tomáš Vašina, Fr. Kolářek, Dominik Staněk, Fr. Hanák, Fr. Mlčonek, Jakub Poháněl, Petr Jeřábek, Jakub Machálek, Bartol. Dohnalík, Petr Vlk, Josef Nebujsa, Josef Venhuda, Bernh. Gründvald, Metoděj Křemeček, Václav Mlínko, Cyrill Závodný, Ignác Mlčoušek, Ludvík Odrazil.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou na pérách se vším příslušenstvím, 120 m hadic, lezecké žebře, vše v úhrnné ceně 1300 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor jednoho místního požáru.

Sbor hasičský v Dražovicích u Bučovic.

Obec Dražovice čítá 119 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se polní hospodářství; poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897. a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Bureš*, správce školy. Téhož času byl starostou obce Ant. *Leviček*, rolník čís. 51. V obecním výboru byli: Matěj Krejčíř, rolník čís. 43. a Rafael Hála, rolník č. 26., oba radní. Tito byli sboru has. přízniví.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud Antonín *Leviček*, rolník č. 51., náčelníkem a jednatelem Jan *Bureš*, správce školy.

Sbor trvá 1 rok a členy jeho jsou: Fr. Hynšt, Frant. Rýzner, Pavel Švestka, Jan Hanák, Fr. Dvořák, Matěj Růžička, Josef Vlach, Frant., Antonín, Josef. Martin, Frant. č. 38. a Karel Hála, Ferd., Tomáš, Rafael a Jan Krejčíř, Fr. Leviček, Josef Chládek, Ed. Hůlka, Jan Nedorostek, Frant. Kubínek, Ferd. Voráč, Josef Homola, Jan Svoboda, Matěj Burian, Jan Bureš, Jití Vlach.

Sbor má stříkačku, 2 berlovky a 4 háky, vše v úhrnné ceně 709 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se jednoho požáru v Podbřežicích.

Soudni okres Slavkovský.

Sbor hasičský v Koberčicích.

Obec Koberčice čítá 187 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo zabývá se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina; blízko obce jsou lesy k jižní a východní straně. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1880. a zakladatelem jeho byl Jan *Procháška*, správce obecné školy r. 1878. definitivně zde ustanovený, jenž sbor tento také v počtu 31 členů činných vycvičil. Byl také činným členem (II. po náčelníkem) při založení sboru hasičského v Lomnici u Tišnova. Téhož času byl starostou obce Frant. *Žilka*, čtvrtlánník č. 76. V obecní radě byli: I. radním Frant. Hradil, půllánník č. 62., II. radním Tomáš Matyaš, čtvrtlánník č. 6. Tito všichni byli sboru přízniví a prokázali přiznání tuto tím, že všichni tři přistoupili ke sboru co činní členi a jsou jimi dosud Hradil a Žilka. Tomáš Matyaš se r. 1883. odstěhoval.

Prvním předsedou sboru byl a jest doposud: Frant. *Hradil*, rolník; narodil se zde roku 1839. v č. 62. a jest majitelem useclosti této od roku 1855.; I. radním byl od r. 1867. až 1869. a opět I. radním od r. 1880. až do r. 1882. a starostou obce od r. 1893. až do r. 1897. Náčelníkem a jednatelem byl Jan *Procháška*, správce školy; narodil se r. 1836. v Holubicích u Slavkova a nadučitelem jest zde od r. 1886. Při založení sboru byli členy sboru (mimo níže uvedené): Tomáš Matyaš, rolník, Jan Matoušek, knížecí hajný, Josef Moudrý, rolník, Fabian Rauš, rolník, Fr. Zobal, rolník, Fr. Šmerda, rolník Fr. Pitron, kovář, Jan Baumann, hostinský, Jan Oborný, bedrář, Frant. Krahula, rolník, Ant. a Vavřin Zobal, rolník, Leop. Durčák, obuvník, Teofil Pospíšil, zedník, Arnold Marek, krejčí, Josef Matyaš, rolník, Jan Pokorný, obuvník, Jan Kučera, mlynář, Ant. Oslík, obuvník, Josef Vlasák, tesař, a Štěpán Ondráček, dělník. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jsou členy sboru (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Fr. *Žilka*, rolník, Frant. Oslík, rolník, Josef *Ondráček*, rolník č. 78, Josef *Ondráček*, rolník č. 149, Alois *Man*, tesař, Frant. *Jedlička*, domkář, Tomáš *Jedlička*, rolník, Jan *Pospíšil*, zedník, Petr Hradil, rolník, Ant. Krahula, domkář, Petr a Josef Oslík, rolníci, Ant. Barták, rolník, Josef Barták, domkář, Jan Ondráček, rolník, Frant. Kachlíř, kolář, Tom. Hudec, domkář, Jan Man, krejčí, Jan Matyaš, domkář, Jan Milis, dělník, Rajmund Jedlička, domkář, Jan Jedlička, dělník, Josef Stanislav, dělník, a Martin Žilka, dělník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se ssacím strojem, 6 m ssavic, a 40 m hadic, čtyřkolovou stříkačku bez ssacího stroje se 40 m hadic, 1 hákový žebřík, 2 střežové žebříky, 2 velké a 4 malé pochodně, 2 železné lopaty, 3 kopáky, 3 dlouhé háky, 1 žebřík obyčejný, 2 lucerny na hůlkách, 2 léty na vodu, 4 putýnky a koníček na zdvihání stříkaček, vše v úhrnné ceně 832 zl. Sbor účastnil se dosud 44. požárů.

Sbor hasičský ve Slavkově.

Město Slavkov se 4000 obyvateli, leží na úpatí hory »Urban« a čítá 602 domy s převládající krytbou křídlicovou. V městě se provozuje průmysl škrobařský, jest zde cukrovar s rafinerií a velká vatařna. Slavkov leží v dolině na řece Svitavě, okolí jest rovina a pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1882. a zakladateli jeho byli: JUDr. Č. *Materna*, Ant. *Přikryl*, Fr. *Novotný*, Vil. *Valníček*, Jan *Blahutka* a Fr. *Baar*, vesměs měšťané slavkovští. Téhož času byl starostou obce JUDr. Čeněk *Materna*, rodák slavkovský a advokát, velmi činný ve veřejném životě. V městské radě byli: I. radním Em. Valníček, II. E. Hladík, III. K. Friedl a IV. F. Říčanek,

Pánové tito jevíli však nejméně přízně k humanitě této myšlénce. Počátkem se v obecním zastupitelstvu sboru našemu vůbec nepřáló a stálo to mnoho námahy, než sbor si přízeň všech získal.

Prvním předsedou a náčelníkem sboru byl Ant. *Přikryl*, lékárník, a jednatelem Adolf *Rána*, exekutor. Členů měl sbor prvním rokem 54 činných a 60 přispívajících; týž trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou a náčelníkem Vilém *Valníček* (viz vyobr. tab. XV.); narodil se ve Slavkově r. 1855., členem sboru jest od založení. Jednatelem jest Alois *Kocian*; narodil se ve Slavkově r. 1865. z rodičů chudých sice, ale poctivých. Již v mládí svém dával na jevo talent svůj k něčemu ušlechtilějšímu, pročež jej otec jeho nechal vyučiti malířem. Vstoupiv r. 1887. do sborů dobrovolných hasičů ve Slavkově, stal se lezcem, kde nad jiné svou zručností a pilností vynikal. Byv zvolen do výboru přidělena mu funkce jednatele, kterou vzorně a svědomitě zastává. Poslední rok byl zvolen zároveň jednatelem župním, kde stal se skutečnou pravou rukou župního starosty, kterého v jeho těžkém úkolu houževnatě podporuje. Alois Kocian byl za vzorné a pilné působení v hasičství vyznamenán výborem sboru svého čestným diplomem. (Viz podobiznu.) Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): F. *Novotný*, H. *Drkoš*, F. *Kocian*, P. *Hanák*, S. *Hanák*, F. *Šilhavý*, F. *Knappe*, Ig. *Kopecký*, A. *Nohel*, L. a A. *Valníček*, Ant. a P. *Valníček*, J. *Pražský*, F. *Valníček*, J. a A. *Kocian*, J. *Jelínek*, J. *Poláček*, V. *Homola*, F. *Malač*, A. *Hrazdilek*, A. *Divácký*, A. *Moudrý*, A. *Rohlena*, F. *Kocian ml.*, J. a M. *Novotný*, F. *Balía*, F. *Frank*, R. *Novotný*, J. *Hloža*, O. *Spáčil*, Josef *Gassler*, F. a A. *Čech*, E. *Hanák*, K. *Ondráček*, F. *Ryss*, A. *Bar*, J. *Benbec*, F. *Fišera*, J. *Klement*, V. *Valnoha*, J. *Tengler*, J. *Holoubek* a J. *Šerý*, vesměs živnostníci.

Sbor má čtyřkolku dvouproudní na pérách, jednu jednoproudni, dvoukolový hydrofor, nířadní vůz, posunovací žebř, přístavovací žebř šestidílný; ve filiálních skladišti na nádraží: jednu čtyřkolku dvouproudni a dvě dvoukolky, vše v úhrnné ceně 5000 zl. Sbor účastnil se dosud 117. požárů.

Sbor hasičský v Otnicích.

Obec Otnice čítá 184 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest většinou kopcovitá. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1883. a prvním zakladatelem jeho byl Leopold *Haller*, t. č. hosp. správce dvora Otnického. Téhož času byl starostou obce Frant. *Menošek*, rolník. V obecním výboru byli: Gabriel *Marek*, rolník, a Ignác *Kvapil*, rolník a obchodník se smíšeným zbožím. Starosta a výbor obce byli sboru příznivci tím, že byli členy jeho.

Prvním velitelem ve sboru byl Leopold *Haller*, správce, podvelitelem Frant. *Menošek*, jednatelem Gabriel *Marek*. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. *Moric*, obuvník, Al. *Novák*, kovář, Josef *Bozek*, pekař, Josef *Kučera*, domkář, Jan *Kolča*, Leop. *Skutlnek*, Jan *Klváč*, čtvrtláníníci.

Sbor trvá 15 roků a nynějším jeho velitelem jest Josef *Božek*, pekař a obchodník se zbožím smíšeným a lihovinami, podvelitelem Max *Trávníček*, domkář, jednatelem Josef *Kučera*, domkář, zaměstnan jest v továrně v Brně. Dnes jsou členy sboru: Jan *Odehnal*, Vincenc *Večera*, Jiří *Matoušek*, Fr. *Pouchlý*, Josef *Drinočský*, Josef *Svoboda*, Josef *Zehnal*, Josef *Jurásek*, Fr. *Wuřst*, Fr. *Jurásek*, Jan *Bouček*, Fr. *Vokal*, Jan *Kučera*.

Sbor má jednu novou stříkačku nejnovější soustavy, 4 kopáče, 2 dlouhé háky, 4 dlouhé žebře, 4 sekery, vše v úhrnné ceně 850 zl.; týž účastnil se po celý čas trvání svého 45. požárů.

Sbor hasičský v Nížkovících.

Obec Nížkovice leží v lesní kotlině u Slavkova a čítá 168 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci provozuje se většinou rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885. a prvními zakladateli jeho byli: Jan *Procházka*, učitel, Alois *Zeman*, Tomáš *Matyáš*, Fr. *Krejčí*, rolníci, Vilém *Valníček*, velitel sboru slavkovského. Téhož času byl starostou obce Tob. *Kamínek*, rolník. V obecním výboru byli: Leopold *Anda*, I. radní, Matěj *Skřivánek*, II. radní. Sbor netěšil se veliké jejich přízně.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Krejčí*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jan *Procházka*, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): J. *Procházka*, F. *Anda*, F. *Jefábek*, F. *Kocman*, F. *Krejčí*, Č. *Kučera*, J. *Mann*, F. *Matyáš*, M. *Provazník*, A. *Zeman*, F. *Menoušek*.

Sbor trvá 13 roků a nynějším jeho předsedou jest Josef *Ševeček*, pokrývačský mistr, náčelníkem Josef *Koukal*, rolník, jednatelem Arnošt *Červinka*, rolník. Dnes jsou členy sboru: J. *Anda*, J. a A. *Koukal*, V. *Kubeš*, T. *Mann*, J. *Ševeček*, J. *Křen*, A. *Tesař*, A. *Menoušek*, Š. *Mazal*, F. *Kelča*, A. *Knor*, A. *Jefábek*, F. *Kolovrátek*, Al. *Koukal*, C. *Kučera*, Fr. *Kolovrátek*,

V. Bezdiček, F. Partyka, A. Cervinka, F. Hanák, Fr. Rotrekl, Š. Kuba, F. Menšík, D. Kamínek A. Rosner, M. Drápal, T. Matyáš, D. Dvořák, J. Mazal.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky, lezecké žebře střešové a 1 stavěcí, bourací nářadí, přístroje osvětlovací a výzbroj pro veškeré mužstvo, vše v úhrnné ceně 1800 zl. Po celý čas svého trvání účastnil se sbor 35. požárů.

Sbor hasičský v Pozořicích.

Obec Pozořice čítá 185 domů s převládající krytbou břidlicovou a 1015 obyvatelů, kteří žijí se rolnictvím a prací v brněnských továrnách. Obec leží na pahorkatině; 2 km na sever jsou lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885. a prvními zakladateli jeho byli Frant. *Becker*, úředník místního lesního úřadu, a Frant. *Jansa*, obchodník. Téhož času byl starostou obce Ant. *Kříž*, rolník. V obecním výboru byli: Jak. Buchta, rolník, Alois Nierlich, hodinář. Tito všichni byli sboru příznivci tím, že sami za členy činné do sboru vstoupili.

Prvním předsedou ve sboru byl F. *Jansa*, obchodník, náčelníkem F. *Becker*, úředník lesního úřadu, jednatelem Jak. *Buca*, rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): F. Becker, lesní úředník, Ant. Kříž, rolník, Ignác Pásek, řezník, Fr. Brzobohatý, tesař, Vincenc a Frant. Svoboda, Ignác Bajer, Kleofáš Neužil, Al. Nierlich, Václav Tlustoš, Šmerda, Gotvald, Valehrach, Baštať.

Sbor trvá 13 roků a nyníjším předsedou jest F. *Jansa*, obchodník, náčelníkem Petr *Šmerda*, hostinský a jednatelem Ant. *Barták*, rolník. Členy sboru jsou: Jakub *Buchta*, Antonín *Barták*, Leonhard a Josef *Benda*, Šebestian *Beránek*, Jan Doležal, Frant. *Doležal*, Fr. *Florian*, Jan *Frank*, Jiří *Florian*, Frant. *Jelínek*, Josef a Ant. *Kousal*, Alois *Kalvoda*, Josef Kousal ml., Jan *Masel*, Jan *Machaj*, Ant. Machaj, Vincenc *Neužil*, Cyrill Neužil, Petr *Šmerda*, Frant. *Skladaný*, Sylvestr a Jan Šmerda, Eduard *Tureček*, Karel Vaněk, Jan Barták, Konrad Plchot, Ignát a Josef Šmerda, Josef Mráz, Alois Florian, Josef Doležal a Augustin Kopečný.

Sbor má 2 stříkačky čtyřkolové, 1 stříkačku k přenášení, 1 dvoukolový naviják, 150 m hadic, 2 lejty, 2 žebře hákové, 1 žebř střešový, 1 opírací a posunovací, 30 seker, 1 svítilnu a 10 košů, vše v úhrnné ceně 1500 zl.; též účastnil se dosud 28. požárů.

Sbor hasičský v Kovalovicích.

Obec Kovalovice čítá 130 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím. Poloha obce jest kopcovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1885. a zakladatelem jeho byl Alois *Zavadil*, nadučitel. Toho času byl starostou obce Vincenc *Šmerda*, rolník. V obecní radě byli: Vincenc Ryšánek a Frant. Drápal, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a sice sbíráním příspěvků a svými příspěvky na zakoupení stříkačky, výzbroje a hasičského nářadí.

Prvním předsedou sboru byl Alois *Zavadil*, nadučitel, náčelníkem Ant. *Žemla*, rolník, jednatelem Ant. *Blahák*, tesařský mistr. Při založení měl sbor 38 členů; též trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou Alois *Zavadil*, nadučitel, náčelníkem Frant. *Blahák*, rolník, a jednatelem Josef *Masel*, mlynář. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Ant. Blahák, Antonín a Theofil Valehrach, Ant. Šmerda, Mart. Kříž, Frant. Filip, Frant. a Ed. Severa, Josef Neužil, Frant. a Vinc. Blahák, Hynek Čalkovský, Jan Brtník, Josef a Frant. Drápal, Josef Perný, Čeněk Pleva, Josef Perbl, Čeněk Benda, Josef Mazel a Frant. Pomtuček.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 lejty, 4 koše, 3 žebříky a 4 háky, vše v úhrnné ceně 1280 zl.; též účastnil se dosud 32. požárů.

Sbor hasičský v Malých Lovčicích.

Obec Malé Lovčice čítá 134 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé jsou částečně rolníci, většina jest však dělníků. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1886. a zakladatelem jeho byl Frant. *Král*, 51 roků starý; obecním radním jest 9 roků a předsedou sboru 11 roků. Téhož času byl starostou obce Augustin *Kachlíř*. V obecní radě byli: I. radním Ondřej Jakubec a II. radním Frant. Král. Tito byli sboru příznivci, neboť s ochotou dali svolati občany a přednesli jim svou žádost, načež i oni byli pro to, by sbor založen byl.

Prvním předsedou sboru byl Fr. *Král*, náčelníkem Ondřej *Jakubec* a jednatelem Vavřín *Oříšek*. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Král*, náčelníkem Jakub *Šimpera* a jednatelem Vinc. *Rafaj*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od počátku až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem

tištěna): Jakub *Šimpera*, Jakub *Král*, Pavel *Jakeš*, Frant. Okurek, Jan *Borovička*, Rud. Holoubek, Václav Kachlíř, Matěj *Gorgoš*, Ant. Marek, Frant. a Pavel Král, Vincenc Rafaj, Frant. Fiala, Josef Šimandl a Alois Břošek.

Sbor má jednu stříkačku a příslušenství v úhrnné ceně 424 zl.; týž účastnil se dosud 38. požárů.

Sbor hasičský v Hruškách u Slavkova.

Obec Hrušky u Slavkova leží na rovině a čítá 150 domů s převládající krytbou křidlicovou. V obci jest pivovar a sladovna a pěstuje se řepné semeno. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1888. a zakladateli jeho byli: *Hausner*, sládek tamtéž, a H. M. *Jirku*, nájemník velkostatku. Toho času byl starostou obce Jan *Kuba*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Hausner, H. M. Jirku, Frant. Velecký, Dr. Jan Labr, Ondřej Fetela, Klement a Norbert Babušík, M. Partyka a Josef Štefan. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a sice peněžitou podporou.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Leopold *Hausner*, sládek, náčelníkem Jakub *Babušík*, rolník a jednatelem Karel *Hausner*, sládek. Sbor trvá 10 let.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Novotný, Ondřej Fetela, Rud. Hausner, Klement Babušík, Jiří Štefan, Frant. Dofek, Frant. Heger, Fabian Boleslav, Josef Janáček a Stěpán Velecký. Nově přistoupili: Jan Šrámek, Vavřín a Julius Dofek, Frant. Rožnovský, Pavel Křivka, Frant. Knesl, Raimund Fuksa a Jan Holoubek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvukolový hydrofor a čtyřkolovou lejt, v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se dosud 40. požárů.

Sbor hasičský v Milešovicích.

Obec Milešovice leží v kotlině u Slavkova a čítá 139 domů s krytbou většinou křidlicovou. Obyvatelé zabývají se zemědělstvím. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1888. a zakladatelem jeho byl Václav *Klíma*, nadučitel, nyní již na odpočinku, muž velezasloužilý, a jemu k ruce byl Vilém *Valušíček*, starosta župy IX., jenž více sborů zakládati pomáhal. Toho času byl starostou obce Jakub *Zobal*, rolník. V obecní radě byli: I. radním Josef Kundera a II. Josef Poláček. Tito všichni byli sboru příznivci a přispívali sboru dle možnosti.

Prvním předsedou sboru byl Václav *Klíma*, náčelníkem Frant. *Věrný*, ml. učitel, a jednatelem Frant. *Masař*, domkář. Při založení měl sbor 27 činných členů; týž trvá 10 let.

Nyní jest předsedou Frant. *Menoušek*, rolník a obchodník, náčelníkem Jakub *Jakubec*, rolník, a jednatelem Stěpán *Zobal*, rolník. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna ležatým písmem): Frant. *Menoušek*, J. *Jakubec*, Stěpán *Zobal*, Adolf Štastný, Stěpán *Luža*, Fr. *Sotolař*, Alois Rafaj, Frant. *Loubal*, *Bohdálek*, *Vychodil*, *Roskydal*, *Poláček*, *Pavelka*, Žampach, Fiala, *Florian*, Kundera, Poláček, Gargoš, Křivánek, Ryšavý a Kachlíř.

Sbor má jednu stříkačku, 100 m hadic, 2 svítilny, 3 kopáče, 2 žebříky střeškové, 2 signálové rohy, 4 houby, 3 píšťalky, 27 přilbic, 2 řasnové nože, 11 seker, 2 lezecké pásy s karabinami a 25 pásů bez karabin, vše v úhrnné ceně 1209 zl. 62 kr.; týž účastnil se dosud 27. požárů.

Sbor hasičský v Křenovicích.

Obec Křenovice leží na rovině a čítá 205 domů s převládající krytbou křidlicovou. Obyvatelstvo zabývá se ponejvíce rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891. a zakladatelem jeho byl Josef *Ludíkovský*, řídící školy. Toho času byl starostou obce Martin *Holomek*, rolník. V obecním výboru byli: Aug. Kučera, Josef Střelec, Ant. Pišše, Josef Rotrekl, Josef Jetela, Fabian Rotrekl, Jan Pavlík, Frant. Halouzka, Frant. Čermák, Frant. Večeřa, Frant. Klusal, Frant. Cének, Frant. a Jakub Spáčil, Stěpán Štefl, Ant. Kroupa a Ondřej Hanzlík. Představenstvo obce bylo celkem založení sboru příznivci, hmotné podpory neobdržel však sbor od obce při začátku žádné.

Prvním náčelníkem sboru byl Josef *Ludíkovský* a jednatelem Hynek *Slepánek*. Toho času byli členy (mimo ony, jichž jména jsou níže ležatým písmem tištěna): Pavel Spáčil, Jan Čermák, Aug. Kučera, Fr. Halouzka, Ant. Pišše, Ondřej Jetela, Vojtěch Svoboda, Ant. Jankovský, Václav Matoušek, Ondřej Rotrekl, Ant. Kroupa, Petr Nakládal, Kliment Cének, Josef Skoupal, Šimon Doležel, Josef Žampach, Josef Nobel, Josef Jetela, Fr. Lattenberg, Josef Spáčil, Vavřín Rozsypal, Fr. Rotrekl a D. Čermák. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Střelec*, rolník a starosta obce, náčelníkem Jan *Šustr*, rolník, a jednatelem Simon *Bílek*, řemeslník. Dnes jsou členy sboru: Jan *Šustr*, Jan *Pišše*, Ant. a Ed. *Horáček*, Simon *Bílek*, J. *Vyskočil*, Jan Nohel, Alois *Novotný*, Frant. a Ant. *Nohel*, Fr. *Misak*, Frant. *Kvasnica*, Čeněk Chaloupka, Simon *Horáček*, Jakub *Fuksa*, Jan *Ševčík*, Tomáš Trnka, Ondřej Spáčil, Štěpán Srnec, Hynek *Vyskočil*, Čeněk Drápal, Dom. Laněček, Frant. Ledvína, Josef Kroupa, Jan *Horáček*, Frant. *Holomek*, Julius *Pavelka*, Čeněk Ondřík, Josef Čánek, Josef Matulík, Ferd. Jindra, a Ladislav Řičánek.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku, jeden vůz s nádobou pro vodu, jeden čtyřdílný lezecký a jeden hákový žebř, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 27. požárů.

Sbor hasičský v Šaraticích.

Obec Šaratice leží na pěkné rovině a čítá 120 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé zabývají se kupectvím, řeznictvím, rolnictvím, kovářstvím, obuvnictvím, krejčovstvím, zednictvím, pekařstvím, stolářstvím a kolářstvím. Poloha obce a okolí jest dílem rovina, dílem malé pahorky, ale orná půda. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891. a zakladatelem jeho byl důst. pán P. Ferd. *Indra*, t. č. farář v Šaraticích, který nejen hmotně, nýbrž i mravně sbor podporoval a v život uváděl; r. 1896. odebral se na nové svoje působíště do Zábrdovic, kdež dne 4. listopadu 1897. zemřel, jsa ode všech oplakáván; zůstane nám ve věčné památce. Toho času byl starostou obce Josef *Matula*, rolník a odpůrce každého pokroku. V obecním výboru byli: Petr Hofírek, Petr Šmíd, Jakub Andryšik, Jan Svoboda, Jan Kyselka, Josef Měšťan, Josef Hofírek, Fr. Kulíšek, Josef Střítecký, Václav Horáček a Frant. Hlaváč. Všichni tito byli sboru příznivi, pouze starosta byl a jest posud největším odpůrcem sboru; důkazem jest, že při založení sboru usnesla obecní rada dáti podporu 150 zl. z obecní pokladny, které na několikrát opěťovanou žádost sboru nebyly posud vyplaceny. Ano i přispívajícím členům zakázal roční příspěvek sboru odváděti. Někteří jej také uposlechli a členský příspěvek sboru skutečně odepřeli. Sebevědomí občané narážku jeho s opovržením odmítli a podnes sboru přispívají.

Prvním předsedou sboru byl Jakub *Andryšik*, rolník, náčelníkem Petr *Šmíd*, rolník, jednatelem Frant. *Bujárek*, učitel. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou Jakub *Andryšik*, rolník a předseda kontr. záložny v Židenicích, předseda čten. spolku „Žerotín“ v Šaraticích a předseda jednoty pro vystavení chrámu Páně tamtéž, i jinak velmi vážená osoba. Náčelníkem jest Jakub *Kalanda*, rolník a jednatelem Ludvík *Švehla*, výpomocný v cukrovaru ve Slavkově. Dnes jsou členy sboru (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Ludvík *Švehla*, Ant. *Drbal*, Jakub *Kalanda*, Josef *Kulíšek*, Josef *Andryšik*, Josef a Leo *Střítecký*, Jan *Robeš*, Josef *Knol*, Frant. *Zezula*, Frant. *Horáček*, Frant. *Florián*, Josef a Eduard *Přerovský*, Martin *Šmerda*, Kašpar *Spáčil*, Frant. *Hosťenský*, Jakub *Hofírek*, Vavřín *Kyselka*, Štěpán *Dolák*, Jan *Očásek*, Matěj Kampas, Ant. *Dolák*, Jan *Florián*, Eduard *Zezula* a Josef Kopecký.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 960 zl.; týž účastnil se dosud 14. požárů.

Sbor hasičský v Rašovicích.

Obec Rašovice čítá 160 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1891. a zakladateli jeho byli: Frant. *Červinka*, rolník a starosta, Jan *Rybníkář*, rolník a člen obecního výboru, Josef *Blichler*, rolník a člen obecního výboru, Josef *Válek*, obchodník, Frant. *Knapil*, domkář, a Ferd. *Sisler*, krejčí — společnou silou. V obecní radě byli: Simon Kučera, rolník, Jakub Obdržálek, rolník, a Petr Červinka, rolník. Tito byli sboru příznivi a obecní výbor jej podporoval, vystavěl skladiště a peněžitou půjčkou sbor založil.

Prvním předsedou sboru byl Fr. *Červinka*, starosta a rolník, náčelníkem Jan *Rybníkář*, radní a rolník, a jednatelem Josef *Válek*, obchodník. Sbor trvá 7 let.

Nyní jest předsedou Fr. *Červinka*; narodil se v Rašovicích dne 15. září r. 1846. a stav se dospělým, ujal se usedlosti č. 42. v Rašovicích. Jako mladík 27 roků čítající zvolen byl dne 6. července r. 1873. starostou obce Rašovic, kterýžto úřad ku všeobecné spokojenosti řádně zastává až po dnešní den, tak že r. 1898. v jubilejním roce J. V. císaře Pána slavil též své 25.leté jubileum. Náčelníkem jest Jan *Rybníkář*; narodil se v Rašovicích dne 20. června 1858. a o založení i zkvětaní sboru získal si zásluh nemalých. Jednatelem Alois *Gregor*, nadučitel, jenž v prvé valné hro-

madě po jeho příchodu do obce jednatelem zvolen byl. Narodil se dne 20. června 1861. v Pustiměřu u Vyškova, byl jako mladší učitel členem výtečně organisovaného hasičského sboru v Příboře pod vzorným náčelníkem prof. Jos. Janouškem a jeho zástupcem Rud. Ludwigem, právě té doby, kdy jednatelem téhož sboru byl horlivý a vzorný kněz, šlechtný lidmil, nynější Hšský poslanec Dr. theol. Ant. Cyrill Stojan. Zde pod vůdcovstvím výtečníků těchto, kruhům hasičským veleznamých, prošel dobrou školou hasičskou a prokázal sboru hasičskému služeb nemalých, a naděje se, že nyní, kdy může více pozorností věcem hasičským věnovati, záhy v širším kruhu pracovati bude. — Dnes jsou členy sboru (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Martin *Rybníkář*, Leopold Podmela, Jakub *Červinka*, Matěj a Tomáš *Kromer*, Frant. *Rybníkář*, Martin *Blahutka*, Bartoš Blisa, Frant. *Červinka* č. 65., Jan Červinka, Frant. Dostál, Albin Hanousek, Ant. a Frant. *Knapil*, Martin Procházka, Vincenc *Rybníkář*, Frant. Šujan, Ant. *Vrána*, Jakub Vrána, Ferd. Zábrana, Frant. Kučera, Frant. Spáčil, Josef *Ševeček*, Alois Obdržálek, Alois a Eduard Hanousek a Josef *Válek*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím a menší stroje, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 16. požárů v místě.

Sbor hasičský v Hodějicích.

Obec Hodějice u Slavkova na státní dráze čítá 205 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím. Poloha obce a okolí je pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. a o založení jeho přičinili se: Jan *Florían*, rolník a starosta obce, a členové výboru: Jan *Mesník*, Martin *Kučera* a Ant. *Červinka*, rolníci, za pomoci Vil. Valníčka. V obecní radě byli (mimo jmenované): Tomáš Kachlík a Petr Cikánek. Tito všichni byli sboru příznivci, stali se jeho členy, a obecní výbor dal vystavěti sboru nové skladiště.

Prvním předsedou sboru byl Martin *Kučera*, náčelníkem Jan *Mesník* a jednatelem Petr *Cikánek*, rolníci. Tehdy bylo 31 činných členů. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Červinka*, rolník a člen výboru, rodem z Hodějic; náčelníkem Jan *Florían*, rolník a starosta obce; narodil se dne 22. června 1862. v Hodějicích, navštěvoval obecnou školu tamtéž a později měšťanskou školu ve Slavkově. Po vystoupení ze školy věnoval se při rodičích polnímu hospodářství. V r. 1882. byl odveden k vojsku a sloužil u c. k. 7. pluku dělostřeleckého ve Vídni a co poddůstojník v r. 1884. pro rodinné poměry na trvalou dovolenou propuštěn. Toho roku ujal se po svém otci zděděného hospodářství pod č. 75. v Hodějicích, na němž dosud hospodáří. Co se veřejného života týká, byl v r. 1888. zvolen do obecního zastupitelstva a radním obce a v r. 1892. za starostu obce, kterýžto úřad až dosud zastává. Při založení sboru v Hodějicích spolupůsobil a jako náčelník jeho při požáru dne 2. července 1895. o 11. hod. v noci zachránil život lidský tím, že s nasazením vlastního života vrhl se oknem do hořícího domku č. 148. v Hodějicích, v němž matka s dítětem uzamčena spala, a vynesl v kolébce ležící dítě ven a pomohl i matku onoho dítěte jednomu hasiči z hořícího již uvnitř domku, oknem na ulici vytáhnouti, začož se mu dostalo od c. k. mor. místodržitelství pochvalného uznání. Jednatelem jest Karel *Celý*, učitel, rodem z Ivanovic na Hané. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan a Jakub *Florian*, Ant. Červinka, Al. Chaloupka, Ant. Matoušek, Martin Marek, Jakub a Alois Sedláček, Ant. a Jan Vrána, Jan Marek, Frant. Májek, Al. Malcánek, Ant. Vinhlárek, Jak. Valášek a Tomáš Zaoral. Nově přistoupili: Julius Marek, Frant. Sedláček, Václav Trbola, Flor. Němčanský, Josef Cikánek, Julius Kachlík, Frant. Jelínek, Josef Andryšák a Václav Sehnal.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a nejnuttější nářadí v úhrnné ceně i s výzbrojí 1400 zl.; týž účastnil se dosud 17. požárů a 1. povodně.

Sbor hasičský v Novém Rousínově.

Obec Nový Rousínov nalézá se podél cis. silnice a čítá 137 domů s převládající krytbou křídlicovou. Poloha i výstavnost jest pěkná. Obyvatelé jsou většinou maloživnostníci; nejvíce jest obuvníků a truhlářů leštěného laciného nábytku. Okolí jest měnivé: rovina a kopce; lesy jsou 1½ hod. vzdáleny. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893. a zakladatelkou jeho byla obec; pomůckami přispěl Vil. Valníček ze Slavkova. Toho času byl starostou obce Jan *Osolsobě*, stolář. V obecním výboru byli: Jan Růžička, Karel Kment, Tomáš Přikryl, Karel Frank, Šmuk, Antonín Götzl, Rosauer, Frankel, Ant. Sperling, Jan Dýma, Jan Frank, Martin Zelený, Jan Klíč, Eman Srna, Karel Osolsobě a Veiser.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Růžička*, nadučitel, náčelníkem Ant. *Götzel* a jednatelem Frant. *Pešta*. Vedle níže uvedených byli toho času členy: Theodor Procházka, Horák, Julínek, Götzel, Ant. Sedlmajer, Eman Srna, Pešta, Baruš a Matyáš. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Růžička*, náčelníkem Ant. *Sperling* a jednatelem Rich. *Osolsobě*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Václav a T. Straka, Frant. a Raimund Skála, Ant. Svoboda, Matěj Götz, Sperling, Jan Dýma, Reich, St. Zelený, Moláček, Josef Srna, Kořínek, Grun, Šiler a Horáček. Nově přistoupili: Mikyska, Studený, Pozdíšek, Bartošek, Jindřich Zelený, Osolsobě, Max Šubert, Maryšler, Tomáš Sedlmajer, Hradečný a Sedlmajer.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, posunovací žebř, starou stříkačku a lezecké žebře, vše v úhrnné ceně 1600 zl.; týž účastnil se dosud 12. požárů domovních a 2. sklepních.

Sbor hasičský ve Velešovicích.

Obec Velešovice čítá 190 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé zabývají se polním hospodářstvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. a zakladatelem jeho byli: Otto *Dvořák*, správce velkostatku, Frant. *Potůček*, učitel a co odborník Vilém Valníček ze Slavkova. Toho času byl starostou obce Frant. *Mráz*, rolník a rozhodný našinec pokrokumilovný. V obecní radě byli: Eduard Kalousek, kovář a Ant. Frank, rolník. Všichni tři přispívali sboru peněžitě.

Prvním předsedou sboru byl *Homola*, náčelníkem Melichar *Baláč* a jednatelem Severin *Havíř*. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Melichar *Baláč*, náčelníkem Frant. *Hlásenský* a jednatelem Eduard *Novozemský*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Škorpil, Frant. Svoboda, Frant. Hlásenský, Petr Drápal, Frant. Jurák, Jan Magda, Klementin Klement, Severin Spáčil, František Modliuba, Eduard a Jan Novozemský, Petr a Čeněk Frank, Ant. Truksa, Severin Havíř, Martin Homola, Alois Skřivánek, Josef Čáslava, Bedřich Šafránek, Ant. Svoboda, Martin Horák, Robert Straka a Hynek Mráz.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvoukolový naviják na hadice, posunovací žebř a střežové žebře, vše v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se dosud 6. požárů.

Sbor hasičský v Němčanech.

Obec Němčany čítá 166 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé zabývají se hlavně rolnictvím. Vesnice leží na svahu, okolí jest pahorkaté bez lesů. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. a myšlénka založit sbor v obci naší vyšla od Simeona *Neušíla*, nynějšího starosty obce, uskutečnění jeho stalo se za tehdejšího starosty Ondřeje *Rotrekla*; oba jsou rolníci. V obecním výboru byli: Ant. Píkrýl a Kašpar Vrána, radní, Frant. Procházka, Frant. Andrla, Baltazar Šiler, Tomáš Rotrekl, Frant. Rolek, Tomáš Vrána, Frant. Pavéska, Simeon Neužil a Vojtěch Jachimiak, vesměs rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví, což dokázali tím, že zbudovali potřebné skladiště za peníze obecní; koupili také novou lejtů na vodu.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou *Hanosek*, nadučitel, jenž působí v naší obci po 21 roků, narodil se r. 1853; náčelníkem Tomáš *Vrána*, majitel realit, narodil se roku 1857; jednatelem Josef *Rys*, mistr stolařský a majitel realit, narodil se roku 1860. Při založení sboru byli členy (mimo níže uvedených): Václav Kohoutek, Cyrill Knesl, Frant. Máca, Frant. Novák, Josef Rys, Josef Vrána, Ludvík Rotrekl, Jan Stejskal, Ant. Šujan, Kašpar Vrána a Ondřej Vykoupil. Sbor trvá 5 roků.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Ant. a Felix Andrla, Jindřich Blahák, Ant. Čech, Jan Hanosek, Petr Kohoutek, Eduard Kučera, Václav Kovářik, Frant. a Jakub Procházka, Václav a Raimund Příbil, Frant. Rolek, Frant. Reich, Ant. Tobek, Frant. Stejskal, Ant. Šujan, Josef Šimoník, Frant. a Tomáš Vrána. Nově přistoupili: Josef Knesl, Jakub Kučera a Ant. Vrána.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudň stříkačku na pérách v ceně 850 zl.; týž účastnil se dosud 12. požárů.

Sbor hasičský v Práci.

Obec Práce čítá 165 domů s převládající krytbou křídlicovou a 900 obyvatelů, kteří se žijí hlavně rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1895. a zakladateli jeho byli: Ant. *Žemla*, Julius *Šafařík*, učitel, Jan *Štěpánek*, Jan *Čech*,

Jan *Frodl*, Frant. *Dvořáček*, tehdejší starosta obce, Cyrill *Stejskal* a Raim. *Ječmínek*. V obecní radě byli: Matěj *Žáček*, I. radním, Jan *Skládanka* II. radním a J. *Pokorný* III. radním. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a také všichni za činné členy do sboru přistoupili.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Žemla*, rolník, náčelníkem Jan *Štěpánek*, rolník a jednatelem Julius *Šafařík*, učitel. Téhož času bylo 24 členů činných. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Antonín *Žemla*, jenž po dvě období byl starostou obce; náčelníkem Jan *Štěpánek*, nynější starosta obce a předseda spolku vysloužilického; jednatelem Josef *Ryba*, nadučitel, čestný občan Moravsko-Pruský a čestný velitel hasičského sboru v Mor. Prusích. Dnes jsou členy sboru (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Jan *Boček*, Florián *Brsobohátý*, Vincenc *Buchta*, Jan *Čech*, Frant. *Dvořáček*, Jan a Petr *Dvořáček*, Frant. *Dvořáček* ml., Jan *Frodl*, Jan *Holoubek*, Ant. *Hemala*, R. *Ječmínek*, Karel *Kokeš*, Tomáš *Kubínek*, Bedřich *Kuklínek*, Aug. *Lorgievič*, Jindřich *Paulík*, Cyrill *Stejskal*, Prokop *Straka*, Josef *Šinkyřík*, Al. *Tůma*, Mat. *Žáček* a Mikuláš *Žemla*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni, normální, s přístrojem proti zamrznutí, 2 lucerny, 2 žebře hákové, 1 hák, 2 berlovky, 2 pochodně, 1 kopáč, 1 lopatu, 1 příruční lékárníčku a 160 m hadic, vše v úhrnné ceně 1100 zl.; týž účastnil se dosud 8. požárů.

Sbor hasičský v Blažovicích.

Obec Blažovice čítá 115 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé žijí se rolnictvím, převážně dělnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896. a zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce*. Při zakládání byl nápomocen Vilém *Valníček*, dozorce župy IX. Téhož času byl starostou obce Ant. *Boček*, rolník. V obecní radě byli: Jindřich *Valtr*, rolník a I. radní, Josef *Paulík*, rolník a II. radní, Fr. *Šlapanský*, zámečník a III. radní. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť vymohli ručení obce za sbor, věnování skladiště sboru, atd.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Tomáš *Ondráček*, rolník, 55 roků starý; náčelníkem Frant. *Kaláb*, rolník, 42 roků starý; jednatelem Bedřich *Novák*, učitel, 25 roků starý. Sbor trvá 2 roky.

Při založení byli a jsou až podnes činnými členy sboru: A. *Daněk*, A. *Kadlec*, Jos. *Nohel*, Ant. *Ondráček*, Josef *Ondráček*, Václav *Ondráček*, F. *Paleček*, J. *Paulík*, O. *Pokora*, A. *Procházka*, S. *Putna*, P. *Štěpánek*, C. *Tužín*, F. *Tužín*, J. *Kašpařík*, O. *Klaška*, P. *Nakládal*, Josef *Mazálek* a Jun. *Štěpánek*.

Sbor má normální stříkačku, 1 berlovku a dvoukolový rezervní naviják, vše v úhrané ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 2 místních a 2 přespolních požárů.

Sbor hasičský v Habrovanech.

Obec Habrovany čítá 171 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897. a prvním zakladatelem jeho byl vlastně *čtenářský spolek »Svatopluk« v Habrovanech*, hlavně ale následující páni: Ant. *Kalábek*, Josef *Vejchoda*, Jan *Konečný*, Josef *Ritschel*, Tomáš *Režný*, Josef *Filinger*, Petr *Pavelka*, Frant. *Pospíšil*, Frant. *Varter*, Frant. *Kolejka*, Josef *Masař* a Frant. *Hosák*. Téhož času byl starostou obce Frant. *Pospíšil*, rolník a c. k. poštovní expedient. V obecní radě byli: Ant. *Kalábek*, I. radním, Jan *Novák*, II. radním a Tomáš *Režný*, III. radním. Tito všichni byli sboru v každém ohledu dosti příznivci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Ant. *Kalábek*, obchodník, narodil se r. 1852. v Pozořicích; náčelníkem Josef *Vejchoda*, správce sladovny, narodil se r. 1862. v Pozořicích; jednatelem Frant. *Pospíšil*, obchodník, narodil se r. 1858. v Habrovanech. Sbor trvá dva roky.

Nyní jsou členy sboru: Eduard *Brtníček*, Frant. *Bujarek*, Josef *Chyta*, Josef *Fibinger*, Tomáš a Ant. *Hasák*, Matěj a Josef *Havlíček*, Jan *Hrdinka*, Josef *Jura*, Matěj *Kaluža*, Frant. *Kolejka*, Josef *Kostelka*, Čeněk *Kolejka*, Tomáš *Kopr*, Vladimír *Majtner*, Frant. a Jan *Novotný*, Pavel a Tomáš *Obroučka*, Augustin *Polách*, Josef *Perníkár*, Petr *Pavelka*, Dominik *Přikryl*, Frant. a Josef *Pavelka*, Alois a Ant. *Pelíkán*, Ant. *Pavelka*, Štěpán *Režný*, Ant. *Škaroupka*, Frant. a Václav *Šmerda*, Alois *Šimáček*, Matěj *Švestka*, Frant. a Tomáš *Varta*, Josef a Karel *Zmrzlý*.

Sbor má 1 stříkačku staré soustavy, 1 stříkačku nové soustavy (dosud jen vypůjčenou od velkostatku), výzbroj a žebře, vše v úhrnné ceně 1000 zl.

Sbor hasičský v Heršpicích.

Obec Heršpice čítá 153 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci a částečně dělníci v cukrovaru. Poloha obce a okolí jest pahorkatína. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. a zakladateli jeho byli: Kliment *Vykoukal*, Frant. *Zástřešek*, Frant. *Kučera*, K. *Vykoukal*, F. *Zástřešek* a F. *Kučera*; podnět dal Vilém *Valníček* ze Slavkova. Téhož času byl starostou obce Jakub *Maláč*, rolník č. 27. V obecním výboru byli: F. *Kučera*, F. *Maláč*, J. *Kučera*, F. *Hejtmánek*, F. *Kučera*, Josef *Maláč*, F. *Zástřešek*, Jan *Zástřešek*, Mat. *Jeřábek* a Jan *Jeřábek*. Tito nebyli všichni sboru přízniví.

Prvními funkcionáři ve sboru byly a jsou doposud: předsedou Jakub *Maláč*, rolník, náčelníkem Fr. *Zástřešek*, rolník a jednatelem Fr. *Knesl*, rolník. Sbor trvá dva roky.

Členy sboru při založení, jakož i nyní jsou: F. *Kučera*, F. *Hanousek*, Josef *Rotrekl*, Josef *Pilát*, Jakub *Rotrekl*, August *Kučera*, Jakub *Kučera*, Max *Pilát*, Jakub *Kučera*, Jan *Veverka*, F. *Paráček*, Raimund *Kučera* a Alois *Maláč*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku obecní; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský ve Vážanech L.

Obec Vážany (Lynhartovy) u Slavkova leží v údolí a čítá 141 domů s převládající krytbou křídlicovou. Provozuje se zde živnost zednická, tesařská, pokrývačská a rolnická. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. a zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce*: Jan *Kundera*, starosta, Jan *Hložek*, I. radní, Leopold *Holoubek*, II. radní; při zakládání sboru byl hlavním činitelem Vilém *Valníček*, župní dozorce.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Matouš *Smetana*, rolník, Martin *Kramář*, rolník a jednatelem Methoděj *Drkal*, zednický dílovedoucí. Sbor trvá 2 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Š. *Novotný*, V. *Novotný*, J. *Krčmář*, B. *Hlaváč*, F. *Ondráček*, A. *Pokorný*, K. *Krčmář*, J. *Hrabovský*, J. *Kundera*, J. *Horák*, A. *Kosík*, A. *Žoužela* a A. *Lazníček*. Nově přistoupili: V. *Nešpořík*, M. *Nešpořík*, J. *Štěstík*, F. *Dofek*, Š. *Pavelka*, J. *Ševčík*, F. *Oujezdský* a J. *Michálek*.

Sbor má stříkačku a pro 30 mužů výbroj, vše v úhrnné ceně 1250 zl.; týž účastnil se dosud 4 požárů.

Statistika IX. has. župní jednoty okr. Slavkov-Bučovice.

Běžné číslo	Jméno sboru	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1898.	Cena strojů	Súčastníci			Členové župy	Svazek knihovny	Podpora z hasič. záložního fondu	Počet členů			Ověřitel	Počet pojistných
										požárů	schůzí	sjezdů				činných	přísp.	čest.		
1	Kobeřice	170	973	rolnictví	1880	I. Procházka	J. Procházka	J. Procházka	800	32	58	12	—	3	800	28	6	9	1	2
2	Bučovice	432	3700	tkalcovství	1875	K. Budík	K. Budík	R. Kellner	1200	97	145	16	24	7	1600	36	60	5	2	12
3	Slavkov	587	4100	okrovar vatárna škrobárny	1882	A. Příkryl	A. Příkryl	V. Valníček	3200	111	126	18	36	18	1200	52	62	6	4	18
4	Otnice	182	860	rolnictví	1883	L. Heller	L. Haller	Jos. Božek	800	14	19	6	—	1	300	22	2	2	1	—
5	Pozořice	214	1600	rolnictví	1885	Fr. Jansa	Fr. Bekr	P. Šmerda	1100	36	31	6	9	2	800	38	20	3	1	2
6	Koválovice	140	1100	rolnictví	1885	Al. Zavadil	A. Žemla	M. Brtník	900	31	36	12	12	6	700	31	12	2	1	1
7	Nížkovice	129	900	rolnictví	1885	J. Procházka	J. Procházka	J. Koukal	800	30	39	14	9	2	900	24	8	12	2	—
8	N. Hvězdlice	240	1600	rolnictví	1886	Petr Beneš	Petr Beneš	P. Beneš	1200	36	49	15	12	4	900	36	17	3	1	2
9	M. Lovčice	120	900	rolnictví	1886	A. Klachýř	O. Jakubec	M. Garguš	800	24	41	6	—	1	600	22	2	4	1	—
10	Hrušky	132	920	pivovar rolnictví	1888	L. Hausner	L. Hausner	L. Hausner	1200	29	46	17	6	2	800	24	16	6	1	2
11	Chvalkovice	130	960	rolnictví	1890	J. Růžička	J. Růžička	F. Kunecký	1000	31	42	9	—	2	600	29	12	4	1	1
12	Šaratice	212	1200	rolnictví	1891	F. Jindra	J. Schmid	Wasserburg	1000	28	42	7	2	2	700	31	20	4	1	—
13	Vicomělice	114	900	rolnictví	1893	Fr. Hošek	F. Sakerka	F. Šebesta	900	21	39	9	—	2	600	29	12	5	1	2
14	Křenovice	210	1100	rolnictví	1891	J. Ludíkovský	J. Ludíkovský	Fr. Šuster	1000	22	40	8	6	2	900	30	10	6	1	2
15	Hodějice	140	1000	rolnictví	1892	Jan Florian	Jan Florian	Jan Florian	1000	19	41	9	5	2	400	29	12	6	1	1
16	Němčany	132	900	rolnictví	1893	J. Hanoske	Jos. Vrána	Jos. Vrána	800	15	38	10	6	2	300	28	10	3	1	1
17	N. Rousínov	312	2200	rolnictví	1893	Fr. Růžička	A. Götzl	A. Šperling	1200	19	36	9	8	3	300	30	22	4	1	2
18	Velešovice	114	960	rolnictví	1893	M. Baláč	Mel. Baláč	F. Hlášenský	1000	14	31	6	—	2	250	26	10	2	1	2
19	Brankovice	192	1200	rolnictví	1895	J. Procházka	M. Lukáš	M. Lukáš	900	12	36	9	2	2	300	30	12	2	1	2
20	Mouřínov	108	700	rolnictví	1895	Al. Poláček	Al. Poláček	Al. Poláček	800	11	34	4	—	1	200	24	10	1	1	1
21	Marhéřy	104	640	rolnictví	1895	F. Vinařský	J. Kuchta	J. Kuchta	900	6	24	3	—	1	150	24	8	2	1	1
22	Milešovice	137	915	rolnictví	1888	F. Menoušek	Jan Florian	Jan Florian	950	9	29	6	2	1	300	26	10	4	1	1
23	Rašovice	124	800	rolnictví	1891	A. Gregor	F. Rybníkář	F. Rybníkář	900	10	30	9	3	2	400	28	12	7	1	1
24	Letonice	152	960	zednictví rolnictví	1895	F. Kachlík	J. Parkyta	F. Rotrekl	800	9	28	6	1	1	300	28	16	2	1	1
25	Letošov- Nesovice	108	760	rolnictví	1896	J. Vavrouch	Fr. Sekal	Fr. Sekal	900	6	26	6	—	1	200	26	12	1	1	1
26	Milonice	102	620	rolnictví	1895	J. Doupovec	J. Doupovec	J. Doupovec	800	5	20	4	—	1	150	20	8	—	1	1
27	Praze	140	970	rolnictví	1895	I. Štěpánek	I. Štěpánek	J. Štěpánek	850	5	20	14	—	1	200	28	10	1	1	1
28	Blažovice	119	890	rolnictví	1896	I. Štěpánek	Fr. Kuchař	Fr. Kuchař	900	6	21	3	—	1	150	27	16	1	1	1
29	Heršpice	124	840	rolnictví	1897	Jos. Pilát	F. Zástřešek	F. Zástřešek	300	4	18	2	—	1	150	24	6	—	1	1
30	Dražovice	114	790	rolnictví	1897	obec	Jos. Bureš	Jos. Bureš	800	4	17	2	—	1	150	28	8	—	1	1
31	Habrovany	105	680	rolnictví	1897	obec	J. Calábek	J. Calábek	900	2	16	2	—	1	150	28	12	—	1	1
32	Vážany L.	124	900	rolnictví	1896	M. Smetana	M. Kramář	M. Kramář	900	2	16	2	—	1	150	28	12	—	1	1

Al. Kocian.

ŽUPA JIŽNÍ MORAVY.

Výbor X. župy jižní Moravy.

Skupina has. sboru v Bzenci.

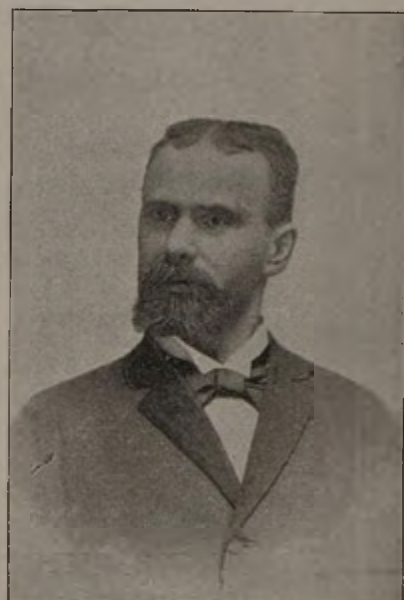
Bzenec,
sídlo X. župy jižní Moravy.

Fr. Sedláček,
starosta sboru ve Veselí n. M.

Jan Huttala,
starosta obce a starosta sboru
v Uh. Ostrohu.

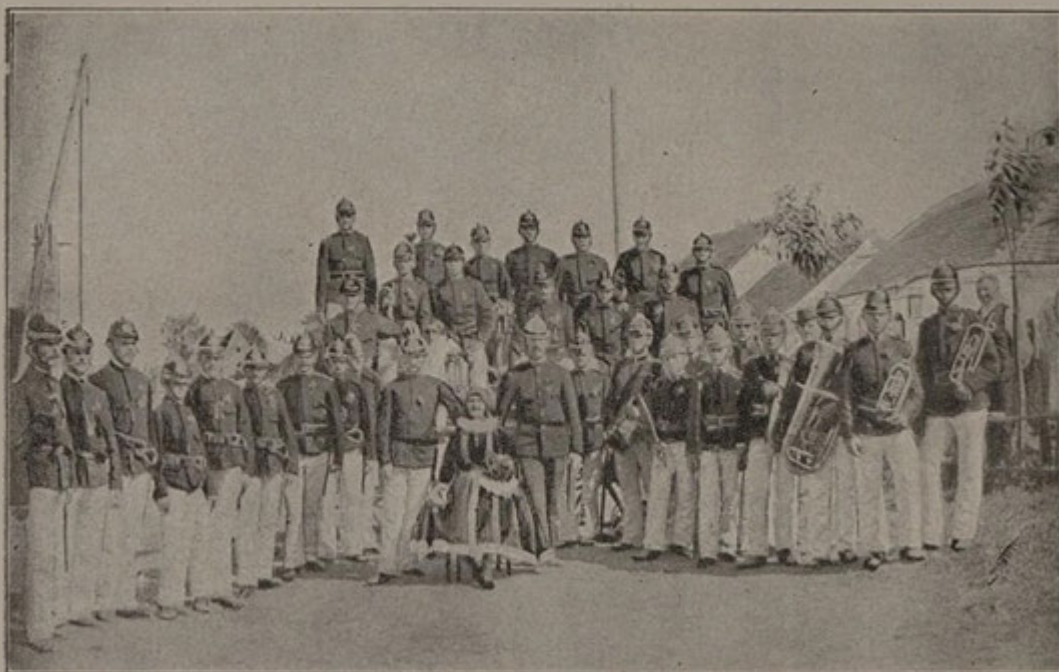
Augustín Balderman.
náčelník sboru ve Vracově.

Frant. Mňačko,
starosta sboru ve Žďánicích.

A. Goldmann,
náčelník sboru ve Žlíně.

Skupina sboru v Písku u Bzence.

Skupina sboru v Nové Vsi.

Dějiny župní has. jednoty pro jižní Moravu č. X.

Jednota tato vstoupila po předběžných poradách a hlavně přičiněním p. stavitele Jana Rychmana, náčelníka, pak p. fiditele Josefa Poláška ve Bzenci, Arnolda Švarce, obchodníka, náčelníka a jednatele, Čenka Baštince, učitele a člena hasičského sboru v Uh. Ostrohu, Jindř. Dürmayera, c. k. poštmistra a náčelníka, a p. Josefa Václavka, člena sboru Veselského, v činnost. Stanovy byly schváleny dne 16. prosince 1887. Přihlásilo se 5 sborů a sice okresu Uh.-Ostrožského sbory: Bzenec, Uh.-Ostroh a Veselí; okresu Strážnického: Velká a Hrubá Vrbka.

První výbor pozůstával z pp.: Jana Rychmana (obraz tab. XIII.) stavitele ve Bzenci jako starosty, Arnolda Švarce z Uh. Ostrohu jako náměstka, Josefa Poláška, fiditele co jednatele, Rob. Kolucha, obchodníka v Bzenci jako pokladníka, pak Ig. Cambála, rolníka z Hrubé Vrbky, Jana Románka, měšťana z Uh. Ostroha, Ant. Bendy z Velké a Jindř. Dürmayera z Veselí, jako výborů.

Župa působila, by myšlenka hasičská vůbec v našem kraji se ujala a k tomu, by se zejména nové sbory tvořily, tak že r. 1889. přistoupily nové dva hasičské sbory z Rohatce a z Javorníka, r. 1892. nově zřízené 3 sbory z Lipova, Tasova a Hroz. Lhoty (okr. Strážnického), pak r. 1893. z Nové Vsi a Lúky (okr. Ostrožského), r. 1894. z Bohuslavic a Vracova (okr. Kyjov), tak že naše župa čítala s přistouplým Strážnickým sborem koncem r. 1895. 15 sborů.

Roku 1895. zřídily si však sbory v okresu Strážnickém novou župu, čímž naše župa pozůstala jen ze 7 sborů. Nově se zařídily a přistoupily sbory z Hluku a Písku, tak že čítala župa naše koncem r. 1896. 9 sborů se 247. členy.

Naše župa odbyvala své řádné výborové schůze a pořádala každoročně své valné hromady v různých místech v celém obvodu do župy náležející a měla tam své veřejné přednášky a veřejná cvičení. Súčastnila se také všech vlasteneckých a národních slavností v celém, ba i širším okolí. Župní výbor v r. 1896. pozůstával ze starého a stálého starosty župy p. Jana Rychmana z Bzence, místopředsedy Jindř. Dürmayera z Veselí, pak členů výboru Baldermana z Vracova, Kusáka z Nové Vsi, Jos. Václavka z Veselí, Jana Zafouka z Uh. Ostroha, Jos. Poláška, pokladníka a Ctibora Rychmana, jednatele, oba z Bzence. (Viz vyobrazení na prvé straně.)

Sluší ještě podotknouti, že sbory k župě náležející jsou řádně, ba některé dokonale vyzbrojeny a členstvo dobře vycvičeno, což také při veřejném vystoupení se vždy ukázalo a zjistilo.

Sídlo župy od založení je stále v městě Bzenci; táž skládá se ze 14. následujících sborů hasičských.

Soudní okres Kyjov.

Sbor hasičský ve Vracově.

Obec Vracov leží na rovině a čítá 677 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci se provozuje výhradně poľní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1881. a prvním zakladatelem byl *Augustin Baldermann*, c. k. pošt mistr, obecní tajemník, nar. roku 1849 v Ratiškovcích u Hodonína, syn c. k. úředníka na dolech Nejvyšší rodiny císařské. Téhož času

byl starostou obce Jan *Pres*, čtvrtlánník č. 204. ve Vracově. V obecní radě byli: Tomáš *Pres*, čtvrtlánník č. 62., Václav Mezihorák, čtvrtlánník č. 66., Martin Golias, rolník č. 113. Tito byli hasičskému sboru přízniví, a sice zastáváním a podporováním snah hasičů u obecního zastupitelstva.

Prvním předsedou ve sboru byl: Leop. *Müller*, kupec, náčelníkem Aug. *Baldermann*, c. k. poštovní, obecní tajemník a jednatelem Jan *Tománek*, syn rolníka.

Sbor trvá 17 roků. Nyní jest předsedou Tomáš *Paška*, rolník, starosta obce a předseda místní školní rady, nar. r. 1855, náčelníkem Aug. *Baldermann*, jednatelem Frant. *Začal*, učitel, nar. r. 1859. Členové r. 1898 jsou následující: Augustin Baldermann, Karel, Bartek Jos., Cencinger, Vilém Franke, Josef Friedrich st., Josef Friedrich ml., Vincenc Friedrich, Ludvík Gabriel, Jan Gasnarek, Martin Gasnarek, Vilém Kollmann, Vincenc Krečmer, Frant. Kudlac, Josef Kudlík, Frant. Loprais, Jan Loprais, Matouš Loprais, Štěpán Loprais, Josef Lukeš, Matouš Paška, Ant. Petržela, Ondřej Pírek, Štěpán Procházka, Leopold Rusniak, Frant. Setinský, st., Frant. Setinský, ml., Vavřín Svítalek, Hynek Skorecký, Josef Šinoge, Václav Tomanek, Konstantin Volatík, Ignác Zahradníček, Frant. Začal, Josef Obdržálek.

Sbor má jednu čtyřkolovou normální stříkačku v ceně 1080 zl. a jednu dvoukolovou sundavací v ceně 534 zl., tedy úhrnem 1614 zl.; týž účastnil se dosud 48 požárů.

Sbor hasičský v Bohuslavicích.

Obec Bohuslavice čítá 26 domů s krytou ponejvíce křídlicovou. V obci se provozuje ponejvíce polní hospodářství, mimo několika řemeslníkův. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, prostoupena lesy a nížinami. Po nemalých překážkách podařilo se zařizujícímu výboru ustanovit sbor dobrovolných hasičů. Schválením stanov dne 19. srpna r. 1885. započal sbor činnost svou. Osada obsáhlá, rozlehlá, čítající na 1300 obyv. jest střediskem pomocným sousedním osadám: Bukovanům půl hod. vzdál., Čeločnicím přes půl hod. vzdál. a k Boršovu půl hod. vzdál. A bylo zapotřebí pevné vůle nezvratné, by zařizující výbor v počátcích kráčení mohl v před. »V před, stále v před — snad ta slova byla snahou při zařízení sboru hasičského.

V zařizujícím výboře byli: Fr. *Herclík*, správce školy, velitel po dobu 10 roků, později čestný velitel, jenž hlavně se přičinil, by v obci sbor byl založen; Kašpar *Rajda*, předseda od r. 1888. až do dnešního dne; pak Karel *Dorasil*, Alois *Koláček* a Josef *Voráč*. Utvořil se sbor čítající 30 členů činných a 12 členů přispívajících. Též čas byl starostou obce Antonín *Stoklaska*, rolník.

Ve výboru byli: František *Vodička*, František *Doubrava*, Josef *Žižlavský*, radní; Albin *Houšť*, Karel *Dorasil*, Stanislav *Rajda*, Ant. *Rajda*. Tito všickni byli příznivci sboru, neboť jej podporovali příspěvky peněžitými.

Prvním předsedou ve sboru byl: Frant. *Vodička*, majitel hostince a hospodářství, náčelníkem František *Herclík*, nadučitel, jednatelem Josef *Voráč*, stolař.

Sbor trvá 13 roků a předsedou jeho jest nyní Kašpar *Rajda*, kolář, rozený v Bohuslavicích, předsedou sboru jest od r. 1888. a po celý čas své hodnosti o blaho a rozkvět sboru staral se všemožně, náčelníkem František *Balaja*, jednatelem Josef *Voráč*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: K. Jeřábek, K. Mělnický, Jos. Žižlavský, Fr. Volný, Václav Balaja, František Kusník, Josef Samek, Jan Houšť, Frant. Šifter, Václav Pajerek a Jan Zloch. V pozdější době přistoupili: A. Koláček, Karel Mazánek, Josef Domanský a Alois Zohar.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou, 1 dvoukolovou, naviják na hadice, háky a žebře obyčejné, vše v úhrnné ceně 1300 zl.; týž po dobu dnešní účastnil se, jak záchrany při veliké vodě, tak při různých požárech v místě i v okolí vždy konaje zdatné pomoci. Dostalo se jemu i písemného osvědčení. Mimo pomoci záchranné sbor jeví činnost i jinak. Na př. v roce 1895. na oslavu desetiletého trvání posázení dal návrší kolem kostela ovocným stromovím a jinými ještě způsoby hledí prospěti povoláním svým a to dle hesla »Bohu ke cti a bližnímu ku pomoci.«

Sbor hasičský v Sardicích založen roku 1898.

Sbor hasičský v Miloticích založen roku 1898.

Soudní okres Uh. Ostroh.

Sbor hasičský v Hluku.

Obec Hluk čítá 576 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje prodej stavebního dřeva, kupectví, pekařství, řeznictví, obuvnictví, krejčovství, kovářství, truhlářství, mlynářství, zednictví, tesařství a pálení cihel. Poloha kotáru jest kopcovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen 30. července 1879. a zakladatelem jeho byl † Emil *Zapletal*, správce školy v Hluku a toho času obecní tajemník. Téhož času byl starostou obce Matouš *Dohnal*, rolník. V obecní radě byli: Ant. Mítáček a † Frant. Jelenek, rolníci. Přileh svou ke sboru prokázali tím, že stříkačku, kterou obci daroval zemřelý p. hrabě z Westallenů, ponechali sboru a slíbili podporu 50. zl., již však sbor dosud neobdržel.

Prvním předsedou sboru byl Emil *Zapletal*, nadučitel. Jelikož od r. 1879. do r. 1888. byl sbor úplně nečinným, poněvadž neměl mimo stříkačky ničeho, čím by se byl mohl zdokonaliti, není žádných záznamů z doby té, pročež nelze nic určitého udati. Sbor trvá 19 roků.

Nyní jest předsedou sboru Jan *Svatbík*, rolník č. 109., náčelníkem Vilém *Pippal*, mlynář a jednatelem Ant. *Machala*, rolník č. 512. Tito vedou všichni život bezúhonný a jen jejich přičinění jest děkovati, že sbor zásoben jest všemi výzbroji a hasičským nářadím, aniž by podnes od obce jakou podporu obdržel. Členy sboru jsou: Jan Mitaček, Matouš Soška, Josef Uherka, Matěj Kupec, Jan Mitaček, Frant. Jurásek, Kašpar Červenka, Ludvík Procházka, Cyrill Jurásek, Frant. Kozmík, Frant. Ličman, Cyrill Červenka, Jiří Pospíšek, Šimon Svatbík, Frant. Matuška, Frant. Pravdík, Frant. Pešl, Vavřín Mitaček, Jan Nemrava, Jan Mitaček a Vilém Pippal.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudní a ruční stříkačku (berlovku), 500 m hadic, hasičský vůz, posunovací žebřík, dva žebříky, 4 kopáče, 2 háky, dvoukolový naviják a pro 45 mužů výzbroj, vše v úhrnné ceně 2500 zl.; týž účastnil od r. 1889. do dneška 19. požárů.

Sbor hasičský v Bzenci.

Město Bzenec leží na rovině a čítá 717 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se zelenářství, vinařství a obchod sennem. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1882. a zakladatelem jeho byl Jan *Rychman*, stavitel ve Bzenci; narodil se r. 1843. tamtéž. Téhož času byl starostou obce Frant. *Beschleb*, měšťan. V obecní radě byli: Pavel Kútňý a Josef Orlický, měšťané, Pavel Žiha a Pavel Goliáš. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Beschleb*, náčelníkem Jan *Rychman* a jednatelem Frant. *Odstrčil*, nadučitel. Téhož času byli členy (mimo níže uvedené): Štěpán Daněček, Štěpán Jakob, Ant. Jindra, Jan Jelínek, Pavel Kučera, Frant. Kumpán, Ant. Novák, Tomáš Otépká, Cyrill Pintera, Filip Procházka, Frant. Rychman, Frant. Rogoš, Leopold Skála, Matěj a Karel Sýkora, Frant. Štastný, Josef Sás, Jan Tvrď, Josef Vysloužil, Čeněk Valíček a Josef Žitný. Sbor trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou sboru Josef *Orlický*, měšťan a obchodník, narodil se r. 1850. v Bzenci; náčelníkem Jan *Rychman*, měšťan a stavitel v Bzenci, narodil se r. 1843. tamtéž; jednatelem Josef *Vlášek*, stavitel v Bzenci, narodil se r. 1870. v Letech. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Pavel *Biča*, Cyrill Brázda, Jan *Brásda*, Jan *Flesner*, Ferd. *Förster*, Filip *Goldman*, Frant. Goliáš, Petr Jagoš, Frant. Jeníček, Heřman *Ješek*, Frant. Juli, Štěpán Juřica, Ant. Komárek, Pavel *Kútňý*, Čeněk *Kuchař*, Jiří Kováč, Frant. Mareček, Frant. Michalík, Josef Orlický, Filip Procházka, Pumprlík, Vincenc Rajsкуп, Jan *Rychman*, Ctibor Rychman, Frant. *Rudl*, Florian Růčka, Václav Rukavička, Karel Sýkora, Matys Staněk, Cyrill *Souček*, Frant. Sýkora, Frant. a Ant. Tvarůžek, Edmund *Ulbrecht*, Frant. *Valdštýn*, Vít *Vojtěch*, Valda, Frant. Vitásek, Jindřich Veselý, Josef Vlášek a Zicháček.

Sbor má 1 čtyřkolovku, 1 sundavací dvoukolovku s nutným nářadím, 1 vozovou lejtou a 1 posunovací, jednoduchý žebřík, 4 kamzíkové žebře, 2 obyčejné žebře, 2 dvoukolové káry, pak kopáče, motyky, háky, vidle, pochodně, atd., vše v úhrnné ceně 2700 zl.; týž účastnil se dosud 47. požárů.

Sbor hasičský v Uh. Ostrohu.

Město Uh. Ostroh čítá 125 domů s převládající krytbou křídlicovou. Jest zde cukrovar, pivovar, 2 sladovny, vodní mlýn a píla a továrna na tužky. Poloha obce a okolí jest rovina nízko ležící, trpí mnoho povodněmi, při nichž sbor ku doзору a hlídkám používán bývá. Dobrovolný sbor,

hasičský založen byl r. 1886. a zakladatelem jeho byl Emil *Zapletal*, nadučitel a měšťan v Uh. Ostrohu, zemřel r. 1889. Téhož času byl starostou obce Jan *Huttula*, měšťan a majitel zlatého záslužného kříže, předseda více spolků a čestný člen zdejšího has. sboru. V obecním výboru byli: Karel Minářík, Hynek Černý, Josef Olešnický, Ant. Urbánek, Jan Mika, Dr. Ant. Skácel, Dr. Jan Januška, Jan Románek, Karel Lacmann, Arnold Schwarz, Emil Zapletal, P. Josef Barták, Karel Kerndl, Josef Beindl, Jan Valenta, Karel Schwarz a Ferd. Weiner. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou sboru byl: Jan *Huttula*, měšťanosta, náčelníkem Arnold *Schwarz*, měšťan a jednatelem Adolf *Karas*, měšťan. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Karel Latzmann, Josef Minářík, Jan Románek, Čeněk Baštinec, Jan Krejčířík, Josef Kořínek, Jan Pařízek, Josef Šlechta, Jan Fuchs, Frant. Galuška, Julius Strnad, Jan Kovářík, Jiří Zuchna, Václav Berka, Leopold Schier, Vilém Veselý Josef Matějka, Bedřich Filip, Engelbert Filip, Edmund Matura, Ant. Jahn, Josef Janíček, Jan Žmola, Richard Schwarz a Arnošt Šebesta. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou sboru Jan *Huttula*, měšťanosta, náčelníkem Jan *Zafouk*, advokátní sollicitátor a jednatelem Čeněk *Baštinec*, odborný učitel. Členy sboru jsou: Hynek *Rathuský*, Rudolf *Pařízek*, Josef *Bartoň*, Robert *Helikálek*, Tomáš Horák, Max *Riedl*, Frant. Riedl, Viktor Riedl, Viktor Fajkus, Ant. Satora, Matěj Galuška, Ant. *Maděra*, Matěj *Matláš*, Ferd. *Minářík*, Ondřej Straka, Vavřín Tok, Jan *Zafouk*, Frant. Hranička, Vilém Hoffmann, Jan Kočíř, Ludvík Krejčířík, Jan Turčinek, Frant. Janča, Jan Jurečka, Emil Fidler, Martin Vávra, J. Žák, Ondř. Botek a Ondřej Hýl.

Sbor má čtyřkolovou sířkačku dvouproucní, zakoupenou r. 1887. od firmy R. A. Smekal v Čechách u Olomouce, v ceně 700 zl.; týž účastnil se dosud 21. požárů.

Sbor hasičský v Louce.

Obec Louka, ležící v úzkém údolí, čítá 177 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se vesměs rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1889. a prvními zakladateli jeho byli Antonín *Hájíček*, rolník a knížecký hajný, a zemědělský hospodářský správce Martin *Procházka*. Téhož času byl starostou obce Josef *Škopík*, rolník. V obecním výboru byli: Jan Sedláček a Frant. Sečkar, radní; Jiří Sedláček, Cyrill Trýska, Ant. Hájíček, Jiří Maňák, Frant. Maňák, Pavel Škopík, Josef Jagoš, Jan Lukáš, Frant. Maňák. Již od svého vzniku netěší se sbor příliš valně přízni těchto pánů.

Prvním předsedou ve sboru byl Martin *Procházka*, hosp. správce, náčelníkem a jednatelem Edmund *Palkovský*, učitel.

Sbor trvá 9 roků a nyní jest předsedou Jiří *Sedláček*, rolník, náčelníkem Jiří *Škopík*, rolník, jednatelem Frant. *Hajn*, učitel. Dnes jsou členy sboru (jména od začátku až podnes vytrvavších, tištěna jsou písmem ležatým): Antonín *Hájíček*, Leon. *Sedláček*, Jiří *Sedláček*, Josef Sedláček, Matouš Sečkar, Frant. Šmehík, Jiří Škopík, Vincenc Podlucky, Jan Sedláček, Martin Škopík, Jan Škopík, Josef Škopík, Frant. Hajn, Martin Škopík, Jan Maňák.

Sbor má čtyřkolovou sířkačku, 5 kčůb, 4 háky, 3 žebře, 2 sudy na vodu, vše v úhrnné ceně 1000 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 13. požárů.

Sbor hasičský ve Veselí n. M.

Město Veselí n. M. čítá 610 domů s převládající krytbou doškovou. V městě provozuje se polní hospodářství, chov dobytka, kožešnictví a sestavování nábytku z ohýbaného dřeva. Město leží v krásné rovině na levém břehu řeky Moravy, rovněž i pole; na pravém břehu jsou louky a lesy, kteréž každoročně bývají zaplavovány. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1882. a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Dostál*, městský tajemník. Téhož času byl starostou města, Josef *Šantrůček*, měšťan a sklenář. V obecním výboru byli: Ignát Šimšík, I. radní, Josef Ornstein II. radní, Leopold Molík, mlynář, Gustav Kunze, inspektor velkostatku, Dr. Gustav Pollák, Adolf Kratochvíl, krejčí, Josef Šantrůček ml. Zastupitelstvo obecní nebylo sboru příznivo, neb přiznávalo se vždy ku straně německé, kdežto sbor přijal velení české.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Šantrůček*, starosta města, náčelníkem Jan *Dostál*, městský tajemník, jednatelem Josef *Tenora*, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Dostál, Josef Galáf, Jan Sajda, Frant. Strachota, Tomáš Koryčanský, Tomáš Brable, Jan Vajdíř, Jan Smíščík, Jan Veverka, Fr. Udl, Josef Jakubiček, Valentin Hanzlián,

Ant. Galář, Frant. Holek, Vilém Štrébl, Ondřej Kratochvíl, Konstantin Kratochvíl, Jindřich Cinkl, Edv. Polách, Jan Kratochvíl, Ant. Janík.

Sbor trvá 16 let a nyníšším jeho předsedou jest Frant. **Sedláček**, rodák z Tovačova; absolvoval vyšší gymnasium v Olomouci, studoval farmacii ve Vídni, lékárník v místě, rada a pokladník města, předseda škol. stavebního místního odboru atd.; náčelníkem Jindř. **Dürmayer**, absolvent nižšího gymnasia ve Strážnici, byl pošt. assistentem v Lublani a ve Vídni; nyní jest poštmistrem v místě; jednatelem Jindř. **Ranbüchl**; absolvoval hlavní školu a gymnasium ve Strážnici, c. k. český ústav ku vzdělání učitelů v Brně, účastnil se odboje v Bosně a Hercegovině, byl druhdy učitelem c. a k. vojenského pensionátu v Sarajevu, důstojník domobran, nyní učitel v místě. Dnes jsou členy sboru: Vincenc **Kratochvíl**, Fr. **Rajecký**, Edv. **Uhliř**, Josef **Václavek**, Jan **Kůrečka**, Edv. Polách, Fr. **Rollenc**, Fr. **Nysněr**, Fr. **Šimšík**, Fr. Přikryl, Fr. Skácel, Jindřich **Dürmayer**, Fr. Jančík, Rudolf Žádník, Fr. Přivora, Karel Nárožník, Fr. Adl, Fr. Gajdorus, Josef, Janyška, Jan Hanzlián, Ignát Patěrák, Fr. Horák, Emanuel Holas, Fr. Junec, Ant. Fojtík, Josef Tašl, J. Hostýnek, Martin Všetula, Antonín Prchlý, Čeřešňák, Jindř. Ranbüchl a Martin Norek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s navijákem a 300 m hadic, hydrofor, vůz na nářadí, čtyřdílný skládací žebř, posunovací střechový žebř s kolečkem, 4 žebře hákové a obyčejné žebře a výzbroj, vše v úhrnné ceně 5865 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 70 požárů a mnohokrát záchranných prací při rozvodnění řeky Moravy a zatarasení mostů kry ledovými.

Sbor hasičský v Nové Vsi

Obec Nová Ves leží na rovině a čítá 452 domů s převládající krytbou břidlicovou. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1889. a prvním zakladatelem jeho byl T. **Boček**, rolník a tehdejší starosta obce. V obecní radě byli pp: Jiří **Pijáček**, rolník a radní, František **Jurásek**, rolník a radní, Jan **Červenák**, rolník a radní. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci. Přičinili se, by z obecní pokladny zakoupěna byla stříkačka čtyřkolová dvouproudá a výzbroj pro mužstvo.

Prvním předsedou ve sboru byl T. **Boček**, náčelníkem Mat. **Kusák**, hostinský, jednatelem Pavel **Váguer**, učitel. Téhož času byli členy: Jos. Rusek, učitel, Josef Pízl, učitel, In. Konečnick, učitel, Fr. Lekeš, Jos. Ondračka, J. Zajíček, St. Štefaník. Sbor trvá 9 roků. Nyní jest předsedou Mořic **Luska**, kaplan, náčelníkem Matěj **Kusák**, hostinský, jednatelem Josef **Čmelák**, učitel. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až do dnešního dne vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Ferd. **Morgenstern**, J. **Tureček**, F. **Botek**, J. **Hušek**, J. **Machálek**, Frant. **Lekeš**, F. **Hanáček**, F. **Turčinek**, A. **Šálek**, J. **Vitek**, F. Červenák, J. Machalík, Tom. Machalík, F. Krejčířik, J. Kusák, Fr. Kusák st., Fr. Kusák ml., C. Kusák, J. Veselý, A. Jurásek, Jan Slezák, J. Chmelař, F. Sátora, vesměs rolníci.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou, dva žebře, jeden posunovací střechový čtyřdílný, 1 lejt, 200 m hadic, vše v úhrnné ceně 1492 zl.; týž účastnil se po celou dobu svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský v Písku u Bzence.

Obec Písek u Bzence, ležící na rovině, čítá 278 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. a zakladatelem jeho byl Rudolf **Palkovský**, učitel, narozen dne 30. března r. 1870.; studoval gymnasium a učitelský ústav v Příboře. Působí od r. 1890. v Písku jako podučitel. Téhož času byl starostou obce Jan **Ott**, rolník, kterýž ale nebyl a není dosud příznivcem sboru. V obecním výboru byli: Fr. Pavlačka, Jakub Němeček, Tomáš Hodonský, Martin Blatecký, Josef Němeček, Michal Svoboda, Jiří Horký, Fr. Hodonský, Josef Doležal, Ant. Doležal, Max Blažek, Fr. Dobřický. Většina těchto byla sboru příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest doposud Tomáš **Hodonský**, rolník, náčelníkem a jednatelem Rudolf **Palkovský**, učitel. Sbor trvá jeden rok a od začátku členy jeho jsou: Jakub Bartíček, Fr. Benedík, Fr. Čech, Konst. Čech, Jan Dobřický, Štěpán Dobřický, Rud. Gurský, Adolf Hlobil, Jan Hlobil, Josef Hlobil, Fr. Hodonský, Fr. Horký, Jiří Hrubý, Jakub Horký, Ant. Karlík, Josef Karlík, Jan Kmínek, Jan Korina, Ant. Lovecký, Petr Měšťánek, Ant. Nejezchleba, Jan Nejezchleba, Fr. Ott, Rud. Palkovský, Jan Prachař, Fr. Prokeš, Frant. Singer, Fr. Svoboda, Fabián, Jos. Španiel, Frant. Svrček, Jan Miklík, Jan Hanus; nově přistoupili: Frant. Benedík, Josef Dvorský, Martin Lovecký.

Sbor má obecní stříkačku a účastnil se po celý čas svého trvání dvou požárů.

Soudní okres Ždánice.

Sbor hasičský ve Ždánicích.

Obec Ždánice leží v údolí se tří stran horami obemknutém, pouze na straně jižní jest rovina; čítá 427 domů s převládající krytbou křídlicovou a 2163 obyvatel, kteří žijí se většinou rolnictvím a částečně rozličnými řemesly; v obci je cukrovar a zámek knížete Jana z Lichtensteinů, pak parní mlýn p. Václava Kašky. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1883. a myšlénka založení sboru hasičský vznikla po požáru v červnu r. 1883. v místě povstalém. O provedení její přičinil se tehdejší zdejší mistr sedlářský J. *Henke*, jenž s pp. Jos. *Sudickým*, Fr. *Jungem*, Ant. *Slámou*, Hynkem *Horákem*, Janem *Vincencem*, Josefem *Novákem* a Karlem *Kobzínekem* stanovy vypracovali a ku schválení předložili, jež výnosem c. k. místodržitelství dne 11. října 1883. schváleny byly. Téhož času byl starostou obce Josef *Sudický*, rolník, kontrolor Občanské záložny a člen kontribučenského fondu a silničního výboru. V obecním výboru byli: Josef Novák, Jan Štěpánek, Ignát Horák, radní; Ant. Florián, farář, Karel Bukovanský, bednář, Jan Fanta, hrnčíř, Ant. Sláma, obchodník, Fr. Mendl, rolník, Hynek Pšenčík, zednický mistr, Fr. Jung, obchodník, Štěpán Bořecký, Fr. Jarma, rolník, Karel Kobzínek, kolář, dr. Vincenc Vytopil, lékař a Albert Eremitáš, nadučitel. Obecní výbor byl sboru nakloněn a přispíval ku zakoupení nové stříkačky; v letech pozdějších (1893) postavil sboru nákladem 800 zl. prostorné skladiště na nářadí se strážníci a koupil mu též povoz ku dovážení vody.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Sudický*, starosta, náčelníkem dr. Vincenc *Vytopil*, lékař, jednatelem Jan *Tesař*, obchodník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Medtický, Jakub Medtický, Karel Jarma, Josef Laníček, Karel Žalobný, Martin Škrhák, Jan Kesler, Josef Ludvík, Jan Bohuňovský, Jakub Dvořák, Ant. Novák, Moric Jokl, Alois Medtický, Josef Henke, Vavřín Dostal, Rudolf Pacák, Jan Krátký, Fr. Jung, Václav Vovka, Fr. Valouch, Josef Ludvík st., Ignác Vlzdal, Domin Bohuňovský, Jan Strmiska, Ant. Mendl, Karel Kobzínek, Štěpán Bořecký, Ant. Horňák, Josef Jarma, Jakub Pintera, Ant. Laníček, Jan Jarma.

Sbor trvá 15 let a nynějším jeho předsedou jest Fr. *Mlačko*, mistr barvířský a starosta obce, narozen 26. února 1852; byl zvolen r. 1896. předsedou sboru. Místopředsedou Fr. *Štupal*, nadučitel. Náčelníkem Alois *Goldmann*, hostinský a advokátní sollicitátor, člen obecního výboru a Občanské záložny Ždánické, narozen 21. června 1862; zvolen byl náčelníkem 5. ledna r. 1890. Jednatelem Václav *Potoček*, místní učitel, narozen 26. května 1866; jednatelem zvolen 5. ledna r. 1895. Pokladníkem Frant. *Mendl* účetní Občanské záložny Ždánické a člen obecního výboru, narozen dne 29. ledna 1863; jest pokladníkem spolkovým od 5. ledna 1896. a přispívajícím členem od počátku sboru. Dnes jsou členy sboru: Michal *Baláš*, Ondřej Bořecký, Gothard Červinka, Josef Fistr, Václav Fistr, Alois *Goldmann*, Ant. Horák, Frant. Horák, Josef Horák, Josef Hebron, Ant. Hebron, Josef Kesler, Karel Kesler, Josef Koš, Jan Krátký, Eduard Krátký, Ferd. Krátký, Josef Krejčířík, Matěj Lošťák, Ant. Novák, Fr. Rosůlek, Ant. Reifer, Theodor Slížek, Jan Slepánek, Josef Vincenc, Fr. Volf, Konrád Volf.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, vůz na vodu a vůz na náčiní, 3 háky, 2 žebře, 2 kopáče, 1 hrábě; kromě toho zakládá spolek svou knihovnu, jež kromě všech ročníků odborného časopisu »Ochrany Hasičské« obsahuje ještě asi 120 poučných a zábavných knih; vše má úhrnnou cenu 2500 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 29. požárů.

Sbor hasičský ve V. Lovčicích.

Obec Lovčice čítá 253 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se většinou rolnictvím, ovocnictvím a vinařstvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, hraničící k severu těsně s horami Ždánickými. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896. a zakladatelem jeho byl Fr. *Hudec*, t. č. kooperátor v Lovčicích, narozen r. 1864. v Molenburku na Moravě. Studoval gymnasium v Praze od roku 1879.—1886. Na kněze vysvěcen v Brně roku 1890. Téhož času byl starostou obce Jan *Bumba*, celolánník a člen výboru silničního, kontribučenského a hospodářského spolku okresního. V obecním výboru byli: Josef Jetelina, pololánník a I. radní, Ant. Balát, domkář a II. radní. Obecní představenstvo ukázalo přízeň svou tím, že sboru zakoupilo pěkný stroj a úplnou výzbroj pro 35 mužů a upravilo skladiště pro nářadí.

Prvním předsedou ve sboru byl a jest až doposud Jan *Bumba*, starosta obce, náčelníkem a jednatelem (náčelníkem jest doposud) P. Frant. *Hudec*, kaplan. Sbor při založení měl 33 činných členů, většinou stavu rolnického.

Sbor trvá dva roky a jeho jednatelem nyní jest František *Balát*, domkář. Členy sboru od začátku až podnes vytrvali: Fr. Hudec, Fr. Novoměstský, Fr. Jetelina, Fr. Balát, Fr. Novák,

Ant. Duroň, Petr Jetelina, Josef Novák, Štěpán Smejkal, Konst. Auf, Ant. Gardáš, Karel Horáček, Josef Konečný, Josef Pintera, Josef Konečný, Petr Poláček, Fr. Sedláček, Fr. Šrámek, Josef Zajdák, Štěpán Konečný, Jakub Balát. Nově přistoupili: Jan Pintera, Josef Bobáček, Jan Hroza, Jan Poláček, Josef Jetelina, Matěj Luža, Jan Duroň, Cyrill Svoboda, Frant. Konečný, Tomáš Svoboda.

Sbor má dvouproudni čtyřkolovou stříkačku na pérách se 190 m hadic, dvoják na rozdělení proudu v hadicích, obecní lejt, 4 pošinovací, čtyřdílné žebříky střešové, 2 háky, 2 žebříky obyčejné, 2 motyky, sekeru a 2 kopáče, vše v úhrnné ceně 1200 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor dvou požárů.

Sbor hasičský v Dambořicích.

Obec Dambořice čítá 458 domů s převládající krytou křídlicovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, z jedné strany (jižně) rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1887. a zakladateli jeho byli: Václav *Křen*, stolař, působí dosud nepřetržitě ve sboru jako náčelník; Frant. *Skopal*, obuvník, dosavadní člen sboru a Max *Kohut*, obchodník, jenž jest rovněž dosud činným členem. Téhož času byl starostou obce Frant. *Kroupa*, rolník. V obecní radě byli: I. radním Frant. Černý st., kovář, II. radním Václav Majer, rolník a III. radním Frant. Černý ml., kovář. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a přistoupili za přispívající členy jeho.

Prvním předsedou sboru byl Jakub *Horák*, hostinský, náčelníkem Václav *Křen*, stolař a jednatelem Frant. *Apoštol*, krejčí. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Artur Tihlatík, Tomáš Trumpeš, Jan Hortvik, Frant. Švanhal, Frant. Černý st., Frant. Černý ml., Jakub Kroupa a Josef Rozsypal. Sbor trvá 11 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Buchlovský*, kníže Lichtenšteina lesní hajný, muž vzorného jednání a lidumil osvědčený; náčelníkem Václav *Křen*, stolařský mistr, výtečník ve svém oboru, zde i v okolí chvalně známý a oblíbený; jednatelem Frant. *Apoštol*, krejčí, muž mírné a dobré povahy. Členy sboru jsou: Jan *Kroupa*, Jiří *Kramář*, Fr. *Volša*, Josef Singer, Jos. *Grábl*, Martin Kepák, Josef Panáček, Frant. *Skopal*, Frant. *Dobiš*, Martin Oujezdský, Jakub *Mokrý*, Ludvík Kroupa, Josef Šedivý, Max *Kohut*, Václav *Kroupa*, Ant. Bečka, Jan *Mauler*, Ant. Rafaj a Galla.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvoukolový naviják, posunovací žebřík a vůz na vodu, vše v úhrnné ceně 950 zl.; též účastnil se dosud 30. požárů.

ŽUPA PROSTĚJOVSKÁ.

Dějiny župy Prostějovské č. XI.

Dějiny této župy třeba rozdělit na dva oddíly, a sice: I Dějiny staré župy od r. 1888. do r. 1893. a II. Dějiny župy obnovené od r. 1893. do r. 1898. — Pro sestavení dat o vzniku, rozvoji a činnosti staré župy jest po ruce jediným pramenem kniha protokolní staré župy. Té jsme použili k následujícímu vylíčení:

I. Dějiny staré župy (od r. 1888. do r. 1893).

Podnět ku zřízení župní jednoty hasičské pro okres náš a okresy sousední vyšel od výboru Č. Ú. J. H., jenž i názvem upraveným pro tuto župu, totiž: »Župní jednotka hasičská soudních okresů Prostějov, Plumlov, Konice, Litovel a Unčov« vyznačil její obvod. Panu Vojtěchu Tučkovi, správci velkostatku brodského svěřeno výborem Č. Ú. J. H., aby uvedl župu v život. Za tou příčinou uveřejnil v »Hlasech z Hané« vyzvání ke sborům, v němž určil ustavující schůzi na den 2. ledna 1888. do sálu Brejnského (dům Waitův) v Prostějově. Tou dobou bylo na Prostějovsku: 6 českých sborů: Brodek, Čehovice, Olšany, Otaslavice, Smržice a Vrbátky. Na Plumlovsku 12, Čechy, Drahany, Hradisko Malé, Kostelec, Krumšín, Lešany, Ohrozim, Otínoves, Plumlov, Ptení Rostání a Ždětín.

Do schůze se dostavili zástupcové sborů z Prostějovska: Brodek, Olšany a Otaslavice, z Plumlovska Plumlov a z Konického Hluchov. — Stanovy navržené Č. Ú. J. H. byly beze změny přijaty a do prozatímního výboru zvoleni: předsedou Vojt. Tuček z Brodku, jednatelem Fr. Stejskal z Olšan a pokladníkem Jan Kopa z Otaslavic. Zařizující výbor dal tisknouti stanovy, rozeslal je všem sborům tehda v obvodě jmenovaných okresů již činným, a svolal na den 13. února 1888. do téžže místnosti valnou hromadu, jíž se účastnilo 11 sborů. Na této schůzi zvolen osmičlenný výbor a ustanoven členský příspěvek roční na 5 kr. z každého činného člena, jenž zůstal v téže výši doposud. Ve výboru kromě již jmenovaných zasedali: Forner Karel z Krakovce, Fr. Fučík z Kotelce, Aug. Syrovátka z Plumlova a Urbanovský z Konice. O další činnosti v tom roce není žádných zpráv.

R. 1889. předsdlil předseda župní p. Vojtěch Tuček z Brodku do Dobroměřic na Přerovsko, tedy mimo obvod župní, proto se vzdal své funkce a ve valné hromadě delegátů dne 14. března 1889. v Přemyslovicích zvolen předsedou p. Karel Forner, nájemce velkostatku Krakovce, jenž tu hodnost podržel až do r. 1892. Na schůzi přemyslovské podal p. Aug. Syrovátka z Plumlova návrh zákona ve příčině placení příspěží do stříkaček a potřebných povozů pro hasiče ku požárům přespolním. Návrh byl schválen a dle něho sestavena petice k zem. výboru, jíž podepsali mimo sbory též mnozí starostové obecní z hejtmanství Prostějovského. Další osud petice však není znám.

Na prvním sjezdě župním dne 1. září 1889. v Olšanech poukázal p. Fr. Stejskal na rozsáhlost obvodu župního a doporučil navrhnouti Č. Ú. J. H., by tato rozlehlá župa byla rozdělena aspoň na dvě župy. Poněvadž pak z Litovelska a Unčovska nijaká účast k župě naší se nejevila, usneseno prozatím, omeziti činnost na okresy Prostějov, Plumlov a Konice. Pro každý ze tří jmenovaných okresů zvolen okresní jednatel, jemuž uloženo obstarávat v okrese mu přiděleném všechny záležitosti župní a podávat o své činnosti výboru župnímu zprávu. Týž byl zmocněn přijímati příspěvky členské ze svého obvodu a odváděti je hromadně pokladníkovi. Okresními jednatelemi byli zvoleni: na Plumlovsku p. Aug. Syrovátka z Plumlova a na Konicku p. Adolf Matoušek

z Hluchova. Na téměř sjezdě olšanském provedeno veřejné cvičení, jež poskytlo příležitost seznati důkladný výcvik sboru olšanského vůbec a zvláště lezců, kteří byli vycvičeni dle knížечky »Cvičení pro lezce« od F. Stejskala, a výsledek toho byl, že tento spisek doporučen byl všem venkovským sborům naší župy.

R. 1890. dne 4. května byla schůze vyslanců na Plumlově. Přednášel tam p. Aug. Syrovátka »O zřizování odborů zdravotních« a provedena volba »požárních« inspektorů. Pro každý okres zvoleni dva dozorcí. Na Prostějovsku p. Fr. Stejskal z Olšan a Jan Krátký z Čehovic, a na Plumlovsku p. Vojt. Vodíček ze Stěchovic a Aug. Syrovátka z Plumlova. Instrukce pro požární dohlížitele byla pak ve příští schůzi výborové schválena, dána do tisku a rozeslána sborům.

Druhý sjezd župní pořádán dne 17. srpna 1890. v Čehovicích. Sjezd tento, jeden z nejpodatřejších, výsperkován byl pěknou přednáškou p. učitele Jos. Šustala z Čehovic »O působení jednot hasičských vůbec«.

R. 1891. sjelo se hasičstvo naší župy dvakrát. Poprvé byla schůze vyslanců v Kostelci dne 1. února, kdež podán návrh na zřízení podporovací pokladny pro zasloužilé hasiče naší župy a hned uskutečněn tím, že odkázán k tomu účelu přebytek pokladní 11 zl. 87 kr., jež uloženy v záložně brodecké. Účel tohoto fondu není zde náležitě vysvětlen a jest proto nejasný. Ostatně poznamenáváme, že ho nebylo ani upotřebeno k původnímu účelu, poněvadž při likvidaci této staré župy byl s ostatními aktivy dle stanov rozdělen.

Téhož roku byl třetí sjezd župní dne 14. července 1891. v Drahaněch. Na něm přednesli své zprávy přehlízkatelé požární o vykonaných přehlídkách.

Čtvrtý sjezd župní konán dne 3. července 1892. v Čechách zároveň se schůzí vyslanců. Účastenství sborů bylo veliké. Oznámeno na něm, že dosavadní předseda, Karel Forner, přesídliv z Krakovce do Slezska, vzdal se hodnosti předsedy župního. Zaslán mu poděkovací telegram. Od té doby do rozejití se staré župy předsedal p. Aug. Syrovátka.

Poslední valná hromada vyslanců župních (staré župy) byla dne 14. května 1893. v Prostějově za přítomnosti 62 delegátů. Stala se v dějinách naší župy památnou tím, že na ní usneseno jednohlasně rozpuštění staré župy za příčinou ustavení nových žup s menšími obvody. Tak povstaly z této původní župy, již přiděleno bylo Č. Ú. J. H. číslo XI., čtyři nové župy: Prostějovská s číslem XI., Litovelská s č. XXIII., Konická s č. XXV. a Plumlovská s č. XXVII. Likvidace byla provedena dle rozvrhu sestaveného Fr. Stejskalem z Olšan a do komise likvidační zvoleni z každého okresu dva zástupci.

Za činnosti staré župy byli vyznamenáni dva stateční hasiči, a sice r. 1890. p. Jan Kopa z Otaslavic stříbrným záslužným křížem za zachránění šesti životů od zadušení při ohni a r. 1892. p. Ant. Kadlec z Myslovic pochvalným diplomem od župy za zachránění churavé ženy s dítětem od uhoření. Obě vyznamenání byla odevzdána za přiměřených slavností.

Dle výkazu p. Stejskala bylo počátkem ledna 1893. v župě 37 sborů s 1169 činnými hasiči, a sice z Prostějovska 11 sborů, z Plumlovska 15 sborů a z Konicka 11 sborů.

Přehled

sborů, přistouplých ku staré župě dle roků, v nichž přistupovaly. (Zkratka znamená: P = Prostějov, Pl = Plumlov, K = Konice).

R. 1888. zřizování se účastnily: Brodek (P), Hluchov (K), Olšany (P), Otaslavice (P) a Plumlov (Pl). Přistouplily: Krakovec (K), Přemyslovice (K), Sukdol (K), Konice (K), Čehovice (P) a Kostelec (Pl).

R. 1889. přistouplily: Krumsín (Pl), Čechy (Pl), Bohuslavice (K), Vel. Raková (K), Ochoz (K) a Vrbátky (P).

R. 1890. přistouplily: Hartmanice (Pl), Ptení (Pl), Ohrozm (Pl), Myslovice (Pl), Drahaný (Pl), Střelovice (Pl) a Určice (P).

R. 1891. přistouplily: Rostání (Pl), Otínoves (Pl), Smržice (P), Pěněčín (K) a Jesenec (K.)

R. 1892. přistouplily: Žešov (P), Vrahovice (P), Žďetín (Pl), Držovice (P), Lešany, (Pl) Vícov (Pl) a Vojtěchov (K).

R. 1893. přistouplil Hablov (P) po odloučení od Olšan, s nimiž byl spojen odr. 1889.

II. Dějiny obnovené župy. (Od r. 1893. do r. 1898.)

Přípravné práce. Hned po 14. květnu počato s úpravou nových stanov, což svěřeno Fr. Heidenreichovi z Určic, jemuž dána jistá direktiva, zejména na omezení jen na okres Prostějovský. Na den 6. července 1893. svolal Fr. Stejskal z Olšan náčelníky sborů okresu prostějovského, jež vykazovaly nejvíce členů, do Prostějova na poradu o stanovách. Přítomni byli: Dadák, Heidenreich, Horáček, Kopa a Stejskal. Stanovy byly odstavce po odstavci probrány, kde třeba doplněny a ku podání upraveny. Hlavní novota, jež, pokud nám známo, nikde před tím nebyla zavedena, jest, že

každý sbor sám ze svého středu vysílá delegáta župního do výboru a výbor pak volí funkcionáře župní. Jakmile schválené stanovy od úřadu došly, dány do tisku, rozeslány sborům okr. Prostějovského a dne 17. září 1893. byla I. valná hromada obnovené župy s názvem: »Xl. hasičská župa Prostějovská«. Sídlo župy je vždy v bydlíšti starostově.

Při zřízení této obnovené župy byly v její obvodě (okres Prostějovský) hasičské sbory v následujících obcích: Smržice (založen r. 1880.), Olšany (zal. r. 1885.), Brodek (zal. r. 1886.), Otaslavice (zal. r. 1886.), Čehovice (zal. r. 1886.), Vrbátky (zal. r. 1887.), Určice (zal. r. 1888.), Hablov (1889.), Žešov (zal. r. 1891.), Vrahovice (zal. r. 1891.), Držovice (založen r. 1892.); celkem 11 sborů se 352. hasiči. Od té doby do dneška učiněn pokus o zřízení sboru v Bedihošti (r. 1893.), jenž však na poloviční cestě uvázl, r. 1894. zřízen český sbor v městě Prostějově a roku 1896. ve Vejšovicích. R. 1898. započata akce se zřizováním sborů v Břesovicích, Kralicích a Hrubčicích.

V krátké době po obnovení zredukované župy jevil se život v ní mnohem čilejší a volnějším než to bylo za dob, kdy upoutána byla k obvodu tak rozsáhlému. Z činnosti uvádíme: Dle zvyku mimovolně zavedeného konávaly se valné hromady župní v létě, spolu se sjezdy župními. Následkem toho vzrůstaly sborům každoročně značné výlohy, jež nebyly však nijak v poměru ku zisku, jež sbory ze sjezdů měly; proto se usnesl výbor hned v prvním roce, oddělit valné hromady od sjezdů a od té doby se konávají valné hromady župní každoročně za doby zimní v tichosti a klidu a je z příčiny té mnohem podrobnější a vážnější o předmětech pojednání než se to stává v létě o sjezdech, jež mají ráz hlučnější a okázalejší. Aby pak význam sjezdů nesevšedněl, usneseno, aby nekonal se každoročně, nýbrž vždy až po několika letech. Proto za celou dobu od r. 1893. pořádán byl (nehledě ovšem na každoroční valné hromady) toliko jeden sjezd letní, a to v roce 1894. ve Smržicích. Před sjezdem tím učiněno, co bylo možno, aby se stal poučným a užitečným, a aby se toho docílilo vrchovatě, probrán po sjezdě průběh jeho ve zvláštní schůzi výborové kriticky dopodrobna. Co shledáno dobrým, pochváleno, a v čem by třeba bylo o příštím sjezdě nápravy, vytknuto a poznačeno. Zpráva o tomto sjezdě uveřejněna v »Ochráně« r. 1894. na str. 213.

Ve schůzích výborových a valných hromadách bylo jednáno mimo jiné o pojišťovně požární a to hned od roku 1894. Napřed projednávána myšlenka o zřízení Okresní pojišťovny. Referát přidělen Fr. Heidenreichovi. Týž, opativ si stanovy a informace od okresních pojišťoven v Čechách, prostudoval příslušné věci a i zákon o zakládání pojišťoven a dospěl k výsledku, že se nedá pomyslet na Moravě na zakládání okresních pojišťoven, dokud nebudou zřízeny okresní samosprávy, leč že by to byly podniky úplně soukromé, které by si však sotva získaly přízně obecné a jež by účelu, za kterým se volá po okresních pojišťovnách, sotva sloužily. Tak upuštěno zatím od myšlenky zřídit okresní pojišťovnu a věnován zřetel tvořící se Hasičské pojišťovně zemské, pro kterou agitovalo předsednictvo C. Ú. J. H. Z různých příčin však, zvláště proto, že stanovy nezaručují nikterak vyhlášenou federaci jednotlivých okresů, ba naopak, že prozrazují nejužší centralisaci, zaujala župa stanovisko vyčkávací ku této pojišťovně.*)

R. 1894. a 1895. zaveden též rozhovor o návrhu Fr. Heidenreichově na zřízení pohřební pokladny pro činné hasiče v župě soustředěné. Za roční vklady 40—50 kr. měly se zaručit rodině zemřelého určité, dle statistického šetření o úmrtích a dle počtu přispívajících stanovené obnosy pohřebního. Tím měla býti dána hasičům též jistá pobídka ku vytrvání při sboru. Ježto však za projednávání tohoto návrhu ve sborech se shledalo, že četní členové některých sborů jsou již v různých místních pokladnách podporovacích, upuštěno od zřízení pohřební pokladny pro celou župu, ale ponecháno jednotlivým sborům, aby si je buď samy nebo ve spolku s jinými sbory sousedními zavedly.

Župními dozorcům dána norma, dle níž se mají při prohlídkách sborů řídit. Zprávy o vykonaných prohlídkách mají býti zapsány do knihy k tomu cíli pořízené a v nejbližší schůzi výborové přečteny a opisy jich zaslány sborům, jichž se týká. Při prohlídce příští má pak dozorce hleděti na to, zda-li sbor šetřil pokynů, daných mu ve zprávě o prohlídce předcházející.

Abyste se zamezilo bezpotřebnému sjíždění se sborů v obcích přesporních i ku ohňům nepatrným, vymezil výbor župní sborům obvodu, kam ku požárům dojížděti mají v každém případě a mimo to, kam jest se jim vypravití výměněčně, je-li příčina nutnější a velmi nutná. Hoř-li v některé obci, sbory okolní dle toho již ví, který sbor tam pomáhá hasit.

Mimo to požádána obecní představenstva v obvodu župním, aby pobízel při požárech liknavé obecnstvo ku pomoci hasičům v jich namáhavé práci, zejména při čerpání a tlaku vody.

Po vyzvání Č. Ú. J. H. projednány otázky a odpovědi vztahující se na opravu řádu požárního, a z nich poněkud více uvažováno bylo o otázce zřízení okresních pokladen požárních, o náhradách za přitpěže a za padlé koně v jízdě se stříkačkou a konečně o zvětšení 2% příspěvku za prémie pojišťovacích o nová 2%. O těchto otázkách bylo jednáno společně se starosty obcemi, kteří byli do schůze zvláště k tomu svolané sezvání. — Výsledek byl, že podány v těchto věcech samostatné návrhy, tyto uveřejněny v »Hlasech z Hané« v prosinci r. 1895., a čísla »Hl. z Hl.«

*) Pozn. redakce. Stanovisko toto zaujala ze všech žup jediná župa Prostějovská.

s těmi návrhy rozaslána předsednictvům všech žup moravských a Č. Ú. J. H. za příčinou stejného postupu.

Kromě toho podány následující návrhy Ústřední jednotě:

1. Ústř. výbor podejž podporovací pokladně hasičské žádost za změnu stanov v tom smyslu, aby půlroční výkazy činných hasičů odpadly, a aby v každém případě žádáno bylo stvrzení starosty obecního, že zraněný je činným hasičem.

2. Jede-li sbor ku požáru přespolnímu, aby vozka a trubač - nehasič, jenž po tu dobu výpomocně zastává trubače sborového, aby tyto měli v případě pohmoždění též nároky na náhradu.

3. Tabela vydána předsednictvem Č. Ú. J. H. a mající býti měřítkem při udělování podpor z fondu hasičského, budiž změněna tím způsobem, aby sboru započítán byl počet budov všech osad z celého obvodu sboru přiděleného, nikoliv jen počet domů oné obce, v níž má sbor sídlo.

4. Návrh na změnu stanov Č. Ú. J. H.

5. Návrh na superrevisi účtů Č. Ú. J. H. za léta 1894., 1895. a 1896*).

Z další činnosti obnovené župy uvádíme přednášky:

1. »O některých škodlivých vlivech na rozvoj hasičstva« na sjezdě ve Smržicích r. 1894. přednesl Fr. Heidenreich (Uveřejněna v »Ochráně has.« r. 1894.)

2. »Jak jest se hasiči chovati při poplachu, při požáru a po požáru«, o valné hromadě r. 1896. přednesl náčelník has. sboru města Prostějova, p. Hugo de Saint-Privé.

3. »Rozhovor o tom, je-li prospěšno použití stříkačky ku hašení ohně za tuhé zimy«, zahájil F. H.

O jiných byla zmínka již v předu.

Snahy Č. Ú. J. H. podporovány se strany župy tím, že zaváděny cvičební i jiné řady, vydané Ústřední jednotou, jedině nesouhlasil výbor se způsobem a úpravou odznaků pro delegáty a župní dozorce (pásky barvené na rukávech). Ve prospěch inval. fondu postarala se župa o rozprodej 50 brožur: »Zakladatelé«.

Současně s jinými župamiúčastnila se župa naše výstavy pražské r. 1895. Roku 1898. je v župě 13 sborů se 445 činnými členy; (sborů dle stáří): Smržice 40 čl., Olšany 36 čl., Brodek 27 čl., Otaslavice 30 čl., Čehovice 27 čl., Vrbátky 45 čl., Určice 38 čl., Hablov 16 čl., Žešov 22 čl., Vrahovice 32 čl., Držovice 30 čl., Prostějov 80 čl., Vejšovice 22 čl. Ve výboje župním zasedají všichni náčelníci sborů. Starostou je p. Frant. Heidenreich, účetní a prokurista z Určic, místostarostou je p. Jan Kopa, hostinský z Otaslavic, jednatelem p. Frant. Příkryl, rolník z Držovic. Dozorcové župní pp.: Frant. Dadák z Vrbátek a Fr. Heidenreich z Určic. Ostatní členové výboru jsou pp.: Jan Zedníček ze Smržic, Al. Vychodil z Olšan, Fr. Zapletal z Brodku, Jos. Silný z Čehovic, Václav Vychodil z Hablova, Fr. Brodický ze Žesova, Frant. Konšel z Vrahovic, Hugo de Saint-Privé, Ed. Unlauf z Prostějova a Frant. Kohout z Vejšovic.

Přehled hodností župních od počátku r. 1888:

Starostové: Vojt. Tuček, hosp. správce velkostatku v Brodku (od r. 1888 až do r. 1889), K. Forner, nájemce velkostatku v Krakovci (1889—1892), Aug. Syrovátka, obchodník v Plumlově (1892—1893), Frant. Stejskal, rolník v Olšanech (1893—1897), Frant. Heidenreich, prokurista v Určicích (od r. 1897).

Jednatelé: Fr. Stejskal z Olšan (1888—1893), Fr. Heidenreich z Určic (1893—1897),

Pokladník: Jan Kopa z Otaslavic (1888—1893).

V literatuře hasičské se pokusil vydáním spisku »Cvičení pro lezce«, † Frant. Stejskal z Olšan, jeden z nejsnaživějších hasičů v okrese. O rozvoj hasičstva na Prostějovsku má zásluhu nemalou p. Hugo de Saint-Privé, jež téměř u všech sborů při zřizování byl nápomocen radou i skutkem. Dříve byl cvičitelem německého sboru prostějovského, a když české zastupitelstvo v Prostějově založilo r. 1894. svůj sbor hasičský, byl jako odborník požádán za radu a pomoc p. Hugo de Saint-Privé a nyní po odstoupení p. rady Neumanna stojí v čele toho českého sboru, věnuje mu svoji snahu a odborné vědomosti a zkušenosti měrou vrchovatou. Výsledky jeho činnosti zrači se na vzorném zařízení toho sboru a v důvěře a sympatiích, jaké nejen obecní zastupitelstvo, ale i veškeré občanstvo ku svému sboru chovají. Jeho přičiněním zavedena r. 1897. po celém městě telegrafní poplašná síť, a nyní ještě snaží se o zakoupení parní stříkačky, na níž se pilně sbírají příspěvky.

Fr. Heidenreich.

Sbor hasičský ve Smržicích.

Obec Smržice leží na rovině a čítá 300 domů s krytou kamennou. V obci je 120 rolníků, pak řemeslníci a dělníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1881. a zakladatelem jeho

*) Pozn. redakce. Návrh tento k valné hromadě Č. Ú. J. na den 27. června 1897 položený, objasnil se co předčasny a tendenční; valná hromada schválila jednosměrně podanou zprávu o provedení revisi účtů Č. Ú. J. H.

byl Frant. *Vodička*, rolník a starosta ve Smržicích. Téhož času byli v obecní radě: Frant. *Pichal*, Frant. *Coufal*, Martin *Chudoba* a Frant. *Silný*, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a přistoupili za jeho členy.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Vodička*, starosta, náčelníkem Vincenc *Silný*, rolník a hostinský a jednatelem Frant. *Pichal*, rolník. Sbor trvá 17 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Zedníček*, zednický mistr, náčelníkem Frant. *Dokoupil*, rolník a jednatelem Josef *Huhal*, zedník. Sbor čítá 47 členů.

Sbor má stříkačku, pak hydrant, berlovku, žebř a ostatní výzbroj, vše v úhrnné ceně 2484 zl.; týž účastnil se dosud 48 požárů.

Sbor hasičský v Olšanech.

Obec Olšany čítá 199 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé zabývají se rolnictvím a obchodem s dřevem; jest zde i parní pila. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885. na přání všech občanů prostřednictvím obecního výboru. Tého času byl starostou obce Jan *Mlčoch*, rolník č. 61. V obecním výboru byli: J. *Vychodil*, Fr. *Kubíček*, J. *Obručník*, Fr. *Bečák*, J. *Nakládal*, Fr. *Stejskal*, J. *Přecechtěl*, Fr. *Sekanina*, J. *Hanzl*, Fr. *Hrubý*, J. *Obručník*, Fr. *Bečák*, J. *Mlčoch*, M. *Pluska*, J. *Běhal*, J. *Sekanina* a M. *Svozil*. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou sboru byl J. *Dostál*, rolník, náčelníkem Hynek *Zajíc*, učitel a jednatelem Fr. *Stejskal*. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Špunda*, rolník, náčelníkem Ant. *Pelišek*, hostinský a jednatelem Jar. *Masal*, obchodník. Sbor čítá nyní 32 členů, od začátku až podnes vytrvalo 6.

Sbor má 2 stříkačky dvoukolové (jednu na pérách), dvoukolový vozík pro nářadí ku požáru potřebné, 120 m hadic a 8 m ssavic, vše v úhrnné ceně 2055 zl. 50 kr.; týž účastnil se dosud 22. požárů.

Sbor hasičský v Brodce.

Obec Brodek čítá 192 domů s převládající krytbou kamennou. Obyvatelé jsou rolníci, řemeslníci a z živnostníků nejvíce jest krejčích. Poloha obce jest rovina a v okolí jsou částečně kopce a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1886. a největší zásluhy o založení jeho si získali: Vojtěch *Tuček*, správce zdejšího velkostatku, Josef *Freiberger*, nynější starosta obce a Karel *Sypěna*, hostinský. Téhož času byl starostou obce Frant. *Procházka*, rolník. V obecní radě byli: Sigmund *Burijánek* a Frant. *Čech*, rolníci a Fr. *Čech*, rolník a hostinský. Tito nejevili moc velkou přízeň ke sboru; pouze poněkud starosta Fr. *Procházka*, jenž byl též členem sboru a téhož roku jsa sám vinen pro malířskou výstoupil.

Prvním předsedou sboru byl Karel *Lichtenecker*, správce velkostatku Jeho Exc. hraběte Gustava *Kálnokyho*, náčelníkem Vojtěch *Tuček*, správce statku a jednatelem Josef *Freiberger*, obchodník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Čeněk *Gabrlík*, Ferd. *Freiberger*, Ant. *Freiberger*, Josef *Procházka*, Čeněk *Růžička*, Robert *Iran* a Fr. *Lužný*. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou sboru Josef *Freiberger*, náčelníkem Frant. *Zapletal* a jednatelem Karel *Sypěna*. Členy sboru jsou: Fr. *Říha*, Fr. *Dokoupil*, Alb. *Křetínský*, Jan *Novotný*, Valentin *Krbálek*, Karel *Sypěna*, Petr *Nebes*, Al. *Opálka*, Josef *Horák*, Josef *Krejčí*, Jan *Opálka*, Ondřej *Procházka*, Meth. *Novotný*, Rich. *Říha*, Ed. *Tincl*, Josef *Nikodým*, Adolf *Vinkler*, Fr. *Řehulka*, Josef *Bureš*, Karel *Šilingr*, Jan *Jansa* a Fr. *Plhák*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku sundávací, vůz na hadice, vůz na nářadí a jiné věci, vše v úhrnné ceně 1400 zl.; týž účastnil se dosud 46 požárů.

Sbor hasičský v Otaslavicích.

Obce Dolní a Horní Otaslavice čítají 302 domy s převládající krytbou břidlicovou. V obcích provozují se většinou řemesla, méně rolnictví. Poloha obcí a okolí jest na straně jihovýchodní mírně svahovitá, na straně severozápadní pahorkatina, hory a les. Dobrovolný sbor hasičský byl založen dne 3. března r. 1886. přičiněním Jana *Kopy*, hostinského v Dol. Otaslavicích, jehož působením se podnes udržuje. Mimo hasičství jest též znamenitým včelařem, pak více než 20 roků členem obecního výboru a šestým čestným členem sboru za jeho zásluhy. Téhož času byl starostou obce: v Dolních Otaslavicích Martin *Coufal* a v Horních Otaslavicích Michal *Veselý*, oba rolníci.

V obecním výboru byli: Čeněk Menšík, Čeněk Smekal, Čeněk Štefek, Čeněk Kaláb, Ant. Odrážka Jan Gregor, Jan Vysloužil, Fr. Coufal, Štěpán Coufal a Ant. Kopa. Tito všichni byli sboru příznivci tím, že obě obce Horní a Dolní Otaslavská spojivše se zakoupily pro sbor potřebné stroje.

Prvním předsedou ve sboru byl Martin *Coufal*, rolník, náčelníkem Jan *Kopa*, hostinský a jednatelem Jan *Peška*, obuvník. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou sboru Jan *Hruban*, velmi činný a zasloužilý člen, náčelníkem Jan *Kopa*, zkladatel sboru, byl vyznamenán stříbrným křížem od Jeho Veličenstva za zachránění lidských životů; jednatelem Čeněk *Bureš*, jenž jest 5 roků členem. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od zápro 42 činných členů, vše v úhrnné ceně 1820 zl.; týž účastnil se dosud 61 požárů, zachránil 2 lidské životy při hloubení studně zasypaných a pomáhá při jarní ledové povodni.

Jan Kopa,

náčelník dobrov. sboru hasičského v Otaslavicích.

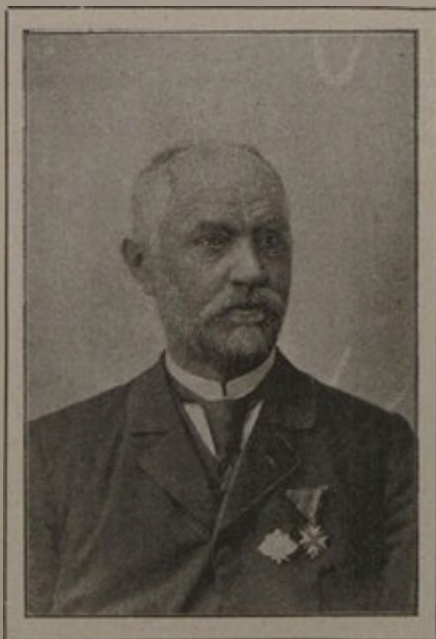
ložení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Jan *Hruban*, Ant. Kabílka, Albín Odrážka, Martin *Drábek*, Čeněk Štefek, Alois Štefek, Jan Štefek, Josef Beneš Ant. Krátký, Frant. Dragoun, Fr. Kabílka, Frant. Kadlec, Josef Skokánek, Fr. Kašpárek, Josef Štefek, Josef *Koldáček*, Fr. Buryánek, Karel Dragoun, Jan Drábek, Al. Beneš, Ant. Rušil, Jaroslav Krátký, Fr. Tomek, Jos. Ščuka, Jan Rozkopal, Vincenc Veselý, Jakub Fréhar, Fabián Kabílka, Ant. Hala, Fr. Petružela, Fr. Kořínek, Karel Podhorný, Frant. Kolářik a Frant. Buryánek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, naviják na hadice, žebře pro lezce, 120 m hadic, 6 m ssavic, 3 ruční svítilny, 1 krompáč, 1 kopáč, 3 plácačky pro lezce a potřebný výzbroj

Sbor hasičský Vrbátecko-Dubansk o-Štětovic.

Obec Vrbátky leží na rovině a čítá 96 domů, s převládající břídlíkovou krytkou. V obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1886. a prvním zakladatelem jeho byl Jos. *Dočkal*, tehdejší starosta obce, místopředseda roln. cukrovarny a majitel rytířského řádu sv. Sylvestra. V obecním výboru byli: Ant. Skalil z Vrbátek, Fr. Sedlák a Ig. Sedláček ml. z Duban, Fr. Dokoupil a Ondřej Nevrkla ze Štětovic. Tito všichni byli sboru příznivci a udílejí mu každoročně podpory.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Sedláček* ml., náčelníkem Čeněk *Hrdina*, chemik. Téhož času byli členy: Fr. Da-

Josef Dočkal.

dák, Jan Žáček, Josef Labounek, Fr. Svozil, Josef Korhoň, Ant. Všeticka, Josef Klásek, Josef Čehovský, Jan Hošek, Fr. Menšík, Ondřej Šnajdr, Fr. Svoboda, Josef Novotný, Ant. Konečný, Fr. Kreml.

Sbor trvá 12 roků a nynějším jeho předsedou jest Josef *Vodička*, rolník, náčelníkem Frant. *Dadák*, skladník, jednatelem a pokladníkem A. *Zatloukal*. Členy sboru jsou: Josef Klásek, Josef Čehovský, Josef Korhoň, Frant. Svozil, Jan Žáček, Josef Labounek, Fr. Hrbáček, Ant. Kaprál, Frant. Přecechtěl, A. Chytil, Fr. Svoboda, Ig. Novotný, Jak. Dolhnek, Ant. Všeticka, Ed. Švec, Antonín Hlačík, Ant. Konečný, Jan Hošek, Bedř. Kvapil, Al. Müller,

Ed. Kašpárek, Fr. Menšík, Ondřej Šajdr, Jan Hasukaecht, Frant. Krempel, Ig. Šišma, Josef Merkl, Fr. Přecechtěl, Vlad. Freit, Josef Vysloužil, Jan Kvapil, Josef Zapletal, Fr. Dolínek.

Sbor má 1 hydrofor s dvoukolovým navijákem a 6 berlovek, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 13 požárů.

Sbor hasičský v Určicích.

Dobrovolný sbor hasičský zřízen byl po velkém požáru, jenž ztrávil dne 17. září r. 1888. téměř celou osadu Alojzov ve farnosti Určické. Podnět ku zřízení sboru dal kaplan určický, P. Fr. *Svoboda*, nyní farář na Klášt. Hradisku u Olomouce. Stanovy schváleny dne 6 prosince 1888. Členem podporovací pokladny hasič. a Ústř. Jednoty stal se sbor hned r. 1889. a k župě přistoupil r. 1890. Pro nedostatek peněz byl opatřen z počátku toliko berlovkami; teprve v říjnu r. 1889. dovezena byla velká stříkačka. Též osobní výzbroj jednána postupně dle toho, jak přibývalo prostředků; tak na př. pílby a sekýrky až r. 1891. zjednány byly. Skladiště na hasičské nářadí s věží na sušení hadic dle návrhu a za osobního dohledu F. H. postaveno roku 1896. nákladem 800 zl. Sbor účastnil se 22 domácích a 8 přespolních požárů. Letos čítá 38 činných členů, mezi nimiž je 22, jež jsou členy od počátku; jména jejich jsou: Flor. Bukva, Flor. Cásek, Jan Cásek, Martin Černý, Frant. Hála, Fr. Heidenreich, Jan Chytil, Jan Jelínek, Jan Lošťák, Jan Macharáček, Jan Novák, Josef Pospíšilík, Ant. Sosík, Josef Sosík, Matěj Sosík, Ant. Straka, Fab. Špičák, Libor Trneček, Alois Vaněk, Josef Vodička, Fr. Vybíral, Josef Zedník.

Hodnostáři sboru byli: starostou Matěj *Sosík*, rolník; náčelníky: Fr. *Karásek*, poštovní, a Fr. *Heidenreich*; jednately: Josef *Zapletal*, učitel, Vlad. *Stránský*, učitel, Jan *Chytil*, rolník; pokladníky: Fr. *Heidenreich*, účetní, Libor *Mlčoch*, rolník, Jan *Cásek*, rolník.

Sbor má dvoukolovou sklopovací dvouproudou stříkačku o 120 mm s předním vozem pro 9 mužů, 5 berlovek, hadík dvouvřetenový, 200 m hadic, 16 košů, žebře, kopáče, lopaty, motyky, tlumidla atd. a knihovnu o 20 svazcích.

Sbor hasičský ve Vrahovicích.

Obec Vrahovice leží na rovině a čítá 148 domků s převládající krytbou břidlicovou; v obci se provozuje polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1892. Prvním zakladatelem bylo celé obecní zastupitelstvo a k tomu ještě někteří občané, kteří byli příznivci tohoto sboru. Starostou obce byl Josef *Doležel*. V obecní radě nebo představenstvu byli pp: Fr. *Konšel*, náměstek starosty, Hyn. *Roskoš*, radní. Tehdáž byli všichni sboru has. příznivci. Zakoupili čtyřkolovou stříkačku v ceně 1100 zl. a výzbroj na který sbor teď po částkách splácí.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Zlámal*, náčelníkem Jos. *Spurný*, jednatelem Jos. *Černý*. Všechny členů činných bylo 28 a přispívajících bylo 13.

Sbor trvá 7 roků a předsedou jeho jest dnes Frant. *Konšel*, náčelníkem Martin *Spurný*, jednatelem Hynek *Rolenc*. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Fr. *Konšel*, Jan *Zlámal*, Jan *Kyselý*, J. *Spurný*, č. 1., Fr. *Lakomý*, Jos. *Podivinský*, Fr. *Chudoba*, Čeněk *Frýbort*, Karel *Halla*, Fr. *Ondrouch*, Fr. *Měchura*, Fabian *Rolenc*, Jos. *Roskoš*, Ant. *Nedělník*, Jos. *Dvořák*, Jan *Oščádal*, Fr. *Chroměček*, Al. *Smolka*, Martin *Čech*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 berlovky s větrníky, 4 druhy lezeckých žebřů a pod., v úhrnné ceně 1300 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 13 požárů.

Sbor hasičský v Žešově.

Obec Žešovická čítá 79 domků s převládající krytbou břidlicovou. Obec leží v dolině, polností ponejvíce na rovině. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891. Prvním zakladatelem byl Frant. *Franc*, Jak. *Ječmínek*, Em. *Ovečka*, J. *Franc*, všichni rolníci, a v době založení členi obecního výboru. Téhož času byl starostou Ant. *Svozil*, rolník. Tito byli všichni sboru příznivci a proukázali tuto přízeň, že byla od obce zakoupena stříkačka. Prvním předsedou byl Ant. *Svozil*, náčelníkem Em. *Ovečka*, jednatelem Frant. *Franc*. Sbor trvá 7 roků. Nyní jest předsedou Antonín *Svozil*, náčelníkem František *Brodický*, jednatelem Karel *Mlčoch*.

Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Ant. *Paleník*, Jos. *Svozil*, Josef *Stavěl*, Ant. *Letocha*, Ferd. *Letocha*, Em. *Mlčoch*, Theod. *Marek*, J. *Konečný*, Jan *Svozil*, A. *Ječmínek*, J. *Vysloužil*, J. *Vašku*, S. *Doležel*, Ant. *Stavěl*, Jos. *Novotný*, Svozil, Ig. *Hložek*, Tom. *Tesař*, Fr. *Školný*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 4 žebříky, 1 posunovací žebř, 120 m hadic, 10 košů na vodu, 2 berlovky, vše v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 10 požárů.

Sbor hasičský v Držovicích.

Obec Držovice, půl hodiny vzdálená od Prostějova, při císařské silnici, čítá 860 obyvatelů a 148 domů, s převládající krytbou křídlicovou, a pouze jedno stavení se nalézá kryté slamou. Dobrovolný sbor hasičský založen r. 1892. a prvními zakladateli jeho byli: Frant. *Ševčík*, starosta obce, Frant. *Příkrýl*, I. radní, Čeněk *Kopečný*, II. radní, Frant. *Pešák*, Frant. *Šindelář*, Fab. *Vyslounšil*, Frant. *Halenka*, Julius *Hromada*, Čeněk *Pospíšil*, Frant. *Příkrýl* a Čeněk *Ševčík*, členové obecního výboru.

Myšlenka založení sbor, vznikla r. 1891. při požáru místním a požáru v sousední obci Vrahovické. Byl to zejména p. Jan *Hruban*, který dopsav dru. *Jilnerovi*, o potřebné poučení a tiskopisy, takřka počáteční krok k založení sboru učinil. Dne 28. února r. 1892. vypracovány stanovy dle návrhu Čes. ústř. jednoty a předloženy obecnímu výboru. Dne 28. března 1892. předloženy místodržitelství a 19. dubna 1892. došlo povolení ku založení sboru.

První valná hromada konána 7. května 1892, při níž přihlásilo se 30 činných a 15 přispívajících členů. Dne 6. června 1892. oslaveno založení jednoty slavnou mší svatou, které se účastnil sbor již ve stejnokroji. Při této první valné schůzi zvolen předsedou Frant. *Ševčík*, starosta obce, jednatelem Rudolf *Navrátil*, učitel, pokladníkem Alois *Příkrýl*, náčelníkem Fr. *Příkrýl* a podnáčelníkem Jan *Smečka*. Nynějším předsedou jest Frant. *Pešák* č. 18., jednatelem Josef *Směkal* a pokladníkem Jul. *Hromada*, náčelníkem Frant. *Příkrýl*, nynější starosta obce, podnáčelníkem Jan *Smečka* a Ant. *Weber*, zbrojmistrem Frant. *Peška*.

Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až do dnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Frant. *Peška*, rolník, Frant. *Šindelář* č. 82., rolník, Jan *Svoboda*, kovář Josef Řehulka, Alois *Hromada*, Martin Sedláček, Frant. Rozehnal, Frant. Eliáš, Jan *Sklubal*, rolník, Frant. *Příkrýl* č. 26., rolník, Svatopluk Pešák, Adolf Pešák, Jan *Orlík*, domkář a rolník, Adolf Chytil, Jiří *Jurda*, domkář, Alois *Smečka*, Jos. Rezeknal, Alois *Šindelář*, Čeněk Dostál, Čeněk Peka, Frant. *Hapal*, hostinský, Alois Peka, Čeněk *Kopečný*, rolník, Jan *Kopečný*, Frant. Karas, Frant. *Šindelář* čís. 64., rolník, Jan *Příkrýl*, rolník. Obětavostí obce a příznivců má sbor zřízené pěkné skladiště a tyto stroje: dvoukolovou stříkačku se 4 kusy, 8 m ssavic, 240 m hadic v ceně 1109 zl. 16 kr., dvě berlovky, 1 žebř posunovací, 4 hákové žebře, 2 požární háky, 2 požární sekery, 2 požární lopaty, 2 požární kopáče; vůz s nádržkou na vodu. Úplný služební výzbroj a oblek pro 34 mužů a parádní oblek pro 26 mužů, v úhrnné ceně 2050 zl.

Sbor účastnil se po dobu svého trvání 10 požárů.

Sbor hasičský v Hablově.

Obec Hablovická čítá 45 domků, s krytbou penejvíce šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Obec leží na rovině. Dobrovolný sbor hasičský založen r. 1893. Prvním zakladatelem byl Václav *Vychodil*, tehdejší starosta obce. V tehdejší obecní představenstvu byli pp.: Pavel *Vitásek*, Jan *Dopita*, Jan *Sedláček*, Josef *Látal*, Tomáš *Dokoupil*, Frant. *Čehovský*, Frant. *Sekanina*, Jan *Vraštil*, členové výboru. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci. Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Čehovský*, náčelníkem Václav *Vychodil*, jednatelem Jan *Dopita*. Sbor trvá 5 roků. Nyní jest předsedou Fr. *Čehovský*, náčelníkem Václav *Vychodil*, jednatelem Fr. *Vitásek*.

Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až do dnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Václav *Vychodil*, Frant. *Sekanina*, Václav *Přecechtěl*, Ludvík *Navrátil*, Hyněk *Sekanina*, Václav *Nohavička*, Fr. *Dopita*, Jan *Dopita*, Tomáš Mačák, Josef Kubálek, Jan Chytil, Frant. *Přecechtěl*, Ant. Loun, Frant. Bednařík, Václav Hejdušek, Tomáš *Vraštil*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, pak 2 berlovky, v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 10 požárů.

Sbor hasičský ve Vejšovicích.

Obec Vejšovice, ležící na rovině, čítá 107 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se většinou rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896. a zakladateli jeho byli: Alois *Příkrýl*, Jan *Rossypal*, Josef *Vojta*, Martin *Cásek*, Vincenc *Čermák*, Richard *Škop*, Leopold *Leřch*, Antonín *Mlěoch*, Tomáš *Kohout*, Frant. *Gridil*, Jan *Tesař*, Jan *Začal*, Jan *Doležel*. Téhož času byl starostou obce Karel *Mlěoch*, rolník č. 13. V obecním výboru byly: Tomáš *Kohout*, Ignác *Horák*, Jan *Hruda*, Fr. *Horák*, Fr. *Krč*, Jakub *Horák*, Jan *Rossypal*, Antonín *Mlěoch*, Josef *Vojta*, Martin *Cásek*, Jan *Doležel*. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl a jest doposud Alois *Příkrýl*, rolník, jednatelem Jan *Rossypal*, krejčí. Při založení byli a jsou až podnes tito členové: Martin *Cásek*, Tomáš *Kohout*, Alois *Labounek*, Richard *Škop*, Vincenc *Čermák*, Jan *Mlěoch*, Antonín *Mlěoch*

Fr. Labounek, Jan Řezníček, Ant. Kallab, Alois Jansa, Jan Všeticka, Sigmund Komínek, Štěpán Korčák, Vincenc Tesar, Josef Pospíšilík, Flor. Huška, Josef Vysloužil, Matouš Buček, Ant. Dufek, Josef Nedbal, Jan Kučera. Sbor trvá 2 roky.

Sbor má dvoukolovou stříkačku sdělavací s navijákem, čtyřdílný žebř a 2 lezecké žebře v úhrnné ceně 1420 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 5. požárů.

Sbor hasičský v Čehovicích.

Obec Čehovice leží na rovině a čítá 124 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1886. a prvními zakladateli jeho byli: Fr. Bělin, Josef Silný, J. Lamplot, Jan Krátký a Josef Hrabal. Téhož času byl starostou obce Jan Krátký, čtvrtlánník a předseda »Rolnické záložny«. V obecním výboru byli: Jan Borek, Jan Čapka, Ig. Večeřa, Fr. Bělin, Tom. Frgál, Frant. Pospíšil, Josef Lunda, Štěpán Sotorník, Josef Silný, Jiří Kovalovský, Prokop Frgál. Na návrh p. starosty usnesl se výbor na zakoupení stříkačky pro sbor.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan Krátký, náčelníkem Jos. Silný, čtvrtlánník, jednatelem Josef Šustal, učitel.

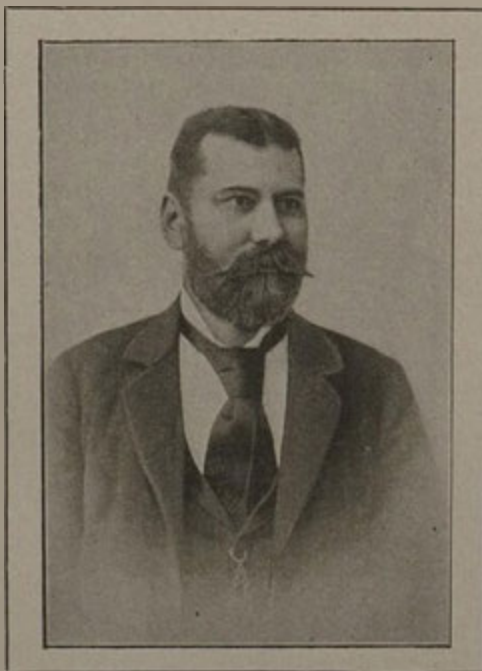
Sbor trvá 12 roků a nyní předsedou jest Jan Krátký, čtvrtlánník, náčelníkem Josef Silný, čtvrtlánník, jednatelem Frant. Bělin, obchodník. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. Dokoupil, Antonín Soldán, Jan Krátký, Boh. Krátký, T. Frgál, Jakub Vláčil, Václav Havránek, Ignác Večeřa, Tom. Haluza, Fr. Pleva, Bart. Roubal, Alois Došlík, Josef Slepánek, Josef Svandera, Ignác Karhánek, Innocenc Pluhařík, Josef Müller, Antonín Vymlátíl, Josef Večeřa, Josef Sotorník, Josef Kašpar, Josef Silný, Josef Barta, Fr. Müller, Fr. Jadrníček, Josef Blahoušek, F. Bělin.

Sbor má 1 čtyřkolovou sundávací dvouproudni stříkačku, 1 ruční stříkačku, 4 lopaty, 2 kopáče, 20 košů, 200 m hadic, dvoukolový vozík na hadice, 1 vůz se sudem na vodu, 1 žebř podpěrací a 1 čtyřdílný střešový, vše v úhrnné ceně 1970 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 9 požárů.

Sbor hasičský v Prostějově.

Město Prostějov čítá 1400 domů s krytbou po většině tvrdou. V obci provozuje se po továrnicku krejčovství, tkalcovství, obuvnictví a vyrábění línovin. Poloha obce a okolí jest rovina. Město Prostějov až do nedávné doby mělo v čele německé obecní zastupitelstvo a tudíž také německý sbor hasičský, který od r. 1869 až do dneška existuje. Dobrovolný sbor hasičský s českým velením založen byl roku 1894. a zakladatelem jeho byl Frant. Neumann, městský radní a měšťan v místě o národní věc zasloužilý. Téhož času byl starostou obce Karel Vojáček, lékárník v Prostějově.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl

Frant. Neumann,

náčelník dobrov. sboru hasičského v Prostějově.

Fr. Neumann, měšťan a jednatelem L. Wichterle, továrník v Prostějově. Sbor trvá 4 roky.

Nyní předsedy ve sboru nestává, náčelníkem jest Frant. Neumann a jednatelem Jan Šanca.

Sbor má 2 stříkačky, železnou nádobu na vodu s čerpadlem, posuvovací žebř (18 m), výzbroj pro 80 členů s veškerým příslušenstvím a poplašné zařízení elektrické k 50 členům; ochranné oddělení jest vyzbrojeno nosítky na dvoukolovém vozíku a jedněmi nosítky ručními, 20 příručními lékárnami, které mají členové přiděleny v bytech, a hlavní lékárnou ve skladišti, vše v úhrnné ceně 8500 zl. Sbor účastnil se 81 požárů.

Župa Moravsko-Třebovská.

Dějiny

župní has. jednoty okresu Mor.-Třebovského čís. XII.

Župa XII. utvořila se hlavně přičiněním a snahou p. MUDra Jana *Klimeše*, obvodního lékaře a starosty v Jevíčku a pana Em. *Sedláčka*, velitele sboru hasičského tamtéž. Pánové ti, postaravše se o schválení stanov, což se stalo výnosem vys. c. k. místodržitelství (datum dne a měsíce nepoznamenáno v protokolu) r. 1889. čís. 7533., svolali do Jevíčka dne 7. července 1889. na odpoledne české hasičstvo polit. okresu Mor.-Třebovského a pozvali zároveň ku sjezdu tomu předsedu »Ustř. jedn. hasič. pro Moravu a Slezsko«, zesnulého p. JUDra Illnera. Dostavily se všechny české sbory, totiž: z Jevíčka, Jaroměřic, Vel. Opatovic, Uhřic, Cetkovic, Biskupic, Hor. Štěpánova, Kladek, ze Lhoty Vranové, Subřova a ze Světlé, téměř v plném počtu a seskupily se v imponantní pořadí na Velkém náměstí, kdež byly p. JUDrem Illnerem MUDrem Klimešem vše uctívány. Pan Dr. Illner promluviv krátce o důležitosti župních jednot, povzbudil přítomné sbory, aby se všechny za členy tvořící se župy přihlásily. To se také stalo a utvořena tak župa XII., jež dnem 7. července 1889. počala svoji činnost, majíc ve sdružení svém 11 sborů. (Počet hasičů není poznamenán.) Toho dne také hned zvoleni delegáti a konala se první valná hromada v místnostech městské radnice, aby se zvolil správní výbor. Volba měla tento výsledek: Starostou župy zvolen p. MUDr. Jan Klimeš, jeho náměstkem pan Em. Sedláček, oba z Jevíčka; za další pak členy výboru pp.: Jan Valenta, hostinský z Jaroměřic, Jan Stejskal, rolník z Biskupic, Alois Pospíšil, učitel z Hor. Štěpánova, Jakub Hrazdila, učitel z Cetkovic, a Jan Dokoupil, obchodník z Vel. Opatovic.

Výbor měl první svou schůzi dne 23. února 1890. a mimo jiné ujednáno, aby příští valná schůze vyslanců, spojená se sjezdem hasičským a veřejným cvičením, odbývala se zase v Jevíčku, a to dne 20. července 1890. odpoledne. Také zvolen za jednatele a zároveň za pokladníka pan Leopold Zemene z Jevíčka.

Sjezdu v Jevíčku účastnily se mimo místní sbor hasičské spolky: z Cetkovic, Velkých Opatovic, Jaroměřic, Biskupic, Vranové Lhoty, Hor. Štěpánova a z Uhřic větším počtem svých členů. Po poradě delegátů, při níž přihlásily se a do svazku župy přijaty byly sbory z Úsobrna a z Borotína, bylo veřejné cvičení. Při něm pracovali hasiči z Jevíčka, Jaroměřic, Vel. Opatovic, Cetkovic a z Uhřic a výkony svými získali si všeobecného uznání, což neklamným bylo svědectvím, že hasičstvo polit. okresu Mor.-Třebovského již tehdy nalézalo se na utěšeném stupni rozvoje.

V dalších letech všechny schůze výborové, které ponejvíce proto se konaly, aby stanovil se pořádek a den sjezdů hasičských i valných hromad vyslaneckých, byly v Jevíčku. Bylo jich osm a tolikéž bylo ještě i sjezdů hasičských s valnými poradami delegátů.

V roce 1891., dne 7. července, byl sjezd ve Velké Roudce za účastenství 6 spolků. Přítomností bujarých Sokolů z Brna, Letovic, Boskovic a z Jevíčka nabyl sjezd tento zvláštní okazalosti. V poradě delegátů zvolen toho roku p. Em. Sedláček župním dozorcem.

Roku 1892. svoláno hasičstvo naší župy do Cetkovic. Dostavilo se 9 spolků s utěšeným počtem svých členů. Zde přihlásil se k župě mladistvý sbor z Bělé.

Přímou imponantní byl sjezd hasičů v Horním Štěpánově, dne 28. července 1893. K němu kromě hasičstva naší župy zavítaly sbory z Protivanova a z Bukové, náležející k hejtmanství Boskovskému, pak z Litovelského hejtmanství sbor ze Sukdola a německé spolky ze Škřipova, z Něm. Brodku a ze Lhoty. Idea lidskosti a lásky k bližnímu povznášela se tu vysoko nad spory národnostní. Všech hasičů bylo 303, počet to takový, jakého při žádném sjezdě župy XII. docíleno nebylo. Valná schůze delegátů přijala zde do svazku župního nový sbor z Pěčkova. Tím župa XII. vzrostla na 15 spolků, kterýžto počet trvá až do dnešního dne.

V letech následujících byly sjezdy spojené s výročními poradami vyslanců, v tomto pořadí: V r. 1894. dne 8. července ve Vel. Opatovicích, r. 1895. dne 25. července v Biskupicích, r. 1896. dne 26. července v Úsobrně, roku 1897. dne 8. srpna v Subřově a roku 1898. dne 21. srpna v Jaroměřicích.

Z četných pojednání, proslovených při jmenovaných sjezdech, zasluhují zvláštního vytknutí: Řeč pana Roberta Boháčka, předsedy župní jednoty polit. okresu Boskovského »O pojišťování a revisi náradí hasičského«, proslovená při sjezdu ve Velké Routce. »O sušení a ošetřování hadic a kterák i jiné náradí, zvláště vnitřní části stříkačky mají se opatrovat«, v rozhovor uvedl při sjezdu v Cetkovicích pan Alois Pospíšil, učitel v Horním Štěpánově. »Stručné dějiny hasičstva«, podal ve Vel. Opatovicích pan Em. Sedláček, velitel sboru v Jevíčku. »O významu a důležitosti hasičské pojišťovny«, promluvil pan Alois Pospíšil z Hor. Štěpánova při sjezdu v Úsobrně a pak »Přednáška jubilejní na oslavu padesátiletého panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I.«, již proslovil shromážděnému hasičstvu v Jaroměřicích dne 21. srpna 1898. pan Arnošt Karafiát, učitel z Hor. Štěpánova.

Kromě toho podáno četně ve schůzích vyslaneckých volných návrhů, z nichž mnohé vynikaly nemalou praktičností a důležitostí. Škoda jen, že většina jich zůstala pouhými návrhy a uskutečnění jejich pohřbeno v moře zapomenutí.

Po všechna léta, až do poslední vyslanecké porady v Jaroměřicích, stál v čele župy pan MUDr. Jan Klimeš z Jevíčka a jako jeho náměstek pan Em. Sedláček, velitel sboru hasičského v Jevíčku. Prvotní výbor doznal toliko změny při volbě r. 1892. v Cetkovicích tím, že na místo Jana Dosedlého z Vel. Opatovic zvolen do výboru Tomáš Dosedla, rolník tamtéž a pak při volbě r. 1895. v Biskupicích, kdež na místě p. učitele Jakuba Hrazdiry z Cetkovic stal se členem výboru pan Jan Goš ze Lhoty Vranové a jednatelem p. Alois Pospíšil z Hor. Štěpánova.

Volbou, již vykonala poslední vyslanecká schůze na základě stanov jí samou poopravených a změněných, nastala ve správě župy změna téměř úplná. Starostou župy zvolen z piety a uznání jeho zásluh pan MUDr. Jan Klimeš, avšak pro chorobu jeho funkce s důstojností, touto spojená byla svěčena prvnímú náměstkú panu Aloisu Pospíšilovi, jenž také zvolen byl za dozorce župního. Druhým náměstkem zvolen pan Em. Sedláček, jednatelem pan učitel Arnošt Karafiát do výboru zvoleni pp.: Jan Pospíšil z Vel. Opatovic, Jan Largr z Uhřic, Jan Stejskal z Biskupic a Jan Goš ze Lhoty Vranové.

Nově konstruovaný výbor byl svolán prvním náměstkem starostovým, p. Al. Pospíšilem, hned na den 18. září 1898. do Jevíčka a odbyval toho dne 2. porady. První byla smuteční a při ní učiněn i zaslán na c. k. hejtmanskví v Mor. Třebové soustrašný projev nad hroznou ranou, jež stihla J. V. našeho milového císaře a krále Františka Josefa I., zavražděním nejvznešenější choti Jeho J. V. císařovny a královny Alžběty. Po krátké přestávce byla schůze věcná, při které zvolen za pokladníka pan Arnošt Karafiát z Hor. Štěpánova a vyřízeny některé pilné záležitosti naší župy.

V další činnosti nynější správy župní skládá hasičstvo župy XII. všechnu naději a pohlíží k ní s oprávněným přáním, aby vytrhla župu ze strnulé ospalosti, do kteréž zvláště v posledních dvou letech upadla. Dejž Bůh, by se tak stalo k rozkvětu našeho hasičstva a ku dobru a blahu všeho lidstva:

Arnošt Karafiát,
jedenatel.

Alois Pospíšil,
župní místostarosta.

Životopis

MUDra Jana Klimeše, starosty župy XII. a starosty města Jevíčka.

Čím p. dr. Klimeš pro město Jevíčko byl, ví dobře každý a bylo by zbytečným znovu k tomu poukazovati. Postačí, řekneme-li krátce, že byl prvním českým starostou, že jeho bylo zásluhou, že Jevíčko se probudilo ze spánku dlouhého, jeho značnou zásluhou bylo, že zde zřízena byla česká zemská vyšší reálka, jeho popudem zřízen v městě výborný vodovod, jakým málokteré město honositi se může. Kdo znal jej, každý ctil jeho šlechetnost, obětavost, jeho trpělivost i vlastenectví. Jako lékař byl vyhledáván daleko široko a tisíce jest těch, které vyléčil za dobu osm a dvacetí let své lékařské praxe v Jevíčku. Dr. Jan Klimeš byl rodákem našeho kraje, narodil se dne 2. února 1843. v nedalekém Borotíně, kde na tamní škole dostalo se mu prvního vzdělání. Střední školu navštěvoval nejprve nižší gymnasium v Mor. Třebové, vyšší pak gymnasium v Brně. Lékařská studia odbyl na medicinské fakultě university v Praze. Jako lékař usadil se na podzim r. 1871. v Jevíčku, svém to rodném kraji, od kteréžto doby až do své smrti stále zde působil. Za četné zásluhy jeho dostalo se mu u příležitosti padesátiletého jubilea panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I. vyznamenání, totiž zlatého záslužného kříže s korunou. Mimo to byl předsedou místní školní rady a hasičské župy a členem mnohých vlasteneckých spolků a korporací.

Soudní okres Mor. Třebová.

Sbor hasičský v Pěčkově.

Obec Pěčkov leží na rovině a čítá 77 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo zabývá se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl jako odbor sboru ve Vranově r. 1879. a jako sbor samostatný r. 1892. Zakladatelem sboru jako odboru Vranovského byl Ant. *Macháček*, domkář, samostatného sboru Frant. *Laštůvka*, rolník. Starostou obce při zřizování odboru byl Frant. *Novotný*, rolník a při samostatnosti Frant. *Bílek*, rolník. V obecním výboru při zřizování odboru byli: Fr. Odstrčil, Jan Šupler, Fr. Šremr, Fr. Dosedla, Josef Budík, Čeněk Jeřábek, Hynek Laštůvka a Libor Macháček. Při zřízení samostatného sboru: Aug. Hensl, Čeněk Hubený, Fr. Lexmaul, Aug. Laštůvka, Josef Budík, Fr. Lang, Mořic Pedain a Mořic Škrabal. Tito všichni byli sboru has. příznivci, podporovali jej dle možnosti a zakoupili proň z obecních peněz i stříkačku.

Prvním předsedou sboru byl Čeněk *Jeřábek*, rolník, náčelníkem Frant. *Laštůvka*, rolník a jednatelem Jan *Hornánský*, učitel. Sbor trvá jako odbor sboru Vranovského 19 roků a samostatně 6 roků.

Nyní jest předsedou sboru Čeněk *Jeřábek*, narodil se v N. Rovni r. 1851; náčelníkem Mořic *Lipský*, hostinský, narodil se v Ratkově r. 1872; jednatelem Jan *Hornánský*, narodil se v Senticích u Tišnova r. 1862. a v Pěčkově působí od r. 1891; všichni tři sloužili u vojska. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Mořic *Abl*, Frant. *Bílek*, Ign. *Bílek*, Jakub *Bílek*, Vincenc *Bušina*, Ant. *Čampa*, Frant. *Dosedla*, Frant. *Erlec*, Frant. Finstrie, Fr. Grézl, Fr. *Hubený*, Fr. *Kirchner*, Jan *Kroupa*, Julius *Kyselý*, Albert Laštůvka, Emil Laštůvka, Fr. Laštůvka, Hubert Laštůvka, Hynek *Laštůvka*, Adolf Lexmaul, Ant. Lexmaul, Ant. *Macháček*, Rudolf Macháček, Ant. Majhefr, Aug. Mlčoch, Alois *Novotný*, Frant. *Novotný*, Rudolf Novák, Ant. Pecha, Tomáš *Pokorný*, Ant. *Svršek*, Roman Škrabal, Šimon *Vodička*, Josef *Volek*, Jan *Vykýdal*, Tomáš Zemánek a Jakub Zezula.

Sbor má sundivací stříkačku s nejnutnějším výzbrojem, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 22 požárů.

Soudní okres Jevíčko.

Sbor hasičský v Jevíčku.

Město Jevíčko leží na kopečku a čítá 400 domů s převládající krytbou křídlicovou. Provozují se zde různá řemesla v malém, nejvíce však rolnictví; r. 1896. byl zřízen akciový pivovar se sladovnou. Kolem města jest po většině rovina, západně od města vybílá pole do vrchu a pak lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1870. Po velkém požáru v r. 1869. ujal se myšlenky o zřízení hasičského sboru Frant. *Till*, lékárník v Jevíčku, jenž požádal obecní představenstvo, aby dovolilo cvičiti se s obecní stříkačkou. Na to zřídilo *obecní zastupitelstvo* samo hasičský sbor r. 1870. s velením německým. Téhož času byl starostou města Ferd. *Otto*, kupec. V městské radě byli: Ferd. Navrátil, stavitel, Josef Janoušek, pekař a Tomáš Němec. Měšťanosta Ferd. *Otto* obstaral z okolních měst, kde již sbory hasičské stávaly, stanovy (z Mor. Třebové, Svitav, Šumperka, Šternberka), které dle místních poměrů sestavil a zadal ku schválení; ostatní výše jmenovaní přistoupili za přispívající členy sboru.

Prvním předsedou sboru byl *Otto*, měšťanosta, náčelníkem Frant. *Harwig*, kupec a jednatelem Leop. *Heger*, městský důchodní. Sbor trvá 28 roků.

Nyní jest předsedou sboru MUDr. Jan *Klimeš*, měšťanosta, náčelníkem Emanuel *Sedláček*, řezník, náměstkem jeho Vilibald *Zezula*, barvíř a jednatelem Jan *Sponer*, perníkář; Tito starají se všichni o rozkvět sboru. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Mikuláš *Nedomanský*, Josef *Schupler*, Leopold *Slesák*, Vincenc *Plech*, Filip *Vrbický* st., Konstantin *Kaplan*, Václav *Chlup*, Arnošt *Chlup*, Josef *Ertl*, Frant. *Barfus* st., Jan *Liebl*, Jan *Sponer*, Karel *Ritter*, Karel Galla, Frant. Nimmerfroh, Jakub Němec, Ant. Haas, Jakub Pichler, Václav Markes, Jan Schich, Ignát Ohlidal, Ant. Dvořák, Bedřich Komolý, Josef Ritter, Felix Novák, Štěpán Müller, Frant. Jurka, Frant. Vogt, Karel Zezula, Tomáš Tutsch, Filip Vrbický ml., Frant. Valenta, Jan Jandík, Josef Továrek, Ferd. Dobeš, Florian Volf, Frant. Janíček, Josef Laštůvka st., Josef Krejcar, Hynek Dokoupil, Frant. Přichystal, Vinc. Zemene, Ferd. Kolínský, Frant. Havigr, Jan Fischer, Adolf Steindl, Frant. Barfus ml., Jan Ille, Bedřich Ille, Arnold Sponer, Josef Ertl, Arnošt Chlup, Jan Dufka, Vincenc Nedomanský, Ludvík Nárožný, Frant.

Schnitzer, Frant. Weis, Josef Žák, Mikuláš Laštůvka, Tomáš Piták, Ludvík Zeitler, Meth. Koldas, Frant. Plech, Frant. Črha, Frant. Zezula, Josef Vrbický, Josef Laštůvka a Adolf Fellner.

Sbor má 2 ssací stříkačky dvouproudni, pošinovací žebřík dvoudílný (14 m dlouhý), 2 hákové, 8 střešových, 1 sestrkovací střešový, 3 navijáky dvoukolové, zbrojní vůz, přes 400 m hadic (mimo starých); kromě toho jest v r. 1896. zřízený vodovod s 28 hydranty, které dostíhají od 16 m do 30 m vodorovně; vše v úhrnné ceně kromě hydrantů 5000 zl. Sbor účastnil se dosud 72 požárů.

Sbor hasičský ve Vel. Opatovicích.

Obec Velké Opatovice leží na rovině a čítá 222 domů s převládající krytbou křídlicovou; v obci se provozuje průmysl, jako na př.: kamenné lomy, šamotová továrna a sladovna. Okolí obce je dílem pahorkatina, dílem rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1873. Jeho zakladatelem byl J. *Lacina*, mlynář, sl. *Občanská sálůna*, která přispěla penězi na výzbroj a sl. *představenstvo obce*. Téhož času byl starostou obce Jan *Kafka*, rolník.

V obecní radě byli pp.: Josef *Pospíšil*, rolník a Jan *Lacina*, mlynář. Tito byli sboru hasičskému příznivi.

Prvním náčelníkem ve sboru byl J. *Lacina*, mlynář. Sbor trvá 25 roků. Nyní jest předsedou Fr. *Fikr*, rolník a starosta obce, náčelníkem J. *Pospíšil*, rolník, jednatelem A. *Krejša*, domkář. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým: Karel *Fikr*, Frant. *Kozelek*, Václav *Červinka*, Jan *Šumbera*, Jan *Lacina*, Jakob *Réda*, Tomáš *Šumbera*, Josef *Barta*, Martin *Lávička*, Richard *Lacina*, Frant. *Šunka*, Frant. *Karašát*.

Sbor má (totiž obec) čtyřkolovou stříkačku, dvoukolový hydrofor, výzbrojní vůz a dva dvoukolové vozy na hadice, vše v úhrnné ceně 1900 zl., též účastnil se 64 požárů.

Sbor hasičský v Jaroměřicích.

Obec Jaroměřická má katastrální plochy 2205 0796 hekt., a čítá 298 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se výroba uzenářského zboží po továrnicku, živnosti a obchody jsou zde veškeré zastoupené. Obec nalézá se v úžlabině, jsouc od severu a jihu hory a lesy obklopená, na straně jihovýchodní nalézá se krajina romantická, na západní jest otevřená. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 2. pros. r. 1875. a prvním zakladatelem jeho bylo *obecní zastupitelstvo*. Téhož času byl starostou obce František *Friedl*. V obecní radě a představenstvu obce byli pp.: František *Vyšínka*, Antonín *Rovner*, radní, Frant. *Dosedla* a Karel *Zezula*, výborníci a Jan *Hublík*, obecní tajemník. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Friedl*, náčelníkem Hynek *Němets*, jednatelem Jan *Hublík*. Sbor čítal při založení 50 členů, 8 členů podporovacích, kteří vesměs buď zemřeli aneb ze spolku vystoupili, až na tři členy, jež ve sboru účinkují. Sbor trvá 23 roků. Nyní jest předsedou Fr. *Dosedla*, naroz. r. 1855., ženatý, rolník, majetník půllánu č. 96., a od r. 1892 obecním radním, náčelníkem J. *Popelák* naroz. 1863., ženatý, rolník, člen obecního výboru, jednatelem J. *Hublík*, naroz. 1840., pekař, od r. 1867. obecním tajemníkem. Drešního dne čítá sbor 59 členů činných, mezi nimiž jsou Fr. *Dosedla*, J. *Mackerle* a Jos. *Havlíček*, členy od prvopočátku až dodnes.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku ssací s dvěma odděleními hadicovými, dvoukolový naviják na hadice, 4 hákové žebře, vícero malých střešových žebřů, výzbroje pro lezce a náčiní pro ostatní mužstvo, vše v úhrnné ceně 800 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 72 požárů.

Sbor hasičský v Uhřicích.

Obec Uhřice čítá 93 domů s převládající střešou doškovou. V obci se provozuje po nejvíce rolnictví. Okolí obce jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1878., a prvním zakladatelem jeho byl J. *Langer*, rolník a starosta č. 70., a Fr. *Totůšek*, správce zdejší školy. V představenstvu obce té doby byli pp.: Karel *Toul*, první radní, Josef *Koutný*, druhý radní. Tito byli hasič. sboru příznivi a proukázali tuto přízeň, že přistoupili ku sboru jako činní členové.

Prvním velitelem ve sboru byl Jan *Langer* č. 70., jednatelem Fratišek *Totůšek*. Téhož času byli členy (mimo oněch, jež nížeji ležatým písmem uvádíme) Jan *Langer*, K. *Toul*, Jos. *Koutný*, J. *Klimes*, J. *Langer*, Jos. *Učen*, Karel *Kalandtík*, Karel *Zvejška*, Karel *Krupička*, Fr. *Koutný*, Fr. *Rozbořil*, Pavel *Mrva*, Jos. *Zvejška*, Fr. *Dračka*, Jos. *Klimes*, A. *Langer*, Filip *Langer*, Jan *Rozbořil*, Jan *Hrazdira*, Matouš *Mrva*, Jos. *Dračka*, Frant. *Horák*, Jan *Krčmař*, Jiří *Křicka*, Frant. *Hruda*,

Jos. Zvejška, Ant. Langer, Pavel Jevický, Tomáš Staněk, Frant. Vašíček, Frant. Dračka č. 6., Jan Vašíček, Jos. Hrbatý. Sbor trvá 20 roků.

Nyní jest předsedou a náčelníkem Jan *Kříčka* č. 50., nar. r. 1865., vysl. vojín, od mládí zabývá se rolnictvím, od r. 1895. jest obecním radním, jednatelem Jan *Langer* č. 44., nar. r. 1862., stud. 6 gymn., vysl. vojín, zabývá se nyní rolnictvím. Ve sboru jsou členy J. Langer, Fr. Ambros, Jos. Ambros, Josef Rozbořil, Frant. Hrazdira, Čeněk *Zemánek*, Ad. Toul, Josef *Čapka*, Jos. Janek, Pavel Mrva, Mat. Krupička, Ed. Dufka, Jos. Kubín, Jan Klimeš, Jos. Hrazdira, Jos. Mrva, Ed. Langer, Jos. Langer, Jan Vašíček, Jan Hrazdira, Jos. Zvejška, Jos. *Kvapil*, M. Vašíček, Jos. Hruďa, Frant. Hruďa, Leop. Koutný, Ant. Langer, Frant. Šmeral, Izidor Grepl, Ed. Krupička, Tom. Horák, Jos. Zvejška, Jan Hrazdira, Frant. Hrbatý, Jos. Krajiček, Jos. Mrva, Ed. Hrazdira, Frant. Učeň, František Jaroš.

Sbor má dvoukolovou stříkačku s předkem a velan na hadice, vše v úhrnné ceně 995 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 40 požárů.

Sbor hasičský v Kladkách.

Obec Kladky čítá 168 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé zabývají se polním hospodářstvím a tkalcovstvím pro továrny ve Sternberku. Poloha obce a okolí jest planina, hory, lesy a hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1880. a zakladateli jeho byli: Frant. *Koller*, kníže-arcibiskupský revírník v Kladkách, Josef *Coufal*, tehdejší starosta obce a Josef *Daněk*, rolník a radní. Kromě posledního zasedal ještě v obecní radě Jan Zezula. Tito všichni projevili přiležitou sboru tím, že se přičinili o zbudování stanice hasičské na účet obce, o zakoupení čtyřkolové stříkačky na účet podílníků kontribučního fondu v Kladkách a sami první za členy sboru přistoupili.

Prvním velitelem sboru byl Frant. *Koller*, revírník a podvelitelem Josef *Daněk*, rolník. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jest velitelem sboru Josef *Daněk*, rolník a starosta obce, narodil se r. 1850. v Kladkách co syn rolníka a převzal po otcovi živnost r. 1872.; do záloženského výboru volen r. 1874., do obecního výboru r. 1877., radním jest od r. 1880., starostou obce od r. 1886., podvelitelem hasičů od r. 1880. a velitelem od r. 1893. Podvelitelem jest Jan *Švéda* hostinský. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od počátku až podnes vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Frant. Mlčoch, Josef Nerušil, Jan Faltýnek, Fabian *Vedmoř*, Josef *Nerušil*, Frant. *Bušina*, Josef Pavlíček, Frant. Křivánek, Josef Faltýnek, Frant. Skácel, Josef Žouželka, Jan Václavěk, Hynek Paulíček, Frant. Skácel, Frant. Nevrlý, Josef Šmíd, Ant. *Svěrák*, Jan Coufal, Josef *Žouželka*, Ant. Smital, Frant. *Mlčoch*, Josef Vedmoř, Josef *Podhorný*, Vilém Žouželka, Jan *Koutný*, Josef Sedláček, Frant. *Nevrlý*, Frant. Koutný, Frant. Nevrlý, Bohumil Vedmoř, Ant. Eliáš, Frant. Zezula, Emanuel Daněk, Josef *Vedmoř* st., Josef Vedmoř ml., Ant. *Křivánek*, Frant. Grézl, Jan Faltýnek, Jindřich Mlčoch, Frant. Sedláček, Josef Grézl, Ant. Žouželka, Ant. Skácel, Norbert Deutsch, Josef Vychodil a Adam Vychodil.

Sbor má 1 čtyřkolku těžkou, 1 čtyřkolku lehkou sundávací, 2 ruční stříkačky a vůz pro nářadí, vše v úhrnné ceně 1150 zl.; týž účastnil se dosud 15 požárů.

Sbor hasičský v Četkovicích, založený r. 1881., žádná data nezaslal.

Sbor hasičský ve Lhotě Vranové.

Obec Lhota Vranová leží v údolí a čítá 71 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozují se pouze živnosti drobné (různá řemesla). Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1882. a zakladatelem jeho bylo *obecní zastupitelstvo*. Téhož času byl starostou obce Ignát *Goš*, rolník č. 18. V obecní radě byli: Jan Zemánek, domkář č. 60. a Mořic Petsch, chalupník č. 35. Obecní zastupitelstvo bylo sboru přiznalo a zakoupilo jemu i stříkačku.

Prvním předsedou sboru byl Konrád *Janiš*, hostinský a náčelníkem Felix *Zezula*, obchodník. Původně čítal sbor asi 36 členů; týž trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou Felix *Zezula*, obchodník, narodil se v Jaroměřicích r. 1849., vysloužil u c. k. dělostřelectva jako ohňostroje a je obchodníkem od r. 1876. Náčelníkem Jan *Goš*, rolník narodil se ve Lhotě Vranové r. 1859., vysloužil u 6. oddílu zdravotního jako desátník a velitelem sboru jest již 9 roků. Jednatelem jest Ignát *Hübl*, nadučitel, narodil se v Kosově r. 1850., vystudoval nižší reálku v Unčově, ústav učitelský v Olomouci a je zde nadučitelem od roku 1883. Od

založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Goš, Josef Sládek, Konrád Jániš, Jan Zemánek, Ignát Macháček, Frant. Vykydal, Ant. Nečas, Frant. Drapl, Josef Konečný a Frant. Dostal.

Sbor má dvoukolovou stříkačku a 3 ruční, v úhrnné ceně 630 zl.; týž účastnil se dosud 18 požárů.

Sbor hasičský v Biskupicích.

Obec Biskupice čítá 95 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou vesměs rolníci. Okolí osady jest více pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1883. a zakladatelem jeho byl jistý Bedřich *Fatka*, vysloužilý vojenský šikovatel a tehdejší obecní písař; pobyl však ve sboru pouze do r. 1884., poněvadž na jaře toho roku odstěhoval se do Brna. Téhož roku byl starostou obce Frant. *Zachar*, rolník č. 18. V obecní radě byli: Jan Stejskal rolník a Frant. Forét, rolník. Starosta byl po celou dobu přispívajícím členem sboru a oba radní jsou od založení činnými členy.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Zachar*, rolník, náčelníkem a jednatelem Bedř. *Fatka*, domkář a obecní písař. Sbor trvá 15 roků.

Nyní jest předsedou Ignát *Berka*, rolník, 46 roků starý, jest starostou obce a ode všech vážen; náčelníkem a jednatelem Jan *Stejskal*, rolník, 52 roků starý, jest náčelníkem již od roku 1884., býval dříve po mnoho let obecním radním, nyní zastává již po 10 roků obecní písařství. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou písmem ležatým tištěna): Jan *Stejskal*, Frant. *Forét*, Josef *Machala*, Hynek *Vykydal*, Josef *Macháček*, Ant. *Navrátil*, Frant. *Vykydal*, Tomáš *Koutný*, Arnošt *Machálek*, Čeněk *Navrátil*, Hynek *Podlehl*, Jan *Podlehl*, Martin *Přichystal*, Tomáš *Najbauer*, Čeněk *Koutník*, Jan Zachar, Frant. Zoubek, Ant. Velš, Alois Písek, Eduard Zachar, Hynek Zachar, Engelbert Dvořák, Josef Berka, Čeněk Vykydal, Jan Kofenovský, Frant. Podlehl, Bedřich Vykydal, Vojtěch Forét, Vilém Forét, Karel Geriš, Alois Koutník, Jakub Přikryl, Martin Podlehl, Frant. Mičoch, Jan Koutník, Alois Hrbata, Josef Stejskal a Frant. Přichystal.

Sbor má dvouproutní sundávací stříkačku s předním povelzem (průměr bot 30 mm), náhradní povoz, vozík hadicový s počtem hadic 220 m, jednu berlovku, 4 žebře střechové, 2 žebře kamzíkové, 1 žebř čtyřdílný sestrkovací a veškeré potřebné drobnosti ku stroji a pro veškerou práci hasičskou, vše v úhrnné ceně 1600 zl. Sbor účastnil se dosud 25 požárů a 2 povodní.

Sbor hasičský v Horním Štěpánově.

Obec Horní Štěpánov čítá 364 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se nejvíce tkalcovství, které ale velmi málo se vyplácí. V létě většina tkalců opouští stavy a pracují na poli, buď doma nebo jdou do Rakous a na Hanou. Obec leží na planině pahorkatiny Českomoravské (vysočiny Drahanské) a je ze tří stran obklopena lesy a částečně pohořími. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1885. a o založení jeho mají zásluhu učitelé, kteří za to mnohých trampot zakusili. Jsou to: Ferdinand *Karafiát*, nadučitel, rodák z Nových Dvůrů u Jaroměřic, který již od r. 1867. ve Štěpánově blahodárně působí; Boh. *Korčák*, učitel, rodák ze Štěpánova, který horlivě podporoval snahu pana nadučitele a sám staral se o výcvik hasičů. (Jest nyní správcem školy ve Vražném.) Jej podporoval Alois *Pospíšil*, učitel, rodilý z Opatovic. Téhož času byl starostou obce Vincenc *Hampl*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Ševčík, Frant. Šmíd a Josef Langr. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Ferd. *Karafiát*, nadučitel, náčelníkem Bohumil *Korčák*, učitel, jednatelem Alois *Pospíšil*, učitel. Při založení byli členy sboru (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Bohumil Korčák, Jan Kunda, Libor Přikryl, Karel Žilka, Fr. Hartl, Ant. Hampl, Fr. Ševčík, Josef Šmíd, Vincenc Hampl, Jiří Žilka, Jakub Langr, Ignác Grepl, Ant. Vlach, Antonín Ševčík, Ant. Vodák, Fr. Langr, Fr. Šmíd, Vilém Žilka, Vojtěch Roupá, Jiří Kunda, Frant. Přikryl, Vincenc Vodák, Tomáš Hampl, Karel Veselý, Jan Žilka, Jan Dosedla, Josef Honzírek, Jos. Přikryl, Josef Komárek, Antonín Eier, Fr. Hartl, Hynek Hrbatý, Karel Grenar, Moric Kubín, Libor Ščudla, Fr. Langr, Fr. Hampl, Filip Mazal, Frant. Ščudla, Josef Vlach, Jan Mazal, Ludvík Přikryl, Josef Abraham, Petr Kornicr, Pavel Švancara.

Sbor trvá 13 roků a nynějším předsedou jeho jest Ferd. *Karafiát*, nadučitel, náčelníkem Alois *Pospíšil*, učitel, jednatelem Arnošt *Karafiát*, učitel. Členy sboru jsou: Ferdinand *Karafiát*, Alois *Pospíšil*, Karel *Pospíšil*, Fr. *Žilka*, Moric *Dosedla*, Alois *Roupá*, Vinc. *Eier*, Fr. *Hampl*, Josef *Dostál*, Filip *Hofman*, Frant. *Šperka*, Karel *Roupá*, Josef *Šperka*, Theodor *Janek*, Josef *Hartl*, Fabian *Žilka*, Jan *Vlach*, Vincenc *Hartl*, Fr. *Vlach*, Vilém *Hampl*, Vincenc *Šmíd*, Frant. *Langr*, Theodor *Korčák*, Vincenc *Ščudla*, Jan *Vlach*, Karel *Vlach*, Jan Šustr, Josef Eier, Karel

Korčák, Fr. Němec, Gabriel Honzírek, Alois Holub, Karel Hartl, Theodor Müller, Alois Pospíšil, Jan Šmíd, Josef Krč, Fabian Langr, Fr. Novotný, Josef Spáčil, Ant. Veselý, Ant. Grenar, Tomáš Hofman, Jan Eier, Josef Kunda, Josef Komárek, Theodor Šmíd, Emanuel Hampl, Josef Korčák, Alois Honzírek, Josef Študla, Josef Pospíšil, Arnošt Hampl, Ant. Veselý, Gilbert Krč, Alois Šmíd, Ant. Pluháček, Frant. Holub, Karel Smrž, Josef Korčák, Martin Veselý, Jan Halák, Ant. Pluháček, Karel Ševčík, Josef Dokoupil, Frant. Dosedla, Frant. Grulich, Josef Hartl, Josef Kolínský, Vincenc Kozlovský, Ant. Mouka, Jos. Ševčík, Fr. Ševčík, Fl. Zemánek, Jos. Knýr, Arn. Karafiát, A. Růžička.

Sbor má stříkačku staré soustavy se 87 m hadic, stříkačku ssací se 147 m hadic, dvě berlovky, 2 hákové a 3 střechnové žebře, 4 plácačky na jiskry, 3 vidle, 2 lopaty, 2 trhací delší a 2 kratší háky, 1 trhací kopáč. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 40 požárů.

Sbor hasičský v Šubířově.

Obec Šubířov čítá 151 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina 606 m vysoká. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1886 a prvním zakladatelem jeho byl Fr. *Prchal*, nyní učitel v Jaroměřicích u Jevíčka. Téhož času byl starostou obce Jan *Antl*, rolník č. 34. V obecním výboru byli: Frant. *Faltýnek*, Jan *Snášel*, Fabian *Švéda*, Tomáš *Švec*, Fr. *Lexa*, Frant. *Smítal*, Josef *Toman*, Jan *Kalandra*, Tito všichni byli sboru příznivi, ale podporovati jej nemohli, jelikož obec je snad nejchudší na Moravě.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Švec*, lesník, náčelníkem Tomáš *Švec*, hostinský, jednatelem Frant. *Prchal*, učitel.

Sbor trvá 12 roků a nyní jest jeho předsedou Frant. *Faltýnek*, rolník č. 20, náčelníkem Frant. *Antl*, hostinský, jednatelem Eduard *Raška*, nadučitel. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Tom. *Švec*, Fr. *Navrátil*, Raimund *Lexa*, Vojtěch *Toman*, Jan *Kalandra*, P. *Pinkava*, Tom. *Přidal*, Josef *Šnobl*, Isidor *Filák*, Alois *Geršl*, Ant. *Bačák*, Blažej *Serynek*, Alex. *Staffa*, Jan *Švec*, M. *Eier*, Alois *Faltýnek*, Theodor *Navrátil*, Fr. *Sedláček*, Fr. *Grepl*, Jan *Šnévajs*, Josef a Jan *Komínek*, Jan *Lexa*, Jan *Smítal*, H. *Sedláček*, Al. *Toman*, Ant. *Hrabal*, atd.

Sbor má velkou stříkačku, berlovku, 2 háky, 3 žebřiky, dvoukolový naviják, 2 plácačky a pochodeň, vše v úhrnné ceně 756 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 38 požárů.

Sbor hasičský ve Světlé a Přivěsti.

Obec Světlá leží v úvalu »Malá Haná« 412 m vysokém; krytba domů jest došková. Většina obyvatelstva žije se rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1887. a zakladateli jeho byli: Alois *Krchňák*, Jan *Vystavěl*, rolníci, Josef *Korbel*, hostinský, Frant. *Paroubek*, rolník, Josef *Ženatý*, mistr kovářský; všichni ze Světlé. Téhož času byl starostou obce Frant. *Čech*, rolník ze Světlé a v obecním výboru byli Josef *Přikryl* a Fr. *Lizna*. Že skutečně všichni sboru byli příznivi, dosvědčuje ta okolnost, že na jejich návrh zakoupila obec sboru stříkačku.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Přikryl*, náčelníkem Al. *Krchňák*, rolník, jednatelem Josef *Korbel*, hostinský.

Sbor trvá 12 roků a nyní jest jeho předsedou Josef *Nechuta*, rolník, náčelníkem Josef *Lizna*, rolník, jednatelem Frant. *Ženatý*, rolník. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Jan *Čech*, Frant. *Dufka*, Josef *Chlup*, Tomáš *Lizna*, Josef *Lizna*, Alois *Letfus*, Frant. *Sehnal*, Fr. *Letfus*, Josef *Nechuta*, Fr. *Přikryl*, Fr. *Ženatý*, Josef *Ženatý*, Josef *Smékal*, Josef *Servus*, Josef *Řehořek*, Fr. *Ženatý*, Josef *Doležel*, Josef *Smékal*, Josef *Hájek*.

Sbor má stříkačku se 120 m hadic, 2 žebře střechnové a 2 hákové, naviják na hadice, vše v úhrnné ceně 600 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 32 požárů.

Sbor hasičský v Úsobrně.

Obec Úsobrno leží v údolí a čítá 84 domů se smíšenou krytbou. V obci jest skelná továrna, parní pila a dva mlýny. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1890. a prvním zakladatelem sboru byl Vincenc *Valenta*, nadučitel v Úsobrně. Téhož času byl starostou obce František *Mikula*, rolník. V obecní radě byli: František *Pračka*, rolník a Jan *Beneš*, rolník. Tito byli všichni hasičskému sboru příznivi.

Prvním předsedou ve sboru. byl Vincenc *Valenta*, nadučitel, náčelníkem In. *Římský*, učitel, jednatelem Richard *Štříž*, rolník. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou V. *Valenta*, nadučitel, náčelníkem Karel *Parolek*, bruslř, jednatelem Jan *Beneš*, radní. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až do dnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Jos. Augusta, Rud. Augusta, Jan Bušina, Fr. Dračka, Ant. Grábl, Jan *Hloušek*, Karel Jakubec, Frant. *Žanda*, Fab. *Kalandra*, Frant. *Kalandra*, Ant. *Kalandra*, B. Kedroutek, Jan Kolinský, Al. Komárek, Frant. Komárek, Jan Lutera, Jos. Mikula, Fr. Mikula, Antonín Parolek, Ant. *Parolek*, Alois Parolek, Jan Parolek, Vin. Pelíšek, František Pospíšil, Frant. *Sychra*, Ant. Smekal, Josef Smekal, František *Ševčík*, Jan Veselý.

Sbor má 1 stříkačku a naviják, vše v úhrnné ceně 550 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 9 požárů.

Sbor hasičský v Borotíně.

Obec Borotín čítá 151 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest dílem pahorkatina, dílem rovina, prostoupena lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1890. a prvním zakladatelem sboru byl Frant. *Klimeš*, rolník a tehdejší starosta. V obecním představenstvu tehdy byli pánové: Josef *Paráček*, rolník, Josef *Ženatý*, rolník č. 40, Josef *Nechuta*, rolník, Jan *Pospíšil*, rolník, Jan *Toul*, rolník, Frant. *Gregor*, rolník, Josef *Ženatý*, rolník č. 48, Josef *Kolář*, rolník, Josef *Dvořáček*, rolník, Josef *Ženatý*, rolník č. 12., Frant. *Trčka*, mistr pekařský. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Ženatý*, rolník č. 12., náčelníkem a jednatelem Frant. *Gregor*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež dole ležatým písmem uvádíme): Gregor, Ryňák, Kvítek, Dokoupil, Dvorský, Polák, Kvítek, Drábek, Huzlák, Elbl, Petr, Dyr, rolníci a tkalci. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Čermák*, náčelníkem Josef *Kolář*, jednatelem Tomáš *Kouřil*. Vesměs muži o sbor hasičský zasloužili. Ve sboru jsou členy: J. *Jurka*, pokladník, František Dokoupil, člen výboru, Josef Vylka, člen výboru a zbrojmistr, Tom. *Nárožný*, člen výboru, Jan *Ambros*, Jos. Polák, Hynek *Sedláček*, Frant. *Maršálek*, Jos. *Čech*, Jos. Sindelka, trubač, Frant. *Jurka*, Jan *Toul*, Jan *Nárožný*, Jan Holec, Jan Halva, Josef *Nechuta*, Jos. *Pekař*, Alois *Chaluša*, Fr. Hrazdřira, Frant. Skoumal, Innocenc *Blšek*, Alois Kalousek, Jan *Barák*, Jakob Palbucha, trubač, Ant. *Křivinka*, Frant. Sedlák, Jan Řezníček, Aug. Šafář, Jan Pospíšil, Jos. Dvořák.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku a jednu berlovku, v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 11 požárů.

Sbor hasičský ve Bělé.

Obec Bělá čítá 142 domů s krytbou ponejvíce kamennou. V obci provozuje se rolnictví a tkalcovství. Okolí obce jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. Jeho zakladatelem bylo komité z těchto pánů: Tomáš *Dyr*, rolník, Jan *Rýsner*, rolník, Aug. *Stupka*, domkář, Jan *Tuč*, rolník a Josef *Kobsa*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Antonín *Dürr*, rolník. V obecním výboru byli: Frant. *Nárožný*, Tomáš Dyr, Jan Továrek, Jan Tuč, Frant. Janíček, Alois Kuba, Josef Geriš, Vincenc Petr, Josef Dokoupil a Josef Fričr. Občané ze Bělé věnovali sboru honební peníze po 4 roky (celkem 360 zl.) a z osady Malonína po 3 roky (celkem 90 zl.); občané Smolenští z počátku sice slíbili, pak ale slib zrušili.

Prvním předsedou sboru byl Alois *Kuba*, mlynář, náčelníkem Jan *Rýsner*, rolník a jednatelem Josef *Kobsa*, nadučitel. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Alois *Kuba*, náčelníkem Tomáš *Dyr* a jednatelem Josef *Kobsa*. Členy sboru jsou: Jan Rýsner, Aug. Stupka, Jan Tuč, Ant. *Nárožný*, Josef *Nárožný*, Leop. Štencl, Frant. Machorek, Tomáš Marek, Aug. Purket, Ludvík Palcr, Ludvík *Nárožný*, Jan Tuč, Frant. Dyr, Frant. Šiler, Ant. Šich, Vincenc *Nárožný*, Adolf Palcr, Frant. Stupka, Ant. Skácel, Frant. Koukal, Frant. Bubeník, Jan Kubín, Jan Kubín st., Frant. Bubeník, Jan Bubeník, Ant. Illa, Jan Illa, Eduard Geriš, Jan Dobeš, Frant. Dobeš, Jan Dobeš, Josef Dyr, Frant. Mlčoch, Josef Továrek, Frant. Šiler, Jarolím Šiler a Frant. *Ženatý*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 tyrolky, naviják, žebře, háky, sekery a lopaty, vše v úhrnné ceně 1660 zl.; týž účastnil se dosud 8 požárů.

Župa okr. Kroměříž a Zdounky

Fr. Lerche,
starosta sboru ve Skašticích.

Fr. Šamánek,
starosta župy Kroměřížské.

Josef Dobeš,
zakladatel sboru ve Skašticích.

Jos. Chytilík,
náčelník sboru v Skašticích.

Frant. Dufek,
náčelník sboru ve Kvasicích.

Jos. Vaníček,
starosta obce a starosta sboru v Žalčovicích.

Skupina sboru ve Zdounkách.

Jan Robenek,
jednatel sboru ve Zdounkách.

Fr. Urbásek,
čepní jednateľ a pokladník, veliteľ sboru vo Zborovciach.

Ot. Kronek,
zakladateľ a prvý náčelník sboru v Chropíni.

Rud. Zlámal,
náčelník sboru v Chropíni.

Skupina has. sboru v Seľšovicích.

Dějiny

župní jednoty has. č. XIII. okresů Kroměříž a Zdounky.

Město Kroměříž jest samosprávná obec s vlastními statuty a čítá dle posledního sčítání z r. 1890. 1019 domů a 12.480 obyvatelů. Leží v srdci požehnané Hané, kde průmysl, obchod a rolnictví ve velké míře se provozuje. Kroměříž je sídlem c. k. okresního hejtmanství, c. k. okresního soudu, dále je zde reálka, 2 gymnasia, arcib. seminář, rolnická škola, průmyslová škola, 3 měštanské a 4 obecné školy.

Obecní představenstvo bylo až do r. 1897. v rukou Němců, nyní však stojí v čele známý vlastenec Dr. Pištěcký.

Městýs Zdounky čítá 213 domů a 1371 obyvatelů, leží též na Hané, avšak půda v tomto okrese není již tak úrodná jak na Kroměřížsku; městýs i celý okres má nepatrný průmysl a převládá zde rolnictví, které není sice tak zámožné, avšak v poměrech příznivých.

Župa založena byla r. 1889. a prvé své sídlo měla v Pravčicích.

Pan Fr. Pastyřík, velitel sboru z Kvasic, nyní učitel v Morkovicích, pozval vyslance tehdejších 8 sborů k zařizující schůzi do Kroměříže na den 23. srpna 1889. Vyslanci zvolili si do zařizujícího výboru pp.: Jana Pazdru, nájemce velkostatku z Pravčic, B. Hofmana, učitele z Kvasic, P. Grossa z Morkovic, Fr. Stockmana z Počenic a Fr. Pastyřika. Členové zařizujícího výboru vypracovali stanovy, jež byly schváleny 9. září 1889. První sjezd vyslanců a valná hromada byla ve Zdoukách dne 19. ledna 1890. Do prvního výboru r. 1890. zvoleni: Jan *Pasdera* předsedou, Pavel Gross místopředsedou, Arn. Šeha jednatelem, J. Zapletal pokladníkem a Fr. Pastyřík přehlíže-žitelem; dále výboři: Kristian Ječmínek, učitel ze Zdounek, K. Jurásek, velitel sboru v Hulíně Josef Bureš, velitel sboru v Záhlavíci, a Josef Valenta, velitel sboru v Roštíně. Roku 1890. odbyván hasičský sjezd ve Zdoukách.

Dnes r. 1898. jest sídlo župy ve Zborovicích, kdež bydlí p. Fr. Šamánek, rolník a místopředseda sboru tamního, co předseda; místopředsedou jest R. Glozyga, jednatelem a pokladníkem Fr. Urbášek, učitel a velitel sboru ve Zborovicích a župním dozorcem jest R. Zlámal, velitel sboru z Chropině. Ve výboru jsou pp.: Fr. Hrab, učitel a velitel sboru v Morkovicích, Fr. Dufek, velitel sboru v Kvasicích, J. Robenek, Fr. Vrána, pokrývač a místovelitel z Prasklic.

Letošní sjezd odbyván v Počenicích.

Soudní okres Kroměříž.

Sbor hasičský v Hulíně.

Město Hulín leží na řece Rusavě a čítá 416 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo zabývá se pěstím hospodářstvím, dobytčářstvím, cukrovarnictvím a mlynářstvím. Poloha města a okolí jest rovinná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1877. a zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce* a sice: Aug. Brada, rolník a starosta, Kašpar Adamec, rolník a radní, Šeb. Zlobický a Jan Beranec, radní. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci a podporovali jej v každém ohledu.

Prvním náčelníkem sboru byl Šeb. *Zlobický*, radní a jednatelem Josef *Pecník*, učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Stošek, Karel Simerský, Leo Rozehnal, Fr. Janoch, Leop. Halabala, Jan Haase, Kašpar Zaoral, Karel Charuza,

Josef Čumpelík, Jindřich Malošík, Fr. Stašek, Ferd. Mrkvan, Frant. Bezděk, Ignát Gremlica, Jan Foltýn, Jan Švarc, Josef Zapletal, Karel Mesenský, Aug. Očadlík, Josef Paul, Flor. Rygál, Pavel Tureček, Vladimír Daněk a Alois Krist. Sbor trvá 21 roků.

Nyní jest náčelníkem Frant. *Janoch*, radní a rolník a jednatelem Frant. *Dočkalík*. Členy sboru jsou: Frant. *Janoch*, Ignát *Obdržálek*, Čeněk Hlobil, Karel Molčík, Josef Skopal, Vincenc Vlček, Frant. Regentík, Jakub Hlobil, Frant. Stárek, Št. Krečmar, Frant. Tesař, Jos. Dudkevič, Frant. Rozsypal, Frant. Dočkalík st., St. Pida, Rajm. Diviš, Josef Zdráhal st., Josef Vlček, Jan Charuza, Meth. Skácel, Frant. *Adamec*, Eduard Zdráhal, Karel Fryštacký, Hynek Malina, Antonín Omasta, Aug. *Hýša*, Frant. Dočkalík, Antonín Hlobil, Frant. *Regentík*, Tom. Slováček, Josef Zdráhal ml., Frant. *Skřivánek*, Josef Fojtl, Jan Kubíček. Leop. Koplík, Josef Brada, Frant. Procházka, Frant. Zlámal, Frant. Opravil, Aug. Pitner, Frant. *Zapletal*, Martin Dočkalík, Ant. Přikryl, Karel Brada, Alois Gazda, Vilém Přikryl, Ant. Obdržálek, Jan Pitner, Hynek *Zapletal*, Fr. Racek, Karel *Jurásek*, Jan Malošík.

Sbor má 2 dvouproudni čtyřkolové stříkačky, 2 berlovky, 1 čtyřkolový posunovací žebř, 1 čtyřdílný střechový žebř, vše v úhrnné ceně 3414 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 64 požárů.

Sbor hasičský v Kvasicích.

Městys Kvasice leží na řece Moravě a čítá 265 domů s převládající krytbou břidlicovou. Okolí jest pahorkatina. V obci se provozuje hospodářství a cukrovarství. Dobrovolný hasičský sbor byl založen roku 1883; prvním zakladatelem byl *rytíř s Proskovců*, říšský poslanec, majitel cukrovaru a nájemník hospodářství Její Excellence hraběnky Leopoldiny z Thun-Hohensteinu. Téhož času byl starostou obce pan *Vincenc Chadalík*, majitel usedlosti ve Kvasicích. V obecní radě byli pp.: Frant. Straka, Antonín Zapletal a Čeněk Pfeifer, vesměs rolníci; Tito všichni sbor v každém ohledu se strany představenstva podporovali.

Prvním předsedou a zároveň náčelníkem ve sboru byl Bedřich *Hausmann*, polní správce a jednatelem Frant. *Kubíček*, obecní tajemník. Sbor při svém založení čítal 30 členů, vesměs rolníků a dělníků z cukrovaru; týž trvá 15 roků. Nyní jest předsedou Frant. *Kubíček*, obecní tajemník a majitel usedlosti; náčelníkem jest Frant. *Dufek*, adjunkt lesního úřadu. Její Excellence hraběnky z Thun-Hohensteinu, a jednatelem Frant. *Doležálek*, majitel usedlosti. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Frant. *Kubíček*, Jan *Válek*, Josef *Černocho*, Jan *Kadlík*, Jan *Zlámal*, Vincenc *Štebra*, Josef *Vrtaník*, Frant. *Doležálek*, Ant. *Zlámal*, Bedřich *Zlámal*, Frant. *Navrátil*, Innoc. *Kadlík*, Frant. *Švenda*, Štěpán *Otevřel*, Aug. *Polišenský*, Ludvík *Bačák*, Frant. *Zlámal*, Jan Polišenský, Viktor *Galatík*, Frant. Petřík, Fr. Marčík, Fr. Guld, Josef Dvořák, Ferd. Marčík, Fr. Matlocha, Josef Nenutil, Frant. Zehnula, Raimund Zaoral, Josef Hanusík, Josef Zaoral, Ant. Rašovský, Ant. Salena, Arnošt Kolomazník, Frant. Ondra, Inoc. Vysloužil, Frant. Vrána, Josef Paigl, Ant. Kuchař, J. Marčík, Jan Kokotík, Ant. Válek, Frant. Nenutil, Fr. Rozsypal, Ant. Machovský, V. Smýkal, Josef Mikulík, J. Chrástina, Vincenc Slovák a Frant. Dufek.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky (1 od firmy R. A. Smekal z Čech a 1 od firmy Knaust z Vídně), 1 velký posunovací žebř na 4 kolách a 20 menších žebřů, 1 vůz s lejtou a 50 úplných výstrojů pro mužstvo, vše v úhrnné ceně 3000 zl. Sbor účastnil se dosud 34 požárů.

Sbor hasičský v Pravčicích, založený r. 1888, žádná data nezaslal.

Sbor hasičský v Kyselovicích.

Obec Kyselovice, ležící na rovině, čítá 145 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se mlynářství a maloživnostnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889. a prvním zakladatelem jeho byl Viktorin *Grohmann*, toho času kníže-arcibiskupský lesní příručí v Kyselovicích. Téhož času byl starostou obce Frant. *Černošek*, rolník čís. 63. V obecní radě byli: Josef Topič, Karel Kozák a Frant. Říkovský. Jmenovaní byli všichni příznivci sboru a zasadili se o to, aby sbor přes veškeré překážky se strany obecního výboru zřízen byl.

Prvním předsedou ve sboru byl Arnošt *Matsenauer*, kníže-arcibiskupský revírník, náčelníkem Viktor *Grohmann*, příručí, jednatelem Cyrill *Hanák*, syn nadučitele. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Topič, Ant. Vymětal, Leop. Mojžíš, Frant. Kozák, Karel Jašek, Jan Konečný.

Sbor trvá 9 roků a nyní jest jeho předsedou Frant. *Vymětal*, člen obecního výboru, předseda místní školní rady; od r. 1894. předsedou a čestným členem sboru. Náčelníkem Antonín

Koplík, rolník, od r. 1896. náčelník sboru, dlouholetý správce kontr. záložny v Kyselovicích, člen místní školní rady a obecního výboru. Jednatel Jan **Seibert**, syn Josefa Seiberta, mlynář v Kyselovicích; od roku 1896. jest jednatel sboru. Dnes jsou členy sboru: Ant. Koplík, Leop. Mojžíš, Frant. **Holubníček**, Jan Seibert, Josef Vlček, Ferd. Říkovský, Ant. Vymětal, Ign. Davidek, Josef Chytil, Vincenc Chytil, Ferd. **Topič**, Josef **Pavlíček**, Jan **Horáček**, Fr. **Kozák**, Jan **Zavadil**, Jan **Obadal**, Fr. **Pospíšil**, Josef **Janáč**, Jan **Topič**, Jan **Bureš**, Jan Konečný, Josef Bazalík, Josef Davidek, Ant. Kolářtk, Jan Hrdlica, Al. Němeček a Aug. Krejčíř.

Sbor má stříkačku, naviják na hadice, dopravní vůz, žebře a bourací náčiní, vše v úhrnné ceně 1250 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 25 požárů.

Sbor hasičský v Břestě.

Obec Břest, ležící na rovině podél okresní silnice, čítá 156 domů po obou stranách až na malou část chaloupek souvisle stavěných, s převládající krytbou křídlicovou. V obci je továrna na tvarůžky, cihelna a vodní a větrný mlýn. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1891. a prvním zakladatelem jeho byl Jan **Barták**, dlouholetý starosta obce. V obecním výboru byli: Josef Zatloukal, Ant. Kosatík, Frant. Glozyga, Št. Pospíšil, Tom. Hrabal, Čeněk Šálek, Jan Červík, Jakub Obdržálek, Aug. Lochman, Frant. Zatloukal, Val. Beneš, Jan Úlehla, Jan Topič, Št. Navrátil, Jakub Škrabala, J. Procházka, Frant. Motal. Tito všichni byli sboru příznivci, čehož je důkazem, že podporovali představenstvo při zařizování sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan **Barták**, náčelníkem Frant. **Glozyga** a jednatel Tomáš **Hrabal**. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže uvádíme): Josef Vaníček, Fr. Symerský, Frant. Dostal, Jan Dohnal, Josef Homolík, Frant. Mikeš, Frant. Zapletal, Fr. Hradil, Ant. Kosatík, Frant. Kosatík, Frant. Zatloukal, Jakub Škrabala, Jan Symerský.

Sbor trvá 7 roků a nyní jest jeho předsedou Tomáš **Hrabal**, starosta, náčelníkem Frant. **Glozyga**, jednatel Vincenc **Kulendík**, učitel. Dnes jsou členy sboru, z nichž od začátku až podnes vytrvali: Frant. Glozyga, Josef Kosatík, Frant. Šálek, Jan Barták, Frant. Večeřa, Jakub Kolářtk, Ant. Bartoník, Frant. Roháček, Frant. Zapletal, Josef Glozyga, Frant. Zapletalík, Josef Dostal, Jan Zapletal, Jan Zapletalík, Jan Navrátil, Čeněk Šálek, Josef Najzr, Aug. Dočkálek, Frant. Janovský, Pavel Dědičík, Ant. Šulák, Tomáš Šulák, Martin Kozák, Josef Zavřel, Karel Navrátil. Později přistoupili: Method Hradil, Jan Láta, Jan Symerský, Jan Černoch, Bohuš Černošek, Method Černoch, Martin Topič, Frant. Zavadil, Frant. Parobek, Jan Nohel, Frant. Koplík, Blaž. Papežik.

Sbor má čtyřkolovou dvouproutní stříkačku s 320 m hadic, jednu berlovku, dvoukolový naviják a jinou výzbroj, vše v úhrnné ceně 2300 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 15 požárů.

Sbor hasičský v Chropině.

Městys Chropín leží v úrodné nížině na levém břehu hlavního ramene Bečvy, odbočujícího u Troubek na požehnané Hané. Nízká poměrně poloha na styku řek: Bečvy, Moravy a Moštěnky činí krajinu méně zdravou. Škodlivost však výparů z močálů, způsobených záplavami vod, napravuje věnec zdravých listnatých lesů, jimiž Chropín přívětivě otočena jest.

O původu Chropině jest zpráv velmi skrovně. Jádrem Chropině byl Chropínský hrad, stopy jeho jsou dnes zcela nepatrné. Rozkládal se na umělém kopci jihovýchodně od nynějšího městyse. Dnešního dne jsou toliko zbytky hradních sklepů. Skutečným důkazem pro toto tvrzení, že tam hrad stával, jest až posud stávající rybník, rozložený mezi Chropínem a polem »Hradem«, spojený ze dvou stran s ramenem Bečvy. Rybník tento jest i nyní důležitým pro svůj chov »rybářek«, které jsou velmi užitečným tvorem pro celé okolí. Rybářky tyto záhy z jara přiletují, sbírají hmyz na stromech, později za každým oračem spatřujeme jich celá hejna, taktéž na rybníku hnízí a vyseďují, na podzim pak odletují do teplejších krajín; zároveň se v tomto rybníku »palachu« dobře daří, jakož i chov kaprů velmi výnosný jest.

Městys Chropín, jsouc obcí podhradní, dostala jméno od hradu a po pádu hradu, což se mohlo státi za bouří husitských nebo brzo potom za uherských vpádů pod Matyášem Korvínem, vymanila se Chropín z područí a stala se obcí samostatnou.

Prvními zakladateli sboru byli Otokar **Křenek**, lesní příručí, Rudolf **Taubenthaler**, knížecí kancelista, Frant. **Popelka**, národní učitel, Innocenc **Vašica**, hostinský; předsedou zařizujícího výboru zvolen Eduard **Vašica**, obchodník. Téhož času byl starostou obce Frant. **Pasdera**, rolník. V obecní radě byli: Josef Úlehla, Frant. Ondrouch, Hynek Procházka. Představenstvo obce, jakož i celý obecní výbor byl sboru dosti přízniv, neboť hned při schvalování sborových stanov poskytnuto bylo 200 zl. z obecní pokladny.

Prvním velitelem ve sboru byl Otakar *Křenek* (podobizna župa XIII.), kníž.-arcibiskupský lesní příručí, rodilý z Frenštátu pod Radhoštěm na Moravě, nar. dne 19. dubna 1862. Gymnasijní studia konal na ústavě v Přerově a v Praze, na to absolvoval král. lesní akademii v Taranďtě v Sasku, vstoupil do služeb knížete-arcib. olomouckého, kde až posud se nachází. — Náměstkem Rudolf *Taubenthaler*, kníže-arcib. kancelista. — Zbrojmistrem Frant. *Souček*, domkář a obuvník v Chropině. — Jednatel Jan *Kopečný*, rolník a nyní předseda kostelního konkurenčního výboru, člen obecního výboru, místní školní rady a zdravotního odboru. — Pokladníkem Frant. *Zavřel*, rolník a I. radní.

Při založení sboru byli jeho členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Opálka, Josef Kornel, Ludvík Šiška, Eug. Polívka, Jan Navrátil, Fr. Zavřel, Rudolf Taubenthaler, Ot. Křenek, Jan Rozsypal, Fr. Popelka, Jan Černošek, Inocenc Vašica, Vilém Hanák, Jan Kopečný, Ant. Hapala, Josef Rozsypal, Ferd. Kovářik, Flor. Kulhan, Frant. Kytlica, Josef Mlčoch, Fr. Kytlica, Jan Lánik, Alois Ulehla, Štěpán Zapařka, Ig. Příkryl, Linhard Pospíšil, Frant. Pospíšil, Jan Němec, Gabriel Justan, Čeněk Koutný.

Sbor trvá 7 roků a nyní jest jeho náčelníkem Rudolf *Zlámal* (vyobr. župa XIII.), narozen roku 1865 v Chropině na Moravě. Po odbytí národní školy v Chropině, absolvoval českou vyšší reálku v Prostějově, věnovav se po jeden rok cukrovarnictví, pak vrhl se na dráhu obchodnickou, vyučil se u nynějšího velezasloužilého starosty města Kojetína, p. Ant. Mazala, kdež po 7 roků až do nastoupení k vojsku setrval. Po odbytí služby vojenské navštívil jako příručí čelnější města v Rakousku, až konečně pro stáří své matky zařídil si obchod ve svém rodišti. Zároveň s obchodem nastal jmenovanému život pro veřejnost a blaho obce, povolán byv jako člen do obecního výboru kdež později se stal obecním účetním, zároveň zvolen byl jako člen do místní školní rady. Později stal se členem a účetním kostelního konk. výboru, pak členem výboru a účetním »Občanské záložny«, členem místních spolků: »Ječmínka«, »Omladina« a »Divadelní odbor«, členem výboru a župním přehlízkářem župy XIII. — Jednatel jest Josef *Franěk*, narozen r. 1867 v Chropině na Moravě. Odbyv národní školu v Chropině, věnoval se rolnictví u svých rodičů; před a po odbytí vojenské služby byl předsedou čtenářsko-pěveckého spolku »Omladina« v Chropině, později zvolen za člena výboru »Občanské záložny« v Chropině.

Dnes jsou členy sboru: Rudolf *Zlámal*, Josef *Franěk*, Frant. *Souček*, Jan *Kuchařík*, Josef *Horák*, Frant. *Němec*, Alois *Bajer*, Jan Večerka, Frant. *Hradil*, Cyrill *Ulehla*, Frant. Navrátil, Petr Blažek, Ant. Heinrich, Josef *Šálek*, Jan Pavelka, Frant. Rozsypal, Ed. Konrád, Fr. Křenovský, Josef Blažek, Ant. *Bajer*, Ludvík Stoklásek, Frant. Ulehla, Josef Daněk, Josef Hübner, Innocenc Šefránek, Frant. *Ulehla*, Josef *Vrána*, Aug. Kopřiva, Frant. Krejčík, Jan Ulehla, Josef Kytlica, Jan Kytlica, Frant. Vymětalík, Ant. Skopalík, Josef Fajtl, Josef Ludva, Jan Smutek, Alois Kornel, Bohuš Blažek, Florian Zelinka, Ferd. Souček, Martin Demin.

Sbor má 1 jednoproudou čtyřkolovou stříkačku s dvojákem, 1 jednoproudou dvoukolovou stříkačku s dvojákem, 1 berlovku, žebře, dvoják, 300 m hadic, lezeckou věž, atd., vše v úhrnné ceně 3657 zl. 16 kr. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 17 požárů.

Sbor hasičský v Záříči.

Obec Záříč leží na rovině a čítá 131 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. a prvním zakladatelem jeho byl Alois *Srna*, rolník v Záříči. Tento mladý muž, uznávaje všeobecnou potřebu organizace hasičské, přistoupil s dvěma soudruhy Janem *Němcem* a Janem *Rozsypalem* do sboru dobrov. hasičů městyse Chropině, za hasiče činného, v němž působil tři roky. V tomto čase snahou jeho bylo, občany obce Záříči nadchnouti pro věc hasičskou, což se i skutkem stalo. Občané vůbec, zvláště však mladší, utvořili ze sebe dobrovolný hasičský sbor — mezi prvními ovšem p. Alois Srna.

Téhož času byl starostou obce pan Tomáš *Pazdera*, rolník, muž povahy přímé, buditel pokrokového života. V obecní radě byli pánové: Frant. Soušek, rolník a Frant. Olšanský, rolník. Pánové tito, ač mladí, byli horlivými badateli pro věci obci prospěšné, kterou ovšem spojenými silami pozvedli nad dobu dřívější. Sbor hasičský požíval, jakož i dosud, jejich všestranné přízně. Jsouce též hasiči činnými, dávali průchod příznivý všemu hasičskému; vystavěno nákladem obce slušné hasičské skladiště, poskytovány hasičům potřebné povozy, udělována sboru každoročně značná peněžitá podpora.

Prvním předsedou ve sboru byl p. Tomáš *Pazdera*, rolník, náčelníkem p. Hynek *Konečný*, jednatel p. Martin *Povolný*, nadučitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Tomáš Pazdera, Hyn. Konečný, Mart. Povolný, Jos. Pazdera, Jos. Němec, Alois Flora, Štěp. Zapařka, Jos. Srna, Frant. Stiskal, Al. Olšanský, Jan Štolfa, Jan Kuččík, Ant. Pirnos, Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Olšanský*, náčelníkem Frant. *Jašek*, jednatelem Jos. *Soušek*; tito všichni pilně sledují veškeré zájmy hasičstvu užitečné, svolávají častěji výborové schůze ku poradám a k platnému usnášení se a k vyplnění jimi navrhovaných prostředků ku zdokonalení sboru jak po stránce mravní tak i hmotné. Členy sboru jsou: Jan Červinka, Jos. *Krejčíř*, Jan *Hlobil*, Alois *Srna*, Jan *Lakosil*, Dom. *Žehlář*, Jos. Domanský, Ant. Ligurský, Fr. Mraček, Frant. *Jašek*, Frant. *Rossypal*, Fr. *Hýbner*, Fr. *Zavadil*, Fr. *Olšanský*, Fr. *Soušek*, Jan *Němec*, Jan *Hýbner*, Jos. *Šiška*, Ant. *Žehlář*, Jan *Rossypal*, Jos. *Soušek*, Frant. Řihošek, Meth. Šišák, Frant. Červinka, Jan Šimčík, Josef Dohnal, Ant. *Rossypal*, Fr. Raška, Fr. Blažek, Fr. Lejsek.

Sbor má jednu stříkačku jednoproudni čtyřkolovou se 260. m hadic a jednu dvoukolovou se 30 m hadic v úhrnné ceně 1200 zl. Týž po celý čas trvání svého účastnil se 11 požárů dílem v místě, dílem přes pole.

Sbor hasičský ve Skašticích.

Obec Skaštice leží na rovině a čítá 104 domy s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894. a prvním jeho zakladatelem byl Josef *Dobeš* (viz podobiznu), správce školy ve Vičicích u Kojetína, naroz. 6. září ve Vysoké okres Hranický. Po odbytých studiích přípravních v Nov. Jičíně a c. k. ústavu učitelského v Příboře stal se r. 1880. v 19. roce věku svého podučitelem v Hustopečích u Hranic a zároveň vychovatelem 3 synů barona svob. pána z Baillou. Tam založil čten.-pěvecký spolek „Omladina“, jenž dosud tam působí a jehož čestným členem jest. V r. 1882. ustanoven byl za správce školy v Hrachovci u Val Mezití, kdež až do r. 1886. působil. Téhož roku o prázdninách dostal se záměnou svých míst za správce školy do Vičic u Krjetína, kdež doposud působí. Hned po svém přibytí do Vičic zřídil rozdělaný has. sbor místní, jehož náčelníkem a jednatelem po celých 12 let jest. Mimo to založil a vyzbrojil sbory dobrov. hasičů ve Skašticích a Tišnovicích, okres Kroměřížský a Mořicích okres Kojetín.

Jest již po 6 let členem župního výboru župy č. 3. a v poslední době jednatelem a pokladníkem této. 1. Jest čestným členem: čten.-pěv. spolku „Omladina“ v Hustopečích u Hranic, spolku vojenských vysloužilců ve Vrtochovicích a okolí u Kojetína, sboru dobr. hasičů ve Skašticích.

Sbor hasičský v Šelešovicích.

Obec Šelešovice leží na rovině a čítá 91 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé živí se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. a zakladatelem jeho byl Antonín *Marek*, učitel; narodil se r. 1863. v Lubné. Téhož času byl starostou obce Jan *Zezula*, půllánník. V obecním výboru byli: Josef Straka, Josef Žurek, Al. Zámal, Josef Bílek, Jan Píšťáček, Václav Miškář, Josef Dvořák, Frant. Šamánek, Max Frkal, F. Vaculík a Jan Vaněk. Tito všichni byli sboru přízniví; povolili značný příspěvek na stavbu hasičské zbrojnice na účet obce a přistoupili skoro všichni za členy zakládající, činné i přispívající.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Jan *Zezula*, půllánník v Šelešovicích a Drahlavě, narodil se r. 1854. v Drahlavě; náčelníkem Josef *Žurek*, půllánník, narodil se r. 1863. v Ratajích; jednatelem Ant. *Marek*, učitel. Sbor trvá 4 roky.

Členy sboru jsou: Josef Straka, Josef Dvořák, Al. Zámal, Frant. Miškář, Fr. Zezula, Jan Vaněk, Max Frkal, Vincenc Mark, Fr. Šamánek, Al. Šiška, Jan Sedláček, Ignát Opluštil, Jan Vlha, Vojtěch Čáp, Ant. Mrbálek, J. Mrhálek, J. Pokora, K. Sumera, Fr. Uličník ml. a st., J. Straka, Josef Macháček, Josef a Frant. Chmela, Josef a Antonín Frkal, Fr. Coufalík a Aug. Adamík.

Sbor má dvouproudni stříkačku od firmy R. A. Smekal v Čechách, s hadicemi v délce 300 m, navíc zvlášť i na stříkačce, žebře, 2 berlovky, jakož i nejpotřebnější náčiní has. a j., vše v úhrnné ceně 1700 zl.; týž účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Těšnovicích u Kroměříže.

Obec Těšnovice čítá 99 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou vesměs rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. a zakladatelem jeho byl Ant. *Zdráhal*, rolník č. 22. v Těšnovicích, 42 let starý, rodák těšnovický. Stanovy sestavil a pětkrát opsal Florian *Martilík*, nadučitel. Dobrým rádcem ve všem byl Josef *Dobeš*, učitel ve Vičicích. Téhož času byl starostou obce Josef *Forýtek*, rolník č. 12. V obecní radě byli: Antonín Zdráhal, Ant. Mlčoch a Ant. Dočkal. Tito všichni byli sboru přízniví; darovali obecní stříkačku (dobrou) a zaručili se pro hasičský sbor na 300 zl. v rolnické záložně v Těšnovicích.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Florian *Martilík*, nadučitel a ředitel rolnické záložny, 47 let starý; náčelníkem Ant. *Zdráhal*, rolník a jednatelem František *Kučera*, učitel. Po založení sboru přistoupilo najednou 27 členů, z nichž 25 vstoupilo do sboru činného a 2 zůstali přispívajícími. Sbor trvá 5 roků; týž má nyní 24 členů, z nichž od založení jsou členy: Ant. Mlčoch, Josef Janoščík a Frant. Fuchsa.

Sbor má stříkačku a berlovku v úhrnné ceně 772 zl.; týž účastnil se dosud 6 požárů.

Sbor hasičský v Ratajích.

Obec Rataje čítá 91 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895. a zakladatelem jeho byl výbor, zvolený ku založení sboru, jenž skládal se z 5 členů, vesměs *občanů Ratajských*. Téhož času byl starostou obce Josef *Brázdil*, rolník. V obecní radě byli: Karel Adamec a Fr. Machálek. Představenstvo i celé zastupitelstvo podporovalo všemožně založení sboru a dosud poskytuje sboru z obecní pokladny značné peněžité obnosy.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Brable*, nadučitel, náčelníkem Karel *Adamec* a jednatelem Bohuš *Kolářek*. Sbor čítal při svém založení 34 členů; týž trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Ant. *Arnošt*, 51 roků starý rolník, usedlý r. 1872., narodil se v Klenovicích; náčelníkem Karel *Adamec*, 36 roků starý rolník z Hulína, v Ratajích usedlý r. 1891.; jednatelem Stanislav *Hájek*, 27 roků starý rolník, narodil se v Ratajích. Dnes jsou členy sboru: J. Machula, F. Žurek, J. Indrák, V. Přikryl, A. Kašpárek, V. Mlčoch, A. Kovalovský, A. Plaček, A. Jarka, J. Zahradník, J. Valach, K. Zezula, F. Kovalovský, J. Zámal, A. Šamánek, A. Foltýn, Jos. Šamánek, A. Kořínek, J. Krbec, Josef Kvasnička, J. Krbec, Al. Kvasnička, Fr. Svoboda, F. Dratva, Fr. Majda, Josef Brázdil, Fr. Majda č. 18., J. Zapletal, Fr. Nábělek, L. Mlčoch a Fr. Krbec. Tito všichni jsou členy od založení.

Sbor má dvouproutní stříkačku na pérách, dvoukolový naviják, 300 m konopných hadic a 2 střešové žebře s bouracím nářadím, vše v úhrnné ceně 1500 zl., týž účastnil se dosud 5 požárů.

Sbor hasičský v Bilanech.

Obec Bilany leží na rovině a čítá 71 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. Téhož času byl starostou obce Čeněk *Řesníček*, rolník. V obecním výboru byli: Jan Sklenář, Josef Otevřel, Frant. Vykydal, Jos. Šebestík, Josef Řesníček, Jan Barták, Frant. Nesvadba a Frant. Zavadil. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť hlasovali pro podporu sboru hasičskému.

Prvním předsedou sboru byl Čeněk *Řesníček*, náčelníkem Josef *Řesníček* a jednatelem Alois *Dubovský*. Sbor trvá 2 léta.

Nyní jest předsedou Čeněk *Řesníček*, náčelníkem Karel *Beneš* a jednatelem Alois *Dubovský*. Ve sboru jsou činnými členy: Tomáš Homola, Alois Zapletal, Antonín Sovadina, Karel Nesvadba, Josef Stančík, Štěpán Petřík, Ant. Plachý, Frant. Kvasnička, Bohumil Tepera, Vincenc Petřík, Tomáš Barták, Frant. Zavadil, Frant. Petřík, Aug. Stančík, Bohumil Štěrba, Ignát Stančík, Frant. Kréma, Alois Štěrba, Otokar Stančík, Ant. Mikulík, Frant. Dlouhý, Karel Beneš a Benedikt Večerka; Tito všichni jsou členy sboru od založení. Přispívajících členů jest 15.

Sbor má jednoproutní stříkačku se 70 m hadic a naviják v úhrnné ceně 800 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský v Žalkovicích.

Farní osada Žalkovice leží na rovině při Moštěnce (jinak Bystřičce zvané), skoro uprostřed mezi městy Kroměříží a Přerovem, blíže stanice severní dráhy (u Říkovic), čítá 110 domů a 662 obyvatelů. Bývalý filiální kostel z r. 1550. byl r. 1824. důkladně opraven, načež po vyřazení z Břestu zřízena zde r. 1874. samostatná duchovní správa. Na místo expositury školní od r. 1789. zřízena zde r. 1815. samostatná škola, kteráž jest od r. 1880. dvojtřídní a čítá 173 žáky. V místě jest čtenářský spolek „Občanská beseda“ a družstvo chovu hovězího a vepřového dobytka s plemennou knihou, jemuž se tu zvláštní péče věnuje.

Žalkovice jsou velmi stará osada, jejíž založení do XII. století zasahuje, neboť již v XIII. století náležela klášterníkům na Velehradě, kteří zde nepochybně kostel i faru založili.

V obci provozuje se výhradně rolnictví a pro domácí potřebu řemeslnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. a prvním zakladatelem jeho byla *obec Žalkovská*. Téhož času

byl starostou obce Josef *Vaniček*. V obecní radě byli: Josef Bradík, Vincenc Vilmek, Cyprian Bradík. Jejich největší snahou od začátku bylo, by se v obci založil sbor hasičský a působili na sl. obecní výbor, by obec větší částku peněžní věnovala na zakoupení výzbroje hasičské. Myšlénka jejich došla svého cíle a slavný obecní výbor povolil k tomu účelu z obecní pokladny obnos 1200 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Josef *Vaniček*, starosta obce. Narodil se 11. září 1847. v Žalkovicích, kde navštěvoval národní školu, pak reálné školy v Kroměříži a německé vyšší reálné školy v Olomouci, jež roku 1866. absolvoval. Po skončených studiích vedl Vaniček rodinné selské hospodářství, jež r. 1868. po smrti otce samostatně nastoupil. Založením čtenářského spolku, utvořením družstva pro zakoupení parní mlátičky, používáním hosp. strojů a strojených hnojiv, vzorným chovem hovězího dobytka — zkrátka vzorným hospodařením jest od let sedmdesátých obec Žalkovice proslulou i svým řádným obecním hospodářstvím, svou úhledností a čistotou a dokonalými stromoadími při cestách, chodce mile překvapujícími. V čele každého pokroku vždy — nyní jako starosta — nalézá se Vaniček, jehož hlavní zásluhou jako předsedy jest též roku letošního utvoření vodní družstvo ku odvodnění 170 jiter pozemků nákladem 13.000 zl. Stanovy družstva došly vládního schválení a provede se kýžené odvodnění.

Josef Vaniček jest též předsedou výboru pro regulování řeky Moštěnky, členem hospod. spolku záhlnicko-kvasického a delegátem téhož v c. k. moravské ústřední hospod. společnosti Roku 1878. zvolen byl za člena a místopředsedu okresního silničního výboru a r. 1881. za jeho předsedu, kterýžto úřad posud zastává. Co uznání za činnost jeho Jeho Veličenstvo Nejvyšším rozhodnutím ze dne 23. července 1894. udělil mu zlatý záslužný kříž. Jako starosta obce za pomoci důvěřejšího dlouholetého starosty Frant. Bradíka a všech zasloužilých občanů Žalkovských přičiňovali se všemožně o zařízení sboru hasičského, což se díky snaze všech uvědomělých občanů podařilo.

Náčelníkem Cyprian *Bradík*, rolník, narozen r. 1856. Prodělal obecnou školu v rodné obci Žalkovské a pak navštěvoval 3 nižší třídy reálné ve Vídni. Ze škol těch vystoupil a věnoval se rolnictví. Odveden byl r. 1876. k c. a. k. polnímu dělostřeleckému pluku č. 11. a dosáhl hodnosti četaře; po třileté službě vojenské vrátil se domů a věnoval se zase rolnictví. V r. 1882. převzal po svém zemřelém otci půllán číslo 23. v Žalkovicích a v tomtéž roce přičlenil se do Rataj u Kroměříže. V Ratajích vstoupil do tamnějšího veteránského spolku a zvolen byl r. 1883. jeho předsedou v kteréžto hodnosti setrval až do r. 1889., kdy přesídlil do rodné obce Žalkovské. Zde byl r. 1891. zvolen do obecního výboru a za III. radního, v kteréžto hodnosti trvá až doposud. Roku 1895. stal se předsedou čtenářského spolku „Občanské besedy“ v Žalkovicích, jest členem více vlasteneckých spolků a od r. 1897. náčelníkem sboru.

Jednatelům Arnošt *Fiala*, obchodník, narozen dne 12. ledna 1868. v Přerově, kdež navštěvoval obecnou a reálnou školu; ze škol těchto vystoupil a věnoval se roku 1882. obchodu. V roku 1887. odveden byl k c. a. k. pevnostnímu dělostřeleckému pluku čís. 7.; po třileté službě vojenské věnoval se dále obchodu. V r. 1894. zařídil si obchod v obci Žalkovské a přičleniv se zde roku 1895. na podsedeck, zvolen byl v roku tom za jednatele veškerých obchodníků okresu Kroměřížského, v kteréžto hodnosti setrval až doposud. Při zakládání sboru zvolen byl za četaře lezců a jednatele.

Členy sboru jsou: Cypr. Bradík, Josef Netopil, Arnošt Bradík, Arnošt Fiala, Arnošt Hanák, Ig. Pavličík, Boh. Zapletal, Josef Žerava, Tom. Zapletalík, Josef Konečný, Aug. Ostrčil, Ig. Kučera, Fr. Hrabal, Meth. Netopil, Fr. Škrabaňa, Flor. Koptík, Frant. Roubalík, Jan Martinec, Josef Bartoň, Ig. Řikovský, Josef Stoklasa, Ig. Hlobil, Josef Patík, Jan Baygar, Ant. Hanák, Alois Patík, Metoděj Vymětal, Fr. Spáčil, Fr. Hrdlička, Ig. Tetera, Bern. Mojžíš, Frant. Paštěka, Augustin Spálovský, Josef Navrátil, J. Vašek, Frant. Molčík, Bohumil Netopil, Frant. Dostál, Augustin Zelinka, Frant. Zelinka, Jan Krejčíř.

Sbor má 1 dvouproudni čtyřkolovou stříkačku se 300 m hadic, 2 berlovky a jinou výzbroj vše v úhrnné ceně 2200 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 5 požárů.

Sbor hasičský v Jarohňovicích, založený r. 1897., žádná data nepodal.

Soudní okres Zdounky.

Sbor hasičský ve Zdoukách.

Obec Zdounky čítá 217 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo zaměstnává se ponejvíce rolnictvím a provozuje různá řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1876. a prvním zakladatelem jeho byl Ed. *Bublík*, nadučitel, majetník stříbrného záslužného kříže s korunou, čestný občan městyse Zdounek, emer. člen c. k.

okr. rady školní, čestný člen kroměřížsko-přerovského učitelského spolku »Komenský« has. sboru ve Zdounkách, vojen. vysloužilců v Roštíně, pohřebního spolku a čten.-knih. spolku ve Zdounkách. Téhož času byl starostou obce Bart. *Loučka*, rolník. V obecní radě byli: Dr. Jan Srbecký, Jan Zamykal, Jan Sedláček, Ant. Šeiber. Tito všichni byli sboru příznivci, neboť povoleno bylo zakoupiti první nejnutnější nářadí hasičské na účet obecní.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Edvard *Bublík*, nadučitel, jednatelem Josef *Šeiber*, obchodník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Eduard Bublík, Josef Šeiber, Fr. Krpec, Jan Příkřil, Karel Berger, Ant. Keprda, Jan Prillinger, Jan Máčel, Hynek Zlámal, Fr. Prachar, Čeněk Kohoutek, Štěpán Valach, Jan Vojta, Fr. Palíšek ml., Ant. Silný, Čeněk Palíšek, Josef Skácel, Josef Palíšek, Bart. Loučka, Jan Hradiš, Fr. Palíšek st., Martin Kostelníček, Fr. Vymětal, Jan Chalupa, Ant. Šeiber, Fr. Hruška, Šimon Zapletal, Martin Frgal, Frant. Frgal, Fr. Rund, Jan Raich, Jakub Kostílek, Karel Trnčák, Fr. Hanák, Jan Slayík, Jan Hruška, Fr. Dratva, Fr. Hanák, Fr. Adamík, Jan Dundálek, Fr. Paliga, Fr. Čechák, Ant. Šrámek, Jan Plaček, Viktor Zbořil, Josef Otruba a Jan Pelikán.

Sbor trvá 23 roků a nyní jest jeho předsedou Frant. *Mrhálek*, obvodní lékař, náčelníkem Jan *Sedláček*, rolník, jednatelem Jan *Robenek*, sedlák. Dnes jsou členy sboru: Jan *Valach*, Jan *Zouhar*, Josef *Dratva*, Josef *Koza*, Fab *Dundálek*, Jan Vymazal, Fr. Tesařík, Jan Robenek, Jan Sedláček, Šebest. Remeš, Jan Šimčík, Jan Večerka, Meth. Čáp, Vincenc Palíšek, Ant. Palíšek, Josef Hanyk, Ludvík Dostál, Leopold Máčel, Jan Šamánek, Rudolf Raich, Aug. Klech, Ladislav Dedek, Stanislav Čáp, Isidor Plaček, Frant. Plaček, Stan. Palíšek, Josef Obojný, Jan Vrbíček, Vojt. Foltýn, Ant. Sedláček, Fr. Silný, Jar. Plachý, Fr. Zapletal, Josef Foltýn, Rudolf Kuča.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku dvouproudnou se ssacím přístrojem v ceně 900 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 53 požárů.

Sbor hasičský v Roštíně.

Obec Roštín čítá 236 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví a domácí řemesla. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1881. a prvním zakladatelem jeho byl Antonín *Brablc*, nadučitel v Roštíně. Téhož času byl starostou obce Vincenc *Valenta*, rolník. V obecním výboru byli: Frant. Valenta, Šimon Kopal, Josef Vrbecký, Anton Vrbecký, Josef Valenta, Jan Valenta, Frant. Horák, Josef Dubyna, Bartol. Klabal, Borovička Josef. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci; jejich přičiněním byla zakoupena čtyřkolová stříkačka a odevzdána sboru.

Prvním předsedou a jednatelem sboru byl Antonín *Brablc*, náčelníkem Jiří *Pečinka*, hostinský. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Antonín Brablc, Jiří Pečinka, Leopold Kyselak, Antonín Kopal, Josef Dubyna, Cyrill Daněk, Frant. Bylík, František Valenta, Frant. Vymazal, Čeněk Parak, Josef Navrátil, Petr Nedvěd, Eduard Dundalek, František Koza, Leopold Šumbera, Josef Polášek, Jiří Šenkyřík. Sbor trvá 17 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Stavínoha*, rolník, náčelníkem Josef *Šumbera*, rolník a jednatelem Frant. *Nedvěd*, obuvník. Dnes jsou členy sboru: Josef Stavínoha, Josef Šumbera, Frant. *Nedvěd*, Jakob *Kyselák*, Ondřej *Lukáš*, Jan *Šumbera*, Jan *Rozmael*, Josef *Hurdes*, Fr. *Šustal*, Frant. *Šenkyřík*, Jan *Knichal*, Antonín *Klabal*, Jan *Klabal*, Martin *Mucha*, Frant. Povondra, Josef Petlach, Frant. Helišek, August Kvasnička, Leopold Kopal, Čeněk Dundalek, Frant. Horák, Antonín Valenta, Cyrill Valenta, Petr Valenta, Jiří Valenta, Josef Klabal, Martin Arón, Antonín Kvasnička, Alois Rajnoha, Valentin Šustal, Petr Kolomazník, Frant. Miškař, Petr Miškař, Bohumil Horák, Antonín Šumbera, Jan Koláček, Metoděj Pek, Josef Vrbecký, Klaudyn Šumbera, Ladislav Loučka, Jan Zigmund, Antonín Kohoutek, Jan Valenta, Frant. Mucha, Frant. Zigmund, Otokar Stavínoha, Vít Tvrdý, Rudolf Pikner.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku bez per a 1 dvoukolovou stříkačku na perách, obě v ceně 1150 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 27 požárů.

Sbor hasičský ve Strlíkách.

Obce Strlíky čítá 216 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví a částečně košíkařství. Poloha obce jest pahorkatina na svahu Hřibčích hor. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1883. a prvním zakladatelem byl Jos. A. *Olbrich*, majitel záslužného kříže, c. k. poštovník a majitel realit, dlouholetý radní obce a správce kontribučenské záložny; zemřel roku 1887. a setrval až do smrti ve všech úřadech. Téhož času byl starostou obce Jakub *Soustrovník*, rolník. V obecní radě byli mimo nadřezaných: Ferd. Novotný, Jan Liška, Jos. Vrba, Ludvík Čížek. Mimo uvedených nebyl ostatní výbor zakládání sboru hasičského přízniv.

Prvním předsedou a velitelem byl Jos. *Olbrich*, náčelníkem Ludvík *Čížek*, správce a jednatelem Jos. *Novotný*, pošt. výpravčí a obchodník. Sbor trvá 15 roků.

Nyní jest předsedou a velitelem Jos. *Novotný*, c. k. poštovník a obchodník, náčelníkem Václ. *Svoboda*, košíkářský mistr a jednatelem Cyril *Vrba*, rolník. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy sboru od začátku až dodnes, jsou ležatým písmem tištěna): Josef *Novotný*, Václ. *Svoboda*, Bert. Birnbaum, Jan *Gregor*, Frant. *Vodák*, Jindř. *Štabla*, Hyn. Bubeník, Josef *Michalík*, Mar. *Liška*, Ant. Kunda, Frant. *Liška*, Arn. Birnbaum, Josef *Drábek*, Med. Maštališ, Eman. Stejskal, Cyril *Vrba*, Mofic *Slavík*, Antonín Pouč, Jan *Liška*, Frant. Odehnal, Josef Kvasnička, Alois Konečný, Jan *Drábek*, Frant. Mališek, Jiří *Vrba*, Jan *Michalík*, Václ. Foltýn, Jindřich Pall, Aug. Pořádák, Frant. *Hrdlička*, Václ. Severa, Josef Foltýn, Vinc. Šumbera, Frant. *Páda*, Pavel Foltýn, Frant. Trávníček, Václ. Valenta, Jan Kusek, Kašp. Bazalka.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku se vším příslušenstvím v ceně 400 zl.; též účastnil se dosud 31 požárů.

Sbor hasičský v Morkovicích.

Městys Morkovice čítá 288 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se košíkářství a rolnictví. Poloha obce a okolí jest parhokatiňa, lesy čtvrt hodiny vzdáleny. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887. a prvními zakladateli byli Eduard *Nop*, nadučitel, Frant. *Kubiček*, správce statku a Ant. *Havel*, starosta obce. V obecní radě byli: Antonín Derka, Hynek Hrabánek. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což prokázali přistoupením za členy činné neb přispívající, a přičiněním se o náležitou podporu obce.

Prvním předsedou byl Eduard *Nop*, nadučitel, náčelníkem Frant. *Kubiček*, správce velkostatku, jednatelem Václ. *Matoušek*, rolník. Téhož času byli členy: Fr. Kubiček, Felix Jeřábek, Frant. Kříž, Čeněk Apolenář, Václ. Matoušek, Hynek Hrabánek, Ant. Derka, Fr. Apolenář, Ed. Pavlas, Rud. Matoušek, Ferd. Šindler, Jan Gazda, Jan Apolenář, Jan Hrabánek, Jos. Zdražil, Vil. Rybář, Ferd. Navrátil, Ig. Vysloužil, Č. Čáp, L. Zona, H. Foltýn, Fr. Horák, Kar. Syneček, Bart. Plšek, Jan Jura, Fr. Churý, Jos. Vysloužil, Jan Adamčík, M. Foltýn, Č. Bartoník, A. Horák, Št. Lukáš, Jan Škoda, Fr. Zapletal, Jos. Borovička, K. Štěpánek, J. Štěpánek. Sbor trvá 11 roků.

Nyní jest předsedou Eduard *Nop*, nadučitel, rodem z Tovačova a působí v obci od roku 1874; náčelníkem a jednatelem Frant. *Hrab*, učitel, nar. v Chropíně, odbyv studie v Přerově a Brně, působí v obci v úřadě učitelském od roku 1889. Dnes jsou členy sboru: Jan Adamčík, M. Foltýn, Jan Hrabánek, Fr. Churý, Jos. Králík, R. Matoušek, V. Matoušek, Ferd. Navrátil, Ed. Pavlas, V. Rybář, H. Foltýn, Jan Štěpánek, Kar. Štěpánek, Jos. Vysloužil, Vinc. Štěpánek, Frant. Hrab, Jak. Zdražil, Jos. Židlík, Jan Apolenář, Mit. Kozák, Jos. Zelinka, Jan Kohn, Fr. Borovička, Jan Foltýn, Ed. Holub, Štěpán Urban, Oadř. Hýsek, Jan Oščádal, Ant. Hýsek, Jan Suchomel, Fr. Jablunka, Bart. Zdražil, Ant. Pěňčík, Flor. Vávra, Fr. Apolenář, Jan Zdražil, Jan Kadlec, Jan Churý, Fr. Ospalík, Fr. Navrátil, Jan Urban.

Sbor vedle lezeckého nářadí a bouracího náčiní má stroje: čtyřkolovou stříkačku dvouprohnutí, vůz na žebře a nářadí, vůz pro dopravu mužstva, vůz s nádobou na dopravu vody, berlovky v úhrnčí ceně 1350 zl. mimo jiné nářadí. Po celý čas trvání účastnil se sbor 30 požárů.

Sbor hasičský v Počenicích.

Obec Počenice, ležící na pahorkatině, čítá 134 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje pólní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1888. a prvními zakladateli byli někteří občané, jako *sádstupci obci* Počenic a Uhřic. Téhož času byl starostou obce Matěj *Polčák*, rolník. V obecním výboru byli: Jiří Pěňčík, Jan Foltýn, Frant. Derka, Cyril Jura, Frant. Zbořil, Josef Foltýn, Frant. Kubita, Frant. Štokman, Šimon Lejsal. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což prokázali mnohou podporou sboru, jak slovem, tak i skutkem.

Prvním předsedou ve sboru byl Matěj *Polčák*, rolník, náčelníkem p. Alois *Sehnal*, učitel a jednatelem Alois *Dubovský*, učitel. Sbor trvá 10 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Ostr*, starosta obce, náčelníkem Tomáš *Ogoun*, řezník a jednatelem Bohuslav *Štoklasa*, učitel. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy od začátku až dodnes, jsou ležatým písmem tištěna): Florián *Babák*, Josef *Bubentíček*, Valentin Borovička, Fr. Čecháček, Sylvestr Černošek, Jan *Derka*, Josef Foltýn, Eduard Foltýn, Vilém Holeček, Fr. Králík, Josef Lechner, Jan Novotný, Tomáš *Ogoun*, Matouš Pektor, Alois *Pospíšil*, Antonín *Polišenský*, Bartoloměj *Spáčil*, Frant. Šidleja, Alois Stavinoha, Augustin Štětina, Filip Pěňčík, Jan Voznica, Karel Vysloužil, Vinc. *Zelinka* I., Vinc. *Zelinka* II., Josef Zelinka, Jindřich Župka.

Sbor má jednu stříkačku čtyřkolovou, berlovku, 130 m hadic, dvoukolový naviják, stře-
chový žebř ve 3 oddělech, 8 m ssavic, 2 koše do sudu v úhrnné ceně 774 zl. Po celý čas trvání
svého účastnil se sbor 22 požárů.

Sbor hasičský v Prasklicích.

Obec Prasklice čítá 104 domy s převládající krytbou břidlicovou. Hlavní živnost obyva-
telstva jest rolnictví, mimo to dost značně zastoupen jest průmysl košařský. Poloha obce a okolí
jest pahorkatina, v celé ploše jako role vzcělaná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1889.
a zakladatelem byli vlastně *první členové*, kteří dle své možnosti prací k založení přispěli. Téhož
času byl starostou obce Josef *Navrátil*, rolník č. 48. V obecní radě byli: Josef Hrabánek, Frant.
Macalík. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví. Oba páni radní vstoupili hned při založení
sboru za činné hasiče, dávše tím dobrý příklad druhým. V obecním zastupitelstvu nenašlo se
protivníka; veškerí členové jednomyslně rozhodnutí, aby obec dle možnosti sboru pomáhala.

Prvním předsedou ve sboru byl Ant. *Kroutil*, mlynář, náčelníkem Josef *Trávníček*, rolník,
jednatel Karel *Štursa*, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem
uvádíme): Alois Foltýn, Fr. Dopita, Jan Foltýn, Jan Foltýn, Al. Králík, Ant. Kroutil,
Al. Malý, Fabian Továrek.

Sbor trvá 9 let a nyní jest jeho předsedou Frant. *Navrátil*, rolník, náčelníkem Jakub
Trávníček, rolník a jednatel Karel *Štursa*, učitel. Dnes jsou členy sboru: Antonín *Čoufalík*,
Ant. *Foltýn*, Fabian *Foltýn*, Martin *Foltýn*, Michal *Foltýn*, Josef *Hrabánek*, Jak. *Mareček*, Fr.
Navrátil, Ant. *Patík*, Valentin *Řesáček*, Frant. *Vrána*, Jan Vrána, Frant. Foltýn, Frant. Macalík,
Jakub Foltýn, Jakub Růžička, Alois Foltýn, Jiří Straul, Pavel Vdoleček, Fr. Kroutil, Fr. Staněk,
Jan Hanák, Fr. Plšek, Tomáš Otruba, Alois Drábek, Ignác Tesař, Jan Řezáč, Fr. Trávníček.

Sbor má jednoproudni vozovou stříkačku s normálním šroubením a 80 m hadic, berlovou
stříkačku, dvojdielný přisavovací a trojdielný střešový žebř, vše v úhrnné ceně 600 zl. Po celý čas
trvání svého účastnil se sbor 25 požárů.

Sbor hasičský v Dřínově, založený r. 1891., žádaná data nepodal.

Sbor hasičský v Uhřicích nenáleží do svazu Č. Ú. J. H.

Sbor hasičský v Pačlavicích.

Obec Pačlavice čítá 126 domů se smíšenou krytbou a 684 obyvatelů kteří se žijí hlavně
rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895.
a zakladateli jeho byli: Ignát *Malý*, rolník a tehdejší starosta obce, Cyrill *Gardaňský*, učitel
a Ant. *Hradil*, hostinský. V obecním výboru byli: Tomáš Judas, Frant. Judas, Martin Hladký,
Jos. Cigánek, Jan Judas, Kašpar Marjánec, Jan Kohn, Jan Zavadil, Fr. Špatina, Fr. Pospíšil a Tom.
Vdoleček. Až na některé většina výboru souhlasila se založením sboru a dala pro stříkačku a ná-
řadí vystavěti kůlnu. Mimo to ručila obec při koupi stříkačky a výzbroje.

Prvním předsedou sboru byl Fr. *Škroniček*, správce hosp., náčelníkem Ignát *Malý*, rolník
a jednatel Ant. *Hradil*, hostinský. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou MUDr. Josef *Helán*, obvodní lékař; narodil se r. 1866. v Malosto-
vicích na Moravě, obvodním lékařem jest zde od r. 1894. Náčelníkem jest Ignát *Malý*, rolník;
narodil se r. 1865. v Pačlavicích a jest od r. 1893. starostou obce. Jednatel jest Ant. *Bleša*,
hostinský; narodil se v Morkovicích a jest zde hostinským od r. 1894. Od založení až podnes členy
sboru vytrvali: Ant. Bleša, Frant. Krpec, Josef Příbylák, Alois Lechner, Josef Mareš, Jan Trávníček,
Jan Koutný, Josef Zavadil, Josef Cigánek, Tomáš Vdoleček, Cyrill Obruča, Bartoloměj Peterka,
Ant. Příbylák, Frant. Šádek, Alois Judas, Hynek Štětina, Frant. Horák, Valentin Šrámek, Karel
Navrátil, Vincenc Procházka a Jan Dudík. Později přistoupili: Frant. Šiblt, Fr. Kopečný, Alois
Kopečný, Jan Marjánec, Frant. Najman, Jan Jaroš a Leopold Urban. Mimo to jest 12 členů při-
spívajících.

Sbor má stříkačku v ceně 850 zl. a účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský v Cetechovicích.

Obec Cetechovice čítá 113 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelstvo zabývá
se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina u Maršovských hor. Dobrovolný sbor hasičský

založen byl r. 1896. a zakladateli jeho byli: Josef *Roučka*, nadučitel v místě a Antonín *Zeman*, hostinský a tehdejší starosta obce. V obecním výboru byli: Fr. Mozga, Jan Nábělek, Jan Janeček, Fr. Havránek, K. Dundálek, M. Dundálek, A. Šušlík, J. Mozga, M. Šušlík, J. Vdoleček a J. Brablc.

Členové představenstva byli všichni sboru příznivci a dokázali to darem 400 zl. na zakoupení hasičského náradí.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Zeman*, starosta, náčelníkem Josef *Roučka*, nadučitel a jednatelem Fr. *Urbášek*, ml. učitel. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jest předsedou Ant. *Zeman*, starosta, náčelníkem Josef *Roučka*, nadučitel; narodil se v Dřínově (okres Kroměřížský) a ve zdejší obci působí od roku 1895. Jednatelem jest Josef *Mellen*, ml. učitel. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Fr. Šušlík, Fr. Mozga, L. Krpenský, L. Slavík, Josef Brablc, Josef Mozga, M. Ševčík, Josef Šušlík, Fr. Dundálek, Fr. Hamrla, J. Duchalík, Vítězslav Mozga, Tomáš Nábělek, Fr. Šušlík, C. Hýža, Fr. Mikulášek, Tomáš Tesatík, Petr Krpec, R. Mozga, F. Nábělek, Alois Zapletal, Alois Oborný, Josef Plesl, Fr. Štěpánek, J. Šušlík, Fr. Žalčík, K. Oborný, Fr. Mozga, C. Trněný, Josef Mellen a Václav Prachař. Později přistoupili: Fr. Urbášek, Josef Prachař, J. Strháň, K. Hamrla, K. Pouč, Václav Strháň a Josef Vašák.

Sbor má železnou, dvouproudni stříkačku od R. A. Smekala, 200 m hadic, 2 kamzíkové žebře, potřebný výbroj atd., vše v úhrnné ceně 1300 zl.; též účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský v Litěncích.

Obec Litěnice leží v údolí k jihovýchodu otevřeném a čítá 140 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství a 28 malých živností řemeslných. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. a podnět k založení sboru darem 100 zl. dal zemřelý obvodní lékař zdejší p. Dr. Josef *Švarc*. Téhož času byl starostou obce Jan *Suchomel*, rolník. V obecní radě byli: Josef Šatný, rolník a Jan Saibert, stolařský mistr. Obecní výbor byl jednoblasně srozuměn se zařízením sboru a prokázal svou ochotu tím, že povolil obnos asi 600 zl. ku zbudování velmi výstavného a praktického skladu pro náradí hasičské.

Prvním předsedou sboru byl Dr. Josef *Švarc*, náčelníkem Ludvík *Marek*, polesný a jednatelem Jan *Saibert*, stolařský mistr. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jest předsedou Jan *Šustek*, nadučitel, náčelníkem Ludvík *Marek* a jednatelem Jan *Saibert*. Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni (130 mm), starší čtyřkolovou jednoproudni, žebř posunovací, 2 žebře kamzíkové, 140 m hadic, háky, žebře přistavovací, svítilny, pochodně a rozličné drobné náradí, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; též účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský ve Zborovicích.

Obec Zborovice čítá 180 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se průmysl cukrovarský a nepatrné živnosti všebo druhu. Poloha obce a okolí jest rovina a částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. a prvními zakladateli jeho byli Frant. *Urbášek*, místní učitel a Frant. *Drlík*, rolník a tehdejší starosta obce. V obecní radě byli: Frant. Lehkoživ, Vincenc Kytlica, Jiří Šamánek. Tito všichni byli sboru příznivci a přičiněním jejich přispěno mnoho, by sbor zřízen byl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Frant. *Drlík*, rolník, náčelníkem Frant. *Urbášek*, učitel, jednatelem Frant. *Šamánek*, rolník.

Sbor trvá 1 rok a členy jeho jsou: Fr. Urbášek, Fr. Lehkoživ, Leop. Kyselák, Antonín Zmydlený, Vincenc Navrátil, Tom. Zmydlený, Fr. Adamík, Čeněk Cholava, Josef Němec, Frant. Fryšták, Bart. Charous, Emil Kořář, Eduard Kyselák, Tom. Pališek, Josef Dušek, Frant. Adamík, Fr. Gazda, Jan Gazda, Ant. Karásek, Ant. Žila, Jan Štětina, Konrád Vybíral, Ant. Mlýnek, Frant. Cimbalník, Innocenc Cimbalník, Rudolf Cherin, Fr. Kavečka, Tom. Kavečka, Michal Černošek, Ant. Krejčíř, Dom. Mikulášek, Innocenc Tomeček, Ant. Palich, J. Vykoukal, Bart. Surynek, Jan Tlusták, Fr. Adamíček, Jan Píkrýl a Frant. Hanák.

Sbor má 1 stříkačku se 100 m hadic, 1 berlovku a 1 lezecký žebř v úhrnné ceně 1000 zl.; též po celý čas trvání svého účastnil se 3 požárů.

Sbor hasičský v Troubkách.

Obec Troubky čítá 108 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896.

a prvními zakladateli jeho byli: Frant. *Janoš* a Josef *Svoboda*, rolníci. Téhož času byl starostou obce Josef *Mlčoch*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Klabal, Josef Svoboda, Petr Remeš, Fr. Janoš, O. Kovalovský, Vincenc Mlčoch, Ant. Šimík, Jan Svoboda, Václav Svoboda, Havlík, Antonín Hošek, Filip Hanák. Tito všichni byli sboru přízniví a slíbili jej podporovati.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Josef *Svoboda*, rolník, náčelníkem Frant. *Janoš*, rolník a jednatelem Frant. *Prachař*, ml. učitel.

Sbor trvá 2 roky a členy jeho jsou: Vinc. Mlčoch, Ant. Hošek, Jan Hrbáček, Jan Studenec, Filip Hanák, J. Zlámal, In. Složil, Fr. Navrátil, Fr. Pecník, Václav Pecník, Fr. Jureček, Jos. Drábek, Jan Zapletal, Ed. Skácel, Fr. Nábělek, Ed. Zlámal, Ant. Zlámal, Alois Svoboda, Fr. Šimík, Rudolf Klabal, Ant. Svoboda, Alois Uličník.

Sbor má 1 stříkačku starého systému, koše na donášení vody a žebř nastavovací v úhrnné ceně 160 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se dvou požárů.

Sbor hasičský v Lubné.

Obec Lubné, ležící v dolině, čítá 152 domů s převládající krytou doškovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1898. a zakladatelem jeho bylo *místní učitelstvo*. Téhož času byl starostou obce Vincenc *Buček*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Šafr, Josef Havlík, Jan Šafr, Ant. Kořínek, Vincenc Kořínek, Frant. Nakládal, Frant. Daněk, Josef Láník, Josef Silný, Josef Švec, Josef Zapletal. Tito nebyli mnoho sboru přízniví a darovali mu 50 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Krystín*, řídící učitel, náčelníkem Vincenc *Buček*, rolník, jednatelem Augustin *Kropáček*, ml. učitel.

Nyní jest předsedou sboru Josef *Havlík*, rolník, náčelníkem Vincenc *Buček*, rolník, jednatelem Augustin *Kropáček*, ml. učitel. Sbor čítá 30 činných a 10 přispívajících členů a má čtyřkolovou stříkačku a ostatní nářadí hasičské v úhrnné ceně 1200 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 3 požárů.

Statistika XIII. has. župní jednoty Kroměřížské.

Běžné číslo	Sídlo sboru	Počet		Rok založení	Z činných členů je branců			Sbor má			Stříkačky			Od svého založení			V roku 1897 požáry			Od založení státního požáru			Příčina požárů			Kalbena			Podpory																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
		domů	občanských		Počet členů činných	založení	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska	pomocných, kteří byli u vojska																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
																															mužských	ženských																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Soudní okres Kroměpíský.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
1	Hulín	1877	420	2000	2000	54	20	15	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Župa Moravských enklav.

Kronika hasičské župy Moravských enklav*) č. XIV.

Vznik a život hasičské župy Moravských enklav souvisí těsně se životem českého hasičstva ve Slezsku. Co v knihách zaznamenáno o českých hasičských sborech ve Slezsku, platí i o nás v Mor. enklavách.

Do r. 1880. ve Slezsku vůbec českého sboru hasičského nebylo. I sbor v Mikolajicích (založený r. 1879.), který zvykli jsme považovati za nejstarší sbor český, měl prvotně velení německé. Avšak hojně zprávy o čilém ruchu českých hasičů na družné Moravěnce důkladně hnuly i našimi obcemi českými. A tak můžeme dobře říci, že první české sbory na Opavsku jsou spíše výslednicí vlasteneckého nadšení, než praktického uvažování.

První úplně český sbor založen r. 1884. v Kylešovicích, pak v Hlubotci, roku 1885. ve Slavkově a Litultovicích, r. 1886. v Životicích Dolních, Mokřých Lazcích a Suchých Lazcích, r. 1887. ve Studénce, r. 1888. v Budišovicích, roku 1889. v Raduni, Hlavnici a Stěbořicích, r. 1890. ve Hrabyni, Smolkově, Kateřinkách atd.

Vlivem »Ústř. Jednoty českých hasičských sborů pro Moravu« povstala na Opavsku r. 1890. první česká župa. Stanovy její spracovali mužové pro věc hasičskou nadšení, Dr. Romuald *Dubový*, advokát v Opavě a R. *Gudrich*, správce školy v Raduni, jichž podobizny přinášíme ve stati Slezské. Výnosem c. k. slezské vlády zemské ze dne 25. dubna 1890. čís. 5023. stanovy ty schváleny a již 1. června téhož roku konala se ustavující valná hromada. Dr. Rom. *Dubový* p

Frant. Váleček,
starosta župy XIV. a náčelník sboru v Mikolajicích.

zvolen župním starostou, Rud. *Gudrich*, jednatelem. Nemalé posily mravní a hmotné zjednala si první naše župa tím, že přistoupila za člena k »Ústř. Jednotě mor.-slezské«, kdež obdržela č. XIV. Jsouc moudře a vzorně spravována, zvláště jednatelem R. Gudrichem, župa ta vůči hledě zkvétala, takže v málo letech vzrostl počet sborů v ní soustředěných na padesát. Současně i na Těšínsku zakládány hojně sbory české po příkladu Polské Ostravy.

Utěšený rozkvět tento a hlavně nenávisť německé podporovací pokladny zemské k českým sborům zavdaly příčinu k nové organizaci: z mohutné župy XIV. povstala »Zemská hasičská jednota slezská« koncem r. 1895. a jednotlivé sbory na Opavsku pak přirozeně obdržely i nový útvar župní.

Členu výboru (dřevní) župy Opavské (XIV.) p. Jos. Černínovi, správci školy v Suchých Lazcích připadnul úkol založení župy Moravských enklav pro sbory v Mikolajicích, Slavkově, Litultovicích, Životicích, Suchých Lazcích, Slatině a v Uhlířově. Vykonav přípravné práce svolal týž na 13. února r. 1896. do Slavkova ustavující valnou hromadu, již také ke přání delegátů předsedal.

*) Jsou to moravské osady ve Slezsku. Jak známo, za dávných dob náleželo Opavsko k Moravě. Ale 3. července r. 1318. vyzdvihl král Jan Lucemburský Opavsko z Moravy a udělil je knížeti Mikulášovi mladšímu, synu knížete Mikuláše staršího, nevlastního bratra krále Václava II. Ale statky kostela olomouckého na Opavsku zůstaly na dále při Moravě a tak vznikly podivné Moravské enklavy ve Slezsku — »stát ve státě«, na které Morava ráda zapomíná, zvláště na enklavy české.

Hromadě té přítomno bylo 17 delegátů a to: za Mikolajice pp.: Jan Rychlý, Frant. Váleček a Fr. Šobr; za Slavkov pp.: Jos. Klapetek, Fr. Šašek a Jan Toloch; za Litultovice pp.: Ad. Kofený, Fr. Stýbar a Jan Vaněk; za Životice pp.: Fr. Čech, Jan Čech a Jos. Grossmann; za Suché Lazce pp.: Josef Černín a Jan Plachý; za Uhlířov pp.: Fr. Mir. Juchelka, Ant. Prda a Tom. Prda. Slatina (nejspíše pro vzdálenost a nepříznivé počasí) zastoupena nebyla.

Starostou župy tehda svornou myslí zvolen osvědčený národovec a hasič p. Frant. Váleček, starosta obce a náčelník has. sboru v Mikolajicích (viz podobiznu); jeho náměstkem a zároveň župním dozorcem p. Jos. Černín, správce školy v Suchých Lazcích; do župního výboru pp.: Frant. Čech, Fr. M. Juchelka, Frant. Šašek, J. Toloch a Jan Vaněk; náhradníky: pp. Tom. Prda a Frant. Stýbar. Nový starosta p. Váleček zvolil si pak za jednatele pp.: Jana Rychlého, správce školy a pokladníkem Bonav. Prdu, rolník — oba z Mikolajic (dle stanov).

Tato správa župní ihned přidal ruce k činu. Na prvním místě bylo potřeba, rozhodnouti se na tom, »komu máme vlastně náležet«. Z národního hlediska uznávali jsme za potřebné neodlučovati se od Slezanů, avšak materiální důvody kázaly nám, bychom byli členem »Ústř. Jed. Moravské« přímo a nikoli skrze Opavu. Po dlouhém uvažování konečně nabylo poslednější stanovisko vrchu a tak mor.-slezské Ústřední Jednotě zachována na živě XIV. župa, čili jinými slovy: XIV. župa soudních okresů Opavského, Vítkovského, Bílovského a Klimkovského sice zanikla, ale na zříceninách hradu starého povstala XIV. župa Moravských enklav, která jakkoli je přímým členem usdlé, zmohutnělé »Č. Ú. J. H. Mor.«, nezapomíná nicméně slabších bratří slezských, s nimiž přece v úplné úzkém styku žítí a bojovati musí.

Ještě téhož roku (1896) sesílána župa Mor. enklav nově zřízeným sborem ve Štáblovicích. Potřebí, aby německé sbory v českých Vlastivěckých a v Jaktavi k župě přistoupily, obrodivše se na české, a pak bude dílo organizace českých hasičů Moravských enklav dokonáno.

O činnosti mladistvé župy Mor. enklav. na venek za tak krátkou dobu, ovšem mnoho mluviti se nedá, jakkoli na opak činnost její matky, tedy XIV. župy Opavské, byla rozsáhlá a v národním životě velmi významná. Nicméně jest jisto, že i XIV. župa nová — Mor. enklav — se zdarem zajištěným pracovatí bude a přispěje valně i na prospěch národohospodářských potřeb, neboť podmínky k zdravému životu má.

Fr. M. Juchelka.

Sbor hasičský v Mikolajicích.

Obec Mikolajice, ležící na svahu k severo-východu obráceném, čítá 60 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo zaměstnává se hlavně poľním hospodářstvím a provozuje též nejnutnější domácí řemesla. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1879. a prvním zakladatelem jeho byl Hugo Knor, panský revírník, veliký příznivec chudiny a podporovatel snah ku zvelebení sboru i obce čelící; zemřel roku 1888. Téhož času byl starostou obce Norbert Beneš, rolník. V obecní radě byli: Frant. Šobr a Tomáš Hoblík. Tito všichni byli sboru příznivci, což dokázali přistoupením za členy a všemožnou podporou ku zkvětaní sboru.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Hugo Knor, revírník, jednatelem Ferd. Veichsel, hostinský. Sbor trvá 19 roků.

Nyní jest náčelníkem sboru Frant. Váleček, jednatelem Vilém Halfar (vyobrazení). Dnes jsou členy sboru (jména oněch, již od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. Váleček, Ant. Váleček, Jan Beneš, Bonavent. Prda, Evst. Beneš, Fr. Šobr, Josef Šrom, Norbert Beneš, Flor. Jedlička, Mat. Olbrecht, Vavřin Kocián, Tom. Hoblík, Václ. Jedlička, Ant. Kocián, Rud. Tichý, Vincenc Pelka, Vavř. Prda, Val. Rubeš, Klem. Hainc, Jan Pelka, Jakub Martinek, Ant. Glos, Vilib. Čech, Fr. Klimek, Viktor Kelnar, Josef Šobr, Klem. Krejčí, Fr. Pelc.

Sbor má stroje, které jsou jměním obecním v ceně 800 zl.; též po celý čas trvání svého účastnil se 11 požárů.

Sbor hasičský v Litultovicích.

Obec Litultovice, ležící na rovině, čítá 105 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví, jest zde též 15 živnostníků a parní mlýn. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885. a prvním zakladatelem jeho byl Isidor Lhocký, rolník, od r. 1887. učitelem na hosp. škole. Téhož času byl starostou obce Jan Vaněk čís. 57. V obecní radě byli: Antonín Klapetek, Jakub Radek a Prokop Vaněk. Tito všichni byli sboru příznivci a jsou až dosud jeho přispívajícími členy.

Prvním předsedou ve sboru byl Isidor Lhocký, rolník, nyní hosp. učitel, náčelníkem Josef Kořistka, rolník, jednatelem Theodor Prasek, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jak. Radek, Karel Lhocký, Bernard Vaněk, Jan Prusek, Anselm Sinek.

Sbor trvá 13 roků a nyníšním jeho předsedou jest Josef *Paulíček*, rolník, náčelníkem Fr. *Stýbar*, rolník, jednatelem Fr. *Radek*, rolník. Dnes jsou členy sboru: Fr. *Radek*, Jos. *Kořistka*, J. *Škrobánek*, Fr. *Prusek*, Jan Fl. *Vaněk*, Josef *Paulíček*, Ed. *Marklus*, J. *Grigar*, Ad. *Burdík*, J. *Vaněk* č. 52, Jan *Radek*, J. *Liška*, Ferd. *Hadámek*, Arnošt *Lhocký*, Jan *Lebeda*, Karel *Pavliček*, Ad. *Kořený*, Jan *Vaněk* č. 53, Jak. *Pavliček*, Frant. *Stýbar*, Vilém *Štencel*, Ferd. *Losert*, J. *Gela*, Karel *Novák*, Karel *Graca*, Jan *Stýbar*, C. *Lebeda*, Fr. *Lebeda* a Jan *Vaněk*.

Sbor má 1 čtyřkolovou, 1 ruční a 1 starou obecní stříkačku a vůz pro mužstvo v úhrnné ceně 1240 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 21 požárů.

Sbor hasičský ve Slavkově u Opavy.

Obec Slavkov, ležící na úrodné vyvýšenině, čítá 146 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se jediné rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883. a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Šašek*, rolník č. 31, narozen v Rychtářově u Vyškova na Moravě, syn tamnějšího učitele. Téhož času byl starostou obce Karel *Rohovský*, rolník. V obecním výboru byli: Fr. *Klapetek*, Fr. *Šašek*, Ondřej *Lhotský*, Josef *Klapetek*, Josef *Jedlička*, Karel *Šina*, Frant. *Šneider*, Ant. *Stipa*, Ant. *Šina*, Jan *Polách*, Jan *Klapetek*, Josef *Stipa*. Tito všichni byli sboru příznivci a prokázali svoji přízeň tím, že přistoupili za členy a sbor podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Rohovský*, náčelníkem Frant. *Šašek*, jednatelem Josef *Stipa*. Při založení měl sbor 43 činných členů.

Sbor trvá 15 roků a nyníšním jeho předsedou jest Karel *Rohovský*, náčelníkem a jednatelem Frant. *Šašek*.

Sbor má 1 novou ssací a 1 starou stříkačku bez ssacího stroje, 2 berlovky, 30 plácaček, 4 žebře, 12 provazů, 10 košů na vodu, 43 přilbic, 43 sekerek a jiné nářadí, vše v úhrnné ceně 2000 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 27 požárů.

Sbor hasičský ve Slatině u Bilovce.

Obec Slatina u Bilovce čítá 90 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se rolnictví a většina obyvatelstva zaměstnána jest v továrně. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1883. a prvním zakladatelem jeho byl Ondřej *Vavrečka*, rolník, obchodník s dobytčím a tehdejší starosta obce. V obecním výboru byli: Ant. *Langer*, Antonín *Vavrečka*, Petr *Očásek*, Frant. *Boháč*, Jan *Richter*, Theodor *Jestřábek*, Libor *Gold*, Josef *Stanovský*, Josef *Daniak*, Josef *Klos*. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Ondřej *Vavrečka*, rolník, jednatelem Vincenc *Bajnar*, učitel. Sbor trvá 10 roků a nyníšním jeho náčelníkem a jednatelem jest Raimund *Stanovský*.

Sbor má 1 dvouproudou čtyřkolovou stříkačku a hadicový vůz v úhrnné ceně 1500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 19 požárů.

Sbor hasičský v Suchých Lazcích.

Obec Suché Lazce čítá 103 domy s převládající krytbou břidlicovou. V obci jsou rolníci a zedníci; poslední práci ve Vítkovicích a Mor. Ostravě. Poloha obce a okolí jest rovinatá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1886. a zakladatelem jeho byl Josef *Černín*, nadučitel v místě; narodil se r. 1858. ve Skřipově na Opavsku, jeden z oněch slezských učitelů, kteří již před 20 lety ve škole i mimo ni náročně si počínali a lid slezský budili. Téhož času byl starostou obce Valentin *Halška*, kolář a chalupník. V obecní radě byli: Tomáš *Maixner*, řezník a zahradník, a Vincenc *Böhm*, chalupník v Kravařově. Tito všichni byli sboru příznivci a přistoupili za členy.

Prvním předsedou sboru byl Valentin *Halška*, starosta obce, náčelníkem Josef *Steyer*, rolník a jednatelem Josef *Černín*, správce školy. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Plachký*, náčelníkem Jan *Prokša* a jednatelem Josef *Černín*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Tomáš *Vašek*, Jan *Šubert*, Adolf *Pchálek*, Kašpar *Plachký*, Jan *Plachký*, Ant. *Pika*, Arnošt *Kubín*, Vincenc *Pchálek*, Josef *Zonek*, Frant. *Zonek*, Alois *Pavelek*, Jan *Prokša*, Jan *Luska*, Leop. *Plachký*, Fr. *Stuchlík*, Ant. *Kokoř*, Josef *Halška*, Fr. *Halška*, Libor *Štíma*, Ant. *Zonek*, Josef *Židek*, Štěpán *Kubesa* a Val. *Bialý*.

Sbor má čtyřkolovou vozovou stříkačku a dvoukolový naviják, v úhrnné ceně 1100 zl.; týž účastnil se dosud 29 požárů.

Sbor hasičský v Životicích.

Obec Životice leží v údolí a čítá 116 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladateli jeho byli: Bruno *Vincenec*, panský příručí, Valentin *Čech*, Josef *Tengler*, Alois *Polák*, Jan *Ochrana* a Vincenc *Jedlička*, rolníci, Jan *Beraiter*, zámečník, Jindřich *Satke*, mlynář a tehdejší starosta obce, František *Čech*, truhlář. V obecním výboru byli: Matouš Režnar, Frant. Hruška, Štěpán Hruška, Jan Tengler, Josef Tengler, Jan Ochrana, Ant. Čech, Petr Lefky, Valentin Čech, Filip Klassek a Josef Ruzinsky. Většina členů výboru byla sboru příznivá, stala se členy sboru a pečovala o rozkvět jeho.

Prvním předsedou sboru byl Jindřich *Satke*, náčelníkem Valentin *Čech* a jednatelem Hynek *Večerek*. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Štěpán Čech, Bruno Vincenec, Václav Novotný, Frant. Válek, Josef Variš, Jan Vlček, Josef Haaz, Ant. Ploška, Václav Čech, Jakub Vaněk, Karel Novák, Ferd. Ochrana, Karel Čech, Frant. Macha a Jos. Novák. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou sboru Jindřich *Satke*, náčelníkem Jan *Tengler* a jednatelem Frant. *Čech*. Členy sboru jsou: Jan *Beraiter*, Jan Cabel, Frant. *Čech*, Ignát *Čech*, Frant. Čech, Jan Čech, Matouš Čech, Jan Čech, Josef *Frič*, Josef Grosman, Štěpán Harazin, Štěpán Hruška, Jan *Klímeč*, Frant. Kořený, Karel *Kristian*, Josef *Lebeda*, Leop. Lebeda, Petr Lefky, Alois Ladner, Frant. *Musila*, Jan Novák, Matouš *Novák*, Jan *Ochrana*, Frant. *Pavliček*, Frant. Pavelek, Ferd. Pavelek, Jan Pavelek, Štěpán Pavelek, Alois *Polák*, Frant. *Režnar*, Karel *Rumpl*, Alois Šuster, Jan *Tengler*, Josef *Tengler*, Jan Uriva, Frant. *Vaida* a Šimon Vlček.

Sbor má čtyřkolovou sířkačku v ceně 1004 zl.; týž účastnil se dosud 16 požárů.

Sbor hasičský v Uhlířově.

Obec Uhlířov čítá 51 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci je hlavní výživou polní hospodářství; řemesla nepatrná a průmysl žádný. Poloha obce a okolí jest rovina, k jihu vyvýšenina 430 m nad hladinou mořskou. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892 a zakladateli jeho byli: Karel *Lesák*, rolník a tehdejší starosta obce, Edvard *Grela*, Josef *Prda*, Alb. *Mrůzek* a Frant. *Martínek*, rolníci a členové obecního výboru. V obecní radě byli: Karel Tichý a Ant. Prda, rolníci. Tito všichni byli z počátku sboru přízniví, však již roku následujícího pan starosta obce K. Lesák, radní K. Tichý a členové obecního výboru A. Mrůzek a Josef Prda ze sboru vystoupili.

Prvním předsedou sboru byl K. *Tichý* (půl roku, pak F. M. *Juchelka*, správce školy), náčelníkem Tomáš *Prda*, rolník a jednatelem Edvard *Grela*, rolník. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou a jednatelem Fr. Mir. *Juchelka*, nar. r. 1861. v Budišovicích, jest od r. 1880. učitelem a od r. 1884. správcem školy v Uhlířově, spisovatel, obecní sekretář a člen mnoha vlasteneckých spolků. Náčelníkem jest Tomáš *Prda*, nar. r. 1864. v Uhlířově, rolník a člen obecního výboru. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): K. *Andrla*, Isidor Beneš, Teofil *Beneš*, Karel Elbl, Ignát *Essler*, K. *Frank*, L. *Gerecký*, Aug. *Hán*, Fr. *Krejčí*, Fr. *Martínek*, Ant. *Prda*, Fr. Prda, Ignát *Prda*, Leop. Pavelek, Štěpán *Sládek*, Jan *Slavík*, Jan *Volf*, Rudolf *Žiga* a Ant. Elbl.

Výzbroj sboru jest zachovalá a sice: 24 pasů, 24 seker, 25 přílbic, 11 píšťalek, 3 trouby, 3 trubky dvojhł., 1 stříkačka čtyřkolová, 6 konvic konopných, 4 kopáče, 2 vidly, 2 požární háky, 6 luceren, 1 lampa visací, 4 plácačky, 3 žebře, pak knihovna poučná, vše v úhrnné ceně 818 zl. 79 kr. Sbor účastnil se dosud 11 požárů.

Sbor hasičský ve Štablovicích.

Obec Štablovice čítá 101 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje většinou rolnictví, pak řeznictví, pekařství, krejčovství, obuvnictví, sedlářství, kovářství, kolářství, stolářství; je zde panský lihovar. Obec leží na úpatí vrchů, okolí ku straně jihovýchodní jest pahorkaté, ostatní rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. a myšlénka jeho založení vyšla z *občanstva*; tito obrátili se na starostu p. Ig. *Prdu*, který se věci ujal a ji také provedl. V obecním výboru byli: Jan Zajíc, Frant. Elbl, Frant. Šerý, Ferd. Schneider, Frant. Tesař, Ant. Hopp, Frant. Raab a Štěpán Tesař. Až na Frant. Elbla, Štěpána Tesaře a Ant. Hoppa přistoupili všichni za členy činné nebo přispívající. Výbor pak povolil sboru pro rok 1897. podporu 20 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou podnes: předsedou Ferd. *Schneider*, správce, 58 let starý, rodilý Němec, mírný, podporuje všecky snahy ku povznesení naší obce. Náčelníkem Ignát *Prda*, starosta obce, 39 let starý rolník, stojí v popředí ruchu společenského v naší

obci. Jednatel^m Ant. *Schiesser*, nadučitel, 36 let starý, rodák zdejší, pracuje ve zdejší obci a ve spolcích nezištně a tiše. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Josef Kuča a Eduard Zváček, kteří následkem přesídlení vystoupili. Sbor trvá 2 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Kocián, Jan Kalus, Josef Elbl, Jan Prda, Josef Volkmer, Frant. Hopp. Teodor Vavrečka, Ludvík Volkmer, Vincenc Malý, Rudolf Kaul, Frant. Raab, Šimon a Valentin Tesař, Leop. Prda, Rudolf Gans, Frant. Vítek, Frant. Vilšer, Josef Mruzek, Filip Reich a Max. Satke. Nově za členy přistoupili: Šimon Prda, Josef Šrom, Ant. Král a Frant. Tichopád.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku na pérách a posunovací žebřík, v úhrnné ceně 962 zl.; týž účastnil se dosud 2 požárů.

Statistika XIV. župy Mor. enklav.

Běžné číslo	Jméno sboru	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů	Činkoval při požárech
1	Mikolajice	60	446	rolnictví	1879	Hugo Knor	Hugo Knor	Fr. Valeček	800	11
2	Litultovice	84	698	rolnictví	1875	Is. Lhotský	Is. Lhotský	Fr. Stýbar	1200	21
3	Slavkov	80	1098	rolnictví	1883	Fr. Šašek	Fr. Šašek	Fr. Šašek	2000	27
4	Slatina	90	954	rolnictví	1888	O. Vavrečka	O. Vavrečka	R. Stanovský	1500	19
5	Suché Lazce	103	959	rolnictví	1886	Jos. Černín	Jos. Steyer	Jan Prokša	1100	29
6	Životice	110	1076	rolnictví	1885	Občané	Val. Čech	Jan Tengler	1004	16
7	Uhlířov	51	337	rolnictví	1892	Obec.výbor	Tom. Prda	Tom. Prda	819	11
8	Štáblovice	81	601	rolnictví a řemesla	1896	Občané	Ignát Prda	Ignát Prda	962	2

ŽUPA HODONÍNSKÁ.

Dějiny hasičské jednoty č. XV. okresu Hodoňského.

Župní hasičská jednotka XV. polit. okresu hodoňského skládá se ze dvou soudních okresů: Břeclavského a Hodoňského. Rozkládajíc se v nejjižnější části Moravy, hraničí na jihu s Rakousy, na jihovýchodě s Uhrami. Břeclavsko leží v úrodné nížině řeky Moravy a Dyje, kdežto severní osady okresu hodoňského patří již hornatině Ždánické, části to hor Maršovských. Celkem zaujímá prostoru 518,5 km², obsahuje 28 místních obcí, čítá 8758 domovních čísel s 53409 obyv.

Obyvatelé jsou téměř všichni národnosti české až na 2542 židů a některé Němce v Břeclavi a Hodoníně.

Hlavním zaměstnáním obyvatelstva jest polní hospodářství a vinařství. Již při veřejném cvičení hasičského sboru ve Hruškách r. 1887. navrhoval velitel p. M. Matoušek, by se všechny sbory okresu hodoňského a hustopečského sloučily v jednotu okresní nebo župní. S návrhem se sice souhlasilo, k uskutečnění však nedošlo. Teprve dne 26. září r. 1890. k podnětu velitele dobrovol. hasič. sboru v Čejkovicích p. Jos. Lva svolána důvěrná porada hasičská do Bilovic. Shromáždění vyslechnuvši zprávu pp. Jos. Lva a Matouška jednomyslně se usneslo zříditi župní hasičskou jednotu pro okres hodonínský a hustopečský. Stanovy ihned vypracovány a p. Matouškovi uloženo, by se o jich schválení postaral. Dne 26. října téhož roku svolána řádná schůze delegátů. Dostavili se zástupci sborů z Bilovic, Čejkovic, Dubňan, Hovorán, Hrušek, Rakvic a Pavlovic. Ve schůzi této zvolen sedmičlenný výbor z pp.: Meth. Matouška z Hrušek, jako předsedy, Jos. Krčky, z Rakvic, místopředsedy, Jos. Lva z Čejkovic, Osíčky z Bilovic, M. Holešinského z Dubňan, J. Hradila z Hovorán a J. Cířky z Pavlovic. Jednatelům navrhnout a výborem schválen p. Val. Hrabě, pokladníkem p. Frant. Kuja, členové hasičského sboru z Hrušek. Takto sestavený výbor sešel se téhož roku ještě dvakráte ku poradě. Veškeré snahy jeho směřovaly k tomu, by pěstována, rozšiřována a povznesena byla šlechtitná myšlenka hasičská ve jmenovaných okresích. První jeho prací bylo, by veškeré sbory obou okresů v nové jednotě soustředil a vyhlásil je k tomu listy veřejnými jakož i soukromými dopisy. Práce ta se dařila. Veřejně vystoupila jednotka ponejprv při hasičském sjezdu dne 14. června 1891 ve Hruškách.

Slavnost, která se při této příležitosti konala byla velkolepá, národní. K 9. hodině počaly se sjížděti sbory, které domácí sbor srdečně vítal. Dostavily se sbory: Bilovický, Čejkovický, Dubňanský, Hovoranský, Lanžhotský, Pavlovický, Podivínský, Rakvický; tento se svou kapelou. Jako zástupce Č. Ú. J. H. dostavil se p. Rud. Kalovský z Kojetína. O 10. hod. seřadily se sbory a pod velením p. Jos. Krčky z Rakvic, místopředsedy župního, ubíraly se do chrámu Páně. Po službách Božích seřadil se průvod a odebral se do obecního hostince, kde byla schůze — jádro celého sjezdu. Předseda župy p. Matoušek zahajuje schůzi, vítal všechny a děkoval za četné účastenství. Provolav J. V. sláva, prohlásil schůzi za zahájenou. Na to přednášel »O zřízení proudu vodního«. K župě přihlášeny byly všechny jmenované jednoty vyjímajíc Podivínskou, Lanžhotskou, a Újezdskou, které se nyní přihlášily. Při schůzi přečteny též župní stanovy. Ke schůzi zaslal předseda Č. Ú. J. H. p. Dr. Josef Illner pozdravný telegram, jenž setkal se s bouřlivou pochvalou. Pan Kalovský přinesl pozdrav od Ústřední jednoty a dal na jevo hluboký výraz potěšení, že také jižní Morava se k společné práci probouzí. Po obědě seřadily se opět sbory a ubíraly se na cvičiště. Každý sbor označen tabulkou s nápisem v národních barvách. Podobné schůze a schůze delegátů usnešeno odbývat střídavě v sídlech sboru obou okresů. První schůze delegátů byla 8. listopadu r. 1891. v Čejkovicích. Na schůzi této vyslovilo se veškeré hasičstvo hlavně proti vojenským odznakům.

Velkolepého sjezdu hasičského dne 15. a 16. srpna za příčinou oslavy jubilejní výstavy v Prazeúčastnila se župa se svým předsedou panem Matouškem a čtyřčlennou deputací sboru Lanžhotského.

Ačkoliv roku následujícího žádného sjezdu nebylo, zasluhuje přece, by činnost zaznamenaná byla. Dne 18. dubna byl předseda přítomen v Brně důležitému jednání delegátů a zástupců župních jednot ve věci nové organizace hasičstva a zřízení »Invalidního fondu« hasičského. Výbor, máje na paměti důležitá slova našeho Frant. Palackého, bychom se vzdělávali a dle vzdělaného rozumu jednali, přijal s radostí návrh p. předsedův dne 26. května v Podivíně, by odborný časopis »Ochrana hasičská« prohlášena byla za orgán župní a aby všechny sbory k odebrání vyhlášeny byly.

Velmi krásné příležitosti použilo hasičstvo okresu kdy J. V. nejmilostivější císař a král František Josef I. vznešenou návštěvou Svou pocítil. vlastní naši a dostavilo se v plném počtu na zemské hranice do Břeclavy a Podivína, by svému nejštědřejšímu dobrodinci a příznivci, svému největšímu ochranci dokázalo svou lásku a oddanost. Jak již vzpomenuť neodbyván toho roku žádný sjezd ač původně do Rakvic určen byl, ze kterého ale pro různé místní překážky sešlo. Později pak ani odbýván býti nemohl, poněvadž politické úřady veškeré schůze pro cholera zakazovaly. Vzdor tomu navštívilo veškeré hasičstvo společně velmi krásnou krajinou výstavu v Hodoníně. V roce tomto přidružily se k nám bratrské jednoty z Ratiškovic, Přibic a Mutěnic.

Velmi důležité a pro hasičstvo prospěšné bylo usnešení valné hromady dne 4. prosince 1892. v Podivíně, by zvolen byl zvláštní dozorce pro sbory, jenž by jsa způsobilý a znalý potřeb hasičstva, zdárně ku rozvoji a prospěchu tohoto pracoval. Stalo se, akklamací zvolený přehlížeč p. Josef Krška z Rakvic, přijímaje čestný úřad tento, vřelými slovy děkuje za důvěru, slibuje, že horlivě plniti bude povinnosti své.

Sotva se čestného tohoto úřadu ujal, odloučil se od nás i s ostatními sbory okresu hustopečského, by založili vlastní, samostatnou župu pro rozsáhlý okres hustopečský. Následkem toho klesl počet sborů župy naší na devět i s Veleckým u Strážnice, který do svazku župního vstoupil. Výbor zvolený valnou hromadou dne 22. října 1893 v Mutěnicích, do něhož vstoupili čtyři noví členové pp.: Ant. Nebuda, měšťanosta z Podivína, Frant. Štěpánek z Mutěnic, Frant. Nesvadba z Ratiškovic a V. Mastný z Dubňan, usnesl se rázně hájiti zájmy hasičské. Předsedou zvolen opět jednohlasně p. M. Matoušek z Hrušek, místopředsedou p. Josef Lev z Čejkovic. V několika přednáškách poučil předseda hasičstvo o pensijním fondu a vybízel ku přistupování. Hasičskému sjezdu ve Velkém Meziříčí dne 7. a 8. září přítomni byli pp.: předseda Josef Lev, Tomáš Martinec z Čejkovic; František Štěpánek a F. Konečný z Mutěnic.

V roce 1894. sešel se výbor dvakrát ku poradě do Hodonína. Dne 20. června pořádán v Hovoranech hasičský sjezd.

Před kostelem bylo připraveno zvláštní vyvýšené místo, odkud dp. farář za příčinou vysvěcení nové stříkačky k četnému hasičstvu a obecnstvu řečnil. Po řeči vysvětil novou stříkačku. Předseda pan Matoušek přednášel »O nejnovějších vynálezech hasičských« a o Invalidním fondu. Za příčinou slavnostního otevření české matiční reálky v Hodoníně pořádala župa schůzi v Hodoníně. Ke slavnostní schůzi této pozval výbor předsedu C. Ú. J. H., velect. pana Tita Kršku, který též laskavě pozvání přijal. Večer před schůzí zavítal do Hodonína, kde ho na nádraží očekával předseda župy. Vzácného hosta uvedl do »Besedy«, kde ve společnosti některých pánů z Hodonína a vlastenců z uherského Slovenska při příjemné zábavě dlouho setrvali. Hned prvním ranním vlakem zavítaly do Hodonína sbory z Hrušek, Podivína a Rakvic. Později dostavily se z Bilovic, Čejkovic, Dubňan, Hovorán, Mutěnic, Ratiškovic, Rohatce a Velké.

O 10. hodině seřadily se sbory a předseda župy učinil služební oznámení předsedovi C. Ú. J. H., který si celou župu prohlédl. Průvod, jehož Hodonín ještě neviděl, hnul se do chrámu Páně a k budově české reálky. Po slavnostním banketě, při němž též pan Titus Krška jménem veškerého hasičstva moravského přál novému ústavu na Slovákku mnoho zdaru, odebralo se veškeré hasičstvo do Sokolovny. Po srdečném uvítání pana Tita Kršky předsedou, jakož i veškerým hasičstvem, ujímá se tento slova. Předseda krátký úvod, mluví pan předseda Krška o zásadách zřízení »Hasičské pojišťovny«. Řeč páně Krškova přítomně živě zajímala, což z napjaté pozornosti, kterou byla sledována, viděti bylo.

Bohužel nelze mlčením opomenouti, že ač hned po odloučení se has. sborů z Hustopečska zvolen pan Josef Lev prozatímně za přehlížeče a který pak při schůzi delegátů dne 28. října v Dubňanech definitivně jako takový ustanoven byl, nebezpečně onemocněl, tak že celý rok nemohl ani jediného sboru navštívit.

V roce 1895. kdy veškeré hasičstvo moravské činilo velké přípravy k výstavě národopisné v Praze, upuštěno od župního sjezdu. Hasičské oddělení na výstavě obeslalo župa naše diagramy, hasičskou hotovostí župní, dějinami župy a sborů, začož dostalo se správě župy čestného uznání. Schůze delegátů konána dne 17. listopadu v Hruškách. V týž den slavil tamnější sbor své 10leté trvání. Na schůzi této mluvil jednatel župní pan M. Klíma z Mutěnic: »Kterak má každý hasič pracovati, by sbor došel náležitého uznání?«

Výbor župní věda, že se nelze nadíti příznivého vyřízení od sl. obecních představenstev jim každoročně vys. zemským výborem zaslaných otázek ohledně zřízení has. sborů, usnesl se

pořádati poučné schůze v obcích, které dle zákona sbor míti mají. Tak zařídila správa župy pět podobných schůzí v Lanštorfě, Staré Břeclavě, Prusánkách, Nové Vsi a Tvrdonicích. Ve všech těchto schůzích mluvil předseda župy pan Matoušek »O důležitosti a prospěchu has. sborů.« Schůze neměly se účelu, neboť ve všech jmenovaných obcích, až na Starou Břeclavu, která odvolávajíc se na blízkost města Břeclavy, prozatím věc odložila, zřízeny jsou již hasičské sbory. Znamenitý tento výsledek jest zajisté známkou pokročilosti obcí těchto, že přicházejí více a více k poznání o důležitosti tohoto lidumilného spolku. Doufejme, že toto poznání víc a více cestu raziti si bude.

Dne 21. června pořádán hasičský sjezd v Bilovicích. Přítel hasičstva a čestný člen sboru Čejkovického, pan Julius Krula, učitel ve Tvrdonicích, poučil sbor velmi krásnou přednáškou. Na to mluvil předseda župy pan Matoušek o »Hasičské pojišťovně«. Vřelými slovy líčil hmotnou bídu vlasti naší a vyzýval ku přistupování k Hasičské pojišťovně. Upisovací listiny pro tuto pojišťovnu zaslány na všechny sbory. Záslužné této práce účastnilo se pouze šest sborů a upsalo 35 podílů.

Valná hromada delegátů odbyvána na oslavu 10letého trvání sboru dne 25. října v Ratiškovících. Při této příležitosti vyznamenání zasloužilí hasiči. Předseda župy, přivítav na návsi všechny sbory, představil přítomným pana Josefa Kotka, nadučitele ze Záhorovic, jako zástupce Č. Ú. J. H. Tých v krásné řeči líčil účel sjezdu za příčinou odměňování zasloužilých hasičů. Když pak předseda župy zasloužilým hasičům čestné odznaky připjal, přál pan Kotek opět vyznamenaným, by byli v povolání svém mladším hasičům vzorem. Po opětném uvítání vzácných hostů: p. Josefa Kotka, jakož i zemského poslance dp. P. Frant. Webra, zahajuje předseda župy valnou hromadu delegátů. Po odbytých formálních záležitostech předseda rozhovor o »Invalidním fondu«, jehož se hlavně p. Kotek účastnil a k číslu přistupování povzbudil. Poslanec dp. P. F. Weber, chytěje jiné k přistupování k tomuto fondu povzbuditi, uvolil se za jednoho chudého hasiče sboru Ratiškovického příspěvek tento platiti. Při volbách zvolen za předsedu opět pan Matoušek jednohlasně, za místopředsedu pan Josef Lev z Čejkovic. Do výboru zvoleni pp.: J. Kuchyňa, starosta z Bilovic, Jan Hradil z Hovorán, Fr. Nesvadba z Ratiškovice, Martin Holešínský z Dubňan a Frant. Štěpánek z Mutěnic. Přehlížitelem župním zvolen pan M. Matoušek. Jednatelem zvolen p. M. Klíma, učitel z Mutěnic.

Dne 30. května 1897. odbyvána výborová schůze v Čejkovících. Ve schůzi této podává pan předseda zprávu o schůzích ve Tvrdonicích a Staré Břeclavě. Do svazku župního přijaty nově zřízené sbory v Prusánkách a Nové Vsi. Dále podává předseda zprávu o schůzi starostů a zástupců župních ze dne 25. března v Brně, o návrhu na změnu stanov Č. Ú. J. H., jakož i o »Pojišťovně hasičské« a vybízí k dalšímu upisování podílů. Jako delegát do valné hromady Č. Ú. J. H. zvolen MUDr. Jaroslav Votruba, obvodní lékař z Nové Vsi.

Dne 17. října odbyvána valná hromada delegátů v Nové Vsi. Zastoupeny byly: Bilovice, Čejkovice, Hovorany, Hrušky, Lanštorf, Lanžhot, Prusánky, Tvrdonice, Duňany, Ratiškovice a Mutěnice. Po slavných službách Božích vyznamenání zasloužilí hasiči, načež po srdečném uvítání panem drem. Jar. Votrubou zahájeno rokování. Po odbytých formálních záležitostech podává župní přehlížitel p. Matoušek svou první zprávu. Dalším bodem programu byla přednáška pana předsedy »O oslavě 50letého jubilea J. V. císaře Františka Josefa I.« Její kratičká obsah byl: Vzdělávejme se, zakládejme has. sbory, podporujme »Invalidní fond« a vysazujme návsi ovocnými stromy. Dále líčil v delší řeči vzešený cíl sborů a přátelskými slovy

Method Matoušek.

podává, jak dosáhnouti toho.

Jak již zmíněno, zasedají ve výboře následující pánové: *Method Matoušek*, předseda. Narodil se r. 1861. v Opatovicích u Rajhradu. Studoval městskou nižší reálku a pak c. k. český učitelský ústav v Brně. R. 1882. stal se učitelem ve Hruškách, kde až do r. 1897. působil. Téhož roku ustanoven nadučitelem do Hrubé Vrbky u Strážnice. Za svého 15letého působení v Hruškách, pokud mu to úřad učitelsky dovoľoval, pracoval ku povznesení své obce a ku vzdělání lidu. Roku 1884. založil v Hruškách dobrovolný hasičský sbor, jehož velitelem byl až do svého odchodu. Jako velitel přičinil se, by sám náležitě vycvičen byl, a proto veškeré výkony s ostatním

mužstvem pod zvláštním cvičitelem sám prodělal. Dbal hlavně o vzdělání mužstva, proto založil čtenářský spolek, kde mimo časopisy hospodářské a politické čítána i »Ochrana Hasičská«. Staraje se též o šlechtnou zábavu pro mužstvo i veškeré občanstvo, pořádal sbor za jeho řízení každoročně několik divadelních představení, jichž čistý výtěžek věnován účelům dobročinným.

Jak již zmíněno, byl též prvním zakladatelem župní hasičské jednoty. Stav se pak předsedou této, staral se hlavně, by nové sbory zřízeny byly, přednášeje v mnoha obcích o důležitosti a prospěchu hasičských sborů, což se mu posud všude skoro podařilo.

Náměstek starosty p. Josef Lev, mistr kovářský, radní a velitel dobrovol. sboru v Čejkovicích. Muž v každém ohledu dokonalý a ve svém řemesle zvláště dovedný. V oboru svém se ustavičně zdokonaluje. Jsa v krajině vlnorodné, pokusil se v poslední době zhotoviti stříkačku proti peronospoře, která se mu skutečně dobře povedla.

Přímým a rázným vystupováním získal si důvěru a lásku veškerého hasičstva, které ho též zvolilo svým prvním župním přehlížeitelem.

František Štěpánek, člen výboru, narozen r. 1833. v Mutěnicích. Již v útlém mládí vynikal bystrostí ducha, nalézaje zvláštní zálibu v hudbě. Roku 1859. vstoupil do služeb inženýrů z Hanoveru, s nimiž se účastnil spouštění velkých rybníků a bezodného jezera Čejčského. Jako nájemce rybníků zabývá se rybářstvím.

Od r. 1867. zasedá v obecním výboru, jest předsedou místní školní rady, místopředsedou okresního silničního výboru, kontribučenského fondu a předsedou potravního spolku. Jsa velkým přítelem hasičstva, zvláště pak místního sboru, jehož jest dlouholetým předsedou, zvolil ho místní sbor pro jeho velké zásluhy o tento čestný členem.

Jan Kachyňa, starosta v Bilovicích. Narodil se dne 29. srpna 1859. Navštěvoval obecnou školu v Bilovicích. Věnoval se hospodářství, po tříleté službě vojenské stal se majitelem hospodářství tamtéž. R. 1887. zvolen do obecního výboru a r. 1892. za starostu obce. V r. 1893. stal se předsedou hasičského sboru a r. 1895. náčelníkem téhož.

Martin Holešínský, nejstarší celé župy, který již v letech 1872. zastával službu podnáčelníka v Kyjově. Jsa velmi zkušený v oboru tomto, vycvičil sousední sbory, jakož i domácí sbor v Dubňanech, jehož je velitelem.

František Nesvadba, velitel dobrovolného hasičského sboru v Ratiškovcích.

Jan Hradil, velitel sboru v Hovoranech.

Jak na počátku zprávy této zmíněno, čítá obvod župní 28 místních obcí. Z těchto mají dvě města sbory s německým velením (Břeclava a Hodonín), tři obce nejsou zákonem vázány sbor zříditi, tak že zbývá ještě 10 obcí, které, jak perně doufáme, tento lidumilný spolek, jehož jediný cíl jest z pouhé čisté lásky odpomáhati bídě lidské, na věčnou památku 50letého blahodárného vládnutí našeho vznešeného mocnáře J. V. císaře Františka Josefa I. zařídí.

Celkem připadá tedy asi jeden sbor na dvě obce.

Na doplnění celkového obrazu rozvoje hasičstva podáváme tuto sbory soustředěné v župě XV. a význačné události za doby jich trvání, pokud zaslány byly.

Soudní okres Břeclava.

Sbor hasičský v Lanžhotě.

Městys Lanžhot leží na rovině a čítá 521 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883. a prvními zakladateli jeho byli: Pavel **Ciprys**, rolník, Michal **Uher**, rolník č. 155. Téhož času byl starostou Jan **Ciprys**. V obecním výboru byli pp.: Jan Švirga, Fabián Miklica, Jan Hellinger, Pavel Ciprys, Mich. Uher, Jos. Ondryška, Josef Kofínek, Jak. Straha. Všichni sboru hasičskému příznivi nebyli. Hlavní zásluhy o zbudování spolku získali si pp.: Pavel Ciprys a Michal Uher, kteří spolek morálně i hmotně podporovali.

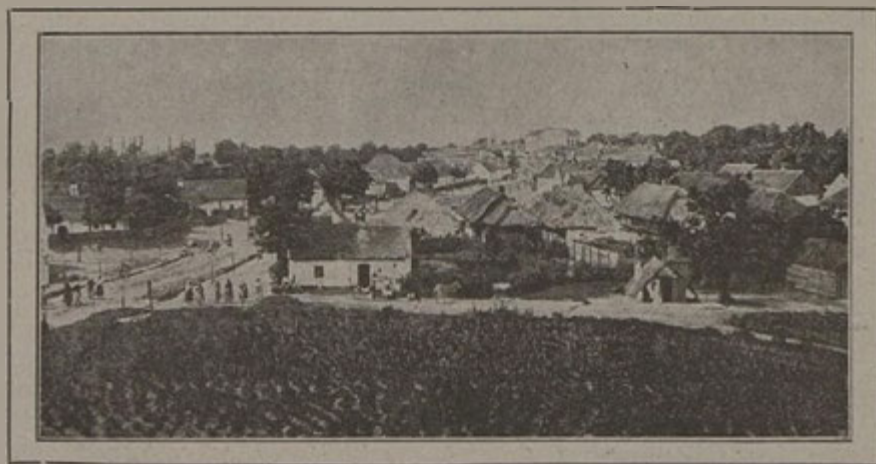
Prvním předsedou ve sboru byl Josef **Ondryška**, náčelníkem Eduard **Folprecht**, jednatelem František Pastýřík.

Sbor trvá 15 let a předsedou jeho jest Pavel **Ciprys** naroz. r. 1848., náčelníkem Michal **Uher** naroz. r. 1842., jednatelem Antonín **Javorský**, učitel, naroz. r. 1853. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až do dnešního dne vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Jak. **Skusil**, Aug. **Růžička**, Cyrill **Juráček**, Vavřín **Kroupa**, Pavel **Uher**, Pavel **Holobrádek**, Michal **Pyskatý**, Pavel **Beneš**, Josef Uher, Albín Ondryška, Josef Paulík, Mich. Uher, Matěj Uher, Ondřej Svačina, Jan Prajka st., Flor. Prajka, Jan Prajka ml., Jan Paulík, Karel Paulík, Pavel Hřebíček, Jan Hošpes, Meth. Žák, Jos. Šajboch, Viktor Skusil, Hynek Novotný, Emil Bartoš, Ferd. Bartoš, Antonín Bartoš.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku za 600 zl., dvoukolovou za 415 zl., vše v úhrnné ceně 1015 zl.; též účastnil se po celou dobu svého trvání 64 požárů.

Sbor hasičský v Hruškách.

Příčiněním učitele M. *Matouška* a celého obecního výboru, zvláště starosty Františka *Kalužíka*, Cyrilla *Nešpora*, Jana *Hřebačky* a Jana *Úlehly*, obec radních založen dobrovolný sbor hasičský r. 1884. Skoro celý výbor přistoupil jednak za členy přispívající, jednak za členy činné. Krásným tímto příkladem povzbuzení ostatní občané, přistupovali hojně ke spolku, tak že čítal 40 členů. Z ohledu peněžních přijato pouze 20, později 24 a nyní čítá sbor 27 členů. Byli to pp.: Jan Hřebačka, Šimon Beneš, Jan Mráz, Jan Úlehla, Val. Hrabě, Michal Kalužík, Meth. Matoušek, Michal Nešpor, Pavel Balga, Frant. Kuja, Michal Netopilík, Ant. Hřebačka (zemřel), Bertold Veigl, Fab. Bradávka, Rud. Pospíšil, Cyrill Mráz, Ferd. Kalužík, Frant. Jančálek (zemřel), Vincenc Mikulica, Matěj Hřebačka. Prvním předsedou byl Jan *Hřebačka*, který stav se pak starostou, sbor podporoval, tak že za jeho působení skutečně sbor krásně zkvétal. Jemu po boku vždy ochotně stál velitel p. *Matoušek*, a celý výbor skládající se z pp.: Jana Mráze, Jana Úlehly, jako podvelitelů, Mart. Nešpora, Šimona Beneše a Mich. Netopilíka. Takto sestavený výbor až na malé změny trval několik roků, zvláště předsednictví a velitelství celých 13 roků.

Obec Hrušky.

Jak již zmíněno, měl oproti jednotlivým nepřátelům vydatnou oporu ve svém předsedovi Hřebačkoví, který jsa dlouholetým starostou vždy zájmy spolkové zastával a hmotně podporoval. Jest jedním z nejobdivilejších občanů, upsal akcií »hasičské pojišťovny« a k návrhu jeho i obec dvě akcie zakoupila.

Delší dobu zasедají ve výboře pp.: Frant. Kuja, Jan Čapka, Val. Hrabě, Michal Nešpor; podvelitelé: Michal Kalužík, Antonín Nešpor a Jos. Nešpor střídavě voleni byli. Sbor máje v čele tak obětavé muže, získal si přízeň místního učitelstva, které častými přednáškami z různých oborů členstvo poučovalo. Za svého trvání účastnil se sbor 31 požárů. Po každých 5 letech pořádá sbor hlavní veřejné cvičení. Celkem za svého 13 letého působení dostalo se sboru různých podpor v obnose 1157 zl. 74 kr. Nynější výbor skládá se z pp.: František Kuja, předseda, Jan Čapka, místopředseda, Val. Hrabě, jednatel, Michal Nešpor, pokladník, Antonín Nešpor a Josef Nešpor, podvelitelé.

Sbor hasičský v Podivíně.

Obec Podivín, na rovině ležící, čítá 550 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1887 a prvním zakladatelem byl Bedřich *Kratochvíl*, účetní v cukrovaru a Jan *Kutálek*, kandidát professury. Téhož času byl starostou obce Jan *Nedbálek*, rolník. V obecním výboru byli: Ig. Baumann, Leop. Bartaušic, Jan Glíž, Mar. Kos. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi, podporující jej penězi a zároveň spolu-působením, aby spolek tento zařízen byl.

Prvním předsedou byl Jan *Nedbálek*, rolník; náčelníkem Ig. *Baumann*, hostinský a jednatel Jan *Kutálek*, kand. profes. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Pav. Beránek, Ant. Nebuda, Eug. Dobrovolný, Jan Maxa, Fr. Pospíšil, H. Bartošík, Jan Fr. Pospíšil, H. Bartošík, Jan Albach, Rich. Rotter, K. Štěpina, Jos. Gold. Sbor trvá 11 let.

Nyní jest předsedou Ant. *Nebuda*, rolník, Fr. *Jurčák*, obuvník a jednatelem Ant. *Komárek*, učitel. Dnes jsou členy: Jan Medřický, Jan Dvořák, Ig. Helinger, Jos. Hönel, Voj. Podlaha, Fr. Selichar, Ferd. Klimák, Matěj *Lucký*, Hynek Gold, Al. Bartošik, Ant. Brzica, Leop. Glíž, Ferd. *Jurčák*, Faust. Glíž, Alois Kos, Fr. Gála, Václ. Michlovský, Fr. Weber, Jan Krivánek, Jan Svoboda, Jindř. Rotter, Ant. Mezenský, Jan Kadala, Rud. Kruták, Glíž Fr.

Obec Podivín.

Eug. Dobrovolný.

Ant. Nebuda.

Sbor má velkou čtyřkolovou dvouproudni a malou dvoukolovou stíkačku v úhrnné ceně 1600 zl.; týž účastnil dosud 36 požárů.

Sbor hasičský v Bilovicích.

Obec Bilovice, ležící na rovině, čítá 416 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1885. a prvním zakladatelem byl *obecní výbor*. Téhož času byl starostou obce Pavel *Očenášek*, rolník. V obecní radě byli: Tomáš Zapletal, Martin Křivánek, Tomáš Nečas a Jan Kegl. Tito byli sboru hasičskému příznivci a proukali to ročním příspěvkem 50 zl., darováním stříkačky a výzbroje.

Prvním předsedou a náčelníkem byl Tomáš *Zapletal*, jednatelem Jos. *Malý*, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme); Tomáš Zapletal, Tomáš Veselý, František Osyčka, Josef Malý, Josef Ošonec, Jan Bílek, Josef Svoboda. Martin Valášek, Josef Bílek, František Osyčka, Tomáš Opluštil, Ant. Komárek, Martin Dobšíček, Karel Pátka, Tomáš Osyčka, Cyrill Piškula, František Damborský, Jan Valášek, Matouš Beňa, Tomáš Veselý, František Svoboda. Sbor trvá 13 let.

Nyní jest předsedou Václav *Lebloch*, nar. se dne 5. dubna 1854. Navštěvoval obecnou školu v Bilovicích, nižší reálku ve Vídni, obchod. akademii ve Vídni, hospod. školu ve Vídni a vinářskou školu v Klosterneuburku. Stal se majitelem realit v Bilovicích a v r. 1887. stal se obecním radním a náčelníkem sboru hasičského. V r. 1895. zvolen za předsedu téhož hasičského sboru a v r. 1896. stal se zemským a říšským poslancem. Náčelníkem Jan *Kachyňa*, narodil se dne 29. srpna 1859. Navštěvoval obecnou školu v Bilovicích. Věnoval se hospodářství a po vysloužení tříleté služby vojenské stal se majitelem hospodářství v Bilovicích. V roku 1887 stal se členem obecního výboru a v roku 1892 starostou obce. V roku 1893. stal se předsedou hasičského sboru a v roku 1895. náčelníkem téhož sboru. Jednatelem Jan *Svehlák*, narodil se dne 25. srpna roku 1862. Od roku 1884 je členem sboru hasičského v Bilovicích. Dnes jsou členy sboru: František Damborský, Tomáš Osyčka, Pavel Osyčka, František Bajer, Jan *Vajdlich*, František Hladík, Pavel Hanáček, Jan Kachyňa, Václav Lebloch (ml.), František Damborský, Antonín Damborský, Ferdinand Osyčka, Vincenc Ryšák, Jan Lebloch, František Bařina, Jan Valášek, Matouš *Svoboda*, Tomáš Mikulica, Ludvík Bařina, František Česal, Jan Osyčka, Jiří Dohnal, Josef Osyčka, Tomáš Křivánek, František Křivánek, Jan Maták.

Sbor má stříkačku, lejtů a nářadí lezecké v úhrnné ceně 900 zl. týž účastnil se po celý čas svého trvání 32 požárů.

Sbor hasičský v Nové Vsi u Břeclavy.

Obec Nová Ves u Břeclavy, ležící na rovině, čítá 469 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se polní hospodářství, potřebná řemesla a obchod; jest zde též kruhová cihelna. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896 a prvními zakladateli jeho byli MUDr. Jaroslav *Votruba*, obvodní lékař a Martin *Kroupa*, učitel. Téhož času byl starostou obce Augustin *Salajka*, rolník. V obecní radě byli: Jan Frýdek, Martin Frýdek, Jan Hřebačka, Josef Hřebačka, Pavel Hřebačka, Ant. Kostrhun, Jan Košut, Jan Král, Jan Košut, Ant. Král, Bartoloměj Petrjanoš, Jan Petrjanoš, Josef Petrjanoš, Michal Petrjanoš, Aug. Salajka, Michal Petrjanoš, Pavel Salajka, Jan Sečkař, Josef Sečkař, Pavel Sečkař, Frant. Švec, Jakub Zugárek, Josef Zugárek, Michal Zugárek. Tito byli sboru has. příznivci tím, že stali se členy jeho a přičinili se, že obec darovala sboru 100 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou MUDr. Jaroslav *Votruba*, obv. lékař, narozen r. 1867. v Čisté v Čechách; již jako student gymnasiální a zvláště jako akademický občan účastnil se života spolkového a jeví dosud nelíčenou lásku ku věci hasičské, prodělav dříve dlouholetou školu sokolskou, jsa cvičitelem téhož. Náčelníkem Martin *Kroupa*, učitel, narozen r. 1871. v Bosonohách u Brna. Jednatelem Pavel *Polách*, absolvent hosp. školy, narozen v Nové Vsi roku 1870. Sbor trvá 2 roky a členové, kteří od začátku až podnes vytrvali jsou: Bartoloměj Petrjanoš, Fr. Michalica, Tomáš Sečkař, Cyrill Salajka, Jakub Helešic, Fr. Sečkař, Aug. Kalužík, Josef Petrjanoš, Ludvík Petrjanoš, Josef Sečkař, Jakub Zugárek, Michal Petrjanoš, Michal Košut, Matěj Tomášek, Pavel Koliba, Jan Zugárek, Antonín Kostrhun, Josef Němeček, Jan Frýdek, Jan Maděřič, Florian Petrjanoš, Pavel Helešic. Nově přistoupili: Rudolf Nešpor, Frant. Kostrhun, Adolf Paulík, Jan Bachman a Fr. Salajka.

Sbor má 1 normální stříkačku na pérách s příslušenstvím v ceně 1500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 7 požárů.

Sbor hasičský v Lanštorfě.

Obec Lanštorf čítá 160 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest nížina v úvalu řeky Dyje s nedalekým lesem. Dobrovolný sbor

hasičský založen byl r. 1896. a prvními zakladateli jeho byli: Josef *Sedláček*, nadučitel, Ondřej *Michlovský*, rolník, Cyrill *Šohaj*, rolník a starosta obce a Tomáš *Mlátílek*, rolník. V obecní radě byli: Jiří Lůcký, Štěpán Beránek, Ant. Mozga a Ant. Čuka. Tito všichni byli sboru příznivi, což dokázali nejen mravní ale i hmotnou podporou.

Prvním předsedou ve sboru byl Cyrill *Šohaj*, rolník, náčelníkem Ondřej *Michlovský*, rolník, jednatelem Josef *Sedláček*, nadučitel.

Sbor trvá 2 roky a nyní jej předsedou jest Ondřej *Michlovský*, rolník, náčelníkem Jakub *Sýkora*, jednatelem Josef *Sedláček*, nadučitel. Dnes jsou členy sboru: Jakub Šaran, Frant. Černý, Josef Mlátílek, Cyrill Mlátílek, Ludvík Sedláček, Aug. Sýkora, Frant. Salajka, Jan Sedláček, Jan Mlátílek, Karel Mlátílek, Václav Michlovský, Ant. Michlovský, Ant. Markovič, Rafael Lůcký, Fr. Krůtil, Cyrill Krůtil, Prokop Krůtil, Jan Stanec, Josef Žák. Fr. Šaran, O. Supík, Frant. Grée a Jan Markovič, kteříž od založení až podnes při sboru vytrvali.

Sbor má čtyřkolovou vozovou stříkačku bez pér s příslušenstvím v ceně 1093 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Tvrdonicích.

Obec Tvrdonice, ležící na rovině, čítá 330 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl v červnu r. 1897. a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Veselý*, místní učitel. Téhož času byl starostou obce Frant. *Mráz*, rolník. V obecní radě byli: Ondřej Hasil, Jan Mráz, Michal Rampáček, Jan Hasil, Frant. Létal, Mikuláš Létal, Mikuláš Hasil, Cyrill Janulík, Mikuláš Zháňal, Cyrill Mrákava, Jan Vala, Jak. Hasil, Jan Hasil, Cyrill Mráz, Štěpán Straka, Jan Tureček, Josef Stiburek. Tito všichni byli sboru příznivi a přistoupili za členy přispívající.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Frant. *Mráz*, starosta obce, náčelníkem Frant. *Veselý*, učitel, jednatelem Cyrill *Kopečný*, učitel.

Sbor trvá 1 rok, čítá 35 činných členů a má čtyřkolovou jednoproudou normální stříkačku a berlovku v ceně 1000 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 1 požáru.

Soudní okres Hodonín.

Sbor hasičský v Hovoranech.

Obec Hovorany, na pahorkatině ležící, čítá 435 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1875. a prvním zakladatelem byl Jakub *Bravenec*, rolník a tehdejší starosta obce a Karel *Dobrovolný*, obchodník. V obecní radě byli: Pavel Esderka, Karel Dobrovolný, Frant. Košulič. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou byl Tomáš *Holešinský*, náčelníkem Martin *Holešinský*, jednatelem Jos. *Celer*. Sbor trvá 23 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Laciňák*, náčelníkem Jan *Hradil*, jednatelem Jos. *Soldan*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, vůz s lejtou, žebře dva hákové, jeden přistavovací, kopály, háky a lopaty v úhrnné ceně 950 zl.; týž účastnil se dosud 100 požárů.

Sbor hasičský v Čejkovicích.

Obec Čejkovice, na pahorkatině ležící, čítá 445 domů s převládající krytbou křídlicovou. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887. a zakladatelem byl *obecní výbor*. Starostou obce tehdy byl Frant. *Stávek*, rolník. V představenstvu obce byli: Matěj Simolka, Klím. Hnidák, Tomáš Opluštil, Jan Němeček, Jos. Martinec, Tom. Martinec. Všichni byli sboru hasičskému příznivi; přitěž prokazovali tím, že jej peněžitě podporovali.

Prvním předsedou byl Frant. *Stávek*, starosta, náčelníkem Jos. *Lev*, mistr kovářský, jednatelem Method *Besedák*, učitel. Téhož času bylo 32 členů. Sbor trvá 11 let.

Nyní jest předsedou sboru Frant. *Stávek*, rolník, náčelníkem Josef *Lev*, mistr kovářský, jednatelem Tom. *Martinec*, rolník. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Frant. Damborský, Frant. *Hradil*, Štěp. Kalábek,

Jiří *Kratochvíl*, Ludvík Majzlík, Tomáš *Michna*, Martin *Mikulica*, Josef Mokruša, Berth. *Saks*, Tomáš *Stávek*, Josef Stávek, Frant. Šťavík, Václav *Strýček*, Matouš *Zimolka*, Frant. *Zimolka*, Jakub Bíza, Frant. Kratochvíl, Frant. Říha.

Sbor má čtyřkolovou a dvoukolovou stříkačku v ceně 1200 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 35 požárů.

Sbor hasičský v Ratiškovcích.

Obec Ratiškovice, ležící na rovině, čítá 286 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo se živi rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889. a prvními zakladateli byli: Fr. *Kadlík*, rolník a tehdejší starosta obce, Fr. *Nesvadba*, rolník, Fr. *Příkaský*, rolník, Jos. *Příkaský*, rolník, Augustin *Růžička*, řezník, Antonín *Zemek*, kovář. V obecním výboru byli: Petr Gaidík, Josef Příkaský, Josef Gaidík, Petr Příkaský, Jan Valkovič, Jiří Kadlík, Jan Toman, Martin Toman, Jakub Klimeš, Michal Kotásek, Cyril Příkaský, Jan Zemánek, Matěj Foltýn, Cyril Kotásek, Matěj Kordula, Karel Petržela, Frant. Mlýnek. Tito všichni byli sboru příznivi. Petr Gaidík, František Mlýnek a Michal Kotásek jsou dosud přispívajícími členy.

Prvním předsedou a náčelníkem byl František *Kadlík*, jednatelem Frant. *Nesvadba*. Sbor trvá 9 let.

Nyní jest předsedou Frant. *Kadlík*, náčelníkem a jednatelem Frant. *Nesvadba*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy sboru od začátku až dodnes, jsou ležatým písmem tištěna): Fr. *Nesvadba*, Fr. *Šťastný*, Jan *Koldásek*, Fr. Hnilica, Ferd. Malař, Josef *Běloch*, Martin *Dolešal*, Tomáš *Slesar*, Cyril Hnilica, Petr Foltýn, Frant. *Holeček*, Pavel *Holeček*, Martin Kordula, Martin Kadlík, Tomáš *Koplik*, Petr Foltýn, Frant. Zemánek, Pavel Král, Jan Antoš, Jan Červinka, Frant. Nesvadba ml., Martin Pavlík, Josef *Holeček*, Petr Foltýn.

Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 9 požárů.

[Sbor hasičský v Dol. Dubňanech.

Obec Dol. Dubňany, ležící na rovině, čítá 484 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví, havířství a sklenářství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1888. a prvním zakladatelem byl Jos. *Malý*, učitel; zde byl učitelem a nyní je policejním strážníkem ve Vídni. Téhož času byl starostou obce Jos. *Chludil*, rolník. V obecní radě byli: J. Svora, J. Weisberger, M. Poděšť. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi; zvláště starosta podporoval sbor peněžitě.

Prvním předsedou byl: F. *Mlčoch*, učitel, náčelníkem Mar. *Holešínský*, obuvník a jednatelem Jos. *Malý*, učitel. Sbor trvá 10 roků.

Nyní jest předsedou Pavel *Křištof*, starosta obce, náčelníkem Martin *Holešínský*, který byl roku 1872 již v Kyjově náčelníkem, jednatelem F. Dvořák, učitel na zdejší škole. Členy sboru jsou (jména oněch, kteří jsou členy od začátku až dodnes, jsou ležatým písmem tištěna): J. Baruš, M. *Holešínský*, V. *Mastný*, J. Cabák, M. *Poděšť*, F. *Macek*, V. Supa, Jos. Urban, V. Černý, Ferd. Benko, Jan Stuchlík, F. *Kuřil*, Jos. *Dunaj*, E. Kleveta, Josef Macek, M. Chodil, Karel Bahr, F. Vlček, Josef Hanák, Jan Dohnálek, Jos. Harca, Vav. Dobeš, F. Hlčík, Ferd. Baur, Š. Šeda, R. Artner, K. Bezdek, Jan Svoboda, Petr Zemánek, H. Harthausér, J. Hrubý.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou, 2 díly hadic, 9 košů, 6 háků, 5 kopáčů, 6 žebřů, 5 řas. nožů, 1 rýč, 3 pochodně, 2 dýmové škrabošky a 2 houby v úhrnné ceně 1150 zl.; týž účastnil se dosud 36 požárů.

Sbor hasičský v Mutěnicích.

Městyská obec Mutěnice leží ve vřínorodné, lesy obklopené, pahorkaté krajině blíž města Hodonína. Čítá 2050 obyvatelů s 502 domovními čísly. Většina domů jest křídlicí krytá. V místě nachází se dvůr patřící c. k. nejvyšší rodině, fara, stanice místní dráhy, poštovní úřad a telegrafní stanice. Mimo sbor hasičský jest v obci spolek čtenářský a spolek potravní. Sbor hasičský vešel v činnost dne 24. července 1892 na podnět Františka *Štěpánka*, Jana *Konečného*, Františka *Jaroška*, a Matěje *Klímy*. První tři rolníci, poslední učitel. Starostou obce byl Petr *Prčík*, rolník; v představenstvu se nacházeli rolníci: Jan Konečný č. 16., Michal Štěpánek, František Vaculík a Matěj Kmínek a 30 výborníků. Většina byla sboru příznivá a proukázali přízeň svou tím, že věnovali na zakoupení hasičského nářadí z obecní pokladny 200 zl. a odevzdali sboru stříkačku ovšem starou a později zakoupil sbor stříkačku v ceně 915 zl., kterou obec zaplatila.

Prvním předsedou byl František *Štěpánek*, rolník, náčelníkem Josef *Trávník*, rolník, jednatelem Matěj *Klíma*, učitel. Sbor trvá 6 let.

Předsedou nyní jest František *Štěpánek*, rolník, narodil se roku 1833. v Mutěnicích, kdež otec jeho byl rolníkem a fojtkem. Již v útlém mládí vynikal bystrostí ducha nalézaje zvláštní zálibu v hudbě a stal se dosti brzo hledaným hudebníkem v okolí. Roku 1859. vstoupil do služeb inženýrů z Hanovrů, s nimiž účastnil se spouštění velkých rybníků i bezedného jezera českého a provedení drenáže velké louky zbrodské. Stal se později dozorcem louky Zbrodské, patřící c. a k. nejvyšší rodině, seznámil se se zeměními pracemi tou měrou, že jest hledaným odborníkem. Zabývá se též co nájemce rybníků rybářstvím jsa jako dřívější škorňák znalcem. Zasedá od r. 1867. v obecním výboře, jest předsedou místní školní rady, místopředsedou okresního silničního výboru, členem kontribučenského fondu, předsedou potravního spolku. Jest uvědomělým rolníkem, obětavým hasičem, ducha velmi podnikavého. Pro zásluhy o obec a hasičstvo jmenován roku 1894. čestným členem sboru hasičského. Velitelem Jan *Konečný*, rolník narodil se roku 1856. v Mutěnicích jest jedním z nejuvědomělejších rolníků, výborným včelařem a dobrým zahradníkem. Zasedá po více let v obecním výboře, kdež zastupoval funkci I. radního. Jest předsedou čtenářského spolku, odebrá více rolnických časopisů a činí různé pokusy v oboru rolnictva. Zřídil si pálenu na vinné mláto. Nápoj z toho jest zdravým nápojem. Hasičem je tělem i duchem a přináší pro hasičstvo mnoho hmotných obětí. Jednatelem Matěj *Klíma*, učitel, narodil se roku 1865. ve Víd. Novém Městě v Doln. Rakousích. Jest zakladatelem sboru hasičského, čtenářského i potravního. Od počátku až podnes členy sboru vytrvali: Jan Konečný, Matěj Klíma, František Letovský, Baltazar Hnidák, Ferdinand Švrček, František Rivola, František Kučefík, Jakub Sonnenschein, Jan Trříska, Frant. Vaculík, Jan Trávník, Matěj Blaha, František Zlařil, Jan Bílek, Josef Kmenta, Tomáš Zacka, František Mokruša, František Štětka, František Kroupa, Jiří Svoboda, František Konečný, Antonín Tomašík, Martin Bireš, Antonín Beneš, Pavel Bíza, Jan Bělič, Petr Letovský, Vendelín Právník. Nově přistoupi: Josef Dudek, Jakub Štěpánek, Jan Štěpánek, Jan Vítek, Martin Vaculovič, Petr Brabc, Jan Havlík, Tomáš Benešovsky, František Kučefík, Martin Hykš, Richard Procházk. Přispívající členové: Frant. Štěpánek, Jos. Trávník, Petr Prčík, Matěj Koliba, Fr. Vaculík.

Sbor má dvě čtyřkolové stříkačky a 4 berlovky v úhrnné ceně 1250 zl. Sbor účastnil se za svého trvání 21 požárů.

Sbor hasičský v Prušankách.

Obec Prušanky, ležící na rovině, čítá 340 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Na vyžádnutí župního velitele p. Meth Matouška založili sbor pp. Antonín *Hřebačka*, rolník (narozen r. 1859; navštěvoval obecnou školu v Prušankách, vzdělával se pak sám četbou poučných spisů a listů, takže svěřeno mu později vedení záložny a obecních listů.) a Alois *Šmolc*, učitel. (Narozen r. 1868; navštěvoval nižší gymnasium ve Vídni, pak učitelský ústav v Brně a působí od r. 1890 v Prušankách.) Téhož času byl starostou obce Karel *Maděryč*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Imrich, Frant. Hromek, Jan Seják a Matouš Hřebačka. Pouze Jan Seják a Karel Maděryč byli sboru příznivci; jejich přičiněním podepsali někteří výboři stanovy spolku.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Ant. *Hřebačka*, rolník, náčelníkem Jakub *Škápík*, rolník, jednatelem Alois *Šmolc*, učitel. Téhož času členy sboru byli a jsou až doposud: Frant. Kurka, Martin Maděryč, Martin Zalešák, Michal Maděryč, Jan Štětka, Alois Čupr, Jan Bartoš, Jakub Stanec, Fabian Bůšek, Ant. Arbeiter, Jan Maděryč, Martin Hromek, Jakub Hřebačka, Matěj Hromek, Karel Venclovský, Fr. Trecha, Ant. Hromek.

Sbor trvá jeden rok a nemá dosud žádných strojů; týž po čas trvání svého účastnil se 1 požáru.

Župa v Rosicích u Brna.

Brno, okresní město župy č. XVI.

Výbor župy v Rosicích u Brna č. XVI.

Rosice, sídlo XIV. župy.

Fr. Vicanik,
místopředseda sboru Rosického.

Fr. Haslinger,
náčelník sboru Rosického.

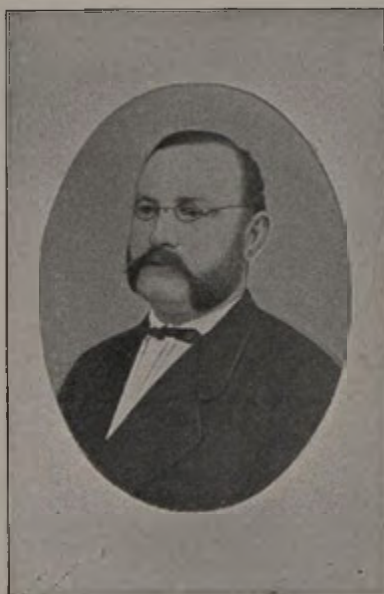
Václav Oharek,
jednatel a dozorce župy XVI.

Skupina has. sboru v Rosicích.

Dr. Karel Franz,
praktický lékař, hornický a panský lékař, majitel
zlatého záslužného kříže s korunou, člen has. výboru, přis-
pívající člen sboru a záslužný lékař hasičského sboru
v Rusitech.

Eduard Svoboda,
úř. ředitel velkostatku Rosice-Vevoří, bývalý člen has.
výboru, velký příznivec hasičstva, přispívající a čestný
člen sboru a zakladatel has. Inval. fondu Císaře Františka
Josefa I. a.d.

Ludvík Vydra,
hosp. správce, zakladatel has. sboru r. 1880, první pod-
náměník, přispívající a čestný člen has. sboru v Rusitech.

Dr. Ferdinand Katholitzky,
majitel zlatého záslužného kříže s korunou, zakladatel, přis-
pívající a čestný člen, obětavý lékař a býv. člen výboru
has. sboru v Rusitech.

Čeněk Adamec,
jednatel sboru od r. 1892. a člen has. výboru.

Antonín Zhoř,
I. podnáčelník sboru a činný člen od založení sboru r. 1880.

Václav Pavlík,
II. podnáčelník a činný člen od založení sboru r. 1880

Veřejné cvičení sboru dobrovolných hasičů v Rosicích.

Skupina dobrovolného sboru hasičského v Zidenicích.

Skupina dobrovolného sboru hasičského v Obřanech.

Skupina has. sboru v Podolí.

Skupina has. sboru a představenstva obce ve Tvarožné.

Václav Verner,
zakladatel sboru v Lelekovicích.

R. Sobotka,
náčelník sboru v Lišni.

Hynek Bayer,
náčelník sboru Březina-Proseč.

Václav Bruša,
náčelník sboru v Příbrami.

Ant. Badin,
náčelník sboru v N. Bránicích.

P. M. Maršík,
předseda sboru v Zebětíně.

Ant. z Janků,
náčelník sboru v Kr. Polí.

Jos. Kamenický,
předseda a zakladatel sboru v Bosonohách.

Jan Vořava,
předseda sboru v Oslavanech.

Fr. Adam,
náčelník sboru v Oslavanech.

Em. Círk,
starosta obce v Oslavanech.

Kronika

župní jednoty hasičské č. XVI. v Rosicích u Brna.

V říjnu roku 1890. sešel se v Rosicích zařizující výbor ku založení has. župy Brněnské. Přítomni byli: Hynek Světlík, stavitel v Rosicích, František Haslinger, náčelník sboru tamtéž, Václav Oharek, učitel a náčelník sboru v Říčanech, Martin Pokorný, kovářský mistr a náčelník sboru v Ostrovačicích, Frant. Franěk, Ant. Zhoř a Frant. Táborský, členové sboru v Rosicích. Předsedou zvolen Hynek Světlík, jednatelem Václav Oharek. Podnět ku založení župy dán byl při slavnostní schůzi 10letého trvání sboru Rosického dne 17. srpna 1890. — Stanovy sepsal a předložil výboru jednatele dle vzoru České Ústřední Jednoty a župy Kroměřížské.

První valná hromada odbyvala se dne 5. července r. 1891. v Sokolovně v Brně za přítomnosti vyslanců 14 sborů a předsedy Ústřední Jednoty Dra. Illnera. Předsedal Hynek Světlík, zapisovatelem byl V. Oharek.

Při volbě zvoleni jednohlasně: starostou H. Světlík z Rosic, jednatelem V. Oharek z Říčan, pokladníkem Frant. Haslinger z Rosic; do výboru pak Frant. Svoboda z Tišnova, Josef Müller ze Šlapanic, Josef Kočí z Ivančic, Ant. z Janko z Král. Pole, Cyrill Procházka ze Žabovřeska a Kr. Dupal z Říčan. Při schůzi této pojednáno o nestejném rozdělování podpory ze zemského fondu has. sborům českým a německým.

Dne 23. července 1891. odbyvána schůze výborová. Místopředsedou zvolen Josef Müller, účetní a náčelník ze Šlapanic. Jednáno o jubilejní výstavě národa českého a o způsobu jak naše župa se zachovati má.

Dne 2. února r. 1892. sešel se výbor opět. Zemřelému členu výboru Frant. Svobodovi z Tišnova vzdána pocta. Jednatel předkládá dotazy ku sestavení statistiky. První vystoupení členů výboru župy bylo v Něm. Kynicích, kdež jednatel o účelu a výhodách hasičských sborů promluvil. — Za župního dozorce zvolen jednatel V. Oharek. Usneseno pořádati sjezd v Král. Poli. Do svazku župního přijat sbor Ořechovičky.

Dne 18. července 1892. přijaty do župy sbory: Mor. Kynice, Tvarožná, Lažánky. Schválen návrh, by deputace odebrala se k členům ankety pro rozdělování podpory ze zems. fondu. »Ochrana hasičská« prohlášena za orgán župní.

Dne 18. září odbyván sjezd župní v Král. Poli. Přítomni: Dr. Illner a Titus Krška, všichni členové výboru a 15 sborů. Pojednáno o činnosti župní, o pokynech, nabytých při prohlídkách sborů. (V. Oharek.) »Po desíti letech — hasičstvo nejdůležitější činitel národního hospodářství.« (T. Krška.)

Cvičení veřejného účastnily se sbory: Král. Pole, Medlánky, Řečkovice a Žabovřesky. — Prohlídky sborů konány horlivě; potřebný manometr, vacuum s příslušenstvím darovala firma Šmekalova z Čech. Předseda, náměstek a jednatel účastnili se ankety ku spracování svých stanov České Ústřední Jednoty a Invalidního fondu.

Dne 26. ledna 1893. podána zpráva o prohlídkách v Lažánkách, Ivančicích a Lišni. Sbor Něm.-Kynický přistupuje k župě, župa k Invalidnímu fondu. Do širšího výboru zmocněn jednatel, poněvadž předseda a náměstek v ředitelstvu zasedají. Sbory vyzvány, by k Inval. fondu přistupovaly a ve prospěch jeho všemožně pracovaly.

Dne 22. června 1893. schváleno po dorozumění T. Kršky, by příspěvky Inval. fondu z župy naší do občanské záložny Rosické ukládány byly. Pojednáno poprvé o hasičské pojišťovně.

Nové sbory založeny v Židenicích a Bílovicích. V Ostrovačicích pořádána přednáška o Invalidním fondu. Sjezd hasičský a valná hromada ustanovena do Říčan. Do svazku přijaty sbory: Bílovice, Chrlice, Kanice, Podolí a Židenice. Navrženo členům ankety pro rozdělování podpor ze zemsk. fondu, by přihlíženo bylo na sbory nové, pak zadlužené, konečně ostatní.

Dne 16. srpna 1893. byl sjezd v Říčanech. Přítomní členi Č. Ú. J. H. Faust z Brna a předseda podporov. pokladny Aug. Holinka. Sjezdu se účastnilo 17 sborů se 350 členy. Přednášel p. Světlík o Invalidním fondu; Oharek o organizaci hasičské; Faust o národním uvědomění; Holinka o podporovací pokladně. Cvičení účastnily se sbory: Říčany, Ostrovačice, Nēm. Kynice a Rosice. Telegram zaslán Dru. Illnerovi, v němž vysloveno potěšení nad jeho uzdravením.

Dne 11. února 1894. líčí předseda Světlík zásluhy zemř. starosty Č. Ú. J. H. Dr. Illnera, chválí hojně účastenství se župy naší při pohřbu a vzdává jemu s výborem poslední poctu. Pojednání o stanovách pojišťovny hasičské. Nově zřízeny byly sbory ve Slatině, Babicích a Telnici. Přednáška pořádána ve Slatině. Rozhovor o prohlídkách sborů v Husovicích, Zabovřeskách, Bosonohách a Šlapanicích, dále pak v Řečkovicích, Rosicích, Nēm. Kynicích a Lelekovicích. Přednáška konána v Husovicích.

Dne 24. dubna 1894 usneseno pořádati valnou hromadu ve Šlapanicích. Za vyslance do valné hromady Č. Ú. J. H. zvoleni: Jos. Müller, V. Oharek, a Ant. z Janko. Do svazku župního přijaty Obřany, Rozdrojovice a Telnice. Pojednání o invalidním fondu jak dalece pokročil o sletu Sokolském a kostelních slavnostech. Usneseno podati České ústřední jednotě dotaz jak daleko pokročila otázka o zakládání hasičské pojišťovny a návrh, by o uskutečnění horlivě pracováno bylo.

Dne 24. června 1894. valná hromada a sjezd ve Šlapanicích. Přítomno bylo 29 sborů se 466 členy. Č. Ú. J. H. delegován Ant. Přikryl ze Slavkova, hostem náčelník V. Valníček. Do této doby založeno bylo 13 nových sborů. Zpráva jednatelská velmi se zamlouvala. Přednáší Ant. Přikryl o has. pojišťovně, Josef Cigna o rozkvětu, činnosti a působení hasičských sborů, H. Světlík o invalidním fondu, V. Oharek vybízí ku sbírání vhodných věcí hasičských pro národopisnou výstavu. Cvičení účastnily se sbory: Šlapanice, Tvarožná, Podolí a Sokořnice. Akklamaci provedeny volby výboru. Zvoleni: H. Světlík, starostou; do výboru Jos. Müller, Jos. Kočí, V. Oharek, Frant. Tepiš, Ant. z Janko, Fr. Homolka.

Dne 5. července 1894. pojednáno kriticky o sjezdu Šlapanickém a o zimních přednáškách. Do svazku župního přijat sbor Tečice.

Dne 3. února 1895. pojednává Fr. Haslinger o uvítání anglických hasičů, o cestě do Vídně a cvičení hasičstva Vídeňského. Do svazku přijat sbor Příbramský. Přednášeno v Židenicích. Pojednání o dopise sboru Ostrovačického ve příčině nápravy při sjezdech. Zavedeny pochody župní.

Dne 3. června 1895. pojednáno o národopisné výstavě a sjezdu has. v Praze. Pohnutky na četné obeslání, celý výbor bude pracovati, každý ve svém okolí. Přednášeno v Podolí Josef Müller a V. Oharek. Usneseno ohraditi se pevně proti zlehčování starosty České ústřední jednoty Tita Kršky.

Dne 16. února 1896 dlouhá debata o pojišťovně hasičské. Zupa účastnila se sjezdu has. v Praze a návštěvy národopisné výstavy důstojně. Sbory Ochoz a Oslavany přijaty do svazku župního. Jednatel V. Oharek vzdává se činnosti přehližitelské pro nevhodné spojení a zaměstnání.

Dne 14. června 1896, rozprava o přehlídkách. Rozdělení dozoru mezi členy výboru. Ustanovení sjezdu do Židenic. Rozhovor o upisování podílů hasičské pojišťovny.

Dne 5. července 1896. sjezd v Židenicích. Přítomno 29 sborů s 82 vyslanci. Sjezd řídil místopředseda Josef Müller pro churavost starosty Světlíka. O úpisu základního fondu pojišťovny has. pojednal J. Krupica z Obřan, o rozšíření činnosti hasičstva českého Fr. Krémal ze Židenic. V. Oharek jmenován čestným členem župy.

Dne 17. ledna 1897. pojednáno o návrhu České ústřední jednoty ve příčině pořízení kroniky hasičské. Sjezd župní ustanoven do Lišně, mimo to svolání budou vyslanci v době zimní do Brna. Do svazku župního přijaty Soběšice, Zebetín a Jiřkovice. Dozorcové oznamují výsledky přehlídek a činní vhodné návrhy.

Dne 7. června 1897. stanoven program sjezdu; do VII. valné hromady Č. Ú. J. H. zvoleni: Josef Müller, V. Oharek, Frant. Tepiš, Frant. Homolka. Předložen dopis o invalidním fondu. Do svazku přijaty Silůvky. Rozhovor a návrh Č. Ú. J. H. o přifpřeži k požárům.

Dne 8. srpna 1897 sjezd a valná hromada v Lišni. Slavnostní řeč ku 20letému trvání sboru měl farář místní P. Hošek. Po řeči rozděluje starosta župní hasičům diplomy. Při valné hromadě o hasičské pojišťovně pojednává H. Světlík, o důležitých novotách v organizaci hasičské V. Oharek. Při volných návrzích přijato: „Každý sbor budiž jednou v roce dozorcem prohlédnut. Každý sbor odbývejž jednou v roce hlavní cvičení, o kterémž uvědoměna bude župa, by člena výboru župního ku cvičení vyslala.“

Dne 21. listopadu 1897 hovořeno s příslušnými návrhy o invalidním fondu a hasičské pojišťovně. Usneseno sestaviti změny stanov invalidního fondu a postarati se o uskutečnění. Valná hromada vyslanců stanovena na den 12. prosince 1897. Rozhovor o kronice hasičské a přehlídkách.

Dne 12. prosince 1897 valná hromada delegátů v Brně. Přítomno 97 vyslanců a mnoho hostů. Českou ústřední jednotu zastupuje starosta T. Krška. Projednána a schválena změna stanov, provedeny volby dle nových stanov. Zvoleni: starostou H. Světlík, do výboru Jos. Müller, Frant. Tepiš, Ant. z Janků, Fr. Haslinger, Jos. Tepera, Fr. Krémař, Jos. Krupica a Jan Průša. Jednatelům zůstává V. Oharek. O kronice hasičské rozmlouvá T. Krška, o podporovací pokladně H. Světlík a V. Oharek.

V této valné hromadě pozorovati bylo, že sociální demokracie do našich šiků vnikla. Při volných návrzích přijata byla následující resoluce:

»České hasičstvo, plníc vždy jako věrní synové vlasti povinnosti své vzhledem k nejvyššímu trůnu habsburskému a svému milovanému císaři a králi Františku Josefu I., s nemalou radostí uvítalo, ač slabé naděje, že povolání vláda dostojí požadavkům národa českého; bylo však bolestně sklamáno projevy a jednáním strany obstrukční.

Jakožto hasiči hejtmanství Brněnského zvláště ctíme se povinni vysloviti svou neľibost nad jednáním poslanců brněnských Hybeše, Lechra a spol., odsuzující se opovržením jednání takové, které namířeno proti nejjemnějšímu citům národa našeho. Protož shromáždění projevuje svým českým poslancům za statečné hájení práv našich neopomnou důvěru a volá jim hluché »Na zdar!«

Při první valné hromadě r. 1891. čítala župa naše 14 sborů se 368 členy, při VI. valné hromadě v Brně r. 1897. čítá 41 sborů s 1250 členy.

Jelikož jsme životopisy a podobizny vynikajících činovníků této župy na jiném místě přinesli, dlužno nám zmíniti se zde o dlouholetém jednateři a dozorcí této župy, Václavu Oharkovi.

Václav Oharek (viz tab. župy XVI.) narodil se 1860. v Tumačově. Po odbytých studiích gymnasiálních a učitelského ústavu v Brně působil v Židenicích, Božím Požehnaní, Lískovci a Říčanech. Týž patří k prvním obroditelům hasičských sborů na Brněnsku. Žádná práce nebyla jemu obtížnou, žádná protivnou; co mu bylo svěřeno, to ku platnosti přivedl. Roku 1889. působil při založení sboru Říčanského, stal se náměstkem náčelníkovým, brzy na to náčelníkem a zastával od počátku až ku svému přesídlení práce jednateřské. Při založení župy Brněnské pracoval úsilovně, zorganizoval sbory, převzal dozorství, poučoval, přednášel, zkoušel a zakládal sbory nové. O vzrůst sborů na Brněnsku lze jemu přičísti zásluh nemalých. Pracoval horlivě při zřizování invalidního a pensijního fondu, jakož i hasičské pojišťovny.

Roku 1894. jmenován byl účetním »Společenstva všeob. podporovací pokladny hasičské« odboru českého, kdež s nevšední pílí v soulad uvedl méně spofádané poměry tamtéž. Za zásluby své o povznesení hasičstva jmenován byl čestným členem župy Brněnské a sboru Něm.-Kynického.

Nyní jest Oharek správcem školy ve Hvozdcí na Tišnovsku, zastává jednateřství župy č. 16., sboru Vev. Bytýšského a účetnictví podporovací pokladny hasičské.

Soudní okres Brněnský.

Sbor hasičský v Lišni.

Městýs Lišeň čítá 613 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci je obchod ve velkém s ovocem, vejci, drůbeží a zvěřinou, maloprůmysl, rolnictví a sladovna. Poloha obce a okolí jest náhorní rovina, částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1877. dne 10. července a prvními zakladateli jeho byli: Augustin *Holinka*, zámecký správce, zařídil sbor, pro nějž se obětoval, byl vynikajícím hasičem pro celou veřejnost moravskou, muž charakterní, povahy rázné a pevné, jemuž za 20letou službu hasičskou dostalo se špatné odměny; František *Šmahel*, t. č. důchodní, nyní správce; Jan *Seibert*, obchodník a Rudolf *Sobotka*, mistr kovářský. Téhož času byl starostou obce Tomáš *Šiklar*, rolník. V obecní radě byli: Jan Seibert, Václav Mazel, Frant. Kozel, Frant. Štěpánek a Martin Otisk. Ačkoliv byla obec v poměrech stísněných, přece dalo představenstvo sboru stříkačku a zařídilo skladiště. Peněžité podpory poskytováno nebylo, až od r. 1882. Podpora ta poskytována do r. 1892., pak z osobních přičin byla zastavena a sbor až po dnešní dobu představenstvem obce Lišné opuštěn.

Roku 1877. byl sbor zařizen takto: Velitel: Augustin *Holinka*, zámecký správce. Podvelitel: Jan *Seibert*, obchodník. I. náčelník: Rudolf *Sobotka*, mistr kovářský. II. náčelník: Josef *Šimek*, učitel. Četaři: Raimund Langer, Josef Langer, Peregrin Langer a Václav Šíma. Trubači: František Šiklar, Sebastian Fiala, Rudolf Šik a Václav Ptáček. Mužstvo I. čtyř: Benedikt a Petr Anderle, Josef Donauer, Frant. Kubeš, Celestin Langer, Martin Mareček, Dominik Šmerda a Josef Stehlík. 2. četa: Karel Božek, Josef Hansl, Ant. Kozel, Jan Krulich, Frant. Krchňák, Josef Neumann, Jan

Petrčka a Frant. Zrůstek. 3. četa: Petr Hansl, Jan Jakša, Frant. Kříž, Jan Leinweber, Frant. Poláček, Martin Poláček, Martin Šesták a Jan Strucl. 4. četa: Frant. Kutnohorský, Ant. Pernica, Jos. Kučera, Frant. Vlach, Frant. Borenicar, Josef Štěpánek, Pavel Kubínek, Alois Sehnal a Frant. Neumann.

Nyní jest sbor zařízen takto: Předseda a velitel: *Rudolf *Sobotka*, mistr kovářský, 55 let starý, majitel realit v Líšni, předseda společenstva příbuzných živností stavebních, člen obecního zastupitelstva a místní školní rady, 20letý hasič, vyznamenaný bronzovou i stříbrnou medailí Č. Ú. J. H., hasičství oddán tělem i duší, povahy rázné, pevné a vytrvalé; přes všechny útky a nepřázeň hasičstvu některými občany se vděčí, vede sbor ku cti hasičstva neunavně k cíli. V životě veřejném konservativce českého jádra. Podvelitel: *Josef *Langer*, řezník. Pokladník: Method *Hošek*, důst. p. farář. Jednatel: Josef *Juda*, nadučitel a varhaník zdejší, 41 roků starý. I. náčelník: Frant. *Hájek*, obchodník. II. náčelník: *Josef *Neumann*, hostinský. Trubači: Ludvík Petřoka, Josef Olšanský a Dominik Smutný. Mužstvo: *Frant. *Vlach*, Eduard Elpl, Karel Doupovec, Frant. Irein, Klement Gala, Rudolf Hendrich, Jan Božek, Jan Knobl, Bedřich Nekuda, *František *Neumann*, Jan Meixner, Ant. Pecouch, *Alois *Sehnal*, Frant. Tomanec, Frant. Válek a Cyrill Vagner. (Poznačení hvězdičkami slouží nepřetržitě po 20 let.) Během 21 roků vystřídalo se 148 hasičů; z nich již 32 zemřelo; 8 mužů zemřelo jako hasiči.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku sundávací se ssacími strojem, čtyřkolovou stříkačku bez ssacího stroje a 2 berlovky, v úhrnné ceně 1400 zl.; týž účastnil se dosud 58 požárů v Líšni a 18 v okolí.

Pochvalná uznání obdržel sbor: V roce 1878. od c. k. okr. hejtmanství při povodni v Líšni; v r. 1880. od c. k. okr. hejtmanství při zachránění dobytka; v r. 1881. od c. k. vojenského velitelství v Brně; v r. 1886. od p. hraběte Belcrediho; v r. 1887. od p. hraběte Mitrovského; v roce 1888. od Šlapanického cukrovaru a v r. 1896. od sl. c. k. okr. hejtmanství při zachránění hochů od utopení.

Až do r. 1893. byla shoda přátelská, odtud však pro neshody v obecních volbách pouze z osobních příčin postavili se někteří členové obecního zastupitelstva ku sboru na stanovisko nepřátelské. Sbor byl ostouzen a denuncován a ku konci roku 1897. zřízen sbor nový. Než sbor náš nehledě ani v pravo ani v levo bez hnětu a vášně přijímá tuto Kolumbovu odplatu za svou 20letou činnost a poctivě koná své povinnosti. A proto širší veřejnost, intelligence, vysokorodý pan hrabě se vším úřednictvem vřelou přízeň a sympatií sboru věnují a osvědčují.

Sbor hasičský v Medláncích.

Obec Medlánci čítá 66 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví a domácí řemesla, ostatní pak občané jsou tovární dělníci v Brně zaměstnaní. Obec leží severozápadně (asi hodinu vzdálena) od města Brna v údolí, okolí jest pahorkatina částečně lesem porostlá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1879. a zakladateli jeho byli: Jan *Schmied*, myslivec, Petr *Spazier*, zámecký zahradník, Josef *Krošov*, rolník, Fr. *Mašek*, rolník, Václ. *Večeřa*, tesářský mistr, Bartol. *Suchý*, bednářský mistr. Téhož času byl starostou obce Josef *Tišnovský*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Krošov, Matěj Kučera, Fr. Kunz, Fr. Mikšl, Fr. Mašek, Bart. Suchý, Ant. Olejník a Bartol. Večeřa. Tito byli sboru příznivci a byli též jeho členy; z obecní pokladny byl však sbor jen velmi poskrovnu příspěvkem podporován.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Tišnovský*, rolník, náčelníkem Jan *Schmied*, myslivec a jednatel Petr *Spazier*, zámecký zahradník. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Krošov, Fr. Mašek, Fr. Večeřa, Jan Tišnovský, Josef Kučera, Václav Kučera, Josef Pulkrábek, Ondřej Dubský, Ignát Fuks, Tomáš Fuks, Vavřín Šudák, Ferd. Vizina, Ant. Trávníček a Václav Večeřa. Sbor trvá 19 roků.

Nyní jest předsedou Petr *Spazier*, zámecký zahradník v Medláncích od r. 1868. ve službě na panství c. k. ústavu šlechticů v Brně; náčelníkem Fr. *Kunz*, rolník a jednatel Bartoloměj *Suchý*, bednářský mistr. Členy sboru jsou: Bartol. *Suchý*, Jan *Kocourek*, Fr. *Mašek*, Jan Kunz, Jan Svoboda, Ant. Helán, Ant. *Olejník*, Tomáš Králík, Václav Fuks, Jan Mašek, Karel Mašek, Fr. Trávníček, Vincenc Trška, Fr. Tišnovský, Ferd. Vizina, Adolf Uhlíř, Václav Krmiček, Emanuel Papáček a Fr. *Břenek*.

Sbor má dvouproutní stříkačku (toliko zapůjčenou od velkostatků zdejšího), naviják, dva žebře hákové, jeden žebří střechový a dvě sekery, vše v úhrnné ceně 934 zl.; týž účastnil se dosud 45 požárů.

Sbor hasičský v Žabovřeskách.

Obec Žabovřesky, leží půl hod. od města Brna a čítá 290 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví a živnostnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina.

Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1831. a prvním zakladatelem jeho bylo *Obecní zastupitelstvo*. Téhož času byl starostou obce Josef *Mikšík*. V obecním výboru byli pp.: Tomáš Doležel, Josef Oborník, Čeněk Bartoš, Cyrill Procházka, Martin Stejskal, Jan Flider, Josef Kvizda, František Beránek, Jan Hanák, Adolf Blažek. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou a náčelníkem byl Josef *Kvizda*, jednatelem Adolf *Lepšík*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Kvizda, Tomáš Doležel, Adolf Lepšík, Jan Flider, Josef Guebauer, Meth. Beránek, František Hanák, Karel Procházka, Jan Uhl, Jan Mandl, Jan Hynek, Josef Horák, Josef Matouš, Matěj Novák, Havel Jelinek, Josef Jurán, Josef Putna, Martin Bartoněk, Josef Řehoř, Martin Stejskal, Šimon Andrie, Josef Büttner, Meth. Mikšík.

Sbor trvá 17 roků a předsedou jeho jest dnes Cyrill *Procházka*, rolník, náčelníkem Frant. *Lepšík*, řezník, jednatelem Josef *Němeček*, tesař. Dnes jsou členy sboru: Bohumil Neumann, Eduard Kabelka, Jakub *Havlíček*, Karel *Procházka*, Jan *Procházka*, Václav Jelinek, Jan *Matouš*, František *Mikšík*, Cyrill Cerfl, Methoděj Cerfl, Josef Baroš, Josef Bílek, Ant. Dostál, Josef Malý, Tomáš Krot, Jan Bartoněk, Josef Fajt, Frant. Neumann, Emanuel Stejskal, Josef Barták, Emil Dostal, Rudolf Burtoš, Klement Mikšík, Jakub Vašíček, František Horký.

Sbor má 1 stříkačku, dva vozy na vodu, 1 naviják, spojovací žebří, 3 hákové, střešové spojovací, 6 pochodní, 3 kopáče, 100 m hadic, v úhrnné ceně 1200 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 193 požárů.

Sbor hasičský v Podolí u Brna.

Obec Podolí u Brna leží v údolí a čítá 162 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci se nachází sladovna, velkostatek, parní a vodní pila, výroba krup a mlýn, obchodní a řemeslné živnosti. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1882. a prvním zakladatelem jeho byl František *Macháček*, starosta a rolník, a Martin *Zeman*, rolník a obchodník, oba z Podolí. V obecní radě byli pp.: Jan Müller, Ant. Ambros, Tomáš Kepák, Matouš Drlík, Jan Sanitrák, Martin Zeman, František Drlík, Jilí Liškutin. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Rudolf *Japp*, sládek, jednatelem Josef *Blažek*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Mikol. Kepák, Michal Houžvička, Vincenc Houžvička, Hynek Macháček, Mikol. Jarolím, Jan Mazel, Ant. Fišer, Vincenc Zeman, Frant. Antonický.

Sbor trvá 16 roků, předsedou a náčelníkem jeho jest dnes Romuald *Drlík*, jest velitelem od roku 1892., kteréhož roku do spolku vstoupil; narozen 2. února 1861. v Podolí, syn celolátníka, odbyv sobě národní školu v místě a pak dán byl do školy v němcích, by se druhému jazyku přiučil. Sloužil ve vojsku řádového u. dělostřelectva a dosáhl hodnosti závodčího; zasedá v obecním úřadě, byl po jedno období starostou a nyní je obecním starším; má velké zásluhy o spolek hasičský, jinak byl by se snad tento již rozešel. Jest spoluzakladatelem jubil. chrámu Páně v Podolí a jest předsedou staveb. odboru. Takéž jest správcem kontribučenské záložny Podolské a členem výboru více spolků. Jest vzorným rolníkem a může býti za příklad; jednatem Antonín *Klimeš*, narozen 1859. ve Šlapanicích, poněvadž mu rodiče r. 1866. na choleru zemřeli, ujal se jej jako sirotka šlechtitný pan Alois Tausínský, majitel v Svobodného dvoru., kupec a statkář ve Šlapanicích; vychování dostalo se mu vzorného, navštěvoval národní školu v místě, pak věnoval se kupeckému stavu a později dán na další vzdělání do Brna, a pak se opět vrátil k dřívějšímu povolání až konečně se přitížil do Podolí r. 1883. Již roku 1884. nabízel hasičskému spolku své služby, ano ještě více, avšak nebyla obět tato přijata. Nicméně však spolek uznal obětavost jeho a jmenoval jej svým čestným členem. Roku 1892. vstoupil do činné služby a staral se o spolek s duší i tělem; za něho spolek rozkvétl, takže přejeme spolku takového jednatele. Povoláním je obchodníkem a od roku 1896. také c. k. poštmistrem, jest spoluzakladatelem jubil. chrámu Páně v Podolí, byl členem obecního zastupitelstva, ale pro mnoho práce se roku 1896. tohoto úřadu vzdal. Dnes jsou členy sboru: Tom. *Ševčík*, Adolf Kašpárek, Josef Švabenský, Jan Grolich II., Frant. *Lesinger*, Jan Malík, Ant. Dresler, Petr *Mazel*, Štěpán Jilek, Karel Dostal, Ludvík Zeman, Boh. Weiss, Jos. Horáček, Vincenc Kučera, Jos. Březa, Jan Truksa, Engelbert Drlík, Frant. Otych, Emil Macháček, Mikoláš Pražák.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a sundávací hydrofor dvoukolový; k němuž se právě chystá dvoukolový předek, by mužstvo mohlo též na něm přes pole k požáru, v úhrnné ceně 1400 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 35 požárů.

Sbor hasičský v Husovicích.

Obec Husovice leží na rovině a čítá 610 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci jsou 3 továrny: úpravna, olejová a na smaltované zboží. Dobrovolný sbor hasičský byl založen

roku 1881. a prvními jeho zakladateli byli bratři Josef a Alois *Urbánkové*, oba mistři zámečníci a majitelové domů. Téhož času starostou obce byl Jan *Kaloud*, rolník. V obecní radě byli pp.: Václav Šík, Fr. Severa, Jan Sadlík. Z těchto pánů byl příznivým sboru jen starosta Jan Kaloud.

Prvním předsedou ve sboru byl Eduard *Kalous*, náčelníkem Josef *Urbánek*, jednatelem Vincenc *Martínek*. Sbor pozůstával se 24 členů, většinou továrních dělníků.

Sbor trvá 17 roků a předsedou jeho jest dnes Václav *Kaufmann*, pekařský mistr, náčelníkem Alois *Urbánek*, zámečnický mistr, jednatelem Linhart *Balák*, vyrábětel vlněného zboží.

Sbor má čtyři stroje a sice: čtyřkolovou stříkačku s hadicovým vozem, dvoukolovou stříkačku s navijákem, jednu berlovku a nářadový vůz, v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 132 požárů.

Sbor hasičský v Adamově.

Obec Adamov čítá 86 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci je továrna na stroje firmy Märky, Bromovský a Schulz, pak mlýn a pila. Poloha obce a okolí jest samé hory a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1881. a zakladatelem jeho byl Josef *Tepiš*, vrchní účetní a pokladník strojírný, narozen r. 1851. v Praze, od roku 1880. v Adamově. Téhož času byl starostou obce Dr. Eduard *Leidinger*. V obecním výboru byli: F. Babák, Josef Pelikán, Tomáš Bošek, Karel Schart, Josef Tepiš, Gustav Baráček, Jakub Hanák a Ant. Fink.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Bromovský*, továrník, náčelníkem Josef *Tepiš*, vrchní účetní, a jednatelem Em. *Stenberg*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Tomáš Fiala, J. Jarolím, J. Klupka, J. Fanta, Jan Moser, Josef Slouka, Václav Pič, Karel Skřivan, Ant. Kleparník, Ant. Kassal, Musil, J. Bašáček, Josef Korejščík, Fr. Šimanovský, V. Krabec, Dom. Daniel, Karel Skoupý, Josef Nepomucký, Ant. Wolf, Al. Jiřikovský, Karel Kollas, Josef Moravec, Karel Háek, Fr. Bříza, J. Juřina, Ed. Vejmolá a Karel Zavadil. Sbor trvá 17 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Bromovský*, továrník, říšský poslanec, společník firmy Märky, Bromovský a Schulz v Praze, v Hradci Králové a Adamově, c. k. komerční rada; náčelníkem Josef *Tepiš* a jednatelem Vojtěch *Svárovský*, strojní monteur. Nyní jsou členy sboru: František a Vojtěch *Svárovský*, Fr. *Touchyn*, Ant. *Homolka*, Karel Skoupý, Karel Kłodner, Jos. Václavek, Fr. Šeda, Ant. Husák, Jan Sušanka, Jan Šlesinger, Jan Hudec, Richard Baldermann, Josef Zvěřina, Teodor Hlinka, Karel Zejdlik, Jan Slovák, Bohumil Myslivec, Fr. Horníček, Meth. Pokorný, Jakub Bureš, Mořic Kocmann, Karel Tomášek, Josef Ošlejšek, Jan Dolanský, Fr. Myslivec, Karel Kopečný, Martin Berhard, Jan Fanta, Josef Novák, Viktor Svárovský, Fr. Volejnský, Alois Oujezdský, Fr. Sušanka, K. Emperger a Ed. Hejč.

Sbor má skladiště na stroje a místnost pro mužstvo, pak následující stroje: 1 čtyřkolovou 4 dvoukolovou stříkačku, rotační pumpu na čerpání vody, vůz pro mužstvo, vůz pro lejtů a mužstvo, vše v úhrnné ceně 4000 zl.; týž účastnil se dosud 5 velkých, 2-lesních požárů a 2 povodní.

Sbor hasičský v Ořechovičkách.

Obec Ořechovičky čítá 137 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci, řemeslníci, obchodníci a dělníci. Kolem obce jest rovina, asi půl hodiny od obce hornaté lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1882. a zakladatelem jeho byl Václav *Hladůvka*, starosta obce; sbor vycvičen Štěpánem *Štubenvolem*. V obecní radě byli: Michal Novák a Jan Polcar, rolníci. Tito byli sboru příznivci, povolili podporu z obecní pokladny a všemožně spolek podporovali.

Prvním předsedou sboru byl Václav *Hladůvka*, starosta obce, náčelníkem Michal *Novák*, rolník a jednatelem Jan *Poleva*, rolník. Sbor trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou Štěpán *Štubenvol*, strojvedoucí v továrně na sukna v Brně a majitel usedlosti č. 66. v místě; náčelníkem Frant. *Hladůvka*, rolník a jednatelem Josef *Franěk*, dělník v továrně na sukna v Brně a majitel usedlosti č. 63.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku od banky „Slavie“ po tu dobu, dokud obec bude u toho ústavu pojištěna, vůz na hadice, 140 m hadic, žebř posunovací přenášeč, čtyřdílný střechový žebř, 3 střechové žebře se zubci, 2 berlovky a výzbroj mužstva, vše v úhrnné ceně 982 zl. Sbor účastnil se dosud 21 požárů.

Sbor hasičský v Králově Poli u Brna.

Městýs Královo Pole u Brna čítá 784 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se obchod a různá řemesla; jsou zde též 3 továrny na vyrábění parních strojů a vagonů,

zboží železného a plechového a na smaltové zboží čili nádoby. Poloha obce jest rovina s blízkými pahorky, porostlými rozsáhlými lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl dne 1. července 1881. a prvním zakladatelem jeho bylo *obecní představenstvo*. Téhož času byl starostou obce Ludvík *Zigmund*, majitel realit. V obecní radě byli: Ferd. Sehnal, Matěj Mašek, Fr. Kristen a Ant. Malý. Tito pánové nechali sbor cvičitelem p. Heřmanem Brašem řádně v oboru hasičském vycvičiti, zakoupili sboru služební oděv a veškeré patřičné náčiní i stroje a poskytli hojněho příspěvku na penězích, aby sobě mohl sbor co možná nejdříve nejnnutnější potřeby pořídit. Hasičské skladiště postaveno na obecní útraty za 6000 zl.

Prvním předsedou sboru byl Ludvík *Zigmund*, starosta obce, náčelníkem Ferd. *Sehnal*, stavitel a jednatelem Ant. *Najman*, bednář. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Anderla, Florian Anderla, Jan Anderla, Frant. Bartoš, Jakub Bartoněk, Fr. Brychta, Frant. Frank, Jindřich Groměš, Karel Halásek, Teodor Hübner, Josef Hička, Ludvík Jaroš, Frant. Koutný, Josef Klement, Raimund Kura, Frant. Kárný, Alois Krajčtek, Edvard Matoušek, Ferd. Mašek, Ant. Moliš, Jan Müller, Frant. Milotinský, Josef Novotný, Frant. Příkryl, Jan Petrán, Frant. Pokorný, Tomáš Pokora, Lambert Priller, Jan Pokora, Edvard Prokeš, Jan Řezníček, Jan Stoklásek, Josef Stejskal, Josef Urban, Josef Vaverka, Čeněk Vaverka, Josef Výtězný, Jos. Fibinger a Jan Plina. Sbor trvá 17 roků.

Nyní jest předsedou Štěpán *Schimmer*, starosta obce, hostinský a majitel realit, člen silničního výboru okresu Brněnského; náčelníkem Ant. z *Jančů*, hostinský a jednatelem Frant. *Masánek*, tovární dělník a člen výboru župy XVI. Členy sboru jsou: Ant. z *Jančů*, Jos. *Novotný*, Čeněk *Seidl*, Karel *Kolajka*, Filip *Štika*, Viktor *Kirchmann*, Frant. *Střelec*, Čeněk Lausch, Alois Juráček, Frant. Gatlík, Jan Roubíček, Josef Hermann, Adolf Jindřich, Aug. Pikhart, Fr. Havlíček, Ant. Jindřich, Jan Grygárek, Frant. Hejč, Jan Buček, Robert Buček, Jan Soukup, Čeněk Kříž, Alois Bednář, Martin Mikulášek, Raimund Fajt, Václav Čapek, Ferd. Friss, Felix Wichta, Václ. Soukup, Josef Beneš, Matěj Bureš, Frant. Záleský, Petr Hroch, Frant. Berg, Rudolf Sedláček, Frant. Smíd, Jan Vašek, Leopold Gritz, Frant. Gatlík, Frant. Slanina, Vil. Dáňa a Josef Hrubeš.

Sbor má hydrofor, čtyřkolovou stříkačku, naviják, posunovací žebř, čtyřkolový náradní vůz, lejtů na vodu a berlovku, vše v úhrnné ceně 2850⁷/₂ zl. 50 kr.; též účastnil se dosud 84 požárů.

Sbor hasičský v Komíně.

Obec Komin, na pahorkatině ležící, čítá 196 domů s převládající krytou křídlicovou. V obci se provozuje většinou rolnictví, co se týká průmyslu, jest zde jeden mlýn na řece Švarcavě. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1888. a zakladatelem byl *obecní výbor* za přispění Antonína *Staničky*, tehdejšího starosty obce a Aloise *Gottvalda*, mlynáře. V obecní radě byli: Josef Kachlík a Antonín Kachlík. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a byli všichni činnými členy.

Prvním předsedou byl Antonín *Staněk*, rolník a t. č. starosta obce, náčelníkem Alois *Gottwald*, mlynář, jednatelem Karel *Blažek*, sazeč. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Antonín Kachlík, Josef Kachlík, Jan Panáček, Karel Staněk, Leopold Kristen, Šimon Turek, Jan Plšek, Jan Špaka, Tomáš Plšek, Tomáš Staněk, Jiří Čoupek, Havel Mašek, Pavel Kachlík, František Hažmuk, Jan Bartoš, Tomáš V. Kachlík. Sbor trvá 10 roků.

Nyní jest předsedou Alois *Gottwald*, mlynář, navštěvoval c. k. reálku v Brně, sloužil u 6. pluku dragounů jako četař, od r. 1887 jest majitelem mlýna a usedlosti v Komíně, jako starosta obce od r. 1861.—1894. Náčelníkem František *Kachlík*, rolník, nar. r. 1863. navštěvoval trojtřídní školu obecnou v Komíně a jest od roku 1886 majitelem usedlosti. Jednatelem Methoděj *Mikšík*, rolník, nar. roku 1853. v Žabovřeskách, navštěvoval trojtřídní školu obecnou v Komíně, byl od roku 1878.—1883. členem hasičského sboru v Žabovřeskách. R. 1883. přičlenil se se do Komína na usedlost a jest od počátku založení sboru hasičského činným členem. Dnes jsou členy sboru: Bernard *Volejník*, Bernard *Kachlík*, Josef *Brož*, Jan Stejskal, Tomáš *Čupera*, Josef Staněk, Bern. *Volejník*, Vavřín *Syrový*, Vincenc *Syrový*, Ludvík Otradovec, Josef Kachlík, Pavel Skalský, Josef Hanák, Tomáš *Mašek*, Rudolf *Kachlík*, Jan Plšek, Methoděj *Volejník*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s navijákem ručním a dvoukolovým, hákové žebře, spojovací a střešové, háky, kopáče, sekery, špičák a koše na vodu v úhrnné ceně 1800 zl.; též po celý čas svého trvání účastnil se 22 požárů a jedné povodně.

Sbor hasičský v Šlapanicích.

Městys Šlapanice u Brna v údolí ležící, jest od severu a západu mírnými vrchy chráněn. K východu a jihu jest poloha rovnější. Městys protéká od severu k jihovýchodu potok „Řička“.

Domů jest 455, obyvatelů 2900. Krytba domů jest převahou tvrdá, něco málo jest kryto slamou. Ještě před 25 lety, kdy měšťák čítal něco přes 300 čísel, převládala počet domů rolnických. Zařízení akciového cukrovaru, větších rozměrů roku 1871. a vystavením mor. příční dráhy r. 1887. povzbuzen stavební ruch. Živnosti jsou zde zastoupeny všech druhů. Větší i menší rolníci, obchod i řemeslo. Silný živel v obci tvoří tovární dělnictvo, které částečně ve zdejší cukrovaru, částečně v brněnských továrnách živnost má. Hasičský sbor vznikl roku 1889. Již před tím byla zdejší obec politickým úřadem ku zařízení sboru hasičského vybídnuta. Zařízení sboru předcházely volby do obecního výboru koncem roku 1888. a volba starosty obce Václava Zemana, rolníka na místě Frant. Špondra. Dne 3 června r. 1889. pořízány stanovy ku schválení polit. úřadu a podepsány: A. Tauschinským, majitelem svobodného dvora, Jos. Procházkou, mistrem zámečnickým, Janem Krčmou, rolníkem, Emilem Studeným, ředitelem cukrovaru, Rudolfem Krčmou, rolníkem a Jos. Müllerem, účetním cukrovaru. Ze strany obce podepsány stanovy: Václavem Zemanem, starostou obce, Aug. Samšulou, radním, Jos. Svobodem a Frant. Stražovským, členy výboru. Stanovy od c. k. místodržitelství v Brně dne 26. června 1889. schváleny.

První valná hromada konána dne 14. července 1889. a zvolení: za starostu p. Emil Studený; do náčelnictva: Augustin Bič, Josef Müller a Josef Procházka; do výboru: Rudolf Krčma, Frant. Stražovský a Václav Zeman; za náměstka starosty zvolen Václav Zeman; za náčelníka a jednatele Josef Müller a za pokladníka Rudolf Krčma. Při zařizení sboru byli činnými členy (mimo těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Ducháň, Josef Hemzal, Jan Krčma, Julius Mašek, Matěj Novotný, Frant. Rychtr, Vilém Šterc, Frant. Stražovský, Jindřich Valoušek, Bedřich Weber, Frant. Zeman, Jan Zeman.

Sboru našemu, kterému posud roku 1889. zvolené náčelnictvo velí, velice prospělo, že mužové hned při zařizení sboru činní, ve svých úřadech vytrvali. Náčelník Jos. Müller co bývalý cvičitel brněnského „Sokola“, vzal si na starost organizaci a výcvik sboru, při čemž byl podporován podnáčelníky Augustinem Bičem a Josefem Procházkou. Sbor byl vycvičen návodem cvičebního řádu vydaného ústřední jednotou a vzhledem k malým prostředkům začátečním a tím spojeným nedostatkem nářadí, mohl teprve roku 1893. první své veřejné cvičení okázale pořádati, kterému však ihned na to, na oslavu v městysi našem roku 1894. konaného župního sjezdu druhé velké veřejné cvičení následovalo.

Roku 1891. jmenován J. E. pan hrabě Mitrovský čestným členem sboru za zvláštní přízeň, již jednotě naší prokázal. Roku 1895. jmenován náčelník sboru J. Müller za své zásluhy o sbor čestným členem. Své obci jest sbor k díkům zavázán za hmotný příspěvek na stříkačku a na výzbroj, pak za vystavení skladiště. V říjnu 1896. zemřel šlechtitný starosta sboru. Čest budiž jeho památce!

Sbor má následující nářadí: čtyřkolovou stříkačku, 1 čtyřkolový mechanický žebř, 1 nastavovací žebř, 1 vůz nářadí, 1 dvoukoloový velký naviják na hadice, pak hadice, střeškové žebře, výzbroj pro 40 mužů, koše a lepty na vodu v ceně 3200 zl., názeř 500 zl. dluhuje. Sbor účastnil se po dobu svého trvání od roku 1889. do 1897. 23 požárů.

Nyní jsou členy sboru: Augustin Bič, Josef Cigna, Ferdinand Cisař, František Doležal, Antonín Dvořák, Josef Fic, Frant. Frensel, Prokop Faltus, Tomáš Gross, Mořic Hašek, František Hlaváček, Frant. Hornýšl, Fr. Janča, Frant. Klusák, Jan Kolečkař, Rudolf Krčma, Jan Kuklinek, Theodor Lahoda, Josef Müller, Petr Paral, Jan Paulík, Julius Pouchlý, Jan Procházka, Josef Procházka st., Josef Procházka ml., Frant. Plátěný, Karel Řehák, Frant. Samšula, Ondřej Spiegl, Julius Siegel, Josef Střeštík, Rudolf Večeřa, Alois Zeman, Jaroslav Zeman, Václav Zeman. Přispívajícími členy koncem roku 1897 bylo 45.

Výbor jednoty zvolený při poslední valné hromadě dne 17. září 1897.: Starosta: MUDr. Josef Nenutil, obvodní lékař atd. Místostarosta: Václav Zeman, rolník a starosta obce. Náčelník: Josef Müller, účetní cukrovaru atd. Podnáčelníci: Augustin Bič, strojník v cukrovaru, Josef Procházka, mistr zámečnický. Výborové: Josef Cigna, c. k. poštovní, jednatel, Rudolf Krčma, rolník, pokladník.

Sbor hasičský v Řečkovicích.

Obec Řečkovice čítá 172 domů s převládající krytbou křídlicovou; v obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1889. a prvním jeho zakladatelem byl Vilém Košatský, sládek a ředitel místního pivovaru. Jeho přičiněním obdržel sbor podporu 25 zl. od moravsko-slezské pojišťovny, 100 zl. od jeho chéfa, 25 zl. sám daroval, půjčil pak 100 zl. Téhož času byl starostou obce Josef Kořisko, rolník. V obecním výboru byli pp.: Tomáš Fintes, Frant. Minařík, Frant. Tišnovský, Fr. Pokora, Vilém Košatský, A. O. ze Šindlerů, Jan Krbeček, Fr. Kořisko, Josef Komárek, A. Bém, Fr. Foltan. Tito byli všichni has. sboru přiznivci; zakoupili novou stříkačku, dostatečný počet hadic, vozík na hadice a byli většinou představenými sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl V. *Košatský*, náčelníkem J. *Krbeček*, rolník, jednatelem Fr. *Tišnovský*, rolník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Frant. Pokora, František Tišnovský, Jan Krbeček, Vavřín Pokora, † Emil Surnad, Vavřín Pařízek, Frant. Pařízek, Josef Barták, Josef Pokora Josef Halám, Leopold Veverka, František Kuncfeld, Jos. Svída, František Ondráček, Jan Ondráček.

Sbor trvá 9 roků a předsedou jeho jest dnes P. A. O. ze *Sindlerů*, jest horlivý člen, dal sboru z ochoty upravit řádné skladiště a světnici ku odbývání schůzí, náčelníkem František *Tišnovský*, jednatelem Antonín Foltan. Dnes jsou členy sboru: Tomáš *Fintes*, Antonín *Pařízek*, Florián *Štříž*, František Kárný, Matěj Pokora, Florián Jandek, František Koláček, Josef *Janíček*, František Piák, Felix Jandek, Emil Jandek, Antonín *Prokeš*, Antonín Komárek, Antonín Odehnal, Ferdinand Nekuda, Josef Kudla, František Hrnčíř, Vojtěch Krbeček, František Kovařík, Jindřich Fuks, Jan Štoksa, František Veverka.

Sbor má 1 stříkačku obecní, 1 stříkačku velkostatku, 1 hydrofor, 1 vůz na hadice, 1 dvoukolový žebřík, 1 žebřík spojovací a 2 žebříky hákové, v úhrnné ceně 2950 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 27 požárů.

Sbor hasičský v Bosonohách.

Obec Bosonohy čítá 176 domů s převládající krytou křídlicovou. V obci jest 39 rolníků, 7 obchodníků, 3 lostince, 4 krejčí, 3 obuvníci, 1 kovář, 2 truhláři, 2 řezníci, 8 zedníků 94 továrních dělníků. Poloha obce i okolí jest dílem rovina a pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1889. a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Čoupek*, rolník, r. 1867. byl vojínem 8. pěšího pluku, r. 1879. byl zvolen do obecního výboru, r. 1882. byl 1 radním a r. 1885. byl zvolen obecním starostou; úřadoval co starosta 12 roků. V obecní radě a v představenstvu byli pp.: Jan Doležel, Jan Carda, Vincenc Kylian, Jan Gabriel, Filip Čoupek, Jos. Kamenický, Mat. Čoupek, Vincenc Meloun, Frant. Kylian, Frant. Mareček. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci; podporující sbor ročně 2 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Kamenický*, rolník, náčelníkem Matouš *Čoupek*, jednatelem Jan *Krátký*, dělník. Téhož času byli členy (mimo ony jež níže ležatým písmem uvádíme): V. Meloun, F. Čoupek, T. Gabriel, F. Kuba, F. Kylian, F. Kříž, M. Suchý, Jos. Meloun, M. Kylian, J. Tovarek, F. Pavlasek, F. Macka, Josef Čunda, Tom. Tovarek, T. Kylian, Fr. Bartoněk, Josef Gabriel, A. Šetek.

Sbor trvá 9 roků a předsedou jeho jest dnes Josef *Kamenický*, byl r. 1896. jmenován od sboru čestným předsedou, r. 1857. byl zvolen obecním radním, náčelníkem Vincenc *Meloun*, byl r. 1896. jmenován od sboru čestným náčelníkem, r. 1897. složil náčelnictví, jednatelem Filip *Čoupek*, takéž byl r. 1896. jmenován od sboru čestným členem. Dnes jsou členy sboru: Fr. Sojka, K. *Doležal*, J. *Kylian*, Fr. *Kříž*, J. *Buček*, Jak. Buček, Jos. Buček, Fr. Veselý, Fr. *Meloun*, S. Meloun, Jan Valeš, A. Čoupek, Jan Kříž, Ant. Doležel, M. *Suchý*, Fr. Suchý, Tom. Buček, J. Kamenický, Fr. Verina, Jindř. *Čoupek*, J. Foltajsek, Fr. Kroupa, Jak. *Čoupek*, Fil. *Čoupek*, Fr. Řehufek, Fr. *Pasourek*, Jul. Vaněk, Jan Kylian, Jos. Čoupek, A. *Kříž*, Fr. Frišau.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovcu stříkačku a dvoukolový naviják v úhrnné ceně 940 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 16 požárů.

Sbor hasičský v Tvarožné.

Obec Tvarožná čítá 137 domů s převládající krytou křídlicovou. V obci provozují se různá domácí řemesla. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1891. na povzbuzení pp. Stěpána *Knose*, mistra zámečnického a Jana *Kaláb*, rolníka, po požáru u pana Jarolíma Švábenského v měsíci srpnu r. 1890. Téhož času byl starostou obce Jan *Blahák*, rolník. V obecní radě byli: Matěj Daněk a Frant. Krček. Tito všichni byli příznivci sboru a darovali mu při založení 100 zl. a starý stroj, který se prodal.

Prvním předsedou ve sboru Matěj *Daněk*, náčelníkem Stěpán *Knos* a jednatelem Frant. *Skldaný*. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou sboru Matěj *Daněk*, narozen roku 1845., náčelníkem Rudolf *Kaláb*, jednatelem Frant. *Kaláb*. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od založení až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Metoděj *Audy*, Fr. Blahák, Fr. Blahák, Josef Blahák, Hynek Blahák, Fr. Galle, Mauric *Hordák*, Frant. *Hracký*, Petr *Kaláb*, Kleofáš *Neužil*, Mikuláš *Ondráček*, Fr. *Slejšinger*, Šimon *Slejšinger*, Alois *Švábenský*, Fr. Švábenský, Jarolím *Švábenský*, Fr. *Daněk*, Inoc. Müller, J. Švábenský, Augustin Jahoda, Josef Pražák, Frant. Vynčar, Frant. Běč a Konrád Slezák.

Sbor má 1 stříkačku a 1 berlovku v ceně 900 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 24 požárů.

Sbor hasičský v Chrlicích.

Obec Chrlice, ležící na mírném svahu rovinném, čítá 141 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se sladovnictví (biskupská sladovna) a spracování zeli. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. a prvními zakladateli jeho byli: Fr. *Homolka*, správce místního biskupského velkostatku. Týž narodil se dne 18. srpna 1865 v Míchově; studoval na gymnasiu v Mor. Třebové a absolvoval vyšší hosp. ústav zemský v Děčíně-Liebverdě. Potom působil na statcích hr. Mittrovského a od října 1890 na statcích biskupství Brněnského. — Jan *Gamba*, okr. cestmistr na Brněnsku, narozen 28. února 1853 v Černé Hoře; studoval na vyšší reálce v Brně a věnovav se stavitelství, působil v oboru tomto v Brně a v Olomouci. Jako voják zákopnického pluku účastnil se okupace Bosny a Hercegoviny. Jako cestmistr okresu Brněnského působí od r. 1880. V čas založení sboru byl starostou obce Jan *Hunkes*, rolník, dnes jest starostou Tomáš *Březa*. V obecní radě byli: Ant. Richter, Petr Černý a Josef Harašta. Nejen tito pánové, ale celé obecní zastupitelstvo bylo sboru velice příznivo. Téměř všichni stali se jednak činnými, jednak přispívajícími členy jeho. Vykonaná sbírka po osadě přičiněním členů obecního zastupitelstva vynesla 326 zl. 52 kr.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Jan *Gamba*, okresní cestmistr, náčelníkem Fr. *Homolka*, správce velkostatku a jednatelem Fr. *Rokos*, učitel, nar. 14. listopadu r. 1863 v Lohově v Čechách; studoval na vyšší reálce a učitelském ústavě v Kutné Hoře. Jako učitel působí od roku 1884. a to stále na Moravě. (V Brně na škole Matičné, na obecní škole v Mor. Kynicích a od r. 1887. v Chrlicích.) Téhož času byli členy sboru (kromě těch, jež níže uvádíme): Fr. Březa, Josef Vágnr, Tomáš Březa, Tomáš Richter, Leopold Šrom, Štěpán Pernes.

Sbor trvá 5 roků a členy jeho od začátku až podnes jsou: Felix Stýblo, Frant. Harašta, Jan Prokeš st., Jakub Fila, Jan Hunkes, Fr. Šikarovský, Ant. Štk, Ant. Březa, Jakub Fertig, Ant. Richter, Šimon Roháček, Petr Černý, Tomáš Doležal, Frant. Černý ml., Frant. Černý st., Matouš Harašta, Jos. Solníčka, Štěpán Prokeš, Dominik Kratochvíl, Robert Richter. Později přistoupili: Josef Kratochvíl, Petr Lang, Josef Němec, Frant. Kořínek, Karel Guldner, Dominik Richter, Josef Richter, Frant. Lacka a Jan Prokeš ml.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s 8 m ssavic a dvoukolový naviják se 200 m hadic v úhrnné ceně 1500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 16 požárů.

Sbor hasičský v Kanicích.

Obec Kanice čítá 66 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci jest výroba vápna. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. a zakladatelem jeho byl Josef *Černocký*, správce školy, nar. roku 1853. v Luhačovicích, který ve zdejší obci působí již 18 let a 8. září 1894 jmenován byl čestným občanem. Téhož času byl starostou obce Frant. *Marvůnek*, rolník, nar. r. 1853. a od r. 1888. jest starostou obce. V obecním výboru byli: Josef Blažík, Ant. Švéda, Josef Černocký, Robert Kalousek, Ant. Fiala, Čeněk Marvůnek, Martin Kříčka a Jakub Kříčka. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a přistoupili za členy činné nebo přispívající, po případě jejich dospělí synové stali se členy činnými.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Frant. *Marvůnek*, rolník, náčelníkem Josef *Černocký*, správce školy, a jednatelem Frant. *Ondroušek*, rolník. Sbor trvá 6 let.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Ant. Ševčík, Jan Blažík, Boh. Grubel, Josef Hlousek, Jan Hlousek, Jakub Kříčka, Jan Ludl, Václav Malík, Balt. Mazel, Jan Petřela, Frant. Pernica, Frant. Ševčík, Pavel Šebela, Tomáš Švéda, Josef Švéda, Karel Švehla, Richard Švehla, Ant. Šnajdr a Frant. Marvůnek. Později přistoupili: Frant. Petlach, Jan Pernica a Stanislav Kousalík.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku s 8 m ssavic a 80 m hadic, 4 berlovky, 10 košů, 2 plácačky, třídní žebř střešových a žebř posunovací, vše v úhrnné ceně 1020 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský v Židenicích.

Městys Židenice, čítá 610 domů s převládající krytbou křídlicovou; v obci se provozuje polní hospodářství, a různé živnosti, jinak obyvatelstvo pracuje v továrnách, také jest v místě velká vápenice a kruhová cihelna. Poloha obce a okolí jest částečná rovina, vroubená lesy v blízkosti. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. a prvním zakladatelem jeho bylo *Obecní zastupitelstvo*, které i dnes vzorně o sbor se stará; vyplácí sboru roční příspěvek 50 zl.; též i ostatní snahy hasičské podporuje. Členové výboru obecního jsou uvědoměni vlastenci. Téhož času byl starostou obce Josef *Potácel*, hostinský, uvědomělý vlastenec, velký podporovatel sboru hasič-

ského. Cizí obecní výbor byl přízniv; dokázal to tím, že členové jeho přistoupili za členy přispívající i činné.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Zapletal*, rolník, náčelníkem Karel *Wismann*, jednatelem Theodor *Kodar*, strojník.

Sbor trvá 6 roků a předsedou jeho jest dnes Ant. *Skroba*, narozen v Židenicích r. 1864., odbyv sobě národní školu v Brně, věnoval se stavu rolnickému. Jest od založení sboru věrným členem a činovníkem. Povahou skromný, pracuje tiše ve prospěch dobré věci hasičské a těší se oblíbě všech členů. Náčelníkem jest Karel *Wisman*, narozen r. 1858. Navštěvoval národní školu v Brně. Byl r. 1878. odveden k vojsku (zákopníkům), účastnil se okupace Bosny a Hercegoviny, kdež dosáhl hodnosti desátníka; prsa jeho zdobí válečná medaile. Po vykonané povinnosti vojenské věnoval se opět stavu rolnickému. Jest náčelníkem vzorným a příčinlivým, který zajistě oprávněně se těší mezi členstvem zasloužené oblíbě. Jednatelem jest Frant. *Krčmař*, nar. r. 1865. v Ivanovicích na Hané. Navštěvovav v rodišti 3. třídu národní školy odebral se do Brna, kdež pokračoval. Odbyv školy vstoupil do Mor. akciové knihtiskárny v Brně a stal se po 4 letech sazečem písma. Snaha jeho se nese za tím účelem, aby hasičstvo na Moravě povzneslo se k utěšené výši a stalo se směrodatným v národním našem životě. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Josef *Potácel*, Josef *Blahonovský*, Theodor *Kodar*, Ant. *Adámek*, Frant. *Svábenský*, Frant. *Bubla*, Valentin *Lidařík*, Frant. *Krčmař*, Emanuel *Kosdera*, Ant. *Svábenský*, Josef *Niesner*, Josef *Skroch*, Ant. *Uher*, Ant. *Trkan*, Josef *Wismann*, Jan *Niesner*, Jakub *Bubla*, Frant. *Trkan*, Vincenc *Zmrslý*, Ant. *Uher*, Ant. Mach, Frant. Trkan, Josef Barthl, Frant. Němeček, Frant. Jureček, Jan Urbanec, Dominik Drahovzal, Frant. Drahovzal, Frant. Kusák, Matěj Konečný, Karel Schütz, Rudolf Drahola, Eduard Malý, Frant. Tribula, Karel Rujbr, Hefman Dvořák, J. Švábenský, Vítek, J. Pavlovec, M. Šafránek a Cyrill Konečný.

Sbor má 2 stříkačky čtyřkolové (ssací) s úplným příslušenstvím, zbrojní vůz a vodní lejt, vše v úhrnné ceně 1650 zl.; též účastnil se dosud 14 požárů.

Sbor hasičský v Sokolnicích.

Obec Sokolnice leží na rovině a čítá 185 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci je cukrovar a pivovar. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a zakladateli jeho byli: Aug. *Bébar*, učitel, Frant. *Dvořák*, rolník, Otokar *Hamřík*, příruční při hospodářství, Karel *Ker-vítser*, řídící učitel, Josef *Raab*, účetní v cukrovaru. Téhož času byl starostou obce Jakub *Umlášek*, rolník. V obecní radě byli: Josef Daněk, Ignác Fasora a Frant. Nejezchleb, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Proskowec*, řídící cukrovaru, náčelníkem Fr. *Dvořák* rolník, a jednatelem Aug. *Bébar*, učitel. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Dvořák*, rolník, náčelníkem Otokar *Hamřík*, příruční při velko-statku, a jednatelem Aug. *Bébar*, učitel. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Martin *Brumla*, Václav *Burk*, Alois Bělo-houbek, Tomáš Brumla, Josef *Čech*, Ondřej Černý, Josef *Cupák*, Josef *Čech*, Josef *Doležal*, Frant. Doležal, Petr Doležal, Ant. *Gálle*, Ant. *Froněk*, Mikuláš *Halusa*, Otokar *Hamřík*, Jan Hrouzek, Ant. Hórák, Josef *Kuda*, Frant. *KHě*, Josef *Kušel*, Aug. *Krbílek*, Frant. *Kučera*, Viktorin Macka, Josef Maštalif, Frant. *Mrkvička*, Alfred Neubauer, Aug. Nejezchleb, Jan Oprchal, Ant. *Páral*, Ondřej *Popela*, Viktorin Pavlíček, Frant. *Podloucký*, Vincenc Pustina, Josef *Sigmund*, Frant. Sekanina, Vincenc *Sekanina*, Frant. *Sedlák*, Karel Sekanina, Josef *Sekanina*, Václav Šmíd, Jakub *Štefl*, Josef Ustohal, Jan Umlásek, Josef Vykouřil, Josef *Zelený* a Frant. *Žabokrtský*.

Sbor má 3 stříkačky, potřebné žebře, ostatní nářadí a pochodné hasičské, vše v úhrnné ceně 2500 zl.; též účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Rozdrojovicích.

Obec Rozdrojovice čítá 82 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci jsou rolníci a dělníci. Poloha obce a okolí jest dolina, obklopena hornatinou lesnatou. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvním jeho zakladatelem bylo tehdejší *představenstvo obce*, v jehož čele stáli Ant. *Lasar*, starosta, Josef *Vojta*, I. radní, Tomáš *Vojta*, II. radní. V obecní radě byli pp.: Antonín Helán, Frant. Novotný, Martin Vojta, Frant. Kučera, Frant. Trkaň, Filip Cibulka. Většina těchto pánů byla příznivá; výbor uložil představenstvu, by sbor zařídili a potřebné věci obstarali.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Lazar*, starosta obce, náčelníkem Martin *Vojta*, jednatelem Frant. *Maloušek*, učitel.

Sbor trvá 5 roků a předsedou jeho jest dnes Tomáš *Vojta*, nar. r. 1861. v Rozdrojovicích, obecní radní, jest členem sboru od zařízení, náčelníkem Martin *Vojta*, naroz. r. 1855. v Rozdrojovicích, nyní starosta obce, vojn. c. k. 8. pěš. pluku, účastnil se okupace v Bosně; vycvičil sbor v krátké době a to dokonale, že vynikl při požáru v Bystřici, jehož se i jiné sbory účastnily, jednatelem Frant. *Maloušek*, učitel. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Josef *Lazar*, Frant. *Lazar*, Josef *Kadlec*, Ant. *Lazar*, Josef *Rišner*, Pavel *Lazar*, Štěpán *Lazar*, Eduard *Trkan*, C. *Srom*, Josef *Kučera*, Josef *Hansl*, Ant. *Helán*, Jos. *Holý*, Frant. *Klímeš*, Rudolf *Kadlec*, Vincenc *Kolděček*, Karel *Koláček*, Jan *Vitouch*, Adolf *Janček*, Frant. *Lazar*, Josef *Lazar*, Pavel *Hasoň* Josef *Vojta*, Frant. *Novotný*, Linhart *Hromádka*, Ant. *Holý*, Methoděj *Helán*, Vincenc *Malý*, Václav *Šebek*.

Sbor má stříkačku: hydrofor d-boty 120 mm (čtyřkolová na pérách), oddělení ssacích hadic (košem opatřených), žebří závěsný, žebří přístavné, motyky, háky; mimo to postaveno skladiště, v úhrnné ceně 1500 zl; týž účastnil se po dobu svého trvání 5 požárů.

Sbor hasičský v Obřanech.

Obec Obřany čítá 198 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci jest mlýn, přádelna, rolnictví, většina lidu továrního. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893. a zakladateli jeho byli: Bernard *Hlaváč*, rolník, Bernard *Srba*, rolník, František *Uher*, rolník, Antonín *Kučera*, mistr zednický, Josef *Krupica*, zámečník; tento poslední hlavně se přičinil, by sbor v život uveden byl. Téhož času byl starostou obce Jan *Srba*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Bernard *Hlaváč*, Bernard *Srba*, Jan *Dvořák*, František *Uher*, Jan *Hladil*, František *Mašarák st.*, Frant. *Mašarák ml.*, František *Olešovský*, Antonín *Kodár*. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což proukázali postavením skladiště pro hasičské nářadí.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Uher*, rolník, náčelníkem Kašpar *Kafka*, obchodník, jednatelem František *Zouhar*, nadučitel.

Sbor trvá 5 roků a předsedou jeho jest dnes František *Uher*, rolník, náčelníkem Josef *Krupica*, zámečník, jednatelem Fr. *Zouhar*, nadučitel. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Jan *Nerud*, Fr. *Mašarák*, Josef *Nerud*, Josef *Spatný*, Martin *Kalod*, Julius *Hajman*, Ant. *Kůra*, Josef *Kůra st.*, Josef *Kůra ml.*, Jan *Spatný*, Antonín *Hajman*, Karel *Felkl*, Jan *Hrachovina*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se 2 proudy, 160 m hadic, 4 díly ssavců, 2 žárnice s 5 hubicemi, 4 koše na vodu, 2 pochodně, 2 lopaty, 2 kopáče, 2 špičáky, 2 sekery, 1 žebří střešový čtyřdílný, 2 kamzikové žebří, 1 žebří operační, trojdílný, 2 háky požárové, 1 lejtů na vodu, 6 smyček lezeckých, v úhrnné ceně 2944 zl; týž účastnil se po dobu svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský v Lelekovicích.

Obec Lelekovice čítá 107 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví a jest též značná část dělníků továrních. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. a prvním zakladatelem jeho byl Václav *Werner*, rozený r. 1852., majitel domku, povoláním zedník, byl vojínem a dobyl sobě r. 1878. v Bosně při povstání válečný odznak; povahy tiché, za to ale horlivý hasič celým svým životem. Téhož času byl starostou obce Josef *Buchta*, rolník, byl značným podporovatelem sboru při jeho založení. V obecním výboru byli pp.: Fr. *Filka*, Fr. *Kincl*. Hoře jmenovaní páni byli sboru příznivci a veškeré potřebné nářadí, správu stříkačky, hadic opatřili, potažmo zakoupili a ustanovili roční příspěvek 20 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Buchta*, rolník, náčelníkem Josef *Toufar*, mlynář, jednatelem Čeněk *Beran*, obchodník.

Sbor trvá 5 roků a předsedou jeho jest dnes Čeněk *Tesař*, rolník, náčelníkem Josef *Toufar*, mlynář, jednatelem Frant. *Suchý*. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Václav *Werner*, Cyrill *Panovský*, Jan *Sedláček*, Fr. *Beran*, Fr. *Vermousek*, Fr. *Filka*, Čeněk *Filka I.*, Jan *Šebesta*, Fr. *Marek*, Josef *Werner I.*, Josef *Werner II.*, Josef *Leicher*, Čeněk *Filka II.*, Josef *Veselý*, Jos. *Antonín*, Frant. *Němec*, Frant. *Albrecht*, Čeněk *Leicher*.

Sbor má 1 stříkačku čtyřkolovou a hydrofor, v ceně 1500 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 7 požárů.

Sbor hasičský ve Slatině.

Obec Slatina, ležící na rovině, čítá 175 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893. a prvními zakladateli jeho byli: Ant. *Tillhon*, nadučitel a Frant. *Smaha*, rolník a starosta obce. V obecní radě byli: Jan Krejčí a Josef Šik. Tito všichni byli sboru příznivci, prokázavše přičiž tuto povoleným příspěvkem 50 zl. ročně od obce.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Tillhon*, nadučitel, náčelníkem Frant. *Smaha*, rolník a starosta obce a jednatelem Frant. *Zeman*, tovární mistr. Téhož času byli členy sboru: M. Daněk, J. Dlezek, F. Glaser, J. Gritzbach, J. Hromek, Josef Hromek, Ant. Keberle, F. Kalous, J. Krejčí, A. Máca, K. Nos, L. Nos, J. Nos, F. Rudolecký, J. Rudolecký, J. Streit, A. Streit, Frant., Antonín, Vincenc, Florian a Jindřich Šmahovč, H. Tme, F. Velecký, V. Zelinka a F. Štěpánek.

Sbor trvá 5 roků a nynějším jeho předsedou jest Ant. *Tillhon*, narozen 21. března 1845, náčelníkem Frant. *Smaha*, narozen 21. dubna 1863, jednatelem Frant. *Komárek*, narozen 6. září 1870. Ku sboru nově přistoupili: Jan Krejčí a Jan Streit; vystoupili: F. Rudolecký a A. Streit.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku na pérách, vozík na hadice, čtyřdílný žebř, žebř s háky kamzikovými, 2 žebře ku střeše a ostatní potřebné náčiní, vše v úhrnné ceně 956 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 6 požárů.

Sbor hasičský v Bilovicích.

Obec Bilovice čítá 165 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci jest rozsáhlý závod mlynářský, 3 obchody, 3 hospody a provozují se zde různé živnosti řemeslné. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Tepera*, nadučitel, nar. r. 1856; studoval na reálce v Kroměříži, svém to rodišti, pak paedagogium v Olomouci a Brně. Po maturitě roku 1876. stal se učitelem a nadučitelem v Lukovanech u Ivančic, od 1. března 1890. je nadučitelem v Bilovicích a o zdejší život spolkový získal si zásluh nevšedních. Téhož času byl starostou obce Václav *Taranza*, rolník a hostinský. V obecní radě byli: Adolf Zlámal a Frant. Olejníček. Tito všichni byli sboru příznivci a sice tím, že jej každý rok podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Slof*, majitel hostince a realit, náčelníkem Jos. *Tepera*, nadučitel, jednatelem Josef *Koslík*, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. Kartous, Edv. Kartous, Fr. Mecner, Jan Němec, Fr. Petlach, Jan Přikryl, Fr. Richter, Frant. Svoboda, Adolf Srba, Jul. Taranza, Josef Vasman, Flor. Vykydal, Frant. Dohnal, Eugen Zapletal.

Sbor trvá 5 roků a nynějším jeho předsedou jest Josef *Tepera*, nadučitel, náčelníkem Frant. *Dohnal*, rolník, jednatelem Josef *Pokora*, učitel; studoval učitelský ústav v Brně a od maturity roku 1891. působí v Bilovicích. Jest též náčelníkem místního »Sokola«. Dnes jsou členy sboru: Fr. *Bandoch*, Ludvík *Blatný*, Alois *Drahovzal*, Jan *Drahovzal*, Ant. *Kachlík*, Fr. Mózr, Arnošt Mózr, Richard Mózr, Fr. Kučera, Vavř. Drlík, Fr. Dohnal, Karel Ondrůj, Kašp. *Olejníček*, Benedikt *Olejníček*, Karel Hlaváč, Jan Němec, Josef *Pokora*, Jan Přikryl, Josef *Svoboda*, Čeněk *Svoboda*, Fr. *Surý*, Jan *Slof*, Jan *Taranza*, Josef *Tepera*, Vrat. Čepelák, Karel Kocman, Frant. Sklenář, Josef *Drahovzal*, Ant. *Trnka*, Ant. *Svoboda*.

Sbor má 1 čtyřkolovou dvouproudni a 1 čtyřkolovou jednoproudni stříkačku, dvoukolový naviják, 2 přístavní, 1 skládací a 3 kamzikové žebře, 4 koše ohnivzdorné, 140 m hadic a 4 plácačky, vše v úhrnné ceně 2250 zl.

Sbor hasičský v Babicích.

Obec Babice čítá 123 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Touchin*, hostinský a soustružník železa v Josefově. Téhož času byl starostou obce Dominik *Nejeschleb*, rolník. V obecní radě byli: Josef Nejeschleb, Ant. Ševčík, Fr. Hemžal, Fr. Jahoda, Alois Zachrdla, Ant. Touchin, Jan Kubeš, Eduard Kubeš, Frant. Sehnal, Jan Rumler a Jiří Prachař. Tito všichni byli sboru příznivci a většina jich přistoupila za členy jeho.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Hemžal*, rolník, náčelníkem Josef *Nejeschleb*, rolník, jednatelem Engelbert *Motyčka*, rolník.

Sbor trvá 5 roků a nynějším jeho předsedou jest Frant. *Hemžal*, náčelníkem Ant. *Ševčík*, jednatelem Jan *Hemžal*. Od založení až podnes vytrvali při sboru tyto členové: Václav Hemžal,

Vavřinec Suchý, Pavel Rumler, Ant. Touchin, Frant. Sehnal, Jan Kubeš, Alois Zachrdla, Antonín Stejskal, Tomáš Kalvoda, Jan Veselý, Frant. Kupčík, Jan Ševčík, Ant. Šibl, Fr. Blažík, Fr. Sehnal, Tomáš Ondráček, Karel Kric a Jan Prachař. Nově přistoupili: Josef Pidra, Josef Krbůšek, Jakub Horák, Karel Sehnal, Josef Kovář, Fr. Plch, Václav Vašek, Fr. Porhaim, Bohumil Pantuček.

Sbor má 2 stříkačky: 1 ruční dvoukolovou a 1 čtyřkolovou v úhrnné ceně 1600 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 3 požárů.

Sbor hasičský v Telnici.

Obec Telnice leží na rovině a čítá 136 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893. a zakladatelem jeho byl *obecní výbor* na podnět starosty obce Ant. *Pešla*. V obecní radě byli: Karel Svoboda a Frant. Mrkvica. Tito byli sboru příznivci a přispěli mu peněžnými dary.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Pešl*, náčelníkem Alois *Barták* a jednatelem Hynek *Sova*. Při založení sboru byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fabian Pešl, Petr Haluza, Josef Král, Frant. Pešl, Frant. Šustr, Frant. Jeniš, Jan Gala, Frant. Král, Jan Hrdlička, Jan Blísa, Ant. Spánek, Karel Svoboda a Jan Pešl. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Pešl*, rolník, náčelníkem Fabian *Pešl*, hostinský, a jednatelem Alfons *Vostřejš*, nadučitel. Členy sboru jsou: Bedřich *Vebr*, Fr. *Gala*, Vilém *Hrdlička*, Fr. *Kaplan*, Jan *Novotný*, Fr. *Čech*, Karel *Kaplan*, Tomáš *Sklendř*, Tomáš *Sekanina*, Arthur *Tihlárík*, Fr. *Pešl*, Tomáš *Mrkvica*, Jan *Mrkvica*, Ant. *Mrkvica*, Ant. Kaplan, Jiří Podloucký, Jan Veselý, Josef Stoklásek, Tomáš Popela a Frant. Křivánek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se vším příslušenstvím, t. j. 10 m hadic, 2 žárnice, 5 proudnic (2 v průměru 10 mm, jednu 13, jednu 14 a jednu 16 mm) s potřebnými klíči ku stahování hadic, jedno zdvihadlo ku mazání kol, hákový žebř jasanový 4 m dlouhý a střešový spojovací žebř ve dvou dílech, vše v úhrnné ceně 985 zl. Sbor účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský v Březině a Proseči.

Obec Březina leží v údolí horském a čítá 41 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo živí se rolnictvím a vozí vápno do Brna z nedalekých vápenic. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. a zakladatelem jeho byl Hynek *Bayer*, obchodník v Březině, 35letý ženatý; dříve byl členem has. sboru v Pozoticích. Roku 1891. koupil si domek v Březině. Půjčoval spolku z počátku peníze. Jeho přičiněním dostalo se spolku četných podpor. Téhož času byl starostou obce Antonín *Knecht*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Nevoral a Jan Černošlávka, rolníci. Četní pánové z obecního představenstva povolili odprodej staré obecní stříkačky a obnos 150 zl. věnovali na novou stříkačku teprv, když jim sbor ústy zakladatele slíbil, že větší díl za stříkačku zaplatí sám ze svých příjmů a darů. Obec uvázala se přispěti na stříkačku každá po 60 zl.; stříkačka stála s dopravou 920 zl.

Prvním předsedou sboru byl Ant. *Knecht*, rolník, náčelníkem Hynek *Bayer* a jednatelem A. *Houfek*. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Hynek *Bayer*, obchodník, náčelníkem Frant. *Ludl*, mistr truhlářský v Proseči, a jednatelem Vincenc *Hlaváček*, kamenický mistr v Proseči.

Sbor má stříkačku, 2 žebře, 6 košů na vodu, 2 háky, 100 m hadic, sekery a provazy pro 30 mužů, vše v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Ochozi.

Obec Ochoz čítá 56 domů s převládající krytbou doškovou. V obci je obchod vápnem. Poloha obce a okolí jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1895. a zakladatelem jeho byl Šebestian *Blatný*, starosta obce a rolník. V obecní radě byli: Ant. Trávníček a Václav Hudec, rolníci. Tito byli sboru příznivci a každý z nich při sbírkách ve prospěch sboru dle možnosti přispíval.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Jan *Přichystal*, náčelníkem Oktavian *Chloupek*, učitel, a jednatelem Václav *Hudec*, rolník. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jsou členy sboru: Florian Hudec, Ant. a Šebestian Blatný, Ant. Polák, Fr. Knecht, Ant. Trávníček, Václav Slaný, Fr. Šlezinger, Dom. Pleva, Jan Luner, Josef Luner, Josef Škrob,

Fr. Mikulášek, Al. Langer, Josef Sapák, Fr. Vaverka, Fr. Kocman, J. Hloušek, J. Kosík, Fr. Šedý a Fr. Sedlár.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se vším příslušenstvím, žebře, háky a výzbroj pro 30 mužů, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 1 požáru.

Sbor Křtiny, založený roku 1895, nenáleží do svazu.

Sbor hasičský v Jiříkovicích.

Obec Jiříkovice čítá 98 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci a dělnický lid pracuje v továrnách v Brně. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. Příčina založení sboru byla ta, že obec dostala výhrůžný dopis stran požáru; zařídila tedy sbor a v krátké době skutečně hořelo, při čemž již zatížený sbor pracoval. Téhož času byl starostou obce Aug. Štěpánek, rolník. V obecní radě byli: Jan Spružina a Josef Mazálek. Tito byli sboru příznivci, neboť se přičinili, aby se mu dostalo peněžité podpory.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou J. Spružina, mlynář a rolník, náčelníkem Augustin Štěpánek, starosta obce, a jednatelem Vojtěch Mudrych, obchodník. Sbor trvá 2 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Dvořáček, Vincenc Páral, Jan Svoboda, Jan Kubínek, Frant. a Jan Paulík, Mat. Kubínek, Pavel Plotěný, Jan Kubínek, Jan Koudelka, Karel Buchta, Šimon Buchta, J. Liškutin, Engl. Dvořák a Fr. Koudelka. Později přistoupili: Vincenc Liškutin, Arn. Dvořáček, Jan Plotěný a Josef Poláček.

Sbor má čtyřkolový stroj a ruční berlovku v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se dosud 5 požárů.

Sbor hasičský v Žebětíně.

Obec Žebětín čítá 197 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, porostlá rozsáhlými listnatými lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896 a prvním zakladatelem jeho byl Frant. Langer, řeznický mistr a majitel hostince v Žebětíně; narozen v Lišni 4. října 1864. Téhož času byl starostou obce Josef Pospíšil, rolník. V obecní radě byli: Frant. Kozel, rolník, Vincenc Obrovský, rolník a Frant. Prokeš, mistr dlážděčský. Tito všichni byli sboru příznivci a prokázali tuto přiležitost ochotou, dle sil svých sbor podporovat, zvláště při stavbě místnosti jemu potřebných.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou a jednatelem Mořic Maršík, farář, narozen 7. prosince 1858 v Náchodě v Čechách. Gymnasiijní studia konal v Broumově a Rychnově n. Kn. Absolvoval theologická studia v Králově Hradci a ustanoven kaplanem ve Stárkově (děkanství Broumovské), potom v Miletíně (děkanství Hořické). V r. 1894 jmenován byl farářem v Žebětíně (u Brna), kdež až dosud působí. Náčelníkem Frant. Langer, hostinský. Sbor trvá 2 roky. Od založení až podnes vytrvali ve sboru tyto členové: Josef Kozel, Jan Káňa, Václav Křivánek, Josef Pospíšil, Matěj Čaha, Bedřich Jelínek, Josef Kozel, Jan Audy, Bart. Prokeš, Jan Pospíšil, Antonín Šus, Jan Pospíšil, Frant. Helan, Jan Audy, Norbert Jurný, Bart. Kuba, Frant. Pospíšil, Ant. Hořínek, Jan Suchomel, Jan Obrovský, Josef Zaplatil, Jan Kozel, Josef Kozel, Tomáš Kříž, Frant. Kozel, Frant. Kozel, Josef Jelínek, Bart. Černý a Štěpán Kozel. Nově přistoupili: Fr. Kříž, Fr. Dudek, Jan Stejskal, Ant. Jelínek, Ant. Prokeš, Štěpán Kozel, Bart. Kozel, Ant. Audy, Frant. Vaněk, Frant. Kozel a Albin Doubek.

Sbor jest úplně vyzbrojen dle předpisu ústřední hasičské jednoty. Mimo toho má jednu berlovku, háky, žebříky pro lezce, žebříky kamzíkové v úhrnné ceně 300 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 2 požárů.

Sbor hasičský v Soběšicích.

Obec Soběšice čítá 99 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím, část dělnická prací tovární. Poloha obce a okolí jest pahorkatina s výhledy lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. V pořizujícím výboru byli: Fr. Krupica, náčelník sboru has. v Obřanech, Alois Řehuřek, rolník, Vinc. Nesrsta, hostinský a Jan Smekal, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Jan Lakota, rolník. V obecní radě byli: Frant. Vajs, I. radní a

Jan Buchta, II. radní. Tito všichni byli sboru příznivci, což dokázali tím, že mu postoupili bezplatně obecní stříkačku a ochotou při pořádání zábav, přátelských večírků atd.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Frant. Vajs, rolník, náčelníkem Vincenc Nesrsta, hostinský a jednatelem Jan Smekal, nadučitel.

Sbor trvá 2 roky a členy jeho jsou: Al. Řehůfek, Frant. Muselík, Jan Velím, Jan Zeman, Josef Kučerovský, Josef Kotol, Frant. Fišmajstr, Jan Buchta, Jan Krejčí, Ant. Kopeček, Ant. Kotol, Engl. Kotol, Raimund Kotol, Matys Piák, Václav Putna, Frant. Musil, Jan Ellbogen, Jan Havlíček, Frant. Kučerovský, Karel Albrecht, Josef Ondráček a Josef Vajs.

Sbor má dvoukolovou stříkačku v ceně 400 zl.; též účastnil se po celý čas trvání svého jednoho požáru.

Sbor hasičský v Lišni.

Obec Lišeň čítá 614 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví, obchod a řemesla a jest zde též tovární dělnictvo. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, obklopená lesem. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor*. Téhož času byl starostou obce Josef Masel, rolník. V obecní radě byli: Jan Mudrych, Al. Švabenský, Pavel Sklenářík, Jan Krulich, Hynek Bester, Martin Brzobohatý, Šebestian Breucel, Frant. Poláček.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Al. Švabenský, obchodník; narodil se dne 14. srpna 1846 v Lišni. Odkvívaje si obecnou školu v Lišni, věnoval se domácímu hospodářství. Roku 1867 odveden byl k vojsku, ale na žádost starých rodičů propuštěn byl po několika měsících domů. Oženiv se zařídil si obchod nejprve s ovocem, později i se zbožím smíšeným, který vede až doposud. Častěji zvolen byl do obecního zastupitelstva. Od r. 1894 jest náměstkem starosty obce a předsedou „společenstva obchodníků, hostinských a j. přidružených živností“. Když v Lišni shledána potřeba zříditi hasičskou jednotu a myšlénka tato provedena, zvolen byl jednoblasně za starostu jednoty. — Náčelníkem Ant. Štma, učitel. — Jednatel Frant. Bester, pekař; narodil se dne 6. května 1868 v Lišni. Počal chodit do chlapecké obecní školy, kterou navštěvoval až do r. 1880, načež navštěvoval vyšší c. k. českou reálku v Brně. Po odbytém školství vstoupil do učení na pekařství ku svému otci v Lišni a po tříletém učení odebral se do Brna, kdež pracoval jako pekařský pomocník a pak narukoval k vojsku do Vídně. Dne 1. prosince 1892 propuštěn z vojny k trvalému pobytu a od toho času věnoval se obchodu a řemeslu pekařskému až do dnešní doby.

Sbor trvá 1 rok a členy jeho jsou: Ant. Štma, Josef Hanzl, Ed. Neuman, Jan Sedláček, Frant. Bester, Emanuel Kašparec, Josef Koudelka, Alois Mazel, Ed. Kladiiva, Jan Krulich, Frant. Miček, Julius Ventruha, Ed. Král, Josef Kunst, Bart. Zeman, Matouš Otisk, Jan Hromek, Arnošt Odrážka, Meth. Kikrdle, Hubert Bozoncar, Jan Ošlejšek, Jan Daněk, Havel Filka, Jan Přerovský, Jan Šik, Ant. Prokeš, Jan Krulich, J. Čučka, Ant. Macháček a Martin Mareček.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku od firmy Hiller (Brno) v ceně 865 zl.; též po celý čas trvání svého účastnil se jednoho požáru.

Soudní okres Ivančice.

Sbor hasičský v Ivančicích.

Město Ivančice leží v údolí Jihlavy a čítá 700 domů s převládající krytbou křídlicovou a 4400 obyvateli. V obci poněkud ovládá živnostnictvo; velkého průmyslu zde není. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1879. a zakladatelem jeho byl r. 1890. zesnulý tehdejší starosta obce p. Jan Kočí. Narodil se dne 12. října 1834 v Ivančicích. Vychodiv tamní trojtřídní obecnou školu, chtěl věnovati se studiu. Připravován byl privátně po čtyři roky známým vlastencem a knězem P. Tomášem Procházkou. Jsa těla slabého, studování zanechal a pomáhal otci při řemesle a polním hospodářství. Právě vlastenecká činnost jeho začíná od r. 1864. kdy zvolen byl do obec. výboru. Zasluby jeho o město, o vlastenecké obrození jsou tak veliké, že zajistil si trvalou památku v dějinách českých Ivančic. Když pak roku 1878 byl zvolen starostou města, tu rázem káceny byly sloupky umělého německví a české město objevilo se v plné kráse a síle. První jeho prací bylo zaříditi školu, odpovídající lidu. A tu z německé a utrakvistické školy vznikají české školy obecné a měšťanské, zřizuje se mateřská školka, dětská zahrádka, průmyslová škola pokračovací. Všude v první řadě starosta Jan Kočí, předseda záložny občanské a místní školní rady, nejen jako rádce, ale též jako štědrý podporovatel, pravý ivančický mecenáš. Zásluhou jeho založen byl velepotřebný pro město a okolí spolek „Ivančický hasičský sbor“ dne 16. srpna 1879. V sezení téhož dne od-

bývaném přiblížilo se ihned 76 členů, nezvratný důkaz o důležitosti toho spolku. Zvoleni ihned potřební funkcionáři, postaráno o výcvik mužstva, což výtečně provedl Heřman Braš, ruský býv. voj. setník. Zakoupeno hasičské nářadí v úhrnné ceně 4000 zl. Pročež i tento lidumilný, ochranný spolek děkuje svým zařízením a různými darovanými peněžitými podporami šlechtnému lidumilovi p. Janu Kočimu, starostovi města Ivančic, a provolává památce jeho vlastenecké »Na zdar!« a »Odpočívej v pokoji!« Týž byl od roku 1883. až do své smrti členem ústředního výboru has. (Vyobrazení tabl. XI.)

Téhož času byli v obecní radě: Josef Elgart, hostinský, Dominik Blížkovský, majitel realit, Josef Kočí, stavitel, Karel Missbach, hostinský, a Tomáš Švarc, hostinský. Většina zámožnějších občanů byla tomuto sboru příznivá, což se jeví v tom, že měl sbor z počátku přes 120 přispívajících a 104 činné členy.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Koč*, starosta města, náčelníkem Václav *Hans*, mistr tesařský, a jednatelem Vincenc *Vencálek*, notářský solicitor. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ferd. Hruška, Raimund Eibl, Ant. Procházka, Ant. Wessely, Leop. Moudrý, Ant. Eibl, Jakub Steiger, Ignát Stehlík, Jan Fibich, Frant. Juřena, Martin Prukl, Frant. Pietsch, Tomáš Pospíšil, Vincenc Stehlík, Jan Švarc, Jan Pinkava, Blažej Ulrich, Ant. Buča, Josef Staněk, Alex Zahradníček, Frant. Bureš, Frant. Růžička, Frant. Bartoš, Innocenc Švéda, Ignát Kristin, Hugo Rovner, Jan Fieger, Adolf Stössl, Karel Švec, Jan Hunáček, Karel Hunáček, Jakub Kilian, Jan Kilian, Filip Kilian, Jan Procházka, Viktor Čapek, Frant. Zahradníček, Jan Frič, Petr Novotný, Eduard Novotný, Vincenc Ficht, Heřman John, Leopold Missbach a Frant. Přibramský. Sbor trvá 19 roků.

Nyní jest předsedou JUDr. Ant. *Dvořák*, advokát, náčelníkem Jan *Pruša*, obchodník, a jednatelem Frant. *Kapler*, stavbyvedoucí. Členy sboru jsou: Josef *Koč*, Jan *Pruša*, Fr. *Kapler*, Jan *Koč*, Filip *Gulda*, Raimund *Veinberger*, Jan *Lahoda*, Jan *Procházka*, Frant. *Sedláček*, Frant. *Veinberger*, Josef *Růžička*, Jan *Chmelíček*, Vincenc Blížkovský, Frant. Mlejnek, Jiří Sladký, Ant. Zonek, Emanuel Hejtmánek, Josef Foral, Frant. Pelikán, Jan Franc, Ant. Venzel, Jan Dubšík, Bartol. Dubšík, Josef Novotný, Josef Švéda, Jan Knapp, Ferd. Plihal, Vojt. Saks, Josef Šlapanský, Jiří Černý, Jan Kabelka, Ignát Psota, Leopold Budil, Frant. Kozel, Kašpar Chetka, Tomáš Eibl, Leopold Štix, Vincenc Loupal, Vincenc Fiala, Osvald Kapler, Václav Špatný, Jaromír Procházka, Frant. Rambousek, Vincenc Frič, Ant. Tábořský, Rudolf Kabelka, Frant. Novotný, Ant. Chmelíček, Frant. Knapp a Ignát Hejtmánek.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou staršího systému, dvoukolový hydrofor, 8 žebřů hákových, dvoudílný žebř posunovací, 6 žebřů střešových 3 m dlouhých, 3 žebře 1 m dlouhé, rozličné nářadí bourací, 2 lejtý na vodu a asi 300 m hadic s navijákem, vše v úhrnné ceně 800 zl. Sbor účastnil se dosud 45 požárů a 4 povodní.

Sbor hasičský v Rosicích.

Město Rosice skládá se ze dvou částí: Rosic a Pendrova; leží v pěkné poloze, v okolí je hojnost lesů, krajina je pahorkatá; čítá 438 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci jest cukrovar, parní mlýn, velkostatek, pivovar, dvůr, sýrašťví a velkozávod bednářský. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1880. a zakladatelem jeho byl *obecní výbor* se starostou v čele p. Janem *Tichým*, majitelem realit a závodu bednářského. Byl to muž v každém ohledu dokonalý a velmi podnikavý. Vyšinul se vlastním přičiněním na prvního muže obce slynoucího rozšafností a zkušenostmi, pro které vyhledáván byl i širším okolím. Pro zásluhy své obdařen zlatým záslužným křížem. Téhož času byli v městské radě: Jakub Skutecký, Jan Světlík, Martin Hrdlička a Fr. Raus. Všichni byli příznivci sboru, čehož důkazem jest to, že členové obecního výboru stali se buď činnými neb přispívajícími členy sboru a starali se o zakoupení všech has. strojů a potřebného nářadí.

Prvním náčelníkem sboru byl Hynek *Světlík*, stavitel, a jednatelem Václav *Kubica*, učitel. Toho času byly 3 čety: I. četa čítala 37 mužů, II. četa 46 mužů a III. četa 30 mužů; úhrnem 113 členů. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jest předsedou Hynek *Světlík*, jehož životopis přinášíme ve stati Podporovací pokladny a vyobrazení na tabl. IX.; místopředsedou Frant. *Vicentík*, náčelníkem Frant. *Haslinger*, jehož životopis přinášíme ve stati Invalid. fondu a vyobrazení v župě XVI., a jednatelem Čeněk *Adamec*, učitel. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytvářeli, jsou tištěna písmem ležatým): Fr. *Mertens*, Ant. *Zhoř*, Václav *Pavlík*, Fr. *Franěk*, Mořic *Sláma*, Karel *Gerstner*, Josef *Košina*, Jan Veselý, Mořic Hájek, Fr. Hájek, Ant. Kahna, Mořic *Káňa*, Ant. Klíma, Jakub Krčál, Karel *Lehner*, Tomáš Posádka, Jan *Pyšný*, Jan Rosenzweig, Leopold *Sklenář*, Frant. Světlík, Václav Svoboda, Bedřich *Táborský*, Rudolf Tichý, Richard *Zhoř*, Aug. Baštař, Martin Tesař, Jan Bříza, Jan Buchálek, Čeněk Vrbka, Josef Vykl, Fr. Staněk, Th. Vaňura, Ant. Smutný, Mat. Vaňura, Josef Žaloudek, Fr. Holub, Fr. Kozlík, Jan Kroupa, Vilém Potočka, Karel Anderle, Ant. Baštař a Josef Šoner.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky, čtyřkolový hydrofor, mechanický žebř posunovací, 4 berlovky, přístrojní vůz, naviják, 2 voznice velké a 2 malé, vše v úhrnné ceně 4000 zl.; týž účastnil se dosud 50 požárů.

Sbor hasičský v Ostrovačicích.

Obec Ostrovačice čítá 75 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se pouze rolnictví. Poloha obce jest rovina, okolí pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Ant. Lang, nadužitel t. č. v Ostrovačicích. Jest rodákem Dolno-Kounickým (okres Ivančický), kdež nyní jako správce školy působí. Téhož času starostou obce byl Václav Grosman, rolník. V obecní radě byli: Václav Brožek a Jan Kvarda, rolníci. Tito byli sboru příznivci, což dokázali zakoupením oděvu a veškerého nářadí pro sbor.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín Duffek, statkář, náčelníkem Václav Bošek, rolník a jednatelem Edvard Melichar, obecní tajemník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Josef Grosman, Leop. Macháček, Josef Bartoněk, Šimon Drábek a Josef Eliáš.

Sbor trvá 9 roků a nyní předsedou jeho jest Antonín Duffek, narozen v Ostrovačicích; studoval v Brně na něm. reálních školách. Skončil studie cestou po Německu, ujal se polního hospodářství, při kterémž až do konce r. 1896 setrval, kdy odprodal statek svůj v Ostrovačicích a odebral se do Brna, kdež se svou rodinou jako soukromník žije. — Náčelníkem Mart. Pokorný, narozen r. 1856 v Ostrovačicích. Navštěvoval dvoutřídní školu místní a když škole odrostl, učil se s přívolením rodičů svých řemeslu kovářskému. V 20. roku věku svého odveden byl k vojsku. Po vystoupení z vojančiny ujal se opět řemesla svého a stal se z něho nejen dovedný mistr kovářský, ale i podkovářský, neboť zkoušku z podkovářství složil s vyznamenáním. — Jednatelem Eduard Melichar, syn pekařského mistra, narozen r. 1834 v Říčanech. Vychování dostalo se mu na dvoutřídní škole místní. Po 12. roku byl vyučován v hudbě. Dp. děkan Ostrovačický, P. Benedikt Richter, zpozorovav jeho schopnosti, jal se ho vyučovati pro III. třídu normální a zároveň jej ustanovil ve škole Ostrovačické k vyučování malých žáků. Za 7 měsíců odbyl zkoušku na normální škole v Brně roku 1855 s prospěchem velmi dobrým. Na to vstoupil do služeb páně Duffkových, kdež obstarával dohlídku při polním hospodářství po 36 roků až do r. 1896. Mimo to jest pan Ed. Melichar od r. 1870 až po nynější dobu obecním tajemníkem v Ostrovačicích.

Od začátku až podnes vytrvali ve sboru tito členové: Martin Pokorný, Jan Kolář, Jan Krčál, Jan Kolář, Josef Kvarda, Ant. Grosman, Václav Grosman, Aug. Krška, Karel Veverka, Fr. Čelouch, Josef Kolář, Ant. Krčál, Jan Kvarda, Frant. Pokorný, Josef Valnoha, Jakub Veverka. — Později přistoupili: Frant. Daniel, Josef Havlíček, Frant. Prokeš a Josef Eliáš.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku z továrny pana Ant. Smekala a jednu berlovku v úhrnné ceně 530 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Říčanech.

Obec Říčany čítá 166 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje obchod s potravinami, rolnictví, řemeslo kovářské, feznické, obuvnické, krejčířství, stolářství, kolářství, tesařství, holičství, tkalcovství a řemenářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina s lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1888 na památku 40letého jubilea císaře pána Františka Josefa I. a prvními jeho zakladateli byli Křištof Duppál, obuvník, majitel realit a starosta obce, Ludvík Vydra, správce dvoru v Říčanech, Václav Oharek, učitel, Robert Weiner, hostinský a majitel hospodářství, Josef Klímeš, učitel, nyní nadporučík u c. k. zeměbrany v Haliči, Václav Pleskač, rolník, a Antonín Mareček, rolník. V obecním výboru byli pp.: Jan Wižda, Pleskač Václav, Ant. Marek, Ludvík Vydra, Ferd. Owes, E. Weiner, Ant. Suchý, Alois Šupka, Ig. Mitisek, Jos. Topinka a Ant. Ondroušek. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a darovali z obecní pokladny 400 zl. ku zakoupení stříkačky.

Prvním předsedou a náčelníkem sboru byl Křištof Duppál, jednatelem Josef Klímeš, učitel, nyní nadporučík. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Kvarda Petr, Pokorný Vincenc, Ondroušek Antonín, Weiss Jan, Pleskač Jindřich, Šupka František, Sláma Václav, Žaloudek Karel, Oharek Václav, Holub Antonín, Schneeberg František, Zeman Jan, Zeman František, Šauca Alois, Šebek Jan.

Nyní jest předsedou Křištof Duppál, starosta obce a spoluzakladatel sboru, byl od r. 1888—1895 jeho náčelníkem a od založení starostou; náčelníkem a jednatelem Jan Duppál, jenž byl od založení sboru až do 5. října 1889 lezcem, načež po 14měsíčním pobytu u vojska přistoupiv opět ke sboru jmenován 29. ledna 1891 výborem četařem II. čety, 15. ledna 1893 zvolen podnáčelníkem, 4. srpna 1894 jednatelem a 6. ledna 1895 náčelníkem, kteréžto poslední dvě

hodnosti doposud zastává. Nyní jsou členy sboru: Frant. *Urbánek*, Al. *Kvarda* st., Jan *Závodník*, Frant. *Korunka*, Frant. *Süss*, Jan *Kvarda*, Jan *Konečný*, Matěj *Kvarda*, Josef *Ondroušek*, Hynek *Svoboda*, Ferd. *Stojan*, Eduard *Holub*, Fr. *Tlačbaba*, Alois *Kvarda* ml., Josef *Hotarek*, František *Rollinger*, Edmund *Novák*, Frant. *Chlup*, Jan *Kristek*, Jan *Procháčka*, Karel *Worza*, Václ. *Suchomel*, Křištof *Sauca*, Václav *Kukla* a Lud. *Polanský*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, žebř posunovací, 3 žebře kamzíkové, žebř střešový, vůz s lejtou, vůz na nářadí, berlovku, veškeré příslušenství, 300 m hadic, vše v úhrnné ceně 4000 zl.; též účastnil se celkem 20 požárů.

Sbor hasičský v Ném. Kynicích.

Obec Ném. Kynice čítá 135 domů s převládající krytbou křídlicovou; v obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest dílem rovina, dílem pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892. a prvním jeho zakladatelem byl V. *Oharek*, učitel ve Hvozdcích. Téhož času byl starostou obce Antonín *Carda*, rolník č. 32. V představenstvu obce toho času byli pp.: Jan *Rampula*, Josef *Jandák*, Jakub *Carda*. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci; přistoupili mnozí ku sboru a obec dala 1200 zl. na zakoupení potřebného nářadí.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Carda*, rolník, náčelníkem Jakub *Zounek*, rolník, jednatelem Frant. *Zounek*, rolník.

Sbor trvá 6 roků a předsedou jeho jest dnes Ant. *Carda*, náčelníkem Jos. *Jandák*, jednatelem Frant. *Zounek*. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Jakub *Carda*, Josef *Carda*, Cyrill *Ditrich*, Fr. *Mikša*, Frant. *Jelínek*, Alois *Vrbka*, Lud. *Bém*, F. *Janke*, J. *Valeš*, Jos. *Blecha*, Jos. *Mikša*, Š. *Rampula*, Jan *Novotný* st., F. *Komárek*, J. *Zounek*, J. *Roslíček*, V. *Rampula*, F. *Rezníček*, A. *Žaloudek*, J. *Smutný*, F. *Ditrich* st., Josef *Dufek*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 215 m hadic, 2 navijáky, 2 žebře, krompáč, 2 lopaty, vidle, 3 háky, 10 smyček, 2 pochodné, 1 svítilnu, 10 košů, 4 plácačky, 2 vozy na vodu, vše v úhrnné ceně 1300 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Těčicích.

Obec Těčice čítá 64 domů s převládající krytbou křídlicovou; v obci se provozuje po nejvíce rolnictví, v obci jest též parní pila. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. a prvním jeho zakladatelem bylo zastupitelstvo obce Těčic, po návrhu pana Františka *Zavásala*, správce parní pily a člena výboru obecního. Téhož času byl starostou obce Tomáš *Holešovský*, rolník. V představenstvu obce toho času byli pánové: Josef *Tesař*, Josef *Smutný*, Vlad. *Fousík*, Frant. *Tesař*, Jan *Staněk*, Frant. *Friedrich*, Václav *Havlásek*, František *Svoboda*. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což dokázali povolením nákladu na zřízení sboru i tím, že všichni co členové ku sboru přistoupili. (Dílem co činní, dílem přispívající.)

Prvním předsedou ve sboru byl Tomáš *Holešovský*, rolník náčelníkem Frant. *Zavásal*, správce parní pily, jednatelem Josef *Večeřa*, nadučitel.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes Tomáš *Holešovský*, náčelníkem a jednatelem Josef *Večeřa*. Dnes jsou členy sboru: Josef *Tesař*, Jan *Katřda*, Jan *Kejda*, Jan *Fukan*, Jan *Vrbka*, Frant. *Antoš*, Josef *Buršík*, Anton *Eliáš*, Alois *Fukan*, Ign. *Fukan*, Josef *Fukan*, Josef *Kejda*, Jan *Kloska*, Jan *Kolčava*, Antonín *Křivánek*, Flor. *Man*, Frant. *Nedálka*, Josef *Sedlák*, Václav *Sedlák*, Frant. *Svoboda*, Jan *Smutný*, Jan *Smutný*, Ant. *Kejda*, Václav *Havlásek*, Frant. *Veverka*.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku a 1 berlovku v úhrnné ceně 900 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Ném. Bránicích.

Obec Ném. Bránice čítá 99 domů s převládající krytbou křídlicovou; v obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest většinou hornatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1896. Dne 20. června 1895. pořádala »Omladina« taneční zábavu, z kteréžto čistý výtěžek 5 zl. odevzdán byl pořadatelé panu Frant. *Kališovi* č. 32., aby obnos tento věnoval ku založení sboru hasičského. Téhož času byl starostou obce Frant. *Badin*, rolník č. 6. V obecní radě a v představenstvu obce byli pp.: Jan *Oulehla*, Václav *Světlík*, Frant. *Badin* č. 53., Frant. *Dobrovolný*, Vinc. *Štěrba*,

Jan Procházka, Vincenc Dobrovolný, Jos. Badin, Jan Pexa, Jakob Sládek, Antonín Badin. Přízeň proukázali tito pánové: Frant. Badin, starosta č. 6., Václav Světlík, Vincenc Šterba, Jakub Sládek, Antonín Badin s ročním příspěvkem 1 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Matěj *Badin*, rolník, náčelníkem Antonín *Badin*, rolník, jednatelem Josef *Hlavoň*, rolník.

Sbor tvá 2 roky a předsedou jeho jest dnes Václav *Kučera*, rolník, náčelníkem Antonín *Badin*, rolník, jednatelem Josef *Hlavoň*, rolník. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Vincenc *Zoufalý*, Josef *Schoř*, Mart. *Svoboda*, Ed. *Zoufalý*, Frant. *Kališ*, M. *Kališ*, Ant. *Světlík*, Martin *Kališ*, Frant. *Kališ*, Jan *Bukač*, Vincenc *Schoř*, Frant. *Světlík*, Richard *Pexa*, Jakub *Chrast*, Frant. *Oulehla*, Mart. *Válek*, Mart. *Schoř*, Jan *Kališ*, Jan *Chrast*, Leopold *Pexa*, Matěj *Pexa*, Jan *Kališ*, Vincenc *Kučera*, Jan *Fraňa*.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku v ceně 500 zl.; týž sbor účastnil se po dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Oslavanech.

Obec Oslavany čítá 341 domů s převládající krytbou křidlicovou. V obci se provozuje hospodářství, hornictví a cukrovarnictví. Poloha obce a okolí jest nejvíce údolí, hornatina a kolem lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895. a zakladatelem jeho byl Frant. *Adam*, bývalý podnáčelník has. sboru v Podolí, s pomocí obecního výboru, důst. p. Jana Hruběše, konsist. rady a faráře v Oslavanech, p. Karla Webera, nadlesního a správce velkostatku v Oslavanech, p. Vojtěcha Vitáska, účetního cukrovaru, a Jana Lažana, rolníka v Oslavanech. Téhož času byl starostou obce Emanuel *Círk*, rolník a kovářský mistr. V obecním výboru byli: K. Weber, Pavelec, Josef Rumreich, Jan Pokorný, Jan Votava, Alois Weinberger, Matěj Schütz, Math. Rumreich, dp. Jan Hruběš, Emil Schiml, Václav Smutný, Bedřich Večeřa, Jan Rumreich, Václav Veselý, Jan Spířík, Mahovský, Raim. Pokorný, Karel Vojtěšský, Josef Schlosser, Kozmák, J. Janoušek a Jos. Janoušek. Na přímělu pana E. Schimla, správce cukrovaru, obdržel sbor značný příspěvek od pojišťovny cukrovarnické. Páni výboři jsou z větší části členy přispívajícími. Páni bratři Müllerové darovali značnou částku.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Jan *Votava*, hostinský, náčelníkem Frant. *Adam*, obchodník, a jednatelem Jan *Jedlička*, hostinský. Sbor urvá 3 roky.

Nyní jsou členy sboru: Jan Lažan, Eduard Votava, Jan Jedlička, Bedřich Večeřa, Josef Krobát, Emanuel Círk, Frant. Novotný, Karel Veit, Jan Škoda, Frant. Sedláček, Tomáš Kopeček, Frant. Hudec, Josef Soukup, Sigmund Tondl, Frant. Horák, Jan Tesař, Frant. Novotný, František Novák, Jan Bula, Ferd. Sobotka, Josef Rutar, Ant. Sobotka, Filip Gros, Václav Veselý, Raimund Votava, Albin Zaša, Ant. Pejchal, Jan Jedlička, Jan Musil Jan Rumreich, Jan Gross, Jan Sobotka, Rudolf Horák, Frant. Musil, Alois Sobotka, Rudolf Pokorný, Emanuel Sobotka, Tomáš Kozmák, Vincenc Blatný, Frant. Hruběš a Frant. Svoboda. Tito všichni jsou členy sboru od založení.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku se 420 m hadic, velký a malý navižák, dvoukolový vůz na nářadí a jednu berlovku, vše v úhrnné ceně 1400 zl.; týž účastnil se dosud 2 požárů místních, 3 komínových a 2 plespólních.

Sbor hasičský v Příbrami.

Obec Příbram leží v dolině a čítá 113 domů se smíšenou krytbou. Provozuje se zde rolnictví a různá řemesla, zbytek obyvatelstva pracuje v uhelných dolech v Božím Požehnutí. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895. a prvními zakladateli jeho byli: Frant. *Brunner*, revírník v Příbrami a nadučitel Rudolf *Ševčík*; tito se nejvíce o založení sboru postarali. Téhož času byl starostou obce Josef *Nekuda*, rolník. V obecním výboru byli: Frant. Brunner, Josef Brázda, Jan Příbyl, Frant. Tejkal, Jan Lisý, Josef Prokeš, Josef Patočka a Frant. Bruža. Tito byli asi z polovice pro sbor velice přízniví, ale ostatní se o sbor nestarali, ba ještě jej pomlouvali.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Brunner*, revírník, náčelníkem a jednatelem Rudolf *Ševčík*, nadučitel. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Josef *Brázda*, rolník a starosta obce, náčelníkem a jednatelem Václav *Bruža*, domkař. Členy sboru jsou: Jan Siegl, Karel Foral, Tomáš Foral, Jan Fiala, Frant. Grégr, Josef Hájek, Ant. Kunhart, Frant. Matulka, Jan Rous, Frant. Bureš a Václav Chatrný.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni se 280 m hadic, 2 berlovky, 2 žebře hákové, posunovací žebř, 5 žebřů přistavovacích, výzbroj pro 24 členů, plachtu na stříkačku, 2 pochodně, svítilnu pro náčelníka, 4 hrabě, 2 lopaty a 4 kopáče, vše v úhrnné ceně 1700 zl. Sbor účastnil se dosud 5 požárů.

Sbor hasičský v Silůvkách.

Obec Silůvky, ležící v údolí obklíčeném pahorky a lesy, čítá 103 domy s převládající krytou křídlicovou. Občané zaměstnávají se ponejvíce rolnictvím, ostatní $\frac{1}{4}$ všeho obyvatelstva odkázáno jest na práci dělnickou. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897. Zakladatelem sboru byl Rudolf *Tichý*, pokladník na státní dráze v Silůvkách, který 14. února 1897 jako režisér při ochotnickém divadle v Silůvkách, podporován jsa horlivou snahou kandidáty učitelství Frant. Poláčkem, Filipem Musilem, Tom. Škorpíkem a Jos. Hodovským, působil a čistý výnos na zřízení sboru hasičského věnoval. V roce 1892. účinkoval při dobrovolném hasičském sboru v Pavlovicích u Olomouce jakožto četař, při které příležitosti měl se účastniti při více požárech, z nichž uvádí zvláště požár, který v Olomouci v třípatrovém Mayerově domě vypukl, kde pavlovský sbor nemalých zásluh si vydobyl a při požáru od přítomného J. V. arcivévody Eugena pochválen byl. Starostou obce byl zdejší majitel usedlosti, rolník Jan *Fraňa*, který již po 6 roků jako vzorný starosta působil a v tomto roce znovu na další 3 roky starostou obce zvolen byl. V obecním výboru byli: Frant. Záděra, Václav Slavík, Václav Záděra, Václav Hron, Josef Škorpík, Frant. Sládek, Frant. Zoufalý, Josef Pipal a všichni byli sboru přízniví, neb jednohlasně zaručili se za půjčku pro uhrazení výloh na nářadí hasičské.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou dosud: Předsedou Jan *Fraňa*, rolník a starosta obce, náčelníkem Rudolf *Tichý*, pokladník státní dráhy, jednatelem Josef *Škorpík* ml., kupec. Členy sboru jsou: Josef Škorpík st., Václav Záděra, Frant. Záděra, Václav Slavík Fr. Pipal, Ant. Záděra, Frant. Beránek, Jan Mikolášek, Josef Pipal, Václav Slavík, Frant. Sládek, Tom. Beránek, Antonín Cesar, Petr Čapek, Martin Červinka, Frant. Dobrovodský, Jan Dobrovodský, Frant. Fraňa, Karel Fraňa, Matěj Fraňa, Jan Hekl, Karel Hekl, Matěj Hodovský, Václav Hron, Fr. Jakš, Tom. Kaman, Josef Kubík, Jos. Kubík, Jakub Kubík, Antonín Mikolášek, Karel Mikolášek, Martin Ondrášek, Ant. Pipal, Tomáš Pipal, Ant. Praks, Václav Ryšavý, Jan Stehlík, Václav Stehlík, Ant. Stoklášek, Vincenc Světlík, Václav Škorpík, Ant. Urban, Frant. Urban, Frant. Vyskočil, Jan Záděra st., Jan Záděra ml. a Václav Záděra.

Sbor má jednu normální stříkačku (Smekalovu) se vším příslušenstvím, dvě berlovky, jeden velký stavěcí řebř a vozík na hadice, vše v úhrnné ceně 1180 zl., a účastnil se 1 požáru.

Statistika župy XVI. okresu Brněnského r. 1897.

Běžné číslo	Jméno sboru	Číslo jednoty	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů		Súčastnil se sbor				Členů invalid. fondů	Má vlastní podpor. pokl. s obnosem	Má knihovnu — svazků	Podpory z has. fondů	Počet		Odebrat časopisů	Upsané podily has. pojišť.
										zl.	kr.	počárů	schůzí výb.	členy	kolika					členy	kolika		
1	Líšeň	—	—	—	rolnictví, továr. dělání, ro- mělnictví	—	—	Jan Šmíd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Medlánský	257	66	500	rolnictví, továr. dělání, ro- mělnictví	1879	Jan Šmíd	Jan Šmíd	Fr. Kunc	900	—	48	580	145	10	30	—	—	—	250	20	1	1
3	Adamov	1	80	1000	strojírna a parní pila	1881	Jos. Tepiš	Jos. Tepiš	Jos. Tepiš	4000	—	45	—	—	—	—	25	60	—	—	38	1	
4	Husovice	139	587	6961	—	1881	—	—	—	2255	25	128	—	—	—	—	—	—	—	—	34	15	
5	Žabovřesky	539	264	2750	—	1881	Jos. Miklík	J. Mikšík	C. Procházka	1900	—	10	—	—	—	12	—	—	250	28	14	2	
6	Král. Pole	189	816	6688	rolnictví, 2 mlýny a slo- dovna	1881	Obec	F. Sehnal	Ant. z Janků	3000	—	86	166	24	12	—	37	12	650	40	3	2	
7	Ořechovičky	319	133	787	—	1881	V. Hladýka, starosta obce	V. Hladýka	Š. Stubenvol	862	—	22	—	—	—	—	10	—	235	46	30	2	
8	Podolí	347	168	1280	sladovna, dřev., parní mlýn, pila	1882	Fr. Macháček	Rud. Japp	Rom. Drlik	1400	—	35	80	8	14	43	—	—	500	28	5	1	
9	Komín	179	196	1300	rolnictví, mlýn	1888	Obec	Al. Gottvald	Fr. Kachlík	1800	—	26	3	3	6	4	—	18	250	24	5	1	
10	Bosonohy	37	191	1095	rolnictví, řemeslnictví a dělání	1889	J. Kamenický	M. Čoupek	Vinc. Meloun	1000	—	17	10	6	—	3	—	—	400	34	15	1	
11	Řečkovice	405	160	1200	—	1889	—	—	Tom. Fuks	1000	—	18	—	—	—	—	—	—	300	17	6	—	
12	Šlapanice	455	426	2625	rolnictví, továrna	1889	—	J. Müller	Jos. Müller	3150	94	16	—	—	—	4-12	—	10	500	37	—	—	
13	Tvarožná	482	137	824	12 živností	1891	Jan Kalab a Štěp. Knos	Št. Knos	Rud. Kalab	880	—	26	16	6	16	3	—	—	200	23	12	1	
14	Sokolnice	421	186	1600	hospodářství, převoz a cukrovar	1892	Fr. Dvořák a K. Karel	Fr. Dvořák	O. Hamřík	900	—	23	42	9	5	celý sbor	—	—	250	47	3	1	
15	Židenice	547	550	6500	rolnictví a dělání	1892	Obec	K. Visman	K. Visman	1594	—	16	—	—	12	4	—	40	350	38	4	1	
16	Chřlice	552	143	1258	rolnictví, sladovna a ky- rovnictví	1892	Fr. Homolka a J. Gamba	F. Homolka	Fr. Homolka	2000	—	17	7	3	7	20	—	52	350	30	2	1	
17	Kanice	162	66	459	rolnictví, dělání a ra- peltství	1893	Jos. Černocký	J. Černocký	J. Černocký	1000	—	6	12	60	4	26	21	10	150	26	—	—	
18	Babice	563	120	800	—	1893	—	Bobrovský	Bobrovský	1260	—	—	—	—	—	—	—	—	300	30	—	—	
19	Slatina	412	177	1100	—	1893	Ant. Tilloh a Fr. Šmaha	Fr. Šmaha	Fr. Šmaha	1765	—	8	30	7	5	23	—	10	250	26	—	—	
20	Lelekovice	216	108	900	—	1893	Jos. Toufar	Jos. Toufar	Jos. Toufar	1540	—	14	32	223	5	73	13	5	250	22	4	1	

Statistika župy XVI. okresu Brněnského r. 1897.

Bežné číslo	Jméno sboru	Číslo jednoty	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů		Súčastnil se sbor				Členů invalid. fondů	Má vlastní podpor. pokl. s obnosem	Má knihovnu — svažků	Podpory z has. fondů	Počet		Odebrat časopisů	Upsané podlly has. pojiště
										zl.	kr.	počárů	kolika	schůzí výb.	kolika					členy	sjedů		
21	Bilovice	13	155	919	—	1893	—	Jos. Tepera	Jos. Tepera	2000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	24	—	—
22	Obřany	304	200	1200	rolnictví, přa- doba a mlyn	1893	Jos. Krupica	Kaš. Kavka	Jos. Krupica	1650	—	9	4	3	4	3	—	—	—	300	38	37	2
23	Telnice	467	138	755	rolnictví a děláctví	1894	Ant. Pešl	Al. Barták	Fab. Pešl	900	—	22	30	6	4	3	—	—	—	—	—	18	13
24	Břežina	581	86	600	rolnictví a vápenictví	1894	Hyn. Bayer	Al. Bariák	Fab. Pešl	1180	—	4	—	—	—	—	—	—	8	150	18	—	
25	Ochoz	653	60	500	vápenictví	1895	Seb. Blatný a J. Přichystal	Fr. Knecht	O. Chloupek	400	—	2	2	3	3	10	—	—	—	50	21	—	1
26	Rozdrojovice	393	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Žebětín	728	194	1001	rolnictví	1895	Fr. Langer	Fr. Knecht	O. Chloupek	550	—	2	84	3	26	5	—	—	55	150	42	48	
28	Jirřkovice	724	91	500	rolnictví	1896	Obec	A. Stěpánek	A. Stěpánek	1200	—	11	3	2	2	8	—	—	—	150	20	7	—
29	Soběšice	731	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Líšeň jednota	781	625	4396	rolnictví a obchod	1897	Obecní výbor	Ant. Šima	Ant. Šima	900	—	1	16	103	4	32	—	—	—	—	30	—	—
31	Maloměřice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Jehnice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Ivančice	142	705	4600	řemeslo a obchod	1879	Jan Kočí	Vác. Hans	Jan Pruša	1000	—	50	103	140	20	280	—	—	—	500	54	1	2
34	Rosice	385	312	3469	rolnictví, živ- nostnictví, velkostatek	1880	Obec	H. Světlík	F. Haslinger	3000	—	50	80	10	10	10	48	600	400	600	56	7	4
35	Říčany	406	164	1164	—	1889	V. Oharek	V. Oharek	F. Urbánek	4000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Ostovačice	323	76	635	rolnictví	1889	Ant. Lang	Václ. Božek	M. Pokorný	420	—	7	3	6	14	17	17	—	—	500	29	1	
37	Něm. Kynice	210	136	941	rolnictví	1892	Obec	Jak. Zounek	Jos. Zounek	1050	—	3	6	7	5	50	—	—	—	400	22	2	
38	Tečice	464	61	481	rolnictví	1894	Obec	Fr. Zavázal	Jos. Večeřa	1300	—	2	—	—	—	—	24	—	5	300	24	1	
39	Příbram	569	114	878	rolnictví a hornictví	1895	Obec	R. Ševčík	Václ. Bruša	1500	—	6	2	3	4	5	26	—	26	—	22	—	3
40	Oslavany	660	326	3000	hospodářství, řemesla	1895	Fr. Adam a J. Lažan s obcí	Sauer	Fr. Adam	2500	—	7	6	29	6	22	—	—	—	50	43	—	—
41	Něm. Bránice	700	99	520	rolnictví	1896	Obec	A. Badin	Ant. Badin	700	—	6	—	—	1	5	—	—	—	150	24	—	—
42	Slávky	759	104	506	rolnictví	1897	R. Tichý	R. Tichý	R. Tichý	1600	—	3	2	—	2	4	—	—	—	150	48	—	—

Soudní okres Ivančický. Soudní okres Brněnský.

František Haslinger.

Župa soudních okresů Šumperk, Zábřeh a Šilperk.

Dějiny

župní jednoty číslo XVII. soudních okresů Šumperk, Zábřeh a Šilperk.

Nahlédneme-li do statistiky českého hasičstva na Moravě, shledáme, že sbory nejsevernější Moravy, ku kterým počítáme sbory na Šumbersku a Zábřežsku, pozdějšího jsou základu. Tak první sbor český na Šumbersku založen r. 1882., v roku pak 1890. stávalo zde již 6, roku 1897. již 10 sborů. Na Zábřežsku založen první sbor r. 1876. a již r. 1896. čítalo hejtmanství to 31 sborů. V soudním okresu šilperském na Zábřežsku první sbor český založen teprve r. 1890., dnes čítá již okres ten 6 sborů. Není tedy divu, že i v této části milé vlasti záhy vznikla potřeba sdružení sborů, ze kteréž potřeby zřízena předně župní jednotka severo-moravská, čili dle pozdějšího označení župa č. VII. a později konečně župní jednotka soudních okresů šumberského, části zábřežského a šilperského č. XVII. Se zřetelem hodných, pro rozvoj hasičstva severo-moravského veledůležitých příčin seskupeny v župu XVII. i sbory severní části soudního okresu zábřežského.

V měsíci březnu 1891 sešli se zástupci 9 sborů v České Rudě n. M., aby se uradili o stanovách župní jednoty. Stanovy ty došly pak úředního schválení dne 21. května téhož roku a prvá ustanovující schůze konala se takéž v Rudě již dne 14. června 1891, již účastnilo se 11 sborů svými 32 zástupci. Starostou zvolen Josef Vařeka, nadučitel z Bušína, jeho náměstkem Alois Habermann, mlynář z Chromče, jednatelem Jan Halíř z Olšan, pokladníkem Ant. David, tajemník z Komňatky; ve výboru zasedl pak z každého sboru jeden člen. (Dotyčné zprávy uveřejněny byly v »Hasičských Listech« a »Našinci«.) Téhož roku účastnila se župní jednotka též všehasičského sjezdu ve dnech 15. a 16. srpna v Praze odbývaného. Schůze vyslanců odbývala se 4. října v Chromči, při níž zvolen dohlázkem župním Ed. Kubiček, nadučitel z Hrabanova. Také vstoupila župní jednotka téhož roku v čilé spojení s Ú. J. H. a zvláště s její velezasloužilým předsedou drem Illnerem, kteréž spojení trvalo až do jeho úmrtí.*)

Druhý sjezd župní odbýván dne 10. července 1892 v Bludově za přítomnosti 12 sborů a delegáta Ú. J. H., Kalovského z Kojetína. Za příčinou řádné statistiky župy vydány a sbory zodpověděny dotazníky. Roku 1893. dne 16. července odbýván sjezd v Jedlí za přítomnosti 12 sborů s 38 delegáty. Zavedeno vyjednávání s továrnami o dodávání nářadí sborům, proveden soupis pojišťoven a pojištění v obcích obvodu župy, zavedeno oznamování požárů předsednictvu župy a provedeno zvolení dvou důvěrníků výboru zemského. Zvolení Vilém Karger z Lesnice pro hejtmanství zábřežské a Edv. Kubiček pro hejtmanství šumberské.

Roku 1894. dostoupila župní jednotka vrchole svého vývoje. Čítala celkem 20 sborů se 768 hasiči. Veškeré sbory měly 21 stříkaček, 2414 m hadic; účastnily se za svého trvání 190 požárů, odbyly téhož roku 215 cvičení a cena veškerého inventárního majetku byla 21.184 zl. 85 kr. Sjezd župní odbýval se 8. července v Klášterci za účastenství 19 sborů se 350 hasiči. Jako r. 1891. tak i r. 1894. účastnila se župní jednotka svými delegáty sjezdu zemského a valné hromady Ú. J. H. v Brně a podporovací pokladny. U příležitosti velkých vojenských cvičení byl sbor župy (Jedlí) vyznamenán zvláštní pozorností J. cís. Vys. arcivévody Albrechta.

Roku 1895. odbýván župní sjezd v Českém Bohdíkově dne 14. července a téhož roku účastnila se župa výstavy národopisné a sjezdu všehasičského za tou příležitostí v Praze odbývaného. Roku 1896. odbýván sjezd župní v sídle župním Bušíně. Aby pak důvěrné styky s bratrskou župní jednotou č. VII. se utužily a společné jednotné vystupování za dosažení jednomyslných cílů obou žup utvrdilo, uspořádán po sjezdu delegátů Ú. J. H. roku 1897. v Brně odbývaném společný sjezd obou žup, který se tak jak všechny již uvedené náležitě vydařil a cíle neminul. Poněvadž pak o schůzi delegátů roku 1898. v Rudě odbývané opětně jednohlasně starostou zvolený dosavadní

*) Až do r. 1894. stávaly župy osamotnělé mimo Ústřední jednotu; teprve následkem změny stanov České Ústřední jednoty, schválených 30. listopadu 1893, č. 45.130, staly se župy členy Ústřední jednoty a zavedena všeobecná organizace hasičstva na Moravě, které se starosta této župy, Josef Vařeka, podrobiti nechtěl a tím snad další čilé spojení s novým starostou přerušeny.

starosta župy po náležitém odůvodnění volbu tu nepřijal, byla při nové volbě provedena změna funkcionářů a zvolením učitele Jana Haba starostou župy, přeneseno sídlo župy do Horních Studýnek. Další funkce zastávají: Náměstek starosty Al. Habrmann, pokladník Ad. Fabr, jednatel Josef Indra.

Ačkoliv kratičká a suchopárná zpráva tato pouze neúplný obraz veškeré dosavadní činnosti župy podává, přece není nikoho, kdo činnost její náležitě sledoval, tajno, že přes veliké překážky dodělala se výsledků v každém směru uspokojivých, tak že správa župní s celým výborem, delegáty a dozorci dobyla si plné důvěry všech sborů a jich členstva.

Jeť si župní jednota č. XVII. dobře toho vědoma, jaký dalekosáhlý význam mají sbory hasičské v životě národním jednak svou činností záchrannou, jednak tím, že jsou sbory po většině v obcích našich jediným spolkem, kde sbíhají se nitky celého veřejného života v obci. Ony ční také v obcích našich posláním svému v příčině snah národních plně a čestně zadost.

Konečně třeba podotknouti, že sbory župy XVII. okázale osvědčují, že pěstují a udržují mimo lásku ku bližnímu, vlasti a národu také nejněžnější cit lásky a dětinné oddanosti ku svému největšímu dobrodinci, svému nejšlechetnějšímu příznivci a nejmocnějšímu ochránci, J. V. císaři a králi našemu Františku Josefu I. Jsou tudíž sbory, soustředěné v župní jednotě soudních okresů Šumperk, Zábřeh a Šilperk, mohutným stromem pravé poddanské věrnosti ku svému císaři pánu.

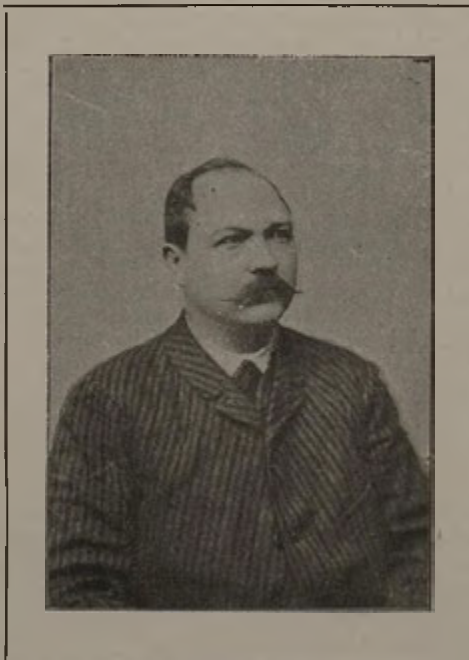
Soudní okres Šumperk.

Sbor hasičský v Hrabenově.

Obec Hrabenov čítá 190 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci jest několik rolníků a ostatek samí dělníci tovární. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1881 a prvním zakladatelem jeho byl Ig. *Hynklman*, hostinský a obecní radní, narozen r. 1846; jest po celou dobu velitelem sboru. Téhož času byl starostou obce Frant. *Kašpar*, rolník a hostinský. V obecní radě byli: Josef Kunc, Josef Kreuziger, Jan Vénos, Ignác Ondráček, Jan Šula, Ignác Kamler, Ad. Karger a Ig. Kašpar. Tito všichni až na malé výjimky byli sboru příznivci.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Ignác *Hynklman*, hostinský a jednatel Jos. *Kolář*, nadučitel. Téhož času byli členy sboru (kromě těch jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Kunc, Jan Mil, Josef Neuman, Josef Budík, Josef Lorenc a Viktor Poledníček.

Sbor trvá 17 roků a nyníjším jeho předsedou

Ignác Hynklman.

jest Ig. *Hynklman*, hostinský, jednatel Ant. *Hruban*, šikovatel vojenské akademie, nyní na odpočinku a majitel realit, narozen roku 1853. Dnes jsou členy sboru: Ed. Kubíček, Ignác *Hynklman*, Emanuel *Mil*, Isidor Březina, Ig. *Kašpar*, Josef *Bank*, Jan Šula, Josef Ondráček, Frant. Kašpar, Frant. Babišta, Al. Šula, Josef *Masák*, Frant. Mil, Ignác Kamler, Josef Kubíček, Frant. Slavík, Ant. Hruban, Josef Tilhon, Jos. *Kamlar*, Jan *Pukner*, Ant. *Král*, Frant. *Král*, Josef Žiška, Josef *Šimek*, Jan Hladil, Josef Brokeš, Ignác Netek, J. Kamlar, Frant. *Kamlar*, Frant. Matych, Jan Nejtek, Josef Zajíc, Frant. Rotter, Ed. Hetmánek, Frant. Matěj, Jan Minař, Al. Benda, Ignác Pavlů, Em. Pavlů, Jan Markovský, Ig. Ondráček, Jan Zajíc, J. Krišteck a Ignác Kašpar.

Sbor má jednoproudni vozovou stříkačku a 2 putnové ruční stříkačky v úhrnné ceně 420 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 40 požárů.

Sbor hasičský v Bludově, založený roku 1881, žádnou zprávu nezaslal.

Sbor hasičský v Č. Bohdíkově.

Obec Č. Bohdíkovič čítá 136 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví; mnozí živí se prací nádenickou (zvláště v továrnách). Poloha obce a okolí jest údolí podél teky Moravy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1886 a prvními zakladateli jeho byli: Jan *Pavelka*, učitel, Josef *Kodon*, lesní, Josef *Fišara*, farář, Jan *Kouřil* a Frant. *Doležel*, rolníci. Téhož času byl starostou obce Josef *Těška*, rolník. V obecní radě byli: Fr. Doležel, Ed. Langer, Jan Kouřil, Jan David, K. Šimek, Jan Podhorný, Josef Fišara a Jan Matýs. Tito všichni byli sboru příznivci; přistoupili za členy činné i přispívající.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Kodon*, lesní, náčelníkem Jan *Kubiček*, stolař, jednatelem Ant. *David*, tajemník obce.

Sbor trvá 12 roků a nyní předsedou jest Jan *Kouřil*, starosta obce, náčelníkem Ant. *David* a jednatelem Karel *Homola*. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Ant. David, Fr. Vagner, K. Homola, Jan Kouřil, Jan David, K. Fetka, J. Sokl, Ant. Horníček, G. Matýs, J. *Kulišek*, J. *Daška*, Josef Gronych, Josef Podhorný, Jan Šimek, Fr. Kašpar, Al. Hladil, Josef Šimek, Ig. Šimek, Em. Hladil, Jan Hladil a Josef Všetíček.

Sbor má jednu čtyřkolovou a 5 ručních stříkaček od firmy Smékal v Čechách v úhrnné ceně 650 zl.; též po celý čas trvání svého účastnil se 32 požárů.

Sbor hasičský ve Chromči.

Obec Chromeč, ležící na rovině, čítá 101 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví; jsou zde též tovární dělníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1888 a prvním zakladatelem jeho byl Alois *Habermann*, majitel válcového mlýna v Chromči. Téhož času byl starostou obce Antonín *Primes*, rolník. V obecním výboru byli: Jan Brdečka, Jan Večet, Josef Veith, Ignác Hošek, Jan Matějček, J. Kotrlý, J. Hošek, Fr. Matějček, Frant. Hlavatý, F. Horáček, Al. Habermann. Jmenovaní pánové přistoupili ku sboru za členy činné a jen dva za přispívající.

Prvním předsedou ve sboru byl A. *Primes* st., rolník a starosta, náčelníkem Al. *Habermann*, mlynář, jednatelem Vil. *Kotrlý*, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže uvádíme): Jan Večet, H. Rýznar, Ant. Primes st., Al. Krobát, Iz. Matějček, Fr. Matějček, Fr. Horáček, Josef Veith, Vilém Foit, Ant. Kotrlý, Jaroslav Pospíšil, Fr. Indra, Fr. Hošek, Fr. Dub, Ignác Hošek, Jan Kotrlý, Celestín Prachar, Josef Kullil a Ignác Konečný.

Sbor trvá 10 roků a nyní předsedou jest Alois *Habermann*, majitel mlýna, náčelníkem Jan *Brdečka*, rolník a starosta, jednatelem Josef *Nič*, rolník. Od založení až podnes vytrvali ve sboru tyto členové: Al. Habermann, Jan Brdečka, Ant. Primes ml., Josef Matura, Frant. Truksa, Josef Sokol, Josef Dub, Fr. Primes, Jan Sokol, Fr. Matějček, Ant. Hošek, Fr. Sokol, Fr. Dvořák, Josef Nič, Jan Urban, Jan Rýdl, Ant. Jáně, Fr. Navrátil, Fr. Kullil, Fr. König a Fr. Sokol. Později přistoupili: Alois Dub, Jan Matura, Josef Matura, Frant. Nič, Ant. Štod, F. Novotný, Ignác Matějček, Fr. Kašpar, Ant. Truksa, Ant. Truksa, Al. Krobot, Jakub Janeček, Jan Pelcl, František Pospíšil, Frant. Novák a Alois Šaj.

Sbor má jednoproudni stříkačku, čtyřlístný nástřešní žebř, kamzíkový žebř, dvě svítilny v úhrnné ceně 1200 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 26 požárů.

Sbor hasičský v Hosticích.

Obec Hostice leží v údolí potoka, ze tří stran horami obklopena, čítá 115 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1890. přičiněním tehdejšího učitele Jana *Touše*. Působiv v obci 13 roků velmi chvalitebně, zemřel dne 21. listopadu 1894. Téhož času byl starostou obce Jan *Bank*, rolník č. 53. V obecní radě byli pp.: Frant. Kozák, Jan Vondráček. Tito dle všeho nebyli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Hinkelmann*, rolník, náčelníkem Jan *Ondráček*, chalupník č. 61., jednatelem Jan *Touš*, správce školy.

Sbor trvá 8 roků a jeho předsedou jest dnes Antonín *Hinkelmann*, rolník, náčelníkem Ignát *Koubek*, rolník, jednatelem Jan *Rulíček*, hostinský. Dnes jsou členy sboru: Ignát Šimek, Josef Jurásek, Alois Winkler, Jan Václavek, Josef Heda, Josef Ondráček, Ant. Kühn, Dom. Šula,

Frant. Mazák, František Pohner, Jan Kubíček st., Jan Kubíček ml., Frant. Neset, Antonín Hěda, Adolf Straka, Josef Neset, Kašpar Šimek, Antonín Klimeš. Frant. Urban, Frant. Krystek.

Sbor má stříkačku sundávací a 2 ruční, vše v úhrnné ceně 725 zl.; týž sbor účastnil se po dobu svého trvání 20 požárů.

Sbor hasičský v Komňatce, založený r. 1889., žádné dějiny nezaslal.

Sbor hasičský v Janoušově.

Obec Janoušov čítá 68 domů s převládající krytbou šindelovou; v obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný hasičský sbor byl založen roku 1890. a prvními jeho zakladateli byli Rudolf *Macek*, rolník, a tehdejší starosta obce Antonín *Ptáček*, učitel. V obecní radě byli pp.: Antonín Kubíček, Vincenc Rokos. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Macek*, rolník, náčelníkem Antonín *Ptáček*, správce školy, jednatelem Rudolf *Macek*, rolník.

Sbor trvá 8 roků a jeho předsedou jest dnes František *Macek*, rolník, náčelníkem Frant. *Macek*, hostinský, jednatelem Antonín *Ptáček*, správce školy. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Richard *Janků*, Rud. *Macek*, Jan Bartoš, Frant. Kubíček, Fridolín *Kubíček*, Antonín *Kubíček*, Adolf Janků, Josef *Vlk*, Jan *Janků*, František *Macek*, Emanuel Janků, Jan *Janků*, Jos. Vlk, Vojtěch *Máslo*, Jan *Kamler*, Rudolf Macek, Vinc. Minář, František *Kubíček*, František Janků, František Krobot, Josef *Janků*.

Sbor má dvoukolovou stříkačku sundávací s předkem, v úhrnné ceně 829 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský ve Štědr. Lhotě.

Obec Štědráková Lhota čítá 72 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví, řemesla a obchod. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1892. a prvním jeho zakladatelem byl Jan *Janiček*, rolník. Téhož času byl starostou obce František *Kouřil*, rolník. V obecní radě byli pp.: Jan Janíček, Jan Podhorný, Frant. Diviš, Josef Reichel, Ign. Skokan, Jan Turek, Josef Olbrich, Josef Matýs. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi. Starali se všemožně, by sbor si zaopatřiti mohl potřebné stroje.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Kouřil*, rolník, náčelníkem Ign. *Skokan*, chalupník, jednatelem František *Matýs*, výměnkář.

Dnes jsou členy sboru, mimo oněch (jež níže ležatým písmem uvádíme): Ignát Skokan, Alois Diviš, Frant. Klimeš, Josef Reichel.

Sbor trvá 6 roků a předsedou jeho jest dnes Jan *Majkus*, nadučitel, náčelníkem Jan *Janiček*, rolník, jednatelem Jan *Šub*, chalupník. Členy sboru jsou: Josef Turek, Antonín Kotraš, Josef Augustýn, Ignác Diviš, Frant. Sembera, Jan Diviš, Ant. Kotraš ml., Frant. Začal, Jan Mazák, Jan Hlavsa, Jan Pliska, Ant. *Matých*, Josef *Till*, Jan *Turek*, Adolf Hlavsa, Ant. Rotter, Josef Hel a Antonín *Reichel*.

Sbor má 1 stříkačku jednoproudni, dvě ruční stříkačky, 120 m hadic a dva žebříky a výzbroj pro mužstvo, vše v úhrnné ceně 1100 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Studýnkách.

Obec Studýnky čítá 144 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893. a zakladatelem jeho byl Josef *Příkrýl*, učitel, nyní na měšťanské škole ve Velké Bystřici u Olomouce působící. Téhož času byl starostou obce Jan *Ryšnar*, majitel erbovní rychty. V obecní radě byli: Jan Koubek a Josef Flašar, rolníci. Tito byli sboru příznivi a hmotně sbor podporovali.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Ryšnar*, starosta obce, náčelníkem Josef *Ryšnar*, obchodník, a jednatelem Josef *Příkrýl*, učitel. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Koubek*, rolník, náčelníkem Jan *Ryšnar*, rolník, a jednatelem Ignát *Haltmar*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Havlíček, Jan Havlíček, Čeněk

Krejčí, Emanuel Pecháček, Frant. Kohout, Ignát Jurásek, Josef Netek, Josef Slavík, Frant. Nýdecký Jan Krobot, Ignát Haltmar a Jan Mynář. Později přistoupili: Frant. Havlíček, Joachym Rešler, Jan Mareš, Jan Tempir a Josef Švéda.

Sbor má stříkačku dvouproudni od firmy R. A. Smekal v Čechách, 100 m hadic, výzbroj, lezecké nářadí, poboční sekýrky, háky a jiné, přilbice a 6 m ssavic, vše v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Bohutíně.

Obec Bohutín leží v údolí Moravy, vroubeném lesnatými stráněmi a čítá 70 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894. a zakladatelem jeho byl Karel *Zbořil*, učitel, nar. r. 1857. v Pustoměři u Vyškova. Absolvoval r. 1879. učitelský ústav v Příboře a téhož roku ustanoven učitelem v Bohutíně, kdež roku 1894. založil spolek zemiel. Pak Jan *Kašpar* ml., obchodník, nar. r. 1863. v Bohutíně. Studoval 7 gymn. tříd v Olomouci a Val. Meziříčí. Téhož času byl starostou obce Pavel *Kašpar*, rolník. V obecní radě byli: Josef Jáně a Josef Ptáček, rolníci. Tito byli sboru přízniví. Příčiněním jejich povolil výbor obce opatřit materiál na stavbu zbrojnice; mimo to vybrali na 150 zl. podpory pro hasičský sbor.

Prvním předsedou sboru byl Pavel *Kašpar*, rolník, náčelníkem Josef *Jáně*, rolník, a jednatelem Josef *Indra*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Březina, Rudolf Březina, Jan Dvořák, Frant. Indra, Jan Krmela, Josef Krmela, Frant. Kvapilík, Alois Kašpar, Frant. Indra ml., Hynek Kašpar, Josef Osladil, J. Ptáček a Frant. Směšný. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Josef *Ptáček*, rolník č. 19., nar. roku 1865., vyšel obecnou školu a dospěv převzal po otci hospodářství. Náčelníkem jest Frant. *Indra*, hostinský, nar. r. 1868.; vykonav službu vojenskou jako desátník dělostřelectva, převzal po otci živnost hostinskou. Jednatelem jest Josef *Indra*, učitel, nar. r. 1865. v Bohutíně, navštěvoval gymnasium v Olomouci a učitelský ústav v Příboře, kdež r. 1888. maturoval. Jako učitel působil v Albrechticích, v Bludově, Hraběnově a Bohutíně, jsa činným všude ve sboru hasičském. Nyní jsou členy sboru: Jan *Horníček*, Josef *Indra*, Gabriel *Indra*, P. *Indra*, Jan Kvapilík, Josef Kvapilík, Boh. *Novák*, Josef Osladil, Josef *Ptáček* č. 18., Frant. Schönwelder, Eduard Kubiček, Karel *Kubiček*, Josef John a Stanislav Kašpar.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku vozovou v ceně 900 zl.; týž účastnil se dosud 11 požárů.

Soudní okres Šilperk.

Sbor hasičský v Jakubovicích.

Obec Jakubovice čítá 110 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví, nitěnné knoflíkářství a kartáčnictví. Poloha obce a okolí jest hornatá kotlina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1890. a zakladatelem jeho byl vdp. Ant. *Žaluda*, t. č. farář v Jakubovicích, nyní farář v Raškově (pol. okres Mor. Šumperk). Téhož času byl starostou obce Frant. *Jurenka*, majitel dědičné rychty č. 25. V obecním výboru byli: Josef Jurenka, Jan Jurenka, Frant. Kamler, Ant. Makas, Josef Macek, Josef Straka, Jan Kubiček, Frant. Kuras a Matěj Hlupý. Tito všichni byli sboru přízniví, což dokázali dobrovolnou sbírkou, jež vynesla 198 zl. 35 kr.

Prvním předsedou sboru byl vdp. Ant. *Žaluda*, farář, náčelníkem Matěj *Hlupý*, obuvník, a jednatelem Rudolf *Hrubý*, obchodník. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Kamler*, starosta obce, předseda místní školní rady a člen silničního a kontribučenského výboru; náčelníkem Ignát *Tesař*, domkát, bývalý pěšák 54. pěšího pluku; jednatelem Jan *Jurenka*, obecní tajemník od r. 1870. a bývalý hostinský a obchodník. Dnes jsou členy sboru (jména těch, kteří od založení až dosud členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Ignát *Tesař*, Ignát Straka, Jan *Jurenka*, Josef *Kubiček*, Albert *Klokar*, Jan Kovář, Frant. Minář, Frant. *Ondráček*, Ignát *Janků*, Ant. Janků, Jan Novotný, Jan David, Ignát *Tesař*, Frant. Vrba, Josef Augustin, Jan Kubiček, Petr Kubiček, Jan Kubiček, Frant. Pospíšil, Frant. *Jurenka* a Emanuel Pavelka.

Sbor má dvoukolovou jednoproudni sundávací stříkačku s dvojákem, 160 m hadic, sundávací naviják a výzbroj pro 30 členů, vše v úhrnné ceně 800 zl.; týž účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Bušíně.

Obec Bušín leží v údolí ze tří stran těsně horami uzavřeném a čítá 122 domů s převládající krytbou šindelovou a 824 obyvateli, kteří se žijí rolnictvím a většina prací tovární. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1890. a zakladatelem jeho byl Josef *Vařeka*, učitel. Téhož času byl starostou obce Frant. *Klimeš*, rolník č. 17, zemřel r. 1894. V obecní radě byli: Frant. Ondráček, rolník, a Čeněk Minář, mlynář. Představenstvo obce i výbor obecní byli sboru příznivci; obci darována sboru stříkačka (ovšem s dluhem 400 zl.) a vystavena zbrojnice.

Prvním předsedou sboru byl † Frant. *Klimeš*, rolník, náčelníkem † Jindř. *Straka*, erbovník, a jednatelem Josef *Vařeka*, nadučitel. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou Karel *Cikrýt*, rolník a obchodník, nar. v Bušíně, jest 48 let starý a od r. 1892. starostou obce; náčelníkem Frant. *Ondráček* ml., rolník 36 let starý, nar. v Bušíně, člen obecního výboru; jednatelem Josef *Vařeka*, nadučitel 38 let starý, nar. v Moravičanech, starosta župní jednoty č. 17. Od založení sboru až podnes (8 let) členy sboru vytrvali: Ludvík Adámek, Jan Janků, Frant. Klimeš, Frant. Ondráček a Karel Cikrýt.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou na pérách, 120 m hadic, žebře, koše, plný výzbroj pro 4 lezce a 26 členů, vše v úhrnné ceně 1200 zl.; týž má také svou pohřební pokladnu a pohřební vůz. Sbor účastnil se dosud 12 požárů. Vyznamenal se zvláště r. 1892. v Raškově, kdež uchránil hořící již kostel, a tak další šíření požáru zamezil.

Sbor hasičský v Písařově.

Obec Písařov čítá 223 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví a kartáčníctví. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1890, a prvním jeho zakladatelem byl Frant. *Rajchl*, obuvník, naroz. r. 1859. Téhož času byl starostou obce Josef *Smrčka*, kovář. V obecní radě byli pp.: Vinc. Ruprich, Frant. Jurenka, Benj. Krobot, Josef Jurenka, Frant. Smrčka, Frant. Kada, Michal Langhammer, Jan Šír, František Pecha, Jan Pavelka, Frant. Pecha. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci tím, že Jan Šír, Jan Pavelka přispěli 5 zl., Josef Jurenka, František Pecha I., František Pecha II. a taktéž starosta Josef Smrčka, proukali přízeň svou činností.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Valenta*, rolník, náčelníkem František *Rajchl*, obuvník č. 185., jednatelem Josef *Jurenka*, obchodník č. 163.

Téhož času byly členy sboru: Frant. Smrčka, Josef Sohma, František Pecha, František Černíček, Čeněk Smrčka, František Pecha a jiní.

Sbor trvá 8 roků a předsedou jeho jest dnes Josef *Jurenka*, obchodník, naroz. r. 1856. v Písařově č. 163., náčelníkem František *Rajchl*, obuvník, naroz. r. 1859. č. 185., jednatelem Edvard *Springer*, nadučitel naroz. r. 1857. v Náměstí u Olomouce. Členy sboru jsou: Jos. Pecha, Josef Rajchl, Čeněk Pecha, František Vicenec, Dom. Vicenec, Frant. Černíček, Antonín Netek, Vincenc Ruprich, Lad. Rumler, Frant. Krobot.

Sbor má 1 dvojkovou stříkačku, dvoják a 3 žebře, vše v úhrnné ceně 600 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 12 požárů.

Sbor hasičský v Jedli.

Obec Jedlí čítá 261 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví, pak hlavně tkalcovství. Poloha obce a okolí jest dílem rovina a částečně v údolí řčky Březné. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. a prvním jeho zakladatelem byl Jan *Hub*, dříve učitel v Jedli, nyní správce školy v Horních Studýnkách. Téhož času byl starostou obce Hynek *Haltmar*, rolník a ředitel zdejší rolnické záložny. V obecním výboru byli pp.: Frant. Juránek, Jan Juránek, Jan Ryznar, Josef Ryznar, Jan Haltmar, Josef Karger, Josef Tomášek, Jan Krejčí, Jan Urban, Jan Bartásek, František Bartásek, František Šanovec, Josef Malý, Pavel Rýznar, Hynek Haltmar. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci avšak vzhledem k peněžní stránce obce, ne bylo možno nějakého daru sboru poskytnouti; za to zdejší rolnická záložna již vícekrát penězi nápomocná byla, jakož i jednotliví občané.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Šanovec*, obuvník, náčelníkem a jednatelem Jan *Hub*, učitel. Při založení sboru bylo 49 členů, zaměstnání rolnického, tkalcovského, nádenického, a 17 členů přispívajících.

Sbor trvá 5 roků a předsedou jeho jest dnes František *Juránek*, rolník, náčelníkem Leopold *Kahánek*, učitel, jednatelem Václav *Malý*. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem [ležatým]): Jan *Juránek*, Jos. *Malý*,

Hynek *Haltmar*, Josef Rýznar, Jos. Viktorin, Alois Polášek, Frant. Sitta, Antonín Mrázek, Josef Subrt, František Kulháněk, Benedikt *Poláček*, Petr Tomášek, Vincenc Jurásek, Jan *Opravil*, Jan *Mareš*, Jan Havelka, Antonín *Sitta*, Frant. *Krejčí*, Antonín *Entr*, Adolf *Valouch*, Antonín *Ptáček*, František Sitta, Frant. Mrázek, Jan *Krejčí*, Josef *Beneš*, František Malý, Josef *Mrázek*, Mikuláš *Urban*, Jan Haltmar, František *Haltmar*, Frant. *Hél*, Ign. *Urban*, Josef *Mrázek*, Josef Mrázek ml., Václav *Pár*, Jan Opravil, Antonín *Pospíšil*, Jan *Sitta*, Josef Tomášek, Antonín Juránek, Josef *Sitta*, František *Opravil*.

Sbor má 1 starou a novou stříkačku dvoukolovou sundávací, dvě tyrolky, vše v úhrnné ceně 600 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 17 požárů.

Sbor v Dolních Studénkách založený roku 1893., žádná data nepodal.

Sbor hasičský ve Zborově.

Obec Zborov čítá 71 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1897, a prvním jeho zakladatelem byl Adolf *Macek*, majitel dědičné rychty a starosta obce Zborova. V obecní radě byli pp.: Hynek Polach, Adolf Švéda. Tito všichni byli hasičskému sboru příznivci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Adolf *Macek*, náčelníkem Adolf *Faber*, jednatelem Jan *Švéda*.

Dnes jsou členy sboru: Josef Polach, Jan Švéda, Josef Janku, J. Jurásek, J. Polach, A. Krmela, F. Topič, E. Macek, Josef Jurásek, J. Šembera, M. Langer, J. Švéda, F. Krmela, J. Šanovec A. Minář, J. Šanovec, J. Jurásek, F. Topič, J. Krmela, Jos. Cink, Jan Švéda, Josef Švéda.

Sbor má dvoukolovou stříkačku, sdělávací a potřebné žebře, v úhrnné ceně 550 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 2 požárů.

Statistika župy XVII. pro okres Šumberk a Šilperk.

Běžné číslo	Jméno sboru	Číslo jednoty	Počet domů	Počet obyvatelů	Živnost a průmysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1897.	Cena strojů		Súčastníci se sbor				Ma knihovnu — svazků	Podpory z has. fondu	Počet		Odebrat časopisů	Upsané podily has. pojišť	
										al.	kr.	požárů	schůzí výb.	členy	kolika			členy	kolika			členů
Na Šumbersku:																						
1	Bohutín	30	70	408	rolnictví a nádenictví	1894	K. Zbořil <small>Pysekla, Kočen, Píara, Kouřil a Dolžal</small>	Josef Jáně Kubiček	Fr. Indra	900	—	11	21	7	5	80	10	150	15	—	112	
2	Bohdákov Český . .		135	1166	rolnictví	1887			David	650	—	32										
3	Bludov		339	2273	rolnictví a hřebábnictví	1881		Ondráček	Koubek	2209	—	20										
4	Hostice		113	846	rolnictví	1890	Jan Touš			750	—	40										
5	Hrábenov		190	1346	rolnictví a dělnictví	1881	Ig. Hynkman	Ig. Hynkman	Ig. Hynkman	420	—	30	21	7	6	90	—	350	35	1	—	
6	Chroměč		101	667	rolnictví	1888	Haberman	Haberman	J. Brdečka	1340	—	15	20	7	6	90	15	240	24	2	1	
7	Janoušov		68	362	rolnictví	1890	Obec	A. Ptáček	Fr. Macek	829	—	6	25	7	6	60	—	200	17	1	—	
8	Komňatka		60	505	rolnictví	1889		Skokan	Janček	1100	—	5	10	7	4	50	—	200	30	1	—	
9	Lhota Štěrdráková . .		71		rolnictví	1892	Janček Jan Pospišil a soudruzi	Jan Hándl	Jan Hándl	1058	65											
10	Studýnky Dolní . . .		131 <small>s kolemi</small>	787	rolnictví a tkalcovství	1894																
Na Šilpersku:																						
11	Bušín	63	122	824	rolnictví	1890	Vafeka	† J. Straka	Fr. Ondráček	1200	—	12	24	7	6	100	—	—	20	—	1	
12	Jakubovice	145	110	620	rolnictví, tkal- covství, košíkář- ství a stáneků brání	1890	P. A. Žaluda	M. Hlupý	Ig. Tesar	800	—	10	—	8	5	60	—	400	21	—	—	
13	Jedlí	152	261	1423	rolnictví	1893	Jan Hub	Jan Hub	L. Kahánek	600	—	17	24	12	7	210	—	300	45	6	1	
14	Pisarov		223	2400	rolnictví a kovářnictví	1890	Fr. Reichl	Fr. Reichl	Fr. Reichl	600	—	12										
15	Studýnky Horní . . .	639	144	861	rolnictví	1893	J. Přikryl	Jos. Rýznar	Jan Rýznar	960	—	10	6	7	4	51	—	300	26	8	—	
16	Zborov	765	71	387	rolnictví a dřevářství	1897	Ad. Macek	Ad. Faber	Ad. Faber	550	—	2	4	5	2	50	—	—	25	—	—	

Neúplné zprávy sborů odůvodňují nedbalostí dotýčených pp. jednatelů, kteří potřebné zprávy nepodalí.

Župa XVIII. politického okresu Uh.-Brodského a Valašsko-Klobouckého.

Uh. Brod, okresní město župy XVIII. Uh.-Brodské.

Jos. Mazal,
náčelník sboru v Uh. Brodě.

K. Weber.

Jindřich Dolejší,
velitel a župní dozorce v Bojkovicích.

Bojkovice a hrad Světlov.

Jan Bosdovský,
spoluzakladatel sboru v Bojkovicích.

Karel Smidek,
první předseda sboru v Bojkovicích.

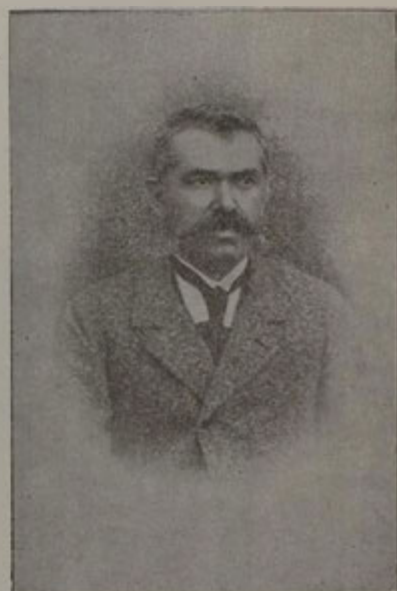
Markus Pollach,
spoluzakladatel a místostarosta sboru v Bojkovicích.

Ferd. Vicaník,
předseda sboru v Bojkovicích.

Jos Varada,
bývalý náčelník v Bojkovicích

Jan Liška,
bývalý II. velitel sboru v Bojkovicích.

Jg. Vrba,
správce školy v Křivčíně a předseda sboru v Bzové

Fr. Opletal,
jednatel sboru v Záhorovicích,

Jos. Rosík,
náčelník sboru v Bzové

Jos. Ogradník,
mladší učitel a první jednatel sboru v Bzové.

Skupina sboru ve Val. Kloboucích.

Svěcení stříkačky v Hradčovicích.

Stručné dějiny župní has. jednoty č. XVIII. polit. okresu Uh.-Brodského a Valašsko-Klobouckého.

Sestavil Josef Rosík, člen výboru župní hasičské jednoty.

Dobrovolné sbory hasičské pol. okresu Uh.-Brodského zřizovány v tomto a minulém desetiletí. Pro malý počet has. jednot nebylo pomýšleno na zaražení župní has. jednoty. Teprve r. 1889. na valné schůzi delegátů dobrov. has. sborů ve Vel. Meziříčí dne 8. září vyzval p. Titus Krška p. Vojtěcha Kokše, náčelníka dobrov. has. sboru v Komné, by se přičinil o zřízení župní hasičské jednoty v okrese Uh.-Brodském. Tento sdělil vyzvání p. Jos. Rosíkovi, náčelníku dobrov. has. sboru ve Bzové, kterýžto po úradě s okolními předáky has. sborů svolal delegáty všech dobrov. has. sborů pol. okresu Uh.-Brodského do Bojkovic, kdež jednáno bylo o založení župní has. jednoty. Bylo tehdy ve zmíněném okrese 8 sborů v následujících osadách: v Brumově, Uh. Brodě, Bojkovicích, Slavičíně, Komné, Pitíně, Val. Kloboučích a ve Bzové. Při zmíněné schůzi, která obeslána byla sbory z Bojkovic, Slavičína, Komné, Vlachovic a Bzové, pochybováno bylo o možné existenci župní has. jednoty v pol. okresu Uh.-Brodském. Ale vzdor všem pochybnostem usneseno bylo, by svolavatel pan Josef Rosík sestavil stanovy župní has. jednoty na základě vzoru, vydaného ústřední jednotou dobrov. hasičských sborů na Moravě a ve Slezsku a svolal novou schůzi delegátů. Schůze ta odbyvána dne 15. prosince 1889 ve Slavičíně za předsednictví pana Karla Šmídka, důchodního na Světlově a předsedy dobrov. has. sboru ve Slavičíně. Při schůzi této, která zastoupena byla sbory z Brumova, Vlachovic, Slavičína, Bojkovic, Komné, Pitína a Bzové, usneseno definitivně na základě stanov, vydaných ústřední has. jednotou, zřídit župní has. jednotu pro soudní okresy Uh. Brod a Val. Klobouky. — Po mnohých překážkách došly stanovy schválení výnosem vysokého mor. místodržitelství ze dne 3. června 1891 č. 15.699. — Ustavující schůze, ve které zastoupeno bylo 8 dobrov. has. sborů: z Brumova, Uh. Brodu, Bojkovic, Slavičína, Komné Vlachovic, Pitína a Bzové, odbyvána dne 19. července 1891 v Bojkovicích. Předsedou župy zvolen p. Karel Šmídek z Bojkovic, jeho náměstkem pan dr. Bedřich Weber z Uh. Brodu; do výboru pp.: A. Urbánek ze Slavičína, V. Kokeš z Komné, Šabršula z Brumova, J. Prager z Vlachovic a Josef Rosík ze Bzové — Takto po mnohých pochybnostech a překážkách v život uvedena byla župní hasičská jednota soudních okresů Uh.-Brodského a Val.-Klobouckého, která byla 18. č. Ú. J. H.

Zřízením župní has. jednoty nastala hasičstvu zmíněných okresů doba příznivější. Odbyváním mnohých schůzí delegátů a hasičských sjezdů buzena přičinlivost ku sborům hasičským, které pak vzrůstaly a mohutněly v mnohých četných obcích utěšeně. Pan K. Šmídek, nemoha cele pro své povolání věnovati se župní has. jednotě, vzdal se po dvou letech ve valné schůzi delegátů dne 5. července 1893 ve Slavičíně své hodnosti a zvolen za předsedu pan Josef Kotek, nadučitel ze Záhorovic který dosud plně a nezkráceně důvěry hasičstva celého okresu požívá. Jemu po boku stál se svou rozvahou a soudností pan Ignát Vrba, správce školy v Krhově, jenž narodil se v Pustiměři dne 21. dubna 1862. Jemu tedy právem přísluší název spoluzakladatele župní hasičské jednoty č. XVIII.

Nemalých zásluh o rozkvět župní has. jednoty dobyt si její jednatel pan Frant. Opletal, učitel v Záhorovicích. On, stoje po boku starosty, s neunavnou a nevšední pílí pracoval na rozkvětu župy naší. Jeho zprávy jednatelské elektrisovaly přítomné a byly vždy pobídkou k další neúporné práci. Litovati jest, že tento tak obětavý pracovník na poli hasičstva vzdal se po odchodu svém do Sv. Štěpána své hodnosti. — Přijde, Bůh dá, opět doba, která ho přivede k opětné činnosti.

Po panu Frant. Opletalovi ujal se jednání pan Josef Rosík a do jara roku 1897 Josef Ogrodník, mladší učitel ze Bzové.

* * *

Župní has. jednota polit. okresů Uh.-Brodského a Val.-Klobouckého odbývala následující schůze delegátů a sjezdy hasičské:

První schůze delegátů, kterou svolal zakladatel župní has. jednoty p. Josef Rosík, nadučitel a náčelník dobrov. has. sboru ve Bzové, odbývána dne 19. července 1891 v Bojkovicích, kde zvoleni hodnostáři výše jmenovaní.

Druhá schůze delegátů a sjezd hasičstva odbývána dne 3. července 1892 v Bojkovicích. Ve schůzi této zvolen přehlíželem župním pan Josef Světlík, cvičitel dobrov. has. sboru v Bojkovicích. Po schůzi odbýváno veřejné cvičení dobrov. has. sboru Bojkovického, které ve všech částech vzorně provedeno bylo a potkalo se se všeobecnou pochvalou.

Třetí schůze delegátů a sjezd hasičstva konán dne 5. července 1893. ve Slavičíně. Zde vzdal se dosavadní předseda p. Karel Šmídek své hodnosti a zvolen p. Jos. Kotek, nadučitel ze Záhorovic. Jelikož též p. Jos. Světlík odchodem svým z Bojkovic vzdal se hodnosti župního přehlíže, zvolen za něho p. Josef Pultar, učitel a náčelník dobrovolného hasičského sboru v Brumově. — Při této schůzi přednášel p. Josef Rosík ze Bzové o invalidním fondu a p. Jan Šimoník z Komné o vedení knih dobrovolných hasičských sborů.

Čtvrtý sjezd hasičstva a schůze delegátů odbývána dne 17. září 1893. ve Val. Kloboukách. Schůze stala se významnou tím, že se jí účastnily spolky sokolské ze Vsetína a Val. Meziříčí, jakož i zástupce „Č. Ú. J. H.“ p. Pokorný ze Vsetína. Při schůzi přednášel p. J. Prager z Vlachovic o invalidním fondu a p. Josef Rosík o změně župních stanov.

Po třiletém trvání župní hasičské jednoty odbývána pátá valná schůze delegátů dne 15. dubna 1894. v Bojkovicích, v níž zastoupeno bylo již 18 dobrovolných sborů hasičských 43 delegáty. Předsedou zvolen p. Jos. Kotek ze Záhorovic, jeho náměstkem p. Josef Mazal z Uh. Brodu, přehlíželem župním p. Josef Pultar z Brumova.

Šestá schůze delegátů a sjezd hasičstva pořádán dne 1. září 1895. v Uh. Brodě. Sjezd hasičstva pořádán na oslavu hospodářsko-průmyslové výstavy v Uh. Brodě. Při sjezdu tomto bylo přítomno veškeré hasičstvo pol. okresu uh. brodského. Ve schůzi delegátů zvoleni čestnými členy p. Titus Krška, předseda „Č. Ú. J. H.“ a p. Karel Přibíl, c. k. okr. hejtmán v Uh. Brodě.

Sedmá schůze delegátů a sjezd hasičský odbývána dne 5. května 1896. ve Vel. Ořechovém. Tu usnešeno bylo rozdělití rozsáhlý okres uh.-brodský v jednotlivé obvody, které by sobě svého přehlíže zvolily. — Téhož dne svčena stříkačka dobrovolného hasičského sboru ve Vel. Ořechovém Jeho kníže-arcbiskupskou Milostí dr. Theodorem Kohnem.

Osmá schůze delegátů odbývána dne 28. února 1897. v Bojkovicích. Ve schůzi této zvolen opět za starostu p. Jos. Kotek, jeho náměstkem p. Jos. Mazal. — Na základě usnešení schůze delegátů ve Vel. Ořechovém rozdělena župa ve 4 obvody:

I. obvod: 1. Val. Klobouky, 2. Nedašov, 3. Brumov, 4. Štítná, 5. Vlachovice, 6. Slavičín, 7. Bilnice, 8. Roketnice. Přehlíželem zvolen p. Karel Haselmann z Val. Klobouk.

II. 1. Bojkovice, 2. Pitín, 3. Šanov, 4. Záhorovice, 5. Bzová, 6. St. Hrozenkov, 7. Komna. Přehlíželem zvolen p. Jindřich Dolinský z Bojkovic.

III. 1. Dřbrav, 2. Vel. Ořechov, 3. Luhačovice, 4. Nedachlebice. Přehlíželem zvolen pan Jos. Berger z Dřbrav.

IV. 1. Uh. Brod, 2. Těšov, 3. Šumice, 4. Vlčnov, 5. Nivnice, 6. Bánov, 7. Bystřice, 8. Suchá Loza, 9. Březová, 10. Strání. Přehlíželem zvolen p. Josef Mazal z Uh. Brodu.

Kromě zmíněných schůzí delegátů a sjezdů hasičských odbýváno 8 schůzí výborových a přemnoho schůzí slavnostních při svčení stříkaček a jiných příležitostech.

* * *

Již při první schůzi delegátů odbývané dne 19. července 1891. jevil se odpor proti stanovám spolkovým. Bylo zastoupeno 8 sborů a voleno toliko 7 hodnostářů (předseda, náměstek a 5 členů výboru).

Jeden sbor nebyl ve výboře zastoupen a tak ze župní jednoty — ovšem k svému neprospěchu — vystoupil. Revnivost ale mezi sbory dostoupila vrcholu při druhé volbě hodnostářů dne 15. dubna 1894., kde zastoupeno bylo 18 sborů svými delegáty. — Výbor, uváživ tento neblahý zjev, uložil p. Jos. Rosíkovi, náčelníku dobrovolného sboru hasičského sboru ve Bzové, by přeraboval stanovy župní hasičské jednoty a příští valné schůzi předložil. Změněné stanovy byly valnou schůzí přijaty a výnosem vys. c. k. místodržitelství ze dne 16. května 1897. čís. 14.579. schváleny.

Hlavní a podstatnou změnou stanov župní hasičské jednoty jest ustanovení, že výbor župní hasičské jednoty se nevolí — vyjma starosty, jeho náměstka a přehlíže — nýbrž pozůstává ze

všech náčelníků dobrovolných hasičských sborů k župě náležejících. Je-li sbor předsedou, náměstkem neb dozorcem ve výboru zastoupen, přestává býti náčelník dotýčeného sboru členem výboru. Ředitelstvo župy tvoří předseda, náměstek a dozorcové. — Změnou touto dosažena úplná solidarita v jednotě.

Z vylíčeného zjevno, že ušlechtilá myšlénka, nesoucí se za cíly čistě lidskými ku podivu rychle kořeny své zapustila v půdu na pohled nevzdělanou, že povolání činitelů s úplným porozuměním a zdatnou pílí přikročili ku zřizování, které na praporu svém nesou — jednu z nejkrásnějších zásad křesťanství — opravdovou a nezištnou lásku k bližnímu.

Hasičské sbory dovedly také oceniti důležitost a prospěšnost takového združení, jakým hasičská župa jest a projevily ji také své sympathie tím, že do jednoho svěřily se ochráně její. Radosno jest říci, že není ani jednoho hasičského sboru v politickém okrese uh.-brodském, který by nebyl členem župní hasičské jednoty. Právě soustředěno je v župní hasičské jednotě 30 dobrovolných hasičských sborů. Mimo to sbor v Újezdě se rozešel.

Soudní okres Uherský Brod.

Sbor hasičský v Uherském Brodě.

Okresní město Uh. Brod čítá 4670 obyvatel a jest teritoriálně spojeno se samostatnou obcí židovskou, čítající 620 osob.

Sbor dobrovolných hasičů zřízen byl v Uh. Brodě v r. 1876. na podnět tehdejšího obecního zastupitelstva, kteréž povolilo, aby větší část nákladu, na zřízení sboru potřebného, hradila se z prostředků obecních; z části uhrazen náklad dobrovolnými příspěvky občanů. Taktéž obec židovská, řídíc se usnešením zastupitelstva obce městské, přispěla ku zřízení sboru a zavázala se pro dobu příští platiti do pokladny sboru roční příspěvek 20 zl.; což se dosud zachovává. Obecní zastupitelstvo umístilo nově zřízený sbor v ulici »Komenského«, upravivši skladiště v bývalém farním kostele, staré to, avšak zachovalé a prostranné budově, účelu novému velmi dobře vyhovující. Jen velmi málo sborů venkovských v zemích koruny svatováclavské může se vykázati podobným uh.-brodskému.

Roku 1887. pořádal sbor slavnost 10letého trvání svého, za kterýmž účelem konán v Uh. Brodě zemský sjezd hasičský, spojený s veřejným cvičením sboru. Návštěva hasičstva byla značná, cvičení provedeno dle úsudku znalců dobře a byla proto nálada při slavnosti povznesena. U příležitosti 30letého trvání byli hasiči, od zřízení nepetržitě sloužící, poděleni diplomy uznání. Ježto do roku 1890. byla správa obecní v rukou německých, byl také sbor, na podnět a za přispění téhož zastupitelstva zřízený, německý. Po předcházejícím vítězství strany národní při volbách do zastupitelstva obecního, konána dne 12. dubna 1891. valná hromada sboru hasičského, při kteréž dostala se správa a řízení sboru do rukou českých, přijat návrh na změnu stanov a řádu služebního a čeština prohlášena za řeč jednací ve sboru. Sbor přihlásil se pak ihned k »Č. Ú. J. H.« a podporovací pokladně a setrvá ve svazku tomto bohdá již na vždy.

O výcvik sboru v prvopočátcích získal sobě nevšedních zásluh nynější starosta župy 18. p. Josef Kotek, který v r. 1876. úřad učitelství v Uh. Brodě zastával a jako první neunavný a obětavý cvičitel až do svého odchodu z Uh. Brodu na nové působiště, o rozkvět sboru nezištnou vedl péči. Na důkaz díků a uznání byl p. J. Kotek jmenován prvním čestným členem sboru. Při založení čítal sbor 64 členů; nyní čítá 40 členů činných a 56 přispívajících. Značné podpory roční dostává se sboru od prvopočátku od majitelů panství uh.-brodského, hrabat Kauniců.

V době trvání zasáhl sbor činně při 85 požárech, dílem místních, dílem přespolečných. Zvláště u příležitosti děsného požáru předměstí uh.-brodského v r. 1887. dostalo se sboru zvláštního uznání a pochvaly obecního zastupitelstva.

Sbor má dvě čtyřkolové stříkačky, z nichž jedna jest sundávací, dvě stříkačky ruční (putnové), žebř posunovací, dvoukolový, operací žebř nastrkovací, čtyřdílný a žebř nastrkovací střechový, konečně 4 žebř hákové; dále 300 m hadic, 8 košů, menší nářadí jako háky, sekery atd., pak výzbroj pro jednotlivé členy. Cena veškerého nářadí a výzbroje obnáší 3000 zl. Členové sboru jsou po většině údy invalidního fondu.

Sbor hasičský v Bojkovicích.

Městečko Bojkovice leží v jihovýchodní části Moravy na řece Olšavě na okresní silnici mezi Uh. Brodem a Val. Klobouky; čítá 393 domů 2290 obyv. Z domů těch je 132 tvrdou krytbou, 210 šindelem a 51 slámou pokryto. Na výšině nad městysem vypíná se malebně zámek Světlov.

Náležel hraběnce Jindřišce z Larisch-Mönnichů. Vznešená paní tato byla velikou příznivkyní sboru hasičského v Bojkovicích a darovala mu na přimluvu důchodního p. Karla Šmídka, stříkačku za 1000 zl. Šlechtná dárnyně sboru našeho zesnula v r. 1884.

Myšlenka, zaříditi sbor hasičský v Bojkovicích vznikla u p. Spötle. Věci té chopili se pp.: Josef Varada, Jan Bordovský, Leopold Viceník, Jan Adam, Ferd. Viceník, Markus Pollach a jejich přičiněním byla jednota zaražena. Mužové tito jsouce přesvědčení, že spolek tento jen ku blahu obce sloužiti bude, vybízeli občany k přistoupení za členy. Za krátkou dobu měl sbor 32 mužů a v jeho čelo zvoleni pp.: Karel Šmídek, předseda, Josef Varada, velitel, M. Polach, místovatel, Josef Kotek, cvičitel, Josef Černík, jednatel, Ferd. Viceník, zbrojmistr. — Mužové tito působili vytrvale na rozkvět humanšního spolku našeho, oni povzbuzovali ku vzájemnosti a svornosti, oni vštěpovali členům vznešený úkol spolku: chrániti život a majetek bližního.

Nejvíce o rozkvět spolku se staral p. Karel Šmídek, který plných 13 let jako předseda působil. Přičiněním jeho pro spolek mnoho získáno. On podporoval sbor s neunavnou vytrvalostí až do r. 1896., kdy odebral se na trvalý pobyt do Uh. Brodu.

Od založení spolku až do r. 1897. vystřídali se 3 velitelé: Josef Varada, Jan Liška, Jindř. Dolinský; 4 jednatelé: Josef Černík, Jan Bordovský, Ant. Dolina a Fr. Viceník.

P. Josef Varada mnoho času věnoval sboru hasičskému. Konal cesty na své útraty do měst, kde sbory hasičské byly a obcovoal cvičením v Břeclavi, v Uh. Hradišti a Uh. Brodě, by dle toho v Bojkovicích působiti mohl.

Základy výcviku dobrovolnému sboru hasičskému položil p. J. Kotek, který netřil si ze sousední obce Záhorovic k nám docházeti a sbor cvičiti. — Pan Ferdinand Viceník s neunavnou pílí cvičení se stříkačkou probíral.

Místovelitele od založení sboru až podnes zastává p. M. Pollach. Sbor jmenoval p. Karla Šmídka a p. Jos. Kotka za jejich zásluhy o rozkvět spolku svými čestnými členy.

V roce 1882. jednota zaražena, stanovy schváleny. Sbor ještě ani výzbroje neměl a již musel zápasiti s krutým živlem, podařilo se mu však první požár vzdor velkému větru na 4 tavení omeziti.

V roce 1883. sbor přistoupil ku všeobecné podporovací pokladně.

V roce 1884. doprovodil sbor vysokorodou paní hraběnkou Jindř. z Larisch-Mönnichů k věčnému odpočinku.

V roce 1890. přistoupil sbor k »Č. Ú. J. H.« na Moravě. Uvítal na nádraží Jeho Excellenci pana místodržitele.

V roce 1891. přičiněním p. Ign. Vrby a p. Jos. Rosíka zřízena byla župa XVIII., od kteréžto doby sbor náš ku svazku tomu náleží. Dle nákresu p. Josefa Světlíka bylo nové třípatrové ležiště postaveno, ku kterémužto účelu vysokorodý p. hrabě Aug. Bellegarde dřevo daroval.

V roce 1892. slavil sbor 10leté jubileum trvání jednoty hasičské. Se slavností spojeno bylo veřejné cvičení. Sboru a cvičiteli p. Jos. Světlíkovi dostalo se od přítomných hodnostářů zastoupených sborů veřejné pochvaly. Dne 15. srpna účastnil se sbor 5. sjezdu »Č. Ú. J. H.« ve Bzenci. — Dne 17. srpna doprovodil k věčnému odpočinku vysokorodou paní hraběnkou Jindř. Bellegarde.

V roce 1893. sbor a členové přistoupili k invalidnímu fondu.

V roce 1895. obeslal sbor národopisnou výstavu v Praze a navštívil korporativně hospodářsko-průmyslovou výstavu v Uh. Brodě.

V roce 1896. upsal sbor jeden podíl hasičské pojišťovně a byl povolán telegraficky na výpomoc ku požáru do Val. Klobouk, kdež s dobrým úspěchem pracoval. Dále účastňuje se všech církevních slavností. Každoročně v lednu koná výroční valnou hromadu a výborová sezení dle potřeby.

Letní dobou pořádá cvičení pochodová, lezecká jakož i stříkačku, zimní dobou cvičení theoretická. Sbor má svou knihovnu a odebírá »Ochranu«.

Sboru dostalo se první podpory od Jeho Veličenstva a pak od několika pojišťoven, obce bojkovské, Jeho kníže-arcib. Milosti Theod. Kohna, občanské a kontribučenské záložny v Bojkovicích a j. Mimo to má sbor 20 členů přispívajících. Sbor čítá nyní 42 činných členů, ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Ferdinand Viceník, Jindřich Dolinský, MUDr. Josef Tillich, M. Pollach, Frant. Viceník, Josef Krč, Jan Koželuha, M. Šnajdr, Ign. Slaviček, Josef Frajt, Josef Amenth, Josef Svitak, Ant. Dolina, Ant. Jabutka, Ant. Zapletal, Josef Hušek ml., Ant. Viceník, Ant. Slaviček, Karel Hušek, K. Váňa, Frant. Jaroš, K. Pánek, Ludv. Viceník, Frant. Urbánek, Gust. Amenth, Jan Fajt, Jan Kurc, Fr. Kudlik, Lud. Svitak, Josef Mikšík, Josef Smrž, Václav Uchytíl, Josef Soja, Jan Liška, Jos. Masuch, Antonín Mikulka, Josef Pítka, Al. Barbořík, Jan Dolina, Frant. Pavlák, Josef Hušek st., Ant. Slabiňák. Během trvání jednoty zemřelo 6 členů činných a 6 přispívajících.

K památným dnům našeho spolku patří: vyznamenání p. Karla Šmídka od Jeho Vel. zlatým záslužným křížem. Den tento oslavil sbor důstojně; pořádal večer pochodňový průvod

členové sboru zapěli sbory: »To den«, »Dlouho buď zdráv«, »Na Moravu«. — Dále významným byl den pobytu Jeho knížecí-arcib. Milosti Theodora Kohna v Bojkovicích. Sbor uvítal našeho arcipastýře korporativně, večer pořádal zastaveníčko a ohňostroj s monogramem *T. K.*

Jindř. Dolinský,

t. č. velitel a přehlížeč župy XVIII.

Správní rada dobrovolných hasičů v Bojkovicích dodává, že p. J. Dolinský v r. 1892. velitelem zvolen byl, blahodárně na poli tom pracuje a o rozkvět spolku se stará. V r. 1895. obeslal »Národopisnou výstavu v Praze«. Vystavil »Diagram a mapu požárního obvodu«, začež obdržel Diplom zemské ústřední jednoty království českého. Jeho přičiněním a vedením obdržel sbor náš četná pochvalná uznaní, zejména z Val. Klobouk, od c. k. četnictva atd.

František Věceník, t. č. jednatel.

Sbor hasičský v Pitíně.

Po hrozném požáru, který dne 16. května 1883 v obci zdejší zuřil a 26 hospodářských usedlostí úplně zničil, přiměl tehdejší představenstvo obce a sice Ferdinanda *Běhunka*, starostu, Františka *Embertu*, I. a Františka *Scheuera*, II. radního, ku přemýšlení o založení dobrovolného hasičského sboru. Avšak myšlenka tato pro mnohé překážky stala se skutkem teprve dne 26. dubna 1885, kdy se tito stateční mužové o to zasadili, aby dobrovolný hasičský sbor skutečně zřízen byl. Přihlásilo se ihned 51 členů. Prozatímní výbor zvolen u přítomnosti zakladatelů a sice Fr. Embert předsedou, Fr. Scheuer velitelem, Adolf Zapletal, náměstkem velitele, a Ludvík Kašpárek, jednatelem. Stanovy byly vypracovány a zaslány vys. c. k. místodržitelství v Brně, které je teprve dne 17. srpna 1885, č. 22.478, schválilo a pak provedena volba správní rady dobrovolného hasičského sboru.

Funkcionáři ve sboru byli: Předsedou od r. 1885.—1895. Frant. *Košeluha*, od r. 1895. až dosud Josef *Matocha*; veliteli: Fr. *Drechsler*, Fr. *Scheuer*, Fr. *Embert*, Fr. *Humpola*, od r. 1897. až dosud Ant. *Kovář*; podveliteli: Adolf *Zapletal*, Josef *Běhunek*, Fr. *Humpola*, Ant. *Kovář*, od r. 1897. až dosud Josef *Jál*; jednatelem od r. 1885. až dosud je Fr. *Mudrák*, nadučitel. Od založení dobrovolného hasičského sboru až dosud jsou v činné službě: Ant. Kovář, Josef Jál, Stan. Matocha, Ig. Mika, Fr. Kajner, Štěpán Náhončík, Jan Slámečka, Fr. Šustek, Jos. Voltner. Nyní čítá sbor 30 činných členů a 10 přispívajících a účinkoval při 10 místních a 13 přespolních požárech.

Dne 14. července 1895 oslavil sbor své 10leté trvání. Dále účastnil se slavnosti 10letého trvání hasičského sboru v Komně a prvního sjezdu naší XVIII. župní jednoty hasičské, která ku počtu hospodářsko-průmyslové výstavy uhersko-brodské dne 1. září 1895 v Uh. Brodě konána byla.

Sbor hasičský v Komně.

Komňa, vesnice asi 5 km od městečka Bojkovic na straně polední, má 1279 obyvatelů národnosti české ve 196 domovních číslech, z nichž dvě třetiny mají krytbu měkkou. Dobrovolný sbor hasičský založen tu na podzim r. 1885 Největších zásluh o založení spolku získal si horlivý nadučitel v Komně, Julius *Machek*, jenž od r. 1878.—1887. v obci působil a ve sboru práce jednatelem obstarával. Nemoha pro plnění neduh, jemuž v r. 1887. podlehl, pečovat též o výcvik činného členstva, požádal přítele svého p. Jos. Kotka, nadučitele ze Záhorovic, jehož obětavým přičiněním činní členové prvního výcviku nabyli.

Z počátku měl hasičský spolek 24 členů činných a 47 přispívajících. V roku založení byl náčelníkem sboru Jan *Demela*, učitel z Komny.

Dne 11. listopadu 1886 — rok po zřízení sboru — vznikl v osadě požár, jímž celá horní polovice vesnice v popel obrácena. Hasičský sbor nebyl té doby ani náležitě vycvičen, ani neměl potřebné výzbroje a náradí, což bylo hlavní příčinou, že požár se tou měrou rozšířil. Jediná čtyřkolová stříkačka byla tenkrát majetkem spolku. Ještě v témž téhodni účastnil se sbor hašení požáru několika selských usedlostí ve Bzové, kde již lépe si počínal, nabyv prvních, trpkých zkušeností ve svém domově. Po děsném neštěstí r. m. zakoupila obec v r. 1887. sboru výzbroj a náradí, od kteréž doby s příkladnou obětavostí doplňuje scházející potřeby. — Téhož roku zvolen náčelníkem Josef *Špišek*, kupec v Komně.

Dne 23. května 1888 osvědčil se sbor při požáru v Komně. 1. května 1889 přispěl sbor pomocí při požáru v Bojkovicích. Náčelníkem zvolen Vojtěch *Kokeš*, kupec v Komně. R. 1890 účastnil se sbor 3 požárů v Bojkovicích a 1 v Komně. R. 1891. zvolen náčelníkem Fr. *Koncer*, řezník a hostinský v Komně. Dne 21. srpna 1892. vypuknul v místě požár, jenž přispěním sboru omezen na 1 stavení. V roce tom zvolen náčelníkem Jan *Šimoník*, učitel v Komně (1889—1895),

dosavadní jednatel spolku, v kteréžto hodnosti setrval až do r. 1895. R. 1893. při velkém vichru 25. září zničeny požárem 3 stavení. Po požáru zakoupena nová stříkačka dvoukolová.

Na podzim r. 1895. oslavil spolek 10leté své trvání přiměřenou slavností. R. 1896. postaveno nákladem obce leziště.

Předsedou spolku jest od r. 1892. Tomáš *Malec*, rolník v Komně, náčelníkem od r. 1895. Vojtěch *Kokeš*.

Koncem r. 1896. čítal sbor 25 členů činných a 6 přispívajících. Majetkem spolku jest: 1 čtyřkolová stříkačka a 1 dvoukolová v ceně 800 zl. a výzbroj v ceně 300 zl. Do r. 1896. bylo 16 členů údy invalidního fondu. »Hasičské pojišťovně« upsal sbor 1 podíl. — Uznání hodnou jest též šlechtná obětavost a pozornost věnovaná sboru nynějším zastupitelstvem obce, jmenovitě Fr. Váně, starosty, Jos. Haluze, místopředsedy spolku a Petra Hřiba, člena obec. výboru, kteří obmyšlí sbor značnými dary a podporami.

Komna v ohledu topografickém památnou jest jako rodiště nesmrtelného arciduchovníka národů J. A. Komenského. Ten to narodil se 28. března 1592 v domku č. 22., který stával naproti Trudákova hostince a pro svou sešlost na počátku tohoto století se zemí srovnán byl. Otec jeho jmenoval se Martin Milička. Nepochybně Komenský při útěku do ciziny zlatinil příjmení Milička v Amos a odtud jméno Joanes Amos Comenius.

Sbor hasičský ve Bzové.

Dne 15. listopadu 1886 vypukl v obci Bzové, čítající 100 čísel s 600 obyvateli, požár, jenž rozšířil se na více budov, jelikož obec neměla žádného hasičského náradí. Ku pomoci přispěly dobrov. has. sbory z Bojkovic, Komné a Pitina. Po požáru uvažováno i v obci Bzové o založení dobrov. has. sboru. Počátek dán r. 1887, když obec zakoupila čtyřkolovou stříkačku za 500 zl. K definitivnímu založení sboru došlo teprve roku 1888 zásluhou pánů Ignáta *Vrby*, správce školy v Krhově, Jana *Jančaříka*, mlynáře, Vincence *Bosáka*, hostinského a Josefa *Rosíka*, nadučitele ve Bzové. — Stanovy schváleny výnosem vys. mor. místodržitelství dne 13. března 1889, č. 8195.

Od svého založení až do r. 1896 vydal sbor za výzbroj a náradí hasičské 1108 zl. 60 kr., kterýž obnos uhrazen byl milodary a jinými příspěvky. Hlavními podporovateli sboru byli: Jeho Veličenstvo císař František Josef I., banka »Slavie«, občanská a kontribuční záložna v Bojkovicích, vys. mor. výbor zemský, občané obce Krhova a Bzové. Hlavním zdrojem příjmu byly četné zábavy a divadelní představení, pořádané dobrov. has. sborem ve Bzové a v Krhově.

Sbor účastnil se od založení činně 14 požárů; týž jest členem všech sdružení českého hasičstva markrabství Moravského. Sbor čítá 20 činných členů — přispívajících členů nemá. Předsedou sboru od počátku až do konce roku 1891 byl + pan Jan *Jančařík*, mlynář ve Bzové. Od r. 1891 až doposud pan Ignác *Vrba*, správce školy v Krhově. Náčelníkem jest od založení až doposud pan Josef *Rosík*, nadučitel ve Bzové.

Sbor hasičský v Luhačovicích.

Obec Luhačovice čítá přes 1400 obyvatel a přes 200 domů, z nichž asi třetina má krytbu měkkou; ostatní krytba jest tvrdá. Sbor hasičský založen byl r. 1891 a největší zásluhu o založení jeho má *úřednictvo* hr. Serényi-ho a zdejší *duchovenstvo*. Majitel velkostatku hr. Serényi (viz podobiznu župy I.) položil jako základ spolku značný obnos, kterýž doplněn dary od zdejší obce, kontribuční záložny a jiných šlechtných dárců, takže hned v prvním roce celá výzbroj i ostatní potřebné náradí zakoupeno býti mohlo.

Sbor účastnil se za čas působnosti své při hašení mnohých požárů, vždy s výsledkem velmi dobrým, jmenovitě v Dolní Lhotě, kde rychlým přijezdem a svou zručností zamezil dalšímu šíření se požáru; podobně v Ludkovicích, na Polichně, v Biskupicích a v poslední době v samé obci Luhačovicích, kde při trojím požáru po sobě následujícím jen sboru hasičskému jest děkovati, že celé Luhačovice nelehly popelem.

Činných členů čítá sbor 41 a přispívajících 29. Výzbroj sboru pozůstává: z 50 přilbic, 30 pásů bez karabin, 20 pásů s karabinami, 50 seker a 8 záchranných lan. Cena výzbroje a ostatního náradí jest 2084 zl. Sbor jest členem společenstva všeobecné podporovací pokladny dobrovolných a organizovaných sborů hasičských na Moravě. Pro chudobu obyvatelstva a členstva, jakož i pro dluhy, jež sbor má, nemohl dosud upsatí žádných podílů »Hasičské pojišťovně«. Až zaplatí své dluhy a budou trochu jen úrodnější léta, i v tomto ohledu nezůstane sbor luhačovský za sbory ostatními.

Sbor hasičský v Záhorovicích.

Obec Záhorovice, ležící na rovině, čítá 180 domů s převládající krytbou křídlicovou. Tamní obyvatelstvo žije se ponejvíce rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892 (1. března) a prvním zakladatelem jeho byl pan Josef *Kotek*, nadučitel v Záhorovicích. Téhož času byl starostou obce Filip *Šasínka*, a radními pp.: Fr. Tejzr a Fr. Drgáč. Tito pánové byli všichni příznivci sboru hasičského.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Kotek*, nadučitel, náčelníkem Fr. *Tejzr* a jednatelem Frant. *Opletal*, učitel.

Sbor trvá 6 roků; nyní jest předsedou J. *Kotek*, nadučitel, (viz tab. XIV.) náčelníkem Ant. *Horecký* a jednatelem Josef *Žebusek*. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od začátku až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): J. *Kotek*, K. *Simoník*, J. *Polášek*, J. *Andrlík*, A. *Horecký*, F. *Frda*, J. *Viceník*, Fr. *Šasínka*, J. *Koudela*, M. *Kratěna*, T. *Čubík*, V. *Tejzr*, V. *Ondrůšek*, Fr. *Surý*, J. *Bosák*, Jan *Bosák*, Fr. *Hamada*, J. *Žebusek*, L. *Žebusek*, M. *Koudela*, Fr. *Valíček*, L. *Turza*, J. *Kratěna*, Fr. *Bosák*, Ant. *Bosák*, Fr. *Matějčík*, A. *Ondrůšek*, L. *Bosák*, V. *Bosák*, J. *Prný*, Š. *Kratěna*, V. *Kratěna*, R. *Horecký*.

Sbor má tyto stroje: čtyřkolovou stříkačku, 2 díly ssavic po 2 m, ssací košík, 225 m konopných hadic, 2 svítilny, naviják, 2 výtlačné roury se 4 hubicemi, náčelnické, četařské, lezecké opasky, sekiry, přilby, 2 signální trubky, 5 signálních menších trubek, 1 fakuli, 3 malé svítilny, 1 křížovou sekeru, 2 háky, 33 obleků v stejno Kroji a 33 kožených čepic; stroje v ceně 1414 zl., obleky 350 zl. Sbor po celý čas trvání svého účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Nivnici.

Obec Nivnice čítá 415 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci převládá všechny méně zastoupené živnosti stav rolnický. Poloha obce a okolí jest na jich kopcovitá a k severu krásná rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893 a prvními zakladateli jeho byli: Štěpán *Smetana*, t. č. starosta obce, Fr. *Veselý*, dp. Rud. *Vaněk*, administrator, Frant. *Duraj* a Jak. *Rottmann*. Tito všichni mají až podnes o sbor neocenitelné zásluhy. V obecním představenstvu byli pánové: Štěpán *Smetana*, radní, Jan *Slinták*, radní, Václav *Zálešák*, radní, Pavel *Kopřiva*, Jan *Kachník*, Martin *Bartek*, P. *Solanský*, kaplan, Jak. *Opletal*, Frant. *Hromčík*, Josef *Veselý*, vesměs rolníci. Jména hočnostářů obecního výboru jsou jen těch, kteří větší zásluhy o sbor mají. Tito všichni byli sboru příznivci a sice tím, že mu postavili skladiště a jinak jej podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Štěpán *Smetana* čís. 23, náčelníkem Fr. *Duraj*, řezník, jednatelem Frant. *Veselý*, hostinský.

Sbor trvá 5 roků a nynějším předsedou jeho jest dp. Rud. *Vaněk*, narozen v Chořelovicích vysvěcen r. 1885; náčelníkem Frant. *Duraj*, narozen v Uh. Brodě; jednatelem Fr. *Veselý*, narozen v Nivnici r. 1867. Od založení až podnes ve sboru vytrvali: Bradáč, Rottmann, M. *Bartek*, Wafcha, *Smetana*, J. *Bartek*, Petráš, Fr. *Stranák*, Martinák, Halaxa, Knott, Miškář, Kachník, Bobčík, Št. *Trtek*, Št. *Skyba*, Fr. *Skyba*, Marek, Jan *Stranák*, Hlaviš, Jahoda, Mahdal, Škubna, Josef *Trtek*, *Smetana*, Bobčík, Hromčík. Později přistoupili: Št. *Bartek*, Ant. *Vaněk*, Krchňák, Zálešák, Mahdal.

Sbor má 2 stříkačky a všechno nejvíce potřebné v úhrnné ceně 2500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 9 požárů.

Sbor hasičský ve Starém Hrozenkově.

Obec Starý Hrozenkov čítá 132 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest kopcovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893. a prvním zakladatelem byl Josef *Řehák*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Josef *Vojáček*, hostinský. V obecní radě byli pp.: Matěj *Hoffmann*, Jan *Rychlík*. Od těchto pánů byla přízeň všestranná tím, že podporovali zařizování sboru hmotně, získáním příznivců.

Prvním předsedou ve sboru byl Emanuel *Vojáček*, rolník, náčelníkem Josef *Řehák*, nadučitel, jednatelem František *Dobiáš*, učitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme: Josef *Dubravný*, František *Dobiáš*, Ludvík *Hoffmann*, Jan *Ides*, Josef *Kubena*, Jiří *Kulkus*, Josef *Malát*, Jan *Michalčík*, Jan *Mizera*, Ondřej *Mlčuch*, František *Pastorek*, Alois *Plachota*, Jan *Rychlík* I., Jos. *Řehák*, Ondřej *Straněk*, Jos. *Šišlák*, Jos. *Spetla*, Josef *Vaculík*.

Sbor trvá 5 let a předsedou jeho jest dnes Emanuel *Vojáček*, náčelníkem Jan *Benda*, c. k. poštovní, jednatelem Jindřich *Hoffmann*, rolník. Dnes jsou členy sboru: Jiří *Husařík*, Jan *Jurák*, Alois *Kaluža*, Ondřej *Kukulík*, František *Michalčík*, František *Mikulka*, Josef

Pokorný, Vincenc Prchla, František Rapant, Jan Rychlík, Jan Sedlařík, František Struhař, Jan Šislák, Josef Šislák, Ondřej Sopík, Josef Adámek, František Pospíšil, Josef Michalčík, Jan Michalčík, Antonín Pastorek.

Sbor má dvoukolovou stříkačku v ceně 500 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Bystřici.

Sbor hasičský v Bystřici zřízen v měsíci březnu 1894. přičiněním správce školy a stávajícím starostou obce p. Janem *Matyášem* a radním Janem *Bobkem*, jakož i přízní obecního výboru. Stanovy schváleny vys. c. k. místodržitelstvím v Brně, dne 1. května 1894. čís. 14.713.

V době té objednáni i výzbroj pro 25 činných členů a stříkačka od R. A. Smékala se 160 metrů hadic za 660 zl., výzbroj za 330 zl.

Stříkačka i výzbroj došly od firmy dne 12. července t. r. a zkoušeny dne 15. července předsedou p. Josefem Kotkem a delegátem p. Josefem Rosíkem u přítomnosti zástupce firmy, sboru a představenstva obce. Dne 29. července r. 1894. stříkačka slavně posvěcena u přítomnosti 7 sborů.

V náčelnictvu od počátku sboru se nachází: předsedou Jan *Matyáš* č. 39., náčelníkem František *Kremel*.

Sbor účastnil se mimo různých slavností 1 požáru r. 1896. v místě. Požár omezen na stavení hořící.

Sbor hasičský v Šumicích.

Obec Šumice čítá 1280 obyvatel; má 85 budov s krytbou tvrdou, 177 s měkkou. Sbor dobrovolných hasičů zřízen v r. 1894. Na vyzvání zastupitelstva obce svolána ustavující schůze, sestaven prozatímní výbor, kterýmž sepsány stanovy a ku schválení předloženy; také o stejnokroj a výzbroj postaráno.

Členové ustavujícího výboru: Augustin *Kašpárek*, nadučitel, Antonín *Vrantk*, želez. strážník, František *Hříb*, rolník, Jan *Kudela*, rolník, Josef *Šojdr*, kovářský mistr, Jan *Krhutěk*, rolník, Tomáš *Tlach*, rolník. — Obec zakoupila vozovou stříkačku čtyřkolovou v ceně 700 zl. od firmy Smekal v Čechách. S dohodnutím sboru uspořádalo zastupitelstvo obce slavnost svěcení stříkačky dne 9. září 1894., která pak kmotrou paní A. Přibílovou, chotí c. k. okres. hejtmána v Uh. Brodě u přítomnosti p. c. k. okres. hejtmána, starosty župy, četných sborů a příznivců hasičstva po slavnostním kázání a posvěcení odevzdána sboru hasičskému.

Sbor působil při požáru v místě samém, lokalisoval požár na stavení Jos. Sinčáka č. 133., dne 23. září 1894.; podobně podruhé na stodolu Jana Krhutka č. 131., dne 21. října 1894. — Vystoupil také činně při požárech v Záhorovicích dne 10. prosince a 31. prosince 1894.

Sbor účastňuje se každoročně slavností církevních zastává čestnou stráž u hrobu Božího, obstarává hlídky noční atd. Účastnil se svěcení stříkaček v Komni, Suché Lozi, ve Vlčnově a na Ofechovém; také hosp.-průmyslové výstavy v Uh. Brodě.

Pozůstává z 25 činných členů. Stejnokroj cviličový do práce, soukenný ku slavnostem jakož i výzbroj, přilbice, pásy, sekery, lana atd., pořídil si z dobrovolných příspěvků a milodarů v úhrnné ceně 614 zl. 23 kr. Také podporou 50 zl. J. V. Františkem Josefem I. obdařen. — Členové sboru přistupují teď za údy invalidního fondu.

Sbor hasičský v Bánově.

Obec Bánov čítá 243 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladatelem jeho byl Frant. *Čechmánek*, učitel v Bánově. Téhož času byl starostou obce Josef *Zálešák*, rolník. V obecní radě byli: Josef Mahdal, Josef Buják a Tomáš Mandík, rolníci. Představenstvo obce zakoupilo pro sbor stříkačku s příslušenstvím za 1100 zl. a odevzdalo sboru přiměřené skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl P. Ant. *Bednář*, kaplan, náčelníkem Frant. *Koncer*, hostinský, a jednatel Frant. *Čechmánek*, učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Ušela, Václav Bělohávek, Jiří Mahdalčík, Jan Zálešák, Jan Petřivalský, Pavel Zálešák, Ant. Buják, Ant. Galušek a Tomáš Korček. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Frant. *Čechmánek*, učitel, náčelníkem Josef *Buják*, kovář, a jednatel Frant. *Koncer*, hostinský. Členy sboru jsou: Josef *Zálešák*, Fr. *Chovanec*, Tomáš *Mandík*, Josef *Zálešák*, Fr. *Zálešák*, Josef *Mahdal*, Cyrill *Zálešák*, Pavel *Zálešák*, Meth. Kočica, Josef

Buják, Frant. Smrtka, Fr. *Haurland*, Fr. Polanský, Fr. *Kočica*, Michal Guryča, Fr. *Mandík*, Jan *Polanský*, Jan Vystrčil, Fr. *Polanský*, Ant. *Sochorec* a Alois Buják.

Sbor má 2 stříkačky, 2 navijáky a 3 žebře, vše v úhrnné ceně 1800 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský ve Strání.

Obec Strání čítá 300 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se chov dobytka, polní hospodářství, porážení a vozba dříví z lesa. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. a zakladatelem jeho byl Karel *Kopečný*, nadučitel ve Strání. Téhož času byl starostou obce Jiří *Zderčík*, rolník. V obecní radě byli: Ant. Neškera, kolář, Ondřej Tinka, rolník, a Jan Janiga, rolník; ti to byli ku sboru neteční.

Prvním předsedou sboru byl P. Ant. *Machálek*, náčelníkem Karel *Kopečný*, nadučitel, a jednatelem Vinc. *Macháň*, podučitel. Toho času bylo 40 členů činných a 3 přispívající. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Jan *Libosvár*, pekař, náčelníkem Josef *Kohn*, kovář, a jednatelem Ant. *Dufka*, rolník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Kohn, Jan Popelka, Josef Knotek, Ondřej Vandurka, Valentin Štolmach, Jiří Popelka, Josef Janovský, Jan Popelka, Jan Nazík, Ant. Brušík, Josef Janiga, Jan Kohn, M. Popelka, Josef Jurtík, Jan Supák, Ant. Dufka, Jan Popelka, Ondřej Vintř, Ant. Adámek, Jan Popelka, Ant. Mímechodek, M. Zátka, Štěpán Tinka, Josef Janových a Ant. Popelka. Později přistoupili: Fr. Zámečný, M. Reňák, Jan Haloda, Jan Jurtík, Josef Sklenář, Ant. Nuzík, Jan Tinka, Innoc. Mika, Jan Popelka a Jan Grebík.

Sbor má obecní stříkačku, naviják, 2 berlovky, 5 plácaček, 2 hákové, střežový žebř nastavovací a 100 m hadic, vše v úhrnné ceně 800 zl.; týž účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský ve Vlčnově.

Vlčnov, vesnice asi 6 km od Uh. Brodu západně položená, má 461 čísel, z nichž většina jest pod krytbou měkkou, a asi 2000 obyvatel. Na podnět představeného obce p. Frant. *Mikulce* založena byla dne 20. května 1894. »Dobrovolná jednota hasičská ve Vlčnově«, čítající nyní 22 členů činných a 2 přispívající. Přispěním různých příznivců hasičství a zvláště přispěním obce vlčnovské dostalo se sboru četných podpor, tak že sbor potřebnou výzbroj a nářadím opatřiti se mohl. Obec propůjčila zdarma vhodnou místnost za skladiště a přenechala sboru k užívání starou opravenou stříkačku bez přístroje ssacího se 40 m hadic a vůz na vodu s lejtou a kádí. Od firmy R. A. Smekal zakoupena byla nová jednoproudá čtyřkolová stříkačka na pérách s 8 m ssavic a 200 m hadic. Kromě jiných menších potřeb má sbor jeden vozík na hadice, jeden stojací žebř, 3 žebře přistavné, háky, houby a brejle proti kouři, lucerny a fakule. Celkový inventární majetek je v ceně 1489 zl.

Ku poučení členstva odebrá sbor »Ochranu Has.« a různé knihy z oboru hasičství, jež jednota v knihovnu si pořádá. Velitel sboru nakreslil velkou nástěnnou mapu Vlčnova, v níž druh jednotlivých domů a krytba jejich, jakož i všechny vody a studně v obci se nalézající, vyznačeny jsou. Připojená míra snadno každého poučí, kam až voda hadicemi dovedena býti může z určitého místa.

Činnost svou započal sbor dne 4. listopadu 1894 a konal toho roku 2 cvičení pochodová, 3 cvičení s novým strojem a 2 schůze. V r. 1895. konal sbor 3 schůze výborové, 6 schůzí členských a 4 praktická cvičení. Sbor byl čtyřikrát alarmován a třikrát se účastnil hašení, a sice ve Vlčnově dvakrát a v Dolném jednou. Téhož roku konala jednota významnou slavnost domáci, totiž svěcení nové stříkačky dne 23. června 1895 za velkého účastenství bratrských sborů a obyvatelů domácních. Kmotrou při tomto svěcení byla velect. choť p. Františka Janáčka, sládka z Uh. Brodu a štědrého příznivce has. sboru. V r. 1896. konal sbor 3 schůze výborové, 6 schůzí členských a 4 praktická cvičení. Při požárech účastnil se dvakrát, a to ve Vlčnově a v Hluku. V r. 1897. konal sbor 1. června schůzi výborovou, 3 spolkové a 4 prakt. cvičení a účastnil se jednoho požáru ve Vlčnově.

V zimních měsících koná sbor každých 14 dní schůze, v nichž zkušenosti a rozličné rady z oboru hasičství se uvažují. V letních měsících koná sbor noční hlídky. Od začátku r. 1895. je jednota členem podporovací pokladny hasičské.

Sbor hasičský v Šanově.

Naše pohorská vska má 556 obyvatel a 89 domů, z nichž jest, bohužel, jen 10 opatřeno tvrdou krytbou, ostatek v počtu 79 má dochové střechy. Sbor založen byl r. 1893. zásluhou zvěč-

nělého p. Frant. *Suchánka*, c. k. poručíka a majitele realit v Šanově. Týž narozen roku 1870. v Šanově, absolvoval 5 tříd reálného gymnasia v Přerově. Maje zálibu v oekonomii, vstoupil na hospodářskou školu v Přerově, kdež v r. 1890. s velmi dobrým prospěchem maturitní zkoušku odbyl. Jsa zámožný, nepřijal úřednického místa u svob. pána z Ledererů ve Slavičíně, ale věnoval se svému vlastnímu hospodářství. Nemoc souchotin ulovil jako jednoroční dobrovolník a nemocí tou také zklácen v hrob r. 1895.

Sbor za svého trvání působil jen u 3 ohňů a 10. srpna 1896 při povodni v obci naší; týž čítá 25 členů činných a tolik též přispívajících. Výzbroj v ceně 280 zl. pozůstává z úplného výzbroje pro 10 mužů stříkačníků a pro 15 lezců. Služební oblek má všech 25 mužů, ale slavnostní není. Cena stříkačky bez pér s obyčejným a zvláštním příslušenstvím, již dodala firma R. A. Smekal, jest 750 zl. Členové, chudí to občané, neboť zámožní zvěrokleštíci jsou skoro nehasiči, nejsou údy invalidního fondu, aniž sbor neb členové upsali podílu »Hasičské pojišťovně«.

Sbor hasičský v Suché Loze.

Obec Suchá Loza čítá 136 čísel a přes 500 obyvatel. Sbor hasičský založen r. 1896. Aby zřízen byl spolek dobrovolných hasičů získali si největších zásluh Josef *Luks*, předseda, Josef *Primosigh*, učitel a bývalý velitel, Jan *Magdal*, pokladník, Frant. *Adamec* a Martin *Čubík*.

Sbor účastnil se 1 požáru v místě a povinnosti hasičské bedlivě plní. Nyní r. 1898. jest předsedou Josef *Luks*, náčelníkem a jednatelem Martin *Čubík*. Součet členů činných jest 17, přispívajících 14.

Výzbroj sestává ze všeho potřebného pro činné mužstvo, z jedné stříkačky čtyřkolové a 120 m hadic v ceně 775 zl. Sbor nebyl dosud údem invalidního fondu, ale co nejdříve se jím státi má.

Sbor hasičský ve Velkém Ořechově.

Obec Velký Ořechov čítá 76 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví a řemeslnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1895. a prvním zakladatelem byl Josef *Gregor*, nyní poštovník ve Velkém Ořechově. Téhož času byl starostou obce Josef *Mikel*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Bachunek, Josef Kolařík, dp. Fr. Hudáček, Jan Duda, Ant. Bílek, Jan Gregor, Tomáš Šustek a Jos. Beňovský. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což dokázali zakoupením stříkačky pro sbor.

Prvními funkcionáři byli a dosud jsou: Předsedou Josef *Kolařík*, půllánník, nyní radní, člen silničního výboru a kontribučenské záložny v Uh. Brodě; náčelníkem a jednatelem Josef *Gregor*, řezbář a tajemník obce. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy od založení sboru, jsou tištěna ležatým písmem): Josef *Bachunek*, Josef *Kolařík*, Josef *Sodlas*, Fr. *Janča*, Jan *Gregor*, Čeněk *Gregor*, Tomáš *Kadlčík*, J. *Gregor*, Frant. *Svísela*, Frant. *Lukašík*, Frant. *Bodu*, Jan *Mikel*, Čeněk *Svísela*, Frant. *Mrázek*, Jan *Sedláček*, Josef Janča, J. Sedláček, Tomáš Šustek, Josef Zahora.

Sbor má 2 stříkačky, 3 háky, 2 žebře, 2 lana, 20 sekerek a 160 m hadic, vše v úhrnné ceně 1285 zl. a účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Nedachlebicích.

Vesnice Nedachlebice čítá 685 obyvatelů. V obci jest 36 budov kryto látkou tvrdou, 119 měkkou. Sbor hasičský založen byl r. 1896. O založení sboru nejvíce zásluh má Ant. *Parádk*, nadučitel, a Josef *Suranský*, půllánník.

Sbor dosud nikde nepůsobil; účastňuje se slavností církevních a cvičí pilně. Činných členů jest 22, přispívajících 2. — Výzbroj: a) lezců: přilba, pás s karabinou a kruhem, sekýrka a houbá; b) stříkačníků: přilba, pás sekýrka a píšťalka. Velitel a podvelitel mají pouze přilbu a poboční sekáček. Cena výzbroje je 260 zl.

Sbor hasičský v Důbravě.

Obec Důbrava čítá 445 obyvatelů. Sbor založen r. 1896. O založení sboru získali si velkých zásluh Jan *Janča* č. 42., Josef *Berger*, učitel, Jan *Buňata*, nájemce dvora, Jan *Mikel* č. 8., Josef *Mikel* č. 16.

Sbor od svého utvoření koná pravidelně jednou v týdnu cvičení praktické, zimní dobou theoretická: cvičení signálů, taktiku při hašení, nakreslen půdorys místní obce s nádržkami, propracovány ochranné kruhy v případě neštěstí a čteny a vysvětlovány články z »Ochrany Hasičské«. Činných členů jest 26, přispívajících 37. Výzbroj zařízena dle návodu Č. Ú. J. H. a má cenu i se stříkačkou 1400 zl.

Sbor hasičský v Březové.

Obec Březová čítá 127 domů s převládající krytou doškovou. V obci provozuje se rolnictví v malém a obchod se semeny po světě. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. a prvními zakladateli byli Martin *Křeháček*, starosta obce, s učitelem Václavem *Běloházkem*. V obecní radě byli Jiří Gardoš a Martin Ševčík. Byli sboru příznivci a starali se o zakoupení stříkačky.

Prvním předsedou ve sboru byl M. *Křeháček*, náčelníkem a jednatelem Boh. *Matouš*, učitel.

Sbor trvá 2 roky. Nyní r. 1898. jest předsedou M. *Křeháček*, jenž je 21 let starostou, založil zde sbor a zasadil se o vystavění silnice; náčelníkem a jednatelem Jan *Křeháček*. Od založení až dosud ve sboru vytrvali: Jos. Valíček, Jan Křeháček, Ondř. Křeháček, V. Ševčík, Jos. Vacula, Martin Ševčík, Jan Křeháček, Josef Křeháček, Josef Urbanec, M. Ševčík, N. Machala, Jan Šimek, Ondřej Křeháček, Jan Vacula, Tomáš Janků, M. Ševčík, Josef Janík, Jan Šimek, Ant. Hlaváč, Fr. Jurásek, Fr. Ševčík; později přistoupili: Martin Urbanec, Jan Křeháček a Cyr. Janků.

Sbor má stříkačku v ceně 973 zl. (i s výzbrojí a šaty).

Soudní okres Val. Klobouky.

Sbor hasičský v Brumově.

Brumov má 1566 obyvatel. Spolek založen v měsíci květnu r. 1875. Obecní výbor se starostou F. *Kušelou* v čele dal podnět ku zřízení spolku, kterýž na ten čas prvním v hejtmánství uhersko-brodském byl. V květnu r. 1875. podány stanovy ku potvrzení. V čase tom zvolen předsedou p. Fr. *Kušela*, jeho náměstkem p. F. *Křtíl* a jednatelem vdp. P. Josef *Fišera*. Na to objednáno výzbroj a bluzy pro členy, kterých asi 70 se přihlásilo. Haed první dobu odbýval spolek r. 1875. první zábavu v hostinci p. Staňka a zimní doba věnována signálům. Po odejítí vdp. P. J. Fišery zvolen r. 1880. za předsedu p. E. *Parál*, náměstkem p. H. *Formann* a velitelem p. Josef *Pultar*. Nové velitelství staralo se hlavně o to, aby finanční poměry spolkové se zlepšily, kteréž by ku zdárnému rozkvětu spolkovému byly základem. Konečně r. 1884. zvolen za předsedu zdejší učitel p. Josef *Pultar*. Nynějším poměrům spolkovým pomohl p. předseda do té míry, že za jeho působení zbaven byl spolek dosti značného dluhu, a to buď veřejnými sbírkami aneb podporami od šlechtných dárců. Mezi dárcce zaznamenati sluší slavný zemský výbor, p. A. Drehera, majitele zdejšího velkostatku a bratry Eislerovy, majitele parní pily v Brumově.

R. 1890. zakoupena z výše udaných příspěvků, přičiněním velitele p. Pultara stříkačka, na jejíž uhažení též sl. obec 50 zl. podpory darovala. Sbor účastnil se celkem 38 požárů. V Brumově 27, Štítné 3, Bilnici 4, Nedašově 2, Nedašově Lhotě 1, Val. Kloboucích 1; konečně účastnil se sbor 1 požáru lesního a dne 1. května 1897 velké povodně, při kteréž příležitosti člen sboru Josef Moravčík zdejšího občana p. Ovesného od smrti utopením zachránil.

R. 1884. před zvolením p. uč. Pultara čítal spolek 7 členů, nyní čítá 37 — na bíledni jest tedy, komu záleželo na blahu a dobré pověsti spolkové. R. 1897. vzdal se p. uč. Pultar předsednictví a na jeho místo zvolen p. Cyrill *Sabršula* a jeho náměstkem p. Josef *Křtíl*.

Výzbroj pozůstává v následujícím: lezci mají lehké bluzy, těžké pásy a helmice, stříkačnicki lehké bluzy a lehké pásy. Spolek čítá 5 členů přispívajících a 37 činných. Členové sboru nejsou členy invalidního fondu. »Hasičské pojišťovně« upsala pro sbor zdejší občanská záložna 5 podílů

Sbor hasičský v Slavičíně-Mladoticích.

Obec Slavičín-Mladotice má dle posledního všeobecného sčítání 1067 obyvatel. Dobrovolný sbor hasičský založen v říjnu roku 1885. Duší celého podniku byl vysokorodý pán *Arnošt* baron z *Lederer-Trattnerů*, podporován jsa svým šlechtným otcem Arthurem, baronem z Lederer-Trattnerů. Dále nápomocní byli pp.: vysokorodý pán Karel, baron z Lederer-Trattnerů, dp. David

Ohnheiser, farář, Jan Korbel, obvodní lékař, dp. Fr. Špička, koop., Jan Pivčeka, koželuh ve Slavičíně. Taktéž nápomocno bylo slavné představenstvo obce Slavičína. Celému podniku zvláště přála slavná »Rolnická záložna« slavičinská.

Sbor odbýval od založení 12 řádných valných hromad, 2 mimořádné a 34 výborových schůzí. Svými delegáty při župních schůzích byl zastoupen od r. 1891 19krát. Učíval při 14 požárech a vyznamenal se zvláště při čtvrtém. Po dobu letní koná sbor praktická cvičení, v zimě pak v sezeních a schůzích čerpá poučení z »Ochrany Hasičské« a z jiných knih. Po více již let konají se každého dne v noci v letních měsících hlídky dvěma členy sboru až do tří hodin ráno. Mimo to pořádá sbor každoročně taneční zábavu a účastňuje se církevních slavností.

Sbor čítá nyní 28 činných a 5 přispívajících členů. Výzbroj sboru pozůstává z 52 přilbic, 30 pásů bez karabin, 22 s karabinami, 22 seker a 22 záchranných lan, vše v ceně 441 zl. 77 kr.; čtyřkolové stříkačky. Členové sboru nejsou posud údy invalidního fondu.

V obci jest 180 budov s měkkou a 20 budov s tvrdou krytbou.

Sbor hasičský ve Val. Kloboukách.

Město Val. Klobouky čítá 3047 obyvatel, 540 domů, z nichž má krytbu šindelovou 240. Sbor založen byl roku 1887. a čítá 47 členů činných, 53 přispívajících a 5 čestných.

Výbor: A. Šuchma, předseda, B. Katz, místopředseda, Frant. Zdichynec, pokladník, J. Haselmann, velitel, D. Bardonek, jednatel, E. Hlaváč, podvelitel, J. Tálský.

Sbor účastnil se 14 požárů, z nichž poslední 29. července 1896. může se směle nazvati jedním z největších na Moravě. Krátce před 12 hod. dopoledne vypukl oheň v jednom domě a podporován jsa prudkým jižním větrem ztrávil (ani ne za 1 hod.) 244 stavení, většinu dřevěných, jež shořela do základů. Na lokalizování nebylo možno ani pomyslit, neboť sotva počalo se pracovati, hořelo již hasičům za zády, ba na všech stranách, takže museli se strojem a hadicemi coulati na náměstí, kde zaujali místa u jistých domů, tyto hájivše, aby aspoň ostatek města byl zachráněn. — Po 2 dni pracovali jsme bez únavy a hladově, neboť na vaření nikdo nepomýšlel, bál se každý ohně.

Rodiny houfně ležely na náměstí, ztrnule hledíce do plamenů, veškeren jich majetek zničivších. Pohled brozný! —

Tré lidských životů vyžádal si požár a sice: nadučitele na odpočinku p. Rössla, majitele stříbrného zástavného kříže. (Dne 30. července nalezeno v jeho bytu kousek jeho trupu), Poláškové, obsluhovačky a občana Johanského, vesměs na Starém městě bydlících. — Připomínáme, že na Staré město přístupu nebylo a chudáci již útekem se zachrániti nemohli.

Z našich hasičů vyhořelo 28 úplně; pomáhali při vypuknutí požáru v městě a zatím jejich majetek na Starém městě lehl popelem. Pro tyto pohořelé hasiče byla konána na podnět starosty »Č. U. J. H.« p. Kršky, mezi bratrskými sbory sbírka, která doplněna výtěžkem z koncertu, čestným našim členem p. Heřmánkem pořádaného. Obnos činil 142 zl. 70 kr. a rozdělen dne 23. prosince r. 1896. mezi pohořelé hasiče rovnodílně.

Při požáru zdatně pomáhaly nám bratrské sbory: z Bilnice, Štítné, Bojkovic, Újezda a Vlachovic, později též ze vzdáleného Uh. Brodu.

Okres hejtmanstvím dne 2. srpna 1896. povolalé vojsko odklízelo trosky za pomoci hasičů a pomáhalo také hasičům při nebezpečném vyklízení sklepa kupce Koziela. — Že by se hasiči nebyli chtěli odvážiti do sklepa tohoto, jak to jeden německý časopis z péra jistého popáleného (?) pána vytruboval, jest holé utrhačství. — Žel, že české časopisy opravy v tomto směru jim zasláné uveřejniti nechtěly.

Sbor utrpěl při tomto požáru přes 700 zl. škody na hadicích, stříkačce a j.

Sbor hasičský ve Vlachovicích.

Obec Vlachovice má 1000 obyvatel a 149 domů s převládající měkkou krytbou. Sbor založen v r. 1887. V čele při založení sboru stáli: Jan Prager, Frant. Stráňnický, Frant. Trčka, † Josef Trčka a † Vincenc Častulík.

Sbor od založení působil účinně při 4 požárech ve Vlachovicích, při jednom na Vl. Lhotce, na Haluzicích a ve Val. Kloboukách. Koná cvičení v měsících letních a schůze poučné v měsících zimních. Činných členů jest 45, přispívajících 3. Členové činní mají přilbice, pásy a sekery, sbor čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím.

Jan Prager, velitel.

Sbor hasičský ve Štítné.

Obec Štítná leží na rovině a čítá 216 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví, řemeslnictví a mlýnářství; je zde i lihovar. Dobrovolný sbor hasičský založen r. 1891. a zakladateli jeho byli Fr. *Liška* a Fr. *Šebák*, rolníci, oba členové obecního zastupitelstva a jedni z nejuvědomělejších občanů ve Štítné; radou a zkušenostmi přispíval Josef *Pultar*, učitel v Brumově. Téhož času byl starostou obce Frant. *Liška*, člen silničního výboru a zdravotního sboru. V obecní radě byli: Jan Urban a Frant. Matušinec, rolníci. Tito byli sice sboru přízniví, ale přilež svou jinak zvláště neprokázali.

Prvním předsedou sboru byl Fr. *Šebák*, rolník, náčelníkem Fr. *Šebák*, rolník a vyslanec zdravotního sboru, a jednatelem Jan *Zahradník*, učitel. Spor trvá 7 let.

Nyní jest předsedou Fr. *Liška*, nar. r. 1853. ve Štítné, náčelníkem Fr. *Šebák*, nar. roku 1862. ve Štítné, a jednatelem Fr. *Bosák*, učitel, nar. dne 13. dubna 1873 ve Bzové. Členy sboru jsou: Fr. *Šebák*, Fr. Hrnčířík, Jan Skubník, Jan Sírнад, M. Urban, Fr. Běhunčík, Josef Šeliga, Jos. Kružela, Jan Struhař, Josef Tomeček, Jan Kozáček, Josef Lorenc, Jan Chovančík, Jan Struhař, Fr. Kružela, M. Králík, Fr. Žalek, Fr. Hnila, Václav Hnila, Jan Grňáček, Josef Zvoníček, Ant. Ambrož a Jan Černíček.

Sbor má dvě čtyřkolové stříkačky jednoproudni, z nichž jest jedna nového, druhá staršího systému, obě v úhrnné ceně 1100 zl.; týž účastnil se dosud 15 požárů.

Sbor hasičský v Roketnici.

Obec Roketnice má 478 obyvatelů. Dobrovolný hasičský sbor byl zřízen v r. 1893. O založení jeho měl největší zásluhy zemřelý starosta obce p. Josef *Argaláš*, který k založení nejen činně, ale i hmotně ze svého přispěl.

Sbor od svého začátku až dosud byl při 3 požárech, a to v obci naší dvakrát a v obci Hrádku jednou. Počet členů činných jest 22, přispívajících 10. Výzbroj sestává: Cvilichové obleky a potřebný výzbroj pro členy činné; cena jeho obnáší 420 zl. Saavice, hadice a stříkačka má cenu 750 zl., za které až podnes dluhuje. Všichni členové jsou údy invalidního fondu. Členové činní jsou vesměs dělníci neb maloroelníci. V obci naší jest 98 čísel, z nichž má pouze 6 krytbu tvrdou, 92 měkkou.

Vincenc Kovářík,
náčelník.

Josef Zahradníček,
jednatel.

Sbor hasičský v Nedašově.

Obec Nedašov má 676 obyvatelů, 122 domů, jež veskrz mají krytbu měkkou. Sbor hasičský založen r. 1895., po několikerém vyzvání obce slav. c. k. okres. hejtmanstvím v Uh. Břodě r. 1894. a 1895. Stanovy vypracoval místní správce školy p. Petr *Mucha*, a jakožto prozatímní předseda předložil je 1. října 1895. ku schválení. Týž postaral se také o prvý výcvik mužstva. Vysoce slavné c. k. místodržitelství schválilo stanovy dle 12. června 1896. pod čís. 21.055.

Jako Benjamin mezi bratrskými sbory župní jednoty nemůže vykázati se spolek náš velikými činy a rozsáhlými dějinami. Každý začátek je těžký a každá novota přijímá se s nedůvěrou! A tak i založení tohoto spolku hledělo se s nedůvěrou ano i výsměchem vstříc, kladený mu cestu všeliké obtíže, které sbor z větší části mužně překonal. Největší starost působila mu a působí jeho — souchotinářská pokladna, jež důkladným prostředkem — ač by bylo velmi žádoucí — vyléčiti sboru se sboru nepodařilo a z nedostatku obětavých příznivců ve zdejší chudém kraji ani brzy se nepodaří. Než nehledě k tomu, opatřil si spolek řádnou stříkačku v ceně 870 zl., výzbroj v ceně 213 zl. 55 kr. a vkusný stejnokroj za 211 zl.

Stříkačka vysvěcena dne 12. července 1896. důst. p. P. J. Jelínkem, farářem brumovským, u přítomnosti všech bratrských jednot z blízka i zdáli. Kmotrovství ochotně ujala se velectená paní Janíková, choť p. JUDr. L. Janíka, advokáta z Val. Klobouk a mladistvý spolek krásnou slavnostní řečí pozdravil nadučitel ze Záhorovic, p. *Kotek*, předseda župní jednoty čís. XVIII. První křest ohněm odbavil si sbor dne 29. července 1896. při velkém požáru města Val. Klobouk, kde hájil »Potečskou ulici« a úloze své čestně dostal.

Spolek schází se ku cvičením, rokuje o záležitostech spolkových a hasičských vůbec a vysílá delegáty do schůzí župní hasičské jednoty.

Sbor má 17 členů činných a 4 přispívající.

Spolek jest členem všeobecné podporovací pokladny (odbor český), není posud údem invalidního fondu — ani členové. — »Hasičské pojišťovně« podlíu neupsal. —

Josef Suchý, starosta.

Jan Latínák, t. č. velitel.

Šbor hasičský v Bilnici.

Obec Bilnice čítá 1798 obyvatelů a 243 domů, z nichž 8 kryto tvrdě, ostatní šindelem a slámou. Hasičský sbor založen zde v půl roce 1896. Největších zásluh o jeho založení získal sobě představený obce p. František *Pšenčík*, Jan *Vanušník* a František *Lysák*, obecní radní. Ze singulárního jmění zakoupena stříkačka v ceně 870 zl., a z obecního vyzbroj pro činné členy v ceně 445 zl. a obě hasičskému sboru darována.

Sbor Bilnický působil při požáru ve Val. Kloboucích dne 29. července r. 1896.

Počet členů činných jest nyní 29, přispívající žádný.

Výzbroj sestává z 30 helmic, 3 kordů, 6 seker, 6 pasů těžkých, 21 lehkých, 6 provazů, 1 žebře, 2 košů a stříkačky s hadicemi.

Členové nejsou posud členy invalidního fondu.

Fr. Lysák, předseda.

Šbor hasičský v Těšově.

Obec má dle posledního sčítání 570 obyvatelů. Sbor hasičský založen r. 1897., čítá 20 členů činných a 2 přispívající. Výzbroj obsahuje čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím a úplného odění pro 25 mužů.

Poněvadž sbor teprve založen, nenáleží k fondu invalidnímu. —

Josef Řezníček, jednatel.

Župa okresů Velké Meziříčí a Velká Bytěš.

Fr. Hofman,
náčelník sboru v Křižanově a starosta župy
XIX.

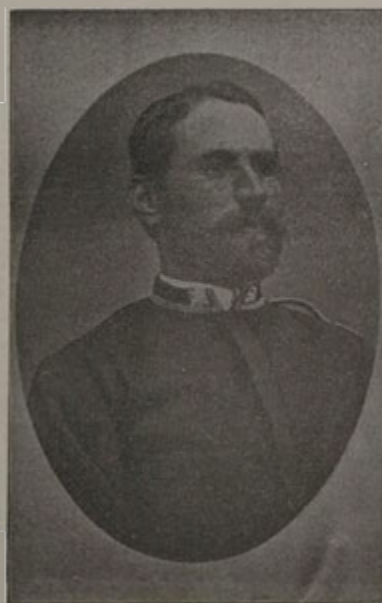
Karel Jelinek,
četař parní stříkačky ve Vel. Meziříčí a dozorce
župy XIX.

Herman Holzmeister,
starosta sboru v Křižanově.

Jos. Švehelka,
předseda sboru v Krásnově.

Jan Vorel,
náčelník sboru ve Vel. Bytěši.

Josef Skalka,
náčelník sboru v Krásnově.

Velké Meziříčí, sídlo Č. Ú. j. h. markr. Moravského a okresní město župy XX.

Ferd. Plachetka,
místosčelník sboru ve Vel. Meziříčí.

Alois Zwach,
starosta obce Velké Meziříčí.

Fr. Svoboda,
ředitel velkostrážky a předseda sboru
ve Vel. Meziříčí.

Křižanov, sídlo župy XIV.

Skupina sboru v Krásnovsi.

Skupina sboru ve Vídni.

K r o n i k a

XIX. župní jednoty hasičské okresů Velké Meziříčí a Velká Byteš.

Město Velké Meziříčí leží v údolí, obklopeném horami mezi dvěma řekami »Balinkou« a »Radostinkou«, jež se za městem spojují v jednu řeku, která se ubírá pod jménem »Oslava« dále na jih razíc si cestu mezi skalami krásným lesnatým údolím »Nesmět« zvaným k Náměšti, dále pak k Ivančicím, kdež ústí do řeky Jihlavy.

Na západní straně za městem asi $\frac{1}{4}$ hod. na kopci rozkládá se nádraží Spol. státní dráhy na území obce Vel. Oslavice, odkudž je pěkný rozhled na celé město.

Město samo je dosti průmyslné, jsou zde: Továrna na světoznámá Vel.-Meziříčská sukna, továrna na vyrábění velkých válců z tvrdého železa, slévárna, továrna koželužská a obuvnická, dále knížecí pivovar, lihovar, rozsáhlá parní škrobárna a několik parních mlýnů válcových; též klišafství jest značně rozšířeno; týdenní trhy obilní jsou zde silny. Vzhledem k tomuto průmyslu bylo vždy, co se týká středního školství a spojení železničního odstrkováno, až konečně r. 1888 spojeno s odbočkou státní dráhy a jen na tehdejší obecní představenstvo budiž žalováno, že nádraží toto tak daleko od města položeno bylo.

Město čítalo r. 1898 685 domů s 5401 obyvateli, mezi nimiž 634 Němců (židovské město). Jest sídlem okresního hejtmanství, okresního soudu, má dvě obecné školy (českou a německou), měšťanskou školu, hospodářskou školu a příštím rokem bude otevřena vyšší reálka. Okres Velko-Meziříčský leží již na úpatí Českomoravských hor v západní Moravě. Převládá zde nejvíce rolnictví; půda jest více písčinatá a tedy méně úrodná.

Město Vel. Byteš čítá 270 domů s 2032 obyvatel. V městě samém mimo malé továrny soukenické a koželužské není většího průmyslu; nejvíce se provozují rozličná řemesla a rolnictví. Jest sídlem okresního soudu a příštím rokem bude opatřena též měšťanskou školou. Tento okres má příznivější polohu a půdu úrodnější než Vel.-Meziříčský.

Župní jednoty založena byla r. 1891 a stanovy byly dne 15. června 1891 č. 17.765. schváleny. Tato župní jednoty skládala se téhož času z pol. okresu Vel.-Meziříčského a Třebíčského, kterýžto se r. 1895 oddělil a utvořena samostatná župa pol. okresu Třebíčského a Náměšťského čís. XXXIV.

První ustavující valná hromada odbyvána dne 27. září 1891 ve Vel. Meziříčí, při které zvoleni byli: starostou Titus Krška, Velké Meziříčí (vyobrazení tab. V.), náměstkem jeho Dr. Julius Kofránek, Třebíč; do výboru: Emil Sylvestr, Budišov, dp. Fr. Florian, farář v Tasově, Fr. Hochmann, Křižanov, Fr. Kittnar, Vel. Meziříčí, Jan Kostelník, Mohelno, a Josef Kolesa, Náměšť. Za župního dozorce zvolen Karel Jelínek, Vel. Meziříčí, pro Meziříčsko a Jan Mládek, Třebíč, pro Třebíčsko.

Téhož roku náleželo k župě 9 sborů: Vel. Meziříčí, Křižanov, Měčín, Tasov, Osová Bytýška, Třebíč, Budišov, Náměšť a Mohelno.

Že župa účastnila se veškerých podniků vlasteneckých a hasičských, netřeba šířiti slov, vždyť stál v čele první pracovník Titus Krška.

R. 1894 dne 22. srpna odbyvala se druhá tádná valná hromada ve Vel. Byteši, při které vzdal se starostenství p. Titus Krška, an téhož roku byl zvolen za starostu Č. Ú. j. h. a nebylo

mu tedy možno všechny práce na sebe vzít. Při této valné hromadě rozdělena župa, jak již sverchu řečeno, na župu Vel. Meziříčí - Vel. Byteš a župu Třebíč - Náměšť.

Správa župy XIX. Velko-Meziříčské, Velko-Bytešské vložena do rukou nově zvolenému starostovi Frant. Hochmannovi z Křižanova a výborům: Janu Vorlovi z Velké Byteše, Janu Haklovi z Tasova, Ferd. Plachetkovi z Velké Meziříčí, Ferd. Sedlákovi z Křižanova, Jos. Skalkovi z Krásovy a Rud. Dívškovi z Mětiny.

Výbor nově zvolený ustanovil ze sebe za náměstka starosty Jana Vorla, za jednatele Ferd. Sedláka, za pokladníka Ferdinanda Plachetku; župním dozorcem zvolen Karel Jelínek, z Vel. Meziříčí. Roku tohoto čítala župa 14 sborů se 409 činnými a 22 členy čestnými. Sborům dostalo se do roku tohoto podpory z fondu zemského v úhrnném obnosu 3950 zl. Výbor župní projednával záležitosti župy se týkající ve třech schůzích.

Župa účastnila se národopisné výstavy v Praze a přispěla 5 kr. z každého člena na hasičský pavilon. Třetí řádná valná hromada a schůze vyslanců odbyvána v Mětině dne 18. srpna 1895 na oslavu narození J. V. císaře Františka Josefa I. Sjezdu tohoto účastnilo se 8 sborů se 120 členy. Po slavných službách Božích uvítal přítomné sbory starosta župy Fr. Hochmann, poukázav na významný den dnešního sjezdu. Na to odbyvána schůze vyslanců v tamní škole. Ze zprávy jednatelem Ferd. Sedlákem podané vysvítá, že během roku počet sborů v župě o 2 se rozmnožil. Byly zřízeny sbory v Újezdě a v Netlně. Čítá tedy župa 16 sborů s 456 členy činnými a 22 členy čestnými.

Čtvrtá řádná valná hromada a schůze vyslanců odbyvána dne 5. července 1896 v Křižanově na oslavu vystavení nového hasičského skladiště. (Popis uveden v soupisu). Sjezdu tohoto účastnilo se ze župy 16 sborů se 162 členy a ze sousedních žup jako hosté 3 sbory s 18 členy. Sjezd zahájen slavnými službami Božími, po jejichž ukončení posvěceno nové skladiště důst. p. P. Karlem Pernicou, farářem v místě; týž proslovil slavnostní řeč.

Po uvítání sborů starostou župy a po přiměřeném oslovení přítomných hasičů starostou Č. Ú. j. h. p. Titem Krškou udělovány čestné medaile za 10 a 20 letou vzornou službu hasičskou. Stříbrnou medaili obdrželo 14 členů, bronzovou 35 členů.

Při schůzi vyslanců, která se v staré budově školní odbyvala, přijat návrh nově vypracovaných stanov župních a usnešeno tytéž ku schválení předložiti. Při volbách zvoleni: Starostou župy František Hochmann, do výboru: Jan Vorel, Ferd. Plachetka, Jan Hakl, Josef Skalka, Jos. Steinhäuser, Ferdinand Sedlák na dobu tří let.

Výbor tento ustanovil za místostarosty Jana Vorla, za jednatele Ferd. Sedláka, za pokladníka Ferd. Plachetku. Za dozorce župy zvoleni: Jan Vorel pro Velko-Bytešsko, Karel Jelínek pro Velko-Meziříčsko. Během tohoto roku vytvořilo se nových 5 sborů a sice: v Rudě, v Zbraslavě, v Dol. Heřmanicích, ve Vídni, v Čikově, takže župa čítá nyní 21 sborů s 531 členy činnými a 22 členy čestnými.

Sbory obdržely roku tohoto ze zemského fondu podpory v obnosu 1100 zl. Župa podala v roce tomto na vys. sněm zemský petici na změnu požárového zákona. Požárů bylo 17 a při všech sbory účinkovaly.

Hasičstvo v župě soustředěné dbalo pilně o upisování fondu garančního pro zařizující se pojišťovnu hasičskou.

Pátá řádná valná hromada a schůze vyslanců, odbyvána ve Velké Byteši dne 22. srpna 1897 z příčiny 25letého trvání tamního has. sboru. Sjezd zahájen slavnými službami Božími a účastnilo se ho 13 sborů se 151 členy. Sbory v městě uvítal starosta města c. k. notář p. Ant. Tesař. Jménem župy pozdravil sbory starosta župy Frant. Hoffmann. Na to měl slavnostní proslov starosta Č. Ú. j. h. Titus Krška a pak vyznamenal zasloužilé členy stříbrnou a bronzovou medailí. Schůze vyslanců odbyvána v hostinci u Černého orla. Starosta župy předkládá schválené župní stanovy a jednatel Fr. Sedlák podával zprávu o činnosti župy za uplynulý rok. Ze zprávy této vysvítá, že v župě přibýly tři nové sbory: v Dobré Vodě, Horních Borech a ve Znětinu, tak že nyní župa čítá 24 sborů se 606 činnými a 22 čestnými členy.

Roku tohoto obdržely sbory z fondu zemského podpory 900 zl. Požárů bylo 5.

Župa účastnila se volby výboru do Č. Ú. j. h. třemi delegáty dne 27. června roku 1897. Schůze okrskové odbyvány ve Vel. Meziříčí, v Křižanově, ve Vel. Byteši a Hor. Borech.

Šestá řádná valná hromada a schůze vyslanců, odbyvaná dne 28. srpna 1898 v Tasově na počest 50letého jubilea vladářského J. V. císaře Františka Josefa I. a na památku 100letých narození Frant. Palackého. Sjezdu tohoto účastnilo se 12 sborů se 120 členy. Sjezd započal slavnými službami Božími, jež celebroidl dp. Frant. Florian, děkan Velko-Meziříčský. Po návratu z kostela uvítal sbory starosta župy Frant. Hochmann, načež přítomný starosta Č. Ú. j. h. pan Titus Krška promluvil slavnostní řeč. Po slavnostní řeči udělována vyznamenání a dostalo se medailí stříbrných 4 hasičům a bronzových 7 hasičům. Schůze vyslanců odbyvána v hostinci „u Lišky“. Zpráva jednatele Ferd. Sedláka poukazuje zejména k tomu, že naše župa účastnila se zástupci holdovacího projevu J. V. císaři pánu za příčinou 50letého Jeho jubilea dne 7. května 1898 ve

Vídni, dále, že župa účastnila se oslavy 100letých narozenin Fr. Palackého při sjezdu hasičském ve Frenštátě a v Hodslavicích, rodišti oslavencově dne 14. a 15. srpna 1898.

Ze zprávy jednatelské vysvítá, že během roku založeny v župě nové 4 sbory a sice: v Přibislavicích, v Hodově, v Rozích a Vel. Oslavici; tak že nyní všech sborů v župě XIX. soustředěných se počítá 28 se 661 činnými a 22 čestnými členy. Sborům dostalo se podpory z fondu zemského v obnosu 950 zl. Sbory účinkovaly v roce tomto při 6 požárech.

Po odpoledních službách Božích odhalen pěkný obelisk, jež sbor Tasovský na oslavu císařského jubilea a jubilea Fr. Palackého postavil. Dp. Frant. Florian promluvil při této příležitosti pěknou řeč ku počtě oslavenců.

Roku 1898 čítá župa XIX. 28 sborů (okres Vel. Meziříčí 16 a Vel. Byteš 12), jak níže uvedeno; 1 parní a 34 dvoukolových stříkaček a příslušné výzbroje hasičské. Cena strojů obnáší přibližně 30.000 zl.

Poznámka. Mnohému z milých čtenářů a posuzovatelů bude zajisté hádankou, proč Vel. Meziříčí, tato kolébka českého hasičstva a pramen, z něhož vycházely po všechny časy téměř veškeré pokyny a rady, bylo v založení župy tak váhavo a teprve až 19. župa založena; příčina vězí opět v osobě Tita Kršky, jemuž byla kázeň řídití a podřídití se svatou, a proto, poněvadž župní jednoty stály mimo Ústř. Jednotu, an Ústř. Jednota skládala se pouze ze sborů has. a župy neznala; a proto usiloval k organizaci hasičstva a docílil, by župám bylo dopráno oprávněné místo v Ústřední Jednotě a aby tato skládala se ze župních jednot.

Soudní okres Velko-Meziříčský.

Sbor hasičský ve Vel. Meziříčí.

Město Velké Meziříčí, jehož popis přinášíme v kronice hasičské župy XIX., čítá 685 domů, se smíšenou křesťanskou a 5400 obyvatel. Dobrovolný sbor hasičský byl jako první český sbor založen r. 1871 Titem *Krškou*, tenkrát městským tajemníkem, s přispěním jeho bratra Eduarda *Kršky*, c. k. finančního komisaře ve výslužbě.

Toho času byl starostou obce Antonín *Jelínek*, koželuh; obecními radními byli: Vincenc Kritsch, Em. Nestražil, František Životský, Jan Möller, Jan Kallab a František Záviška.

Ač celý obecní výbor byl sboru nad míru příznivý, přece považován sbor hasičský za pouhý spolek obyčejný a výbor neuznal potřebu, jej z obecního důchodu podporovati. Zákon požární a zákon o požární policii, jímž obec povinna hasičský sbor zříditi a jej udržovati, vydán teprve roku 1873, než občanstvo samo prokázalo svoji přízeň sboru tím, že dobrovolnými sbírkami značnou část peněz sebralo a to: první sbírka v městě vynesla 807 zl., jiné milodary: od Jeho Veličenstva, pojišťoven a výtěžek z divad. představení 378 zl., stálé příspěvky podporujících členů 156 zl.; úhrnem 1341 zl. Z těchto peněz zakoupena stříkačka, hydrofor a potřebná výzbroj; oděv koupil si každý člen za svoje peníze. Až do roku 1877. nepřispěla obec sboru hasičskému ničím. Všechny peníze, jichž se sboru dostalo, byly buď z divad. představení, příspěvky, dary, buď čistý výnos plesů a jiných zábav. V těchto 7 letech činil úhrnný příjem 5867 zl., z nichž zbudovalo se pěkné skladiště na náměstí a zakoupeny moderní hasičské přístroje.

Roku 1878. měl sbor dluh 1080 zl., který jej tížil. Obětavé a hasičskému sboru přichylné občanstvo svoji podporu sboru odřeklo a to z důvodu, že mnoho usedlých měšťanů pro něž sbor hasičský jest také pravým dobrodiním, ničím na tento nepřispívá a tak nepřímo obec donucena, by svoji povinnost ku sboru konala. Obecní výbor konečně uznal za dobré sbor podporovati, povoliv ročně jistou část peněz (subvenci), čímž vzniklý dluh pomalu se umořoval.

Prvním předsedou sboru byl Ed. *Krška*, c. k. finanční komisař na odpočinku, náčelníkem Titus *Krška*, továrník, jednatelem Jan *Sidlich*, notářský kancelista a pokladníkem A. *Kuňka*, hospodářský příručí.

Členy založeného sboru byli: Titus Krška, Em. Nestražil, Antonín Beran, Frant. Trojan, Vilém Gretz, Ad. Wolfenstein, Bedř. Makovský, Vil. Makovský, Václav Holík, Jan Aufgewekt, Jan Sidlich, Josef Tesař, Šeb. Štipák, Antonín Studený, Ferdinand Makovský, Jan Čermák, V. Konečný, A. Kunka, Frant. Svoboda, Viktor Černý, František Hruška, Václav Roučka, Tom. Střecha, Vil. Krippel, Ferdinand Novotný, František Novotný, Ferdinand Hudeček, Vil. Vostál, Jan Hoffmann, Jan Konečný.

Mezi tímto časem se výbor hasičského sboru několikrátě vystřídal; od roku 1886 do roku 1896 byl předsedou Fr. *Kittnar*, c. k. pošt mistr. Od roku 1898 jest předsedou František *Svoboda*, ředitel knížecího velkostatku a městský radní ve Velkém Meziříčí, místopředsedou Jos. *Čermák*, mlynář a městský radní. Výboři: Dr. V. Kallab, advokát a městský radní, Ferd. Plachetka,

kníž. důchodní a pokladník, Josef Fábry, knihvedoucí, jednatel. Náčelnictvo: náčelník Titus Krška, továrník, místonáčelník Ferd. Plachetka, důchodní; četaři: Ferdinand Hudeček, holič a měšťan, K. Jelínek, koželuh a měšťan, Tom. Řehořka, bednář a měšťan, Josef Špaček, rolník a měšťan. Členy hasičského sboru v době přítomné jsou: Titus Krška, Ferd. Plachetka, Jos. Špaček, Ant. Špaček, Jan Pícka, K. Malý, Jind. Chramosta, Fr. Puža, Jos. Korec, Fr. Peksa, Tom. Řehořka, Fr. Vlach, Jos. Matoušek, Fr. Grün, Karel Jelínek, Rudolf Schäfer, H. Glaser, Jos. Fábry, Tom. Molar, Em. Stejnek, Jan Liška, Jan Vítek, Jos. Beran, Leop. Janšta, Ant. Šturma, Jos. Motýčka, Ferd. Hudeček, Jan Plucek, Fr. Kuranda, Fr. Barák, Josef Souček, Frant. Brandl, Frant. Čermák, Václav Vítek, Frant. Sládek, Frant. Jahn, Josef Melkus, Ant. Kvasnička, Frant. Polách, Jan Seifer, Jan Daněk, Josef Kadela, Frant. Plachetský, Alois Švarc.

Sbor požívá veškeré přízně a vážnosti u občanstva. Za svého 27 letého trvání účastnil se svojí vydatnou pomocí při mnoha požárech a zvláště se vyznamenal r. 1872 v Meziříčí, když zachránil kostelní věž již v plamenech stojící. Roku 1873 byl hasičský sbor Velko-Meziříčský telegraficky povolán do Třebíče a tu zachránil při zhoubném požáru skoro polovici města, věž a chrám. Sbor jest dokonale vyzbrojen: má parní stříkačku, dvouproutní stříkačku čtyřkolovou, hydrofor, naviják, lezecký vůz, vytahovací žebř, dvoukolový naviják a veškeré moderní výstroje; 600 m hadic a skladiště v ceně 8000 zl.

František Svoboda.

syn měšťana, narozen r. 1841 ve Vel. Meziříčí. Studoval na gymnasiu v Jihlavě a na nižší reálce v Brně. Roku 1860 vstoupil do praxe hospodářské velkostatku knížete z Lobkowitzů ve Velkém Meziříčí. R. 1862. stal se hospodářským příručím a r. 1869. složil zkoušku pro samostatnou správu hospodářskou a lesnickou v Brně u zemské komise s prospěchem dobrým. Až do roku 1873. věnoval se na jmenovaném velkostatku hospodářství, lesnictví, též i lihovarnictví a pivovarství. V letech sedmdesátých přidělen do úřadu knížecího důchodu a svěřena mu kontrola pivovaru, jakož i dozorství nad sýpkami a knížecí nemocnicí. R. 1894 povýšen za ředitele velkostatku kněžny Leopoldiny z Lobkowitzů ve Vel. Meziříčí. Toto důležité místo do dnešního dne k největší spokojenosti držitele velkostatku zastupuje a zvláštní důvěry Jeho Jasnosti knížete Rudolfa Lobkowitz, zemského komandanta v Uhrách, se těší. Můžeme tu bez lichocení doznati, že od té doby, co jmenovaný správu velkostatku do ruky vzal, viděti nejen nemalé nápravy v hospodářství, ale i různé zlepšení průmyslových závodů, jakož i zkvětání těchto.

Frant. Svoboda vstoupil již r. 1871 co činný hasič a člen zakládající do sboru has. ve Velkém Meziříčí. Mnohý z nás dobře se ještě pamatuje, jak Svoboda, nynější předseda, co svěží muž v nejkrásnějším věku, v kroji hasičském první stříkačku se ssacím strojem k všeobecnému obdivu do Velkého Meziříčí přivezl. Po několika letech ze sboru jako činný člen vystoupil a stal se členem příslivajícím. R. 1896. po úmrtí p. Frant. Kittnara, c. k. poštmistra, jenž byl po 14 let předsedou, zvolen Fr. Svoboda za předsedu dobrého sboru has., jemuž je s tělem i s duší oddán a se svými druhy vždy v stejnokroji hasičském vystupuje. Naše boдрé hasičstvo s úctou a hrdoostí k svému předsedovi pohlíží.

Fr. Svoboda nezapřel nikdy svůj původ a národnost, ač dříve veškeré úřednictvo ku straně německé Inulo. Dá Bůh, že za jeho obezřetného řízení ve mnohých věcech stane se řádná změna i oprava.

Karel Jelínek.

Karel Jelínek, narozen 10. srpna r. 1864 ve Velkém Meziříčí, navštěvoval obecnou školu ve Vel. Meziříčí, pak v Jihlavě absolvoval střední reálnou školu německou, načež r. 1881 věnoval se řemeslu koželužskému u svého otce ve Vel. Meziříčí.

Po vyučení řemesla a nabytí víceleté zkušenosti navštívil r. 1890 odborný lučební technický ústav pro průmysl koželužský ve Vídni a ještě některé jiné závody. Po odbytém jednoročním kursu vrátil se do svého domova, kde r. 1893 dle nabytých zkušeností rozšířil a rekonstruoval závod, postavil parní kotel a stroj a veškeré nejnnutnější zařízení, které k důkladnému racionálnímu zpracování kůže a zlepšení jich jakosti zapotřebí bylo. Roku 1896 vstoupil ve spolek se svým otcem co veřejný společník pod firmou Antonín Jelínek a syn. Výrobky jeho nabyly světového jména a vydobily mu na všech obeslaných výstavách první ceny a pochvalná uznání za vynikající práce v oboru koželužství, obzvláště kaučukové teletiny.

Vstoupiv r. 1887 do sboru has., vřaděn byl do čtyř lezců. R. 1890 zvolen místočetařem této čtyry a r. 1892 dozorcem XIX. župy. Roku 1894 zvolen za četaře stříkačnicků. V tomto roce zakoupil has. sbor parní stříkačku od firmy R. A. Smekal, kterou Jelínek co laik řídí a členstvo ostatní cvičí.

Karel Jelínek jest tedy na Moravě u sborů hasičských první hasičský laik, který řídí parní stříkačku. Doufáme, že sbory hasičské v městech pořídí sobě parní stříkačky, neboť není obavy, že by musili vydržovati zkušeného strojníka.

Ferdinand Plachetka.

nynější kníž. Lobkowický důchodní, narozen 17. října 1860 ve Vel. Meziříčí, navštěvoval 5třídní školu ve Vel. Byteši, odbyl 3 gymnasiální třídy v Brně a hospodářskou školu ve Velkém Meziříčí. Nějaký čas byl zaměstnán u c. k. okresního soudu ve Vel. Meziříčí. V r. 1884 vstoupil jako hosp. příručí do služeb Její Jasnosti paní Leopoldiny kněžny z Lobkovitzů. Po jednom desetiletí stal se knížecím důchodním a v tomto úřadu doposud při velkostatku působí. R. 1881 vstoupil do sboru has. ve Vel. Meziříčí. R. 1885 byl zvolen četařem lezců; v této hodnosti se při mnoha požárech svou neohrožeností a duchapřítomností vyznamenal. Mnohdy bylo se nám diviti jeho strategickému rozhledu. Roku 1885 zvolen za místonáčelníka, poněvadž náčelník sboru Titus Krška všestranně v hasičstvu zaměstnán jest a při nejlepší vůli není mu možno svoji plní a péči domácímu sboru věnovati. Týž svěřil svému místonáčelníku, Ferd. Plachetkovi, veškeré řízení jak technické, tak i administrativní, dobře věda, že vedení sboru (který vždy a ve všem byl příkladem jiným sborům) vloženo do rukou spolehlivých.

Ferdinand Plachetka jest také členem výboru župy XIX. a revisorem Ústř. Jednoty has. markrabství Moravského.

T. Krška.

Sbor hasičský v Měříně.

Obe Měřín čítá 229 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se jirchářství na hlazení kůže, zastoupena obvyklá řemesla, převaha stavu rolnického. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen dne 4. října roku 1874. a prvním jeho zakladatelem byl Josef *Krátký*, kloboučník a Cyrill *Sob.* jirchář. Téhož času byl starostou obce Josef *Molák*, jirchář a rolník. V obecní radě a v představenstvu obce byli pp.: Frant. Barta, Karel Koranda, František Uchytíl, Josef Lazníčka, František Bečka, Antonín Telátko. Zastupitelstvo obce bylo příznivo sboru tím, že odevzdalo 1 novou dvouproudni a 1 starou stříkačku sboru k užívání a podporovalo sbor všemožně.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Krátký*, kloboučník, náčelníkem Karel *Svec*, obchodník, jednatelem Alois *Spička*, nadučitel. Téhož času byli členy sboru: Matěj Dohnal, Frant. Horák, Ant. Hron, Jan Kožený, Ant. Kožený, František Kožený, Střecha, J. Lazníčka, P. Němec, A. Salaš a j.

Sbor trvá 24 roků a předsedou jeho jest dnes Dr. Karel *Procházka*, obvodní lékař, který svým vlivem působil na sbor a za jehož předsednictví dosáhl sbor hmotně nejvyššího stupně, náčelníkem Josef *Spitz*, jednatelem František *Mlynář*, dlouholetý člen, byl těmto činovníkům vždy ochotný působil. Dnes jsou členy sboru: Petr Dohnal, Antonín Dohnal, Petr Kožený, František Kopřiva, František Lavička, Jakub Padalik, Jan Peroutka, Richard Jerzenský, Emil Spitz, Eduard Nedomanský, František Nedomanský, T. Pokorný, Josef Peroutka, Aug. Solař, Václav Hlávka, Jan Vrzáček, František Karásek, Josef Pospíchal, Josef Spitz, Leopold Solař, František Klíma, Jan Kožený, Josef Karásek, Jan Karbeš, Jan Pospíchal a j. Od začátku až podnes vytrval Jan *Straka*.

Sbor má 1 starou stříkačku; zakoupena roku 1813. a 1 dvouproudni novou, koupena od Smékala v roce 1873. a jednu ruční trakařovou stříkačku od Smékala, v úhrnné ceně 1100 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 50 požárů.

Sbor hasičský v Křižanově.

Obec Křižanov čítá 246 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje drobný průmysl, polní hospodářství a jest v místě parní píla. Obec prostírá se na rovině. Dobrovolný sbor hasičský byl založen 24. září 1874. a prvními jeho zakladateli byli Frant. *Mohelský*, říd. učitel, narozen ve Vel. Meziříčí, působil v Křižanově od roku 1862. až do svého úmrtí 1880., byl též zakladatelem záložny křižanovské, Antonín *Koštal*, pekař, František *Hochmann*, učitel Stanislav *Dvořák*, statkář v Kozlově, Dtp. P. Julius *Smatera*, farář, Matěj *Lukášek*, c. k. setník na odpočinku. Hmetně přispěli: zejména urozený pán Josef šlechtic Tauber 50 zl., občané křižanovští 175 zl., asekurační společnosti 95 zl., obec Ivani 10 zl. Téhož času byl starostou obce Theodor *Jelínek*, měšťan a obchodník. V obecní radě byli pp.: Frant. Lukášek, Josef Holánek, Jos. Matoušek, M. Seifried. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci a sice tím, že na náklad obce zakoupena od firmy Smekal stříkačka čtyřkolová, nové soustavy v ceně 1200 zl. Mimo to povolil obecní výbor na nejpotřebnější rekvizity 120 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Koštal*, měšťan a pekař, náčelníkem František *Mohelský*, řídící učitel, jednatelem František *Hochmann*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František *Mohelský*, Antonín *Koštal*, Stanislav *Dvořák*,

Jan Mezník, F. Fischkandl, František Sedmera, Karel Beran, Josef Kotík, František Mezník, Jan Horníček, Jan Homola, Jan Vrbka, Václav Maksa, Josef Pazdera, Jan Rauser, Emanuel Vrbka, Karel Zopf, Josef Táborský, Josef Vejrosta, Karel Mezník, Václav Dvořák, Antonín Vitešník, František Sláma, Antonín Vitešník, Jarolím Sláma, Jindřich Chylík.

Sbor trvá 24 roků a předsedou jeho jest dnes Heřman *Holzmeister*, důchodní velkostatku, trvá u sboru od založení a jest starostou jednoty od roku 1884., náčelníkem Frant. *Hochmann*, řídící učitel, trvá u sboru od založení a jest náčelníkem od roku 1876., a starostou župy velkomeziříčské, velko-bytešské čís. XIX. jest od roku 1894., jednatelem Ferdinand *Sedlák*, bednář, trvá od založení a jest místonáčelníkem jednoty od r. 1895. župy čís. XIX. a jednatelem od roku 1894. Čestní členové jsou: vysokorodý pán baron Gabriel Gudenus, velkostatkář na Moravci, urozený pán šlechtic z Teuberů, velkostatkář v Křižanově, urozený pán šlechtic Josef z Teuberů, majitel továrny v Brně, a pan Theodor Jelínek, měšťan a obchodník v Křižanově. Dnes jsou členy sboru: Karel *Salbaba*, František *Horníček*, František *Pospíchal*, Tomáš *Mezník*, Antonín Křipal I., František *Zelinka*, Jan Mateja, Frant. Nožička, Josef Mühlhanzel, Jan *Sláma*, František Barta, Jiljí *Satoria*, Hynek Sláma, Antonín Pavek, František Spurník, Aug. Beran, Josef Jelínek, Antonín Chylík I., Jakub Musil, Ferdinand *Sedlák*, Cyrill *Blatěček*, Antonín Horníček, Jan Lukášek, Jan Prášek, Jan Halánek, Jan Nanoušek, Karel *Horníček* I., Tomáš Sýkora, Josef Čejda, Josef Hladík, Josef Koza, František Hladík, František Mezník, Jan Pelikán, Jan Horníček, Josef Bojanovský, Jan Loos, Matěj Maksa, Roman Homola, Václav *Salbaba*, Antonín Chylík II., Karel Horníček II., Jindřich Novák, Antonín Křipal II., František Koukal, František Chylík, Jakub Spousta, Josef Vejrosta, Tomáš *Salbaba*, Jan Hladík, Adolf Křipal, Josef Mezník, Jan Zeitner. Hasičská jednota má svůj prapor, který světla 12. srpna 1883.; kmotrou praporu byla urozená paní šlechtična Eugenie z Teuberů.

Sbor má 2 velké stříkačky, soustavy záklopkové, 1 stříkačku staré soustavy z roku 1821., 1 hydrofor soustavy záklopkové, 1 zbrojní vůz, střešové a přístavní závěsné žebříky, 1 hadicový vůz, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil za dobu svého trvání 45 požárů.

Sbor hasičský v Tasově.

Obec Tasov leží v krajíně pahorkatě, v podlouhlém údolí na obou stranách protékajícího potoka Polomy a čítá 138 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje poľní hospodářství, potřebná řemesla a obchod; též lihovarnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1885. a zakladatelem jeho byl *sařisující výbor* a *výbor obecní*. Téhož času byl starostou obce Jakub *Deml*, obchodník. V obecním výboru byli: dp. Frant. Florian, děkan, Edvard Vurzinger, Josef Soukup, Jan Tomášik, Jan Chytka, Tomáš Svoboda, Jan Nekvapil, Frant. Jelínek, Frant. Pavlíček, Ant. Smejkal a Josef Holubář. Tito všichni prokázali přitěž sboru tím, že dle možnosti účely spolku hmotně podporovali a dosud stále podporují.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Soukop*, nadučitel, náčelníkem Bohumil *Geissler*, řídící papírny, a jednatelem Jos. *Krejčí*, učitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Alois Hrubý, Jan Chytka, Jan Hakl, Frant. Beránek, Jan Kotouček, Jan Štandera, Tomáš Jaroš, Frant. Uhlíř, Ant. Deml, Tomáš Uhlíř, Frant. Kudrna, Ant. Svoboda, Frant. Palas, Frant. Vala, Frant. Kudrna a Tomáš Vala. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou vdp. Frant. *Florian*, děkan, konsist. rada a farář v Tasově; náčelníkem Jan *Hakl*, krejčí, a jednatelem Edvard *Hakl*, učitel. Členy sboru jsou: Václav *Zezula*, Jan *Tomášů*, Josef *Fučík*, Tomáš *Jeřábek*, Ant. Pavlíček, Jan Fučík, Ant. Hejátko, Frant. Chalupa, Josef Robotka, Jan Klapal, Vincenc Růžička, Jindřich Žák, Ant. Kačír, Tomáš Hakl, Josef Pavlíček, Frant. Šele, Tomáš Robotka, Josef Pavlíček, Frant. Kraval, Frant. Rohovský, Frant. Vala, Jan Palas, Frant. Zahradník a Alois Zezula.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, čtyřkolový hydrofor a berlovku, v úhrnné ceně 1400 zl.; týž účastnil se dosud 18 požárů a 1 povodně.

Sbor hasičský v Jersíně (též Jeřín).

Obec Jersín (Jeřín) čítá 50 domů s převládající krytbou šindelovou. Lid zdejší obce zanáš se výhradně roľnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892. a zakladatelem jeho byl Josef *Řehoř*, správce školy v Jersíně. Narodil se 13. prosince 1856 v Novém Městě na Moravě. Studoval v Brně. R. 1879. podnikl zkoušku učitelské dospělosti r. 1882. zkoušku učitelské způsobilosti. Působil jakožto podučitel ve Stražku; jakožto učitel v Radňovsi, kdež jmenován byl čestným občanem, pak v Jersíně. Sboru dobrovolných hasičů v Jersíně

prokázal úspěšných služeb, začal jmenován byl jeho čestným členem. Téhož času byl starostou obce Frant. *Vetřný*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Krčál, Frant. Hájek, Jan Vaněk, Jiří Klimeš, Josef Dočkal, Frant. Klimeš, Frant. Fiala a † Frant. Tichý. Veliká většina přála sboru a vydatně jej podporovala ve všech jeho snahách.

Prvním předsedou sboru byl † Frant. *Tichý*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jos. *Řehoř*, správce školy. Při založení byly členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Krčál, Frant. Hájek, Ant. Sobotka, Josef Čížek, Fr. Fiala, Václav Klimeš, Fr. Pytlík, Martin Cejnek a Ignát Cejnek. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Krčál*, rolník. Narodil se 9. března 1854 v Jersíně na Moravě. Sloužil při 7. pluku dělostřelců. Zvolen byl za starostu obce a dvakrát za předsedu místní škol. rady. Úřady ty zastával horlivě a svědomitě. Rovněž nemalou péči věnoval rozkvětu sboru has. Náčelníkem a jednatelem jest Josef *Řehoř*, správce školy. Členy sboru jsou: Frant. *Polák*, Jiří *Klimeš*, Jan *Vaněk*, Jan *Hájek*, Josef *Vaněk*, Tomáš *Čížek*, Jan Cejnek, Jan Hrad, Václav Hrad, Josef Dočkal, Frant. *Vetřný*, Frant. Pavlíček, Jan Můl a Josef Čížek.

Sbor má stříkačku a jiné hasičské nejpotřebnější náčiní, vše v úhrnné ceně 650 zl.; týž účastnil se dosud 14 požárů.

Sbor hasičský v Krásnovsi.

Obec Krásnoves čítá 51 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci je parní pila, škrobárna a košťárna, ostatně se provozuje poľní hospodářství. Poloha obce a okolí jest hornatina vůkol vroubená lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893. a zakladatelem jeho byl Jos. *Skalka*, majitel dědičné rychty, škrobárny a košťárny. Téhož času byl starostou obce Ant. *Kadlec*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Skalka, Václav Kadlec, Vincenc Kadlec, Josef Dvořák, Josef Vondrák, Václav Toman a Jan Dvořák. Celý obecní výbor byl has. sboru dosti přízniv, neboť mu zakoupil i stříkačku.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Josef *Schwehelka*, správce parní pily Její Osvícenosti kněžny z Lobkoviců; náčelníkem a jednatelem Josef *Skalka*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Dvořák, Frant. Král, Václav Kadlec, Frant. Křivý, Ant. Hladík, Frant. Dvořák, Jan Mička, Ant. Staněk, Frant. Kadlec, Jakub Mahel, Josef Hladík, Václav Jebavý, Jan Kadlec, Fr. Mahel a Josef Bílek. Později přistoupili: Josef Čermák, Frant. Kozel a Josef Starý.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic a berlovku, vše v úhrnné ceně 750 zl.; týž účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Radostíně.

Obec Radostín čítá 117 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893. a zakladateli jeho byli: Martin *Milostný*, nadučitel, Čeněk *Dvořák*, obchodník, Josef *Načeraďský*, farář, a Vilém *Milostný*, pošt. expedit. Téhož času byl starostou obce Frant. *Polák*, rolník. V obecním výboru byli: Čeněk Dvořák, Frant. Dvořák, Matěj Chromý, Josef Němec, Jan Krča, Ant. Váša, Frant. Jebavý a Frant. Krča. Tito počínali si celkem lhostejně. Toliko Čeněk Dvořák a Jan Krča projevovali přilež k ustavujícímu se sboru.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Načeraďský*, farář, náčelníkem Čeněk *Dvořák*, obchodník, a jednatelem Martin *Milostný*, nadučitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Frant. Váša, Frant. Prokop, Václav Prokop, Ant. Javůrek, Frant. Javůrek a Jos. Pešek. Sbor trvá 5 let.

Nyní jest předsedou sboru Čeněk *Dvořák*, obchodník a hostinský, narozen roku 1842., náčelníkem Frant. *Váša*, rolník, nar. r. 1862., ženatý; jednatelem Karel *Lavický*, učitel, narozen r. 1874., svobodný. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Krejčí, Frant. Polák, Martin Milostný, Jan Kment, Alois Fabík, Matěj Marek, Frant. Gabriel, Ant. Váša, Jan Škoda, Jos. Blaha, Jan Novotný, Frant. Antony, Josef Horký, Vilém Milostný, Frant. Vybíral a Josef Rezníček. Později přistoupili: Jan Kraus, Frant. Říha, Frant. Bílek, Frant. Lukeš, Frant. Pešek, Josef Votoupal, Vincenc Rezníček, Jan Večeřa a Bedřich Havlena.

Sbor má stříkačku, 3 berlovky, 1 lezecký žebřík hákový a 4 malé střečkové, vše v úhrnné ceně 950 zl.; týž účastnil se dosud 11 požárů.

Sbor hasičský v Netíně.

Obec Netín čítá 57 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví a řemesla. Poloha obce a okolí jest z jedné strany hornatina a z druhé strany rovina. Dobrovolný

sbor hasičský založen byl r. 1894. a zakladatelem jeho byl Josef *Michal*, kolářský mistr. Téhož času byl starostou obce Frant. *Vokoun*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Zmeškal, Josef Dvořák a Jan Král, rolníci. Tito byli sboru příznivci.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Král*, náčelníkem Jos. *Michal* a jednatelem Jos. *Eksler*. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Frant. *Svoboda*, ředitel velkostatku Velko - Meziříčského, náčelníkem Frant. *Dvořák* a jednatelem Tomáš *Dvořák*, rolník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. *Vokoun*, Josef Mašálek, Josef Požár, Frant. *Dvořák*, Josef Pejchal, Jan Šenekl, Jos. *Eksler*, Tomáš *Dvořák*, Jan Toman, Jan Homola, Jakub Suk, Jan Holán, Ant. Marek, Tomáš *Sýkora*, Vinc. Štěpánek, Josef *Eksler*, Frant. *Karásek* a Frant. *Kostečka*. Později přistoupili: Ant. *Dvořák*, Frant. *Pokorný*, Frant. *Večeřa*, Josef *Kujal*, Ant. *Koudela* a Edvard *Kostečka*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 600 zl.; týž účastnil se dosud 4 požárů, a sice: ve Blížkově, Pavlově, Pustině a Bohdalově.

Sbor hasičský ve Vídni.

Obec Vídeň u Vel. Meziříčí čítá 74 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství, mlynářství, kovářství, kolářství a krejčovství. Poloha obce a okolí je pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895. a zakladatelem jeho byl Jan *Kučera*, püllánník č. 14.; tento občan byl na podzim r. 1895. v lese při kácení stromů svalivším se stromem zabít. Téhož času byl starostou obce Ludvík *Ambrož*, dvořák č. 1. V obecním výboru byli: Frant. *Kafka*, Jan Malec, Josef *Dvořák*, Jan *Kučera*, Frant. *Bureš*, Michal *Mateja* a Jan *Rozmarýn*. Tito všichni byli sboru příznivci, což dokázali dobrými pokyny, peněžitou podporou a postavením hasičské budovy.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Rozmarýn*, püllánník, náčelníkem Fr. *Bureš*, püllánník, a jednatelem Jan *Bureš*, hostinský. Téhož času byli členy sboru (mimo níže uvedené): Fr. *Křeček*, Josef *Janák*, Jan *Kučera*, Jan *Bradáč*, Frant. *Štasta*, Frant. *Kaman*, Jan *Kadela*, Jakub *Čech*, Josef *Bureš* a Josef *Bureš*. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Frant. *Kafka*, püllánník, vážený občan, byl po 9 let starostou obce, nyní obecní radní; náčelníkem Frant. *Bureš*, püllánník, vážený občan, vysloužilý voják, člen obecního výboru; jednatelem Ludvík *Ambrož*, vážený občan, vysloužilý dragoun - četař a starosta obce. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. *Hedbávný*, Frant. *Malec*, Frant. *Kučera*, Karel *Hladík*, Frant. *Oulehla*, Frant. *Vítek*, Jan *Dvořák*, Václav *Kotačka*, Jan *Bureš* a Josef *Kraval*. Později přistoupili: Frant. *Požár*, Matěj *Kučera*, Josef *Dvořák*, Ant. *Janák* a Tomáš *Učeň*.

Sbor má vozovou stříkačku s příslušenstvím, v úhrnné ceně 800 zl.; týž účastnil se dosud šesti požárů.

Sbor hasičský v Horních Borech.

Obec Horní Bory čítá 65 domů s převládající krytbou šindelovou. Poloha obce a okolí je pahorkatina, okolí lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896. a zakladateli jeho byli: Josef *Kolenec*, farář, Jan *Souček*, rolník, Martin *Vaverka*, rolník a tehdejší starosta obce, Rudolf *Divišek*, rolník, a Frant. *Vaverka*, rolník. V obecním výboru byli: Frant. *Dvořák*, Alois *Dvořák*, Em. *Kobyłka*, Jan *Richter*, Frant. *Vaverka*, Jan *Soušek*, Frant. *Vaverka*, Josef *Hladík*, Fr. *Vítek*, V. *Trnka* a J. *Pospíchal*. Většina těchto pánů byla sboru příznivci; odpůrci sboru byli Josef *Hladík* a Em. *Kobyłka*, kteří netoliko proti sboru štváli, ale i proti položce 50 zl. na podporu spolku od obce povolené rekursy podávali.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Josef *Kolenec*, farář, náčelníkem Jan *Souček*, rolník, a jednatelem Rudolf *Divišek*, nadučitel. Sbor trvá 2 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Martin *Vaverka*, Fr. *Dvořák*, Jan *Bojanovský*, Josef *Babolka*, Ant. *Souček*, Josef *Janovský*, Jan *Funkal*, Josef a František *Funkal*, Frant. *Kubíček*, Vincenc *Král*, Jan *Smejkal*, Frant. *Pikula*, Frant. *Vrška*, Frant. *Eliáš*, J. *Bartůněk* a Fr. *Belatka*. Později přistoupili: Jan *Mrázek*, Frant. *Sklenář* a Frant. *Vaverka*.

Sbor má velkou dvouproudni stříkačku se 170 m hadic, 2 větší střechové žebříky, 2 malé žebříky a jeden dlouhý žebř, vše v úhrnné ceně 1000 zl.

Sbor hasičský v Rudě.

Obec Ruda leží na kopci, s něhož jest rozkošná vyhlídka po okolí, a čítá 78 domů s převládající krytbou doškovou. Poloha obce a okolí jest bornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895. a zakladatelem jeho byl dp. Jan *Konečný*, farář v Rudě. Téhož času byl starostou obce Josef *Kulatý*, rolník. V obecním výboru byli: Frant. Klapal, Jan Malec, Tomáš Burian, Josef Burian, Josef Drapěla, Tomáš Malec, P. Jan Konečný a Malec Antonín. Tito pánové, kromě Tom. Buriana a Tom. Malce, byli sboru příznivci a prokázali přízeň svou tím, že přičiněním jejich zakoupena stříkačka a sboru darována. Stála 950 zl.

Prvním předsedou sboru byl dp. Jan *Konečný*, farář, náčelníkem Ant. *Malec*, nadučitel, a jednatelem Jaroslav *Kostecký*, podučitel. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Jan *Malec*, náčelníkem a jednatelem Ant. *Malec*, nadučitel, narozen r. 1851. v Dlouhém u Nového města na Moravě. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jos. Kulatý, Jan Malec, Josef Horníček, Jan Procházka, Václav Marek, Jan Krejčí, Ant. Krejčí, Josef Vokoun, Jiljí Holík, Josef Příhoda, Frant. Požár, Jan Rolín, Josef Dvořák, Vojtěch Buršík, Frant. Buršík, Ferd. Buršík, Josef Dufek, Josef Příhoda, Ant. Kolář, Frant. Cícalek a Frant. Šťastný. Vystoupili: Josef Martinek, dp. Jan Konečný a Jaroslav Kostecký. Později přistoupili: Matěj Barák a Jan Příhoda.

Sbor má stříkačku v ceně 950 zl.

Sbor hasičský v Dobré Vodě.

Obec Dobrá Voda čítá 95 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. a zakladateli jeho byli: Frant. *Vítek*, rolník, Ant. *Bartůněk*, rolník, a Jan *Badalík*, učitel. Téhož času byl starostou obce Josef *Konečný*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Vítek, Ant. Navrátil a Jos. Ambrož. Tito všichni byli sboru příznivci, a sice tím, že přistoupili za členy sboru.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Ant. *Bartůněk*, rolník, narodil se v Kozlově co syn rolníka; náčelníkem a jednatelem Jan *Badalík*, učitel, narodil se v Kadolci co syn učitele. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jsou členy sboru: Jan Vítek, Jan Babák, Fr. Babák, Josef Konečný, Tomáš Smažil, Fr. Vítek, Ant. Navrátil, Fr. Bárta, Josef Ambrož, Fr. Sedlák, Vincenc Kovář, Fr. Karmazín, Frant. Dlouhý, Fr. Matula, Josef Matula, Josef Vítek, Josef Vala, Fr. Prásek, Jan Čermák, Josef Kaláb, Fr. Konečný a Josef Křeček.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a berlovku v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se dosud jednoho požáru.

Sbor hasičský v Dolních Heřmanicích.

Obec Dolní Heřmanice čítá 61 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci a řemeslníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896. a zakladatelem jeho bylo *obecní zastupitelstvo*. Téhož času byl starostou obce Josef *Večeřa*, rolník. V obecním výboru byli: Josef Hajný, Josef Hák, Jan Pavlíček, Josef Brodský, Fr. Kytnar, Frant. Rozmarýn, Frant. Hák a Václav Chytka. Tito všichni byli sboru příznivci, což prokázali tím, že při koupi stříkačky za zaplacení se zaručili, skladiště sboru přenechali, ke zřízení sboru působili, peněžitou podporou přispěli a všichni za přispívající členy sboru přistoupili.

Prvními funkcionáři sboru byli a jsou dosud: předsedou Josef *Hajný*, rolník č. 27., nar. zde r. 1851.; náčelníkem Frant. *Zezula*, rolník č. 29., nar. zde r. 1862.; jednatelem Jos. *Šabacký*, učitel, narozen v Hrbově r. 1848., působil od 1868—1875 co učitel v Malé Bystřici a od té doby až dosud v Dolních Heřmanicích. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedeně): Fr. Pořízek, Dom. Prudík a Josef Požár. Sbor trvá 2 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Dvořák, Václav Hnízdil, Václav Chytka, Josef Janoušek, Fr. Los, Fr. Pavlíček, Fr. Rouš, Ant. Zezula, Fr. Zezula a Josef Zezula. Později přistoupili: Fr. Barták, Jan Bednář, Jan Mikulášek, Jindřich Prudík a Jan Zezula.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni v ceně 510 zl.

Sbor hasičský ve Znětínku.

Obec Znětínek čítá 45 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest hornatina, kolem lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. a zakladatelem

jeho byl Frant. *Dvořák*, starosta obce. Narozen r. 1852. ve Znětínku. Vyučil se u svého otce řemeslu obuvnickému, byl vojínem. Jest nyní majitelem rolnické usedlosti. Byl zvolen po druhé starostou a jest velmi činným pro blaho obce. V obecním výboru byli: Josef Kosour, Jakub Pavlíček, Vavřínek Homola, Ant. Dvořák, Jan Vokoun, Ant. Marek, Josef Toman a Jakub Bílek. Tito všichni byli sboru přízniví, a sice zakoupením stříkačky za 570 zl. a výzbroje hasičské. Mnozí z nich jsou členy sboru.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Frant. *Antoš*, nadučitel v Pavlově, náčelníkem Frant. *Dvořák*, rolník a mistr obuvnický ve Znětínku, a jednatelem Jos. *Pokorný*, ml. učitel v Pavlově. Sbor trvá první rok.

Členy sboru jsou: Josef Vokoun, Ant. Bílek, Jakub Pavlíček, Frant. Bílek, Jan Vokoun, Ant. Dvořák, Jan Kubíček, Ignát Jura, Frant. Novotný, Jan Klingenhof, Jan Holoubek, Frant. Oulehla, Antonín Bílek, Frant. Pavlíček, Josef Gabriel, Josef Skalka, Jan Pokorný, Josef Pokorný a Tomáš Fňukal.

Sbor má stříkačku vozovou a stříkačku ruční, v úhrnné ceně 586 zl.; týž účastnil se dosud 1 požáru.

Sbor Hodov, založen r. 1897, nepodal žádné zprávy.

Sbor hasičský v Rozích.

Obec Rohy čítá 42 domů s převládající krytou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest lesnatá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897. a zakladatelem jeho byl Frant. *Požár*, rolník a starosta obce. V obecní radě byl Frant. Sedlák. Tento uznal potřebu sboru až po vykonaných službách obci, jinak stavěl se proti němu.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou podnes: předsedou Frant. *Sedlák*, rolník, náčelníkem Frant. *Požár*, rolník, a jednatelem Frant. *Šporec*, učitel. Sbor trvá 1 rok.

Členy sboru jsou: Richard Smejkal, Jindřich Požár, Frant. Šlechtický, Fr. Láznička, Jan Kostivál, Frant. Drápela, Josef Svoboda, Frant. Dufek a Josef Janů.

Sbor má dvoukolovou stříkačku; týž účastnil se dosud 1 požáru.

Soudní okres Velko - Bytešský.

Sbor hasičský ve Velké Bytěši.

Město Velká Byteš čítá 271 domů (60 křídlic, 126 šindelem a 85 slámou krytých) se 2032 obyvateli, leží na císařské silnici mezi Brnem a Jihlavou v hejtmánství Velko - Meziříčském, v kraji Jihlavském, a vystavěna jest na svahu mírného pahrbku, který z údolí potokem Bytýskou, pak nejvýše nad městem stojícím chrámem s vysokou neomítanou věží, pak okolo chrámu pevnou hradbou s menší věží, skrze kterou jest vchod ku chrámu, — se mezi rozsáhlými, jehličnatými lesy obroubenými pozemky dosti malebně objevuje. Do města Velké Bytěše vedou kromě erární silnice od Brna do Jihlavy ještě okresní silnice, a sice: z Rosic, Křížanova, Tišnova a Náměště, pak od erární silnice na západní straně u obce Nebžteské (asi ve 25 km od Bytěše na jihozápad) silnice do Budišova. Na severozápadní stranu od Bytěše nevede žádná silnice, čímž také k požárům jízda se stroji nesnadnou se stává.

Vel. Byteš má dosti prostranné náměstí, uprostřed mezi jednopatrovými domy stojí radnice (z r. 1896.) se štíhlou věží, obecní dům a městský pivovar. Stohoto náměstí na severní stranu ku chrámu vzhůru vedou dvě ulice, kostelní a hrnčířská, končící před kostelními hradbami, — malým prostranstvím, jež r. 1879 za starosty obce p. Eduarda Kalliny agátovými stromy vysázeno bylo. Obě tyto ulice spojuje ještě příčná ulice. V kostelní ulici jest fara, v hrnčířské ulici národní četnická škola, pak jde další ulice za kostel, v níž jest od r. 1887. hasičská budova za starosty p. Jana Jelínka postavená. Z náměstí na východní stranu vede růžová ulice, z které hned za náměstím ku jižní straně na tak zvanou malou stranu přes most do Janovic se přechází. Z náměstí na západní stranu jest ulice »lánice«, v níž jest obecní nemocnice a tkalcovna zřízená na 250 dělníků.

Velká Byteš jest sídlo c. k. okresního soudu (z r. 1892.), c. k. notářství, c. k. poštovního a telegrafního úřadu, jest tam lékárna, městský lékař, obvodní lékař, okr. nemocenská pokladna, společenstvo živností svobodných a koncesovaných, občanská záložna, spořitelna a úvěrní pokladna, zpěvácko - čtenářský spolek, hasičský sbor, sokolská jednotka, hospodářský spolek, pak okrašlovací

a zalesňovací spolek. Město Velká Byteš, jak dějiny jeho nám popisují, jest starožitné město a bylo pevnými hradbami obehnané, jejichž pozůstatky až do nynějšího času se zachovaly, a vykonáváno v něm též hrdeční právo až do r. 1787.

Ponechávaje další popisování města našeho dějinám Vel. Byteše, sestaveným dle pramenů z archivu Velko-Bytešského p. Janem Tirayem z r. 1888., toho času učitelem ve Velké Byteši, nyní ředitelem měšťanské školy v Telči, co zasloužilým rodákem Velko-Bytešským, obrátíme náš zrak k zájmům hasičským.

V městě provozuje se koželužství a barvířství zřízené na páru, pak živnosti svobodné a koncesované. Poloha města a okolí jest rovina obejmurá lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1872. úsilovným jednáním p. Tita *Kršky*, jemuž po boku stáli Jan *Wachtl*, starosta města Vel. Byteše, c. k. nadlékař na odpočinku a městský lékař, pak následující občané: Josef Dvořák, Josef Sláma, Jan Smrž, Viktor Dvořák, Frant. Sláma, Ant. Wentruba č. 70., Jan Valenta, Pavel Vistr, Josef Bonitas, Ant. Wachtl, Ed. Wachtl, Vilém Kožnárek, Josef Blažek, Karel Vodička, Josef Ščava, Frant. Šíp, Karel Sekl, Jan Sigmeth, Josef Pazourek, Ant. Wentruba, učitel, Jos. Vrchoslav, Frant. Sekl, Jan Klapal, Eduard Vorel, Jan Jelínek, Frant. Cyrus, Eduard Kallina a Jan Šandera. Téhož času byli v obecním výboru: Ant. Straka, Jan Špaček, Josef Drobný, Jan Blaha, Ant. Wentruba, Jan Vorel, Jan Gregor, Jan Walla, Josef Fiala, Josef Dvořák, Ant. Kottik, Frant. Klabouch, Jan Navrátil, Jan Machat, Josef Večeřa, Josef Uhlíř a Frant. Jelínek, všichni majitelé domů. Členové obecního výboru byli příznivci a podporovateli sboru, neboť povolili pro něj podporu 200 zl. od obce a zakoupili potřebnou stříkačku, jakož i zařídili nutné náčiní hasičské.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Wachtl*, starosta města, náčelníkem Frant. *Prál*, mlynář, a jednatelem Jan *Smrž*, krejčí. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Dvořák, Josef Ščava, Vítězslav Dvořák, Frant. Sláma, Ant. Wentruba, Jan Valenta, Pavel Vistr, Josef Bonitas, Ant. Wachtl, Ed. Wachtl, Vilém Kožnárek, Josef Blažek, Karel Vodička, Frant. Šíp, Karel Sekl, Jan Sigmeth, Josef Pazourek, Ant. Wentruba, Josef Vrchoslav, Frant. Sekl, Jan Klapal, Ed. Vorel, Karel Koza, Ant. Straka, Jan Šandera, Jan Tiray, Ed. Kallina, Ant. Kottik, Jan Jelínek, Ant. Veleba, Ant. Vorel, Frant. Jelínek, Bernard Kočent, Josef Jokl, Josef Rous, Adéla Hromádková, Jakub Jelínek, Jan Baigl, Bohumil Beránek a Frant. Cyrus. Sbor trvá 26 roků.

Nyní jest předsedou Ed. *Kallina*, náčelníkem Jan *Vorel* a jednatelem Ignát *Nowotný*. Členy sboru jsou: Ant. *Horký*, Josef *Kočent*, Ant. *Nowotný*, Karel Khaum, Frant. Blaha, Vilém Klabouch, Josef Pakosta, Ignát Nowotný, Vilém Raus, Frant. Wallach, Josef Staněk, Karel Wachtl, Karel Špaček, Josef Žák, Jan Duffek, Tomáš Procházka, Václav Král, Jan Hnálek, Josef Doubek, Tomáš Kratochvíl, Jan Šandera, Karel Novák, Ant. Kulík, Jan Špaček, Frant. Braun, Fr. Kožnar, Jan Fikr, Josef Bojanovský, Josef Nowotný, Josef Vodička, Ed. Konečný, Jindřich Odvárka, Frant. Havlat, Ant. Uhlíř, Jan Doubek, Ignát Horek, Karel Plachý, Josef Kašpar, Ant. Sojka, Eugen Kallina, Albert Jelínek, Ant. Ondrák, Karel Srbecký a Frant. Wentruba.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky dvouproudní, čtyřkolovou stříkačku jednoproudní a dvoukolovou stříkačku jednoproudní, posunovací žebřík, čtyřkolový vůz pro mužstvo a náčiní, lejt, lezecké a bourací náčiní a 450 m hadic, vše v úhrnné ceně 3800 zl.

Během trvání sboru hasičského ve Velké Byteši stáli v čele vůdcové co neunavní pracovníci na poli hasičském od r. 1872—1874: Jan Wachtl co předseda, Frant. Prál co náčelník a Jan Smrž co jednatel; od r. 1874—1875 Josef Dvořák co předseda a Jakub Herat co jednatel; od r. 1874—1877 Jan Wachtl co náčelník; od r. 1875—1879 Josef Skasík, farář, co předseda; od r. 1875—1877 Frant. Cyrus co jednatel; od r. 1877—1878 Ant. Kottik co náčelník a Vil. Kožnárek co jednatel; od r. 1878—1891 Eduard Vorel co náčelník a Jan Vorel co jednatel; od r. 1879 až 1888 Vincenc Seka co předseda; od r. 1888 až podnes Ed. Kallina co předseda; od r. 1891 až dosud Jan Vorel co náčelník; od r. 1895—1896 † Alois Turek co jednatel; od r. 1896 až dosud Ignát Nowotný co jednatel.

Sbor účastnil se následujících sjezdů hasičských a různých slavností: r. 1876. hasičského shromáždění ve Velkém Meziříčí; r. 1879. slavnosti 25letého zasnoubení našeho nejmilostivějšího císaře a krále Františka Josefa I. a císařovny Alžběty ve Velké Byteši; r. 1880. sjezdu podpor. pokladny ve Znojmě; r. 1883. slavnosti svčení has. praporu v Křížanově s hudbou; roku 1889. a 1893. has. sjezdů Č. Ú. j. h. pro Moravu ve Vel. Meziříčí vždy s hudbou; roku 1891. slavnosti svčení has. praporu v Osově Bytyšce; r. 1892. slavnosti otevření c. k. okr. soudu ve Vel. Byteši; r. 1894. odbýván byl župní sjezd župy č. 19. polit. okresu Velko-Meziříčského ve Velké Byteši, pak zastoupen při župním sjezdu župy č. 1. okr. Tišnovského ve Veleš Bytyšce a při hasičském sjezdu podpor. pokladny v Brně; r. 1895. zastoupen při župním sjezdu župy č. 19. polit. okresu Velko-Meziříčského v Mětně a při župním sjezdu župy č. 35. pol. okresu Třebíčského v Náměšti; r. 1896. has. župního sjezdu župy č. 19. pol. okresu Velko-Meziříčského v Křížanově; r. 1897. pořádána slavnost 25letého založení a trvání has. sboru Velko-Bytešského připojením župy č. 19. pol. okresu Velko-Meziříčského.

Hasičský sbor náš, jenž za svého 25letého trvání a působení na poli hasičském vzdoroval všem možným překážkám a pečuje i na dále se svým neunavným náčelníkem v čele o blaho, rozkvět a zmohutnění hasičstva okresu tohoto, účinkoval dosud při těchto požárech: r. 1882. ve Březí, ve Velké Bytši a v Člkově; r. 1883. v Jachymově; r. 1884. ve Velké Bytši; roku 1885. v Mělešíně a ve Velké Bytši; r. 1887. v Holubí Zhoří; r. 1890. v Nebštechu; r. 1892. při lesním požáru u Břeského a pak ve Velké Bytši; r. 1893. v Jachymově a v Deblíně; r. 1895. ve Zhoří; r. 1896. ve Velké Bytši a v Přibyslavicích.

Před založením has. sboru ve Velké Bytši r. 1872. ustanoveny byly ku hájení a chránění majetku občanů zdejších řemeslnické cechy, které službu hasičskou při ohni konaly a jako samostatné družstvo s hasičským náradím zacházeti musely; pročež také každoročně na den sv. Floriana dne 4. května odbyvali zkoušku se stříkačkou (tak zvané „Florianské stříkání“). Památka tato zachována zde až podnes a udržuje ji místní sbor v tentýž den.

Sbor hasičský v Osové Bytšce.

Obec Osová Bytška čítá 107 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé žijí se orbou a obchodem. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883. a zakladateli jeho byli: Vincenc *Kořista*, učitel zde, a Frant. *Šmaheř*, hostinský zde; bylo jim však překonati četné překážky, jež jim kladeny byly. Téhož času byl starostou obce Martin *Kubíček*, rolník. V obecní radě byli: Emilian Čzepl, důchodní na Osovém (panství hraběte Jindřicha z Haugwitzů), Tomáš Komínek a Ant. Trojánek. Tito podporovali z počátku sbor jen menšími dary. Potomní představenstvo dalo vystavěti sboru nákladem obecním hasičské skladiště.

Prvním předsedou sboru byl Em. *Čzepl*, důchodní na Osovém, náčelníkem a jednatelem Vincenc *Kořista*, učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Bojanovský, Vincenc Burian, Josef Havelka, Josef Komínek, Frant. Kratochvíla, Josef Kubíček, Josef Liška, Vincenc Musil, Frant. Příhoda, Josef Semerád, Frant. Šmaheř, Karel Veis a Frant. Steinhäuser. Sbor trvá 15 roků.

Nyní jest předsedou Emilian *Čzepl*, dlouholetý důchodní na panství Osové, jest předsedou sboru od založení. Podporoval spolek nejen hmotně, ale i tím, že žádosti k panu hraběti k laskavému vyřízení doporučuje. Za své zásluhy jmenován čestným členem. Náčelníkem je Karel *Hustý*, učitel zdejší, narozen r. 1871. v Ivančicích, odbyl studia v Brně; jest členem již třetí jednoty. Členy sboru jsou: Urozený pán, pan Jindřich z Haugwitzů, hrabě na Náměšti, Jan Pafil, dp. P. Ladislav Zavadiš, Jan Komínek, Alois Matějka, Josef Roučka, Dr. Josef Zub, Ant. Trojánek, Jakub *Antoš*, Josef Antoš, Frant. *Beran*, Ant. Bumbálek, Ant. Dvořáček, Tomáš Hladík, Josef Hrbek, Frant. Hudec, Josef Hudec, Eduard *Kinscher*, Josef *Křištof*, Josef Malach, Ant. Musil, Jakub *Musil*, Jan Musil, Josef Musil, Jan Musil, Vincenc Musil, Frant. Pohanka, Josef *Pohanka*, Josef *Polák*, Karel Pospíchal, Jindřich *Steinhäuser*, Josef *Steinhäuser*, Jan Suchanek, Ant. *Trojánek*, Josef *Válka* a Frant. *Zezula*.

Sbor má novou jednoproudou stříkačku na pérách v ceně 1000 zl., starou stříkačku v ceně 100 zl. a berlovku v ceně 18 zl., pak žebře, naviják, hadice, koše a jiné příslušenství, vše v úhrnné ceně 1138 zl. Sbor účastnil se dosud 20 požárů. V prvních letech mnohé případy nezaznamenány. Sbor honositi se může mnohými děkuvzdáními, jimiž činnost jeho byla morálně odměněna.

Sbor hasičský v Nihově.

Obec Nihov čítá 39 domů se smíšenou krytbou. V obci provozují se obyčejné venkovské živnosti řemeslné; jsou zde též dva mlýny. Poloha obce a okolí jest náhorní rovina kolkolem lesy věčněná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893. a zakladateli jeho byli: Jan *Vetiška*, učitel v Nihově, a Jan *Jašek*, starosta obce a rolník. Téhož času byli v obecním výboru: Jan Matýska, Frant. Jobánek, Jan Jašek č. 7., Jakub Jobánek, Jakub Suchomel, Jindřich Porupka a Jakub Sochor. Tito dokázali svou přízeň sboru tím, že darovali z obecního jmění 150 zl. na zakoupení stříkačky a vymohli na sousedech, by přijmy z honů na 6 let a podíly z kontribučenského fondu na 10 let pro hasičský sbor postoupili.

Prvním předsedou sboru byl Karel *Schvéda*, hraběcí lesní, náčelníkem Jan *Vetiška*, místní učitel, a jednatelem Frant. *Klusák*, rolník. Při založení sboru byli členy (mimo níže uvedené): Jan Jašek, Jan Burjan, Michal Burjan, Frant. Vojta, Fr. Marek, Frant. Hamšík, Frant. Sysel a Fr. Klíma. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Viktor *Krejčík*, hraběcí lesní, náčelníkem Jan *Jašek*, rolník, a jednatelem Frant. *Marek*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Vetiška, Frant. Klusák, Josef Knošiček, Josef Suchomel, Frant. Suchomel, Frant. Chyba, Leop. Harašta, Frant. Hejtmánek, Josef Beneš, Josef Chmelíček, Tomáš Hamřík a Frant. Řezníček. Později přistoupili: Tom. Dozbaba, Frant. Šimůnek, Jakub Šimůnek, Jan Beneš a Jakub Sochor.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni se 132 m hadic s normálním šroubením a se 4 kusy ssavic, v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se dosud dvou požárů.

Sbor hasičský ve Vidoníně - Radňovsi.

Obec Radňoves čítá 28 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894. a zakladatelem jeho byl Václav *Ždimal*, učitel. Téhož času byl starostou obce Fr. *Hübl*, rolník. V obecní radě byli: Josef Habán a František Habán. Tito byli sboru přízniví.

Prvním předsedou sboru byl Václav *Vařejka*, plukovník na odpočinku, náčelníkem a jednatelem Václav *Ždimal*, učitel. Při založení byli členy sboru: Filip Hladík, Ant. Habán, František Vojtěch a Josef Jeřábek. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Josef *Jeřábek*, mlynář, náčelníkem Ant. *Habán*, hostinský, a jednatelem Filip *Hladík*, rolník. Členy sboru jsou: Ondřej Toužín, Ant. Habán a Frant. Dolíhal.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, hadice a sekerky, vše v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský v Heřmanově.

Obec Heřmanov čítá 44 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství a různá řemesla. Poloha obce jest mírný svah severní a okolí mírně hornaté. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. a prvními jeho zakladateli byli: Dp. Karel *Bobrovský*, farář, Arnošt *Šeha* nadučitel, Josef *Holánek*, rolník a starosta, Josef *Holánek*, domkář, František *Sytař*, rolník, Josef *Melichar*, obchodník a Eduard *Caha*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Josef Brychta, Josef Melichar, František Sytař, Josef Sysel, Josef Holánek č. 6., Josef Křeček, Hynek Fic, Eduard Caha. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví, což prokázali tím, že se všemožně starali, by sbor v obci zřízen byl a tento hmotně podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl F. *Švéda*, hraběcí revírník, náčelníkem Arnošt *Šeha* nadučitel, jednatelem Josef *Melichar*, obchodník.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes F. *Švéda*, hraběcí revírník, náčelníkem a jednatelem Josef *Holánek* č. 26. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): J. *Čermák*, Šeb. *Lukášek*, Jan *Sysel* č. 21., Jan *Řesáč*, Jan *Sysel* č. 10., Antonín *Dočekal*, František *Šimůnek*, Josef *Lunda*, Jos. Holánek č. 7., František *Holánek*, Jan *Holánek*, Tomáš *Dvořák*, Jan Pařil, Josef *Holánek* č. 20., Ant. *Brychta*, František *Šplechta*, František Dostal, Jakub *Holánek*, Al. Bajer, Jan Kolábek a Frant. Holánek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni, 140 m hadic, 1 žebř posunovací, 1 hákový, a 1 čtyřdílný nástřešní, dále 10 košů na vodu, 4 plácačky na jiskry, 2 pochodně, vše v úhrnné ceně 1050 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 1 požáru.

Sbor hasičský v Březí.

Spojená obec Březí (Březí, Borovník, Roseč, Oudrušky) čítá 121 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje polní hospodářství a chov dobytka. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Hejtmánek*, majitel hostince č. 18. a hospodářské usedlosti č. 31. v Březí, starosta obce, naroz. r. 1850, † 1894. V obecním výboru byli pp.: František Juříček, Frant. Kříž, Frant. Koláčný, Jan Šubert, Josef Svoboda, Mořic Kupský, Frant. Hála, Josef Nabitý, Ant. Vápeníček, Josef Kulík. V sezení obec. předst. dne 17. prosince 1893. usneseno zřídit sbor hasičský a zároveň stanovy schváleny.

Prvním předsedou ve sboru byl P. Josef *Pávek*, farář, náčelníkem Jan *Hejtmánek*, starosta obce, jednatelem Adolf *Slaný*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Adolf Slaný, Frant. Hála, Josef Moučka, Josef Janda, Ant. Melichar, Jan Hejtmánek, Frant. Soukup, Jan Janda, Frant. Malach, Frant. Jeřábek, František Juříček, František Voborný, Fr. Hřebíček.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes Mořic *Kupský*, nadučitel, náčelníkem Jan *Hejtmánek*, rolník č. 23. v Březí, jednatelem Adolf *Slaný*, učitel. Dnes jsou členy sboru: Frant. *Kupský*, František *Souček*, Josef *Baštař*, Tom. *Novotný*, Josef Hotárek, Jan *Varilek*, František Vatilek, Jan Běloch, Josef Havlár, Jan Baštař, Frant. Soukup, Josef Tuček.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku v ceně 600 zl.

Sbor hasičský ve Svatoslavě.

Obec Svatoslava čítá 105 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. a prvními jeho zakladateli byli: Josef *Valla*, rolník a tehdejší starosta obce, František *Kondelka*, farář, Jan *Valla*, rolník, Josef *Řepa*, rolník, Šimon *Pokorný*, kovářský mistr, Karel *Hobl*, krejčovský mistr, Jan *Hanák*, řeznický mistr, Josef *Vildomec*, rolník, František *Mikeš*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Josef Kolář, Antonín Slouka, Šimon Pokorný, Jan Kopliva, Josef Vitula, Karel Hobl, Josef Řepa, Jan Valla, Tomáš Hott, František Suchomel, Josef Doubek, Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Šim. *Pokorný*, náčelníkem Josef *Valla*, rolník, jednatelem Josef *Řepa*, rolník.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes Jan *Křístel*, rolník, náčelníkem Jos. *Valla*, rolník, jednatelem Antonín *Roth*, rolník. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): František *Křístel*, Tomáš Křístel, J. *Křístel*, J. *Kresek*, František *Mikeš*, Josef Mikeš, Jan *Nečas*, Josef *Řepa*, Josef *Sedláček*, Jos. Sigmud, Sigmund *Hejda*, Jan *Suchomel*, Jan *Sláma*, Antonín *Sojka*, Karel *Vilner*, Ant. Řepa.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku v ceně 700 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor Křoví, založen roku 1896., není ve svazu Č. Ú. J. H.

Sbor hasičský v Číkově.

Obec Číkov čítá 48 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896. a zakladateli jeho byli: Pavel *Rybníček*, rolník č. 22. a starosta obce, a Karel *Koranda*, učitel. Téhož času byli v obecní radě: Josef Šandera a Josef Pálenský, rolníci. Tito byli příznivci sboru a podporovali jej hmotně i morálně.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Josef *Šandera*, rolník, náčelníkem a jednatelem Karel *Koranda*, učitel. Sbor trvá 2 roky.

Členy sboru jsou: Josef Klíčník, Josef Tůma, Frant. Gotthard, Frant. Klíma, Frant. Vlček, Frant. Chyba, Josef Sladký, Frant. Tůma, Frant. Jelínek, Frant. Nevrtal, Frant. Krejčí, Jos. Vlček, Josef Adam, Frant. Pálenský, Pavel Rybníček, Josef Baštař, Sylvestr Peterka a Tomáš Voneš.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 900 zl. a účastnil se dosud jednoho požáru.

Sbor hasičský ve Zbraslavi.

Obec Zbraslav čítá 115 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví, většinou hornictví, hutnictví a slévačství. Obec sama leží v kotlině ze všech stran lesy vroubené. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1895. a zakladateli jeho byli: dp. farář Jan *Komorád*, Jan *Příbyl* a Arnošt *Kaláb*, obchodník, všichni ze Zbraslavi. Téhož času byl starostou obce Florian *Procházka*, rolník. V obecním výboru byli: Arnošt Kaláb, Jan Příbyl, Václav Příbyl, Frant. Matoušek, Jakub Patočka, Josef Pelikán, Ant. Smutný, Jan Svoboda, Frant. Kaláb, Jan Krejčí a Frant. Pelikán, vesměs rolníci. Výbor prokázal svoji přízeň sboru tím, že jej založil, skladiště postavil, dal, stříkačku a výzbroj ze svého pořídil a r. 1896. rybník k účelům hasičským velkým nákladem založil.

Prvním předsedu sboru byl dp. farář Jan *Komorád*, náčelníkem Josef *Pelikán*, rolník, a jednatelem Alois *Matějka*, rolník. Při založení byli členy: Arnošt Kaláb, Frant. Matoušek, Karel Matoušek, Josef Matějka, Josef Vít, Ant. Limberk, Karel Limberk, Jan Šrámek, Frant. Staněk, Fr. Kryka, Jan Nekuda, Jakub Patočka, Pokorný a Josef Pokorný. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou dp. farář Jan *Komorád*, náčelníkem Jan *Příbyl*, rolník, navštěvoval hospod. školu v Ivančicích, je vzorným rolníkem, založil cihelnu a nyní pracuje pilně na melioraci luk a pozemků. Jednatel jest Alois *Matějka*, jenž jest, jako všude, i u nás duší spolku.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni od firmy R. A. Smekal a nejnutnější nářadí hasičské, vše v úhrnné ceně 1600 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů, a sice v Příbrami, Zbraslavi a na Březině.

Sbor hasičský v Újezdě.

Obec Újezd čítá 63 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci je vodní mlýn, kovář, stolař, obuvník, krejčí, 50 havířů a hutníků, zbytek žije se polním hospodářstvím. Poloha obce a okolí jest planina na západ skloněná a kolko lesy obklopená. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895. a zakladatelem jeho byl Ant. *Vít*, t. č. starosta obce. Jest majitelem půllánu č. 14. a bývalým vojínem u zeměbrany (svobodník byla jeho šarže). Téhož času byli v obecním výboru: Leop. Hemala, Jan Křivánek, Josef Pelc, Frant. Hakl, Ant. Kadaňka, Jan Křivánek, Frant. Krejčí a Josef Tomek. Pan starosta, radní a rolníci, kteří jsou členy výboru, i domkař Fr. Krejčí byli buď členy činnými neb přispívajícími, vyjímaje Josefa Tomka, který se posud choval neutrálně.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou A. *Vít*, starosta obce, náčelníkem a jednatel Mat. *Mertens*, správce školy. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Fr. Hakl, Ant. Chatrný, Č. Chatrný, Fr. Sedlák, K. Spružina, Josef Tesař, Fr. Staněk a Jan Svoboda. Sbor trvá 3 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: K. Duda, Fr. Hemala, L. Hemala, Fr. Hrášek, Jan Kadaňka, Fr. Kolka, A. Krejčí, Jan Křivánek, V. Křivánek, Fr. Pazourek, Jan Pernička, Leop. Spružina, Ant. Tomek a Jan Vlček. Později přistoupili: Jan Křivánek, L. Pánovec a Jakub Nedvěd.

Sbor má jednoproudni stříkačku se 120 m hadic v úhrnné ceně 700 zl.; týž účastnil se dosud 2 požárů (Rapotice a Březina).

Sbor hasičský v Příbyslavicích.

Obec Příbyslavice leží na rovině obklopené lesy a čítá 85 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897. a zakladatelem jeho byl Karel *Staněk*, starosta obce a majitel domu. Téhož času byli v obecní radě: František Oplatek, Ant. Štefan a Adolf Fišer, rolníci. Tito byli příznivci sboru.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Karel *Staněk*, náčelníkem Ludvík *Odehnal*, obchodník, a jednatel Frant. *Topinka*, lesník.

Sbor má stříkačku v ceně 700 zl.

Župa XX. pro politické okr. Jihlavu a Dačice.

Fr. Křivánek,
zakladatel sboru v Dlouhé Brtnici.

Jos. Novotný,
předseda sboru v Kněžích.

Fr. Pokorný,
předseda sboru v Dlouhé Brtnici.

Výbor župní jednoty XX. okresů Jihlava-Dačice.

Skupina sboru v Budkově.

Skupina sboru v Markvarci.

Skupina sboru v Dačicích.

Skupina sboru v Nové Říši.

Dějiny

župní jednoty hasičské čís. XX. pro politické okresy Jihlavu a Dačice.

Když v letech 90 tých počalo hasičstvo moravské soustředovati se v župní jednoty, nemohl i náš cíp jihozápadní Moravy ostati za jinými. Myšlenky této, založiti župní jednotu hasičskou u nás, uchopil se p. Karel Vozáb, řídící učitel ve Velkém Beranově, jehož podobiznu a životopis přinášíme ve skupině ústředního výboru, svolal v červnu r. 1891. zástupce sborů do Jihlavy, kde usnešeno, aby jednotu tato byla založená a sice pro pol. okresy Jihlavu, Dačice a Znojmo a svolavatelé uloženo vše zaříditi a stanovy ku schválení předložiti.

Když pak byly stanovy výnosem vys. c. k. místodržitelství ze dne 24. října r. 1891. čís. 33778. schváleny, svolána na den 13. prosince 1891. první valná hromada do Luk.

Sešli se vyslanci 13ti sborů a sice: Batelov, Beranov Velký, Brtnice, Trhová, Brtnice, Dlouhá, Kamenice, Kozlov, Luky, Přiseka, Puklice, Střížov, Třešť, Vežnice, Studená, vykonány volby a zvoleni: za starostu Karel *Vosáb*, řídící učitel ve Vel. Beranově, za místopředsedu MUDr. *Konarovský*, lékař v Třešti; do výboru pp.: Jan Kolda, statkář z Kamenice, A. Iglo, úředník velkostatku ve Studené, A. Raušar, nadučitel v Jevišovicích, J. Beneš, c. k. cestmistr v Želetavě, Fr. Dohnal, sekretář v Brtnici a Jan Herza, obchodník v Batelově; za jednatele stanoven Jaroslav Vozáb, správce školy v Kozlově.

Protektorát přijal přítomný starosta obce Luk p. hrabě Widmann-Sedlnitzký. Tak započala župní jednotu svou činnost. Sborů přistoupilo ze tří hejmanství jen 17 a sice z Jihlavska 12, z Dačicka 3, ze Znojemska 2.

Kraj tento co se týče hasičstva byl úplně zanedbán. Některé sbory byly jen na papíře — jiné, ač v českých obcích, měly velení německé. Neúnavnou činností celého výboru župního ale zvláště starosty, zakládány nové sbory, staré znova s organizovány a tak do roka čítala nová tato župa již 23 sborů. V r. 1893. přidělil Ústřední výbor i hejmanství krumlovské k této župě — tak že sestávala ze čtyř hejmanství téměř $\frac{1}{4}$ celé Moravy.

V tom roku čítala naše župa 43 sborů a sice: na Jihlavsku 17, Dačicku 14, Znojmsku 9 a Krumlovsku 3.

Když v r. 1894. dostoupil počet sborů na 54, pomýšleno na rozdělení župy. Při valné hromadě dne 8. července 1894 v Jaroměřicích usneseno rozdělití dosavadní župní jednotu na župy 3 a sice: 1. pro polit. okresy Jihlavu a Dačice; 2. pro polit. okres Znojemský; 3. pro polit. okres Krumlovský. Což též i v tomto roku provedeno. Župa Jihlavsko-Dačická čís. XX. znova sorganisována a v r. 1895 provedeny nové volby s tímto výsledkem: za starostu zvolen opět Karel *Vosáb*, říd. učitel z Vel. Beranova, za místopředsedu Antonín *Iglo*, kontrolor velkostatku ve Studené (pod. ústř. výb. Tab. XIV.) přehlíželeteli sborů: pro Jihlavsko Jos. Kolda, statkář v Kamenici; pro Dačicko A. Vařejka, měšťan v Želetavě; do výboru: Frant. Dohnal, sekretář z Brtnice, Jan Herza, obchodník z Batelova, Josef Foitl, obchodník z Třeště, Josef Novotný, cestmistr z Kněžic, A. Kužel, nadučitel, Jan Herber, rolník z Budkova, Josef Štampera, rolník z Nevcehle. Nová tato župa počala se utěšeně rozvíjet a dosáhla koncem r. 1897. rozkvětu takového, že čítá 51 sborů a sice na Jihlavsku 25 a na Dačicku 26 a že opět pomýšlí se na rozdělení. Naše dvacátá župní jednotu súčastnila se následujících sjezdů:

V roku 1891. v srpnu na sjezdu českoslovanského hasičstva v Praze počtem 36 mužů (Batelov 5, Vel. Beranov 10, Třešt 12, Brtnice 2, Dačice 4, Želetava 3); v srpnu r. 1892. sjezdu zemského ve Bzenci. V září 1893. ve Vel. Meziříčí, dne 3. května 1894 v Brně, dne 13. července 1897 opět v Brně a sjezdu českoslovanského hasičstva r. 1895. v Praze. Národopisné výstavy v Praze účastnila se župa naše s velikou horlivostí a vystavila: Statistiku župní, statistiku všech sborů, dějiny sborů a župy, denníky požární, diagramy, fotografie, plány obcí, mapy hasičské a byla vyznamenána stříbrnou medailí a čestným diplomem.

Župní sjezd s veřejným cvičením konán každý rok v jiném místě a sice v r. 1892. v Třešti, r. 1893. v Želetavě, r. 1894. v Jaroměřicích, r. 1895. v Lukách, r. 1896. v Dačicích, r. 1897. v Jarnici a r. 1898. v Nové Říši. Vývin a činnost jednotlivých sborů župy čís. XX. znázorněn v následujícím pojednání.

Soudní okres Jihlavský.

Sbor hasičský v Brtnici.

Městys Brtnice čítá 503 domy s převládající krytbou šindelovou. V obci pěstuje se polní hospodářství; jsou zde též dvě obuvnické továrny a dvě mechanické na pletení. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1874. a zakladateli jeho byli: Josef Hofman, starosta obce, Leop. Klusáček, hospodářský rada, Frant. Dohnal, obecní tajemník, Jos. Hlinka, nadučitel, Dr. Frant. Heller, obvodní lékař, a Eduard Hos, stavitelský mistr. Téhož času byli v obecní radě: Josef Čech, hostinský a fezník, Jan Tichý, hostinský, a Tobiáš Vetchý, rolník. Na podnět p. starosty Hofmanna propůjčili potřebné místnosti, vystavěli hasičské skladiště a zakoupili potřebné náčiní. Největším dobrodincem has. sboru byl kníže pán Emanuel z Collatu.

Prvním předsedou sboru byl Leop. Klusáček, pojezdny panství, náčelníkem Vilém Plawets, kontrolor panství, a jednatelem Josef Glaser, soukr. učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Eduard Hos, Frant. Dohnal, Matouš Novák, Ed. Hofman, Josef Elster, Josef Menšík, Josef Čech, Šimon Kalbl, Mojžiš Pik, Bernard Singer, Ferd. Singer, Josef Urbánek, Viktor Nagl, Ferd. Kopš, Jan Votava, Jan Suchánek, Jan Gerstman, Karel Čech, Frant. Eder, Frant. Fučík, Jan Hofsteter, Frant. Jakl, Frant. Kudrna, Josef Krása, Frant. Lang, Alois Molák, Josef Nezmeškal, Frant. Rubeš, Frant. Valíček a Josef Vetchý. Sbor trvá 24 roků.

Nyní jest předsedou Frant. Dohnal, nar. r. 1845. v Brtnici, obecním tajemníkem jest od r. 1870.; náčelníkem Matouš Novák, panský kovář, nar. r. 1830., a jednatelem Max Hrdina, nar. r. 1860. v Kamenici, nyní kupec zde. Členy sboru jsou: Jan Horák, Matěj Musil, Bern. Brancuský, Frant. Štáva, Tomáš Křivánek, Jan Koudela, Ant. Toufar, Ignát Tůna, Josef Habrdla, Josef Karmasin, Jan Hlávka, Josef Horák, Stanislav Menšík, Josef Kouřimský, Václav Růžička, Ant. Urbánek, Frant. Vacek, Jan Číhal, Rudolf Tůna, Josef Svoboda, Jan Votava, Frant. Kudrna, Meth. Svoboda, Karel Ficenc, Josef Urbánek, Frant. Fila, Frant. Havelka, Josef Novotný, Karel Brancuský, Frant. Leixner, Frant. Janíček, Frant. Kabátek, Josef Votava, Jan Šumpich, Frant. Vlček, Ant. Fučík, Frant. Vlk, Frant. Hons, Alois Klement, Frant. Matl a Jan Latera.

Sbor má 2 velké čtyřkolové stříkačky vozové, vůz lezecký s dotyčnými žebříky, dvě berlovky, 2 ruční stříkačky, 2 staré vozové stříkačky, vůz s lejtami a košemi a velký žebřík posunovací, vše v úhrnné ceně 2140 zl. r. č. Sbor účastnil se dosud 19 požárů.

Sbor hasičský v Kamenici.

Obec Kamenice čítá 265 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest hornatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1875. a zakladateli jeho byli: Jan Chlubna, obecní tajemník, Jan Filip, býv. sládek a téhož času starosta obce, s p. Titěm Krškou. V obecní radě byli: Josef Kolda a Jan Hrdlička. Tito byli sboru příznivci a stali se příspívajícími členy sboru.

Prvním předsedou sboru byl J. Chlubna, náčelníkem J. Filip a jednatelem Fr. Sax, řídící školy. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Madl, Fr. Záborský, Eduard Chlubna, Nar. Bourek, Fr. Gregor, Ed. Kratochvil, Karel Jedoun, J. Bourek, Fr. Jelínek, J. Zavadil, Fr. Procházka a Inoc. Bumbálek. Sbor trvá 23 roků.

Nyní jest předsedou J. Fr. Kolda, rolník, předseda hospodářského spolku jihlavského, předsedou sboru jest od r. 1889.; náčelníkem Leop. Nejedlý, kovářský mistr, a jednatelem Petr Dvořáček, rolník. Členy sboru jsou: Josef Dočekal, Petr Procházka, Fr. Tomášek, Rudolf Wasser-

hauer, Josef Novák, Rudolf Cáp, Karel *Madlé*, Frant. *Kruš*, Filip Fortelný, Frant. Štáva, Jan Procházka, Karel Beneš, Jan Anděl, Josef Kremláček, Josef Čermák, Jan Vostal, Frant. Koch, Frant. Kratochvíl a Ant. Dočekal.

Sbor má 3 čtyřkolové stříkačky, 2 berlovky, naviják a vozík na hadice, vše v úhrnné ceně 3000 zl.; týž účastnil se dosud 52 požárů.

Sbor hasičský v Kněžicích.

Obec Kněžice čítá 156 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina hojnými lesy porostlá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1878. a zakladateli jeho byli: Josef *Novotný*, cestmistr okresu Jihlavského, t. č. starosta a čestný člen sboru našeho, muž o tento velice zasloužilý a tehdy starosta obce; dále Jan *Sobotka*, nadučitel v Kněžicích, a Theodor *Sobotka*, toho času velitel, nyní nadučitel v Batelově. Téhož času byli v obecním výboru: Frant. Kružík, Josef Rygl, Alexandr Komárek, Josef Toman, Jan Vlček, Ant. Šenekl, Josef Nechvátal, Eugen Špalek, Jan Salát, Jan Vybíral a Frant. Berka. Tito byli vždy příznivci sboru. Přízeň tuto prokázali zakoupením stříkačky s mnoha metry hadic, jakož i oděvu a výbroje. Prokazují tuto přízeň stále, kdykoliv tu a tam zábavy a jiné slavnosti se konají ve prospěch pokladny sborové.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Novotný*, náčelníkem a jednatelem Theodor *Sobotka*. Sbor trvá 20 let.

Nyní jest předsedou Josef *Novotný*, cestmistr, muž v každém ohledu dokonalý a největší příznivec sboru, zvláště co se hmotné stránky týče. Velitelem a jednatelem sboru jest Ant. *Závorka*, učitel v Kněžicích. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Frant. *Němček*, Jan *Fic*, Alex. *Komárek*, Eugen *Plavec*, Jakub *Šenekl*, Jan *Koreš*, Cyrill Karafiát, Frant. *Šlouf*, Ferd. *Obrdlík*, Josef *Salát*, Josef Kuchyňa, Alfons Koreš, Eduard Kružík, Frant. Šenekl, Jakub *Brabenec*, Josef *Diviš*, Jan Šuba, Ludvík Karásek, Josef *Rygl*, Frant. *Obrdlík*, Jakub Hochmuth, Jan Štefl, Frant. *Bílek*, Václav *Kružík*, Fr. *Berka*, Karel *Berka*, Václav Málek, Method Němček, Karel Škorpík, Ant. Nešpor, Josef Koreš, Frant. Šlouf, Albín Kružík, Jan *Fic* a Jan Suchna.

Sbor má dvouproutní stříkačku se 60 m dobrých a 160 m špatných hadic, v úhrnné ceně 900 zl. (jiných strojů není); týž účastnil se dosud 17 požárů.

Sbor hasičský v Lukách.

Obec Luky, ležící v údolí, čítá 197 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1879. a prvními zakladateli jeho byli: Josef *Hottový*, c. k. poštovní, C. M. *Hruda*, řídící školy, Josef *Viesner*, řezník, Václav *Čermák*, tesař, Fr. *Němec*, správce velkostatku, Josef *Bejbl*, stolařský mistr. Téhož času byl starostou obce Viktor hrabě Vidmann-Sedlnitzký. V obecní radě byli pp.: Rudolf Hradecký, Václav Číhal, Matěj Čermák, Fr. Vondra, Bernard Plachý, dr. Moritz Sommer a Jakub Adler. Tito všichni byli sboru příznivci; podporovali jej sbírkami, věcnou loterií a jak jim vůbec možno bylo.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Josef *Hottový*, c. k. poštovní a jednatelem C. M. *Hruda*, řídící školy.

Sbor trvá 19 roků a nynějším předsedou jeho jest Fr. *Čoufal*, obchodník, náčelníkem Fr. *Dohnal*, mlynář a jednatelem Václav *Číhal*, rolník.

Sbor má 1 stříkačku na pérách a 1 bez pér od firmy W. Knaust ve Vídni v ceně 1546 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 30 požárů.

Sbor hasičský v Třešti.

Městys Třešť čítá 500 domů s převládající krytbou tvrdou. V obci se nachází továrna sírková, stolařská, soukenická a provozují se zde všechna řemesla. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1878. a prvním zakladatelem byl Dr. Josef *Konarovský*, bývalý zemský poslanec, panský a obvodní lékař, čestný měšťan města Telče, předseda několika spolků a tehdejší starosta obce. Obecní výbor byl přízniv sboru tím, že povolil z obecní pokladny větší část peněz na zařízení sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Dr. *Konarovský*, náčelníkem Václav *Diviš*, jednatelem Albin *Nahunek*.

Sbor trvá 20 roků a nyníšším předsedou jeho jest Dr. *Konarovský*, náčelníkem Martin *Hník*, jednatelem Josef *Foiti*.

Sbor má 1 hydrofor dvouproudň a 1 jednoproudň, 1 stříkačku čtyřkolovou, 2 berlovky, 9 žebříků kamzikových, 4 hřebenové, 2 velké posunovací, 2 malé vypínací, 50 košů, 12 pochodň petrolejových, 2 navijáky a 500 m hadic, vše v úhrnné ceně asi 2000 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 39 požárů.

Sbor hasičský v Přisece.

Obec Přiseka čítá 47 domů s převládající krytbou šindelovou. Lid žije skoro vesměs z rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina s hojnými lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883 a prvním zakladatelem jeho byl Emanuel *Havelka*, učitel, narozen roku 1859 v Třebíči. Nyní působí na učitelském místě v Jestřebí, okres Jihlava. Téhož času byl starostou obce Matouš *Hos*, rolník. V obecní radě byli pp.: Jan *Hos*, Tomáš *Bruzl*, Jan *Pojer*, Josef *Líbal*, Matěj *Fila*, Matěj *Hekrdla*, Josef *Klement* a Václav *Zelený*, kteřížto o sbor pranic se nestarali a o nějaké zvláštní přízni též mluvití nelze.

Prvním předsedou ve sboru byl Mat. *Hos*, rolník, náčelníkem Jos. *Líbal*, rolník, jednatelem Eman. *Havelka*, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan *Bruzl*, Josef *Bruzl*, Tomáš *Bruzl*, Eman. *Havelka*, Fr. *Hos*, Josef *Líbal*, Jan *Pikolon*, Josef *Pikolon*, Eduard *Pokorný*, Jakub *Pokorný*, Fr. *Popelář*, Fr. *Šaroun*, Jan *Škrdla*.

Sbor trvá 15 roků a nyníšším předsedou jeho jest Frant. *Mátl*, rolník, náčelníkem a jednatelem Frant. *Štěpánek*, nadučitel. Dnes jsou členy sboru: Frant. *Brabevec*, Ant. *Bruzl*, Tomáš *Bruzl*, Jan *Dolejší*, Josef *Hos*, Josef *Hos*, Tomáš *Hos*, Stan. *Hos*, Frant. *Kourek*, Tomáš *Líbal*, Frant. *Mátl*, Tomáš *Měrtl*, Tomáš *Pojer*, Václav *Pojer*, Tomáš *Popelář*, Alois *Pulicar*, Jak. *Pulicar*, Frant. *Štáva*, Ant. *Štefl*, Jan *Štefl*, Frant. *Štěpánek*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudň v ceně 800 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Puklicích.

Obec Puklice čítá 121 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví, částečně obchod a výroba škrobu a líhu. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrov. sbor hasičský založen byl r. 1885 a prvními zakladateli jeho byli: Jan *Najbauer*, rolník a tehdejší starosta obce a J. *Berger*, nadučitel; narodil se r. 1844 ve Velkém Mezifíři. Působil jako výpomocný učitel v Lažánkách u Brna od r. 1876—1879, načež navštěvoval čtvrtý ročník učit. ústavu v Brně. V obecní radě byli: Jan *Kaut* a Jan *Rychnovský*.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Najbauer*, náčelníkem Jan *Kaut* a jednatelem Jan *Berger*.

Sbor trvá 13 roků a nyníšším předsedou jeho jest Jan *Najbauer*, náčelníkem Jan *Václavek*, jednatelem Jan *Pausar*.

Sbor má 1 dvouproudň a 1 starou stříkačku a 2 berlovky v ceně 800 zl.; týž po celý čas svého trvání účastnil se 7 požárů.

Sbor hasičský v Batelově.

Obec Batelov čítá 297 domů s krytbou smíšenou. V obci provozuje se hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1885 a prvním zakladatelem jeho byl hrabě Jan z *Blanckensteinů*, c. k. komoří a podplukovník ve výslužbě a tehdejší starosta obce. V obecní radě byli pp.: Jan *Herza*, Jan *Müller* a Josef *Pštros*.

Prvním předsedou ve sboru byl hrabě Jan z *Blanckensteinů*, náčelníkem Teodor *Sobotka* řídící učitel a jednatelem Alois *Kaňkovský*, rolník.

Sbor trvá 13 roků a nyníšším předsedou jeho jest hrabě Jan z *Blanckensteinů*, náčelníkem Jan *Hersa*, obchodník a jednatelem Josef *Košťál*, mistr tesatský.

Sbor má 2 stříkačky dvouproudň, 1 vozík na hadice a jiné nářadí i s výzbrojem v ceně 2500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 24 požárů.

Sbor hasičský ve Střížově.

Obec Střížov čítá 61 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest hornatina, lesy, luka a planina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1887. a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Fortelný*, starosta obce a obchodník a jednatel vícero pojišťoven, gruntovník a veliký příznivce sborů hasičských, a jest již 9 roků starostou obecním. Téhož času byl starostou obce Josef *Pavliček*, gruntovník čís. 49. V obecním výboru byli tito pp.: Frant. Smolík, Frant. Rožek, Josef Kolný, Josef Kabelka, Václav Pospíšil, Jan Smolík, Frantisek Fojta. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a sice peněžitou podporou.

Prvním předsedou ve sboru byl *Jan Fortelný*, obchodník náčelníkem Frant. *Kabelka*, rolník, jednatelem Antonín *Malek*.

Sbor trvá 11 roků a předsedou jeho jest dnes Jan *Fortelný*, obchodník, náčelníkem František *Kabelka*, rolník, jednatelem Václav *Kolný*, rolník. Ve sboru jsou členy (jména členů kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Josef Kabelka č. 4., Josef *Kabelka* č. 32., Antonín Urbánek, Frant. Chlupáček, M. Šuhaj, František *Musil*, Josef *Šimek*, Ant. *Malek*, František Kolný, Fr. Dvořák, Ant. Kružík, Josef Kerbaš, Frant. *Kuchyňa*, Ant. Čutka, Ed. Šebesta, Frant. Smolík.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic, 4 lezecké žebříky, vše v úhrnné ceně 650 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 11 požárů.

Sbor hasičský ve Vel. Beranově.

Obec Vel. Beranov čítá 90 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství a průmysl soukenický. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor has. byl založen r. 1888 a prvním jeho zakladatelem byl Karel *Vosáb*, nadučitel ve Vel. Beranově, naroz. r. 1856. v Pavlínově, studoval nižší gymnasium a ústav učitelský v Brně; od roku 1876. působí ve Vel. Beranově. Téhož času byl starostou obce Václav *Kyttler*, rolník č. 9. V obecní radě byli tito pp.: Frant. Novotný, Josef Novotný. Největší příznivce byl starosta Václav Kyttler. Jeho přičiněním zakoupěna stříkačka a jiné nářadí.

Prvním předsedou ve sboru byl Václav *Kyttler*, rolník, náčelníkem Karel *Vosáb*, nadučitel, jednatelem Antonín *Zdvorka*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Kundt, Václav Indra, Matěj Hecht, Václav Hek, Josef Novák st., Jan Pokorný, Jan Kyttler, Jan Zába, Josef Popr, Vojtěch Polák, Emil Polák, Martin Kyttler, Karel Ryšavý, Frant. Volfan, Jan Nebesař, Frant. Šoula, Matěj Svoboda.

Sbor trvá 10 roků a předsedou a náčelníkem jeho jest dnes Karel *Vosáb*, nadučitel a c. k. poštovník, jednatelem Antonín *Šindelář*, učitel, naroz. v Brtníčkách, studoval vyšší gymn. v Třebíči a jeden rok ústav učitelský v Brně, působí od rok 1892. ve Vel. Beranově, jako mladší učitel. Dnes jsou členy sboru: Josef *Kyttler*, Frant. Vokoun, Josef *Vrbický*, Karel Kyttler, Jan *Svoboda*, Václav *Havřda*, Antonín Souček, Matěj Kružík, Karel *Královský*, Frant. Havřda, Jakub *Matula*, Václav *Bartušek*, Josef *Novák*, Martin *Novotný*, Frant. Kestler, Václav Kyttler, František Augusta, Martin Novák, Frant. Hecht, Frant. Duchan.

Sbor má dvoukolovou stříkačku, naviják, 3 berlovky, dvoják, žebř posunovací, žebř hákové, střeňové, 250 m hadic, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 22 požárů.

Sbor hasičský v Dlouhé Brtnici.

Obec Dlouho-Brtnická čítá 125 domů s převládající krytbou šindelovou, křídlicovou a částečně doškovou. V obci jsou 2 obchody zbožím smíšeným, 3 hostince, několik živností řemeslných (bednářská, krejčovská a obuvnická), kovárna a 2 vodní mlýny; z hlavní části provozuje se polní hospodářství. Obec leží v údolí na říšské silnici mezi Jihlavou a Želetavou, kdež jest okolí pahorkovité s přiměřenými úrodnými poli, lukami a pastvinami, ohklopeno jsouc jehličnatými lesy.

Sbor dobrovolných hasičů založen byl r. 1888. (na základě schválených stanov vys. c. k. místodržitelstvím ze dne 2. prosince 1888 č. 37 712.) a zakladatelem jeho byl p. Frant. *Křivodnek*, nadučitel v Dlouhé Brtnici, nar. 1. prosince r. 1850. v Telči na Moravě. Jako ml. dík 19letý působil co hasič při zřizovacím hasičském spolku v Telči r. 1869. a od té doby snažil se hasičské sbory podporovati. Když obec Dlouho-Brtnická byla každoročně od sl. c. k. okr. hejtmanství vyzývána o předložení „Výkazu hasičského nářadí“, tu roku 1884. utkvěla mu myšlenka v Dlouhé Brtnici

zaříditi sbor dobrovolných hasičů. Však narazil tu na velký odpor, nemaje v celé obci ani jediného občana, jenž by jej byl trochu podporoval. Po dlouhém namáhání vypracoval stanovy, doufaje, že snad nějakého příznivce myšlenky své získá; však marné bylo vše. Nedával se odporem tímto odstrašiti a pracoval zase dva roky marně. R. 1888. na jaře žádalo sl. c. k. okr. hejtmanství tenkrátě důrazně — »Výkaz hasičského nářadí«, jakého v obci ani za halíř nebylo. Na základě tohoto výkazu navrhl p. Fr. Křivánek starostovi obce, že by podal žádost za podporu k J. V. císaři Pánu a pak z toho obnosu že se může něco pořídit, aby vyhověno bylo úřadům. Starosta obce svolil a žádost téhož dne podána. Podpora od J. V. císaře pána přišla, však s poznámkou »Jen k účelům hasičským«. Tu obecní výbor naznal, že nyní se musí s hasičským sborem začít, když jemu práce ulehčena; načež od obce stříkač a nejnnutnější nářadí pro sbor zakoupeno. Téhož času r. 1888. byl Josef *Brabenec*, rolník, starostou obce a v obecním výboru byli: Martin Hruža, Josef Háva, Jos. Plott, Vác. Pospíchal, Jan Redermacher, Vác. Šindelář, Frant. Vokřínek a dp. farář Ferd. Hotový. Podpůrné přízně ku založení sboru bylo dodělati se těžko, poněvadž zavedením samostatné správy duchovní a zbudováním chrámu Páně a fary v Dlouhé Brtnici, ku kterémuž účelu byla obec nucena učiniti půjčku splatnou do padesáti let, pak nutným zvětšením školní budovy r. 1888. povstala zdejšími poplatníkům značná břemena na dlouhou řadu let. Dále obec Dlouho-Brtnická přispívá na vydržování p. faráře ročním obnosem 200 zl. r. č. Nad to vše pak zůl ve zdejší obci několikrátě velký požár, který zničil r. 1881. 17 domů, r. 1883. 2, r. 1886. 11 a r. 1887. 2 domy. Tímto neštěstím dosáhlo zadlužení zdejších osadníků nejkrajnějších mezí. Ačkoliv vůči takovým požárům naléhavou bylo nutností, aby se v obci zřídil sbor dobrovolných hasičů, bylo tak učiniti velmi těžko, an se nedostávalo potřebných prostředků.

Tu vypracoval stanovy p. Frant. Křivánek, nadučitel, přes veškeré úsilí ku zařazení sboru, načež schválení došlo. Členů z počátku mnoho se nehlásilo, avšak přece po mnohém přemlouvání utvořil se sbor hasičský ze 24 členů; po většině byli to členové starší rolníci neb živnostníci. Mezi mladší generací jeví se ještě málo lásky k tak důležitému podniku.

Za velitele zvolen p. Frant. *Křivánek*; tento na jaře r. 1889. uvedl sbor v úplnou činnost, kteráž se rozvíjela pozvolna, poněvadž se potkávala původně se značným odporem nejen u ostatního obcenstva, ale i u členstva samého, jelikož získati naprostě kázně při celkovém bídném smýšlení ve sboru hasičském a nepřízní mezi obcenstvem dodělati se bylo těžko. Když svoláno cvičení, buď nikdo neb málo členů se dostavilo, ba ani přílbu mnozí nechťeli na hlavu vzíti; styděl se. Ponenáhlu však s poukazováním na jiné sbory hasičské sbor sílil.

Při založení sboru byli činnými členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Plott st., Josef Plott ml., Jan Fortelný, Martin Hruža, Václav Tomandl, Jan Jirsa, Jan Novák, Ant. Novák, Jan Doležal, Josef Štancel, Frant. Štancel, Emanuel Petrák a Frant. Vokřínek. Sbor trvá deset roků.

Jak již podotknuto, nebylo z počátku veliké lásky ku sboru, z čehož vysvítá i malé účastenství, jakož i činnost při cvičeních dvakrátě v měsíci pořádaných. Až dosavadní velitel Frant. Křivánek, vida přece tak malý zdar svého úsilného působení vzdal se konečně své funkce v roce 1893, poněvadž pozoroval, že mnozí členové by rádi byli veliteli. Po vystoupení p. Fr. Křivánka, počal sbor klesati. Tu nově zvolení funkcionáři vidouce svůj nezdar a že by se sbor mohl rozpadnouti, vzali útočiště k panu Frant. Pokornému, místnímu obchodníkovi s prosbou, by se ujal sboru a veškeré písemné práce by jím konal. Pan Frant. Pokorný přání sboru vyhověl, načež ihned počal se zdarem pro sbor pracovati a přistoupil téhož roku 1893 za činného člena; pak při nastávající volbě zvolen byl za předsedu sboru. Maje značnější vliv na mladší i starší soudruhy své, důtklivým slovem působil v rozvoj tehdejšího sboru hasičského. I on měl značné nepřátele v působení svém, kteří jej několikrátě denuncovali, však přes to vše odolal veškerým jemu v cestu kladeným útokům a postaral se všemožně o materiální blaho spolku, neboť stále se ohlížel, kde by jen nějaký příjem sboru kynul. Na různé jím podané žádosti zbavil sbor veškerých dluhův a ze zbývajících hotových částky opatřil též výzbroj, nutně scházející nářadí a pracovní oděv, tak že sbor o 10 nových členů rozmnožen a plně vyzbrojen byl. Vida celý sbor blahodárnou činností působivého muže, jmenoval ve valné schůzi dne 23. prosince r. 1894 vlt. p. Frant. Pokorného, obchodníka a člena obecního výboru za neocenitelné zásluhy, jichž si o rozkvět tohoto sboru získal, jednomyslně čestným členem. V téže valné schůzi jmenován byl vlt. p. Frant. Křivánek, nadučitel, choreant a c. k. poštovník, za jeho zásluhy, jichž si o založení sboru získal, čestným členem. Pan Frant. Křivánek vida teď, že sbor jest dokonale zřízen se vzájemnou láskou bratrskou, i účtu že chovají členové ku svému zakladateli sboru, vstoupil opět za činného člena sboru koncem r. 1897.

Nyní jest předsedou sboru p. Frant. *Pokorný*, obchodník, náčelníkem Frant. *Křivánek*, nadučitel, a jednatelem Jan *Novák*, kovář. Po odstoupení p. Frant. Křivánka z velitelství r. 1893 zvolen byl p. Jan *Fortelný*, mistr krejčovský, za podnáčelníka, jímž podnes potrvá a osvojil sobě dovednost náčelníka, tak že náčelníci nově zvolení až po dnešní dobu zcela velení z hlavní části mu světili, načež on se postaral o další řádný rozvoj ve velení s vlastní duchapřítomností a rázností.

Členy sboru jsou: Jan *Florian*, Matěj Novotný, Jakub Mátl, Karel *Plott*, Frant. *Fortelný*, Frant. *Prchl*, Jan *Fortelný*, Václav *Pospíchal*, Jan *Prchl*, Jan *Krátký*, Matěj *Hochan*, Ant. Novák, Ant. *Pospíchal*, Jan Novák, Jan *Pokorný*, Josef Štancí, Tomáš Tomándl, Jan Brabenec, Ant. Barák, Jan Štancí, Frant. Marván, Ludvík Kružík, Josef Štefl, Václav Sochor, Josef Štefl, Josef Kříž, Frant. *Fortelný*, Václav Tomándl, Ant. Štancí a Čeněk Háva.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku soustavy dvoukuželové v průměru 110 mm, berlovku a 140 m hadic, střešový žebřík čtyřdílný a 3 jasanové žebříky s háky kamzíkovými, 34 pílí s pásy, 7 bouracích sekyrek a 2 úplně vyzbrojené pásy lezecké, vše v úhrnné ceně 1000 zl. Sbor účastnil se dosud těchto požárů: v r. 1889 v Urbanově, r. 1893. na Votíně, ve Stonařově a Hladově, v r. 1895 v místě samém, v r. 1897 na jaře v Opatově, pak později i v místě samém.

Sbor hasičský ve Věžnici.

Obec Věžnice čítá 49 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním jeho zakladatelem byl František Bláha, rolník a hostinský ve Věžnici. Téhož času byl starostou obce Václav *Kupa*, rolník. V obecním výboru byli pp.: František Bláha, František Hintnaus, Martin Telčer, Matěj Holub, Jan Dohnal, František Růžicka, Pavel Kriegsmann, Filip Koch. Tito byli všichni hasičskému sboru příznivi. Pečovali a starali se dle možnosti o rozkvět sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Václav *Kupa*, rolník, náčelníkem František *Bláha*, rolník a hostinský, jednatelem Jan *Dohnal*, rolník. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Hintnaus, Jakub Novosad, Alois Fiala, Josef Fischer, Josef Tlačbaba, Jan Kriegsmann, František Kourek, František Lavička.

Sbor trvá 9 roků. Nyní jest předsedou a náčelníkem František *Bláha*, rolník a hostinský, jednatelem Jan *Dohnal*, rolník. Dnes jsou členy sboru: František *Růžicka*, František Vlha, Alois *Fiala*, Josef *Tlačbaba*, Jan *Tlačbaba*, František *Štefan*, Jan Hlávka, Martin Menduch, Josef *Horáček*, Jakub *Horáček*, Josef *Šrom*, Matěj Koch, Jan Telčer, Filip Hlávka.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku a 1 ruční stříkačku, 2 hákové žebříky a 2 háky v úhrnné ceně 700 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský ve Vys. Studnici.

Obec Vys. Studnice čítá 64 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se živnost rolnická. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen r. 1889 a prvními zakladateli jeho byli: dp. Josef *Skála*, místní farář, Leop. *Malec*, správce školy a Matěj *Mach*, rolník čís. 15 a tehdejší starosta obce. V představenstvu obce byli pp.: Jakub Krčál, Josef Čermák, Jan Munduch, Matěj Hažmuka, Josef Skála, Leop. Malec, Jakub Smejkal, Josef Čermák. Tito byli celkem sboru příznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Munduch*, rolník, náčelníkem a jednatelem Leopold *Malec*, správce školy. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. Pačevíeth, Josef Čermák, Filip Růžicka, Filip Strnad, Josef Tlačbaba, Martin Musil, Josef Jaroš, Frant. Hekrdle, Pavel Lokvenc, Václav Kalina, Em. Furcht, Josef Novosad.

Sbor trvá 9 roků a nynějším předsedou jeho jest Jan *Čermák*, rolník čís. 19, náčelníkem a jednatelem Leop. *Malec*, správce školy. Dnes jsou členy sboru: Josef Krčál, Ondřej *Musil*, Jan Smejkal, Frant. Jindra, Václav Štěpánek, Martin Kitler, Martin Musil, Frant. *Musil*, Jak. *Čermák*, Jan Krčál, Jiří *Musil*, Josef Souček, Václav *Solař*, Frant. *Vrbický*, Mat. Kostka, Jan Čermák, Jos. Musil a Jiří *Jaroš*.

Sbor má 1 stříkačku, 2 berlovky a 2 žebře v úhrnné ceně 900 zl.; též po celý čas trvání svého účastnil se 8 požárů.

Sbor hasičský v Kozlově.

Obec Kozlov čítá 85 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest rovina, pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Jaroslav *Vosáb*, správce místní školy. Téhož času byl starostou obce Pavel *Zámek*, rolník. V obecní radě byli pp.: Matěj Brázda a Jan Ryšavý. Tito všichni byli sboru příznivi.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Jan *Šteffl*, nájemce velko-
statku, náčelníkem a jednatelem Jaroslav *Vosáb*, správce školy. Při založení byli členy (kromě těch,
jež níže ležatým písmem uvádíme): Tomáš Rýda, Jan Rychtecký, Jan Ryšavý, Ondřej Musil, Josef
Maštera, Matěj Brůna, Josef Souček, Tomáš Musil, Jan Varhaník, Fr. Kolba, Jan Ryšavý, Jan Hodač.

Sbor trvá 9 roků a členy jeho dnes jsou: Frant. *Báňa*, Frant. Bolfan, Rudolf *Souček*,
Rudolf Spurný, Bohdan Rychnovský, Frant. *Zach*, Frant. Řehák, Jan Štybich, Štěpán Tepiř, Josef
Rychtecký, Martin Vaněk a Frant. Polák.

Sbor má 1 jednoproudni vozovou stříkačku v ceně 509 zl. 50 kr.; týž po celý čas trvání
svého účastnil se 8 požárů.

Sbor hasičský v Hodicích, založený r. 1890, žádných zpráv nepodal.

Sbor hasičský v Panenské Lhotě.

Obec Panenská Lhota čítá 50 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se
polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl,
r. 1892 a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Večeřa*, nadučitel, nar. v Třešti r. 1860. Absolvoval
občanskou školu v Třešti, pak učitelský ústav v Brně; od r. 1879 působil v Mor. Kamenici a od
r. 1883 ve Lhotě. Téhož času byl starostou obce Frant. *Zadražil*, hostinský, radní a zástupce
osady Lhoty. Poněvadž hlavní poplatníci obce uvázali se sami zřídit sbor pro svou osadu, byl
pan Frant. Zadražil, jako zástupce osady Lhoty, hlavním a velmi horlivým podporovatelem sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Zadražil*, náčelníkem a jednatelem Jan *Večeřa*.
Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Závorka, Jan Partl
V. Karban, Fr. Málek, Jaroslav Zadražil, Fr. Jurka, Josef Navrátil, Matěj Partl a Josef Fila.

Sbor trvá 6 roků a nynějším předsedou jeho jest Josef *Kovář*, narozen r. 1851 ve Lhotě;
náčelníkem Jan *Večeřa*, jednatelem Václav *Navrátil*, narozen r. 1870 ve Lhotě. Dnes jsou členy
sboru: Fr. *Vavrouš*, Fr. *Štáva*, St. *Karban*, Jan *Fila*, Fr. *Rošek*, Tomáš Kourek, Fr. Kabátek,
Fr. Jurka st., Josef *Kudrfalet*, Jan Talpa, Fr. *Koukal*, A. *Koukal*, Josef *Fila*, Jakub Štáva, Fr.
Jurka ml., Jak. Jurka, Fr. *Vrtal* a Jan Fila.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se 120 m hadic a 4 m ssavic, berlovku, 1 žebř operací a
4 díly žebře střešového v úhrnné ceně 660 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 2 požárů.

Sbor hasičský ve Zhoři.

Obec Zhoř ležící na rovině čítá 50 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se
provozuje ponejvíce polní hospodářství a některá různá řemesla. Dobrovolný sbor hasičský byl
založen roku 1894. a prvním jeho zakladatelem bylo *obecní představenstvo*. Téhož času byl
starostou obce František *Vomela*, celolánník ve Zhoři. V obecním výboru zasedali tito pp.:
František Klima, František Dohnal, František Coufal, František Vacek, František Klement, Frant.
Vaněk, Václav Hájek a Josef Coufal. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a zakoupili
z prostředků obecních a vlastních čtyřkolovou stříkačku a první nářadí a potřeby hasičské
za 1300 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Klement*, náčelníkem František *Vomela*,
jednatelem Josef *Coufal*.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes František *Klement*, majitel usedlosti č. 26.
ve Zhoři a předseda silničního výboru, náčelníkem František *Klima*, rolník, jednatelem Josef
Coufal, učitel, působí zde již 32 roků. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení
sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): František Vaněk, Josef *Jaroš*, Jan
Šupka, Štěpán *Melichar*, Leopold *Vavera*, Václav *Jaroš*, Václav *Pouř*, Václav Chodim, Vilém
Klimeš, Jan *Dohnal*, Vincenc Čihal, František *Suk* st., Jan *Šupka*, František *Suk* ml., Jan *Ješek*,
František *Matějček*, Antonín Jelínek, František *Šupka*, Václav *Peroutka*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, žebřiky, náčiní lezecké, hadice, sekerky atd., vše v úhrnné
ceně 1400 zl.; týž účastnil po dobu svého trvání 5 požárů.

Sbor hasičský ve Švábově.

Obec Švábov čítá 29 domů s převládající krytbou křídlicovou a 205 obyvatelů, kteří se
živí hlavně rolnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895. a prvním zakladatelem

jeho byl Karel *Štěpánek*, správce školy. Narozen r. 1861. v Telči na Moravě. Téhož času byl starostou obce Antonín *Mašek*, rolník čís. 14. ve Svábově. V obecní radě byli pp.: Jan Fous a Josef Svěrák. Tito byli všichni sboru hasičskému přízniví, neboť věnovali sboru úplně novou stříkačku, která stála 580 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Kos*, náčelníkem a jednatelem Karel *Štěpánek*, Sbor trvá 3 roky a předsedou jeho jest dnes Josef *Mašek*, narozen roku 1862. a jest starostou obce, náčelníkem a jednatelem Karel *Štěpánek*, správce školy. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Frant. *Mašek*, Jan Říha, Pavel *Doležal*, Jan *Fous*, Josef *Svěrák*, Jan *Rosol*, František *Mašek* čís. 9., František *Rojek*, Josef *Lysý*, František *Barták*, Antonín *Mašek*, Jan *Doležal*, Václav Zabloudil, Antonín *Třeský*, Jan *Doležal*, František *Záboj*, Václav Musil, František Komín.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni s příslušenstvím v ceně 580 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský v Nové Vsi.

Obec Nová Ves leží v údolí a čítá 78 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1895 a prvním jeho zakladatelem byl *obecní výbor* spojený s několika čelnějšími občany. Téhož času byl starostou obce Josef *Fous* č. 34. V obecním výboru byli tito pp.: Karel Barták, Josef Vobr, Jan Kapoun, František Kos, Jan Kadlec, Josef Caha, Mart. Fraj, Martin Vítů. Tito byli většinou příznivci sboru hasičskému, což proukázali dobrovolnými příspěvky při sbírce na zařízení sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Fous*, rolník, náčelníkem Karel *Barták*, obchodník, jednatelem Jan *Chodla*, učitel.

Sbor trvá 3 roky a předsedou jeho jest dnes Josef *Fous*, rolník, náčelníkem Josef *Vobr*, rolník, jednatelem Jan *Chodla*, učitel. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Josef *Vobr* č. 51., František *Kos*, Jan *Soukup*, P. *Kořtnek*, Josef *Vitů*, Josef *Smejkal*, Josef *Dvořák*, Josef *Vitů*, Václav *Mesera*, Jan *Fous*, Jan *Talpa*, A. *Fous*, Frant. *Vacek*, A. *Fila*, Jan Kříž, M. *Fous*, P. Procházka Jan *Soukup*, J. *Koutný*, Josef Fila, František Soukup, Josef Talpa, F. Porák, Josef Talpa, Fr. *Čudlý*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se 140 m hadic v ceně 750 zl.; týž účastnil po celý čas svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský v Nadějově.

Obec Nadějov leží na mírném svahu, obklopeném dílem kopci, dílem lesy, a čítá 63 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se pěstuje polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896 a zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce* na vyzvání † místního učitele p. Josefa *Hrubého* a hostinského p. Jana *Vyzíblý*. Téhož času byl starostou obce Frant. *Mutl*, rolník. V obecním výboru byli: Frant. Mutl, kupec, Jan Vyzíbla, hostinský, Josef Kašík, Václav Kašík a Jan Marek, rolníci, Josef Hrubý, učitel, Jan Klíma a Antonín Klement, rolníci. Na základě usnesení tohoto představenstva zakoupena pro sbor stříkačka a slíbena mu každoroční podpora, a sice tím způsobem, že větší poplatníci slíbili platiti ročně 1 zl. a menší poplatníci 50 kr.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Kašík*, rolník, náčelníkem Frant. *Beneš*, rolník, a jednatelem Josef *Kujal*, správce školy. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jest předsedou Josef *Kašík*, rolník, náčelníkem Filip *Hájek*, rolník, a jednatelem Josef *Kujal*, správce školy. Členy sboru jsou: Frant. Mutl, Edvard Koumar, Frant. Kašík, Frant. Sobotka, Ant. Klement, Josef Klíma, Frant. Plašil, Frant. Šimek, Filip Šlechtický, Frant. Vaněk, Jan Klíma, Norbert Mutl, Filip Plašil, Jan Klíma, Jan Plašil, Josef Šimek, Václav Plašil, Jan Dohnal a Frant. Klimeš.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudni stříkačku, výzbroj pro 21 mužů a 2 lezce, vše v úhrnné ceně 853 zl. 96 kr.; týž účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Kameničce.

Obec Kamenička čítá 47 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl

r. 1897 a zakladatelem jeho byl Frant. *Maštera*, rolník a starosta obce. V obecní radě byli: Jan Zimola a Josef Kubista, rolníci. Tito byli sboru příznivci a povolili větší obnos ku zakoupení nové stříkačky.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Frant. *Jonáš*, náčelníkem Petr *Koch* a jednatelem Bohuslav *Maštera*, vesměs rolníci. Sbor trvá jeden rok.

Členy sboru jsou: Frant. Voda, Josef Novotný, Josef Lávička, Frant. Novotný, Tomáš Navrkal, Frant. Navrkal, Frant. Čaha, Filip Pospíšil, Frant. Zimola, Josef Černý, Jan Novotný, Fr. Kubista, Frant. Palát, Felix Lávička, Ant. Maštera, Jan Dočekal, Jan Nahodil, Jan Vlček, Tomáš Šlechtický, Jan Deraha, Frant. Pejchal a Stanislav Vala.

Sbor má stříkačku, 4 žebříky a koše, vše v úhrnné ceně 700 zl.; týž účastnil se dosud jednoho požáru (v Řehořově).

Sbor hasičský v Jamném.

Obec Jamné leží na rovině, obklopena lesy a pahorky, čítá 79 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje poľní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1898 a prvním jeho zakladatelem byl František *Čermák*, nadučitel v Jamném, narozen v Nadějově r. 1854, odbyl sobě 6 tříd gymn. v Jihlavě, učitelství ústav v Brně a působí v obci od r. 1897. Téhož času byl starostou obce Kašpar *Fiala*, čtvrtláník v Jamném. V obecním výboru byli pp.: František Pojman, Václav Vomela, František Kalenda, Martin Prchal, Jan Havlíček, Josef Polák, Josef Holub a Petr Jelínek. Pouze František Pojman, Kašpar Fiala a Václav Vomela byli sboru hasičskému příznivci, kteří se o to zasadili, aby nová stříkačka, na niž paní velkostatkářka Denise Nussbaumová 200 zl. darovala, od obce zakoupena byla.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Richard *Schiler*, správce velkostatku, náčelníkem a jednatelem František *Čermák*, nadučitel. Členy sboru jsou: Karel Blažek, Alois Holub, František Vomela, František Kalenda, František Prchal, Filip Prchal, Filip Tůma, Matěj Musil, Josef Musil, Jan Prchal, Jan Bednář, Jos. Burák, Jan Bulant, Antonín Vomela, Bohumil Formánek.

Sbor má 1 normální stříkačku, 1 stříkačku starou z r. 1835 v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 2 požárů: v Jamném v roce 1897 a na Rytířkách v roce 1898.

Sbor hasičský v Řehořově.

Obec Řehořov leží na svahu kopce 643 m vysoko nad hladinou mořskou a čítá 73 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje se poľní hospodářství. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1898 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor* po vyslechnutí všech poplatníků. Téhož času byl starostou obce Frant. *Dočekal*, rolník. V obecní radě byli: Josef Koutník a Frant. Zeman. Tito byli sboru příznivci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Frant. *Dočekal*, rolník, a náčelníkem Josef *Koutník*, rolník. Sbor trvá jeden rok.

Členy sboru jsou: Frant. Šrom, Jan Veverka, Frant. Maštera, Martin Koumar, Frant. Strnad, Jan Kopecký, Jan Šrom, Josef Komárek, Šimon Homolka, Frant. Jirka, Josef Štefka, Jan Zeman, Josef Maštera, Tomáš Pulkrábek, Filip Dočekal, Karel Kujal, Frant. Pospíšil, Frant. Homolka, Karel Šesták, Josef Valla, Frant. Popelka a Frant. Veverka.

Sbor má novou stříkačku čtyřkolovou nejnovější soustavy v ceně 864 zl.; týž účastnil se dosud 2 požárů (ve Věžnici a v Nadějově).

Sbor hasičský ve Staji.

Obec Staj čítá 43 domků s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje poľní hospodářství a jiná různá řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1897 a prvním jeho zakladatelem byl František *Boháček*, rolník ve Staji, narozen r. 1869 ve Staji, navštěvoval obec. školu ve Staji a v Novém Městě měšťanskou školu, sloužil 2 léta ve vojsku; nyní jest majitelem největší usedlosti ve Staji č. 27. Téhož času byl starostou obce Jan *Vacek*. V obecním výboru byli pp.: František Dufek, Matěj Surka, Jos. Vacek, Jan Tůma, Josef Boháček, Jan Dohnal, Th. Malec, Jan Vacek, František Boháček. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci, souhlasivše se zřízením sboru hasičského, tím že zakoupili stříkačku.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Jan *Vacek*, rolník, náčelníkem František *Boháček*, rolník, jednatelem Theodor *Malec*.

Sbor trvá jeden rok a členy sboru jsou dnes: Josef Boháček, Karel Koumar, František Horáček, Václav Vacek, Josef Flesar, František Sobotka, František Mutl, Filip Mareš, Karel Vavera, Josef Tuma, Ignác Večeřa, Václav Bém, Václav Dvořák, Tomáš Dvořák, Jan Dohnal, Václav Kučera, Antonín Pytlík, František Růžička, Jan Kourek, Martin Krejčí, František Běhal.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku a žebříky, v úhrnné ceně 680 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 1 požáru.

Sbor hasičský v Hodicích.

(Došlo mezi tiskem.)

Obec Hodice čítá 82 domů s krytbou smíšenou. V obci provozuje se rolnictví; též je zde továrna na sukna a fezy, škrobárna, mlýn, 2 obchody, 2 hostince a několik řemeslníků. Obec leží v údolí od východu k západu; okolí jest pahorkatina z části na obvodu lesnatá. Dobrov. sbor hasičský založen byl r. 1890 a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Růžička*, rolník, nar. r. 1858 v Panenské Rosičce a přišel se r. 1880 do Hodic. Roku 1882 zvolen byl do obecního výboru a roku 1885 za starostu, jímž byl do roku 1891. V obecním představenstvu byli: Jan Šenkapoul a Václav Perníčka, radní; Jan Boček, Jan Mouryc, Vojtěch Kodis, Ant. Kodis, Josef Perníčka a Josef Tomandl. Celý obecní výbor byl pro zřízení sboru a ochoten tomuto potřebné stroje a výzbroj se šatstvem tomuto zakoupiti. Obecní stříkačka i skladiště byly sboru přepuštěny.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Frant. *Růžička*, rolník, náčelníkem Vojtěch *Kodis*, rolník, nar. r. 1859 v Hodicích, kdež navštěvoval národní školu jednotřídní, načež byl zaměstnán při hospodářství. Odbyv tříletou službu vojenskou, převzal hospodářství po otci. V roce 1888 zvolen byl do obecního výboru a roku 1891 za starostu obce; jednatelem J. *Tomandl*, učitel. Sbor trvá 8 roků.

Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od založení až po dnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. Burda, Fr. *Burian*, Petr *Boček*, Mat. Patrdle, Mat. Houzar, Ant. a Josef Kodisové, Frant. a Jan *Kodisové*, Václav *Koudelka*, Ant. *Kubek*, Adolf *Kujawa*, Josef, Martin, Václav ml. a Václav st. *Lysý*, Karel Musil, Václav *Machek*, Alois a Tomáš Novotný, Václav Páral, Frant. Pátek, Vojtěch a Václav *Pátek*, Frant. a Josef *Perníčka*, Josef *Rod*, Jan *Smrčka*, Frant. *Šenk*, Frant. *Včelář*, Ant. Vejvoda a Karel *Vejvoda*.

Sbor má čtyřkolovou a dvoukolovou stříkačku (obecní) a 2 berlovky v úhrnné ceně 1100 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 8 požárů.

Soudní okres Dačický.

Sbor hasičský v Dačicích.

Město Dačice čítá 375 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví, řemesla, jest zde továrna hospodářských strojů, pivovar, lihovar, výroba sýra, umělých hnojiv a slaměných obalů na láhve, parní pila, 2 mlýny, konečně různé živnosti svobodné a koncedované. Poloha obce a okolí jest pahorkatina hojně lesy prostoupena. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1882 a prvními zakladateli byli Rudolf *Walter*, obchodník, Josef *Příhoda*, majitel kavárny, Filip *Pořízka*, učitel, Josef *Schoch*, c. k. místodr. koncip., JUDr. Viktor *Faber*, advokát, Alex. *Fusek*, c. k. soudní adjunkt a Arnošt *Síka*, zednický a tesařský mistr. Téhož času byl starostou obce Antonín *Fischer*, majitel domu. V obecní radě byli pp.: Josef Kesner, Josef Příhoda, Matěj Uhlíř a František Síka. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi. Postarali se o potvrzení stanov, darovali sboru značný peněžitý obnos, budovu a stříkačku.

Prvním předsedou ve sboru byl Bedřich *Příhoda*, c. a k. plukovník a rytíř řádu železné koruny III. třídy, náčelníkem Maxmilian *Stöger*, nadlesní, jednatelem Jan Method *Žahourek*, adv. solicitor. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. Klang, Jindřich Neumann, Rudolf Walter, František Bělohrad, Viktor Faber, Alois Liška, Petr Grilz, Václav Grilz a Jan Pfeifer.

Sbor trvá 16 roků a předsedou jeho jest dnes Josef *Příhoda*, starosta města, majitel realit, kavárník, předseda spofitelny, hospodářského spolku »Řemeslnické besedy«, »Sokola«, a člen všech místních spolků českých, narodil se r. 1854 a jest horlivý vlastenec, který dbá o roz-

květ i o český ráz města Dačic; náčelníkem Josef *Zeida*, majitel domu, kolář a předseda společenstva živností řemeslných, naroz. r. 1851, vlastní píli z chudoby se vyšinul a v inteligentního a dovedného řemeslníka vyvinul a české snahy dle sil svých podporuje; jednatelem Alexandr *Červenka*, notářský solicitor a správce pivovaru, narodil se r. 1861, jest synem lékaře Jana Červenky, který proslul sbíráním látek pro historii moravských obcí se svou dovedností v kreslení, zdědil po otci horlivost ve všem podnikání a proto také každý dobrý podnik nalézá v něm předního harcovníka. Dnes jsou členy sboru: Karel *Šána*, Jan Kesner, Antonín *Svoboda*, Jan Tuček, František Křížek, Antonín Leixner, Jan *Novák*, Ondřej *Dvořák*, Jan Pelikán, František Korgl, Jan Zwach, Karel *Macháček*, Ludvík *Hortl*, Petr *Pecl*, Josef *Soutor*, Antonín Štěbeták, Leopold *Kloiber*, František *Kunkal*, Aug. *Burgstaller*, Jan *Dolešal*, Josef Hejtman, Bernard Křížek, Josef Šána, Josef Hromas, Max Matucha, Frant. Tuček, Josef Přibyl, Karel Petrák, Ferdinand Zarečný, Ludvík Mátl, Vincenc Dvořáček, Eduard Novák, Fr. Bělohrad, Jakub Bárda a Jan Rod.

Sbor má 1 novou čtyřkolovou stříkačku (125 mm, 1 novou čtyřkolovou stříkačku 140 mm), 1 starší čtyřkolovou, 1 dvoukolovou, 2 sudy na vodu, naviják na hadice, vůz na výbroj, stříkačku berlovou, 20 metrů ssacích hadic, 500 metrů hadic vejpustných a ostatní hasičské nářadí s budovou v úhrnné ceně 6297 zl. 43 kr.; též účastnil se za dobu svého trvání 49 požárů.

Sbor hasičský v Budči.

Obec Budeč leží na rovině a čítá 50 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci. Okolí obce jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889 a zakladatelem jeho byl Frant. *Nykles*, hospodářský kontrolor na panství hraběte Josefa z Wallisů. Téhož času byl starostou obce Ant. *Juránek*, púlláník. V obecním výboru byli: Vincenc Kopeček, Petr Juránek, Ant. Hochman a Antonín Dědek, rolníci, Ant. Plát, majitel mlýna a pily. Tito byli sboru přízniví a stali se přispívajícími členy.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Bukovanský*, ředitel velkostatku, náčelníkem František *Nykles*, kontrolor velkostatku, a jednatelem Jan Nep. *Bajgl*, nadučitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): K. Raab, Emil Šmahel, Bartol. Svoboda, Jan Černý, Alois Mezenský, Jan Slabý, Jan Karásek, Josef Bátor, Matěj Dědek, J. Dvořák, V. Hrdza, Adolf Kerbler, Fr. Kerbler, Vincenc Kopeček, Ludvík Kovář, Fr. Pavlásek, Jan Plát, Jakub Štokr, Ant. Mezenský a A. Čurda. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Bukovanský*, ředitel velkostatku, náčelníkem Rudolf *Čechman*, kontrolor velkostatku, a jednatelem Antonín *Podsedník*, učitel. Členy sboru jsou: Josef *Kerbler*, P. *Juránek*, Karel *Brejcha*, P. *Čurda*, Ant. *Juránek*, Jan *Svoboda*, Jan *Tůma*, Fr. *Bergl*, Tomáš *Čurda*, St. *Štricko*, Ludvík Kovář, Jan Doležal, Jakub Štokr, Fr. Vrba, M. Krupička, Jan Karásek, Josef Votýpka, Josef Dvořák, Josef Procházka, Vincenc Norbert, Ondřej Abraham a Ant. Jakubec.

Sbor má jednoproudň stříkačku, která jest majetkem obce, a různé jiné hasičské nářadí, vše v úhrnné ceně 600 zl.; též účastnil se dosud 25 požárů.

Sbor hasičský v Řečici.

Obec Řečice čítá 67 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se polní hospodářství a chov dobytka. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, roviny málo. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892 a zakladateli jeho byli: Jan *Marek* rolník, Jan *Šimek*, Petr *Benda*, Antonín *Hordělek*, Frant. *Smejkal*, tehdejší starosta obce, a Josef *Toman*. Téhož času byli v obecním výboru: Josef Toman, Jan Jáma, Frant. Běhon, Frant. Augusta, Pavel Novák, Frant. Tvrz, Jan Zamazal a Ant. Horálek. Tito všichni mimo Běhona a Zamazala byli sboru přízniví, což prokázali tím, že sami hned ke sboru přistoupili a lid vybízeli, aby šlechtnému spolku se věnoval, ano i peněžité obnos k založení z obecní pokladny povolili.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Toman*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jan *Marek*, lesník. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): J. Šimek, J. Jáma, Ant. Horálek, Frant. Smejkal, Václav Vitek, Ant. Dvořák, Petr Dvořák, Petr Jáma, P. Klíma a Petr Vávřů. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Smejkal*, náčelníkem Jan *Šimek* a jednatelem Josef *Toman*. Členy sboru jsou: Jan *Smejkal*, Fr. *Svoboda*, J. Behán, Petr *Benda*, J. Hadínek, Fr. Bartuš, Jakub *Bartušek*, Fr. Hadravský, Vojtěch *Hadínek*, K. Janů, Fr. Klíma, M. *Sojka*, Ant. *Pacil*, Jos. Plachý, Frant. *Tvrs*, Josef *Urban*, Fr. Vávřů, J. Horálek, Josef Dohnal, Frant. Kares, Fr. Hadínek, Ant. Soukup, Ad. Smejkal, Jan Dohnal, Frant. Smejkal a Frant. Marát.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, ssací stroj, 2 stříkačky čtyřkolové starého systému a jiné hasičské nářadí, vše v úhrnné ceně 1200 zl.; též účastnil se dosud 5 požárů.

Sbor hasičský v Radlicích.

Obec Radlice čítá 53 domů s převládající krytbou doškovou. V obci je mlýn, 2 truhlářství, 2 krejčovství a 2 kovářství mistrů. Většina obyvatelů jsou rolníci. Okolí obce je hornaté a mladými lesy porostlé. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladateli jeho byli: K. Dvořáček, správce školy, J. Plucar, rolník, Fr. Dvořáček, rolník a tehdejší starosta obce, P. Leitkep, kovář, všichni z Radlic. Myšlenku k zařízení sboru v Radlicích zaslal J. Šimek, velitel řečického sboru a byl zvolen „čestným velitelem“. Téhož času byli v obecní radě: Fr. Švec a Fr. Klíma, rolníci. Tito byli sboru příznivci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou J. Novák, rolník, narozen 19. března 1856 v Řečici, nyní rolník v Radlicích; náčelníkem jest Fr. Dvořáček, rolník, narozen 26. listopadu 1857 ve Věstoňovicích, nyní rolník v Radlicích, jest od r. 1892—1895 starostou obce; jednatelem K. Dvořáček, učitel, nar. 11. května 1845 ve Věstoňovicích, od r. 1865 správce školy v Radlicích, pro zásluhy o sbor jmenován byl čestným členem. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Fr. Dušek, J. Krejčí, Fr. Havlík, J. Doupník, K. Bártů, Fr. Fojt, J. Vybíral a J. Macků. Sbor trvá 4 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: P. Leitkep, J. Plucar, J. Koutný, J. Dušek, J. Plucar, J. Janů, J. Plucar, T. Kašpárek, V. Soukup a K. Plucar. Nově přistoupil Fr. Svoboda.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, berlovku, 2 koše na vodu, 2 žebře hákové a 2 bez háků, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Markvarci.

Obec Markvarec čítá 62 domků s převládající krytbou křídlicovou a 320 obyvatelů. V obci pěstuje se rolnictví a lihovarnictví. Poloha obce a okolí jest lesnatá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897 a zakladatelem jeho byl Jan Uhlíř, nadučitel. Narozen dne 27. dubna 1868 v Doupi u Telče na Moravě. Studoval 7 tříd zemské vyšší reálky v Telči a IV. ročník c. k. českého paedagogia v Brně. V r. 1888 ustanoven ml. učitelem v Urbanově a tam také byl spoluzakladatelem dobrov. has. sboru v přiškolené obci Nevcehli. Od r. 1893—95 působil v Mrákotíně, kdež byl jednatelem sboru hasičského. Roku 1895 stal se učitelem a správcem školy v Markvarci a r. 1897 nadučitelem tamtéž. Téhož času byl starostou obce Matěj Pecha, rolník. V obecním výboru byli: Václav Vacek, Jakub Šulc, Frant. Havlík, Václav Štěrba, Josef Jakubec, Ant. Novotný, Josef Špryncel a Frant. Buzek. Sbor byl s velikými obtížemi a překážkami zakládán; někteří členové obecního výboru myšlenku této pfáli.

Prvním předsedou sboru byl Josef Šulc, ekonom, náčelníkem a jednatelem Jan Uhlíř, nadučitel. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Fr. Tomášek a Josef Špryncel. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jest předsedou Josef Šulc, ekonom, narodil se r. 1863 v Markvarci na Moravě. Studoval dvě třídy gymnasiální. Pak se vyučil cukrářství. Zanechav toho působil při svém otci ekonomu a lihovarníku. Náčelníkem jest Jan Uhlíř, nadučitel, a jednatelem Frant. Cigánek, ml. učitel, narodil se 12. prosince 1875 v Brušperku na Moravě, vychodil měšťanskou školu ve Frenštátě a učitelský ústav v Příboře. Jako ml. učitel působil ve Staré Vsi (okres Místecký) od roku 1894 až 1896, tam byl spoluzakladatelem has. sboru; pak v Metylovicích do 1. ledna 1897, na to ustanoven byl ml. učitelem v Markvarci. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Karel Bártů, Josef Buzek, Petr Dvořák, Fr. Kopačka, Frant. Macků, Jan Melcer, Ant. Novotný, Jan Pavlík, Frant. Příbyl, Leop. Šabatka, Leop. Šabatka, Ant. Šána, Jan Štěrba, Jan Štěrba, Josef Štěrba, Fr. Švec, Fr. Vondrů a Fr. Voral. Nově přistoupili: Jan Somr, Jan Bártů a Leop. Macků.

Sbor má stříkačku a berlovku v úhrnné ceně 760 zl.

Soudní okres Jemnice.

Sbor hasičský v Budkově.

Obec Budkov čítá 128 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví a různá řemesla. Poloha okolí jest hornatá; obec položena jest v nížině, kterou protéká potok Byhanka. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladatelem jeho byl p. Frant. Nesyba, tehdejší starosta obce, rolník a hostinský, jenž se o založení sboru zasadil. V obecním výboru téhož času byli: Ant. Sláma, Frant. Řídký, Josef Endlicher, Josef Čamra, Josef Prokeš,

Jakub Nekula, Frant. Krula, Ant. Daňhel a Ed. Lahoda. Tito všichni mnoho slíbili a málo dali. Dovolili sboru, aby sobě zakoupil výzbroj, na který budou každoročně z obecních příjmů přispívat; z příspěvku 300 zl., které udělil sl. zemský výbor na střelkačku, dali sboru 60 zl., pak až r. 1896 z obecních příjmů 50 zl., které obdržel sbor až r. 1897; zakládající členové dali po 1 zl. Nadlesní p. Josef Endlicher daroval sboru 10 zl. a dřeva ku zařazení věže na hadice; na přimluvu p. nadsprávce velkostatku Eduarda Lahody povolen z knížecí pokladny na 3 roky příspěvek 20 zl. ročně.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Frant. *Jakš*, pekař a rolník, náčelníkem a jednatelem Jan *Herber*, řezník a rolník. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Frant. Daňhel, Josef Šimka, Jakub Daňhel, Cyrill Daňhel, Ant. Daňhel, Šimon Stražil, Jan Nesyba, Frant. Puchner, Jiří Čamra, Karel Brychta, Frant. Zelenka a František Kašna. Sbor trvá 4 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Ant. Sláma, Matěj Daňhel, Ant. Daňhel, Ant. Posád, Václav Čurda, Frant. Herber, Václav Daňhel, Jul. Illek, Petr Jakš, Frant. Pokorný, Jan Čech, Matěj Daňhel, Tomáš Brychta, Frant. Sevela, Bartol. Popp a Jan Brychta. Později přistoupili: Jan Nechvátal a Ant. Dočkal.

Sbor má čtyřkolovou střelkačku se 160 m hadic a 8 m ssavic a jiné nářadí, vše v úhrnné ceně 1275 zl.; týž účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský v Lomech.

Obec Lomy čítá 60 domků s převládající krytbou křídlicovou. V obci pěstuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina s blízkými lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladateli jeho byli: Konrád *Raab*, správce školy, Ant. *Baur*, rolník a první radní (zastupoval starostu obce, který téhož roku zemřel), Frant. *Dvořák*, rolník, Václav *Dvořák*, hostinský, Frant. *Tržil*, rolník, Bartol. *Karásek*, rolník, Frant. *Krupička* a Josef *Kopeček*, rolníci. V obecní radě byl (mimo svrchu jmenovaného) Jan Čurda, rolník. Tito byli sboru příznivci, neboť na podnět jejich hasičská výzbroj a skladiště zapláceno bylo z obecních prostředků.

Prvním předsedou sboru byl Václav *Dvořák*, náčelníkem a jednatelem Konrád *Raab*, správce školy. Při založení sboru bylo všech členů celkem 24. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Frant. *Krupička*, rolník, nar. r. 1860; náčelníkem Václav *Dvořák*, hostinský, nar. r. 1864, sloužil u 81. pluku; jednatelem Konrád *Raab*, správce školy, nar. r. 1860 v Telči, kdež s vyznamenáním odbyl maturitní zkoušku, byl podvelitelem has. sboru v Budči. Dnes jsou členy sboru: Ant. Kopeček, Petr Sokol, Ludvík Vrba, Václav Hotař, Václav Baur, Antonín Daňhel, Jan Tržil, Frant. Daňhel, Jan Novák, Jan Matejka a Jan Spousta.

Sbor má dvouproutní střelkačku, 4 žebře, nářadí bourací a pochodné, vše v úhrnné ceně 1150 zl.; týž účastnil se dosud 12 požárů (v Domamilí, Radkovicích, Budči, Chotabudicích a Lomech).

Sbor hasičský v Jemnici.

Město Jemnice čítá 463 domů a 2647 obyvatelů. Převládající krytba domů jest křídlicová. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1874 co sbor německý, až r. 1896 byl znárodněn; prvním zakladatelem sboru byl Ferd. *Heidler*, býv. liberál německý, říšský a zemský poslanec a tehdejší starosta obce. Zakoupěna byla sboru ze světové výstavy vídeňské r. 1873 ssundávací střelkačka a velký žebř posunovací.

Prvním předsedou sboru byl Ferd. *Heidler*, náčelníkem Karel *Eisner*; jednatel neznám. Kolik bylo při založení sboru členů není známo, poněvadž veškeré zápisy o tom jsou ztraceny. Sbor trvá 24 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Augusta*, měšťanosta, nar. r. 1852; náčelníkem Vilém *Augusta*, měšťan a majitel realit, nar. r. 1857 v Jemnici; jednatelem Stanislav *Marák*, učitel, nar. r. 1873 v Příboře. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Vilém *Augusta*, Frant. Verner, Josef Kreuzwieser, Rob. Lisovský, Frant. Čermák, Gustav Lederer, Leop. *Daněček*, Frant. Finda, Ant. *Kemel*, Frant. Kundrum, František Augusta, Josef Tesař, Leop. Suchánek, Jan Chvátal, Frant. Kadrnožka, Jan Finda, Václav Kačenka, Josef Tesař, Vincenc Seidl, Ignát Kovářík, Antonín Neuvirt, Gustav Bártík, Petr Brančovský, Jan, *Kořinek*, Josef Nečada, Hynek Noháček, Jan Seidl, Max Smetana, Ant. Suchánek, Jan Vopelka, Frant. Bastl, K. Kreuter, Josef Hloušek, Jan Kadrnožka, Josef Karásek, Josef Králík, Frant. Stejskal, Jan Kulháněk, Josef Kverek, Ant. Moltaš, Ant. Moltaš, Linh. Fedra a Frant. Hoffmann.

Sbor má 2 stříkačky, velký žebř, lejtý, 3 hákové, 2 posunovací a 4 obyčejné přístavovací žebře, 4 stříkačky ruční, 1 ruční na záda, 8 puten, 3 lana, ochrannou škrabošku, 2 sekery bourací, 3 kopáče, 500 m hadic a 40 malých seker, vše v úhrnné ceně 1800 zl.; týž účastnil se dosud asi 70 požárů.

Sbor hasičský v Polici.

Obec Police čítá 150 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci pěstuje se ponejvíce hospodářství. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896 a zakladatelem jeho byl August *Slavík*, hostinský. Téhož času byl starostou obce Jan *Krpoun*. V obecním výboru byli: Jan Kasal, Jakub Vaka, Ondřej Ondrák, Ondřej Matějka, Ant. Kuchta, Jakub Pokorný, Ondřej Ondrák a Ondřej Lujc, rolníci, Josef Karpíšek, učitel. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Jan *Krpoun*, rolník, náčelníkem August *Slavík*, a jednatelem Josef *Karpíšek*. Při založení byli členy sboru a jsou až dosud: Josef Simandl, Fr. Sláma, Jakub Kasal, Leop. Novotný, Ondřej Turek, Petr Tomšík, Ant. Pokorný, Jan Svoboda, Frant. Kasal, Frant. Ráb, Fr. Nekula, Fr. Latner, Ondřej Latner, Jakub Houš, Tomáš Kornalský, Lamb. Svoboda, Fr. Tesař, Matouš Bartoš, Samuel Grossmann, Ignát Smetana, Leop. Kovářík, Karel Lustík a Ignát Kincl.

Sbor trvá 2 roky a má normální stříkačku v ceně 1150 zl.; týž účastnil se dosud 1 požáru.

Sbor hasičský v Třebeticích.

Obec Třebetice leží na rovině a čítá 65 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci, kováři, zedníci, tesaři, truhlář, krejčí, obuvník a kolář. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor*. Téhož času byl starostou obce František *Nehyba*, rolník. V obecní radě byli: Matěj Chvátal a Matěj Pelant, rolníci. Tito byli sboru příznivci; zakoupili nejprve čtyřkolovou stříkačku, starali se o založení sboru, též zakoupili pro sbor výzbroj a oblek služební i sváteční.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Frant. *Nehyba*, rolník, náčelníkem Josef *Macalka*, kolář, a jednatelem Petr *Krafka*, učitel. Sbor trvá 1 rok.

Členy sboru jsou: Ant. Keller, Jan Bastl, Frant. Kelbler, Jan Přivětivý, Matěj Přivětivý, Frant. Hotát, A. Toman, J. Bastl, Matěj Novák, F. Pospíchal, F. Svoboda, V. Plachý, J. Bastl, T. Kubeš, A. Živný, J. Havlík, F. Přivětivý, J. Přivětivý, J. Přivětivý, A. Macalka, Jiří Hotát a 10 členů přispívajících.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím, stříkačku přenosnou, 2 žebříky a 2 háky, vše v úhrnné ceně 712 zl.

Sbor hasičský v Ostejkovicích.

Obec Ostejkovice čítá 54 domků s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství spojené s chovem dobytka. Poloha obce a okolí jest pahorkatina se strany severní a západní, rovina se strany východní a jižní. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1898. a prvním jeho zakladatelem byl Josef *Kokeš*, správce školy a Jan *Finda* rolník a starosta obce. V obecním výboru byli pp.: Jan Mátl, Tomáš Prkna, František Kadrnoška, František Pokorný, Antonín Prkna, František Bačák, Antonín Bačák, Tomáš Finda. Tito všichni mimo Františka Pokorného byli a jsou doposud sboru příznivci. Přízeň tuto ukázali tím, že přistoupili všichni za členy a zaujali ve sboru přední místa. Též povolilo obecní zastupitelstvo potřebný obnos ku zařízení sboru a zakoupilo stříkačku v ceně 765 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Jan *Finda*, rolník, náčelníkem Jan *Pokorný*, jednatelem Josef *Kokeš* správce školy. Dnes jsou členy sboru: Tomáš Prkna, Jan Mátl, František Kadrnoška, Antonín Švarc, Antonín Bačák, František Pokorný, Jan Nevrla, Jan Tábořský, Josef Kelbler, Tomáš Finda, František Pokorný, Frant. Hochmann, Leopold Novák, František Ťuk, František Baštář, František Doležal, Antonín Zima, Josef Kadrnoška.

Sbor má velkou čtyřkolovou stříkačku a 2 stříkačky ruční v ceně 775 zl.

Soudní okres Telč.

Sbor hasičský v Telči.

Město Telč čítá 623 domů a 5116 obyvatelů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje maloživnostnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1873 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Novotný*, měšťan. Téhož času byl starostou obce Dr. Josef *Sobotka*, advokát. Velkými příznivci byla obec a záložna zdejší, která podporovala sbor penězi.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Novotný*, měšťan, náčelníkem Karel *Ryšánek*, mešťan, jednatelem Dr. Julius *Kofránek*, advokát.

Sbor trvá 25 roků a předsedou jeho jest dnes Dr. Emanuel *Krupička*, lékař, náčelníkem Jeroným *Šásečí*, učitel, jednatelem Jos. *Krepčák*, městský důchodní. Nyní čítá sbor 68 členů činných.

Sbor má 2 stříkačky, 1 hydrofor, žebříky, háky a hadice v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 61 požárů.

Sbor hasičský ve Studené.

Obec Studená jest městečko chudé v krajině méně úrodné v jihozápadní Moravě čítá 1000 obyvatelů a 148 domků s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1876 a jeho prvním zakladatelem byl František *Brabec*, hraběcí důchodní. Téhož času byl starostou obce Karel *Kalina*, rolník. V obecní radě byli pp.: Frant. Rieb, Jan Stránský, František Fink, František Bednář. Výše uvedení byli prvními, jež se zapsali za členy nového sboru.

Prvním náčelníkem ve sboru byl František *Rieb*, panský sládek, jednatelem František *Brabec*, panský důchodní. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým uvádíme): F. Bednář, F. Fink, J. Doupník, J. Kocián, Josef Kalina, Jan Šilha, L. Doucha, Josef Novák, Jan Janoušek, Karel Dvořák, Jan Stránský, Jan Sušický, Josef Bartušek, M. Řiháček, L. Svoboda, Antonín Brada, Jan Štefan, Karel Vinkler, P. Jan Doležal, Jan Veselý, Vincenc Marek, Karel Veber, V. Voborník, Matěj Francan, J. Sušický, P. Janák, J. Šilha, L. Valenta, J. Suc a Karel Vinkler.

Sbor trvá 22 roků a předsedou jeho jest dnes Antonín *Iglo*, kontrolor velkostatku, náčelníkem Jos. *Bartušek*, mistr tesařský, jednatelem Jan *Veselý*, obchodník. Dnes jsou členy sboru: F. *Lyndourek*, Leopold Veselý, Leopold *Vinkler*, Hynek Mrčoun, J. Špikla, Jan Stránský, F. Kocián, František Čech, L. Lojka, T. Tuček, František Bartů, Josef *Beer*, František Bodlák, Frant. Čech, Jan Chadim, Vojtěch Dvořák, Leopold Hajný, Jan Gaist, František Kocián, Leopold Lojka, Jan Lačný, František Lyndourek, Jan Mitas, Václav Mitas, Joachim Mundstein, František Mach, Tomáš Mastný, František Němec, Michael Richtr, Jan Sušický, Jan Štefan Antonín Sicner, Vojtěch Špikla, Lud. Urbánek, Jan *Urbánek*, František *Valenta*, Tom. Vejmětek, Jan Zák, Vojtěch Veselý, Karel Iršchik, Jan Kopejčka, Jan Novák a Jan Šilha.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku hydrofor, starou čtyřkolovou a 1 berlovku v úhrnné ceně 1040 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 36 požárů.

Sbor hasičský v Nové Říši.

Obec Nová Říše čítá 183 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest dosti zalesněná hornatina a planina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1884 a prvními zakladateli jeho byli: Jan *Říha*, mistr tesařský, Josef *Šimáček*, mistr kovářský, Ant. *Pachr*, mlýnář, Ludvík *Kopal*, perníkář a Adolf *Hrb*, sládek. Téhož času byl starostou obce Frant. *Hriss*, kupec a majitel domu. V obecní radě byli pp.: Petr Stranecký, Frant. Körbler, Jan Linha a Jan Procházka. Sbor nemůže se velkou přízní těchto pánů chlubití, vyjma to, že mu obecní stříkačku, kterou až dosud užívá, propůjčili.

Prvním předsedou ve sboru byl Marcelín *Riess*, obvodní lékař, náčelníkem Ant. *Pachr*, mlýnář a jednatelem Petr *Stranecký*, rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ignác Kyánek, Frant. Oliva, Frant. Vávrš, Ludvík Kopal, Ad. Hrb, Stan. Hrb, Frant. Nevrlka, Jan Vařejka, Jan Němec, Vojtěch Tomášek, Ignác Aplauer, Norbert Frideich, Jan Novák, Ant. Pachr, Vojtěch Tůma, Jan Kameník, Pavel Novotný †, Fr. Hries.

Sbor trvá 14 let a nynějším předsedou jeho jest Ignác *Procházka*, obchodník, náčelníkem Josef *Šimáček*, kovář, jednatelem Václav *Pelech*, kožešník. Dnes jsou členy sboru: Jan *Říha*, Ed.

Hřebíček, Fr. Sprincl, Jan, Ignác a Frant. **Suchanové**, Dr. Karel Křivý, Jan **Kacatl**, Frant. **Endl**, Ludvík a Frant. **Nix**, Jan a Petr **Oliva**, Ferd. **Ryšavý**, Josef **Šicner**, Jan **Voral**, Leop. **Zimmerman**, Frant. Bartoň, Václav Kratochvíl, Stan. Pelech, Josef Kočí, Emanuel Krejčí, Jan **Prais**, Frant. Kožešník, Josef a Frant. Novotný, Viktor Toupal, Ant. Havlík, Frant. Kreps.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku se 100 m dobrých a 60 m méně dobrých hadic, 1 naviják dvoukolový větší soustavy, 3 žebře s háky kamzičimi, 1 žebř kodanský s hákem zubovým, 1 dvoudílný střeškový a 1 čtyřdílný žebř, vše v úhrnné ceně 1200 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 14 požárů a 1 povodně.

Sbor hasičský v Želetavě. ^A

Obec Želetava čítá 197 domů s převládající krytou křídlicovou. Je zde parní pivovar pana Karla Hammla z Hardegerů a lihovar Karla Kürze. Obec rozkládá se podél říšské silnice znojemsko-jihlavské a okolo jest pahorkatina. Dobrov. sbor hasičský založen byl r. 1885 a prvním zakladatelem jeho byl pan Emanuel **Beneš**, narozen r. 1837 v Praze na Lorenském náměstí čis. domu 108 u Drahomířna Sloupu. Navštěvoval hlavní farní školu u P. Marie Vítězné a pak c. k. hlavní vzornou školu malostranskou. Byl abiturient c. k. měřičské školy ve Veroně v Itálii, pak byl katastrálním geometrem a nyní je c. k. cestmistrem v Želetavě. Vedle svého zaměstnání zabývá se jako amateura archeologií s dobrými výsledky. Obdaroval již museum městské v Telči, museum Otomoucké, museum Náprstkovu v Praze a c. k. ústřední komisi pro udržování památek na Moravě různými starožitnostmi. Přípravuje historická data pro obec Želetavu a okolí, která chce tiskem vydati. Téhož času byl starostou obce pan Frant. **Novák**, rolník v Želetavě. V obecní radě byli pp.: Jan Fabian, správce velkostatku pana Karla Hammla z Hardegerů, Karel Kamml, c. k. dědičný poštovní a Josef Všečka, mistr tesařský. Nejenom pp. obecní radní, ale i všichni pp. členové obecního výboru jevíli při založení dobr. sboru has. dobrou vůli, poněvadž spolek tento v první radě k humanitním náleží. Pomáhají mu ročními příspěvky.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. **Novák**, rolník, náčelníkem Emanuel **Beneš**, c. k. cestmistr, jednatelem Jan **Fořt**, učitel. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. Skuhna, Karel Kamml, Jan Fabian, Jan Nechvátal, Leopold Brázda, Frant. Krška, Julius Růžek, Mořic Pekárek, Bart. Všečka, Mořic Finger, Fr. Liška, Ed. Vlček, Jan Vaňouch, Fr. Soběský, Ant. Štímač, Karel Fiala, Jan Brychta, Josef Fiala, Fr. Houzar, Matěj Malík, Jiří Novák, Václav Malík, Jan Jirků, Václav Dvořák, Václav Musil, Matěj Piálek, Josef Komárek, Fr. Burian, Šimon Pata, Ed. Kopál, Ad. Löwi, Fr. Havelka, Fr. Cupka, Václav Pekárek, Karel Novák, Josef Lhota. Sbor trvá 13 roků.

Nynějším předsedou ve sboru jest Klement **Čermák**, rolník, narozen 20. listopadu 1848 v Želetavě na Moravě, navštěvoval dvoutřídní školu obecnou tamtéž. Sloužil u c. k. šestého pluku dragounů a stal se strážmistrem. Roku 1878 účastnil se okupace Bosny a Hercegoviny. Když v r. 1893 odbyván sjezd župní v Želetavě, byl tehdy starostou obce. Náčelníkem jest Ant. **Vařejka**, narozen 15. ledna 1855 v Želetavě, navštěvoval školu obecnou tamtéž. Sloužil u c. k. 8. pěšího pluku a byl svobodníkem. Roku 1878 účastnil se okupace Bosny a Hercegoviny. Jest dozorcem dvacáté župy hasičské. Jednatelem jest Stanislav **Katrnoska**, učitel, narozen 25. dubna 1895 v Telči, navštěvoval po sedm let vyšší zemskou realku a podrobiv se tuto zkoušce maturitní, navštěvoval pak r. 1878—79 c. k. ústav ku vzdělání učitelů v Brně a obdržel 4. srpna 1879 vysvědčení dospělosti pro obecné národní školy s vyučovacím jazykem českým. Konal službu jako podučitel na pětileté škole obecné v Jemnici od 1. září 1879, podrobil se dubnu 1882 v Brně zkoušce k nabytí způsobilosti učitelské pro obecné školy národní s dobrým prospěchem. Dekretem velsl. c. k. zemské školní rady ze dne 30. listopadu 1885 čis. 9744 byl ustanoven definitivním učitelem při obecné škole v Želetavě, kde dosud působí. Navštěvoval ve hlavních prázdninách školního roku 1886—87 kurs ku dalšímu vzdělání se učitelů pro všeobecné průmyslové školy pokračovací při c. k. státní průmyslové škole v Brně. Účastnil se štěpařského kursu ode dne 7. do 11. srpna 1888, požádaného říditelem hosp. školy klatovské společně s učitelskou jednotou »Komenský« v Rokycanech. Byl účastníkem theoretického i praktického běhu pro učitele o racionálním štěpařství, který moravským spolkem ku zvelebení ovocnictví, vinařství a zahradnictví spolu s odborem c. k. mor. hosp. společnosti v Brně zřízen byl v době od 7. do 12. srpna 1893.

Dnes jsou členy sboru: Emanuel **Beneš**, Fr. Bartůšek, Fr. Cupka, Klement **Čermák**, Josef Dostal, Ant. Dvořák, Lad. Dvořák, Václav Dvořák, Jan Estrle, Fr. Gieswein, Fr. Houzar, Jan Houzar, Frant. Chalupa, Matěj Janoušek, Josef Jedlička, Jan Kacatl, Fr. Kašpar, Stanislav **Katrnoska**, Jan

Kohlhofer, Karel *Kürs*, Arnošt Kuthan, Matěj *Lazárek*, Ant. Liška, Jiří Novák, Karel Novák, Šimon Pata, Josef Pavlu, Matěj Pech, Václav Pekárek, Jan *Slabý*, Josef Souřezný, Jan Vaňouch, Ant. *Vařejka*, Fr. Vejmelka, Ed. Vranka.

Sbor má 1 starou čtyřkolovou a 1 dvouproudni stříkačku, pak 2 ruční stříkačky v úhrnné ceně 2249 zl. 79 kr. i s výbrojem. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 12 požárů.

Sbor hasičský v Panenské Rosičce.

Obec Panenská Rosička leží podélně od jihovýchodu k západu a čítá 40 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje poľní hospodářství. Poloha obce a okolí jest k jihovýchodu a jihu poněkud rovinná, k severu a severozápadu pahorkatina a hornatina. Dobrov. sbor hasičský založen byl roku 1889 a prvními zakladateli jeho byli bývalý učitel Jan *Mrásek* a rolník Alois *Zadražil*, k čemuž Frant. *Růžička*, bývalý starosta obce, za spoluúčinkování většiny obecního výboru přispěli. V obecní radě byli pp.: Alois Zadražil, Josef Kovář, Frant. Dunička, Jan Havlík, Ant. Mouryc a Václav Nechvátal. Tito všichni byli sboru příznivci, což prokázali přistoupením ke sboru za členy činné.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Dunička*, bývalý rolník, náčelníkem Alois *Zadražil*, rolník a jednatelem Jan *Mrásek*, bývalý rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže uvádíme): Fr. Urbánek, Tomáš Irota, Josef Svoboda, Josef Brechaň, Josef Fous, Martin Ondráček, Fr. Smejkal, Ant. Smejkal, Fr. Buk, Ant. Tuma, Fr. Smejkal st., Jan Šíp a Ant. Škarek.

Sbor trvá 9 roků a nyní předsedou jeho jest: Josef *Kovář*, náčelníkem Al. *Zadražil*, jednatelem Ant. *Mouryc*. Dnes jsou členy sboru, z nichž od začátku až podnes vytrvali: Jos. Novák, Frant. Novák, Ondřej Webr, Fr. Brabenec, Fr. Petrák, Jan Havlík, Vojt. Bílek, Frant. Růžička st., Fr. Růžička ml., Fr. Mareš, Josef Bastl. Později přistoupili: Fr. Šeda, Fr. Čermák, Josef Hybášek a Jan Novák.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni se strojem a regulátorem ssacím, se schránkou na náčiní a navijákem na hadice, dále veškeré příslušenství ku stříkačce patřící a výzbroj, vše v úhrnné ceně 866 zl. 53 kr. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 6 požárů.

Sbor hasičský v Pavlově.

Obec Pavlov čítá 86 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví a nejobyčejnější řemesla. Poloha obce a okolí jest náhorní rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Antonín *Kužel*, nadučitel. Narodil se r. 1861. v Telči, tamtéž studoval vyšší reálku, pak studoval 4. ročník učitelského ústavu v Brně. Po čtyři léta byl podučitelem v Telči a od roku 1883 působí v Pavlově. V obecním výboru byli pp.: Antonín Kubašta, František Nechvátal, Josef Klempa, Jan Kubašta, Jan Eliáš, Josef Němeček, František Klempa. Obecní výbor zaručil se za dluhy sboru a platil po všechna léta veškeré úroky z těchto dluhů. Též vystavěl skladiště hasičské.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Eliáš*, rolník, náčelníkem a jednatelem Antonín *Kužel*, nadučitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony jež níže ležatým písmem uvádíme): J. Procházka, Jak. Švaříček, Jan Kubašta, Antonín Kubašta, František Novotný, Josef Pavlásek, František Dušek, Vincenc Šiša, Karel Bláha, František Pokorný, František Heil, Frant. Šťastný, Jan Klika.

Sbor trvá 9 roků a předsedou jeho jest dnes Antonín *Kubašta*, rolník a obecní starosta, narodil se v Pavlově. V mladém věku po velkém požáru osítev, oženil se a převzal statek otcovský. Obecním starostou jest již 7 let, náčelníkem a jednatelem Antonín *Kužel*. Dnes jsou členy sboru: Jan *Pykal*, František *Háva* ml., František *Háva* st., Jan *Eliáš* ml., Jan *Eliáš* st. František *Smejkal*, Jan *Kubašta*, Antonín *Kubašta*, Josef *Pavlásek*, František *Dušek*, Vincenc *Šiša*, Karel *Bláha*, František *Vašina*, Jan *Poledna*, Martin *Pavlásek*, Jan *Martinů*, Antonín *Eliáš*, František *Vybíral*, Tomáš *Fučík*, Josef *Klempa*, Antonín *Kužel*, Jan Berka, František Svoboda, Matouš Růžička.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku, 1 berlovku, 2 pochodně, 2 svítilny, 4 žebře nástěšní, 2 háky, vše v úhrnné ceně 900 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 10 požárů.

Sbor hasičský v Nevcehli.

Obec Nevcehle čítá 56 domků s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé jsou rolníci. Obec rozkládá se v malé úžlabině, okolí jest pahrbkovité, částečně lesnaté. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1892 a zakladatelem jeho byl Josef *Štambera*, rolník; před 14 lety byl usedlým rolníkem v Dlouhé Brtnici. Na to přesídlil do naší obce a zde vzbudil myšlenku pro založení has. sboru a všemožně o to pracoval, aby sbor v činnost byl uveden; jest členem župního výboru, předsedou národní jednoty (odbor Urbanov), důvěrníkem politické jednoty a členem obecního výboru. Téhož času byl starostou obce Frant. *Vejmělek*, rolník. V obecní radě byli: Martin Suchan a Jan Brychta, rolníci. Tito byli sboru příznivci a podporovali jej radou i peněžitou pomocí.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Štambera*, náčelníkem Frant. *Vejmělek*, rolník, a jednatelem Frant. *Fortelný*. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Jan Brychta, Jan Tomandl, Václav Nerad, Josef Krejčí, Jan Holík, Josef Tomandl, Jan Háva, Frant. Brychta, Jan Bartůšek a Jan Bambula. Sbor trvá 6 let.

Nyní jest předsedou Josef *Štambera*, náčelníkem Frant. *Vejmělek*, rolník a radní, zdejší rodák a člen výboru hospodářského spolku pro okres Telčský. Jednatel jest Josef *Krejčí*, rolník, nar. v Sedlejšově, studoval 4 třídy zemské vyšší reálky v Telči. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Fr. Fortelný, Josef Klika, Josef Poukar, Fr. Poukar, Josef Bartůšek, Fr. Pelej, Fr. Nováček, Ant. Poukar, Jan Mykeš, Fr. Poukar, Jan Pelej, Ant. Poukar, Fr. Krejčí, Tomáš Vejmelek, Jan Vejmelek, Ant. Buryan, Jan Nerad a Jan Mykeš. Později přistoupili: Václav Poukar, Josef Poukar, Fr. Poukar, Ant. Nechvátal, Josef Brychta, Ant. Bartůšek, Fr. Mareček, Fr. Buryan, Josef Veselý, Fr. Krejčí, Ant. Brychta a Josef Vejmelek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 500 zl. a účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský ve Staré Říši.

Obec Stará Říše čítá 127 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo žije většinou hospodářstvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina s lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893 a podnět k založení spolku dal *obecní výbor* v roce 1892. O zařízení spolku postaral se pan Frant. *Tichý*, hostinský, který jsa náčelníkem, neunavně pracoval pro sbor, aby tento květal. Následkem nemoci však se náčelnictví vzdáti musil. Teď opětně však působí ve sboru co jednatel. O první vycvičení sboru postaral se p. J. *Lhota*, správce školy v Markvarticích. Důst. p. farář P. *Hotový* taktéž působil pro zkvětání sboru. Majitel velkostatku v Brtnici J. J. kníže Em. *Collalto* daroval spolku 100 zl. Téhož času byl starostou obce Frant. *Jirák*, rolník. V obecním výboru byli: Jan Vranka, Frant. Marek, Frant. Kvasnička, P. Ferd. Hotový, Ad. Řiháček, Vincenc Port, Jan Schön, Václav Pražák, Frant. Chalupa, Frant. Veselý a Frant. Nechvátal. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Jirák*, rolník, náčelníkem Frant. *Tichý*, hostinský, a jednatelem Adolf *Řiháček*, nadučitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): V. Port, Selig Bučowic, Josef Čermák, Jan Schán, Frant. Hladký, Josef Lhota, Frant. Tesaf, Jan Vranka a Karel Vranka. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Vranka*, rolník, náčelníkem Frant. *Šebesta*, rolník, a jednatelem Frant. *Tichý*, hostinský. Členy sboru jsou: Karel *Florián*, Karel *Linha*, Václav *Florián*, Frant. *Šebesta*, Vincenc *Veselý*, Ant. *Fic*, Hynek *Tichý*, Ant. *Pospíchal*, Václav *Pražák*, Fr. *Chalupa*, Jan Knouchal, Jan Drštička, Josef Pavelec, Jan Salát, Jan Adam, Frant. Odrážka, Václav Odrážka, Jan Vilím, Ant. *Florián*, Ant. Novotný a Jan Veselý.

Sbor má starou stříkačku z r. 1832, novou stříkačku od firmy Smekal r. 1874 koupenou a berlovku, vše v úhrnné ceně 1600 zl.; týž účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Mrákotíně.

Obec Mrákotín čítá 141 domů s převládající krytbou měkkou a 1019 obyvatelů. Hlavním zaměstnáním jest zde polní hospodářství a kamenictví, obchod s vejci a máslem dosti rozsáhlý. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, kopce porostlé jsou jehličnatými lesy. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1893 a zakladatelem jeho byl Frant. *Šimek*, nadučitel, nar. 1853 v Třestici (okres Dačice). Téhož času byl starostou obce Jan *Krejčí*, rolník. V obecní radě byli: Ant. Filipek, Cyril

Bláha a Jan Vyhliďal. Tito všichni byli sboru příznivi. Obec propůjčila sboru starou stříkačku, kterou dala na novou soustavu přeměnit za 106 zl., dále zakoupila pro sbor 60 m hadic a darovala sboru hasičské skladiště.

Prvním předsedou sboru byl Karel *Vyhliďal*, c. k. pošt mistr, náčelníkem Cyrill *Bláha*, obchodník, a jednatelem Frant. *Poledna*, učitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Netolička, Pavel Hačka, Alois Hanousek, Ant. Musil, Kar. Jambor, Karel Dráb, Jan Budek, Mat. Bláha, Em. Sedláček, Jan Šeda, Jan Zedník, Jan Stránský, Jan Dedič, Josef Veselý, Josef Dušek, Jan Pála, Josef Jaroš, Cyrill Sedláček, Jan Neužil, Josef Vít a Jan Vít. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Šimek*, nadučitel, náčelníkem a jednatelem Martin *Chadim*, učitel, nar. 1864 v Řidelově (okres Dačice), absolvoval vyšší zemskou reálku v Telči (1877—1884), na to byl jednoročním dobrovolníkem (1884—1885), od r. 1885—1894 ml. učitelem v Olšanech a od r. 1894 učitelem v Mrákotíně. Členy sboru jsou: Pavel *Netolička*, Jan *Bina*, Frant. *Bláha*, Karel *Vokřínek*, Em. *Karšulín*, Pavel *Misař*, Leop. *Máca*, Ed. *Netolička*, Cyrill *Bláha*, Jan *Jambor*, Frant. *Liška*, Jan *Procházka*, Frant. *Šimek*, Josef Burian, Josef Jambor, Frant. Bláha, Cyrill Fojt, Leop. Ině, Ant. Novák a Leop. Vyhliďal.

Sbor má starou stříkačku přeměněnou v novou soustavu r. 1893, 120 m hadic, 2 žebře hákové, 2 střechové, 2 háky a naviják, vše v úhrnné ceně 680 zl.; téžúčastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Jihlávce.

Obec Jihlávka čítá 85 domků se smíšenou krytbou. V obci provozuje se polní hospodářství a šití komisičních oděvů. Poloha obce a okolí jest náhorní rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladateli jeho byli: Ant. *Tomášek*, hostinský a tehdejší starosta obce, a František *Katruška*, učitel. V obecní radě byli: Frant. Coufal a Tomáš Pulkrab. Tito všichni byli sboru has. příznivi.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Katruška*, učitel, náčelníkem a jednatelem Frant. *Coufal*, rolník. Téhož času byli členy sboru rolníci, chalupníci a dělníci. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Frant. *Katruška*, učitel, nar. 26. listopadu 1861 v Telči, absolvoval reálnou školu a věnoval se škol. vyučování. Náčelníkem a jednatelem jest Tomáš *Pulkrab*, rolník.

Sbor má stříkačku a ostatní nářadí v úhrnné ceně 1200 zl. a účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Krásonicích.

Obec Krásonice čítá 128 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje pálení vápna a cihel a různá řemesla. Poloha obce jest svah pahorkatiny k jihu nakloněný. Dobr. sbor hasičský založen byl r. 1896 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Vojta*, nadučitel v Krásonicích, narozen dne 24. února 1848 v Kránicku v Čechách v kraji Píseckém. Působil od r. 1868 jako podučitel v Čestlicích, od r. 1873 co učitel v Palupíně a od r. 1878 v Krásonicích. Téhož času byl starostou obce Matouš *Málek*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Frant. Malý, Frant. Tejral, Josef Vranka, Ant. Císař, Jakub Mařík, Vojtěch Moudrý, Frant. Šváb a Josef Špička. Tito všichni byli sboru příznivi, což ukázali tím, že zakoupili stříkačku, na niž se peníze vydžily, a postavili skladiště, obě v ceně 1320 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Hugo *Černý*, farář, kněz řádu premonstrátů v Nové Říši, narozen r. 1861 v Holubicích na Moravě. Náčelníkem Mat. *Málek*, rolník, narozen r. 1856 v Krásonicích. Jednatelem Josef *Vojta*, nadučitel, nar. r. 1848 v Kránicku (Čechy); působí při školství od r. 1868. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od začátku až podnes ve sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Jan *Havel*, Frant. *Šváb*, Matouš *Zelinka*, Jan *Mroka*, Frant. *Bobek*, Matouš *Piller*, Jan *Moudrý*, Jan *Soukop*, Frant. *Vít*, Vojt. *Jahoda*, Jakub *Moudrý*, Václav *Burian*, Frant. *Kacel*, Frant. *Špička*, Matouš *Tomandl*, Matěj *Jahoda*, Jan *Štastný*, Matěj Špička, Josef *Tichý*, Jan *Hejduk*, Ant. *Moudrý*, Ant. *Navrátil*, Jan *Lahodný*, Josef Malek, Frant. Malý, Jan Dohnal, Frant. Baštář, Frant. Soukop.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudou normální stříkačku od Smekala a 2 berlovky v úhrnné ceně 1030 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 3 požárů.

Sbor hasičský v České Olešné.

Obec Česká Olešná má 72 domů se smíšenou krytbou a čítá 592 obyvatelů, kteří žijí se hlavně tkalcovstvím a soustružnictvím perletě. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896 a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Soběšský*, správce školy v místě. Téhož času byl starostou obce Frant. *Jirků*, hostinský, obchodník, pekař, rolník etc. V obecní radě byli pp.: Petr Anderle, Josef Jirků, Matěj Křivánek, Ant. Rouba, Jan Vondruš. Tito byli sboru příznivci, ostatní členové byli proti zřízení jeho.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Antonín *Pufler*, správce velkostatku, náčelníkem Jan *Soběšský*, správce školy a jednatelem Arnošt *Střina*, lesní.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku a 1 čtyřkolku, která však je majetkem zdejšího velkostatkáře a příznivce sboru p. Karla Brdlíka, již však sboru k dispozici přenechává; obě stříkačky stojí 1200 zl.

Sbor hasičský v Řásné.

Obec Řásná čítá 48 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci rolníci provozují polní hospodářství, chalupníci a podruží pracují v panských lesích. Poloha obce jest hornatá a lesnatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896 a zakladatelem jeho bylo *uvědomělejší občanstvo* vůbec a zřízení jeho v obecní hromadě za tím účelem svolané za prospěšné uznáno. Práce se zřízením sboru spojené předsevzal vykonati Jan *Kopal*, učitel. Téhož času byl starostou obce Matěj *Fuksa*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Zedník, Jakub Chalupský, Frant. Piza, Ant. Sedlák, Jan Kolář, Martin Beneška, Vavřinec Novotný, Pavel Tomíšek. Sboru byli všichni příznivci. Stanovy bezě všeho zbytečného jednání schválili; 4 z nich jsou činnými členy sboru. Obecní výbor povolil z obecních prostředků 50 zl. k účelům hasičským. Stroje a nově vystavené skladiště sboru odevzdány.

Prvním předsedou a jednatelem ve sboru byl Jan *Kopal*, učitel, narozen 14. května 1862 v Radkově na Moravě, kdež navštěvoval obecnou školu. Na to studoval po sedm roků na zemské vyšší reálce v Telči, kdež r. 1880 odbyl maturitní zkoušku s dobrým prospěchem; pak navštěvoval po 1 rok IV. ročník slov. ústavu ku vzdělání učitelů v Brně. Po odbytí zkoušky dospělosti ustanoven v r. 1881 podučitelem v Krásonicích. V r. 1883 složil zkoušku způsobilosti učitelské v Brně a ustanoven pak r. 1884 učitelem v Řásné. Náčelníkem byl Matěj *Fuksa*, rolník čís. 7., narozen r. 1852; jest majitelem rolnické usedlosti, jež v jeho rodu od nepaměti se nachází, členem obec. výboru a byl od r. 1893—1897 starostou obce. Při založení byli členy (kromě těch, jež níže uvádíme): Frant. Kovář, Jan Kovář a Frant. Vejmělek.

Sbor trvá 2 roky a nynějším předsedou jeho jest Jan *Berka*, tesař, náčelníkem Matěj *Fuksa*, rolník a jednatelem Jan *Kopal*, učitel. Dnes jsou členy sboru, z nichž od založení až podnes vytrvali: Martin Beneška, Jan Berka, Cyril Burian, Matěj Fuksa, Ed. Chalupský, Jan Chalupský, Jan Kopal, Ant. Kovář, Jan Kovář, Pavel Kovář, Fr. Marek, Fr. Novotný, Ludvík Pavlíček, Frant. Piza, Frant. Příbýl, Ant. Stehlík, Jan Stehlík, Matěj Tůma, Fr. Uhlíř, Vojtěch Veselý, Fr. Vyhliďal, Josef Zedník. Nově přistoupili: Karel Hamerník a Josef Kovář.

Sbor má pouze čtyřkolovou stříkačku, 120 m dobrých a 20 m starších hadic v úhrnné ceně 700 zl. Sbor účastnil se po čas trvání svého 1 požáru.

Sbor hasičský v Palupíně.

Obec Palupín čítá 50 domků se smíšenou krytbou. V obci provozuje se polní hospodářství a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897 a zakladatelem jeho byl Frant. *Novák*, správce školy; nar. v r. 1860 v Rozseči u Nové Říše, absolvoval zem. vyšší reálku v Telči, kdež r. 1879 maturoval. Ve školním roku 1879—1880 byl ve IV. ročníku učitelského ústavu v Brně, do r. 1883 působil jako ml. učitel v Nové Říši, od roku 1883 působí v Palupíně. Téhož času byl starostou obce Jan *Rosol*, rolník a kupec. V obecním představenstvu byli: Fr. Malínek, Fr. Peltan, Fr. Novák, Matěj Malínek, Fr. Svoboda, Fr. Řežábek, Ant. Průcha a Josef Pejhovský. Tito všichni byli sboru příznivci a zakoupili stříkačku.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Arnold *Sulc*, velkostatkář, náčelníkem Josef *Pejhovský*, kolář, a jednatelem Fr. *Novák*, správce školy. Členy sboru jsou: M. Menčík, Fr. Němec, Fr. Spurný, V. Frühauf, Adam Frühauf, Fr. Malínek, Jan Malínek, Frant.

Malínek, Ludvík Peltan, Jan Peltan, Josef Vobr, Fr. Kupřiva, Josef Koptiva, Fr. Koptiva, V. Purer, Jan Frůhauf, Fr. Petr, Fr. Rosol, M. Svoboda, Aug. Mrkvička, Fr. Dobeš, Fr. Novotný, Jos. Blecha a J. Brada.

Sbor trvá jeden rok a má čtyřkolovou stříkačku se 120 m hadic a 4 žebříky, vše v úhrnné ceně 540 zl. (výzbroj 250 zl.); týž účastnil se dosud 2 požárů (Studená a Olšany).

Sbor hasičský v Třešticích.

Obec Třeštice čítá 304 obyvatele a 44 domků se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo živí se rolnictvím a dřevařstvím; u obce stojí mlýn. Okolí jest lesnatá pahorkatina. Obec leží po svahu mírného kopce. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897 a zakladateli jeho byli: Matěj *Lukšů*, rolník, předseda silničního výboru, správce contrib. fondu, člen konkurenčního kostelního výboru, zasloužilý občan a tehdejší starosta obce; Frant. *Šimek*, řídící učitel v Mrákotíně, tehdy v Doupi, rodák třeštický; z mladších: Ant. *Háva*, syn mlynáře, a Tomáš *Lukšů*, syn svrchu zmíněného. V obecním výboru byli: Jan Říha, Ant. Háva, Jan Svěrák, Fr. Poledna, Jan Gregor, Frant. Gregor, Vojtěch Lukšů a Frant. Dvořák. Tito všichni byli sboru příznivi, což projevili zapůjčením obecní stříkačky s příslušenstvím (darována od banky »Slavie«).

Prvním předsedou sboru byl M. *Lukšů*, náčelníkem Fr. *Šimek* a jednatelem Al. *Novotný*, ml. učitel. Sbor trvá 11 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Kučera*, rolník, náčelníkem Jan *Lukšů*, rolník, a jednatelem Leopold *Straka*, panský hajný. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Fr. *Kučera*, Em. *Nevořal*, Fr. *Nevořal*, L. *Straka*, Jan *Straka*, J. *Chalupa*, Fr. *Holec*, Tomáš *Lukšů*, Josef Lukšů, Ant. *Zaštmal*, Fr. *Isák*, J. *Říha*, J. Komin, Ant. Vacek, J. Pospíchal, J. Jakeš, Ant. Pospíchal, Ant. Pospíchal, J. Molcar, Ant. Komin a Fr. Molcar.

Sbor užívá stříkačku v ceně 550 zl., která náleží dosud obci. Příslušenstvím dlužno v tomto případě vyrozumění hadice. Jiných strojů náš sbor bohužel nemá; týž účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Kostelní Myslové.

Obec Kostelní Myslová čítá 43 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1898 a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Sána*, rolník a starosta obce. V obecní radě byli: Štěpán Mareček, hostinský a Vojtěch Škarek, rolník. Tito byli sboru hasičskému příznivi a věnovali mu peněžitou podporu 146 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Karel *Ber*, farář, náčelníkem Frant. *Dvořák*, panský hajný a jednatelem Erhard *Svinger*, řídící učitel.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a výzbroj v ceně 963 zl.

ŽUPA POHORSKÁ.

Dějiny

župní jednoty hasičské Pohorské č. XXI.

Župa XXI. zvaná Pohorská založena byla dne 18. září 1892 se sídlem na Krásensku. Veškeré sbory na vysočině Krásensko-Drahanské stěžovaly si na svízely, jež překonávají jím jest, chtějí-li se účastniti sjezdů hasičských ve svých hejtmanstvích. To dalo podnět, by zřízena byla župa Pohorská. Při počátku přistoupily sbory: Krásensko, Pojdomí, Studnice, Rozstání, Otínoves, Drahany, Rudice, Jedovnice a Ostrov. Později přijaty do svazku župy sbory: Senetářov, Lípovec, Molenburek, Kulfův, Žďár, Petrovice, Sloup, Hartmanice a Ruprechtov, tedy 18 sborů s 584 muži.

Roku 1896 odstoupilo 8 sborů okresu Blanského. Přináležel tedy nyní k župě tyto sbory: Krásensko, Pojdomí, Senetářov, Lípovec, Studnice, Rozstání, Otínoves a Drahany.

Prvním předsedou župy byl Teofil *Voráč* z Krásenska. Nyní jest předsedou *Karel von dem Bruch* z Pojdomí, místopředsedou a jednatelem Teofil Voráč z Krásenska, dozorcem Josef Studnař z Otínovsi; úřadové výboru kromě uvedených: Jan Vintř ze Senetářova, Eduard Žák z Lípovce, Josef Král z Rozstání, Josef Vojáček z Drahan, Adolf Stelcl ze Studnic a František Jančík z Otínovsi.

Soudní okres Blansko.

Sbor hasičský v Lípovci.

Obec Lípovec čítá 166 domků s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se soustružnictví perletě a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893 a prvními zakladateli jeho byli: Edvard *Žák*, rolník, Vítězslav *Slouka*, rolník, a Edvard *Musil*, rolník a tehdejší starosta obce. Téhož času byli v obecním představenstvu: Eduard Žák, Karel Stolpa, Ant. Šefčík, Josef Vintř, Frant. Zouhar, Jan Pernica, Vinc. Pernica, Vincenc Kolmačka, Eduard Sedlák, Josef Šefčík a Tomáš Zouhar. Tito byli všichni sboru příznivci a přistoupili všichni co zakládající členové.

Prvním předsedou sboru byl Eduard *Musil*, rolník, náčelníkem a jednatelem Eduard *Žák*, obchodník. Sbor trvá 5 let.

Nyní jest předsedou has. jednoty náš Edvard *Musil*, starosta obce; jest to muž v plné síle. Již z mládí bylo pozorovati, že jest obětavý a že mu je blaho domovské obce nade všechno. Když poznali občané, jak pevný charakter skrývá se v něm, zvolili ho r. 1881 do výboru obecního a za 3 léta na to stal se starostou, jímž i dosud jest. Když zakládána byla zde jednotka has., mnoho hlasů zvedalo se proti, ale muž tento pracoval ve věci tak úsilovně, že podařilo se mu s některými jinými ještě jednotu hasičskou u nás zříditi. Za své zásluhy zvolen byl předsedou jednoty naší a ve své hodnosti dosud ponechán, poněvadž zásluh jeho o pokladnu ode dne přibývá.

Druhým hlavníím činitelem has. jednoty náš jest Edvard *Žák*, náčelník a jednatel. Tento byv ještě hochem prozrazoval velkou živost a mnohé schopnosti, tak že otec jeho, ačkoliv neměl mnoho majetku, poslal syna na studie do české reálky v Brně. Prostudovav nižší školy reálné, po mnohých nepříznivých poměrech rodinných musil se vzdáliti svého oblíbeného studia a věnoval se obchodu. Pracoval v mnohých závodech ve Vídni, ale nemoha na svou rodnou ves zapomenouti usadil se v ní jako obchodník. A v něm napřed vznikla myšlenka, založiti u nás sbor hasičský. Této myšlénky chopili se s ním i někteří jiní mužové, z nichž jeden byl již jmenován a tak naše jednotka založena. Poněvadž Edvard Žák sloužil u vojska a dodělal se tu šarže, zvolen byl za náčelníka a pro své schopnosti i za jednatele.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Vintř, Josef Břoušek, Tomáš Zouhar, Vítězslav Slouka, Teofil Vintř, Ant. Střelec, Josef Zouhar, Inocenc Zouhar, Josef Pernica, Alois

Sedlák, Edvard Keprt, Jan Sedlák, Arnošt Šefčík, Tomáš Kolmačka, Jan Král, Vincenc Dvořák a Frant. Keprt. Později přistoupili: Edvard Kolmačka, Jarolím Škvařil, Edvard Šefčík, Fr. Ševčík, Vincenc Ševčík, Jan Celi, Ant. Hasoň, Jarolím Ševčík a Frant. Tesař.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni s 80 m hadic a 6 m ssavic, 2 ruční stříkačky (berlovky) a dvounkolový naviják, vše v úhrnné ceně 800 zl.; týž účastnil se dosud 19 požárů

Sbor hasičský v Senetářově.

Obec Senetářov čítá 110 domků s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví; mimo to jest zde výroba vlněného a perleťového zboží. Poloha obce a okolí jest lesnatá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladateli jeho byli: Josef *Zouhar*, rolník a starosta obce, Josef *Sotolář*, rolník a radní, Tomáš *Zouhar*, rolník a člen obec. výboru, Jan *Vintr*, rolník a člen obecního výboru, Sam. *Skal*, obchodník, a Jan *Pospíšil*, nadučitel. Tito byli všichni sboru příznivi.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Jos. *Zouhar*, rolník a starosta obce, náčelníkem Jan *Vintr*, rolník, a jednatelem Jan *Pospíšil*, nadučitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Sotolář, F. Gottwald, J. Kalvoda, Em. Matuška, J. Minks, J. Šenk, F. Šenkýř, F. Štrajt a V. Musil. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jsou členy Frant. *Zouhar*, Mat. *Valenta*, S. *Skal*, Tomáš *Zouhar*, Adolf *Hédl*, Jan *Kunc*, Josef *Švoboda*, Ant. *Zouhar*, Jan *Zouhar*, Ant. *Zouhar*, Frant. *Zouhar*, Josef *Kunc*, Jan *Zouhar*, Frant. *Kunc*, Frant. *Šebela*, Frant. *Hlaváček*, Frant. *Kunc*, Jan *Drmola*, Josef *Matuška*, Karel *Kunc*, Ant. *Štrajt* a Robert *Gottwald*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku za 700 zl.; týž účastnil se dosud 4 domácních a 9 přespolečných požárů.

Soudní okres Vyškov.

Sbor hasičský v Krásensku.

Obec Krásensko čítá 130 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se tkalcovství. Poloha obce a okolí jest náhorní rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1880 a prvním zakladatelem jeho byl Teofil *Voráč*, c. k. poštovní starosta obce. V obecním představenstvu byli pp.: Jan *Zukal*, Hubert *Kupčík*, Josef *Chlup*, Jan *Zachoval*, Fr. *Vagner*, Tomáš *Kadlec* a Jan *Kupčík*. Tito pp. byli všichni sboru příznivi. Vypůjčeno na osobní úvěr členů výboru ze spořitelny kontribučenské ve Vyškově 1000 zl. na opatření potřeb sboru.

Prvním předsedou a jednatelem ve sboru byl Teofil *Voráč*, rolník, náčelníkem Fr. *Žáček*, nadučitel. Při založení byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef *Pásek*, Ant. *Orálek*, Vincenc *Rumpík*, Michal *Novák*, Hubert *Pytela*, Hubert *Kupčík*, Fr. *Pospíšil*, Fr. *Gryš*, A. *Švamara*, F. *Sanetník*, C. *Vagner*, K. *Orálek*; J. *Trávníček*, J. *Pospíšil*, J. *Zuhál*, F. *Zukal*, Ed. *Ševčík*, F. *Vagner*, J. *Kučera*, F. *Kocourek*, L. *Kupčík*, Vil. *Pytela*, Vil. *Vlček* a T. *František*.

Sbor trvá 18 roků a nyní jej předsedou a jednatelem jeho jest Teofil *Voráč*, náčelníkem Jan *Orálek*. Dnes jsou členy sboru: J. *Aujezdský*, A. *Formánek*, K. *Gryš*, Fr. *Hradský*, A. *Hrazdára*, J. *Kadlec*, Fr. *Kupčík*, M. *Kupčík*, J. *Minks*, A. *Orálek*, P. *Orálek*, V. *Pavlaček*, Fr. *Pospíšil*, J. *Příkrýl*, A. *Rumpík*, Josef *Šenkýř*, J. *Švamara*, P. *Švamara*, A. *Trávníček*, K. *Tvrď*, Fr. *Vagner* č. 68, Fr. *Vagner* č. 72, R. *Vagner*, Fr. *Vlich*, J. *Vlich*, L. *Vlich*, C. *Zuhál*, J. *Zuhál*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni a 1 berlovku v ceně 800 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 53 požárů.

Sbor hasičský v Pojdomi.

Obec Pojdom čítá 95 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje domácí průmysl tkalcovský. Poloha obce a okolí jest podnebí drsného; obec má podobu kříže. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1888 a prvními zakladateli jeho byli Karel a Reinhold von dem *Bruch*, Jan *Vagner*, Karel *Gregor*, Frant. *Zídkaveselý*, Josef *Vagner*, Tomáš *Sekanina*, obchodník a

tehdejší starosta obce a Max *Vítek*. V obecní radě byli: Jan Vágner a Karel von dem Bruch. Tito pánové byli sboru příznivci, neboť jejich přičiněním darovala mu obec obligaci 60 zl., což na chudou a zadluženou obec byl dosti slušný dar.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Reinhold von dem *Bruch*, rolník, narozen v Pojdomi r. 1858; studoval 4 třídy reální v Brně a rolnickou školu ve Znojmě. Přebral rolnickou živnost a působil od té doby blahodárně jak v obecním výboře, tak v hasičství. — Náčelníkem Karel von dem *Bruch*, rolník, narozen v Pojdomi r. 1857; studoval 4 třídy reální v Brně a absolvoval školu tkalcovskou. Přebral od rodičů svých polní hospodářství, kteréž zvelebil. Působil blahodárně, jak na poli humanitním, tak ku zvelebení hasičstva. Jest od založení sboru jeho náčelníkem a od r. 1896 předsedou župy čís. 21 a po 4 období obecním radním. — Jednatel Karel *Gregor*, hostinský, narozen r. 1854 v Pojdomi; absolvoval 3 třídy reální a obchodní školu v Brně. Později vstoupil co praktikant do bankovního závodu, kde setrval až do rozpuštění závodu tohoto. Na to odveden k vojsku; složil zkoušku důstojnickou — propuštěn co nadporučík z vojské. Přebral pak hospodářství od svého otce. Jest po 9 roků starostou obce. — Při založení byli členy: Jan Vágner, Josef Vágner, Frant. Zídkaveselý, Frant. Neprd, Ant. Střelec, Teofil Vágner, Josef Střelec, Jan Sotolář, Josef Gryc, Jan Gryc, Ant. Gryc, Jan Gotvald, Ant. Střelec, Jakub Šerý, Fr. Střelec, Jan Gryc, Frant. Střelec. Sbor trvá 10 roků.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku od R. A. Smekala z Čech a 1 berlovku v ceně 700 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 23 požárů a obdržel vícero písemných vyznamenání od různých obcí.

Sbor hasičský ve Studnicích.

Obec Studnice čítá 134 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a obec sama leží v dolině. Dobrovolný sbor has. založen roku 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Julius *Štelcl*, bratr starosty obce z roku 1889, nyní organisátor pojišťovací banky »Slavia« v Brně a dosud čestný člen sboru; byl rezervním důstojníkem ve vojské. Téhož času byl starostou obce Adolf *Štelcl*, spoluzakladatel sboru, rolník a hostinský. V obecní radě byli pp.: Jan Urbánek, Jan Ambroz a Frant. Soldán. Členové obecního představenstva byli sboru příznivci, avšak valná většina členů obecního výboru byla proti založení sboru hasičského.

Prvním předsedou ve sboru byl Adolf *Štelcl*, hostinský, náčelníkem Josef *Štelc*, jednatel Jan *Streit*. Při založení byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Pliska, Tomáš Ryšánek, Frant. Ryšánek, Jan Ambroz, Jan Pernica, Jiljí Štelcl, Fr. Pliska, Josef Procházka, Frant. Vlček, Karel Příkryl, Frant. Kocourek, Ant. Ebrle, Jan Pliska, Frant. Pliska, Karel Konečný, Martin Štafa, Josef Ševčík, Karel Frelich, Frant. Trněný, Josef Zachoval, Jan Vágner, Josef Ebrle a Frant. Vlček.

Sbor trvá 9 roků a nynějším předsedou a jednatelům jeho jest Adolf *Štelcl*, náčelníkem Josef *Veselý*. Dnes jsou členy sboru: Jan *Veselý*, Frant. *Veselý*, Karel *Trněný*, Josef *Koutný*, Tomáš *Pernica*, Josef *Héč*, Martin Štafa, Martin Příkryl, Karel Veselý, Frant. Mrázek, Fr. Pavlík, Jan Procházka, Frant. Pořízek, Ferd. Štelcl, Frant. Pokluda, Frant. *Zachoval*, Jan Musil, Jan Zukal, Matěj Příkryl, Karel Ryšánek, Jan *Pořízek*, Adolf Bedáň, Adolf Streit, Josef Krušina, Tom. Pořízek, Frant. Trněný a Josef Streit.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, putnovou stříkačku, 1 jednodílný a 1 čtyřdílný žebř, výzbroj a oděvy pro 40 mužů, vše v úhrnné ceně 1483 zl. 70 kr. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 22 požárů.

Soudní okres Plumlov.

Sbor hasičský v Drahaněch.

Obec Drahaný čítá 137 domů s převládající krytbou doškovou a 1012 obyvatelů, kteří se živí hlavně rolnictvím; leží na rovinaté vysočině, kdež se střídají pole a lesy knížete Lichtenstejna. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1880 a sice pány: Ed. *Bednářem*, obchodníkem, Josefem *Kadlecem*, rolníkem, a starostou obce Jos. *Crhonkem*. Tento narodil se r. 1840; chodil do zdejší obecní školy a pak oddal se hospodářství. V obecní radě byli: Josef Kadlec, rolník, Václav Vojáček, řezník, a Jan Hrubý, rolník. Celé tehdejší obecní představenstvo bylo příznivce sboru, což

prokázalo zakoupením nové čtyřkolové stříkačky s pomocí darů knížete Jana z Lichtenštejnů, což bylo na chudou horskou obec dosti velkou obětí.

Prvním předsedou sboru byl Jos. *Kadlec*, rolník, náčelníkem Jos. *Crhonek*, rolník, a jednatelem P. *Bednář*, hostinský. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jest předsedou Jos. *Vojáček*, domkář, náčelníkem Jos. *Crhonek*, rolník, a jednatelem P. *Bednář*, hostinský. Členy sboru jsou: Jan *Crhonek*, Ed. *Bednář*, Jan *Crhonek*, Josef *Pírek*, Vojt. *Vojáček*, Ant. *Crhonek*, C. *Pofízka*, Vend. *Petržela*, Jos. *Pírek*, Alois *Petržela*, Ignát *Pofízka*, Čeněk *Pofízka*, Ignát *Janeček*, Fr. *Petržela*, Jan *Crhonek*, Josef *Crhonek*, Jan *Pírek*, Fr. *Špičák*, Jindřich *Janáček*, Jan *Pupík* a Fr. *Pofízka*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, vůz na has. nářadí a žebříky, vše v úhrnné ceně 828 zl.; týž účastnil se dosud 22 požárů.

Sbor hasičský v Otínovsi.

Obec Otínoves je rozsáhlá, na potoku »Bílá Voda« a čítá 200 domů a 1600 obyvatelů; 33 domů kryto břidlicí, 1 křidlicí, 11 šindelem a 155 dochem. V obci provozuje se tkalcovství; je zde nejméně 200 stavů tkalcovských, tak že většina obyvatelstva se tímto zabývá. Obec má podobu římského S; selské statky rozprostírají se po návrších jako nejstarší budovy, prostřed dolinou jsou domky později vystavené po běhu potoka »Bílé Vody«. Leží na vysočině Dražanské (592 m nad mořem), části českomoravského pohoří; okolí jest planina ohrazená lesy, zvláště rozsáhlými na východ a jih. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1835 a v úplnou činnost vstoupil z jara r. 1886. Prvním zakladatelem jeho byl Josef *Studnář*, nadučitel v Otínovsi. Nar. r. 1842 v Březině (Vyškov), studoval gymnasium v Mor. Třebové, pak v Brně, ústav učitelský v Olomouci. Podučiteloval v Pojdomí-Krásensku od r. 1869—72. Do Otínovsi ustanoven byl roku 1872 jako učitel; r. 1873 jmenován nadučitelem tutéž, kdež až doposud působí. Přispěl velmi mnoho ku zařízení sboru v Drahaněch, Hartmanicích, Rozstání a j. více. Dobrovolnými příspěvky a milodary pořídil sbor v Otínovsi. Přičinil se o to, aby obec zakoupila stříkačku pro hasiče. Byl velmi čilým dopisovatelem do časopisů odborných i politických, zvláště svého času vycházejícího »Občana«. Do odborných listů psal mnohé vzácné články přírodopisné a zeměpisné. Jeho »kritické procházky« z Prostějova na vysočinu dražanskou byly tehdejší doby senzační. Litovati dlužno, že nyní utuchnul. Sbírá nyní staré památky. — Téhož času byl starostou obce Frant. *Krejčí*, rolník v Otínovsi, jenž nemálo přičinil se o zřízení sboru. Byl 10 roků starostou, vždy podporoval sbor, byl dlouho velitelem, pak předsedou a setrval ve sboru až do r. 1896, kdy pro zaměstnání jiné vystoupil. — V obecní radě byli: Frant. *Jančík*, rolník, doposud víceletý velitel a předseda. Přičinil se o to nemálo, by ve sboru byli řádní členové. Frant. *Hrubý*, rolník, jenž jako starosta r. 1884 zakoupil stříkačku, která pak po zařizení sboru roku 1895 odevzdána byla obecním výborem sboru. Josef *Škůrek*, mlynář. — Tehdejší obecní zastupitelstvo bylo skutečně příznivo zařizování sboru a koupěna stříkačka za 900 zl. s normálním šroubením. Sboru věnováno od obce 100 zl. — Nynější starosta Cyrill *Špičák* hned po svém nastoupení r. 1893 koupil nové hadice, pořídil pro sbor vysoký maják k vysušování hadic a stává naděje, že nadále zůstane sboru vzácným příznivcem.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Jančík*, rolník a radní, náčelníkem František *Krejčí*, rolník a starosta obce; jednatelem, podnáčelníkem a cvičitelem byl Josef *Studnář*, nadučitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Frant. *Rumpík*, Čeněk *Sekanina*, Frant. *Beneš*, Michal *Šafařík*, Josef *Voráč*, Florian *Pofízka*, Čeněk *Vorálek*, Jan *Piňos*, Jan *Šmehlík*, Ferd. *Piňos*, Matouš *Procházka* a Josef *Piňos*. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Studnář*, nadučitel, a náčelníkem Frant. *Jančík*, rolník, jednatelem obstarává předseda. Členy sboru jsou: Frant. *Vojáček*, Ant. *Hrubý*, Frant. *Krátký*, Bohuš *Voráč*, Josef *Piňos*, Frant. *Šmehlík*, Ant. *Raclavský*, Josef *Kotčala*, Josef *Procházka*, Vincenc *Hrubý*, Frant. *Voráč*, Vincenc *Hrubý*, Frant. *Hrubý*, Josef *Rumpík*, Josef *Bureš*, Josef *Soldán*, Ant. *Pupík*, Teofil *Procházka*, Florian *Crhonek*, Frant. *Vojáček*, Alois *Škůrek*, Bohumil *Pyták*, Jos. *Wajz* a Josef *Jančík*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouramennou s normálním šroubením, pak sekery, motyky, háky atd., vše v úhrnné ceně 800 zl.; týž účastnil se dosud 30 požárů a má více písemných vyzamenání, zvláště z Rozstání, Kulitova a od hejtmanství z Boskovic.

Sbor hasičský v Rozstání.

Obec Rozstání čítá 199 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá a hornatá. Dobrovolný sbor hasičský

založen byl r. 1887 a zakladateli jeho byli: Josef *Kratochvil*, Jan *Jančík*, tehdejší starosta obce, Josef *Šmehlík*, Josef *Bezděk*, Frant. *Hrubý*, Tadeáš *Voráč*, Ant. *Hořava* a Čeněk *Hrubý*, rolníci; Ant. *Kroupa*, hostinský, Tomáš *Jančík*, faktor, Ant. *Jančík*, tkadlec, Josef *Král*, kolář, a Vinc. *Voráč*. Téhož času byli v obecním představenstvu: Ant. Kroupa, Josef Kratochvil, Josef Šmehlík, Josef Bezděk, Tomáš Jančík, Rudolf Kouřil, Ant. Jančík a Josef Voráč. Tito pánové byli všichni sboru příznivci.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Jančík*, rolník, náčelníkem Josef *Kratochvil*, rolník, a jednatelem Tomáš *Jančík*, faktor. Sbor trvá 11 roků.

Nyní jest předsedou Vincenc *Voráč*, rolník, náčelníkem Josef *Král*, kolář, a jednatelem Jan *Burián*, tkadlec. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Vincenc *Voráč*, Josef *Král*, Jan *Burián*, Tomáš Jančík, Fr. Král, Jan *Kocourek*, Frant. Šmehlík, Albert Hanák, Bohumil Voráč, Jan Vládík, Bohumil Šmehlík, Josef Kocourek, Josef Petržela, Václav Petržela, Hynek *Hrstka*, Frant. Burda, Frant. Bureš, Frant. Hrstka, Ant. Jančík a Tomáš Veselý.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni v ceně 900 zl. a účastnil se dosud 35 požárů.

Župa XXII. polit. okresu hranického.

Výbor župy XXII. pro politický okres hranický.

Hranice, okresní město župy XXII.

Karel Richter,
statkář a předseda sboru ve Vol. Újezdě.

Rud. Šindler,
velitel sboru v Kěldě.

Fr. Juřena,
náčelník sboru ve Zbrašově a jednatel župy XXII.

Emil Řazác,
nadučitel a první zakladatel sboru v Spáluvě.

K. Heinisch,
předseda sboru v Těně u Lipotky.

Skupina sboru ve Zbrašově.

Skupina sboru v Ústí.

Skupina sboru v Hluzově.

K r o n i k a

župní jednoty hasičské čís. XXII. soudní okres Hranice.

Živý ruch, jaký v zakládání hasičských sborů za poslední doby na hranickém hejtmanství (629 km², 60500 obyv.) zavládl a přetvoření něm. has. sboru hranického na český, bylo příčinou, že u mnohých hasičských sborů našich přetřásána byla otázka, zda-li by nebylo záhodno a s prospěchem utvořiti v našem hejtmanství hasičskou župu. Iniciativu vedl ve věci té hasičský sbor hranický a na prvním místě první jeho český velitel p. magister Arthur *Kallus*. Myšlénka ta nabývala znenáhla půdy, obzvláště potom, když has. spolky na »Záhoří« nemohly z příčin technických utvořiti samostatnou župu Záhorskou, jak se původně na to pomýšlelo. Stanovy Č. Ú. J. H. výslovně totiž podotýkají, že župy musí se tvořiti v obvodu téhož hejtmanství a Záhorská župa byla by zasahovala do dvou, možno že i do tří hejtmanství. Myšlénku, zaraziti župu hranickou, postaral se uskutečniti pan mag. Arthur Kallus, rodem z Frenštátu p. R., nyní v Uh. Hradišti, dříve druguistou v Hranicích a zasl. člen obec. výboru o věc českou tamtéž, který přípravné práce sám osobně vedl. Po schválení župních stanov (19. listopadu r. 1892 čís. 40371. odbývána první vyslanecká schůze 18. prosince 1892 v Hranicích v hotelu u »Pošty«, na níž zastoupeno 11 has. sborů s 35 delegáty a sice: Černotín, Drahotuše, Hranice, Hustopeč, Kelč, Milotice, Olšovec, Opatovice, Hluzov, Soběchleby a Vel. Újezd. Za schůze té provedena volba prvního župního výboru a zvoleni aklamací: 1. starostou župy p. Arthur *Kallus*, droguista a člen obec. výboru v Hranicích, který co ryze česká povaha se postaral, že od r. 1873 až do 1892 něm. has. sbor byl přeměněn na český a on od 11. listopadu 1892 byl jeho prvním českým velitelem v Hranicích; 2. místopředsedou župy p. Arnošt *Dadák*, správce školy a redaktor »Hospodáře« v Miloticích u Hranic; 3. župním přehlížečkem Ludvík *Popp*, hotelier z Hranic a výborníky tito pp. velitelé: František Kajnar, rolník z Drahotuš, Hubert Karlíček, správce školy z Opatovic, Rudolf Šindler, perníkár z Kelče, Josef Nekoksa, mlynář a obchodník dřívím ve Vel. Újezdě, Karel Marolík, strojník a v has. sboru zbrojír z Hustopeče. Za náhradníky zvoleni: František Řehák, sekonom z Hranic, Ferdinand Humplik, rolník z Černotína; za přehlížečce účtů: Jan Zapletal, nadučitel v Černotíně a Frant. Bernkopf, rolník z Drahotuš.

Činnost téhož výboru za 3leté období byla tato I. 8. ledna 1893 první výbo-rové sezení v Hranicích: Úřada o zjednání župě financí, určeny požární obvody, usneseno, by župa přistoupila co člen zakládající i přispívající ku invalid. fondu, schválen návrh vyzvat sbory, které dosud se k ní nepřipojily, ku sdružení se v župu XXII. Zvolen jednatel župy Hubert *Karlíček* a prohlášena »Ochrana hasičská« co orgán župní.

10. dubna 1893 druhá výb. schůze v Hranicích: Úvaha v účasti župy na slavnosti hranické, pořádané has. sborem ku památce 20letého trvání, jakož i slavnost ta by se spojila se slavností založení župy XXII. a odbýval se v Hranicích župní sjezd všeho hasičstva okresu celého 13. srpna 1893. Stanoven způsob prací předběžných o informování has. sborů za příčinou jednotného a celistvého vystoupení župy o slavnosti »založení«. Ujednáno zakoupení ciklostyl a spolkové knihy a tiskopisy sborům rozeslati. Program slavnosti byl následující: 12. srpna 1893 přátelský večer v místnostech »Občanské besedy«, kde účinkovalo vlastenecké pěvecké kvarteto z Olomouce, ka-

pela p. Františka Loštáka a přednešena báseň sl. Očkovou z péra p. starosty župy. 13. srpna o 5. hod. ranní »Budíček«, do 9 hodin přivítání hostů, od 9.—10. hodiny podělování diplomů členům hranického sboru. O 10 hod. seřazení župy k polní mši sv. na náměstí, pak defilé a rozchod. O 2. hod. odpol. cvičení požárové hranického sboru, o 3. hod. výlet na »Střelnici«, o 8. hod. več. lampionový průvod zpáteční k »Besedě«. Slavnosti přítomni byli: za Č. Ú. J. H. p. R. Kalovský, starosta župy III., za pol. úřad p. rytíř Roth, c. k. okresní komisař a p. hrabě Bellegarde, za obce p. Kotouček, radní. Slavnosti založení župy účastnilo se 13 sborů: Černotín, Drahotuše, Iluzov, Hranice, Hustopeč, Kelč, Malhotice, Milotice, Dolní Něžice, Olšovec, Opatovice, Soběchleby a Velký Újezd.

29. dubna 1894 třetí výborová schůze v Hranicích: Volba delegátů Č. Ú. J. H. pro schůzi 3. května t. r. odbývanou. Zvolení: mag. Arthur Kallus, dr. František Šromota z Hranic, Frant. Kajnar z Drahotuše a Rudolf Rýpar z Olšovce. Hlášen uspokojivý peněžní výsledek ze slavnosti založení a zpráva Arthura Kallusa o přehlídkách sborů místo nečinného Ludv. Poppa. Ku pohtbu prvního starosty Č. Ú. J. H. vyslána deputace s věncem od župy XXII.

18. listopadu 1894. druhá schůze vyslanců v Hranicích. Zastoupeno 9 sborů svými vyslanci. Zpráva starosty o činnosti župy. Přihlášeny sbory z Rakova, Stříteže a Radotína, čímž vstoupil počet has. sborů na 13. Zpráva o inspekcích. Určen příspěvek župní 3 zl. na každý sbor. Zpráva o organizaci Č. Ú. J. H. a jich členů (sborů). Taktika hašení (přednáška p. starosty).

Činnost téhož výboru za 3leté období byla tato: 1. března 1896 třetí schůze vyslanců v Hranicích. Zastoupeno 20 sborů s 61 vyslanci (2 has. sbory zastoup. nebyly). Oznámeno o vzdání se žup. jednatele své has. činnosti. Zpráva inspektů, zpráva pokladníka a revisorů účtů. Určen příspěvek župní opět na 3 zl. ročně. Volba funkcionářů na 3 léta. Starostou župy zvolen mag. Arthur Kallus. (Tento volby nepřijal.) Volba provedena znovu a zvolen po návrhu p. Kallusa p. Josef Nekoksa, mlynář, velkoobchodník dřívím a velitel hasičského sboru ve Vel. Újezdě u Olomouce. Aklamaci pak: za náměstka František Kajnar z Drahotuše a za župního dozorce p. Arthur Kallus; do výboru: Karel Marolík z Hustopeč, Jan Zapletal z Černotína, František Řehák z Hranic, František Jančík z Rakova, Čeněk Dvořák z Kelče. František Řehák z Hranic volby nepřijal a zvolen Edv. Fridrich z Ústí; náhradníky: František Bernkopř z Drahotuše a Karel Bartoš z Olšovce; revisory účtů: Frant. Jufena ze Zbrašova a Frant. Vinklár z Skaličky.

18. dubna 1896 čtvrtá výborová schůze v Hranicích: Volba jednatele a pokladníka. Za toho zvolen p. Karel Heiniš, nadučitel z Týna, a za onoho p. František Jufena, správce školy na Zbrašově. Porada o tom, jaké stanovisko má zaujati župa ve příčině zřízení has. pojišťovny Č. Ú. j. h. Pan dozorce Art. Kallus radí věci tyto ponechati k řešení delegátům v příští valné hromadě. Ujednáno zakoupiti zlaté šňůry co odznaky pro výbor župní. Župní dozorce uvoluje se pořádati společné cvičení sborů venkovských, by za slavnosti 10letého trvání has. sboru v Kelči bylo vystoupení župy jednotejné a důstojné.

3. července 1896 pátá výborová schůze v Hranicích: Ujednáno o způsobu vymáhání žup. poplatků. Schváleno rozeslat pobídku na sbory, aby hleděly si stejného adjustování dle nařízení Č. Ú. j. h. Sestaven program k župní slavnosti pořádané v Kelči za příčinou 10letého trvání tamnějšího has. sboru, při níž mělo býti dle programu jednání o has. pojišťovně. Stanoveno, by volby funkcionářů u has. sborů župy naší konaly se na 3 roky.

2. září 1896 čtvrtá schůze vyslanců v Lipníku: Zastoupeno 14 sborů s 35 vyslanci. Přijat nově zřízený has. sbor ve Velké, čímž počet sborů na 23 vzrostl. Přednáška p. žup. jednatele o zřízení hasičské pojišťovny a upisování v župě naší co nejvíce podílů. Jelikož p. župní dozorce A. Kallus přestěhoval se z Hranic do Uh. Hradiště, provedena volba dozorce nového a zvolen p. Josef Nekoksa, starosta župy. Zpráva župního pokladníka a návrh téhož i župního jednatele, by župní poplatek byl placen ne stejně pro všechny sbory, nýbrž přijal se poplatek z muže za základ. Přijato. Usnešeno, by korespondenci přijímal a vedl p. župní jednatel. Pan Arthur Kallus jmenován čestným členem župy k návrhu p. Frant. Jančíka.

7. března 1897 šestá výborová schůze v Hranicích: Zpráva jednatele o upisování podílů v župě pro has. pojišťovnu (45 akcií — 2250 zl.) a své činnosti celoroční. Týž splnomocněn objednat věci k administraci župy potřebné. Ohlášeno přistoupení 2 has. sborů ze Spálova a Tršic, čímž počet sborů župy XXII. vzrostl na 25. — 4 návrhy jednatele schváleny.

13. května 1897 sedmá výborová schůze v Hranicích: Zpráva starosty župy o opravě stanov Č. Ú. j. h., dle níž Morava na 15 okresů rozdělena a v každém 1 člen výboru býti má. Dle toho župa XXII. a VIII. tvoří třetí okrsek a čítá tato 33 a naše 26 sborů = 59 sborů. Čtena žádost starosty VIII. župy, aby župa naše jeho kandidaturu za okrsek ten podporovala. Čten dotazník jednatelem zpracovaný pro župní statistiku za rok 1896; ten se schvaluje a dává se tisknout. Ku císařskému jubileu pořádati se bude velkolepý has. sjezd v Hranicích. Přihlášeno nově zřízený has. sbor ve Špičkách, čímž počet rozmmnožen na 26.

13. června 1897 osmá výborová schůze v Hranicích: Volba delegátů Č. Ú. j. h. ku valné hromadě 27. června v Brně odbývané. Zvolení: p. Frant. Jufena ze Zbrašova, p. Frant. Kajnar

z Drahotuš, p. Čeněk Dvořák z Kelče. Usnešeno zaopatřiti župě knihu matriční a inventární a ze župního fondu zaplatiti dluhy.

1. srpna 1897 devátá výborová schůze v Hranicích: Župní jednatel podává delegátní zprávu o VII. řádné valné hromadě Č. Ú. j. h. 27. června v Brně odbývané. Úřada o účasti se župy XXII. školské slavnosti 8. srpna v Hranicích za příčinou otevření českých škol. Sbory budou: a) vybidnuty, by se slavnosti účastnily, b) připamatovány, by požární hlídky přesně konaly a nebezpečí ohně prohlídkou podzimní vyvarovaly.

21. listopadu 1897 pátá vyslanecká schůze: Zastoupeno 21 has. sborů 57 vyslanci. Dr. Jos. Smetanka z Hranic přednášel o prvé hasičské pomoci při úrazu. Frant. Juřena podával župní jednatelskou roční zprávu. Provedeny doplňovací volby župního výboru a zvoleni: Gustav Očka z Hranic a Robert Váhala z Hustopeč.

Frant. Juřena.

Sbor hasičský v Hranicích.

Město Hranice leží v dolině, kolem jest hornatina a rovina, a čítá 540 domů s převládající krytbou křídlicovou. V městě provozuje se nejvíce soukenictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1872 a zakladatelem jeho byl Dr. Bedřich *Plachký*, advokát v Hranicích, zutivý Němec; sbor toho času byl německý až do r. 1891, pak od té doby jest český, poněvadž ve sboru bylo 95% českých členů. Téhož času byl starostou obce Josef *Waclawik*. V městské radě byli: Ant. Bališ st., měšťan a otec nynějšího velitele, Josef Lipenský, měšťan, Dr. Edvard Kailus, advokát, a Josef Sindler, měšťan a obchodník. Tito všichni byli sboru příznivi.

Prvním předsedou sboru byl Dr. Bedřich *Plachký*, náčelníkem S. *Wolf* a jednatelem J. *Schreinser*. Sbor trvá 26 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Balliš*, měšťan, soukeník a nájemce kníž. Hatzfeldských dvorů; náčelníkem Ludvík *Popp*, hotelier, obchodník dobyt看 a spolunájemce hořejších dvorů; jednatelem Jan *Poláček*, advokátní kancelista v Hranicích. Od založení až podnes činnými členy sboru vytrvali: Gustav Očka, Ant. Balliš, Karel Křenek, Klem. Stáhala, Leopold Dernický, Frant. Hapala, Josef Weipert a Frant. Kainer.

Sbor má 3 stříkačky čtyřkolové a 5 berlovek, 2 velké žebře posunovací a 3 menší (patent Slavík), 2 nastavovací žebře opěrací, 3 nastavovací žebře střešové, veškeré bourací a zachraňovací nářadí atd., vše v úhrnné ceně 5000 zl. Sbor účastnil se dosud 94 požárů.

Sbor hasičský v Drahotuších.

Obec Drahotuše leží v údolí na pravém břehu Bečvy a čítá 210 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo žije se většinou rolnictvím a domácní řemesly. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1882 a prvními zakladateli jeho byli: Ant. *Majer*, † měšťan, Jakub *Machač*, měšťan a kupec, Ant. *Lang*, učitel, a Frant. *Zapletal*, učitel. Téhož času byl starostou obce Adolf *Kurfirst*, rolník. V obecní radě byli: † Frant. Bohatý, rolník, † Ant. Majer a Frant. Winkler, hrnčíř. Tito pánové byli všichni sboru příznivi a darovali mu 100 zl. k prvnímu zařízení, 2 stříkačky starého systému a vůz s lejtou.

Prvním předsedou sboru byl Jakub *Machač*, měšťan, náčelníkem Antonín *Majer*, měšťan, a jednatelem Ant. *Lang*, učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. Zapletal, Josef Winkler, Jan Halla, Josef Halla, Jan Bohatý, Edvard Škrobal, Josef Sobek, Jan Halman, Ad. Škrobal, Jan Cigánek, Čeněk Vlček, Karel Vaněk, Alois Viedeman a Fr. Kajnar. Sbor trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou Ignát *Laml*, náčelníkem Erant. *Kajnar* a jednatelem Josef *Dvořák*. Členy sboru jsou: Fr. *Bernkopf*, Josef Sedláček, Jan *Halla*, Ludvík *Šnecr*, Jan Chvatík, Frant. Hypčica, Ant. Palla, Jakub Bekárek, Karel Cigánek, Jakub Tínek, Ant. Kajnar, Jan *Vlček*, Frant. Pacák, Ant. Radocha, Jan Rochla, Jan Bohatý, Jan Karelka, Fr. Macháček, Jan Dostal, Alois Němec, Fr. *Bernkopf*, Frant. *Vališ*, Jan *Škrobal*, Frant. *Samek*, Adolf *Škrobal*, Jan Machanec, Petr Škrobal, Ad. Kurfirst, Petr Kostruch, Jan Remeš, Josef Hasilík, Ant. Trna, Josef Radocha, Jan Sedláček, Ludvík Kolář, Josef Sehnal, Karel Vaňa, Jan *Frajs*, Rudolf Vlček, Fr. Dohnálek, Jan Mader, Jan Bohatý, Jan Vrána, Jan Kuchyňka, Josef Rypar, Jan Halman a Josef Vrbík.

Sbor má stříkačku nejnovějšího systému, starou stříkačku a mechanický žebř posunovací, vše v úhrnné ceně 1150 zl.; též účastnil se dosud 33 požárů.

Sbor hasičský v Miloticích u Hranic.

Obec Milotice u Hranic čítá 57 domků s převládající krytbou šindelovou. Vychází zde hospodářský časopis »Milotický Hospodář«; obrovský vývoz šterku a pisku; polní dráha ze stanice k Bečvě. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1885 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor*. Téhož času byl starostou obce Tomáš *Kurovec*, rolník. V obecní radě byli: Josef Beněk, rolník, a Frant. Kubeša, chalupník. Tito byli sboru hasičskému příznivci, a sice tím, že veškeré výlohy se zařízením sboru spojené s největší ochotou povolili krýti z obecní pokladny.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Heger*, mlynář, náčelníkem a jednatelem Arn. *Dadák*, učitel. Sbor trvá 13 let.

Nyní jest předsedou Arn. *Dadák*, náčelníkem Karel *Bartoněk*, rolník a starosta obce, jednatelem Josef *Kurovec*, rolník a obecní radní. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Karel Bartoněk, Josef Kurovec, Frant. Stodůlka, Frant. Bezděk, Frant. Bartoněk, Karel Sojka, Frant. Hajda, Frant. Stafa, Karel Kubeša, Frant. Fábík, Frant. Plesník, Karel Hajda, Karel Trlifaj, Karel Fábík, Jan Hajda, Josef Cajka, Josef Kubečka, Julius Heger a Karel Kalůsek. Později přistoupili: Frant. Heger, Frant. Holeňa, Ferd. Růšar, Jan Fridrich, Karel Kálik, Karel Fridrich, Jan Fridrich, Jan Frajs, Rudolf Růšar, Edvard Kubeša, Josef Jambor, Josef Jindruch, Ferd. Fábík, Karel Martoch, Frant. Jambor, Josef Kalůsek, Frant. Stahala, Josef Válek, Jan Hub, Edvard Bek, Jindřich Růšar a Ferd. Halašta.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a 2 berlovky, v úhrnné ceně 1500 zl.; týž účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský v Hustopečích.

Sbor Hustopeče čítá 181 domů povětšinou břídlíci krytých. V obci provozuje se ponejvíce rolnictví, pak jest zde továrna na nábytek z ohýbaného dřeva, továrna na papuče a pivovar. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1884 a zakladateli jeho byli: P. Ant. *Sehnal* bývalý kaplan v Hustopečích, nyní farář v Peršovicích, a Karel *Marolík*, zámečník taktéž v místě. Téhož času byl starostou obce Josef *Bajer*, rolník. V obecním představenstvu byli: Josef Trlifaj, Václav Martoch, Fr. Šuba, baron Alfred Bajllou, Fr. Vaculík, Josef Jindruch, Karel Zemánek, Fr. Brodík, Fr. Sigmund, Jan Vozák a Fr. Novák. Tito byli všichni sboru příznivci.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Frydrych*, rolník, náčelníkem Josef *Rypar*, nadučitel, a jednatelem Ant. *Sehnal*, kaplan. Téhož času bylo 80 členů. Sbor trvá 14 roků.

Nyní jest předsedou Otto baron z *Bajllou*, náčelníkem Heřman *Vacula*, rolník, a jednatelem Seběř *Frydrych*, hostinský. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Heřman Vacula, Seběř Frydrych, R. Vahala, K. Pop, Ant. Frydrych, Jan Myslivý, Rob. Škrhla, Jan Martoch, Heřm. Gregorek, Alois Berger, Ludvík Vinklárek, Josef Škrhla, Fr. Frydrych, Fr. Zubeck, Fr. Honák, Karel Horník, Jan Jambor, Julius Vacula, Heřman Vozák, Fr. Frydrych, Jan Trískala, Kliment Vacula, Ant. Gregorek a Karel Frydrych. Později přistoupili: Ferd. Volek, Ferdinand Vacula, K. Dohnal, H. Trlifaj, Rudolf Volek, Jan Těšický, Karel Bajer, Robert Hrab, Jos. Horák, Jan Žemla, K. Horák, Jan Jindrák, Fr. Jindrák, Jan Janečka, Karel David, Fr. Dohnal, Alois Dorazil, Fr. Pítrůň, Rudolf Trlifaj, Rajm. Rušar, Josef Frydrych, R. Frydrych, Konst. Martoch, Jan Hub a Karel Vacula.

Sbor má dvouproudou čtyřkolovou stříkačku se ssacím strojem, čtyřkolovou stříkačku bez ssacího stroje a 3 berlovky, vše v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se dosud 22 požárů.

Sbor hasičský v Opatovicích.

Obec Opatovice čítá 95 domků s převládající krytbou břídlícovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest: hory a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor* za pomoci a příspěvku p. nadučitele H. V. *Karlička*, který se všemožně přičiňoval, aby sbor hasičský v obci zřízen byl. Téhož času byl starostou obce Frant. *Čihal*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jan Vymětalík, Jan Stratil, Frant. Pítron, Frant. Čihal, Jan Hasilík, Vavřin Krečmer, Frant. Sumšal a Jan Čihal, rolníci. Všichni tito byli sboru příznivci tím, že zřízeny byly v obci 3 nádržky vodní a sboru vystavěli důkladné skladiště.

Prvním předsedou sboru byl H. V. *Karliček*, nadučitel, náčelníkem Ant. *Tomeček*, domkař, a jednatelem Josef *Sumšal*, rolník. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Klvaňa*, náčelníkem Josef *Vymětalík* a jednatelem František *Vymětalík*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Klvaňa, Josef Vymětalík, Frant.

Machanec, Josef Klvaňa, Josef Andryšek, Frant. Hanák, Jan Klvaňa, Inocenc Škrobálek, Antonín Tomeček, Jan Sehnal, Josef Číhal, Jan Krečmer, Frant. Číhal, Frant. Kopřiva, Ant. Pavelka, Josef Tomeček, Frant. Vinklár, Ant. Král a Josef Honeš. Později přistoupili: Josef Číhal, František Hasilík, Inocenc Pavelka, Frant. Andryšek, Frant. Vašíček, Frant. Andryšek, Frant. Gadas, Josef Bakala, Ant. Černocký, Klement Hasilík, Ant. Pitron, Ant. Petr, Josef Erla, Vincenc Král, Josef Stratil, Jan Pavelka, Josef Durman, Jan Andryšek, Frant. Zdráhala, Alois Andryšek a Alois Král.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku vozovou bez per a 4 berlovky, v úhrnné ceně 810 zl.; týž účastnil se dosud 16 požárů.

Sbor hasičský v Malhoticích.

Obec Malhotice čítá 91 domků s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se polní hospodářství a chov dobytka. Poloha obce a okolí jest rovinatá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1891 a zakladateli jeho byli: Bedřich baron *Bojakovský*, velkostatkář, Jan *Minář*, hostinský, a Václav *Stáhala*, správce školy. Téhož času byl starostou obce Jan *Zamazal*, rolník. V obecním představenstvu byli: Frant. Voldan, Jan Klvaňa, Bedřich baron Bojakovský, Jan Minář, Frant. Kučera, Frant. Zamazal, Frant. Pavelčík a Jan Haša. Tito byli všichni sboru příznivci, a sice tím, že s ochotou svolili, aby se všechny pro prvou dobu potřebné věci a obleky na účet obce zakoupily.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou (čestným velitelem) Bedřich baron *Bojakovský*, nar. r. 1859 v Krakově; náčelníkem Jan *Minář*, hostinský, nar. r. 1846 v Komárně, bývalý šikovatel; jednatelem Václav *Stáhala*, správce školy, nar. r. 1859 v Hranicích. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže uvádíme): Jan Klvaňa, Frant. Bartošík, Antonín Matula, Jan Ličman, Ant. Ovčáčík, Karel Orava, Josef Mikulík, Karel Čech, Josef Perútka, Václav Klvaňa, Frant. Rypář, Frant. Kuchař, Josef Klvaňa, Josef Matula, Karel Bartošík a Frant. Suchánek. Sbor trvá 7 roků.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Kučera, Josef Zamazal, Frant. Škařupa, Frant. Orava, Jan Orava, Vincenc Perútka, Josef Čech, Cyrill Duchoň, Jan Houb, Jan Perútka, Fr. Duchoň, Fr. Klvaňa, Karel Olšovský, Josef Matušík, Josef Helísek, Ant. Kubeša, Jan Perútka, Jos. Pavelčík, Jan Fargač, Frant. Ovčáčík, Josef Perútka, Josef Vinkler, Vincenc Perútka, Josef Zamazal, Jan Roháček, Frant. Šenovský, Jan Kubeša, Karel Vaculík, Josef Pavelka, Josef Orava, Antonín Perútka a Frant. Perútka. Později přistoupili: Frant. Orava, Frant. Kuchař, Fr. Sehnálek, Josef Pavel, Karel Čech, Josef Čepica, Frant. Perútka, Karel Kurfirst, Frant. Orava, Josef Matula, Jan Olšovský, Josef Kajnar, Josef Duchoň, Alois Sehnálek a Fr. Voldán.

Sbor má vozovou stříkačku s 220 m hadic a naviják, vše v úhrnné ceně 700 zl.; týž účastnil se dosud 15 požárů.

Sbor hasičský ve Stříteži.

Obec Střítež leží po obou stranách potoka Ludyny a čítá 123 domků s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest lesnatá rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892 a zakladatelem jeho byl Jan *Lév*, rolník ve Stříteži. Narozen roku 1861 ve Stříteži; byl náležitě vychován a ujal se r. 1883 statku po rodičích zděděného, na němž nyní vzorně polní hospodářství provozuje. Je členem obecního výboru, členem výboru hosp. spolku hranicko-lipnického a od založení velitelem sboru. Jeho přičiněním a za jeho vedení bylo sboru vystavěno skladiště na nářadí. Téhož času byl starostou obce + Jan *Richter*, majitel fojtství zde. V obecním představenstvu byli: Josef Foltas, Čeněk Švaček, Josef Mikulík, Frant. Klumpar, Josef Duchoň, Frant. Lév, Josef Škop, Frant. Frydrych, Frant. Wittek a Čeněk Reder, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a povolili z obecní pokladny potřebný obnos na zakoupení výstroje a oděvů.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Škop*, rolník, náčelníkem Jan *Lév*, rolník, a jednatelem Karel *Švaček*. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Jordán, Karel Čoček, Edv. Světlík, Karel Tlumpar, Jan Šustek, Frant. Sedláček, Josef Šenk, Ant. Bílý, Ludvík Šenk a Josef Mikulík. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou a jednatelem Josef *Jordán*, rolník, nar. roku 1864 ve Stříteži, jest členem obecního výboru a od r. 1895 předsedou a jednatelem sboru. Náčelníkem jest Jan *Lév*. Členy sboru jsou: Frant. *Satánek*, Jan *Foltýnek*, Jan *Mikulík*, Ant. Nesvatba, Edvard *Enenkl*, Jakub *Ondra*, Josef *Čoček*, Julius Světlík, Jan Rot, Štěpán *Lév*, Josef *Hejgar*, Josef *Foltýnek*, Frant. *Woldán*, Frant. *Frydrych*, Frant. Čoček, Josef *Hynčica*, Josef Mikulík č. 45, Jos. Klumpar,

Josef *Mikulík* č. 113, Frant. Hynčica, Aug. Lév, Josef Foltas, Josef Lév, Josef Švaček, František Keclík a Edvard Reder.

Sbor má novou čtyřkolovou stříkačku s péry a normálním šroubením, starou čtyřkolovou stříkačku bez per a dvě berlovky, vše v úhrnné ceně 1080 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů

Sbor hasičský v Černotíně.

Obec Černotín čítá 83 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje polní hospodářství a chov hovězího dobytka. Domkáři, kteří vlastních polností nemají, živí se prací dělnickou, zaměstnání jsou ve vápených skalách, náležících p. Jos. Šindlerovi. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892. Následkem velkého požáru 1892 v blízké vesnici Opatovicích ozývaly se hlasy zřítiti sbor hasičský. Tehdejší starosta Ferdinand Humplík, rolník č. 45. nechal svolati občany v měsíci srpnu, aby vyslechl mínění v záležitosti té. Občané sešli se ku valné hromadě v čteném počtu a porokovavše o důležitosti a užitečnosti sboru hasičského, byli pro založení sboru. Za členy nového sboru, který v život vstoupiti měl, zapsalo se hned o valné hromadě 36 občanů, starších i mladších rolníků, domkářů, dělníků a řemeslníků. Zvláště velmi dobrý účinek mělo, že mezi přihlášenými členy byl starosta Ferd. *Humplík*, František Šnejdrla, radní, nadučitel Jan Zapletal a ml. učitel Karel Hartl. V obecním výboru byli: Josef Šindler, Frant. Hrubec, Jan Humplík, Fr. Tomečka a Jan Šnejdrla, kteří slíbili, podporovati sbor hmotně. Nejen členové obecního výboru, ale i jiní občané byli založení sboru příznivci, což dali na jevo tím, že nejen četně za členy sboru přistoupili, nýbrž jej i hmotně podporovali. Uzavřeli totiž hned v přípravné valné hromadě, že na zjednání nářadí a zařízení vůbec postoupí každý milerád svůj podíl z honebních peněz, čímž ročně 50 zl. sboru uštědří. Též vypadající část úroků z kontribučenského fondu, která činí asi 60 zl. ročně, všichni občané až na další ustanovení sboru postoupili. Všechny ostatní výlohy ku zjednání nářadí a zařízení sboru vzešlé vzala obec na sebe.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Šnejdrla*, rolník a radní, náčelníkem Jan *Zapletal*, nadučitel, podnáčelníkem Ferd. *Humplík*, rolník a starosta obce, a jednatelem Jan *Mojžíšek*, rolník. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Frant. Humplík, Frant. Deduch, Josef Janyška, Karel Kelar č. 37, Frant. Novák, Frant. Prokeš, Frant. Pobořil, Ferd. Ryška a Frant. Hrubec. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Šnejdrla*, rolník č. 49 a radní, náčelníkem Jan *Zapletal*, nadučitel, jednatelem Frant. *Humplík* č. 41 a pokladníkem Frant. *Ryška*. Od založení až doposud členy sboru vytrvali: Jan Mastil, Frant. Humplík, Frant. Ryška, Frant. Kelar, Karel Čajka, Frant. Hegar, Frant. Hynčica, Ant. Kajnárek, Karel Kelar, Jan Kubeša, Adolf Líva, Karel Líva, August Libosvár, Jan Mojžíšek, Frant. Mojžíšek, Adolf Novák, Frant. Rek, Ferd. Rek, Karel Rek, Frant. Rabl, Karel Spiruta, Frant. Šnejdrla, Josef Šnejdrla, Ferd. Šnejdrla, Miloslav Tomečka a Frant. Kelar. Později přistoupili: Frant. Deduch, Ferd. Čadra, Jan Humplík, Josef Kelar, Frant. Michalík, Frant. Ochman, Josef Škařupa, Karel Šnejdrla a Josef Zervík.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s péry (průměr boty 120 cm), 3 berlovky, naviják na hadice, vůz pro hasiče, žebř střešový posunovací, 2 velké háky, 4 kopáče a 4 vidly, vše v úhrnné ceně 1400 zl.; týž účastnil se dosud 16 požárů.

Sbor hasičský v Olšovci.

Obec Olšovec čítá 63 domků s krytbou smíšenou. V obci provozuje se rolnictví a veškerá řemesla. Poloha obce a okolí jest rovina, pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a zakladatelem jeho byl Karel *Bartoš*, 27 roků starý rolník a desátník zeměbranneckého pěšího pluku č. 15. Téhož času byl starostou obce Frant. *Sklůsal*, rolník. V obecní radě byli: Josef Bartoš a Rudolf Rýpar.

Prvním předsedou sboru byl František *Sklůsal*, rolník, náčelníkem Rudolf *Rýpar*, rolník, a jednatelem Karel *Bartoš*. Sbor trvá 6 let.

Nyní jest předsedou Frant. *Sklůsal*, rolník, náčelníkem Karel *Bartoš*, rolník, a jednatelem Josef *Miška*, rolník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Miška, Fr. Šindler, Josef Michálek, Josef Klívar, Jan Stupárek, Jan Remes, Jan Rudolf, Fr. Humplík, Fr. Miška, Jan Pražák, Fr. Kozelský, Jakub Rýpar, Josef Bajgar, Josef Stupárek, Fr. Humplík a Fr. Miška. Později přistoupili: Aug. Humplík, Fr. Artl, Karel Keclík, Alois Šindler, Josef Hauptman, Josef Michálek, Fr. Kitek a Karel Rýpar.

Sbor má čtyřkolovou pérovou stříkačku jednoproudni v ceně 941 zl. a účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Hluzově.

Obec Hluzov čítá 44 domků s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou většinou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a zakladatelem jeho byla *obecní rada* s p. starostou Janem *Dobšem* v čele. V obecním představenstvu byli: Frant. Rypár, statkář, Frant. Andrš, Jan Rypár a Frant. Rek, rolníci. Tito byli všichni sboru přízniví a zakoupili proň též plátěný oblek.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Dobeš*, rolník, náčelníkem Frant. *Rypár*, statkář, a jednatelem Alois *Hendrych*, rolník. Sbor trvá 6 let.

Nyní jest předsedou Ant. *Rek*, rolník, náčelníkem Ant. *Řehák*, majitel usedlosti, a jednatelem Josef *Řehák*, rolník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Slimáček, Antonín Řehák, Ant. Andrš, Ant. Rypár, Jan Rypár, Ant. Rek, Jan Čoček, Josef Řehák, Jan Ryška, Jindřich Tomečka, Frant. Novák, Jakub Janíček, Jan Rypár, Ant. Andrš, Frant. Rypár, Jan Rek, Ferd. Rek, Frant. Rek, Josef Křístek, Karel Rypár a Ant. Hendrych. Později přistoupili: Frant. Rypár, Karel Kelar, Frant. Rypár, Frant. Andrš, Alois Hendrych, Jan Dobeš, Jan Rob, Frant. Andrš, Alois Šenk, Karel Rypár, Ferd. Rob, Ant. Tomečka, Ludvík Hendrych, Jan Rek, Frant. Andrš, Alois Křístek, Emerich Dobeš a Frant. Novák.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 720 zl. a účastnil se dosud 9 požárů.

Sbor hasičský ve Skaličce.

Obec Skalička čítá 75 domků s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest částečně rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor*. Téhož času byl starostou obce František *Mikšánek*, hostinský. V obecní radě byli: Frant. Vinklárek a Ant. Váňa. Tito byli sboru přízniví.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou a jednatelem Alois *Králík*, učitel, a náčelníkem Frant. *Vinklárek*, chalupník.

Sbor trvá 5 let a má čtyřkolovou stříkačku v ceně 720 zl.; též účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský v Rakově.

Obec Rakov čítá 73 domků s převládající krytbou křidlicovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893 a zakladateli jeho byli: Frant. *Jančík*, dvořák z Rakova, a H. *Karlíček*, nadučitel, jsouce podporování obecním představenstvem. Téhož času byl starostou obce Josef *Magrta*, dvořák a hostinský. V obecní radě byli: Frant. Zamazal a Josef Koptíva, rolníci. Pánové Josef Magrta a Josef Koptíva byli sboru přízniví a přistoupili za členy přispívající.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: náčelníkem Frant. *Jančík*, starosta obce, a jednatelem Josef *Kulička*, rolník. Sbor trvá 5 roků a čítá 43 členů, z nichž 32 jest od počátku.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a dvoukolový naviják, pak 180 m hadice, výzbroj lezecký a poněkud bourací, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; též účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Kelci.

Obec Kelč čítá 430 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelstvo živí se z polnosti; z řemesel převládá obuvnictví a dýmkařství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1886 a zakladateli jeho byli: Teodor *Kratochvíl*, hostinský, měšťan a I. radní, Arnošt *Šindler*, poštovník a měšťan, Tomáš *Orel*, měšťan a radní, Fr. *Sluka*, učitel, a Ignát *Rádla*, hostinský a řezník. Téhož času byl starostou obce Tomáš *Haša*, gruntovník. V obecní radě byli: Teodor Kratochvíl, Jan Strnadel, Valt. Horák a Tomáš Orel. Tito nejen že byli zakladateli, ale postarali se i o to, by sboru, který měl činnost svou započítí, patřičná hmotná podpora peněžitá ku zakoupení náradí a výzbroje poskytnuta byla.

Prvním předsedou sboru byl Tomáš *Haša*, gruntovník a měšťanosta, náčelníkem Frant. *Sluka*, učitel, a jednatelem Teodor *Kratochvíl*, hostinský a radní. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou Tomáš *Haša*, gruntovník a měšťanosta, náčelníkem Rudolf *Sindler*, pernikář a policejní komisař, a jednatelem Vincenc *Dvořák*, komíník. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Rud. *Šindler*,

Jan *Pajdla*, Ignát *Radda*, Josef Bravený, Karel *Hlavica*, Emerich *Holub*, Frant. *Malýjura*, Vinc. Porazil, Frant. Kunovský, Alois *Hlavica*, Alois *Radda*, Karel *Minář*, Teodor *Sirýčanský*, Frant. Bělocký, Jan *Jiříček*, Tomáš Šrámek, K. Pastrnek, Josef Porazil, Jan Dobeš, Josef Hlavica, Petr *Radda*, Vojtěch *Sirýčanský*, Josef Klumpler, Jan *Žasný*, Tomáš Kubeša, Fr. *Střiteský*. Josef Machač, Ferd. *Nenutil*, Karel *Hošťálek*, Jul. *Koryčánek*, Ant. Bělocký, Jos. Slabý, Valt. *Pajdla*, Frant. Hlavica, Fr. *Střiteský*, Julius Wiche, Josef Perůtka, Jan *Pajdla*, Frant. Libosvár, Antonín *Pajdla*, Vincenc Hlavica, Cyrill Orel, Viktor Pavelka, Jan *Hlavica*, Jan Dušek, Josef Kundrátek, Teodor Hlavica, Ant. Sedlák, Jan Jiříček, Josef *Plesník*, Ant. *Urbanec*, Fr. Mikolášek, Ant. Štiller, Frant. Hyža, Jan Hlavica a Frant. Vážanský.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudou s normálním šroubením, malou čtyřkolovou stříkačku r. 1871 zakoupenou, naviják na hadice, lezecké i bourací nářadí a 360 m hadic, vše v úhrnné ceně 1980 zl. Sbor účastnil se dosud 30 velkých požárů.

Sbor hasičský v Luboměři.

Obec Luboměř čítá 101 dům s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se hlavně jen rolnictví, málo řemesel (pouze 4 konces. řemeslníci). Obec leží na náhorní rovině 570 m nad mořem, okolí hornaté a lesnaté. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895 a zakladateli jeho byli Tomáš *Klesla*, hostinský a rolník probuditel, muž rázný asi 45letý a tehdejší starosta obce; Vilibald *Ševčík*, správce školy, a Josef *Biskup*, pokročilý rolník asi 37letý. Téhož času byli v obecním představenstvu: Matouš Král, Frant. Onheiser, Frant. Král a Frant. Biskup, rolníci, Michal Král, chalupník a kovář.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Tomáš *Klesla*, hostinský, náčelníkem Josef *Biskup*, rolník, a jednatelem Vilibald *Ševčík*, učitel.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku v ceně 840 zl. a účastnil se dosud dvou požárů.

Sbor hasičský ve Zbrašově.

Obec Zbrašov čítá 37 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest hornatina obklopená lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895 a zakladateli jeho byli: Josef *Chromý*, Frant. *Juřena*, Jan *Kohout*, Josef *Orava* a Čeněk *Chromý*. Téhož času byl starostou obce Jan *Humplík*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jan Duchoň, Jan *Kohout*, Frant. *Kohout*, Cyrill *Kohout*, Jan Tomečka a Frant. Machalka, rolníci, Josef *Humplík* a Frant. Mastil, domkáři. Tito všichni byli sboru příznivci, což dokázali tím, že postavili nové skladiště a nádršku a povolili z obecní pokladny sboru roční podporu.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Frant. *Juřena*, správce školy, a jednatelem Josef *Chromý*, krejčí. Téhož času byli členy sboru (mimo níže uvedené): Ant. Tomečka, Frant. Orava, Ant. Bajer, Frant. David, Jan Machalka a Ant. Mikšík. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou, náčelníkem a jednatelem Frant. *Juřena*, správce školy a jednatel župy XXII.; nar. v Příboře, kde studoval 4 tř. reálného něm. gymnasia a 4 ročníky česk. ústavu učitelského, byl pak mladším učitelem na Veselíčku u Lipníka a nyní jest správcem školy na Zbrašově u Hranic. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef *Chromý*, Jan *Kohout*, Josef *Orava*, Čeněk *Chromý*, Frant. *Kohout*, Frant. Tomečka, Karel Šmiták, Josef Vinkler, Jan Duchoň, Cyrill *Kohout* a Jan Orava. Později přistoupili: Adolf Orava a Arthur Kallus.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudou na pérách a berlovku s větrníkem, v úhrnné ceně 1120 zl.; též účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Ústí.

Obec Ústí má 70 domků s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví s poměrně malým odvětvím průmyslu. Poloha obce a okolí jest většinou pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895 a zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce*. Téhož času byl starostou obce Ant. *Maňas*, hostinský a obchodník s vrbovím. V obecním představenstvu byli: Eduard Frydřich, Frant. Havran, Jan Andrs, Frant. Tomečka, Josef Vinkler, Frant. Lukáš, Valentin Řehák a Josef Hradil. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou a jednatelem sboru byl Eduard *Frydřich*, rolník, a náčelníkem Ant. *Maňas*, hostinský a obchodník. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Ferd. Palička, Josef Pop, Frant. Šnejdrla, Ant. Tomečka, Josef Hradilík, Ferd. Kočnar, Frant. Havran a František Lukáš. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Jan *Andrs*, rolník, náčelníkem Frant. *Kuchař*, zahradník, a jednatelem Ferd. *Líva*, obchodník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Kuchař, Ferd. Nehyba, Ferd. Líva, Jan Jurán, Ant. Tolaš, Jan Frydřšek, Jan Horák, Karel Hradil, Petr Chalupa, Ferd. Jurán, Jan Král, Ant. Machalka, Ferd. Mánek, Adolf Palacký, Josef Pitronek, Adol. Tomečka, Ferd. Tomečka, Frant. Tomečka, Ferd. Šnejdrla, Ed. Valenta, Josef Vašina a Josef Vinkler. Nově přistoupili: Karel Pop, Jan Dvořáček, Frant. Michálek a Jan Novák.

Sbor má stříkačku v ceně 1500 zl. a účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský ve Velké.

Obec Velká čítá 81 domků s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé jsou rolníci; pak jest zde parní mlýn a pila. Poloha obce a okolí jest většinou pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1896 a zakladatelem jeho byl Josef *Rýpar*, rolník a starosta obce. Téhož času byli v obecním představenstvu: Jan Hapala a Raim. Šindler, rolníci, Alois Serbousek, mlynář, Frant. Gloz, Aug. Král, Karel Zlámal, Jan Bezděk, Josef Valenta, Jan Tománek, Karel Janásek a Antonín Sedlák, vesměs rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a přistoupili většinou za členy činné a ostatní za přispívající.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou Josef *Rýpar*, rolník, náčelníkem Alois *Serbousek*, mlynář, a jednatelem Karel *Zlámal*, rolník. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jsou členy: Aug. Král, Frant. Gloz, Jan Gloz, Jan Hapala, Jan Gloz, Jan Rušar, Raim. Šindler, Adolf Tomečka, Josef Bílý, Karel Lév, Frant. Šindler, Klement Březanský, Frant. Janásek, Adolf Janásek, Josef Pražák, Jan Pražák, Meth. Horák, Frant. Vágner, Raim. Krutil, Frant. Bágár, Karel Popp, Josef Hlub, Ant. Bezděk, Jan Janásek a Josef Šubrt.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudní s navijákem za 1700 zl. i s výzbrojem; týž účastnil se dosud 5 požárů.

Sbor hasičský ve Spálově.

Obec Spálov čítá 235 domů s převládající krytbou doškovou. V obci zaměstnává se většina obyvatelstva rolnictvím. Poloha obce a okolí jest hornatina obklopená lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896 a prvním zakladatelem jeho byl Emilian *Lesáček*, nadučitel ve Spálově; narozen r. 1861 v Milčicích u Poděbrad. Studoval akad. gymnasium v Praze, stal se učitelem na Smíchově, potom přešel k Ústřední Matici školské, kde v uzavřeném území horlivě pracoval na národu roli dědičné po 5 let, přednášeje takřka každou neděli v různých městech severočeských od Podmoklů až k Chebu. Při převzetí školy Duchcovské od tamnějších Němců pro svou osvědčenou národní statečnost byl odstrčen a nucen tak přijmouti místo podučitele v Lipníku, odkudž se dostal do Hor. Nětic a později stal se nadučitelem v Tršicích, kdež rozvinul horlivou národní činnost, známou po celé Moravě. Spravedlivá snaha o povznesení národního života a vlasteneckého uvědomění nenašla však ocenění »nahore« a Řezáč přeložen byl do Spálova, v naději, že »zmoudří«. Ale bojovník ten zde právě našel půdu, na které nyní s nevšedními úspěchy působí, jsa skoro apoštolem národního uvědomění, vlastenecké lásky a občanské svépomoci v tomto koutě naší vlasti. Ve Spálově založil »Hasičský sbor« a »Hospodářský spolek«, kteréžto obě instituce slouží ku blahu milého, horského, posavad nikým nepodporovaného a nevšímaného lidu. Životním cílem Řezáčovým je utvoření z horských českých obcí kol Spálava mocnou českou baštu na hranicích slezských a snaze té ušlechtilé jistě požehná Bůh. Musíme přičiniti, že Řezáč je velmi činným a plodným spisovatelem. Články jeho vyplňují mnohé sloupce skoro všech listů pedagogických i hospodářských. S mnohými setkáváme se pak v politických listech moravských nad čarou beze jména a pod čarou s jeho jménem. Tak je zvlášť horlivým přispívatelem »Selských listů« a »Hranicko-Lipnických Novin«. Samostatně napsal tyto spisy: »O vychování národním« (Praha, Vilímek) »Zlatý křížek«. Cestopisná povídka II. vyd. (F. Bačkovský). Cena 1 zl. 20 kr. »Až ku caru«, první spis »Selské knihovny« (Řezáčem založené) vychází v sešitech po 10 kr. Předplatné na 12 sešitů 1 zl. (Ed. Kmínek, Pardubice). V rukopise dokončuje objemný spis »Hospodářská Vševěda«, kterážto myšlénka hospodářskými časopisy hned v zárodě s pochvalou byla přijata. Konečně slušno dodat, že Řezáč je osvědčený, řízný a populární řečník a zkušený cestovatel, který takřka bez groše prošel a projel skoro půl světa. Spoluobčané Spálovští,

ocenivše jeho nezištnou obětavou snahu, hledí k němu jako k svému vůdci. Dobrovolný sbor hasičský ve Spálově jmenoval jej svým čestným členem. Ať dlouho k spáse a zdaru této horské části naší milé Moravěnky žije ve zdraví. My, tisknouce mu bratrsky pravici, voláme mu upřímně, hasičské „Na zdar.“ Téhož času byl starostou obce Antonín *Král*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Ignác Šustek, Antonín Tyl, Fr. Kubica, František Král, Jiří Kubica, Jan Mück, St. Zdařil, František Maršálek, V. Rycek, František Zima. Tito pánové sboru hasičskému napomáhali a z obecních prostředků povolili obnos 600 zl. na zakoupení stříkačky.

Prvním předsedou ve sboru by Ignác *Šustek*, rolník, náčelníkem Antonín *Tyl*, rolník, jednatelem Antonín *Klejsl*, učitel.

Sbor trvá 2 roky a předsedou jeho jest dnes Ignác *Šustek*, rolník, náčelníkem Antonín *Tyl*, jednatelem Jindřich *Haša*, učitel. Dnes jsou členy sboru: Al. Šustek, Al. Haubelt, F. Šustek, Fr. Ambrož, Jan Červenek, Vincenc Kubica, J. Klévar, O. Král, Fr. Šustek, Vilibald Klévar, Frant. Král, Mat. Šustek, Jan Král, Frant. Mik, Frant. Ondřej, Frant. Kubica, Frant. Juda, Jan Verner, Ad. Ondřej, Josef Hlíšer, Bedřich Ondřej, Frant. Ambrož, Josef Gabler, Vinc. Šustek, Jan Ondřej, Alois Klévar, Josef Lev, Kl. Šima, L. Šustek, Jan Hajchl, Arnošt Rambousek, Ant. Ondřej, Ant. Šima, Aug. Král, Jakub Šustek, Jan Mück, František Šustek, Josef Maršálek, František Šustek, Josef Klévar, Josef Král, Jiří Král, Josef Král.

Sbor má posud pouze novou čtyřkolovou stříkačku v ceně 900 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 1 požáru.

Sbor hasičský ve Špičkách.

Obec Špičky čítá 74 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví a různá řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina prostoupena lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1897 a prvním jeho zakladatelem bylo *obecní představenstvo*. Téhož času byl starostou obce Albert *Hrab*, rolník. V obecní radě byli pp.: František Dohnal, František Bartošik. Představenstvo obce zjednálo hasičskému sboru stříkačku v ceně 1000 zl. r. m. a výzbroj v ceně 407 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou a náčelníkem Albert *Hrab*, rolník a starosta obce, jednatelem Karel *Hýža*, rolník. Sbor trvá 1 rok. Dnes jsou členy sboru: Rudolf Kunovský, Tomáš Tureček, Edard Janošek, Jan Prokeš, Karel Strnadel, Tomáš Karger, Frant. Dohnal, Eduard Kunovský, Jan Hrab, Jan Bartošik, František Kurfürst, Jindřich Plesník, Jan Orava, Jan Herrmann, Jan Plesník, Jan Hýža, Šimon Plesník, Josef Španihel, Josef Bainštejn, František Vacula, Karel Palacký, Cyrill Hynčica, M. Šira, Eduard Vacula, František Mikolášek, František Prokeš, Josef Vinklarek, František Dohnal, Václav Tvrdon.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku s péry v ceně 1000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 2 požárů.

Soudní okres Lipník.

Sbor hasičský ve Vel. Újezdě.

Obec Vel. Újezd čítá 176 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství a zvláště chmelářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, střídá se s hornatinou porostlou jehličnatými a listnatými stromy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1881. a prvními zakladateli byli: Hynek *Bednářik*, starosta obce, Felix *Kovářík*, rolník, Ignác *Richter*, statkář, Jan *Sýkora*, rolník, Karel *Richter*, statkář, Jos. *Nekoksa*, mlynář, Eugen *Pospišil*, učitel, Karel *Kubajura*, rolník atd. V obecním představenstvu byli: Hynek Hausner, rolník z Vel. Újezda, H. Libiger, rolník z Kozlova, Felix Kovářik, rolník, Ant. Kovářik, rolník, Jan Veverka, rolník ve Staměřicích, Jan Šubrt, obchodník z Ranošova. Tito všichni byli sboru hasičskému přiznivci, přáli spolků jeho prvý blahodárný rozvoj a všemožně jej podporovali.

Prvním předsedou byl Ignác *Richter*, statkář, náčelníkem Felix *Kovářík*, rolník, jednatelem Eugen *Pospišil*, učitel. Sbor trvá 17 let.

Nyní jest předsedou Karel *Richter*, statkář ve Vel. Újezdě, nar. 10. září 1862., ve Vel. Újezdě jest od r. 1891., starostou obce a zemským poslancem od r. 1896; náčelníkem Jos. *Nekoksa*, obchodník dříve majitel mlýna, nar. 10. července 1861. a jest od r. 1895. župním starostou Hranické jednoty hasičské; jednatelem Emanuel *Talpa*, učitel, nar. 23. prosince r. 1876 v Příboře na Moravě. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes vytrvali, jsou

tištěna písmem ležatým): Jan Avrat, Alois Bartoněk, Jan Fröhlich, Tomáš *Galásek*, Adolf Hausner, Antonín Hégr, František Hümmel, Antonín Jahn, František *Jureček*, Tomáš *Klein*, Michal Koča, Felix Kolář, František Kolář, Josef Kolář, Leopold *Kolář*, Felix Kovařík, Frant. Kovařík st., Fr. Kovařík ml., Josef Kovařík, Narcis Kovařík, Jos. Langauf, Jan Lízalík, Jindřich Mádr, Augustin Metelka, František Metelka, Josef Libosvar, Ignát Novák, Augustin Pecha, Josef Polcar, Vincenc Richter, Karel Šteigrl, Felix Zigmuntík, Eduard Tomek.

Sbor má 2 stříkačky vozni: jedna stará jednopístová, druhá systému nového, žebře jednoduché i kolové, koše na vodu, háky, kopáče v úhrnné ceně 1439/32 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 18 požárů.

Sbor hasičský v Soběchleboch, založený r. 1891, žádných zpráv nepodal.

Sbor hasičský v Dol. Něčicích.

Obec Dol. Něčice, na pahorkatině ležící, čítá 66 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1891 a prvním zakladatelem byl dp. František *Přikryl*, kooperátor v Soběchleboch. Téhož času byl starostou obce Frant. *Hradil*, rolník. V obecním představenstvu byli: Filip Pavelčík, radní, rolník, Ant. Vaněk, radní, rolník, Jan Matějčík, výbor, rolník, Josef Václavík, výbor, rolník, František Dohnálek, výbor, rolník, Fr. Novotný, výbor, domkař, Fr. Václavík, výbor, domkař, Fr. Pala, výbor, domkař. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, povolili z obecní pokladny vyzbrojiti mužstvo.

Prvním předsedou a náčelníkem byl Fr. *Dostalík*, rolník, jednatelem Frt. *Sehnal*, celoláník. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Dostalík*, rolník, náčelníkem Josef *Ryška*, domkař, jednatelem, Fr. *Pala*, domkař. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Fr. Dostalík, Fr. Vymětalík, Jos. Ryška, Fr. Pala, Ant. Velička, Jan Velička, Jan Mikeš, Fr. Ryška, Fr. Kocián, Vinc. Durina, Rich. Salutěnko, Fr. Bezděk, Jos. Bezděk, Jos. Jančík, Fr. Dohnálek, Fr. Václavík. Později přistoupili: Jos. Vrābel, Ant. Lacina, Josef Hynek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a výzbroj v ceně 1600; týž účastnil se dosud 16 požárů.

Sbor hasičský v Radotíně.

Obec Radotín čítá 41 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce je kopcovitá a okolí též a od města Hranic les. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892 *občanstvem*. Téhož času byl starostou obce Josef *Lesák*. V obecním představenstvu byli: A. Kocián, J. Masař, J. Čech, F. Přikryl, F. Vymětalík, A. Hanák, J. Vymětalík, F. Baďura. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou byl Kl. *Složil*, náčelníkem František *Ptáček*, jednatelem Josef *Kubáč*. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Klement *Složil*, náčelníkem František *Baďura*, domkař, jednatelem Inocenc *Hlavík*, rolník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Kl. Složil, J. Hlavík, J. Hanák, F. Baďura, F. Ptáček, A. Buda, J. Navrátil, F. Vymětalík, V. Ryška, F. Palík, F. Čech, V. Hanák, A. Hanák, J. Dostal, A. Bezděk, J. Zavadil, J. Poral. Později přistoupili: F. Hradil, J. Čáp.

Sbor má stříkačku a výzbroj mužstva v ceně 1200 zl.; týž účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský v Jezernici.

Obec Jezernice čítá 158 domů s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím; jsou zde též tři vodní mlýny. Obec leží v úzkém údolí na jih a na sever otevřeném. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895 a prvním zakladatelem jeho bylo *obecní představenstvo*, v němž zasedali pp.: Antonín *Novák*, starosta, Vincenc *Novák*, Josef *Gogela* a Antonín *Maloch*, radní; vesměs rolníci. Všichni členové představenstva, jakož i obecního výboru účinně podporovali sbor, stavše se mnozí členy přispívajícími a povolivše značný obnos z obecní pokladny na zakoupení stříkačky.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: velitelem Frant. *Hradil*, rolník, místoveličem Frant. *Vašíňka*, rolník a jednatelem Ant. *Maloch*, rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Čeněk Sedlák, Fr. Novák, Fr. Kelnar, Al. Balhar, Fr. Pospíšil, Ludvík Vítek, Fr. Mužík a Ant. Navrátil. Sbor trvá 3 roky.

Dnes jsou členy sboru: Josef *Brásda*, Ant. *Kelner*, Ant. *Maloch*, Ant. *Zapletal*, Jan *Remeš*, Josef *Zapletal*, Jul. *Čoček*, Alois *Dočkal*, Frant. *Vašínska*, Jakub *Kostka*, Josef *Hradil*, Alois Balhar, Fr. *Žeravík*, Josef *Král*, Fr. *Suchánek*, Josef Popp, Frant. *Suchánek*, Ant. *Pospíšil*, Ferd. *Suchánek*, Ant. *Libiger*, Čeněk *Ohera*, Fr. *Kostka*, Ant. *Maloch*, Fr. *Novák*, Josef *Remeš* a Frant. *Mužilk*.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudní stříkačku, naviják na hadice, 3 žebře, 180 m hadic s normálním šroubením, 6 plátěných košů na vodu, vše v úhrnné ceně 1260 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 5 požárů.

Sbor hasičský v Tyně.

Obec Týn čítá 124 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se sladovnictví, jinak převládá živnost rolnická. Obec rozkládá se na úpatí kopce Helfštýna. Dobrov. sbor hasičský založen byl roku 1895 na rozkaz c. k. okr. hejmanství a zakladatelem jeho byl p. Karel *Heiniš*, nadučitel v místě. Téhož času byl starostou obce Antonín *Ryšánek*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Jan *Sulc*, Frant. *Vybíral*, Josef *Vybíral*, Frant. *Koláček*, Antonín *Jemelka*, Petr *Ryšánek*, Frant. *Sklenář*, Ferd. *Pliška*, Ant. *Onderka*, Frant. *Rýska* a Karel *Heiniš*.

Prvními funkcionáři ve byli a jsou až doposud: předsedou Karel *Heiniš*, nadučitel, nar. v Ostravici r. 1861, působí od r. 1881 a jest správcem školy v Týně od r. 1890. — Náčelníkem Antonín *Ryšánek*, rolník, nar. r. 1868, starostou obce jest od r. 1894. — Jednatelům Jul. *Bagar*, nar. r. 1875. Sbor trvá tři roky.

Dnes jsou členy sboru: Jan *Gaďourek*, Frant. *Hofman*, Karel *Hradílek*, Libor *Hradílek*, V. *Kainar*, F. *Koláček*, F. *Panák*, F. *Pliška*, F. *Pelikán*, J. *Poděpřel*, J. *Pospíšil ml.*, J. *Pospíšil st.*, Ignác *Richter*, Vincenc *Rýpar*, Josef *Rýpar*, Fr. *Sklenář*, Ant. *Stržínek*, Ferd. *Stěpán*, Ed. *Vašínska*, Josef *Vašínska*, Ant. *Wolf*, Fr. *Viliš*, Fr. *Sklenář*, Josef *Vybíral*, Frant. *Wolf*, Hubert *Steigr*, Frant. *Vybíral*, Raimund *Sladovnický*, Richard *Zavadil*, Jan *Žák* a Vincenc *Zavadil*.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudní stříkačku s výbrojem od firmy R. A. *Smekal* v Čechách v ceně 1300 zl.; týž po čas trvání svého účastnil se 6 požárů.

Sbor hasičský ve Lhotě.

Obec Lhota čítá 70 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895 občanstvem. Téhož času byl starostou obce Frant. *Tala*, rolník. V obecní radě byli pp.: Fr. *Krejčířik*, Krutil, *Prokeš*, *Konečný*, *Masař*, *Vymětalík*, *Janota* a *Jedlička*, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a sice peněžitou podporou.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Tala*, rolník, náčelníkem Antonín *Jemelka* a jednatelům *Krutil*. Sbor trvá 3 roky.

Nynějším předsedou ve sboru jest *Janek*, náčelníkem *Jemelka* a jednatelům *Krutil*. Členy sboru jsou: J. *Švrdlík*, Ant. *Tala*, In. *Václavík*, Jan *Václavík*, *Masař*, *Sycháček*, Fr. *Vymětalík*, Met. *Krejčířik*, In. *Vymětalík*, *Smíkal*, *Kovářík*, Ant. *Václavík*, *Dohnal*, *Konopčík*, *Podmětal*, Ant. *Matyáš*, Alois *Prokeš*, Ant. *Krutil*, Fr. *Kašík*, Fr. *Konečný*, Fr. *Vítek*, *Kovářík*, Jan *Konečný*.

Sbor má jednoproudní stříkačku a berlovku v ceně 800 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Tršticích.

Obec Tršnice čítá 185 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví, pěstování chmele a sladovnictví. Poloha obce a okolí jest lesnatá pahorkatinná. Dobrov. sbor hasičský založen byl v říjnu r. 1896 a prvním zakladatelem jeho byl p. Rudolf *Bem*, rolník, t. č. obecní radní. Téhož času byl starostou obce Frant. *Závodník*, rolník. V obecní radě byli: Antonín *Vybíral* a Rudolf *Bem*, rolníci.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Rudolf *Bem*, rolník, náčelníkem Robert *Kubíček*, obchodník a jednatelům Alois *Lipner*, krejčí.

Sbor trvá 2 roky a členy jeho jsou (jména oněch, jež od založení až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Al. *Závodník*, *Zdařil*, *Lipner*, *Kubáček*, K. *Zdařil*, *Dočkal*, *Tala*, *Hnilica*, *Ján*, *Pavel*, *Dokoupil*, *Rychtr*, J. *Rychtr*, A. *Vybíral*, *Tovačovský*, *Sedláček*, Fr. *Vláčil*, J. *Vláčil*, *Peřina*, *Konečný*, *Vinklárek*, *Spurný*, *Svoboda*, *Lukáš*, T. *Vybíral*.

Sbor má obecní stříkačku, 1 berlovku a jiné nářadí v ceně 1000 zl.; týž po čas trvání svého účastnil se 5 požárů.

Statistika župní hasičské jednoty č. XXII. okresu Hranicko - Lipnického.

Číslo sboru i běžné	Jméno sboru	Počet domů	Počet obyvatel	Živnost nebo průmysl	Rok založení	Rok přistoupení k župě	Má členů		Zakladatel	První náčelník	Načelník r. 1896	Cena stroje ve zl.	Kolik m hadic	Kolik berlovek	Súčasní se sbor požárů od založení	Má knihovnu s po- čtem svazků	Kolik obcí má sbor ve svém požár. kruhu	Odebírá časopis	Podpory z has. zem. fondu až do r. 1897	Upsané podily has. pojišťovně
							činných	čestných												
1	Hranice	540	8000	soukenictví	1872	1892	98	7	Dr. B. Plachý	S. Wolf	A. Balisch	5000	500	5	94	70	6	3	900	—
2	Drahotoše	210	1400	rolnictví	1882	1893	52	1	Ant. Majer	Ant. Majer	Fr. Kajnar	1150	120	—	38	12	6	1	450	—
3	Hustopeč	182	1300	rolnictví	1884	1892	49	1	Obec	bar. Bajlou	R. Váhala	1086	250	3	18	25	11	1	450	—
4	Velký Újezd	176	1209	rolnictví	1881	1892	37	—	H. Bednařík	F. Kovátek	J. Nekoksa	1439	75	—	18	—	6	1	350	—
5	Milotice	58	350	rolnictví a vývoz šetrku	1885	1892	44	—	Obec	Arn. Dadák	K. Bartoněk	1500	250	2	12	69	11	2	300	—
6	Keč	430	2619	rolnictví	1886	1893	62	3	T. Kratochvíl	Fr. Sluka	R. Šindler	1980	280	—	30	—	10	1	350	—
7	Opavovice	95	650	rolnictví	1889	1892	48	—	Obec	H. Karlíček	J. Vymětalík	1370	180	4	10	—	13	1	250	—
8	Dolní Néčice	66	340	rolnictví	1891	1892	19	1	Obec	—	Fr. Dostalík	1600	120	—	16	2	8	1	300	—
9	Černotín	83	578	a skalářství	1892	1892	38	—	F. Humpál	Jan Zapletal	Jan Zapletal	1400	220	3	16	3	17	1	300	—
10	Hluzov	44	345	rolnictví	1892	1893	28	1	Obec	Fr. Rýpar	Ant. Řehák	1105	140	—	9	—	14	1	300	—
11	Olšovec	63	482	rolnictví a lom břidlice	1892	1894	26	1	Obec	—	Kar. Bartoš	1573	160	—	10	—	5	1	150	—
12	Soběchleby	92	520	rolnictví	1892	1893	30	—	Obec	—	Kl. Zbořil	1200	100	—	18	—	11	—	100	—
13	Radotín	42	330	rolnictví	1892	1894	20	—	Obec	Fr. Vinklárek	Fr. Vinklárek	1209	120	—	7	—	15	1	150	—
14	Skalička	75	408	rolnictví	1893	1893	36	—	Obec	Jan Lév	Jan Lév	1080	240	2	3	7	4	1	150	—
15	Střítež	122	830	rolnictví	1892	1894	29	2	Jan Lév	Fr. Jančík	Fr. Jančík	2000	180	—	12	—	7	1	300	—
16	Rakov	73	480	rolnictví	1893	1893	43	—	Obec	Fr. Hradil	Fr. Hradil	1260	180	—	5	2	11	1	200	—
17	Jezernice	158	948	rolnictví	1895	1895	26	—	Obec	Fr. Jufena	Fr. Jufena	1733	160	1	9	20	16	2	200	—
18	Zbrašov	37	209	a skalářství	1895	1895	20	—	Obec	A. Jemelka	A. Jemelka	998	160	1	4	—	6	1	150	—
19	Lhota u Lipníka	70	340	rolnictví	1895	1896	25	—	Obec	Kar. Heiniš	A. Ryšánek	1300	220	—	6	—	7	1	150	—
20	Týn	124	730	rolnictví	1895	1895	35	—	Obec	Jos. Biskup	Jos. Biskup	1200	100	—	2	—	4	1	100	—
21	Luboměř	101	600	rolnictví	1895	1896	28	—	T. Kiežla	Ant. Maňas	Fr. Kuchař	1500	200	—	7	2	12	1	150	—
22	Ústí	70	450	rolnictví a vrbářství	1895	1895	27	—	Obec	A. Serbousek	A. Serbousek	1762	340	—	5	—	8	1	150	—
23	Velká	81	476	rolnictví	1896	1896	27	—	Josef Rýpar	Ant. Tyl	Ant. Tyl	1500	100	—	1	—	4	1	150	—
24	Spálov	236	1500	rolnictví	1896	1896	44	—	Obec	R. Kubíček	R. Kubíček	1053	100	1	2	—	9	1	150	—
25	Tršice	185	1350	a chmelářství	1896	1896	28	—	Rudolf Bem	Fr. Novák	Albert Hrab	1400	160	—	2	—	6	1	100	—
26	Špičky	75	386	rolnictví	1897	1897	31	—	Obec	B. bar. Bujalovský	Jan Minář	1200	200	—	15	—	14	1	200	—
27	Malhotice	91	505	rolnictví	1891	1898	50	1	Obec	Fr. Steiner	Fr. Steiner	1000	200	—	1	—	9	—	—	—
28	Zámorský	67	300	rolnictví	1898	1898	34	—	Obec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Vše ostatní neznámo vzhledem k žádostem a prosbám.

František Juřena,
t. č. jednatel župy XXII.

Župa okresů Litovel-Unčov.

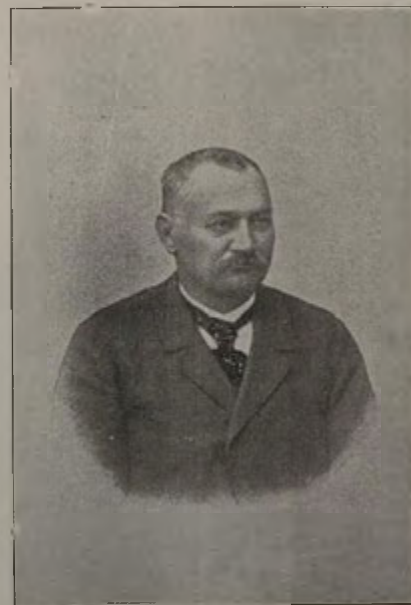
Litovel, okresní město župy č. XXIII.

Peregrin Němeček,
náčelník a předseda sboru v Bílé Lhotě.

Antonín Jaroš,
zakládající člen sboru v Bílé Lhotě a starosta obce.

Martin Mikuláš,
předseda sboru a starosta obce ve Střelčově.

Jan Melhuba,
náčelník sboru v Měniku.

Josef Hájíček,
starosta obce, zakladatel a předseda sboru
v Měniku.

Ant. Hovorka,
náčelník sboru v Pískově.

Karel Kleibl,
předseda sboru v Pískově.

K r o n i k a

župní jednoty hasičské okr. Litovel-Unčovského čís. XXIII.

Hejtmanství litovelské rozprostírá se v severozápadní části Moravy, jejíž krajina dílem jest rovinou a dílem hornatinou. Sousední hejtmanství jsou: Zábřeh, Mor. Třebová, Boskovice, Prostějov, Olomouc, Šternberk, Římařov a Šumperk.

Hejtmanství litovelské skládá se ze tří soudních okresů, jejichž sídla jsou: Litovel, Unčov a Konice. Pokud hasičských poměrů se týká, sdruženy jsou sbory okresu Litovel-Unčovského v jedné župě XXIII; sbory okresu Konického mají samostatnou župu XXV. Soudní okres litovelský má 2037 km^2 rozlohy, na kteréžto ploše jest 51 obcí se 3518 domy a 23.461 obyvateli. Okres unčovský měří 253,2 km^2 se 37 obcemi, v nichž jest 3496 domů s 26.387 obyvateli.

Když počaly se sbory hasičské organisovati ustavily r. 1887 sbory hejtmanství Prostějovského a Litovelského jednu společnou župu, která však pro svou velikou rozsáhlou potřebám spolkovým nevyhovovala, což uznáno na sjezdě v Čechách u Prostějova r. 1891, kdy také sbory z hejtmanství Litovelského ze společné župy vystoupily a během dvou let dvě župy a to 23. a 25. sobě utvořily.

Zařízení župy XXIII. stalo se asi takto: Pan Josef Koupil, náčelník sboru dobrovolných hasičů ve Vilémově, okres Litovelský, rozeslal svolání na stávající 23 sbory v okresu Litovel-Unčovském a sice: Náklo, Hunčovice, Červenka, Odrlice, Slavětín, Vozdečko, Bouzov, Cholína, Bílá Lhota, Vilémov, Mlač, Střeň, Třídvory, Řimnice, Mělník, Senice, Březové, Šumvald, Lazce, Střelice, Troubelice a Piňovice. Na svolání to vyslovilo se 12 sborů se 317 členy pro utvoření župy a to: Náklo, Červenka, Odrlice, Slavětín, Vozdečko, Cholína, Vilémov, Mlač, Mezice, Březové z Litovelska a Šumvald, Lazce z Unčovska. Na to svolal p. Jos. Koupil dne 4. dubna 1893 náčelníky jmenovaných sborů ku poradě do okresního města Litovle, kdež provedena byla volba zařizujícího výboru. Zařizující výbor konstituoval se takto pp.: Jos. Koupil z Vilémova, František Šenk ze Šumvaldu, Josef Havlíček z Nákla, Jan Kryl z Červenky.

Mužové tito postarali se náležitě o utvoření župy, když stanovy vysokým místodržitelstvím schváleny byly, svolal zařizující výbor ustavující schůzi na den 17. září 1893 do Odrlic, které se účastnilo 154 hasičů ze 13 sborů.

Mezi nejdůležitějšími body, které I. valné hromadě provést bylo, byla volba skutečného výboru i byli zvoleni následující pp.: Jos. Koupil z Vilémova starostou, Fr. Šenk ze Šumvaldu náměstkem starosty, Jan Zendulka z Vozdečka, Jos. Havlíček z Nákla, Antonín Malý z Odrlic, Jan Kryl z Červenky a Ferd. Hnilička z Lazců. První starosta i výbor cenili si náležitě toho, že právě jim dostalo se toho úkolu, aby pro blaho a rozkvět hasičstva pracovali.

Roku 1894 odbývala se schůze vyslanců se sjezdem v Bílé Lhotě. Súčastnilo se 16 sborů. Ve schůzi vyslanců mezi jiným provedena byla volba župního dozorce, kterým jednohlasně zvolen pan Frant. Řezníček, nadučitel a náčelník sboru z Hunčovic.

R. 1895. odbývala se schůze vyslanců a sjezd v Šumvaldě na Unčovsku. Na schůzi této vzdal se dosavadní župní dozorce p. Frant. Řezníček pro přetížení prací svého úřadu a na místo jeho zvolen jednohlasně p. Jan Starostík, náčelník z Choliny pro okr. litovelský a pan Frant. Šenk, starosta obce a náčelník sboru v Šumvaldě pro okres unčovský.

R. 1895 odbývala župa vyslaneckou schůzí a sjezd v Nákle, jehož účastnilo se 21 sborů zastupovaných 63 delegáty. Při valné hromadě provedena byla volba starosty a výboru na příští 3 léta. Zvoleni byli pp.: Jos. Koupil starostou župy (jednohlasně); Hynek Grecman ze Senice, Jan Zendulka z Vozdečka, Leopold Streith z Nákla, Jos. Žák z Piňovic, Frant. Šenk ze Šumvaldu, Jos. Štencl-Meitner z Troubelic.

R. 1897 odbývala V. valná hromada spojená se sjezdem ve Vilímově, kteréhož účastnilo se 19 sborů zastupovaných 58 delegáty. Na schůzi této uznáno za výhodno, by valná hromada od sjezdu byla odloučena, aby důležité věci valné hromadě ustanovené lépe projednati se mohly. Proto hned roku následujícího odbývala se valná hromada v Července u Litovle a sjezd v Piňovicích na Unčovsku, kterýž věnován byl oslavě 100letých narozenin velikého Čecha Františka Palackého, o němž velmi krásný obraz podal říšský poslanec pan Josef Starošík z Hunčovic.

Až do r. 1897 čítala župa naše 24 sbory a to (číslice v závorce značí rok založení): Náklo (1876), Hunčovice (1877), Cholina (1881), Bílá Lhota (1881), Vilímov (1881), Bouzov (1886), Mlač (1886), Odrlice (1886), Vozdečko (1887), Červenka (1885), Březové (1838), Stěh (1889), Třídvoř (1889), Měnk (1889), Řimnice (1889), Mezice (1891), Slavětín (1892), Senice (1893), Šumvald (1881), Lazce (1881), Střelice (1886), Piskov (1890), Piňovice (1892), Troubelice (1893). R. 1897 přijaty do župní jednoty sbory: Bílsko a Želechovice. V jubilejním roce 1898 podnětem župní jednoty zřízeny sbory v Měrotíně, Podolí, Chudobíně, Haňovicích, Obranicích a Střemeněcku. Čítá tedy naše župa v jubilejním roce 1898 celkem 32 sbory s 30 stříkačkami normálními jednoproudními, v Piňovicích 1 dvouproudní a v Troubelicích stříkačku parní. Stříkačky tyto opatřeny jsou 130 m ssavic a 3350 m hadic výpustných.

Kronika tato byla sepsána na památku 50letého jubilea slavné vlády Jeho Apoštolského Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I.

Sbor Náklo, založen r. 1877, nepodal žádné zprávy.

Sbor Hunčovice, založen r. 1877, nepodal žádné zprávy.

Sbor hasičský v Cholině.

Obec Cholina čítá 130 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest při východní straně rovina, při západní pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1880 a první myšlénka o založení spolku vyšla od Václ. *Spurného*, rolníka a Hyn. *Dostála*, tehdejšího starosty obce, kteří též spolek založili. V obecním představenstvu byli: Václ. Spurný, radní, Jakob Gallas, radní, Jak. Eliáš, Ant. Koupil, Jan Šišma, Hyn. Eliáš, Tom. Smyčka, Fr. Nepustil, Fr. Polcar, Jak. Kadláček, Hynek Škobrtal, výborové. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou byl Václ. *Spurný*, rolník, náčelníkem a jednatelem Hynek *Spurný*, hostinský. Při založení byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Flor. Nedopil, Hynek Spurný, Ant. Beneš, Jos. Bukva, Jak. Dostál, Fr. Hubáček, Mich. Kotík, Hyn. Koupil, Jak. Němec, Šebest. Plachý, Alois Roubal, Frant. Smyčka, Jos. Švarc, Tom. Truhlář, Václ. Zabloudil. Sbor trvá 18 roků.

Nyní jest předsedou Václ. *Spurný*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jan *Starošík*, rolník. Dnes jsou členy sboru: V. *Spurný*, J. Starošík, A. Zedník, J. Smyčka, J. Kouřil, J. Škobrtal, J. *Pirolt*, Dokoupil, J. Eliáš, A. *Faksa*, Jak. Hubáček, A. Klein, H. Klein, Ant. Krumník, F. Kroupa, P. Lněnička, V. Malík, H. Mazánek, A. Mrnka, J. Nemerád, K. Nevrlý, J. Novotný, Fr. Opluštil, J. Pirolt, A. Polcar, J. Plachý, H. Svozil, J. Svačina, J. Švarc, G. Vymazal, H. Spurný, T. Sedláček, Doležel, Spurný V. ml., A. Krumník, H. Zukal, K. Klein.

Sbor má čtyřkolovou normální stříkačku a ruční berlovku v ceně 900 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 23 požárů.

Sbor hasičský v Bílé Lhotě.

Obec Bílá Lhota čítá 56 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví a různá řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1882 a prvními zakladateli jeho byli: Antonín *Žaroš*, Antonín *Štěpař*, Adolf *Hajiček*, Frant. *Sova*. Téhož času byl starostou obce Antonín *Žaroš*, hostinský. V obecní radě byli pp.: Ignác Vyhnaněk, Josef Motka. Tito byli sboru hasičskému příznivci. Sbor byl podporován peněžitou podporou. Prvním předsedou ve sboru byl Adolf *Hajiček*, rolník.

Sbor trvá 16 roků a předsedou a náčelníkem jeho jest dnes Peregrin *Němeček*, jednatelem Ferdinand *Doležel*. Členy sboru jsou: Josef Pluskal, Bedřich Siegel, Frant. Jaroš, Ant. Šmoldas, Zigm. Havlík, Bedřich Vafeka, Boh. Škop, Antonín Dokoupil, Josef Rozman, Jan Linet, Josef Vévoda, František Vočka, M. Příkopa, Jan Příkopa, Rud. Urban, Bedřich Novák, Ant. Vafeka, J. Šafář, Václav Lilek, Jan Dolák. Antonín Poprava, Isidor Valouch; od začátku až dodnes vytrvali: Jan Smítal a Antonín Pluskal.

Sbor má stříkačku v ceně 250 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 17 požárů.

Sbor hasičský ve Vilímově.

Obec Vilímov čítá 134 domků se smíšenou krytbou. Občané zaměstnávají se rolnictvím a různým řemeslem jako: pokrývačstvím, zednictvím a tkalcovstvím. Poloha obce a okolí jest pohorská, z jižní a ze severozápadní strany jest hornatá, na východní straně jest krajina otevřená, kdež jest romantický pohled na požehnanou »Hanou«, kterou viděti jest od Prostějova směrem k Olomouci a Šternberku. V roku 1881, kde uznána všeobecná potřeba sborů hasičských, byla obec c. k. okresním hejmanstvím v Litovli vybidnuta ku zařízení sboru hasičského.

Obec čítala toho času 125 domků, povětšinou slámou krytých. Tehdejší starosta obce p. František *Kulatý* svolal dne 13. března r. 1881. veškeré občany a po přečtení dopisu od c. k. okresního hejmanství vyložil nutnost hasičského sboru v obci naší, což také všichni občané uznali. Hned na předložené listině k upisování činných členů bylo radostně patřiti, kterak každý s chutí do sboru přistupuje, krásný to počátek, když na předložené listině bylo přes 40 jmen občanů rozličného stavu. Zakladatelé sboru byli pp.: František *Kulatý*, starosta obce, Vavřín *Jureček*, nadučitel, Josef *Koupil*, obchodník, František *Juříčka*, rolník č. 10. a František *Prucek* č. 90.

František *Kulatý*, narodil se 9. září r. 1850 ve Vilímově, kde navštěvoval obecnou školu, pak se věnoval rolnictví. V r. 1876 byl zvolen starostou obce, kterýž úřad sedm roků zastával. V r. 1881 dal podnět ku založení sboru hasičského, při kterém zastával do r. 1884 místo náčelnické. V r. 1886 byl zvolen předsedou, kteréž místo až doposud zastává.

Vavřín *Jureček* narodil se 5. srpna 1845 v Přerově, po odbytých studiích věnoval se učitelství. V roku 1872 byl jmenován učitelem ve Vilímově, kdež v r. 1879 povýšen za nadučitele. V r. 1881 byl horlivým zakladatelem sboru, při kterém do r. 1886 místo předsedy zastával. Z ohledů zdravotních opustil činně sbor a dne 16. února 1890 zemřel. Budiž čest památce jeho.

Josef *Koupil*, narodil se 19. září 1856 ve Vilímově, kde navštěvoval obecnou školu. V r. 1867 vstoupil na studie v Unčově, po odbytých studiích věnoval se obchodu, při kterém 12 roků setrval. V roku 1879 převzal obchod od svého otce p. Františka Koupila, který doposud vede. V roku 1881 byl prvním mezi zakladateli sboru a hned při první volbě svěřeno mu místo náčelnické, které posud blahodárně zastává, an jest hasičem tělem i duší.

Představenstvo obce náklonnost dokázalo tím, že větší část ku sboru za činné členy přistoučila.

Dne 10. května 1881 slavil sbor své založení na počest sňatku J. Vys. korunního prince Rudolfa s J. Vys. princeznou Štefaní belgickou.

V čele sboru stojí následující funkcionáři: pp. František *Kulatý*, předseda, Josef *Koupil*, náčelník a jednatel, František *Juříčka*, podnáčelník.

Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až podnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Josef *Lakomý*, Antonín *Prucek*, František *Eincigl*, František *Srovnal*, Josef Lakomý, František Juříčka, Alois Grezl, Antonín *Fojt*, M. Zatloukal, František Dokoupil, Josef Janeček, Antonín Huf, František Matoušek, Antonín *Prucek*, Alois Matoušek, Josef Novák, Methoděj Lakomý, Jan Lakomý, Antonín *Brach*, Dominik Lakomý, František Kollmann, Frant. Kovář, Josef Grezl, Josef Zapletal, Antonín *Škurek*, Adolf Matoušek, Antonín Škurek ml., Josef Prucek, Jan Matoušek, Jakub Juříčka, Adolf Dokoupil, František Losík, Jan Kovář, Eng. Srovnal.

V roku 1888, kdy slavil náš nejjasnější panovník jubileum své čtyřicetileté vlády, zakoupil sbor jednu čtyřkolovou stříkačku se ssacím přístrojem v ceně 850 zl. — ze svých prostředků; týž účastnil se po dobu svého trvání 21 požárů.

Celé inventární jmění obnáší 1451 zl. 13 kr. Sborová knihovna, kterou p. náčelník koupil pro členy, má cenu 30 zl. Sbor pěstuje s okolními sbory největší přátelství, stýká se s nimi při požárech neb veřejných cvičeních.

Sbor hasičský v Července.

Obec Červenka rozprostírá se v rovině při levém břehu Moravy a čítá 117 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885

a prvními jeho zakladateli byli pp.: Josef *Kvapil*, nadučitel a Jan *Karger*, kovář. Starostou obce tehdy byl Fr. *Pospišil*, který též při zřizování sboru nápomocen byl.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Benda*, náčelníkem Josef *Kvapil*, jednatelem František *Navrátil*.

Sbor trvá 13 roků a předsedou jeho jest dnes H. *Jorda*, starosta obce, náčelníkem Jan *Jorda*, jednatelem František *Svoboda*. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): A. Axman, Jan *Broza*, Ferdinand *Broza*, L. Čánek, Dininger, Ed. *Fritšer*, J. *Falc*, Jos. Jorda, Jan Kouřil, Jan *Karger* st., Jan *Karger* ml., J. Kubíček, Fr. *Kolavtík*, A. *Kračmar*, Jos. Komárek, Jos. Novák, Frant. *Navrátil*, Josef Neoral, Josef Opletal, Fr. Obšil, M. Pospišil, Jan Růžička, Frant. *Svoboda*, G. *Svoboda*, A. Sova, Sapara, Jos. Sedlár, J. Šlauch, Č. *Tomek*, Josef Wilhelm, J. Válek, St. *Chrudina*, Fr. *Žoacek*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvojkolový naviják, 4 žebříky, háky atd., vše v úhrnné ceně 1400 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 25 požárů.

Sbor hasičský v Bouzově.

Obec Bouzov čítá 80 domů se smíšenou krytkou. Hlavním zaměstnáním obyvatelů jest polní hospodářství. Obec leží ve výběžcích vysočiny českomoravské. Sbor založen na vyzvání c. k. okresního hejtmanství v Litovli ze dne 26. ledna 1885 č. 3951 v roce 1885. Starostou obce byl Frant. *Wiedermann*, obchodník. V obecní radě byli: Max. Blumenwitz, důchodní řádu německého v místě a Václav Vařeka, rolník č. 51. Jmenování byli sboru příznivci, což dokázali tím, že jej všemožně podporovali a podařilo se jim v obecním výboře prosadit návrh na vyzbrojení mužstva na útraty obecní. Za tou příčinou povolena výborem 30procentní obecní přírůžka. Jmenovaný I. radní vymohl osobní přimluvu u řádu německého nezúčastněnou půjčku 500 zl. v ročních splátkách po 100 zl. splatnou a mimo to dar téhož řádu ve výši 100 zl. na hasičské potřeby.

Prvním předsedou ve sboru byl Max. *Blumenwitz*, důchodní velkostatku řádu německého, náčelníkem Frant. *Trampiš*, nájemník hostince a jednatelem Frant. *Pospišil*, nadučitel.

Nynějším předsedou ve sboru jest Max. *Blumenwitz*, arciknížecí rada, zástupce velkostatku, důchodní atd., náčelníkem Antonín *Rotter*, kovář, jednatelem Josef *Hájek*, učitel. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Jan Adámek, Alois Fajt, Frant. Fajt, Josef Kolář, Ignát Kolář, Ignát Klement, Frant. *Knažš*, Sigmund Lavička, Rudolf Lavička, Max. Laštůvka, Adolf Mayer, Inocenc *Mayer*, Josef *Minářík*, Rudolf *Navrátil*, Frant. *Pospišil*, Jan Procházka, Ed. *Solař*, Ant. *Solař*, Jan *Sommer*, Rudolf Skládal, Vincenc Šebesta, Josef Šafář, Alex. Šípka, Václav Štefek, Ferd. *Volkmer*, Václav *Vařeka* starší, Václav Vařeka mladší, Alois *Valouch*, Gotthard Vykydal, Josef *Zapletal*, Václav Zapletal, Josef *Zacpal*, Frant. *Zatloukal*.

Sbor má sundávací čtyřkolovou stříkačku v ceně 607 zl. s 250 m hadic, 4 hydranty s 8 otvory; tlak vody 8 atmosfér; též účastnil se 18 požárů. Se sousedními sbory žije sbor Bouzovský v úplné přátelské shodě.

Sbor hasičský v Mlači.

Obec Mlač čítá 73 domů s převládající krytkou tvrdou. V obci provozuje se dobývání šterku a kamene z kamenolomu vápencovitého. První podnět ku založení sboru dal Václ. *Kršek*, t. č. starosta obce a jeho přičiněním r. 1886 založen jest; prvním předsedou jeho byl Fr. *Benda*, náčelníkem Václav *Kršek* a jednatelem Florián *Otava*. V obecní radě byli: Martin Vogel a Jan Maxant, rolníci. Jmenování osvědčili se vždy co příznivci sboru, jsouce zároveň též členy jeho.

Nyní jest předsedou sboru zasloužilý a čestný člen Václav *Kršek*, náčelníkem též zasloužilý člen Matěj *Arnoš* a jednatelem Fr. *Pyšný*, který vším právem co jednatel nazván býti může duší spolku. Týž jest pravým hasičem, důkaz toho, že byl dříve 12 roků činným členem sboru v Holicích (Čechy), zastává funkci náčelnickou k úplné spokojenosti tamtéž. Před 8 roky meškaje zde návštěvou a shlédnuv, že sbor náš ku fádnému zdokonalení ještě mnoho postrádá, opustil dřívější své místo a vstoupil v řady naše. Od té doby zastává funkci jednatelskou a přičiněním jeho další trvání sboru na pevných základech zajištěno jest.

Od založení sboru jsou následující členové: Josef *Kršek*, Josef Škop, Ferd. *Svoboda*, Flor. *Arnoš*, Frant. *Falc*, Flor. Šperlík, Martin Vydržel, Jan Blechta, Al. Kobza, Ant. Matějk, Fr. Kobza, Josef Dostál, Jakub Haderka, Jan Maxant, Frant. Vaněk, Frant. Novotný, Jan Král, Jan Jergon, Fr. Valouch a Kázimír Tábořský. Později přistoupili: Fr. *Pyšný*, Jan Tábořský, Václav Smrček, Leon. Axman, Adolf Škop, Martin Pekař, Ant. Vaněk, Frant. *Arnoš*, Frant. Smrček, Jan Sova, Jos. *Falc*, Josef Kobza, Frant. Smital, Severin Smital a Josef Absolon.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 1 dvoukolový naviják a ostatní příslušenství v ceně asi 900 zl.; týž po čas trvání svého účastnil se 10 požárů, při nichž dle veřejných pochval významenal se tím, že svou statečností požáry vždy jen na hořící části budov omezil.

Sbor hasičský v Odrlicích.

Obec Odrlice v hejtmanství litovelském čítá 53 domů s převládající krytbou břidlicovou. Osada leží v úrodné rovině, nemá kromě hostince a jednoho kupeckého krámu žádných závodů průmyslových nebo obchodních, ježto obyvatelstvo v počtu 319 (podle sčítání r. 1890) poněvíc živí se polním hospodářstvím. Osada tato patří zajisté mezi nejstarší osady moravské, ač první zmínka o ní činí se teprve r. 1226 a 1251, neb v Odrlicích vykopáno neb vyoráno bylo za příčinou zakládání chmelnic mnoho popelnic různé velikosti a tvaru s všelikými ozdobami, důkaz to, že stávala osada již v dobách pohanských, kdy ještě těla zemřelých pálii a popel v popelnice ukládali.

Sbor dobrov. hasičů založen byl k vyzvání úřednímu r. 1886 a prvním předsedou jeho byl Tomáš *Ošřádal*, rolník čís. 11 a starosta obce, náčelníkem a jednatelem Frant. *Řezníček*, učitel. Téhož času v obecní radě byli Jan Starošítk a Tomáš Stratil, rolníci. Uvedení byli s jinými ještě občany zakladateli spolku a hlavními příznivci myšlenky hasičské.

Nyní jest předsedou sboru Jan *Malý*, rolník čís. 10, náčelníkem Ant. *Malý*, zahradník, jednatelem Jan *Pillich*, místní učitel. Činnými členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes jsou členy sboru, tištěna jsou písmem ležatým): Ignác Krátký, Bernard *Škopál*, Methoděj Starošítk, Frant. *Kvapil*, Frant. *Doležel*, Josef *Spurný*, Cyril Spurný, Jan *Malý*, Alois Koupil, Josef Fiala, Karel Hubáček, Stanislav Kouřil, Ant. *Čamek*, Alois *Šišma*, Frant. *Maxant*, Josef *Absolon*, Ant. *Malý*, Frant. *Absolon*, Tom. Kvapil, Fr. Pavelka, Flor. Dokoupil a Jan Novák.

Během své 12leté činnosti účastnil se sbor 15 požárů. Při požáru v Dubčanech zachránili hasiči svou neohrožeností a s nebezpečím života (klenutí se sesulo) veškeren dobytek z hořících chlévů.

Sbor hasičský ve Vozdečku.

Obec Vozdečko čítá 32 domů s převládající krytbou dochovou. Obyvatelstvo zaměstnává se po většině rolnictvím. Poloha obce jest rovina, na jižní straně pahorkatina a okolí jest většinou pahorkatina. Podnět, aby se též ve zdejší obci za příkladem sousedních obcí založil sbor hasičský, vyšel od celého výboru obce, což skutečně r. 1888. Prvním předsedou ve sboru byl František *Nejeschleba*, rolník 45letý, narozen ve Vozdečku; náčelníkem Jan *Zendulka*, rolník, hostinský a starosta obce, narozen r. 1853 ve Vozdečku; jednatelem Frant. *Burián*, t. č. učitel, nyní nadučitel, narozen v Jesenci u Konice; jest na zdejší škole od r. 1878 až do r. 1894 co učitel a od r. 1894 co nadučitel. V obecní radě t. č. byli: Frant. Navrátil a Jan Skácel rolníci. Jmenovaní i s obecním výborem se usnesli, aby se sboru postavilo skladiště na has. nářadí.

Nynějším předsedou sboru jest Jan *Spurný*, rolník 52letý, narozen ve Vozdečku; náčelníkem nepřetržitě od založení sboru Jan *Zendulka*, starosta obce; jednatelem od založení sboru Frant. *Burián*, nadučitel. Členy sboru jsou: Frant. Navrátil, Frant. Neumann, Frant. Kopřiva, Fr. Nejezchleba, Jan Spurný, Josef Neumann, Robert Šperlich, Jan Dostál, Alfons Leibner, Jan Leibner, Frant. Sedláček. Tadyáš Vlček, Frant. Neumann, Alois Vařeka, Jaroslav Bečička, Josef Rozman, Bedřich Vajř, Fr. Spurný, Josef Neumann, Josef Vyroubal, Alois Kamler, Jan Snášel, Jan Slouka, Jan Pospíšil, Jan Vlček, Hynek Vlček.

Sbor účastnil se doposud 6 požárů; týž má čtyřkolovou stříkačku se 120 m hadic v úhrnné ceně 900 zl.

Sbor hasičský v Březovém.

Obec Březové čítá 46 domků, z nichž jest 7 kryto kamenem, 16 šindelem a 23 dochem. Taškové kryty se v obci této neužívá. Okolí obce jest rovina. Podnět ku založení sboru dal pan Jan *Albrecht* ve schůzi občanů, obývaně dne 3. června 1888 v místnosti p. Frant. Obkráčila. Návrh tento zněl následovně: Pan Jan Albrecht navrhuje, by p. Jan Günther, rolník a mlynář zde, daroval svou stříkačku, která by se stala majetkem obce a s níž by občané v pádě požáru jedni druhým nápomocni býti měli. Než, žel Bohu, nebyl ještě počátek zaražení sboru. Nově zvolený zástupce p. Josef *Vaněk* chopil se díla rázně, svolav dne 29. června b. r. všechny občany za

účelem tím, by zřízen byl v osadě hasičský sbor, což od občanů jednohlasně přijato bylo. Byl to právě roku 1888 29. června, kdy zrodila se ta skvělá myšlenka občanů našich, a zajisté z přísedících schůze té žádný nepomyslel, že nově zaražený sbor chudé osady slaviti bude své 10leté trvání zároveň v požehnaném roce 50leté vlády našeho nejmilostivějšího císaře Františka Josefa I. Než, bohužel, sbor se neměl těšiti dlouhé lásce mužů těch, kteří pravým základem jeho byli. Láska tato zkameněla, obrátila se v časnou nenávist proti do boje postavenému a nezkušenému sboru. A hle, sbor pracoval se vším úsilím, aby svoji existenci uhájil, nevšímaje sobě žádných protivníků, žádného štvání, žádných pomluv, a mírnost tato přivedla jej ke kýženému cíli, přinesla mu za obět lásku a oddanost občanstva.

První hodností co předseda poctěn byl p. Jan *Günther*, rolník a mlynář. Náčelníkem byl p. Jan *Doneberk* a jednatelem p. Frant. *Obkráčil*. Sbor po dnešní den s úctou vzpomínati musí na jednatele p. Frant. Obkráčila, kterého do prvních řad hasičstva čítati musíme, který byl s duší i s tělem vzorem hasiče, u něhož platilo heslo: »Všichni za jednoho, jeden za všechny« a »Miluj bližního svého jako sebe samého«. Při založení sboru byl starostou obce p. Florian *Stratil*, rolník. V obecní radě byli tito páni: Josef Starošík, Frant. Navrátil a Jakob Sapara, rolníci. Tito pánové s ochotou podporovali základ sboru.

V roce 1897 byl poctěn hodností předsednickou p. Ignát *Zouval*, muž to bezúhonný, jenž věrně pracoval pro sbor hasičský. Velitelem jest p. Ignát *Utikal*, podkovářský mistr, muž nadmíru obětavý a pro sbor velmi přičinlivý. Jednatel p. Josef *Maksant*, zámečnický pomocník, zastává své povinnosti chvály hodné. Činnými členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Ignát *Zouval*, Ignát *Utikal*, Jan *Doneberk*, Jan *Klapka*, Josef *Maksant*, Ferd. Grolich, Eduard Dostál, Aug. Klapka, Josef Látal, Frant. Látal, Kazimír Vymětal, Frant. Opletal, Ant. *Doneberk*, Frant. Maksant, Karel *Kadlc*, Jiří Kadlc, Jan *Rossypal*, Jan *Vymětal*, Jan *Frýbort*, Tomáš Frýbort, Alois Nepustil, Josef *Novák*, Josef Albrecht, Josef Kolišek a Frant. Plachý.

Sbor účastnil se dosud 7 požárů a vyznamenal se zvláště při požáru mlýna dne 1. října 1893 v místní obci, kde zachránil myslivárnu města Olomouce, od níž dostal též pochvalný příspěj. Týž má čtyřkolovou stříkačku se ssacím strojem a patentním přístrojem proti zamrznutí zámyček. Pak starou stříkačku čtyřkolovou; obě v úhrnné ceně 700 zl.

Sbor hasičský v Řimnicích.

Obec Řimnice čítá 79 domků, z nichž jest 35 kamenem, 1 taškami, 17 šindelem a 26 dochem pokryto. Obyvatelstvo zabývá se většinou rolnictvím. Obec nachází se na dosti pěkné rovině, kterouž velký potok protéká a jenž ani při největším suchu nevysychá. Okolí jest rovina a částečně pahorkatina.

Dosti časté požáry, které v obci vypukaly, přiměly členy farního dobrov. sboru hasičského v Bílé Lhotě z obce Řimnic, aby v obci samostatný sbor dobrov. hasičů založen byl, což se také v r. 1889 ve skutek uvedlo. Po založení sboru byl předsedou p. Filip *Zmekal*, učitel v Řimnicích, náčelníkem Adolf *Hajíček*, rolník v Řimnicích, a jednatelem Jan *Navara*, též rolník v Řimnicích. Při založení sboru byl starostou obce Jan *Jarolím*, rolník, a obecními radními Josef Ambrož a Tomáš Čep, rolníci. Sboru byli příznivci, a sice tím způsobem, že jemu odevzdali novou čtyřkolovou stříkačku, kterou jednotlivci z obce za 650 zl. r. m. u firmy »Bratři Smekalové« v Čechách zakoupili.

Nyní jest předsedou František *Jarolím*, rolník a hostinský, náčelníkem Jan *Navara*, rolník, a jednatelem Edv. *Brosingr*, domkař. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Ajgl, Edvard Brosingr, Ant. Kohoutek, Frant. Kohoutek, Frant. Kindl, Frant. Melhuba, Jan Navara, Ant. Poles, Tomáš Sedlář, Kašpar Šelhavý, Frant. Škop, Frant. Šmíd, Ondřej Zaccal a Rudolf Žváček. Později přistoupili: Vincenc Hajíček, Karel Helekal, Josef Kohoutek, Richard Melhuba, Frant. Melhuba, Frant. Nosek, Ant. Helekal, Frant. Hajíček, Frant. Řmot a Jan Vyjídáček.

Sbor účastnil se dosud 9 požárů.

Sbor hasičský v Třídvořech.

Obec Třídvořy čítá 54 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje vesměs polní hospodářství. Poloha obce jest rovina. Podnět k založení dobrovolného hasičského sboru v obci dal sám obecní výbor r. 1889. Ku práni téhož sepsal stanovy spolkové a po schválení těchto provedl i spolkové volby nadučitel z Červenky (kamž obec přískolenou jest) p. Jos. *Kvapil*. Za

pomoci téhož se i stříkačka a výzbroj u firmy Smekal v Čechách zakoupily. Tehdy starostou v obci byl p. Josef *Kovářík*; radními: Ryšavý, Lukáš a Alois Benda, kteří pak i na dále všemožně o rozkvět sboru se starali.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Skácel*, náčelníkem Tom. *Richter*, jednatelem Jos. *Benda*. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až podnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Frant. *Čep*, Jan *Šučka*, Ferd. *Dvořák*, Ed. *Ryšavý*, H. *Skopal*, Jan *Richter*, J. Leitr, A. Sedlák, K. *Brosa*, Jan *Nečas*, Ed. Poštulka, Tomáš *Nantl*, A. Frank, J. *Nantl*, Fr. *Táborský*, Josef *Frank*, M. *Ditmar*, Fr. Sapara, Č. *Otava*, Jos. *Nantl*, Št. *Richter*, M. *Dvořák*. Předsedou sboru nyní jest Frant. *Skácel*, náčelníkem Josef *Benda*, jednatelem M. *Ditmar*.

Sbor od svého založení účastnil se 14 požárů.

Sbor hasičský ve Střeni.

Obec Střeň čítá 62 domovních čísel z nichž jest 14 kryto kamenem, 5 šindelem a 43 dochem. Obyvatelstvo žije se většinou polním hospodářstvím. Osada prostírá se na rovině a jest obklíčena se všech stran lesy náležejícími knížeti z Lichtenšteina. Podnět ku založení dobrovolné jednoty hasičské v místě dalo *sašupitelstvo obce* a sbor založen r. 1889. Téhož času byl starostou obce František *Gargela*, rolník; radními: František *Fantula* a Fr. *Vrbka*. Sboru byl přízniv starosta František *Gargela* tím, že sám se stal jeho členem.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Vaněk*, správce školy, náčelníkem František *Dohnal*, rolník, jednatelem Jan *Malý*, rolník. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali označena jsou písmem ležatým): František *Běhal*, Karel *Lukeš*, Jan *Staroštilk*, Josef *Dohnal*, Jan *Latka*, František *Lón* st., František *Lón* ml., Alois *Uvizl*, František *Staroštilk*, František *Navrátil*, František *Uvizl*, Jan *Krajc*, Jan *Obranský*, K. *Kubáček*, Josef *Hanák*, Josef *Latka*, Jos. *Pluska*, Jan *Frantík*, Ant. *Vychodil*, Jos. *Uvizl*, Ignác *Novák*.

Nyní jest předsedou sboru František *Vaněk*, správce školy, náčelníkem Frant. *Běhal*, knížecí hajný, jednatelem Karel *Lukeš*, obuvník.

Sbor má 1 čtyřkolovou vozní stříkačku se 100 m hadic, střešový žebř, 21 sekerek, dlouhý žebř, různé lopaty a háky, provazy, vše v úhrnné ceně asi 1200 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 5 požárů.

Sbor hasičský v Měníku.

Na svahu posledního výběžku pahorkatiny česko-moravské rozložena jest osada neveliká Měník. Čítá 37 čísel domovních vesměs dosti na nezámožnost kraje úpravných, z nichž 20 břidlicí, 2 šindelem a 15 dochem jest pokryto. Obyvatelstvo tiché této vsíky většinou rolnictvím se živí. Nevýčerpatelný zdroj výživy obyvatelstva poskytují rozsáhlé lomy kamene vápencového. Kámen se zde jednak na šterk tluče jednak k pálení vápna upotřebí. Ač víska tato v tichém zakoutí zastrčenou býti se zdá, přece řaditi se může právem mezi pokročilé obce; honosí se muži, jichž nevalný počet na našem milém venkově napočítati možno. Ký div tedy, že občané v roce 1891, vybidnutí byvše k tomu starostou obce p. Josefem *Hajčkem*, p. Janem *Melhubou*, a p. Frant. *Sovou*, odvážili se na svou pěst poříditi vlastní dobrovolný sbor hasičský. Až do toho roku byli členy farního sboru hasičského v Bílé Lhotě. Dosavadní hasiči Měníčtí ze sboru Bělo-Lhotského vystoupili a měli se státi hasiči svého vlastního sboru. Bylo potřebí stříkačky a výzbrojí. Obec sama nezámožná nemohla ze svých důchodů při značné oběti občanů vše opatřiti. Tu věru v tísní takové starosta obce p. J. *Hajček* s přispěním obou shora jmenovaných pánů důvtipem, odhodlaností a rázností dovedl to, co téměř všichni za nemožné považovali. V krátkosti, aniž by občané k dárkám donucováni byli, získán kapitál, za nějž aspoň to nejpotřebnější pro začátek zjednáno. Nebude zajisté tudíž nemístno, by hasičstvo Měnícké s vděkem vzpomínajíc zásluh zakladatelů svého sboru při sepisování své kroniky něco o těchto nepoznamenalo.

Pan Josef *Hajček*, narodil se v r. 1845 v Měníku, kdež otec jeho po více roků starostoval. Vzdělání dostalo se mu v Bílé Lhotě a v Mohelnici. Jsa starším synem, ač velkou jevil chuť a nevšední vlohy k studování, bylo mu opustiti po 2 letech Mohelnici a pomáhati při hospodářství, v které se sám v únoru 1869 po předčasné smrti svého otce uvázal. Spolu-občané záhy seznavše jeho nevšední vědomosti a krásnou tichou povahu, dovedli je oceniti. Zvolili ho již roku 1876 za svého starostu, od kteréž doby mimo četné jiné čestné úřady tento úřad do dneška k spokojenosti všech zastává.

Druhý spolučinatel na zbudování nového sboru p. Jan *Melhuba* narodil se v roce 1866 v Měníku, kdež otec jeho byl majetníkem zákupního fojstství. Nabyv pak vzdělání v mladistvých letech v Bílé Lhotě, odebral se do Medle, kdež navštěvoval dále německou školu. Na to pak zastupoval otce při hospodářství až do roku 1889, kdy stal se sám majetníkem fojstství tohoto. Připomenouti dlužno, že týž po 14 roků neustále hned od založení dobrov. farního sboru v Bílé Lhotě hasičem jest.

Pan František *Sova* narodil se roku 1852 v Želechovicích. Odbýv národní školu v Želechovicích odebral se na studia do Prahy, kdež absolvoval obchodní akademii. Jako technický přfručí obdržel pak místo při cukrovaru v Unčově, kde jako takový po delší čas působil. Opustiv pak službu tuto stal se majetníkem hostince v Měníku.

Zásluhy mužů těchto nezůstaly od spoluobčanů neoceněny. Zvolení při první valné hromadě pp.: Josef *Hajíček* starostou sboru, Jan *Melhula*, náčelníkem a František *Sova*, členem výboru. Za jednatele zvolen Tomáš *Kučera*, domkář z Měníka. Týž narodil se r. 1854 v Měníku. Navštěvoval národní školu v Bílé Lhotě a v roce 1873 odveden k c. k. 6. pluku dragounů. Po odbytí vojenské služby vrátil se do domova, kde až dosud přebývá.

Nově ustavený sbor vzkvétal hned v prvních počátcích. Stálit tehdy v čele obce mužové v každém ohledu hasičstvu přízniví a sice pp.: Josef Hajíček jako starosta, Antonín Otava a Ant. Řmot jako radní, jejichžto přičiněním hasičům i z obecní pokladny značná podpora poskytnuta. Tak umožněn další rozvoj sboru, jenž také do dneška blahodárně působí. Nynějšť pak správa sboru pozůstává z pp.: Adolfa *Melhuby*, rolníka jako starosty jednoty, Jana *Melhuby*, jako náčelníka, a Josefa *Coufala*, jako jednatele. Týž narodil se roku 1870 v obci Chočelicích u Litovle. Školního vzdělání nabyl při obecní škole s měšťanskou spojené v Litovli. Tou dobou zakoupili jeho rodičové statek v Měníku. Přistěhoval se tedy s nimi tamtéž. V roce 1892 odveden k c. k. 93. pluku pěchoty, kdež dosáhl hodnosti desátníka. Odbýv aktivní službu vojenskou vrátil se do Měníka, kde až dosud přebývá.

Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): František *Skyva*, František Řmot, Josef *Coufal*, Josef *Drlík*, František *Helekal*, František Jedlička, Peregrin *Kučera*, Josef *Nevěřil*, František Nejezchleba, Jos. *Polách*, Richard Řmot, Josef *Skyva*, Silvestr *Táborský*, Josef *Wiedermann*, Josef Vlček, Jos. Vyjídaček, Bohumil Drlík, Rudolf Řmot, Tomáš *Kučera*.

Nepatrný tento na pohled počet členů v krátké poměrně době vykonal vskutku mnoho. Připomenouti ovšem dlužno, že zásluhou neunavného, přičinlivého a důvtipného náčelníka mužstvo v krátké době bylo vycvičeno. Již v roce svého založení 1891 účastnil se požáru sladovny v Hradečné u Litovle. Za velkou zásluhu sboru tohoto připočísti sluší zachránění téměř celé třetiny obytného stavení i s majetkem obyvatel. Hned v následujícím roce 1892 konal opět Měnický sbor ve Mlači pravě divy. S nasazením vlastních životů zachráněn statek, od něhož pak mohl požár při dosti silném vanutí větru na celou osadu se rozšířiti. Při téměř požáru bystré oko velitele sboru p. Jana Melhuby postrehlo, že by z hořícího již domku přec něco zachrániti se dalo. Na povel jeho tedy vniklo několik hasičů do hořícího již domku, z něhož s nadlidským úsilím ještě všechny tam se nacházející naturálie, šatstvo a nábytek zachránili. Neméně vyznamenal se při požáru r. 1895 v Hradečné. K požářišti dospěl první, ač cesta z Měníka do Hradečné neschůdná. Na místě zaujal ihned k velení obezřelého svého velitele operací záchrannou. Ač veškero mužstvo pro nesnesitelný žár se rozutíkalo, setrvali přece tři ze sboru s velitelem v čele na místě hrůzy, až nebezpečí odstraněno. A nebýti okamžité této pomoci, celá jedna strana jmenované osady byla by to odpykala. Roku 1896 účastnil se hašení stohu v Pateříně, r. 1897 pak požáru v Doubravici, Kartousích a Řimicích, kdež se nemálo přičinil o lokalisování požáru.

Ku konci ještě zmíniti se dlužno o nářadí a o stycích sboru s jinými sbory. Nářadí, jímž sbor vládne, jest toto: čtyřkolová stříkačka, 100 m hadic, 4 ssavice, 2 žárnice, 4 fermežované koše na vodu, 4 nástěnné žebříky, dvoják jednokružový s příslušenstvím, 4 svítilny pro lezce, 2 pochodné a 20 dvojích výzbrojů pro mužstvo, vše v úhrnné ceně 1200 zl.

Sbor hasičský ve Velké Senici.

Obec Velká Senice čítá 208 domků, z nichž 112 kryto jest kamenem, 10 taškami, 38 šindelem, 24 dochem, 1 plechem a kamenem, ostatní krytá smíšenou. Kromě živností v každé větší obci obvyklých provozuje se zde průmysl mlékařský v rolnické parní mlékárně. Obec leží na rovině; okolí její jest na straně severní a východní rovina, na straně jižní a západní mírná pahorkatina. Jako zafizující výbor zaznamenáni jsou pp.: Josef *Čamek*, rolník, Vlad. *Juráš*, učitel, Jan *Navrátil*, Fr. *Pospíšil* a Fr. *Tobiáš*. Sbor založen byl ku konci r. 1892. Prvním předsedou byl p. Jan *Novák*, rolník a starosta obce, náčelníkem p. Ig. *Grecman*, rolník a radní, a jednatelem

p. Vlad. *Juráš*, učitel. Radními byli tehdy pp.: Fr. Nepustil, Ig. Grecman, Josef Čamek a Ezech. Oščádal, vesměs rolníci. Tito pánové byli celkem sboru příznivi, což dali na jevo při každé potřebě sboru a podporovali jej takto při konání nesnadných jeho povinností.

Nyní jest předsedou p. Josef *Čamek*, rolník, náčelníkem p. Ig. *Grecman*, rolník, a jednatelem p. Vladimír *Juráš*, učitel. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Čamek, Ant. Dopita, Jak. Coufal, Ig. Navrátil, Jak. Novák, Fr. Šindelář, Ant. Svozil, Josef Sorbí, Don. Zapletal, Josef Grecman, Fr. Lakomý, Ad. Mlčoch, Al. Pacák, Jakub Sedláček, Fr. Rozsypal, Ig. Pytlíček, Fr. Vymazal, Jan Vymětal, Fr. Oščádal, Tomáš Procházka a E. Pytlíček. Později přistoupili: Rudolf Knotek, Josef Oščádal, Josef Navrátil č. 30., Josef Navrátil, Jan Malý, Havel Rozsypal, Mik. Mlčoch a Ad. Srovnal.

Sbor má vše ochranné nářadí hasičské a 1 čtyřkolovou stříkačku v ceně 900 zl., kteráž vlastně jest majetkem obecním; týž účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský v Mezicích, založený r. 1891, žádných zpráv nepodal.

Sbor hasičský ve Slavětíně.

Obec Slavětín leží při silnici z Litavle do Konice v pahorkatině Českomoravské s okolím lesnatým a krásnou vyhlídkou na Jeseníky, hornomoravský úval k Mohelnici, Unčovu, Šternberku, Olomouci, až k sv. Hostýnu. Skládá se ze dvou částí: a) ze vsi s rolnickými usedlostmi při potoce na úpatí pahorku »Sychrova« do podkovy stavěné, a b) ze »Strukova« při silnici »na kopci« s domky. Obec čítá 55 domovních čísel, které jsou většinou kryty břidlicí, pak šindelem a dochem. Obyvatelů jest 352 národnosti české, náboženství katolického. Občané zabývají se rolnictvím, zednictvím, tkalcovstvím (v zimě) a nádennictvím.

Když r. 1891 vznikl v obci na dvou místech oheň, vyblzel p. Dr. Frant. *Mathon*, rodák a občan Slavětínský, ředitel vyšších reálných škol města Brna, ku zřízení sboru hasičského. Tehdejší pan starosta obce Frant. *Vogl*, rolník, vypracoval stanovy a dne 1. ledna 1892 byly tyto od zakladatelů sboru podepsány. Zakladatelé tito byli: Frant. *Vogl*, Felix *Sedlář*, Alois *Číkl*, Alois *Kovář*, Pavel *Mořka*, Josef *Číkl*, Vlad. *Novotný*, Josef *Šrámek* a Jan *Ženošička*. Ku sboru se přihlásilo 23 činných členů. První valná hromada odbyvána dne 1. května 1892.

Nyní v čele sboru stojí následující funkcionáři: Frant. *Vogl*, předseda, Felix *Sedlář*, náčelník, Alois *Šmoldas*, podnáčelník a pokladník, Jan *Plhák*, jednatel, Maximilian *Mořka*, četař. Činnými členy jsou: Barnabáš Kryl, Frant. Spurný, Frant. Březina, Jan Dokoupil, Ant. Hradil, Fr. Kroutil, Vilém Kvapil, Pavel Mořka, Vladislav Novotný, Jan Ocásek, Jan Příkopa, Benedikt Příkopa, Jan Skopal, Frant. Snášel, Jaroslav Spurný, Jan Šmoldas, Adolf Vařeka, Filip Vysloužil a Pavel Zapletal. Příspěvajících členů jest 14; čestných členů má sbor 5, a sice: Dr. Jaroslav Mathon, primář, v Prostějově, vldp. P. Jan Dokoupil, farář v Jindřichově, Josef Novotný, nadučitel v Měrotíně, Hubert Kroutil, správce ve Slavětíně, a Josef Kryl, rolník v Kovářově.

Dne 2. června 1892 zakoupil sbor od firmy Smekal v Cechách čtyřkolovou stříkačku se ssacím přístrojem za 862 zl. a celé inventární jmění obnáší 1188 zl; týž účastnil se za svého trvání 6 požárů.

Sbor hasičský v Bílsku.

Obec Bílsko čítá 46 domovních čísel s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Roku 1896 usneslo se obecní zastupitelstvo na zakoupení stříkačky pro obec. Totéž zastupitelstvo pak rozhodlo, že stříkačku odevzdá sboru hasičskému, jestli v obci najde se dostatek členů pro sbor. Bylo tedy *zastupitelstvo* příčinou a podnětem zřízení sboru hasičského, což uskutečněno r. 1897. Téhož času byl starostou obce Jakub *Knaibl*, rolník. V obecní radě byli pp.: Josef Korhoň a Frant. Novák, rolníci. Tito byli příznivi sboru, což dokázali tím, že stříkačka obcí zakoupená postoupena byla bez uhrazení jakýchkoliv výloh sboru dobrovolných hasičů.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Jakub *Knaibl*, rolník, jenž byl po několik období zvolen starostou obce, jest členem záložny, cukrovaru, pivovaru atd.; náčelníkem Alois *Knaibl*, svobodný rolník, ač mlád, jest přece členem několika družstev; jednatelem jest Bohumil *Ticháček*, jenž působí jako ml. učitel v Bílsku od r. 1891. Nyní jsou členy sboru: Frant. Spurný, Josef Hubáček, Josef Knaibl, Josef Poledníček, Jakub Zatloukal, Josef Tyl, Josef Bokuvka, Cyrill Pospíšil, Jakub Havlíček, Hynek Skyva, Frant. Vyroubal, Bohumil Haitman, Josef Koupil,

Cyrill Novák, Hynek Pišták, Ant. Zatloukal, Karel Trnka, Frant. Konečný, Josef Korhoň, Frant. Kuhn, Josef Grézl, Method Novák, Jakub Pávek, Josef Havlíček, Jan Havlíček, Alois Svačina, R. Podhorný, Al. Poledníček a Alfons Růžička

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím ssavic, hadic, koncovky a hubic v úhrnné ceně 838 zl; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor v Mezicích a sbor v Měrotíně, založeny r. 1898, nezaslaly žádná data.

Soudní okres Unčov.

Sbor hasičský v Lazcích.

Obec Lazce čítá domovních čísel 47, z nichž jest 35 kryto kamenem a 12 šindelem. Dochové střechy jsou jen na dvou stodolách. Krajina kolem Lazců jest rovinnatá, jen na severní a západní straně rozkládá se několik pahorků. Podnět k založení sboru hasičského dali dosud nezapomenutelní jak hasičstvu, tak i ostatnímu občanstvu lazeckému: Josef *Sonntag*, Jan *Myšák* a Josef *Loch*, tehdejší starosta obce. Do toho času nalézalo se v Lazcích oddělení německého sboru hasičského v Medlově, až uvedenými muži r. 1881 samostatný český sbor hasičský založen byl. Josef Sonntag, rychtník v Lazcích, narodil se v téže obci r. 1833, studoval reálku v Unčově a jevil již co mladý muž velký zájem pro hasičství. Oženiv se, stal se v krátkém čase starostou, kterýžto čestný úřad celých 22 let ku blahu obce zastával. A když roku 1880 loučil se se svou rodnou vísou, by přesídlil na najatý dvůr knížete Lichtensteina do nedalekého Šumvaldu, tu tenkrát již vyslovil přání, by se utvořil v Lazcích samostatný sbor hasičský; myšlenku tuto také i za svého pobytu v Šumvaldě všemožně, jak hmotně tak i morálně podporoval. Když konečně jeho přání uskutečněno a on r. 1885 do Lazců se navrátil, tu hasičstvo okázalým způsobem uvítalo milého fedrovatele svého. Jak velice hasičstvo i přespolní tohoto muže si vážilo, dokazovaly jeho čestné diplomy z Lazců, Šumvaldu a M. Sokolomy. Úmrtím jeho dne 30. července 1890 ztratilo hasičstvo lazecké i okolní svého nejobětavějšího podporovatele.

Jan Myšák, rolník v Lazcích, nar. r. 1833, byl od počátku sboru činným členem tohoto a prokázal při zakládání sboru věci hasičské velké služby. Ne nadšeným slovem, ale svou tichou, účinnou prací v oboru hasičském, mírností své povahy a svým srdečným vystupováním získal záhy celou řadu příznivců sboru hasičského. Pro blaho sboru, jehož čestným členem se r. 1894 stal, pečoval až do své smrti r. 1897 nemilosrdně ho uchvátivši.

Josef Loch, rolník v Lazcích, nar. r. 1850, vydobyl si rovněž pro hasičstvo lazecké zásluh velkých. On to byl, který myšlenku založení samostatného sboru provedl a co muž rozvážný, bystrý a pevné vůle, sbor ve svých počátcích obratně k vyčištěnému cíli vedl. Co první předseda a náčelník dosáhl i toho, že sbor dodělal se úcty a vážnosti u obecnstva. Bohužel, že již roku 1888 opustil Lazce, by co nájemník dvora v Lužicích hledal sobě širší pole pro svou neúpornou činnost. Zemřel v Lužicích roku 1894. Oplakávali jsme muže ryzého, hasiče pravého a vlastence vzorného.

Dlužno uvést na tomto místě vynikajícího pro hasičství muže Aleše *Sonntaga*, rychtníka, nar. roku 1862 v Lazcích. Za svého pobytu v Šumvaldě, kam se svým otcem přesídlil (viz životopis Josefa *Sonntaga*), založil v této obci dobr. sbor hasičský, jehož prvním náčelníkem se stal. Jsa mužem intelligentním a odborníkem na slovo vzatým, převzal po svém návratu do Lazců náčelnictví a později i předsednictví sboru v Lazcích. Pěstoval ve sboru ducha zdravého, členstvo bylo vedeno nejen k slušnosti a kázni ne nucené, nýbrž z lásky k věci plynoucí, ale bylo také výtečně vycvičeno v oboru hasičském. Litovati lze jen, že čilý tento pro hasičství muž z důležitých příčin 7. srpna 1892 předsednictví i náčelnictví se vzdal.

Sbor založen byl roku 1881 a prvním předsedou a náčelníkem jeho byl Josef *Loch*. Jednatelství zastával Ferd. *Hnilička*, rolník, nar. r. 1850 v Lazcích. Tenýž byl také předsedou sboru od r. 1892—95. Obecním starostou byl téhož času jmenovaný již Josef *Loch* a radními rolníci Frant. Meitner a Ferd. Hnilička, kteří jsouce sami hasiči, o blaho sboru náležitě pečovali.

Nynějším předsedou jest Jan *Meitner*, náčelníkem Ant. *Myšák* a jednatelem Jan *Reichl*. Jan Meitner, rolník v Lazcích, narodil se 2. prosince 1861. Od r. 1885 byl již členem obecního zastupitelstva a r. 1897 zvolen byl za starostu obce. Předsedou sboru je od r. 1896 a jen jeho pevné povaze a lásce k věci hasičské lze děkovati, že sbor hasičský přes všechnu ochablost a vlažnost v řadách občanů lazeckých v poslední době vůči věci hasičské přece se udržel a nyní utěšeně vzkvívá.

Antonín Myšák, rolník v Lazcích, nar. r. 1868, vstoupil do řad hasičů lazeckých již roku 1884. Za náčelníka zvolen r. 1894. Členové sboru lnou láskou a oddaností k svému náčelníku, jenž svou chladnokrevností a duchapřítomností při mnoha příležitostech již dokázal, že je v pravdě povoláním k těžkému úřadu náčelníka.

Jan Reichl, obuvník v Lazcích, nar. r. 1868, převzal jednatelství ve sboru r. 1891, kteréz až dosud svědomitě vede.

Nyní jsou činnými členy (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Jan *Meitner*, Ferd. *Kubíček*, Jan *Myšák*, Jan Meitner, Fr. Kropáč, Josef Polák, Alois Dubový, Aug. *Polák*, Tomáš *Polák*, Jan *Polák*, Frant. Král, Frant. Kouřil, Frant. Kouřil ml., Jan Janíček, Jan *Polák* č. 20, Jan Polák, Jan Kouřil, Eduard Dubový, Tomáš *Dubový*, Jan *Dubový*, Frant. Hartman, Frant. *Meitner*, Alois Schön, Jan Petřík st., Jan Petřík ml., Frant. Petřík, Karel Mánek, Karel Polák, Josef *Dubový*, Jan Blažek, F. Hamal a Kuneš Sonntag.

Sbor účastnil se celkem 42 požárů a vyznamenal se při mnoha příležitostech, kde s pravou bravurou hájil majetek obrožených. Dosvědčují tomu četné poděkovací listiny od obcí a sborů hasičských, z kterých hlavně čestné pro sbor lazecký jsou poděkovací listiny od městské rady v Unčově, od obce Medlovské, Velko-Sokolomské a j. v.

Sboru náleží jednoproudni čtyřkolová stříkačka, žebř skládací, 4 háky a pod., v úhrnné ceně 800 zl.

Sbor hasičský v Šumvaldě.

Obec Šumvald čítá 195 domovních čísel, ze kterých 130 kryto břidlicí, 25 šindelem a 40 dochem. Obyvatelstvo živí se ponejvíce polním hospodářstvím, řemeslem a obchodem. Obec leží v rozkošném úvalu, který z roviny Hané od Unčova na sever zabíhá; kraj jest tedy k jihu otevřen, na sever a západ pak věncem hor sudetských uzavřen. Hasičský sbor zřízen v obci naší teprv na vyzvání slavného c. k. okresního hejtmanství v Litovli, které nás na důležitost spolku tohoto upozornilo. Na základě vyzvání tohoto svolal starosta obce p. Antonín *Kouřil* občany Šumvaldské, přečetl dopis sl. c. k. okr. hejtmanství a sám projevil přání, by v obci naší zřízen byl sbor dobrovolných hasičů. Tím dán základ našemu spolku; bylo to dne 3. července 1881.

Téhož roku zvolen i první výbor a to: Hynek *Diringer*, mlynář čí. 1., předsedou, František *Šenk*, rolník, náčelníkem, František *Kyselý*, rolník č. 72., jednatelem.

V obecní radě zasedali pp.: Karel Kopeček, Jan Filip a Josef Wiedrmann. Všichni tito projevíli svou náklonnost ke sboru hasičskému tím, že mezi prvními přihlásili se za členy nového spolku.

Nyní jest předsedou a náčelníkem František *Šenk*, rolník čí. 6., a jednatelem Josef *Suchý*, rolník č. 102. Dnes jsou členy sboru: Jan Dubový, Emil Blahák, Frant. Šindler, Rochus Blažek, Jan Krestýn, Antonín Filip, Josef Suchý, František Axman, Josef Tužička, Jan Beil, Jan Šubrt, Hieroným Unger, Josef Kaller, Josef Šenk, Jan Blahák, Josef Krestýn, Hynek Hejný, Filip David, Benjamin Königsmied, Hynek Filip, Josef Hejný, František Wiedrmann, Konrád Kryl, František Hosírek, Jan Filip, Alois Pírkal, Vilém Hejný, Jakub Axman, Jiří Kyselý, Ad. Poštulka, Jan Kryl, Alois Bartoněk, Adolf Brachtl, František Wiedrmann, František Brachtl, Frant. Gruss, Antonín Lachnyt, Josef Gruss, František Šenk, Erhard Maitner, Antonín Svoboda, Jakub Kaller, Bernard Kouřil, Václav Richter, Karel Riedl, Antonín Richter, František Richter, František Vlček, František Pešl, Nik. Axmann, František Štopl. Ferd. Honig, Ed. Blaháček, Jiří Brachtl, J. Minář, Jan Urbášek, Methoděj Kouřil, Josef Šenk, František Kouřil, Julius Bartoněk, Vilém Svoboda, Bedřich Krestýn, Jindřich Kobza, Karel Balcárek, Gustav Brachtl, Jan Hejný, Alois Grulich, Frant. Maitner, Josef Brada, Jan Majer, Adolf Krestýn, Antonín Körner, Václav Maitner.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku za 980 zl., posunovací žebř pro lezce, koše na vodu, sekery, háky, lopaty v ceně 65 zl.; vůz pro dopravu mužstva k požáru za 130 zl.; vše zakoupeno od firmy R. Smékala v Čechách u Prostějova.

Sbor hasičský v Troubelicích.

Obec Troubelice čítá 162 domovních čísel, z nichž je 100 kryto kamenem, 30 šindelem, 32 dochem. Obyvatelstvo zabývá se polním hospodářstvím a chovem dobytka. Na severo-západu osady zdvihá se nevysoké pohoří »Les bradelní«. Pohoří to nejjižnějším jsouc odnožím skupiny praděské, činí jednoduchý horský val směru téměř poledníkového a po stupních zvolna sklání se na východě k řece Oskavě. Uvalovitá padolina, v níž osada sama mimo stranu jiho-východní mírnými pahrbky obstoupěna po obou stranách potoka Selky směrem od severo-západu k jiho-

výehodu spočívá, otvírá se v šírou rovinu, již zvlažuje řeka Oskava. Podnět ku založení sboru dala omladina, jejíž myšlenku k platnosti přivedli: Antonín *Plhák*, Karel *Verner*, J. *Motán*, členové obecního výboru. Sbor založen r. 1882 pode jménem Troubelicko-Pískovský, r. 1892 pak zaražen v obci sbor samostatný.

Prvním předsedou byl Ant. *Plhák*, statkář, náčelníkem Karel *Verner*, rolník, jednatelem Jan *Červinka*, t. č. místní učitel, nyní řídící v Přemyslovicích.

Téhož času starostou obce byl Antonín *Plhák*. V obecní radě byli: Karel Verner a Jan Motán. Velkou ptížeň prokázal sboru zejména p. Antonín Plhák tím, že jako předseda rolnické záložny v Troubelicích postaral se o to, aby záložna věnovala větší obnos na zakoupení potřebného nářadí, pak jako starosta obce působil k tomu, že část dluhu převzala obec a on sám své solarium za úřadování (60 zl.) věnoval dvakrát sboru.

Nyní jest předsedou Jan *Ošťádal*, správce školy, náčelníkem Josef *Štencl-Meitner*, rolník, jednatelem František *Soultag*, učitel. Ve sboru jsou členy (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležajícím): Josef *Hampl*, František Bartuňek, Benedikt *Dubový*, Karel *Filip*, Jan *Dubový*, Josef Pavlík, Pavel *Dubový*, Josef Dubový, Alois Pík, Frant. Hampl, Karel Šlázka, Hynek Pavlík, Otto Kropáč, Josef Konečný, Antonín Kropáč, Frant. Horák, František Nevětil, Ludvík Neset, František Šén, Jan Pavlík, Jan Meitner, Frant. Meitner, Karel Meitner, František Renda, Alois Hampl, Jan Sokl, Alois Gabriel, František Kotraš, Josef Macek, Jan Stražil, Karel Kršek, Čeněk Fryčák, František Šimák, Leopold Jambor.

Sbor má parní jednocylinrovou stříkačku, kteráž záměnou čtyřkolové staré stává se majetkem obce, 2 berlovky, dále potřebné nářadí a výzbroj; vše v úhrnné ceně 3200 zl.; týž účastnil se po dobu svého svého trvání 37 požárů.

Sbor hasičský ve Střelcích.

Střelice jest vesnice ležící v horním úvalu moravském na okresní silnici vedoucí z Litovle do Unčova, vzdálená od Litovle asi 1½ hodiny. Nalézá se tudíž na pozeňnané Hané, která mezi Litovlí a Sternberkem dosahuje největší šířky. Jen asi čtvrt hodiny západně od vesnice jest les zvaný »Doubrava«, kdež v létě nejen domácí, nýbrž i okolní lidé nalézají pěkné a stinné místo ku procházkám, neboť na všech ostatních stranách viděti jen pole a louky. Střelice čítají 90 domovních čísel, z nichž 65 kryto jest kamenem, 13 šindelem a 12 slámou. Obyvatelé zaměstnávají se výhradně rolnictvím, pouze asi 8 rodin jen v zimě provozuje tkalcovství. Dle živnosti jsou v obci 3 hostinští, řezník, kovář, kolář, stolař a 5 obuvníků. Ku založení sboru dobrovol. hasičů ve Střelcích dalo podnět *obecní zastupitelstvo* po velkém požáru, který v r. 1885 vesnici naši navštívil. Tenkrát starostou obce byl pan Martin *Mikuláš*, I. radním pan Josef Dostál č. 7. a II. radním pan Jan Pospíšil, vesměs rolníci.

Mikuláš Martin (viz podobizna v čele kroniky župní) narodil se r. 1848 ve Střelcích. Mimo obecnou, tehdy ještě utraquistickou školu v Rénótách, navštěvoval IV. třídu německé normální školy v Unčově, načež absolvoval 3 třídy německé reálky tamtéž, kdež tehdy také i čeština povinným předmětem byla. Potom zůstal při hospodářství svého otce. Od r. 1879 jest členem obecního výboru a od r. 1885 starostou. Jest členem dobročinných spolků a rolnických podniků.

Josef Dostál narodil se r. 1851 a jest v každém ohledu, zejména vlasteneckém činným. Velikých zásluh sjednal si s ostatními členy výboru, že v r. 1881 ve Střelcích postavena krásná škola, tak že dívky nemusily více navštěvovati školu utraquistickou v Rénótách, kde čeština byla pouze popelkou. Jest dosud poctěn důvěrou I. radního. Požívá úcty a důvěry nejen domácích, nýbrž i cizích obyvatelů.

Ačkoliv r. 1885 postihl obec naši veliký požár a téhož roku, jakož i následujícího zhoubným krupobitím veškeré plodiny polní velikou škodu utrpěly, přece výše jmenovaní svým mocným vlivem v obecním výboře dosáhli toho, že povoleno bylo zříditi z obecních prostředků čtyřkolovou stříkačku a výzbroj pro 50 mužů. Zaslány žádosti o podporu k J. V. císaři pánu, který věnoval k účelu tomu 50 zl. a k Jeho Jasnosti knížeti Janu z Lichtensteinu, jenž obdaroval sbor obnosem 150 zl. Nově založený spolek dobrovolných hasičů vešel v činnost r. 1886.

Prvním předsedou byl pan Martin *Mikuláš*, starosta obce, náčelníkem Frant. *Vavřda* a jednatelem Fr. *Dostál* č. 3.

Frant. Vavřda narodil se r. 1859. Navštěvoval v Rénótách obecnou školu, v Přerově odbyl 4 třídy českého gymnasia, načež dobrovolně vstoupil do řadového vojska, kdež u dělostřelců dosáhl hodnosti účetního poddůstojníka, účastnil se r. 1882 bojů v Bosně. Poněvadž mu rodiče záhy zemřeli, převzal po nich statek. Zastává nyní úřad II. radního v obecním výboře.

Frant. Dostál narodil se r. 1836, zemřel r. 1888. Byl dlouholetým hospodářem obecním a příznivcem všech humanních podniků.

Nyní stále ještě jest předsedou spolku p. Martin *Mikuláš*, starosta obce, náčelníkem pan Josef *Dostál*, rolník č. 3, a jednatelem p. Frant. *Vavřda*, rolník č. 30. — Josef *Dostál* narodil se r. 1869. Dokud Střelice neměly vlastní školy, navštěvoval obecnou školu v Rénotách, od roku 1882 však ve Střelcích. Od založení spolku jevil náklonnost státi se činným členem. V r. 1896 byl zvolen podnáčelníkem a r. 1898 náčelníkem.

Činných členů jest celkem 47, a to (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Josef *Dostál*, Jan *Dostál*, Vojtěch *Vavřda*, Josef *Vavřda*, Jan *Sova*, Tomáš *Hampl*, Jan *Seichter*, Frant. *Sova*, Josef *Filip*, Josef *Klaus*, Karel *Rotter*, Ant. *Vaněk*, Josef *Vaněk*, Ant. *Mutlčáček*, Frant. *Kleibl*, Josef *Vypil*, Hynek *Juráš*, Jan *Tiefenbach*, Frant. *Siegel*, Jakob *Čepel*, Josef *Reimer*, Libor *Vypil*, Jan *Hampl*, Frant. *Čepel*, Jan *Mikuláš*, Frant. *Dostál*, Frant. *Axmann*, Jan *Vaněk*, Ant. *Dostál*, Frant. *Vaněk*, Josef *Kobsa*, Fr. *Pavlík*, Melichar *Švaml*, Antonín *Sedláček*, Sylvestr *Skopal*, Matěj *Kloss*, Vojtěch *Kloss*, Josef *Vytřisal*, Martin *Klestil*, Jan *Teindl*, Frant. *Klaus*, Ant. *Preis*, Alois *Siegl*, Josef *Kreisel*, Jan *Malý*, Josef *Klestil* a Tomáš *Zavadil*.

Sbor od svého založení účastnil se celkem 18 požárů a má čtyřkolovou stříkačku s nejnutejším příslušenstvím, jako žebře atd., v úhrnné ceně 1300 zl. Pěstována jest se sbory sousedními přátelská shoda a vzájemnost tím, že spolek se účastňuje vynikajících a památných slavností cizích sborů.

Sbor hasičský v Pískově.

Maje psáti kroniku hasičskou obce Pískova, činím tak s pevným přesvědčením, že svědectví mi dáno bude, že jestli celé pravdy, již proud časový přinesl, jsem nevystihl, aspoň toužebně, věrně a upřímně jsem se ji snažil nastíniti. Skutkové a činy se zde udály, které připomenouti a zapsati sluší v srdce potomstva, aby oni zřeli, že bezdějný život jest podoben polednímu stínu, který se nám objeví za jasu slunce, zmizí, prchne však bez hlubší upomínky, jakmile mrak zastíní oblohu nebeskou.

Obec Pískovská čítá 64 domovních čísel, jest z veliké části asi 60 čísel kryta kamenem, dvě chalupy dochem a jedna šindelem. Uprostřed dědinky zvedá se štíhlá kaple, jejíž střecha blýská se pestrými taškami. Kromě nejnutejších živností na dědině, kde stěží průmysl zapustí kořeny, jest obyvatelstvo nuceno vyhledávati si chleba v rozmanitých zaměstnáních; než korunu veškeré práce jest zde zemědělství.

Dědina sama rozložena jest v mírném údolí ve způsobě podkovy, jejíž okolí tu mírně stoupá, tam zase zvedá se na srázné stráně. Strana půlnocní v polokruhu věnčena jest modrými lesy, jejíž vrcholky poskytují oku malebný pohled na požehnanou Hanou. Jen menší části možno říci, že jest rovina, po většině však jest okolí pahorkatina. Podnět k založení hasičského sboru vyšel z nutnosti samé. Bylo totiž občanům se obávati krutého požáru, který často přivádí zemědělce v zoufalství neb k úplnému zániknutí. Jednotlivci z počátku vždy vřejeji a vřejeji uchopovali se této myšlenky, ve společnostech o ní rokovali, až konečně od slov došlo ke skutkům. První popudy myšlenky hasičské vyšlehy v r. 1880. Avšak činnost spolku rozvíjeti se počala v měsíci dubnu 1892 a nesl název „Troubelicko-Pískovský“. Možno říci, že v naší obci nebyl by se založil sbor hasičský v roce 1882 — v pozdějším roce nepochybuji — kdyby tu důvěrné styky společenské s občany Troubelickými tak přátelsky nebyly navázány. Byl to zejména Mořic *Klos*, jenž po několik let zastával čestný úřad místopředsedy — předseda byl v Troubelcích — a jemu po ruce stál obratný, nedávno přibylý Jan *Hrbek*, učitel a Ferdinand *Utěšený*, starosta obce. Jakmile však v roce 1886 koupila si obec stříkačku, tu již pomýšlelo se od občanů Pískovských na samostatné postavení a odloučení se od mateřského spolku. Snaha ta došla svého splnění v měsíci prosinci roku 1899. Od ledna 1890 vystupuje obec Pískovská se samostatným sborem hasičským.

Prvým předsedou či místopředsedou bývalého spolku „Troubelicko-Pískovského“ byl Mořic *Klos*, velitelem *Utěšený*, jednatelem Jan *Hrbek*, učitel. Neocenitelné zásluhy pro sbor získali si dále pánové jako předsedové: Karel *Kopeček*, František *Obšil*, Jan *Hrbek*; náčelníci: Vojt. *Fuchs*, František *Fuks*, Jan *Kadlec*; jednatelé: František *Obšil*, Vojt. *Fuchs* a zbrojmistři: Antonín *Hoverka* st. a Alois *Kopeček*.

Mořic *Klos*, majitel dědičné rychty již po předcích výsadním postavením požíval úcty u občanstva. Ač vychován po německu, záhy uvědomoval si, že přece jest Čech, zjednával českému jménu větší důležitosti. Svou vtipnou a veselou povahou nutkán jíti v čelo občanstva, takže tito veškeru důvěru v něho vkládali a volili jej několikráte do obecního výboru, po většině však za starostu obce. Než nedopřáno mu žíti v klidu a sám zakusiv těžké choroby jakož i neblahých poměrů životních, vzdálil se veřejného žití, dotrpěl jsa poměrně mlád roku 1887 v 52. roce věku svého.

Ferdinand *Utěšený* rozen v Pískově poměrně dobrého na tehdejší dobu nabyl vzdělání bohužel, že jen německého, jak modou bylo. Nepokojný a vrtkavý jeho duch nesl se výše, než

měl. Chtěl plouti po nebesích a zapoměl, že žije na zemi, která trní a bodláčí rodí, a že třeba kypětí, vzdělávat ji, aby poskytla hojnou žeh. Pro veselou povahu a částečnou velkomyslnost byl od občanů volen nejen do výboru nýbrž postaven v čelo obce, za starostu. Než nevděk světem vládne a buď sám člověk plete na sebe praménky biče, buď připraví mu je nevlídný úsměv osudu. Přišel na mizinu.

Jan *Hrbek* narozen v Litomyšli r. 1841. Vystudovav tamnější vyšší gymnasium, oddal se studiu filosofickému na pražské universitě. Ukončiv studia byl vychovatelem v šlechtických rodinách a na to supplujícím professorem v Budějovicích, Kroměříži, v Prostějově a v Olomouci. Známo, že v r. 1870 neobyčejnou silou rozlil se ruch českého národa, jehož hlasy dorážel na čelná místa, z čehož vzdělanému Němci naskakovala husí kůže na tělo a proto zjevným Čechům dána jiná působišť, odkud by tak nevlínila životní síla uvědomění a nadšení pro český jazyk. Zkrátka tlumil, potlačoval se zvuk svatováclavského jazyka. Téhož osudu dostalo se i našemu jednateli a za působišť dána jemu národní škola. V roce 1881 dostavěna nová budova školní a prvním učitelem stal se Jan Hrbek, kde působí již po 16 let.

Ostatní výše jmenovaní mužové jsou vesměs rodáci obce Pískovské, zaměstnaní zemědělského, kteří seč byli povznegli myšlénku hasičskou na důstojné nynější místo; zvláště třeba vzpomenouti Františka Fuksa, ducha energického a pilného, který tak předčasně v 29. roce sklán byl do hrobu. Buď jemu a M. Klosu země lehkou!

Starostou v tehdejší době byl Ferdinand *Utěšený*; radními: Karel Kopeček a František Fuchs č. 5. Celý tento jakož i pozdější výbory obecní byli vřelými zastanci myšlénky hasičské, ač nucen jsem poznamenati, že i zjevné odpůrcové vystali, kteří však záhy byli utišení, překonáni, když viděli ve chvíli neštěstí muže a mladíky hasiče bít neobroženě do pravého žílu požáru. Přiznám osvědčil výbor obecní tím, že potřebná náčiní a výzbroj hasičskou na obecní útraty sám zakoupil a v roce 1886 i stříkačku čtyřkolovou pro spolek opatřil.

Nyní jest předsedou a jednatelem Karel *Heibl*, velitelem Antonín *Hoverka*. Oba jsou rolníci, posud mladí a ocelových svalů. S hrdosť na ně lze hasičstvu patřiti, jako v pravdě obětavé a nadšené muže pro myšlénku hasičskou, která neleskne se jen v přepychu (jak bohužel někdy bývalo) nýbrž která činem září pro příklad, pro povzbuzení svých soudruhův, zachrániti statek po předcích, přispěti v neštěstí bližnímu. Tot základní rysy představitelů myšlénky hasičské a jsem přesvědčen, že nejen důstojnictvo, nýbrž i mužstvo naplněno jest myšlénkou onou, která přináší čest a úctu pro celý sbor. Dnes jsou členy sboru: Josef Obšil, Alois Kopeček, František Kopeček, František Dušek, Leopold Blažek, Jan Horák, Josef Kop, Josef Kropáč, Frant. Majtnar, Roch Král, František Brachtl, Alois Kropáč, Bořivoj Utěšený, Josef Dušek, František Utěšený, Jan Král, Alois Routil, Jos. Holínek, Jos. Král, Fr. Lolek, Jos. Lolek, Jos. Horníček, Eduard Vajgl, Jan Vavřda, Ferdinand Král, Karel Blažek. Od založení až podnes vytrvali: Josef Heindel, Josef Dubový, Jan Kršek.

Sbor obce Pískovské od roku 1882—1892 účastnil se 14 místních požárů velikých, buď za třeskuté zimy, kdy voda měnila se hned v led, buď za bouřlivého vichru, jenž daleko odnášel hořící předměty, takže první křest zjednal mu v očích odpůrců čestného místa. Do okolních obcí v téže době dostavil se do Troubelic třikrát, do Lípinky, Holubice, Hradce a Hradečné po jedenkrát. Tolik požárů v tak krátkém čase náš spolek prodělal. Od roku 1892 čteme mnohem zevrubnější zprávy v »Kronice«. Roku 1893—1897 se značným úspěchem omezil sbor po jednom místním požáru. Přespolních v patřičné síle účastnil se: po 1 v r. 1894—1895 v Úsově, v r. 1895 v Klopíně a Troubelicích, r. 1896 opět v Klopíně a Hradečné R. 1897 dvou požárů v Hradečné Klopíně a jednoho v Lípince. Za obětavou pomoc a neohroženou činnost při požáru dostalo se sboru velmi pochvalná a lichotivá uznání, zejména od obecní rady městyse Úsova, dále připsi pochvalný obce Hradečné, která svědectví dává, jak mužstvo řádně vycvičeno jest a důstojnictvo samo neohroženější a nejnebezpečnější místa obsadilo, (byl to velitel Antonín Hoverka, předseda Karel Kleibl a Alois Kopeček, zbrojmistr), aby zabránilo dalšímu zuření požáru. Nelichotím tím nikterak sboru, nýbrž jako cizí pozorovatel jsem zavázán potvrditi pravdu skutečnosti. A to již svědčí o neobvyklé statečnosti sboru Pískovského, že uznání výše jmenovaná českému sboru dává zastupitelstev obcí německých.

Životy lidské nebyly nikdy tak ohroženy, že by byla hasičům naskytla se příležitost jej zachrániti.

Sbor hasičský má jednu stříkačku čtyřkolovou jednoproudni a ruční (berlovku s větrníkem) k tomu žebříky (tři posunovače), 18 košů, 2 pochodně a jiné menší hasící potřeby v ceně 1400 zl.

Sbor hasičský v Piňovicích.

Obec Piňovice čítá 122 domovních čísel, z nichž 91 kryto kamenem a 31 dochem, a 840 katol. Čechů. Obyvatelstvo zabývá se výhradně rolnictvím. Obec leží 6 km 200 m v severovýchod-

ním cípu hejtmanství Litovelského a 8 km v jihovýchodním cípu soudního okresu Unčovského. Rozkládá se po obou březích řeky Oskavy a okresní silnice z Unčova do Olomouce v rozsáhlé rovině »Hané« mezi městy: Litovlí, Unčovem, Šternberkem a Olomoucí. V místě jest kostel, fara, trojtřídní škola, válcový mlýn a 15 minut na sever rozprostírá se jeden z největších dvorů »Papůvky« zvaný knížecí Jana z Lichtensteina. Zakladatelem sboru hasičského bylo *předslavenstvo obce* za souhlasu obecního výboru. Téhož času byl starostou obce p. Josef Škoda, rolník, a radními pp.: Antonín Pec, domkař, Ondřej Chabičovský, rolník a kupec, a Aug. Čundrle, domkař. Tito dali na jevo přizceň svou sboru všemožnou podporou, hlavně postavením (nákladem 1000 zl.) hasičské zbrojnice a strážnice. — Na základě schválených stanov ze dne 15. srpna 1892 č. 27 867, započal sbor svou činnost první valnou hromadou dne 5. září 1892.

Prvním předsedou byl p. Ferd. *Schubert*. Narozen dne 24. června v Úsově na Moravě. Studoval nižší reálku v Unčově, vyšší hospodářskou školu v Libverdě. Od r. 1876 do r. 1883 byl pojezdčím při knížecím dvoře v Uh. Ostrohu a od roku 1883 jest nájemníkem knížecího dvoru »Papůvky«. Co posluchač hospodářské školy, byl podvelitelem has. sboru téhož ústavu. — Prvním velitelem byl Josef *Žák*. Narozen dne 14. září 1851 v Blázově na Moravě. Odbyl 3. a 4. třídu hlavní školy v Mor. Třebové, nižší reálku a učitelský ústav v Olomouci. Od listopadu 1871 do června 1874 podučiteloval na školách ve Vojtěbově a v Búzově. Od roku 1874 do r. 1884 byl správcem jednotřídky v Lukavici a ve Velkém Rájci na Zábřežsku. Od března 1884 jest prvním nadučitelem v Piňovicích. Činnost hasičskou započal co spoluzakladatel a velitel sboru ve Velkém Rájci. Od 5. září 1892 jest velitelem sboru v Piňovicích. — Prvním jednatelem byl p. František *Obora*, rolník a kupec v Piňovicích. Narozen 24. srpna 1850 v Piňovicích.

Nyní jest předsedou Ferd. *Schubert*, nájemník kníž. dvoru, náčelníkem a jednatelem Josef *Žák*, nadučitel. Nynější členové sboru jsou: Josef Škoda, František Černý, Jan Teichman, Frant. Tegl, Antonín Jašek, Alois Köhler, Karel Cepička, Radimil Krejčí, František Dostál, Augustin Kubín, Jan Procházka, Karel Brauner, František Oboro, Florian Škoda, František Jašek, František Štancí, Josef Jašek, František Jašek, Josef Köhler, František Schön. František Klein, Josef Köhler, Jan Bajer, Alois Müksche, Leopold Reimer, Karel Tomandl, Alois Čundrle, Jan Kráčmar, Josef Čundrle, Vilém Teichman, Josef Jahn, Štěpán Teichman, Ferdinand Laml, Josef Filip, Fr. Knap, František Lukeš, Jakub Scheibert, František Švancr, Jan Kux, Karel Čundrle, Ant. Chabičovský, Antonín Dubový, František Obšil, František Štraka, Antonín Jašek, Karel Čundrle, Josef Peřina, Antonín Teichman, Augustin Čundrle, Hyněk Čundrle, Josef Štábl, František Dolák.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou ssací stříkačku, dvouproudni přístroj s jedním kohoutem, 6 m ssavic (3 odděl.), 164 m (7 odděl.) tlakových hadic a jiné nářadí, vše v úhrnné ceně 1930 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 10 požárů.

Župa XXIV. okresu Těšínského ve Slezsku.

následkem utvoření samostatné zemské jednoty Slezské přestala býti členem »České Ústřední Jednoty Hasičské« markrabství Moravského (vide Kroniku pro Slezsko).

Župa soud. okr. Konického.

Dějiny

župní has. jednoty č. XXV. soudního okresu Konického.

Tíše jak v horách našich obyčejem, založena po vyzvání hasičských sborů p. Jos. *Mlčochem*, náčelníkem sboru z Pěňčína, župa hasičská pro české hasičstvo soudního okresu Konického dne 9. července 1893, aby hasičské sbory nemusely hledati zastoupení v některé župě sousední, ale aby ukázaly, že i hory naše mají dosti bujarých sil, jež by o zájmy hasičské svědomitě pečovaly ke cti a oslavě svého kraje i své milované vlasti. Do založení župy bylo v okrese Konickém 16 hasičských sborů a sice: v Konici od roku 1875; v Přemyslovicích od roku 1882; v Krakovci od roku 1884; v Hluchově od roku 1884; ve Velké Rakové od roku 1885; ve Džbelu od roku 1886; ve Vojtěchově od roku 1886; v Jesení od roku 1887; v Ochozi od roku 1887; v Pěňčíně od roku 1890; v Ludmirově od roku 1891; v Čuníně od roku 1891; v Brečku od roku 1891 a v Lackově od roku 1893.

Sbory tyto nejvíce náležely k župě Prostějovské aneb žádné a proto, když nastala r. 1893 nová organisace župních jednot, musilo se v okrese Konickém pomýšleti, buď se přidati k některé župě stávající aneb utvořiti novou župu. K vyzvání p. Josefa Mlčocha, náčelníka sboru Pěňčického, sešli se zástupcové všech stávajících sborů hasičských dne 9. července 1893 v Konici, aby o předmětu tomto porokovali. Schůze konala se v obecním radním domě a zahájena byla p. Frant. *Urbanovským*, jakožto velitelem místního hasičského sboru a spolu též členem obecního zastupitelstva obce Konice, který uvedl denní pořádek pojednání a zároveň vyzval přítomné vyslance, by si pro dnešní schůzi zvolili předsedu.

Předsedou schůze zvolen byl starosta sboru v Břenku p. Adolf *Langer* a jmenoval zapisovatelem p. Č. *Faltu*, starostu sboru v Ochozi. Ujímaje se předsednictví, děkoval předseda za důvěru v něj kladenou a přikročil k vyřízení denního pořádku. Uvádí k paměti, že župa Prostějovská, k níž náležely dříve sbory naše, se rozešla a že proto nebývá nic jiného, než přidati se některé župě již stávající aneb utvořiti novou župu. Přechítá také přepis župy okresu Litovelského, kterýmž se hasičstvo okresu Konického žádá, přistoupiti k župě této. Po delší debatě, která se o předmětu tomto rozpředla, usneseno pak jednohlasně utvořit župu samostatnou pro soudní okres Konický a za základ vzaty stanovy župy Litovelské, které se toliko v několika odstavcích pozměnily a přispůsobily pro okres náš.

Na to žádal předsedající, aby vyslancové zvolili si prozatímní výbor, který by záležitosti vedl až ku skutečnému ustanovení se župy a zvoleni byli: Adolf Langer ze Břenka, František Urbanovský z Konice, Ferdinand Ohlídal z Konice, Josef Kučera z Čunína, Ludvík Vysloužil ze Džbele, Čeněk Faltu z Ochoze a František Krejčí z Michnova. Takto zvolený výbor přepracoval stanovy a předložil je vys. c. k. mor. místodržitelství ku schválení.

Výnosem vys. c. k. místodržitelství v Brně ze dne 7. srpna 1893 čís. 26.946 schváleny stanovy ty pro župu a tím tedy dnem počala i župa svou činnost. Dosavadní předseda svolal pak na den 8. října 1893 valnou hromadu vyslanců hasičských sborů, aby vykonali volbu starosty a výboru, jakož aby i vyřídili ustanovení se župy. K valné hromadě sešli se všechny sbory okresu Konického. Dosavadní předseda uvítal přítomné, sdělil jim, že jsou stanovy schváleny a že tedy nic nepřekáží, aby župa svou činnost započala. Po přečtení schválených stanov, přikročeno k volbě starosty, výboru a náhradníků jakož i župního dozorce.

Starostou župy zvolen jednohlasně Adolf *Langer*, starosta sboru v Břesku. Do výboru pak zvoleni jednohlasně pp.: Čeněk Faltu, starosta sboru v Ochozi, František Klíč, náčelník sboru v Sukdole, František Dvořák, náčelník sboru v Přemyslovicích, Jos. Špaček, náčelník sboru v Laškově, Antonín Fiedler, náčelník sboru v Jesení a František Vysloužil, jednatel sboru ve Vojtěchově; za náhradníky zvoleni: Josef Skiger, podnáčelník v Konici, Ferdinand Ohlídal, podnáčelník v Konici; župním dozorcem zvolen pak jednohlasně František Urbanovský, náčelník sboru v Konici. Nově zvolený výbor vykonal pak v sezení svém volbu funkcionářů a zvoleni: místo-

předsedou Josef Špaček, pokladníkem Ant. Fiedler, jednatelem Čeněk Falta. Dne 22. července roku 1894 odbýván první sjezd hasičský ve Hvozďě, aby občanstvo povzbuzeno bylo k založení hasičského sboru, následkem čehož založen hasičský sbor v Lukách v roku 1894 a hasič. sbor ve Hvozďě roku 1898.

Roku 1896 odbýván sjezd hasičský v Sukdole na oslavu desítiletého trvání sboru hasičského v Sukdole.

Dne 22. srpna 1897 pak odbýván sjezd hasičský v Konici na oslavu dvacetiletého trvání sboru v Konici, při kterémž byly uděleny medailie oněm členům sboru, kteří 20 roků nepřetržitě sboru náleží. Sjezdu tomu byl přítomen a medailie uděloval člen ústředního výboru hasičské jednoty pan Rudolf Kalovský z Kojetína.

Při valné hromadě, konané v Konici dne 30. ledna 1896, volen byl na novo starosta, výbor, náhradníci a župní dozorcí. Zvoleni byli: předsedou jednohlasně Adolf Langer, starosta sboru v Břesku; do výboru jednohlasně: František Klíč, náčelník sboru v Sukdole, Josef Špaček, náčelník sboru v Laškově, Ant. Fiedler, starosta sboru v Jesenci, Josef Žváček, náčelník sboru v Lukách, Adolf Matoušek, starosta sboru v Hluchově, Jan Sroslík, jednatel sboru v Břesku; náradníci: Josef Petr, náčelník sboru v Čuně, Alois Janeček, podnáčelník v Přemyslovicích; župními dozorcí: Fr. Urbanovský, náčelník sboru v Konici, Fr. Klíč, náčelník sboru v Sukdole. Výbor pak volil následující funkcionáře: místostarostou Josefa Špačka, pokladníkem Adolfa Matouška, jednatelem Jana Sroslíka. Hodnostáři tito úřadují až dosud. Letošního roku vyslala župa deputaci do Vídně k holdovací slavnosti J. V. císaře pána. Letošního roku měl se odbývat sjezd hasičský v Přemyslovicích, pro panující tam ale nemoc, musel býti odřeknut.

K župě naší náleží nyní 18 hasičských sborů a sice: Konice, Přemyslovice, Krakovec, Hluchov, Sukdol, Bohuslavice, Džbel, Vojtěchov, Jesenec, Ochoz, Pěněn Ludmírov, Čunín, Břesko, Laškov, Hrochov, Luky a Hvozď.

Působíště župy, okres Konický, jest hornatý a neúrodný, jeden z nejchudobnějších na Moravě, postrádající veškerého obchodu a průmyslu. Jedinou výživou obyvatelstva jest tkalcovství a provozuje se ponejvíce pro Šternberk a Prostějov.

Sbory hasičské jsou všechny chudobny, zásobeny ponejvíce jen nejnútnejším a nejpotebnějším náradím a poněvadž jest obyvatelstvo chudobné, proto ani nemůže přispívat sborům a jsou tyto odkázány jediné na podpory.

Téměř každý sbor obdržel dary a podpory a to od J. Vel. císaře pána, od Jeho Milosti kníže-arcibiskupa Olomouckého.

Tot krátká kronika hasičské župy okresu Konického, jejímuž dalšímu trvání •Zdař Bůh•!

Adolf Langer.

Sbor hasičský v Konici.

Město Konice čítá 339 domů s převládající krytbou šindelovou. V městě provozuje se většinou tkalcovství a obuvnictví. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1875 a zakladateli jeho byli: p. Antonín Knopf, hospod. správce velkostatku Konice, a P. Frant. Svoboda, tehdejší kaplan v Konici, nyní farář na Hradisku u Olomouce. Téhož času byl starostou obce p. Karel Postra, velkostatkář v Konici. V obecní radě byli pp.: Jan Svoboda, obchodník, Jakub Hrbek, hostinský, Frant. Augustin, řezník, a Frant. Krejčí, rolník a obchodník. Všichni tito pánové byli sboru příznivci. Na požádání zakladatelů postavili sboru skladiště na náradí, přepustili sboru tehda novou obecní stíkačku a zakoupili pro sbor potřebné náčiní.

Prvním předsedou sboru byl Karel Roth, obchodník, náčelníkem Ant. Knopf, hospodářský správce, a jednatelem P. Frant. Svoboda, kaplan. Sbor trvá 23 roků.

Nyní jest předsedou Dr. Mofic Svaton, c. k. notář, náčelníkem Frant. Urbanovský, stolářský mistr, a jednatelem Leopold Zdráhal, majitel domu. Členy sboru jsou (jména oněch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou písmem ležatým tištěna): Tom. Burian, J. Beneš, Jan Grulich, Josef Hertl, Josef Hertl ml., Jan Hirt, Jan Hofman, Fr. Kinický, K. Kvokeš, Fr. Kolář, Fr. Krejčí, J. Koukal, Josef Knotek, Ant. Krampl, J. Krampol, Alois Krejčí, F. Matonoha, K. Mefil, Lud. Novotný, Josef Ohlidal, F. Ohlidal, H. Ohlidal, Fr. Ondraška, Fr. Svoboda D. Strnad, Josef Steigr, Ed. Šípek, H. Trbušek, Ant. Vymlátíl, Fr. Vymlátíl, Em. Weiser, Leop. Zdráhal, Frant. Urbanovský, Fr. Adam, Leop. Burian a Tom. Krampol.

Sbor má čtyřkolovou stíkačku, jednu dvoukolovou, dvoukolový hydrofor, naviják na hadice a jiné náradí, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se dosud 60 požárů.

Sbor hasičský v Přemyslovicích, založený r. 1882, žádná data nepodal.

Sbor hasičský ve Velké Rakové, založený r. 1885, žádná data nepodal.

Sbor hasičský v Sukdole.

Spojená obec Sukdol, Klárky a Jednov čítá 147 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest hornatina obklíčená lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladatelem jeho byl p. Frant. *Klíč*, c. k. pošt-mistr v Jednově, jenž o zařízení sboru všemožně se přičiňoval a z různých stran značných peněž-ních podpor vydobyl; zastává od založení sboru až dosud hodnost náčelníka se vši přičinlivostí. Téhož času byl starostou obce Frant. *Pijáček*, rolník v Sukdolu, který od zařízení sboru až posud hodnost podnáčelníka k úplné spokojenosti zastává. V obecní radě byli: Josef Zatloukal, František Synek a Albert Bittner. Tito byli všichni sboru příznivi.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až podnes: předsedou Josef *Zatloukal*, náčel-níkem Frant. *Klíč* a jednatelem Frant. *Valenta*.

Sbor trvá 13 roků a má čtyřkolovou stříkačku se ssacím strojem v úhrnné ceně 700 zl.; týž účastnil se dosud 40 požárů.

Sbor hasičský v Krakovci.

Obec Krakovec čítá 50 domovních čísel se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci. Po-loha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1884 a zakladatelem jeho byl p. Karel *Forner*, bývalý nájemce dvoru, štědrý podporovatel hasičstva, dlouholetý starší obce, předseda župní jednoty Prostějov-Plumlov Konice, člen výboru Ústř. J. h. atd. Téhož času byl starostou obce František *Trnka*, rolník. V obecní radě byli: Karel Forner, nájemce dvoru a Frant. Chytil, domkař a hrnčíř. Tito úsilovně pracovali pro zřízení a zaopatření všeho potřeb-ného pro sbor.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Forner*, náčelníkem Hynek *Kolář*, lesní kontrolor, a jednatelem Antonín *Křepelka*, příručí dvoru. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Kam. Rizoly, J. Trnka, Fr. Čapka, F. Chytil, J. Chromec, J. Konečný, Aug. Konečný, Em. Konečný, Jan Koudelák, Fr. Labounek, Fr. Pluháček, Fr. Trnka, Matěj Tichý, Fr. Tichý, Ondř. Tichý, Josef Kalabys, Ant. Rajštetř, Václav Smital, Rudolf Matal, † Josef Hudiec, Alois Kuba, Josef Janeček, Frant. Janeček, Ant. Hynek a Tomáš Marek. Sbor trvá 14 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Trnka*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jos. *Trnka*, obuvník. Členy sboru jsou: Josef *Koudelák*, Frant. *Hoosdecký*, M. Měchura, Fr. Šoustal, Fr. Trnka, Josef Trnka, A. Kaláb, Josef *Rec*, V. *Hynek*, F. *Dospiva*, Vinc. *Janeček*, Frant. Chytil, Frant. Hynek, J. Ponížil, Fr. Spáčil, Jan Krč, Jindřich Skládal, V. Kaláb, R. Čapka a Karel Konečný.

Sbor má stříkačku nové soustavy za 486 zl. a účastnil se dosud 26 požárů.

Sbor hasičský v Hluchově.

Obec Hluchov čítá 24 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se polní hospodářství, v domcích pak krejčovina pro továrny. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobro-volný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladatelem jeho byl Jan *Čadlík*, † starosta obce, jenž svolal schůzi občanů na podnět p. Dag. *Krista*, ve které vylíčil tento prospěch sboru. V obecním představenstvu téhož času byli: Jakub Růžička a Karel Hrabal, radní; Em. Sloupský, Jan Novák, Karel Novák, Frant. Vyhlídal, Flor. Strouhal a Josef Vyhlídal, výboři. Tito všichni byli sboru příznivi, stali se jeho přispívajícími členy a přiměli také mladší občany, aby se stali činnými členy.

Prvním předsedou sboru byl Jakub *Růžička*, radní, náčelníkem a jednatelem Dag. *Krista*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Karel Hrabal, Fr. Vyhlídal, Jan Novák, Karel Novák, M. Kvapil, Jan Jeřábek, Smutný a Šoustal.

Sbor trvá 13 roků a jest nyní jeho předsedou a jednatelem Adolf *Matoušek*, nadučitel, a náčelníkem Karel *Novák*, hostinský. Členy sboru jsou: Jos. *Beneš*, Frant. *Beneš*, Jos. *Lysický*,

Jan *Lysický*, Josef *Kocourek*, Jan *Vyhlídal*, Jakub *Vyhlídal*, M. Kvapil, Meih. Navrátil, Josef Haža, Aug. Novák, Josef Pospíšil, Frant. Vyhlídal, Vinc. Navrátil, Ant. Strouhal a Josef Šoustal.

Sbor má čtyřkolovou vozovou stříkačku, žebře, háky, lopaty a jiné nářadí, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 25 požárů.

Sbor hasičský ve Džbeli.

Obec Džbel čítá 104 domy s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví a tkalcovství. Poloha obce jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1886 a zakladateli jeho byli: Josef *Kavka*, tehdejší starosta obce, Emilian *Híkl*, radučitel, a Ladislav *Čížek*, podučitel. Téhož času byli v obecním představenstvu: Fr. Novotný a Jos. Navrátil, radní, Ant. Fiala, Frant. Navrátil, Frant. Kunda, Josef Vysloužil, † Isidor Snášel a † Frant. Kuba, výboři. Tito byli všichni sboru příznivci, neboť všichni občané věnovali patřičné podíly z kontrib. fondu a z obecní honitby po tři roky k zakoupení stříkačky.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Navrátil*, rolník, náčelníkem Josef *Vysloužil* a jednatel Ant. *Fiala*. Téhož času měl sbor 18 členů. Týž trvá 12 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Pavlík*, domkář, náčelníkem Ant. *Snášel* a jednatel Rudolf *Konečný*, rolnický syn. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Frant. *Pavlík*, Šimon Chromec, Jan Zatloukal, Karel *Snášel*, Josef *Kopečný*, Frant. Krejčí, Frant. Vysloužil, Jan Bednář, Mik. Stropek, Matěj Bedan, Sim. Švec, Josef *Vysloužil*, Ant. Hrabal, Jan *Pavlík*, Frant. Chromec, Jan *Koutný*, Josef Svoboda a Josef Dominik.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvoukolový vůz na žebřiky, háky, lopaty, krompáče a koše, dvoukolový vůz na hadice, vše v úhrnné ceně 1072 zl.; týž účastnil se dosud 20 požárů.

Sbor hasičský ve Vojtěchově.

Obec Vojtěchov čítá 65 domků s převládající krytbou dochovou. V obci se provozuje rolnictví, chov dobytka a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest údolí horské obklopené lesy a pahorky. Dobrovolný sbor has. byl založen roku 1886 a prvním jeho zakladatelem byl Frant. *Vysloužil*, domkář ve Vojtěchově, naroz. 27. září roku 1864 tamtéž; působil od roku 1882 až do roku 1897 v advokátní kanceláři v Konici a jako jednatel sboru od založení jeho až po dnešní den; od března 1897 churaví nervositou a žije na svém malém hospodářství ve Vojtěchově. Téhož času byl starostou obce Josef *Vysloužil*, rolník ve Vojtěchově, kterémuž taktéž náleží velká zásluha o založení sboru. V obecním výboru byli pp.: Josef Kovář, František Kubálek, Josef Číhal, Ignác Poles, František Nerušil, Antonín Vysloužil, Josef Hanos, Antonín Petr. Tito byli všichni příznivci hasičskému sboru, neboť tehdy jednohlasně v obecním sezení darovali sboru co podporu státní úpis na 250 zl. znějící.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Vysloužil*, rolník, náčelníkem Alois *Raška*, učitel, jednatel František *Vysloužil*, diurnista. Od založení sboru byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Šnobl, Fr. Raška, Richard Směšný, Jan Hodina, Frant. Bílý, Vilém Kubálek, František Kopečný, Josef Komárek, Antonín Vysloužil, Josef Kovář, František Nerušil, Josef Kolomazník, Josef Vomola, Alois Kubálek, Josef Haláš, Antonín Návara, Antonín Vémola, František Zapletal.

Sbor trvá 12 roků a předsedou jeho jest Jos. *Číhal*, naroz. v Březině, provozuje obchod vápnem ve Vojtěchově; náčelníkem Jos. *Petr*, naroz. ve Vojtěchově, sdědil po otci mlýn, provozuje mlynářství tamtéž; jednatel František *Vysloužil*, naroz. ve Vojtěchově, působil 12 roků co diurnista v Konici, nyní domkář ve Vojtěchově. Dnes jsou členy sboru: Josef *Poles*, J. *Havlíček*, Čeněk *Chromý*, Antonín *Švec*, Antonín *Chytil*, Antonín *Mřuka*, Josef *Kovář*, Josef *Číhal* ml., Antonín *Slaviček*, Josef Kolomazník, Josef Komárek, Josef Mřuka, Frant. Ženoříčka, Antonín Nerušil, Jan Poles, Nik. Komárek, Antonín Kolomazník, František Bílý, Josef *Skácel*, Antonín *Vysloužil*, Vincenc *Kovář*, Josef *Vysloužil*, Jan *Vysloužil*, František *Nerušil*, Josef *Haláš*, Jan Vémola.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku nové soustavy, 1 čtyřkolovou stříkačku staré soustavy, v ceně 600 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský v Ochozi.

Obec Ochoz čítá 53 domků s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Kuba*, rolník a Aug. *Hlavinka*, učitel. Téhož času byl starostou obce Ondřej *Trbůšek*, rolník. V obecní radě byli pp.: Frant. Koutný a František Kuba. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci tím, že přistoupili za činné nebo přispívající členy.

Prvním předsedou ve sboru byl Hynek *Masánek*, rolník, náčelníkem Aug. *Hlavinka*, učitel, jednatelem Josef *Zapletal*, domkář. Od založení sboru (byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): J. Krampol, J. Kuba, František Kuba, O. Trbůšek, J. Mlčoch, J. Hájek, J. Mazánek, J. Vychodil, K. Sindler, E. Snášel, R. Novotný, F. Novotný, F. Grulich, F. Trbůšek, Josef Novotný, Jan Novotný, Josef Novotný st., Frant. Novák.

Sbor trvá 11 roků a předsedou jeho jest dnes Josef *Faltýnek*, rolník, náčelníkem Frant. *Krejčí*, familiant, jednatelem Josef *Zapletal*. Dnes jsou členy sboru: Jan *Mrázek*, František *Koutný*, Jan Dosoudil, František Dostál, Jan Obšil, Josef Koutný, Karel *Novotný*, M. Faltýnek, František *Vychodil*, Alois Novák, Josef Krampol, Karel Vychodil, Karel Obšil, Josef Kýr, Frant. Zapletal, Josef Bříza, Jan Hájek, Frant. Koutný ml.

Sbor má čtyřkolovou vozovou stříkačku a ruční stříkačku berlovku v ceně 845 zl.; téžúčastnil se po dobu svého trvání 16 požárů.

Sbor hasičský v Jesenci.

Obec Jesenec čítá 100 domků pokrytých většinou šindelem a dochem. V obci se provozuje rolnictví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvním jeho zakladatelem byl Jiří *Kvapil*, rolník. Narozen dne 24. dubna roku 1858, navštěvoval školu v Jesenci, pak věnoval se polnímu hospodářství až do nynější doby. Téhož času byl starostou obce Antonín *Fiedler*, rolník a obchodník v Jesenci. V obecním výboru byli pp.: Antonín Burián, Jan Koutný, František Škrabal, Čeněk Korec, Jan Pospíšil, Dominik Skácel, Eugen Navrátil, Jan Rudolf. Tito byli sboru hasičskému příznivci a přičinili se o podporu roční od obce.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Rudolf*, nájemce velkostatku, náčelníkem Antonín *Fiedler*, obchodník, jednatelem Jan *Veselý*, nadačitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony jež níže ležatým písmem uvádíme): Čeněk Korec, František Škrabal, František Urbanovský, Dominik Skácel, Antonín Popelka, Jan Nerušil, Jan Kuba, Antonín Trávníček, Josef Kouřil, Ant. Žváček, František Kuba, Viktor Kuba.

Sbor trvá 11 roků a předsedou jeho jest dnes Antonín *Burián*, rolník, narozen v Jesenci, jest v obecním výboře a byl také starostou obce; dosud zastává místo pokladníka občanské záložny Jesenecké, náčelníkem Jiří *Kvapil*, rolník, naroz. v Jesenci, byl starostou obce a dosud je ve výboře obecním, jednatelem Hynek *Meluhla*, nadačitel, narozen v Měníku u Litovle, působí v Jesenci od 1. března 1896, dříve působil ve Stelcích a Lhotě Bělé.

Členy sboru jsou: František *Vymětal*, Alois Mašín, Jan *Rossíval*, Alois Trávníček, V. Kuba, F. Kuba, J. Navrátil, L. Peša, J. Trávníček, K. Vinkler, A. Vinkler, L. Štafa, J. Štafa, L. Kuba, František Pospíšil, L. Tilišar, A. Nerušil, J. Vysloužil, Ig. Rozsival.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 1 žebř čtyřdílný, 10 košů, 1 pochodeň, vše v úhraně ceně 712 zl., mimo výzbroj mužstva; téžúčastnil se po dobu svého trvání 23 požárů.

Sbor hasičský v Ludmírově.

Obec Ludmírov čítá 76 dom. čísel s krytbou dochovou. V obci provozuje se kromě živnosti rolnické ponejvíce tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1891 a zakladatelem jeho byl Jan *Žaušelka*, rolník a tehdy obecní radní. Téhož času byl starostou obce František *Vyroubal*, rolník. V obecní radě byl mimo svrchu zmíněného Fr. Jedlička, domkář. Tito byli sboru příznivci a přičinili se, by se od obce dostalo sboru podpory.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Navrátil*, rolník, náčelníkem Ant. *Navrátil*, učitel, a jednatelem Mik. *Sedláček*, hostinský. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Navrátil*, učitel; narodil se r. 1841 v Ludmírově, po odbytých studiích stal se učitelem a působil na více místech, posledně v Ludmírově. Náčelníkem jest Jan

Navrátil; narodil se r. 1855 v Ludmírově, sloužil u 54. pěšího pluku a prodělal okupaci v Bosně, kdež pobyl 14 měsíců. Jednatelům jest Mik. *Sedláček*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Jan *Navrátil*, Jan *Žaušelka*, Frant. Faltýnek, Josef *Kunda*, Josef *Strnad*, Ig. *Navrátil*, Frant. *Trčka*, Alois Vyrůbal, Jan Chytil, Frant. *Hopjan*, Libor *Vychodil* a Frant. Slouka.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, čtyřdenný žebřík a ostatní nářadí has., vše v úhrnné ceně 866 zl.; týž účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Pěncíně.

Obec Pěncín čítá 123 domů s krytou křídlicovou a 660 obyvatelů. V obci provozuje se z největší části rolnictví, též tkalcovství, krejčířství a pletení věcí z proutí a ze slámy. Obec leží na povlnném polnatém svahu zdvihajícím se k severozápadu. Myšlenka založení sboru vznikla v tehdejší obecní výboru a protože byl tehdy skvělý finanční stav obce, zaražen sbor r. 1890. Téhož času byl starostou obce Josef *MLčoch*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jos. Navrátil, Josef Popelka st., Josef Popelka ml., Alois Navrátil, Fr. Sláma, Josef Ošťádal, Josef Šoustal, Frant. Novák, Frant. Fojtek, Frant. Strnad a Jan Slaviček. Celý výbor byl sboru přízniv, což dokázal tím, že všechny první nutné potřeby sboru opatřil jednohlasným schválením, jako: stříkačku, výzbroj a šatstvo.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Chytil*, učitel (od r. 1894; dříve předsedy nebylo), náčelníkem Josef *MLčoch*, rolník, a jednatel Frant. *Strnad*, kovář. Téhož času byli členy sboru (mimo níže uvedené): Hynek Střída, Josef Navrátil, Václav Kadlčík, Josef Novák, Frant. Vlček, Ant. Kopečný, Frant. Vychodil, Tomáš Hanák a Alois Havelka. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Chytil*, učitel, nar. r. 1874; náčelníkem Josef *Navrátil*, rolník, nar. r. 1854; jednatel Frant. *Strnad*, kovář, nar. r. 1861. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Pavel Novák, Josef Nováček, Josef Hanák, Aug. Příkryl, Al. MLčoch, Josef Popelka, Frant. Dostál, Josef Popelka, Karel MLčoch, Josef Navrátil, Frant. Navrátil, Ant. Popelka, Frant. Popelka, Ant. Příkryl, Josef Pavlík, Josef Pavlíček, Mich. Ryšánek, Ant. Škrabal a Jan Zatloukal. — Později přistoupili: Jan Dočkal, Josef Fridrich, Frant. Kopečný, Ignát Přichystal, Frant. Jurník, Jan Rec a Ant. Havelka.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku ruční za 510 zl. a účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Bohuslavicích.

Obec Bohuslavice čítá 46 domků se smíšenou krytou. V obci provozuje se tkalcovství. Poloha obce jest rovina a něco pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladatelem jeho byl Frant. *Novotný*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Frant. *Kubiček*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jan Zajíček, Ant. Bušina, Josef Mikulka, Vincenc Koutný a Ant. Chytil. Tito byli všichni sboru příznivi.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Novotný*, nadučitel, náčelníkem Frant. *Kubiček* a jednatel Václav *Dvořák*. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Rudolf*, obchodník, náčelníkem Frant. *Kubiček*, rolník, a jednatel Ant. *Muzikant*, rolník. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Frant. Bušina, Jan *Dospiva* st., Jan Dospiva ml., Karel *Dostál*, Jan *Dostál*, Ignát *Fiala*, Ig. Chytil, Frant. *Koutný*, Josef *Koutný*, Ignát *Koutný*, Lud. Nevrlý, Jos. Gabrlik, Jan a Jakub Pazdera, Jos. Skalička, Ed. Skládal, Al. Sleha, Jos. Zajíček, Jakub *Zajíček*, Josef *Zajíček* ml., Jan Zajíček a Frant. Kubiček.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku za 1000 zl. a účastnil se dosud 31 požárů.

Sbor hasičský v Čuníně.

Obec Čunín čítá 80 domků s převládající krytou doškovou. V obci se provozuje rolnictví a tkalcovství. Obec leží v údolí mezi horami. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891 a prvním zakladatelem byl Jan *Unzeitig*, tehdejší učitel v Čuníně. Téhož času byl starostou obce Jan *Grulich* č. 9. v Čuníně. V obecním výboru byli pp.: Josef Petr ml., J. Novák, Jan Komárek, Josef Petr st., František Studený, Jan Unzeitig, Josef Antl st. Všichni byli sboru příznivi, povolili půjčku z obecních peněz na zakoupení nářadí 322 zl. 45 kr., obzvláště půjčil p. Josef Petr st. ze svých peněz.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Petr* st., rolník, náčelníkem a jednatelem Jan *Unzeitig*, učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Grulich Jan, František Kalvoda, Karel Racl, F. Trnka, Jan Vyroubal, Albert Kučera, Ed. Kučera, Vincenc Dostál, Cyrill Šindler.

Sbor trvá 7 let a předsedou jeho jest dnes Josef *Petr* st., rolník, náčelníkem Josef *Petr* ml., rolník, jednatelem Jan *Sedláček*, nadučitel. Členy sboru jsou: Josef *Kučera*, Fr. *Antl*, František *Tylšar*, Josef *Trnka*, Jan *Novák*, František *Polák*, Jan *Polák*, Jan *Zajiček*, Vincenc *Kučera*, František *Kučera*, Alois *Matonoha*, Josef *Kalvoda*, Tom. *Šmída*, Josef *Ptáčník*, František *Ondrouch*, Josef Marek, Leop. Hirt, Josef Pleva, Josef Koudelka, Jan Vičar, F. Studený.

Sbor má 1 stříkačku, žebře, kopáče, hadice a ssavice, vše v úhrnné ceně 883 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 12 požárů.

Sbor hasičský v Břesku.

Obec Břesko čítá 100 domků s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891 a prvním jeho zakladatelem byl starosta obce p. Adolf *Langer*, majitel hostince a rolník, společně s obecním výborem; narozen r. 1851 v Gandii u Laškova. V obecním výboru byli pp.: Antonín Koutný, František Holeček, František Kopečný, Jan Krejčí, Antonín Kopečný, J. Sroslík, F. Antl, Jan Rozsival, Fabián Rozsival, Jan Kopečný, Jan Rozsival. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a sice tím, že se o založení sboru přičinili, většina jejich se stala členy hasičského sboru a hned v prvním roku povolili z obecní pokladnice 45 zl., každoročně pak jej podporovali.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Adolf *Langer*, majitel hostince a rolník, náčelníkem Jan *Rozsival*, rolník, jednatelem Jan *Sroslík*, nadučitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže uvádíme): Rudolf Grulich, František Navrátil, František Koutný, Vincenc Dokoupil, František Fiala, Jan Krejčí, Jan Kvapil, Antonín Krejčí, Josef Jevický.

Sbor trvá 7 roků. Členy sboru jsou: Josef *Grepl*, František *Jevický*, František *Pros*, Arnošt *Antl*, Josef *Kvapil*, František *Holeček*, František *Leka*, Alois *Vallert*, Albert *Holeček*, Alois *Bílý*, František *Pospíšil*, Jan *Kvapil*, Antonín *Konečný*, L. *Grulich*, J. *Krejčí*, Jos. *Matonoha*, Inocenc *Matonoha*, Josef *Rozsival*, Josef *Jevický*, Karel *Tylšar*, Rudolf *Soukup*, Alois *Krejčí*, Jan *Rogl*, František Snášel, František Vinkler, František Navrátil, Josef Rozsival, Frant. Fiala, Jan Tylser, Libor Rosa, Jan Vinkler, Jan Krejčí.

Sbor má 1 novou čtyřkolovou stříkačku za 500 zl.; týž se účastnil po dobu svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský v Laškově.

Obec Laškov čítá 85 domků s převládající krytbou šindelovou a leží na okresní silnici mezi Olomoucí a Konicí. V obci se provozuje rolnictví a různá řemesla. Poloha obce a okolí jest částečně rovina, částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvními jeho zakladateli byli pp.: Josef *Špaček*, rolník a starosta obce, František *Koloušek*, řemenář, Josef *Loutocký*, učitel zdejší školy obecní. Jsou to vůbec mužové vzdělaní a obětaví. V obecním výboru byli pp.: František Koloušek, C. Konečný, H. Sloupský, R. Sloupský, Frant. Hyněk, František Srovnal, Josef Reištetr. Sboru hasičskému byli příznivci a prokázali svoji přízeň podporou.

Prvním předsedou a náčelníkem byl J. *Špaček*, rolník, jednatelem Josef *Loutocký*. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Koloušek, J. Dorazil, Fr. Dostál, Janeček, František Kvapil, J. Kvapil, V. Měchura, J. Rampacha, Al. Srovnal, L. Strnad, K. Vychodil, Alois Konečný, Em. Sloupský, Ed. Vyroubal, Josef Vydržel.

Sbor trvá 5 roků a předsedou jeho jest dnes J. *Špaček*, náčelníkem František *Koloušek*, jednatelem Antonín *Dorazil*. Členy sboru jsou: Antonín *Dorazil*, Alois *Kolinský*, Frant. *Matal*, J. *Sláma*, František *Špaček*, Th. *Zatloukal*, Alois *Zatloukal*, J. *Dorazil*, František *Vychodil*, Meth. *Vychodil*, R. Sedláček, K. Dorazil, František Míkulka, František Soppe, H. Soppe, Ant. Hoffmann, J. Dostál, František Vychodil, František Sklenář, František Malý, C. Kovářík, František Konečný.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku za 850 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 7 požárů.

Sbor hasičský v Hrochově.

Obec Hrochov čítá 79 domů se smíšenou krytbou. Provozuje se zde v létě rolnictví, v zimě tkalcovství. Obec leží na rovině, kdežto okolí jest bornaté. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894 a zakladatelem jeho byl Jos. *Trunda*, hostinský a obchodník v Seči, velký odborník hasičství, jehož zásluhy o šíření myšlenky hasičské jsou všeobecně známy. Příčinuje se všemožně, aby se, kde jen poněkud možno, zakládaly sbory hasičské a také jím již více sborů has. založeno bylo. Téhož času byl starostou obce Ig. *Šin*, domkař a hudebník. V obecním představenstvu byli: Tomáš *Šin*, Josef *Trunda*, Frant. *Grepl*, Vinc. *Zbořil*, Vincenc *Zatloukal*, Jan *Grepl*, Ignát *Šin* ml. a Ant. *Zbořil*, vesměs rolníci. Tito byli všichni sboru příznivci.

Prvním předsedou sboru

Josef Trunda.

byl Ignát *Šin*, starosta obce, náčelníkem a jednatelem Jos. *Trunda*, majitel domu a hostince. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Tomáš *Šin*, náčelníkem a jednatelem Jos. *Trunda*. Členy sboru jsou: Ant. *Franc*, Jan *Grepl*, Frant. *Grepl*, Filip *Šin*, Josef *Grepl*, Ant. *Grepl*, Ignát *Šmída*, Ant. *Šmída*, Vincenc *Jurka*, Rudolf *Zatloukal*, Vinc. *Tříska*, Alois *Mazáč*, Josef *Mazáč*, Frant. *Mazáč*, Josef *Pokorný*, Josef *Taubr*, Josef *Franc*, Frant. *Abraham*, Josef *Abraham*, Ignát *Šin*, Ant. *Grepl*, Robert *Mazáč*, Vincenc *Grepl*, Josef *Burget* a Frant. *Václavek*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s písty, měděným větrníkem a patentním přístrojem proti zamrznutí, pak berlovku, vše v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se dosud 18 požárů.

Sbor žije v dobré shodě se sbory sousedními.

Sbor hasičský v Lukách.

Obec Luky leží po stranách silnice a čítá 78 domků s převládající krytbou doškovou. Provozuje se zde rolnictví a tkalcovství. Poloha obce jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894 a zakladateli jeho byli: Jakub *Dostál*, učitel, Josef *Žvábek*, rolník, a Jan *Husička*, rolník. Téhož času byl starostou obce Josef *Vysloužil*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jan *Husička*, Tomáš *Vaňák*, Ant. *Spurný*, dp. Frant. *Brzobohatý*, farář, Jakub *Dostál*, učitel, Rudolf *Švec*, Ant. *Popelka* a Josef *Kuba*. Mimo dva členy byli ostatní příznivci sboru jen tím, že ku založení tohoto své svolení dali.

Prvním předsedou sboru byl Jakub *Dostál*, učitel, náčelníkem Josef *Žvábek*, rolník, a jednatelem Jan *Husička*, rolník. Při založení sboru bylo 29 členů.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest Jakub *Dostál*, učitel, nar. v Hlučově; náčelníkem Josef *Žvábek*, rolník, nar. v Bohuslavicích; jednatelem jest Vilém *Otáhal*, hajný, naroz. v Ochozi. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Fr. *Konečný*, Ant. *Spurný*, Frant. *Chytil*, Al. *Kovár*, Josef *Vysloužil*, Dom. *Spurný*, Tomáš *Vyroubal*, Josef *Vaňák*, Frant. *Vaňák*, Bartol. *Vysloužil*, Leop. *Vydržel*, Josef *Spurný*, Josef *Strupek*, Fr. *Kubálek*, Josef *Spurný*, Josef *Konečný*, Vil. *Otáhal*, Frant. *Spurný* a Cyrill *Vyroubal*. Později přistoupil Adolf *Mikulka*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, jednu berlovku, 5 has. košů, 3 žebře, 2 trhací háky atd., vše v úhrnné ceně 610 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský ve Hvozďě.

Obec Hvozď čítá 77 domků s převládající krytbou doškovou. Provozuje se zde rolnictví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest hornatá na lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1897 a zakladatelem jeho byl Josef *Snášel*, rolník a starosta obce s přispěním obecního výboru. Téhož času byli v obecní radě: Josef *Vyroubal*, Josef *Jedlička* a Frant. *Popelka*, rolníci. Představenstvo bylo celé sboru příznivo nejen tím, že všemožně se staralo o zařízení spolku, ale také všichni stali se členy sboru a mimo to vymohli u obecního výboru podporu 100 zl.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Jedlička*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jos. *Snášel*, rolník. Sbor trvá jeden rok.

Nyní jest předsedou Josef *Jedlička*, rolník, náčelníkem a jednatelem Frant. *Hopjan*, učitel. Členy sboru jsou: Frant. Dostál, Ant. Gryga, Josef Gryga, Čeněk Gryga, Jan Gryga, Ant. Jedlička, Josef Jedlička, Ant. Jedlička, Frant. Jedlička, Engelbert Halíř, Josef Kunda, Josef Koutný, Ant. Labonek, Josef Labonek, Rudolf Mazal, Frant. Oháňka, Josef Rec, Alois Rec, Josef Rozsival, Frant. Sléha, Josef Snášel, Tomáš Smékal, Josef Spáčil, Frant. Šimek, Josef Vyroubal, Antonín Vyroubal, Frant. Vyroubal, Josef Vyroubal, Frant. Vyroubal, Rudolf Vyroubal, Frant. Vyroubal, Alois Zapletal a Alois Zajíček.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se ssacím strojem za 625 zl. a účastnil se dosud 2 požárů.

XXVI.

Župa okresů Hustopeč, Klobouky a Židlochovice.

Frant. Skoupil,
velitel sboru v Uherčevě.

Frant. Hrozinek,
náčelník sborů v Přiborově.

Kronika župní jednoty has. okresů Hustopeč, Klobouky a Židlochovice č. XXVI.

Hejtmanství Hustopečské leží v jižním cípu Moravy, jejíž krajina je úrodná, ale často navštěvovaná povodněmi. Obyvatelstvo žije se hlavně rolnictvím a vinařstvím. Hejtmanství toto skládá se ze tří okresů soudních: Hustopeč, Klobouky a Židlochovice.

Soud Hustopeč	čítá 18 obcí se 24 008 obyvateli,
» Klobouky	» 13 » » 13.064 »
» Židlochovice	» 46 » » 35.163 »

Celkem v celém hejtmanství je . . . 77 obcí s 72 235 obyvateli.

Župní jednota zaražena na vyzvání p. Josefa *Krčka*, náčelníka sboru has. v Rakvicích, dne 13. srpna r. 1893, jenž svolal první ustavující schůzi náčelníků a delegátů sborů tehdejších, a sice: Rakvice, Vel. Pavlovice, Přibice, Uherčice, Blučina, Moutnice, Klobouky, Sýrovice, Újezd. Josef Krčka, zahájiv schůzi navrhoval, aby se zřídila župa hejtmanství Hustopečského, s čímž přítomní delegáti souhlasili. Za předsedu zvolen prozatímně Josef *Krčka* z Rakvic, jemuž uloženo vypracování stanov a vymožení od c. k. místodržitelství vysokého schválení, což se i stalo.

Dne 29. října 1893 svolal valnou schůzi vyslanců do Vranovic, by se provedla skutečná volba. Za předsedu zvolen J. Krčka z Rakvic a místopředsedou Fr. Skoupil z Uherčic; do výboru: Jan Horáček z Pavlovic, Jan Krejčí z Blučiny, Jan Šprinc z Přibic, Josef Bezděk z Klobouk a Jan Kelbl ze Sýrovic.

Schůze výborové odbývány: Roku 1893 v Hustopečích a Vranovicích, r. 1894 v Rakvicích, r. 1895 ve Vranovicích, r. 1896 v Přibicích, r. 1897 v Pavlovicích a Blučině, r. 1898 v Kloboucích.

Župní sjezdy odbývány na rozličných místech každého roku.

Nyní čítá župa 16 sborů a asi 500 hasičů.

Životopis Josefa Krčky.

(Podobizna ve skupině Ústředního výboru tabl. XII.)

Josef Krčka, rolník a starosta obce, narozen 8. března 1853 v Rakvicích, kdež navštěvoval obecnou školu; ve 13 letech zemřel mu otec a za nedlouho matka, bratr a sestra, tak že zůstal ve světě jediný. R. 1873 odveden k vojsku, odkudž když se navrátil, uchopil se hospodářství, jež až dosud spokojeně vede. Jest náčelníkem sboru hasičského, místopředsedou silničního výboru, předsedou hospodářského spolku, členem zemědělské rady atd.

Soudní okres Hustopeč.

Sbor hasičský v Rakvicích.

Obec Rakvicíká čítá 394 domů s převládající krytkou křídlicovou a 2056 obyvatelů, kteří provozují hlavně rolnictví. Obec leží na úpatí výšiny Zaječické. Na severu a východu jsou výběžky

Chřib, na jihu jest nížina řeky Dyje. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladateli jeho byli: Antonín *Vomela*, učitel, Josef *Krčka*, rolník, Tomáš *Obhlídal*, rolník, Jakub *Fintajsl*, rolník, Aug. *Michlovský*, rolník, Jan *Kamenský*, rolník, Josef *Filípek*, rolník, a Václav *Průdek*, rolník. Téhož času byl starostou obce Jakub *Hrdina*, rolník. V obecní radě byli: Josef Filípek, Václav Průdek a Josef Krčka, rolníci. Všichni byli sboru příznivci zvláště při jeho zařizování.

Prvním předsedou sboru byl Jakub *Hrdina*, rolník, náčelníkem Josef *Krčka*, rolník, jednatelem Jakub *Fintajsl*, rolník. Sbor trvá 13 let.

Nyní jest předsedou Václ. *Průdek*, náčelníkem Jos. *Krčka* a jednatelem Tom. *Obhlídal*, vesměs rolníci a po více let až doposud členové obecního výboru; Josef Krčka, náčelník, jest též členem okresního silničního výboru, místopředsedou hospodářského spolku pro Pavlovice a okolí, předsedou župy č. 26 a předsedou místní školní rady.

Od založení až dosud členy sboru vytrvali: Václav Průdek, Tomáš Obhlídal, Jakub Hajda, Jakub Švásta, Martin Obhlídal, Frant. Dvořák, Josef Česal, Josef Bednář, Jan Bartošic, Jan Fintajsl, Martin Švásta, Tomáš Cambal, Jakub Javorský, Josef Korčák a Meth. Švásta. — Později přistoupili: Josef Fintajsl, Karel Dvořák, Frant. Ilčík, Josef Štefka, Eduard Bauer, Frant. Vajbar, Fr. Němčík, Frant. Studnař, Martin Průdek, Ferd. Průdek, Frant. Filípek a Maximilian Nečas.

Sbor má vznáš. stříkačku, vůz s lejtou na vodu a ostatní hasičské nářadí v ceně 1100 zl.; týž účastnil se dosud 28 požárů.

Sbor hasičský v Uherčicích.

Obec Uherčice čítá 236 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1886 a prvními jeho zakladateli byli: Pavel *Tučka*, pololánník a starosta obce, Frant. *Skoupil*, majitel mlýna, Antonín *Schenk*, nadučitel, P. Ig. *Janoušek*, farář, Josef *Fridl*, stolař, Josef *Prchal*, rolník, František *Čihal*, rolník č. 48., Václav *Filipovič*, kovář, Frant. *Fridl*, stolař. V obecním výboru byli pp.: Václav Auschlag, Ondřej Šlapák, Jan Hlavička, František Čihal, Jakub Schwarz, Matěj Schwarz, František Rubir, Ig. Janoušek, farář, Isidor Hirsch, Frant. Schwarz, Jos. Dubsch, S. Auschlag, František Skoupil. Všichni výše jmenovaní pánové byli sboru hasičskému příznivci, neboť jej podporovali finančně i morálně.

Prvním předsedou ve sboru byl Pavel *Tučka*, starosta, náčelníkem František *Skoupil*, jednatelem a pokladníkem Bedřich *Bystrzonovský*. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Fridl, Fr. Fridl, František Müller, Frant. Springer, Vincenc Svajgert, František Čihal, Antonín Smetana, Antonín Šelk, Václav Fröhlich, Josef Prchal, Gabriel Furch, Šimon Smetana, Filip Smekal, Jos. Ustohal, Pavel Gebauer, Václav Furch, Josef Prchal, František Čisaf.

Sbor trvá 12 roků a nyní předsedou jeho jest Pavel *Tučka*, pololánník č. 77. v Uherčicích, narozen roku 1838, byl starostou obce od roku 1873 až do roku 1891 a teď jest členem obecního výboru a jest také čestným členem has. sboru, náčelníkem Fr. *Skoupil*, nar. v Ledci r. 1843, absolvoval vyšší realku v Brně a teď jest majitelem uměleckého válcového mlýna v Uherčicích, od r. 1878 jest členem obecního výboru a teď radním; jest taktéž předsedou farní Cyrillské jednoty Uherčické, předseda jednoty mor. mlynářů a nájemníků mlýnů v Brně, členem ředitelstva »Družstva českých rolníků moravských« v Brně a místopředsedou a dozorcem župní jednoty čís. XXVI., pokladníkem Bed. *Bystrzonovský*, narozen roku 1891, majitel statku a obchodník v Uherčicích, jest od roku 1878 členem obecního výboru, teď radním, čestným členem sboru hasičského a činným členem farní Cyrillské jednoty v Uherčicích, jest také velkým přítelem hasičského sboru, jednatelem Jan *Hirš*, čtvrtlánník č. 74. v Uherčicích, narozen roku 1863, absolvoval dvouletou hospodářskou školu v Ivančicích, jest jednatelem farní Cyrillské jednoty a sboru hasičského v Uherčicích a jest také členem obecního výboru. Členy sboru jsou: V. *Filipovič*, Alois Filipovič, Tomáš Frank, Jan Fröhlich, Vavřín Furch, Tomáš Furch, Josef Jettel, F. *Himer*, Jan Hirš, Josef Hirš, Jan *Kronovít*, František *Maška*, Josef Maška, Rudolf Matzka ml., J. *Prchal*, Josef Pirkner, Julius Pokorný, Josef *Smetana*, Karel *Smetana* st., Karel Smetana ml., Rudolf *Smetana*, Jan Furch, Václav Schwarz, Jan Schwarz, František *Skoupil*, Alexander Smekal, Josef *Valnoha*, Leopold *Weinberger*, Jan *Vorlík*, Gustav Hirš, Filip Fojtík, Matěj Schwarz.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, ssací stroj, 100 m hadic, vznáš. lejtou, dvoukolový vůz na nářadí a ostatní hasičské nářadí v ceně 1438 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský ve Vel. Pavlovicích.

Obec Vel. Pavlovice čítá 456 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina i pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl

založen roku 1890 a prvním jeho zakladatelem byl Tomáš *Domanský*, restauratér. Téhož času byl starostou obce Josef *Benda*, rolník.

Prvním předsedou ve sboru byl Tomáš *Domanský*, náčelníkem Arnold *Weiss*, hostinský, jednatelem Tomáš *Černošek*, sekretář.

Sbor trvá 8 roků a předsedou jeho je dnes T. *Domanský*, náčelníkem V. *Dvořák*, učitel, jednatelem Jan *Heil*, sklenář. Nynější členové sboru jsou: František Tučka, M. Procházka, Frant. Halus, T. Vystoupil, František Hlávka, František Běžel, K. Wild, Jos. Prát, Martin, Matěj a Frant. Michna, Frant. Kučera, Jan Lacina, Frant. Hanzlík, Frant. Bukovský, Václav a Jan Zajíc, Karel Polesný, Karel Staněk, Josef Dostoupil, B. Kostřelín, F. Báika, A. Pečnis, J. Pecka.

Sbor má stříkačku a ostatní hasičské nářadí v úhrnné ceně 1600 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 12 požárů.

Soudní okres Klobouky.

Sbor hasičský v Bošovicích.

Obec Bošovice čítá 212 domů s převládající krytou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1884 a zakladatelem jeho byl Filip *Majerhöfer*, řezník a hostinský. Téhož času byl starostou obce Frant. *Kučera*, rolník. V obecní radě byli: Jiří Hrozek, Jiří Mezuláník a Frant. Klvač, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a darovali z obecní pokladny obnos 100 zl.

Prvním předsedou a náčelníkem sboru byl Filip *Majerhöfer* a jednatelem Jan *König*. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Pavel Pešek, Ant. Svoboda, Jan Vrbas, Martin Procházka, Josef Hradský, Martin Skulínek, Jan Müller, Jan Pospíšil, Jan Kohoutek, Jan Škrhák, Jan Klvač, Josef Čičatka, Tomáš Kočárek, Frant. Kousal, Matouš Valík, Vincenc Anda, Josef Novotný a Jakub Bilek. Sbor trvá 14 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Zbánek*; jest starostou obce po druhé zvolen, jest předsedou potravního spolku více roků a podporuje a zastává vše, co ku prospěchu a pro blaho občanstva jest. Náčelníkem jest Ant. *Svoboda*, jenž co náčelník bedlivý, svědomitě se o sbor stará a podporuje každou dobrou věc. Jednatelem jest Martin *Procházka*; jest více roků jednatelem a stará se seč síly jeho stačí o zvelebení stavu občanstva.

Členy sboru jsou: Dom. *Majerhöfer*, Jiří *Křivan*, Josef *Jakubec*, Jan *Jakubec*, Jan *Lorenc*, Jan *Vlček*, Frant. Němeček, Konst. Hradský, Jan Štěpánek, Martin Skulínek, František Mazanec, Josef Kulháněk, Jakub Toman, Matěj Hlouch, Josef Cervinka, Alois Zemla, Josef Mezuláník, Martin Hradský, Martin Zajíček a Frant. Vrzal.

Sbor má starou od obce darovanou stříkačku, vůz s lejtou a ostatní has. nářadí v úhrnné ceně 100 zl.; též účastnil se dosud 28 požárů.

Sbor hasičský v Kloboucích u Brna.

Obec Klobouky čítá 486 domů s převládající krytou křídlicovou. V obci provozuje se polní hospodářství, vinařství, sadařství, výroba výtečné slivovice a chov hovězího dobytka. Poloha obce a okolí jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1888 a zakladateli jeho byli: Bořivoj *Bičovský*, MPh. a lékárník, rodem Čech, obětavý vlastenec v Kloboucích; Jan *Průša*, c. k. okresní soudní adjunkt (zemřel roku 1895); Julius *Jelínek*, obchodník v Kloboucích; Josef *Ondra*, rolník v Kloboucích (zemřel r. 1891), a více jiných. Téhož času byl starostou obce Frant. *Čičatka*, majitel realit. Obecní zastupitelstvem bylo zřízení jednoty dosti příznivé, neschvalovalo však zakoupení velmi nákladných strojů, čímž vznikl konflikt mezi obcí a sborem, kterýž časem zase urovnán.

Prvním předsedou sboru byl MPh. Bořivoj *Bičovský*, náčelníkem Julius *Jelínek*, obchodník a jednatelem Jan *Průša*, c. k. soudní adjunkt. Sbor trvá 10 roků.

Nyní jest předsedou Karel *Hořín*, soukromník asi 40 let starý, bývalý obchodník, narozen v Lipníku, po odbyté vojenské službě usadil se v Kloboucích. Náčelníkem Josef *Ondra*, obecní tajemník, nar. r. 1868, vyučil se obchodu, pak r. 1896 stal se obecním tajemníkem v Kloboucích. Jednatelem jest Frant. *Odstrčil*, oekonom, studoval gymnasium, načež poměry rodinné přiměly ho, že převzal polní hospodářství, jež obdělává, mimo to jest účetním contrib. záložny.

Sbor má novou čtyřkolovou stříkačku dvouproudni se 100 m hadic, pak stříkačku starého systému, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; též účastnil se dosud 50 požárů.

Sbor hasičský v Těšanech.

Obec Těšany čítá 209 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest částečně pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897 a zakladatelem jeho byl Josef *Grišl*, kontrolor velkostatku v Těšanech, rodem z Dolních Rakous, 28 roků starý, 10 roků na Moravě ve zdejším okolí, hospodářský úředník. Téhož času byl starostou obce Stanislav *Chalupa*, rolník a hostinský. V obecním představenstvu byli: Jos. Štěpánek, Josef Buček, Tobiáš Váhala, Josef Vystavěl, Frant. Žáček, Jan Mahovský, Augustin Čermák, Pavel Buček, Tobiáš Buček, Eduard Langášek, Pavel Chalupa, Jan Dostál, Josef Karažia, Štěpán Horák, Jan Chalupa, Matěj Rotnagl, vesměs rolníci, Alois Beringer, správce velkostatku v Těšanech. Tito byli všichni sboru příznivci, neboť darovali proň menší obnosy.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Josef *Grišl*, kontrolor, náčelníkem Frant. *Žáček*, rolník, a jednatelem Josef *Vystavěl*, rolník.

Nyní jsou členy sboru: Josef Štěpánek, Jan Mahovský, Barnabáš Chalupa, Václav Maláč, Adolf Menšík, Aug. Čermák, Ant. Vrana, Petr Polešovský, Frant. Novotný, Frant. Váhala, Martin Mahovský, Josef Novotný, Václav Novotný, Frant. Rychlík, Cyrill Novotný, Ant. Zapletal, Antonín Sedláček, Josef Dudek, Fabian Orbes, Jan Kostrhon, Vojt. Ondra, Štěpán Novotný, Pavel Chalupa, Josef Novák, Josef Petlák, Ant. Sedláček, Ant. Petlák, Cyrill Viktoryn, Vojt. Krička, Jiří Jeřábek, Pavel Horák, Ant. Sedláček, Jan Langášek, Jan Lízal a Matěj Sýkora.

Sbor má vůz s bečkou za 100 zl. a vypůjčenou stříkačku od velkostatku; týž účastnil se dosud 6 požárů.

Sbor hasičský v Polehradicích.

Obec Polehradice čítá 273 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896 a prvním jeho zakladatelem byl Cyril M. *Hladký*, učitel v místě. Naroděn roku 1860 v Hořticích u Vyškova. Studoval na české vyšší reálné škole v Prostějově a odbyl tamtéž zkoušku maturitní. Jako mimofádový abiturient odbyl pak zkoušku dospělosti při českém ústavě učitelském v Brně. Studia jeho přerušena byla službou vojenskou, odkudž byl však již po roce jako četař pěšího pluku čis. 3. propuštěn. Roku 1884 v září ustanoven byl podučitelem v Bučovicích, kdež působil po čtyři roky. Na to rok v Pozořicích, při čemž úřad jednatele župní jednoty Vyškovské zastával. Pobyv pak jako podučitel ještě půl roku při obecní škole v Milešovicích, stal se učitelem na obecní a měšťanské škole ve Slavkově, kdež působil po pět roků. Již od počátku působení svého jsa znám, jako horlivý vlastenec, neunavný a obětavý pracovník v drobné práci národní, rozvinul zde zvláště svou činnost jako náčelník jednoty sokolské, uspořádáním národopisné výstavy, kdež jak při zařizování vzorné spořádané výstavy, tak s ní spojené velkolepé národní slavnosti, byl všeho duší a hlavním vykonavatelem. Než pobytu jeho učinilo konec žehráni nepřátel na výsledky neunavné práce ve škole i mimo ni a protož jakkoliv se nepodařilo mstivým a lživým nářknutím postavení jeho otřásti, byl přec po dvouletém štvání nepřátel svých mezi kolegy i laiky k žádosti své přesazen na trojřídnní školu v Polehradicích u Hustopeče, kdež se činnost jeho již po dvouletém působení v místě i okolí jako velepotřebná a blahodárná osvědčila. Sbor ním založený podal mu za to diplom čestného členství, jako svému zakladateli. Diplomem a medailí pocíen byl také od národopisného výboru v Praze. Tedy přec alespoň malý vděk při tolikerém nevděku za neunavnou a obětavou práci ve službách národa. Téhož času byl starostou obce Jan *Otyčka*, rolník; týž vyslechnuv mínění učitele C. M. Hladkého o způsobu zařizení hasičského sboru v obci, kde se v předešlém roce po 12krátě požár objevil a roku 1895 po žních opět dvakrát obec navštívil, pozval téhož 6. listopadu 1895 do schůze obecního výboru, aby tam shromážděným potřebu a výhody hasičského sboru vysvětlil.

Ve schůzi té vzalo počátek založení has. sboru, kterýž od počátku jmenovaný starosta snaživě podporoval a podporuje — pročez také hned do prvního výboru jako místopředseda zvolen a tím i po opětné volbě zůstal. S ním vydatně podporovali zařizení sboru a všimli si stránky technické pp. radní obecní Jan Kundera a Jan Stehlík a zvolení také při první volbě za podnáčelníky. Při druhé volbě pak postoupil náčelník a zakladatel sboru p. C. M. Hladký zvolenému p. J. Kunderovi, aby se tak za dohledu jeho občané místní sami v řádném řízení a vedení sboru vycvičili. Pan Josef *Horák* jako radní obce, nejevil ku zařizení sboru velké ochoty a konečně snad proto, že za lhostejnost ku dobré věci do výboru zvolen nebyl, ne snad proto, že sbor objednal své nářadí od vlastenecké firmy Smekalovy a ne od němce Hillera v Brně, ukazoval proti každé činnosti sboru a podpoře se strany obce zjevný odpor. Přes to však dobrá věc do dnešní doby zvítěžila nade vši nepřítel.

Prvním předsedou ve sboru byl dštp. Filip *Toufar*, farář, náčelníkem Cyril M. *Hladký*, jednatelem Cyrill *Omasta*. Při založení byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Otýpka, Šimon Partyka, Blažej Ryzý, Josef Stehlík, Petr Střešník, Tomáš Střešník, T. Víteček.

Sbor trvá 2 roky a předsedou jeho jest dštp. Filip *Toufar*, farář místní, narozen 3. dubna roku 1850 v Mal. Kamenici okr. Jihlavském. Studoval gymnasium v Jihlavě a r. 1869 vstoupil do ústavu bohoslovců v Brně. Byv vysvěcen r. 1873 na kněze, stal se kaplanem v Lukách u Jihlavy, pak v Nov. Veselí a na to byl po 5 let administrátorem v Bohuticích. Od té doby již tedy od roku 1882 působí jako farář v Polehradicích u Hustopeče. Znáám jako nejen milovníka ale i osvědčený znalec hudby a zpěvu v širokém i dalekém okolí, může býti zajisté jen přítelem míru a každé dobré věci a zajisté také uslyší o něm každý jednohlasnou chválu: kéž by bylo takových přátel přímého mínění, podporovatelů a pěstitelů dobré věci, naše národní vědomí by na opuštěném leckde venkově rostlo. Což divu, že jsa horlivým podporovatelem dobra bez ohledu na osoby a strany, ukázal se velmi vydatným podporovatelem a obhájcem myšlenky zařízení sboru hasičského, jehož předsedou se také hned na počátku stal a dokud bude mezi námi, zajisté ku prospěchu sboru i obce je třímati bude. Kéž by měl více tak nezištných a horlivých následovníků v jiných obcích zdejšího kraje; náčelníkem Jan *Kundera*, rolník a radní obce, jednatelem Cyrill M. *Hladký*, učitel. Členy sboru jsou: František *Čermák*, Jan *Čermák*, Tomáš *Čermák*, Tomáš *Holík*, Bernard Hrabec, Tomáš Koráb, Antonín *Novotný*, Josef Ostřížek, Isidor Pleskáč, Tomáš *Pohl*, Josef Prokeš, Jakub *Rysý*, Cyrill *Soukup*, Methoděj *Soukup*, Jan *Stehlík*, Kliment *Stehlík*, Jan *Stehlík*, Jan *Střešník*, Josef *Švach*, Tomáš Víteček, Antonín Soukup, Frant. Stehlík, František *Zbýtek*.

Sbor má jednoproudni vozovou stříkačku se vším příslušenstvím a 160 metrů hadic v úhrnné ceně 790 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 4 požárů.

Soudní okres Židlochovice.

Sbor hasičský v Příbiczích.

Obec Příbice čítá 167 dom. čísel s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest rovinná. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1882 a zakladateli jeho byli: Jan *Šprinc*, rolník, a Václav *Veleba*, řídící hudby v Příbiczích. Téhož roku byl starostou obce Frant. *Šopf*, rolník. V obecní radě byli: Ant. Proháska a Jakub Proházka, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a zakoupili proň čtyřkolovou stříkačku.

Prvním předsedou byl Frant. *Šopf*, náčelníkem Jan *Šprinc* a jednatelem Václav *Veleba*. Sbor trvá 15 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Šprinc*, hostinský, náčelníkem Frant. *Hrozínek*, obchodník, a jednatelem Václav *Veleba*, hudebník. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Frant. *Hrozínek*, Karel *Valdšek*, Jan *Fris*, J. *Fiala*, J. *Chlup*, M. *Střelský*, J. Proházka, Jan Páviš, Jan Hrozínek, Matěj Brychta, J. Šopf, Ed. Unger, Bd. Unger, Karel Unger, Ant. Šprinc, Id. Veleba, Bd. Veleba, Frant. Vyhnák, Alz. Fiala, Antonín Proháska a Václav Proháska.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, žebříky, háky, koše na vodu atd., vše v úhrnné ceně 1200 zl.

Sbor hasičský v Blučině.

Obec Blučina čítá 295 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví a řemesla; velkého průmyslu není. Obec leží na úpatí kopce Výhonu. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1884 a zakladatelem jeho byl Jan *Nebovidský*, tehdejší starosta obce, nar. r. 1847 v Blučině, rolník a obchodník. Absolvoval obchodní školu, načež převzal rodné hospodářství. Byl dvakrát obecním starostou. Téhož času byli v obecní radě: Rafael Tukač, Josef Klein a Emanuel Kugler, rolníci. Tito byli všichni sboru příznivci, přispěli osobně na novou stříkačku a užívali vůbec svého úředního vlivu na prospěch sboru.

Prvním předsedou byl Jan *Nebovidský*, náčelníkem Frant. *Šťastný*, rolník a obchodník, jednatelem Josef *Floder*, rolník. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Václav Haňka, Jan Krejčí, Mart. Piterna, Alois Krejčí, Mart. Kratochvíl, Mart. Jedonek, Josef Svoboda, Flavián Kugler, Jan Návedla, Eduard Kučera, Frant. Ivan, Jan Najman, Augustin Jiříkovský, Josef Hnilica, Vojtěch Švarc, Frant. Kučera, Frant. Haňka, Ant. Smetana, Jan Štourač,

Josef Srnec, Ant. Kohl, Vincenc Šiller, Aug. Floder, Frant. Böhm, Matěj Dlabka, Josef Zatočil, Matěj Brabec a Frant. Otava. Sbor trvá 14 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Nebowitzký*, náčelníkem Jan *Krejčl*, nar. roku 1845, majetník hospodářství a zednický mistr v Blučíně. Byl členem obecního výboru. Jednatelům jest Julius *Bertsch*, učitel, nar. r. 1872; dospělost pro školy obecné v r. 1891, způsobilost pro tytéž školy v r. 1894. Členy sboru jsou: Jan *Gold*, Jan *Kugler*, Jan *Dohnal*, Josef *Kelbl*, Josef *Gold*, Václav *Häusler*, Alois Schafter, Ant. *Schiller*, Ant. *Kleinbauer*, Florián *Jiřtkovský*, Ant. Kotas, Mořic Sklenář, Frant. Cikánek, Martin Zatočil, Josef Návedla, Frant. Hauzar, Josef Kratochvíl, Václav Brabec, Jan Haňka, Frant. Floder, Vincenc Kratochvíl, Josef Šiler, Jan Teiner, Jan Novotný, Jan Dlabka, Jan Otava, Jan Pekárek, Jan Dlabka, Ant. Ivan, Linhart Šrom, Tom. Brabec a Kar. Hanuš.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, koupenou v r. 1892 od firmy Hillerovy z Brna; kromě toho má v užívání obecní stříkačku dvoukolovou, koupenou v r. 1874 od téže firmy. Původní ceny těchto strojů jsou 800 zl. a 400 zl.; oba jsou v úplně dobrém stavu. Sbor účastnil se dosud 21 požárů.

Sbor hasičský v Újezdě.

Obec Újezd čítá 216 domů s převládající krytbou křídlicovou. Jest zde sladovna a ostatní venkovské živnosti. Poloha obce a okolí jest dlelem rovina, dlelem pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladatelem jeho byl J. *Šantrůček*, praktický lékař v Újezdě. Toho času byl starostou obce Frant. *Cupák*, celoláník. V obecní radě byli: Jan Máca, celoláník, Frant. Fatka a Frant. Hanzálek, rolníci. Tito byli všichni sboru příznivci. Obec darovala sboru čtyřkolovou stříkačku a zakoupila 30 m hadic.

Prvním náčelníkem sboru byl Jan *Šantrůček*, lékař, a jednatelem V. *Čermák*, říd. školy. Sbor má 13 roků.

Nyní jest předsedou V. *Čermák*, říd. učitel, náčelníkem Jan *Máca*, rolník, a jednatelem Jan *Heilig*, hostinský. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan *Máca*, Ant. *Staňa*, Frant. *Cupák*, Jan *Heilig*, Alois *Kosák*, Kliment *Máca*, Josef *Zapletal*, Tomáš *Kalenda*, Jindř. *Přerovský*, Tomáš *Staňa*, Kašpar *Jelínek* a Petr *Kosák*. — Později přistoupili: Ant. Hofírek, Jan Ocásek a Tomáš Janišin.

Sbor má čtyřkolovou vozni stříkačku a jiné nářadí v úhrnné ceně 1000 zl. a účastnil se dosud 63 požárů.

Sbor hasičský v Syrovicích.

Obec Sýrovce čítá 130 domů s krytbou křídlicovou a 800 obyvatelů, kteří žijí se ponejvíce rolnictvím. Obec leží v kotlině, okolí skoro rovinaté. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1884 a prvním jeho zakladatelem byl zdejší občan, rolník Ondřej *Cetl*, muž o spolek velice zasloužilý, čestný člen zdejšího sboru, dlouholetý předseda a starosta obce. V obecním výboru byli pp.: Jan Daněk, František Bauer, Jan Kelbl, Jan Bauer, František Stoklásek, Frant. Voškeruša, Václav Voškeruša, Jakub Janek, Josef Šoustal, Jan Vinčar, Matěj Šubrt. Zdejší obec s obecním výborem v čele velmi účinně sbor podporovali, což vysvětluje z toho, že stříkačka i hydrofor obci zakoupeny byly.

Prvním předsedou ve sboru byl Ondřej *Cetl*, náčelníkem Jan *Kelbl*, statkář a zemský poslanec, jednatelem František *Stoklásek*, rolník. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Ludvík, Josef Kubát, Jan Bauer, Matěj Ludvík, Jan Peloušek, Jakub Jones, František Jones, Josef Beránek, Cyrill Štastný, Jan Cetl, Jan Janek, Josef Daněk, František Franěk, Jan Vinčar, Jakub Bauer, Jan Suchánek.

Sbor trvá 8 roků a předsedou jeho jest dnes Antonín *Poděl*, rolník, náčelníkem Jan *Bauer*, rolník, jednatelem Josef *Janek*, rolník. Členy sboru jsou: Josef Engerie, Jan Barák, Methoděj Konečný, Josef Šmíd, František Šafránek, Matěj Šubrt, Jan *Stoklásek*, Aug. *Janiček*, Václav *Slavík*, Václav *Suchánek*, František Stoklásek, František Dražanský, Jan Jiřtkovský, Josef Suchánek, V. Lajkéb, Rich. Sedlák, D. Vrbka.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, hydrant dvoukolový, 100 m hadic, 1 žebřík spojovací, 2 žebříky hákové a ostatní příslušenství ku stříkačce a hydrantu, dále 1 lejt, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský v Opatovicích.

Obec Opatovice čítá 129 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství a chov dobytka. Většina obyvatel zdejší obce jsou dělníci. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrov. sbor has. byl založen r. 1886 a prvními jeho zakladateli byli: C. *Maděránek*, obchodník, Jan *Duchoň*, rolník, Jan *Božek*, rolník. Téhož času byl starostou obce Matěj *Duchoň*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Matěj *Duchoň*, František *Urbánek*, Benedikt *Maršálek*, Jan *Duchoň*, Cyrill *Maděránek*, František *Komínek*, Jan *Božek*, František *Komínek*, Josef *Zajíc*. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci tím, že při založení jeho koupili čtyřkolovou vozni stříkačku a dali postavit hasičské skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl M. *Duchoň*, rolník, náčelníkem a jednatelem Cyrill *Maděránek*, obchodník. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): J. *Duchoň*, H. *Klíma*, J. *Duchoň*, J. *Severa*, J. *Kuranda*, J. *Sosnar*, M. *Brabec*, A. *Klíma*, T. *Plachta*, J. *Kazlepka*, V. *Maršálek*, František *Kučera*, Jan *Píhal*.

Sbor trvá 12 roků a předsedou jeho jest dnes M. *Duchoň* narozen 20. října roku 1840 v Opatovicích, náčelníkem J. *Janíček*, narozen 27. září roku 1865 v Opatovicích, jednatelem J. *Božek* narozen 20. dubna roku 1860 v Opatovicích. Všichni tři vychodili jednotřídní tehda školu v místě a pak byli přidržováni rolnictví do doby, kdy se stali samostatnými rolníky. Členy sboru jsou: L. *Kolářek*, František *Duchoň*, J. *Duchoň*, J. *Kordík*, J. *Duchoň*, J. *Kordík*, J. *Komínek*, František *Kučera*, Frant. *Minářík*, J. *Minářík*, K. *Maršálek*, A. *Maděránek*, J. *Minářík*, J. *Minářík*, V. *Krška*, J. *Maršálek*, Havel *Rošnovský*, E. *Šebesta*, František *Šindelář*, Matěj *Hladůvka*, A. *Langer*.

Sbor má 1 vozovou čtyřkolovou stříkačku a 1 dvoukolový hydrofor v ceně 1100 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 22 požárů.

Sbor hasičský v Moutnicích.

Obec Moutnice čítá 175 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889 a prvními zakladateli jeho byli Jindřich *Vidlař*, obuvník a Filip *Král*, kolář. Téhož času byl starostou obce Jos. *Čermák*, hostinský. V obecním představenstvu byli: Matěj *Závlacký*, Filip *Strouhal*, Fr. *Chmelař*, Barnabáš *Žáček*, Jan *Handl*, Matěj *Handl*, Vendelín *Žáček*, Josef *Ryšavý*, Lud. *Ostrovský* a Josef *Procházka*. Tito (mimo Josefa *Čermáka* a Filipa *Krále*) nebyli sboru příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Čermák*, hostinský, náčelníkem Jindřich *Vidlař*, obuvník a jednatelem Anselm *Hosák*, učitel. Téhož času byli členy: F. *Král*, J. *Valihrad*, M., Josef a Jan *Putna*, V. *Ryšavý*, T. *Zvolský*, Ig. *Mašek*, F. *Putna*, J. *Bedřich*, F. *Bubla*, J. *Handl*, C. *Putna*, J. *Fasora*, F. *Sulc* a J. *Jílek*.

Sbor trvá 9 roků a nyní předsedou jest Vendelín *Žáček*, rolník, náčelníkem a jednatelem Josef *Hanák*, učitel. Dnes jsou členy sboru: Filip *Král*, Jindřich *Vidlař*, Josef *Putna*, Josef *Fasora*, Vilibald *Ryšavý*, Martin *Ryšavý*, Jan *Putna*, Josef *Janoušek*, Karel *Bárek*, Jan *Štěpánek*, Jan *Jílek*, Ignác *Mašek*, Karel *Hájek*, Josef *Zemánek*, Antonín *Žídel* a Tomáš *Zvolský*.

Sbor má stříkačku, žebří, 2 koše, 2 háky, 1 kopáč a 2 bourací sekery; též po celý čas trvání svého účastnil se 36 požárů.

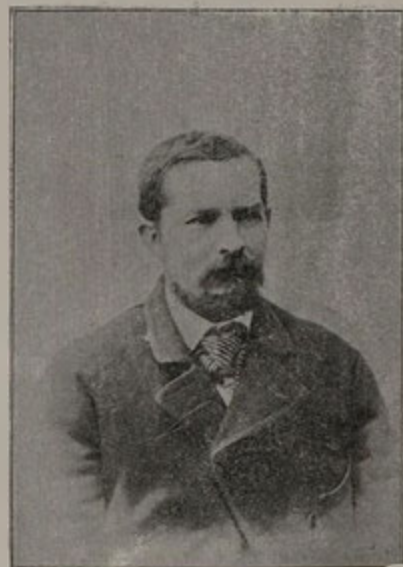
Sbor hasičský v Nikolčicích založený r. 1898, nepodal žádné zprávy.

XXVII. župa Plumlovská.

Fr. Vodáček,
velitel sboru ve Stříchovicích.

Fr. Procházka,
zakladatel sboru v Malém Hradisku.

Skupina sboru v Čechách.

K r o n i k a hasičské župy Plumlovské čís. XXVII.

Hasičská župa Plumlovská č. XXVII. povstala po rozejití se dřívější velmi rozsáhlé župy Prostějov, Plumlov, Konice, Litovel, Unčov. Dosavadní jednatel župy Martin Kubín, nadučitel a náčelník sboru v Ohrozimi vypracoval stanovy pro novou župu soudního okresu Plumlovského které byly vešl. c. k. mor. místodržitelstvím v Brně ze dne 4. března r. 1894 čís. 6640 schváleny.

V neděli, dne 29. dubna 1894 odbývaná prvá řádná valná hromada v Plumlově. K nové župě, která obdržela od Č. Ú. J. H. číslo XXVII., přihlásilo se 12 sborů: Čechy, Malé Hradisko, Kostelec, Krumsín, Lešany, Myslišovice, Ohrozim, Plumlov, Ptení, Stichovice, Vícov a Ždětín. Sborny: Drahany, Otínoves a Rozstání přistoupily k utvoření župě Pohorské.

Předsedou zvolen Augustin *Syrovátka*, náčelník sboru v Plumlově; místopředsedou Vojtěch *Vodáček*, náčelník sboru ve Stichovicích; jednatelem Martin *Kubín*, nadučitel a náčelník sboru v Ohrozimi.

Ostatní sbory dle stanov jsou zastoupeny jedním členem ve výboru. Po odstěhování se předsedy r. 1896 do Olomouce, nastoupil na jeho místo p. místopředseda a za místopředsedu zvolen p. Jan *Stavěl*, náčelník sboru v Kostelci. Při valné hromadě roku 1897 zvoleno totéž předsednictvo.

Oněch 12 sborů v župě zastoupených má členů: 20 čestných, 106 přispívajících, 345 činných.

Všechny sbory jsou opatřeny stříkačkami od známé firmy R. A. Smekal v Čechách. Za dobu trvání svého odbývala župa dvě valné hromady, čtyři has. sjezdy a tři schůze delegátů, jest i jinak stále v čilém spojení se sbory k ní patřícími. a Č. Ú. J. H. Přednášeli: jednatel a předseda. Rokování povšechného se čile členové výboru i členové sborů účastnili.

Místopředseda Jan *Stavěl* narozen v Kostelci u Prostějova, vzorný rolník, nyní starosta městyse Kostelce. Jest horlivým členem od založení sboru v Kostelci a již po 7 roků velmi činným jeho náčelníkem, kdež byl dříve funkce podnáčelnické zastával. I v životě veřejném jest všestranně činným vlastencem.

Jednatel Martin *Kubín*, narozen 15. září 1857 v Poličné u Valašského Meziříčí stal se roku 1857 podučitelem v Krásné u Val. Meziříčí, r. 1877 podučitelem v Olšanech u Prostějova a v prosinci r. 1878 učitelem v Ohrozimi, kde doposud jako nadučitel působí. Roku 1883 založil sbor dobrovolných hasičů v Ohrozimi a byl jeho náčelníkem a jednatelem až do konce r. 1895. V té době z činnosti pro přílišné jiné práce vystoupil a stal se členem přispívajícím. Když dřívější rozsáhlá župa se rozešla a roku 1894 zvláštní župa pro soudní okres Plumlovský založena byla, vypracoval župní stanovy a byl pak zvolen jednatelem nové župy, kteroužto čestnou funkci až doposud zastává. Sbor v Ohrozimi řádně vycvičil a členy přednáškami poučoval. Také ve schůzích župních a při sjezdech hasičských přednášky z hasičství mívá.

Martin Kubín, jednatel.

Hasičský sbor továrny R. A. Smekal v Čechách.

Firma bratří R. A. Smekal v Čechách u Prostějova, chtěje občanstvu ukázati blahodárné působení a vysoký cíl spolků hasičských, zřídila r. 1875 vlastní sbor a tím dala vzpruhu a podnět celému okolí k zařízení jednotlivých družstev, které v okresu za příkladem sboru v Čechách v život vstupovati počali.

Sbor ten nákladem bratří Smekalů vyzbrojen čítal hned z počátku 44 členů, v jichž čelo postavil se sám společník firmy pan Adam Smekal.

Dne 5. července 1875 složil sbor u přítomnosti celého obecního výboru v ruce svého velitele slib věrnosti a byli to následující členové: Jan Štěpánek, Josef Baier, František Štastný II., Frant. Laštůvka, František Klásek, Jakub Dostál, Josef Klásek, Tomáš Přikryl, Karel, Zbořil, Jan Zbořil, Antonín Polánek, Jan Štastný, Vilém Vychodil, Jan Netopil, Josef Daněk, Karel Holinka, Tomáš Absolon, Karel Novotný, Josef Pospíšil, Josef Ludmila, Josef Müllner, Josef Dvořák, Fr. Dopita, Josef Mikulka, Tomáš Vilimec, František Dvořák, Jan Bubeník, František Fojtek, Šebestian Zbořil, Ig. Opletal, František Hrazdil, Karel Kment, František Kovář, František Menšík, Josef Bartoněk, František Hanák, Vilém Hinner, Jan Dvořák, Vilém Kvapil, Tomáš Titěrka, Václav Navrátil, Josef Lux, Jan Bohm. Po složení slibu počal nový výbor pravidelná cvičení a tím nastala jeho pravá činnost.

Jsa sborem soukromým, byl určen jen k hájení závodu bratří Smekalů. Ale brzy nastala nutnost, by ku pomoci přišel nejen při požárech vzniklých v obci samé, nýbrž podal pomocné ruky i v okolí, čímž stal se též sborem dobrovolným.

Hned z počátku bylo mu účastníti se rozličných požárů, z nichž zvláště jmenovati dlužno požár cukrovaru v Drahanovicích roku 1878, při kterém s takovou odvahou a vytrvalostí pomocné akce se chopil, že několik členů podkopalo sobě zdraví, ano tři zaplatili to i životem. Byli to: Jan Štastný, Vilém Hinner a Vilém Vychodil.

Když roku 1884 v obci Čechách bylo rukou zlomyslnou mnoho požárů založeno, ukázal sbor i zde, jak užitečnou, ano nutnou jest korporace tato a může se směle říci, že hasičům továrním jest co děkovati, že tehdy celá obec nelehla popelem.

Při všech těch zachraňovacích akcích předsedali sboru vždy chésové firmy, což ovšem dodávalo členstvu odvahy a lásky ku vytknutému účelu.

Za celou řadu let trvání sboru střídali se ovšem jeho velitelé a sice po odstoupení pana Adama Smekala převzal velení úředník firmy pan G. Pilsil, po kterém následoval p. K. Novotný. Po tomto přišel na řadu p. Antonín Zbořil, pak p. Emanuel Pintner a nyní velí opětě pan Antonín Zbořil.

Když roku 1891 převzal továrnu v Čechách nynější majitel pan R. A. Smekal, dal sboru k dispozici parní stříkačku.

Toho roku odbýván v obci Čechách, jako sídle jednoho z nejstarších sborů, hasičský sjezd, při kterém tovární sbor provedl veřejné cvičení a poprvé před ostatními hasičstvem a jeho hodnotáři demonstroval s parní stříkačkou. Zde proveden byl důkaz, jak důležitým nářadím parní stříkačka pro hasičstvo jest a v zacházení s ní, jakož i v lezetví dal sbor takovou zručnost na jevo, že došel veřejné pochvaly přítomných znalců.

Sbor hasičský v Plumlově.

Obec Plumlov čítá 257 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje po nejvíce krejčovství, obuvnickví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1879 a prvními zakladateli jeho byli Engelbert *Duřípek*, c. k. poštovní, Antonín *Mucha*, obchodník a Jan *Kořínek*, rolník. Téhož času byl starostou obce Jan *Michálek*, řezník a rolník. V obecní radě byli: Engelbert Duřípek, poštovní a obchodník, Frant. Palatý, rolník, Karel Málek, mlynář a Jan Synek, rolník. Tito všichni byli sboru příznivci a sice tím, že v každé příležitosti buď hmotnými prostředky nebo svojí autoritou ku dobru a zvelebení sboru napomáhali.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Michálek*, řezník, rolník, starosta obce a člen vícero spolků, náčelníkem Karel *Málek*, mlynář a jednatelem Antonín *Mucha*, obchodník. Téhož času byli členy: Josef Žitný, Buriánek, Fr. Čecháček, Felix Duřípek, Adam Šmerek, Jan Kořínek, Frant. Jančík, Josef Sedláček, Alois Vašíček, Frant. Culík, Josef Řezníček, Frant. Sovíček, Julius Švestka, Josef Michálek, Alois Michálek, Vojtěch Loubal a Alois Chlup.

Sbor trvá 20 roků a nynějším předsedou jeho jest Augustin *Loos*, starosta obce, narozen 27. srpna 1850 v Plumlově. Navštěvoval místní obecnou školu, načež odebral se na učení řemesla obuvnického a procestovav vícero krajů, navrátil se do Plumlova, kdež neustále bydlí a řemeslu obuvnickému a částečně rolnictví se věnuje. Jest předsedou vícero humanitních spolků, povahy mírumilovné a co starosta obce ode všech vážen a oblíben. — Náčelníkem jest Jan *Loubal*, měšťan, narozen v Plumlově; navštěvoval národní školu obecnou v Plumlově, na to pomáhal svému otci Štěpánu Loubalovi, rolníku a zámečnicku v místě, při polním hospodářství a později vstoupil do učení ku krejčím. Odebrav se pak na zkušnou, vrátil se do Plumlova v různých závodech zdokonalen. Po odbyté vojenské službě u 6. zdravotního sboru v Olomouci, usadil se v Plumlově, kde

oženiv se, po většině rozsáhlým oděvnictvím se zanáší a částečně i polnímu hospodářství se věnuje. Jest členem a výborem několika humanitních spolků, povahy energické, při tom však mírumilovné, po odměně za své dobré činy nebažící, což viděti jest z toho, že byv již několikrát valnou hromadou za čestného člena volen, vždy odmítl s doložením, že činí a koná jen svou povinnost. Od svého v roce 1882 vstoupení do sboru tento vždy a všude, jak hmotně, tak i svými duševními vědomostmi podporuje. Jest jak v obci, tak i u sboru velice oblíben. — Jednatelem jest Ferdinand *Pliska*, rolník, narozen roku 1856 v Plumlově; navštěvoval místní obecnou školu a vyučen jest řemeslu bednářskému. Oženiv se, ujal se polního hospodářství po rodičích, kteréž dosud provozuje. Jest členem několika společenstev, povahy tiché a vnitřní a pro svou mírnou povahu v obci milován. —

Daes jsou členy sboru: Jan Brablec, Karel Hnízdil, Bohumil Mádr, Ant. Lubič, Josef Cop, Vysloužil, Jindřich Vychodil, Antonín Stejskal, Jan Sobota, Řehoř Bureš, Josef Pálka, Fr. Olšanský, Josef Ražnok, Bohdan Kulíšek, Jindřich Dupek, Jan Michálek, Adolf Plajner, Frant. Ševčík, Frant. Jurajda, Fr. Petrásek, Fr. Šmejkal, Fr. Vejmla Vilém Vychodil, Jan Mádr a Engelbert Pospíšil.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 1 pod názvem »trakař« a 1 berlovku, 1 posunovací dvoukolový 14metrový žebř, 3 střešové hákové žebře, 5 obyčejných žebřů, 1 strojní vůz, 1 sud na vodu, 12 košů na vodu, 1 naviják a 120 m hadic, vše v úhrnné ceně 1322 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 32 požárů.

Sbor hasičský v Ptení.

Obec Ptení čítá 242 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1880 a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Svoboda*, tehdejší kooperátor, nyní farář v Hradisku u Olomouce. Téhož času byl starostou obce Petr *Vítek*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jan Mrnka, Ant. Hrazdil, Jan Fica, Jan Vincourek, Frant. Černý, Frant. Výmla, Tomáš Černý, Josef Porteš, Florián Sekanina, Štěpán Navrátil, Martin Fajstl a Martin Zdráhal. Tito všichni, až na tehdejšího starostu Petra Vitka, byli sboru příznivci. Přízeň svou prokazovali tím, že sbor hmotně podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Svoboda*, kooperátor, náčelníkem Jan *Fica*, rolník a jednatelem Daniel *Kropáček*, sládek.

Sbor trvá 18 roků a nynějším předsedou jeho jest Jan *Vincourek*, rolník, náčelníkem Josef *Kučera*, rolník a jednatelem Frant. *Sláma*, hostinský.

Sbor má 2 čtyřkolové a 1 sundávací stříkačku a 2 berlovky; týž po celý čas trvání svého účastnil se 15 požárů.

Sbor hasičský v Krumsíně.

Obec Krumsín čítá 105 domků s převládající krytbou břidlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1882 a zakladateli jeho byli: Ferd. *Pírek*, rolník a starosta obce, a Frant. *Kocourek*, hostinský. Téhož času byli v obecním představenstvu: František Plejner a Hynek Kocourek, radní; Jakub Vysloužil, Josef Slezák, Frant. Kocourek, Vojt. Lošťák, Matěj Hruban a Josef Syndýlek, výboři. Tito všichni přičinili se, aby sbor byl vším potřebným nářadím z obecních prostředků řádně zaopatřen, což se i stalo.

Prvním předsedou byl Štěpán *Špičák*, rolník, náčelníkem Josef *Hrazdil*, nájemce dvoru, a jednatelem František *Kocourek*, hostinský. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Zikmund Buriánek, Frant. Bureš, Frant. Slezák, Josef Syndýlek, Jan Lomský, Edvard Hruban, Ferd. Špičák, Rafael Hyndrich, Frant. Kocourek, Jan Pírek, Josef Kučírek, Frant. Vysloužil, Vilém Vysloužil, Josef Kocourek, Josef Začal a Frant. Pírek. Sbor trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou Ferd. *Chlup*, náčelníkem Štěpán *Špičák*, rolník, a jednatelem Ant. *Janeček*, obuvník. Členy sboru jsou: Josef Marcián, Adolf *Kocourek*, Josef *Krichtálek*, František *Kocourek*, Josef *Janeček*, Jan Vysloužil, Alois Špičák, Čeněk Špičák, Josef Janeček, Val. Hyndrich, Josef Příbil, Čeněk Hruban, Ferd. Špičák, Jan Šindýlek, Frant. Hradečný, Josef Liška, Čeněk Krejčí, Aug. Kunert, Čeněk Krajčík, Martin Pírek, Jan Lukáš a Frant. Kučírek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se 130 m hadic, 3 ssavice, 2 ruční stříkačky, 4 žebře, vůz s nádobou na vodu a dvoukolový naviják, vše v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se za svého působení 16 požárů.

Sbor hasičský v Ohrozimi.

Obec Ohrozim jest nepravidelná, leží na mírném svahu proti východu obráceném a čítá 107 dom. čísel se smíšenou krytbou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina přecházející v rovinu. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883 a zakladatelem jeho byl Martin *Kubín*, nadučitel, působící mnoho roků na zdejší škole. Téhož času byl starostou obce František *Hapl*, rolník.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Hapl*, náčelníkem a jednatelem Martin *Kubín*. Sbor trvá 15 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Sovík*, rolník, náčelníkem a jednatelem Jan *Obr*, rolník. Členové sboru jsou tito: Fr. Novotný, Tomáš Kaštyl, Fr. Černý, Fr. Kaštyl, Jan Jančík, Josef Bašný, Josef Potůzka, Jan Krečík, Fr. Stloukal, Josef Rajchl, Fr. Jelínek, Martin Zapletal, Vincenc Holub, Ant. Černý, Ond. Bartošek, Jan Novotný, Al. Dadák, Jan Zapletal, Jan Jančík ml., Tomáš Lázna, Jan Vejmoša a Jan Sovík.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 berlovky, 140 m hadic, čtyřdílný střešový žebřík a nejpotřebnější nářadí, vše v úhrnné ceně 950 zl.; týž účastnil se dosud 31 požárů.

Sbor hasičský ve Ždětíně.

Obec Ždětín čítá 89 domků se smíšenou krytbou. Provozuje se zde rolnictví a nižší třídy žijí se továrním krejčovstvím. Poloha obce i okolí je rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1882 a zakladateli jeho byli: Dp. P. Frant. *Svoboda*, nyní farář na klášterním Hradisku u Olomouce, a p. Karel *Surma*, nyní nadučitel v Krumšíně. Téhož času byl starostou obce Frant. *Kunštatský*, obuvník a familiant. V obecním představenstvu byli: Jiří Jelínek a František Vítek, radní a rolníci, Frant. Hrazdil a Frant. Fífka, výboři. Tito byli všichni sboru příznivci, neboť jich působením hlavně zakoupena stříkačka.

Prvním předsedou a náčelníkem byl Karel *Surma*, nadučitel, jednatelem Frant. *Roháček*, rolník. Sbor trvá 16 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Černý*, náčelníkem Josef *Liška* a jednatelem Cyrill *Dočkal*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Jan *Bureš*, Rudolf *Bureš*, Josef *Černý*, Frant. Černý, Jakob *Dadák*, Cyrill *Dočkal*, Jan Fífka, Frant. *Hrazdil*, Josef *Kalabis*, Frant. *Kladráček*, Jan Kunštatský, Florian Kunštatský, Rudolf Koudelka, Gustav Laurenčík, Josef *Liška*, Tomáš *Milý*, Karel Němec, Ant. *Příkryl*, Gustav Příkryl, Frant. Příkryl, Frant. Pupík, Martin Strouhal, Alois Strouhal, Alois Vítek, Josef Vítek, Jan Vítek, Alois Jelínek, Fr. Zatloukal, Fr. Zatloukal ml., Karel Zatloukal.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku za 550 zl. a veškeré has. nářadí; týž účastnil se dosud 22 požárů.

Sbor hasičský v Malém Hradisku.

Obec Malé Hradisko čítá 143 domků s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství a řemeslo krejčovské a tkalcovské. Poloha obce a okolí jest pahorkatina prostoupená lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1888 a prvními jeho zakladateli byli bratři František a Pavel *Procházka*, rolníci z Malého Hradiska. Starší František Procházka narozen dne 13. ledna 1841, v roku 1862 stal se samostatným, v roce 1870 byl zvolen za obecního starostu, v kteréžto hodnosti trval do roku 1873. Požíraje důvěry občanské pro svou poctivost a jmenovitě pro své nezištné čistoličské snahy volbou kontribučenské záložny převzal na se úřad správce (1886—1889). Opětne pak zvolen za obecního starostu r. 1889 na dobu tří let.

Sbor hasičský, ač tehdyž teprv v plénkách, dosáhl jeho přičiněním netušeného rozkvětu, neboť Fr. Procházka byl velkým příznivcem jeho a vzorným příkladem členstvu jak v ohledu hmotném tak i v morálním. Jsa ve sboru prvním velitelem zvoleným při jeho založení netrpěl v něm žádných různých a docílil vlnným slovem a přátelskou rukou všestranného smíření a pořádku. Odchodem jeho z Malého Hradiska r. 1892 do Litostrova ztratil v něm sbor jednoho ze svých nejlepších pracovníků.

Mladší bratr Pavel Procházka, narozen 30. června 1849, stal se samostatným r. 1871. Při založení sboru r. 1888 byl prvním předsedou, kterýžto úřad zastával do r. 1894. P. Procházka klesl myšlence hasičské odedávna až k jejímu uskutečnění cestu v dobách největší nepřítěnosti proti zřízenímu pak sboru namířené, byl on prvním bojovníkem, jemuž sbor za své zachování děkovati má. Chtěje těžkým povinností, které naň četná zaměstnání a čestné úřady v zájmu obce vložily, svědomitě

zastávat za tehdejších kritických poměrů, jako předsednictví místní školní rady, členství obecního výboru, v němž zastával po 5 roků pokladníka, správa kontribuční záložny, kterýž úřad zastával po 6 roků, a vzdav se pak této hodnosti, byl zvolen tajemníkem téže záložny, kterýžto úřad až do dnešního dne zastává; hodnost činitele a zástupce několika společností, kteréž mu taktéž až do dnešního dne svěřeny jsou — musil se bohužel hasičství odřeknouti (vzdalovati), ač jinak mu i na dále příznivcem zůstal a byl hotov mu radou i skutkem vypomáhati, kdykoliv jeho pomoci zapotřebí bylo.

Po jeho zřeknutí se hasičství, sbor uznáv jeho neocenitelné zásluhy za dosavadní činnost, zvolil jej dne 29. června 1894 za jeho snahy o hasičstvo v den jeho jmenovin v mimořádné valné hromadě čestným členem.

Při konané volbě roku 1895 zvolen byl jednatelem sboru, v kteréžto funkci tento úřad svědomitě a pilně zastává dosud.

Při vzniku hasičského sboru obecní výbor vůbec nestával, nýbrž po rozpuštění obecního zastupitelstva c. k. mor. místodržitelstvím ze dne 17. prosince 1886 byl zvolen šestičlenný správní výbor, jak následuje: J. Luňáček z Protivanova, co předseda, František Dokoupil ze Skřivánkova, co místopředseda; Jan Šachrle, správce velkostatku Boskovského v Protivanově, Jan Zemánek ze Skřivánkova, Jan Celkovský z Malého Hradiska, Jan Zatloukal, výměník ze Skřivánkova, co výboři. Na podporu sboru nemohli sáhnouti, jelikož dřívější rozpuštěné obecní zastupitelstvo svým úřadováním způsobilo 3800 zl. dluhu obci, což se zjistilo p. komisařem Peclem od vys. mor. výboru zemského do naší obce vyslaným.

Prvním předsedou ve sboru byl Pavel *Procházka*, náčelníkem František *Procházka*, jednatelem Pavel *Havelka*.

Sbor trvá 10 roků a předsedou jeho jest dnes František *Zapletal*, narozen 8. ledna roku 1863, rolník a tkadlec, náčelníkem Vincenc *Procházka*, narozen 19. března r. 1848, rolník a tkadlec, jednatelem Pavel *Procházka*, narozen 30. června r. 1849, rolník. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Josef *Augustýn*, Antonín *Sekanina*, Josef *Dokoupil*, Josef *Zapletal*, František Kašpárek, Ferdinand Veselý, Ant. Zapletal, Jan Zapletal, Josef Najbr, Josef Žáček, Josef Křupka, František Růžička, Vincenc Dosudil, František Procházka, Jakub Zapletal, Filip Trněčka, Albin Rus, Ferdinand Grepl, Vítek Procházka, Vincenc Procházka, Ant. *Kamínek*, Jan *Vašek*, Josef Zemánek.

Sbor má jednu obecní stříkačku čtyřkolovou a dva lezecké žebříky (patřící sboru); týž účastnil se po dobu svého trvání 19 požárů.

Sbor hasičský v Kostelci.

Obec Kostelec čítá 290 domů s převládající ktytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1882 a prvním jeho zakladatelem byl p. František *Fučík*, rolník. Téhož času byl starostou obce pan *Losík*, rolník. V obecní radě byli pp.: Jan Daněk, František Kaláb, Jan Božek. Tito byli sboru hasičskému příznivci a sice tím, že zakoupili pro sbor čtyřkolovou stříkačku.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Trnka*, rolník, náčelníkem František *Fučík*, rolník, jednatelem Matěj *Šoustal*, rolník. Při založení byli členy sboru (mimo oněch, jež ležatým písmem uvádíme): Jan Starnovský, Tomáš Zlámal, Tomáš Losík, Karel Kaštil, J. Přidal, Ambrož Koblížek, Jan Kaštil, Konstantin Kaštil, Jan Dvořák, Karel Ernest, Karel Menšík, Alois Kaštil, A. Albrecht, Josef Rozehnal, Ignác Sliva, Leopold Zapletal, František Hupšil, R. Zlámal, František Bartošek, František Kaštil, Leopold Šulc, Jan Kučera, Jan Lešanský, Jakub Gamba, Jan Koníček, F. Nepustil, Karel Čech, Jan Vodička, Jan Vojáček, Karel Látal, Jan Kunovský, Štěpán Stavěl, Frant. Dokládal, Josef Smékal, Jan Bezděčka, Cyrill Hacar, Karel Dvořák, Karel Dostál, Josef Sedlák, K. Pospíšil, Tomáš Hacar, Josef Hupšil.

Sbor trvá 16 roků a předsedou jeho jest dnes Bartoloměj *Sýkora*, pekař, náčelníkem Jan *Stavěl*, starosta obce, jednatelem Jan *Božek*, rolník. Členy sboru jsou: František Menšík st., František Menšík ml., Karel *Koníček*, František *Štěpánek*, Eduard Pokorný, František *Urban*, Jan *Zapletal*, Alois Rozehnal, Tomáš *Látal*, Jan *Smutný*, Jakub *Lysický*, Tomáš Čelechovský, Jan Král, Jakub Páleník, F. Hudeček, F. Loňáček, Jan Bašátek, M. Kučera, Karel Kaštil, F. Lének, F. Látal, F. Albrecht, V. Kaštil, Jiří Páleník, Josef Los, Josef Havel.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a jednu stříkačku bez ceny a jiné hasičské nářadí v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 45 požárů.

Sbor hasičský v Lešanech.

Obec Lešany čítá 123 domů s převládající krytbcu břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví a krejčířství. Poloha obce a okolí jest rovina a částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1883 a prvním zakladatelem jeho byl důst. p. Fr. *Švoboda*, administrátor v Ohrozimí, nyní farář na Hradisku u Olomouce. Téhož času byl starostou obce Frant. *Mlčoch*, rolník. V představenstvu obce byli pp.: Jan Čížek, Jan Motal, Ant. Řehulka. Frant. Mlčoch, Josef Kvapil, Tom. Procházka, Jan Čížek, Frant. Kudyn, Frant. Zbořil, Jan Mlčoch, Frant. Stratil. Tito všichni byli sboru příznivci, což proukázali tím, že sboru zakoupili potřebné nářadí.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan Čížek, rolník, náčelníkem Antonín *Mlčoch*, rolník a jednatelem Ferdinand *Vorálek*, nadučitel.

Sbor trvá 15 roků a nyníšm předsedou jeho jest Jan Čížek, náčelníkem Fr. *Roháček* a jednatelem Cyrill *Foukal*. Sbor čítá dnes 29 členů, z nichž od založení až podnes vytrvali: Cyrill *Foukal* a Ferdinand *Mlčoch*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku se vším příslušenstvím, nádoby na vodu, háky, kopáče žebře, vše v úhrnné ceně 1000 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 42 požárů.

Sbor hasičský v Stichovicích u Prostějova.

Obec Stichovice čítá 92 domů s převládající krytbcu křídlicovou. V obci se provozuje většinou rolnictví, částečně krejčovství a tkalcovství. Poloha obce jest rovina, k západu pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl 14. ledna 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Vojtěch *Vodáček*, mlynář a rolník, narozen r. 1851 v Plumlově, kdež jeho otec provozoval živnost perníkářskou. V roce 1868 přistěhoval se se svými rodiči do Stichova, poněvadž v dotyčné obci převzali po tetě mlýn. Po odbytech studiích reálné školy v Olomouci, věnoval se domácímu hospodářství. Byv povolán v roce 1874 k vojsku, dostoupil až k hodnosti šikovatele. Odbyv si službu vojenskou, věnoval se úplně domácímu hospodářství.

Jsa povahy tiché a mírumilovné, nevystupoval nikdy v popředí veřejnosti, obíraje se více tichým pozorováním věcí v obci a v okrese. Však přece byl zvolen při mnoha příležitostech ku zastávání mnoha úřadů.

V celém okolí, směrem k Prostějovu, nebylo has. sboru, ani has. nářadí. Tu začal v obci zdejší občan Vojtěch *Vodáček* pobízet občanstvo ku založení has. sboru. Však nenacházel žádné podpory, poněvadž každý poukazoval na zdejší bídné poměry. Vida, že všechno namáhání jest marné, umínil si, že si pořídí svou vlastní stříkačku a založení sboru ponechá době příznivější. Proto koupil si od firmy R. Smekal z Čech trakařovou stříkačku s 25 m hadic v ceně 200 zl.

Tu asi za 4 neděle vypukl požár, který strávil 4 usedlosti. První stříkačka u požáru byla p. *Vodáčka*. Nejprve uchránila dva kusy hovězího dobytka od uhoření a pak rolnickou usedlost, slamou krytou; konečně v uhořelé budově uhašen strop a hořící dvéře, čímž zamezeno prohoření. Ovšem že při této příležitosti povzbuzoval opětně p. *Vodáček* občany ku založení sboru. Símě zaseté počalo se ujmáti, ale slabě.

Za nedlouho potom vypukl opět požár v jedné usedlosti, však rychlým přispěním stříkačky pana *Vodáčka* byl požár uhašen, takže jen asi 3 páry krovů uhořely. Výsledek tento byl skvělý. Občanstvo, vidouc rychlou pomoc a účinek stříkačky, počalo býti povolnějším. Hráz odporu byla prolomena. Představenstvo obce, ujavši se věci, vydalo provolání, ve kterém veškeré občanstvo vyzývalo ku založení sboru hasičského. Členů přihlásilo se dostatek. Bylo to z jara r. 1889. Prozatím zvolen za velitele pan *Vodáček*, který svou stříkačku dal sboru k užívání na tak dlouho, dokud by neměl své vlastní. Stanovy ihned vypracovány a podány úřadům ku schválení. Když schválené stanovy došly zpět, zvolen ihned výbor, kterému se bylo starati o vyzbrojení sboru.

Stříkačka objednána i s výbrojem u firmy Smekal v Čechách v ceně 1000 zl. Poněvadž obec Stichovice jest v nuzných poměrech a kromě toho obecní přírážkou stíhaná, odhodlal se výbor, obrátiti se na dobrodince. V první řadě poskytl jeho Veličenstvo, všestranný to podporovatel hasičstva, 50 zl., jeho Jasnost panující kníže Liechtenstein 300 zl. a mezi občanstvem utvořená sbírka též pěkný peníz vynesla. Sbor zakoupil si dle možnosti ještě různá nářadí.

V roce 1892 zvolil sbor svého velitele a zakladatele svým čestným členem a odevzdal mu dotyčný diplom při zastaveničku, požádaném ku dni jeho jmenin.

Vojtěch *Vodáček* jest od založení až podnes velitelem sboru, více roků župním přehlížeitelem a od roku minulého předsedou župy.

Téhož času byl starostou obce Jan *Pácl*, rolník. V obecním představenstvu byli: Frant. Cinek, Vojtěch *Vodáček*, Václav Cinek, Jan Kubíček, Jan Čičatka, Petr Pokorný, Tomáš Bukuvka, Adolf Umlauf. Tito všichni byli sboru příznivci, poněvadž sbor při zakládání všemožně podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Václav *Cínek*, rolník, náčelníkem Vojtěch *Vodáček*, mlynář a jednatelem Frant. *Cínek*, rolník. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže uvádíme): Alois Cínek, Adolf Pán, Cyrill Balcačík, Ignát Štastný, Josef Černý, Jan Látal st., Robert Zapletal, Frant. Ticháček, Tomáš Předložil, Frant. Lukeš, Jan Cínek ml., Čeněk Všeticka, Josef Šindelka, Frant. Valášek a Jan Vojtek.

Sbor trvá 10 roků a nynějším předsedou jeho jest Frant. *Bukuvka*, rolník, nar. r. 1855 ve Stichovicích. Vychodiv obecnou školu v Mostkovcích, věnoval se rolnictví, které po svých rodičích zdědil. Náčelníkem a jednatelem jest Vojtěch *Vodáček*, mlynář. Od začátku až podnes vytrvali ve sboru tyto členové: Vojtěch Pácl, R. Šindelka, Jan Kotínek, Alois Pán, Mořic Pán, Fr. Bukuvka, Jan Látal, Jan Cínek, Čeněk Lužný, Čeněk Všeticka a Alois Bukuvka. — Později přistoupili: Arnošt Valášek, Robert Zapletal, Alois Zapletal, Frant. Studený, Andělín Černý, Karel Kaláb, Richard Bureš, Cyrill Balcačík, Antonín Malovaný, Frant. Balcačík, Alois Řezníček, Čeněk Bureš, Václav Cínek, Josef Černý, Frant. Dadák, Ludvík Sekanina, Josef Balcačík, Frant. Bureš, Frant. Řezníček a Josef Lužný.

Sbor má čtyřkolovou stabilní stříkačku s potřebnými ssavicemi a hadicemi, 2 berlovky, 1 ruční dvoukolový vůz na nářadí, 1 čtyřdílný střešový žebř, 5 žebřů obyčejných opěracích, několik kopáčů, vidlí, seker, krompáčů a 2 petrolejové pochodně, vše i s výzbrojem v úhrnné ceně 2000 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 18 požárů a vyznamenal se hlavně dne 6. prosince 1892 v sousední obci Mostkovcích, začez od sl. c. k. okresního hejmanství v Prostějově vyznamenanán přepisem.

Sbor hasičský v Myslovicích.

Obec Myslovice čítá 94 domů s převládající krytbou hřidlicovou. V obci se obyvatelé zaměstnávají větším dílem polním hospodářstvím. Poloha obce i okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889. Ku jubileu čtyřicetiletého panování J. V. císaře pána Frant. Josefa I. darovala c. k. výsadní moravsko-slezská vzájemná pojišťovna v Brně obci Myslovicím dvoukolovou stříkačku. Obecní výbor pak se usnesl, má-li obec stříkačku, sbor hasičský zříditi. Téhož času byl starostou obce *Novotný* Jan, rolník čís. 12. V obecním představenstvu byli: Facek Josef, I. radní, rolník, Špičák Josef, II. radní, rolník, Hradečný Jan čís. 62., Konšel Josef, Konšel Rudolf, Buryánek František, Šmerek Martin, Facek František, vesměs rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi. Přistoupili za členy přispívající a ručili za sbor, když nové stroje a výzbroj pro činné členstvo objednali.

Prvním předsedou ve sboru byl *Hradečný* Jan, hostinský a rolník číslo 3., náčelníkem *Hradečný* Antonín, rolník, jednatelem *Dočkal* Josef st., rolník. Téhož času byli členy: Hradečný Antonín, Novák Antonín, Nezval Josef, Šmerek Matěj, Nadymáček František, Konšel Josef, Nikodym Josef, Facek Čeněk, Sovíček František, Sovíček Alois, Melka František, Kadlec Jan, Vlášil Josef, Svoboda Klement, Tomášek František, Studený Cyrill, Bednár František, Indrych Jan, Hloušek Rudolf, Nezval Alois, Heč František, Žondra Josef, Ježek Jan, Dočkal Josef, Dočkal Alois, Vysloužil Josef, Pírek František, Konšel Rudolf, Buryánek Alois, Kadlec Leopold, Žák Florián.

Sbor trvá 9 let a předsedou jeho jest dnes *Hradečný* Jan. Nar. se r. 1846 v Myslovicích. V r. 1869 zařídil si živnost hostinskou v č. 3. Od r. 1879-1885 byl starostou obce. Za jeho úřadování přičiněním jeho provedena důkladná silnice obcí Myslovicemi. Když se zřizoval hasičský sbor, byl v čele těch, kdož se starali, aby sbor byl opatřen vším potřebným nářadím a výzbrojem. Nyní je členem obecního výboru a zároveň obecním tajemníkem. Náčelníkem a jednatelem jest *Balcárek* František, učitel. Narodil se r. 1867 ve Třepčíně u Prostějova. Obecnou školu navštěvoval v Mostkovcích u Prostějova, pak studoval na české vyšší reálné škole v Prostějově a složil maturitní zkoušku tamtéž r. 1884. Dále navštěvoval ústav ku vzdělání učitelů v Brně a dosáhl vysvědčení dospělosti učitelské r. 1885. Působiv krátký čas v Prostějově ustanoven byl do Myslovic, kdež až dosud co učitel působí. Dnes jsou členy sboru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Balcárek František, *Konšel* Rudolf, *Dočkal* Alois, *Melka* Frant., *Nezval* Josef, *Kadlec* Jan, *Horna* František, *Vlášil* Josef, *Petržela* František, *Novák* František, *Sokola* Jakub, *Hloušek* Rudolf, *Drmola* František, *Nezval* Alois, *Indrych* Jan, *Kadlec* Leopold, *Konšel* Josef, *Ježek* Jan, *Blumenstein* Michal, *Pospíšil* František, *Hloušek* František, *Facek* Josef, *Novotný* Jan, *Rehulka* Vincenc, *Vlášil* Zikmund, *Daněček* Jan, *Kadlec* Antonín, *Špičák* Rajmund, *Ježek* Josef.

Sbor má stříkačku, hadice, ssavice, dvoukolový naviják na hadice, 4 berlovky, koše na vodu a jiné hasičské nářadí v úhrnné ceně 1500 zl; též účastnil se po dobu svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský ve Vícově.

Obec Vícov čítá 75 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce i okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891 a prvním zakladatelem bylo zastupitelstvo obce se svým starostou p. J. *Dočkalem* v čele. V obecní radě byli pp: Josef Nezval a Josef Doležel, rolníci, vesměs příznivci. Zakoupili stříkačku, zároveň uspořádali slavnost na počest spolku, při které příležitosti čistý výnos věnován spolku hasičskému a stali se přispívajícími členy.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Dočkal*, rolník, náčelníkem Josef *Doležel*, rolník, jednatelem Vojtěch *Všetička*, rolník. Téhož času byl členem (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme) Petr *Všetička*.

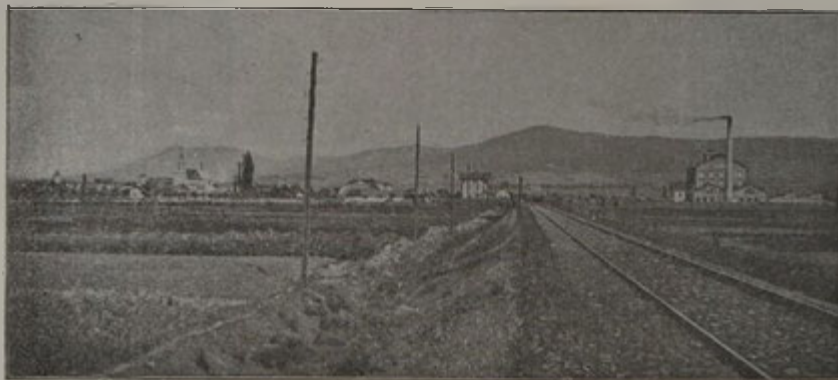
Sbor trvá 7 roků a předsedou jeho jest dnes Jan *Kučera*, nadučitel, náčelníkem Josef *Doležel*, rolník, jednatelem Vojtěch *Všetička*, rolník. Dnes jsou členy sboru: Josef *Klemeš*, Petr *Klvaček*, Jan Pospíšil, František *Vyhliďal*, Josef *Vyhliďal*, Longin *Doležel*, Antonín *Lauský*, Jan *Černý*, Čeněk *Jančík*, Matěj *Fiška*, Antonín *Musil*, František *Kalabis*, Jan *Musil*, Josef *Kalabis*, František *Znojil*, Hynek *Musil*, Antonín *Dočkal*, Josef *Dočkal*, František *Dočkal*, František *Motálek*, Michal *Kunrt*, Petr *Doležel*, Josef *Horna*, Dominik *Kopřiva*, Jan *Petrušela*, Karel *Klvaček*, Jan *Všetička*, Jos. Bant, Jakub Koudelka, Hynek Kadlec, Alois Znojil, Jos. Bureš.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, naviják a nářadí v úhrnné ceně 1038 zł; téžúčastnil se šesti požárů: ve Žďetíně, Lešanech, Ptení, Plumlově, Krumšíně a v Soběsukách.

Sbor hasičský v Hartmanicích, založený r. 1896, žádných zpráv nepodal.

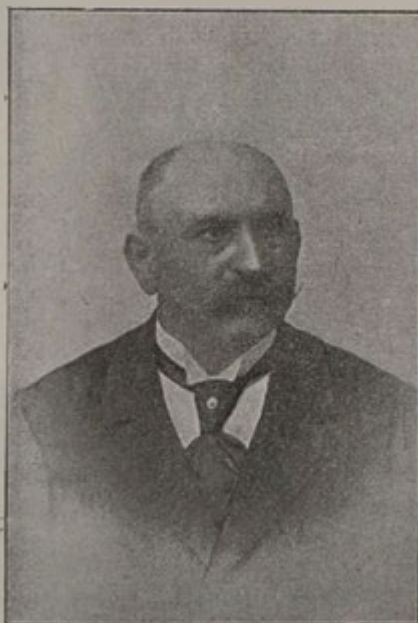
Župa XXVIII. okresů Bystřice p. H., Holešov a Vyzovice.

Holešov se strany jihozápadní.

Fr. Tomsa,
předseda župy XXVIII v Mysločovicích.

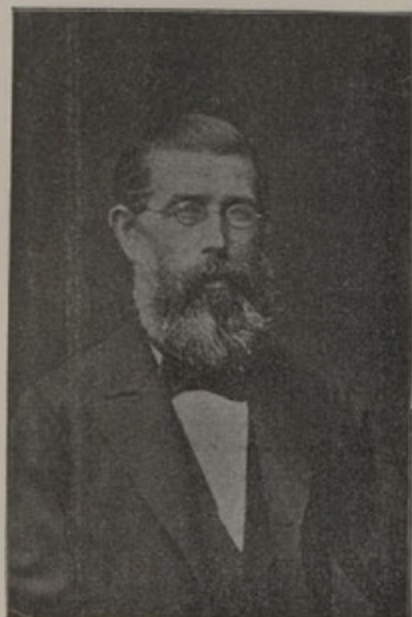
Frant. Pokorný,
purkmistr a starosta sboru města Holešova

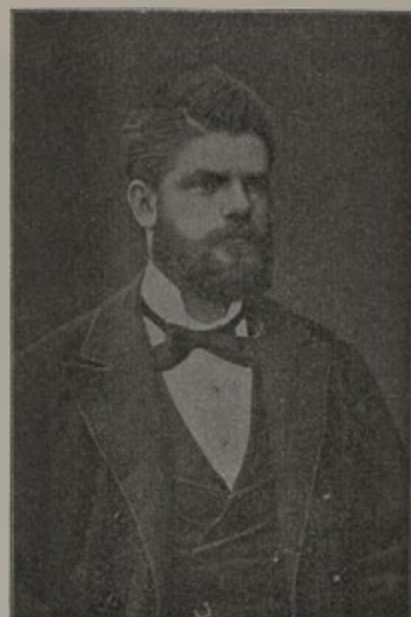
Vil. Jos. Michna,
jedenatel župy XXVIII. v Mysločovicích.

Mysločovice, sídlo župy XXVIII.

Jos. Pfeffer,
c. k. notář a předseda sboru ve Vyzovicích.

Max Knopp,
náčelník sboru ve Vyzovicích.

Veřejné cvičení dobrov. has. jednoty města Holešova r. 1893 v Holešovč.

Skupina sboru v Holěšově r. 1886.

Skupina sboru v Holěšově r. 1897.

Dějiny

župy č. XXVIII. okresů Bystřice p. H., Holešov a Vyzovice.

Hejtmanství Holešovské, skládající se ze 3 okresů: Holešov, Bystřice p. H., Vyzovice zaujímá plochu 839.48 km², z nichž jest 65% polí, luk a pastvin, 32% lesů a pouze 3% půdy neplodné. Malá část je rovina, vše ostatní pahorkatina a hornatina. Dle sčítání lidu dne 31. prosince 1890 čítá ve 121 obcích 71.205 obyvatelů, dle jazyka samých to Čechů, dle krajů buď Hanáků, Valachů aneb Záborských i Slováků. Většina obyvatelstva zabývá se polním hospodářstvím, chovem dobytka, ovocnářstvím, menšina řemeslem, průmyslem a obchodem.

Železniční spojení v hejtmanství tomto jest velmi slabé. Severní dráha zasahuje svou trať Kojetín—Bílsko severozápadní jen cíp našeho hejtmanství tak, že okres Vyzovice úplně železničního spojení postrádá a ze všech stran od dráh velmi vzdálen jest. Snad v blízké budoucnosti zlu tomuto odpomůže bude.

Vznik dobrovolných hasičských sborů v hejtmanství Holešovském padá po r. 1880. Sборы okresu Holešov a Bystřice náležely s velmi malými výjimkami ku župě »Střední Moravy« čís. 3., sbory však okresu Vyzovice ku župě Dřevnické čís. 5. Při valné hromadě župy čís. 3., konané dne 1. července 1894 v Tovačově, stěžováno si p. předsedou B. Kalovským na rozsáhlost stávající župy, nesnadnost řízení její, p. přehlíželem na daleké cesty při přehlídkách, an župa čís. 3. zabírala t. č. okres Písecký, Kojetínský, Holešovský, Bystřický.

A tu navrženo zřídit na Holešovsku samostatnou župu, poněvadž v hejtm. Holešovském dostatek sborů hasičských již bylo. První porada všech náčelníků sborů svolána byla do Vitonic na den 22. července 1894 (při slavnosti založení tamnějšího sboru), kdež ihned zvolen prozatímní výbor ku vypracování stanov župních. Týden na to dne 29. července stanovy byly při schůzi konané v Holešově od všech přítomných vyslanců sborů schváleny, podepsány a veleslavnému c. k. mor. místodržitelství ku schválení zaslány. (Sch. ze dne 13. srpna 1894 č. 27321.)

Při první řádné valné hromadě, konané 16. září 1894 v Mysločovicích, zvolen Fr. Tomsa, učitel v Mysločovicích, předsedou, p. Hynek Kvapil, učitel z Fryštáku, místopředsedou, p. Jan Fuksa z Rymnic přehlíželem. Župa čítala tyto sbory: Holešov (který na čas ze župy vystoupil a přihlásil se opět ku župě čís. 3.), Dřevohostice, Fryšták, Prusnovice, Rymnice, Vitonice, Záhleň, Mysločovice, pak přistoupily nově založené sbory: Chomtůž (1895), Miškovice (1895), Žakovice (1895), Biškovice (1896). Sборы okresu Vyzovického založily téhož roku samostatnou župu, jejíž předsedou byl p. Max. Knopp, měšťanosta z Vyzovic. Stanovy župy té ale Č. Ú. J. H. schváleny nebyly pro stávající župu čís. XXVIII. a následkem čehož sbory ty přihlásily se k župě a to: Vyzovice, Slušovice, Újezd, Želechovice, Lužkovice, Provodov, Pozděchov. Dnes čítá župa 19 sborů. (Ve Lhotě Chvalčově u Bystřice p. H. se zakládá.) Dle prvních stanov skládal se výbor župy z tolika členů výborníků, kolik bylo sborů. Každý sbor si svého důvěrníka jmenoval. Při valné schůzi ve Vitonicích dne 15. července 1897 změněny byly v ohledu tom stanovy, tak že výbor se skládá z předsedy, místopředsedy, 3 župních dozorců pro každý soudní okres.

Předsedou jest Frant. Tomsa, učitel z Mysločovic (p. Vil. Michna, obchodník a c. k. pošt-mistr, jednatelem, p. Jan Jančík, pololáník, pokladníkem); místopředsedou p. Max. Knopp, měšťanosta z Vyzovic, župním dozorcem pro okres Holešov p. Jan Fuksa z Rymnic, župním dozorcem pro okres Bystřice p. Ven. Mašiček, učitel ze Žakovic, župním dozorcem pro okres Vyzovice p. Jos. Gargulák ze Slušovic; náhradníky: Jan Pospíšil z Miškovic, p. J. Janáček ze Želechovic, p. V. Zábranský z Vitonic.

Sборы župy čís. XXVIII. snaží se všemožně svým těžkým povinnostem zadost učiniti, pokračují na své vytknuté dráze za šlechetným lidumilným heslem: »Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci«, vzdělávají se duševně, šíří a prohlubují národnost — přece ale úpí pod krytým jhem, z něhož nemohou se vyprostiti, svá křídla uvolniti, do výše se povznést — a to následkem zbě-

dovaných finančních poměrů, které zajisté nikde nejsou tak smutné jako u sborů župy této. Kde vězí příčina toho, známo všem. Pro hejmanství Holešovské dostává se po celou řadu již let jen odrobinka oněch peněz, které mor. zemský výbor co podporu z mor. zem. fondu hasičského sborům rozděluje — a nemožno u věci té nápravy učiniti. Bůh to suď a naprav!

Sbor divoký, nepatřící totiž k župě, jest jen sbor Všechnovice, který zajisté časem k župě dle příkladu jiných se přihlásí. Dcdati dlužno, že město Bystřice p. H. dosud nezřídilo samostatný dobrovolný hasičský sbor a že toto české město trpí a udržuje spolek (totiž oddíl) s německým továrním hasičským sborem br. Thonetů. Kdy pak důsledni budeme zásadě »Svůj k svému!»

Fr. Tomsa, předseda.

Životopis dr. Barviče.

JUDr. František Barvič narodil se 20. září 1838 na Lázech ve Val. Meziříčí co 6. dítě a 3. syn Karla Barviče, myslivce na velkostatku Krásenském (Kraském). Svět počal poznávati teprv v Hr. Karlovicích (okresu Rožnovského) na fojstství, které otec jeho koupil okolo r. 1840. Zde chodil do obecné školy až do roku 1850, na to vstoupil v Kroměříži, aby studoval na kněze, do tak zvané praeparandy a pak odbyl si gymnasium, které opustil r. 1859 odebrav se na universitu do Vídně, by věnoval se dějepisu a filologii. Poněvadž náhledy jeho neshodovaly se v mnohém s panovajícími náhledy o národnosti, politice atd bylo mu odporučováno, by ohlédl se po povolání takovém, kde by náhledy svými nenarazil. Na to vstoupil do práv a věnoval se advokacii. O velikonočních svátcích r. 1862 přistěhoval se do Prahy; zde byl účastný usnešení, by svolána byla velká schůze lidu na Radhošť, při níž se pak účastnil co Sokol pražský v tehdejšími kroji sokolském. O sv. Václavě r. 1863 nastoupil místo koncipienta u dra Al. Mikyšky ve Val. Meziříčí, kdež s pomocí přátel založil Sokol a sbor hasičský.

Roku 1876 usadil se co advokát v Bystřici p. H., tuto opustil r. 1877, oženiv se a přesídliv do Holešova.

V Holešově založil »Slovanský spolek politický«, »Sokol«, sbor hasičský a »Ruský kroužek«.

Roku 1891 přeložil sídlo do Vyzovic a otevřel zde kancelář 10. ledna 1892. Zde založil »Slovanský spolek politický«, »Ruský kroužek« a spolek »Mír«.

Sokol Val. Meziříčský počil jej čestným členstvím, taktéž bývalý hasičsko-sokolský spolek v Holešově.

V roku 1885 zamýšlel společně s některými přáteli z Uh. Hradiště postaviti velikému dějci národnímu na poli politiky a osvěty Rostislavu moravskému činnou mohylu. Vše šlo statečně ku předu, když tu začala ve výboje zařizování převládati nálada učiniti mohylu něčím jiným než měla znamenat, mohylou křesťanství západního, vzdal se činnosti a věc usnula.

»Slovanský spolek politický« v Holešově svolal 21. srpna 1887 nad Chomířem první tábor Cyrillomethodějský ve smyslu Rostislavově. Bylo tam promluveno první slovo, které dr. Barviči za čest připadlo.

R. 1888 účastnil se 900leté památky pokřtění Rusi v Kijevě a byl pak jmenován čestným členem slovanského dobročinného spolku v Kijevě.

R. 1863 co student v Praze předsedal schůzi studentstva slovanského svolané na počest příchodu Cyrilla a Methoděje na Moravu.

Max. Knopp.

Soudní okres Bystřice p. H.

Sbor hasičský v Dřevohosticích.

Hašení vyskytnuvších se ohňů v okolí, zvláště ale v samých Dřevohosticích, poskytovalo smutný obraz zmatků, bezúčelného namáhání se jednotlivců a nepatrného výsledku vzdor nařízení obecního úřadu, kterým každému občanu příkázáno, s jakým nářadím k požáru se dostaviti a jakou práci při hašení vykonávati má.

Za příčinou pravidelné, úspěšnější a vydatnější obrany při požárech pomýšleno již asi r. 1880 zaříditi sbor hasičský v Dřevohosticích. I sepsány roku toho stanovy, avšak ku schválení předloženy nebyly. Až roku 1884 chopil se zařízení hasičského sboru nadučitel, p. Petr *Vašíček*, podporován jsa obecním představenstvem, které na jaře t. r. jednoproudni stříkačku za 800 zl. zakoupilo.

Shledav ochotu, zvláště u mladších, ponejvíce nemajetných občanů, svolal schůzi na den 14. června 1884, ve které zvolen prozatímní výbor a činovníci: předsedou p. Petr *Vašíček*, nadučitel, místopředsdou Antonín *Stejskal*, starosta, jednatelem František *Zámurský*, učitel, pokladníkem Ig. *Jedlička*, radní; výborníky: Robert Milovník, Antonín Tománek, Ig. Polcar, Jan Horák, Jan Šofka, Tomáš Čech, František Kučerka.

Sháněny nyní prostředky k zakoupení výzbroje. Zaslány prosby a podpory všem pojišťovnám, které v okolí pojištěnce měly, jakož i vys. zem. výboru. Všude prosby zamítnuty. Po těchto nezdárených pokusech nezbyvala leč svépomoc, kteráž se osvědčila.

Zařizování divadla, plesy; zaslány prosby o podporu obci, peněžním ústavům i jednotlivcům a sešlo se do 1. října r. 1885 556 zl. 89 kr.

Když finančně poněkud zajištěno zakoupení výzbroje, sestaveny stanovy a podány dne 1. ledna 1885 ku schválení. Pro jistá formální nedopatření byly vráceny; podány tudíž ku schválení stanovy druhé ze dne 22. února 1885.

Zařizování sboru hasičského kladeny však od občanů nepokročilých všemožné překážky výsměchem a zlehčováním hasičů a anonymním udáváním předsedy u jeho nadřízených úřadů. Předseda nedbaje úkoru mu činěného s uznání hodnou vytrvalostí a horlivostí jal se mužstvo, dříve ještě než-li si služební oděv samo pořídilo, cvičiti a k řádnému konání svých povinností připravovati.

Ku konci měsíce května došly schválené stanovy ze dne 5. května 1885, čís. 12044 a dne 30. května 1885 odbývána první valná hromada, ve které zvolen velitelem p. Petr Vašíček, nadučitel v Dřevohosticích a místoveliem p. Jan Šofka. Do výboru zvoleni pp.: Frant. Zámorský, učitel, jednatelem, Ig. Jedlička pokladníkem, Rudolf Čech zbrojmistrem, Antonín Tománek, Jan Srovnalík a Dominik Hachla.

Téhož dne při shromáždění svolaných čet provedena volba četářů a jich náměstků. Četa lezců zvolila si pp.: Antonín Tománek za četaře, Roberta Milovníka za místočetaře; 1. četa stříkačnicků zvolila Jos. Zicháček za četaře, Flor. Klimeš za místočetaře; 2. četa stříkačnicků zvolila si Jana Srovnalíka za četaře, Františka Veselého za místočetaře. Při založení sboru bylo 48 členů a sice: Petr Vašíček, Robert Milovník, Josef Zicháček, Josef Čagásek, Antonín Tománek, Ignác Čech, Jan Sytko, Josef Srovnal, Ignác Růžička, Josef Tileček, Florian Klimeš, František Sedláč, Petr Krutil, Fr. Sládeček, Josef Čech, Fr. Růžička, Ferdinand Němeček, Frant. Halma, Jan Šofka, Jan Srovnalík, Josef Zbíral, Jan Koláček, Vojtěch Čermák, Josef Klabusay, Jos. Valenta, Rud. Čech, František Haša, Fab. Tománek, František Veselý, František Vrbík, Dom. Hachla, Frant. Halma, Cyrill Dohnal, Josef Haida, Šimon Černý, Filip Čagaš, Theodor Zbíral, Jos. Pospíšil, Jan Srovnalík.

Konány ihned přípravy k prvnímu vystoupení sboru hasičského, které se dne 28. června 1885 za přítomnosti pozvaných hasičských sborů a jiných spolků konalo.

Při pořádání slavností a zábav platné služby prokazoval p. Milovník, při pořádání divadel p. František Zámorský.

Většími obnosy podporovali hasičský sbor: sl. obecní představenstvo v Dřevohosticích, vys. zemský výbor, záložna občanská, záložna rolnická, divadelní ochotníci, rolnický cukrovar, dstp. děkan Fab. Věrný, mor.-slezská vzájemná pojišťovna, čtenářsko-pěvecký spolek »Žerotín«, p. Josef Čepel, nájemce velkostatku, Jeho Excel. arcibiskup Olomoucký, »Slávia«, Krakovská pojišťovna a p. E. Zeman, správce velkostatku.

Velitelové hasičského sboru byli: Petr Vašíček od založení sboru až do 3. února 1889, pak Jan Srovnalík, rolník až do 25. února 1894, pak Jan Šofka, až do 1. dubna 1894, pak nynější místoveliem Josef Kaděra, pekař a měšťan.

Místoveliemové: od založení sboru pp.: Jan Šofka, stolař, až do 25. února 1894, J. David, krejčí a měšťan, až do 1. dubna 1894, pak opět Jan Šofka až do 1. března 1896, pak nynější místoveliem Josef Šilingr.

Četaři u lezců: od založení sboru pp.: Antonín Tománek, mlynář, až do 23. ledna 1887, Jan Sytko, rolník, až do 29. ledna 1888, pak opět Antonín Tománek až do 22. června 1888, Robert Milovník až do 15. ledna 1890, Josef Tileček až do 24. března 1893, od 1. dubna 1894 Antonín Tománek až do 25. února 1895, pak nynější četař Josef Zbíral.

Místočetaři u lezců: od založení sboru pp.: Robert Milovník až do 16. ledna 1887, Josef Srovnal až do 1. dubna 1894, Josef Zbíral až do 25. února 1895, pak nynější místočetař Eugen Kučerka.

Četaři u stříkačnicků: od založení sboru pp.: Jan Srovnalík až do 3. února 1889, od 11. května 1889 p. Jos. Zicháček až do 1. března 1896, pak nynější četař František Kužel.

Od založení sboru pp.: Jos. Zicháček až 22. června 1888, Jos. David až do 1. března 1896, pak nynější četař Josef Březina.

Místočetaři u stříkačnicků: od založení sboru pp.: Florian Klimeš až do 15. ledna 1890, Ferdinand Němeček až do 1. března 1896, pak nynější místočetař Vojtěch Zábánek.

Od založení sboru p. Frant. Veselý až do 25. února 1895, Jos. Březina až do 1. března 1896, Raimund Srovnalík až do 25. dubna 1897, pak nynější místočetař Richard Zmeškal.

Jednatelé: od založení sboru pp.: František Zámorský až do 5. ledna 1890, Josef Zicháček do 4. dubna 1894, Jan Srovnalík do 8. března 1896, J. Liebig do 5. července 1896, pak nynější jednatel Ed. Klabusay.

Pokladníci: Od založení sboru pp.: Ignác Jedlička do 17. ledna 1892, pak nynější pokladník Jindřich Čech.

Zbrojmistrem jest od zařazení sboru p. Rudolf Čech, místozbrojmistrem p. Dom. Hachla. Výboři: roku 1886 až 1890 pp.: František Zámorský, Ig. Jedlička, Josef Čepek, Antonín Tománek; roku 1890 až 1893 pp.: Ig. Jedlička, Josef Čepek, Petr Vašíček, Ferdinand Němeček; roku 1893 pp.: Petr Vašíček, Josef David, Ferd. Němeček, Josef Čech; roku 1894 pp.: P. Vašíček, Jindřich Čech, Ferdinand Němeček, Jan Solka; roku 1895 pp.: Petr Vašíček, Jindřich Čech, Ferd. Němeček, Jan Srovnalík; roku 1896 až 1897 pp.: Petr Vašíček, Jindřich Čech, Eugen Zeman, František Veselý.

Sbor čítal členů činných roku 1885 52, r. 1886 44, r. 1887 52, r. 1888 47, r. 1889 52, r. 1890 51, r. 1891 42, r. 1892 40, r. 1893 36, r. 1894 32, r. 1895 41, r. 1896 45, r. 1897 40.

Z činných členů zemřeli roku 1885 Frant. Pospíšil a Josef Vinkler; roku 1890 Jindřich Srovnalík; roku 1892 Florian Klimeš; roku 1893 Josef Tileček; roku 1896 Antonín Tománek a čestný člen František Zámorský.

Roku 1885 účinkoval sbor při požáru v Nahošovicích, účastnil se sjezdu hasičského v Přerově a konány vycházky do Domaželic, Blazic a Lipové.

Roku 1886 účinkoval sbor při třech požárech v Lipové, při jednom ve Křtomili a při jednom v Radkovicích a účastnil se deputací svěcení praporu spolku »Svornost« v Přerově a celý sbor národní slavnosti v Holešově.

Roku 1887 účinkoval sbor při požáru ve Lhotě u Radkova a r. 1888 v Lipové.

Roku 1889 účinkoval sbor při požáru v Bystřici p. Host. a v Nahošovicích; při každém přišel jeden hasič k úrazu. Účastnil se slavnosti prvního vystoupení sboru hasičského v Prusinovicích a prvotín p. barona Lva Skrbenského a podnikl výlet do Domaželic.

Každého roku odbýval sbor hasičský ples ve prospěch spolkové pokladny.

Roku 1885 a 1886 odbýval sbor letní doby každých 14 dní jedno cvičení, zimní doby každou 3. neděli pro členstvo poučnou přednášku a cvičení signálů. Roku 1887 odbývalo se toliko 8 cvičení a tolik též roku 1888. Jelikož roku 1889 se potřebný počet členů ku cvičení nescházel, mohla býti odbývána toliko 4 cvičení. Roky následující spelek při jednom neb dvou cvičeních živil, až roku 1894 počal opět oživovati. Tak již zpráva jednatele za rok 1895 vykazuje 9 cvičení a účinkování při požárech v Lišné a v Dřevohosticích, účastnění se slavností hasičských v Chomíži, v Rymnicích a Žákovicích. Roku 1896 odbýval sbor 26 cvičení, účinkoval při požárech v Turovicích a v Sovadině. Dne 26. července odbývána slavnost 10letého trvání sboru spojená se župním sjezdem v Dřevohosticích. Účastnil se, jako každého roku, průvodu k soše sv. Floriána, slavnosti Božího Těla, slavnosti jmenin a narozenin J. V. císaře Františka Josefa, pak hasičské slavnosti v Týně.

Z divadel vytěženo 96 zl., z 11 plesů a 2 slavností 635 zl. 93 kr.

Za dny památné zaznamenati sluší první vystoupení sboru a oslava 10letého trvání sboru spojená se župním sjezdem.

Osudným dnem možno poznačiti 9. den měsíce října r. 1895, kdy zuřil strašný požár v městečku. Roku 1885 zakoupeny od F. Smekala vdovy v Čechách u Prostějova: výzbroj pro lezece a stříkačnický, žebříky s háky zubovými a 80 m hadic. Roku 1886 střešový žebřík o pěti dílech, sekerky pro mužstvo stříkačníků, vozík na nářadí hasičské s navijákem na hadice, železné lopaty a 80 m hadic. Roku 1887 40 m hadic. Roku 1895 čtyřkolový hydrofor s příslušenstvím a 80 m hadic. Mužstvo si pořídilo slavnostní oblek. Roku 1896 dvoukolový naviják na hadice. Roku 1889 počal sbor odebírat časopis »Moravský Hasič«. Počátkem roku 1892 vypustil časopis tento a odebíral »Hasičskou Ochranu«. Knihy: »Hasičství«, M. Čermák Klatovy, »Ústřední hasičská jednota«, »Hasičství«, Tiapal Praha, Cvičební řád od »Ústřední jednoty«.

Dnes jsou členy sboru: Ondřej Osecký, Innocenc Stílec, Jindřich Hrabec, Josef Šbíral, Josef Březina, Josef David, František Haša, Ignác Stoklásek, Josef Krajčů, Josef Matyáš, Frant. Hrubý, Josef Kaděra, Antonín Grygl, František Malík, Felix Sládeček, Richard Zmeškal, Josef Špunar, Vojtěch Zobánek, Karel Tábořský, Josef Šilinger, Eugen Kučerka, František Šmid, Methoděj Veselý, Ferdinand Šmukař, Innocenc Novosád, Jiří Duda, Ignác Sládeček, Frant. Kužel, Karel Koječský, František Příborský, Innocenc Bednařík, František Černočský, Havel Bezděk, Ignác Bednařík, Innocenc Hostaša, Raimund Srovnal, J. Dvořáček, Frant. Malý, Eduard Klabusay, Frant. Příborský.

Sbor hasičský v Prusinovicích.

Obec Prusinovice čítá 218 domovních čísel s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce jest většinou pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1888 a prvními jeho zakladateli byli pp. František *Potší*, dílovedoucí ve zdejší filiálce bratří

Thonetových, který pro nespravedlivé chování své ze sboru i z filiálky vyloučen byl a František *Vinklárek*, třídní nadučitel, který přesídlen byl do obce Loukova. Téhož času byl starostou obce Jos. *Sklenář*, rolník. V obecním představenstvu byli: Fr. Měrka, Kar. Šenkyřík, Jan Sklenářík, František Kovářík, Jan Žákovský, Jan Žákovský, Josef Lužný. Tito páni byli všichni sboru hasičskému příznivci tím, že propůjčili sboru svou obecní stříkačku, kterouž až podnes sbor užívá.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Sklenář*, rolník, náčelníkem František *Potsi*, dílovedoucí, jednatelem Antonín *Pešák*, dělník. Téhož času bylo 72 členů z nichž 35 dělníků v tovární bratři Thonetů a 37 rolnických.

Sbor trvá 9 roků a předsedou jeho jest dnes František *Nedbal*, rolník, jenž jest zároveň členem obecního výboru a kontribuční záložny, náčelníkem František *Chytil*, rolník, jenž pro svou mírumilovnost a ostrovtipnost jest vážen u spolku i v obci, jednatelem Stanislav *Sadil*, učitel, jenž není sice činným členem, nýbrž převzal jen na čas správu jednatelskou. Dnes jsou členy sboru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Frant. Nedbal, František Chytil, Josef Grygera, Jan Šenkyřík, Jan Branecký, Josef Nedbal, Karel Šenkyřík, Jan Šálek, Pavel Svačina, Vendelín Pavelka, František Adámek, Josef *Talach*, Ciprian Pumprla, František *Mikeška*, Jos. Pavelka, Jiří *Scharpich*, Frant. Krejčí, František Adámek, Josef Žákovský, František Konečný, Jan Mlčák.

Sbor nemá žádné stroje, má jen vypůjčenou od zdejší obce čtyřkolovou stříkačku v ceně 800 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 7 požárů.

Sbor ve Všechovicích není členem Ústř. Jednoty has.

Sbor hasičský ve Vitonicích.

Obec Vitonice čítá 116 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje polní hospodářství a řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a prvním jeho zakladatelem byl Jindřich *Litera*, správce školy ve Vitonicích, narozen 15. července 1860 v Přerově, zemřel 31. května 1897. Téhož času byl starostou obce František *Novák*, rolník. V obecní radě byli pp.: František Žaloudík, Josef Krečmer, Alois Novák. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Krečmer*, náčelníkem a jednatelem Jindřich *Litera*, správce školy. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): J. Hlava, F. Hlaváč, F. Hradílek, F. Chromec, A. Novák, F. Novák, J. Zavadil.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes Josef *Krečmer*, mlynář, narozen roku 1844, náčelníkem Antonín *Zábranský*, kovář, narozen roku 1864, jednatelem Antonín *Zámorský*, rolník, narozen ve Vitonicích roku 1863. Dnes jsou členy sboru: Š. *Cervík*, F. *Hlavík*, J. *Horák*, M. *Hošák*, R. *Litera*, Vojtěch *Litera*, A. *Novák*, J. *Novák*, Jan Novák, Josef *Novák*, J. *Novák*, K. *Novák*, Frant. *Pátek*, F. *Pešák*, A. *Sehnálek*, J. *Severa*, A. *Skácel*, F. *Vlasák*, A. *Zichala*, A. Sedlák, F. Novák, J. Matuš, J. Vlasák, F. Vlasák, Alois Motal, A. Přikryl, J. Hradílek, A. Hradil.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku a 1 berlovku za 830 zl. s dostatečným počtem hadic, ssavic a jiného potřebného nářadí a výstroje, jakož i oděvu pro mužstvo, avšak dluží doposud obnos 1150 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 12 požárů.

Sbor hasičský Biškovcích.

Obec Biškovice čítá 75 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvním jeho zakladatelem byl *Mikšánek* František, rolník, I. obecní radní, předseda místní školní rady, kontrolor v rolnické záložně ve Všechovicích a j. v. Téhož času byl starostou obce *Kuchař* Filip, rolník. V obecním výboru byli pp.: Mikšánek František, Pala Antonín, Kuchař František, Plšek František, Plšek Antonín, Cagaš Jan, Vítek František, Koukal Josef. Tito všichni byli příznivci hasičskému sboru, neboť povolili zakoupiti stříkačku, jakož i pro 32 mužů výstroj na účet obce a při tom byli též činnými.

Prvním náčelníkem a jednatelem byl a jest doposud *Mikšánek* František. Téhož času byli členy: František Oliva, František Novotný, Jos. Mikulík, František Plšek, Josef Skácal, Josef Švehlík, Antonín Spáčil, Antonín Pala, Jan Novotný, Alois Oliva, František Kopřiva, Antonín Kuchař, Josef Simerský, Josef Kolář, Josef Klvaňa, Josef Koukal, František Plšek, Josef Koukal,

Jan Machač, František Lukeš, Antonín Pala, František Hadam, František Pecura, Jan Ličmon, Ant. Andrš, Antonín Dostal, Jan Cagaš. Sbor trvá 3 roky.

Sbor má stříkačku a hasičské nářadí v úhrnné ceně 901 zl. 60 kr.; týž účastnil se po dobu svého trvání 8 požárů.

Sbor hasičský v Žákovicích.

Obec Žákovice čítá 67 domků s převládající krytinou doškovou. Provozuje se zde domácí a polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895 a zakladatelem jeho byl Vend. *Mašíček*, učitel. Narozen r. 1861 v Přerově, kdež studoval vyšší reálku, pak odbyl jednoroční službu vojenskou u pevnostního dělostřelectva, na to v roce 1884 a 1885 odbyl jednoroční učitelský kurs v Brně; r. 1891 stal se podučitelem v Dřevohosticích a později učitelem v Žákovicích. O založení dobrovolné hasičské jednoty v obci naší jednalo se již před čtyřmi roky, poněvadž jevila se nutná potřeba zříditi takovou dobročinnou instituci, a jen z té příčiny, že nebylo do té doby v osadě žádné osoby, která by se opravdově věci té ujala, nepřišlo k založení dotyčné jednoty. Že města, v nichž hasičské jednoty jsou, nalézají se 1—2 hod. vzdálena, a že kryt našich obydlí je ponejvíce dochový a šindelový a v mnohých místech bez štítů spjat, a dále že jen na rychlé pomoci záleží, má-li se zhoubnému požáru hned na počátku šíření se zabrániti, mělo za následek, že myšlénka zřízení hasičské jednoty u nás nabyla již půdy. Když potom zdejší učitel p. V. *Mašíček*, jenž nedlouho před tím jmenován na nově zřízené u nás škole učitelem, ujal se věci té, vyžádal si dříve podpory od představenstva obce, uveden spolek jeho přičiněním ve skutek. On byl duší spolku. Svolána valná hromada a z přihlášených 34 členů zvoleni zatímni funkcionáři; brzy na to sděleny stanovy, které obecní výbor, zavázav se napřed, že jednotu všemožně podporovati bude, podepsal. Stanovy potom zaslány ku schválení k vys. c. k. místodržitelství. Zatím mužstvo se pilně cvičilo, konaly se poučné přednášky a výklady ku stanovám, služebnímu a cvičebnímu řádu, zkrátka řečeno, vše šlo pěkně v před. Když pak po třech nedělích, dne 7. srpna 1895 č. 27.045, přišly stanovy schváleny, vykonány definitivní volby, v nichž do správního výboru zvoleni: *Fil. Mikulík* předsedou, *Frant. Pátek* místopředsedou a pokladníkem, *Frant. Benda* a *Emanuel Tatýrek*; do náčelnictva: V. *Mašíček*, *Al. Malovaný* a *Ant. Pátek*; četají pak *Jos. Mikulík* a *Filip Žakovčík*; zbrojmistrem *Frant. Benda*. Jednota rozdělena na dvě oddělení: lezce a stříkačnický; k lezcům patří: *Leop. Janásek*, *Fr. Chlápek*, *Ant. Saksa*, *Fr. Šimara*, *Fr. Karásek*, *Karel Židek*, *Ant. Mikala* a *Josef Hošák*. Ku stříkačnickům: *Ant. Pešák*, *Ant. Vaněk*, *Eman. Tatýrek*, *Ant. Váhala*, *Jan Macíček*, *Josef Herman*, *Ant. Němec*, *Ferd. Matyáš*, *Josef Karásek*, *Antonín Žaloudík* a *Ludvík Horák*; trubači jsou: *Antonín Mikulík*, *Flor. Kadourek* a *Al. Olša*.

Jednota naše na počátku svého založení čítala 34 členů; r. 1896 po řádné valné hromadě zmenšil se počet až na 24 členů; během roku přistouplí opět 3 členové, tak že koncem r. 1896 měla jednota 27 členů. Letošlím rokem 1897 stoupl počet členů na 29. Těchto by bylo více, kdyby každý, jenž by členem jednoty chtěl býti, byl přijat; při přijímání členů přihlíží náčelnictvo na veškeré okolnosti a řídí se vždy tím, že raději méně a samé pořádné, než mnoho a rozličná »sebránka«.

Hned v prvním roce působení jednoty naší od srpna do konce roku, může se tato vykazati značnou čílostí. Účinkovala toho roku na podzim při 3 okolních požárech, z nichž první oheň v Dřevohosticích byl pro jednotu naší pravý křest. Za námahyplné a taktické hašení dostalo se jí od městské rady písemem pochvalného uznání. Toho roku konána cvičení z počátku 2—3 týdně, později jenom v neděli; jednou pak týdně ve spolkové místnosti bylo poučnými přednáškami z oboru hasičstva poučováno. Dne 22. září konána slavnost založení, ku které dostavilo se i z dalekého okolí 7 hasičských jednot a 3 deputace čtenářských spolků; slavnost vydařila se přes veškeré překážky jí činěné skvěle. V r. 1896 účinkovala naše jednota při 7 požárech, z nichž tři byly v naší osadě a při nichž se ukázalo, že jen rychlá a taktická pomoc je s to, aby požár omezen a požářiště brzy uklizeno bylo. Toho roku pro rozhárané poměry místní nepořádána žádná zábava ani výlet. Cvičení konána každou neděli střídavě; jednou pochodové, podruhé se stříkačkou a pak poplašné požárové cvičení; týdně byla vždy poučná přednáška, kdež se též buď stanovy, služební neb cvičební řád anebo jiné potřebné pro mužstvo vysvětlovalo a mužstvo rozličně poučováno.

Letošlím rokem nastalo rozdělení mužstva do oddělení dle způsobilosti. Poněvadž bylo skoro celé jaro nepohodné počasí, omezila se jednota jenom na poučování a vysvětlování věcí do oboru hasičstva přínaležejících. Jednota účinkovala při 2 požárech v sousední vesnici. Pořádán též výlet s taneční zábavou, ale pro špatné počasí brzy bylo výletišť opustiti a do taneční místnosti se uchýliti.

V druhém roce působení zakoupeno 150 m hadic, ssavice, šroubení a pak potřebné bou-rací a trhačí nářadí; letos hodlá se zakoupiti žebře střešové a opěrací a vozík na hadice. Knihovna obnáší dva ročníky »Ochrany Hasičské«, několik exemplátů cvičeb. řádu, služební řád, úkoly dobrovolných hasičských sborů, hasičský rádce a návod, jak vykonávati roční prohlídku, by se vypátraly vady ohněm nebezpečné.

Jednoty naše, jakožto nejdobročinnější toho druhu instituce, u našeho lidu venkovského nedošly pravého pochopení, což s politováním konstatovati dlužno; ano, jsou i takoví, a to myslím, že v každé osadě se najdou, že nejen tajně, nýbrž i veřejně spolek hanobí, kazí a jichž nejtoužeb-nějším přáním by bylo, kdyby vůbec přestal. Máme i tu a tam, že se najde i většina obecního zastupitelstva, která jednotě hasičské nepřeje a i výlety a taneční zábavy pomocí udání podvod-ných politickým úřadům hledí zakázati, ač samo na jednotu ani krejcar ještě nevěnovalo. O trud-ném životě našich jednot na vesnicích daly by se haldy papíru popsatí. Dokud ale na štítě našem napsané heslo: »Bohu ke cti a bližnímu ku pomoci« mezi jinými hlučnými hesly neztrácí pravého náteru, netřeba se jednotám čeho obávati, byť i třeba kolonády neuvědomělců do našich řad prskavky pouštěli.

Při zakládání sboru byl starostou obce Ant. *Lesák*, rolník. V obecním představenstvu byli: Filip Mikulík, Fr. Pátek, Ant. Pátek, Filip Pešák, Ant. Valenta, Fr. Horák, Frant. Štěpáník a František Křížek. Představenstvo darovalo sboru stříkačku a zbrojovnu v nevelmi pěkném stavu a pak zaručen obnos za zbroj a šatstvo. Z počátku ukázali se příznivci, ale nemožouce mnozí do-sáhnouti předních funkcí, ze spolku vystoupili a jednotu poškozovali jak mravně tak hmotně.

Sbor trvá 3 roky a jest nyní jeho předsedou *Filip Mikulík*, snaživý rolník a horlivý podporovatel hasičské myšlenky; náčelníkem Vendelín *Mašíček* a jednatelem Alois *Malovaný*, narozen r. 1871 v Oplocanech, prodělal měšťanskou školu v Mohelnici; je zdatnou silou ve sboru a horlivým podporovatelem hasičství. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Ant. *Pátek*, Josef *Mikulík*, Filip *Žakovčík*, L. *Janásek*, Fr. Masařík, Josef *Hošák*, Fr. *Chlápek*, Ant. *Mikala*, Fr. Šimara, A. *Saksa*, Lud. Horák, Ant. Pešák, A. Vaněk, A. Žaloudík, Fr. Benda, Emanuel *Tatýrek*, Ant. Němec, A. Vahala, Josef *Karásek*, Al. *Olša*, Flor. *Kadourek*, Ant. Mikulík a Josef *Herman*.

Sbor má stříkačku, háky, lopaty a žebřík. Jelikož zdejší občanstvo nemá žádného zájmu pro podporování hasičské jednoty a podpor se málo dostává, nedá se nic jednati. Sborúčastníl se dosud 15 požárů.

Soudní okres Holešov.

Sbor hasičský v Holešově.

Holešov, město na rovině při levém břehu Rusavy, měl roku 1890 při sčítání lidu 4726 obyvatel a 360 domů. Židovské město jest samostatnou politickou a náboženskou obcí a mělo 913 obyvatel a 156 domů. Měla tudíž křesťanská i židovská obec Holešov roku 1890 pospolu 5639 obyvatel a 516 domů. Letos čítá obec křesťanská sama již 401 dům a počet obyvatelstva též značně postoupil. Domy jsou kryty ponejvíce břidlicí, plechem a taškami, částečně též šin-delem a 8 domků jest doposud ještě došky (slámou) kryto. Holešov je sídlem c. k. okr. soudu, berního a děkanského úřadu. Obyvatelstvo živí se rolnictvím, řemeslem a obchodem. Rolníci po-nejvíce pěstují řepu cukrovku a ječmen hanácký. V městě jest Grätzrova továrna na umělá hno-jiva, která má vlastní hasičský sbor a v pádu požáru obecnímu parní píšťalou poplašné znamení dává. Továrna bratří Jakuba a Josefa Kohnů na ohýbaný nábytek, má též svůj hasičský sbor a zvěstuje vlastní tovární požár hlásným rohem. Další průmyslové závody v městě jsou: Kneislova továrna na cukrovinky, parní kruhová cihelna měšťanosty Frant. Pokorného, parostrojní pivovar a sladovna říšského hraběte Rudolfa z Vrba-Kounic. Velkostatek má svou stříkačku a židovská obec rovněž. V pádu požáru čerpá se voda z obecních studní, mlýnského potoka, z řeky Rusavy a případně též z rybníku v hraběcí zahradě.

Nejstarším a nejčinnějším sborem místním jest dobrovolná hasičská jednota města Hole-šova, jejížto stručné dějiny tuto podáváme:

Jakožto zakladatele dobrovolné hasičské jednoty města Holešova dlužno všim právem jme-novati pana JUDra Františka *Barviče*, tehdejšího advokáta v Holešově, jenž později do Vyzovic přesídlil. On to byl, jenž v roce 1879 a 1880 slovy výmluvnými při každé příležitosti o to se za-sazoval, aby v Holešově dobrovolný hasičský sbor byl zařízen. Aby však účastenství co nejho-jnějšího dosaženo bylo, zařízena zprvu tělocvično-hasičská jednota »Sokol« v Holešově, kterážto až do roku 1886 potrvála. Jednota skládala se ze dvou odborů a to prvního odboru tělocvičného a druhého odboru hasičského. Odbor hasičský čítal již v prvním roce svého působení 81 členů.

Důležitější události spolkové jsou následující: Ve dnech 4. a 5. června roku 1880 pořádána dvou denní slavnost založení, při které byl druhého dne podniknut výlet na Hostýn. Aby hasičský sbor různěji ve cvičení pokračovati mohl, usneseno dne 24. října 1880 požádati Přerovský hasičský sbor, aby veřejné cvičení zařídil, k němuž by na podělanou náš spolek se dostavil. Dne 7. dubna 1881 jmenovala jednota Karla hraběte ze Seilern-Aspangu v Přílepiích svým čestným členem. Ve výborové schůzi dne 22. března 1882 ustanoveno, aby každý činný člen zkoušce ze signálů a služebního řádu se podrobil. Dne 27. srpna 1882 konána v Holešově schůze důvěrníků sborů hasičských ze Bzence, Kojetína, Hulína atd., při nížto o zařazení župy hasičské jednáno. Vypracování župních stanov svěřeno starostovi a náčelníku sboru Holešovského p. dru. Frant. Barvičovi. Při veřejné slavnosti téhož dne odbývané, skládali všichni činní členové Holešovského sboru na náměstí následující slib: »Zavazuji se čestným slovem, že jako hasič všem svým povinnostem dostojím dle stanov a řádu služebního dobrovolného sboru hasičského v Holešově.« Dne 31. května 1883 usneseno podati žádost na Jeho Veličenstvo korunního prince Rudolfa za příčinou podpory sboru hasičskému. Dne 24. června téhož roku uspořádáno veřejné cvičení na náměstí a dne 29. června přistoupila jednota ku společenstvu všeobecné podporovací pokladny pro dobrovolné hasičské sbory na Moravě. V srpnu roku 1883 účastnil se sbor uvítání Jeho Excel. hraběte Schönborna, místodržitele moravského, jenž do Holešova zavítal. Dne 12. dubna 1885 vyslal spolek ke schůzi delegátů župní jednoty hasičské v Kojetíně 3 zástupce své. Dne 24. srpna 1885 účastnil se sbor slavnosti za příčinou příjezdu Jeho Veličenstva císaře Františka Josefa I. do Kroměříže. Na přepis sboru vydala obecní rada města Holešova téhož roku tištěné provolání k obecnstvu, aby hojně ku sboru hasičskému přistupovalo a vůbec zájmy jeho co nejvíce podporovalo. Dne 4. března 1886 vzdal se dosavadní starosta a náčelník p. dr. Barvič za příčinou odjezdu do Vizovic své působnosti. (Viz podobiznu z r. 1898.) Na jeho místo zvolen starostou p. Frant. Pokorný, purkmistr města Holešova (viz podobiznu z r. 1898), jenž úřad ten až dosud zastává. Panu dru. Barvičovi byly za jeho neunavnou obětavost vzdány vřelé díky a jmenován byl dne 25. března 1886 čestným členem. Dne 2. dubna t. r. dal se sbor poprvé podobiznit. (Viz fotografii.) Dne 11. července 1886 bylo valnou hromadou u přítomnosti 80ti členů usneseno, že odbor I. (tělcoví) úplně se odděliti má od odboru II. (hasičství) a má název sboru hasičského znění: »Dobrovolná hasičská jednota města Holešova«, při kteréžto valné hromadě byly nové stanovы předčítány a valnou hromadou schváleny. Článek 26. stanov opatřen následujícím dodatkem: »V pádu rozjetí se jednoty obdrží veškeré v inventáři obsažené hasičské jmění, jakož i veškeré hasičské nářadí hasičský sbor ten, který jen výhradně v Holešově pod českým velením a správou působiti bude. Dne 21. a 22. srpna 1886 účastnil se sbor oslavy 25letého trvání čtenářského spolku v Holešově. Výnosem vešl. výboru zemského v Brně ze dne 4. května 1888 čís. 11.902, obdržel sbor zemskou podporu v obnosu 200 zl. r. č. Dne 19. května 1889 zvolen náčelníkem městský tajemník p. Beneš Pastor, jenž v hodnosti té až do svého odjezdu z Holešova, to jest do 1. prosince 1897 potrval. Dne 18. srpna téhož roku vyslala jednota 3 zástupce ku sjezdu hasičskému do Němčic u Kojetína. Dne 21. srpna 1890 sdělil předseda jednoty, pan purkmistr Frt. Pokorný usnesení obecní rady, aby tomu, kdo v pádu požáru první s koňmi k hasičské zbrojnici se dostaví a stříkačku k požáru zaveze, vždy z obecní pokladny 5 zl. odměny bylo dáno. V září 1890 vyslána 15tičlenná deputace sboru do Kojetína ku sjezdu hasičských jednot žup pro střední Moravu a přistoupil sbor k župě této. Dne 29. června 1891 odbývala se v Holešově valná hromada župní, při čemž sbor místní uspořádal veřejné cvičení a hasičskou slavnost. Župní přehlízkatel zapsal tehdy do své zprávy: »Mužstvo jest znamenitě vycvičeno, druh pracuje svorně do rukou, lne láskou k věci hasičské a zasluhuje plně uznání.« Téhož roku účastnila se jednota hasičského sjezdu na zemské jubilejní výstavě v Praze a to počtem 8 členů. V červnu 1892 účastnila se jednota slavnosti hasičské v Dobroměřicích a dne 15. srpna téhož roku hasičského sjezdu v Bzenci. Téhož roku dopráno na vícero pojišťovacích společností o podporu z příčiny zakoupení hasičského nářadí, zejména nových hadic a sešlo se celkem 180 zl.; z obnosu tohoto darovala Moravská vzájemná pojišťovna v Brně sama 150 zl. O prázdninách r. 1893 uspořádána byla v Holešově výstava národopisná, při kteréžto příležitosti opětně odbýván župní sjezd hasičský spojený s veřejným cvičením. (Viz podobiznu.) Dne 8. září roku 1893 byl náčelník sboru p. Beneš Pastor vyslán do Velkého Meziříčí jako delegát k mimořádné valné hromadě Ústřední jednoty mor.-slezs. dobrovolných hasičských sborů. Výnosem vešl. mor. výboru zemského v Brně ze dne 20. prosince 1893 čís. 54.863 obdržela jednota opětně zemskou podporu v obnosu 100 zl. r. č. Dne 9. února 1864 vyslána čtyřčlenná deputace do Brna, aby se pohřbu velezasloužilého starosty Ústřední jednoty, pana JUDra. J. Ilnera, účastnila a věnec na rakev jeho položila. V roce 1894 účastnil se sbor náš dvou slavností založení hasičských jednot v polit. okresu Holešovském, a to v Myslovovicích a Vítovicích. Téhož roku došel od Ústřední jednoty v Brně přepis, aby sbor náš k nově utvořené župě pro okres Holešovský čís. 28. přistoupil. Ve výborové schůzi dne 17. prosince rokováno o záležitosti této a usneseno vzhledem k tomu, že v okresu Holešovském dva župní odbory a to jeden pro soudní okresy Bystřický a Holešovský, druhý pro soudní okres Vy-

zovský se nacházejí, aby sbor Holešovský prozatím k žádnému odboru nepřistoupil, nýbrž v župě střední Moravy čís. 3. setrval. V březnu roku 1895 došel od předsednictva župy příspěj, aby jednota dala se pro národopisnou výstavu československou v Praze fotografovat, čemuž také vyhověno (viz fotografii). Výstavy samé sůčastnil se sbor počtem 3 mužů.

Roku 1896 vznikla myšlénka, aby jednota sobě požární automat zařídila. K účelu tomu odbývána 17. ledna 1898 zábava, kteráž 69 zl. 70 kr. čistého výtěžku vynesla. V roce 1897 přistoupila jednota k župě okresu Holešovského čís. XXVIII. Téhož roku obdržela jednota opět 200 zl. zemské podpory. Dne 1. září 1899 sůčastnil se sbor na nádraží Holešovském uvítání Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I., jenž vlakem do Bystřice p. H. k manévřům jel. Dne 30. ledna 1898 pořádala jednota opět ve prospěch požárního automatu zábavu, jež 64 zl. 41 kr. čistého výtěžku vynesla.

Počátkem roku 1898 jelo náčelnictvo sboru do Val. Meziříčí, abysobě zařízení tamnějšího požárního automatu přehlédl. Na to vypracovány plány a rozpočet na stavbu automatu, podána žádost na c. k. poštovní a telegrafní ředitelství v Brně o povolení k stavbě, kteráž také výnosem vys. c. k. ministerstva obchodu ze dne 17. srpna 1898 čís. 47.337 povolena. Dne 10. září 1898 započato se stavbou a co tyto řádky píšeme, již stavba dokončena. Velkých zásluh o zřízení automatu získal sobě p. Ludvík Zahradníček, c. k. telegrafní dozorce v Holešově, jenž s nevšední ochotou ve všem radou svou nápomocen byl a bezplatně vrchní dozor nad pracemi zastával.

Jednota zastává od svého založení každoročně čestnou stráž u Božího hrobu a sůčastňuje se veškerých církevních slavností. V době žní koná jednota vždy noční hlídky ze čtyř mužů sestávající. V letním období odbývá jednota vždy cvičení pochodová, lezecká a se stroji, v době zimní pak školu.

Za svůj rozkvět má v první řadě jednota slavné obecní radě města Holešova co děkovati, která vždy a ve všem s největší ochotou vstříc přichází a snahy naše nejen hmotně, nýbrž i vlivem svým stále podporuje. Jednota má rozsáhlou vkusně zařízenou zbrojnicí, při níž se lezecký dvoupatrový domek nachází. Obě bylo nákladem slavné městské obce Holešovské postaveno. Též na požární automat přispěla obec více jak polovicí nákladu.

Činné členstvo v roce 1898 (jména oněch, kteří od roku 1886, kdy jednota od Sokola odloučena, až do dnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Hynek *Adl*, Hubert Havel, Val. Pavelka, Jan Matela, Albín Bakala, Leopold Adámek, Josef *Cepek*, Josef *Šrámek*, Josef Bakala, Leopold Pavelka, Jan Ševčík, Josef Hradil, Rudolf Reinisch, Josef Konečný, Jan *Finger*, Augustin Halla, František *Bartek* st., Julius Krčmař, Frant. *Jiříček*, Václav *Mlacovský*, Hynek *Pospišil*, Karel Schrott, Josef Šrámek, Florian Hlušík, Rudolf Osoba, Ignác Pícek, František Vinklár, Florian Elšík, Jan Holub, František Bartek ml., František *Janovský*, Alois *Kühn*, Karel Bartoník, František Potměšil, Jan Kadala, Cyrill Kvapil, Karel Skopal, Eduard Minář, Ludvík Kaul, Inocenc Kubeša, Karel Kliment, Edmund Tomáš, Karel Novák.

Inventář dobrovolné hasičské jednoty města Holešova. Stav roku 1898: 1. Počet strojů hasičských: a) jedna dvouproudni stříkačka čtyřkolová, b) jedna jednoproudni stříkačka čtyřkolová (stará), c) jeden dvouproudni hydrofor dvoukolový, d) dvě ruční stříkačky. 2. Počet vozů dopravních: a) vůz requisitní, b) dva vozy na hadice, c) voznice na vodu. 3. Počet nářadí a náčiní zachraňovacího: a) žebř posunovací čtyřkolový, b) žebřík střešový sestřikovací, c) devět kamzíkových žebříků, d) jedna ochranná plachta, e) jedno ochranné lano, f) polní lékárna, g) 10 pochodní, h) 20 plátěných košů, i) 33 houb, krompáče, háky, brejle atd. 4. Hadic 500 m. 5. Výzbroj mužstva a šatstvo: a) 70 přilbic, b) 50 čepic, c) 22 pásů bez karabin, d) 22 pásů s karabinami, e) 40 seker, f) 13 nožů, g) 22 záchranných provazů, h) 50 blůz z rezného plátna, i) 50 kalhot z rezného plátna, k) 50 blůz z tmavomodré látky, l) šatstvo starší více již neužívané, m) 4 trouby návěstné, 4 povelky dvouhlasé.

Sbor hasičský v Rymnicích.

Obec Rymnice čítá 108 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889 a zakladateli jeho byli: Josef *Janálek*, rolník a starosta obce, nar. r. 1853; Jan *Fuksa*, nar. r. 1856; Josef *Dolník*, domkář, nar. r. 1851; Karel *Potůček*, domkář, nar. 1857; Frant. *Gaja*, rolník, nar. 1852; Antonín *Janálek*, nar. 1861; Frant. *Bartas*, domkář, nar. 1846. Téhož času byli v obecním představenstvu: Josef Kukla a Vincenc Lecian, radní; Frant. *Fuksa*, František *Gaja*, Frant. *Kojecký*, Ignác *Marek* a Josef *Svačina*, výboři. Tito byli všichni sboru přízniví.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Janálek*, náčelníkem a jednatelem Jan *Fuksa*. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Žurek*, rolník a starosta obce, nar. r. 1844; náčelníkem Jan *Fuksa*, dělník, nar. 1856; jednatelem Ludvík *Lochman*, rolník a předseda Čten. spolku »Svato-

pluk«, nar. 1872. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou písmem ležatým tištěna): Josef *Jurčík*, Jan *Pontšil*, Frant. Kaňa, Frant. Zlámal, Josef Kaňa, Václav *Janošík*, V. Matela, Frant. *Šebestík*, Josef Filipek, Vincenc Očadlík, Inocenc Heníček, Ant. Fuksa, Jos. Vymětal, Jos. Janečka st., Josef Gybas, Frant. Vávra, Josef Franěk, Josef Janalík, Jan Skřenek a Bartol. Janalík.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, berlovku a dvoukolový naviják v úhrnné ceně 631 zl. 40 kr. aúčastnil se dosud 20 požárů.

Sbor hasičský v Záhlinicích.

Obec Záhlinice čítá 68 domků s převládající krytbou bídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci; jest zde rolnický akciový pivovar se sladovnou. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889 a zakladatelem jeho byl František *Skopalík*, starosta obce, zemský a říšský poslanec, zemřel r. 1891. V obecní radě byli: Petr Šamánek, Frant. Sobek a Josef Bureš. Tito byli všichni sboru příznivci.

Prvním předsedou byl František *Skopalík*, náčelníkem Josef *Bureš*, rolník a radní, a jednatelem Frant. *Sobek* ml., rolník. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Skopalík*, starosta obce, náčelníkem Josef *Bureš*, obecní radní, a jednatelem Frant. *Sobek* ml., rolník. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Frant. *Zárek*, Jan *Bureš*, Václav *Horák*, Petr *Kuřil*, Method *Kojecký*, Josef Bureš, Fr. *Zárek*, Ant. *Kojecký*, Frant. Králík, Josef Horák, Josef *Bubeník*, Josef Přibíl, Fr. *Bureš*, Fr. Horák, Ant. Bureš, Jos. Bureš, Jos. *Kojecký*, Jiří *Hnaníček*, Ant. *Duda*, Vincenc Hanzlík, Alois Sobek, Karel Sobek, Josef Ambros a Fr. *Šrámek*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou (110 mm) od firmy Smekal, berlovku a dvoudílný žebřík s provazovou úpravou, vše v úhrnné ceně 1500 zl.; též účastnil se dosud 26 požárů.

Sbor hasičský ve Fryštáku a okolí.

Obec Fryšták čítá 430 domů s krytbou smíšenou a 2600 obyvatelů, kteří se žijí rolnictvím a řemeslem. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor*. Téhož času byl starostou obce Leopold *Jehlička*, majitel realit atd. V obecním představenstvu byli: Ed. Fišer, hostinský, Ant. Bakala, naduč., Mik. Januška, měšťan, Jan Jadrníček, měšťan, Val. Jadrníček, továrník; Josef Ticháček, rolník, Fil. Mašláň, obchodník, Karel Januška, hostinský, Josef Jurčík, domkář, Josef Rektoušek, rolník, a Leop. Kolibal, hostinský. Tito byli všichni sboru příznivci a upsalí se částečnou podporou na penězích, jmenovitě p. Leop. Kolibal 50 zl., Občanská záložna 150 zl., kontrib. záložna 50 zl., hrabě Fr. ze Seilernů v Lukově 100 zl.

Prvním předsedou sboru byl Leop. *Jehlička*, starosta obce, náčelníkem Ignát *Kvapil*, učitel, a jednatelem Frant. *Grmela*, umělecký stolař, nyní v Brně. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Leopold *Jehlička*, náčelníkem Ignát *Kvapil* a jednatelem Rudolf *Jadrníček*, správce továrny. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od počátku až podnes členy sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. *Chudárek*, Rudolf *Jadrníček*, K. *Sklenář*, Josef *Petráš*, Al. *Jandík*, Mik. *Januška*, Fr. *Bardoděj*, Ferd. *Barbořík*, H. *Březík*, F. *Dlabaja*, Valentin *Badura*, Alois *Doležal*, Ignát *Doležal*, Jan *Doležal*, Rudolf *Doležal*, Kon. *Fišer*, Josef *Hrnčíř*, J. *Chmelař*, Josef *Jadrníček*, Richard *Jadrníček*, Fr. *Julína*, Fil. *Kamenář*, Tomáš *Kapavík*, J. *Kolář*, Karel *Jaseník*, Jan *Mestřka*, Ludvík *Rektořík*, František *Sklenář*, Josef *Srovnal*, Jan *Sevčík*, Frant. *Švajda*, K. *Škvara*, Fr. Janečka, Fr. Vlček, Al. Horák, Vinc. Řezníček, Ant. Matura a Karel Zapletal.

Sbor má novou čtyřkolovou ssací stříkačku ssundávací, dvě staré stříkačky, vůz na hadice a jiné hasičské nářadí, vše v úhrnné ceně 2219 zl. 35 kr.; též účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Mysločovicích.

Obec Mysločovice čítá 87 domovních čísel s převládající krytbou bídlicovou. V obci se provozuje rolnictví a řemeslo. Vesnice na 3 části rozdělena, leží v kopečku, v okolí kopce a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvním zakladatelem byl František *Tomsa*, učitel v Mysločovicích rodem z Tučap (u Holešova). Téhož času byl starostou obce Václav *Kovář*,

pololáník č. 30. z Mysločovic. V obecním představenstvu byli pp.: Vilém Michna, Frant. Konečný, Antonín Homolík, František Jančík, František Dostal, František Zapletal, František Krystýnek a Vincenc Dlabaja. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi a podporovali sbor peněžitými obnosy, darovali místo a cihly na stavbu zbrojírny.

Prvním předsedou ve sboru byl Václav Kovář, náčelníkem a jednatelem František Tomsa, učitel.

Sbor trvá 5 let a předsedou jeho jest dnes František Jančík, náčelníkem a jednatelem František Tomsa. Od založení až podnes vytrvali: Josef Bartík, Václav Bartík, Jan Buček, Petr Dovrtěl, František Dovrtěl, Josef Dovrtěl, Jan Jančík, František Kohout, Václav Kotík, Karel Kotík, František Krystýnek, Vilém Michna, Frant. Mikel, Alois Odložil, Antonín Sešták, František Sešták, František Utínek, Sebastián Utínek, František Večeřa, František Velisek, Karel Zapletal, Václav Zatloukal, Jan Jančík, Augustin Kotík, Josef Kotík, Josef Kohout, Karel Dřímál, František Dlabaja. Později přistoupili: Vavřín Daněk, Vincenc Dlabaja, Josef Holík, Josef Jančík, Augustin Jančík, Josef Jurásek, Václav Kovář, František Kovář, František Kovář, František Nečekal, Josef Němec, Josef Odstrčil, František Zapletal.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 1 sundávací stříkačku, 2 navijáky a ostatní hasičské nářadí v úhrnné ceně 1540 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání pěti požárů, třikrát v Tečovicích a dvakrát v Miškovicích.

Sbor hasičský v Chomíži.

Obec Chomíž čítá 59 domků s převládající krytbou doškovou a leží v údolí řeky Rusavy. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvními jeho zakladateli byli: Josef Čácala, rolník, František Dvorník, a Augustýn Střelec, učitel. Téhož času byl starostou obce Antonín Pospíšil, rolník. V obecním představenstvu byli: Josef Čácala, František Dvorník, Josef Vira, Antonín Hradil, František Dvořák, Jan Sovadina, Frant. Novosad, Jan Macůrek. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi což proukázali tím, že navrhli peněžitou podporu z obecní pokladny a že všichni přistoupili za přispívající členy a částečně za činné.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Josef Čácala, I. radní, náčelníkem František Dvorník, starosta obce, jednatelem Augustýn Střelec, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Hradil, Stanislav Vaculík, Florian Školoud, František Navrátil, Michal Machýček, Josef Blažek, Josef Hlinský.

Sbor trvá 3 roky a dnes jsou členy sboru: Frant. Macůrek, Jan Macfelda, Josef Hanák, Alois Masný, František Macůrek, Jan Macůrek, Josef Macůrek, František Macůrek, Jan Macůrek, František Macůrek, František Navrátil, Jan Sovadina, Val. Novosad, Jan Sehnal, Frant. Navrátil, Josef Hradil, František Janečka, Alois Hradil, František Tomeček, Josef Tomeček, Hanzlík, Josef Macůrek, Josef Vira, Sebastian Macůrek, Metoděj Stojan, Jan Pospíšil, František Macůrek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 120 m. hadic, 6 m. ssavic, berlovku, čtyřdílný sítěchový žebřík; vše v úhrnné ceně 1050 zl. týž účastnil se po dobu svého trvání čtyř požárů.

Sbor hasičský v Miškovicích.

Obec Miškovice čítá 87 domků s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pakorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1895 a prvním jeho zakladatelem bylo *obecní představenstvo* se svým starostou Janem Zelinou v čele. V obecním představenstvu byli pp.: Petr Matula, Karel Gába, Jan Brázdil. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Cyril Král, správce školy, jednatelem a náčelníkem Petr Matula, rolník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Rudolf Zelina, Josef Dosoudil, Igaát Zelina, Sebastian Matula, František Němec, František Gazda, Bedřich Chalupa, Ignác Řiřica.

Sbor trvá 3 roky a členové jeho jsou dnes: Jan Pospíšil, František Palka, Jan Miklík, František Vybíralík, Rudolf Gaja, Václav Janovský, Sebastian Gazda, Jan Janoščík, Josef Navrátil, Jos. Dočkal, Jos. Kojecský, Jos. Janovský, Josef Zanaška, Jan Adamík, Jan Matulík, František Matulík, Sebastian Zavadil, Jan Skotek, Ignác Brázdil, Sebastian Matulík, František Janovský, Jan Brázdil, Václav Miklík, Jan Zelina, Jan Němec, Josef Gaja, František Řiřica, František Buček, František Brázdil, František Večeřa, František Valčík, Sebastian Gaja, Jan Zelina, Innocenc Březina, Josef Březina, Ignác Němec, František Doležel, Josef Rygal, Ignác Hlaváč, Josef Pavelka, Antonín Brázdil, Karel Matulík, Václav Brázdil.

Sbor má čtyřkolovou sundavačku, 280 m. hadic, žebřík, náčiní bourací, lékárnu v úhrnné ceně 1543 zl. 37 kr.; týž účastnil se po dobu svého trvání dvou požárů.

Soudní okres Vyzovice.

Sbor hasičský ve Slušovicích.

Sbor dobrovolných hasičů se sídlem ve Slušovicích založen byl roku 1884 za představeného obce p. Františka *Stráčky* a radních Josefa Dujky a Jana Chalupy. Ku založení sboru dala podnět událost tato: Když dotýčeného roku zhoubný požár v nedaleké obci „Březové“ vypukl, přichvátali na požářiště někteří občané Slušovští, by spojenými silami rozzuřenému živlu dále se šíření zabránili. Na zpáteční cestě rozpřel se mezi těmito obětavými živý rozhovor, jak by snazším způsobem majetek občanů chráněn býti mohl. Tu navrhli pp. Jindřich Novák, obchodník a Aug. Michálek, mlynář, by se v obci našl sbor dobrovolných hasičů založil. Začátek však byl krušný. Když již povolení od představenstva bylo a pan Aug. Michálek s velkou obětavostí na vznešeném úkolu tom počal, vyskytlo se několik osob, které jednání toto zle odsuzovaly, ano ba vzniku spolku všechny možné překážky činily. Leč dobrá věc přece konečně zvítězila. Když první kroky k utvoření sboru učiněny byly, nastala otázka, zda dostatek členů přistoupí. A hle, při schůzi za tím účelem pořádané přihlásilo se 50 členů a sice: František Bail, František Daněk, J. Daněk, František Doležal, František Drábek, Josef Drábek, Jos. Dujka, František Elšík, František Freund, Mořic Hamliš, Jan Chalupa, Aug. Michálek, Josef Řehák, Josef Řihák, Frant. Ševčík, Jan Tomšíček, Jan Válek, František Zgabaj, Josef Freund, Josef Valerian, Antonín Stračka, Alois Stračka, Ant. Škabraha, František Polášek, Jan Súsedík, František Šich, Jan Válek, Karel Křížka, Hynek Hřeček, učitel, Dr. Karel Osteřák, Frant. Švajda, František Pavela, Jos. Balajka, učitel, Vil. Nevřala, učitel; volba předsevzata a provedena akklamací. Zvolení pp.: Aug. *Michálek* za velitele, Josef *Daněk* a Ant. *Stračka* za místopředsedy, Josef *Gargulák* četařem, Frant. *Dujka* četařem u stříkačnicků, Alois *Stračka* četařem, Frant. *Zgabaj* četařem u lezců, František hrabe *se Seilernů* předsedou, Aug. *Michálek* místopředsedou, Frant. *Mackovík*, učitel jednatelem, Fr. *Šefčík* pokladníkem. Za revisory účtů zvoleni pp.: Mořic Hamliš a Jindřich Novák; za zbrojmistra Josef Řehák a Frant. Šich. Vrchní dohled nad stříkačkou určen byl p. Jos. Gargulákov.

Stanovy mají číslo 10836 a schváleny byly v Brně od vys. c. k. místodržitelství 5. května r. 1884.

Roku 1884—1886 bylo 49 činných a 13 přispívajících členů; roku 1887—1890 bylo 44 činných a 14 přispívajících členů; roku 1891—1896 bylo 45 činných a 5 přispívajících členů; roku 1897 bylo 38 činných a 5 přispívajících členů. Dnes jsou členy sboru: Josef Gargulák, František Dujka, Alois Kolářík, Josef Drábek, Jan Bednářík, Antonín Vaněk, Josef Matějčický, Antonín Mandák, Josef Gogela, Ferdinand Schreiber, Antonín Slaměník, Josef Vafák, Jos. Julina, Jan Julina, Karel Trunkál, František Novák, Antonín Skyba, Josef Knedla, Josef Salík, F. Mandák, František Holík, František Dlabaja, Rudolf Zapletal, František Paták, Alois Drábek, Fr. Sousedík, Alois Červenka, Josef Kapusta, Ludvík Olšík. Zeměli: František Olšík, Frant. Freund, Mořic Hamliš, Alois Truxa, Karel Křížka, František Šich, Josef Drábek.

Roku 1896 oslavil sbor důstojným způsobem trvání 12leté spolku našeho. Za tím účelem sezvány byly okolní sbory a okázalým způsobem bratrsky přijaty. Při příležitosti té promluvil ku obecenstvu shromážděnému dojemnou řeč o důležitosti sborů hasičských p. Vil. Nevřala, učitel.

Velkou starost dělalo zakoupení hasičského nářadí. Tomu zajisté nelze se diviti, neboť každý, kdo se o náš chudobný kraj zajímá uzná, že velmi nesnadno jest, tak velký kapitál, jakého nářadí hasičská vyžadují, obstarati. Nejprve zjednána byla od firmy Smékal v Čechách u Prostějova čtyřkolová stříkačka, na kterou slavná obec Slušovská pro náš sbor od vys. mor. zemského výboru obnos 500 zl. vydlužila. Pak zakoupeno 80 m hadic, 8 m ssavic a výzbroj pro 47 mužů, což vše stálo přes 1600 zl. Velké zajisté to vydání oproti tak malým příjmům, které do pokladny spolkové přicházely. Členové platili totiž 1 zl. zápisného a 10 kr. každý měsíc. Členové přispívající zasílali též své dary, jen že jich bylo tuze málo. Vzpomínky zasluhují z doby té páni: Josef Benda, nadučitel, Josef Vysloužil, kaplan, František Mackovík, učitel, Hynek Chytil, Jindřich Kosulík, Frant. Trunkát, Josef Trunkát, J. Koubek ze Štípy a Jiří Oškera z Neobuze. Poněvadž v našem požárním obvodu jest 11 obcí, obrátili jsme se na ně se žádostí o podporu; ta však byla malá, neb některé obce odváděly 5—10 zl. ročně, některé však také nic. Chtěje tedy částečně výlohy krýti, obrátili jsme se s prosbou o podporu k jeho Veličenstvu, kterýž nám milostivě obnos 60 zl. udělil. Předseda spolku pak pan František hrabě ze Seilernů, jemuž též v uznání za velkou jeho obětavost čestný diplom doručen byl, daroval nám 100 zl. Roku 1886 obdrželi jsme od vys. moravského zemského výboru z fondu hasičského 50 zl., v roku 1889 pak 100 zl., roku 1890 opět 100 zl. a z Fryštáckého fondu kontribučenského 50 zl. Z peněz těch oplácí se dluh a zakoupily se nové hadice a čtyřdílný žebř střešní.

Sbor náš dosud těžce nese, že nemá své budovy vlastní, kde by v čas nepohody nářadí hasičské před škodou chráněno býti mohlo. Musí se spokojiti s malou kůlnou, kdež pro nedostatek vše řádně rozloženo a umístěno býti nemůže.

Ku konci sluší zmíniti se o tom, jak se hodnostáři po sobě střídali a jakou funkci zastávali. V roce 1886 zvolen za p. Al. Stračku, jež se hodnosti své vzdal p. Jos. Gargulák za místopředsedu. Téhož roku přistoupil za přispívajícího člena pan MUDr. Alois Truxa, tehdejší obvodní lékař se sídlem ve Slušovicích. Roku 1887 zvolen za velitele opět pan Aug. Michálek, za místopředsedu pp.: Alois Stračka a Josef Gargulák. Do výboru zvoleni pp.: Alois Truxa za předsedu, Hynek Chytil za místopředsedu, František Mackovík za jednatele, Mořic Hamliš za pokladníka. Za četáře u stříkačnicků František Dujka, u lezců František Zgabaj a u ochránců Frant. Olšík. V roce 1890 zvoleni pp.: za velitele Hynek Hrček, učitel; za místopředsedu Josef Gargulák a Alois Stračka. Do výboru zvoleni pp.: Aug. Michálek, za předsedu, Hynek Chytil, za místopředsedu, Jindř. Kosulík za pokladníka, Alois Stračka za jednatele. Četáři byli: František Dujka a František Zgabaj. Pro nedostatek členů k vytvoření čtyř ochránců četář nevolen. Roku 1891 přistoupili za členy ku spolku pp.: Josef Balajka, učitel a obvodní lékař Karel Ošterák. Poněvadž v době této p. Hynek Hrček velitelství se vzdal, zvolen na místo uprázdněné p. Karel Esterák za velitele, pan Hynek Hrček zastával pak místo podvelitele. Téhož roku vystoupil pak ze spolku pan Frant. Mackovík a složil jednatelství v ruce p. Aloise Stračky. Následkem pak odstěhování pana předsedy Aug. Michálka, zvolen na místo jeho pan Hynek Chytil za předsedu na dobu jednoho roku. V r. 1893 zvolen opět pan MUDr. Karel Esterák za velitele i za předsedu, pan Hynek Chytil za místopředsedu, p. Jos. Gargulák za podvelitele, pan Jindřich Novák za jednatele a pan Jindř. Kosulík za pokladníka. Když roku 1896 pan Dr. Karel Esterák působiště své opustil a v dáli se odebral vzdal se hodnosti, kterouž až do ledna roku 1897 pan Jos. Gargulák zastupoval. Pan K. Esterák, kterýž si nejen jako lékař u lidu obliby zjednal, ale též jako člen sboru tentýž podporoval, zanechal v srdcích nás všech krásné vzpomínky úcty a lásky k němu. Kéž se jemu na novém působišti jeho vše daří tak, jak toho plnou měrou zaslouhuje. Buď zdráv! Při valné schůzi, odbyvané v měsíci lednu 1897 zvoleni pp.: za velitele Josef Gargulák, za místopředsedu František Dujka a Alois Kolář; za četáře: Josef Drábek u lezců a Jan Bednář u stříkačnicků; do výboru zvoleni: MUDr. Karel Pokorný za předsedu; jak se dovídáme a cítíme, nalezli jsme v panu Karlu Pokorném pravého nástupce svého dřívějšího předchůdce a nadějeme se, že on stále s touž energií se zasazovati bude o to, by sbor náš stále vzkvétal a prosperoval; Jan Soušedík za místopředsedu, Jindřich Novák za pokladníka a Vil. Nevřala za jednatele. Pan V. Nevřala však s námi dlouho ve spojení nebyl, neboť následkem voleb do říšské rady veškeré činnosti v obci a sboru se vzdal. Za prozatímního jednatele určen Josef Gargulák, t. č. velitel, jemuž uloženo, práce jednatelské do obsazení místa zastávati.

Sbor hasičský ve Vyzovicích.

Obec Vyzovice, na hornatině ležící, čítá 485 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje soukenictví, košíkařství, chov dobytka, ovocnářství a rolnictví. Dobrovolný hasičský sbor byl založen roku 1886 a prvním zakladatelem byl Josef Pfeffer, c. k. notář ve Vyzovicích, rodák z Kutné Hory, bývalý setník auditor, později se stal notářem v Uh. Brodu, kde zemřel roku 1895 dne 30. března v 68. roce věku svého. Téhož času byl starostou obce František Pšenčík, měšťan a rolník. V obecní radě byli: Vilém Holý, c. k. poštovní, Pavel Kalenda, Josef Čížmář a Frant. Rychlík, rolník. Celý výbor byl jednohlasně zařizujícímu se sboru přízniv, což prokázal tím, že odhlasováno pro začátek věnovati na sbor 600 zl.

Prvním velitelem ve sboru byl Maximilián Knopp, měšťan, jednatel Bedřich Táborský, okr. cestmistr. Sbor trvá 12 roků.

Nyní jest velitelem Maximilián Knopp, narodil se v Kroměříži dne 12. září 1854, do Vyzovic se přistěhoval dne 20. května 1875 přijav u c. k. notářství místo konceptního kancelisty a jest od roku 1888 řídícím kanceláře téhož notářství. Následkem známé horlivé činnosti národní stojí v předu ve veřejném životě a v čele více spolků místních. V roce 1896 vyznamenán důvěrou občanstva tím, že zvolen při obecních volbách prvním radním města Vyzovic. Na podnět jeho založeny byly dobrovolné sbory hasičské v Provodově, Pozdřechově a Újezdě. Byl zvolen od založení sboru has. ve Vyzovicích velitelem, stojí doposud v čele sboru nepfetržitě. Jednatel Bedřich Táborský, narodil se v Třebíči dne 17. července 1856, byl not. kancelistou do 30. září 1887 a od 1. října 1887 stal se okr. cestmistrem ve Vyzovicích.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku jednoproudou s dvojákem, 1 dvoukolovou stříkačku ssundávací dvouproudou a 2 stříkačky berlovky v úhrnné ceně 1300 zl.; též účastnil se dosud 10 požárů. Křest ohněm obdržel sbor známým požárem ve Vyzovicích dne 28. srpna 1887, při kterémž shořely veškeré domy na hlavním náměstí, část ulice Slušovské, Krňovské a Chrástěšovské. Úhrnem podleho rozkácenému živlu 129 dom. čís. nebo 343 staveb. Dravý živel ten skrotiti přispěli bratr. sbory: Slušovský, Zlínský a ze Vsetína sbory tři a sice dobr. sbor městský a 2 tovární.

Sbor hasičský v Provodově.

Obec Provodov, na hornatině ležící, čítá 136 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelstvo se živilo rolnictvím a dělnictvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891 a prvním zakladatelem byl Alois *Slovák*, rolník. Téhož času byl starostou obce František *Pavlačka*, rolník. V obecním představenstvu byli: Alois *Slovák*, rolník, Jan *Mališka*, rolník, radní, Josef *Slovák*, Fr. *Zabojník*, Jan *Mališka*, Jan *Slovák*, důst. pan *Havlíček*, farář, Alois *Kolařík*, rolník, výbor. Všichni byli přiznivci tolik, že svolili ku zřízení sboru hasičského.

Prvním předsedou byl důst. p. Ignác *Havlíček*, farář, náčelníkem Alois *Slovák*, rolník, jednatelem Jan *Mališka*, rolník.

Sbor trvá 7 roků a předsedou jeho jest dnes důst. P. Ig. *Havlíček*, náčelníkem Al. *Slovák*, jednatelem Jan *Talaš*. Ve sboru jsou členy, kteří vesměs od založení až dodnes vytrvali: Alois *Slovák*, Jan *Talaš*, Jan *Slovák*, Jan *Soporský*, Josef *Slovák*, Alois *Kolařík*, Jakub *Hoffmann*, Jan *Mališka*, Frant. *Zabojník*, Alois *Liška*, Alois *Mališka*, Alois *Plašek*, Frant. *Slouha*.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku 140 m hadic, 2 díly ssavice, 1 naviják a k tomu výzbroj pro mužstvo v úhrnné ceně 1300 zl.; týž účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Lůžkovicích.

Obec Lůžkovice, ležící na pahorkatině, čítá 58 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891 a prvními zakladateli byli: Jan *Slovák*, Jan *Rosík* a T. *Hustý*, rolníci. Téhož času byl starostou obce Josef *Polepil*, rolník. V obecní radě byli: František *Filka* a Jan *Paták*, radní. Tito všichni byli sboru hasičskému přiznivci.

Prvním předsedou byl Fr. *Malantk*, rolník, náčelníkem Vojt. *Finbinger*, šafář, jednatelem Jan *Halda*, nadučitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Frt. *Polepil*, Fr. *Vaja*, Jos. *Polepil*, Fr. *Vávra*, Jan *Filka*, Karel *Vrta*, Fr. *Ušela*, Jos. *Richter*, Fr. *Divila*, Jan *Hustý*. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Filka*, rolník, náčelníkem J. *Slovák*, rolník, jednatelem J. *Rosík*, rolník. Nyní jsou členy (jména oněch, jež od založení až do dnes vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Fr. a Jos. *Polepil*, Jan *Ševčík*, Jan *Slovák*, Jos. *Dlabaja*, Josef a Jan *Bobalík*, Jan *Paták*, Fr. *Šalena*, Karel *Šarman*, Fr. a Tomáš *Hustý*, Fr. *Vrta*, Jan *Rosík*, Karel *Paták*, Jos. *Michalík*, Alois *Král*, Jos. a Jan *Vrta*, Fr. *Verner*, Jos. *Bobal*, Jos. *Učela*, Jan *Bobal*, Fr. *Filka*, Jan *Jašek*, Josef *Krobot*, Jan *Paták*.

Sbor má stříkačku dvoukolovou a ostatní has. nářadí v úhrnné ceně 1049 zl.; týž účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský v Želechovicích.

Obec Želechovice čítá 160 domků s převládající krytbou doškovou. Obyvatelstvo živilo se polním hospodářstvím. Sbor has. založen r. 1891, a sice dp. děkanem Janem *Vychodilem*, farářem v Želechovicích. Narodil se v Třebčíně u Olomouce dne 26. srpna roku 1848. Když se dostal k nám, byla první jeho myšlénka, aby se založil dobrovolný hasičský sbor. Jeho zásluhou jest, že sbor u nás založen. Téhož času byl starostou obce Frant. *Bobal*, rolník. V obecním zastupitelstvu byli: Josef *Strnadel*, rolník a radní, Mořic *Manaberg*, obchodník a radní, Frant. *Lang*, kameník, Frant. *Ušela*, rolník, Florian *Gerych*, rolník, Jiří *Kudelka*, rolník, František *Motýl*, rolník, František *Slováček*, rolník, Jan *Březík*, hostinský, Jan *Mareček*, rolník a Karel *Polepil*, mlynář. Sboru byl celý výbor velmi přizniv a zvláště starosta. Přiznání svou proukázali tím, že dobrovolně větší obnosy peněz spolku darovali a práce pro spolek zdarma konali. Třeba vyznati, že celá obec tehdy pro sbor upsala dobrovolně sta peněz.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Jan *Vychodil*, děkan a farář v Želechovicích. Byl od vysvěcení svého r. 1874 kaplanem na Velehradě plných 16 roků. Jak tam pracoval v duchovní správě, zvláště v poutích, jak se horlivě staral o krásnou obnovu kostela Velehradského a vůbec o povznesení slovanského Velehradu našeho, jak působil ve čten. spolku na Velehradě a v hosp. spolku Velehradském pro celé hejtmanství Uh.-Hradištské, známo s dostatek. Také známo jest, že napsal mnoho prospěšného ve Sborníku Velehradském a jinde ve prospěch posv. Velehradu i lidu, zvláště lidu rolnického. Došel uznání nejednoho. Byl jmenován čestným údem obou dotčených spolků, čestným kaplanem, pak od věhlasného biskupa Strossmayera jmenován assessorem a konsist. radou bosensko-srémským. R. 1890 stal se farářem v Želechovicích a r. 1895

jmenován místoděkanem Vyzovským. Brzy po příchodu svém dal podnět ku zřízení »Farní jednoty Cyrillské«, pak »Dobrovolného spolku hasičského« a později též i »Čtenář. spolku »Theodora«. Všechny spolky jest předsedou od počátku. Zvláště dobrovolný hasičský spolek má jemu nesmírně mnoho co děkovati, nejen že povstal, nýbrž i že v poměrech osudných a těžkých obstál, ba prospíval tak znamenitě. Přednáškami poučnými a penězi svými pomáhá pan předseda hasičskému spolku, jak i z »Ochrany Hasičské« poznati, ač uveřejněno tam není ani stý díl, co stalo se pro spolek náš a ve spolku našem dobrého. (Podobizna v kalendáři »Moravanu« 1886, str. 77 a 135).

Náčelníkem jest od založení Frant. *Janáček*, rolník a hostinský; narodil se dne 16. září 1872 v Divnicích u Slavičína. Do Želechovic se přišel. Jemu zajisté má hasičský spolek, a sice činné mužstvo co děkovati, že tak brzy a tak snadno překonány byly první a největší obtíže nutného výcviku. A výcvik důkladný, chvalitebný osvědčilo mužstvo již několikrát při požáru. Toť jest a zůstane dílem páně velitelovým. Netoliko čas ale i své peníze mívá pro hasičský spolek a jsa členem obecního výboru také tam ve prospěch spolku hasičského častěji užívá slova svého nikoli bez výsledku. Náš velitel zvolen i za místopředsedu župní jednoty hasičské, když o župní jednotu Vyzovskou úsilovně ač marně pracováno.

Jednatel jest od založení Frant. *Motýl*, rolník, narodil se zde 9. července 1867. Máje velké schopnosti hudební věnoval se hudbě a zpěvu s takovým prospěchem, že zvolen ředitelem »Farní jednoty Cyrillské«, kteráž mnohokrát již veřejně se osvědčila doma i v okolí, tak že od výborných znalců odborných doznala veliké pochvaly. Také jest varhaníkem v kostele dovedným, tak že bez obavy může zasednouti za varhany kdekoli a zahráti dobře. Při své zálibě pro hudbu a zpěv dbá též o hospodářství a život občanský, společenský. Nevyhýbá se práci v obecním výboru ani ve spolecích. Tak byl zvolen prvním jednatelem dobrovolného hasičského spolku a dosud jednatelem jest čilým a pilným. Neschází tedy ve spolku hasičském ani dobré vůle, ani sil dovedných ale schází nám — peněz. Mámeť dluhů jako kvítí, a to v činnosti spolkové překáží hrozně jak jednatele, tak i podvelitele Josefu Strnadlovi a ostatním činovníkům.

Při založení byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Frant. Jaša, Frant. Jedlička, Josef Kutich, Josef Matuš, Jan Motýl, Josef Obal, Jan Voráč, Jan Zubík, Karel Žaludek.

Jména členů, kteří od založení sboru až po dnešní dobu vytrvali: Frant. Bobál, Jan Bobál, Jan Bobál, František Bobalík, František a Josef Dědek, Frant. Charvát, Frant. Janáček, Jan Kratochvíl, Jan Mareček, František a Josef Nedbálek, Ignác a Jan Ohnůt, František a Karel Polepil, Josef Skřivánek, Josef Strnadel, Tomáš Ševčík, Frant. Ušela, Jan Vaja. Později přistoupili: Jan Krčmář, Josef Obal, Štěpán Píštěk, Jan Voráč, Jan Vrana, Jan Verner.

Sbor má jednu stříkačku dobrou, 200 m hadic, 2 žebře a jiné has. nářadí v úhrnné ceně 1520 zl.; též účastnil se za celý čas svého trvání 8 požárů.

Sbor hasičský v Pozděchově.

Obec Pozděchov čítá 129 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest hornatina a pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. V měsíci listopadu 1894 dopsal jednatel sboru Napajedelského a zároveň jednatel župní pan Kolínek na tehdejšího starostu pana Jana *Bychu*, rolníka číslo 53., zda-li by nechtěl působiti k tomu, aby v Pozděchově zřízen byl sbor dobrovolných hasičů. Starosta přišel na poradě k mladšímu učiteli panu Františku *Mikulcovi*, jestli by to šlo, a chtěl-li by se toho chopiti. Týž slíbil o to se pokusiti. Dne 8. prosince 1894 svolal občany do hostince u Macháčků a přednesl jim, o co se jedná a rozložil, že jest to pro každou obec věc velmi dobrá, má-li stříkačku vůbec a hasičský sbor zvláště, a že jest to vlastně zákonem nařízeno. Řekl jim též, že Jeho Veličenstvo císař pán sám velmi podporuje hasičstvo, což jest nejlepším jistě doporučením hasičstva a jeho lidumilných snah. Ačkoliv mnozí proti tomu reptali, jiní se tomu posmívali, jako vždy a s každou dobrou věcí na začátku se stává, přece ustanovil se pořizující výbor, skládající se z pp.: Jana Bychy, starosty, Jana Macháčka, Pavla Tomaníka, Antonína Sláčka, a Františka Mikulce. Pan Fr. Mikulec sepsal stanovy, jak navrženy jsou od České ústřední jednoty hasičské a zaslal je vys. c. k. místodržitelství k potvrzení. Stanovy potvrzeny byly výnosem vys. c. k. mor. místodržitelství ze dne 26. ledna 1895 čís. 883. V obecním představenstvu byli pp.: Pavel Tomaník, Jiří Zycha, Jos. Holba, Jan Polčák, Jan Macháček, František Kadlček, Jiří Kolařík, Jan Černý, Martin Zycha.

Prvním předsedou ve sboru byl Pavel *Tomaník*, rolník, náčelníkem a jednatelem Frant. *Mikulec*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jiří Polčák, Jan Polčák, Josef Juliček, Jan Polčák, Jiří Zycha, Jan Baleja, Jan Kratina.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes Leopold *Kubek*, revírník, náčelníkem a jednatelem František *Mikulec*, učitel. Dnes jsou členy sboru: Jan Macháček, Josef Novosád, Tomáš *Juráň*, Jan Macháček, Frant. Jiránek, Jan *Zycha*, *Pavelka* František a Josef, Jan *Stah*,

Jan Dorazyn, Jiří Štah, Jan Zycha, Jiří Zycha, Tomáš *Novosád*, Jan Zycha, Antonín *Vašíčka*, Josef *Maniš*, František *Polčák*, Jan Slezák.

Sbor má stříkačku dvoukolovou, háky, žebře a jiné hasičské nářadí v úhrnné ceně 447 zl. 95 kr. r. č.

Sbor hasičský v Újezdě u Vyzovic.

Újezd u Vyzovic je vesnice dosti rozsáhlá čítajíc 150 čísel z většího dílu dřevěných a slámou nebo šindelem pokrytých. V roce 1884 stihlo osadu velké neštěstí, neboť požár ztrávil 135 čísel, mezi nimiž kostel, školu i faru. Pohořelí zbudovali přibytky své znova s velkou obtíží, velmi se zadluživše, ale počali přemýšlet, jak by snad předešli podobnému neštěstí. Nemohlo se počítati na pomoc hasičských sborů okolních, přes dvě hodiny vzdálených, při nesjízdných mnohdy úplně cestách. Staří sice uznávali nutnost sebeobrany — hasičského sboru, ale teprve mladším podařilo se v r. 1896 jej zříditi. Byl to obecní výbor, mezi nimiž zejména Jan Pavelka, Jan Čech, František Mikulčík, Josef Machů a Jan Šimák, který o zřízení hasičského sboru usiloval. Stanovy jeho byly sl. c. k. místodržitelstvím dne 2. června 1896 schváleny pod číslem 18.519. Téhož času byl starostou obce Jan *Pavelka*, rolník.

Prvním předsedou a jednatelem byl Jan *Šimák*, domkář a náčelníkem Jan *Zobaník*, učitel. Členů činných přihlásilo se 33 a přispívajících 10.

Dnes jsou členy sboru: Josef Čech, František Vaněk, Jan Čech, František Mikulčík, Jan Kráčalík, Adolf Schaaf, František Drga, Antonín Čebera, Josef Fojtů, František Kten, František Machů, Josef Kohoutek, Jan Kráčalík, Vincenc Černobyly, František Balouch, František Zvončák, Jan Kráčalík, Ferdinand Černobyly, František Tomsů, Frant Frýželka, Josef Zvonek, Jan Hlavica, František Zvonek, Martin Kráčalík, Josef Kráčalík, Jiří Machů, Josef Machů, Josef Kráčalík, Michal Černobyly, František Vaněk, František Urubek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 10 žebřů, 8 háků a jiné hasičské nářadí v úhrnné ceně 1228 zl. a účastnil se doposud 5 požárů.

Župa okresů Krumlov-Hrotovice.

Skupina sboru v Běhařovicích.

Jan Tauber,

místopředseda župy 29, starosta sboru v Rouhovanech,
čestný volitel sboru »Arcivévođa Josef« v Zaječově.

Fr. Rosenbaum,

místopředseda sboru v Biskupicích.

Dějiny

župní jednoty hasičské pol. okresů Krumlov-Hrotovice číslo XXIX.

Župa XXIX. povstala rozdělením župy Jihlavské v roce 1894. (Stanovy schváleny výnosem vys. c. k. okr. místodržitelství dne 23. srpna 1894). Oba okresy měly toho času 9 dobrovolných sborů, které na den 7. října 1894 vyslaly své delegáty a tu konána první hromada, na níž zvoleni následující hodnostáři pp.: starostou Ed. *Steinmets* z Výmyslic, náměstkem Pavel Oulehla, rolník z Dukovan, přehlíželem Hynek Knoll, řezník z Rouchovan, jednatelem Filip Řezníček, nadučitel z Výmyslic; do výboru pp.: Jan Škoda, obchodník z Hrotovic, Josef Styr, rolník ze Křtěníce, František Chytrá, mlynář z Biskupic, Jan Maštařík, rolník z Hor. Dubňan, Fr. Kovářik, rolník z Běhařovic.

Nynější hodnostáři roku 1897 zvoleni jsou pp.: starostou Ed. *Steinmets*, majitel mlýna ve Výmyslicích, náměstkem Ferdinand Adamec, nadučitel z H. Dubňan, jednatelem Filip Řezníček, nadučitel z Výmyslic, I. přehlíželem Hynek Knoll, řezník v Rouchovanech, II. přehlíželem pro Krumlov J. Tauber, nadučitel v Rouchovanech. Výbor pp.: František Kovářik, rolník z Běhařovic, František Rosenbaum, mlynář z Biskupic, Viktor Michora, rolník z Hor. Kounic, Rudolf Misera, c. k. listovní z Hrotovic, Jan Maštařík, rolník z Hor. Dubňan.

Od počátku župy, totiž od r. 1894 pokročila župa jak ve své organizaci vnitřní tak i zevnitřní. Jednot k župě se přihlásivších jest nyní o 8 více, totiž 17. Nově pak se zřizují sbory v Rybníkách a Kninčicích. Výbor se svým starostou v čele konal v té době 14 schůzí. Přehlíželet skoro vždy se starostou konal pilné přehlídky, kterých zde dříve pro rozsáhlost okresů nebývalo. Poněvadž sbory jsou v posledních letech zřizovány, jsou též všechny moderně zařízeny.

Župa konala sjezdy, z nichž byl Výmyslický (1896) nejvýznačnější. Letos v Rouchovanech a Hrotovicích. Národopisné výstavy v Praze účastnila se župa nejen vysláním zástupců ku sjezdu, ale i diagramem (statistikou) župního obvodu, totiž hejtmánství Mor. Krumlovského.

Dopodrobna není možno vše vypsati, co za krátkou dobu čtyř let župa XXIX. vykonala. Bohdá, že v pokroku neustane a se přičiní, že s ostatními župami moravskými ku prospěchu národa neunavně bude pracovati.

Ed. Steinmets, starosta župy XXIX.

Sborů náleží k župě XXIX. teď 17 se 413 činnými členy a jsou to následující: Běhařovice 22, Biskupice 21, Horní Dubňany 24, Dukovany 23, Hrotovice 34, Jamolice 20, Horní Kounice 24, Křtěníce 29, Rouchovany 24, Višňová 30, Výmyslice 32, Radkovice 21, Valč 27, Dalešice 20, Rakšice 23, Rešice 20, Dolní Dubňany 19.

Sbor hasičský v Rouchovanech.

Městys Rouchovany čítá 167 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje hlavně rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1882 a prvním jeho zakladatelem byl Jan *Kment*, c. k. poštovní, kupec, majitel realit, člen c. k. okr. školní rady a tehdejší starosta obce. Narodil se roku 1828 a zemřel dne 13. srpna 1897. Založil sbor s panem nadučitelem Václavem *Všetečkou*. V obecním představenstvu byli pp.: Jan

Konvalina, František Ševčík, Josef Hain, Vincenc Růžicka, Florian Novák, Arnošt Masopust, Frant. Jellinek, Josef Pevný, Martin Vstupal, Leopold Kočí, Jakub Novák. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť se usnesli věnovat ročně sboru 50 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Kment*, c. k. pošt mistr, náčelníkem Karel *Škoda*, kožešník, podnáčelníkem Eduard *Nebert*, soustružník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Hošek, František Knoll, Jan Zvěřina, In. Hain, Jan Krys, Ant. Vágner, Václav Všečka, Antonín Horký, J. Sobotka.

Sbor trvá 16 let a předsedou a jednatelem jeho jest Jan *Tauber*, nadučitel. Narodil se 1. června 1854 v Prostějově, kdež otec jeho byl říd. učitelem. Působí na Moravě jako učitel a nadučitel škol obecných od r. 1879. V obci Zděchově u Vsetína založil obecní štěpnici, zavedl zalesňování holých kopců valašských, založil ovocný sad kolem kostela a koupil škole četné pomůcky. Za to jmenován čestným občanem ve Zděchově u Vsetína. V Zašové u Val. Meziříčí založil okresní hospodářský spolek, okresní štěpnici, dobrovolný hasičský sbor, jemuž vymohl jméno »Arcivévoda Josef«. Sbor tento za jeho vedení zkvétal, protože mu opatřil dobré stroje i výzbroj náležitou. Za zásluhy své jmenován čestným členem tohoto sboru a později pak doživotním čestným velitelem dobrovolného hasičského sboru »Arcivévoda Josef« v Zašové. Od roku 1896 jest nadučitelem v Rouchovanech, kdež je velmi činným pracovníkem v hospodářském spolku, kdež pracuje jakožto jednatel ku zvelebení rolnictva okresu, tak že jeho přičiněním zřizeno letos rolnické mlékařské družstvo, dále jest předsedou čtenářského spolku »Svatopluk«, místopředsedou místní školní rady, obecním tajemníkem a převzal na sebe i úřad starosty dobrovolného hasičského sboru, kdež první prací jeho bylo sbor náležitě dle předpisů České ústřední jednoty hasičské vycvičiti theoreticky i prakticky, sbor dle kroje předepsaného upravit a sboru důkladné stroje opatřiti. Sboru objednal 200 metrů hadic. Zkrátka jest to věrný hasič, jakž ho i sám tatík Krška nazývá. Od 5. října 1897 jest místopředsedou župy č. 29. Krumlov-Hrotovice, když se byl v jeho prospěch p. koll. Adamec Ferd. z Horních Dubňan vzdal. Náčelníkem jest Ignát *Knoll*, řezník. Narodil se dne 15. července 1855 v Biskupicích, kdež otec jeho byl řezníkem. Zásluhu má o sbor tu, že sbor v r. 1884, kdy již ochaboval, z jakési té ztrnulosti opět k životu přivedl a o založení župy na Krumlovsku se přičiňoval. Jest též župním přehlížečem. Dnes jsou členy sboru: Petr Koukola, Jakub Roubec, František Virgl, Filip Slováček. Tomáš Komenda, Josef *Novák*, Adolf Slováček, Leopold *Kalina*, František *Jellinek*, Eduard *Nebert*, Josef Črba, Karel Dvořák, Jan Kárka, Karel *Krys*, František *Masný*, Jan Růžicka, Antonín Slováček, František *Štoček*, Jan Zvěřina, Antonín *Bergman*, Jan *Bartoš*, Jan Tručka, Jiří *Packa*.

Sbor má dvouproutní stříkačku novou z r. 1897, starou jednoproudni, dvoukolový naviják, kombinovaný hákový žebř, dva hákové žebře obyčejné a 380 metrů hadic v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 24 požárů.

Sbor hasičský v Hrotovicích.

Městys Hrotovice čítal r. 1883 přes 1100 obyvatel, byl tehdy jakož i podnes c. k. sídlem vrchnoporučenských a jiných úřadů a postrádal ještě ve zmíněném roce sboru hasičského. I učiněno se strany obecního představenstva všeobecné provolání ku svolání valné hromady k utvoření dobročinného sboru hasičského v Hrotovicích.

Hlasu tohoto dostalo se ihned slyšení, i sešlo se předem několik mužů o věc tuto zájem jevících, sepsaly se stanovy, kteréž také vysokým c. k. místodržitelstvím ze dne 22. května 1883 čís. 11889 schválení došly.

Po vyzvání dostavilo se dobrovolně 36 členů, mezi nimiž bylo viděti zastoupenou intelligenci, jež tvořila jádro a základ celého sboru; leč i mužstvo z řemeslníků, rolníků a dělníků ochotně rozmnožilo sbor dobrovolných hasičů. — Ve volbě konané dne 1. dubna 1883 byl do výboru zvolen pan František *Jusa*, stavitel za náčelníka sboru, pan Rudolf *Misera*, c. k. listovní za jeho náměstka, pan Ant. *Straka*, lesní příručí, za mistra hasičů, pan Eug. *Chmel*, solicitor za jeho náměstka, pan Jan *Škoda*, obchodník a Jan Makeš, kovář za závodčí, pan Matěj *Špaček*, mistr krejčovský a Frant. Panoš, c. k. expeditor za jich náměstky; za důvěrníky byli zvoleni pp.: František Přepejchal, František Diviš a Matěj Hrnčíř. Také místní lékař pan Dr. František Estl přihlásil se za člena a slíbil, že bude v každém případě členy onemocnělé zdarma léčiti. Z přispívajících členů dlužno jmenovati členy výboru, kteří o rozkvět v počátcích činnosti spolkové velkých zásluh se dobyli, totiž pp.: † Jan Just, c. k. okresní sudí ve Hrotovicích a † Ferdinand Marischka, správce velkostatku ve Hrotovicích.

Ku vedení a řízení jednatelské a účetní správy byl zvolen jednohlasně pan Josef *Roubal*, účetní velkostatku.

Sbor utvořen, sestaven a nyní mu bylo vstoupiti v činnost veřejnou, nyní měl dokazovati svou obětavost, lásku k bližnímu, pomáhati mu v neštěstí. — Vůle byla dobrá, ale nebylo prostředků. — Veliký boj ve příčině financí bylo bojovati našemu sboru. Psány prosebné žádosti, členové sami se obětovali a putovali v okolí, aby vymohli prosbou potřebnou hřivnu na pořízení náčiní a nejpotřebnějších věcí.

Okolní lid, obce, majitelé velkostatků atd. ochotně seč mohli poskytovali, dobře vědouce, že dvakrát dává ten, kdo rychle dává.

A tak se sešel z počátku na příspěvcích potřebný obnos ku pořízení oděvu a výzbroje. Čeho nejnnutněji sbor potřeboval, toho přece bohužel postrádal — byl to stroj — leč i tu byla nouze brzy na straně, neboť ochotně pro každou potřebu zapůjčil hrotovický velkostatek svůj nově pořízený a dokonalejší stroj sboru hasičskému.

Nyní mohl sbor vstoupiti v náležitou činnost a dokazovati potřebu a nutnost založení svého. — Aby pak i další potřeby, oděv a výzbroj pořízen býti mohl, obrátil se s poníženou prosbou na Jeho císařsko-královské Apoštolské Veličenstvo dne 23. července 1883, na kterouž mu byl obnos 80 zl. nejmilostivěji udělen. Také místní představenstvo osvědčilo se jako dárce a štědrý podporovatel svého sboru a darovalo mu od roku 1883 až do roku 1895 650 zl. Mezi štědré dárce sem dlužno uvést též p. Antonína z Dreherů, jenž při založení spolku věnoval obnos 100 zl. Roku pak 1886 obdržel sbor hasičský ze zemského fondu hasičského 50 zl., roku 1888 100 zl., r. 1889 200 zl., r. 1890 100 zl. a roku 1895 opět 100 zl.

Těmito podporami konečně zotaven vstupuje sbor náš v náležitou činnost a stává se takto dobročinným faktorem v neštěstí pro svou, jakož i pro okolní obce.

Za svého trvání může se také vykáhati dosti velkým počtem účastenství svého na požárech doma i v okolí.

Byloť jich ve 14 letech asi 25, při nichž skoro vesměs dokázali svou obětovnost členové sboru našeho v míře největší.

Zvláště dlužno uvést statečnost a odvahu s nebezpečím života spojenou dvou lezců Jana Nováka, rolníka a Františka Nováka, domkáře při požáru Dalešického pivovaru r. 1886. Ovšem zásluhu tuto dlužno také připočítati moudrému a energickému vedení a řízení na místech neštěstí ze strany pana náčelníka, místonáčelníka a statečných četů.

Od roku 1883—1891 trvá sbor náš skoro ve stejném stavu ve příčině zastávání jednotlivých funkcí až na výjimky nepatrné. — Teprva r. 1891 nastala při volbách změna přistoupením nových členů, volbou nových funkcionářů a volbou nového náčelníka. V této době také již pohlížel sbor k tomu, aby se vymanol ze svazku župy německé a připojil se ku své bratrské župě č. XXIX. Již šestý rok plyne od valné hromady v r. 1891 konané a podnes vidíme jednohlasně v každé valné hromadě ob rok konané voliti staré své známé. Jest to p. Jan Škoda, náčelník, jenž svou obětavostí a láskou bratrskou získal sobě lásky a plné důvěry sboru. Za ním hned dlužno jmenovati přímo nadšeného a horlivého člena sboru našeho, jest to p. Rudolf Misera, místonáčelník, který v každém ohledu se staral a doposud stará o zájem spolkový. Jest na místě, abychom se zmínili dále o dovednosti řízení a spravování stroje sborového ze strany p. Leop. Práta, četaře a p. Arnošta Štraussa lezce. Pan Jan Novák, mistr hasičů trvá doposud ve své statečnosti a obětavosti. Avšak mnohý dík musí sbor náš tlumočiti i svému pilnému pokladníkovi panu Josefu Roubalovi, který po dobu 14 let pokladnu sborovou řídí a také funkci jednatelskou od roku 1883 zastával.

Sbor náš účastiňuje se všude na slavnostech spolkových rázu vlasteneckého i rázu národního. Leč i při církevních slavnostech spatřujeme lesk přílbic našich bodrých hasičů jako v průvodech o „Božím Těle“ a o slavnosti „Vzkříšení“.

Ve příčině svého praktického výcviku koná sbor častá cvičení. Také po stránce poučné započal roku tohoto novou činnost po návrhu nově zvoleného jednatele pana Konráda Práta, který si ochotně převzal na starost předčítati a častěji přednáseti z listu „Ochrany Hasičské“.

Ze sboru našeho byli povoláni na věčnost, vyrváni jsouce ze středu svých spoluudů neuprositelnou smrtí pan MUDr. František Estl, za něhož nyní ochotně místní lékař MUDr. Karel Málek členství přijal. Z činných členů zemřel Jan Kořínek, lezec.

Dle výsledku voleb ve valné hromadě dne 1. dubna r. 1897 vykonané, sestává sbor náš ze 40 členů, jichž jména se tuto uvádějí: Jan Škoda, Rudolf Misera, Josef Roubal, Konrád Prát, MUDr. Karel Málek, Karel Basner, Jan Novák, František Jíra, Leopold Prát, Jan Škoda, Arnošt Strauss, František Novák, Josef Škoda, Antonín Vítámvás, Jan Čech, Antonín Netoušek, Karel Patůček, Josef Sýkora, František Prokop, František Přepejchal, Antonín Krejča, František Diviš, Václav Prát, Karel Poledna, Jakub Studený, Martin Novák, Jakub Vítámvás, Antonín Pelán, Jakub Horký, Leopold Diviš, František Voborný, Ignác Netoušek, František Hlavnička, František Vítámvás, Jakub Chmelka, Karel Novák, Viktor Jach, Lad. Štěpán, Dr. Emil Cervinka, Jan Komárek.

Sbor hasičský v Běhařovicích.

Obec Běhařovice čítá 68 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se polní hospodářství a řemesla. Poloha obce a okolí jest rovina s málo mírných pahorků. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893 a zakladatelem jeho byl Vincenc *Motyčka*, mladší učitel. Narozen 15. srpna 1870 ve Všechovicích na Moravě. Téhož času byl starostou obce Frant. *Ludvík*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jan Kuchařík a Josef Cidlík, rolníci a radní; Jan Kovářík, Frant. Hrůza č. 17., Frant. Hrůza č. 36., Šimon Tesař a Frant. Pachta, rolníci; Ferdinand Mandát, hostinský.

Prvním předsedou sboru byl František *Ludvík*, rolník, náčelníkem a jednatelem Vincenc *Motyčka*, ml. učitel. Téhož času byli členy (mimo níže uvedené): Frant. Kovářík, Tomáš Janíček, Ferd. Kovářík, Aug. Knesl a Ant. Zíka. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Ludvík*, rolník, narozen v Běhařovicích r. 1852; náčelníkem a jednatelem Frant. *Kovářík*, rolník, narozen v Běhařovicích r. 1867. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Hůrek, Jan Kuchařík, Josef Ludvík, Fr. Janíček, Josef Fischer, Josef Hrůza, Josef Pokorný, Ig. Volec, Frant. Novák, Jan Právec, Leop. Mayer, Josef Cidlík, Josef Hrůza, Frant. Hrůza, Josef Krěma a Josef Horák. Později přistoupili: Josef Janíček, Jakub Svoboda, Leop. Eledr, Josef Valášek, Josef Tesař a Frant. Fiala.

Sbor má stříkačku, lezecké žebře a jiné has, nářadí v úhrnné ceně 1100 zl. a účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Biskupicích.

Obec Biskupice čítá 105 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1891 a zakladatelem jeho byl Frant. *Missbach*, t. č. ml. učitel v Biskupicích, nyní učitel v Plenkovicích. Téhož času byl starostou obce Matěj *Staněk*, kolář. V obecní radě byli: Frant. Knoll, hostinský a Josef Radkovský, pekař.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Rosenbaum*, nájemce velkostatku, náčelníkem Ignác *Kubiček*, mlynář a jednatelem Frant. *Missbach*, ml. učitel. Téhož času byli členy (mimo níže uvedené): Frant. Knoll, Jan Jelínek, Frant. Svoboda, Ant. Zeman, Adolf Paulas, František Hoch a Jan Willner. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Radkovský*, pekař; narodil se v Biskupicích r. 1842, vyučil se pekařství, kteroužto živnost až dosud provozuje. Jest již po 12 roků v obecním výboře, 9 roků pak radním. Účastnil se při zakládání sboru a jest jeho přispívajícím členem; hned r. 1891 zvolen jest místopředsedou, v kteréžto hodnosti až do konce roku 1896 zůstal. Předsedou zvolen byl r. 1897. — Náčelníkem jest Ignác *Kubiček*, mlynář a starosta obce; narozen v Malém Beranově na Moravě r. 1842, přestěhoval se s rodiči svými do Biskupic, kde otec jeho koupil mlýn. Vyučil se mlynářství, kteroužto živnost zdědiv po otci, až doposud provozuje. Působí již po 22 roků v obecním výboru a 13 roků jako starosta obce. Jest mužem pevného a šlechetného charakteru. Horlivě účastnil se při zakládání sboru a stal se jeho členem, jak přispívajícím tak i činným. Hned první rok zvolen jest za náčelníka a zastává hodnost tu až do nynější doby. Jako náčelník stará se o zvelebení a rozkvět sboru a všemožně i hmotně jej podporuje. Jest hasičem tělem i duší. — Jednatelem jest P. Frant. *Kaluž*, kooperátor; narodil se r. 1871 v Heroticích na Moravě. Studoval 6 tříd na c. k. vyšším českém gymnasiu v Brně, poslední dvě třídy na městském vyšším gymnasiu českém ve Vysokém Mýtě, kdež s vyznamenáním zkoušku maturitní se podrobil. Vstoupil do biskupského alumnátu v Brně; po dokonaných studiích bohosloveckých jest na kněze vysvěcen v r. 1896. Působil půl 3. měsíce jako kooperátor v Kloboučích u Brna, odkudž přeložen byl do Biskupic, kde až dosud působí. Při příchodu svém stal se členem přispívajícím a jednatelem sboru.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Fr. Rosenbaum, Jos. Němec, Jos. Hassman, Jan Čábel, Frant. Jelínek, Ant. Svoboda, Frant. Komenda, Adolf Komenda, Jakub Fiala, Antonín Jedlička, Matěj Včulka, Frant. Vejtasa, Ant. Novák, Adolf Paulas, Frant. Palásek a Martin Paulas. Nově přistoupili: Rudolf Staněk, Ant. Šafránek, Josef Jedlička a Frant. Dvořák.

Sbor má normální stříkačku se 200 m hadic a 6 m ssavic a vůz s lejtou, v úhrnné ceně 1300 zl.; týž účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Dukovanech.

Obec Dukovany čítá 116 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci jest lihovar, dva mlýny, cihelna a výroba hlíněných kamen. Poloha obce a okolí jest dílem náhorní rovina, dílem pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1889 a zakladatelem jeho byl Pavel *Oulehla*, tehdejší starosta obce. Byl to rolník probudilý, který se také svého času stal jedním ze zakladatelů »Sokola«. V obecním představenstvu byli: S. Egerth, hostinský, M. Čurda, rolník, Jan Hanus, učitel, J. Tkaný, mlynář; Fr. Kabela, Fr. Maštalík, Fr. Horák a J. Kopulety, rolníci; zástupce velkostatku J. Roit, správce. Tito všichni byli sboru přízniví tím, že jednak za členy přispívající přistoupili, jednak morálně spolek podporovali. Velkostatkář hrabě Coudenhove daroval sám 60 zl. na hotovosti a starou stříkačku.

Prvním předsedou sboru byl J. *Hanus*, učitel, náčelníkem Pavel *Oulehla* a jednatelem Eduard *Urbánek*. Téhož času byli členy sboru (mimo níže uvedené): S. Egerth, F. Bartůněk, Fr. Horký, Fr. Kabela, M. Zelinka, F. Kotrsal, K. Missbach a K. Juránek. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou a jednatelem P. *Oulehla*, náčelníkem Leop. *Horký*, kovářský mistr. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: V. Čurda, J. Kabela, Fr. Čurda, K. Mrňa, J. Janýš, J. Cejpek, J. Veselý, A. Nečas, F. Nečas, J. Šebesta, Fr. Fejt, J. Hejda, E. Urbánek, Fr. Reintaler, M. Husák a L. Horký. Později přistoupili: Fr. Padrta, M. Sutter, A. Kotrsal, V. Máša a J. Čaha.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku bez per, 2 žebříky, 2 pochodně, 4 háky, 2 kopáče atd., vše v úhrnné ceně 1300 zl.; týž účastnil se dosud 22 požárů, a sice 7 v místě, 3 lesních a 12 přespoleh.

Sbor hasičský v Horní Kounici, založený r. 1889, žádná data nepodal.

Sbor hasičský v Dalešicích.

Spolek náš netrvá dlouho, neboť založen a potvrzen byl teprve v březnu r. 1897. Dříve byl u nás pouze spolek vojenských vysloužilců. Zastupitelstvo zdejší obce bylo již vícekrát od c. k. okresního hejtmanství vybidnuto, aby se postaralo o založení dobrovolného sboru hasičského pro zdejší obec. Jelikož se strany obecního výboru ničeho v tom směru učiněno nebylo, učinil ve valné hromadě zdejšího spolku vojenských vysloužilců předseda toho spolku p. V. Veselý dne 3. ledna 1897 návrh, aby schopní členové tohoto spolku přijali na sebe povinnosti a práva hasičská. Návrh ten jednohlasně přijat, členové sjednotili se, ustanovili podmínky a podali je ku schválení c. k. místodržitelství, kteréž je také v březnu téhož roku schválilo, a tak založen náš: Veteránsko hasičský sbor vysokorodého pána dr. Frant. hraběte z Černínů, c. k. odborného rady v ministerstvu vnitra atd. Za předsedu zvolen Frant. *Šroboda*, největší nepřítel hasičů a Václav *Veselý* převzal ochotně velitelské povinnosti. Spolek veteránský čítal 68 členů a z těchto sestaven dobrov. sbor hasičský v počtu 21 členů, kteří v pracích hasičských náležitě cvičeni jsou. V činnost nastoupili dne 18. července 1897.

Sbor náš obdržel v loni od zdejší obce stříkačku, kterouž dal opravit a letošního roku stříkačku od velkostatku z Hrotovic. Pořídil potřebné nářadí has., 270 m hadic a pracovní oblek a výzbroj pro 26 členů, opravil skladiště a vodní nádržky. — Díky Bohu, že dosud v naší osadě požár nevypukl; za to však volala nás povinnost do okolí spěchati ku pomoci a to: dvakrát jsme hasili zhoubný živel ve Valči, pak osvědčil sbor též svou činnost při ohni ve Slavětích a Hrotovicích.

Sbor přistoupil hned po svém sdružení k úrazové zemské pojišťovně, k župě a k České Ústřední Jednotě a ve schůzi konané dne 8. září 1898 usnešeno přistoupiti i k Invalidnímu fondu. Odebírá se list »Ochrana Hasičská«; náležité knihy spolkové také pořízeny.

Zimní dobou odbývali členové školu, totiž poučování související s různými pracemi hasičskými, jak totiž počínati si při vypuknutí požáru na rozličných místech a v různé době. Též přihlíženo k tomu, by národní vědomí dále probouzeno bylo, by každý z nás hrdým byl, že Čechem a pravým vlastencem jest. Letní dobou odpoledního času nedělního pořádko bylo časté cvičení se stroji a s kladením hadic v místní obci, jakož i v sousedních osadách Stropěšíně a Slavětích. Při těchto venkovních cvičeních přišel jeden člen sboru has. k úrazu následkem prasknutí špatné hadice; a poskytnuta mu podpora 14 zl. od úrazové pokladny.

Letošního roku na začátku měsíce června, podal spolek Veteránsko-hasičský žádost za rozdělení obojích družstev, totiž hasičů i veteránů, pro podivné počínání a vystupování vojenských vysloužilců vůči nám hasičům, zejména mladším členům. Žádost však dosud vyřízena nebyla.

Hotového majetku nemáme, ba naopak nalézáme se ve velké finanční tísní, poněvadž oprava stříkačky a skladiště, jakož i pracovní obleky pro členy a výzbroj, a nářadí hasičského zřízení, velkého nákladu vyžadovalo.

Slavností sbor sám nepořádal žádných, ale účastnil se slavností pořádaných od sborů hasičských ve vůkolí, a to: ve Valči, Rouchovanech a Hrotovicích svěcení stříkačky, jakož i slavnosti Palackého v Rouchovanech. Dne 11. září účastnil se sbor 3 svými delegáty župní schůze hasičské v Hrotovicích.

Tím kronika našeho sboru hasičského jest ukončena. Podotýkáme, že velkou zásluhu o sbor hasičský má zdejší P. T. duchovenstvo.

Sbor hasičský ve Valči.

Obec Valč čítá 114 domů s převládající krytbou křídlicovou. Provozuje se zde rolnictví a obchod dřívím. Obec Valč leží na mírné pahorkovité ploše, obzouněná většinou lesy a čítá přes 800 obyvatelů. Dobrovolný hasičský sbor byl založen na památku padesátiletého panování jeho císa. Veličenstva Františka Josefa I. v r. 1898. Prvními zakladateli byli: Karel *Okřina*, stavbyvedoucí, Jan *Blatný*, rolník a starosta obce, Josef *Chládek*, hostinský a I. radní, František *Dobrovolský*, rolník a II. radní, František *Mohelský*, kupec, Bohumil *Nezval*, učitel. Všichni byli sboru příznivci, což osvědčili svou činností ve prospěch sboru a jej všemožně podporují.

Předsedou jest Jan *Blatný*, rolník a starosta obce, místopředsedou František *Mohelský*, obchodník, náčelníkem Jos. *Chládek*, hostinský a I. radní, I. podnáčelníkem Ant. *Chládek*, rolník, II. podnáčelníkem Bart. *Chytka*, rolník, jednatelem Karel *Okřina*, stavbyvedoucí.

Při nově založeném sboru jest 33 členů činných, většinou řemeslníků. Členy sboru jsou: Frant. Chládek, Vikt. Renát, Jan Okřina, Štěp. Chládek, Josef Votava, Ant. Ondráček, Gust. Renát, Josef Palát, Vend. Felenka, Ant. Votava, Jan Jonáš, Josef a Sil. Palát, Ant. Okřina, Frant. Nahlík, Frant. Palát, Ant. Piller, Frant. Piller, Ant. Chládek, Frant. Jonáš, Josef Okřina, Ant. Urbánek, Josef Okřina, Ant. Palát, Jan Havlíček, Jan Spěvák.

Sbor má tyto stroje: čtyřkolovou dvouproudni stříkačku s dvojákem, hadicový vůz (220 m hadic), 2 hákové žebře, 1 velký opráclí žebř, 1 dvoják, 2 příruční hadice, 2 koncové roury, 5 hubic, lékárnu, 2 díly ssavic, 1 kádi na vozu, vůz od staré stříkačky na lejtů a 1 lejtů na vodu v úhrnné ceně 1440 zl. Sbor účastnil se 2 požárů.

Sbor hasičský Radkovice-Pulkov.

Obec Radkovice čítá 109 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest náhorní planina, kolem lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1898 a prvním jeho zakladatelem byl František *Chytra*, majitel mlýna a realit v Radkovicích. Téhož času byl starostou obce Jan *Švehla*, celoláník číslo 12. v Radkovicích. V obecním představenstvu byli pp.: Jan Votava, Jan Smutný, Antonín Smutný, Jan Švehla, Jan Růžička, Martin Stáňa, Antonín Skoumal. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Zakoupili novou stříkačku pro sbor.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud pp.: předsedou Jan *Švehla*, starosta, náčelníkem Cyrill *Janele*, učitel, jednatelem František *Chytra*, mlynář. Činných členů bylo 21.

Dnes jsou členy sboru: Jan Jakub, Jan Jelínek, Frant. Kárník, Matěj Koukal, Karel Kselík, Karel Ourada, Martin Malý, Ferdinand Padělek, Antonín Pelikán, Jakub Ramach, Antonín Růžička, Ignác Růžička, Jan Řezáč, Antonín Smutný, Jiří Smutný, Josef Svoboda, František Šebesta, Ignác Šebesta, Karel Vodička, František Votava, Tomáš Votava.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a veškeré hasičské nářadí v ceně 1200 zl.

Soudní okres Krumlov.

Sbor hasičský ve Výmyslicích.

Obec Výmyslice čítá 158 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Obec leží na pravém břehu řeky Rokytne. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvními zakladateli bylo několik čelnějších občanů. Téhož času byl starostou obce Tomáš *Sobotka*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Fr. Mezník, František Čemerka. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Darovali skladiště, starou

stříkačku a usnesli se věnovati sboru 50 zl. ročně od r. 1895. — Zvláště příznivá byla zdejší záložna, propůjčuje až dosud místnosti ke schůzím a zapůjčila jistinu na zakoupení stříkačky a výbroje bez úroků.

Prvním předsedou ve sboru byl Tomáš *Sobotka*, rolník, náčelníkem František *Čemerka*, rolník, jednatelem Filip *Řesníček*, nadučitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Bašta, František Jelínek, Jan Istvan, Leopold Makeš, Krist. Martin, Tomáš Rop, Tomáš Sklenský, František Šeiner, Jiří Šeiner, Leopold Veselý, Jan Zbírovský.

Sbor trvá 5 let a předsedou jeho jest dnes Frant. *Čemerka*, rolník. Narodil se 2. října 1851 ve Výmyslicích, žije ustavičně zde jako rolník kromě vojenské povinnosti, kterou konal u dělostřelectva. Býval po více let radním a od založení sboru podnáčelníkem. Náčelníkem jest František *Čemerka*, rolník a obecní zapisovatel. Narodil se 16. října 1872 ve Výmyslicích, vyučen byl sedlátem a pak věnoval se rolnictví, byl šikovatelem u pěšího pluku, jest sedmý rok předsedou zdejší záložny a od roku 1895 obecním tajemníkem. Náčelníkem je od založení sboru. Jednatelem jest Filip *Řesníček*, nadučitel. Narodil se 25. května 1858 v Černovíře u Olomouce, byl učitelem ve Skalici, Trnopolí, Rudkovicích a od 1. srpna 1887 nadučitelem ve Výmyslicích. Jednatelem je od založení sboru, kdy se přičinil s hora uvedenými a jinými k jeho zařízení. Od roku 1894 je též župním jednatelem. Dnes jsou členy sboru: Bohumil *Bašta*, Jan *Bašta*, Jan *Bašta*, Jan *Čemerka*, Jan *Čemerka*, Leopold *Čemerka*, František *Fic*, Václav *Ištván*, Václav *Maša*, Václav *Odsion*, Eduard *Orlíček*, Jos. *Pelaj*, Al. *Plachý*, Eduard *Ryšavý*, Jan *Sklenský*, Tomáš *Sobotka*, Jan *Šeiner*, Josef *Šeiner*, Jindř. *Steiner*, Eduard *Steinmetz*, Otokar *Steinmetz*, Adolf *Štolpa*, František *Plachý*, Jan Nečas, Matěj *Pelaj*, František *Ryšavý*, Josef *Bašta*, Jan *Holátko*, Bohumil *Plachý*, Antonín *Štolpa*.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou jednoproudou z r. 1893, 200 m. hadic, posunovací žebř a vůz na vodu. v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 8 požárů.

Sbor hasičský v Horních Dubňanech.

Obec Horní Dubňany čítá 94 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví; jinak jsou tu malí řemeslníci různých druhů. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894 a prvními zakladateli jeho byli *členové obecního zastupitelstva*, v jejich čele starosta p. Jan *Maštališ*, rolník, radní p. Josef *Kudláček*, Mikuláš *Hrůša*, Tomáš *Kocanda*, rolníci a z ostatních členů obecního výboru p. Ferd. *Adamec*, nadučitel. Tito sbor založili, veškeré nářadí objednali, svým jménem za ně ručili a zavázali se z obecních prostředků sbor podporovati.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Josef *Kudláček*, rolník, náčelníkem Jan *Maštališ*, rolník a starosta, jednatelem Ferdinand *Adamec*, nadučitel. Jsou to mužové, u nichž se jeví láska k jich povolání, smysl pro pořádek a nadšení neutuchající pro dobrou věc hasičskou. Při založení byli členy sboru: Antonín *Vacek*, Frant. *Buček*, Václav *Kocanda*, Fr. *Procházka*, Jan *Kabela*.

Sbor trvá 4 roky a dnes jsou členy sboru: František *Šárovec*, František *Vorel*, František *Čurda*, Jan *Votoupal*, Václav *Šárovec*, Josef *Denk*, Josef *Žák*, Antonín *Pařízek*, Josef *Kabela*, František *Buček*, František *Horký*, Tomáš *Vorel*, Jan *Kocanda*, Karel *Kostelecký*, Josef *Kocanda*, Jan *Maša*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou a jiné hasičské nářadí za 1100 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 11 požárů.

Sbor hasičský ve Křtěnicích.

Obec Křtěníce čítá 125 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor byl založen r. 1891 a zakladateli jeho byli: Josef *Stix*, rolník, Leopold *Příbil*, rolník, Jan *Březina*, rolník, Josef *Asmann*, mlynář, Rudolf *Glüxmann*, mlynář. Téhož času byl starostou obce Leopold *Příbil*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Josef *Stix*, Jan *Březina*, František *Jelínek*, František *Svanda*, Josef *Vacek*, Tomáš *Černý*, Josef *Asmann*, František *Gregor*, Leopold *Buchta*, Tomáš *Březina*, Jan *Bílý*. Tito byli všichni sboru hasičskému přízniví a povolili sboru podporu z obce a starali se svědomitě o rozkvět spolku.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Leopold *Příbil*, rolník, náčelníkem Josef *Stix*, rolník, jednatelem Rudolf *Glüxmann*.

Sbor trvá 7 roků a členy sboru jsou, kteří od založení až podnes vytrvali: Jan Březina, Josef Březina, Jan Březina, Tomáš Březina, Josef Březina, Jan Buchta, Jan Černý, Tomáš Černý, Jan Černý, Jakub Černý, Josef Dobrovolný, Jan Hlávka, Jan Hikeš, František Jelínek, Frant. Klika, Václav Laštovička, Viktorin Netoušek, Karel Odvařka, František Procházka, Jos. Růžička, Fr. Stix, František Švanda, Filip Staněk, Josef Šmid.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku za 900 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 8 požárů.

Sbor hasičský v Jamolicích.

Obec Jamolice čítá 100 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se polní hospodářství a chov dobytka. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasič. založen byl r. 1896 a zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce s místním p. nadučitelem*. Téhož času byl starostou obce Josef *Smejkal*, rolník. V obecní radě byli: Ondřej Nečas, Ferd. Novák a Ant. Chvátal, rolníci. Tito byli všichni sboru příznivci a stali se jeho přispívajícími členy.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou podnes: předsedou O. *Nečas*, rolník, náčelníkem Václav *Fiala*, krejčí a jednatelem Jos. *Smejkal*, rolník. Při založení byli členy sboru: Jan Smejkal, Josef Řezáč, Fr. Chvátal, Ed. Kunka, Jan Kunka, Václav Novák, Jan Boreš, Fr. Smejkal, Josef Kazatel, Ant. Čermák, Josef Smejkal, Jan Smejkal, Jan Novák a Jan Šmarda.

Sbor trvá 2 roky a má čtyřkolovou stříkačku od firmy Smekal, lezecký žebřík a 150 m hadic, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský ve Višňově.

Obec Višňová čítá 152 domů s převládající krytbou křídlicovou. Provozuje se zde ponejvíce rolnictví. Poloha obce a okolí jest na straně jihovýchodní rovina, na straně severní a západní menší pahorky. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897 a zakladateli jeho byli: Josef *Adámek*, rolník a starosta obce, Jan *Robíček*, hostinský, rolník, správce kontribuč. záložny atd., Martin *Laštovička*, krejčí, majitel domu a pozemků a obecní tajemník, Jan *Vespalec*, druhý radní a rolník. Téhož času byli v obecní radě: Josef Nehybka a Jan Vespalec; tento přistoupil ke sboru, onen přispěl značnější peněžitou částkou.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Jan *Robíček*, náčelníkem Josef *Adámek* a jednatelem Martin *Laštovička*. Členy sboru jsou: Ignát Adámek, Jan Vespalec, Frant. Adámek, Frant. Jelínek, Václav Adámek, Frant. Stáma, Ant. Holánek, Ludvík Jedlička, Václav Krchňavý, Čeněk Kudrna, Jakub Jedlička, Václav Březina, Ludvík Jedlička, Frant. Březina, Frant. Indra, Matěj Jedlička, Josef Adámek, Frant. Stix, Filip Nehybka, Josef Rychlík, Leop. Indra, Šimon Jelínek, Josef Stix, Jan Horák a Lambert Semotan.

Sbor má toliko jednu jednoproudou stříkačku na pérách od firmy R. A. Smekal se 140 m hadic a 8 m ssavic v úhrnné ceně 960 zl.

Sbor hasičský v Dol. Dubňanech, založený r. 1898, nepodal žádné zprávy.

Sbor hasičský v Rakvicích, založený r. 1898, nepodal žádné zprávy.

ŽUPA ZNOJEMSKÁ.

K r o n i k a župy Znojenské číslo XXX.

Župa tato zaujímá soudní okresy Znojmo a Mor. Budějovice; leží na jižní straně Moravy, kde hraničí již s Dolními Rakousy. Okresní hejtmanství Znojenské jest smíšené, české a německé, kdežto okres Moravské Budějovice jest ryze český; skvrnou však zůstává v českém městě Mor. Budějovicích, kdež jest několik rodin Němců a židů a kde v čele stojí české obecní zastupitelstvo, *německý sbor hasičský*.

V kraji tomto provozuje se nejvíce rolnictví a řemesla veškerých odvětví. Poloha kraje jest již více rovina a půda úrodná, zvláště kolem Znojma, kde se na polích pěstuje víno, zelenina a nejvíce však světoznámé »Znojenské okurky«. V župním obvodu nachází se 2232 domů, jejichž krytina jest převládající křídlicová.

Župa náležela dříve k župě XX. Jihlava, Dačice a Znojmo. Avšak obvod tento byl příliš rozsáhlý a s tíží k ovládnutí a když sbory hasičské i v tomto kraji počaly se vzmáhati, stala se s dřívější župní jednotou číslo 20. shoda o rozdělení a roku 1894 utvořena župa okresu Znojenského, která sobě vymohla schválení stanov Ústřední jednotou hasičskou a vys. schválení c. k. místodržitelství dne 1. srpna 1897.

Prvními zakladateli této župy byli: Antonín Loucký, měšťan v Jaroměřicích, Antonín Illek, měšťanosta v Jevišovicích, Antonín Abraham, nadučitel v Litochoři, František Dadák, nadučitel v Domamili, Jan Nezveda, rolník v Prokopově, Antonín Kuchynka, starosta obce a mlynář v Hor. Dunajovicích, František Krejčí, nadučitel v Mikulovicích, František Michal, hospodářský adjunkt v N. Sýrovicích a Em. Valníček, městský tajemník v Jaroměřicích.

Při první valné hromadě zvoleni: starostou Antonín *Loucký*, náměstkem Ant. Abraham, přehlízkem Antonín Illek a jednatelem E. Valníček; do výboru: František Dadák, Jan Nezveda, Antonín Kuchynka, František Krejčí a František Michal.

Dnes zasedají ve výboru následující pp.: Antonín *Loucký*, starosta, Antonín Illek, náměstek starosty, Ferdinand Kraus, I. přehlízkem, Antonín Kuchynka, II. přehlízkem; výbor: Josef Gric, Ant. Příbýl, Antonín Vymazal, Jan Dvořák, František Vondráček.

K župě náleží 17 sborů se 416 muži a sice v okresu Znojenském 11 a v okresu Mor. Budějovickém 6 sborů. Veškeré tyto sbory mají k užívání 9 dvouprůdních a 10 jednoproudních stříkaček, 10 berlovek, 10 vozů s lejtami, 4 žebře posunovací, 20 žebřů střežových a 2580 m hadic. Veškerý inventář celé župy páchá se na 20.813 zl.

Sbory k župě náležející jsou následující:

Soudní okres Mor. Budějovice.

Sbor hasičský v Jaroměřicích.

Město Jaroměřice čítá 472 domů s převládající krytbou křídlicovou. Provozuje se zde rolnictví a řemesla; jest zde pivovar a lihovar. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladateli jeho byli: Vojtěch *Kussl*, měšťan, zvěrolékař a tehdejší starosta obce, Karel *Tichý*, lékař, Jan *Papoušek*, učitel a Frant. *Krška*, učitel. Téhož času byli v městské radě: Ant. Miča, Frant. Prokeš a Frant. Krejcar, měšťané, Pavel Kořínek, hrnčíř a radní. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou byl Jindřich *Rauš*, poštovní, náčelníkem Vojtěch *Kussl* a jednatelem Matěj *Peš*, učitel. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Karel Tichý, Jan Papoušek, Frant. Krška, Ant. Postupa, Jan Netoušek, Karel Miča, Fr. Hambálek, Karel Hambálek, Václav Myslík, Josef Veselý, Kulhánek, Ferd. Kampf, Frant. Kampf, Benedikt

Hábr, Lambert Kussl, Frant. Tomek, Frant. Pudil, Jan Mašek, Frant. Sedlák a Ferd. Kraus. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Loucký*, jenž účinkoval od roku 1890 co náčelník a od r. 1895 co předseda; náčelníkem a jednatelem Ferd. *Kraus*, od r. 1885 do r. 1889 co závodčí hadic a od r. 1894 co první podnáčelník, pak co náčelník a zároveň jednatel. Členy sboru jsou: Jindř. *Pacola*, Kašpar *Hrůza*, Matěj Caha, Frant. *Mroka*, Leop. *Kočár*, Jan *Silberger*, Dominik Petrák, Ant. Příbil, Václav *Hrůsa*, Josef *Mašek*, Jan *Hartman*, Karel Procházka, Václav Halbrichter, Vojtěch *Čech*, Václav Čech, Bedřich *Janda*, Václav Kselík, Ludvík Veselý, Jan Kukla, Ferdinand Klouda, Jindřich Pacola ml., Ant. Pacola, Karel Suchan, Jiří Hrůza, Jan Svoboda, Fr. Mráz, Matěj Hübner, Jiří Svoboda, Karel Buček, Alois Tomšíček, Rudolf Černý, Karel Zoufalý, Tomáš Polický, Tomáš Forman a Jan Horák.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni, čtyřkolový hydrofor, dvoukolový naviják na hadice, dvoukolový vůz na lezecké náčiní, 2 hákové, 1 posunovací a 1 střešový žebř, mimo to bourací náčiní, 1 berlovku, 2 vozy s lejtami, 230 m hadic a 12 košů na vodu, vše v úhrnné ceně 3253 zl. Sbor účastnil se dosud 47 požárů.

Sbor hasičský v Prokopově.

Obec Prokopov, na pahorkatině ležící, čítá 36 dom. čísel s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1885 a prvním zakladatelem byl Jan *Nesveda*, rolník a tehdejší obecní starosta. V obecní radě byli: Antonín Blaha, rolník a Tomáš Nesveda, rolník. Tito byli sboru hasičskému příznivci; týž obdržel roční podporu 5 zl. a menší hasičské nářadí obstarávala obec.

Prvním náčelníkem byl Jan *Nesveda*, jednatelem Karel *Tafelš*. Sbor trvá 13 roků.

Nyní jest náčelníkem Jan *Nesveda*, rolník, jednatelem Jan *Hotový*, soustředník. Členy sboru jsou, kteří vesměs od založení až do dnešního dne vytrvali: Karel Tafelš, Václav Holeček, Jan Pola, Jan Čech, Frant. Zedník, Tomáš Čech, Jan Tafelš, Frant. Stejskal, Jan Svoboda, Joža Sapík, Jan Novák, Matěj Novák, Ant. Sláma, Karel Sláma, Jan Pop, Petr Janoušek, Fr. Tesař.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, tři střešové žebříky, šest kčšů vodních, lejtou vodní, tři háky v úhrnné ceně 900 zlatých; týž účastnil se 15 požárů.

Sbor hasičský v Hostimě.

Obec Hostim, na pahorkatině ležící, čítá 132 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvními zakladateli byli: Fr. *Baronš*, nadučitel, Ant. *Musil*, rolník a starosta obce, František *Cihlář*, rolník. V obecním představenstvu byli: Frant. Petříček, Jakub Klepáček, Frant. Cihlář, Matěj Svoboda, Frant. Pojezný, Karel Blaumilz, Karel Čábel, rolníci, Šimon Sláma, kovář, Jiří Nečesal, pekař.

Prvním předsedou byl Fr. *Baronš*, nadučitel, náčelníkem Ant. *Musil*, rolník, jednatelem Jan *Pojezný*, rolník. Sbor trvá 11 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Cihlář*, rolník, náčelníkem Frant. *Vondráček*, jednatelem Jiří *Nečesal*. Jména členů, kteří od založení až do dnešního dne vytrvali: Frant. Vondráček, Ant. Nečesal, Josef Vydra, Josef Kabrna, Tomáš Svoboda, Jan Keřucha, Jan Nečesal, Václ. Nečesal, Frt. Tyma, Frt. Petříček, Frant. Zlatuška, Rud. Petříček, Ant. Toman. Později přistoupili: Norbert Nečesal, Jar. Svoboda, Josef Pelikán, Moric Kočí, Ant. Rada, Jan Dubský, Kar. Svoboda, Václ. Svoboda, Ferd. Kollan. †

Sbor má 1 dvouproudni stříkačku, 80 m hadic, 6 lopat, 3 sekery, 4 kopáče, 1 žebřík, v úhrnné ceně 1050 zl.; týž účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Martinkově.

Obec Martinkov, na rovině ležící, čítá 107 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1890 a prvními zakladateli byli: dp. Josef *Ševčík*, farář, Ant. *Tichý*, nadučitel, Martin *Tršil*, učitel. Téhož času byl starostou obce Jan *Dvořák*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Lojda a Václav Kosmák, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a postarali se o stříkačku.

Prvním předsedou byl Josef *Ševčík*, farář, náčelníkem Leopold *Kraus*, pojezdný, jednatelem Martin *Tršil*, učitel. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou Antonín *Tichý*, nadučitel, náčelníkem Jan *Tršil*, rolník, jednatelem Frant. *Klikoš*, učitel. Členy sboru jsou: Jakub Tejral, Jan Václavek, Mat. Janíček, Frant. Lojda, Fr. Fanta, Frant. Holčápek, Matěj Kůžel, Václav Bém, Tomáš Holčápek, Ant. Holčápek, Frant. Bílek, Tomáš Černík, Frant. Karásek, Frant. Pléha, Ant. Janíček, Fr. Pléha, Jan Filipický, Matěj Krubl, Josef Kopal, Fr. Oliva.

Sbor má stříkačku, žebře, háky, sekery a jiné nářadí v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský v Litohoři.

Obec Litohoř čítá 100 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest rovina s nepatrnými vyvýšeninami. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Ant. *Abraham*, nadučitel; ten upozornil představeného J. *Krejču* a statkáře zdejšího J. *Smetanu* na důležitost sboru hasičského a přičinil se pak společně s nimi o založení sboru místního. V obecním výboru byli pp.: Frant. Smetana, Isidor Kabelka, Jan Vejkruta, Matěj Filipický, Jan Kadlec, Antonín Dvořák, Josef Fabeš, Jan Dvořák ml., Jan Dvořák st., Frant. Klečka, Ant. Novák. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi, což dokázali tím, že z větší části sami dílem co činní, dílem co přispívající členové ke sboru přistoupili a pak sami ze sebe ustanovili dva členy, kteří dům od domu sbírali příspěvky. Spůsobem tím sehnáno hned z počátku 454 zl.

Prvním předsedou byl Ant. *Abraham*, nadučitel, náčelníkem Ant. *Prášil*, podučitel, jednatelem Jan *Krejča*, rolník a starosta. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Prášil, Jan Dvořák, Frant. Česnek, Antonín Kadlec, Kašpar Mrvka, Frant. Němec, Josef Němec, Ant. Novák, Frant. Řiha, Josef Smetana, Jan Postupa, František Umšhaus, Ignác Svoboda. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Ant. *Abraham*, nadučitel, nar. 1844, působí v Litohoři od r. 1874. Náčelníkem Jan *Dvořák*, rolník, nar. 1859, sloužil v c. k. vojsku, jest náčelníkem již 4 roky. Jednatelem Isidor *Kabelka*, nar. 1846, rolník a rybář, pokročilý a pořádku milovný občan. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od začátku až dodnes vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Ant. *Smetana*, Kašpar *Svoboda*, Jan Kadlec, Jan *Filipický*, Jan *Fnouček*, Jan *Krejča*, František a Antonín *Pelíkán*, Ant. *Dvořák*, Fabian *Sobotík*, Karel *Dvořák*, Jan *Dvořák*, František *Dvořák*, Jan *Dvořák*, Ignác *Filipický*, Lambert *Řiha*, Josef *Bartes*, Ant. Rada, Josef Vídenský, Josef Smetana, Ant. Pokorný, Frant. Kabelka, Frant. Dvořák ml., Ant. *Kadlec*, František *Böhm*, Jan Kabelka, Ant. *Filipický*, Jan Němec, Ant. Vantíček, Josef Dvořák, Ant. Zásměta, František Vyhnálek, Jan Smetana, Karel Roupec, Frant. Klečka, Frant. Šilhavý.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku od firmy R. A. Smekal a 2 berlovky v úhrnné ceně 900 zl.; týž účastnil se dosud 11 požárů.

Sbor hasičský v Nových Sýrovicích.

Obec Nové Sýrovice čítá 119 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1890 a prvními jeho zakladateli byli: Karel *Götsinger*, důchodní u velkostatku, † Václav *Žák*, poštovní, Ferdinand *Pecival*, stolařský mistr, † Jan *Benda*, rolník. Téhož času byl starostou Frant. *Klusáček*, rolník. V obecním výboru byli pp.: † Václav *Žák*, † Jan Benda, Karel *Götsinger*, Josef Kammermayer, Jan Zach, Jan *Žák*, Jan Janoušek, František Šíma, Jakub Vít, Josef Kapinus, † Martin Moltaš. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi a poskytli mu podporu 200 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Götsinger*, důchodní u velkostatku, náčelníkem František *Michal*, příručí při velkostatku, jednatelem Ferdinand *Pecival*, stolařský mistr.

Sbor trvá 8 roků a nynějším předsedou jeho jest Karel *Götsinger* jest již 38 roků důchodním u velkostatku v místě, čestný občan obce Nové Sýrovice, předseda místní školní rady a čestný člen vícero spolků, náčelníkem František *Šíma*, rolník, jednatelem Ferdinand *Pecival*, stolařský mistr. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Antonín *Balík*, Matěj *Doležal*, Antonín *Kopeček*, Ant. *Komenda*, Jan *Kliner*, Rudolf *Novotný*, Antonín *Novotný*, Jakub *Pešl*, Jakub *Vít*, Jakub *František*,

František *Tordý*, Jan *Zach*, František *Zach*, Matěj *Žák*. Jan *Žák*, Jiří *Žák*, František *Žák*, Jakub *Štěpanovský*, Tomáš *Lang*, Leopold *Moll*, Václav *Benda*, Ferdinand *Procházka*, Frant. *Kroupa*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a dvoukolový hydrofor za 1500 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský v Domamili.

Obec Domamil čítá 84 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo provozuje hospodářství a bednářství z měkkého dřeva. Obec leží v úžlabí mezi kopci a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvními zakladateli byli: Ant. *Vymazal*, nar. 1847 v Po-půvkách u Kojetína, dřívě c. k. četník a nyní obchodník se smíšeným zbožím a poštovský vý-pravčí a Konrád *Kněšíček*, nar. 1840 v Budči, nadučitel v Domamili, nyní m. sl. Téhož času byl starostou obce Josef *Svoboda*, $\frac{3}{4}$ láník. V obecní radě byli: František Janíček, hostinský, Frant. Juránek, $\frac{1}{2}$ láník. Tito byli sboru hasičskému přízniví. Svoboda a Janíček jsou zakládajícími a dosud přispívajícími členy. Juránek také byl přispívajícím členem.

Prvním předsedou byl P. Frant. *Michálek*, farář, náčelníkem Ant. *Vymazal*, obchodník a poštovský výpravčí, jednatelem Konr. *Kněšíček*, nadučitel. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou P. Fr. *Michálek*, farář, nar. v Myslivě v Čechách, dřívě byl farářem v Litohoři, od r. 1890 zde. Náčelníkem Ant. *Vymazal*, jednatelem Frant. *Dadák*, nadučitel, nar. 1865 v Hrubčicích u Prostějova.

Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: Václav Krotký, Jan Klepáček, Frant. Kabelka, Bart. Kabelka, Ant. Kouřil, Frant. Dvořák, Leopold Dvořák, Ludvík Dočkal, František Pokorný, Ludvík Btínek, Antonín Kočí, Tomáš Dohnal, Jan Drmota, Josef Doležal, Matěj Ferdan, Frant. Svoboda, Václ. Dvořák, Václav Janíček, Antonín Btínek, Josef Svoboda, Jan Klimeš, Jan Janíček, Kar. Sochna, Josef Sochna. Později přistoupili: Martin Ferdan, Frant. Hron, August Ferdan, Matěj Klimeš.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s 200 m hadic od firmy Smekal a dvě berlovky od téže firmy v úhrnné ceně 890 zl.; týž účastnil se dosud 16 požárů.

Sbor hasičský ve Velkém Dešově.

Obec Velký Dešov čítá 100 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest dílem rovina, dílem hory a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladatelem jeho byl Jindřich *Švarc*; sloužil co četař ve vojstě a účastnil se války v Bosně a Hercegovině. Po návratu svém provozoval řemeslo sedlářské a od r. 1882 jest pošt-mistrem. Téhož času byl starostou obce Frant. *Komenda*, rolník. V obecním představenstvu byli: Frant. Karásek, Ant. Karásek, Jan Pešl č. 15, Jan Pešl č. 57 a Jos. Moltaš, rolníci, Jindřich *Švarc*, pošt-mistr, Frant. Pešl a Cyrill Švejda, domkáři. Tito byli všichni sboru přízniví, podporovali jej peněžitě a zbudovali proň i kůlnu na stříkačku a hasičské nářadí.

Prvním předsedou a náčelníkem byl Jindřich *Švarc*, pošt-mistr, jednatelem Karel *Hustý*, učitel. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Ant. *Matějka*, domkář, náčelníkem Jindřich *Švarc*, pošt-mistr a jed-natelem Jan *Pešl*, starosta obce. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Frant. Komenda, Ant. Karásek, Cyrill Černý, Jan Prokeš, Jan Pop, Jan Kosík, Frant. Kosík, Frant. Svoboda, Frant. Moltaš, Fr. Kaláb, Jan Tesař, Václav Karásek, Jiří Valenta, Josef Karásek, Josef Žák, Tomáš Ne-snidal a Jan Manda. Později přistoupili: Ant. Moltaš, Frant. Jelínek, Jan Šlapota, Jakub Šlapota, Frant. Moltaš, Šimon Jordánek, Jan Veverka, Ferd. Sýkora, Jan Pop, Jan Pospíšil a Tom. Veverka.

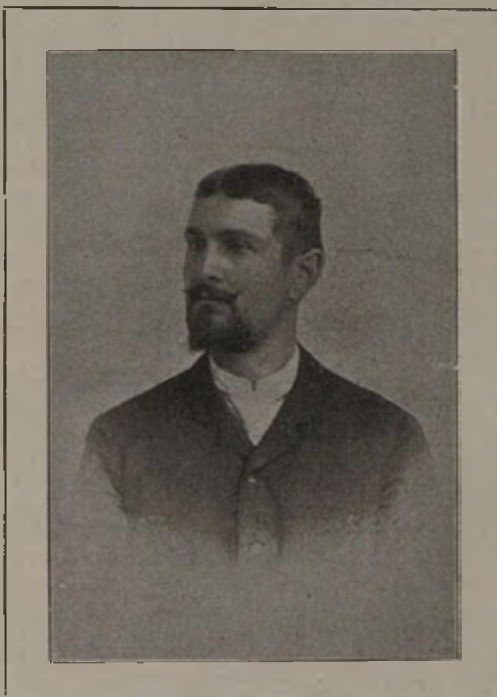
Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni se 140 m hadic, 4 žebře střechemové a 2 háky, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Jakubově.

Obec Jakubov čítá 97 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje ponejvíce řemeslo obuvnické a rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný hasičský sbor založen byl r. 1895. Svého času zavítal do obce zástupce firmy R. A. Smekalovy p. Haller, s nímž uzavřeli někteří členové výboru smlouvu na zakoupení stříkačky. Když zde byla stříkačka, musil zde býti někdo, kdo by ji obstarával. A tím přistoupilo se ku založení sboru hasičského.

Na vyzvání p. místopř. žup. p. Abrahama sešli se četní občané ve škole, při čemž zvolen zatlínní výbor. František Novotný, učitel, zatlínní starosta; Karel Řeřucha, Josef Smetana, Frant. Kalášek, napsány stanovy dle Č. Ú. J. H., kteréž schváleny od obecního výboru v nichž podepsáni jsou tito členové obecního výboru: Jakub Krotký, starosta obce, Josef Kolář, radní, Jan Částek, radní, Josef Krotký, František Kabelka. Stanovy schváleny vys. c. k. místodržitelstvím, načež další práce svěřeny Františku Novotnému, správci školy a zatlínním starostou; další pak vidno z následujících zpráv. V obecním výboru byli pp.: Josef Kolář, Jan Částek, Jan Kabelka, Matěj Částek, Josef Krotký, Jan Krotký, Jakub Částek, Jakub Dvořák, Karel Novák, František Kabelka, Frant. Kalášek. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci a podporovali snahy hasičů.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou František Novotný, správce školy, náčelníkem Jakub

František Novotný.

Krotký, rolník, jednatelem K. Řeřucha, rolník.

Sbor trvá 3 roky a členy sboru jsou, kteří od založení až podnes vytrvali: Frant. Bauer, Jan Částek, Antonín Dvořák, Martin Hamrdla, Matěj Hamrdla, Ant. Kabelka, Frant. Kabelka, Pavel Kabelka, František Kalášek, Tomáš Kalášek, Antonín Krotký, V. Krotký, Jos. Machovec, Jan Mrvka, Jiří Nechvátal, Antonín Papoušek, Jan Smetana, Josef Václavek, Karel Václavek, Frant. Vaníček, František Vojtěch, Ant. Částek, Jan Kalášek; později přistoupil Antonín Smetana.

Sbor má stříkačku, dva háky, dva žebře, 210 m hadic, 8 m savič, v úhrnné ceně 1120 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 4 požárů.

Sbor dobrovolných hasičů v Bližkovicích.

Obec Bližkovice skládá se z městečka a ze vsi a čítá 238 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci se provozuje většinou poľní hospodářství. Poloha obce a okolí jest rovinná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a zakladateli jeho byli: Jan *Juříček*, nadučitel v Bližkovicích, *obecní zastupitelstvo obou obcí* a Vincenc *Beyer*, lesmistr města Znojma. Téhož času byl starostou obce Michal *Škacek*, rolník a kovář v městečku a Jan *Vedca*, rolník ve vsi. V obecním výboru byli pp.: Antonín Svoboda, Jan Konvalina, Martin Vybíral, Jakub Kuchtlík, František Kuchtlík, Šimon Vybíral, Jakub Zuhla, Antonín Šrámek, Jan Konvalina, Jan Zuhla, Ant. Konvalina, Matěj Bodánský, Václav Bodánský. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Vinc. *Beyer*, lesmistr, náčelníkem Jan *Juříček*, nadučitel, jednatelem Antonín *Svoboda*, rolník. Členy sboru jsou (mimo oněch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Eduard Stehlík, Martin Vybíral, Jan Pospíchal, Jan Kavan, Václav Dvořák, Antonín Sláma, Vincenc Kuchtlík, Antonín Svoboda, František Bloudíček, Frant. Konvalina, J. Makovička, Jan Tuček, Jan Vybíral, Jan Vytopil, Kašpar Konvalina, Jakub Bořecký, Václav Kovařík, Matěj Rada, František Bouzar, Jan Konvalina, Frant. Filipský, Jan Tormandl, Jakub Maxera, Fr. Šrámek, Frant. Filipský, Jakub Šula, Jan Juříček.

Sbor trvá 5 roků a nynějším předsedou jeho jest Jakub *Bouzar*, náčelníkem Antonín *Boudný*, jednatelem František *Čamrda*. Dnes jsou členy sboru: Josef *Bloudníček*, Jan *Šula*, Jan *Kavan*, Šimon *Kavan*, Antonín *Zuhla*, Václav *Kosík*, Bart. *Staněk*, Frant. *Zuhla*, Antonín *Kuchtlík*, František *Kavan*, Martin *Toman*, Jan Vybíral, Martin *Rajchl*, Tomáš *Zuhla*, Fr. *Vedra*, Antonín Popp, Jan *Bodánský*, Petr *Konvalina*, Jan *Bernard*, Václav *Samek*, Frant. Konvalina, František Holík, Jakub Samek, František Kratochvíl, Karel Bloudíček, Jan Vybíral, Jan Šmíd, Vincenc Pospíchal.

Sbor má stříkačku se 220 m hadic, 2 žebříky a jiné hasičské nářadí v úhrnné ceně 1400 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 11 požárů.

Sbor hasičský v Zerkovicích.

Obec Zerkovice čítá 46 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje poľní hospodářství. Obec leží v mírné dolině, okolí pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1897 a prvním zakladatelem jeho byl Antonín *Filip*, správce školy, narozen 24. března roku 1864 v Podvekách (Čechy), studoval ve Vlašíně a v Kutné Hoře. Působil v Bradlenách, ve Vedrovicích, ve Vevčicích a v Zerkovicích. Téhož času byl starostou obce Jos. *Pokorný*, čtvrtlánník. V obecním výboru byli pp.: Bartoloměj Kabelka, Martin Fiala, František Bláha, Frant. Rada, Josef Petříček, Frant. Pokorný, Jan Hevera, Jos. Nečesal. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi. Působili k tomu, by sboru povolena nezúročitelná půjčka na zakoupení stříkačky.

Prvními functionáři ve sboru byli a jsou až doposud: náčelníkem Antonín *Filip*, učitel, jednatelem Adolf *Ramach*, hostinský. Nynější členové sboru jsou: Václav Kruba, Jiří Rada, Vojtěch Ramach, Petr Koráb, Jan Fiala, Jan Nečesal, Jakub Bláha, Filip Rada, Hynek Rada, Ant. Petříček, Václav Žakovský, Frant. Krejčí, Jakub Pokorný.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku za 640 zl.

Soudní okres Znojmo.

Sbor hasičský v Jevišovicích.

Obec Jevišovice čítá 224 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje kamnařství a rolnictví (značný průmysl bednářský zanikl skorem úplně). Část obce jest na rovině, část na svahu a část dole u řeky. Okolí je pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1876 a prvním zakladatelem byl Jan *Fiala*, starosta obce a obchodník v Jevišovicích. V obecní radě byli: Josef Tomášek, c. k. poštmistr, Jan Valda krejčí, Josef Illek, sklenář. Celý výbor byl sboru velmi přízniv, všichni byli co členové přispívající ve sboru. Náfadí hasičské u obce bylo hasičům vydáno.

Prvním předsedou a jednatelem byl Jan *Valda*, krejčí, náčelníkem Jan *Donner*, vrchnostenský úředník. Sbor trvá 22 roků.

Nyní jest předsedou Antonín *Roušar*, nadučitel, předseda spolku učitelského „Znojemské Budče“, narozen v Praze r. 1844 studoval školy reální v Poličce, ústav učitelský v Brně. Byl podučitelem v Horním Újezdě a Mor. Budějovicích; později nadučitelem v Hostímě a teď v Jevišovicích. Hasičem jest od r. 1880. Náčelníkem Antonín *Illek*, hostinský, starosta města Jevišovic, přísežný okresní odhadce škod zvířel způsobených, přísežní odhadce místní, člen komise pro všeobecnou daň výdělkovou berní společnosti IV. třídy ukládacího okresu Znojemského, nar. v Jevišovicích r. 1854. Hasičem jest od r. 1877. Jednatelem Antonín *Drobný*, obuvník. Členy sboru jsou (jména oněch, kteří od založení až dodnes vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Kar. *Vávra*, (zachránil při požáru dítko a obdržel na svou žádost místo záslužného kříže 28 zl. odměny), Mart. *Pleva*, Jan *Šimánek*, Pavel *Hronek*, Josef *Suchý*, Josef *Stehlík*, Josef *Lněnička*, Antonín Illek, Jan Stehlík, Adolf Valda, Jan Con, Antonín Roušar, Tomáš Holub, Vilém Valda, Josef Zach, Frt. Černý, Karel Svoboda, Karel Gregor, Tomáš Princ, Rudolf Svoboda, Josef Čírtek, Norbert Vyklický, Josef Severin, Jan Straka, Antonín Drobný, Jan Hubatka, František Boudný, Frt. Meduna, Frt. Mašek, Jan Procházka, Rajmund Pevný, Frant. Kostecký, Jan Čábel.

Sbor má dvě čtyřkolové stříkačky a jednu sundávací v úhrnné ceně 1800 zl.; týž účastnil se dosud 47 požárů.

Sbor hasičský v Mikulovicích.

Obec Mikulovice čítá 168 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje poľní hospodářství a řemesla, třetina jsou dělníci. Poloha obce a okolí jest rovina a částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1883 a prvním zakladatelem byl Emanuel *Sýkora*. Téhož času byl starostou obe Jan *Peřínka*, rolník. V obecním představenstvu byli: Kar. Apltauer, I. radní, Jan Girtlšmidt, II. radní, Ondřej Sýkora, Josef Čermák, Leopold Roth, Jan Vitovský, Karel Jellínek, Jan Kolman, Frant. Apltauer, Josef Viklický, Anton Illek. Toho času bylo zastupitelstvo obe sboru většinou nepřítomné.

Prvním předsedou a náčelníkem byl Robert *Mayr*, jednatelem Josef *Krejčí*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem ležatým uvádíme): Robert Mayr, Emanuel Sykora, Antonín Illek, August Štoček, Karel Polický, Jan Vitovský, Frant. Apltauer, Karel Jellínek, Frant.

Logr, Frant. Svoboda, Ant. Březina, Jan Růžička, Frant. Růžička, Frant. Čaněk, Frant. Viklický, Sigm. Rottinger, Herm. Rottinger, Leopold Fuchs, Jan Holba, Ant. Čech, Frant. Nerada, Frant. Pospíšil, Vojtěch Chaloupka, Ant. Liška, Šimon Růžička, Jindřich Růžička, Fr. Balík, Karel Gryc. Sbor trvá 15 roků.

Nyní jest předsedou František *Dosbaba*, šafář, náčelníkem Jan *Kratschman*, pekařský mistr, jednatelem Josef *Krejčí*, nadučitel. Dnes jsou členy: Jan Vitovský, Josef *Krejčí*, František *Dosbaba*, Josef Gryc, Frant. Svoboda, Ant. *Vlk*, Bedřich *Hájek*, Frant. *Viklický*, Matěj *Balík*, Josef Balík, Ignác Balík, Josef *Polický*, Jiří Fiala, Jan Černý, František Černý, Liberát Fikar, Ondř. Tesar, Jan Kolman, Eduard Viklický, Frant. Illek, Josef Polický, Václav Kaška, Karel Matoušek, Jan Petinka, Jan Apltaufer, Theodor Kolman, Karel Viklický, Leopold Roth, Frant. Fruhvirt, Karel Štětina, Tomáš Růžička, Jan Kratschman, Karel Pelan, Jakub Logr, Josef Pelán.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvoukolovou berlovku, 2 vozy lejnové v úhrané ceně 860 zl.; týž účastnil se dosud 22 požárů.

Sbor hasičský v Hor. Dunajovicích.

Obec Hor. Dunajovice, na rovině ležící, čítá 130 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891 a prvními zakladateli byli: Antonín *Kuchynka*, mlynář a Václav *Sedláček*, učitel. Téhož času byl starostou obce Karel *Virgler*, rolník.

Prvním předsedou byl Alb. *Mrásek*, náčelníkem a jednatelem Antonín *Kuchynka*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Karel Virgler, Adolf Hašek, Bohumil Kuchynka, Jos. Daňhel, Emil Daňhel, Frant. Illek, Tomáš Kabátek, Frant. Tevole, Jos. Hruška.

Sbor trvá 7 roků a jest nyní jeho předsedou Václav *Kovář*, krejčovský mistr, náčelníkem a jednatelem Ant. *Kuchynka*, mlynář a starosta obce. Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: Jakub Nechvátal, Jan Bndr, Jan Mašek, Josef Horký, Jan Balík, Josef Hruška, Fr. Balík č. 78., Fr. Balík č. 18., Ludvík Irgerle, Ant. Bělohrad, Karel Janda, Tomáš Ludvík, Rud. Illek, Jan Novosad, Frant. Martin. Nově přistoupili: Karel Urban, Karel Illek, Josef Wirgler.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku na perách od firmy Smékal dvouproudní, 60 m hadic, 6 m ssacích hadic, čtyřkolová stříkačka bez per jednoproudní, 80 m hadic, 6 m ssavic v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se dosud 22 požárů.

Sbor hasičský v Pavlicích.

Obec Pavlice čítá 108 domků s krytbou smíšenou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, jižní a východní část lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1893 a zakladatelem jeho byl dp. P. Josef *Šperling*, farář v Pavlicích. Téhož času byl starostou obce Karel *Machovský*. V obecním představenstvu byli: Frant. Nečas a Frant. Přibíl, radní, Petr Březina, Jan Nachtněbl, Josef Svoboda, Ant. Jeřábek, Jakub Málek, Ferd. Svoboda, Karel Málek, Matěj Zedník a Ant. Přibíl, výbori. Tito pánové nebyli ani příznivci ani nepřítelny.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou podnes: předsedou Matěj *Nesveda*, nadučitel, náčelníkem Ferd. *Svoboda*, obchodník a jednatelem Frant. *Nečas*, kovář. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Frant. Vild, Jan Boháček, Ferdinand Vilner, Frant. Mátl, Josef Liha a Josef Poul. Sbor trvá 5 roků.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Přibíl, Antonín Ertl, Jan Machain, Jan Nachtněbl, Jan Březina, Eduard Bohdál, Raimund Kopp, Leopold Krejčí, Frant. Svoboda, Robert Baštář, Jan Málek a Ant. Přibíl. Později přistoupili: Leopold Brabenec a Václav Parůžek.

Sbor má vozovou stříkačku pérovou dvouproudní a dvě berlovky, celkem asi za 1000 zl.; týž účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský v Plenkovicích.

Obec Plenkovice čítá 72 domků s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest rovina a pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893 a zakladatelem jeho byl: Frant. *Missbach*, učitel, s nímž společně podali stanovy Jan Přibíl a Jos. Sevcík; mimo to Ant. *Přibíl*, starosta a celý obecní výbor. Téhož času byli v obecní radě: Ant.

Brychta a Josef Ševčík, rolníci. Tito byli sboru příznivci. Starostou byl tehdy podnáčelníkem, druhý radní místostarostou, člen obecního výboru Josef Veselý jednatelem a Jan Přibil pokladníkem.

Prvním předsedou sboru byl dp. P. Josef *Dunda*, farář v Olbramkostele, náčelníkem Frant. *Missbach*, učitel a jednatelem Josef *Veselý*, rolník. Téhož času byli členy (mimo níže uvedené): A. Přibil, Ondřej Přibil, Josef Ševčík, Frant. Holzman, Frant. Drozd, Filip Dohnal a Jan Zahradník. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Josef *Ševčík*, rolník, náčelníkem Ant. *Přibil*, rolník, a jednatelem Frant. *Missbach*, učitel. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: V. Hanzálek, Otto Popp, Josef Kadeřábek, Jan Rytíř, Lamb. Watzer, Josef Kamarád, Jan Přibil, Josef Veselý, Frant. Hada-movský, Josef Kašpar, Josef Rytíř, Fr. Brychta a Jakub Křivánek. Později přistoupili: Vincenc Komenda, Ant. Rytíř, Jan Fousek, Frant. Herman a Josef Přibil.

Sbor má dvouproutní stříkačku čtyřkolovou s 80 m hadic, ostatní hasičské nářadí a úplný výzbroj v ceně 1600 zl.; týž účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský ve Výrovicích u Znojma.

Obec Výrovice čítá 80 dom. čísel se smíšenou krytbou a 450 obyvatelů, kteří se žijí rolnictvím a košíkářstvím. Leží na rovině těsně kolem pahrbky obklopené; okoli je paborkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1898 a zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce*, jež zakoupivši stříkačku svěřilo založení sboru Frant. *Paskovskému*, správci školy v místě. Pod-nětem k tomu byl téhož roku vzniknuvší požár a oslava památky 50letého panování J. V. císaře Františka Josefa I. Téhož času byl starostou obce Frant. *Brunclík*, čtvrtláník č. 19. V obecním představenstvu byli: Jan Vlček a Josef Komárek, radní; Ant. Komárek, František Kuřítka, Josef Lantzberg, Ant. Lustik, Frant. Cidlík a Jan Pekárek, výboři a rolníci. Tito byli všichni sboru pří-znivci a zapůjčili každý 5 zl. na zálohu na splátky zakoupené stříkačky; někteří tuto pětku darovali, nežádajíc ji již zpět. Páni Kuřítka, Lantzberg, Lustik a Pekárek stali se přispívajícími členy.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Ant. *Komárek*, soukromník, náčelníkem a jednatelem Frant. *Paskovský*, správce školy. Nyní jsou členy sboru: Josef Švéda, Frant. Kuřítka, Jan Khor, Frant. Khor, Ant. Lustik, Josef Lustik, Frant. Lustik, Frant. Kuřítka, Jakub Komárek, Jan Pekárek, Josef Pekárek, Frant. Nerada, Frant. Potůček, Josef Lantzberg, Jan Vlček, Karel Vlček, Ant. Vlček, Ferd. Vlček, Karel Vlček, František Gruis, František Nesnídal a Frant. Brunclík.

Sbor má čtyřkolovou dvouproutní stříkačku bez per se 150 m hadic a 4 m ssavic za 920 zl. a účastnil se dosud 2 požárů.

XXXI. župa okresu Uh.-Hradištského.

Uh. Hradiště, okresní město župy XXXI.

P. Fr. Martillik,
zakladatel sboru v Kunovicích, nyní farář
v Hluku.

Bedřich Böhm,
náčelník sboru v Buchlovicích.

J. Koželuha,
náčelník sboru v Bilovicích a starosta
župy XXXI.

Bilovice, sídlo župy XXXI.

Kronika

župy berního okr. Uh. Hradištského čís. XXXI.

Náš berní okres leží na hranicích uherských v kraji slováckém poměrně úrodném, průmysl jest zde zastoupen 1 cukrovarem, 1 velko- a 3 malopivovary, 1 sladovnou, 2 okružními cihelnami, 1 kočárovou a též i lezecké nářadí pro hasiče vyrábějící továrnou, 1 parní pilou a 23 vodními mlýny, hlavní však výživou obyvatelstva žijícího v 36 vesnicích, 3 městysech a 1 královském městě jest rolnictví. Pěstuje se zde hlavně ječmen pro pivovary velmi dobré jakosti a pak cukrovka, ostatní obilí seje se také, ale jen pro domácí spotřebu. Okres protéká řeka Morava, do níž se vlévají po levém břehu řeka Olšava a potok Bteznice, po pravém břehu 3 potoky. Důležitým jest pro okres náš dráha císaře Ferdinanda, a pak dráha rakousko-uherské státní společnosti trať Brno-Vlářský průsmyk.

Okresní město Uh. Hradiště jest obcí samosprávnou, sídlem c. k. krajského a okresního soudu, c. k. okresního hejtmánství, c. k. okres. finančního ředitelství, posádky c. k. pluku čís. 81., má 2 c. k. státní gymnasia (české a německé), měšťanskou školu, leží asi ve středu okresu na řece Moravě.

Ač v kraji našem požáry dosti zuřivaly, liknavé pohlíženo ku zřizování v obcích obrany proti tomuto živlu, ač pobídkou k tomu byl jeden z prvních hasičských sborů na Moravě a první v kraji našem vůbec v Bílovicích u Uh. Hradiště, kdež hrou osudu nyní sídlo župy se nalézá. Bylo to roku 1871, kdy hrabě Vladimír z Logothetty, držitel panství v Bílovicích, pomocí svých synů a kaplana dp. P. Ant. Doláka, pak obětavých občanů, sbor hasičský v Bílovicích zřídil. Tehdy bylo ještě hasičství na Moravě v plénkách. Však celému kraji bylo zřízení tohoto sboru nepochopitelnou pobídkou. Z tehdejších členů působí posud v hasičství na Moravě nad jiné zasloužilý nynější župní starosta Josef Koželuha a Karel Mikoška.

Teprve po několika letech zřízeny sbory v kraji našem a to většinou na podnět nynějšího starosty župního Josefa Koželuhy, polovina všech sborů založena byla až v posledním desetiletí.

Sbory župy naší před založením této náležely k župě Napajedelské číslo 5. pro okresy: Napajedla, Vyzovice, Uh. Hradiště. Pro rozsáhlost a nesnadnou správu této vybízel hlavně nynější župní starosta Josef Koželuha a velečinný starosta župy 5. Jan Kolínek, o rozdělení župy 5. a založení župy pro okres Uh. Hradištský. Za tou příčinou svolána pak na den 15. srpna 1893 poradní schůze důvěrníků v tom směru do Starého Města, kdež myšlenka tato s velikým souhlasem přijata a zvolen prozatímní župní výbor. Tento sešel se pak dne 27. května 1894 v místnostech Městanské besedy v Uh. Hradišti k L. valné hromadě, kterou zahájil prozatímní předseda výkonného výboru Josef Koželuha, v níž pak promluvil pan starosta župy 5. Jan Kolínek. Při této příležitosti oznámil prozatímní pan předseda Josef Koželuha, že stanovy župní byly dne 16. března 1894 pod číslem 8392 schváleny.

Na to byla provedena volba následovně: p. Jos. Stancl, starosta, Jos. Koželuha náměstek; do výboru: J. Smýkal, J. Böhm, K. Horák, A. Hutha, F. Lapčík, H. Lilek, A. Kohn, J. Běhůnek, J. Přerovský, R. Hana, A. Kroča, M. Vymazal. První župní sjezd odbýván ihned toho roku v Bílovicích, dne 29. července 1894 za ohromné účasti. Roku 1895 odbýván sjezd v Hluku, r. 1896 v Kunovicích, r. 1897 v Uh. Hradišti, r. 1898 v Kněžpoli.

Nynější župní starosta zvolen dne 3. října 1897 v Uh. Hradišti valnou hromadou, náměstkem Dr. František Vysloužil; do výboru pp.: J. Zahradníček, J. Böhm, Pipal, Malenovský, F. Lapčík, M. Vymazal, Martán, Kaláb, J. Příborský. M. Bílík, Dobeš, J. Smýkal, Vančura, Zelníček, Martinák, L. Kněsl. Dnes náleží k župě naší, která nese čís. XXXI. 19 sborů a sice: Bílovice, Uh. Hradiště,

Kunovice, Buchlovice, Jankovice, Kněžpole, Tupesy, St. Hutě, St. Město, Salaš, Jalubí, Kostelany, Polešovice, Velehrad, Boršice, Břestek, Mařatice, Nedakonice a Stříbrnice.

Účel župy jeví účinky jak ve zřizování sborů hasičských, tak i o rozšiřování a zdokonalování se těchto v každém ohledu.

Sbor hasičský v Břlovicích.

Obec Břlovice čítá 192 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1871 a prvním zakladatelem jeho byl Vladimír hr. z *Logothetti*, c. k. plukovník a majitel velkostatku té doby ve výslužbě. Roku 1882 přijal týž místo v činném c. k. úřadě jako velitel c. k. hřebčince v Bukovině. Jeho synové, Hugo, c. k. komoří a Alfréd, velkostatkář v Uhrách, stáli zakladatelům vždy věrně po boku. Téhož času byl starostou obce Karel *Lisoněk*. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Koželuha, František Kněst. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Súčastňovali se schůzí, ničení požárů, hmotně sbor podporovali a členův činných i přispívajících jemu sjednávali.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Vladimír hr. z *Logothetti*, c. k. plukovník, jednatelem Petr Ant. *Dolák*, kooperátor.

Sbor trvá 27 roků a předsedou a náčelníkem jeho jest dnes Josef *Koželuha*. Týž narodil se v Bojkovicích dne 22. září r. 1849. Obecnou školu navštěvoval ve svém rodišti a patřil mezi nejnadanější hochy školy bojkovické. Protože jevil náklonnost k oekonomii a ježto již jeden jeho bratr František (nyní professor na vyšší reálce v Prostějově) studoval, nechal jej jeho zvěcnělý otec doma při hospodářství. Povaha nadaného jinocha se brzy vykristalisovala tak, že si záhy osvojil jakousi opravdovost života a že vážně pojímal svůj těžký životní úkol. Roku 1858 přestěhovali se rodiče Koželuhovi do Břlovic u Uh. Hradiště a zakoupili sobě bývalý velkostatkářský mlýn s větším hospodářstvím. Břlovický velkostatek, jehož majitelem byl hrabě Vladimír z *Logothetti*, přispíval vždy první pomocí při hašení požárů v okolí. Činnost tato spadá již do r. 1861 a s ním i činnost J. Koželuhy. Velkostatek měl již tehdy potřebné nářadí hasičské. Roku 1871 přikročilo se ku zřízení a řádné organizaci sboru hasičského v Břlovicích. Koželuha s mladými hrabaty byl vždy první na pomoc při požárech v okolí, jež byly tehdy velmi četnými. Tak r. 1873 osvědčil Koželuha svou neohroženou mysl a sílu duševní při požáru v Nedachlebicích. S vlastním nebezpečím života vrhl se Koželuha do hořícího domku a vyrval zhoubnému živlu nemluvně z kolébky, jež by jistě bez jeho pomoci zahynulo v plamenech. Působisté sboru hasičského bylo z počátku velmi veliké. Vztahovalo se na 12 vzdálených obcí. Koželuha snažil se, aby krásné ideje hasičstva vnikly i do míst, kam ještě světlo sebeochrany nezasvitlo a kde nenašly ohlasu vznešené myšlenky sborů hasičských. Jeho přičiněním r. 1875 vyšel sbor do města Veselí nad Moravou, kdež bylo nářadí hasičského sboru břlovického vystaveno a kdež následkem poučení Koželuha byl v brzce sbor hasičský založen. Na jeho pobídku založeny byly sbory v okolních obcích: Březolupích, Kněžpoli, Topolné, Nedachlebicích, Kunovicích, a i ve vzdáleném Hluku. Všude, kde v okolí se měl ustavit nový sbor, byl Koželuha rádcem a pomocníkem, jevě vždy ochotnou vůli udělit přátelskou radu a hmotnou pomoc, kde toho žádala potřeba. Roku 1880 dostavil se sbor břlovický k uvítání Jeho císař. výs. krále Františka Josefa na nádraží v Uher. Hradišti, při kteréž příležitosti kladl panovník milostivě otázky Koželuhovi, zajímaje se o tento nejstarší sbor venkovský na Moravě. Roku 1882 zvolen Koželuha velitelem, po úmrtí p. hraběte Vl. z *Logothetti*, kteroužto funkci zastává až podnes. Volba ta byla šťastnou, neboť již za 10 let jej sbor vyznamenal adrešou důvěry. Činnost Koželuha byla všem velmi dobrou zárukou, že snahy jeho budou směřovati pro dobro sboru. Vzájemný poměr mezi velitelem a mužstvem jest od počátku co nej přátelštější. Celý sbor váží si svého velitele, miluje jej a lásku svou i oddanost při mnoha příležitostech dává co nejsrdečněji na jevo. J. Koželuha toho zasluhuje. V největší tísní byl on jedinou záštitou a oporou sboru. Koželuha svou činností rozdmychuje nadšení u členů pro dobrou věc hasičstva, svým vlivem a příkladem probudil a upevnil bratrskou lásku a přátelskou kázeň. Moudře a mírně si veda v životě občanském a rázně si počínaje ve spolkových věcech, nabyl záhy vážnosti i lásky všestranné. Mužům, kteří pracují pro věc hasičstva, jest bojovati začasť s překážkami na první pohled nepříkonatelnými. Leč Koželuha všechny překážky odstranil svou energií, mnoho netečnicků ba i dřívějších nepřátel sboru přilákal na svou věc, on mnoha pochybovačům, jichž neschází při žádné příležitosti, všechny snahy a myšlenky hasičstva objasnil a vysvětlil. Staral se o šíření nových myšlenek o probuzení vědomí národního ve svém sboru pořádáním přednášek a různých besed. Koželuha jest zakladatelem župy berního okresu Uher. Hradišského čís. 31. a spoluzakladatelem župy čís. 5., což nejvíce dokazuje jeho účinnou práci ve věci hasičské. Neprávem bylo by pomínouti mlčením Koželuha o činnost v životě občanském. Koželuha jest významnou osobností vlasteneckou, požívající vážnosti v celém okolí. Od roku 1872 jest v představenstvu co obecní starší,

od r. 1878 jest předsedou kostelního konk. výboru farnosti bílovické. Od r. 1881 stal se členem hospodářského spolku velehradského, v němž horlivě podporuje zájmy hospodářské vůbec a spolkové zvláště velmi horlivě. O r. 1882 byl předsedou dozorní rady v rolnické záložně v Uherském Hradišti a později se stal místopředsedou správní rady, kteroužto funkci důležitou až podnes zastává a získal si během let veliké vážnosti a obliby. Zastává tento úřad nezapoměl na svůj sbor hasičský. Vymohl po vícekráte podporu pro sbor svůj obnášející 451 zl. Tutéž podporu vymohl též pro sbor hasičský v Kněžpoli a jiné hasičské sbory župy číslo 31., berního okresu Uh. Hradištského, v celku 3550 zl., kteréžto podpoře se těší i nadále sbory župy číslo 31. Od roku 1883 jest místopředsedou silničního výboru, jakož i místopředsedou svobodných a koncedovaných živností berního okresu Uh. Hradištského, jakož i mnoha dobročinných a humanitních spolků. Že i v tomto úřadě horlivě působí, dokazuje čestné občanství, jež mu občané obce Včeral za jeho přičinění o jejich obec podali. Tímto končím stručný nástin života Josefa Koželuha. Nechci plynouti slovy — zde mluví skutky. Život jeho jest sice bez bouří, klidný — leč k dobrým skutkům není vždy potřebí bouře, leč tiché a vytrvalé práce. Jak z uvedeného vyplývá, vykonal J. Koželuha pro zájmy hasičstva mnoho, ba více nežli se dalo nadíti. Končím přáním, aby svou činnost na dále dával příklad ušlechtilého charakteru, bojujícího od mládí vším úsilím pro dobrou věc hasičstva a volám Mnogalja ljetal — Jednatelem sboru jest Leopold *Kněsl*, učitel a župní jednatel. Dnes jsou členy sboru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Josef *Koželuha*, František Vlasatík, František Kněsl, Leopold Kněsl, Jan Knot, Ludvík Knot, Augustýn Lisoněk, Al. Zurgonetto, J. Kučera, Al. Luběna, A. Krystýn, K. Štěpáník, R. Stöhr, F. Žáček, K. *Mikoška*, Jan Mikoška, Jan Vašát, J. Jánoš, V. Blažek, A. Jurák, L. Králík, Jan Lapčík, J. Koníček.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvoukolovou stříkačku, žebře druhu všelikého, stříkačky ruční a jiné nářadí hasičské v ceně 1200 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 78 požárů.

Sbor hasičský v Salaši.

Obec Salaš čítá 74 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891 a prvním zakladatelem byl Václav *Zemánek*, rolník a tehdejší starosta obce.

Prvním předsedou ve sboru byl Václav *Zemánek*, náčelníkem Baltazar *Přerovský*, jednatelem Alois *Cetkovský*. Sbor trvá 7 roků.

Nynějším předsedou jest František *Zapletal*, náčelníkem a jednatelem Jan *Pravdík*.

Sbor má stříkačku za 700 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský v Buchlovicích.

Obec Buchlovice čítá 430 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje polní hospodářství a různá řemesla. Obec leží v dolině, okolí hornaté. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1876 a prvními zakladateli jeho byli: Bedřich *Böhm*, zámecký zahradník u jeho Exel. pana Sigmunda hraběte z Berchtoldu, Rudolf *Polenský*, lesní příručí, Josef *Staněk*, kovář, Ludvík *Dorazil*, sedlářský mistr. Téhož času byl starostou obce Cyrill *Spáčil*, hostinský a rolník. V obecní radě byli pp.: Tomáš Radoš, Antonín Maděra, Frant. Kašpárek. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Cyrill *Spáčil*, hostinský, náčelníkem Bedřich *Böhm*, zámecký zahradník, jednatelem Rudolf *Polenský*, lesní příručí. Při založení byli členy sboru: Fádus, Ludvík Dorazil, František Mařák, Vincenc Petřík, František Dobrozenský, Sig. Hrušták, S. Hrabec, Karel Raštica, Petr Šebesta, Petr Skládala, Novák, F. Příkryl, František Gottfried, Josef Staněk. Sbor trvá 22 roků.

Nynějším předsedou a náčelníkem jest Bedřich *Böhm*, narodil se v Mainzu roku 1838; provedl zahradnickou praxi v botanické zahrádě v Praze, processoval ke své zkušenosti Německo a Uhry, pak stal se samostatným zahradníkem v Buchlovicích u jeho Exell. pana hraběte Sigmunda z Berchtoldu, jednatelem Ludvig *Dorazil*, narozen roku 1867 v Buchlovicích, vyučil se sedlařství a řemeslařství a jest od roku 1892 samostatným sedlářským mistrem v Buchlovicích. Dnes jsou členy sboru: Jan Strýček, Jan Hrabala, Vincenc Zámečník, František Straka, Antonín Jurča, Karel Raštica, Petr Skládala, Ignác Kunz, František Petřík, Josef Michl, Bedřich Konečný, Rudolf Novák,

Cyrill Černík, Matěj Urbánek, Josef Gerža, Jan Jurča, F. Vystup, J. Hruška, Vincenc Mitáš, Šimon Raštica, N. Daňhel.

Sbor má 2 stříkačky, 2 přístavovací žebře, 4 žebře střeškové, 1 žebř hákový, 480 m hadic, koše na vodu, 2 navijáky na hadice, v úhrnné ceně 4000 zl.; účastnil se po dobu svého trvání 115 požárů.

Sbor hasičský v Kněžpoli.

Obec Kněžpole čítá 125 domů s převládající krytbou dřevěnou a 650 obyvatelů, kteří se žijí rolnictvím. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1886 a prvním zakladatelem jeho byla *obec Kněžpole* se stanoviska peněžního, ale praktického a účelného zasloužilý rolník Alois *Kašný* čís. 40., kterýž byl víceletým členem činným sboru Bílovického. Téhož času byl starostou obce František *Koselek*, rolník. V obecní radě byli pp.: Josef Kolek, Jindřich Kašný. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Lapčík*, rolník, náčelníkem Alois *Kašný*, rolník, jednatelem Viktor *Krybus*, nadučitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Antonín Hofer, Ferdinand Kučera, Jos. Zavadil, František Omělka, J. Nedabílek, Jan Flíbor, Jan Kučera, František Dostálek, František Jakšík, Jan Čechmánek, Jan Cigánek, Eleš Martin, Jan Vrána, Josef Vaščák, Alexander Kašný. Sbor trvá 12 roků.

Nynějším předsedou jest Frant. *Knot*, narozen 20. srpna r. 1856, jest majitelem usedlosti čís. 30., zasedá v obecním výboru od r. 1885, je druhým radním a od r. 1896 předsedou hasičského sboru: náčelníkem František *Lapčík*, narozen 26. června 1859, je majitelem usedlosti čís. 53. v Kněžpoli, zasedá od roku 1888 v obecním výboře, je činným členem sboru od jeho založení a sice první 2 léta co četař, pak jako místopředseda a od r. 1896 velitel; jednatelem Konrád *Slaminka*, narozen 19. listopadu 1869 v Životicích u Opavy, absolvoval české vyšší gymnasium v Opavě, obrátil se pak k povolání učitelskému, i působí od roku 1894 v Kněžpoli co mladší učitel. Dnes jsou členy sboru: Josef *Omělka*, Alois *Macenauer*, Jan *Kaňovský*, Josef Foltýn, František Rozsypálek, Ferd. Lapčík, František Jakšík, Josef Chrástek, Alois Lapčík, Antonín Macenauer, Josef Vrána, Josef Polásek, Theodor Vrána, Antonín Lapčík, Jindřich Lapčík, Josef Kašný, Jan Pavlík, Jarolím Malina, Josef Kašný.

Sbor má 1 čtyřkolovou normální stříkačku na pérách, dále 1 posunovací žebř, 2 háky, 1 naviják, 2 kopáky od firmy R. A. Smekal v Čechách u Prostějova v úhrnné ceně 1800 zl. s hadicemi; též účastnil se po dobu svého trvání 23 požárů, z nichž nejzhoubnější byl požár v Uh. Hradišti 17. května 1894 řádívší, při němž se hasičský sbor Kněžpolský především vyznamenal.

Sbor hasičský v Kunovicích.

Obec Kunovice čítá 779 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví, vinařství, zelenářství, cihlářství a výroba domácích tvarůžků. Obec leží na rovině při řece Olšavě v položení více v údolí. Okolí jest dílem rovina, dílem pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1874 a prvním zakladatelem bylo *představenstvo obce* a důst. P. Frant. *Martilík*, tehdejší kooperátor, nyní zasloužilý farář v Hluku, společně s Fab. *Kucídnem*, nadučitelem v Kunovicích. Téhož času byl starostou obce František *Zimek*, rolník. V představenstvu obce zastoupeni byli: Šimon Mléčka, Jan Provodovský, Jan Kaděra, radní, František Mléčka, Frt. Štěrba, Matěj Němčický, Antonín Fornůsek, František Fornůsek, Štěpán Chrástek, Frant. Kubíček, výborníci, vesměs rolníci z Kunovic. Celé představenstvo obce bylo hasičskému sboru příznivo; neboť z prostředků obecních zakoupilo has. sboru nejnutnější výbroj, nářadí a stříkačku.

Prvním předsedou sboru byl důst. P. Fr. *Martilík*, nyní farář v Hluku, náčelníkem Jan *Hemmel*, rolník v Kunovicích, jednatelem Vincenc *Pospišil*, obec. tajemník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Zimek, Fabian Kucian, Matěj Kolář, Jan Lukšík, Matěj Horák, Šimon Mléčka, Jan Provodovský, František Mléčka, Jan Kaděra, Frt. Štěrba, Matěj Němčický, Ant. Fornůsek, Frant. Fornůsek, Štěpán Chrástek, Jan Roháček. Sbor trvá 24 roky.

Nyní jest předsedou František *Zahradníček*, narozen v Kunovicích, majitel závodu koželužského a rolník, člen obecního zastupitelstva a pokladník záložny Kunovské, mírumilovný občan a přítel vlasteneckých spolků. Náčelníkem jest František *Ilík*, narozen v Kunovicích, majitel čtvrtlánu, rolník a hospodář podnikavý ale obezřetný, ve vlastnictví neutrální. Jednatelem jest Ferdinand *Bartoš*, učitel v Kunovicích od r. 1885, narozen jest v Mníšku v Čechách; po vyko-

naných studiích byl ředitelem p. J. Lepašem, t. č. na c. k. učit. ústavu v Praze, odporučen na Slovácko, jehož první místo bylo mu uděleno ve St. Městě, po jednoročním účinkování byl přeložen do Kunovic. Jednatelská správa a pokladniční hasič. sboru byla mu přidělena roku 1898. Kromě této funkce zastává úřady v obec. zastupitelstvu, v občanské besedě a j. v. Dnes jsou členy: Čestný člen důst. P. Frt. Martilík, farář v Hluku, Adolf *Kohn*, Frant. Pelíšek, Jan *Jurásek*, Frant. Vodárek, Frant. *Daniš*, Vilém Kohn, Frant. Svoboda, Štěp. Blažek, Ant. Buncman, Jan *Hráček*, Jan Hrubý, Jan Hruška, Mart. Chrástek, Jan *Kalný*, Jan Kočíčka, Jan Kostrůnek, Josef Lecian, Jan Mléčka, Jos. Mléčka, Frant. Mléčka, Cyrill *Rosílek*, Frant. Šterba, Jos. Zborka, Ant. Boček, Fr. Hrubý, Eduard Ševčík, Jan Habarta, Alb. Kříkava, Fr. Provodovský, Jan Kostrůnek, Jan Fornůsek, Frant. Sova, Jan Formánek, Jan Růčka, Ant. Habarta, Frant. Dřínka, Jan Halánek, Fr. Tvrdouš, Fr. Húsek, Fr. Mléčka, Jan Hezucký, Fr. Fornůsek, Fr. a Fab. Rybníkář, Ant. Malina, Jan Černý, Frt. Remešek, Frt. Duda, Fab. Tvrdouš, Frt. Škrásek, Ed. Winter, Alois Zweigenthal, Ant. Mléčka, Frt. Pochylý, Jos. Habarta, Pavel Černý, Frt. Ančík, Jan Sukup, Frt. Polásek, Isid. Donát, Ant. Blažek, Jan Habarta, Jos. *Matyáš*.

Sbor má následující stroje a nářadí: 2 dvoukolové stříkačky s patent. závěrky, 2 ruční stříkačky, 1 stojací žebří, lezecké žebří, háky, kopály, lopaty, motyky, krumpáče, košíky a voznice v úhrnné ceně 2500 zl. Sbor účastnil se dosud 172 požárů.

Sbor hasičský v Polešovicích.

Obec Polešovice, na pahorkatině ležící, čítá 457 domů s krytbou většinou křídlicovou. V obci se provozuje ponejvíce rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1893 a prvním zakladatelem bylo *představenstvo obce a obecní výbor*, zejména pak František *Tesař*, obecní tajemník v Polešovicích, který jest též dosud pokladníkem sboru. Téhož času byl starostou obce Jan *Bartošek*, rolník. V obecní radě byli: Josef Tesař, Antonín Míša, Matěj Bartoš, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Při začátku sboru poskytovali značné podpory na výzbroj a podobně.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou dr. Frant. *Procháška*, obvodní lékař, náčelníkem Josef *Běhúnek*, učitel, jednatelem Jan *Krejčí*, učitel. Sbor trvá 5 roky.

Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: Ondřej Vaďura, Jindřich Kropáč, Isidor Příborský, Cyrill Andryšek, Antonín Bednatík, Jan Běhavka, Jan Běhavka, Antonín Bělovský, Jan Čevela, František Gryc, Jan Janík, František Jordán, František Vaďura, Josef Vrbík, Ant. Zapletal. Později přistoupili: Josef Tesař, Baltazar Horák, Martin Hiler, Josef Bělovský, Valentin Urbančík, Vavřín Běhavka, Ignác Basovník, Ludvík Bělovský.

Sbor má 2 stříkačky, hadicový vůz a jiné hasičské nářadí v úhrnné ceně 1600 zl.; též účastnil se dosud 14 požárů.

Sbor hasičský v Mařaticích.

Obec Mařatice, na pahorkatině ležící, čítá 212 domů s převládající krytbou křídlicovou a asi 1100 obyvatelů. V obci se provozuje výhradně rolnictví, též je zde továrna na kočáry a parostrojní cihelna se závodem kamnařským. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896 a sice *obcí samou*. Téhož času byl starostou obce Josef *Vlachynský*, rolník. V obecní radě byli: Josef Strauss, I. radní, Tom. Vichorec, II. radní, Ant. Pavlica III. radní. Tito všichni byli sboru hasič. příznivci. Mimo Ant. Pavlice přistoupili všichni co zakládající členové s obnosem po 25 zl. a zasedají též ve výboru sboru. Jos. Strauss a A. Pavlica přistoupili též za činné členy.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Jos. *Vlachynský*, rolník a starosta obce, rozený 21. srpna r. 1849 v Mařaticích, navštěvoval obecnou školu v Mařaticích, oženil se r. 1873 a stal se tou dobou samostatným rolníkem (čís. 25. v Mařaticích) zasedá v obec. zastupitelství od r. 1880 a posledních 12 let jest starostou obce Mařaticé a od r. 1896 předsedou hasičského sboru. Náčelníkem Adolf *Zelníček*, správce, narozen 17. dubna 1855 v Dukovanech u Mor. Krumlova, absolvoval státní vyšší reálné školy v Brně, po 20 let zdržoval se v Čechách, částečně u dráhy, posledních 15 let co správce továrny na šamotové výrobky u Prahy a nyní od r. 1894 správcem cihelny v Mařaticích, zasedal po 6 let ve výboru dobr. hasičského sboru v Hlubočepích u Prahy a jest nyní od dubna 1896 náčelníkem sboru. Jednatelem Václav *Sova*, učitel, narodil se 23. září 1866 ve Vičicích u Přerova, absolvoval 6 gymnasiálních tříd v Kromětčizi, pak český učitelský ústav a působil po delší dobu jako podučitel v Mařaticích. Sbor trvá 3 roky.

Členy při založení sboru byli (mimo ony, jež níže uvádíme): Jan Blaha, Jan Hájek, Jos. Mařák, Jos. Šastka, Fr. Talásek, Ant. Smejkal, Ant. Horchled, Ant. Podškupka, Ign. Dostálek, Fr. Hanáček, Vojt. Křestan, Cornel. Pšolka.

Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: Ad. Zelníček, Jos. Strauss, Eduard Neugebauer, Frant. Šupka, Ant. Pavlica, Frant. Kulheim, Frt. Tománek, Jan Sakrajda, Šimon Brablík, Fr. Chybík, Ant. Daníček, Fab. Kodrba, Jan Letocha, Ig. Libosvar, Ignác Martišek, Fr. Martínek, Ant. Sakrajda, Lamb. Šupka, Jan Vaculík, Frant. Vlachynský z č. 12., Frt. Vlachynský z č. 25., Jos. Zich. Nově přistoupili: Fr. Hašík, Vilém Hojka, Aug. Juráček, Fr. Kučera, Frant. Lapčík, Ant. Podškupka, Fr. Vašíšek, Jos. Bruch.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku na pérách s příslušenstvím od R. A. Smekala v Čechách a jiné nářadí has. za 1200 zl. bez hadic; též účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Uh. Hradišti.

Město Uh. Hradiště čítá 308 domů s převládající krytbou křídlicovou. Provozuje se zde rolnictví a rozličné živnosti. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1873 a zakladatelkou jeho byla *obec*. Téhož času byl starostou města Jan *Procskar*, majitel domu a kupec. V městské radě byli: Jan Zauder, Ignác Pánek a Mikuláš Koch, majitelé domů. Tito všichni byli sboru přízniví.

Prvním předsedou byl Josef *Frendl*, advokát, náčelníkem Adolf *Galusek* a jednatelem Arnold Fried. Sbor trvá 25 let.

Nyní jest předsedou Josef *Stanch*, náčelníkem Frant. *Kreba* a jednatelem Josef *Vodica*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): C. Spath, Ed. *Roch*, K. Andryšek, Fr. Bartl, G. Čech, J. Dominec, J. Hájek, Fr. Keller, Th. *Krevník*, R. Kučera, C. Lukeš, E. Matura, J. *Pekárek*, A. Polášek, F. Postava, F. Procházka, J. Románek, F. Synáček, J. *Šimčík*, J. Tomešek, J. Fiala, J. *Žárek*, Ant. Kaiser, O. Pročkar, Frant. Šimek, J. Zanáška, A. Hrazdira, E. Vaněk, S. *Plaček* a L. Procházka.

Sbor má dva stroje za 2000 zl. a účastnil se dosud 127 požárů.

Sbor hasičský v Jankovicích.

Obec Jankovice čítá 146 domů s krytbou doškovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1884 a zakladatelem jeho byl Ant. *Odstrčilík*, podsedník a toho času starosta obce. Radními byli: Jan Fornál a Josef Malenovský, podsedníci. Tito byli příčinou, že sbor založen byl, ale přízně k němu nejevili nikdy.

Prvním předsedou sboru byl Frant. *Škrabal*, podsedník, náčelníkem Jiří *Vaniček*, učitel a jednatelem Ant. *Hutka*, stolař. Téhož času byli členy sboru (mimo níže uvedené): Leop. Grosrt, Josef Tomášek, El. Grosrt, Ig. Fidler a Vikt. Hutka.

Sbor trvá 13 let a jest nyní jeho předsedou Fr. *Škrabal*, podsedník 47 let starý, je skoro od založení předsedou a hasičem tělem i duší; náčelníkem Josef *Malenovský*, podsedník 28 let starý, byl vojínem a jest rok náčelníkem; jednatelem Tomáš *Nakládal*, učitel 38 let starý, jest rok jednatelem a pokladníkem. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Doubrava, Frant. Hutka, Ant. Hutka, František Venclik, Josef Fornál, Josef Balcárek, Josef Hutaf, Jan Malenovský, Frant. Rezek, Frant. Tomašík a Ant. Bednářík. Později přistoupili: Josef Čermák, Ant. Rezek, Jan Kupec, Alois Šustr, Frant. Tomášek a Frant. Hrbáček.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, přenosnou stříkačku a berlovku v úhrnné ceně 900 zl.; též účastnil se dosud 9 požárů.

Sbor hasičský v Tupesích.

Obec Tupesy čítá 254 domů s krytbou doškovou. Provozuje se zde rolnictví a hrnčířství. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1890 dne 26. června a zakladatelem jeho byl Martin *Vymasal*, nadučitel a majitel válečné medaile. Téhož času byl starostou obce Jan *Brázdil*, rolník, předseda místní školní rady, předseda contrib. fondu a člen výboru rolnické záložny. V obecním představenstvu byli: Jan Brázdil, Vincenc Čermák, Josef Králík, Kristian Tománek, Jakub Pernička, Frant. Vávra, Jan Adamík, Leop. Heinrich, Tomáš Haláč, Vincenc Králík a Vincenc Psotka. Tito byli všichni sboru přízniví, většina jich přistoupila za členy činné a starší, nemohouce sami, poslali své syny.

Prvním předsedou a náčelníkem sboru byl Martin *Vymasal*, nadučitel, jednatelem Karel *Buršík*, hostinský. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Králík, Ant. Maňásek, Petr Duda a Jan Balajka. Sbor trvá 8 let.

Nyní jest předsedou Martin *Vymazal*, nadučitel, náčelníkem Josef *Králík*, rolník a jednatelem Václav *Hlaváč*, učitel. Členy sboru jsou: Cyrill *Belant*, Jan *Brázdil*, Mat. *Šarata*, Ignát *Kedroň*, Ludvík *Bilík*, Vinc. *Peclick*, Štěpán *Brázdil*, Karel *Buršík*, Petr *Čech*, Leop. *Heinrich*, Kliment *Barošik*, Vincenc *Adamík*, Josef *Čermák*, Frant. *Hvozda*, Rudolf *Brázdil*, Ant. *Pernička*, Ant. *Tománek*, Josef *Vávra*, Pankrác *Čech*, A. *Peclick*, Ferd. *Petráš*, Jan *Tománek*, Frant. *Vávra*, a Frant. *Churý*.

Sbor má novou čtyřkolovou stříkačku dvouproudni za 900 zl. a účastnil se dosud 30 požárů.

Sbor hasičský ve Staré Huti.

Obec Staré Hutě čítá 58 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891 a prvními zakladateli jeho byli: Indra *Englibert*, učitel, narozen v Předmostí u Pterova, Jan *Hanák*, obchodník a rolník, Josef *Netroufal*, František *Pouč*, Rychard *Hána*, Josef *Machula*, Tadeus *Machula*, narození ve St. Huti, Jakub *Procházka* a Jan *Procházka*, nar. v Dědkovicích. Téhož času byl starostou obce Jan *Hanák*, obchodník a rolník. V obecní radě byli pp.: Englibert *Pikner*, Petr *Procházka*, Tadeus *Machula*, Cyrill *Parolek*, Josef *Komínek*, Josef *Bouda*, Josef *Hána* a Alois *Pikner*. Ačkoliv tyto všichni jmenovaní sboru hasičskému přízniví byli, přece neproukázali nic pro sbor.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Hanák*, rolník a obchodník, náčelníkem Englibert *Indra*, učitel, jednatelem Jos. *Netroufal*, rolník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Richard *Hána*, Antonín *Pouč*, Tadeus *Machula* a Jan *Procházka*.

Sbor trvá 6 let a předsedou jeho jest dnes František *Pouč*, rolník, náčelníkem František *Hána*, rolník, jednatelem Josef *Netroufal*, rolník. Dnes jsou členy sboru: František *Bach*, Josef *Machula*, Eduard *Hána*, Alois *Procházka*, Jindřich *Netroufal*, Jakub *Procházka*, Klement *Parolek*, Ignác *Parolek*, František *Musil*, F. *Šebela*, František *Smýkal*, a Filip *Chytrý*.

Sbor má dvoukolovou stříkačku sundávací, ruční stříkačku (berlovku), hák, lopaty, 2 ruční žebříky a 4 koše na vodu v úhrnné ceně 600 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 2 požárů.

Sbor hasičský ve Starém Městě.

Obec Staré Město čítá 600 domů s krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest od Hradištské strany rovina, zbytek pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891 a prvními zakladateli jeho byli pp.: Alois *Hradil* a Vincenc *Štřelec*. První spravoval sbor vždy co nehorlivěji co jednatel, druhý udržoval vše nástroje a nářadí v pořádku, co zbrojmistr a konečně si mnohou zásluhu získal Jan *Břístěla*, bývalý starosta. Téhož času byl starostou obce Jan *Novák*.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Kročá*, hostinský, náčelníkem František *Zbořil*, kamenický mistr, jednatelem Alois *Hradil*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan *Břístěla*, František *Chmelař*, Jan *Klečka*, Tomáš *Novák*, Vojtěch *Novák*, Jan *Slavík*, František *Machura*, Jan *Bezala*, Jan *Plok*, František *Novák*, Jan *Omelka*, Tomáš *Slavík*, Jan *Sochorec*, Matěj *Sochorec* a Vojtěch *Husek*.

Sbor trvá 7 roků a předsedou jeho jest dnes Jan *Sochorec*, rolník, člen obecního výboru, člen kontribučenského fondu a odhadce soudní, náčelníkem Josef *Kalab*, učitel a tajemník živnostenského spolku, jednatelem Eduard *Dudík*, c. k. professor ve výslužbě, člen obecního výboru a majitel realit. Dnes jsou členy sboru: Josef *Kalab*, Jos. *Zajíček*, Vincenc *Štřelec*, Jan *Břístěla*, Ignác *Říha*, Antonín *Pavliš*, František *Břístěla*, František *Blaha*, Jan *Sochorec*, Ferd. *Kolaja*, František *Fusek*, Cyrill *Pavlica*, Jan *Pavlica*, Jan *Omelka*, František *Melicharek*, Frant. *Horehled*, Jan *Horehled*, František *Štěpán*, František *Sochorec*, Benedikt *Rosulek*, Matěj *Vaněk*, František *Tomek*, Antonín *Vrbík*, Jan *Kozák*, Tomáš *Kafka*, František *Knot*, Josef *Knot*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku novou s navijákem, jednu starou, 500 m. hadic a jiné hasičské nářadí v úhrnné ceně 1600 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 35 požárů.

Sbor hasičský v Jalubí.

Obec Jalubí čítá 287 domů s převládající krytbou doškovou. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a první zakladatelé jeho byli:

Fabian *Šupal*, nadučitel, František *Grebeníček*, provazník, Štěpán *Dobeš*, rolník a krejčí. Téhož času byl starostou obce Karel *Horák*, rolník. V obecním výboru byli pp.: Štěpán Hejda, Sigmund Obdržálek, Rudolf Kegler, Jan Obdržálek, František Horák, František Kučera, Kleofáš Hruška, František Horák, Josef Bednář, Cyril Kegler, František Chybík. Tito všichni byli hasičskému sboru příznivci, poněvadž s pomocí jejich zakoupena byla roku 1896 nová stříkačka i s příslušenstvím za 1000 zl. r. č.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Horák*, rolník, náčelníkem Fabian *Šupal*, nadučitel, jednatelem Fabian *Málek*, ml. učitel. Sbor trvá 5 roků.

Nynějším předsedou jest K. *Horák*, rolník, náčelníkem F. *Šupal*, naduč. a jednatelem F. *Grebeníček*. Od založení sboru až podnes vytrvali: Pavel Dobeš, Štěpán Dobeš, Jan Gajdošík, Ignát Varmuža, Jan Horák, Šebestian Hříha, Jan Hejda, Jan Pekárek, Frant. Horák, Josef Veselý, Augustin Veselý, Antonín Mach, Ig. Maděra, J. Hudeček, František Horák. Později přistoupili: Antonín Korvas, František Horák, Jan Mach, Vincenc Obdržálek, Jan Hruška, Aug. Smýkal, Alois Hána.

Sbor má 1 novou a 1 starou stříkačku, naviják, 200 m hadic a ostatní hasičské nářadí v ceně 1600 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský v Kostelanech.

Obec Kostelany čítá 141 domů s krytou poncejvíce doškovou a 758 obyvatelů. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893 a prvními zakladateli jeho byli: František *Zábrodský*, nadučitel, narozen roku 1860 v České Třebové a Hynek *Lílek*, učitel, narozen r. 1873 v Dětkovicích u Prostějova. Téhož času byl starostou obce M. *Koryčánek*, rolník č. 29. V obecní radě byli pp.: Cyrill Dudašek, František Andryšek, Jakub Jestřabík. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Petr *Dudašek*, rolník č. 1., náčelníkem a jednatelem Hynek *Lílek*, učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Václav Beran, Cyrill Dudašek, Jan Horák, Martin Krpal, František Malík, František Smělk.

Sbor trvá 5 roků a nyní předsedou jest Jakub *Jestřabík*, narozen r. 1858 v Hluku, přestěhoval se roku 1879 do Kostelan, kdež rolníci na zakoupeném podsedku, náčelníkem a jednatelem Hynek *Lílek*, učitel. Nynější členové sboru jsou: Jan *Andryšek*, Jan *Belant*, Bruno *Bílík*, Josef *Dvořák*, Klement *Žanska*, Jakub *Jestřabík*, Cyrill *Koryčánek*, Josef *Koryčánek*, Adolf Mokroš, Kosmas Nožička, Matěj *Nožička*, Antonín *Panáček*, Jan *Panáček*, Josef *Plevák*, František *Simík*, Antonín *Štěpán*, Martin *Vávra*, Cyrill *Záhonek*, Antonín Koryčánek, Antonín Mařák, Jan Čagánek, Jan Panáček, Tomáš Ondráš, František Belant, Jan Dudašek, Tomáš Smělk, František *Zábrodský*.

Sbor má dvoukolovou jednoproudou stříkačku s dvojákem, navinovač dvoukolový na hadice, 4 žebříky, 4 háky, vše v úhrnné ceně 750 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský na Velehradě.

Obec Velehrad čítá 91 domů s převládající krytou křídlicovou. Obyvatelstvo většinou žije se prací nádenickou při místním panském dvoře, částečně řemeslníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina s částí lesy porostlá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a prvními jeho zakladateli byli p. Josef *Novotný*, obuvník t. č. starosta, rozený na Velehradě. V obecní radě byli pp.: B. Hořčica, Bedřich Ondrášek. Tito byli hasičskému sboru příznivci, neboť uvolil se obecní výbor starati se o sbor hasičský. Později sboru zakoupil novou čtyřkolovou stříkačku se 100 m hadic za 900 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Kašpar *Měkký*, hostinský, náčelníkem Josef *Dudek*, hostinský, jednatelem Lad. *Valoušek*, ml. učitel. Při založení byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): A. Buksa, Č. Konečný, Fr. Gajdošík, A. Hrabec, J. Rozkošný, A. Křivánek, T. Zavadil, Frant. Maděra, G. Brusík, C. Vlček, Frant. Burgert, Fr. Sláma, J. Sláma, Fr. Koutňák, Fr. Jirák, A. Kutalek. Sbor trvá 4 roky.

Nynějším předsedou jest K. *Měkký* od r. 1883 na Velehradě, hostinský a majitel domu, náčelníkem J. *Vanšura*, učitel od r. 1887 na Velehradě, jednatelem Č. *Přivora*, obuvník rozený na Velehradě. Nynější členové sboru jsou: V. *Soultag*, J. *Novotný*, K. *Vrzala*, F. *Sláma*, Frant. *Novotný*, Fr. *Medřický*, R. *Křivánek*, A. *Turecký*, L. *Chybík*, Fr. *Macenauer*, Frant. *Beránek*.

Alb. *Kankovský*, J. *Doležal*, Fr. *Michalík*, Fr. *Lancouch*, Jos. Horák, J. Studeník, C. Maděra, František Sedláček.

Sbor má novou a starou čtyřkolovou stříkačku a 1 berlovku v úhrnné ceně 1050 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 9 požárů.

Sbor hasičský v Boršicích u Buchlovic.

Obec Boršice u Buchlovic, na pahorkatině ležící, čítá 322 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo žije se polním hospodářstvím. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a prvními zakladateli byli: Jos. *Cigoš*, rolník a tehdejší starosta obce, Martin *Billk*, rolník, František *Gabriel*, rolník a Kožešník, Petr *Simon*, rolník. V obecním představenstvu byli: Jos. Cigoš, Matěj Pavlínek, Frant. Mareček, Martin Billk, Pavel Gabriel, rolníci, Frant. Gabriel, rolník a kožešník, Holoměřek, bednář, Bernard Hlaváček, domkař, Vinc. Billk, rolník. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví.

Prvním předsedou byl Jos. *Smýkal*, učitel, náčelníkem Martin *Billk*, rolník, jednatelem Viktorin *Tafák*, krejčí. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Jos. *Smýkal*, učitel, Martin *Billk*, rolník, Frant. *Cigoš*, rolník. Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: Jos. Zábranský, Marcelín Holoměřek, Bernard Hlaváček, Ferd. Šimk, Ambr. Zlámalík, Rud. Gottwald, Lukáš Krsička, Vinc. Billk, Pavel Tesař, Jan Simon Václav Zapletal, Později přistoupili: Matěj Helia a Vavřín Tomášů.

Sbor má stříkačku bez ssavic; týž účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Břestku.

Obec Břestek čítá 178 domů s převládající krytbou doškovou. Obyvatelstvo se žije rolnictvím. Poloha obce a okolí jest hornatina, planina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvním zakladatelem byl František *Božík*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Štěpán *Chutka*, rolník. V obecním představenstvu byli: Šimon Kučík, rolník, František Novotný, Fr. Šik, Ver. Tomeček, S. Tomeček, F. Dohodil, Fr. Daňhel, P. Šefranek, J. Gerža, F. Ryznar, Ferd. Schaaf. Tito všichni nebyli přízniví a brojili proti sboru hasičskému.

Prvním předsedou a náčelníkem byl Frant. *Božík*, nadučitel, jednatelem Šimon *Kučík*, rolník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Štěpán Chudka, Emanuel Herzog, Vinc. Marťan, Jan Pelikán, Cyrill Kovařík, Inocenc Říška. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Štěpán *Chudka*, starosta obce, náčelníkem Vincenc *Marťan*, rolník, jednatelem Emanuel *Hersog*, obchodník. Dnes jsou členy sboru: Jan Pelikán, Josef Tomašek, Ant. *Tomašek*, Ferd. *Danovský*, Cyrill Kovařík, Mikuláš *Ondroušek*, Jan Gottwald, Mík. *Sefránek*, František Hana, Medard Zámečník, František Andrysek, Vincenc Jež, Ant. *Makyta*, Josef *Zámečník*, Jan *Vlček*.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 1 berlovku, 1 vůz na hadice 150 m hadic, 2 lezecké žebře, 1 požární hák atd. v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se 8 požárů.

Sbor hasičský v Nedakonicích.

Obec Nedakonice, ležící na rovině, čítá 227 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl v roku 1897 a prvním zakladatelem byl Ant. *Kaiser*, místní nadučitel, nar. 1850 v Rakovníku v Čechách; co učitel v Klatovech (v Čechách) vycvičen při tamním sboru městském působil při sboru tom od r. 1873 až do r. 1877. V r. 1882 založil sbor v Rožnově na Moravě. Téhož času byl starostou obce Adr. *Náplava*. V obecní radě byli: Václ. Pokorák, Jan Morávek a Martin Vadura. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví a poskytli značný peněžitý obnos na zakoupení nové stříkačky, nářadí a výzbroje pro 29 mužů.

Prvním předsedou byl Martin *Lenhart*, rolník, náčelníkem Ant. *Kaiser*, nadučitel, jednatelem Jakub *Krejčí*, podučitel. Sbor trvá 1 rok.

Nyní jest předsedou Martin *Linhart*, náčelníkem Ant. *Kaiser*, jednatelem Cyrill *Martinák*, rolník. Členy sboru jsou: A. Martinák, J. Vlachynský, J. Smělík, C. Tesař, J. Klečka, M. Vadura, T. Vadura, J. Vycudilík, L. Vycudilík, C. Vycudilík, C. Lecian, C. Komárek, J. Úlehla, T.

Polášek, K. Andryšek, F. Martan, J. Masafík, J. Přikryl, T. Motyčka, R. Trávníček, J. Nevařil, V. Mareček, T. Motyčka, J. Vadura, J. Dvouletý, A. Trávníček, K. Kajan.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, soustavy R. A. Smekal, čtyřkolovou stříkačku soustavy staré, jednu berlovku, rozličné nářadí jako žebříky, háky atd. v ceně 1250 zl.; týž účastnil se dosud dvou požárů v místě samém a jednoho v Polešovicích.

[Sbor hasičský v Stříbrnicích.

Obec Stříbrnice čítá 216 domů se smíšenou krytí. Občané jsou vesměs rolníci. Obec leží v hlubokém údolí. Kolem stráně a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1898 3. května a prvním zakladatelem byl Vilém *Klein*, učitel, rodem z Králova Pole u Brna. Studoval v Brně nižší gymnasium a pak ústav učitelský. Jako učitel působil od roku 1893. Zakladatel »Sokola« Králové Polského — totiž spoluzakladatel. Téhož času byl starostou obce Šimon *Chrák*, rolník ve Stříbrnicích. V obecní radě byli: Sylv. Martinák, Frant. Juřík, Josef Slezák, rolník. Sylv. Martinák jeví velkou přízeň, ostatní přízně nejeví, aspoň ne v také míře, v jaké je jí třeba.

Prvním náčelníkem byl Vil. *Klein*, učitel, jednatelem Vojt. *Hruška*, rolník. Sbor trvá 1 rok.

Nyní jest předsedou S. *Martinák*, rolník, náčelníkem Vil. *Klein*, učitel, jednatelem Vojt. *Hruška*, rolník. Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: J. Lerbletier, Frt. Škodík, P. Výstup, Fr. Gottlieb, T. a J. Juřík, B. Habáň, J. a F. Kovařík, T. a M. Hrabec, C. a S. Čevellík, J. a A. Slezák, A. a T. Martinák, N. Grolich, V. Gerža, Kr. Sátora, J. Kočař.

XXXII.

ŽUPA VALAŠSKÁ.

Vsetín, sídlo župy XXXII.

Karel Bubela,
zemský po-lanec.

Dějiny hasičské župy Valašské čís. XXXII.

Rozloha působnosti hasičské župy severo-východní Moravy čís. II. pojímající okresy Místecký, Novojičinský a Val-Meziříčský způsobovala, že zdárná činnost k ní stávala se rok k roku vzdor úsilovné práci její činovníků prof. Janouška, jako starosty a učitele Rud. Ludvíga z Přibora jako jednatele namáhavější a nezdolnější, tak že pomýšleno býti muselo na její rozdělení dle uvedených politických celkův, což také mezi tím časem v Ústřední Jednotě nově projednané organizaci hasičských žup odpovídalo. Dle toho svolal tehdejší velitel hasičského sboru val-meziríčského a zemský poslanec p. Antonín Hulka poradní schůzi sboru hejtmanství val-meziríčského ku dni 14. srpna 1893 do Val. Meziříčí, v níž po zprávě p. Josefa Pokorného ze Vsetína jednohlasně uznána potřeba zřízení hasičské župy pro politický okres valašsko-meziríčský a přijata osnova navržených stanov.

Prozatímními funkcionáři zvoleni pp.: Jos. *Pokorný*, Antonín *Hulka*, Josef *Schiedeck* z Krásna, Jan *Buják* ze Vsetína, František *Bíl* z Rožnova, Michal *Majer* z Lešné, M. *Vanduch* ze Stříteže. Zastoupeni byli delegáti sborů: Bránek, Krásna, Lešné, Val. Meziříčí, Rožnova, Stříteže, Vsetína a Zašové.

Dne 11. listopadu 1894 čteny ve schůzi val-meziríčské místodržitelstvím 8. září schválené stanovy a usneseno konati 8. prosince 1894 první valnou hromadu v radnici val-meziríčské s programem čtení stanov a volby starosty a šestičlenného výboru.

Schůzi této obcovał také odborný učitel Rudolf Ludvíg ze Vsetína. Ve zmíněné první valné hromadě zvolen za starostu p. Josef *Schiedeck* z Krásna, úřadujícím náměstkem J. *Buják* a jednatelem a dozorcem župním Rud. *Ludvíg* a pokladníkem Ferd. *Porubka*, kupec z Krásna. Členy výboru stali se pp.: Josef Pokorný, Inocenc Michoněk z Val. Meziříčí, Bruno Jeník a Frant. Bíl z Rožnova.

R. A. Smékal v Čechách u Prostějova daroval župě ze zvláštní přízně všechny ku zkoušení stříkaček a hadic potřebné nástroje v ceně 85 zl. — První pak oběžník župním sborům zaslaný končí appelem: Spoléhajíce na přízeň a ochotu, s jakou jste do svazku župy Valašské vstoupili, očekáváme, že s upřímnou důvěrou sledovati a podporovati budete činnost župy naší, při čemž Vás ubezpečujeme, že snaha naše ponese se směrem vzrůstajícího hasičstva českého ku blahu a rozkvětu mladistvé župy naší.

První schůze delegátů a sjezd župní konán ve Val. Meziříčí dne 28. června r. 1895, u kteréžto příležitosti zvolen byl bývalý starosta župy severo-východní Moravy a první náměstek Č. Ú. J. p. prof. *Janoušek* z Brna pro své trvalé zásluhy o hasičství, čestným členem župy naší. — Takto započaté dílo lidumilnosti změnilo se však po výborové schůzi 10. října 1895 ve Val. Meziříčí konané, kde mezi jiným jednáno bylo o tom, jak se župa zachovati má k oněm členům, kteří zároveň v některém německém svazku spolučleny jsou — v obraz domácí války, v níž na jedné straně sbor Krásenský, na druhé pak ostatní župa v boj se utkali.

Aby totiž župa v uvedené záležitosti ničeho podnikati nemohla, oznámil velitel Krásenského sboru p. Josef Schiedeck všem sborům župy, že sám ujímá se dalšího vedení župy a z moci své odročil úřadujícím náměstkem ještě řádně svolanou výborovou schůzi do Rožnova na den 15. prosince roku 1895.

Nicméně sešla se tam většina výborů v ustanovený den a podala rázný, avšak věcný protest k Ú. J. H. proti jednání pana J. Schiedecka. Mezi tím usilovalo Krásno o odloučení se sborů soudního okresu val-meziříčského od župy Valašské a o utvoření samostatné župy. Výbor Ústřední Jednoty rozhodl, aby spor v mimořádné schůzi delegátů, dne 1. dubna do Val. Meziříčí svolané, za přítomnosti zástupce téhož p. Rudolfa Ludviga, ředitele měst. škol v Mor. Ostravě, urovnán byl. — Nový Hrozenkov, Loučka a Jablunka přihlásily se za členy a přijaty.

V zasedací síni val-meziříčské radnice sešli se tedy v ustanovenou hodinu vyslanci všech jednot a že dnešnímu jednání přikládána důležitost obzvláštní, patrné bylo z toho, že dostavili se do jednoho. Když zjištěno bylo, že si p. Schiedeckem fedrované zřízení župy pro soudní okres val-meziříčský až na Krásno žádný jiný sbor nepteje, vyzvány jak sbor Meziříčský tak Krásenský, aby z Bezirksverbandu vystoupily, neboť z řeči mezi tím do schůze zavítavšího měšťanosty p. dra. Mikyšky bylo patrné, že sbor val-meziříčský nemá příčiny ustupovati p. Reichu pokud se domělých obětí jeho městskému sboru přinášenyých týče. Město samo přeje prý si jako dosud v čas nebezpečí vzájemné výpomoci sborů, avšak chce udržeti vůči cizím vlivům sbor zcela samostatným. Jednota může počítati na výdatnou podporu obce až tehdy, když v palčivé této otázce zachová se po přání obyvatelstva městského. Na to hlásí se velitel sboru val-meziříčského ku slovu a prohlašuje za sbor, že z Bezirksverbandu vystoupí. Na sbor Krásenský, jehož vyslanci vzhledem k odstávci tomuto jen „kličkovali“, nebráně dále zřetel. Člen výboru p. Buják prohlašuje, že se výbor v zájmu dobré věci svých hodností vzdává a vyzývá p. starostu Schiedecka, aby taktéž učinil. Tento však prohlašuje, že požívá u výboru Ústřední Jednoty větší vážnosti než-li všichni přítomní dehromady a starostenství župy prý se nevzdá. Na to hlásí se ku slovu p. M. Urbánek a žádá, aby vzhledem k tomu, co se bylo stalo, vyslovena byla p. Schiedeckovi jakožto starostovi nedůvěra, a aby valnou hromadou delegátů hodností zbaven byl. Navrh ten se jednohlasně přijímá. Po přestávce přikročeno k volbě nového starosty a zvolen akklamací Jan *Buják*. Náměstkem jeho je p. Bruno *Janík*, jednatelem p. Josef *Pokorný*, dozorství přiděleno starostovi a za pokladníka zvolen p. Josef *Bubela* ml. ze Vsetína. Mimo to jsou členy výboru pp.: Günther z Bráněk, Majer z Lešné, Michoněk z Val. Meziříčí a Zátoupek ze Zašové.

Tím nastala konečně pro župu naši doba klidu a práce, neboť sbor Val-Meziříčský dobrovolně vystoupil z „Bezirksverbandu Nr. 11“. Krásno zase nechtějíc vzdáti se činného členství verbandového, oznámilo vystoupení z naší župy. Po konsolidování tomto čítá župa 14 sborů se 653 hasiči, což v Bránecké schůzi delegátů dne 28. června 1896 konané výslovně bylo zjištěno a zvolen na místo odstouplého člena výboru p. Mich. Mayera urozený pán Filip hrabě Kinský taktéž z Lešné.

U příležitosti více než dvacetiletého trvání sborů Val-Meziříčského a Vsetínského, jakož i desetileté činnosti spolku Lešenského a Bráneckého, pořádán dne 31. července roku 1897 sjezd a schůze delegátů opětně ve Val. Meziříčí, když byla se Lešná, valnou hromadou za místo sjezdu ustanovena byvši, dobrovolně ve prospěch Meziříčí zřekla. Na okázalé této slavnosti pod protektorátem městské rady braly všechny vrstvy obyvatelstva činného podílu a byla jak hasičskými sbory, tak jinými korporacemi přičetně navštívena a v celém průběhu svém zdařilá.

Ku vzácným hostům patřil starosta Ústř. Jednoty has. p. Titus Krška, který jak proslov, tak i dekorování jubilujícího členstva ochotně převzal a mistrně provedl.

Jednatel p. Josef Pokorný vzdal se za příčinou svého trvalého pobytu mimo obvod župy Valašské hasičství vůbec a zvolen na jeho místo pokladník p. Josef Bubela.

V tomto roce zvolen byl za župu Holešovskou a Valašskou starosta Jan Buják do výboru České Ústřední Jednoty markrabství Moravského.

V roce 1898 přistoupil sbor Johanovský za člena župy a dovršil tak počet 15 sborů se 700 muži. Dle soudních okresů rozříděny jsou sbory župy Valašské následovně:

Val. Meziříčí, Bránky, Lešná, Zašová, Střítež, Poliče, Kunovice, Loučka, Vsetín, Hovězí, Nový Hrozenkov, Jablunka, Johanova, Rožnov, Zubří.

Jinak zůstal stav župy nezměněn až na to, že starostův náměstek p. Bruno Janík z Rožnova z hasičstva vystoupil následkem přesídlení svého do Brna.

Sjezd a schůze delegátů toho roku výmínečně konány nebyly z té příčiny, že sbory účastnily se v plném počtu slavnosti stoletých narozenin Palackého v Hodslavicích způsobem manifestačním.

V květnu zastupoval starosta župu u příležitosti Vídeňského sjezdu holdování Jeho Veličenstvu z příčiny 50letého požehnaného Jeho panovnického jubilea.

Sbor hasičský Bránkách.

Obec Bránky čítá 148 domů s převládající krytbou šindelovou. Provozuje se zde polní hospodářství a tovární výroba zátek, kolků a krabiček na zápalky. Obec leží v údolí horami ob-

klopeném. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1885 a zakladateli jeho byli: Albert *Günther*, nyní přednosta stanice a Čeněk *Batrla*, rolník a tehdejší starosta obce. Téhož času byli v obecním představenstvu: Ant. Skýpala, Frant. Klanica, Josef Pečenka, Josef Šváb a Frant. Tvrdoň, rolníci. První dva podporovali založení spolku a sami k němu za členy přistoupili, ostatní byli proti.

Prvním náčelníkem sboru byl Albert *Günther* a jednatelem Josef *Schützer*. Téhož času byli členy sboru (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Čeněk Batrla, František Beneš, Vincenc Šváb, František Klanica, František Pavlín, František Štverák, Frant. Schützer, Aug. Andrys, Aug. Kašík, Valentin Skařupa, Jan Janošík.

Sbor trvá 13 roků a nyníšším předsedou jest Albert *Günther*, přednosta stanice, narozen v Bránkách roku 1864, náčelníkem Robert *Skýpala*, hostinský, narozen v Bránkách roku 1865, jednatelem Antonín *Weingart*, učitel, narozen r. 1869. Nynější členové sboru jsou: Jindř. Bartoš, Aug. Andrys, Josef Bartoš, Vincenc *Batrla*, Fr. Burdák, Jan *Batrla*, Augustin Bokaj, J. Borovička, Vincenc Cahlík, Josef Cahlík, Frant. Cahlík, Jan Cahlík, Hubert Cahlík, Vincenc Chodura, Frant. Hojar, Josef Ječmeň, Jan Ječmeň, Frant. Kašík, Jan Kašík, Josef Kašík, Jan Kašík, Frant. Klanica, Josef Mucala, Fr. Nevím, Josef Pavlín, Frant. Pečenka, Jan *Skoček*, Josef Svoboda, Robert Šváb, Josef Vaculík.

Sbor má sundávací stříkačku dvoupruční s předním vozem, starší stříkačku, do které se voda nalévati musí, 6 berlovek v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 18 požárů.

Sbor hasičský v Lešné.

Obec Lešná čítá 92 domků s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství a zelenářství. Obec leží z větší části na rovině. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1885 a prvním zakladatelem jeho byl p. Ludvík *Lacina*, nadučitel v Lešné, svého postavení velmi příčinlivý a svědomitý. Téhož času byl starostou obce p. František *Flajšar*, rolník č. 32. v Lešné. V obecním výboru byli pp.: Aug. Janyška, Jan Mocek, František Vašíček, K. Hanák, František Podzemný, Frant. Hanák, Josef Podzemný. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivi, což prokázáno tím, že zakoupen z obecní pokladny pozemek ku stavbě místnosti pro nářadí hasičské.

Prvním předsedou ve sboru byl Ludvík *Lacina*, nadučitel, náčelníkem Frant. *Flajšar*, rolník, jednatelem František *Zapletal*, učitel. Sbor trvá 13 roků.

Nynějším předsedou jest vysokorodý pan hrabě Filip z *Kinských*, velkostatkář, člen zemské posl. sněmovny v Brně, starosta obce, co předseda sboru, jenž o jeho zvelebení, jak majetkem, tak také svou vlastní silou, neunavně a příkladně se přičinuje, náčelníkem Fr. *Myslivý*, jednatelem Valentin *Hruška*. Členy sboru jsou, (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): hr. *Kinský*, Frant. *Myslivý*, Mann, Jos. *Podzemný*, *Smolka*, *Rusek*, *Holašta*, *Podzemný*, *Skalka*, Hoferek, Mareček, *Paoliša*, Hasal, Frant. Mann, Šefraný, *Kulajta*, *Pochyla*, *Podzemný*, *Hanák*, Horník, *Hrachovec*, Dom. *Podzemný*, *Chuděj*, *Kulajta*, *Flejšar*, *Hruška*, *Staša*, *Mocek*, Fr. *Hruška*, *Trefil*, *Šefraný*, Vavrečka.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku sundávací, vůz na hadice se 160 m hadic, vůz pro mužstvo, jeden žebřík posunovací a rozličné háky v ceně 1500 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 10 požárů.

Sbor hasičský v Kunovicích.

Obec Kunovice čítá 108 domů se smíšenou krytbou a 653 obyvatelů, kteří žijí se hlavně rolnictvím a něco řemeslem. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Na vyzvání sl. c. k. okresního hejtmanství ve Val. Meziříčí založen r. 1892 sbor p. Jos. *Hruškou*, rolníkem a tehdejší starostou obce. V obecním představenstvu byli pp.: Antonín Král, Jan Ochman, Frt. Ovčáček, Frant. Staněk, Tomáš Střiteský, Jan Mareček, František Král, Josef Oliva. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi, a to zařízením sboru, vyzbrojením a pořízením stejnokroje pracovního i slavnostního pro sbor hasičský na obecní účet.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Josef *Hruška*, rolník, jednatelem M. *Vychodil*, rolník. Sbor trvá 6 roků a nyníšším předsedou jest Jos. *Hruška*, rolník, náčelníkem J. *Ochman*, rolník, jednatelem K. *Fukala*, učitel.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni s veškerým příslušenstvím a 2 stříkačky s větrníky v ceně 1050 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 25 požárů.

Sbor hasičský v Jablunce.

Obec Jablunka čítá 163 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se nachází bruslna skla, továrna (filialka) na ohýbaný nábytek, továrna na loupání vrby. Poloha obce a okolí jest rovina a hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Valchář*, řídící učitel. Téhož času byl starostou obce Martin *Valchář*, rolník a obchodník dřevem. V obecní radě byli pp.: Tomáš Hruška, Pavel Lukáš. Tito byli hasičskému sboru příznivci tím, že stali se přispívajícími členy sboru.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou M. *Valchář*, starosta, náčelníkem J. *Valchář*, řídící, jednatelem Jos. *Petráš*, hostinský a pekař. Sbor trvá 2 roky a má 30 členů činných.

Sbor má dvoukolovou stříkačku za 750 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 2 požárů

Sbor hasičský v Zašové.

Obec Zašová čítá 233 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství a řemeslo. Obec jest pahorkatina, okolí hornaté. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvním zakladatelem jeho byl p. Jan *Tauber*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce p. Jos. *Čáň*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Jos. Daněk, Kar. Kerle, Jos. Krěmař, Schwetz, Josef David, Jan Zlebčák, Antonín Nohavica, Jiří Maliňák, Ferdinand Špurek, Jan Frnka, Jan Jurečka. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci; p. Josef Čáň, starosta, ručil svým jménem na zakoupení výbroje.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Jan *Tauber*, nadučitel, jednatelem Alois *Špurek*, obchodník. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou Michael *Zátopek*, náčelníkem a jednatelem Josef *Krůpa*. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Michael *Zátopek*, R. Malík, Josef *Hégar*, Lud. *Nohavica*, Jan *Nohavica*, Al. *Daněk*, Karel *Tordoň*, J. *Ptáček*, Frant. Maliňák, Josef *Pokorný*, Ferd. *Čáň*, J. *Šobr*, Ferd. *Špurek*, Frant. *Janiš*, Florian *Vítkovský*, J. *Polách*, Leopold Krěmař, J. *Zlebčák*, Ferd. *Macháček*, Frt. *Dobeš*, Alois Drozd, Fr. *Novosád*, Ferd. *Polách*, Jos. *Stuchlík*, Alois Špurek, Ludvík Škrobák, Josef *Krhovják*, Josef Rajch, Alois Rada, Josef Drozd, Frant. Macháček, Frant. *Janiš*, Jan *Polách*, Alois Poruba, Josef *Pavelka*.

Sbor má 2 stříkačky, jedna jest dvouproudni, druhá bez ssavice v úhrnné ceně 1300 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský v Zubří u Rožnova.

Obec Zubří čítá 400 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894 a prvním zakladatelem jeho byl p. nadučitel Kajetán *Zvihan*, nyní čestný člen sboru hasičského, narozen dne 7. srpna r. 1853 ve Val. Meziříčí. Odbýv sobě národní školu tamtéž, studoval v Nov. Jičíně na realce a na učitelském ústavě v Brně, působil co učitel ve Val. Meziříčí, v Jasenici, v Krasné a od roku 1890 v Zubří. Téhož času byl starostou obce p. Čeněk *Krůpa*, rolník. V obecní radě byli pp.: Ludvík Dobeš, Josef Zeman, Jan Podzemný. Tito všichni byli hasičskému sboru příznivci a jsou doposud, což proukázali tím, že jsou všichni přispívajícími členy sboru.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: náčelníkem Čeněk *Krůpa*, rolník, narozen dne 29. června r. 1853 v Zubří. Odbýv si národní školu v Zubří, navštěvoval hlavní školy v Nov. Jičíně, jest nyní starostou obce 6 let, předsedou místního odboru Ú. M. Š., starostou tělocvičné jednoty »Sokol« v Zubří, člen a výbor rolnické záložny ve Val. Meziříčí, členem silničního výboru, předsedou místní školní rady; jednatelem Frant. *Šimurda*, obchodník, narozen dne 15. dubna r. 1871. Odbýv sobě národní školu v Zubří, navštěvoval měšťanskou školu v Nov. Jičíně, pak průmyslovou a obchodní školu ve Vídni, jest nyní 7 let obchodníkem v Zubří, člen a výbor místního odboru Ú. M. Š., člen a výbor tělocvičné jednoty »Sokol« a pořádá již po 2 léta odborné hasičské přednášky v zimních měsících ve školní budově. Sbor trvá 4 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Šimurda, Josef Cabák, Bedřich Müller, Ferd. Jurásek, Ludvík Šaran, M. Šimurda, Josef Randisek, Antonín Krůpa, Ludvík Jurka, Jan Koláček, Ludvík Pavelka, Jiří Pernica, Antonín Randus, Josef Novosád, František Podzemný, Josef Krpela, František Pavelka, Josef Mikulenko, L. Mikulenko, Michal Mikulenko, Michal Cibulec,

Frant. Běna. Později přistoupili ke sboru: Josef Dubský, Frant. Labounek, Martin Holíš, Josef Babínek, František Číp, Josef Zeman, Frant. Cibulec, František Míza, Josef Koleček, M. Lukáš, Čeněk Vlk, František Krůpa, Josef Macháček, Rudolf Tvarůžek, Josef Lognér, Ferdinand Gabriel.

Sbor má 1 čtyřkolovou jednoproudou velkou stříkačku a 4 berlovky v ceně 700 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Rožnově pod Radhoštěm.

Město Rožnov čítá 503 domy s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje průmysl tkalcovský, papírnický, košíkářský a bělářský, pak jako léčebné místo prospívá mnoho k výživě obyvatelstva. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1881 a prvními zakladateli jeho byli: Rudolf *Bill*, starosta obce a měšťan v Rožnově, Martin M. *Baroš*, měšťan, Ludvík *Elcer*, hotelier, František *Bíl*, měšťan, Bruno *Janík*, měšťan, Roderich *Fichtner*, měšťan, František *Koblovský*, měšťan a lékař, Adolf *Janík*, mistr pekařský, vesměs v Rožnově p. R. V obecní radě byli pp.: Ludvík Elcer, hotelier, Josef Běza, František Koblovský, Ignác Seichert. Tito byli všichni sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Rudolf *Bill*, měšťan a starosta v Rožnově p. R., náčelníkem Brunon *Janík*, měšťan v Rožnově p. R., jednatelem Roderich *Fichtner*, měšťan v Rožnově p. R. Téhož času sestával sbor ze 60ti členů.

Sbor trvá 17 let a předsedou jeho jest dnes Oldřich *Holub*, starosta města Rožnova p. R., náčelníkem Brunon *Janík*, měšťan v Rožnově p. R., jednatelem František *Konvář*, soukromý úředník v Rožnově p. R. Dnes jsou členy sboru: Arnošt *Bill*, František *Bill*, Č. *Baroš*, Antonín *Blažke*, Frant. *Bajer*, Č. *Frňka*, František *Frňka*, Ferd. *Hanák*, Č. *Halamiček*, Metoděj *Janík*, Jiřík *Ferda*, Josef *Jurča*, Fr. *Konvář*, Lud. *Kramoliš*, Rudolf *Kedroň*, Josef *Kopecký*, Josef *Kočí*, Jan *Křenek*, Osvald *Majer*, Karel *Majer*, Frant. *Molitor*, Josef *Molitor*, Antonín *Molitor*, Just. *Nejvara*, Ladislav *Nejvara*, Hynek *Pavlát*, Jan *Pedešva*, Fr. *Sindler*, Jan *Tomek*, Ludvík *Tomek*, Jindřich *Tkadlec*, Fr. *Táborský*, Justin *Tkadlec*, Rud. *Vašek*, Emil *Vašek*, Jan *Vašek*, Jan *Fossman*, Mich. *Barabáš*, Květoslav *Majer*, Josef *Zbránek*, Fr. *Žingor*, Osvald *Kotouček*, Josef *Holub*, Čeněk *Janík*, A. *Barbořík*, Ad. *Weissbach*, Dr. *Ed. Kallus*, Kamil *Jurajda*, Frant. *Šimurda*, Josef *Fojtáček*, Arnošt *Fac*, Slav. *Halamiček*, Ferd. *Havrand*, Ferd. *Hanák*, Adolf *Janík*, Oton *Mucha*, Josef *Malík*, Edv. *Mrčoch*, Konrád *Matula*, Jan *Peřivalský*, Jan *Skalka*, Josef *Sosták*, Jan *Tvarůžek*, Rudolf *Vašík*, Ferdinand *Vokáč*.

Sbor má 1 čtyřkolový žebř posunovací, vůz pro dopravu mužstva, 1 stříkačku čtyřkolovou dvouproudou, 1 stříkačku čtyřkolovou jednoproudou, 8 berlovek, 160 m hadic, 24 výzbrojů lezeckých a 38 vodarských, 1 žebř opírací, 2 žebře střešové a 1 žebř oknový, vše v úhrnné ceně 2600 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 30 požárů.

Sbor hasičský v Hovězí.

Město Hovězí čítá 587 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 na vybídnutí sl. c. k. okr. hejmanství (okresní hejman svob. p. z Gastheimbů) a prvním zakladatelem byl místní kat. farář dp. P. Jan *Daněk* z Fryštáku u Holešova. Téhož času byl starostou obce Jan *Pončík*, rolník dom. č. 132.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud pp.: náčelníkem František *Kroupa*, narozen v Hovězí roku 1863, studoval gymnasium ve Valašském Meziříčí a jest c. k. poštmistrem a obchodníkem, jednatelem Rostislav *Trískala*, narozen v Hustopečích u Hranic roku 1869 a jest učitelem v Hovězí od r. 1892. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): J. *Mazáč* a Josef *Blažek*.

Sbor trvá 5 roků. Dnes jsou členy sboru: Martin *Trlica*, J. *Dokulil*, Tomáš *Pončík*, Jan *Kašpar*, Antonín *Kroupa*, J. *Slováček*, J. *Štastný*, J. *Potočný*, Josef *Kroupa*, Pavel *Hromada*, J. *Olšák*, Jan *Trlica*, J. *Žuríka*, Jan *Kovář*, J. *Žuríka*, Albert *Proch*, J. *Skřivánek*, Josef *Babica*, Pavel *Babica*, J. *Koňáček*, J. *Hodula*, J. *Slováček* a J. *Kovář*.

Sbor má dvoukolovou stříkačku s dvojakem a jiné nářadí hasičské v ceně 950 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský ve Vsetíně.

Město Vsetín čítá 6000 obyvatel a 650 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje poľní hospodářství, různá řemesla, průmysl nožařský, sklářství, a nábytek z ohýbaného dřeva. Obec leží v údolí řeky Bečvy, v příčnicích její údolích a na pasekách. Myšlenky zříditi hasičský spolek po příkladu jiných moravských měst, ujal se několik tehdy v popředí obce stojících měšťanů a prvním pak řádně zvoleným velitelem sboru byl p. Karel *Bubela*, zem. poslanec, velkoobchodník dřevem a tehdejší starosta obce, což bylo uskutečněno roku 1877. V obecním představenstvu byli pp.: Karel Opočenský, Jan Bubela, Karel Pokorný, Jan Vinkler, Jos. Bubela ml., Jan Raušer, Jan Sajdl, Karel Estefák, Rudolf Diessel, Jan Kratochvil. Všichni jmenovaní přáli instituci hasičské, což různým směrem a dle možnosti se jevilo.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Karel *Bubela*, jednatelem Josef *Pokorný* ml., kupec.

Sbor trvá 21 let a náčelníkem jeho jest dnes Josef *Pokorný*, kupec, jednatelem Josef *Hovadík*, rolník.

Sbor má čtyřkolový žebř, čtyřkolový trén, čtyřkolovou stříkačku, jež odstrojiti se dá při práci na dvojkolovku za půl třetího tisíce zlatých.

Sbor hasičský v Stříteži.

Obec Střítež čítá 136 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje výhradně rolnictví a výroba tak zvaných Střítežských rukavic. Obec leží na rovině levé strany řeky Bečvy a po levé straně obce jsou pahorky tak zvané Hostýn a Zábřeska porostlé většinou lesem. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Šimčík*, kamenický mistr a první radní obce Stříteže. Narozen roku 1846 v Malé Bystřici u Valašského Meziříčí, navštěvoval 2 leta konfesionální školu v Roustce. Od 10 let zabýval se řemeslem nožařským při svých chudých rodičích, v šestnáctém roce, když mu rodiči zemřeli, učil se kameníkem, v roku 1868 usadil se ve Stříteži, kdež sobě zařídil živnost kamenickou, kterou doposud provozuje, v roce 1871 navštěvoval kreslicí pokračovací školu ve Val. Meziříčí, v roku 1897 byl zvolen starostou obce, což z příčin zdravotních nepřijal a úředně byl propuštěn. Téhož času byl starostou obce Josef *Vollek*, rolník a všeobecně vážený občan, dlouholetý starosta obce, jenž z nahodilé nemoci starostenství se vzdal. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Šimčík a Michal Jaroň. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví přistoupením za členy a podporováním sboru.

Prvním náčelníkem ve sboru byl František *Dobeš*, rolník č. 21., jednatelem Fr. *Zeman*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Michal Jaroň, Josef Volek, Ludvík Dobeš, Fr. Volek, Josef Dobeš, Michal Špurek, Josef Baroš, Fr. Baroš, Michal Baroš, Fr. Dobeš, Jan Dobeš, Čeněk Horák, Josef Korábečný, Jan Stodulka, Josef Tovaryš, Josef Smutek.

Sbor trvá 9 let a náčelníkem jeho jest dnes Martin *Vanduch*, narozen v roku 1854, navštěvoval obecnou školu v Malé Lhotě a vyučil se stolařem v Zašové, odkud byl povolán roku 1874 k vojsku kdež sloužil u ženijního pluku, v roku 1878 účastnil se okupace Bosenské, v roku 1888 usadil se co rolník a stolař v obci Stříteži, kde jest již 7 let náčelníkem sboru hasičského a členem obecního zastupitelstva. Jednatelem jest Josef *Vaculín*, narozen r. 1863 ve Velké Lhotě, navštěvoval konfesionální školu v Malé Bystřici a vyučil se krejčím v Suchdoli, roku 1888 usadil se v Stříteži, kdež krejčířskou živnost provozuje a 3 roky jest jednatelem sboru. Dnes jsou členy sboru: Martin *Vanduch*, Josef *Šrámek*, Jan *Martinek*, Fr. *Melichařík*, Josef *Martinek*, František *Žlobčík*, Josef *Fabijan*, Josef *Šimčík*, Jan *Kliment*, Jan *Martinek*, Martin *Baroš*, Jan *Vlk*, Frant. *Chlevištan*, Jos. *Hurtík*, Jan *Ostřanský*, Jos. *Kopřiva*, Jan *Kopřiva*, Jos. *Šimčík* ml., Martin *Stodulka*, Josef *Baroš*, Josef *Dobeš*, Jan *Jadrníček*, Fr. *Šrámek*, Jan *Šimčík*.

Sbor má jednoproudni čtyřkolovou stříkačku a 4 berlové stříkačky v ceně 600 zl.; též účastnil se po celý čas svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský v Policích.

Obec Police čítá 100 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a prvními zakladateli sboru byli pp.: Karel *Ryšánek*, hostinský a tehdejší starosta obce, Jan *Švoboda*, hostinský, Julius *Kunda*, správce školy, Frant. *Černoch*, rolník a Tomáš *Plesník*, rolník. Téhož času v obecní radě byli Jan Ječmen a Josef Ječmen, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví.

Prvním předsedou a zároveň náčelníkem ve sboru byl Karel *Ryšánek*, hostinský, jednatelem Julius *Kunda*, správce školy. Sbor trvá 4 roky.

Nyní roku 1898 jest předsedou a jednatelem Julius *Kunda*, správce školy, narozen r. 1854. ve Velkých Karlovicích na Moravě. Roku 1831 po odbyté zkoušce způsobilosti učitelské dosazen za definitivního správce školy do Polic, kdež podnes působí. Náčelníkem Jan *Svoboda*, hostinský, starosta obce a předseda m. r. šk., narozen roku 1852. O i založení až podnes členy sboru vytrvali: Ant. Černoch, Ferd. Černoch, Frant. Černoch, Jan Černoch, Frant. Filip, Josef Gajdušek, Jan Hás, Jan Havran, Josef Herman, Antonín Hradil, Josef Indrouch, Josef Janoš, Jan Janoš č. 88, Jan Janoš č. 112, Ferd. Ječmen, Josef Konvičný, Jan Murek, Jan Němec, Ant. Němec č. 18, Frant. Novotný, Josef Mikulanka, Ferd. Orsák, Josef Palats, Karel Ryšánek, Frant. Sedlář, Ant. Sedlář, Jan Slavík, Val. Slavík, Jan Staša, Karel Staša, Frant. Svoboda, Ferd. Svoboda, Josef Válek, Val. Skafupa a Josef Svoboda. Později přistoupili: Tomáš Černoch, Frant. Hradil, Josef Němec, Frant. Němec, Frant. Pavlišník a Josef Slimáček.

Sbor má 1 vozovou čtyřkolovou dvouproutňá stříkačku se ssavicí, 8 m hadic ssavých a 120 m výpustných, 1 dvoukolový vůz na nářadí, 1 pošinovací čtyřdílný žebřík a 4 svítilny. Výzbroje: hodnostářské 4, lezeckých 10, stříkačnických 34; vše v úhrnné ceně 1400 zl. Týž účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský v Novém Hrozenkově.

Město Nový Hrozenkov čítá 600 domů s převládající krytbou šindelovou. Velká většina obyvatelů žije se rolnictvím, mnoho jich také chodí za výdělkem do skelné huti a v zimě někteří zhotovují rozmanité věci dřevěné. Poloha obce jest podél Bečvy rovinatá, v ostatní části hornatá, ve vyšší poloze lesy porostlá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvním zakladatelem byl pan Vilém *Weishammer*, místní učitel, narozen roku 1862 v Bránkách. Byl učitelem v Bernaticích 4 roky, pak v Novém Hrozenkově, kdež posud působí. Téhož času byl starostou obce p. Edmund *Haverland*, obvodní lékař. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pp.: Jakub Orsák, Libor Koláček a Pavel Johec, rolníci. Všichni byli sboru velmi přízniví. Obec darovala 2 stříkačky, 60 m hadic, 600 zl. na výzbroj a 100 zl. na projektovanou stavbu zbrojovny.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl p. Vilém *Weishammer*, jednatelem p. Jan *Důjka*. Sbor trvá 3 roky.

Nyní roku 1898 jest předsedou a zároveň náčelníkem p. Vilém *Weishammer*, jednatelem p. Jan *Důjka*, nar. v Novém Hrozenkově roku 1861, po odbyté službě vojenské stal se četníkem v Krakově, později však vystoupil a věnoval se rolnictví. O i založení až podnes členy sboru vytrvali: Alois Bundil, Jan Důjka, Cyrill Grossmann, Cyrill Janík, Petr Johec, Frant. Koňářík, Josef Koňářík, Josef Kret, Frant. Leskovjan, Josef Leskovjan, Josef Michalčák, Petr Michálek, Jan Mlynář, Ant. Orsák, Frant. Orsák Pavlovský, Fr. Orsák Valenta, Jakub Orsák Košut, Jan Orsák Pavlovský, Josef Orsák Bitalovský, Pavel Orsák, Jan Provázek, Michal Provázek, Petr Příhoda, Josef Šipula, Pavel Urban, Jan Valíček, Josef Vašek, Pavel Vrážel, Jan Venglář a Vilém Weishammer. Později přistoupili: Josef Vrážel a Josef Zbránek.

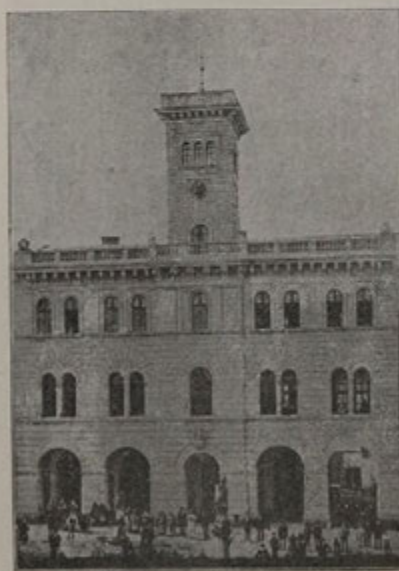
Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku, 1 přenosnou stříkačku a 4 berlovky; vše v ceně 1200 zlatých. Týž účastnil se dosud 3 požárů.

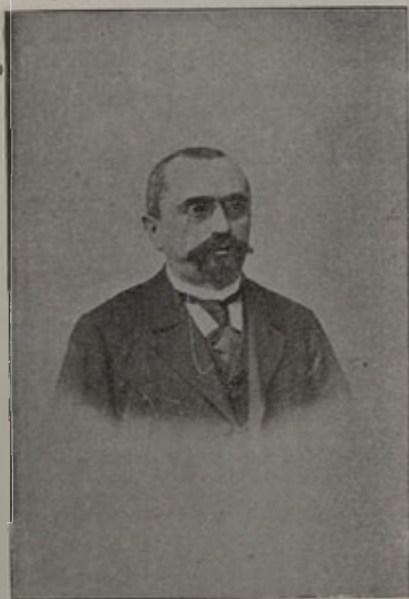
Župa sev.-východní Moravy.

Frenštát, okresní město a sídlo župy XXXIII.

Radnice ve Frenštátě.

Ed. Hegrať,

starosta obce a náčelník sboru ve Frenštátě.

Rob. Frant. Křenek,

starosta župy XXXIII.

Jan Adamec,
předseda sboru v Tichó.

Jindřich Dohnal,
velitel sboru v Hrabůvce.

Jan Zátpek,
velitel sboru v Tichó.

Román Doležil,
náčelník sboru v Brulporku.

Has. skladiště v Hukvaldech.

Alois Hlavatý,

Jan Bílek,
náčelník sboru v Metylovicích.

Skupina sboru a skladiště v Hukvaldech.

Skupina sboru v Rychalticích.

K r o n i k a župy severo-východní Moravy.

Bylo to v roku 1883, kdy v hlavě osvědčeného a o české hasičstvo moravské velezasloužilého muže, p. prof. Josefa Janouška, tehdejšího velitele has. sboru v Příboře, vznikla myšlenka, založiti župní jednotu hasičskou pro politické okresy Nový Jičín, Místek a Val. Meziříčí, jednotu, kteráž by sdružila veškeré české hasičské sbory těchto tří okresů ku společné činnosti, kteráž by klesla cestu hasičstvu českému i tam, kde dosud hasičských sborů nestává, i tam, kde obyvatelstvo z neuvědomělosti toliko lhostejnost, posměch, ba i nenávisť chová.

Myšlenka tato brzo stala se skutkem přičiněním tohoto obětavého muže a tak založena byla „hasičská župní jednotka severo-východní Moravy“ politických okresů Novo-Jičínského, Místeckého a Val.-Meziříčského. První valná hromada této župní jednoty konána v r. 1884 ve Frenštátě, při kteréž přihlásilo se k župě 5 sborů, totiž Příbor, Frenštát, Brušperk, Štramperk a Starý Jičín. Prvním starostou byl jmenovaný již pan Josef Janoušek, tehdejší velitel has. sboru a professor na c. k. ústavu učitelském v Příboře. Současným jednatelem byl pan Rudolf Ludwig, učitel obecné školy v Příboře. Neunavnu a horlivou činností župní správy, jmenovitě starosty a jednatele, zkvětała nově založená župa utěšeně. Pořádáním sjezdů, veřejných cvičení a poučných přednášek klesla správa župy hasičstvu českému cestu nejen do obcí, kde dosud has. sborů nebylo, ale i tam, kde has. sbory již stávaly, avšak buď zcela německé aneb alespoň s německým velením byly. Ano i do sousedního Slezska zapouštěla župa své kořeny a můžeme směle říci, že vlastně nynější hasičstvo české ve Slezsku jest odnoží župy této. Tím se stalo, že počet sborů v župě rok od roku se množil.

Když pak zasloužilý starosta pan Josef Janoušek své činnosti v župě se vzdal, jmenován byl pro neocenitelné zásluhy prvním čestným členem župy a na jeho místo zvolen za starostu p. Robert Fr. Křenek, továrník z Frenštátu. Jednatelem zůstal dále p. Rudolf Ludwig. Ani za nového starosty činnost župy neochabovala, ba naopak velmi zkvětała. Jaký div tedy, že počet sborů během prvního desetiletí trvání župy vzrostl na více než na 40.

Následkem tak velikého počtu sborů, jakož i rozsáhlost župy ve 3 politických okresích, vyžadovalo spravování župy nemalé práce, kteráž ještě novou organizací Ústřední jednoty hasičské značně rozmnožena byla, takže bez placených sil nebylo by lze se obejít. Pomýšleno tedy na to, župu rozdělit. Otázka ta brzo přišla na denní pořádek a sice při župním sjezdu v Hodslavicích v r. 1893. — Při rokování o této otázce proneseno mnoho různých náhledů, až konečně došlo k hlasování, při kterémž sbory polit. okresu Místeckého, pro rozdělení župy hlasovavší, přehlasovány byly sbory hasičskými okresů Novo-Jičínského a Val. Meziříčského, které proti rozdělení župy hlasovaly.

Následkem toho hned následujícího roku 1894 usnesla se většina sborů na Místecku, novou samostatnou župu založiti a ze župní jednoty nynější vystoupiti.

Správa župy, dozvěděvši se o rozhodnutí sborů na Místecku a na pokyn Zemské Ústřední jednoty, svolala tedy mimořádnou schůzi vyslanců dne 16. září 1894 do Frenštátu, při kteréž nutné rozdělení župy definitivně rozhodnuto a sice v ten smysl, aby pro každý politický okres zřízena byla samostatná župa, totiž pro politický okres Místecký, kteráž podržela jméno staré župy, totiž: župní jednotka sev.-východní Moravy, pro politický okres Novo-Jičínský se jménem župa Kravaňská a pro politický okres Val. Meziříčský se jménem župa Valašská. Stanovy každé jmenované župy spracovány a vys. c. k. mor. místodržitelství ku schválení předloženy.

Dne 3. března 1895 svolána poslední valná hromada staré župy do Frenštátu a to na rozehodnou, ku kteréž se zástupcové has. sborů všech tří politických okresů dostavili. Touto schůzí ukončila župní jednota sev.-východní Moravy čís. II. po 11letém blahodárném působení svou činnost a místo ní vstoupily v život nové tři shora již jmenované župy.

Téhož dne odbývána také první valná hromada župní jednoty severo-východní Moravy soudních okresů Místek-Frenštát, Mor. Ostrava, kterýmžto dnem počíná vlastní činnost této župy. K župě přihlásily se všechny stávající sbory české hejmanství Místeckého v počtu 18. Byly to následující sbory:

Soudní okres Místecký: Brušperk, Frýdlant, Hukvaldy-Sklenov, Metylovice, Paskov, Stafič a Sviadnov.

Soudní okres Frenštátský: Bordovice, Frenštát, Lichnov, Tichá, Vlčovice.

Soudní okres Mor. Ostravský: Bělá Stará-Nová, Lhotka, Proskovice, Stará Ves, Vyškovice a Zábřeh.

Při provedených volbách zvolen byl starostou pan Rob. Fr. Kfenek, továrník z Frenštátu, místostarostou a dozorcem pan Ed. Hegrát, obchodník a náčelník sboru ve Frenštátě, jednatelem a pokladníkem pan Ed. Kubala, učitel a náčelník ze Staré Bělé.

Co se týká činnosti této nové župy, tedy s potěšením tvrditi můžeme, že nová župa nevybočila nikterak z kolejí župy staré, ano hleděla se jí v každém ohledu vyrovnati. — Hned v prvním roce založeny příčiněním župy tři nové sbory, totiž ve Fryčovicích, Rychalticích a v Nové Vsi. Během dalších dvou let zřízeny ještě čtyři nové sbory a to ve Velké Hrabové, Ma'é Hrabové, Nové Bělé a v Krmelíně, takže župa tato čítá nyní 25 sborů.

Na podzim v r. 1896 zavládl mezi sbory na Ostravsku ruch, zříditi samostatnou župu pro soudní okres Mor. Ostravský. Správa župy svolala tedy výborovou schůzi do Mor. Ostravy v měsíci listopadu 1896, ku kteréž všichni zástupcové sborů z Ostravska pozváni byli, aby o té záležitosti rokovati se mohlo. Schůzi přítomen byl i pan Rudolf Ludwig co zástupce Ústřední Jednoty. Po vyměnění různých náhledů usneš. no konečně na tom, novou župu na Ostravsku nezřizovati, avšak zvoliti ještě jednoho župního dozorce pro okres Ostravský, což požadavkům sborů z Ostravska úplně vyhoví. Tímto druhým dozorcem zvolen pan Rudolf Ludwig, ředitel měšťanských škol v Mor. Ostravě.

Na jaře r. 1897 vzdal se župní dozorce a župní místostarosta pan Eduard Hegrát úřadu dozorce, jelikož co zvolený měšťanosta města Frenštátu tuto funkci dále zastávati nemohl. Místo něj tedy zvolení při výborové schůzi v Paskově do konce volebního období prozatímně 2 dozorce, pan Emil Kfenek z Frenštátu a pan Frant. Burejza z Paskova.

V r. 1897 v měsíci srpnu konán župní sjezd na Hukvaldech, na kterémž provedeny po uplynulém tříletém období volebním nové volby, při nichž zvoleni: Starostou opět p. Robert Fr. Kfenek z Frenštátu, místostarostou pan Jan Řehák, náčelník z Paskova, jednatelem a pokladníkem pan Eduard Kubala, náčelník ze Staré Bělé a župními dozerci pro Místecko p. Adolf Lihotský z Hukvaldů a pro Ostravsko p. Rudolf Ludwig z Mor. Ostravy.

Tím opět otěže župy vloženy do rukou osvědčených a můžeme s jistotou očekávati, že župa severo-východní Moravy jako dosud i na dále vzkvétati bude.

Co pak jiné činnosti župní se týká, tedy podotknouti dlužno, že působením župy a sborů k ní náležejícím zasláno bylo zemskému sněmu 26 petičí od 26 obcí našeho politického okresu za změnu a opravu zemského zákona a řádu požárového z r. 1873 dle návrhu České Ústř. Jednoty.

V roku 1896 župa velmi horlivě agitovala ve přičině upisování podílů na Has. pojišťovnu. Celkem upsáno v našem chudém kraji 115 podílů, takže župa naše v ohledu tom mezi první se může počítati.

Soudní okres Místek.

Sbor hasičský v Paskově.

Obec Paskov čítá 217 domů se smíšenou krytbou křídlicovou. V obci se provozuje rolnictví, rybářství a dílem průmysl. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1877 a prvním zakladatelem jeho byl Eduard *Kvišda*, zástupce velkostatku a bývalý ředitel velkostatku hr. St. Genois. Téhož času byl starostou obce Ignác *Kubištek*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: † Antonín Zavisky, Fr. Huber st., † Fr. Lysek, Josef Havlík, Josef Matěj, † Fr. Lisek, Jan Havránek, Jan Sládeček a Martin Novák. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, a také jej náležitě podporovali.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Florian *Klega*, pens. nadporučík, jednatelem Martin *Novák*, obchodník.

Sbor trvá 21 let a předsedou jeho jest dnes Jan *Řehák*, náčelníkem Josef *Burejša*, jednatelem Josef *Bordovský*. Od založení až podnes vytrvali: Jan Řehák, Frant. Chorovský, Jan Havránek, Fr. Huber, Josef Havlík, Fr. Kudělka, Antonín Porgač, Antonín Klega, Frant. Neuhybel, Karel Motloch. Později přistoupili: Ferdinand Kudělka, Fr. Sara, Josef Janáček, Jan Badura, Frant. Matěj, Vavřín Lysek, Josef Kubečka, Josef Rund, Jakub Liška, Josef Kyška, Frant. Bosák, Adolf Kubánek, Josef Chudý, Jan Raška, Josef Marynčák, Valentin Lysek, Moric Staněk, Jan Matěj, Fr. Vrubel, Fr. Lysek, Josef Matěj, Fr. Huber, Fr. Choleva, Karel Biahut, Frant. Raška, Adolf Bednář, Josef Badura, Jan Krejčí, Fr. Holušu, Josef Chudý ml., Jan Žáček, Jos. Neuvirth, Fr. Šostak, Frant. Havel, Josef Lyčka, Josef Huber, Josef Lysek, Jan Havlík, Karel Řehák, Fr. Neuser, Josef Pustka, Josef Klega, Florián Prchala, Rudolf Janáček, Jul. Matěj, Ludvík Kláiman, Karel Kudělka, Frant. Kubánek, Josef Mutina, Ludvík Kroček, Karel Pokora, Filip Havlík, Antonín Neuhybel, Rom. Lednický, Jindřich Havránek, Josef Šoch, Fr. Holas, Jan Javorek, Frant. Kavka, Antonín Rozehnal, Josef Bosák, Richard Novák a Fr. Mec.

Sbor má dvě čtyřkolové stříkačky ssací, každá dvouproudová, 11 berlovek, zbrojní vůz, jeden stavěcí žebř dvoukolový, jeden čtyřdílný střechový, 3 stavěcí krátké a jiné nářadí k tomu patřící v úhrnné ceně 2650 zl.; týž účastnil se po celý čas trvání svého 195 požárů.

Sbor hasičský ve Sviadnově.

Obec Sviadnov čítá 128 domů se smíšenou krytbou. Jedna třetina obyvatelstva zabývá se zemědělstvím a dvě třetiny zaměstnány v blízkých železárnách a továrnách. Obec Sviadnov leží na rovině, obklopena se dvou stran pahorky. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1877 a zakladatelem jeho byl obecní výbor. Téhož času byl starostou obce Josef *Blaške*, narozen v Pohodilkách v Horním Slezsku, obchodník a hostinský ve Sviadnově. V obecním představenstvu byli pp.: Jan Volný, Vincenc Čamrad, Fr. Peterek, Jan Menšík, Jan Friedrich, Josef Horák, Filip Klančík a Jan Čamrad. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což proukázali tím, že všichni jednomyšlně se zasazovali o zvelebení spolku.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Blaške*.

Sbor trvá 21 roků a předsedou a náčelníkem jeho jest dnes Ferdinand *Hrubý*. Narozen ve Sviadnově dne 12. ledna 1859, navštěvoval jednotřídní národní školu ve Sviadnově do 12 roků, potom vstoupil do železáren arcivévody Albrechta a jest nyní soustružníkem tamtéž. Vstoupil ku sboru hasičskému co člen v roku 1877. Jednatelem jest Antonín *Peter*. Narozen v Bystrovaněch u Olomouce dne 2. dubna 1862, navštěvoval jednotřídní národní školu v Bystrovaněch do 12 roků, potom vstoupil za učně zámečnického do dílny A. Brendla v Pavlovicích u Olomouce. Později byl povolán k vojsku a vysloužil jako poddůstojník u pěšího pluku číslo 54. V roce 1887 přišel do Sviadnova a zároveň vstoupil do práce v Karlových hutích. Přistoupil za člena ku sboru hasičskému v roku 1891. Od založení až podnes vytrvali: Fr. Peterek, Josef Satinský, Jan Tkač, Jos. Čamrad, Jan Volný, Ferdinand Hruší, Valentin Hájovský, Jan Čamrad, Josef Juřica, Filip Klančík, Antonín Michna, A. Volný, K. Volný, Fr. Volný, Jan Volný II., K. Válek a Lud. Hanč. Později přistoupili: Jan Kořínek, Antonín Peter, Petr Chovanec, Michal Mynář, Fr. Mondřík, Fr. Šindler, Alois Šindler, Jan Klančík, Josef Frydrych, Fr. Řehák, Josef Tyleček, Karel Stiborek, Karel Blažke, Karel Peterek, Jan Brož, Frant. Miček, Jan Miček, Hynek Mohelník, Josef Filippec, Fr. Samarek, Valentin Šihel, Ondřej Volný, Fr. Válek, Karel Hruška, Rajmund Gurecký, Rudolf Musalek, Jan Sýkora, Čeněk Liška, Alois Židek, Čeněk Zavadský, Karel Kočvara, Alois Hájovský, Čeněk Jurčík, Jan Liška, Josef Katuň, Antonín Možíšek, Jan Pauk, Eduard Jasínek, Jan Komínek, Josef Buržák, Ferdinand Michna, Jan Brazina, Fr. Chovanec, Emil Michna, Josef Liška, David Volný, Jan Polach, Ludvík Valek, Jan Brož, Antonín Michna, Karel Kachl, Karel Nevluď, Karel Válek, Karel Volný II., Frant. Stoklasa, Fr. Magnusek a Fr. Tyleček.

Sbor má jednu čtyřkolovou, jednu dvoukolovou stříkačku, tři berlovky a jeden naviják v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 40 požárů.

Sbor hasičský v Brušperku.

Město Brušperk ležící v údolí řeky Ondřejnice, čítá 472 domů se smíšenou krytbou; okolí jest pahorkaté, z části lesnaté. V obci se provozují obyčejné živnosti, jsou zde také 2 filiální továrny na punčochy a 1 továrna na kamna. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1879 a prvním zakladatelem byla obec a pp. P. Jan *Brázdil*, kaplan, Ludv. *Seltenreich*, Konst. *Karas*, soukenník, Leop. *Pavlišník*, zámečnický a Cyrill *Černoch*, lékař. Téhož času byl starostou obce

Valentin *Rosací*, měšťan a obchodník, zemřel r. 1896. V obecní radě byli pp.: Vincenc Petržílka, koželuh, Alois Hill, krejčí, Ludvík Gerloch, měšťan a obchodník, Fr. Sýkora, rolník, Jan Štalmach, mistr tesařský, Frant. Cvek, rolník, Jan Balcar, měšťan a hostinský. Nadšení, zvláště na počátku trvání spolku sice bylo, ale podpor jak mravních tak i hmotných dostalo se sboru od výboru obecního poskrovnu.

Prvním velitelem ve sboru byl Vinc. *Petržílka*, koželuh a radní, nám. velitelovým Frant. *Scheyer*, poštovní, a jednatelem Ludvík *Gerloch*, měšťan a obch. Sbor trvá 18 let.

Nyní roku 1898 jest velitelem Roman *Doležil*, měšťanosta a obchodník, narodil se roku 1853 v Brušperku; vybyv r. 1872 povinnou službu vojenskou, zvolen byl při ustavení sboru hasičského četařem, roku 1890, 1896 a 1897 velitelem. V roce 1889 zvolen byl do obecního výboru a od r. 1895 zastává úřad měšťanosty. Náměstkem Vilém *Hladný*, hostinský, nar. r. 1867 v Brušperku, navštěvoval obec. školu v rodné obci a měšťanskou školu v Bílovci. V roce 1883 nastoupil službu vojenskou 1 rok v Olomouci a 2 roky 3 měsíce v Hercegovině v hodnosti četaře. Navrátil se domů, převzal r. 1895 živnost řeznickou a hostinskou. — Do hasičského sboru vstoupil roku 1885, v r. 1892—93 byl velitelem a od tohoto času jest náměstkem velitelovým. Jednatelem Rich. *Grotmann*, učitel, nar. r. 1874 v Příboře. Obdržev r. 1894. a 1896. vysvědčení učitelské dospělosti a způsobilosti, působí doposud na zdejší obecné škole chlapecké. — Vstoupiv r. 1896 do hasičského sboru, zvolen byl jednatelem. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení sboru až podnes vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Frant. *Šajer*, Ant. *Kabala*, Frant. *Jurečka*, Ludv. *Jurečka*, Fel. *Sýkora*, Fr. *Vítek*, Ant. *Kolajta*, Ant. *Tichopad*, Matěj *Chalupka*, Fr. Tesař, Vil. *Hladný*, Frant. *Sulc*, Alois Bartek, Ludvík Pinkava, Adolf Vantuch, Ant. Tesař, Beruh Oppenheim, Karel Hladný, Karel Novák, Frant. Schaffer, Karel Špaček, Jan Hladný, Frant. Červenka, Ferdin. Vantuch, Karel Vantuch, Alois Krejčí, Frant. Seltenreich, Vincenc Nálepa, Frant. Chalupa, Jan Chalupa, Alois Konečný, Josef Tesař, Rudolf Nenička, Frant. Špaček, Adolf Hájek, Lud. Špaček, Julius Palkovský, Karel Červenka, Karel Garnac, Albín Sochací, Frant. Doležil, Jan Boháč, Ludv. Doležil, Rich. Seltenreich, Ludvík Konečný, Bedřich Palkovský, Rich. Grosmann, Vinc. Malinovský, Jan Šneider, Romuld Doležil, Karel Dvorský, Frant. Špaček, Josef Rychlík, Aug. Cigánek, Karel Cigánek a Jan Nezhoda.

Sbor má 1 hydrofor, 2 čtyřkolové stříkačky (1 vel. stará), 1 dvoukolovou stříkačku, 1 vůz na hadice, 1 vůz na nářadí, 12 berlovek, 2 posuvací žebře (1 starý), 450 m hadic a jiné nářadí v úhrnné ceně 2300 zl. Týž účastnil se po čas svého trvání asi 30 požárů.

Sbor hasičský v Metylovicích.

Obec Metylovice čítá 225 domů s převládající krytkou šindeľovou. Hlavní živnost jest řemenářství, částečně koželužství a polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest málo úrodná, hornatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1886 a prvním zakladatelem byl Jan *Bílek*, dosavadní velitel, narozen r. 1840. v Metylovicích, nyní má výrobu řemenářského zboží, Frant. *Kuhejda*, dlouholetý starosta obce, Josef *Svoboda*, rolník, Josef *Buchta*, Ignác *Bílek* a Frant. *Kubala*. Téhož času byl starostou obce Frant. *Kuhejda*, rolník. V obecní radě byli: Jos. Buchta, nadučitel, Frant. Kubala, rolník, Jan Šigut, rolník, Ignác Bílek, Jan Bílek, řemenář a Jos. Svoboda, rolník. Všichni jmenovaní pp. přičinili se o založení sboru a získání způsobilých členů.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Jan *Bílek*, řemenář, jednatelem Jos. *Buchta*, nadučitel. Sbor trvá 12 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou a náčelníkem Jan *Bílek*, řemenář, narozen r. 1840. v Metylovicích. Konal po 8 let službu vojenskou do r. 1868. Pak se usadil v Metylovicích, kdež jako náčelník sboru has. a člen výboru zdárně působil. Od založení až podnes vytrvali: Jan Bílek, Josef Bílek, Frant. Kuhejda, Jan Onderka, Josef Vachala, František Hulín, Martin Merta, František Bílek, František Lepík, Ondřej Mahdoň, Josef Chovanec, Jan Závodný, Jan Liberda, Vavřín Juřica, Jan Čupa, Frant. Halata, Sebest. Halata, Frant. Liberda, Jan Bílek, Anton. Mužný a Karel Kupča. Později přistoupili: Jiří Merta, Frant. Merta, Frant. Merta, Jan Samztra, Frant. Mužný, Václ. Hřeček, Ant. Kožušník, Tomáš Němec, Pavel Bílek, Frant. Šigut, Ignác Juřica, Josef Židek, Frant. Němec, Ferd. Bílek, Jan Bílek, Vavřín Bílek, Frant. Němec, Jan Juřica, Alois Adamec, Josef Juřica, Jan Halata, Rud. Bílek, Valent. Němec, Jan Pečinka, Jan Kuhejda, Ant. Jetábek, Method Bílek, Frant. Večeřa, Jan Mužný a Jan Závodný.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 5 berlovek, 1 navlák, 160 m hadic a ostatní nářadí hasičské v ceně 1200 zl. Týž po čas trvání svého účastnil se 9 požárů.

Sbor hasičský ve Frýdlantě n. O.

Obec Frýdlant čítá 333 domů se smíšenou krytbou. V obci jsou kníž.-arcib. závody železářské. Poloha obce a okolí jest údolí, obklíčené horami lesem porostlé. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvním zakladatelem byla *obec* sama vzhledem k nařízení sl. c. k. hejtmanství po velkém požáru roku 1886. Téhož času byl starostou obce Josef *Mohyla*, rolník. V obecní radě byli pánové: Vilém Benirschka, obchodník, Antonín Gertler, barvíř a Eduard Adamec, rolník. Z počátku jevila se od těchto pánů všestranná přízeň, později však byla osobními poměry jednotlivců porušena, avšak nyní opětně požívá sbor přízně úplné.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Kerlín*, učitel, náčelníkem Vilém *Bernischka*, obchodník, jednatelem Josef *Kadlčák*, nadučitel. Sbor trvá 11 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou Josef *Adamec*, rolník, náčelníkem Hynek *Trčka*, fezník, jednatelem Frant. *Zezulák*, hodinář. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Ed. Adamec, Jan Adamec, Alois Bednářik, Jan Bumbala, Vilém Bumbala, Jan Březina, Ant. Gertler, František Halata, Ant. Káňak, Mořic Krautmann, Tomáš Trčka, Ludvig Pěšah, Josef Prokeš, Domin. Rodric, Frant. Bednářik, Josef Šamaj, Vincenc Štefek, Josef Trčka, Václav Trčka, Ant. Vašek, František Uhlař, Josef Gurecký, Jan Sorják, Frant. Malý, Jan Židek, Frant. Pešák, Frant. Pešák, Ferdinand Tománek, Karel Adamec, Jan Krpec a Alois Pavliska. Později přistoupili: Ludv. Pešák, František Goluch, Mart. Tůma, Burel Josef, Jan Rajnoch, Josef Bačák, Edmund Fránek, Jan Charbula, Eduard Goluch, Frant. Zezulák, Eman. Adamec, Jan Vachala, Ignác Trčka, Frant. Pešák, Vojt. Adamec, Jan Pitucha, Ferd. Štefek, Jiří Hynek, Frant. Šrubář, Josef Nenička, Ferd. Sýkora, Frant. Šubert a Frant. Káňa.

Sbor má jednu velkou stříkačku a jednu dvoukolovou v ceně 800 zl. Týž účastnil se po celý čas trvání svého 11 požárů.

Sbor hasičský Hukvaldy-Sklenov.

Obec Hukvaldy-Sklenov čítá 180 domů se smíšenou krytbou. Provozuje se zde rolnictví, ruční tkalcovství a jiná řemesla; jest zde též pivovar. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1887 a zakladateli jeho byli: nájemce kníž.-arcib. pivovaru Josef *Jung* a jeho nejstarší syn Josef, pak tehdejší ředitel kníž.-arcib. velkostatku Ferd. *Heller* a starosta obce Jan *Smolík*, rolník. Téhož času byli v obecní radě: Josef Jung st., sládek, Frant. Červenka, kupec a Jiří Marek, rolník. Tito byli sboru příznivci a stali se vyjma Jiřího Marka členy sboru. Z počátku měl sbor dosti nepřátel i ve vlastním sídle svém; nepřátelství toto však bohudík vymizelo úplně a sbor požívá nyní plné přízně a důvěry občanstva. I sám Jeho Excellence kníž.-arcibiskup olomoucký Dr. Theodor Kohn se poslední dobou o náš sbor zajímá a jemu v nutných potřebách pomáhá.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Jung* st., sládek, náčelníkem Josef *Jung* ml., sládek a jednatelem Jan *Smolík*, rolník a starosta obce; nar. roku 1842 ve Sklenově, starostou obce jest od roku 1885; práce jednatelské koná za něho Jan Návrát, trubač sboru a řídící sborové hudby. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Josef Marek, Frant. Červenka, Rudolf Balcer, Josef Novosad, Leopold Schönhof, Jan Návrát, Jan Hubeňák, Cyrill Bůžek st., Ludvík Braun, Cyrill Braun, Ant. Cendr, Jindřich Dohnal, Josef Ermis, Jan Hubeňák, Josef Hykl, Leop. Herman, Karel Kořínek, Ondřej Matějka, Frant. Mlčák, Julius Nykl, Karel Nykl, Frant. Smolík, Rudolf Stuchlík, Frant. Volný, Rudolf Zelinka a Florian Zelenka. Sbor trvá 11 let.

Nyní jest předsedou Josef *Jung* st., sládek, nar. roku 1836 v Brušperku, nájemcem pivovaru na Hukvaldech jest od r. 1869; náčelníkem Josef *Jung* ml. (syn hořejšího), sládek, narozen r. 1861 ve Vel. Petřvaldě, získal si o sbor největších zásluh. Jednatelem jest Jan *Návrát*. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Adolf Lihotský, Rudolf Červenka, Max Jung, Frant. Nykl, Jan Uhlař, Jan Smolík, Emil Morisak, Josef Vlček, Gustav Schönhof, Jos. Bittner st., Cyrill Bůžek, Jan Chamrad, Josef Holubek, Frant. Hubeňák, Jan Kuběna, Vincenc Kuběna, Jan Kubala, Ferd. Kubala st., Frant. Losert, Aug. Melnar, Frant. Návrát, Ferd. Nykl, Alois Nykl, Ferd. Olšovský, Frant. Rek, Jan Sacký, Frant. Sasín, Aug. Sasín, Frant. Sobotík, Josef Sládek, Jakub Sládek, Vincenc Sládek, Jan Sládek st., Aug. Štefek, Albín Vlček a Ant. Veselý. Později přistoupili: Karel Panáč, Jan Marek, Florian Kabelík, Benedikt Brázda, Josef Bittner ml., Jan Franke, Bedřich Grygar, Frant. Helis, Josef Kuběna, Pavel Kozubal, Ferd. Kubala ml., Valentin Kubala, Alois Kresta, Emanuel Kulka, Frant. Konvička, Karel Losman, Emil Morisak ml., Aug. Sasín, Jan Sobotík, Cyrill Smolík, Jan Sládek ml., Ludvík Stuchlík a Vojtěch Štefek.

Sbor má čtyřkolovou normální stříkačku dvouproudni od Smekala z Čech u Prostějova, dvoukolovou stříkačku ssundávací od J. Čermáka z Teplíc a 8 ručních stříkaček (berlovek), vše v úhrnné ceně 1700 zl.; týž účastnil se dosud 17 požárů (8 místních a 9 přespolečných).

Sbor hasičský v Zábřehu.

Obec Zábřeh leží na rovině a má krytbu smíšenou. Provozuje se zde polní hospodářství; kromě toho jest zde továrna na cement a dehet. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1890 a zakladatelem jeho byl Frant. *Pitřík*, rolník. Téhož času byl starostou obce Frant. *Hrabovský*, rolník. V obecní radě byli: Melichar Stuchlý, Karel Šeděnka a Jan Černý, rolníci.

Prvním předsedou byl Fr. *Pitřík*, rolník, náčelníkem a jednatelem Josef *Michálek*, učitel. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Pitřík*, rolník, náčelníkem a jednatelem Josef *Riedel*, učitel. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Josef Bala, Josef *Buček*, Jan Dominik, Josef Fabian, Frant. Gabris, Valentin Gedrich, Josef Gloger, Frant. *Haluška*, Vilém Heitlinger, Jan *Holuša*, Josef *Houček*, Frant. *Javorek*, Mik. Klimek, Vincenc *Klímeček*, Josef Kočvara, Frant. Kvasigrech, Alois *Lička*, Frant. Lička, Petr Lička ml., Petr *Lička* st., Jan Matěj, Jan Michálek, Jan *Pavlica*, Frant. Raška, Josef *Raška*, Josef *Riedel*, Adolf Sýkora, Kajetán Sýkora, Josef Sýkora, Vincenc Sýkora, Josef Sýkora, Josef *Švider*, Frant. Šeděnka, Josef Šeděnka, Teofil Tománek, Frant. Vana, Alois Vavroš, Karel Vantuch, Josef Vojtek, Felix Zezulka, Ant. *Zgařar*, Jan *Zgařar*, Vilém *Krömer*, Ed. Lisek, Josef Polásek a Jan Stuchlý.

Sbor má dvě stříkačky čtyřkolové, naviják na hadice, zbrojní vůz, dva žebře hákové, dva posunovací, jeden střešový a jeden operací, vše v úhrnné ceně 2500 zl.; též účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský ve Staříči.

Obec Staříč čítá 280 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé jsou rolníci. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1891 a zakladateli jeho byli: Alois *Krejčí*, chalupník a radní, Josef *Blažek*, rolník a starosta obce, Josef *Prokop*, rolník a radní a Josef *Benyš*, učitel a zapisovatel. Téhož času byli v obecní radě (mimo dva výše uvedené): Frant. Volný, Jan Pělucha a Josef Klečka, rolníci. Z těchto byli pouze dva sboru příznivci, a sice Alois Krejčí a Josef Prokop, kteří vzali na sebe úkol potřebné kroky pro spolek z ochoty vykonati.

Prvním předsedou byl Josef *Blažek*, náčelníkem Josef *Prokop* a jednatelem Karel *Vašica*. Sbor trvá 7 let.

Nyní jest předsedou Ignác *Krejčí*, hostinský, náčelníkem Ludvík *Cigánek*, učitel, a jednatelem Alois *Krejčí*, obecní tajemník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Blažek, Frant. Kozelský, Karel Krejčí, Frant. Kostka, Jan Plaček, Frant. Klečka, Alois Krejčí, Jan Lanča, Nikodém Pokluda, Ant. Plaček, Karel Brož, Čeněk Hlaváč, Frant. Kořínek, Josef Prokop, Ignác Krejčí a Jan Miček. Později přistoupili: Frant. Kuča, Ignác Kozelský, Val. Hřeček, Josef Švrčina, Alois Prokop, Jan Láník, Jan Volný, Jan Peterek, Čeněk Tobola, Josef Libarda, František Tobola, Josef Tobola, František Tajchman, Josef Hřeček, Albín Štibel, František Havlák, Ignác Pokluda a Ignác Švrčina.

Sbor má dvoukolovou stříkačku sundávací, čtyřkolovou stříkačku sundávací se sedadly asi pro 12 členů, pak 4 berlovky, vše v úhrnné ceně 1500 zl.; též účastnil se dosud 8 požárů.

Sbor hasičský ve Fryčovicích.

Obec Fryčovice čítá 240 domů s krytbou po většině šindelovou a 1527 obyvatelů, kteří se žijí polním hospodářstvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1895 a prvními zakladateli jeho byli Josef *Schindler*, starosta obce a mlynář, a Ant. *Koci*, učitel v místě. V obecní radě byli: Valentin Smolík, I. radní, Frant. Ivánek, II. radní, Josef Seibert, III. radní, a Frant. Janek, IV. radní, všichni rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci, což dokázali tím, že obecní výbor převzal stavbu zbrojny pro sbor z prostředků obecních.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou a náčelníkem Josef *Schindler*, mlynář, jednatelem Ant. *Koci*, učitel. Sbor trvá tři roky.

Činnými členy jsou: Tomáš Winkler, Jan Šugar, Josef Kuběna, Al. Žabenský, Jan Konečný, Fr. Chamrad, Ant. Matýsek, Josef Neolud, Fr. Volný, Val. Karel Teplík, Ant. Šugarek, Fr. Zahradník, Jan Gtes, Albin Volný, Karel Harabiš, Fr. Strakoš, Ant. Neolud, Fr. Konečný, Vilém Sýkora, Josef Janek, Rudolf Smolík, Fr. Miček, Fr. Merta, Ant. Neolud, Fr. Olšovský, Frant. Janek, Josef Lanča, Fr. Strakoš, Ludv. Žabenský, Ant. Lanča, Fr. Neolud, Karel Bujnošek, Josef Strakoš, Fr. Adamovský, Josef Vantuch, Fr. Neolud, Fr. Zidek, Cyrill Kučera, Karel Volný, Vinc. Olšovský,

Val. Smolík, Jan Hořínek, Fr. Londýn, Cyrill Neolud, Josef Neolud, Jan Piskoř, Josef Masopust, Josef Strakoš, Ludvík Konečný, Josef Konečný, Bened. Filipec, Josef Jurečka a Ant. Neolud.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku s předním vozem, 6 berlovek, 171 m hadic a jiné has. nářadí, vše v úhrnné ceně 2175 zl. Po čas trvání svého účastnil se sbor 5 požárů.

Sbor hasičský v Rychalticích.

Obec Rychaltice čítá 103 domů s krytbou smíšenou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1895 a prvním zakladatelem byl Vincenc *Konvička*, rolník, nar. 1855 v Rychalticích; po svém otci převzal usedlost. Od r. 1884 jest členem obecního výboru a patří ku straně pokrokové. Téhož času byl starostou obce Jan *Volný*, rolník. V obecním představenstvu byli: Vincenc *Konvička*, Vinc. *Pělucha*, Jul. *Kubala*, Frant. *Pělucha*, Jan *Rožnovský*, Vincenc *Rožnovský*, Frant. *Šajtar*, Frant. *Kološ*, Jan *Pělucha*, Josef *Jung*. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Vincenc *Konvička*, rolník, náčelníkem Julius *Kubala*, mlynář a jednatelem Vincenc *Rožnovský*, stolař. Sbor trvá 3 roky.

Nynějším předsedou sboru jest Vincenc *Konvička*, rolník a člen obecního výboru, narozen r. 1855 v Rychalticích; náčelníkem Jan *Rožnovský*, hostinský a člen obecního výboru, nar. r. 1862 v Rychalticích; jednatelem Vojtěch *Polach*, nadučitel a člen obec. výboru, nar. r. 1859 ve Frenštátě pod R. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes jsou členy sboru, tištěni jsou písmem ležatým): Josef *Březina*, Ant. *Bujnoch*, Frant. *Bujnoch*, Josef *Bujnoch*, Vincenc *Fajkus*, Jan *Honajser*, Aug. *Chamrád*, Frant. *Jurečka*, Josef *Kolod*, Alois *Konvička*, Frant. *Korneta*, Frant. *Kosa*, Inoc. *Křesta*, Karel *Macha*, Karel *Moris*, Aug. *Pělucha*, Frant. *Pělucha* čís. 49, Frant. *Pělucha*, Vincenc *Pělucha*, Valentin *Piskoř*, Jan *Rožnovský*, Jan *Rožnovský*, Valentin *Rožnovský*, Vincenc *Rožnovský*, Josef *Strakoš*, Ferd. *Slosar*, Max *Uhlář*, Jan *Volný*, Jan *Volný*, Melichar *Volný*, Josef *Macha*, Josef *Rožnovský*, Frant. *Macha*, Alois *Volný*, Valentin *Matula*, Ant. *Tobola*, Ant. *Křesta*, Vojtěch *Polach*, Cyrill *Pělucha*, Frant. *Škrován*.

Sbor má stříkačku, berlovky a jiné has. nářadí v ceně 900 zl.; týž po čas trvání svého účastnil se 3 požárů.

Soudní okres Frenštát.

Sbor hasičský ve Frenštátě.

Město Frenštát čítá 898 domů se smíšenou krytbou. Obyvatelstvo zaměstnává se tkalcovstvím a punčochářstvím. Poloha města jest hornatá. Dobrovolný sbor has. založen byl roku 1878 a prvními zakladateli jeho byli pp.: Ambrož *Zapletal*, stavitel, Robert *Křenek*, Emil *Křenek* a Evžen *Bayer*. Téhož času byl starostou obce p. Rudolf *Kallus*, lékař. V obecní radě byli pp.: Kašpar *Bordovský*, Hynek *Fialka*, Josef *Viesner* a Jan *Polach* st. Tito všichni byli sboru příznivci, což proukazali peněžitou podporou.

První předsedou a náčelníkem ve sboru byl Ambrož *Zapletal*, jednatelem Robert *Křenek*. Sbor trvá 20 roků.

Nynějším předsedou a náčelníkem sboru jest Eduard *Hegrat*, nar. r. 1847 ve Frenštátě; po odbytých studiích nižší realky. vyučil se kupectví, odbyl sobě službu vojenskou, stal se obchodníkem; v r. 1890 zvolen za náčelníka sboru, jímž jest až podnes, a roku 1897 zvolen za starostu obce. Mimo to jest členem výboru župního, byv delší dobu náměstkem starosty a dozorcem župy. Jednatelem jest Frant. *Křenek*, narozen r. 1861 ve Frenštátě; po odbytých studiích škol reálných a české obchodní akademie v Praze stal se obchodníkem a zvolen v r. 1895 za jednatele sboru — Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež od založení až podnes ve sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Ant. *Barta*, Josef *Barta*, Jan *Pekárek*, Petr *Černoch*, Fr. *Černoch*, Fr. *Červenka*, Frant. *Dubil*, Frant. *David*, Karel *Fiala*, Frant. *Genzer*, Frant. *Gerlich*, Frant. *Hanák*, Ed. *Hegrat*, Alois *Horečka*, Adolf *Hradečný*, Josef *Hain*, Josef *Jaluvka*, Anselm *Ježíšek*, Jan *Kaděrka*, Josef *Klekner*, Jan *Kněžek*, Alois *Kostečník*, Vladislav *Ktenek*, Fr. *Křenek*, Emil *Křenek*, Rob. *Křenek*, továrník, narozen r. 1851; odbyl nižší realku, tkalcovskou školu, stal se později společníkem tovární firmy Frant. *Křenek* synové ve Frenštátě, byl spoluzakladatelem zdejší hasičské jednoty r. 1878, jednatelem a četařem I. oddělení, byl delší dobu náměstkem náčelníka a pak od r. 1886—1890 náčelníkem; byv pak zvolen za starostu župy severo-východní Moravy, jejíž byl spoluzakladatelem, vzdal se náčelnictví sboru a jest členem výboru tohoto sboru. Starostou župy jest posaváde a za své zásluhy o hasičstvo stal se čestným členem župy. František *Kuřátko*, Josef *Koniakovský*, Jan

Lichnovský, Jan Linert, Jan Lepka, Jan Michna, Adolf *Mechel*, Jan Mynář, Martin Mlček, Antonín Michna, Antonín *Petr*, Valentin Parma, Gustav *Parma*, Josef *Parma*, Karel *Polášek*, Josef Pitucha, Otto Repr, Jan Řezníček, Frant. Šinarek, Rudolf *Škrivánek*, Josef Štafa, Frant. Stiborek, Jan Lacký, Cyrill Šivic, Frant. Slanina, Josef Strnadel, Ferd. *Veřmiřovský*, Albin Vašica, Fr. Zeman, Karel Zátopek, Inocenc Tinčák, Rajmund Parma, Josef Svoboda, Jan Pfajfer, Jan Štěpán, Frant. Kaděra, Leopold Dresler, Robert Gráf, Jan Blažke, Petr Polanský, Ferd. Parma, Jan Zehnal, Josef Mácha, Alois Vlček, Frant. Štěpán, Roman Přibyla, Jan Fiala, Vilém Kallus, Jan Slovák, Fr. Bartoš, Josef Svoboda, Antonín Parma, Vlad. Krč, Frant. Vrba, Ignác Mácha, Jan Malina a Jan Klein.

Sbor má 1 hydrofor, 1 čtyřkolovou velkou stříkačku, 1 dvoukolovou sundavací stříkačku, 1 čtyřkolovou stříkačku starou, 1 dvoukolovou t. zv. železniční stříkačku a 10 ručních stříkaček, mimo to žebříky, hadice a jiné has. nářadí, ve vlastní kůlně umístěné, vše v úhrnné ceně 4660 zl.

Po celý čas trvání svého účastnil se sbor asi 70 požárů a dvou velkých živelních pobrom vodních, mimo to pořádkových služeb v čas dělnických nepokojů.

Sbor hasičský v Tiché.

Obec Tichá čítá 276 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví a je zde též tkalcovská továrna. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1890 a zakladatelem jeho byl starosta obce a rolník Josef *Havel*. V obecní radě byli: Josef Havel, Leop. Parma, Jan Zátopek, Ant. Vašek, Jan Mužný. Tito všichni byli sboru příznivi.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Havel*, náčelníkem a jednatelem Bohdan *Gerlich*. Sbor trvá 8 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou sboru Jan *Adamec*, náčelníkem Jan *Zátopek*, jednatelem Jan *Špaček*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 260 m hadic, 7 berlovek, 7 žebřů, vše v úhrnné ceně 1275 zl. Sbor účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský ve Vlčovicích.

Obec Vlčovice čítá 78 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný hasičský sbor založen byl r. 1894 a zakladatelem jeho byla obec; za obec se podepsali tyto občané: Jos. Kahánek, Jan Štěpán Jan Babinec, Frant. Klosík a Frant. Kahánek, rolníci a členové výboru. Téhož času byl starostou obce Jan *Kahánek*, rolník. Tito všichni byli sboru příznivi, opatřili pro sbor dvoukolovou stříkačku, část hadic a ruční stříkačky a postavili hasičský domek z obecních příjmů.

Prvním předsedou sboru byl Jan *Kahánek*, rolník a starosta obce, náčelníkem Fr. *Klosík*, rolník, a jednatelem P. Fr. *Kvapil*, farář. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Jan *Kahánek*, starosta obce, náčelníkem Frant. *Klosík*, rolník, a jednatelem Em. *Brenner*, správce školy.

Sbor má 1 dvoukolovou stříkačku, 7 ručních stříkaček a přes 200 m hadic, vše v úhrnné ceně 700 zl. a účastnil se 7 požárů.

Sbor hasičský v Bordovicích.

Obec Bordovice čítá 83 domků s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se jen rolnictví. Poloha obce i okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a zakladatelem jeho byl Karel *Žluna*, učitel. Téhož času byl starostou obce Ignác *Kašpárek*, rolník. V obecní radě byli Jan Veselka, rolník, Fr. Drozd, pasekář. Tito byli sboru příznivi a sice tím, že sami se stali činnými členy a poskytli sboru peněžité podpory.

Prvním předsedou a náčelníkem sboru byl Karel *Žluna*, učitel, jednatelem Frant. *Drozd*, pasekář. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou a náčelníkem Ig. *Kopelec*, jednatelem Fr. *Drozd*. Od založení sboru až dodnes jsou členy sboru: Žluna K., Kopelec Ig., Štefek I., Kašpárek Ig., Deutschberger S., Kašpárek A., Hutýra I., Bača I., Babinec I., Veselka Jos., Myslíkvojan K., Veselka Jos., Hutýra K., Šimek Fr., Kašpárek P., Šimek Fr., Konvička I., Slanina Jos. a Drozd Jos.; později přistoupili: Veselka J., Haluška F., Veselka Jan, Konvička Ig., Veselka Jos., Veselka Fr., Kuběna Jos., Šimek Jos., Šimek I. Klimíček J., Klimíček F. a Holub Fr.

Sbor má dvoukolovou sundávací jednoproudni stříkačku za 450 zl. a účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Lichnově.

Obec Lichnov čítá 209 domů s převládající krytou šindelovou. V obci provozuje se výhradně rolnictví, ostatní obyvatelé pracují v lomech vápených. Poloha obce i okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1894 a prvními zakladateli byli: *Dolečka* Fr., *Pustějovský* Fr., *Tichavský* Josef a *Špaček* Jan, rolníci, *Stiborek* Jan, hostinský, a *Popek* Karel ml., učitel. Téhož času byl starostou obce Jan *Špaček*. V obecní radě byli Jos. Mičulka a Josef Tichavský, rolníci. Tito všichni byli sboru příznivci a zakoupili mu stříkačku, hadice a jiný výstroj za 1400 zl.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a dosud jsou: předsedou Još. *Tichavský*, rolník, náčelníkem Fr. *Pustějovský*, hostinský a zkoušený podkovář, jednatelem Jos. *Bařina*, nadučitel. Sbor trvá 4 roky.

Sbor má stříkačku, hadice, 4 vozeň stříkačky a jiné hasičské nářadí v ceně 1461 zl. a účastnil se dosud 7 požárů.

Soudní okres Mor. Ostrava.

Sbor hasičský v Proskovicích.

Obec Proskovice čítá 64 čísel s převládající krytou doškovou. Tři čtvrtiny obyvatelů žijí se prací dělnickou v hutích a jedna čtvrtina rolnictvím. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1886 a prvním zakladatelem jeho byl Alois *Huvar*, správce školy, narozen v roku 1853, působil po 18 let co učitel v Proskovicích, ve sboru hasičském byl po 5 roků velitelem, pak byl jednatelem sboru po 2 roky, načež stížen byv choromyslností dán byl do učitelské penze, přestěhoval se do Vel. Petřvaldu, kdež zemřel 12. května 1896. Téhož času byl starostou obce Karel *Sýkora*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Rud. Lippanský, Alois Hlavatý, Alois Huvar, Fr. Dlouhý, Ludvík Janša, Alois Olejšek, Jan Lička a Fr. Slatinský. Tito všichni byli hasičskému sboru příznivci, stali se jeho členy a sbor všemožně podporovali.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Sýkora*, rolník, náčelníkem Alois *Huvar*, správce školy, jednatelem Alois *Hlavatý*, hostinský, narozen 21. června 1853; byl vzorným hasičem a spoluzakladatelem sboru, po 5 roků byl jednatelem a pak velitelem až do své smrti 2. listopadu 1896. Cest budiž památce jeho. Od založení sboru byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Fr. Matěj, Felix Matěj, Fr. Durčák, Jan Lička, Karel Adámek, Fr. Sojka, Frant. Lička, Jan Matěj, Ludvík Lišek, Vinc. Matěj, Alois Olejšek, Alois Palička, Felix Adámek, Rudolf Palička, Jan Sýkora, Fr. Adámek, Methoděj Sýkora a Alois Sýkora.

Sbor trvá 12 roků a předsedou jeho jest dnes František *Dlouhý*, narozen 15. října 1852, jenž o sbor se stará všemožně, náčelníkem Karel *Sýkora*, narozen 11. prosince r. 1848, jest dbalý a bdělý ve svém úřadě, jednatelem Josef *Matěj*, narozen 19. ledna 1871, jenž koná bedlivě svou práci jednatelskou. Dnes jsou členy sboru: Fr. Adámek, Izidor Běl, Mikuláš *Caláš*, Fr. *Dlouhý*, Alois Hlavatý ml., Emanuel Hořínek, Karel Hořínek, Fr. Holan, Ludvík *Janša*, Alois Jafabač, Fr. *Kašpárek*, Fr. *Kavala*, Josef *Lička*, Antonín Lička, Alois Lička, Jan *Matěj*, Josef *Matěj*, Alois Matěj, Silvestr Merta, Fr. *Novák*, Leopold Olejšek, Alois *Psota*, Josef Palička I., Karel *Palička*, Josef Palička II., Fr. Palička I., Fr. Palička II., Fr. *Slatinský*, Jan Slatinský, Karel *Sýkora*, Frant. Sýkora, Alois *Sýkora* a Alfons Slatinský.

Sbor má k užívání dvoukolovou stříkačku a 2 berlovky (což jest majetkem obecním), zbrojní vůz a 3 berlovky v úhrnné ceně 464 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 13 požárů.

Sbor hasičský ve Staré Bělé.

Obec Stará Bělá čítá 218 domů s převládající krytou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest rozsáhlá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1888 a prvním zakladatelem jeho byl Eduard *Kubala*, tamnější učitel, jenž se stal po založení sboru předsedou a náčelníkem; funkci tuto zastával horlivě až do odchodu jeho dne 15. října 1897. Pro jeho velké zásluhy o sbor, byl jmenován jednohlasně od členů čestným členem. Téhož času byl starostou obce Josef *Urbánek*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Alois Stuchlý, Štěpán Holan, Antonín Šeděnka. Členové tito byli hasičskému sboru příznivci a přičiněním tuto prokázali až dosud přispívajícím členstvím.

Prvním předsedou a náčelníkem ve sboru byl Ed. *Kubala*, učitel, jednatelem Ludvík *Mácha*, rolník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Karel Matěj Karel Dvorský a Antonín Zhýbala.

Sbor trvá 19 let a předsedou a náčelníkem jeho jest dnes Eduard *Kubala*, jednatelem Alfons *Mácha*. Od založení až podnes vytrvali: Ludvík Mácha, Jan Šefčík, Matěj Kokeš, Frant. Friedel, Inocenc Blahut, Karel Blahut, Fr. Foltá, Karel Šefčík, Josef Novák, Alexandr Kottek, Ant. Adamčík, Jan Kudelka, Josef Staněk, Ferdinand Jakubek, Emanuel Jakubek a Augustin Mácha. Později přistoupili: Fr. Krejčíček, Fr. Šeděnka, Alois Holajn, Eduard Jakubek, Josef Urbánek, Ant. Holajn, Fr. Šajtar, Josef Lyčka, Fr. Sýkora, Josef Šeděnka, Petr Šeděnka, Jan Krejčíček, Alfons Klega, Josef Vávra, Jan Dědek, Emil Mácha, Jan Lyčka, Alfons Hořínek, Ignác Holajn, Alfons Foltá, Josef Stuchlý, Jan Foltá, Josef Bednář, Fr. Strakoš, Fr. Lyčka, Kajetán Vala, Jan Šefčík, Ludvík Slavík, Josef Hořínek, Fr. Kudelka, Otokar Klain, Fr. Menšík, Josef Stuchlý, Adolf Grygar, Jan Holajn, Josef Berger, Josef Holajn a Jan Strakoš.

Sbor má jednu čtyřkolovou a jednu dvoukolovou stříkačku, naviják dvoukolový na hadice, posunovací žebří, opěrací žebří, 8 sítěchových žebřů a jiné nářadí v ceně 1495 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 18 požárů.

Sbor hasičský ve Vyškovicích.

Obec Vyškovice čítá 474 obyvatelů a 56 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství, obyčejné živnosti řemeslnické poměrně málo, průmysl žádný, mnoho hutníků a několik horníků. Obec leží v malém údolí, okolí částečně rovina, něco lesů a malá návrší. Dobrovolný hasičský sbor byl založen r. 1889 a prvním zakladatelem bylo *obecní zastupitelstvo* na návrh Josefa *Rohela*, starosty obce a Fr. *Balnara*, člena výboru, obecního tajemníka a správce školy. V obecním představenstvu byli: Emil Staněk, první radní a rolník, Frt. Štýber, druhý radní a rolník; výboři: Josef Šeděnka, Frant. Matěj, rolníci, Josef Malík, zámečník, Martin Stuchlý, domkář, Frant. Janečka, domkář a kovář. Všichni členové obecního zastupitelstva přistoupili hned za členy sboru buď činně neb přispívající; darovali sboru novou čtyřkolovou stříkačku s 80 m hadic (obecní) a místnost pro skladiště v obecní domku.

Prvním náčelníkem a jednatelem, který až dodnes ve funkci té vytrval, byl Frt. *Balnar*, správce školy, narodil se dne 10. listopadu 1861 ve Studénce ve Slezsku, odbyl jednotřídní školu obecnou ve Studénce, pak měšť. školu v Novém Jičíně 1873—76, pak učitelský ústav ve Přiborě 1876—80, načež působil co podučitel od 15. září 1880 až do 30. září 1883 ve Staré Vsi na Místecku a od 1. října 1883 až po dnes působí co správce jednotřídní školy ve Vyškovicích. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Fr. Janečka, Karel Janečka, Jan Klimek, Jan Kylesovský, Karel Mazurek, Antonín Neuwirth, Antonín Platica, Josef Platica, Josef Rohel, Eduard Sýkora č. 8., Eduard Sýkora č. 39., Mart. Stuchlý, Fr. Štefek a Rud. Štýber. Sbor trvá 9 roků.

Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: Adolf Adámek, Frant. Adámek, Tomáš Adámek, Ludvík Broďa, Frant. Janečka, Jan Janečka, Josef Janečka, Josef Malík, Jan Matěj, Josef Nováček, Augustin Palička, Eduard Prauzek, Emil Staněk, Antonín Sýkora, Frant. Sýkora, Frant. Šeděnka č. 36., Frant. Šeděnka č. 30., Frant. Šeděnka č. 6., Karel Šeděnka, Frt. Štýber. Nově přistoupili: Petr Adámek, Valentin Friedl, Josef Janečka, Karel Janečka, Ignác Maudrila, Fr. Marek, Josef Matěj, Josef Rojíček, Adolf Staněk, Felix Staněk, Vilém Staněk, Ed. Šeděnka, Jan Šeděnka, Josef Šeděnka, Jan Štýber, Jan Vojtek a Alfons Sýkora.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku a 2 ruční stříkačky; týž účastnil se 7 požárů.

Sbor hasičský ve Staré Vsi u Brušperka.

Obec Stará Ves čítá 204 domy s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství a řemesla. Vesnice leží po obou stranách říčky Ondřejnice většinou v údolí. Dobrovolný hasičský sbor byl založen roku 1894 a prvními zakladateli byli Hynek *Polášek*, podkovář, Prokop *Místecký*, hostinský, Antonín *Neuwirth*, hostinský, Vilém *Lebl*, učitel a František *Cigánek*, učitel. Téhož času byl starostou obce Karel *Novobilský*, rolník. V obecním představenstvu byli: Rudolf Leppanský, radní, Josef Sýkora, radní, Karel Hyneček, Karel Petrovský, Jan Novobilský, Adolf Polášek, Josef Sýkora, Petr Dluhý a Jos. Lednický, výboři. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním náčelníkem byl Hynek *Polášek*, jednatelem Prokop *Místecký*. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest náčelníkem Hynek *Polášek*, podkovář, jednatelem Jan *Korpas*, krejčí. Jména členů, kteří od založení až dodnes vytrvali: Karel Mláček, Karel Srámek, Prokop Místecký, Frant. Sýkora, Hynek Hyneček, Jan Tyleček, Rudolf Tyleček, Jan Hyneček, Jan Polášek, Frant. Mikula, Adolf Lubojacký, Alois Novobilský, Josef Hlavatý, Delhán Sýkorka, Hynek Hrabovský, Josef Novák, Frant. Tyleček, Frant. Galeta, Felix Dluhý, Jan Hyll, Filip Šupík, Frant. Šupík, Klem. Sýkora, Felix Sýkora, Frant. Tomeček, Jan Kavka, Jan Hložanka, Karel Štebovský, Felix Kelner, Frant.

Widlička a Jan Polášek. Později přistoupili: Rudolf Dvorský, Rudolf Holaň, Josef Hranický, Frant. Hyneček, Karel Novobilský, Josef Blaheota, Inocenc Hložanka, Vojtěch Sykora, Karel Kolek, Ant. Vavroš, Hynek Macha, Antonín Herman, Jan Langer a Inocenc Polášek.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku na pérách, 4 berlovky, vůz hadicový, 350 m hadic, vůz pro mužstvo a j. v úhrnné ceně 2270 zl. 50 kr.; týž účastnil se 5 požárů.

Sbor hasičský ve Lhotce u Mor. Ostravy.

Obec Lhotka čítá 190 domů s převládající krytbou šindelovou. Jest zde slévárna a doly kamenouhelné. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893 a zakladatelem jeho byl Josef *Tichý*, inženýr, nar. r. 1866 v Paloníně na Moravě. Téhož času byl starostou obce Frant. *Lokša*, rolník. V obecní radě byli: František Sýkora, slévač a Louis Klein, obchodník. Zvláštní přízně od obecního představenstva se sboru nedostalo.

Prvním předsedou byl Frant. *Lokša*, rolník, náčelníkem Josef *Tichý*, horní inženýr a jednatelem Květoslav *Kabelík*, učitel. Téhož času byli členy sboru (mimo níže uvedené): Jos. Jermaň, Eman Wurzel a Jan Křístek. Sbor trvá 5 roků.

Nyní jest předsedou a náčelníkem Josef *Tichý*, horní inženýr, jednatelem Adolf *Sýkora*, rolník, nar. r. 1864 ve Lhotce. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: František Havránek, Frant. Horáček, Klement Lokša, Gabriel Lúsar, Antonín Kubenka, Adolf Sýkora, Alois Podešva, Frant. Plaček, Frant. Krkoška, Ant. Šebela, Jan Rotter, A. Huppert, Josef Krečmer, Josef Mrázek, Štěpán Mléčko a Josef Grochol.

Sbor má dvoukolovou stříkačku sundávací s předním vozem, pak dvoukolovou stříkačku, 500 m hadic a jiné nářadí v ceně 2000 zl.; týž účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Nové Vsi.

Obec Nová Ves čítá 73 domků s převládající krytbou břidlicovou a 1111 obyvateli. Domáci obyvatelstvo zabývá se polním hospodářstvím, obyvatelstvo přistěhovale, jehož jest velká většina, náleží ku třídě dělnické. Zdejší velkostatek má pěkně zařízený lihovar. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896 a zakladateli jeho byli: Frant. *Darda*, obchodník a tehdejší starosta obce, Josef *Beniš*, nadučitel a Jan *Mrásek*, rolník. Téhož času byli v obecním představenstvu: Jan Mrázek a Ed. Černý, radní; Jan Kaša, Val. Kozar, Josef Beniš, Jan Kočí, Jan Švrlanský a Frant. Pleva, výboři. Tito byli všichni sboru přízniví. Usnešením obecního výboru postaveno bylo v létě 1896 pěkné skladiště hasičské na účet obce. Všichni členové výboru obecního přistoupili také za členy sboru hasičského.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Frant. *Darda*, obchodník, nar. r. 1862 v Nové Vsi; jest již po více let členem obecního výboru a r. 1895 zvolen starostou obce; jest pokrokovilovný a hlavně jeho přičiněním postavena nová budova školní. Náčelníkem Jan *Mrásek*, rolník, nar. r. 1850 ve Vřesíně ve Slezsku; r. 1880 zakoupil si zde statek a přestěhoval se do obce zdejší. Zasedaje od té doby stále v obecním výboru, byl také po více let starostou. Jednatelem Josef *Beniš*, nadučitel, nar. roku 1859 v Příboře; učiteloval dříve v Paskově, Staříči a Brušperku, kdež byl všude také členem sboru hasičského; za svého půlletého pobytu ve Staříči založil tam r. 1890 nový sbor.

Sbor trvá dvě léta a členy jeho jsou: Konst. Černý, Frant. Gill, Vincenc Gloc, Fr. Haluska, Ant. Hrabovský, František Chamrad, Jan Kaša, Jan Kočí, Josef Košťál, Alb. Lipner, Felix Mácha, Josef Metr, Frant. Pecuch, Ant. Pleva, Frant. Pleva, Sigmund Roth, Ad. Roudík, Jan Roudík, Frant. Stařínský, Alois Sýkora, Jan Švrlanský, Ludvík Václavek, Josef Bajer, Ferd. Bajer, Ludvík Baigar, Rud. Černý, Josef Hurník, Frant. Kynel, Josef Maršálek, Jan Sedlák a Frant. Sýkora.

Sbor má čtyřkolovou r. 1896 u firmy Smekal zakoupenou stříkačku a 3 berlovky v úhrnné ceně 1050 zl. a účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Hrabůvce.

Obec Hrabůvka čítá 112 domů se smíšenou krytbou. Provozuje se zde polní hospodářství, 9 obchodních živností a ostatní obyvatelé jsou dělníci zaměstnaní v železárnách vítkovických; jest zde též továrna na lana. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl

12. dubna 1896 a zakladatelem jeho byl Jindřich *Dohnal*, učitel zdejší, s přispěním zafizujícího výboru svolaného Frant. *Mikeskou*, rolníkem a radním. Téhož času byl starostou obce Jan *Golat*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Krulíček, Frant. Mikeska, Jan Choleva a Frant. Brada. Přítel prokázali sboru tím, že směnkami zaručili se za sbor úplně nemajetný a sami přistoupili za činné členy (Jan *Golat*, Frant. Mikeska, Frant. Krulíček a Frant. Brada).

Prvním předsedou sboru byl Jan *Golat*, rolník, náčelníkem Jindřich *Dohnal*, učitel a jednatelem Josef *Mikeska*, obchodník. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jest předsedou Jan *Golat*, nar. v Bártovicích ve Slezsku 15. září 1855, příslušný do Hrabůvky, jejížto starostou nyní jest; náčelníkem J. *Dohnal*, nar. ve Zborovicích na Moravě 21. července 1868, nyní jest učitelem v místě; jednatelem Frant. *Kruliček*, nar. v Hrabůvce 30. května 1864, kdež jest obchodníkem. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až podnes členy sboru vytrvali, jsou tištěna písmem ležatým): Frant. *Mikeska*, Frant. *Kruliček*, Josef *Mikeska*, Jan *Pešat*, Rudolf *Leidolf*, Alois *Včislak*, Frant. *Brada*, Josef Brož, Jan Faldyna, Alois Habrnal, Karel Haladěj, Josef Horák, Frant. Hořínek, Alois Hřízek, Frant. Choleva, Gabriel Jozefovský, Josef Jozefovský, Roman Jozefovský, Josef Kuop, Eduard Kolonečný, Ludvík Kořínek, Josef Kozar, Frant. Kuča, Jan Kubala, Raimund Láryš, Frant. Lipový, Aug. Matula, Inocenc Mutina, Adolf Müller, Frant. Nohel, Josef Pešat, Frant. Sobek, Frant. Strnadel, Ludvík Steuer, Karel Šebesta, František Šmýra, Frant. Švrček, Frant. Tomšík, Felix Tomšík, Adolf Velký, Ant. Velký, Josef Velký, Josef Vlček, Josef Hanzelka, Josef Boleslavský, Serafín Kolasa, Josef Polášek, Karel Lička, Vlastimil Bébar, Vincenc Chytil, Aug. Rychlý, Jan Mikeska, Samuel Löwinger, Eduard Polášek, František Krejčířik, Ant. Fojtásek, Frant. Zatek, Ant. Trlík, Karel Vitásek, Ant. Večeřa, Vilém Tomšík, Ant. Randýsek, Felix Mutina, Jan Mokroš, Jindřich Čudoba, Frant. Chýlek a Frant. Mocek.

Sbor má čtyřkolovou normální stříkačku na pérách od firmy R. A. Smekal, 4 ruční stříkačky, vůz na hadice, 300 m hadic a j., vše v úhrnné ceně 2730 zl. 60 kr.; též účastnil se dosud pěti požárů.

Sbor hasičský ve Velké Hrabové.

Obec Velká Hrabová čítá 140 domů s smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896 a zakladatelem jeho byl *obecní výbor*. Téhož času byl starostou obce R. *Držonka*, rolník. V obecní radě byli: L. Staněk, rolník, Jos. Nováček, rolník, F. Pajorek, rolník a stolář. Tito všichni byli sboru příznivci a souhlasem podporovali práci činovníků.

Prvním předsedou ve sboru byl R. *Držonka*, starosta obce a rolník, náčelníkem Jan *Vogt*, mlynář, jednatelem Fr. *Vaněk*, učitel (2 měsíce), na to Fr. *Bartoník*, nadučitel. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jest předsedou, jednatelem a pokladníkem Fr. *Bartoník*, náčelníkem Jan *Vogt*.

Sbor má dvoukolovou stříkačku za 400 zl. a čtyřkolovou za 1060 zl.; též účastnil se dosud 3 požárů.

Sbor hasičský v Nové Bělé.

Obec Nová Bělá čítá 96 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina od jihu lesy ohraničená. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1896 a zakladatelem jeho byl Alfons *Mácha*, mladý rolník, který již 8 roků byl jednatelem hasičského sboru spojených obcí Staré a Nové Bělé. Po celou tu dobu přičiňoval se se o rozvoj sboru, tak že si získal o spolek velikých zásluh. Téhož času byl starostou obce Jan *Matěj*, rolník. V obecní radě byli: Kajetán Seděňka, Ant. Kaloč a Karel Vála, rolník. Všichni se starali o rozvoj spolku, všestranně jej podporující.

První funkcionáři ve sboru byli a dosud jsou: předsedou Jan *Matěj*, rolník, náčelníkem Alfons *Mácha*, rolník, jednatelem Albin *Adámek*, kolář. Od založení sboru až do dnes jsou členy: Emil Rokyta, Hynek Sykora, Karel Lyčka, Rudolf Choleva, Jan Večeřa, Hynek Adámek, Ant. Čtverka, Fl. Petrovský, Karel Andrysek, Tomáš Vála, Fr. Nováček, Em. Nováček, Jos. Večeřa, Ant. Večeřa, Emil Balcar, Al. Krčmarský, Jos. Krčmarský, Karel Novák, Fr. Lyčka, Al. Nynička, Em. Slámečka, Ant. Šustek, Jan Adámek, Emil Andrysek, Josef Mácha, Karel Nováček a Ant. Nováček (zemřel). Později přistoupili: Frant. Kubečka, Al. Novák, Josef Choleva, Frant. Černický, Josef Pešat, Frant. Lyčka st., Jan Šíma, Karel Šíma Josef Merta a Alois Menšík.

Sbor má stříkačku, žebře obyčejné, střeňové a jeden samostojný, vše v ceně 1500 zl. a účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Krmelíně.

Obec Krmelín čítá 122 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896 a zakladatelem jeho byl Felix *Janečka*, hostinský na Světlově. Téhož času byl starostou obce Frant. *Folta*, rolník. V obecní radě byli: Josef Hranický, rolník, Tomáš Hlavenka a Fr. Kubík, zahradníci. Všichni byli sboru příznivci.

Prvními funkcionáři byli a dosud jsou: náčelníkem Felix *Janečka*, hostinský na Světlově a jednatelem Arnošt *Hapala*, učitel. Při založení sboru byli členy (mimo níže uvedené): Josef Hranický a Rud. Jarolím. Sbor trvá 2 roky.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Fr. Černík, Ad. Havránek, Fr. Lyčka, Cyrill Mácha, Jan Kaloč, Ed. Kern, Jan Blahut, Karel Mácha, Ant. Mácha, Václav Kořínek, Fr. Havránek, Jan Blažek, Fr. Kaloč, Fr. Vávra, Lud. Kaloč, Josef Mácha, Rob. Krejčí, Fr. Matěj, Fr. Vávra, Alois Zezulka, Josef Blahut, Karel Jarolím, Fr. Domčík, Al. Kaloč, Josef Boček, In. Kaloč, Ad. Mácha, Jan Krejčí, Fr. Linhart, Lud. Vala, Al. Domčík, Kašpar Hrabovský, Jan Beránek, Al. Jarolím, Al. Vala, Ant. Staněk, Karel Mácha a Fr. Matěj. Později přistoupili: Arnošt Janečka, Antonín Šimečka, Josef Haladej, Karel Pytlík, Karel Brož, Fr. Jarolím, Alois Golka, Ign. Zezulka, Jan Merta, Al. Hranický.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku a 4 berlovky v ceně 1000 zl. a účastnil se dosud 4 požárů.

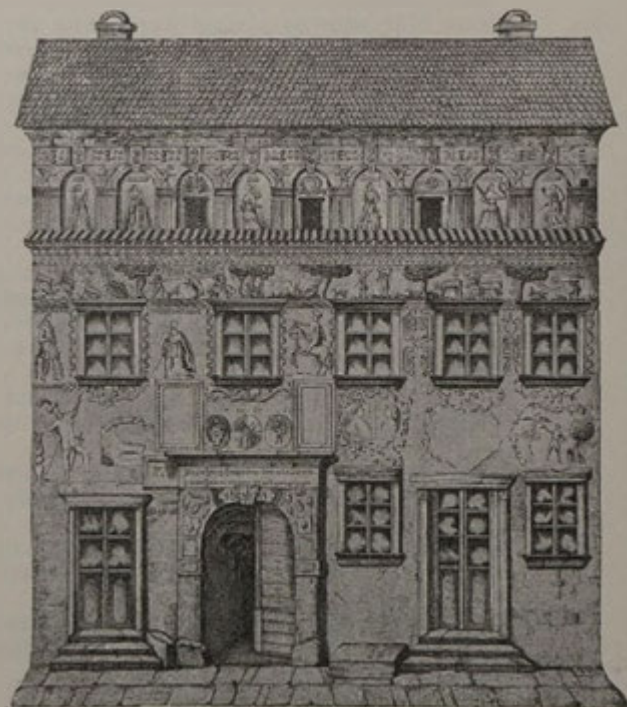
Župa XXXIV. soud. okresů Třebíč-Náměšť.

Třebíč, okresní město a sídlo župy XXXIV., rodiště Tita Kršky.

František Kubeš,
starosta města Třebíče.

Tak zvaný černý dům

na náměstí v Třebíči číslo 72
Černý dům, dříve Královský, dříve Starý
u řeky Moravy na hraně.

Dějiny

župní jednoty hasičské čís. XXXIV. soudních okresů Třebíč—Náměšť.

Město Třebíč, na jihozápadní straně Moravy, leží na řece Jihlávce, na úpatí Česko-moravských hor. Vůkolní kraj jest rolnický, v městě samém jsou ekonomie poskrovnu, znamenité však týdenní trhy. Hlavně vyniká Třebíč svým průmyslem na trhu světovém, zejména koželužstvím a obuvnictvím (v celém Rakousku asi největším).

Jsou zde 4 továrny koželužské, z nichž vyniká světoznámá firma Karel Budischovský a synové, továrna na kůže a výzbroj vojenskou (největší v Rakousku); mimo to zřízeno od roku 1870 do konce r. 1898 10 továren obuvnických; soukennictví před lety tu kvetoucí úplně zaniklo.

Třebíč má dle posledního sčítání s obcí Podklášterskou a židovským městem dohromady 1244 domů a 12.115 obyvatelů (Třebíč 9382, Podklášteří 1313, židovské město 1420).

Jest sídlem c. k. okresního hejtmanství, okresního soudu, poštovního, telegrafního a telefonního úřadu; má spořitelnu městskou s kapitálem 2,561.098 zl. 56 kr. Dvě české záložny: První občanská záložna a Rolnická záložna, pak německý spolek »Vorschussverein«.

Město Třebíč chová dále státní vyšší gymnasium, 4 školy měšťanské (2 české, dívčí a chlapecká, 2 německé, též dívčí a chlapecká) průmyslovou pokračovací školu a od roku 1898 státní poštu, pro níž městská obec velkolepou budovu obětavě postavila.

Ve městě jest stanice c. k. výs. společnosti rak.-uh. státní dráhy a hodinu od města spojena druhou silnicí stanice Třebíč-Starč c. k. výs. severozápadní dráhy.

Obecní zastupitelstvo bylo do roku 1868 německé, téhož roku, v němž se stal obrat v obecní zastupitelstvu, zřízen český obecní sbor hasičský se zasloužilými muži Ignácem Pferovským, starostou obce, Aloísem Hasskem a Tytusem Krškou v čele, jehož rodný dům přinášíme na tab. župy XXXIV. Bohužel roku 1873 bylo české zastupitelstvo rozpuštěno, za tehdejší vládní persekuce dostalo se na křeslo zastupitelství opět německé a původní český sbor hasičský proměněn na německý.

Roku 1879 zřízen však osvědčenými muži pp. dr. Juliem Kofránkem, advokátem, J. F. Ku-bešem, majitelem knihtiskárny, Františkem Dreyschuhem, městským lékařem a Karlem Tebichem, stavitelem nový sbor český »Tělocvičná a hasičská jednotka«, tak že od té doby má Třebíč dva sbory hasičské, český a německý; krom toho pozůstává v továrně J. H. Subak a synové tovární sbor hasičský s německým velením.

Soudní okres Náměšťský leží v úrodnější krajině než město Třebíč a převládá v něm rolnictví. V Náměšti, ležící na Oslavě v malebné krajině a čítající 2415 obyvatelů, zřízen hasičský sbor roku 1874.

Oba tyto okresy byly až do roku 1895 v hasičské župě polit. okresu Velko-Meziříčského a Třebíčského. Po zmohutnění sborů hasičských byla tato rozsáhlá župa rozdělena v župy dvě čís. 19. a 34, utvořené.

Roku 1895 založena iniciativou o věci hasičské velezasloužilého předsedy Č. Ú. H. J. pro Moravu pana Tita Kršky, župa 34. pro polit. okres Třebíč-Náměšť, jejíž stanovy dne 8. března 1895 pod čís. 7145 vys. c. k. místodržitelstvím schváleny.

Zakladatelé této župy byli: Dr. Julius Kofránek, advokát v Třebíči, František Veselský, řídící učitel v Čichově, Josef Trubáček, učitel v Náměšti, Jan Kliment, c. k. poštovník v Okříškách a Jan Mládek, soukromý úředník v Třebíči.

Dnes stojí v čele župy starosta Dr. Julius Kofránek, advokát, zemský poslanec a městský radní v Třebíči, náměstek Vilém Račický, stavitel v Náměšti, jednatel Otakar Kubeš, kněhkupec v Třebíči, pak výboři: František Brabenec, učitel ve Vladislavi, Vilém Račický, stavitel v Náměšti, Antonín Študený, učitel v Opatově, František Veselský, řídící učitel v Heralticích, Em. Krajina, učitel v Čichově; dozorcové: Jan Mládek, účetní okresní nemocenské pokladny, Karel Malý, učitel v Březníku; náhradníci výboru: Ladislav Fiala, měšťan a obuvnický mistr na Podklášteří, Maxmil. Vítek, dílovedoucí v Třebíči; revisori účtů: Josef Gaube, panský zahradník v Budišově a Jan Kliment, c. k. poštovník v Okříšku.

K župě patří 20 sborů a sice:

I. v soudním okrese Třebíčském:

Č. běž.	Sídlo	členův	stříkaček	hydroforů	založen roku
1.	Třebíč	40	1	1	1879
2.	Budišov	31	1	—	1890
3.	Heraldice	30	1	—	1894
4.	Čichov	20	1	—	1894
5.	Okříško	40	1	—	1894
6.	Přibyslavice	33	1	—	1893
7.	Opatov	31	1	—	1893
8.	Předín	33	1	—	1897
9.	Římov	30	1	—	1895
10.	Roketnice	30	1	—	1894
11.	Časlavice	46	1	—	1896
12.	Vladislava	28	1	—	1894
13.	Bochovice	38	1	—	1898
celkem		420	13	1	

II. v soudním okrese Náměšťském:

14.	Náměšť	30	1	—	1874
15.	Březník	27	1	—	1897
16.	Mohelno	28	1	—	1887
17.	Vícenice	20	1	—	1895
18.	Lhotice	18	1	—	1898
19.	Pyšelo	30	1	—	1898
20.	Kralice	25	1	—	1898
celkem		178	7	—	

v obou okresích celkem 598 20 1

mimo to tvoří se nový sbor na Třebíčsku v Hor. Vilémovicích.

Stříkačky a hasičské výbroje dodala sborům župy téměř výlučně osvědčená továrna pp. Smekalů v Čechách u Prostějova.

Sjezdy župní spojené s valnou hromadou a veřejným cvičením konány: 1. v Náměšti roku 1895; 2. v Třebíči roku 1896; 3. v Opatově roku 1897; 4. v Okříšku roku 1898. Župní sjezd pro rok 1899 má se konati v Březníku.

Župní jednota hasičská dříve čís. 19. nyní čís. 34.účastnila se svými sbory s četným mužstvem hasičských sjezdů o výstavě jubilejní a národopisné v Praze, z kteréžto poslední se jí dostalo uznávacího diplomu.

Soudní okres Třebíč.

Sbor hasičský v Třebíči.

Město Třebíč čítá 939 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje obuvnictví a koželužství. Město Třebíč leží v kotlině a okolí jeho jest pahorkatina z části lesem porostlá. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1879 a prvními zakladateli jeho byli pánové: † Frant. *Dreyschuh*, obecní lékař, † Karel *Tebich*, stavitel a dr. Julius *Kofránek*, advokát; všichni v Třebíči. Téhož času byl starostou obce Karel *Findulus*, c. k. poštovník. V obecním představenstvu byli: Karel Kravany, Eduard Přerovský, Václav Friedl, Ant. Semerád, Pavel Bohm, Ant. Jillek. Tito pánové nebyli sboru příznivci, neboť byl český a představenstvo obce německé.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou J. F. *Kubeš*, majitel knihtiskárny, náčelníkem Dr. Julius *Kofránek*, advokát a jednatelem Alois *Jakubský*, obchodník.

Při založení byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Bělohávek, Josef Machal, Ignát Gruner, Jan Krupička, Jan Maurer, Max Vítek, Eman Mottl, Frant. Janovský, August Janovský, Josef Janovský, Mořic Švanda, Frant. Žádný, Jan Chramosta, Ignát Zubert, Frant. Taišl, Frant. Dreyschuh, Adolf Durta, Josef Cyprian, Antonín Kosatý, Jan Raab, Jindřich Loupal, Jan Pohan, Frant. Jula, Frant. Musil, Jan Dvořák, Václav Doubrava, Ferd. Rupmann, Aug. Ludvík, Fr. Syrový, Vincenc Dvořák, Frant. Jeřábek, Josef Polák, Jan Benacis, Frant. Šilha, Tomáš Trejdl, Antonín Strygl, Josef Kavallir, Ferd. Polák, Frant. Lavický, Bedřich Nováček, Karel Laurman, Karel Benda, Frant. Chaloupka, Karel Moll, Frant. Hynek, Matěj Kliment, Frant. Zalaba a JUDr. Antonín Votěšák.

Sbor trvá 19 let a členy jeho dnes jsou: Jan *Mládek*, Karel *Mládek*, Ladislav *Fiala*, Ignác Padrta, Pavel Jiřikovský, Jan Syrový, Josef Václavek, Josef Kremláček, Jan Doležal, Frant. Zalaba, Max *Viták*, Frant. Misanský, Josef Ondráček, Vojtěch Karkulík, Frant. Tvarůžek, Josef Veškrna, Josef Veleba, Jakub Nováček, Josef Reininger, Josef Prokeš, Jan Prokeš, Ferd. Hejmala, Jan Pecha, Josef Němec, Frant. Kružek, Jan Butula, Jan Koch, Frant. Simon, Frant. Prokeš, Eman Kratochvíl, Eduard Landrmann, Eman Saturka, Rudolf Halaška, Václav Velek a Jan Fejta.

Sbor má 1 čtyřkolovou sundavací stříkačku, 1 hydrofor, lezecký vůz na rekvisity, 1 naviják a 8 žebříků, vše v úhrnné ceně 2700 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 36 požárů.

Sbor hasičský v Opatově.

Městečko Opatov leží při potoku Brtničce a čítá 232 domů s krytbou šindelovou. V obci se provozuje obchod dřívím a šindelářství. Obec sama leží v dolině, kdežto okolí sídlí rovinu s pahorkatinou. V okolí obce nachází se mnoho lesů, většinou panských a částečně selských. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1883 a prvními zakladateli jeho byli: Jan *Berka*, mlynář, Ant. *Dvořáček*, nadučitel a Ant. *Votinský*, obecní sekretář. Téhož času byl starostou obce Jakub *Novotný*, kupec. V obecním představenstvu byli: Jan Berka, Frant. Urbánek, Frant. Dvořák, Frant. Šenekl, Jan Urbánek, Ant. Berka, Josef Mareček, Josef Zadražil a Fr. Zadražil. Tito všichni byli sboru příznivci a starali se všemožně, by sbor co nejdříve všemi potřebami opatřen byl.

Prvním náčelníkem ve sboru byl Ant. *Dvořáček*, nadučitel a jednatelem Ant. *Votinský*, obecní sekretář. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): František Dvořák st., Frant. Dvořák ml., Václav Outrata, Josef Zadražil ml., Josef Brabenec, Ant. Brabenec, Frant. Šenekl, Jiří Malý, Václav Urbánek, Karel Ratkovský, Josef Krutiš, Fr. Zadražil, Ant. Paulas, Frant. Urbánek, Frant. Kment, Ant. Berka, Ed. Urbánek, Karel Votinský, Josef Všetečka, Jakub Novotný, Jan Vyskočil, Karel Urbánek, Bed. Skala, Karel Šenekl, Jakub Zvěřina, Alois Brabenec, Frant. Vybíral, Josef Rambousek, Ant. Linha, Michal Rounek, Josef Novotný a Jan Berka.

Sbor trvá 15 roků a nynějším předsedou jeho jest Čeněk *Skala*, rodák z Opatova; vyučil se v Třebíči řeznictví, usadil se potom samostatně v Opatově, kde nyní své řemeslo provozuje. Zároveň jest nájemcem obecního hostince. Náčelníkem Ant. *Studený*, učitel, narozen 10. září 1868 ve Velkém Meziříčí. Navštěvoval tamnější pětitřídní obecnou školu, studoval 5 tříd gymnasia v Třebíči a učitelský ústav v Brně. Zkoušku způsobilosti učitelské odbyl v Praze. V Opatově působí již od roku 1889. Od té doby jest také činným členem zdejšího hasičského sboru, jehož náčelníkem jest již po čtyři roky. Jednatelem Karel *Dvořáček*, obchodník, syn nadučitele p. Ant. Dvořáčka; vyučil se kupectví v Třebíči, byl obchodním příručím v Praze a letoším rokem otevřel svůj vlastní obchod v Opatově.

Dnes jsou členy sboru: Roman Urbánek, Josef *Zadražil*, Josef *Drmota*, Josef Krutiš, Fr. Skala, Fr. *Pospíchal*, Fr. *Vyskočil*, Fr. *Tuna*, Ludvík *Sklenář*, Pavel Ampapa, Ant. Urbánek, Ant. *Zvěřina*, Ant. Zvěřina, Josef Babor, Frant. Urbánek, Josef Procházka, Tomáš Dlouhý, Josef Hrnčíř, Jakub Vyskočil, Vincenc Urbánek, Jan Kousal, Jan Urbánek, Fr. Vyskočil, Aug. Vyskočil, Václav Eliáš, Václav Pospíchal, Fr. Paulas a Jan Vařbucha.

Sbor má 1 čtyřkolovou starou a 1 čtyřkolovou novou stříkačku, 6 hákových posunovacích žebříků, 240 m hadic, 4 háky a 2 berlovky, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; výzbroj mužstva má cenu 600 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 7 přespolních a 11 místních požárů. (Velký požár 27. dubna 1897.)

Sbor hasičský v Budišově.

Obec Budišov čítá 186 domů se smíšenou krytbou a 1203 obyvatelů. Obyvatelstvo žije se hlavně polním hospodářstvím. Obec leží na rovině, obklopené mírnými pahorky. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1890 a prvním zakladatelem jeho byl Emil *Sylvestr*, řídící velkostatku

Budišova, majitel zlatého záslužného kříže atd. Téhož času byl starostou obce Jan *Kašpar*, rolník. V obecní radě byli: Václav Machát, Frant. Zezula a Frant. Pavlíček, rolníci. Obec podporovala a podporuje sbor značnějšími peněžitými obnosy.

Prvním předsedou ve sboru byl JUDr. Richard svobodný pán *Baratta-Dragons*, majitel velkostatku Budišova, náčelníkem Josef *Gaube*, panský zahradník a jednatelem Fr. *Štrnad*, učitel.

Sbor trvá 8 roků a nyní předsedou jeho jest JUDr. Richard svob. pán *Baratta-Dragons*, majitel velkostatku Budišova, náčelníkem Josef *Gaube*, panský zahradník a jednatelem Augustin *Svoboda*, učitel. Dnes jsou členy sboru, z nichž od založení až podnes vytrvali: Frant. Zezula, Eduard Černý, Frant. Chalupa, Jan Suchánek, Frant. Škarek, Frant. Mikulášek, Josef Friedmann, Josef Kavalec, Frant. Chyba, Karel Nováček, Karel Král, Josef Voneš, Jan Pruša, Ant. Michálek, Ignác Servít, Jakub Pavlíček, Jan Obrdlík, Václav Hladký, Josef Pospíšil, Jan Honzák, Frant. Dufek, Karel Obrdlík a Václav Chyba. Později přistoupili: Augustin Rous, Jan Zedníček, Karel Kašpar a Ferdinand Machát.

Sbor má čtyřkolovou vozni stříkačku v ceně 650 zl.; týž po celý čas trvání svého účastenil se 4 požárů.

Sbor hasičský v Příbyslavicích, založený r. 1893, nepodal žádné zprávy.

Sbor hasičský v Čichově.

Obec Čichov čítá 64 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se polní hospodářství a pálení vápna. Poloha obce a okolí jest pahorkatina česko-moravská. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a prvním zakladatelem byl Emanuel *Krajina*, správce školy v Čichově. Narodil se 25. prosince 1862 v Chotěboři v Čechách a studoval v Praze. Jako učitel působil od r. 1884 ve Starči a od r. 1889 v Čichově. V r. 1894 založil sbor has. v Čichově a jest od té doby jeho náčelníkem. Téhož času byl starostou obce Václav *Brukner*, mlynář v Čichově. V obecním představenstvu byli pánové: Martin Písk, rolník, Josef Písk, rolník, Emanuel *Krajina*, říd. učitel, Jan Dvořák, rolník, Matěj Novotný, rolník, Josef Lopatář, rolník, Jan Veleba, rolník a Frant. Partl, rolník. Tito všichni byli hasičskému sboru příznivci. Podepsali se na stanovy a slíbili dle možnosti sbor podporovati.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Václav *Brukner*, mlynář, nar. r. 1846, náčelníkem a jednatelem Eman. *Krajina*, správce školy zdejší, nar. r. 1862. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Brukner, Roman Papoušek, Tomáš Veleba, František Maršálek, Matěj Dvořák, Kl. Kubín, Václ. Bouček, Fr. Kourek, Fr. Partl, Jos. Štefl a Jos. Bartl.

Sbor trvá 4 roky. Dnes jsou členy sboru: Jos. *Veleba*, Ant. *Břesna*, Josef *Anděl*, Fr. *Papoušek*, Fr. *Samek*, Jan *Samek*, Fr. *Ferda*, Josef *Částka*, Jakub Jonáš, Václav Písk, Al. Šindelka, Frant. Vodinský, Jan Písk, Josef Novotný, Stan. Marek, Martin Kourek a Jan Partl.

Sbor má dvoukolovou stříkačku o 100 m hadic, 3 žebříky, 1 pochodeň petrolej. a 2 háky v ceně 800 zl.

Sbor hasičský v Okříšku.

Obec Okříško čítá 125 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se hlavně rolnictví, také jest tam parní pila a lihovar. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1894 a prvním zakladatelem sboru byl Jan *Kliment*, poštmistr a Frant. *Starý*, rolník č. 31., starosta obce. V obecní radě byli Jak. Novák, rolník a Jan Baloun, mistr kolářský. Všichni byli sboru příznivci, přistoupili za členy buď činné neb přispívající, a povolili od obce podporu 100 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Kliment*, poštmistr, náčelníkem Frant. *Starý*, rolník, jednatelem Kar. *Raušal*, ml. učitel. Sbor trvá 4 roky.

Nyní roku 1898 jest předsedou Jan *Kliment*, náčelníkem a jednatelem Frant. *Starý*. Od založení sboru až podnes vytrvali: Jan Berka, Frant. Boudar, J. Boudar, Frant. Buček, J. Buček, J. Bulant, J. Dokulil, Václ. Fejta, J. Hekrdla, J. Kabátek, Frant. Mikeš, Al. Molák, Al. Nováček, Fr. Paznocht, F. Pečta, J. Pejčoch, A. Pokorný, J. Pokorný, J. Samek, F. Veselý a Frant. Vybíral. Později přistoupili: Tom. Boudný, A. Hekrdla, Fr. Pokorný a Fr. Zeman.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím, berlečku s větrníkem a 4 žebříky za 850 zlatých. Týž účastnil se po čas svého trvání 7 požárů.

Sbor hasičský ve Vladislavi.

Obec Vladislava čítá 102 domy s převládající krytbou křídlicovou a 650 obyvatel, kteří se žijí rolnictvím, řemeslem a to nejčastěji obuvnictvím. Osada jest v kotlině, okolí pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894. Téhož času byl starostou obce Josef *Smarda*, hostinský. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pp.: Fr. Cafourek, mlynář, Jan *Smarda*, sládek, Jak. Dobrovolný, mlynář, Fr. Pacal, řidič učitel, Kar. Doležal, rolník, Fr. Musil, porybný, Josef Sedláček, hostinský a Karel Černý, poštovní. Tito byli sboru většinou příznivci, což dokázali tím, že stali se členy sboru buď činnými, buď přispívajícími.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až dosud: předsedou Josef *Smarda*, hostinský a řezník ve Vladislavi, narozen r. 1842, byl po několik období již obecním starostou, nyní i předsedou silničního výboru v okrese třebském. Náčelníkem Jan *Smarda*, sládek a majitel hospodářství, narozen r. 1840. Jednatel Frant. *Pacal*, řidič učitel, narozen r. 1844 v Přechově, byl učitelem v Náměšti od r. 1863—69 a od té doby jest řidič učitelem zde. Sbor trvá 4 roky.

Od založení sboru až podnes vytrvali: Fr. Cejpek, L. Havlena, Jan Jezbera, Josef Mašek, Jan Mejzlík, Frant. Mrňa, L. Novotný, J. Prachař, Josef Stručovský, Josef Svoboda, Ant. Vyletěl a Frant. Zahradník. Později přistoupili: Frant. Brabenec, Frant. Čaněk, Jan Cejpek, Frant. Došek, K. Dvořák, J. Dundel, V. Ferda, Frant. Havelka, Tomáš Smola, Václ. Smola, K. Veškrna, Vilém Veškrna, Jan *Smarda* a Jan Mylska.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 100 m hadic, 4 m ssavic, 2 žebříky hákové, vše za 1400 zl. a účastnil se 1 požáru.

Sbor hasičský v Heralticích.

Obec Heraltice čítá 78 domků s krytbou smíšenou. V obci se provozuje rolnictví a živnosti příslušné. Obec leží na svahu, okolí jest hornatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894 a prvním zakladatelem jeho byl František *Veselský*, řidič učitel v Heralticích, narozen v Třebíči r. 1859. Téhož času byl starostou obce Jan *Kaser*, hostinský v Heralticích. V obecním představenstvu byli pp.: Antonín Vybíral, Tomáš Kružík, Václav Číbal, Antonín Hroch, Antonín Hájek, Antonín Mareš, Fr. Kousal, Jan Boudný, Jakub Bohdál, Josef Kejda a Tomáš Klouda. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Výbor 3. května 1894 stanovy schválil, za peněžitě závazky sboru se zaručil, peněžitou podporu jemu udělil a spolu s veškerým občanstvem Heraltickým v každém podniku mravně i hmotně sbor podporoval.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Kaser*, hostinský a starosta obce, náčelníkem Frant. *Veselský*, řidič učitel, jednatel František *Mládek*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Jan Čermák, Jan Dvořák, Vinc. Hons, Antonín Hroch, Jos. Kočí, Jan Machotka, Fr. Málek, Tomáš Marek, Antonín Piša a Fr. Piša.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes Jan *Kaser*, náčelníkem a jednatel Frant. *Veselský*. Od založení až podnes vytrvali: Rudolf Baloun, Vincenc Baloun, Tomáš Bohdál, Fr. Boudný, Antonín Brychta, Vincenc Brychta, Antonín Hájek, Antonín Hák, Jan Hák, Fr. Hroch, Fr. Jedlička, Jan Ježek, Josef Kabelka, Jan Kovář, Leopold Marek, Jan Mareš, Jan Piša, Jan Semrád, Fr. Vlk, Fr. Vrtal, Fr. Zdražil. Později přistoupili: St. Boudný, Jak. Jeřábek, Fr. Ježek, Antonín Krul, Jindřich Kučera, Jan Marek, Josef Mlýska, Martin Smejkal, Antonín Trnka, Jiljí Vybíral.

Sbor má jednoproudni stříkačku s dvojjákem a 70 m hadic, 2 berlovky, žebřík nastavovací čtyřdílný, ruční žebřík posunovací, 4 plechové pochodně v úhrnné ceně 1000 zl. Stříkačka jest majetkem obce; týž účastnil se po dobu svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský v Raketnici.

Obec Raketnice čítá 108 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest planina s pahorkatinou a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1886 a prvním zakladatelem jeho byl František *Krška*, učitel. Téhož času byl starostou obce Ondřej *Chromý*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: František Kratochvíl a Frant. Auer. Všichni byli sboru hasičskému příznivci, což prokázali zakoupením stříkačky.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Kopeček*, nadučitel, náčelníkem František *Auer*, rolník, jednatel František *Krška*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony jež níže ležatým písmem uvádíme): J. Zeman, Ondřej Chromý, V. Svoboda, F. Kratochvíl, K. Špaček, J. Špaček, K. Zvěřina, V. Štork a M. Hobza.

Sbor trvá 12 let a předsedou jeho jest dnes František *Kopeček*, nadučitel, náčelníkem Antonín *Böhm*, stolař, jednatel Ludvík *Sklenář*, hostinský. Dnes jsou členy sboru: Fr. Pálenský,

Antonín *Böhm*, Ludvík *Sklenář*, V. *Špaček*, Fr. *Vejmělka*, J. Muška, Frant. Hobza, J. Bartejs V. *Vejmělka*, Fr. Přihoda, J. Vrzal, Frant. Špaček, R. Zvěřina, V. Zvěřina, F. Zvěřina, V. Hanzal, J. Dokulil, Ant. Hakl, Aug. Špaček, K. Blaha, Ad. Kučera, Frant. Špaček, P. Urban, K. Beránek, K. Dvořák, J. Němec, J. Zejda, J. Charvát a F. Špaček.

Sbor má stříkačku dvouproudní, berlovku, hadice a 4 žebříky v úhrnné ceně 1082 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 15 požárů.

Sbor hasičský v Římově.

Obec Římov čítá 93 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, obklopena ze dvou stran lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvními zakladateli jeho byli: František *Čurda*, hostinský v Římově, Matěj *Růžička*, domkář v Římově a Vojtěch *Dunička*, učitel v Raketnici, který zároveň sbor vycvičil. Téhož času byl starostou obce František *Novák*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Jan Nedvědícký, Josef Nedvědícký, Fr. Čurda, Jan Čurda, Jan Šnoflák, Antonín Krula, Antonín Růžička a Václav Pecka. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi, neboť výbor převzal zbývající dluh, jež jednota za stříkač a výzbroj doplatiti nemohla a hradí jej obecní přirážkou.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou doposud: předsedou František *Čurda*, rolník a hostinský, náčelníkem Antonín *Šnoflák*, rolník, jednatelem Vojtěch *Dunička*, učitel v Raketnici.

Sbor trvá 3 roky a členové jeho dnes jsou: Matěj *Růžička*, Jan Šnoflák, Jan Chromý, Albert Vilém, Jan Kosmák, Josef Bartík, Petr Hobza, Fr. Procházka, Josef Fašima, Jan Bobek, Jan Nedvědícký, Fr. Micek, Tomáš Macháček, Ferdinand Hráza, Alois Nahodil, Fr. Trnka, K. Trnka, Jan Mikyska, Josef Pecka, Martin Bobek, Jan Čurda, Fr. Chromý, Fr. Novák, Jan Suchna, Antonín Nahodil, Ferdinand Radkovský a Fr. Nedvědícký.

Sbor má stříkačku za 700 zl. i s příslušenstvím; týž účastnil se za svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Předíně.

Obec Předín čítá 122 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci provozuje se rolnictví a soustružnictví perleti (knošičkáři). Poloha obce a okolí jest planina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1897 a prvním zakladatelem byl Jan *Sklenář*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Ant. *Videnský*, rolník. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pp.: Jan Brabec, rolník, Tomáš Obůrka, rolník, Ant. Obůrka, obchodník, Fr. Frenc, rolník a obchodník tříselem, Josef Novák, rolník, Karel Svoboda, rolník, Tomáš Kacel, rolník, Ant. Doležal, Vilém Plavec, zástupce velkostatku, Jan Sklenář, naduč., Karel Sobotka, naduč. ve výslužbě. Tito byli všichni sboru příznivi. Zakoupen obecním výborem výzbroj pro mužstvo, náradí hasičské, stříkačka a služební oblek.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a dosud jsou předsedou Jan *Brabec*, rolník, náčelníkem Jan *Sklenář*, nadučitel, jednatelem Frant. *Holub*, podučitel.

Nynější členové jsou: Jan Brabec, Blažej Lapeš, Jan Karbaš, Filip Novák, Ant. Obůrka, Karel Videnský, Frant. Holub, Karel Šilhavý, Jan Sklenář, Josef Videnský, Ignác Kružík, Alois Šilhavý, Matěj Novák, Frant. Rambousek, Jos. Komárek, Frant. Šilhavý, Ant. Vetchý, Jos. Doležal, Frant. Krutiš, Eduard Kreutz, Jan Bilek, Ant. Veselý, Jind. Šaroun, Frant. Oliva, Karel Oliva, Jan Obůrka, Jan Burda, Jan Hefr, Václ. Tomek, Václ. Paulos, Ant. Zvěřina, Josef Obůrka a Mat. Přibyl.

Sbor má stříkačku vozovou norm., dvě berlovky a 4 žebříky za 1000 zl.

Sbor hasičský v Čáslavicích.

Obec Čáslavice čítá 124 domů s převl. krytbou šindelovou. V obci se provozuje většinou polní hospodářství a spojený s tím průmysl jako lihovar, škrobárna a p. Obec leží v dolině, okolí jest hornaté. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896 a prvním zakladatelem byl Rudolf *Mittner*, obchodník v Čáslavicích, narozen r. 1828 v Mor. Budějovicích, snaživý národní buditel. Téhož času byl starostou obce Jan *Neuhoda*, rolník. V obecní radě nebo v představenstvu obce byli pp.: Frant. Neuhoda, Alois Kraitz, Ant. Hobza, Jan Veškrna, Ondřej Trojan rolníci, Ludvík Doležal, nadučitel, Eug. Tkavý, mlynář a Martin Šilhavý, mistr kolářský. Sbor byl přijat za obecní, avšak když se zřídil, nebyl obcí podporován, tak že se sám musil vyzbrojiti a stroj si zakoupiti.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou posud: předsedou Ludvík *Dolešal*, nadučitel, náčelníkem Bohumil *Mittner*, obchodník, jednatelem Karel *Křivý*, učitel.

Nynější členové jsou: Frant. Belatka, Frant. Bobek, Martin Branč, Jan Buča, Fr. Bulíčka, Jan Bulíčka, Jan Bulíčka, Tomáš Bulíčka, Frant. Fučík, Martin Hanzal, Ant. Hobza, Frant. Hobza, Jan Hobza, Jan Hobza, Karel Hobza, František Hříza, Jan Hříza, Jakub Jelínek, Ant. Krajc, Emil Maštera, Boh. Mittner, Frant. Nahodil, Frant. Nahodil, Jan Rygl, Frant. Sedláček, Anton. Souček, Frant. Souček, Karel Souček, Jiljí Suk, Martin Šilhavý, Jan Škrdla, Josef Trojan, Matěj Trojan, Jakub Venhoda, Jan Venhoda, Matěj Venhoda, Jan Veškrna, Ant. Vlášil a Fr. Hobza.

Sbor má normální stříkačku čtyřkolovou na pérách s příslušenstvím, 2 berlovky a 120 m hadic za 1100 zl., výzbroj 480 zl.; vše to zařídil si sbor sám, obec dosud nepřispěla ničím. Týž účastnil se 2 požárů.

Soudní okres Náměšť'

Sbor hasičský v Náměšti u Brna.

Obec Náměšť u Brna čítá 155 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví, všecka řemesla, četné obchody, továrna na šátky a škrobový syrup. Poloha obce jest rovina s pahorky v okolí. Dobrovolný sbor založen roku 1873 a zakladatelem jeho byl Jindřich *Halámek*, stavitel z Křižanova. Téhož času byl starostou obce Fr. *Brázda*, měšťan a zemský poslanec. V obecní radě byli: Frant. Brázda, Vilém Svoboda, centrální rada hraběcí, a August Vaigner, řezník. Tito všichni byli sboru příznivci a podporovali jej hmotně i mravně.

Prvním předsedou sboru byl Vilém *Svoboda*, centrální rada hraběcí, náčelníkem František *Hoffmann*, koželuh, jednatelem Václav *Chlanda*, hraběcí obroční. Sbor trvá 25 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou Em. *Cempírek*, c. k. zem. soudní rada, rodem z Jihlavy, studoval v Jihlavě, universitu ve Vídni, zde jest soudcem a radou, též čestným členem; náčelníkem Josef *Kolesa*, krejčí, rodem z Náměště, cestoval po zemích rakouských, pak usadil se zde, je předsedou společenstva a župním dozorcem; jednatelem Josef *Trubáček*, nadučitel, narozen v Nedělišti, studoval v Hradci Král. a v Praze, byl učitelem v Os. Bytyšce, Veř. Mezifičí a zde; všichni tři jsou též členy obecního výboru. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou od založení až do dnes členy, uvádíme ležatým písmem): Josef *Kolesa*, Frant. *Kopuleť*, Jak. *Vejmělka*, K. *Krejslik*, Hub. Račický, Jindř. Koukal, Vít Matoušek, A. Mach, Vít Račický, Fr. Sazavský, Ant. Vlašín, Jindř. Král, Ant. Chmelíček, K. Tomek, Fr. Jeřábek, Pav. Chmelíček, Mor. Sýkora, Ant. Fanfrdl, Frant. Melkes, K. Buča, Aug. Stloukal, Jak. Cobavizza, Bern. Vrba, Frant. Stejskal, Václav Martinek a Fr. Dobrovolný.

Sbor má 2 stříkačky, 1 vůz pro mužstvo, 1 naviják hadic, 250 m hadic, koše, žebře atd. a vše příslušenství v ceně 2500 zl. a účastnil se dosud 55 požárů.

Sbor hasičský v Mohelnu.

Obec Mohelno čítá 176 domů s převládající krytbou křídlicovitou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce jest pahorkatina, okolí vroubeno lesem. Dobrovolný sbor založen byl roku 1889 a zakladateli jeho byli: Josef *Hošek*, rolník a starosta obce, Karel *Weigner*, správce školy, a Jan *Kostelník*, obecní tajemník. V obecní radě byli: Josef Hošek, Karel Ostrý a Josef Nováček, vesměs rolníci. Všichni byli sboru příznivci, neb zakoupili pro něj dvouproudou stříkačku a značnou část hasičského náradí, zbudovali ležiště a řádně upravili sborové skladiště. Mimo to přistoupil Jos. Hošek za činného člena ku sboru.

Prvním předsedou sboru byl: Josef *Hošek*, rolník, náčelníkem Karel *Weigner*, řídící školy, jednatelem Jan *Kostelník*, obecní tajemník. Od založení sboru byli členy (mimo oněch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Hošek Josef, Weigner Karel, Senský Jakub, Tkaný Josef, Toufar Antonín, Mohelský Jan, Kostelník Jan, Kostelník Ondř., Hošek Fr., Staněk Ant., Štraus Leop., Hanzl Jan, Kostelník Jan, Macek Jindř., Jeřábek Ed. a Konečný František. Sbor trvá 9 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou Jakub *Hošek*; narodil se 13. července 1854 v Mohelnu, vychodil obec. školu v místě, načež vyučil se řemeslu řeznickému. Roku 1876 převzal od svého otce hospodářství a tak stal se rolníkem. Při založení sboru stal se ihned jeho členem a působil v něm 2 léta jakožto pokladník a 2 roky co místopředseda. Náčelníkem je Fr. *Chytka*; narodil se 1. listopadu 1853 v Mohelnu, kdež i obecnou školu vychodil. Vyučil se řemeslu tkalcovskému, načež r. 1873 byl odveden k vojsku. Vysloužil 3 léta jakožto naddělostřelec u 11. pluku dělo-

střeleckého, vrátil se do svého rodiště, kdež řemeslo svoje provozuje. Za člena sboru přihlásil se roku 1889. Roku následujícího stal se podnáčelníkem, kterouž hodnost podržel do roku 1892, kteréhož roku zvolen byl náčelníkem sboru, ve kteréž hodnosti do dnes trvá. Řídil sbor co náčelník při 5 požárech stavení a při dvou požárech lesních a to s úplným zdarem. Po několik roků jest již členem obecního zastupitelstva, kdež zájmy hasičstva zdárně zastává. Jednatelům je Frant. Šidla; narodil se v Mohelně 6. září 1877. Vychodiv čtyřtřídní obecnou školu v Mohelně absolvoval měšťanskou školu v Ivančicích, načež vypomáhal otcovi při hospodářství. 15. června roku 1896 přistoupil ku dobrovolnému sboru hasičskému a byl dne 1. března 1897 zvolen jednatelem téhož, ve kteréž hodnosti do dnes trvá. Nynější členové jsou: Chytka Fr., Janoušek Jakub, Machát Jan, Jilek Jan, Horký Hubert, Horák Jakub, Klein Fr., Knotek Josef, Zikeš Fr., Loupal Ferd., Hošek Jakub, Švec Jan, Švec Ant., Florian Jak., Nováček Jan, Soukup Jan, Palata Jan, Povolný Adolf, Chytka Rudolf, Papoušek Fr., Klein Karel, Machát Jan, Knotek Fr., Šidla František, Horák Karel, Pálený Fr., Nováček Karel, Hošek Karel.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku novou se 140 m hadic, 1 vozovou stříkačku starší soustavy bez hadic, 2 hákové žebře, 1 střešový čtyřdílný a 1 opěrací, 10 košů na vodu, 2 berlové stříkačky, 8 dýchacích přístrojů, vše v úhrnné ceně 1300 zl. a účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský v Březníku.

Obec Březník čítá 105 domů s převládající krytou křídlicovou. Obyvatelstvo provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, osada leží v kotlině na jihovýchodě otevřeně. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a prvním zakladatelem byl Karel Malý, učitel na místní škole, nar. ve Starči 1863, studoval c. k. vyšší gymn., c. k. vysokou školu univ., konal jednoroční službu vojenskou, načež jest učitelem v Březníku až dosud. Téhož času byl starostou obce František Resanina, rolník. V obecní radě byli: Josef Janoušek, Jan Malý rolník. Tito byli všichni příznivci, neboť pomáhali zřizovati sbor, všemožně jej podporují, stroj od představenstva zakoupen i hadice, dbali vždy pokynů a přání výboru has. spolku.

Prvními funkcionáři, kteří až dodnes vytrvali, byli: předsedou Jos. Janoušek, rolník, 45 let starý, člen výboru kontr. záložny, obecní radní, předseda místní školní rady; náčelníkem Karel Malý, učitel a jednatelem Jan Pejpek, rolník a nyní starosta obce. Při založení byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jos. Kříž, Jan Potůček, St. Doležal, Jan Franěk, Petr Ostrovský, Jan Bok a jin. Nováček. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jsou členy: Jan Moravec, Jos. Horák, Jos. Chadim, Jan Malý, Frant. Janoušek, Emil Kudláč, Ant. Chadim, Jos. Kopuleť, Fr. Chadim, Jos. Kašpar, J. Resanina, E. Krejčí, Fr. Doležal, Jos. Pavlík, Frant. Kříž, Jos. Musil, Karel Nováček, Jan Chadim, Jos. Roznbaum, Jan Franěk, Petr Ostrovský, Jan Havelka, Jan Kovářik, Emil Doležal, František Bohuslav, Jan Nedvěd a Jan Staněk.

Sbor má dvouproudni čtyřkolovou ruční stříkačku s 280 m hadic a vůz s lejtou v úhrnné ceně 1400 zl.; též účastnil se dvou požárů místních a jednoho přespolečného (Mohelno).

Sbor hasičský ve Vicenicích.

Obec Vicenice čítá 53 domů s převládající krytou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství a chov dobytka. Poloha obce a okolí jest pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvním zakladatelem byl obecní výbor. Téhož času byl starostou obce: Josef Rybníček, rolník. V obecním představenstvu byli: Martin Sobotka, radní, Jos. Menšík, Jan Ryšánek, Frant. Sobotka, Isidor Sobotka, Jan Eliáš, Frant. Stára a Jan Vsetečka ze Záhatek, výboři. Všichni jmenovaní byli zařazení sboru hasič. příznivci a proukazali přitěžen svou tím, že se postarali o provedení a nejrychlejší zaopatření potřeb hasičských.

Prvním předsedou byl Jan Ryšánek, rolník, náčelníkem Fr. Sobotka, hostinský, jednatelem Jos. Soukup, nadučitel. Sbor trvá 3 roky.

Nyní jest předsedou Jan Ryšánek, rolník, náčelníkem Jos. Zedníček, rolník a jednatelem Jos. Soukup, nadučitel. Nyní jsou členy, již všichni od založení až dodnes vytrvali: Rud. Adam, Aug. Doležal, Fr. Eliáš, Fr. Hejálko, Fr. Holík, Jos. Rybníček, Frant. Rybníček, Albert Rybníček, Isidor Sobotka, Martin Sobotka, Jan Svoboda, Jan Staněk, František Stára, Josef Zedníček Fr. Pálený a Jos. Pokorný.

Sbor má stříkačku, žebříky a háky v úhrnné ceně 1000 zl.; též účastnil se 2 požárů.

Sbor hasičský v Pyšelu.

Obec Pyšelo čítá 59 domků s převládající krytbou doškovou. Obyvatelstvo provozuje rolnictví. Obec leží v malé nížině pod stráně. Kolem ní jest pahorkatina a z jihozápadní strany les. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1898 a prvními zakladateli byli: Cyrill *Dolešal*, nadučitel a předseda »Hosp. besídky«, P. Frant. *Hřebíček*, farář, Frant. *Dvořák*, rolník a starosta obce, Jan *Dufek*, rolník a radní, Rudolf *Pavlíček*, podučitel a Alois *Dvořák*, rolník a člen obec. výboru. V obecním představenstvu byli: Frant. Rous, rolník ve Vanči č. 10. a II. radní; členové výboru: Cyrill Doležal, nadučitel, Jan Široký, rolník č. 34., Jan Šoukal, rolník č. 41., Jan Široký, rolník č. 5., Karel Široký, rolník č. 43. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi a sice přízeň prokázali jednomyslným odhlasováním, by stříkačka a potřebné k tomu náčiní, jakož i výzbroj byl ihned na účet obce zakoupen. Dále výbor přislíbil na svůj (obce) účet vystavěti v roce 1899 hasičskou kůlnu.

Prvním předsedou byl P. Frant. *Hřebíček*, farář, náčelníkem Cyrill *Dolešal*, nadučitel, jednatelem Frant. *Novotný*, výpomocný učitel. Členy sboru jsou: Jan Dufek, Rud. Pavlíček, Frant. Dvořák, Jan Široký, Alois Dvořák, Ant. Fila, Fr. Drápela, Václ. Sedlák, F. Tasovský, F. Šabacký, Antonín Chytka, Jos. Večeřa, Josef Vařílek, Josef Moravec, Josef Kříž, Jan Šoukal, Frant. Vrba, Frant. Slavík, Ant. Lysý, Frant. Borůvka, Ferd. Dufek a Ludvík Borůvka.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudou stříkačku se 6 m ssaví a 100 m hadic, 4 žebře, 2 háky, 1 velkou lejtlu, kopáče, vidle a lopaty v úhrnné ceně 780 zl.; též účastnil se 2 požárů a to dne 30. června 1898 bleskem zapáleného Holejského dvora, patřícího panství Budišovskému, dne 7. srpna při požáru famelií u Budišova.

XXXV.

Župa jihovýchodní Moravy.

Strážnice, sídlo župy XXXV.

JUDr. Jaroslav Koutecký,
advokát a náčelník sboru ve Strážnici.

Župa jihovýchodní Moravy.

Kronika

župní jednoty hasičské jihovýchodní Moravy soudního okresu Strážnického čís. XXXV.

Nejmladší tuto župu Moravskou tvoří hasičské jednoty okresu Strážnického, jenž hraničí dílem na Uhry, dílem na okres Hodonínský, Uh.-Ostrožský a Uh.-Brodský.

Okres je většinou chudý, zvláště horní jeho obce, avšak za to svérázný a čistě »slovácký« se všemi přednostmi i vadami pravého Slovácka. Obyvatelé jsou téměř vesměs národnosti české, až asi na 5 až 6 set židů ve Strážnici a roztroušených »pantátů-židáků« po obcích. Židé tito, ač vesměs zbohatli z našeho lidu jsou v každém směru vůbec, v národním pak zvláště úhlavními jeho nepřáteli.

Již po několik let vyslovováno bylo některými hasičskými sbory okresu Strážnického — které od dřívějšího sídla župního, totiž Bzence, byli příliš vzdálené — naléhavé přání, aby utvořena byla pro soudní obvod strážnický samostatná župa, která by účelům župě příslušajícím účelněji a snadněji mohla hověti.

Přání toto došlo konečného uskutečnění tím, že se na základě stanov — zadaných dne 29. března 1896 pány Karlem Daňkem, učitelem v Hr. Lhotě, Frant. Nechybou, učitelem v Lípově, Frant. Mašíkem, nadučitelem v Javorníku a Janem Tomeškem, rolníkem ve Velké — a schválených jak českou ústřední jednotou hasičskou pro Moravu, tak i místodržitelstvím — ustavila ve valné schůzi dne 4. října 1896 v Hr. Lhotě odbojvaná nová župa č. XXXV. K ustavující valné hromadě dostavilo se dvaadvacet zástupců 8 hasičských sborů a sice: Strážnického, Hr. Lhotského, Javornického, Veleckého, Tasovského, Lipovského, Rohateckého a Hr. Vrbeckého, kteří po přečtení stanov jednomyslně prohlásili, že na základě stanov těch přistupují jich sbory ku nové župní jednotě. Při tom přísluší poznamenati, že Kuželovský sbor své přistoupení již dříve byl ohlásil. Při volbě zvoleni byli jednohlasně tito pp.: starostou JUDr. Jaroslav Koutecký, advokát a náčelník has. sboru ve Strážnici, jeho náměstkem Karel Daněk, učitel z Hr. Lhoty; výbory: pp. J. Rumišek z Javorníku, Jan Hanák z Velké, František Čerešňák z Lípova, Bohdan Klučka z Tasova, Martin Štípa z Kuželova, Jiří Tomeš z Hr. Vrbky a Michal Hasiš z Rohatce; župním dozorcem p. Frant. Nechyba, učitel z Lípova; náhradníky pp. Frant. Baňouch ze Strážnice a Jan Tomešek z Velké.

Po vyčerpání pořadu ukončil předseda schůzi vzletným proslovením, v němž poukázal na účely hasičstva vůbec a českého hasičstva zvláště, nabádal veškeré jednoty k důstojnému všude vystupování, ku zachování svornosti a k povznášení věci hasičské. — Za živé a nadšené pochvaly ukončena pak tato zdařilá schůze. První veřejné vystoupení župní jednoty událo se dne 1. srpna 1897 ve Strážnici, kamž položen sjezd hasičský, schůze vyslanců župy, schůze výborová i veřejné cvičení hasičského sboru Strážnického. Schůze delegátů, již se účastnilo 20 vyslanců ze všech sborů jednoty, zahájena byla předsedou p. Drem Kouteckým vřelým proslovem, načež předneseny zprávy jednatelská, pokladniční a župního dozorce, které vesměs schváleny.

Vzhledem k tomu, že se náměstek starosty úřadu svého během roku vzdal, p. B. Klučka z Tasova a Jan Tomešek z Velké z dotyčných sborů vystoupili, přikročeno k doplňovací volbě, při níž zvoleni jednomyslně pp.: Ant. Zapleta!, učitel z Hr. Lhoty náměstkem starosty, František Spáčil z Tasova výborem a Frant. Mašík z Javorníka náhradníkem. Současně ustanoven Rohatec za místo příští schůze vyslanců. Po vyčerpání programu a doslovu starosty, schůze skončena. Ve výborové schůzi schválen p. Julius Rebul za zapisovatele a pokladníka jednoty. Ze zpráv vyjímáme:

Podpory uděleny zem. výborem sborům ve Velké, Kuželovu, M. Vrbce a Strážnici. Požáry, při nichž sbory byli účastnými, byly ve Strážnici, ve Velké, Javorníku, Tasově a Lípově. Stav mužstva obnášel v Javorníku 20, Kuželově 20, Lípově 25, Hr. Lhotě 14, Rohatci 22, Strážnici 45, Tasově 12, Velké 27, Hr. Vrbce 17. Příspěvky placeny přesně. Prohlídky sborů měly výsledek celkem uspokojivý.

Vrcholem sjezdu bylo veřejné cvičení, kteréž odbyváno odpoledne o 3. hod. na prostranné jednopatrové budově městského obecního hostince »u černého orla« sborem Strážnickým. Až nebe chrliklo celé spousty vody, přece předsevzato cvičení přesně v ustanovený okamžik a za několik minut pomáhalo již 5 proudů z našich hadic a stříkačky vydatnému lijáku. Jednomyslný byl úsudek, který také později župním dozorcem byl vysloven, že byl jak plán cvičení pečlivě sestaven, tak i provedení jeho přesné, rychlé a dokonalé; výcvik mužstva rovněž všeobecně byl chválen. Po cvičení sešli se všichni účastníci sjezdu ku přátelské schůzi v sále »u černého orla«, kdež starosta župy p. Dr. Koutecký v nadšeném přípitku pozdravil hosty a promluvil současně o nutnosti, povznášet všude vážnost hasičstva a působiti vždy ve směru národním. Na to připravena byla starostovi přítomnými sbory srdečná ovace. Teprve za pozdního večera rozjížděly se sbory s nejlepšími dojmy.

Dne 4. září 1898 odbývána byla v Hr. Vrbce jubilejní slavnost Jeho Veličenstva a současně slavnost Palackého, při kteréž příležitosti oslavoval i tamnější hasičský sbor památku desíletého svého trvání. Při slavnosti této, kteráž odbyvána byla pod širým nebem pod památnou Kobelou za přítomnosti rolnického lidu z celého okolí a za účasti okolních sborů hasičských, z nichž hlavně Strážnický sbor byl čestně zastoupen, měly býti rozdávány i diplomy oněm členům sboru Hr. Vrbeckého, kteří bezvadně po 10 let sboru náleželi. Za tou příčinou dostal se na místo starosta župy p. Dr. Jaroslav Koutecký ze Strážnice, jenž prosloviv řeč o Palackém, navázal k ní i přednášku »o významu českého hasiče« a skončil za bouřlivého a stálého souhlasu celého shromáždění, rozdál čestné diplomy. Řeč p. Dra. Kouteckého, jenž jest znám na Moravě jako jeden z předních řečníků, učinila na všechny přítomné hluboký dojem, jemuž dal výraz nadučitel z Hr. Vrbky a starosta hasičské župy Hodonínské pan Metod Matoušek, jenž ve zdařilém proslovení vyslovil p. Dru Kouteckému díky a provolal jemu i všem účastným hostům srdečné: »Na zdar!« což přítomnými nadšeně opakováno.

Slavnost Hr. Vrbecká, která měla ráz srdečné národní Slovácké slavnosti, a o níž si přední zásluhu získal p. nadučitel Matoušek, zůstane jistě všem účastníkům v milé paměti. Pestré kroje slovácké, stejnokroje sokolské a hasičské — vše mísilo se v pěkný ladný celek; hudba místní i známí hudeci Kuželovští, které s veselou společností přivedl malíř p. Mandel, zpěv, národní tance, hry, konečně i ohňostroje, to vše naladilo znamenitě účastníky slavnosti, kteří pak ještě dlouho byli pohromadě.

Dne 11. září 1898 konáno bylo veřejné cvičení v Rohatci, kdež se odbyvalo i sezení výborové a schůze župních delegátů. Po uvítání jednotlivých sborů místním sborem s hudbou, zahájena byla za přechetné účasti valná schůze delegátů, při níž zpráva jednatele a pokladniční i zpráva župního dozorce schváleny; župní dozorce zmiňuje se zvláště pochvalně o výzbroji a veřejném cvičení sboru Strážnického. Po ukončení obou schůzí přednesl žup. starosta p. Dr. Koutecký řeč o Františku Palackém, která vyslechnuta byla s nevšední pozorností a přijata bouřlivým souhlasem. O obsahu přednášky a způsobu přednesu netřeba se tu blíže rozepisovati, jelikož byla řeč »o Františku Palackém«, kterou přednesl p. Dr. Koutecký jako slavnostní řečník při táboru lidu na náměstí kroměřížském — a která byla téhož obsahu — všemi časopisy náležitě oceněna. Po té následovalo veřejné cvičení sboru Rohateckého, které provedeno bylo ku všeobecné spokojenosti, již výraz dal po poradě s přítomnými náčelníky sborů p. župní starosta. Po přehlídce na to konané a po přátelské zábavě vyprovozen pak strážnický sbor hudbou a místním sborem až za obec Rohateckou. Zvláště sluší se zmíniti, že i sbor Ratiškovický — župy Hodonínské — účastnil se sjezdu v četném počtu asi 30 mužů, začož mu vysloveny byly díky. — Příští zjezd a schůze delegátů odbyvati se bude v druhé polovici měsíce července v Hr. Lhotě, kdež se provede zároveň veřejné cvičení sboru Hr. Lhotského, jenž slaví letos pamět 10letého trvání sboru.

Přítomně zasedají ve výboře následující pp.: JUDr. Jaroslav Koutecký, advokát ve Strážnici, starosta. Narodil se roku 1861 v Sedci na Tábořsku. Studoval nižší gymnasium v Pelhřimově, vyšší v Německém Brodě a universitu v Praze. V roku 1884 stal se c. k. auskultantem v Kutné Hoře a v r. 1886 byl povýšen na doktora veškerých práv na české Karlo-Ferdinandské universitě Pražské. Téhož roku nastoupil praxi advokátní a stal se v r. 1887 v Hodoníně koncipientem u Dra. Beránka, tehdejšího vůdce Čechů hodonínských. Od té doby působil stále činně ve veřejnosti na Moravě. V r. 1891 usadil se jako advokát ve Strážnici. Za svého pobytu na Moravě měl více než 60 veřejných řečí politických i odborných ve všech krajích Moravy, ba i ve Vídni, Praze atd. a jest znám jako jeden z předních řečníků a politiků strany lidové. Zasedá po více let v širším i užším výkonném výboru i ve výboru klubu lidové strany na Moravě. V roku 1897 byl mu nabízen mandát říšského poslance v 5. kurii v obvodu Kroměříž, Uh. Hradiště, Slavkov a sice

byl kandidátem jmenovaným jak stranou lidovou tak i národní, pro nějž se vyslovila téměř veškerá města volebního okrsku, takže bylo zvolení jeho jisté. Nicméně nepřijal p. Dr. Koutecký kandidaturu a odmítl mandát. Zasedá již po druhé období jako obecní starší ve výboru města Strážnice; od svého příchodu do Strážnice jest předsedou čtenářsko-pěveckého spolku »Beseda« ve Strážnici. Zarazil ve Strážnici tělocvičnou jednotu »Sokol« a jest od začátku stále jejím starostou. Rovněž založil český spolek hasičský ve Strážnici a jest od vzniku jeho náčelníkem sboru Strážnického a od doby založení župy okresu Strážnického č. XXXV. — starostou župním.

Nemalé zásluby má pan Dr. Koutecký o zřízení vyššího státního českého gymnasia ve Strážnici; jest také jednatelem podpůrného spolku gymnasiálního, členem stavebního gymnasiálního komitétu, rovněž jest jednatelem nového hospodářského spolku okresu Strážnického. Zvláštní péči věnuje i chudé mládeži národních a měšťanských škol a jeho přičiněním bývá každoročně na 100 chudých dítek obdarováno obuví, šatstvem a pod. — Rovněž sbírky na U. M. škol. a »Radhošť« prováděny vždy jeho přičiněním. V roku 1898 jmenován byl za své zásluby o městečko Znorovy čestným měšťanem Znorovským.

Náměstek starosty, p. Ant. Zapletal, učitel v Hr. Lhotě, kdež působí již po více let, jest náčelníkem sboru Hr. Lhotského. Jest mužem činným a podporuje vydatně ve všech oborech svého tchána, známého zemského poslance rolnického p. J. Pavlicu, starostu z Hr. Lhoty. Ostatní pánové ve výboru, totiž Jan Rumišek z Javorníka, Jan Hanák z Velké, Frant. Čerešňák z Lípova, Frant. Spáčil z Tasova, Mart. Štica z Kuželova, Jiří Tomeš z Hr. Vrbky a Michal Hasík z Rohatce jsou téměř vesměs vážení rolníci a většinou náčelníci dotyčných sborů. — Další činnosti nejmladší župy Moravské »Na zdar«

Sbor hasičský ve Velké.

Obec Velká čítá 340 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje řemeslný a obchodní průmysl a většinou rolnictví. Poloha obce a okolí jest hornatá a pahorkovitá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1880 a prvním zakladatelem byl dr. Karel *Baar*, mediciner a obvodní lékař, zvolen za náčelníka, zemřel v r. 1881 a zvolen byl Antonín *Benda*, c. k. poštovní mistr a hostinský za náčelníka. Téhož času byl starostou obce Jan *Rumišek*, rolník a předseda silničního výboru. V obecním představenstvu byli: Jiří Pavlínek, Jan Grňa, Jakob Hahn, Ant. Benda, David Grünfeld, J. Podlucky, J. Braun, M. Zeman, M. Winter. Všichni tito byli příznivci spolku, poněvadž spolek pomohli založiti a stali se většinou přispívajícími členy.

Prvním předsedou a náčelníkem byl MUDr. Karel *Baar*, jednatelem Antonín *Pospišil*, nadučitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Ant. Benda, Jan Rumišek, Jiří Zeman, Dominik Hajlíček, Jan Maňák, Klim. Pavlatka, Arnold Jeřábek, Jos. Křivánek, Václav Macenauer, Tomáš Tomek, Jos. Janoška, a Martin Sekerka. Sbor trvá 8 roků.

Nyní jest předsedou a náčelníkem Jan *Hanák*, jednatelem Kar. *Kašpárek*. Nyní jsou členy: Jan *Hanák*, Martin Vaněk, Ant. Pavlatka, Kliment *Pavlatka*, Jan *Zeman*, Jan *Čajka*, Jiří Banaf, Pavel Braniš, Jan Bulan, Pavel *Haliček*, Jan Haliček, Tom. Janoška, Tom. Kulík, Fr. a Jan *Novák*, Jiří Mikota, Jan Mikota, Jan Miškeřík, Tom. Miškeřík, Jan *Macek*, Jan Stefánek, Jan Tomčata, Jan Psík, Jan *Prášek* a Jan Hozák.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku dvouproudni od firmy R. A. Smekal v Čechách, 1 jednoproudni, 1 dvoják, 300 m hadic, 2 stojací a 5 posunovacích a 2 obyčejné žebře v úhrnné ceně 2300 zl.; týž účastnil se 57 požárů, 45 místních a 12 sousedních.

Sbor hasičský ve Hrubé Vrbce.

Obec Hrubá Vrbka čítá 165 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo se žije rolnictvím, chudší chodí do továren (jako dělníci). Poloha obce a okolí jest z části pahorkatinná a z části rovinná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvními zakladateli byli: Ignác *Cambal*, obecní tajemník, Martin *Kovář*, rolník, Em. *Pellar*, evang. farář, Jiří *Hudeček*, rolník a Jiří *Tomeš*, rolník a starosta obce. V obecním představenstvu byli: Martin Hrubáč, radní, Martin Kadubec, radní, Jan Pavlík, Martin Miklošek, rolníci. Velkou náklonností ke spolku nejevili, než přičiněním těchto docílono, že aspoň stříkačka zakoupena a stanovy přijaty.

Prvním předsedou byl Em. *Pellar*, evang. farář, náčelníkem Ig. *Cambal* a jednatelem Jan *Kynčl*, učitel evang. Sbor trvá 11 roků.

Nyní jest předsedou Jiří *Macek*, rolník a starosta obce, náčelníkem a jednatelem Martin *Kovář*, rolník. Dnes jsou členy (jména oněch, kteří od založení až dodnes vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Jiří *Tomeš*, Martin *Kovář*, P. Špodák, E. *Cambal*, J. Tomeš, J. Konečný,

P. Tomeš, M. Tomeš, C. Tomeš, P. Malečik, Martin *Paolík*, J. Škodák, J. Galečka, T. Prášek, J. Pavlíček, J. Prachař a Her. Galia.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku se vším příslušenstvím v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 23 požárů.

Sbor hasičský v Rohatci.

Rohatec, ležící na rovině, čítá 236 domů s převládající krytbou křidlicovou. Obyvatelstvo žije se rolnictvím a většina nádenictvím. Prvním zakladatelem sboru byl Karel *Bureš*, rolník a toho času starosta obce, který doposavád jako zasloužilý starosta poctivě a svědomitě působí. V obecní radě byli: Jan Hasík, Jan Svoboda, B. Schlesinger. Tito všichni byli sboru příznivci.

Prvním předsedou byl Karel *Bureš*, náčelníkem Maxmilián *Dostál*, kolář a jednatelem Antonín *Černohlávek*, nadučitel.

Nyní jest předsedou František *Sasín*, obecní radní. Michael *Antoš*, rolník a jednatelem Michal *Hasík*, rolník. Dnes jsou členy (jména oněch, kteří od založení až dodnes vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Michal *Antoš*, Jakub Švábeník, Frant. Hasík, Jan Cigánek, Jan *Hasík*, Michal *Hasík*, Jan Tomšej, Michal Antoš, Martin *Antoš*, Ant. Polachovič, Jan Novotný, Frant. Řibecký, Tom. Antoš, Pavel Antoš, Pavel Hasík, Fr. Toman, Jak. *Novotný*, Jan Štiča, Mich. Antoš.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou, vůz s jednou nádobou na vodu, kteráž však jest majetkem obce Rohatecké v úhrnné ceně asi 800 zl.; týž účastnil se 1 požáru.

Sbor hasičský v Lipové, založený r. 1888, nepodal žádné zprávy.

Sbor hasičský v Javorníkově, založený r. 1888, žádných zpráv nepodal.

Sbor hasičský v Hroznové Lhotě.

Obec Hroznová Lhota čítá 225 domů s převládající krytbou křidlicovou. Obyvatelstvo zaměstnává se polním hospodářstvím. Obec leží na rovině. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1890 a zakladatelem jeho bylo *obecní představenstvo*. Starostou obce téhož času byl a jest až doposud Josef *Pavlica*, zemský poslanec. V představenstvu obce byli: Josef Strachota, Josef Gajdoščík, Josef Lipčík, Jan Krýbl, Adolf Winkler, Josef Skalka, Fr. Grombíř, Fr. Šrámek, Jan Hrbatý, Josef Větrčíček a Frant. Šrámek. Všichni byli zakladateli sboru. Přiseň proukázali tím, že darovali sboru obecní stříkačku, pro 14 mužů dvoje oblečení a patřičný výzbroj. V roce 1896 dala obec spraviti stříkačku; oprava ta stála 200 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Pavlica*, starosta a zemský poslanec, náčelníkem Karel *Daněk*, učitel a jednatelem Jan *Pác*, učitel.

Sbor trvá 8 roků a nyní předsedou jeho jest Josef *Pavlica*, zemský poslanec, narozen roku 1854 ve Hr. Lhotě. Ve čtyřadvacátém roce zvolen byl již za starostu obce, jímž posud jest, a svůj úřad s horlivostí zastává. V r. 1884, 1890 a 1896 zvolen za zemského poslance. Náčelníkem a jednatelem jest Antonín *Zapletal*, učitel, narozen v Brodku u Prostějova r. 1866. V letech 1880 až 1887 studoval gymnasium v Olomouci. Po studiu gymnasia věnoval se stavu učitelskému. Prvé místo jeho bylo ve zdejší obci, kdež až dosud působí. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes ve sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Antonín Gajdoščík, Josef *Strachota*, Frant. *Strachota*, Frant. *Šrámek*, Jiří *Blinkal*, Fr. *Leták*, Ant. *Potěšil*, Ant. Smetka, Jakub Santavý, Jan Hálka, Jan Konečný, Fr. Santavý a Fr. Hálka.

Sbor má jednoproudni stříkačku, jeden naviják, 130 m hadic a 8 m ssavic a 7 karabin, vše v úhrnné ceně 1800 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 18 požárů.

Sbor hasičský v Tasově.

Obec Tasov čítá 172 domů s převládající krytbou křidlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Obec leží na rovině, okolí její jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1891 a prvním zakladatelem jeho byl Theodor *Klučka*, obchodník. Téhož času byl starostou obce Frant. *Gajdoščík*, rolník. V obecním představenstvu byli: Fr. Gajdoščík, Martin Gajdoščík, Matouš

Andrýsek, Frant. Klučka, Jan Pavlica, Frant. Kráčaľ, Martin Hranka, Martin Horňáček, Bartoloměj Gajdošík a Frant. Pavlica.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. *Gajdošík*, rolník, náčelníkem Bartol. *Gajdošík* a jednatelem Theodor *Klučka*.

Sbor trvá 7 roků a nynějším předsedou jeho jest Julius *Horčica*, náčelníkem Fr. *Spáčil* a jednatelem Jan *Pavlica*. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes ve sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Martin *Čápek*, Josef Kozumplík, Martin Fróla, Martin *Horňáček*, Josef *Halka*, Jan Krenčík, Jan Falešník, Jan *Slováček* a Fr. *Spáčil*.

Sbor má stříkačku za 800 zl.; a účastnil se po čas trvání svého 32 požárů.

Sbor hasičský v Kuželově.

Obec Kuželov čítá 145 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1891 a prvním zakladatelem byl Martin *Zálešák*, gruntovník a starosta obce. V obecní radě byli: Jan Prášek a Martin Řiháček. Tito pánové dali přízeň svoji na jevo tím, že se stali spoluzakladateli sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl P. Hubert *Poděbradský*, lesní na statku knížete Liechtensteina v Kuželově, náčelníkem Martin *Zálešák*, rolník a starosta obce a jednatelem Jan *Prášek*, rolník. Sbor trvá 8 roků a nynějším předsedou jeho jest P. Theodor *Káčer*, farář, náčelníkem a jednatelem Martin *Zálešák*, rolník a starosta obce.

Sbor nemá dosud žádného stroje, ani nejnnutněji potřebné stříkačky a nemůže si žádnou koupit, poněvadž není odnikud podporován. Při požárech užívá stříkačky obecní staré soustavy a již velmi sešlé. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 10 požárů.

Sbor hasičský ve Strážnici.

Město Strážnice čítá 739 domů s převládající krytbou křídlicovou. Obyvatelstvo živi se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893 a prvním zakladatelem jeho byl JUDr. Jaroslav *Koutecký*, advokát v městě. Téhož času byl starostou obce Jan *Horný*. V obecní radě byli: Em. Kuča, Karel Cikánek, Jan Machálek a Frant. Sochor. Tito pp. přízeň spolku proukázali tím, že přičiněním jich poskytla zdejší záložna sboru bezúročitelnou půjčku 1100 zl. ku zakoupení stříkačky.

Prvním předsedou ve sboru byl Valentin *Navrátil*, učitel, náčelníkem Dr. Jar. *Koutecký*, advokát a jednatelem Josef *Solařík*. Téhož času byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): A. Ježek, J. Žizka, B. Viliš, A. Albert, J. Hostýnek, A. Ambrož, Fr. Rund, A. Hostýnek, A. Brada, A. Hrdý, J. Rebul a J. Kadlík.

Sbor trvá 5 roků a nynějším předsedou jeho jest Jan *Horný*, náčelníkem Dr. *Koutecký*, jednatelem Frant. *Matula*. Dnes jsou členy sboru: J. *Daviděk*, A. *Kauer*, J. *Horný*, J. *Šimek*, J. *Lindner*, F. *Baňuch*, J. *Rebul*, C. *Chlud*, J. Melichar, F. Čop, L. *Lindler*, A. *Horný*, Frant. *Stefánek*, Josef Kapitán, F. *Bauer*, J. Procházka, J. *Brožovič*, J. Tománek, V. *Grünwald*, R. *Dvorský*, G. *Essler*, F. *Postřehovský*, J. *Tomšej*, F. *Tomšej*, F. *Sembera*, J. Svoboda, F. *Adamec*, F. *Šebesta*, L. *Graubner*, J. Malata, J. Sochor, J. Cajka, Fr. Stanislav, J. Eliáš, J. Svoboda, M. Příkazský, Fr. Špaček a P. Pajer.

Sbor má skládací stříkačku, zbrojní vůz, naviják, žebře, hadice, háky atd., vše v úhrnné ceně 1500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 6 požárů.

XXXVI.

ŽUPA VYŠKOVSKÁ.

Vyškov, okresní město župy XXXVI.

Výbor župy XXXVI.

Fr. Orálek,
náčelník sboru v Pustoměřích.

Dějiny

Vyškovské župní jednoty hasičské č. XXXVI.

Vyškovská župní jednoty hasičská č. XXXVI. zaujímá soudní okres Vyškovský. Sídlem tohoto okresu a zároveň sídlem politického úřadu jest město Vyškov. Soudní okres Vyškovský čítá 49 osad se 17.678 obyvateli pohlaví mužského, 20.215 obyvateli pohlaví ženského a 5996 domy. Leží ve středu Moravy po obou březích řeky Hané. Je to krajina úrodná; toliko severní část okresu jest hornatá a lesnatá. Obyvatelstvo kromě 7 obcí (Roštěnice, Zvonovice, Kučerov, Hlubochany, Lisovice, Komořany, Čechyň) jest národnosti české a živí se hlavně hospodářstvím.

Vyškovská župní jednoty hasičská povstala takto: Na sjezdě has. župy pol. okresu Vyškovského č. IX. konaném v Hruškách dne 11. července 1897 byl učiněn návrh, aby župa IX. byla rozdělena, a to tak, aby sbory soudních okresů Slavkovského a Bučovického zůstaly v dosavadním svazku župy IX., sbory soudního okresu Vyškovského aby utvořily si župu novou. Návrh většinou hlasů přijat a zvolen ihned prozatímní výbor nové župy jako výbor zafizující, jemuž uloženo, aby stanovy vypracoval a ke schválení předložil. Práce té podjal se člen výboru p. Jos. Lukášek z Nosálovic. Dne 22. prosince 1897 došly schválené stanovy, což oznámeno všem sborům soudního okresu Vyškovského s vyzváním, aby podaly správě župy písemné prohlášení, přistupují-li k nové župě. Všechny sbory, počtem 15, jež druhdy patřily k župě IX., se přihlásily, jediný sbor Ruprechtovský se odtrhl a přidal se k župě »Pohorské« (což není přípustno).

Na den 6. února 1898 svolána schůze vyslanců do Besedního domu ve Vyškově jako schůze ustavující, ve které zvolen výbor župní, a to pp.: Jan Bezděk z Lulče starostou, Martin Hynět z Ježkovic jeho náměstkem, Josef Lukášek z Nosálovic, Raimund Nakládal z Ivanovic, Teodor Höfer z Dědic, Josef Kočí z Herotic a Frant. Matoušek z Orlovic členy výboru. V první schůzi výborové konané dne 13. března 1898 ve Vyškově zvolen p. Josef Lukášek jednatelem a dozorcem župním, p. Jan Soukal z Drnovic pokladníkem.

Myšlenka, založiti župu pro soudní okres Vyškovský, vzešla z p. J. VI. *Pokorného*, rolníka a zemského poslance z Ivanovic, a z p. Jana *Bezděka*, rolníka z Lulče, nynějšího starosty župy. Jan Bezděk narodil se 16. května 1860 v Lulči. Kromě národní školy jiné školy nenavštěvoval, ale jsa ducha bystrého a podnikavého, vědy a umění chtivý, vlastním přičiněním nabyl vzácných vědomostí, tak že již v jinošském věku svém stál v popředí ruchu pokrokového ve své obci a má nemalou zásluhu o to, že Lulč vyšinula se na nejpokročilejší obec našeho okresu. Stav se samostatným rolníkem, pilně všiml si Bezděk a zaváděl ve svém hospodářství veškeré pokroky a vymoženosti vědy, pracoval nejen doma, ale usiloval hlavně o duševní povznesení stavu rolnického stoje vždy v popředí hnutí pokrokového ve svém okrese. Že nepracoval jen pro vlastní zisk, viděti z úřadů, jež zastává; zasedat nejen ve výboře všech místních spolků, ale i ve spolkách v okrese. Sbor dobrovol. hasičů v Lulči jeho působením znamenitě zkvétal. Bezděk vyniká bystrostí ducha, pevnou nezlomnou vůlí a ryzím citem vlasteneckým.

Dne 7. srpna 1898 konala jednoty svůj první sjezd spojený se slavností Palackého a oslavou 10letého trvání místního sboru v Nosálovicích. Sjezdu toho účastnilo se 15 sborů se 185 hasiči, a to sbory v Dědicích, Drnovicích, Drysicích, Heroticích, Ivanovicích, Ježkovicích, Chválkovicích, Lulči, Nosálovicích, Orlovicích, Pustiměři, Račicích, Rychtářově, Švábenicích a Topolanech. Zastoupeny nebyly sbory v Mor. Prusích, Vážanech a Želči.

Schůze vyslanců měla tento průběh: 1. Podpisování praesenční listiny. 2. Zahájení schůze p. starostou župy. 3. Zpráva jednatelská. 4. Zpráva pokladniční a účetních dozorců. 5. Zpráva župního dozorce. 6. Návrh na zavedení cvičitelského sboru župního. 7. Volné návrhy.

Jednota po dvakrát svolala náčelníky a cvičitele všech sborů, aby ku docilení jednoty procvičila s nimi cvičební řád. Cvičení ta řídil župní dozorce p. Josef Lukášek. Příčiněním téhož v roce 1898 založeny tři nové sbory: v Drysicích, Zelči a Chválkovicích, tak že jednota čítá dnes 18 sborů s 506 hasiči.

Sbor hasičský v Ruprechtově.

Obec Ruprechtov čítá 190 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví a tkalcovství. Poloha obce a okolí jest částečně pahorkatina, částečně rovina se tří stran obklopená lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1876 a prvním zakladatelem sboru byl Antonín Čtvrtníček, jednatel banky »Slavie«. Téhož času byl starostou obce Antonín Gottwald, rolník. V obecním představenstvu byli Antonín Sekanina, Martin Adler, Adam Gottwald, Cyrill Šibl, Antonín Vagner, Arnošt Gottwald, Jan Koupa, Vavřín Švarc, Frant. Gric, Cyrill Vagner a Ant. Adler. Tito všichni byli sboru příznivi a podporovali jej příspěvky peněžitými aneb připřeží.

Prvním předsedou sboru byl Antonín Čtvrtníček, náčelníkem Eduard Koupa, syn rolnický, jednatelem Ant. Gric. Sbor trvá 22 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou Frant. Adler, rolník, náčelníkem Jan Samalík, jednatelem Josef Pauchly, faktor.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku a 2 berlovky za 400 zl. a účastnil se dosud 31 požárů.

Sbor hasičský v Ivanovicích.

Městys Ivanovice čítá 454 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se hlavně rolnictví, jest tam též sladovna a továrna na hospodářské stroje. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1878 a zakladatelem jeho byli: Jan Šmíd, továrník, a Ondřej Mik, hostinský. Téhož času byl starostou obce Václav Krolop, ředitel velkostatku. V obecní radě byli: Fr. Černý, rolník, Ignác Palásek, rolník a Fr. Macík, hostinský. Ze strany obecní jevila se nepřítel při založení sboru.

Prvním velitelem sboru byl Jan Šmíd, továrník, podvelitelem Ondřej Mik, hostinský, jednatelem Josef Stofa, obecní tajemník. Sbor trvá 20 roků.

Nyní roku 1898 jest velitelem Raimund Nakládal, narozený r. 1853 v Ivanovicích a vyučil se řemeslu sedlářskému, r. 1878 účastnil se okupace Bosny a Hercegoviny. Podvelitelem je Jakub Macalík, narozený r. 1851 v Ivanovicích a vyučil se řemeslu kožešnickému v Klosterneuburku u Vídně. Jednatelem je Ferdinand Skoupil, narozený roku 1853 v Ivanovicích a vyučen řemeslu kožešnickému. Členy sboru jsou (jména těch, jež jsou od založení sboru až do dnes členy sboru, uvádíme ležatým písmem): Raimund Nakládal, Jakub Macalík, Jan Vl. Pokorný, Ferdinand Skoupil, Jan Kopřiva Jan Krejčíř, Josef Zapletal, Josef Hruban, Jiří Kopřiva, Karel Nakládal, Al. Kellner, J. Kulíšek, Vác. Kulíšek, Ant. Kadlík, Ant. Langer, J. Rychlý, Michal Šťastný, Jan Zapletal, Jakub Kocourek, Karel Langer, Josef Bednář, Ant. Ondruška, Fr. Vybíral, Jan Fiala, Fr. Hanák, Fr. Kroutilík, Rudolf Holanec, Fr. Koutný, Jan Marjáněk, Fr. Skoupil, Hynek Němčík, Josef Kroutilík, Kajetán Nevřiva, Ant. Krása, Josef Foltánek, Eliáš Alt, Josef Novák, Fr. Zapletal, Karel Hanák, Ant. Vymazal a Josef Kopřiva. Člen sboru Jan Vl. Pokorný byl vyznamenán stříbrným záslužným křížem od J. V. císaře Františka Josefa za zachránění života při požáru v Medlovicích.

Sbor má mechanický žebř, dvouproudni stříkačku, hydrofor, dopravní vůz pro mužstvo, dva kamzíkové žebře, vůz žebříkový, vůz na hadice, vše v úhrně ceně 2000 zl. a účastnil se dosud 92 požárů.

Sbor hasičský v Pustoměři a Nēm. Prusích.

Obec Pustoměř čítá 155 domů a Nēm. Prusy 144 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obcích provozuje se rolnictví, tkalcovství a jiná řemesla. Poloha obcí a okolí jest pahorkatina a rovina. Dobrovolný sbor založen roku 1882 a zakladatelem jeho byl František Janský, rolník a starosta v Pustoměři, ředitel občanské záložny a ředitel první kontribuční spořitelny ve Vyškově. V obecních radách byli: Fr. Janský st., Čeněk Komárek, Jan Zbořil, Fr. Provazník st., Jan Provazník a Karel Spisar, vesměs rolníci. Tito všichni byli sboru příznivi a obě obce darovaly sboru 300 zl. na zaplacení dluhu.

Prvním předsedou sboru byl Frant. Janský, náčelníkem Frant. J. P. Pospišil, jednatelem Jan Pospišil. Sbor trvá 16 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou Fr. Špíсар, náčelníkem Fr. Orálek, jednatelem Fr. Paráček. Členy sboru jsou (jména těch, jež jsou od založení jeho členy, uvádíme ležatým písmem): F. Orálek, F. Hroza, J. Vlach, Em. Drbal, K. Jakubík, F. Badal, P. Knap, J. Dohnal, F. Koudelka, K. Knap, F. Drbal, F. Komárek, F. Trnavský, In. Trnavský, J. Jakubík, K. Funtíček, J. Kopečný, P. Sedláček, F. Rozenbach, K. Streit, R. Pospíšil, V. Indrych, F. Paráček, V. Komárek, J. Knap, In. Smékal, F. Loniček a L. Trnavský.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudni stříkačku, dvoukolový vozík na hadice, 1 žebř posunovací, 1 hákový a čtyřdílný střechový, vše v ceně 650 zl. a účastnil se dosud 33 požárů.

Sbor hasičský v Nosálovicích.

Obec Nosálovice čítá 95 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje většinou polní hospodářství a také soukenictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1885 a prvním zakladatelem jeho byl František Vašků, učitel nejen žactva, nýbrž i národní učitel svých sousedů obce. Téhož času byl starostou obce Karel Ryšánek, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Karel Ryšánek, Josef Vrtílek a Kašpar Pohlodek. Tito pánové byli sboru našemu nepřítelny a nelze ani veřejnosti sdělit, jakými zbraněmi pracovala v obci vládnoucí strana, aby mladistvý spolek zničila.

Prvním náčelníkem ve sboru byl František Vašků, jednatelem František Boda.

Sbor trvá 13 roků a náčelníkem jeho jest dnes Josef Lukášek, učitel, jednatelem Ferd. Pohlodek, rolník. Od založení až podnes vytvářeli: Kašpar Vémola, Ferdinand Pohlodek, Josef Boda, Fr. Boda, Antonín Vykydal, Josef Horálek, Leopold Olejníček, Jan Žalčík, Jan Trunda, Aug. Zapletal, Tomáš Vrtílek. Později přistoupili: Antonín Pospíšil, Josef Spisar, Karel Vrtílek, Fr. Čech, Jaroslav Olejníček a Ondřej Frank.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou, žebře opěrací, žebře střechové, háky a menší příslušenství v ceně 1200 zl.; též účastnil se po čas svého trvání 53 požárů.

Sbor hasičský v Rychtářově.

Obec Rychtářov čítá 102 domovní čísla s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se rolnictví a poskrovnu tkalcovství. Poloha obce a okolí jest náhorní pahorkatina chráněná proti severním větrům lesem, k jihu otevřená. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1884 a sice na usnešení obecního výboru. Téhož času byl starostou obce František Sochor, hostinský, majitel rolnického čtvrtlánu, člen výboru kontribučenské záložny ve Vyškově. V obecním představenstvu byli pp.: Vincenc Kuchtíček, Fr. Orálek, Fr. Smolka, Karel Vévoda, Fr. Vévoda, Frant. Navrátil, Augustýn Vévoda, Antonín Kuchtíček, Josef Luskač, Jan Bednář a Fr. Vévoda.

Prvním předsedou ve sboru byl František Smolka, polesný, náčelníkem Edm. Heimerle, jednatelem Frant. Sochor, hostinský. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Viktor Grohman, Karel Luska, Josef Vévoda, Jan Vévoda, Josef Kuchtíček, Ant. Pích, Leopold Pích a Jan Navrátil.

Sbor trvá 14 roků a předsedou jeho jest dnes Antonín Křoumal, rolník, náčelníkem Ant. Badal, obuvník, jednatelem Jan Vévoda, rolník. Dnes jsou členy sboru: Leopold Luska, Antonín Badal, Antonín Navrátil, Jan Vévoda, Ant. Musil, Alois Sochor, Alois Brunclík, Fr. Brunclík, Fr. Brunclík, Jan Flajsík, Fr. Flajsík, Fr. Jelínek, Josef Jelínek, Josef Jelínek, Jan Luska, Vojtěch Luska, Ignác Pliska, Frant. Sedláček, Alois Brunclík, Alois Vévoda, Fr. Kuchtíček, Jan Švancara, Karel Navrátil, Cyril Dvořák a Jan Vévoda.

Sbor má jednoproudni stříkačku čtyřkolovou (system Smekalův) a 2 berlovky, vše za 822 zl.; též účastnil se po čas svého trvání 32 požárů.

Sbor hasičský v Ježkovicích.

Obec Ježkovice čítá 110 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje tkalcovství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvními zakladateli sboru byli: Martin Hynšt, rolník a starosta obce a Al. Vytásek. V obecním představenstvu byli pp.: Martin Hynšt, Jan Švarc, Josef Hynšt, Josef Hudec, Antonín Hynšt, Ant. Musil, Havel Hynšt, Fr. Hynšt, Josef Klíč, Antonín Hudec, Frant. Jura a Antonín Křetínský. Tito

všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť jednohlasně se usnesli na daru 500 zl. dobrovolné hasičské jednotě.

Prvním předsedou ve sboru byl Martin *Hynšt*, rolník, náčelníkem Alois *Vytásek*, nadučitel, jednatelem Josef *Hynšt*, domkář. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): J. Blažek, Š. Klíč, A. Klíč, A. Blažek, J. Švarc, M. Gottwald, F. Hynšt a V. Křivý.

Sbor trvá 11 let a předsedou jeho jest dnes Alois *Vytásek*, narozen 24. června 1858 ve Štětovicích, byl podučitelem od roku 1879—1883 v Osvětimanech; náčelníkem Martin *Hynšt*, narozen 10. listopadu 1860 a jest starostou obce již 12 roků; jednatelem Alois *Jura*, narozen 8. listopadu 1869 a jest asi čtyři roky rolníkem. Od založení až podnes vytrvali: M. Hynšt, A. Jura, A. Křetínský, Antonín Hudec, J. Štrajt, A. Sotolář, T. Spisar, J. Sotolář, A. Hynšt, A. Vytásek, T. Křetínský, J. Švarc, J. Hynšt, O. Jura, J. Hudec, F. Křetínský, A. Štrajt, T. Kalousek, T. Gottwald, A. Sotolář, C. Klíč, J. Pitner a Arnošt Klíč. Později přistoupili: J. Blažek, K. Lžičar, F. Klíč, Fr. Gottwald, V. Křivý, J. Vagner, R. Spisar, A. Gottwald, A. Klíč, A. Sotolář, a A. Blažek.

Sbor má vozovou stříkačku, střešový žebřík sestrikovací čtyřdílný, dvě berlovky a vozík na hadice, dohromady za 832 zl.; týž účastnil se po dobu svého trvání 24 požárů.

Sbor hasičský v Dědicích.

Spojená obec Dědice, ležící na rovině obklopené horami lesnatými, čítá 370 domů s převládající krytbou kamennou. V obci se provozuje rolnictví a soukenictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvními zakladateli jeho byli: Frant. *Šerek*, kníž. arc. nadlesní nar. 1852 v záměcku u Kroměříže, Frant. *Foltanek*, rolník a starosta obce, nar. 1850 v Dědicích, Martin *Pospíšil*, obecní tajemník nar. 1840 v Dědicích. V obecní radě byli: Jan Chudoba, bývalý mlynář zde a nyní hostinský v Přerově, Alois Pospíšil, rolník v Dědicích, Jakub Plhal, rolník, † roku 1888. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, což prokázali tím, že přistoupili co přispívající členi a při obecních schůzích spolkové dobro vždy na zřeteli měli.

Prvním předsedou byl Frant. *Foltanek*, rolník, náčelníkem Frant. *Šerek*, kn. arc. nadlesní, jednatelem Jan *Chudoba*, mlynář. Při založení byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Frant. Šerek, Frant. Drnovský, Rich. Höfer, Jakub Polášek, Frant. Novák, Jan Raška, Jindřich Tauš, Norbert Tauš, Matěj Trávníček, Bartoloměj Šoupal, Jan Steiner, Matouš Michlíček, Jan Jeřábek, Frant. Vlček, Ant. Plhal, Frant. Kudlička, Pavel Hřda, Mořic Trnavský, Marcelin Kudlička, Karel Bebar, Jan Šoupal a Frant. Šoupal. Sbor trvá 11 roků.

Nyní jest předsedou Frant. *Foltanek*, rolník a starosta obce, náčelníkem Theodor *Höfer*, rolník, jednatelem Pavel *Hřda*, poštmistr. Dnes jsou členy sboru: Theodor *Höfer*, Ignác *Tauš*, Em. *Deutsch*, Mart. *Pospíšil*, Jak. Polášek, Kašpar *Kupčík*, Jan *Holub*, Jan *Kudlička*, Jan Raška, Karel a Vavřín *Šoupal*, Jiří *Zabloudil*, Jakub *Šoupal*, Aug. *Holub*, Fr. *Haisler*, Jos. Chomoucký, Vavřín *Karabina*, Tomáš *Kupčík*, Šimon *Kupčík*, Jan Otevřel, Václav *Spisar*, Tomáš *Steiner*, Petr *Tauš*, Mořic *Trávníček*, Jan Zabloudil, Josef Gric, Jan Lžičar, Jan Michlíček, Jan Steiner, Frant. Foltanek, Alois Deduch, Jan Michálek, Tomáš Kumor, Fr. Drbal, Fr. Vlček, Matouš Pytela, Frant. Michlíček, Tomáš Plhal, Jan Kala a Jan Suchánek.

Sbor má čtyřkolovou dvouproudni stříkačku, dvoukolový hydrofor, posunovací žebřík 8 m vysoký a lejtů v úhrnné ceně 1800 zl.; týž účastnil se 21 požárů.

Sbor hasičský v Luči.

Obec Luč čítá 183 domů s převl. krytbou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství a kamennictví, částečně tkalcovství. Poloha obce a okolí jest rovina, částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem bylo *představenstvo obce*. Téhož času byl starostou obce Jan *Krais*, rolník. V obecním představenstvu byli: Fr. Balcárek, nadučitel, V. Adamec, rolník, Jan Bezděk, Ant. Bezděk, Frant. Hanáček, Jan Hanáček, A. Hála, Fr. Haška, A. Koudelka, A. Krais, A. Křivý, T. Musil, J. Smutný, K. Soukal, Jan Kramář, J. Kramář a Zmrzlý. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci a zapůjčili potřebný náklad na hasičské nářadí.

Prvním předsedou byl Frant. *Balcárek*, nadučitel, náčelníkem Frant. *Obhlidal*, učitel, jednatelem A. *Křivý*, rolník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): J. Křivý, Fr. Krais, Fr. Srna, Fr. Kučera, K. Hynšt, J. Křivý, J. Smutný, Fr. Modlitba, J. Šmedek, Fr. Bezděk, B. Handl, Fr. Kučera ml., B. Kostelka a V. Drbal. Sbor trvá 9 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Krais*, náčelníkem Jan *Bezděk* a jednatelem Ant. *Křivý*. Dnes jsou členy sboru: Jan Kovář, J. *Bednář*, K. Čača, A. Hála, J. Honek, V. *Hlaváček*, Fr. Krais,

J. Křivý, K. Kříž, A. Modlitba, V. Pospíšil, Frant. *Pospíšil*, V. Sedláček, J. Smutný, J. Suchánek, T. Šmerda, V. *Strnad*, Jan Zmrzlý č. 92., Jan *Zmrzlý* č. 74., Fr. Zikmund, Jan Krais č. 44.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni, hydrofor, žebře posunovací, vozík na hadice, 100 m hadic, 27 výzbrojů hasičských a 3 lucerny v úhrnné ceně 1279 zl.; týž účastnil se 14 požárů.

Sbor hasičský v Mor. Prusích.

Obec Mor. Prusy, na pahorkatině ležící, čítá 100 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se kovářství, kolářství, stolářství, knoflíkářství, obuvnictví a krejčovství. Dobr. sbor hasičský byl založen roku 1892 a prvním zakladatelem byl Josef *Ryba*, nynější nadučitel v Pratci u Šlapanic, rodák z Tišnova, znamenitý člověk v každém oboru, hasič s tělem i duší. Téhož času byl starostou obce Antonín *Trávníček*, rolník. V obecním představenstvu byli: Fr. Vlček, rolník, Sylvestr Rolek, rolník, Ignác Křečkovský, řezník, Josef Malý, řezník, Julius Kudlička, rolník, Jan Kusala, rolník, Jan Matějek, domkář, Pavel Kroupa, mistr tesařský. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivi; přičemž tu proukázali okázalou slavností a přispěním peněz na zakoupení potřebného hasičského nářadí.

Prvním předsedou byl Josef *Ryba*, nadučitel, náčelníkem Fr. *Račanský*, rolník, jednatelem Frant. *Vlček*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Frant. Černý, Frant. Kusala, Jos. Martinek, Štěpán Novotný, Vilém Trávníček. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou a náčelníkem Frant. *Novotný*, rolník, narozen 26. července 1857 v Mor. Prusích; jednatelem Jakub *Zapletal*, učitel, nar. 20. března 1872 v Brodku u Nezamyslic. Dnes jsou členy sboru: Štěpán Černý, Fr. *Hladký*, Josef *Hladký*, Karel *Hladký*, Josef *Kroupa*, Frant. *Kroutilík*, Tomáš Kroutilík, Alois *Křečkovský*, Fr. Kudlička, Julius Kudlička, Alois Kusala, Frant. Kutálek, Frant. Novotný, Jan *Obořil*, Jan Pěničik, Konrád Pěničik, Frant. *Račanský*, Frant. Račanský, Ant. *Sedláček*, Josef Sedláček, Jan *Trávníček*, Frant. Zálešák, Jakub Zapletal.

Sbor má 1 stříkačku vozovou, 2 kamázkové žebře, čtyřdílný žebř, přístavovací žebř 11 m dlouhý a j. v úhrnné ceně 1350 zl.; týž účastnil se dosud 15 požárů.

Sbor hasičský v Račicích.

Obec Račice čítá 147 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se hlavně tkalcovství, zbytek rolnictví, nádenictví a kamenictví. Poloha obce a okolí jest kotlina v horách, na východ otevřená. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1891 a prvním zakladatelem jeho byl zařizující výbor: Karel *Šrogl*, nadlesní, Antonín *Novotný*, starosta obce, Tomáš *Beneš*, kupec a poštovní, Josef *Novotný*, hostinský, Josef *Šmíd*, kupec, Alois *Pásek*, řezník, Frant. *Axmann*, nadučitel. V obecním představenstvu byli pp.: Tomáš Beneš a Josef Baldík. Někteří členi výboru a několik občanů nepřáli sboru. Obec zakoupila stříkačku a nářadí většinou za obecní peníze, které každoročně po částkách uplácí.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Šrogl*, nadlesní, náčelníkem Vladimír *Chlanda*, lesní příručí, jednatelem František *Axmann*, nadučitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Vincenc Bulla, Arnošt Procházka, Alois Bock, Antonín Novotný, Robert Střelec, Ad. Hudeček, Antonín Beran, Josef Sedlák a Kadlc.

Sbor trvá 7 roků a předsedou jeho jest dnes Karel *Šrogl*, nadlesní, náčelníkem František *Wollinger*, kovářský mistr, jednatelem František *Vydra*, nájemce dvoru. Od založení až podnes vytrvali: Fr. Wollinger, Josef Gottvald, Al. Pásek, Karel Bučan, Tomáš Hynšt, Josef Jerábek, Fr. Kalousek, Robert Kučera, Ad. Kouřil, Fr. Novotný, Arnošt Novák, Antonín Sedláček, František Sedláček, František Slaný, Pavel Sekanina, Jan Střelec a Josef Šmíd. Později přistoupili: Josef Janoušek, Josef Čížek, Fr. Grapl, Fr. Novotný a Ferdinand Slaný.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni, Hydrofor a 6 m ssavic, 4 berlovky, 2 okenní žebře, 400 m hadic a dvoukolový moták na hadice v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 11 požárů.

Sbor hasičský v Orlovicích.

Obec Orlovice čítá 97 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví a nádenictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina prostřední úrodné půdy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1890 a prvním zakladatelem jeho bylo *obecní zastupitelstvo*. Téhož času byl

starostou obce Jan *Sedláček*, rolník. V obecním představenstvu byli pp: Jan Ševčík, Čeněk Pospíšil, Fr. Kroupa, Fr. Vítek, Fr. Matoušek, Karel Hanáček, Václav Zlámal a Josef Reška. Tito všichni byli sboru has. příznivci, neb obstarali všechno nejpotřebnější a usnesli se, by pokud sbor hasičský vše zapláceno míti nebude, jej obec podporovala ročně alespoň 100 zl., což se stalo skutečností.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Zlámal*, náčelníkem Frant. *Kroupa*, jednatelem † Jan *Vítek*, všichni rolníci.

Sbor trvá 8 roků a předsedou jeho jest dnes František *Kroupa*, náčelníkem František *Zlámal*, jednatelem Čeněk *Pospíšil*. Dnes jsou členy sboru: Jiří Ševčík, J. Zubaš, Štěp. Procházka, Fr. Matoušek, Josef Kolomazník, Karel Matulík, Josef Matulík, Josef Judas, Bedřich Hladký, Štěpán Blažek, Jan Klimeš, Karel Sedláček, Jan Trnavský, Jan Blažek, Fr. Trněný, Fr. Novák, Fr. Ševčík, Eduard Hladký, Augustin Kužilek, Fr. Pektor, Rudolf Hladký, Rudolf Vítek, Jan Krátký, Adolf Krátký, Jan Kroupa, Sigmund Pospíšil, Josef Hladký, Tomáš Krátký a Václav Pospíšil.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku, 150 m hadic, 3 berlovky, 2 ruční stříkačky v úhrnné ceně 2000 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 13 požárů.

Sbor hasičský ve Vel. Vážanech.

Obec Vel. Vážany čítá 120 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest částečně rovina a částečně pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892 a prvním zakladatelem jeho byl František *Babyrád*, rolník. Téhož času byl starostou obce Karel *Kadlec*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: František Babyrád a Václav Dyas. Tito byli sboru hasičskému příznivci, neboť se stali přispívajícími členy.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Babyrád*, náčelníkem Jan *Pořísek*, jednatelem František Petržela, rolník.

Sbor trvá 6 roků a náčelníkem jeho jest dnes Vilém *Petržela*, rolník, jednatelem Josef *Vala*, rolník. Nyní jsou členy sboru: Fr. Kovář, Augustin Hanák, Fr. Raclavský, Konst. Raclavský, Josef Vojtek, Fr. Pospíšil, Václav Janák, Fr. Petržela, Alois Müller, Jakub Procházka, Josef Friboř, Jan Hylner, Jan Pořísek, Jakub Kovalovský, Jan Šebesta, Jan Karlíček, Jan Perníca, Josef Račanský a Řehoř Hoňka.

Sbor má jednu stříkačku čtyřkolovou, jeden vůz na vodu, 120 m hadic, 10 m ssavic v úhrnné ceně 1200 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 14 požárů.

Sbor hasičský v Drnovicích.

Obec Drnovice čítá 285 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví, tkalcovství a zednictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, z části rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvním zakladatelem byl Tom. *Sochor*, nadučitel v Drnovicích, narozen v Hodiškově roku 1860. Téhož času byl starostou obce Antonín *Bárek*, rolník. V obecní radě byli pp.: Josef Gottvald, rolník, Vavř. Fabiánek, rolník. Tito byli příznivci sboru hasičskému, neboť jejich přičiněním povolena obci podpora 700 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Tom. *Sochor*, nadučitel, náčelníkem Jos. *Gottvald*, rolník, jednatelem Jan *Soukal*, obchodník. Sbor trvá 5 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou Tom. *Sochor*, nadučitel, náčelníkem Flor. *Kumr*, rolník, jednatelem Ant. *Koudelka*, rolník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Gottvald, Vavř. Fabiánek, Moř. Slezáček, Štěp. Bruncík, Bedřich Bastl, Vinc. Bednář, Jan Gottvald, Antonín Kaláb, Jiří Kaláb, Ant. Klvač, Ant. Koudelka, Frant. Kouřil, Konst. Kratochvíl, Flor. Kumr, Jan Kumr, Jan Říha, Jan Škopek, Ant. Valouch a Jan Daněk. Později přistoupili: Jak. Gregor Václav Valouch, Rom. Škobrtal, Petr Kubíček, Šim. Jelínek, Jan Burian, Jan Fiala, Ant. Boraň, Al. Bula, Frant. Píhal, Frant. Tomášík a Eduard Němec.

Sbor má stříkačku a moták na hadice, veškerý výzbroj pro 34 mužů v úhrnné ceně 1500 zl. a účastnil se 12 požárů.

Sbor hasičský v Topolanech a Křižanovicích.

Obec Topolany čítá 81 domků s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvním zakladatelem byl Kar. *Heller*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Mat. *Provasník*,

rolník. V obecním představenstvu byli pánové: Antonín Vlček, František Bábek, František Kavečka, Tom. Sedláček, Jan Losman, Karel Sommer, Jan Balcárek a Ant. Provazník, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl p. Matouš *Provazník*, rolník, náčelníkem p. Kar. *Heller*, nadučitel, jednatelem p. Frant. *Musil*, ml. učitel. Sbor trvá 5 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou p. Ant. *Vlček*, rolník, náčelníkem p. Antonín *Provazník*, rolník, jednatelem p. Jan *Müller*, domkář. Od založení až podnes jsou členy sboru: Karel Polách, Frant. Přikryl, Frant. Šrámek, Bart. Doupovec, Petr Doupovec, Karel Müller, Mart. Kramář, Jan Mlynář, Kl. Zbořil, Antonín Suchomel, Jan Losman, Jan Fatík, Jan Dobýšek, Josef Sonnevend, Fr. Bábek a Jan Trnavský. Později přistoupili: Ferd. Dobýšek, Alex. Čížek a Leonard Müller.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku za 680 zl. a účastnil se 18 požárů.

Sbor hasičský v Herotících.

Obec Herotice čítá 61 dom. čísel s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje z největší části rolnictví, pak nádennictví a něco málo řemeslnictví. Celá obec leží na rovině, rovněž okolí jest většinou rovina, jen něco málo pahorkatiny. Dobrovolný sbor hasičský založen byl v prosinci roku 1896. Ku popudu Richarda Spáčila, učitele v Hošticích, ujednalo se několik občanů z Herotic založit potřebný sbor hasičský. Bez obětavosti ctěné obce Herotické, by se byl sbor sotva uskutečnil. Za zakladatele tedy považovati možno *obec Herotice*. Téhož času byl starostou obce Frant. *Novotný*, rolník. V obecním představenstvu byli: Dom. Novotný, Karel Navrátil, Zlámal, Frant. Kaláb, Josef Skácel, Losmann, Vavřín Procházka a Chlup. Z těchto byla většina příznivci sboru tím, že ručila za celý obnos 1350 zl., za nějž zakoupeno potřebné nářadí (ručila bez úroků).

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: předsedou Dom. *Novotný*, rolník, náčelníkem Josef *Kočí*, rolník a jednatelem Richard *Spáčil*, učitel.

Sbor účastnil se dosud 5 požárů.

Sbor hasičský ve Švábenicích.

Obec Švábenice čítá 258 domů s převládající krytbou břidlicovou. Provozuje se zde soukenictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1896 a zakladatelem jeho bylo *obecní představenstvo*, pak Al. *Vojáček* a Cyrill *Pokorný*, rolníci, Alois *Valenta*, nadučitel. Téhož času byl starostou obce Tomáš *Látal*, rolník. V obecní radě byli: Frant. Hejný, Ant. Vojáček a Alois Janáček, rolníci. Tito byli všichni sboru příznivci.

Prvním předsedou byl a jest dosud Tomáš *Látal*, rolník, prvním náčelníkem byl a jest dosud Ant. *Vojáček*, rolník, prvním jednatelem byl Alois *Valenta*, nyní jest jednatelem Bedřich *Polách*. Sbor trvá 2 roky.

Dnes jsou členy: Jan Látal, Cyrill Pokorný, Jan Horák, Alois Vojáček, Ant. Ohlídál, Jan Pokorný, Frant. Mich, Jan Koutný, Frant. Ohlídál, Frant. Možný, Frant. Děrka, Jan Cének, Jan Harásek, Josef Děrka, Dom. Pechtor, Josef Skřivánek, Josef Vojáček, Jan Kadlec, Frant. Vojáček, Jandíšek, Konst. Dvořák, Josef Helter, Tomáš Branzovský, Jan Vymazal, Josef Šásek, Alois Gloza, Jan Raška, Frant. Polách, Konst. Pištělka, Ant. Dvořák, Josef Máčel, Josef Pospíšil, Jan Skřivánek, Ant. Mikšl, Michal Bábek, Tomáš Slatinský, Karel Synek, Jan Šásek, Frant. Tvrď, Frant. Máčel, Frant. Sláma, Frant. Máčel a Frant. Šásek.

Sbor má zlepšenou universální stříkačku od firmy Smekal za 1300 zl. a účastnil se za dobu svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Drysicích.

Na počátku měsíce února 1898 usnesl se obecní výbor obce Dryické, že se přičiní o zřízení dobrovolného sboru hasičského a požádal dp. faráře Frant. Vaculka o přípravné kroky. Týž vešel ihned v jednání se župním dozorcem p. J. Lukáškem, jež vedlo k zařizující schůzi dobrovolného hasičského sboru v Drysicích, která se konala dne 21. února. Po zahájení schůze pronesl pan župní dozorce přesvědčivou a důkladnou řeč o potřebě a významu hasičských sborů. Celé shromáždění s pochvalou a jednohlasně se prohlásilo pro ustavení se hasičského sboru a usneslo se, že týž sbor jako spolek humanitní má býti zřízen na oslavu 50letého jubilea panování J. Vel.

císar a krále Františka Josefa I. Zvolen zařizující výbor, který ihned podal stanovy ku schválení. Zároveň upsáno bylo pro spolek na darech 446 zl.

Činných členů se přihlásilo 23.

Po uplynutí zákonitě lhůty dne 27. března t. r. svolal předseda zařizujícího výboru dp. František *Vaculík*, farář, ustavující valnou hromadu, která po odbytých formálních si zvolila starostu spolku Františka *Ryšánka*, starostu obce, za místostarostu Františka *Štefka*, rolníka, za jednatele Jana *Korčičína*, rolníka, za pokladníka Františka *Zapletala*, řezníka. Náčelníkem zvolen František *Směkal*, kovář, I. podnáčelníkem Ant. *Štěnička*, rolník, II. podnáčelníkem Frant. *Zapletal*, řezník, četařem lezců Jan *Kotýza*, I. radní, četařem stříkačnicků Jan *Korčian ml.*, zbrojmistrem František *Křetínský*, krejčí.

Záhy zakoupěna pro spolek výzbroj značným nákladem 1550 zl. V neděli dne 26. června byla stříkačka slavnostně posvěcena. Svěcení vykonal nejduš. p. Monsignor Fr. Buček, kaplan J. Sv. papeže Lva XIII., děkan a farář v Pustoměti. Slavnostní řečník dp. Alois *Kotýza*, kněz řádu sv. Benedikta v Rajhradě v nadšených slovech vylíčil vznešený úkol hasičstva, načež kmotrami pí. Amálií *Ryšánkovou*, chotí starosty a pí. Barborou *Kotyzovou*, chotí II. radního stříkačka sboru odevzdána. Dvanáct bratrských sborů a četné spolky z okolí přispěly znamenitě ku zdaru krásného pro náš spolek dne.

Bylo pilně cvičeno a pan župní dozorce při prohlídce nářadí i výzbroje a výcviku byl svědkem, že vykonáno, co se vykonati mohlo. Prakticky osvědčil sbor svou zdatnost při 5 požárech, jež obec Drysickou zastihly a zvláště po dvakrát s velkým úsilím omezen požár na hořící předmět; zachránil mnohým majetek, jež by bez pomoci jeho na jisto se byl stal obětí ohně.

Kéž Bůh dále zdaru dopřává!

Sbor hasičský ve Vel. Chválkovicích.

Jelikož všichni národové obce ano i spolky říše Rakousko-Uherské rozmanitým způsobem oslavují památku 50letého panování Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I., uzrála také myšlénka v občanech našich oslaviti památku tuto. V užším kroužku několika občanů chválkovických důvěrně rokováno o tom, jakým způsobem a co možná trvalým a užitečným by se tato památka také ve Chválkovicích oslavila. Na návrh p. Tom. Vysloužila, zámečnického mistra ve Chválkovicích, jednohlasně usnešeno, by zřídil se sbor dobrovolných hasičů. Myšlénky té chopili se všichni přítomní, hlavně náš velezasloužilý starosta obce Ondřej *Krupica*. I sestaven zatím seznam, který přičiněním občanů pp.: Jakuba *Přídala*, Tomáše *Vysloužila* a učitele Jaroslava *Zavřela*, uvedl myšlénku ve skutek. Nejprv navržen zatím seznam členů sboru hasičského. Myšlénka ta oznámena členům navrženým, kteří všeměs za členy se přihlásili. Hned po tomto předložena věc ta panem starostou obecnímu výboru ku schválení. Slavný výbor obce Chválkovické jednohlasně návrh ten schválil. Na návrh pana učitele Jar. *Zavřela*, pozván jest pan župní jednatel Josef *Lukášek* ku zvláštní valné schůzi, ve které přítomným občanům ve vzletné řeči vložil na srdce účel podniku toho, přečetl stanovy a podal náležité pokyny k dalšímu jednání. Navrhl také pan župní jednatel, by se zřídil zařizující výbor čtyřletenný a tu na návrh duš. p. Jana *Břečky*, místního faráře, zvoleni následující pánové: Ondřej *Krupica*, rolník a starosta obce, Jakub *Přídál*, rolník a obecní radní, Tomáš *Vysloužil*, zámečnický mistr a Václav *Bernovský*.

Stanovy byly zaslány po schůzi té vysokému c. k. místodržitelství ku schválení. V pěti nedělích vys. c. k. místodržitelství schválené stanovy odeslalo zpět. Tu svolal předseda zařizujícího výboru Jakub *Přídál*, ustavující schůzi na den 11. září 1897, při které zvolen za předsedu pan Jakub *Přídál*, rolník a obecní radní, za místopředsedu Jan *Čech*, rolník, za jednatele Jaroslav *Zavřel*, učitel, za pokladníka Josef *Vystavěl*, za náčelníka Tomáš *Vysloužil*, za I. podnáčelníka František *Kochmistr*, za II. podnáčelníka Eduard *Konpa*.

Sbor hasičský v Želči.

Na podnět nynějšího obecního představenstva ustanovil obecní výbor ve schůzi 28. března 1898, aby letošního roku na oslavu jubilea 50letého panování Jeho Vel. císaře a krále Františka Josefa I. zařazen byl v obci náš dobrovolný sbor hasičský. První ustavující schůze byla svolána na den 24. dubna r. 1898, v níž usnešení obecního výboru bylo s nadšením přijato. Za členy sboru zapsalo se 22 činných a přes 50 přispívajících.

Volba prvních funkcionářů vykonána byla téhož dne a zvoleni: za předsedu Petr *Alexa*, za místopředsedu Martin *Polách*, za pokladníka Frant. *Mošný* a za jednatele Jan *Tichý*. Z činných členů byl zvolen Karel *Bednář* za velitele a Josef *Trávníček* a Jan *Alexa* za podvelitele.

Spolek zakoupil od firmy *Smekal* v Čechách v měsíci červnu t. r. stříkačku a pro 22 mužů výzbroj za 1370 zl. První činnost osvědčil sbor dne 25. srpna t. r. při požáru v místě.

JUDr. Romuald Dubový,

I. náměstek České Ústř. Jednoty has. pro Moravu a Slezsko, předseda
zemské hasičské jednoty slezské a has. župní jednoty opavské, čestný
člen vícero spolků a advokát v Opavě.

Zemská hasičská jednota Slezská.

České hasičstvo Slezské počalo vyvíjeti se po letech osmdesátých, kdy přičiněním horlivého a obětavého R. Gudricha, tehdy učitele v Kylešovicích u Opavy, zakládány první sbory hasičské.

K mladistvému Gudrichovi připojil se čilý JUDr. Dubový a jiní pracovníci na poli hasičstva Slezského: Váleček, Stypa, Hradil, Jestřábek, Tomášek, Šimoš, Juchelka a j.

Ježto hlavně po roku 1886 čile sbory zakládány, utvořila se r. 1890 mladá župa pro soudní okresy: Opavský, Klimkovský, Vítkovský a Bílovský, čítající 12 sborů. Ta přistoupila jako XIV. župa k České Ústřední jednotě Moravsko-Slezské; po roce čítala již 24 sbory. Starostou zvolen Dr. Dubový, jednatelem R. Gudrich. Mimo jmenované byli zakladateli župy: Josef Kremser, stavitel v Hlavnici a Ondřej Lhotský, rolník ve Slavkově.

Současně na Těšínsku zakládány české sbory. K. Čížek, inženýr v Polské Ostravě a J. Tomášek, učitel tamtéž, založili roku 1893 župu Těšínskou pro okresy: Těšínský, Frýdecký a Jablunkovský. Župa čítala v r. 1895 8 sborů a přistoupila jako župa XXIV. rovněž k Has. Ústř. jednotě Mor.-Slezské.

V roce 1896 sdruženo bylo v župě Opavské 50 sborů s 1731 členy (7 sborů z nich s 219 členy náleželo k moravským enklávám), v župě Těšínské 9 sborů s 313 členy.

Když r. 1894 založena byla samostatná německá Ústř. has. jednota zemská pro vévodství Slezské a hasičstvo české úplně odstrčeno, urychleno zaražení České Ústř. jed. zemské ve Slezsku. Přípravné práce vykonány r. 1895 a počátkem r. 1896. Dosavadní župy rozděleny v Opavskou, Hrabynskou, Klimkovskou, Bílovskou, Těšínskou a Frýdeckou; dne 22. dubna 1896 založena česká Zemská ústř. jednota Slezská, jejímž prvním starostou zvolen JUDr. Dubový, advokát v Opavě, prvním jednatelem R. Gudrich, řídící učitel v Raduni. Když 22. srpna 1896 Dr. Dubový zemřel, povolán 15. listopadu 1896 za starostu R. Gudrich.

Nerádo loučilo se Slezské hasičstvo s bratry Moravany, však stránka národní i praktická nutkala je k tomu. Zemská vláda Slezská, znající jen hasičstvo německé, měla poznati jednotu hasičstva českého ve Slezsku.

V roce 1898 sdruženo v Zemské jednotě 58 českých sborů, z nichž příslušl k župě Opavské 16, Hrabynské 11, Klimkovské 10, Bílovské 10, Těšínské 7, Frýdecké 4. Zemská jednota hasičská ve Slezsku založila, když nebylo docleno, aby aspoň jeden zástupce český zasedal ve výboru dosavadní zemské podpůrné pokladny, dne 21. března 1897 samostatnou podp. pokladnu pro české a polské sbory. Roční příspěvek určen 13 kr. za každého člena. Onemocnělý člen má nárok na denní podporu od 50 kr. do 1 zl. Z pokladny platí se též náhrada za připřež k ohni dle vzdálenosti 1—2 zl., mimo to náhrada za poškozované koně.

České sbory vystoupily z podp. pokladny německé a přistoupily k nově zřízené. Leč zemský výbor následkem toho chtěl je vyloučiti z podílení podporami z věcného fondu hasičského, čímž měly býti české sbory donuceny přistoupiti opět k německé podp. pokladně. Spor odkázán sněmu, který v letošním zasedání rozhodl, by podpory byly udíleny sborům, které náležejí k jedné z obou podporovacích pokladen.

I literatura hasičská také pěstována. Zprávy přinášel »Opavský Týdenník« i »Ochrana Hasičská«. Po založení Zemské ústřední jednoty přikročeno k založení vlastního listu »Slezského Věstníku Hasičského«. První číslo vyšlo 1. října 1897. »Věstník« uvítán hlavně v království s radostí. Vycházel v prvním roce měsíčně, od 1. října 1898 rozšířen na čtrnáctidenník. Samostatné spisy vydali: Dr. Dubový (Poučení has. sborům r. 1892), Rudolf Gudrich (r. 1891: Založení has. sborů a jich seřadování, r. 1894: Rádce pro české has. sbory, r. 1896: Návod, jak konati roční

prohlídku, by se vypátraly vady ohněm nebezpečné). Spis Gudrichův »Rádce« rozšířen hojně i v království; návod vydán byl i německy.

Výbor Zemské ústř. has. jednoty vévodství Slezského: Starosta: Rudolf Gudrich, řídící učitel v Raduni. (Viz podobiznu.) Náměstek starosty: Karel Jestřábek, horní inženýr v Lazích na Těšínsku. Jednatel: Ad. Juchelka, učitel v Raduni. Pokladník: Karel Turecký, účetní v Kateřinkách u Opavy. Přisedící: Fr. Glabazňa, nadučitel v Mokřých Lazcích, Josef Hradil, řídící školy v Klimkovicích, Jan Juchelka, nadučitel v Hlubotci, Theodor Prasek, správce školy v Jamnici, Jan Tomášek, učitel v Polské Ostravě. Hasičští dozorcové: Rudolf Gudrich z Raduně a Karel Jestřábek z Lazův.

Slezská podporovací pokladna českých a polských dobrovolných sborů hasičských: A) Představenstvo: Starosta: R. Gudrich, řídící učitel v Raduni; náměstek: K. Jestřábek, horní inženýr v Lazích; jednatel: Jan Juchelka, nadučitel v Hlubotci; pokladník: Ludvík Šimek, správce školy v Malé Lhotě. B) Přisedící: M. U. Dr. Rudolf Hess z Klimkovic a Gabriel Stalmach, řídící učitel ve Vel. Kunčicích. C) Náhradníci: Josef Holuša, rolník v Pustkovci, Ignác Šrajcr, rolník v Neplachovicích, Frant. Glabazňa, nadučitel v Mokřých Lazcích. D) Přehlížitelé účtů: Frant. Bena, nadučitel, v Krás. Poli, Antonín Hellebrant, rolník v Neplachovicích, Karel Turecký, účetní v Kateřinkách u Opavy.
Adolf Juchelka, jednatel.

Hasičství české ve Východním Slezsku.

Až do konce roku 1891 nebylo ve Východním Slezsku ani jediného českého ani polského sboru hasičského, až ku podnětu poslance p. V. Hrubého založen byl v únoru roku 1892 první český sbor na Polské Ostravě a to přičiněním tehdejšího starosty p. Václava Stiebra a učitele Jana Tomáška. V roce 1892 zaraženy pak ještě sbory v Lazích, Sedlísti, Dobré a v Záblatí. Ustavující valná hromada župy Těšínské konána byla 23. dubna 1893 na Polské Ostravě a účastnil se jí také nový osvědčený pracovník na roli hasičské — Dr. Rom. Dubový. Prozatímní výbor, skládající se z pp. V. Stiebra, K. Čížka, Ant. Beigera a Jana Tomáška, vypracoval stanovy, jež dne 17. května 1893 schválení došly. První schůze vyslanců konána byla dne 9. července 1893 na Polské Ostravě, kdež zastoupeny byly sbory Polsko-Ostravský, Lazecký, Sedlístský a Dobratický; do výboru župního zvoleni byly pánové: Karel Čížek, nadinženýr z Polské Ostravy, předsedou; K. Jestřábek, závodní inženýr z Láz, jeho náměstkem, J. Tomášek jednatel, V. Hilšer z P. Ostravy pokladníkem; přisedícími pp.: J. Polách a Ondřej Skokan ze Sedlíst a Fr. Pánek a Fr. Piskoř z Dobré. Výbor župní staral se o to, aby v českých obcích založeny byly sbory hasičské; tím způsobem vzrostla župa Těšínská v r. 1897 na 11 sborů i bylo ve schůzi konané dne 11. července téhož roku usneseno, rozdělit župní jednotu na župu Polsko-Ostravskou a župu Frýdeckou. Až do konce roku 1898 zřízeny v župě Polsko-Ostravské opět 2 sbory, tak že na Těšínsku máme nyní 13 sborů českých.

Činnost župní jevila se mimo zakládání nových sborů také v pořádání a vzájemném navštěvování veřejných cvičení, zábav, slavností a výstav. Tak účastnila se župa Těšínská národopisné výstavy v Praze, sjezdu konaného dne 11. srpna 1895 i průvodu konaného z Královských Vinohradů na výstaviště, dále sjezdů ve Vel. Meziříčí, Brně a v Opavě konaných. Veřejná cvičení župní konána byla v Polské Ostravě, v Dobré a v Lazích; svěcení stříkaček a jiné slavnosti a zábavy u všech sborů, čímž myšlenka hasičská se utužovala a sbory vespolečně se zblížovaly a sbíratřovaly. Ustavujících a jiných valných hromad a schůzí konáno celkem do konce roku 1897 sedm. Jinak usnášel se výbor oběžníky a usnesení provedena starostou a jednatel. Veškerých čísel jednacích do 11. července 1897, kdy župa na dvě rozdělena jest, bylo 187. Všechny sbory opatřeny jsou potřebným nářadím; stříkačky jsou vesměs nejnovějšího sestavení; dodány byly chvalně známou českou firmou R. A. Smekal v Čechách u Prostějova; stříkaček vozových jest celkem 18, hadic přes 4000 m, žebřů posunovacích 8, jiných přes 30; vozů výbrojních jest 5. Vlastní zbrojírny mají sbory: Polská Ostrava, Rychvald, Muglinov, Lázy, Záblatí a Velké Kunčice. Zbrojírna sboru Polsko-Ostravského má také lezeckou věž 13 m vysokou a místnosti shromažďovací i kancelář; vše elektricky osvětleno a vodovodem opatřeno. V obci Polsko-Ostravské nachází se nyní 80 hydrantů. Všech požárů, při nichž se sbory naše účastnily, bylo do konce roku 1897 přes 200. Počet členstva činného jest celkem 478 — z toho připadá na župu Polsko-Ostravskou 321, na Frýdeckou 157 členů činných. České časopisy hasičské odebírají se u všech a knihovny zřízeny jsou u většiny sborů. Cvičení konána u všech sborů řádně.

Jak již výše podotknuto, byla župa Těšínská v roce 1897 rozdělena na župu Frýdeckou a Polsko-Ostravskou. Do výboru župy Polsko-Ostravské zvoleni pp.: starostou Fr. *Straka*, starosta obce Polsko-Ostravské, závodní inženýr K. Jestřábek z Láz jeho náměstkem, Jan Tomášek z Polské Ostravy jednatel, V. Hilšer z Polské Ostravy pokladníkem. Přisedícími zvoleni pp. Em. Žebrák z Muglinova, Alois Vlček z Heřmanic, L. Korejz z Láz a K. Šmuk z Rychvaldu.

V župě Polsko-Ostravské mají téměř všechny české obce (až na Michálkovice, Malé Kunčice a Vrbici) zřízené sbory hasičské, což v českých obcích na Frýdecku doposud není. Bohužel, že v některých obcích oboujazyčných mají sbory hasičské německé velení, tak v župě Polsko-Ostravské sbory v Hrušově a Petřvaldě, v župě Frýdecké sbor ve Starém Městě. — Doufejmež, že v době nejkratší i to se napraví a tomu voláme srdečné hasičské »Na zdar!«

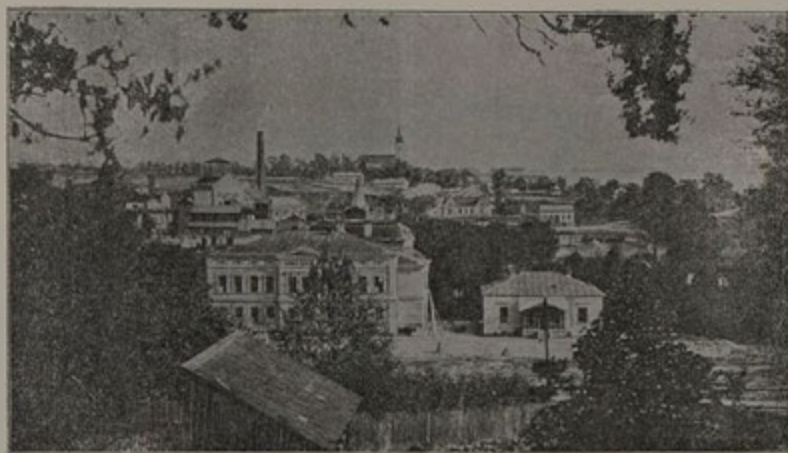
Životopis Františka Straky.

František Straka, starosta župní jednoty na Těšínsku a starosta obce Polsko-Ostravské, narozen r. 1856 v Neplachovicích ve Slezsku ze zámožné rodiny rolnické. Střední školu absolvoval v Opavě a akademii hospodářskou v Uherském Novém Městě, načež vstoupil do služeb hraběte Vlčka, kdež doposud se nachází. Jeho zásluhou vystavěna na Polské Ostravě elektrárna a vodárna nákladem přes 300.000 zl. Potrubí vodovodu vedeno od pramene ze vzdálenosti 10 km do Polské Ostravy a veškeré rozvětvení obnáší přes 40 km. Opatřeno jest 70 hydranty, majícími tlak od 3—7 atmosfér. Jeho zásluhou opatřena také hasičská zbrojárna elektrickým osvětlením, vodovodem a veškerým potřebným nářadím. Upravil chodníky a cesty obce, jež nyní i náležitě jsou osvětleny (200 žárovek, 10 obloukových lamp), vystavěl nové školy, obecní dům, jeho přičiněním povstala na Polské Ostravě Občanská záložna a česká akciová knihtiskárna. Nyní zasazuje se s úspěchem o zřízení okresního soudu, české měšťanské školy, obecní spořitelny, elektrické dráhy a ústřední porážky, vesměs nadmíru to nutných a důležitých podniků. Jest hasičstva příznivcem velkým a obětavým, proto mu k jeho další záslužné práci na tomto místě z plna srdce voláme hasičské »Na zdar!«

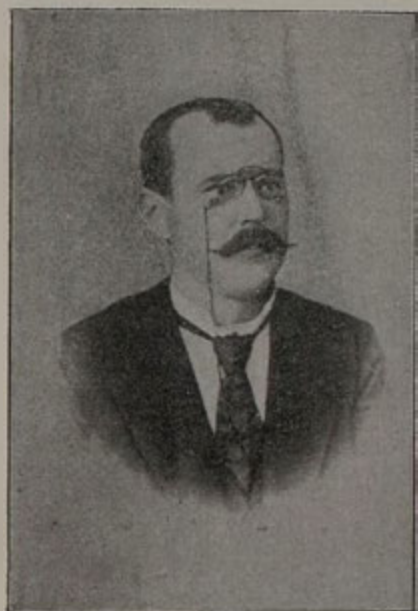

Rudolf Gudrich,
starosta slezské zemské Ústřední jednoty has.
v Raduni.

Polská Ostrava.

F. Neiser.
zakladatel sboru v Budšovicích.

R. Kašing.
náčelník sboru v Budšovicích.

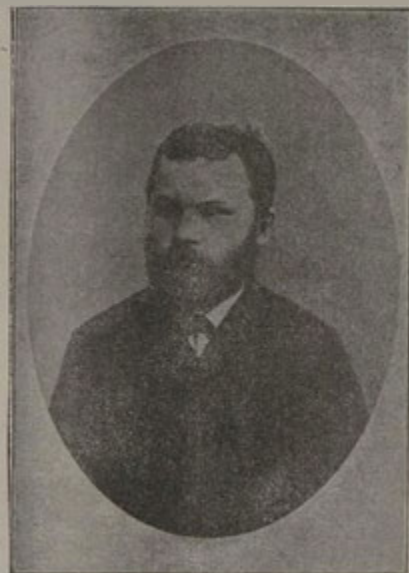
Skupina sboru v Polské Ostravě.

Fr. Straka,
starosta župy těšínské.

Karel Bensch,
zakladatel a náčelník sboru.

Lud. Simoš,
náčelník sboru v Malé Lhotě.

Skupina sboru v Porubě.

Dějiny

Opavské hasičské župní jednoty číslo I.

Hasičská župa Opavská založena byla 22. března 1896 p. Rud. *Gudrichem* a † Dr. *Dubovým*. K župě této patří 16 sborů, a sice Benkovice, Bohučovice, Branka, Chvalikovice, Hlavnice, Jamnice, Jezdkovice, Kateřinky, Komárov, Kylešovice, Milostovice, Neplachovice, Otice, Raduň-Vršovice, Stěbořice a Zlatníky s 509 muži. Prvním předsedou župy této byl p. Dr. Dubový a po jeho smrti r. 1897 zvolen za předsedu místopředseda p. Rud. Gudrich a za místopředsedu p. Karel Novák, rolník z Milostovic. Po smrti p. Karla Nováka vede správu župy p. Theod. Prasek, jenž jest místopředsedou, jednatelem a župním dozorcem. Výbor župy skládá se z následujících pánů: Rud. Gudrich, řídící učitel v Raduni, předsedou, Theod. Prasek, správce školy v Jamnici, místopředsedou, jednatelem a župním dozorcem, Lev Buček, rolník v Milostovicích, pokladníkem, Karel Turecký, účetní centř. záložny opavské, Ludv. Strohalm, rolník ve Stěbořicích, Jan Vašek, řídící učitel v Komárově, Čeněk Ondruš, učitel v Kylešovicích, Ferd. Lhotský, správce školy v Jezkovicích.

Životopis Rudolfa Gudricha.

Roku 1862 založen první dobrovolný hasičský sbor, čili jak někdejší „Opavský Besedník“ tehdy doslovně přeložil: „Spolek dobrovolných obranců proti ohni“ v Opavě ovšem německý. Příkladem Opavy brzy následovaly četné německé osady venkovské a tak během neúplných 20ti let dospěla ve Slezsku organizace německého hasičstva tak daleko, že se zmohla dokonce na vlastní podporovací pokladnu zemskou a jednotu zemskou.

A čo české osady? Nu ty pti své konservativní, či lépe pochybovačné povaze klidně spaly; jen v některých daly se hnouti politickými úřady a dle vzoru obcí německých zřídily si také — „Feuerwehr“.

Avšak, Bohu díky, spánek tento neměl věčným býti. Od Moravy počátkem let osmdesátých zavál příjemný větříček a přinesl „podivnou“ zprávu, že z národohospodářských příčin jest velice potřebno, aby v každé české vesnici byl český hasičský sbor. To bylo v době, kdy u nás ve Slezsku ledové kry naší národní netečnosti právě počaly pukati vlivem novin, zvláště „Opavského Týdenníka“ a některých v pravdě národních učitelů českých, kteří u nás nejdříve setřásli se sebe roucho chulámství a národní zbabělosti.

A dnes, ejhle, české hasičstvo ve Slezsku tak dalece již vyspělo, že se již nijak umlčeti nedá, že s ním počítati nutno.

Lvi podíl v této utěšené organizaci má prostý učitel venkovský Rudolf Gudrich, v němž české noviny hasičské vidí praktika i theoretika hasičského, a co více nad to váží: organisatora hasičských spolků v našem milém Slezsku. — Souhlasíme!

Těžké jest povolání učitelovo; trnitá jest pout jeho zvláště ve Slezsku! Ale to Gudrichovi nevádí, aby vedle povolání svého rovněž se stejným zápalem nepřinášel oběti pro lidumilnou instituci, jakou jest věc hasičská. Hořký předsudek od povolaných i nepovolaných, s hora i z dola bývá Gudrichovi polknouti za práci šlechtinou, obětavou.

Jen slechetné povahy dovedou se povznést nad obyčejnou úroveň a pracují nezištně dále i když strannická nepřejnost jim místo věnců vavřínových skytá pýř a bodláčí.

Guðrichova horlivá činnost na roli hasičské datuje se od roku 1882, kdy jako absolvent německého ústavu učitelského v Opavě dosazen byl na místo učitelské do Kylešovic. Mimochodem řečeno, na německém ústavě v Opavě valně o češtinu se nestarali, ano pp. professoři úzkostlivě potlačovali každou jiskřičku českého vědomí z příčin všeobecně známých. A tak i náš Guðrich zajisté byl by pro náš národ ztracen býval, kdyby zvláštní náhody jej nebyly seznámily s předními vlastenci v Opavě a zvláště se zesnulým J. Zápalem, vydavatelem a redaktorem »Opavského Týdenníka«. Vliv tento patrně poznali jsme na Guðrichovi již v prvním roce jeho učitelování. Neuzavřel se mezi čtyři stěny, aby tu rozumy své jedině a výhradně vštěpoval svým malým svěřencům; čilý duch jeho spěchal dále v přesvědčení, že i odrostlým pomoc a rada učitelova jsou potřebny.

Leďva že přišel do Kylešovic, již jal se psáti do »Opavského Týdenníka« dopisy, články a feuilletony, v kterémž oboru brzy vynikl tou měrou, že již po roce dodělal se první ceny v konkurenčních pracích za nejlepší články.

Roku 1883 založil spolu s několika pokročilými občany hasičský sbor v Kylešovicích s českým velením,* v němž zvolen za náčelníka a jednatele. Od té doby jest Guðrich hasičstvu věren.

Po šestiletém blahodárném působení jmenován Guðrich (r. 1887) správcem školy v Raduni u Opavy, kdež až dosud působí. Vesnice zanedbaná, neuvědomělá, ano valně poněmčená! A přece i zde brzy zvítězil Guðrichův vlastenecký zápal nad zpátečnictvím. Již r. 1889 založil tu hasičský sbor »Raduň-Vršovice« a r. 1890 spolu s JUDr. Romualdem Dubovým první župní jednotu na Opavsku, k níž přistoupilo tehdy 12 sborů. Hned v ustavující valné hromadě jmenován Guðrich jednatelem téže jednoty. Volba šťastná! Vždyť Guðrich žil a snil pro myšlenku hasičskou! Dojížděl k nově se zakládajícím sborům, pobízel, přimlouval, dopisoval, aby i poněmčené sbory, kterých ve Slezsku nebylo málo, přiměl k přistoupení k župě české. A výsledek této obětavé námahy? Již během prvního roku se počet členů zdvojnásobil.

Ale Guðrich neštil zápal pro hasičství toliko slovem živým; četné jsou jeho poučné články, článčky a zprávy ve sloupci »Věstník hasičský« Opavského Týdenníka.

Roku 1893 vydal dokonce samostatnou knihu »Založení a úřadování hasičských sborů«. Dílko toto rozebráno bylo v šesti nedělích, z čehož zajisté patrná jest jeho časová potřeba. A roku následujícího (1894) překvapil nás objemnou, velmi důkladně spracovanou knihou »Rádce pro české hasičské sbory«.

V témž roce konal Guðrich v četných osadách přednášky z oboru hasičského, k nimž hasiči z daleka široka se hrnuli.

Činnost tak horlivá a výsledná nemohla zůstatí nepovšimnuta v širších kruzích hasičských; roku 1894 zvolen Guðrich do výboru »Ústřední jednoty hasičské moravsko-slezské« a k návrhu župního výboru jmenoval jej zemský výbor slezský hasičským dozorcem pro sbory s českým velením na Opavsku (XI. okres). Roku 1895 zvolen dokonce do výboru »Slezské podporovací pokladny hasičské«, kdež jest jediným zástupcem českých hasičů. Též Opavská jednotka župní dovedla oceniti práci Guðrichovu po zásluze, zvolivši jej ve valné hromadě roku 1895 svým čestným členem.

Ještě rád bych se zmínil o Guðrichových plánech do budoucna; leč tu právě napadá mi, že není dobře se vším »na buben«.

Rudolf Guðrich jest právě v nejlepších letech: narodil se dne 10. března 1862 v Hrabyni u Opavy; ve zdravém těle bujarý, po činech toužící duch! Nuže, neměli bychom na Guðrichovi očekávati záslužné a potřebné práce další? Ano, doufáme pevně, že náš Guðrich ideálu svému věren zůstane a pro nás, pro ubohý národ náš pracovat bude dále. Však takových pracovníků potřebujeme jako soli!

Mír. Klínecký.

Sbor hasičský v Benkovicích.

Obec Benkovice čítá 58 domů s převládající krytbou břidlicovou a 346 obyvatelů, kteří žijí se rolnictvím. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1897 a prvním zakladatelem jeho byl Karel *Turecký*, majitel fojtství, účetní založen v Opavě a Kateřinkách. Téhož času byl starostou obce Fr. *Jašek*, rolník. V obecním představenstvu byli: Š. Fajkus a J. Gebaur, radní; J. Balhar, J. Bokýš, F. Gebaur, F. Vítek a F. Štencel, výboři.

Prvním předsedou ve sboru byl K. *Turecký*, majitel fojtství, náčelníkem F. *Vítek*, krejčí, jednatelem F. *Holeš*, správce školy.

Sbor trvá i a půl roku a nynějším předsedou jeho jest Josef *Mikšta*, kovář, náčelníkem Frant. *Vítek*, krejčí a jednatelem Frant. *Holeš*, správce školy. Členy sboru jsou (jména oněch, jež

*) Byl to ve Slezsku druhý spolek s českým velením; za první považuje se dobrovolný hasičský sbor v Mikolajicích, založený roku 1879. Avšak i tento měl v prvních třech letech svého trvání velení německé.

od založení až podnes ve sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): J. *Kardas*, J. *Soltys*, J. *Vítek*, F. *Šrom*, J. *Bar*, E. *Vícha*, J. *Šmoleň*, F. *Onhajer*, A. *Vícha*, M. *Machura*, P. *Luzar*, F. *Oršový*, F. *Soltys*, A. *Fajkus*, E. *Fajkus*, F. *Gebaur*, F. *Gebaur*, E. *Hanák*, A. *Bretšnajdr*, J. *Balhar*, V. *Luzar*, A. *Zajček*, R. *Machura*, F. *Šenk* a J. *Mikštajn*.

Sbor má stříkačku s hadicemi, 6 košů, 2 berlovky, 5 žebřů, celkový výzbroj pro 27 mužů, vše v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil po čas trvání svého 1 požáru.

Sbor hasičský v Bohučovicích.

Obec Bohučovice, ležící v hornatém kraji, čítá 56 domovních čísel, krytých šindelem a dochem. V obci se provozuje rolnictví a nádenictví. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1892 a prvními zakladateli jeho byli: Albert *Štencel*, starosta obce, Leop. *Barták*, správce školy, Alois *Smolka*, Frant. *Moša*, Leop. *Černín* a Josef *Těšký*, všichni z Bohučovic. V představenstvu obce byli: Josef *Těšký*, Leopold *Černín*, Emanuel *Beinhauer*, Frant. *Moša*, Ludvík *Hendrych*, Tomáš *Příbyla* a Ludvík *Helebrant*, všichni z Bohučovic. Tito byli sboru příznivci a starali se o dobro jeho, jakož i o vystavení hasičského skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl Albert *Štencel*, náčelníkem a jednatelem Leopold *Barták*. Sbor trvá 6 roků a nyníjším předsedou jeho jest Emanuel *Beinhauer*, rolník, náčelníkem a jednatelem Leopold *Barták*, správce školy.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku a 6 žebřů v úhrnné ceně 860 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 7 požárů.

Sbor hasičský v Brance.

Obec Branka leží v údolí řeky Moravice a čítá 48 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví, lámání a dovážení kamene stavebního a šterku na cesty. Dobrovolný sbor hasičský založen r. 1892 a prvními zakladateli jeho byli Jan *Kresta*, t. č. starosta obce a rolník, a František *Hrbáč*, kovář, horliví národovci. V představenstvu obce byli: Ignác *Kuzník*, Ignác *Hrbáč*, Antonín *Kuzník*, Frant. *Chovanec*, Frant. *Hrbáč*, Antonín *Vícha* a Robert *Schulz*. Tito byli sboru has. příznivci, neboť všichni přistoupili za členy, v obecním výboře pak povolili spolku podporu z obecní pokladny na zakoupení plátna.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Kresta*, náčelníkem František *Hrbáč* a jednatelem Jan *Skupina*.

Sbor trvá 6 roků a nyníjším předsedou jeho jest Ignác *Hrbáč*, rolník, náčelníkem Frant. *Hrbáč*, kovář a jednatelem Jan *Skupina*, učitel. Od založení až podnes činnými členy jsou: Frant. *Hrbáč*, Jan *Vícha*, Adolf *Weinhold*, Frant. *Chovanec*, Josef *Beinhauer* č. 17, Karel *Černohorský*, Jan *Šindelek*, Frant. *Gebauer*, Frant. *Bíler*, Theodor *Schulz*, Jan *Stodůlka*, Antonín *Křestan*, Josef *Kuzník*, Josef *Škrobánek*, Antonín *Škrobánek*, Ignác *Kuzník*, Kašpar *Hrbáč*, Antonín *Vícha*, Alois *Machovský*, Jan *Kresta* a Josef *Beinhauer* č. 6.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudni a výzbroj pro mužstvo v úhrnné ceně 1000 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský ve Chvalíkovcích u Opavy.

Obec Chvalíkovice čítá 56 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví. Obec leží na rozhraní roviny a pahorkatiny. Dobrovolný sbor has. založen byl r. 1895 a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Beinhauer*, fojt, t. č. starosta obce. V obecní radě byli: Fr. *Beinhauer* a Antonín *Věntus*.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Beinhauer*, náčelníkem Josef *Beinhauer*, rolník, jednatelem Antonín *Kuzník*, privátní úředník.

Sbor trvá 3 roky a nyníjším předsedou jeho jest Jan *Beinhauer*, fojt, náčelníkem Josef *Beinhauer*, rolník a jednatelem Ferd. *Vášek*, učitel. Od založení až podnes činnými členy jsou: Frant. *Beinhauer*, Ant. *Věntus*, Frant. *Groda*, Frant. *Beinhauer* č. 37, Ignác *Valušek*, Fr. *Valenta*, Jan *Hrbáč*, Jan *Hendrich*, Josef *Hendrich*, Frant. *Hendrich*, Fr. *Valenta*, Jan *Hrbáč*, Karel *Fajkus* a Rudolf *Machura*. Později přistoupili: Rudolf *Falhar*, Josef *Škrobánek* a Josef *Nosek*.

Sbor má 1 čtyřkolovou dvouproudni stříkačku od Smekala se 100 m hadic, kovové příl-bice a sekerky v úhrnné ceně 1200 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 7 požárů.

Sbor hasičský v Hlavnici.

Obec Hlavnice čítá 100 domovních čísel s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví a řemesla. Poloha obce a okolí jest po většině rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem sboru byl Josef R. *Kremser*, stavitel v Hlavnici. Téhož času byl starostou obce Jan *Groman*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Jan Fl. Lhocký, Josef Mička, Karel Šteyer, Jan Chalupa, Alois Pálip, Alois Groman, Jan Hauptflejš, Robert Beier. První tři byli sboru příznivci; Jan Fl. Lhocký přiznání ukázal tím, že obětoval cestu do továrny Smekalovy do Čech u Olomouce za příchodem nové stříkačky. Poslední však všichni byli proti sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Mička*, rolník, náčelníkem a jednatelem Josef *Kremser*, stavitel.

Sbor trvá 9 let a předsedou jeho jest dnes František *Pospěch*, rolník, náčelníkem Jan *Mička*, rolník, jednatelem Jan *Rychta*, rolník. Dnes jsou členy sboru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Josef *Kořistka*, Ludvík Kořistka, Jan *Nysner*, Fr. *Mička*, Fr. *Matysek*, Jan *Mička*, Antonín *Steiner*, Fr. *Pospěch*, Fr. *Kramný*, Jan *Mička*, Josef *Nysner*, Josef *Kavan*, Josef Kavan, Jan Kořistka, Karel *Šteyer*, Josef *Vystrik*, Fr. *Kotala*, Fr. Kvasný, Jan *Rychta* a Vilém *Rychta*.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku za 1000 zl.; též účastnil se po celý čas trvání svého 12 požárů.

Sbor hasičský v Jamnici.

Obec Jamnice čítá 46 domků se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina a pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvním zakladatelem jeho byl Theodor *Prasek*, učitel a správce školy v Jamnici, narozen v Milostovicích u Opavy, absolvoval učitelský ústav v Opavě, stal se r. 1881 ml. učitelem v Litultovicích, r. 1884 byl přesazen za správce školy do Jamnice, kde až dosud působí. Roku 1893 založen jeho přičiněním tam hasičský sbor. Roku 1896 zvolen za župního dozorce župy Opavské, r. 1897 za jejího jednatele a r. 1898 za místopředsedu a zároveň správce župy, kteréž úřady doposud zastává. Téhož času byl starostou obce Antonín *Zwinger*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: František Weiss, Mat. Moravec, Josef Chalupa, Antonín Klapetek, Antonín Krusberský, Viktor Komárek a Josef Krusberský. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť při založení sboru poskytli podpory 125 zl. a vystavěli skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Krusberský*, rolník, náčelníkem a jednatelem Theodor *Prasek*.

Sbor trvá 5 roků a předsedou jeho jest dnes Jos. *Kramný*, hostinský, náčelníkem a jednatelem Theodor *Prasek*, učitel. Dnes jsou členy sboru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Adolf *Böhm*, Florián Breitkopf, Jindřich *Grosser*, Josef *Chalupa*, Mikuláš *Jamnický*, Jakub *Komárek*, Adolf *Kořistka*, Fr. *Kudla*, Fr. *Kramný*, Josef *Kramný*, Josef *Kramný*, Leopold *Kramný*, Antonín *Krusberský*, Jan *Krusberský*, Theodor *Prasek*, Viktor *Šindler*, Jan *Veis*, Vilém *Volný*, Fr. Vrbický, Vincenc Reichel, Josef *Mička*, Karel *Mička*, Josef *Zvinger* č. 28. a Josef *Zvinger*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvě ruční stříkačky, 5 žebřů, vše v úhrnné ceně 1348 zl.; též účastnil se po dobu svého trvání 7 požárů.

Sbor hasičský v Jezdkovicích.

Obec Jezdkovice čítá 61 domků s převládající krytbou břidlicovou. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1895 a prvním zakladatelem jeho byl Ferdinand *Lhotský*, správce školy. Téhož času byl starostou obce Jan *Klein*, majitel zahradnické usedlosti. V obecním představenstvu byli pp.: Antonín Schölder, Josef Vaněk, Fr. Lhotský, Jakub Lhotský, Fr. Cigánek, Frant. Wolf a Josef Jamnický. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť obecní výbor povolil zakládajícího příspěvku 100 zl. a každý rok povoluje příspěvek 20—25 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Lhotský*, rolník, náčelníkem a jednatelem Ferd. *Lhotský*, správce školy. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Jan Klein, František Salzmänn, Josef Salzmänn, Vilém Steier a Ignác Vicherek.

Sbor trvá 3 roky a předsedou jeho jest dnes Ferd. *Lhotský*, správce školy, náčelníkem Max *Schölder*, syn rolníka, jednatelem Josef *Lebeda*, zámecký zahradník. Od založení až podnes vytrvali: Leopold Burda, Jan Cigánek, Karel Fic, Jan Hadánek, Josef Jamnický, Josef Kreuzberger, Jan Kupka č. 3., Jan Kupka č. 42., Josef Lebeda, Ferdinand Lhotský, Jakub Lhotský, Fr. Lhotský,

Ludvík Pavlásek, Josef Rýž, Jan Schölder, Max Schölder a Jos. Steier. Později přistoupili: Ludvík Hadámek, Jindřich Herrmann, Jan Polda, Jan Steier, Fr. Schwan, Theodor Schwan, Fr. Vicherek, Ignác Vicherek a Josef Vicherek.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku na pérách s regulátorem ssacím a výtlačným jednoproudím v ceně 780 zl.; téžúčastnil se po čas svého trvání 4 požárů.

Sbor hasičský v Kateřinkách.

Obec Kateřinky rozkládá se na severní straně hlavního města drahého a milého nám Slezska, totiž Opavy. Leží na levém břehu Opavice a jest s městem Opavou bezprostředně spojena. Hranice pruská vzdálena jest sotva čtvrt hodiny cesty. Okolí možno nazvati rovinou, která věnčena jest na severozápadní straně Jeseníkem s bělohavým Pradědem. Věru, milý a drahý nám život v tom krásném našem Slezsku!

Obec naše čítá 457 domů ponejvíce břídlíci krytých. Domy jsou většinou přízemní, avšak vynikají též i domy s poschodími. Lidnatost jest četná, zahrnujíc dle posledního sčítání lidu 5032 duší, dnes však blíží se již počet obyvatelů ku 6000, kteří patří namnoze ku stavu rolnickému, ale většinou zaměstnání jsou prací dělnickou doma i v blízkých městských továrnách.

Dobrovolný sbor hasičský založen byl dne 17. srpna 1890 a prvními zakladateli jeho byli pánové: Josef Benš st., majitel domu a předseda silničního výboru, Josef Uvíra st., hostinský, Karel Filtpek, velkostatkář, Jan Strohaln, rolník č. 202, Karel Turecký, účetní záložny, Leopold Truppar, rolník, Josef Štýpa, kovářský mistr a Jan Prokš, rolník. Organizátorem byl pan Karel Turecký, jenž i na dále zůstal příznivcem sboru. Téhož času byl starostou obce Aug. Strohaln, rolník. V obecní radě byli pp.: Josef Uvíra, hostinský, Tomáš Frank, rolník č. 195 a Josef Víteček, rolník. Tito všichni byli sboru příznivci, což zřejmě vysvětluje z toho, že při obecní výborové schůzi, konané 26. října 1890, propůjčena sboru čtyřkolová stříkačka a hasicí nářadí, jež tehdy v obci bylo k použití. Za skladiště nářadí hasičského propůjčena byla obecní kůlna. Velkým příznivcem sboru byla sl. správa místní rolnické záložny, která ročně 100 zl. přispívala ku rozkvětu sboru. I cukrovar zaslужuje vzpomínky, jenž přispívá pravidelně ročně 20 zl. r. č.

Prvním starostou sboru byl Josef Benš st., náčelníkem Jan Strohaln a jednatelem Karel Turecký. Při založení sboru bylo 39 činných členů. Sbor trvá od r. 1890, t. j. 8 roků.

Nyní jest starostou sboru Jan Strohaln, rolník, jenž zároveň jest starostou obce; náčelníkem Josef Benš ml., rolník, cvičitel od založení sboru; jednatelem Adolf Lenhart, učitel od r. 1896, činný člen od r. 1897. Činnými členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes ve sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): Josef Benš ml., Jan Bendík, Josef Böhm, Jan Brodil, Josef Brodský, Josef Cihlák, Jan Drössler, Jan Fröhlich, Valentin Fuksík, Leopold Harasim, Jan Hoch, Ferd. Honka, Karel Honka, Eduard Hruška, Alois Hurda, Raim. Chovanec, Aug. Konečný, Karel Kořený, Řehoř Josef Kremser, Adolf Lenhart, Vilém Lhotský, Fr. Lubovský, Jan Martinek, Jan Matýsek, Karel Matýsek, Frant. Moravec, Karel Navinský, Josef Olšanec, Valentin Sanetřík, Jakub Senecký, Jan Strohaln, Jih Struž, Josef Štýpa, Jan Světlý, Jakub Šafářek, Fr. Škrobánek, Karel Turecký, Josef Válek, Frant. Neděla, Kristian Zezulka a Josef Mosler.

Sbor má 2 čtyřkolové vozové stříkačky, z nichž jedna patří obci, byla však sboru po dobu jeho trvání propůjčena; druhá stříkačka jest majetkem spolkovým a byla zakoupena v roce 1897. Dále vůz na has. nářadí, mechanický skládací žebřík 14 m dlouhý, dvoukolový naviják, 250 m hadic, 3 žebře hákové a 4 střešové, 4 požární háky, 5 špičáků, 20 košů na vodu, 2 svítilny na tyčích a 2 pochodně, 13 luceren pro lezce, úplná výzbroj pro 50 členů a polní lékárna. Celý inventář jest v ceně 2000 zl. Sbor účastnil se po čas trvání svého četných požárů. Zejména na Prusku nejednou se vyznamenal svou hbitostí a srádností, což nasvědčují jak odměny peněžité, tak i pochvalné dopisy od vlády Pruské.

Sbor hasičský v Komárově u Opavy.

Obec Komárov čítá 98 domů s převládající krytbou břídlíkovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest rovina a z části pahorkatina. Dobrovolný sbor has. založen roku 1893 a prvním zakladatelem jeho byl Jan Vašek, nadučitel, nar. r. 1858 v Mokřých Lazcích. Působil jako učitel ve svém rodišti, pak v Hrabyni a od roku 1890 v Komárově. Téhož času byl starostou obce Frant. Pavlík, rolník. V obecní radě byli: Josef Steinwirt a Fr. Vicherek, rolníci. Všichni tito pánové vstoupili do sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. Pavlík, rolník, náčelníkem Jan Vašek, nadučitel, jednatelem Frant. Kuchař, učitel.

Sbor trvá 5 let a nynějším předsedou jeho jest Frant. *Wicherek*, rolník, náčelníkem Jan *Vašek*, nadučitel, jednatelem Josef *Uhliř*, učitel. Od založení až podnes vytrvali ve sboru tito členové: Fr. Pavlík, Fr. Kňura, L. Kyjovský, Josef Smolka, F. Moric, Leop. Kyjovský, V. Gebel, F. Onderka, Petr Duda, Richard Konečný, Jan Láryš, Josef Můra, Josef Komenda, Ferd. Kozárek, Frant. Sonntag, E. Ondřejek, J. Pierunčík, L. Kvapík a J. Kyjovský. Později přistoupili: Fr. Láryš, Fr. Paleta, Jakub Vašek, K. Vašek, Vilém Adamec, Val. Ondřejek, Vinc. Pavlík, Prokop Tomášek, Josef Žárek, Jan Gebel, Adolf Adamec a Frant. Krátký.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 1 berlovku, dvoukolový naviják a 31 úplných výbrojů, vše v úhrnné ceně 1400 zl.

Sbor hasičský v Kylešovicích.

Obec Kylešovice čítá 280 domů s převládající krytbou břidlicovou. Větší část obyvatelstva žije se polním hospodářstvím, ostatní v továrnách blízce Opavy. Poloha obce a okolí jest úrodná, úplně bezlesá rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1884 (v měsíci květnu) a prvními zakladateli jeho byli Jan *Stanke*, obchodník a Rudolf *Gudrich*, učitel. Téhož času byl starostou obce Jan *Palysa*, rolník čis. 93. V obecní radě byli: Vincenc Ondruš a Frant. Bořucký, rolníci. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Zakoupili výbroj pro 50 mužů, zároveň odevzdali veškeré obecní hasičské nářadí spolku a propůjčili mu obecní místnost za zbrojírnu.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Stanke*, náčelníkem a jednatelem Rudolf *Gudrich*.

Sbor trvá 14 roků a nynějším předsedou jeho jest Vincenc *Ondruš*, učitel, náčelníkem Frant. *Hlíbek*, rolník a jednatelem Hulert *Flanderka*, učitel. Činných členů jest 48, z nichž od založení až podnes vytrvalo 7.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, hydrofor, berlovku, naviják a jiné hasičské nářadí v ceně 2800 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 25 požárů.

Sbor hasičský v Milostovicích.

Obec Milostovice čítá 35 domků s převládající krytbou břidlicovou a provozuje se v ní rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1894 a zakladatelem jeho byl Josef *Chalupa*, rolník a tehdejší starosta obce. V obecní radě byli: Jos. Fuksík a Josef Gela, rolníci. Tito byli sboru příznivci, propůjčili sboru obecní stříkačku a skladiště. Prvním a i nyní předsedou jeho jest Josef *Chalupa*, náčelníkem Lev *Buček*, jednatelem Karel *Novák*. Sbor trvá 4 roky.

Náčelníkem sboru nyní jest Josef *Richta*, jednatelem Fr. *Klapetek*. Nynější členové sboru jsou: Josef Chalupa, Lev Buček, Fr. Klapetek, Fr. Prasek, Fr. Tomeček, Jos. Říčík, Jos. Mička, Karel Kunert, Josef Pavlíček, Antonín Mička, Jan Gílek, Ondřej Kaliga, Josef Richta, Fr. Weiss a Helebrand Karel.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, spojovací žebře atd. v ceně 800 zl. a účastnil se dosud 5 požárů.

Sbor hasičský v Neplachovicích.

Obec Neplachovice čítá 110 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce i okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1892 a prvním zakladatelem jeho byl Petr *Suchánek*, rolník a starosta obce. V obecní radě byli: Ignác a Jan Schreier, rolníci. Byli sboru příznivci, což prokázali tím, že se činně zakládání sboru účastnili a všemožně o rozkvět jeho se starali.

Sbor trvá 6 roků a prvními funkcionáři v něm byli a dosud jsou: předsedou Antonín *Hellebrand*, rolník, náčelníkem Jan *Schreier*, rolník, jednatelem Petr *Suchánek*, rolník. Členy sboru jsou (jména těch, kteří od založení až do dnes jsou členy, uvádíme ležatým písmem): *Škrobánek* Jan, *Škrobánek* Josef, *Benš* Fr., *Kořistka* Ant., *Hruška* Leop., *Burder* Valentin, *Urbanský* Josef, *Košaný* Josef, *Schreier* Vincenc, *Heinke* Jan, Vedlich Emanuel, *Voitek* Ignác, *Lazecký* Jan, *Benš* Alois, *Schreier* Ignác, *Dehner* Ant., *Schreier* Josef, *Cáhel* Val., *Rychla* Josef, *Vedlich* Josef, *Benš* Josef, *Matýsek* Ant., *Straka* Emanuel.

Sbor má čtyřkolovou dvoupruhou stříkačku, 4 žebříky, 1 dlouhý a 20 m hadic, vše v ceně 1600 zl., a účastnil se dosud 7 požárů.

Sbor hasičský v Otčicích.

Obec Otice čítá 102 domy s převládající krytbou břidlicovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1891 a zakladatelem jeho jest Fr. *Mader*, správce školy v Otčicích, narozen r. 1864 v Kylešovicích u Opavy. Téhož času byl starostou obce Tomáš *Lusar*, rolník. V obecní radě byli Ignác Světlík a Jakub Bena, rolníci. Byli sboru příznivci, neb jsou spoluzakladateli a členy jeho do dnešního dne.

Sbor trvá 7 roků a prvními funkcionáři jeho byli a dosud jsou: předsedou Tomáš *Lusar*, rolník, narozen r. 1848 v Otčicích, náčelníkem Ignác *Světlík*, rolník, narozen r. 1847 v Otčicích, jednatelem Frant. *Mader*, správce školy. Dalšími členy sboru od počátku až dodnes jsou: J. Bena, Josef Beinhauer, Rud. Knopp, Fr. Jahoda, J. Bittner, J. Melecký, Tom. Radek, Jan Hellebrand, Palisa Tom., J. Volovský, Frant. Kostřica, Jindř. Otíпка, J. Herman, B. Včelka, Frant. Obrušník, Ant. Bittner, Ant. Kuča.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudou stříkačku se 140 m hadic, čtyřdílný střešový žebřík a 2 operační žebříky, vše v ceně 1000 zl. a účastnil se 11 požárů.

Sbor hasičský Raduň-Vršovice.

Obce Raduň-Vršovice čítají 134 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Obec Raduňská leží na sev.-záp. svahu hornatiny Vítkovsko-Hrabyňské. K severu jest rovina, na jih hornatina porostlá lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Rudolf *Gudrich*, řídící učitel v Raduni, první pracovník na poli hasičstva ve Slezsku, literárně činný v témž oboru, předseda zemské hasičské jednoty, župy opavské a podporovací pokladny hasičské. O *Gudrichovi* píše »Hasičský kalendář« rodinný z roku 1897. Téhož času byl starostou obce Ondřej *Rychlý* v Raduni, Jos. *Hynar* ve Vršovicích, oba rolníci. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Kraus, Jan Plachý, Jan Palyza, Fr. Nábělek, Ed. Škrobánek st., Petr Rušek a Karel Pieruněk. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci, neboť mnozí z nich jsou hasiči činní, někteří přispívající a usnesli se ve výborovém sezení podporovati sbor ročním obnosem 40 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Kraus*, hostinský, náčelníkem Rud. *Gudrich*, správce školy, jednatelem Rudolf *Dluhoš*, zahradník. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Jan Auswitzer, Sebastian Balner, Josef Figal, Emil Holuša, Karel Hrbáč, Josef Hynar, Edmund Leksa, Augustýn Laufer, Alois Laufer, Teofil Moša, Jakub Prusek, Čeněk Řičný, Medart Rychlý, Karel Šimeček, Josef Šimeček, Edv. Škrobánek, K. Škrobánek, Čeněk Škrobánek, Čeněk Toška, Václav Valenta a Josef Tesárek.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Kraus*, hostinský, náčelníkem a jednatelem Adolf *Žuchelka*. Dnes jsou členy sboru: L. *Auswitzer*, Vincenc Holuša, Fr. *Solný*, Josef *Trojka*, Fr. *Řičný*, Cyrill Wedlich, Vinc. *Solný*, Jan Kůrka, Jan *Tkačík*, Jan Hoza, Josef Trulej, Raf. *Řičný*, Arn. Čep, Jan Moša, Vincenc *Vaněk*, Arnošt Pavelek, Antonín Škrobánek, Arnošt *Vaněk*, Jan Škrobánek, Jan *Holuša*, Adolf Holuša, Alois *Auswitzer*, Fr. Moša, Fab. Přešek, Antonín *Žurek*, Jan Majnuš, Arn. Vaníček, Josef *Bena*, Robert Majnuš, Arnošt Bena, Tomáš Kozlovský, Arnošt Moša, Lib. Martinek, Ed. Rybát, Josef Řičný a R. *Gudrich*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvě dřevěné ruční, dvoukolový naviják a jiné hasičské nářadí v ceně 800 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 19 požárů.

Sbor hasičský ve Stěbořicích.

Obec Stěbořice čítá 86 domů s převládající krytbou břidlicovou. V obci se provozuje rolnictví, pivovarnictví a řemeslnictví. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem jeho bylo *představenstvo obce* a sice: Fr. Vejřich, starosta, Ant. Fryč, radní, Rudolf Král, Eust. Bittner a Vilém Kuča, obecní tajemník a nadučitel.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Vejřich*, náčelníkem Karel *Král*, statkář, jednatelem Vilém *Kuča*, nadučitel.

Sbor trvá 9 roků a předsedou jeho jest dnes Eust. *Bittner*, 41 roků starý, zdejší rodák, majitel statku, člen obecní rady a bývalý starosta obce, náčelníkem a jednatelem jest Ludvík *Strohalm*, 26 roků starý, narozen v Kateřinkách, majitel statku, člen obecního představenstva a člen župního výboru. Dnes jsou členy sboru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): E. *Bittner*, Fr. *Kostera*, Jak. Slanina, Cyrill *Petřík*, J. *Stair*, Fr. Řepka, Petr *Moravec*, Ig. Baran, Albert *Raída*, Jan Kalas, V. Novák, R. Skřout, Frant. *Bittner*,

Ant. *Bittner*, Frant. Grigar, Fil. *Tengler*, V. *Mocek*, Fr. Cvinger, E. Klásek, Josef *Mocek*, Matus *Slanina*, Ludvík Graga, V. Švarc, Jos. Berger, Fr. Mička, Leopold Petřík, T. Strajer a Jan Slanina.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, tři ruční stříkačky a vůz k navléžení hadic v ceně 1200 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 35 požárů.

Sbor hasičský ve Zlatnících.

Obec Zlatníky čítá 51 domků s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje zemědělství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1894 a prvním zakladatelem jeho byl starosta obce Jan *Klimeš*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Antonín Firley a Josef Klapetek. Tito byli příznivci sboru hasičskému.

Prvním předsedou ve sboru byl Antonín *Firley*, rolník, náčelníkem a jednatelem Emil *Kuča*, učitel. Téhož času bylo 26 činných členů.

Sbor trvá 4 roky a předsedou jeho jest dnes Antonín *Firley*, náčelníkem Jindřich *Mička*, jednatelem Methoděj *Klimeš*. Dnes jsou členy sboru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Antonín *Firley*, Jindř. *Mička*, Methoděj *Klimeš*, Inocenc *Sanetřík*, Jan *Šreier*, Josef *Kamradek*, Josef Klimeš, Jindřich Uvira, Augustýn Uvira, Jos. *Stuchlík*, Jan *Balcar*, Josef *Fic*, Jan *Tomeček*, Petr Fryč, Fr. Karnovský, Teofil *Uvira*, Antonín Solnický, Karel Prda, Adolf Lhocký, Karel Šafránek a Fr. Chalupa.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 120 m hadic, 10 m ssavic, dále dva dlouhé žebře a jeden skládací, kompletní výbroj v úhrnné ceně 1882 zl.; týž účastnil se po čas svého trvání 6 požárů.

ŽUPA HRABYŇSKÁ.

K r o n i k a

hasičské župní jednoty Hrabyňské číslo II.

České hasičské sbory ve Slezsku počtem 14 spojily se v roku 1890 v hasičskou župní jednotu Opavskou, která však měla jen krátké trvání. Po šesti letech vzmožilo se české hasičství ve Slezsku na padesát sborů, což zavdalo příčinu k rozdělení župy Opavské a utvoření »Ústřední hasičské jednoty Slezské« s pěti hasičskými župami.

Ustavující valná hromada »Hasičské župní jednoty Hrabyňské«, jedné z nových pěti žup, na které rozdělena byla župa Opavská, konala se v Hrabyni dne 23. února 1896 v hostinci p. Chomrada. Do schůze dostavilo se sedm pro župu určených sborů hasičských po třech delegátech, a to Mokré Lazce, Budišovice, Hrabyň, Smolkov, Velká Polom, Chabíčov a Malá Lhota, mimo to dostavili se členové sborů — ze Štítny a z Nových Sedlic, kteří zároveň do župy se přihlásili, vedle toho p. R. Gudrich, hasičský inspektor župy Opavské. Starosta župy Opavské pan dr. R. Dubový poslal omluvný dopis.

Valnou hromadu zahájil nejstarší náčelník hasičských sborů na Hrabyňsku p. František Glabasňa, nadučitel z Mokřých Lazec. Ve svém úvodě poukázal k rychlému rozvoji hasičstva Slezského. Přední zásluhu o to přičítá pp. dr. R. Dubovému, advokátovi v Opavě, a R. Gudrichovi, nadučiteli v Raduni, kteří neunavně pobádali a sami horlivě pracovali. Zapisovatelem schůze zvolen Ant. Kožaný, nadučitel v Hrabyni. Při následujících volbách zvoleni byli pp: Fr. Glabasňa, nadučitel z Mokřých Lazec, za předsedu, Jindř. Šolc, majitel pivovaru ve Velké Polomi, za místopředsedu, Ant. Kožaný, nadučitel z Hrabyně, za jednatele, Fr. Chamrad, hostinský z Hrabyně, za pokladníka a župního přehlížeitele, Valentin Rosypal, nadučitel z Chabíčova, Ludvík Šimoš, správce školy z Malé Lhoty, Fr. Novák, rolník z Budišovic za členy výboru a Ed. Malohlava, stolař ze Štítny, a Val. Dener, obchodník z Nových Sedlic, za náhradníky.

Roku následujícího přistoupily k župě naši ještě sbory hasičské v Dobroslavicích a Pusté Polomi, tak že župa Hrabyňská čítá nyní jedenáct sborů; jsou to dle roku jich založení: Mokré Lazce 1886, Budišovice 1888, Pustá Polom 1889, Hrabyň, Smolkov a Nové Sedlice 1890, Štítna a Velká Polom 1891, Dobroslavice 1892, Chabíčov 1893 a Malá Lhota 1894.

Roku 1896 vyslala župa deputaci k pohřbu starosty první hasičské župy Opavské ve Slezsku, p. dra. R. Dubového.

Hasičská župní jednotka Hrabyňská účastnila se následujících hasičských sjezdů: dne 6. září 1896 v Mokřých Lazcích; téhož dne slavil místní sbor své desítileté trvání; dne 12. září 1897 ve Velké Polomi a dne 17. července 1898 slavnostní sjezd na oslavu padesátiletého panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I. v Hrabyni.

Činnost župní jevila se ve schůzích výborových, jež se konaly dne 17. května 1896, dne 29. června 1896, dne 28. června 1897, dne 26. června 1898 a dne 27. října 1898 veskrz v Hrabyni. Při všech sjezdech a schůzích výborových rokováno o důležitých otázkách hasičských a konány přednášky o odborných předmětech hasičství.

Ant. Kožaný.

Sbor hasičský v Mokřých Lazcích.

Obec Mokré Lazce čítá 128 domů ponejvíce ještě slámou a částečně břídlíci krytých. Obyvatelé 907 počtem živí se hlavně polním hospodářstvím a též řemeslem. Sbor založen r. 1886 a sice nadučitelem Fr. Glabasňou a jeho bratrem Janem Glabasňou, rolníkem zdejším. Starostou obce byl tehda Jan Havlíček, rolník, kterýžto myšlenku založení sboru u nás vřele podporoval.

První výbor sboru hasičského se skládal z těchto pánů: Starostou sboru Jan *Havlíček*, starosta obce, náčelníkem Fr. *Glabazňa*, nadučitel, jeho náměstkem Jan Glabazňa, kteřížto oba hodnost tu po celý čas až po dnes požívali. Velitelem u lezců byl Vilém Záruba, dále byli ještě ve výboře: Valentin Hrubý a Rudolf Jarošek.

Sbor trvá 12 let. Z počátku měl sbor mnoho nepřátel, kteří si jen blázny tropili z hasičů. Obec sama nepřispěla ani krejcarem sboru — leda zlou hubou. Spolek si zakoupil na diuh čtyřkolovou stříkačku a potřebný výzbroj od firmy Smekalovy v Čechách u Prostějova v ceně 1500 zl. a podařilo se mu od dobrodinců a jiným způsobem vyprositi na 1300 zl. Sbor první uspořádal slavnost svěcení stříkačky ve Slezsku, což potom skoro každý sbor nápodobil. V roce 1896 oslavil sbor desíleté trvání své, s kteroužto oslavou byl spojen župní sjezd. Sbor se účastnil 42 požárů po čas trvání, všech slavností hasičských i národních.

Členové sboru, kteří od počátku až podnes ke sboru náležejí, jsou: Jan Jarošek, Rudolf Jarošek, Jan Glabazňa, Fr. Glabazňa, Jan Malina, Fr. Kostřica, Josef Holeš, Fr. Paleta, Josef Židek, Ant. Kašpárek, Rudolf Židek, Valentin Hrubý, Prokop Kostřica, Josef Šimoš, Jan Šimoš, Karel Kremer a Josef Jaroš.

Členové výboru dnes jsou: Karel *Kremer*, starosta, Fr. *Glabazňa*, náčelník a jednatel (v téže hodnosti od počátku do 12 let), Jan Glabazňa, velitel u stříkačnicků, Rudolf Jarošek, velitel u lezců, Frant. Paleta, místopředseda u lezců, Frant. Vašek, místopředseda u stříkačnicků a jsou kromě Fr. Glabazně vesměs rolníci. Sbor čítá 32 členů.

Sbor hasičský v Budišovicích.

Obec Budišovice čítá 50 domků s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví a vyrábí různé předměty břidlicové ve zdejší továrně. Poloha obce a okolí je pahorkatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1888 a prvním zakladatelem jeho byl Frant. *Neiser*, učitel. Téhož času byl starostou obce Frant. *Vavrečka*, rolník. V obecním představenstvu byli: Frant. Novák, Antonín Duchan, Josef Válek, Frant. Juchelka, Jan Vondruška, Mořic Rozsypal a Josef Hruzík. Celý tento výbor byl sboru přízniv, čehož jest důkazem, že většinou stali se členy jeho a ostatní přispěli peněžitými obnosy.

Prvním předsedou ve sboru byl Leopold *Kašing*, hostinský, náčelníkem a jednatelem František *Neiser*, učitel.

Sbor trvá 10 let a nynějším předsedou jeho jest Frant. *Novák*, rolník, náčelníkem Rom. *Kašing* a jednatelem Ant. *Válek*. Členy sboru jsou (jména oněch, jež od založení až podnes ve sboru vytrvali, tištěna jsou písmem ležatým): R. *Gatnar*, F. *Gavalčík*, F. *Novák*, F. *Juchelka*, J. Pehálek, F. Jan, E. *Depta*, F. Výtisk, A. Válek, J. Mučka, J. *Tichý*, J. Veinhold, A. Gavalčík, R. Bena, F. *Vavrečka*, J. *Říman*, R. *Kašing*, E. *Trojek*, V. Hruzík, F. Mikeska, R. Prda, M. Kašing, T. Kašing, J. Rozsypal a L. *Kubiček*.

Sbor má 1 čtyřkolovou a 2 ruční stříkačky se 200 m hadic za 1000 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 12 požárů.

Sbor hasičský v Pusté Polomi.

Obec Pustá Polom čítá 125 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje rolnictví a průmysl kamenářský. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Adolf *Waněk*, rolník č. 27 a tehdejší starosta obce. V obecní radě byli: Frant. Stříž a Vilém Říman. Tito byli sboru has. příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Adolf *Waněk*, náčelníkem Max *Habrfeld*, nadučitel a jednatelem Leo *Lakomý*.

Sbor trvá 9 let a nynějším předsedou jeho jest Ondřej *Dušek*, nadlesní, náčelníkem Martin *Říman*, hostinský a jednatelem Frant. *Černín*, nadučitel. Nejstarší členové jsou: Alois Říman, Frant. Zárek, Emil Lichý, Frant. Waněk, Ant. Ondra, Josef Vavrečka, Josef Havrlant, Josef Kupka, Aug. Hula a Emil Vaverka.

Sbor má 1 starou a 1 novou stříkačku a 2 berlovky, 40 sekerek, provazů s karabinami a lucerny, vše v úhrnné ceně 1400 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 9 požárů.

Sbor hasičský v Hrabyni.

Městečko Hrabyně čítá 134 domů s krytbou břidlicovou a 853 obyvatelů národnosti české; leží v krásné lesnaté krajině na vysoč. Hrabynské. V obci se provozuje rolnictví, řemeslnictví a

obchod dřívím. Dobrov. sbor has. založen byl r. 1890 a prvními zakladateli jeho byli: Fr. *Chamrad*, rolník a hostinský, Jan *Vašek*, nadučitel, Ant. *Košaný*, podučitel, Jan *Kadula*, praktický lékař a Jan *Böhm*, farář. Téhož času byl starostou obce Jan *Šmíd*, rolník. V obecní radě byli: Jan Kadula, praktický lékař, Josef Bílovský, rolník a Valentin Pravda, domkař. Všichni byli sboru příznivci a prokázali přiležitost, že obec věnovala sboru po tři léta po 50 zl. a budovu pro has. skladiště.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Šmíd*, rolník a starosta obce, náčelníkem Antonín *Košaný*, nadučitel a jednatelem Frant. *Chamrad*, hostinský. Při založení sboru byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Vilém Čurda, Josef Bílovský, Frant. Švédř, Quido Jochim, Frant. Zdrálek, Leopold Líko, Karel Trubecký, Ignác Bernard, Josef Klimek, Felix Krejčí, Ludvík Dostal, Josef Soltys, Engelbert Pavlenka, Jan Struž, Vilém Tománek, Ad. Zavadský, Viktor Zavadský, Ludvík Blucha a Antonín Krejčí.

Sbor trvá 8 let a nyníjším předsedou jeho jest Fr. *Chamrad*, hostinský, rodák z Chabí-čova, vzorný rolník, nadšený vlastenec, který slovy i skutky nabádá ku národní hrdosti, nezištný pracovník pro blaho a dobro obecní. Náčelníkem jest Ant. *Košaný*, nadučitel, rodák z Kylešovic, od počátku náčelník sboru, který dokonale vycvičil; vzal si za úkol životní, mládež vlasteneckým duchem vésti. Jednatelem jest Jan *Raška*, podučitel, rodák z Příbora. Dnes jsou členy sboru: Fr. *Smolka*, Josef *Hališka*, Leopold *Kostřica*, Antonín *Dostal*, Jan *Kadula*, Ambrož *Vašek*, Frant. *Jirík*, Frant. Bedrunka, Jan *Šmuk*, Jan *Drabina*, Frant. *Kocourek*, Frant. *Bartek*, Jan *Sněhota*, Karel Bloháč, Karel Gajdečka, Josef Rygel, Jan Jirík, Jan Bílovský, Frant. Psota, Antonín Nalejar, Frant. Zmija, Jan Straka, Josef *Stuchlík*, Josef *Černý*, Ant. *Kadula*, Fr. *Pospěch*, Fr. *Kubenka*, Albert Krejčí, Frant. Opavský, Václav Líko, Ant. Trubecký, Karel Kidalka, Jan Dluhoš, Jan Švédř, Cyprian Krejčí, Jan Trojek a Josef Gelný.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku bez ssavic a 1 čtyřkolovou se ssavicí, 2 berlovky, 250 m hadic a 50 výzbrojů pro mužstvo, vše v úhrnné ceně 1500 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 16 požárů.

Sbor hasičský ve Smolkově, založený r. 1890, nepodal žádné zprávy.

(Blížejší data ve statistice župy.)

Sbor hasičský v Nových Sedlicích, založený r. 1890, nepodal žádné zprávy.

(Blížejší data ve statistice župy.)

Sbor hasičský ve Štítině, založený roku 1890, nepodal žádné zprávy.

(Blížejší data ve statistice župy.)

Sbor hasičský ve Vel. Polomi, založený r. 1890, nepodal žádné zprávy.

Sbor hasičský v Dobroslavicích.

Obec Dobroslavice leží na kopci, který co část vysočiny Hrabýnsko-Vítkovské vystupuje na pravém břehu řeky Opavice u hranic Prusko-Slezských. V obci jest 61 domů s krytou po většině slaměnou, zámek Excell. p. hraběte z Wilczků a obecní dům se skladištěm pro nářadí hasičské. Osadníků jest 477, kteří se zabývají rolnictvím a z nichž část vychází na výdělek do blízké Ostravy. Jelikož onoho času ve blízkém okolí — kromě spolku Hlučínského (město v pruském Slezsku) a Velko-Polomského — jednoty hasičské nebylo, pobádal správce školy Augustin Schneider, aby v obci hasičský sbor zřízen byl. Předsudky rázností tehdejšího a nyníjšího starosty obce, rolníka Josefa *Holuše* překonány a dne 30. června 1892 zaslány stanov y ku schválení od těchto zakladatelů: Josef *Holuša*, starosta obce, Karel *Mlýnek*, stolář, Aug. *Schneider*, učitel, Valentin *Postulka*, kolář a Frant. *Postulka*, obchodník. Na základě dne 24. července 1892 schválených stanov ustavil se sbor a zakoupěna ihned stříkačka čtyřkolová dvouproudni u firmy R. A. Smekal, jakož i výzbroj pro 30 mužů. Roku 1893 byla svěřena stříkačka, při čemž zastávala úřad kmotřenky vysokorodá paní hraběnka Eliška z Wilczků-Kinsky.

Za okolností sboru příznivých zakoupeny žebře sestávací obyčejné, svítilny pro lezce (6), 1 berlovka s větrníkem, 1 berlovka s větrníkem i ssacím přístrojem a různé nářadí v ceně 1367 zlatých. Sbor byl příkladem, že v sousedních 4 osadách rovněž sbory založeny byly. Sbor byl ihned členem podporovací pokladny Slezské, načež vystoupil svého času a ihned přistoupil ku nově zřízené podporovací pokladně sborů českých ve Slezsku. V čas založení sboru v obecním výboru zasedali: Josef Holuša, starosta, Jan Buček, rolník, Valentin Postulka, kolář, Josef Kusýn

rolník, Karel Mikeska, chalupník, Frant. Schiller, rolník, Frant. Postulka, obchodník, Vinc. Kusýn, rolník a zástupce velkostatku Frant. Mohelnický, správce. Tito veskrz sboru přizeň osvědčili znamenitými dary peněžitými (320 zl.).

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Holuša*, rolník a starosta obce, jednatelem správce školy Aug. *Schneider*. Sbor toho času čítal 31 členů. Nyní jest předsedou a spolu jednatelem správce školy Aug. *Schneider*, náčelníkem rolník Josef *Holuša*, starosta obce a předseda sňičního výboru okresu Klimkovského.

Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Buček, Aug. Plura, Arnošt Kusýn, Val. Schiller, Frant. Schiller, Josef Schiller, Josef Moravec, Frant. Kusýn, Karel Mlýnek, Val. Remiáš, Edvard Tesař, Frant. Postulka, Adolf Postulka, Josef Dostal a Val. Holuša. Později přistoupili: Josef Tesař, Frant. Postulka, Josef Hrubý, Frant. Kubín, Ant. Foltýn, Jan Kusýn a Rudolf Hrbáč. Požárů účastnil se sbor po celý čas trvání 6, z nichž 3 udály se v pruském Slezsku, kdež sbor odměněn byl 1. premii. K úrazu přišel 1 hasič, jemuž náležitá podpora udělena byla.

Sbor hasičský v Chabičově.

Obec Chabičov (osady Chabičov-Háj činí polit. obec Chabičov) čítá 112 domů s převládající krytkou křídlicovou. V obci se provozuje polní hospodářství, dělníci jsou zaměstnáni v železárnách Vítkovických; cukrovar (i rafinerie) v Hájí. Vesnice leží v rovině, za ními na jihu rozprostírá se návrší lesnaté; na severu ku straně pruské jest úplná rovina. Dobrovolný hasičský sbor byl založen roku 1893 a prvním zakladatelem byl Val. *Rosypal*, řídící učitel, Josef *Bernat*, starosta obce a Ant. *Kolofík*, hostinský. V obecní radě byli: Jan Vondruška, majitel realit, Josef Špakovský, rolník a Jan Kašovský, rolník. Tehdejší zastupitelstvo obecní slíbilo sboru každoroční příspěvek 20 zl. Obec tento příspěvek skutečně platí.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Bernat*, starosta obce, náčelníkem Val. *Rosypal*, řídící učitel, jednatelem Frant. *Zapletal*, učitel. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): K. Jaroš, Jan Kolář, Antonín Kolofík, Josef Motyka a Ant. Grigar. Sbor trvá 5 roků a nyní předsedou jest Val. *Rosypal*, narozen roku 1860 v Chabičově, řídící učitel tamtéž, náčelníkem Josef *Hlubek*, rolník č. 30, nar. roku 1866. v Chabičově, jednatelem Valentin *Dresler*, nar. r. 1874 v Pustějově ve Slezsku, působí jako mladší učitel v Chabičově. Členy sboru jsou (jména oněch, kteří od založení sboru až podnes vytrvali, jsou ležatým písmem tištěna): Josef *Hlubek*, Al. *Říman*, Val. *Franěk*, Jan Dostal, Antonín *Fidler*, Josef Franěk, Hynek *Bureček*, Jan Vaněk, Frant. Hranoš, Frant. Kačena, Ant. Focha, Ant. Brodák, Aug. Kušman, Val. Kašovský, Petr Konečný, Karel Hrubý, Aug. Kaluža, Josef Grigar, Josef Uvíra, Cyrill Kedra a Jos. Peterek.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 70 m hadic a všecek výzbroj v ceně 700 zl. a účastnil se po čas svého trvání 3 požárů.

Sbor hasičský v Malé Lhotě.

Obec Malá Lhota čítá 64 domků s převl. krytkou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1894 a prvním zakladatelem byl Lud. *Šimoš*, správce školy, nar. r. 1859 v Mokřých Lazcích. Roku 1877 stal se učitelem a od r. 1878 působí v obci zdejší. Jest předsedou »Ústředního spolku českého učitelstva ve Slezsku«, pokladníkem »Slezské zemské podporovací pokladny českých i polských dobrovolných sborů hasičských« i člen výboru »Hasičské župní jednoty Hrabyněské«. Téhož času byl starostou obce Ant. *Holaň*, majitel fojtství. V obecním představenstvu byli: Jos. Švidrnoch a Ant. Tešnář radní, Frant. Myslivec, Jan Dostal, Frant. Černý, Frant. Jaskula, Lud. Šimoš a Vinc. Kotala členové obecního výboru. Tito všichni byli sboru hasičskému příznivci. Vystavěli sboru slušné skladiště a usnesli se, že obec přispíváti bude ročně hasičskému sboru obnosem 40 zl., což se také vykonává.

Prvním starostou ve sboru byl Josef *Švidrnoch*, domkář, náčelníkem Lud. *Šimoš*, správce školy, jednatelem Matěj *Švidrnoch*, domkář. Sbor trvá 4 roky.

Nyní jest předsedou Josef *Švidrnoch*, domkář, náčelníkem Lud. *Šimoš*, správce školy, jednatelem Jan *Švidrnoch*, zahradník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Fr. Myslivec, Ant. Holaň, Frant. Švidrnoch, Karel Zdražila, Josef Dostal, Kar. Dedek, Gabr. Slavík, Jan Jaskula, František Můčka, Jan Dedek, Majer Mujkowitz, Rud. Lazar, Jan Švidrnoch, Alois Švidrnoch, Josef Šmuk, Matouš Výtisk, Karel Fojtík, Vinc. Kotala, Alex. Dedek, Ant. Černý, Ant. Pála, Augustin Foltýn, Ant. Kotala, Josef Rek, Václav Slavík, Karel Slavík, Frant. Kotala, Frant. Tešnář, Frant. Jaskula, Frant. Tichý, Vinc. Klásek a Ferd. Klásek. Později přistoupili: Val. Dominik, Jos. Klásek, Josef Lasák, Ant. Lasák, Ant. Foltýn, Frant. Papež a Ignác Ehrlich.

Sbor má stříkačku s příslušenstvím, která stojí 1359 zl. 6 kr. a účastnil se po čas svého trvání 2 požárů.

Statistika župní hasičské jednoty Hrabyně č. II. roku 1898.

Číslo sboru i běžné	Jméno sboru	Počet domů	Počet obyvatel	Živnost nebo přemysl	Rok založení	Zakladatel	První náčelník	Náčelník r. 1898	Celá strojn		Sbor účastníků se				Podpora z has. zem. fonde		Má členů		Odebrá časopisů
									al.	kr.	požární	kolika	členy	schází výbor.	kolika	sjedá	členy	čestných	
1	Mokré Lazce	128	907	rolnictví	1886	F. Glabazňa	F. Glabazňa	F. Glabazňa	1500	—	42	20	7	9	32	40	30	—	2
2	Budišovice	65	341	dto.	1888	Jos. Neiser	Jos. Neiser	R. Kašing	1000	—	23	19	6	8	16	20	32	1	2
3	Pustá Polom	121	938	dto.	1889	O. Dušek	M. Haberland	M. Říman	1400	—	17	14	6	4	12	50	49	—	2
4	Hrabyně	134	853	dto.	1890	F. Chamrad	A. Kožaný	A. Kožaný	2100	—	16	13	6	7	20	40	50	—	1
5	Smolkov	68	527	dto.	1890	Josef Hykel	Josef Hykel	Josef Hykel	1871	50	12	10	6	7	10	60	22	—	1
6	Nové Sedlice	62	509	dto.	1890	Rud. Jaroš	Rud. Jaroš	Rud. Jaroš	000	—	12	15	7	9	10	40	17	—	1
7	Štítina	117	811	rolnictví, přemysl	1891	J. Pavelčák	Fr. Haizer	Fr. Haizer	1652	13	11	14	7	8	15	50	32	1	2
8	Velká Polom	150	1033	rolnictví, přemysl	1891	Jindř. Šolc	Jindř. Šolc	Josef Prda	1500	—	9	10	6	7	30	50	65	—	2
9	Dobroslavice	55	477	rolnictví	1892	A. Schneider	K. Mlýnek	Jos. Holuša	1400	—	6	9	7	6	16	40	22	—	2
10	Chabíčov	112	900	rolnictví, cukrovar	1893	V. Rosypal	V. Rosypal	Jos. Hlubek	700	—	3	6	7	6	18	60	32	—	2
11	Malá Lhota	64	487	rolnictví	1894	L. Šimoš	L. Šimoš	Lud. Šimoš	1618	32	1	7	7	4	15	80	44	—	2

Antonín Kožaný,
t. č. jednotel.

František Glabazňa,
t. č. starosta.

ŽUPA KLIMKOVSKÁ.

Dějiny

župní hasičské jednoty číslo III. v Klimkovicích.

Okrsek župní jest většinou pahorkatina a zaujímá plochu 171.87 km^2 s 18.307 obyvateli živících se ponejvíce rolnictvím. Krytba domů jest většinou došková. Zakladatelem župy této jest Josef *Hradil*, správce školy v Klimkovicích, kterýž byl k tomu vybrán »Zemskou jednotou«. On vymohl schválení stanov.

Při ustavující valné hromadě zvolen prvním župním starostou Dr. Rudolf *Hess*, advokát, a jednatelem Josef *Hradil*. Funkci tuto zastávají doposud.

K župě při jejím založení náležely tyto sbory: Byslavice, Klimkovice, Krásné Pole, Kyjovice, Polanky, Poruby, Vřesiny, Svinov a Dobroslavice. Tyto poslední později ze župy vystoupily. V době novější přistoupily sbory: Puskvec a Martinkov.

Celkový inventář sborů k župě náležejících má cenu přes 10.000 zl.

Sbor hasičský v Klimkovicích.

Město Klimkovice čítá 308 domovních čísel s 2340 obyvateli s převládající krytbou šindelovou a doškovou. Město leží na svahu pahorkatiny ku jihovýchodu. Dobrovolný sbor hasičský založen byl dne 30. června roku 1878 a prvními zakladateli jeho byli: Josef *Hradil*, řídící školy a Antonín *Kauřil*, prakt. lékař a starosta obce, oba rození Moravané v Klimkovicích uselší, ku kterým se přidružili nejprvnější pokročilí občané z města a z Lagnova. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Bena, Ludvík Kunz, Josef Neuwirth a Antonín Dworžák. Všichni pánové obecního zastupitelstva byli sboru hasičskému příznivci, neboť zakoupeno veškeré nářadí a výzbroj mužstva na útraty obecní za obnos 4000 zl.

Prvním velitelem byl Antonín *Kauřil*, starosta obce, jednatelem a pokladníkem Josef *Hradil*, řídící školy.

Sbor trvá 20 roků a velitelem jeho jest dnes Josef *Hradil*, řídící školy, místoveličem Ludvík *Kunz*, kupec, jednatelem Rudolf *Wawrečka*, učitel. Všechně členů jest nyní 87, z nichž jsou od počátku: Ant. Augustin, Jan Balek, Ludvík Dubina, Fr. Gaborek, Josef Gelnar, Jan Herold, Antonín Homola, Josef Hradil, Ludvík Kunz, Daniel Lubojacký, Jan Lubojacký, Josef Lubojacký, Josef Návrat, Josef Opavský, Jan Rossmanith, Josef Stuchlý, Jan Teichman, Josef Tížek, Fr. Vůjtek, Josef Vytřas a Fr. Vyležík, dohromady 21, kteří slouží nepřetržitě přes 20 roků.

Sbor má 2 čtyřkolové stříkačky, každou na dva proudy, hydrofor, zbrojní vůz, 2 větší, 3 lezecké a 2 skládací žebříky na střechy, nejpotřebnější náčiní hasičské, 700 m hadic, lezecký dům a úplnou výzbroj pro 92 mužů v úhrnné ceně 6415 zl. 85 kr. dle inventáře; týž účastní se po celý čas svého trvání 56 požárů.

Sbor hasičský ve Svinově.

Obec Svinov čítá 150 domů se smíšenou krytbou. Většina obyvatelstva zabývá se vzděláváním půdy; jest zde závod na vyrábění železných rour, první parní mlýn a pekárna slezská a nádraží c. k. severní dráhy. Krajina jest mírně pahorkatá, málo zalesněná s četnými rybníky. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1889 a prvním zakladatelem jeho byl Alois *Otýpka*,

učitel, narozen ve Frenštátě p. R., absolvoval učitelský kurs v Olomouci, pak ustanoven podučitelem ve Svinově, kdež působil 8 let a r. 1892 ustanoven správcem jednotřídní školy v Podvihově, kdež podnes působí. Téhož času byl starostou obce Antonín *Rokyta*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: Alois Malík a Josef Greipel. Všichni podporovali založení spolku a zakoupili nově zřízenému sboru stříkačku, vůz ze sudem na vodu, žebře háky a jiné hasičské náčiní.

Prvním předsedou ve sboru byl Jos. *Greipel*, správce, náčelníkem a jednatelem Al. *Otýpka*.

Sbor trvá 9 let a předsedou jeho jest dnes Antonín *Hurník*, náčelníkem Ferd. *Kudela*, jednatelem Klement *Křesta*. Dnes jsou členy s oru (jména členů, kteří od založení sboru až dodnes vytrvali, označena jsou písmem ležatým): Ferdinand Kudela, Fr. *Urbánek*, Jan Kalus, Karel Kalus, Antonín Bajgar, Teofil Valder, Josef Kudela, Matouš Bujnoch, Flor. Chmel, Josef Homola, Piskoň, Antonín Urbaník, Antonín Dedek, Arnošt Strakoš, Ferdinand Kudela, Alois *Malík*, Fr. *Palička*, Antonín *Bujnoch*, Em. Bujnoch, Karel Fajkus, Jan *Mrázek*, Viktor Šunovský, Fr. Mrázek, Frant. Valder, Antonín Zeman, Antonín *Hurník*, Karel Hlavatý, Adolf *Malík*, Antonín Krmásek, Ant. Strakoš, Josef Langer, Ambrož *Urbaník*, Fr. *Kudělka*, Ant. Kudela, Mikuláš Holaň, Fr. Strakoš, Josef Chmela, Alois Kudela, Antonín Bujnoch, Antonín Silber, Josef Stodůlka, František Malík, Jan Kyndel, Em. Moravec, Mik. Moravec a Pavel Hrbáč.

Sbor má 2 stříkačky, jednu od Knausta z Vídně jednoproudní, druhou od Smekala z Čech „normální“ s příslušenstvím za 1700 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 25 požárů.

Sbor hasičský v Kyjovicích.

Obec Kyjovice čítá 94 domků s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1891 a zakladateli jeho byli: Jan *Bena*, rolník a starosta obce, Fr. *Vaněk*, hostinský, Karel *Benš*, učitel a Bohdan *Krajzel*. Obecní představenstvo bylo sboru příznivo a povolilo mu roční podpory.

Od založení sboru až do dnes jest jeho předsedou Jan *Bena*, rolník, narozen v Malé Lhotě, nyní majitel usedlosti č. 13. v Kyjovicích; prvním náčelníkem byl Fr. *Vaněk*, hostinský, jednatelem Karel *Benš*, učitel. Sbor trvá 7 let.

Nyní jest náčelníkem Bohdan *Krajzel*, narozen v Kyjovicích a majitel usedlosti č. 51., jednatelem Josef *Salich*, učitel, narozen v Jezdkovicích. Členy sboru od založení až do dnes jsou: Bena Jan, Černý Jan, Černý Ignác, Čížek Josef, Foltyn Jan, Grygar Josef, Havrlant Valentin, Ilík Josef, Juchelka Josef, Grygar Josef, Grygar Frant., Juchelka Arnošt, Grygar Josef, Krajzel Alois, Krajzel Theodor, Krajzel Josef, Krajzel Adolf, Krajzel Innocenc, Krajzel Emil, Kozelek Karel, Kupka Ignác, Kupka Josef, Langer Josef, Mikošek Josef, Najvirt Flor., Pecháček Jan, Preč Josef, Sýkora Fr., Sochorek Jos., Sochorek Theod., Staněk Rud., Stoniš Fr., Stoniš Vinc., Trojka Ludvík, Vlček Fr., Vavrečka Jan, Vavrečka Fr., Vavrečka Libor, Vavrečka Jan, Vavrečka Alois, Vavrečka Rudolf. Později přistoupili: Fabel Rud., Grygar Jan, Jaskula Vincenc, Juchelka Ed., Krajzel Rud., Kučera Fr., Salich Jos., Stoniš Fr., Vavrečka Jan, Najvirt Richart, Kotyza Josef a Homola Adolf.

Sbor má stříkačku a 2 žebře v ceně 1250 zl. a účastnil se 15 požárů.

Sbor hasičský ve Vřesině.

Obec Vřesín čítá 83 domků s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje poľní hospodářství. Obec leží v údolí, okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a prvními zakladateli jeho byli: Jan Alfons *Martiník*, stolářský mistr, s bratrem Ant. *Martiníkem*, starostou obce, a Fr. *Martiníkem*, hostinským a Jar. *Filípem*. První z nich byl desátníkem u 1. pluku ženijního, muž rázný a netoužil nikdy po chvále a hodnosti, raději vždy ustoupil a rady dobré dával, by jen spolek v nejlepšímu umu pokračoval. V obecním výboru byli: Fr. Valder, Adolf Lička, Jar. Filip, Fr. Kudela, Josef Homola, Josef Martiník a Fr. Barta, všichni rolníci. Pouze Antonín Martiník a Jarolím Filip byli pro zřízení sboru, leč ostatní byli proti, což zakladatelům činilo veliké nesnáze, poněvadž žádný rolník ke spolku nepřistoupil.

Prvním předsedou byl a až dosud jest Ant. *Martiník*, prvním náčelníkem byl Jarolím *Filip*, jednatelem Jan *Martiník*. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Daniel Křikala, Ant. Homola, Frant. Homola, E. Kudela, Mik. Martiník, Z. Homola, Ferd. Buroň, Val. Jeřábek a Karel Hrbáč. Sbor trvá 7 roků.

Nyní je náčelníkem Karel *Pavlík*, jednatelem Vinc. *Martínek*, správce školy. Členy jsou: Jan *Martiník*, Ant. *Martiník*, Fr. *Martiník*, Karel *Pavlík*, Jos. *Pokorný*, Mikuláš *Martiník*, Ant. *Bartek*, Jos. *Martiník*, Ant. *Martiník*, Jos. *Buroň*, Fr. *Besta*, Ant. *Barta*, Val. Martiník, Fr. Martiník, Ant. Martiník, Karel Pokorný, Fr. Buroň, Jos. Homola, Karel Bartek, Fr. Kudela

Fr. Kružík, Karel Strakoš, Ant. Strakoš, Ferd. Homola, Fr. Kaluža, Benj. Svrlanský, Fr. Barta, Ed. Teslík, Fr. Bajgar, Ant. Buroň, Vinc. *Martinek*, Mikuláš Barta, Ant. Martiník, Fr. Švrlanský.

Sbor má dvouproutní stříkačku, 20 košů na vodu, 1 posunovací žebří, 2 malé lezecké žebří a asi 300 m hadic, vše v ceně 1900 zl. a účastnil se 12 požárů.

Sbor hasičský v Byslavicích.

Obec Byslavice čítá 100 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se polní hospodářství. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor založen byl r. 1892 a zakladatelem jeho byl Karel *Benš*, správce školy v Byslavicích, po velikých a těžkých překážkách. Jest narozen 1. října 1863 v Holasovicích na Opavsku. Od roku 1884—88 působil na pětitřídní obecné škole v Klimkovicích; od r. 1888—90 jako správce školy v Kyjovicích, kde položil základ ku zřízení tamnějšího sboru; od r. 1890 působí jako správce školy v Byslavicích. Jest náčelníkem i jednatelem sboru, vyslancem hasičské župy Klimkovské a členem obecního výboru. V obecní radě byli Val. Nikš a Jan Rozsypal, rolníci.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Petrůška*, rolník, náčelníkem a jednatelem po dnes jest Karel *Benš*, správce školy.

Sbor trvá 6 roků a nyní jej předsedou jeho jest Ondřej *Zdražila*, domkař. Členy sboru od jeho založení až do dnes jsou: Ondřej Zdražila, Val. Nykš, Frant. Kučera, Jan Stáreček, Jan Kučera st., Jan Kučera ml., Fr. Rozsypal, Jan Stáreček, Fr. Rozsypal, Josef Stáreček, Val. Stáreček, Ferd. Petruška, Fr. Petruška, rolník, Karel Grobec, Karel Čapka, Josef Kučera, Jan Brhel, Josef Volný, Vinc. Pink, Jonáš Kučera, Josef Teichmann a Jonáš Stáreček. Později přistoupili: Jos. Rozsypal, Fr. Rozsypal a Josef Pink.

Sbor má 1 čtyřkolovou jednoproudou stříkačku, 2 berlovky, 4 žebří a 180 m hadic, vše v úhrnné ceně 1300 zl. a účastnil se dosud 4 požárů.

Sbor hasičský v Porubě.

Obec Poruba čítá 113 domů s převládající krytbou doškovou. Provozuje se zde rolnictví; mimo to jest zde několik živnostníků a mnoho dělnictva zaměstnáno jest ve Svinově, Mor. Ostravě a Vítkovicích. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893 a zakladatelem jeho byl Ant. *Besta*, rolník, starosta obce a člen mnohých spolků. Téhož času byli v obecní radě: Josef Viliš, Josef Tichý a Jan Malík, rolníci. Tito byli všichni sboru příznivci, stali se prvními členy a vykonali všechny přípravné práce.

Prvním předsedou sboru byl a jest dosud Antonín *Besta*, rolník, prvním náčelníkem byl a jest podnes Josef *Viliš*, rolník, prvním jednatelem byl Frant. *Matlášek*, rolník; nyní jest jednatelem Jan *Konečný*, pekař.

Sbor trvá 5 let. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Josef Tichý, Antonín Balnár, Frant. Klos, Frant. Kočí, Frant. Kozub, Adolf Lazar, Raim. Němeček, Ant. Klos, Frant. Švidrnoch, Rudolf Sladký, Jan Malík, Karel Kilnar, Frant. Bárta, František Hrbáč a Ambrož Zdražila. Později přistoupili: Josef Bárta, Kliment Martiník, Fr. Vaněk, Antonín Valder, Aug. Kočí, Norbert Pyšlák, Teofil Kočí, Čeněk Los, Frant. Vajda, Ant. Martiník, Jan Míka, Eduard Besta, Ad. Besta, Antonín Kašperlík, Frant. Míka, Karel Los, Frant. Kočí, Fr. Zajíc, Fr. Gelnár, Adolf Kočí, Frant. Janeček, Frant. Sigmund, Karel Zdražila, Eduard Lazar, Karel Míka a Fr. Vajda.

Sbor má čtyřkolovou dvouproutní stříkačku a dvoukolovou dvouproutní stříkačku, 250 m hadic a 6 ssavic, 4 berlovky s větrníky, vytahovací žebří, čtyřdílný střešový žebří a výzbroj pro mužstvo, vše v úhrnné ceně 2000 zl.; též účastnil se dosud 14 požárů.

Sbor hasičský v Polance.

Obec Polanka jest vesnice velmi rozsáhlá, čítá 340 čísel a má 2500 obyvatelů, z nichž 1160 mužských. Stavení pokryta jsou ponejvíce slámou, jen nové budovy papírem a břidlicí. Obyvatelé žijí se ponejvíce rolnictvím. Poloha obce a okolí jest rovina, místy pahorky, louky a lesy. Sbor dobrovolných hasičů založen byl r. 1893 a zakladateli jeho byli: Jan *Hepp*, rolník a tehdejší starosta obce, Josef *Hurník*, Ant. *Kavala* a Jos. *Teichmann*, rolníci. Při počátku sboru darovala jemu naše obec 1500 zl. na novou dvouproutní stříkačku a na výzbroj pro 56 členů.

Prvním velitelem byl Jan *Hepp*, rolník a starosta obce, místoveli­telem Antonín *Kavala*, rolník a jednatel Frant. *Kavala*, rolník. Při založení byli členy sboru (mimo níže uvedené): Frant. Neu­wirth, Ant. Zindler, Nikodém Zindler, Frant. Berger a Ant. Ullmann. Sbor trvá 5 let.

Nyní jest velitelem Ant. *Bujnoch*, rolník, místoveli­telem Ant. *Kavala*, rolník a jednatel Eduard *Teichmann*, obchodník. Od založení až podnes členy sboru vytrvali: Jan Hepp, Josef Hurník, Josef Teichmann, Ant. Klapuch, Ant. Bujnoch, Frant. Audla, Frant. Bula, Karel Schneider, Viktorin Schneider, Eduard Teichmann, Fr. Neu­wirth, Jan Štěpanda, Jos. Gelnar, Jos. Teichmann, Eduard Neu­wirth, Ant. Gelnar, Frant. Štieber, Frant. Dobeš, Josef Gelnar, Josef Klapuch, Josef Ullmann, Ant. Ullmann, Josef Neu­wirth a Josef Tomášek. Později přistoupili. Frant. David, Josef Kozub, Josef Zindler, Frant. Michalčík, Ant. Teletzký, Ant. Neu­wirth, Josef Planka, Rudolf Ullmann, Ant. David, Frant. David, Jan Kavala, Frant. Bollek, Adolf Ullmann, Frant. Friedel, Emil Dluhoš, Štěpán Neu­wirth, Jan Ullmann, Josef Bílý, Ant. Kozub, Václav Neu­wirth, Frant. Vavroš, Jos. Válek, Ant. Voznaik, Eustach Figura, Alois Gelnar, Arnošt Dluhoš a Adolf Neu­wirth.

Sbor má 1 dvouproud­ní, 1 jednoproud­ní stříkačku a hydrofor, 4 berlovky, 600 m hadic, vůz pro mužstvo, kolo na hadice a žebře, vše v úhrnné ceně 3000 zl.; týž účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Krásném Poli.

Obec Krásné Pole čítá 150 domů s převládající krytkou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Polola obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1893 a první myšlenka na založení sboru has. ujala se v obecním zastupitelstvu na popud radního Josefa *Kusyna* a člena obecního výboru Karla *Chamrada*; pro uskutečnění po­jaté myšlenky ve veřejnosti horlivě činným byl Jan *Honajzer*, rolník čís. 71. Založení sboru ve skutek uvedli: Frant. *Kubza*, starosta obce, Josef *Kusyn*, radní, Karel *Chamrad*, mistr kovářský a Frant. *Bena*, správce školy. V obecním představenstvu byli: Josef Kusyn, Josef Bednář, Frant. Hrbáč, radní. Frant. Bena, Karel Chamrad, Antonín Dostál, Frant. Dostál, Adolf Holuša, Fr. Hružík, Josef Kuňra a Josef Portužák, členové výboru. Tito všichni byli sboru byli sboru příznivci, což dokázali jedno­hlasným usnešením, aby nákladem obecním postavilo se has. skladiště, ručením obec. představenstva za větší vypůjčený obnos pro has. sbor; převážná většina obec. výboru stala se skutečnými členy sboru hasičského.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Kusyn*, rolník č. 1, náčelníkem Fr. *Bena*, nadučitel a jednatel Antonín *Dostál*, rolník čís. 48.

Sbor trvá 5 let a nynějším předsedou jeho jest Vít *Hrbáč*, rolník, narozen 15. ledna 1867 v Krásném Poli; jest členem obecního výboru, členem has. sboru od založení a po třetí jeho předsedou. Náčelníkem Frant. *Bena*, nadučitel, nar. 28. prosince 1854 v Malé Lhotě; jest od r. 1880 správcem zdejší obecní školy, členem výboru župní jednoty Klimkovské a náčelníkem od založení sboru. Jednatel Jan *Rajnoch*, ml. učitel, nar. 8. března 1868 ve Starém Jičíně; ml. učitelem v Kr. Poli jest od r. 1896, členem sboru od 20. listopadu 1896 a zvolen podruhé jeho jednatel. Od založení až podnes ve sboru vytrvali: Josef Portužák, Jan Honajzer, Josef Honajzer, Vincenc Štefek, Josef Výtisk, Josef Marek, Alois Hakl, Adolf Kotala, Antonín Honajzer, Josef Tichý, Frant. Drastich, Frant. Hurník, Jan Tomášek, Frant. Kotala, Karel Výtisk, Frant. Dostál, Ludvík Hlaváč, Josef Výtisk, Jiljí Hrbáč, Ondřej Surna, Antonín Výtisk, Karel Chamrad, Josef Hlaváč, Ant. Dostál, Josef Dostál, Josef Kusyn, Jan Kubza, Ondřej Čech, Josef Drastich, Josef Kňůra, Josef Inscyk, Ant. Pleva, Inocenc Hrubý, Frant. Hružík, Josef Mrázek, Frant. Marek a Ant. Tichý. Později přistoupili: Josef Kotala, Frant. Honajzer, Josef Horák, Frant. Dostál, Josef Drastich, Jan Osmaččík, Karel Tománek, Richard Jelč, Antonín Hrubý, Frant. Dědoch, Leopold Pluta, Josef Dostál, Vinc. Hurník, Hugo Mandovský, Ludvík Galus, Frant. Kubza, Fr. Zdražila, Karel Buroň, Frant. Homola, Karel Klekner, Josef Tománek, Ignác Honajzer, Teofil Hrbáč, Ant. Kubza, Vilém Jelč, Adolf Dostál, Jan Kotala, Antonín Kotala, Karel Štverka, Karel Charvát, Josef Uherek, Josef Homola, Frant. Dostál, Karel Palička, Frant. Martiník, Jan Hlaváč, Karel Dostál, Frant. Dostál, Ant. Dostál, Josef Jeíonek, Josef Zahuta, Antonín Výtisk a Josef Rotter.

Sbor má čtyřkolovou dvouproud­ní stříkačku s příslušenstvím za 1000 zl. a účastnil se šesti požárů.

Sbor hasičský v Martinově.

Obec Martinov čítá 72 domů s převládající krytkou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest z jedné strany rovina, z druhé kopce. Dobrovolný sbor has. založen byl roku 1896 a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Havlíček*, hostinský a rolník, narozen v Mokřech

Lazcích r. 1870 a r. 1895 přičlenil se do Martinova. Téhož času byl starostou obce Antonín *Pyš*, domkář. V představenstvu obce byli: Ed. Hromíca, Antonín Smolka, Karel Hrubý, Teofil Pyš, Frant. Pyš, Raimund Sommer a Josef Hrubý. Tito pánové kromě p. starosty, Ed. Hromice, Ant. Smolky a R. Sommera nebyli sboru příznivci, nechťeliť mu vystavět skladiště, až je k tomu musel sbor donutiti.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Raimund *Sommer*, učitel, náčelníkem Jan *Havlíček*, rolník a jednatelem Eduard *Placek*, rolník (vystoupil).

Sbor trvá 2 roky. Od založení až podnes ve sboru vytrvali tito členové: Josef Hrubý, A. Kuchař, J. Kunz, K. Kreic, V. Zdažila, J. Hromíca, Ed. Placek, A. Hajduk, F. Gardelka, K. Lyčka, Alb. Kupka, Fr. Komár, J. Volný, Ed. Kunz, K. Kunz, J. Hlaváč, K. Hrubý, V. Poštulka, J. Kuchař, A. Kupka a Ad. Návrat. Nově přistoupili: F. Gusty, Ant. Vraník, R. Malura a Ed. Hromíca.

Sbor má jednoproudňi stříkačku, 220 metrů hadic, 8 metrů ssavic a dvoják, vše v úhrnné ceně 1500 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 10 požárů.

Sbor hasičský v Puskovci.

Obec Puskovec čítá 70 domků s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje polní hospodářství. Poloha obce jest pahorkatina a rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl r. 1896 a prvním zakladatelem jeho byl Vilém *Ršman*, správce školy, narozen 16. ledna 1868 v Pusté Polomi. Téhož času byl starostou obce Antonín *Holuša*, rolník. V obecní radě byli: Ferd. Prchala a Karel Prchala. Tito všichni byli sboru příznivci; starosta obce náležel dosud k činnému členstvu. Oba obecní radní, jakož i většina obecního výboru, proukázali tuto přízeň poskytnutím podpor.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou až doposud: předsedou Antonín *Holuša*, rolník, náčelníkem a jednatelem Vilém *Ršman*, správce školy. Při založení byli členy sboru: Karel Košar, Ignác Malík, Karel Hudeček, Frant. Kusyn, Vilém Kotala, Teofil Lička, Emil Lička, Josef Holuša, Ant. Sýkora, Teofil Valder, Ant. Musálek, Jan Vařeka, Karel Barta, Eduard Holuša, Frant. Tichý, Ant. Lazar, Karel Hajduček, Josef Bochnák, Josef Valder, Josef Duksa, Raim. Kaša, Ant. Holuša a Jan Kanclíř. Sbor trvá 2 roky.

Sbor má dvouproudňi skládací stříkačku s předním vozem, 2 berlovky a žebře za 1350 zl. a účastnil se 6 požárů.

Župa Bílovecká.

Dějiny

župní hasičské jednoty číslo IV. v Bílovci.

Hasičská župa Bílovecká založena byla r. 1895. Sbory k ní náležející jsou: Bítov, Jakubčovice, Hlubotec, Hrabství, Skřepov, Studénka, Těžkovice, Tísek a Vyškovice. V prvním výboru zasedal: Víl. Kresta, nadučitel ve Studénce, předseda, Jan Juchelka, správce školy v Hlubotci, místopředseda. Členové ostatní: Antonín Klepík, správce školy ve Vyškovcích, Josef Pater, mlynář z Lukavce (sbor Lukavecký se odnárodnil a tudíž odpadl), František Rychter, rolník ve Studénce, František Dluhoš, rolník v Tisku, Rudolf Kreisei z Těžkovic, Teofil Maivald, fojt z Hrabství a Jos. Flanderka, správce školy z Jakubčovic.

Nynější výbor jest následující: Jan Juchelka, nadučitel z Hlubotce, starosta a župní prohlá-
zitel, Teofil Maivald, fojt z Hrabství, náměstek starosty a pokladník. Členové další: Antonín Klepík,
správce školy z Vyškovic, jednatel; Aug. Maivald, správce školy z Bítova, Jan Fuksík, nadučitel
z Těžkovic, Fr. Dluhoš, rolník z Tisku, Fr. Rychter, rolník ze Studénky a Josef Stanovský, rolník
ze Skřepova. Náhradníci: Josef Vlček, správce školy z Hrabství a Leopold Sonnek, rolník z Jakub-
čovic. Revisori účtů: Vincenc Orlík, stolař ve Studénce a Fr. Hon, chalupník z Vyškovic.

Sbor hasičský v Hlubotci.

Obec Hlubotec čítá 98 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje kromě obyčejných živností také výroba vlněného zboží (punčoch). Poloha obce a okolí jest pahorkatina, vůkol obce samé lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1884 a první zakladatelé jeho byli: Ferdinand *Weichsel*, hostinský, Jan *Juchelka*, správce školy a Jan *Pracný*, tehdejší starosta obce. V obecním představenstvu byli pp.: Augustin Žurek, Fr. Žurek, Fr. Hulla, Josef Pracný, Fr. Dudek, Libor Klapuch, Adolf Střílka a Josef Znidovský. Tito všichni byli hasičskému sboru pří-
znívi, neboť ponechali jemu obecní skladiště, jakož i starou stříkačku s veškerým nářadím a udělili jemu podporu 50 zl.

Prvním předsedou ve sboru byl Ferdinand *Weichsel*, hostinský, jednatelem Jan *Juchelka*,
správce školy. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže ležatým písmem uvádíme): Josef Žurek,
Fr. Žurek, Fr. Trojka a Fr. Seidler.

Sbor trvá 14 roků a předsedou, náčelníkem a jednatelem jest Jan *Juchelka*, narozen
v Pusté Polomi dne 28. listopadu 1856; vychodil 3 realky a 4 ročníky c. k. učitelského ústavu
v Opavě, obdržel vysvědčení zralosti v červnu 1879 a působil 1 rok v Kateřinkách u Opavy.
V listopadu 1880 nastoupil místo správce školy v Hlubotci, na kterémž místě podnes působí.
Dnes jsou členy sboru: Jan *Juchelka*, Josef *Pracný*, Jan *Pracný*, Fr. *Žurek*, Fr. *Pracný*, Frant.
Hulla, Simon *Trojka*, Fr. *Pracný*, Fr. *Valek*, Augustýn Valek, Rudolf Vaněk, Adolf *Halfar*,
Fr. *Jahn*, Jan Kolovrat, Fr. Seidler, Fr. Trojka, Vilém Srubař, Josef Kalabus, Adolf Cindler, Jos.
Lariš, Josef Žurek, Adolf Žurek, Eduard Pracný, Fr. Znidovský, Vilém Žurek, Alfons Kubesa, Fr.
Lariš, Fr. Seidler, Valentin Seidler, Josef Dulanský, Josef Kukelka, Fr. Kukol, Josef Vaněček, Jan
Jaroš, Eduard Nedvidek, Fr. Žurek, Jan Stanovský, Josef Žurek a Jan Žurek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku jednoproudou a berlovku, 150 m hadic, osmidílný střešový
žebř a tři žebře jiné v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 12 požárů.

Sbor hasičský ve Studénce.

Obec Studénka má 196 čísel, selské usedlosti jsou kryty ponejvíce břidlicí, některé z nich také slámou; skoro polovice chalupníků mají břidlicovou a někteří křidlicovou a stodoly skoro všechny slamenou krytbu. V obci jest cukrovar a parní mlýn, obé patřící knížeti Blücherovi z Wahlstatu, dvě nádraží, totiž cís. Ferdinanda sev. dráhy a dráhy Studénko-Štramberské a odbočka do Bílovce. Sedláci zaměstnávají se rolnictvím, polovice chalupníků a podruhé jsou v uhelných dolech a železárnách Mor. Ostravských a Vítkovických zaměstnání. Poloha obce jest dosti rovna. Vesnice se táhne směrem záp.-sev. a vých.-již., uprostřed po celé délce protéká malý potok, jehožto břehy vroubí chalupnické zahrady. Podél obce jdou dvě rovnoběžné cesty, jedné (okresní) se říká Malá strana a obecní cestě Velká strana, uprostřed jsou usedlí chalupníci, po stranách rolníci. Na horním konci vesnice jest panský dvůr knížete Blüchera z Wahlstatu s pěkně stavěným zámekem a velkou zahradou, pak kostel, který byl roku 1880 posvěcen a který v našem okolí co velmi prostranný znám jest, pak čtyřtřídní škola roku 1887 vystavěná. Poloha polí jest mírná pahorkatina s dosti úrodnými rolemi a louky vroubí břehy řeky. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1887 a prvními zakladateli jeho byli: Frant. Vavroš, rolník a starosta obce (zemřel r. 1894 ve 42 roce věku svého), a bývalý nadučitel Vilém Kresta, t. č. hlavní učitel na učitelském ústavě v Opavě. V obecním představenstvu byli pp.: Josef Havránek, Fr. Bajnar, Eduard Bena, Jan Tymel, † Vincenc Tomášek, Jan Bartoš, Vinc. Fabian, Vincenc Honěk, Arnošt Skurský, Vilém Kresta a † Antonín Figala. Tito byli nadšení pro zřízení hasičského sboru, tak že i někteří přistoupili ku sboru a hned objednali hasičské nářadí a podporovali sbor jak radou tak penězi.

Prvním předsedou ve sboru byl František Vavroš, rolník a starosta obce, zakladatel sboru, náčelníkem František Richter, jednatelem Vilém Kresta, zde bývalý nadučitel národní. Téhož času byli členy (mimo ony, jež níže uvádíme): Petr Bartoš, Petr Bohm, Petr Čegan, Bern. Dostalík, Ludvík Fabian, Josef Figala, Jan Groman, † Josef Gelnar, Vincenc Gelnar, † Vilém Gelnar, † Felix Hanselka, Josef Hanselka, Antonín Hofman, Josef Havránek, Augustin Herda, František Karas, Jan Karas, Rudolf Kaupa, Fr. Knopp, Vincenc Lys, Václav Martinek, Ludvík Rusek, Fr. Rusek, Frant. Tomášek, † Mikuláš Tomášek, Josef Trnka, † Vincenc Tomášek, Fr. Vavroš a Josef Vojewoda.

Sbor trvá 10 let a předsedou jeho jest dnes František Bajnar, rolník, náčelníkem Frant. Richter, rolník, jednatelem Vincenc Bajnar, učitel, rodák Studenský. Od založení až podnes vytrvali: Ferdinand Bartoš, Vilém Bartoš, Vincenc Bartoš, Fr. Bajnar, Jan Bajnar, Vincenc Bajnar, Vincenc Bajnar, Ludvík Dluhý, Fr. Dostal, Fr. Dostal, Josef Dostal, Arnošt Dostal, Frant. Figala, Josef Groman, Jindřich Hanselka, Valentin Hill, Vincenc Honěk, Ludvík Honěk, Emil Holaň, Vinc. Honus, Josef Honusek, Ferd. Honusek, Josef Klnár, Antonín Krčmař, Vincenc Orlík, Alois Petr, Fr. Richter, Fr. Rusek, Vincenc Staněk, Antonín Tomášek, Fr. Vavroš, Ludvík Volný a Rajmund Volný. Později přistoupili: Bernard Bajnar, Josef Dostal ml., Vincenc Dostal, Fr. Dostalík, Felix Fabian, Antonín Figala, Jan Havelka, Fr. Martinek, Valentin Miček, Fr. Tomášek, Vincenc Tymel, Cyrill Vavrečka a Fr. Vysocký.

Sbor má jednu čtyřkolovou a jednu dvoukolovou stříkačku, 250 m hadic, 4 tyrolské ruční stříkačky, 8 různých žebřů, hadicový naviják, vůz pro mužstvo, veškeré výzbroje pro mužstvo, vše v úhrnné ceně 2400 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 8 požárů.

Sbor hasičský ve Skřípově.

Obec Skřípov čítá 136 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se polní hospodářství. Obec leží na pahorkatém výběžku hor jesenických na silnici Opava-Fulnek. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1888 a zakladateli jeho byli: Karel Böhm, nadlesní města Opavy, a Arnošt Hrbáč, řídící učitel ve Skřípově. Téhož času byl starostou obce Jan Binar, rolník č. 5. V obecní radě byli Eman. Scholaster a Karel Scholz, rolníci.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel Böhm, náčelníkem † Jan Orlík, rolník č. 10., jednatelem Arnošt Hrbáč, řídící učitel. Sbor trvá 10 roků.

Nyní jest předsedou Jan Binar, rolník č. 5., náčelníkem Josef Stanovský, jednatelem Felix Orlík.

Sbor má čtyřkolovou jednoproudou stříkačku a ruční stříkačku v ceně 770 zl. a účastnil se dosud 2 požárů.

Sbor hasičský v Tězkovicích.

Obec Tězkovice čítá 105 domů se smíšenou krytbou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina obrostlá lesem. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1891

a zakladatelem jeho byl Vilém *Piš*, správce školy v Těžkovicích. Téhož času byl starostou obce Jan *Dluhoš*, rolník a obchodník s dřívím. V obecním výboře byli: Adolf Vavrečka, Jan Juchelka, František a Josef Řeháček, F. Rusek, Rud. Krajzel, Jan Sýkora a J. Lazecký, vesměs rolníci. Všichni byli sboru příznivci a až na jednoho stali se jeho členy.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Dluhoš*, rolník, náčelníkem a jednatelem Vilém *Piš*, správce školy. Sbor trvá 5 let.

Nyní jest předsedou Fr. *Řeháček*, rolník, náčelníkem Jan *Fuksík*, nadučitel, jednatelem Richard *Čech*, mladší učitel.

Sbor má jednu čtyřkolovou stříkačku, 1 berlovku, vše za 1100 zl. a účastnil se dosud 14 požárů.

Sbor hasičský ve Vyškovicích.

Obec Vyškovice leží na okresní silnici bílovesko-opavské a čítá 32 domů s převládající krytbou šindelovou. Obyvatelé jsou většinou dělníci v továrnách bíloveckých. Poloha obce a okolí jsou hory a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1892 a zakladatelem sboru byl Antonín *Klepík*, správce školy. Téhož času byl starostou obce Teofil *Maivald*, fojt v Hrabství. V obecním výboru byli: Josef Kubánek, Pavel svob. pán Sedlnický, Josef Vlček, Josef Kubánek, K. Rychtar, Albert Maivald a Emil Rychtar. Všichni byli sboru příznivci a povolili mu 30 zl. roční podpory z obecních peněz.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a jsou dosud: Pavel svob. pán *Sedlnický*, velkostatkář ve Vyškovicích, pochází z českého rodu, vychován po německu, neukazuje však záští proti jazyku českému; náčelníkem a jednatelem Ant. *Klepík*, správce školy, narozen v Klimkovicích ve Slezsku, studoval v Příboře, působil co mladší učitel v Hradci u Opavy a od roku 1891 co správce školy ve Vyškovicích. Členy sboru jsou (jména těch, kteří jsou členy od založení jeho, uvádíme písmem ležatým): Jan *Buněk*, Rud. *Graf*, Fr. *Stanovský*, Bernard Mazur, Fr. Stonavský, Josef Mazur, Karel *Rychtar*, Fr. Klein, Jan Kryške, Fr. Hon, Jan *Vajs*, Jan Hula, V. Nýkel, Em. *Spits*, Adolf Stonavský, Teodor *Masur*, Karel Vřeský, Fr. Jedlička ml. a Leop. *Hula*.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 3 berlovky a 3 žebře, vše v úhrnné ceně 1200 zl. a účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský v Tísku.

Obec Tísek čítá 72 domů s převládající krytbou doškovou. V obci provozuje se rolnictví. Poloha obce i okolí jest hornatina a lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1892 a zakladateli jeho byli: Fr. *Dluhoš*, strojvedoucí a topič, Jan *Havelek*, rolník a starosta obce, Jindřich *Sommer*, správce školy, Valentin *Jedlička* a Fr. *Lazecký*, rolníci. V obecním výboru byli: Jan Lazecký, Jan *Dluhoš* č. 46., Jan *Dluhoš* č. 20., Fr. Lazecký, Valentin Richter, Valentin *Jedlička* a Leop. Kubečka, vesměs rolníci, a byli sboru příznivci.

Prvním předsedou ve sboru byl Fr. *Dluhoš*, náčelníkem Jan *Dluhoš*, jednatelem Jan *Lindovský*. Sbor trvá 7 roků.

Nyní jest předsedou Fr. *Dluhoš*, náčelníkem Fr. *Richter*, jednatelem Vincenc *Kubečka*. Členy sboru od jeho založení až do dnes jsou: Frant. *Dluhoš*, Jan *Dluhoš* č. 20., Karel Lazecký, Fr. Richter č. 44., Josef Richter, Jan *Dluhoš* č. 46., Val. Richter č. 37., Val. Richter č. 72., Emil Richter, Jan Nýkel, Fr. Nýkel, T. Nýkel, Josef Hájek, Jan Richter, Vincenc Kubečka, Jan Hájek, Jan Nýkel, Fr. Nýkel, Fr. Richter č. 31., Ignác Hájek, Ignác Richter, Jan *Dluhoš* a Fr. Richter. Další členi jsou: Benedikt Satek, Lev Richter č. 26., Fr. Hájek, Jos. Lazecký č. 4., Jos. Lazecký č. 45., Lev Richter č. 23., Jan Lindovský, Fr. Tisovský, Fr. Havelek, Fr. Lindovský, Al. Lazecký, Adolf Tisovský, Fr. Klos, Josef Satek a Jan Richter.

Sbor má 1 čtyřkolovou stříkačku, 2 berlovky, 3 žebře, 175 m hadic a výzbroj pro 38 členů, vše v úhrnné ceně 1535 zl. a účastnil se dosud 10 požárů.

Sbor hasičský v Hrabství.

Obec Hrabství čítá 56 domků s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje zemědělství, výroba a obchod se šindelem. Poloha obce a okolí jest pahorkatý výběžek hor jesenických. Okolí jest lesnaté. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892 a jeho zakladatelem byl Teofil *Maivald*, fojt a starosta obce, nar. r. 1854. v Hrabství ze zahraniční usadlosti, podmyslivec u 16. praporu a přiznal se na fojství. Jest 9 roků starostou obecním a předsedou místní

školní rady. Josef *Vlček*, správce školy, narozen ve Větkovicích na Vítkovsku a jest od roku 1880 učitelem. Od r. 1880—1883 poduč ve Svinově a od r. 1883 v Hrabství. V obecním představenstvu obce byli: Josef Kubánek, rolník a obchodník se šindelem a dříve prvním radním; druhým radním Karel Richter, chalupník ve Vyškovcích. Ve výboru zasedali: Emil Richter, Josef Kubánek č. 2., Albert Maivald, Frant. Jedlička a Josef Hula. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví, což prokázali tím, že se jednosvorně přičinili a sboru nákladem 336 zl. 72 kr. — dobrovolnými příspěvky všech občanů uhrazeným — hasičské skladiště pořídili a všichni co činní členové sboru přistoupili.

Prvními funkcionáři ve sboru byli a posud jsou: předsedou Vincenc *Kubánek*, rolník, náčelníkem Teofil *Maivald*, fojt a starosta otce, jednatelem Josef *Vlček*, správce školy. Sbor trvá 6 roků. Týž má čtyřkolovou jednoproudni stříkačku v ceně 600 zl. a účastnil se po celý čas svého trvání 5 požárů.

Sbor hasičský v Jakubčovicích.

Obec Jakubčovice čítá 80 domků s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje rolnictví, dovoz dříví z lesa a obchod s dobytkem. Poloha obce a okolí jest lesnatá pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1893 a prvním zakladatelem byl Josef *Flanderka*, učitel, Leop. *Sonek*, rolník č. 59., Jan *Týn*, starosta obce a rolník č. 33., Josef *Týn*, rolník č. 24. a Leop. *Melecký*, rolník č. 31.; všichni v Jakubčovicích. V obecním představenstvu obce byli: I. radní Jan Kudela, rolník č. 10., II. radní Leopold Stoklasa, obchodník s dobytkem. Členové výboru: Fr. Fryčka, rolník, Josef Stránilka, domkář, Josef Týn, rolník, Leop. Týn, rolník, Leopold Melecký, rolník a Leop. Sonek, rolník. Většina ptála hasičům a dokázali to tím, že vstoupili do spolku hasičského.

Prvním předsedou ve sboru byl Leop. *Stoklasa*, obchodník, náčelníkem Leop. *Sonek*, rolník, jednatelem Josef *Flanderka*, učitel. Sbor trvá 6 roků.

Nyní jest předsedou Jan *Týn*, zeďník, nar. r. 1873 v Jakubčovicích, syn domkáře, náčelníkem Leop. *Sonek*, nar. r. 1861, starosta obce a rolník č. 58., jednatelem Josef *Flanderka*, narozen roku 1843 v Přepčicích v Čechách, správce školy v Jakubčovicích. Dnes jsou členy sboru (jména oněch, jež jsou od založení až po dnes členy sboru, uvádíme ležatým písmem): Josef *Vícha*, Jan *Kudela*, Jan *Beinhauer*, Jan Týn, Ant. *Hon*, Frant. Kudela, Jan *Černý*, Fr. Orlik, Jan *Melecký*, Frant. Týn, Teod. *Sonek*, Josef Týn, Václav *Vícha*, František Týn, Teod. *Sonek*, Ed. *Stoklasa*, Frant. *Stoklasa*, Leop. Týn, Rob. *Stoklasa*, Ed. Čitulka, Ed. Raška, Josef Kudela a Fr. *Sonek*.

Sbor má vozovou stříkačku, trakaťovou stříkačku a nejpotřebnější výzbroj hasičskou v úhrnné ceně 1200 zl. Sbor náš účastnil se posud při 5 požárech.

Sbor hasičský v Bítově.

Obec Bítov čítá 63 domků s převl. krytbou doškovou. Obyvatelstvo zalývá se rolnictvím, část mužského pohlaví chodí do továren v Bílovci, pak Ostravě a Vítkovicích. Obec leží na mírném svahu, okolí jest pahorkaté. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1897 a prvním zakladatelem byl Augustin *Maiwald*, správce školy zdejší obce, narozen 6. srpna 1873, dostudovav roku 1893 v Opavě, stal se podučitelem ve Skřípově, odkud v r. 1896 přestěhoval se do Bítova s tím předsevzetím, založit zde has. spolek. Bítov tvoří se sousedními Lubojaty jednu politickou obec, jejíž starostou při založení has. sboru byl Jiří *Richter*, rolník v Lubojatech, radním v Bítově byl Frant. *Lazecký*. Z Bítova zasedali v obecním výboru kromě jmenovaného radního Jan Richter, rolník, Josef Hrnčíř, mlynář, Jgnác Staněk, chalupník a Josef Saidler, chalupník. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví vyjma posledního, neboť dali svou příznivou mysl vůči has. spolku tím na jevo, že přistoupili za přispívající členy.

Prvním předsedou ve sboru byl Ed. *Posker*, náčelníkem a zároveň jednatelem Augustin *Maiwald*. Nynější členové jsou: J. Gold, R. Gold, K. Gedrich, A. Hájek, J. Havelek, Jos. Havelek, Ad. Hekar, R. Hrnčíř, Alois Jedlička, R. Jedlička, T. Jedlička, J. Kancíř, Jos. Kelešovský, Frant. Kopecký, A. Maiwald, Ig. Nikel, Ad. Petruška, F. Pěnták, E. Posker, Ig. Rosenzweig, Jan Richter, Jos. Rys, Jan Saidler, Jindř. Saidler, Frant. Sochorek, Jan Sochorek, J. Sochorek, Ig. Stanovský, Frant. Vavrečka, R. Vavrečka, Emil Vřeský, J. Vřeský, František Vřeský, F. Richter, K. Bsunek, E. Jedlička, J. Knop a P. Lazecký.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku za 780 zl. a účastnil se 1 požáru.

ŽUPA TĚŠÍNSKÁ.

Župní hasičská jednota Těšínská číslo V.

Sbor hasičský v Polské Ostravě.

Město Polská Ostrava čítá 800 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci provozuje se hornictví, rolnictví a řemesla. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a prvními zakladateli jeho byli: Václav *Stieber*, řídící hor a starosta obce a Jan *Tomášek*, učitel. V představenstvu obce byli: Karel Čížek, Jan Frič, J. Poppe, J. Oppl, Jan Mayer, Fr. Lampart, Fr. Beiger, Josef Konvalinka, Frant. Hrdý, Jan Bindáč a Josef Langer. Tito všichni byli sboru příznivci a sice vystavěním hasičské zbrojnice s místnostmi pro nářadí, zasedací síně, lezecké věže (náklad bez pozemku 9500 zl.) a peněžitými podporami od obce.

Prvním předsedou ve sboru byl Karel *Čížek*, vrchní inženýr, náčelníkem Ant. *Beiger*, inženýr a jednatelem Jan *Tomášek*, učitel.

Sbor trvá 7 roků a nynějším předsedou jeho jest Karel *Čížek*, I. radní, vrchní inženýr, náčelníkem Vilém *Hilšer*, policejní tajemník, jednatelem Jan *Tomášek*, učitel, jednatel župy a člen výboru Ú. J. Ož založení až podnes ve sboru vytrvali: Frant. Sraka, Karel Čížek, Vilém Hilšer, Josef Lhotský, Jan Tomášek, Karel Bukovanský, Jan Menšík, Karel Halfar, Frant. Sklenák, Valentin Jeleň, Frant. Matýšek, Fr. Dostál, Antonín Krumník, Josef Kyselovský, Josef Klímošek Jan Kopka, Robert Kyselovský, Frant. Maceček, Robert Robenek, Ferd. Kolibáč, Moric Mehler, Ant. Tomčeký, Ant. Veverka, Josef Mojžíšek, Julius Boba a Ant. Valigura. Později přistoupili: Karel Záškodný, Adam Štefek, Leopold Menšík, Nicetas Sukarovský, Frant. Piebánek, Rob. Vašíček, Ludv. Skupin, Josef Urbánek, Josef Šnappa, Adolf Vinš, Josef Chovanec, Josef Veker, Ludvík Chrostek, Fr. Haft, Jindřich Kaňovský, Valentin Vraník, Karel Englert, Richard Englert, Frant. Fojtík, Ad. Škybský, Josef Holme, Valentin Hrabek, Josef Přechek, Ignác Měleč. Karel Nagelský, Josef Přegár, Alois Císavský, Frant. Konvice, Frant. Smenda, Josef Ondřejek, Josef Dedek, Alois Zemánek, Valentin Severin, Ignát Olšovský, Josef Kubica, Romuald Košar a Jan Pěčka.

Sbor má 1 vozovou stříkačku, 1 sundávací stříkačku s předním vozem, 2 dvoukolové stříkačky, 2 berlovky, výbrojní vůz s potřebným nářadím, 4 žebře posunovací, 4 hákové, 2 čtyřdílné střeškové a 600 m hadic, vše v úhrnné ceně 4500 zl. Po celý čas trvání svého účastnil se sbor 41 požárů.

Sbor hasičský v Lazích.

Obec Lazy čítá 400 domů s převládající krytbou křídlicovou. V obci se provozuje hornictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1892 a prvním zakladatelem jeho byl Karel *Jestřábek*, vrchní inženýr. Téhož času byl starostou obce Jan *Křístek*, hostinský a majitel realit. V představenstvu obce byli: Josef Rameš, Ant. Meinhard, Jan Hrabec, Pavel Matušek, Ludvík Liberda, Jan Bajorek, Ludvík Kaina, Fr. Olšar, Pavel Křístek a Fr. Chobot. Česká strana hlasovala pro odevzdání obecní stříkačky sboru, polská strana proti.

Prvním předsedou ve sboru byl Josef *Rameš*, knihvedoucí, náčelníkem Karel *Jestřábek*, vrchní inženýr a jednatelem Frant. *Havlin*, učitel. Při založení sboru byli členy (kromě těch, jež níže ležatým písmem uvádíme): Rud. Batík, Jan Uher, Karel Hudec, Karel Blecha, Jan Nádenníček, Jiří Kedroň, Frant. Malík, Jan Šofka, Karel Dvorský, Ludvík Liberda, Fr. Křístek a Fr. Ptáček.

Sbor trvá 6 roků a nynějším předsedou jeho jest Josef *Rameš*, knihvedoucí, náčelníkem Karel *Jestřábek*, vrchní inženýr a jednatelem Frant. *Gwusd*, skladník. Dnes jsou členy sboru: Ladislav *Korejs*, Jan *Křístek*, Viktor *Gwurd*, Erhard *Procházka*, Frant. Hudec, Karel Čaudema,

Jan Černohorský, Josef Golasovský, Josef Kožušník, Pavel *Křístek*, Karel *Křístek*, Frant. *Křístek*, Pavel *Křístek*, Traugott Křístek, Vincenc Pácl, Vincenc Poledník, Josef *Sousta*, Felix Šnapek, Karel *Retek*, Jan *Kelar*, Albin Hlilsnikovský, Jan Hlilsnikovský, Petr Kazík, Jan Navrátek, Leonhard Vašíček, Lud. Dušek, Josef Pindur, Lud. *Kaňa*, Filip *Merta*, Fr. *Olšar*, Josef *Sajbert*, Ad. Bofek a Josef Uher.

Sbor má 1 stříkačku, 1 výbrojní vůz, 600 m hadic se šroubením, 1 naviják a 2 hydroresty, vše v úhrnné ceně 1600 zl.; týž po celý čas trvání svého účastnil se 50 požárů.

Sbor hasičský v Heřmanicích.

Obec Heřmanice čítá 143 domů s převládající krytou doškovou. Jsou zde jen 4 rolníci a ostatní obyvatelé žijí se prací v okolních uhelných dolech. Východní polovice obce jest rovina, západní mírná pahorkatina, okolo jsou lesy. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893 a zakladatelem jeho jest Karel *Žebrák*, nadučitel. Narodil se v Heřmanicích r. 1863, kde též národní školu navštěvoval; r. 1877 odebral se na průpravnu učitelskou do Těšína a po ukončení studií r. 1882 stal se mladším učitelem v Salmovci, na to r. 1885 v Heřmanicích, kde se r. 1889 stal nadučitelem a působí dosaváde. Téhož času byl starostou obce Fr. *Žebrák*, rolník. V obecním výboru byli: Dom. Dostal, Karel *Žebrák*, Jan Dostal, Jan *Žebrák*, Jakub Hodel, Josef *Žebrák*, Fr. Šefčík, Fr. Kopec, Rud. *Žebrák*, Fr. Podešva a Karel Gvuzdoch. Nebyli všichni sboru příznivci, někteří byli proti jeho založení a později i proti udělení podpory z obecní pokladny.

Sbor trvá 5 roků a prvními funkcionáři v něm byli a dosud jsou: předsedou František *Žebrák*, rolník a starosta obce (nyní již výminkář), odbyv školu národní, zůstal při polním hospodářství; r. 1848 ujal se statku po otci, r. 1858 byl zvolen do obecního výboru, kde zasedal do r. 1896; starostou obce byl 27 let. Náčelníkem Karel *Žebrák*, nadučitel; jednatelem Fr. *Cigánek*, učitel, narozený r. 1870 v Hrušově, kde navštěvoval obecní školu, na to 3 reálné třídy v Moravské Ostravě a pak učitelský ústav v Těšíně. Po ukončení studií jest od r. 1892 učitelem zde.

Sbor má dvouproudnií sundávací stříkačku s předním vozem, výbroj pro 40 členů, vůz pro dopravu mužstva a žebře, vše v úhrnné ceně 1900 zl. a účastnil se 16 požárů.

Sbor hasičský v Muglinově.

Obec Muglinov čítá 70 čísel s převládající krytou papírovou. V obci se provozuje kovářství, stolářství, obuvnictví atd. Poloha obce a okolí jest pahorkatina. Dobrovolný sbor hasičský založen byl roku 1893 a zakladateli jeho byli: Em. *Žebrák*, starosta obce, narozen r. 1893 v Heřmanicích, Adolf *Mrva*, rolník, narozený roku 1853 v Muglinově, a Josef *Krupa*, rolník, narozený roku 1853 ve Velkých Kunčicích. V obecním výboru byli: Em. *Žebrák*, Josef *Krupa*, Ant. Stacha, Adolf *Mrva*, Josef *Žebrák*, Adolf Juchelka, Karel Durčák a Josef Altmann. Sboru nebyli příznivci K. Durčák, J. Altmann a A. Juchelka; ostatní prokázali přízeň svou přistoupením za členy sboru.

Prvním předsedou sboru byl Em. *Žebrák*, majitel hospodářství, náčelníkem Josef *Krupa*, rolník, jednatelem Josef *Žebrák*, hostinský. Sbor trvá 5 roků.

Nyní roku 1898 jest předsedou Em. *Žebrák*, náčelníkem Jan *Slípek*, horník, jednatelem Rudolf *Žebrák*, obchodník, narozený roku 1876. Nyní jsou členy sboru (jména těch, kteří jsou jeho členy od založení až do dnes, uvádíme písmem ležatým): Em. *Žebrák*, Ant. *Žaroš*, Ad. *Mrva*, Fr. *Kempný*, Fr. *Valošek*, Jan *Slípek*, Josef Bajger, Emil Lach, Rud. *Žebrák*, Jan *Žureček*, Jan *Blahut*, Leon *Lenart*, Ant. Tomis, Rudolf *Gwosd*, Josef Veverka, Ferd. Dudek a Josef *Krupa*.

Sbor má 1 stříkačku, 200 m hadic a všechny výbroj, vše v ceně 1000 zl. a účastnil se dosud 12 požárů.

Sbor hasičský ve Velkých Kunčicích.

Obec Velké Kunčice čítá 165 domů se smíšenou krytou. V obci nachází se cukerní rafinerie a parní cihelna. Poloha obce a okolí jest rovina. Dobrovolný sbor hasičský založen roku 1896 a prvním zakladatelem jeho byl Josef *Kožušník*, rolník č. 3. s několika jinými občany. Téhož času byl starostou obce Jan *Mikula*, rolník č. 36. V obecním výboru byli: Vác. Vedral, Josef Olšák, Josef Kožušník, Josef Tomis, Josef Adamus, Fr. Slíva, Jan Slíva, Josef Tlodka, Gabriel Stalnach, Josef Rotter a Boh. Turka. Tito pánové přízeň svou prokázali tím, že svého času podanou žádost za podporu prostě zamítli a že někteří dosud hledí sbor všemožně poškodit.

Prvním předsedou sboru byl Josef *Rotter*, rolník č. 39, náčelníkem Josef *Kožušník*, rolník č. 3., jednatelem Gabriel *Stalmach*, nadučitel. Od založení sboru byli členy mimo níže uvedené: Fr. Drda, Jos. Hofek a Jos. Rotter. Sbor trvá 2 léta.

Nyní roku 1898 jest předsedou a jednatelem Gabr. *Stalmach*, náčelníkem Jos. *Kožušník*. Od založení sboru až do dnes jsou jeho členy: Adolf Adámek, Josef Böhm, Leop. Borovec, Ant. Čepk, Ed. Hoff, Vác. Jeřábek, Frant. Friedel, Fr. Krupa, Josef Kožušník, K. Kožušník, Jan Kožušník, Jan Kozel, Jan Košťál, František Kozar, Antonín Kozar, Josef Kozar, Antonín Kaloč, Antonín Motloch, Josef Mikeska, Jan Mikeska st., Jan Mikeska ml., Ignát Patrias, Jan Sovka, Gabriel Stalmach, Arnošt Šindelář, Frant. Tribova, Ant. Tomis a Josef Tiołka. Později přistoupili: Vilém Tomáš, Fr. Vašíček, Ondřej Kočičák, Josef Chroust, Josef Spratek a Leop. Kožušník.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku, 2 hákové žebře, 1 požární hák a výzbroj pro 37 mužů, vše v ceně 1700 zl. aúčastnil se dosud 5 požárů.

Župa hasičská na Frýdecku.

Kronika

župní hasičské jednoty číslo VI. na Frýdecku.

Hasičská župa na Frýdecku založena byla dne 22. srpna r. 1897. Prvními zakladateli jejími byli: F. A. Pánek, obchodník v Dobré, nyní starosta župy, Jan Mališ, stolař z Dobré, nyní jednatel župy, Alois Brumovský, hostinský v Dobré, pokladník, Dom. Možíšek, nadučitel z Bruzovic, starosta obce, Valentin Fajkoš, rolník z Bruzovic, člen výboru, Fr. Pollach, rolník v Sedlišti, člen výboru, Ondřej Skokan, rolník v Sedlišti, člen výboru, Fr. A. Lámecký, rolník v Morávce, člen výboru, Jan Březina, učitel v Morávce, člen výboru.

K župě této patří 4 sbory a sice: Dobrá 45 členů, Bruzovice 35 členů, Moravka 47 členů a Sedliště 30 členů, úhrnem 158 členů. Župa tato má 4 stříkačky nejnovější soustavy v ceně 4000 zl., 10 berlovek a 600 metrů hadic; všechno nářadí jest od firmy R. A. Smekal.

Sbor hasičský v Sedlišti.

Obec Sedliště čítá 170 domů se smíšenou krytbou. V obci se provozuje hlavně rolnictví, horníci a hutníci jsou po většině domkaři, jest zde také malá továrna na hlíněnou křídlici. Poloha obce a okolí jest pahorkatina, od severu a jihu jsou panské lesy. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892 a prvním zakladatelem jeho byl Jan *Polách*, zahradník, narozen 19. února 1852. Téhož času byl starostou obce Ondřej *Ješ*, rolník. V obecním představenstvu byli pp.: František Vaismann, Jan Polách, Stanislav Juřica, Ondřej Zahradník, Josef Škapa, Pavel Kocích, Ondřej Stříž, Ondřej Valíček, Josef Chrostek, Josef Fojtík a Josef Možíšek. Starosta tehdejší byl proti a asi polovina výboru byla pro zřízení hasičského sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan *Polách*, náčelníkem Ondřej *Skokan*, rolník, jednatel Alfred *Halfar*, učitel. Téhož času byli členy: Jan Mitura, Ondřej Zahradník, Augustýn Škapa, Ondřej Škapa, Ludvík Škapa, Jan Gavlas, Val. Stříž, Karel Teler, Karel Moris, Ondřej Valíček, Josef Mokroš, Ondřej Židek a Frant. Krpel.

Sbor trvá 6 let a předsedou jeho jest dnes Jan *Polách*, náčelníkem Ondřej *Skokan*, rolník, jednatel Ondřej *Fajkoš*, domkař. Dnes jsou členy sboru: Jan Gavlas, Jan Miček, Valentin Stříž, Karel Peter, Ondřej Valíček, Josef Mokroš, Jan Možíšek, Fr. Němec, Ondřej Židek, Frant. Židek, Fr. Krpel, Jan Kuběnský, Alois Možíšek, Jan Rodek, Jan Vaisman, Karel Ručka, Adolf Stříž, Josef Valíček, Jan Mokroš ml., Alois Grýgar ml. a Josef Chovanec.

Sbor má stříkačku čtyřkolovou, 2 berlovky, 100 m hadic a úplný výzbroj pro 33 mužů, v úhrnné ceně 600 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 13 požárů.

Sbor hasičský v Dobré.

Obec Dobrá leží na rovině a čítá 300 domů s převládající krytbou šindelovou. V obci se provozuje hlavně rolnictví, chudší lid zaměstnán jest v sousedních továrnách. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1892 a první zakladatelé jeho byli: Fr. *Pánek*, obchodník, Jan *Mališ*, kostelník, Fr. *Piskoř*, rolník, Karel *Pitřík*, rolník, Josef *Polloch*, Karel *Syřinec* a Fr. *Bolek*.

Téhož času byl starostou obce František *Vojkovský*, chalupník. V obecním představenstvu byli pp.: Karel Moškoř, Karel Pitřík, Josef Polloch, Martin Polloch, Filip Duřil, Jan Boštík, Filip Gongol, Frant. Krus, Jan Charvot, Hlísník a Důst. p. P. Jan Kittrich, arcikněz. Celý výbor, kromě důst. pana děkana, byl proti zřízení hasičského sboru, až po delším namáhání a rozmluvě podařilo se zakladateli Pánkovi přemluvit pp. Pitříka a Vojkovského.

Prvním předsedou ve sboru byl František *Pánek*, obchodník, náčelníkem Josef *Polloch*, jednatel František *Piskoř*.

Sbor trvá 6 let a předsedou jeho jest dnes František **Pánek**, obchodník, narozen v Dobré a jest 29 let star, náčelníkem František **Pasterňák**, obuvník a jest 36 let star, jednatelem Frant. **Piskoř**, rolník, narozen v Dobré a jest 49 let star. Dnes jsou členy sboru: Jan Mališ, Rumel, Bolek, A. Brumovský, Jan Nytra, Fr. Mucha, Karel Musolek, Frant. Musolek, Jan Krasula, Ludvík Pavlík, Frant. Pavlík, Jan Halfar, Sobek, Pastor, Filipce Josef Nytra, Škola, Čuraj, Nohel, Němec, Korian, Alois Syřínek, Znak, Klimánek, Urban, Mokryš, Siuka, Gojny, Borys, Ondřej Pánek, Frant. Duřil, Mrůzek, Karel Poilách, Ignác Adámek, Ivak, Jan Tengler a Jan Matera.

Sbor má stříkačku sundávací s předním vozem, jednu berlovku, 150 m hadic a jeden obyčejný žebř v úhrnné ceně 1000 zl.; týž účastnil se po celý čas svého trvání 91 požárů.

Sbor hasičský v Morávce.

Obec Morávka čítá 652 domů s převládající krytou šindelovou. V obci se provozuje tkalcovina, zemědělství a lesnictví. Poloha obce a okolí jest hornatá. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1896 a prvními zakladateli byli Josef **Carbol**, starosta obce, Jan **Řehák**, rolník, Frant. **Adámek**, rolník, Frant. **Řehák**, rolník, Jan **Eršovina**, učitel a Josef **Lehar**, učitel. V obecní radě byli: Valentin Švrčina, Frant. Řehák, Jan Loris, Josef Kaňok, Josef Liberda, Frant. Kotásek, Alfred Kehrling, Jan Dubčák, Frant. Adámek, Josef Lehar, Jan Skotnica, Josef Řehák, Jan Řehák, Josef Holeš, Ant. Korbaš a Josef Motyčka. Někteří tito pánové byli ze sbečských příčin sboru nepřiznivi.

Prvním předsedou ve sboru byl Jan **Řehák**, rolník, náčelníkem Frant. **Adámek**, rolník, jednatelem Josef **Lehar**, učitel. Sbor trvá 2 roky.

Nyní jest předsedou Josef **Carbol**, starosta obce, náčelníkem Frant. **Adámek**, jednatelem Josef **Lehar**. Činní členové jsou: Frant. Adámek, Ignác Beneš, Josef Lehar, Ondřej Foldyna, Jan Pavlosek, Jan Uher, Josef Pavlosek, Josef Salat, Jan Tošonovský, Josef Žiška, Jan Pavlosek, Jan Valek, Martin Motyčka, Jan Skotnica, Josef Motyčka, Josef Papřok, Josef Šebesta, Josef Buzek, Jan Kantos, Frant. Pavlosek, Jan Grunděl, Ignác Kaňok, Jan Pohludka, Ant. Papřok, Jan Papřok, Frant. Meca, Frant. Mohyla, Jan Pastorek, Frant. Šoček, Frant. Filipce, Jan Kulhan, Jos. Pohludka, Jakub Křibík, Ant. Řehák, Frant. Chalupa, Frant. Kotásek, Val. Kohut, Martin Adámek, Valent. Kiša, Jan Skotnica, Jan Hruška, Jan Bařina a Josef Klimánek.

Sbor má čtyřkolovou stříkačku s příslušenstvím, 1 dvoják, 160 m hadic, výzbroj a provaz; vše v ceně 1826 zl. a účastnil se 11 požárů.

Sbor hasičský v Brusovcích.

Obec Brusovice čítá 185 domů s převládající krytou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Poloha obce a okolí jest pahorkatinná. Dobrovolný sbor hasičský byl založen roku 1897 a prvními zakladateli byli Frant. **Stříž**, rolník. V představenstvu obce byli: Martin Weissmann a Frant. Stříž, oba rolníci. Tito byli sboru hasičskému velice přiznivi. Svolávali schůze, nabádali lid k založení spolku a bojovali proti založení německého sboru.

Prvním předsedou ve sboru byl Frant. **Mojšíšek**, rolník č. 70., náčelníkem Frant. **Stříž**, rolník č. 68., jednatelem Dom. **Mojšíšek**, nadučitel. Sbor trvá 2 roky. Nyní jest předsedou Frant. **Stříž**, náčelníkem Val. **Fajkoš**, jednatelem Dom. **Mojšíšek**. Všichni tři jsou ve zdejší obci zámožní a vážení občané, kteří o to dbají, aby lid byl uvědomělý.

Sbor má normální stříkačku od firmy R. A. Smekal s příslušenstvím za 1125 zl. a účastnil se 2 požárů.

OBSAH.

□ □ □

	Strana
Věnování	III.
Hold českého hasičstva na Moravě	V.
Úvod	XIII.
Hašení ohně v různých dobách	XV.
Prvé počátky českého hasičstva na Moravě	XIX.
Životopisy (Titus Krška, hrabě Vladimír z Logothetty, † JUDr. Josef Illner)	XXIX.
Společenstvo všeobecné podporovací pokladny dobrovolných hasičských sborů a organisovaných hasičských sborů obecních na Moravě	XXXIII.
Životopisy (Augustin Holinka, Hynek Světlík)	XXXVII.
Zemská komise pro rozdělování podpor sborům hasičským ze zemského fondu hasičského	XXXIX.
Životopis (Dr. Edvard rytíř Ulrich)	XLI.
Císaře Františka Josefa I. Invalidní fond dobrovolných sborů hasičských markrabství Moravského	XLII.
Životopis (František Haslinger)	XLV.
Hasičská pojišťovna	XLVII.
Životopisy členů nynějšího ústředního výboru (Rudolf Ludwig, Karel Vozáb, Vavřinec Kožušniček, František Vilím, Josef Jančík, Josef Koupil, Rudolf Kalovský, Josef Kotek, Vilém Valníček, Antonín Iglo, Dr. Julius Kofránek, Emanuel Dvořák, Jan Boják, Edvard Steinmetz, Vilém Karger, Josef Nekoksa, Josef Dufek, Josef Janoušek)	LIII.
Česká Ústřední jednota hasičská markrabství Moravského.	
Hasičská župa Tišnovská č. I. Sborny hasičské: Lomnice, Nedvědice, Tišnov, Doubravník, Lipávka, Veverská, Bytyska, Čebín, Mor. Kynice, Drásov, Dolní Loučka, Předklášteří, Malostovice, Drahonín, Olší, Lomnička, Lažánky, Nová Ves, Deblín, Rašov u Lomnice, Žďárec, Borač, Sejfek	5
Statistika župy Tišnovské č. I.	17
Župa Kravatská č. II. Sborny hasičské: Přibor, Albrechtický, Kopřivnice, Petřvald, Kateřinice, Závěšice, Starý Jičín, Loučka u Nov. Jičína, Libhošť, Bernatice, Rybí, Veřovice, Hodslavice, Mořkov, Hostašovice, Štramberk	23
Župa střední Moravy politického okresu Přerovského č. III.	39
Soudní okres Přerov. Sborny hasičské: Přerov, Kokory, Stará Ves, Horní Moštěnice, Beňov, Raclavice, Troubky, Řikovice	40
Soudní okres Kojetín. Sborny hasičské: Kojetín, Tovačov, Měmčice, Dobroměřice, Dřevnovice, Vičice, Tištin, Měrovice, Klenovice, Strčovice, Hruška u Kojetína, Křenovice, Tvorovice, Srbce, Mořice, Ivaň, Nezamyslice	46
Statistika župy střední Moravy okresů Přerov-Kojetín č. III.	57
Župa Boskovická č. IV. (Vzrůst župní jednoty. Životopisy: Jan Faust, Vilém Oderský, Emanuel Dvořák, Frant. Kanýs, František Špinar, Josef Haas, Robert Boháček)	65
Soudní okres Boskovice. Sborny hasičské: Boskovice, Střebětín, Letovice, Knihnice, Protivanov, Svitávka (tovární spolek), Šudlice, Vanovice, Kochov, Paměťce, Ždárna, Buková, Svitávka, Újezd u Boskovic, Valchov, Benešov s kolonií Pavlovem, Obora, Šebetov, Kofenec, Lipová, Okrouhlá	75
Soudní okres Blansko. Sborny hasičské: Černá Hora, Jedovnice, Blansko, Bořítov, Němčice, Rudice, Olomučany, Doubravice, Ostrov, Molénburk, Kulířov, Žďár, Sloup, Petrovice, Vavřinec, Šošůvka, Vilémovice, Rájec, Špěšov	84
Soudní okres Kunštátský. Sborny hasičské: Olešnice, Lysice, Kunštát, Črňov, Rozseč, Rosička, Sebranice, Bohušov, Sulkovce, Rovečín, Drnovice, Braslavec, Bejkovice, Křetín, Černovice, Bedřichov, Bolešín, Hodonín, Nyklovice (Mikulovice), Vranová, Vodčradý, Prosetín, Meziříčko, Brťoví, Bradleny	91
Statistika župy Boskovické č. IV.	103
Župa soudního okresu Napajedla č. V. Hasičské sbory: Malenovice a okolí, Napajedla, Zlín, Tlumáčov, Komárov, Topolná, Březolupy, Špytínov, Otrokovice, Pohodělice u Napajedel, Ondřichovice, Kvítkovice, Halenkovice, Košíky	107
Župa č. VI. okresů Nové Město, Žďár a Bystřice nad Pernštýnem. (Požární hotovost. Životopisy: JUDr. Valerian Kalál, František Vilím, Karel Šablík, Hynek Jerábek, Edmund Fiša, Jan Sklenář, Antonín Vodička)	123
Soudní okres Nové Město. Sborny hasičské: Jimramov, Nové Město, Věcov, Míchov, Horní Bobrová, Německé, Borovnice, Radešinská Svratka, Zubří, Odrance, Dolní Bobrová, Olešná, Dlouhé, Vlachovice, Křídlo, Bořdalec, Řečice, Kadov, Nová Ves, Mirošov, Studnice, Polom, Mor. Křižánky, Petrovice, Rovné	131
Soudní okres Bystřice nad Pernštýnem. Sborny hasičské: Bystřice nad Pernštýnem, Rožná, Štěpánov, Stražek, Buková, Blažkov, Stráče, Písečné, Vojtěchov, Dalečín, Unčín, Divišov, Zvola, Velký Domanín, Lhota, Horní Rožinka, Rotkov, Veselí u Jimramova, Radkov, Moravec, Velký Ubušín, Smrček, Žďánice, Věchnov, Vír, Rozsochy, Dvořítka	141

	Strana
Soudní okres Žďár. Sbory hasičské: Bohdalov, Žďár, Nové Veselí, Zámek-Žďár, Obyčtov, Jamy, Matějov, Ostrov, Slavkovice, Veselíčko, Březi u Žďáru, Hliné, S. Jenné, Byšovec, Oujezd, Hamry	152
Župa č. VII. okresů Zábřeh-Mohelnice. Sbory hasičské: Lesnice, Velký Postřelmov, Bohuslavice, Velký Rájec, Zvola, Dlouhomilov, Rovensko, Leština, Klášterec, Brničko, Svěbohov, Vysehoř, Krumpach, Hrabová, Václavov, Drozdov, Hoštýn, Svínov, Jestřebí, Postřelmůvky	165
Soudní okres Mohelnice. Sbory hasičské: Lukavice, Vranová, Palonín, Moravičany, Klopín, Loštice, Pavlov, Třeštin, Stavenice	171
Župa Olomoucká č. VIII.	181
Soudní okres Olomouc. Sbory hasičské: Příkazy, Křelov, Hodolany-Rolsberk, Holice, Horka-Sedlisko, Velký Týnec, Chomoutov, Velká Bystřice, Loučany, Ústín-Skalov, Radíkov, Přáslavice, Náměst, Majetín, Ludeřov, Lubčnice, Sv. Kopeček, Dub, Doloplazy, Boletov, Čertoryje-Drahlov, Bukovany, Chvalkovice, Drožďin, Krémaň, Lošov, Slatěnice, Těšetice, Týnec u Olomouce	182
Soudní okres Sternberk. Sbory hasičské: Dolní Štěpánov, Hnojice, Bobuřovice, Laštany	195
Župa č. IX. »Palacký« okresů Slavkov-Bučovice. (Životopis Antonína Přikryla.) Sbory hasičské: Bučovice, Nové Hvězdlice, Chvalkovice, Víceměřice, Brankovice, Letonice, Marheř, Mouřinov, Letošov-Nesovice, Milonice u Bučovic, Dražovice u Bučovic	199
Soudní okres Slavkov. Sbory hasičské: Kobefice, Slavkov, Otnice, Nížkovice, Pozořice, Kovalovice, Malé Lovčice, Hrušky u Slavkova, Milešovice, Křenovice, Šarátice, Rašovice, Hodějice, Nový Rousínov, Velešovice, Němčany, Prácheň, Blažovice, Habrovany, Heršpice, Vážany (Lynhartovy)	207
Statistika župy č. IX. okresů Slavkov-Bučovice	226
Župa jižní Moravy č. X.	228
Soudní okres Kyjov. Sbory hasičské: Vracov, Bohuslavice, Sardice, Milotice	223
Soudní okres Uh. Ostroh. Sbory hasičské: Hluk, Bzenec, Uh. Ostroh, Louka, Veselí n. M., Nová Ves, Písek u Bzence	225
Soudní okres Žďánice. Sbory hasičské: Žďánice, Velké Lovčice, Dambořice	228
Župa Prostějovská č. XI. Sbory hasičské: Smržice, Olšany, Brodek, Dolní a Horní Otaslavice, Vrbátky-Dubany, Štětovice, Určice, Vrahovice, Žešov, Držovice, Hablov, Vejšovice, Čehovice, Prostějov	230
Župa Mor.-Itebovská č. XII. (Životopis MUDr. Jana Klimeše)	239
Soudní okres Mor. Třebová. Sbor hasičský v Pěčkově	241
Soudní okres Jevíčko. Sbory hasičské: Jevíčko, Velké Opatovice, Jaroměřice, Uhřice, Kladky, Četkovice, Lhota Vranová, Biskupice, Horní Štěpánov, Šubiřov, Světla-Přívěst, Úsobro, Borotín, Bělá	241
Župa č. XIII. okresů Kroměříž a Zdounky	253
Soudní okres Kroměříž. Sbory hasičské: Hulín, Kvasice, Pravčice, Kyselovice, Břest, Chropín, Záhřez, Skačice, Selešovice, Těšňovice u Kroměříže, Rataje, Silany, Žalkovice, Jarohňovice	253
Soudní okres Zdounky. Sbory hasičské: Zdounky, Roštín, Střílky, Morkovice, Počenice, Prasklice, Dřínov, Uhřice, Pačlavice, Cetechovice, Litentice, Zborovice, Troubky, Lubné	259
Statistika župy č. XIII. okresů Kroměříž a Zdounky	265
Župa Moravských enklav č. XIV. Sbory hasičské: Mikolajice, Litultovice, Slavkov u Opavy, Slatina u Bílovce, Suché Lazce, Životice, Uhlířov, Stablovice	267
Statistika župy Moravských enklav č. XIV.	271
Župa Hodoninská č. XV.	273
Soudní okres Břeclava. Sbory hasičské: Lanžhot, Hrušky, Podivín, Bílovice, Nová Ves u Břeclavy, Lanštorf, Tvrdonice	276
Soudní okres Hodonín. Sbory hasičské: Hovorany, Čejkovice, Ratiškovice, Dolní Dubňany, Mutěnice, Prušánky	280
Župa č. XVI. v Rosicích u Brna	295
Soudní okres Brno. Sbory hasičské: Líšeň, Medlánky, Žabovřesky, Podolí u Brna, Husovice, Adamov, Ořechovičky, Královo Pole u Brna, Komin Šlapanice, Růčkovice, Bosonohy, Tvarožná, Chřilice, Kanice, Zideň, Sokolnice, Rozdrojovice, Obřany, Lelekovice, Slatina, Bílovice, Babice, Telnice, Březina-Proseč, Ochoz, Křtiny, Jiřkovice, Žebětín, Soběšice, Líšeň	297
Soudní okres Ivančice. Sbory hasičské: Ivančice, Rusice, Ostrovačice, Říčany, Něm. Kynice, Těčice, Něm. Bránice, Oslavany, Příbram, Silůvky	310
Statistika župy XVI. okresu Brněnského	318
Župa č. XVII. soudních okresů Šumperk a Šilperk	319
Soudní okres Šumperk. Sbory hasičské: Hraběnov, Bludov, Český Bohdík, Chromč, Hostice, Komaňatka, Janoušov, Stědráková Lhota, Studýnky, Bohutín	320
Soudní okres Šilperk. Sbory hasičské: Jakubovice, Rušín, Písařov, Jedlí, Dolní Studénky, Zborov	323
Statistika župy XVII. soudních okresů Šumperk a Šilperk	326
Župa č. XVIII. polit. okresů Uh.-Brodského a Valašsko-Klobouckého	335
Soudní okres Uherský Brod. Sbory hasičské: Uherský Brod, Bojkovice, Pitín, Komna, Bzová, Luhačovice, Záhorovice, Nivnice, Starý Hrozenkov, Bystřice, Šumice, Bánov, Strání, Vlčnov, Šanov, Suchá Loza, Velký Ořechov, Nedachlebice, Důbrava, Březová	337
Soudní okres Valašské Klobouky. Sbory hasičské: Brumov, Slavičín-Vladotice, Valašské Klobouky, Vlchovice, Štítná, Roketnice, Nedašov, Bílnice, Těšov	345
Župa č. XIX. okresů Velké Meziříčí a Velká Bystřice	355
Soudní okres Vel. Meziříčí. Sbory hasičské: Vel. Meziříčí, Měřín, Křižanov, Tasov, Jersín (Jeřín), Krásnovos, Radostín, Netín, Vídeň, Horní Bory, Ruda, Dobrá Voda, Dolní Heřmanice, Zvěteň, Hodov, Rohy	357
Soudní okres Vel. Bystřice. Sbory hasičské: Vel. Bystřice, Osová Bystřice, Nihov, Vidonín-Radičovice, Heřmanov, Březi, Svatoslava, Křoví, Čikov, Zbraslav, Ujezd, Přibyslavice	364
Župa č. XX. politických okresů Jihlava a Dačice	377
Soudní okres Jihlava. Sbory hasičské: Brtnice, Kamenice, Kňedžice, Luky, Třešt, Příska, Puklice, Batelov, Střížov, Velký Beranov, Dlouhá Brtnice, Věžnice, Vysoká Studnice, Kozlov, Hodice, Panenská Lhota, Zhoř, Švábov, Nová Ves, Nadějov, Kamenička, Jamné, Řehořov, Staj, Hodice	378
Soudní okres Dačice. Sbory hasičské: Dačice, Budeč, Rečice, Radlice, Markvarec	387
Soudní okres Jemnice. Sbory hasičské: Budkov, Lomy, Jemnice, Police, Třebetice, Osetkovice	389
Soudní okres Telč. Sbory hasičské: Telč, Studená, Nová Říše, Zletava, Panenská Rosička, Pavlov, Nevechle, Stará Říše, Mrákovín, Jihlávka, Krásnice, Česká Olešná, Rásná, Palupín, Třešnice, Kostelní Myslová	392

Vyobrazení:

	Tab.
Jeho Veličenstvo císař a král František Josef I.	I.
Poplach k ohni v dávné době, Hašení ohně v dávné době	II.
Hotovost k ohni v době nejnovější až do r. 1860, Hašení ohně v době nynější	III.
Hotovost požární doby nejnovější a příští, parní stříkačka, Humanita hasičská	IV.
Titus Krška, náčelník dobr. sboru has. ve Vel. Meziříčí a starosta Č. Ú. J. H. markr. Moravského	V.
Hrabě Vladimír z Logothettu, náčelník sboru hasičského v Bilovicích u Uh. Hradiště	VI.
JUDr. Josef Ulner, první starosta Č. Ú. J. H. mor.-slez. dobrov. sborů hasičských r. 1883—1894	VII.
Augustin Holinka, náčelník hasičského sboru v Lišni	VIII.
Hynek Světlík, předseda sboru hasičského v Rosicích	IX.
Dr. Edvard rytíř Ulrich, předseda Všeobecné nem. pokladny I. a II. sekce dobr. has. sborů na Moravě	X.
Bývalí členové ústředního výboru roku 1883. a 1885.: JUDr. Frant. Barvič, Jan Faust, Ant. Ptíkrýl, Jan Kočí, František Svoboda, Vilém Oderský	XI.
Bývalí členové ústředního výboru roku 1885. a 1894.: Josef Janoušek, František Štěpka, Jan Rychman, Julius Janoušek, Josef Pokorný, Josef Krčka	XII.
Nynější členové ústředního výboru roku 1892. a 1894.: Rudolf Ludivig, Karel Vozáb, Vavřinec Kožušnický, František Vilim, Josef Jančík	XIII.
Nynější členové ústředního výboru roku 1894. a 1897.: Josef Koupil, Rudolf Kalovský, Josef Kotek, Vilém Valníček, Antonín Iglo, JUDr. Julius Kofránek	XIV.
Nynější členové ústředního výboru roku 1897. a 1898.: Emil Dvořák, Jan Euják, Eduard Steinmetz, Vilém Karger, Josef Nekoksa, Josef Dufek	XV.
František Haslinger	XLV.
I. Župa Tišnovská: Město Tišnov, Výbor župy Tišnovské	1
Al. hr. Serényi, Dr. V. Šilený, Otto hr. Serényi, Josef Feigl, Gustav Hoffmann	3
II. Župa Křavavská: Josef Mínek, Vlad. Pospíšil, Kajetán Kocián Jan Bayer, Jan Klos	19
Ferdinad Pokorný, Antonín Študlik, Hubert Luley, Josef Klimíček	21
III. Župa okresů Píčov-Kojetín: Výbor župy III. Píčov-Kojetín, Vnitřek skladiště sboru has. v Kojetíně	35
Skupina has. sboru Kojetinského, Lezecká věž sboru Kojetinského, Robert Klumpler, Kašpar Procházka	37
IV. Župa Boskovická: Boskovice, okresní město IV. župy Boskovice-Blansko-Kunštát, Josef Haas, Fr. Špinar, František Hanýs, Křetin, sídlo IV. župy Boskovické	59
Jan K. Mrázek, František Hodaň, Skupina has. sborů v Jedovnicích, Výbor has. sboru v Boletíně	61
VI. Župa Novo-Městská: Nové Město, okresní město župy VI., A. Vodička, JUDr. Valerian Kalláb, Ed. Fiša, Bystřice n. Pern.	115
Jan Sklenář, H. Jeřábek, Karel Šablík, Jimramov, Fr. Dobrovolný, J. Večefa	117
Ad. Procházka, Josef Procházka, F. L. Süß, Josef Ptáček, Josef Pavelka, J. Fischer	119
Stražek, sídlo župy VI. Novo-Městské, Skupina has. sboru Jimramovského, Svěcení parní stříkačky ve Žďáře	121
VIII. Župa Olomoucká, Petr Novotný, Václav Doležel, František Coufal	177
Skupina sboru has. v Bukovanech, Skupina sboru has. Ústín-Skalov	179
IX. Župa Palackého: Alois Kocián, Jan Floryan	187
X. Župa jižní Moravy: Výbor župy č. X. jižní Moravy, Skupina sboru has. v Bzenci	217
Bzenec, sídlo X. župy jižní Moravy, Fr. Sedláček, Jan Huttala, Aug. Balderman, Fr. Mňachko, A. Goldmann	219
Skupina sboru v Písku u Bzence, Skupina sboru v Nové Vsi	221
XI. Župa Prostějovská: Jan Kopa, Josef Dočkal	235
František Neumann	238
XIII. Župa Kroměříž-Zdounky: Fr. Lerche, Fr. Šamánek, Jos. Dobeš, Josef Chytilek, Jos. Vaníček, Fr. Dufek	247
Skupina sboru has. ve Zdouňkách, Jan Robenek	249
Rudolf Zlámal, Ot. Křenek, F. Urbásek, Skupina sboru has. v Šelešovicích	251
XIV. Župa Moravských enklav: František Váleček	267
XV. Župa Hodoninská: Method Matoušek	275
Obec Hrušky	277
Obec Podivín, Eng. Dobrovolný, Ant. Nebuda	278
XVI. Župa v Rosicích u Brna: Brno, okresní město župy XVI., Výbor župy XVI. v Rosicích u Brna	283
Rosice, sídlo XVI. župy, Fr. Viceník, Fr. Haslinger, Václav Oharek, Skupina has. sboru v Rosicích	285
Skupina dobrovolného sboru has. v Židenicích, Skupina dobrovolného sboru has. v Obfanech	287
Skupina sboru has. v Podolí, Skupina sboru has. a obecního představenstva v Tvarožné	289
Václav Verner, R. Sobotka, Hynek Bayer, Václav Bruša, Antonín Badin	291
P. M. Maršík, Ant. z Janků, Josef Kamenický, Jan Votava, Fr. Adam, Em. Círk	293
XVII. Župa soudního okresu Šumperk, Záběh a Šilperk: Ignác Hynklmann	320
XVIII. Župa polit. okresu Uh. Brodského a Val. Klobouckého: Uh. Brod, okresní město župy číslo XVIII., Josef Mazal, K. Weber, Jindřich Dolejší, Rojkovice a hrad Světlav	327
Jan Bosdovský, Karel Šmídek, Markos Pollach, Ferd. Viceník, Josef Varada, Jan Liška	329
Ig. Vrba, František Opletal, Josef Rosík, Josef Ogrůdník	331
Skupina sboru ve Val. Kloboučích, Svěcení stříkačky v Hrochovicích	333
XIX. Župa okresů Vel. Meziříčí a Vel. Bytěš: Karel Jelínek, Fr. Hofman, Heřman Holzmeister, Jos. Švehelka, Jan Vorel, Josef Skalka	349
Velké Meziříčí, sídlo Č. Ú. J. has. markr. Moravského a okresní město župy XX., Ferd. Plachetka, Alois Zwach, Fr. Svoboda, Křižanov, sídlo župy čís. XIX.	351
Skupina sboru v Krásnovsi, Skupina sboru ve Vídni	353
XX. Župa polit. okresů Jihlava a Dačice: Fr. Křivánek, Josef Novotný, František Pokorný, Skupina výboru župní jednoty č. XX. okresu Jihlava a Dačice	371
Skupina sboru has. v Budkově, Skupina sboru has. v Markvarci	373
Skupina sboru has. v Dačicích, Skupina sboru has. v Nové Říši	375
XXII. Župa soudního okresu Hranického: Has. výbor župy XXII. soudního okr. Hranického, Hranice okresní město župy XXII., Karel Richter, Rudolf Šindler	405

	Strana
Župa Pohorská č. XXI.	399
Soudní okres Blansko. Sbory hasičské: Lipovec, Senetářov	399
Soudní okres Vyskov. Sbory hasičské: Krásensko, Pojdom, Studnice	400
Soudní okres Plumlov. Sbory hasičské: Drahany, Otínoves, Rozstání	401
Župa č. XXII. soudního okresu Hranice. Sbory hasičské: Hranice, Drahotaše, Milotice u Hranic, Hustopeče, Opatovice, Malhotice, Střítež, Černotín, Olšovec, Hluzov, Skalička, Raková, Kelč, Luboměř, Zbrašov, Ústí, Velká, Spálov, Špičky	411
Soudní okres Lipník. Sbory hasičské: Velký Újezd, Soběchleby, Dolní Něčice, Radotín, Jezernice, Týn, Lhota, Tršice	420
Statistika župy č. XXII. soudních okresů Hranice a Lipník	423
Župa č. XXIII. okresů Litovel a Unčov. Sbory hasičské: Náklo, Hunčovice, Cholina, Bílá Lhota, Vilimov, Červenka, Bouzov, Mlač, Odrlice, Vozdečko, Březové, Rámnice, Třídvoř, Střel, Měník, Vel. Senice, Mezice, Slavětín, Bílsko, Měrotín	429
Soudní okres Unčov. Sbory hasičské: Lazce, Šumvald, Troubelice, Střelice, Piskov, Piňovice	438
Župa č. XXIV. okresu Těšínského ve Slezsku	443
Župa č. XXV. soudního okresu Konického. Sbory hasičské: Konice, Přemyslovice, Velká Raková, Sukdol, Krakovec, Hluchov, Děbel, Vojtěchov, Ochoz, Jesenec, Ludmírov, Pěncín, Bohuslavice, Čunín, Břesko, Laškov, Hrochov, Luky, Hvozď	445
Župa č. XXVI. okresů Hustopeč, Klobouky a Židlochovice. (Životopis Josefa Krčky)	457
Soudní okres Hustopeč. Sbory hasičské: Rakvice, Uherčice, Velké Pavlovice	457
Soudní okres Klobouky. Sbory hasičské: Bošovice, Klobouky u Brna, Těšany, Polehradice	459
Soudní okres Židlochovice. Sbory hasičské: Přibice, Blučina, Újezd, Syrovice, Opatovice, Moutnice, Nikolčice	461
Župa Plumlovská č. XXVII. Sbory hasičské: Čechy (továrna R. A. Smekala), Plumlov, Ptení, Krumšín, Ohrožim, Žďetín, Malé Hradisko, Kostelec, Lešany, Stichovice u Prostějova, Myslovice, Vícov, Hartmanice	467
Župa č. XXVIII. okresů Bystřice p. H., Holešov a Vyzovice. (Životopis Dr. Barviče)	481
Soudní okres Bystřice p. H. Sbory hasičské: Dřevohostice, Prusinovice, Vsechovice, Vitonice, Biškovice, Žákovice	482
Soudní okres Holešov. Sbory hasičské: Holešov, Rymnice, Zahlinice, Fryšták a okolí, Mysločovice, Chomíř, Miškovice	487
Soudní okres Vyzovice. Sbory hasičské: Slušovice, Vyzovice, Provodov, Lůžkovice, Želechovice, Pozděchov, Újezd u Vyzovic	492
Župa č. XXIX. okresů Krumlov a Hrotovice. Sbory hasičské: Rouchovany, Hrotovice, Běhařovice, Biskupice, Dukovany, Horní Kounice, Dalešice, Valč, Radkovice-Pulkov	499
Soudní okres Krumlov. Sbory hasičské: Výmyslice, Horní Dubnany, Křtěníce, Jamolice, Višňová, Dolní Dubňany, Rakvice	504
Župa Znojenská č. XXX.	507
Soudní okres Mor. Rudějovice. Sbory hasičské: Jaroměřice, Prokopov, Hostim, Martinkov, Litohoř, Nové Syrovice, Domamil, Velký Dešov, Jakubov, Blížkovice, Zerkovice	507
Soudní okres Znojmo. Sbory hasičské: Jevišovice, Mikulovice, Horní Dunajovice, Pavlice, Plenkovice, Výrovice u Znojma	512
Župa č. XXXI. okresu Uh.-Hradištského. Sbory hasičské: Bilovice, Salaš, Buchlovice, Kněžpol, Kunovice, Polešovice, Mařatice, Uh. Hradiště, Jankovice, Tupesy, Staré Hutě, Staré Město, Jalubí, Kostelany, Velehrad, Boršice u Buchlovic, Břestek, Nedakonice, Stříbrnice	517
Župa Valašská č. XXXII. Sbory hasičské: Bránky, Lešná, Kunovice, Jablunka, Zašová, Zubří u Rožnova, Rožnov pod Radhoštěm, Hovčiz, Vsetín, Střítež, Police, Nový Hrozenkov	529
Župa severovýchodní Moravy č. XXXIII.	543
Soudní okres Místek. Sbory hasičské: Paskov, Sviadnov, Brušperk, Metylovice, Frýdlant n. O., Hukvaldy-Sklenov, Zábřeh, Staříč, Fryčovice, Rychaltice	544
Soudní okres Frenštát. Sbory hasičské: Frenštát, Tichá, Vlčovice, Bordovice, Lichnov	549
Soudní okres Moravská Ostrava. Sbory hasičské: Proskovice, Stará Ržá, Vyškovice, Stará Ves u Brušperka, Lhotka u Mor. Ostravy, Nová Ves, Hrabůvka, Velká Hrabová, Nová Bělá, Krmelín	551
Župa č. XXXIV. soudních okresů Třebíč a Náměšť	559
Soudní okres Třebíč. Sbory hasičské: Třebíč, Opatov, Rudíšov, Přibyslavice, Čichov, Okříšsko, Vladislava, Heraltice, Roketnice, Římov, Předín, Čáslavice	560
Soudní okres Náměšť. Sbory hasičské: Náměšť u Brna, Mohelno, Březník, Vicenice, Pyšelo	565
Župa jihovýchodní Moravy č. XXXV. soudního okresu Strážnického. Sbory hasičské: Velká, Hrubá Vrbka, Rohatec, Lipová, Javorník, Hroznová Lhota, Tasov, Kuželov, Strážnice	569
Župa Vyškovská č. XXXVI. Sbory hasičské: Ruprechtov, Ivanovice, Kustoměř a Německé Prusy, Nosálovice, Rychtářov, Ježkovice, Dědice, Luč, Moravské Prusy, Račice, Orlovice, Velké Vážany, Drnovice, Topolany a Křižanovice, Herotice, Švábenice, Dryšice, Velké Chvátkovice, Želč	577
Zemská hasičská jednota Slezská.	
Hasičství české ve východním Slezsku. (Životopis Františka Straky)	588
Župa Opavská č. I. (Životopis Rudolfa Gudricha). Sbory hasičské: Benkovice, Bohučovice, Branka, Chvalikovice u Opavy, Hlavnice, Jamnice, Jezdkovice, Kateřinky, Komárov u Opavy, Kylešovice, Milostovice, Neplachovice, Otice, Raduň-Vrsovice, Stěbořice, Zlatníky	597
Župa Hrabynská č. II. Sbory hasičské: Mokré Lazce, Budišovice, Pustá Polom, Hrabýň, Smolkov, Nové Sedlice, Štítina, Velká Polom, Dobroslavice, Chabičov, Malá Lhota	605
Statistika župy Hrabynské č. II. z roku 1898	609
Župa č. III. v Klimkovicích. Sbory hasičské: Klimkovice, Svinov, Kyjovice, Vřesín, Byslavice, Poruba, Polánka, Krásné Pole, Martinov, Puskovec	610
Župa č. IV. v Bilovci. Sbory hasičské: Hlubotec, Studénka, Skřipov, Tětkovice, Vyškovice, Tisek, Hrabství, Jakubčovice, Bítov	615
Župa č. V. Těšínská. Sbory hasičské: Polská Ostrava, Lazy, Heřmanice, Muglinov, Velké Kunčice	619
Župa č. VI. na Frydecku. Sbory hasičské: Sedlště, Dobrá, Morávka, Brusovice	633

Frant. Juřena, Emil Řezáč, K. Heinisch, Skupina has. sboru ve Zbrašově	407
Skupina has. sboru v Ústí, Skupina has. sboru v Hluzové	409
XXIII. Župa okresů Litovel-Unčov: Litovel, okresní město župy XXIII., Peregrin Němecěk, Antonín Jaroš, Martin Mikuláš	425
Jan Melhuba, Josef Hajíček, Antonín Hoverka, Karel Kleibl	427
XXV. Župa soudního okresu Konického: Josef Trunda	452
XXVI. Župa okresů Hustopeč, Klobouky a Židlochovice: Fr. Skoupil, B. Hrozinek	455
XXVII. Župa Píseňská: Fr. Vodáček, Fr. Procházka, Skupina has. sboru v Čechách	465
XXVIII. Župa okresů Bystřice p. H., Holešov a Vyzovice: Holešov, město župy č. XXVIII., Frant. Tomsa, Fr. Pokorný, Vil. Jos. Michna, Mysločovice, sídlo župy XXVIII.	475
Jos. Pfeffer, Max Knopp, Veřejné cvičení dobrov. hasičské jednoty v Holešově r. 1893	477
Skupina has. sboru v Holešově r. 1886, Skupina has. sboru v Holešově r. 1897	479
XXIX. Župa okresů Krumlov-Hrotovice: Skupina has. sboru v Běhařovicích, Fr. Rosenbaum, Jan Tauber	497
XXX. Župa Znojemska: František Novotný	511
XXXI. Župa berního okresu Uh. Hradiště: P. Fr. Martilík, J. Koželuha, Uherské Hradiště, okresní město župy XXXI., Bilovice, sídlo župy XXXI.	515
XXXII. Župa Valašská: Karel Bubela, Vsetín, sídlo župy Valašské č. XXXII.	527
XXXIII. Župa severo-východní Moravy: Frenštát, okr. město a sídlo župy XXXIII., Ed. Hegrat, Frenštátská radnice, Rob. Fr. Křenek	537
Jan Adamec, Jindřich Dohnal, Jan Zátoupek, Román Doležil, Hukvaldy, Jan Bilek, Alois Hlavatý	539
Skladiště has. sboru v Hukvaldech, Skupina has. sboru v Rychalticích	541
XXXIV. Župa soudních okresů Třebíč-Náměstí: Třebíč, okr. město a sídlo župy č. XXXI., rodiště Tita Krásky, Tak zvaný »černý dům«, rodný dům Tita Krásky	557
XXXV. Župa jihovýchodní Moravy: Strážnice, město župy XXXV., JUDr. Jaroslav Koutecký	568
XXXVI. Župa Vyškovská: Výbor župy č. XXXVI.	575
Vyškov, okresní město župy č. XXXVI., František Orálek	576
Zemská hasičská jednotka Slezská: JUDr. Romuald Dubový	585
Rudolf Gudrich	591
Polská Ostrava, město župy č. V., F. Neiser, R. Kašing, Skupina has. sboru v Polské Ostravě	593
Fr. Straka, Karel Bensch, Ludvík Šimoš, Skupina has. sboru v Porubě	595

Knih- a
kamenotiskárna
Chemigrafie
Chromolitografie
Světlotiskárna

Tiskárna hudebnin
Stereotypie
Nakladatelství
Knihkupectví
Obchod papírem

LAMBERT

KLABUSAY

* * V HOLEŠOVĚ. * *

